

Kelan tilastollinen vuosikirja

FPA:s statistiska årsbok

Statistical Yearbook of
the Social Insurance Institution

2008

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Sosiaaliturva 2009
Socialskydd
Social Protection

Kela|Fpa®

Kelan tilastollinen vuosikirja

FPA:s statistiska årsbok

Statistical Yearbook of
the Social Insurance Institution

2008

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Sosiaaliturva 2009
Socialskydd
Social Protection

Kansaneläkelaitos
Folkpensionsanstalten
The Social Insurance Institution
Helsinki, Finland

Tilastollinen vuosikirja 2008

www.kela.fi/tilastot

Tiedustelut

Mira Kajantie
Puh. 020 634 1321

Anne Laakkonen
Puh. 020 634 1393

etunimi.sukunimi@kela.fi

Tilaukset

Kansaneläkelaitos
Tilastoryhmä
PL 450
00101 Helsinki
puh. 020 634 1502
tilastot@kela.fi
www.kela.fi/tilastot

Statistisk årsbok 2008

www.fpa.fi/statistik

Förfrågningar

Mira Kajantie
Tel. 020 634 1321

Anne Laakkonen
Tel. 020 634 1393

fornamn.efternamn@kela.fi

Beställningar

Folkpensionsanstalten
Statistikgruppen
PB 450
00101 Helsingfors

tilastot@kela.fi
www.fpa.fi/statistik

Statistical Yearbook 2008

www.kela.fi/statistics

Inquiries

Mira Kajantie
Tel. +358 20 634 1321

Anne Laakkonen
Tel. +358 20 634 1393

firstname.surname@kela.fi

Orders

The Social Insurance Institution
Statistical Branch
PO Box 450
00101 Helsinki, Finland

tilastot@kela.fi
www.kela.fi/statistics

Painopaikka – Tryckeri – Printed by:
Vammalan Kirjapaino Oy
Vammala 2009

ISSN 1795-5165 = Suomen virallinen tilasto (painettu)
ISSN 1796-5659 = Kelan tilastollinen vuosikirja (painettu)
ISSN 1796-0479 = Suomen virallinen tilasto (sähköinen)
ISSN 1796-5667 = Kelan tilastollinen vuosikirja (sähköinen)
ISBN 978-951-669-820-8

Lukijalle

Kelan tilastollinen vuosikirja on kattava tietopaketti Kelan hoitamasta sosiaaliturvasta. Kirja sisältää keskeiset tilastot etuuksien saajista ja maksetuista euroista sekä sanalliset kuvaukset etuuksien sisällöstä ja määräytymisperusteista. Kirjan ensimmäisessä luvussa esitetään tilastoja koskien Suomen koko sosiaaliturvajärjestelmää, josta Kela on osa.

Kela on julkaissut tilastotietoa vuosikirjan muodossa jo vuodesta 1967. Vuosien 1996–2008 kirjat ovat ladattavissa Kelan internetsivuilta (www.kela.fi/tilastot). Samasta osoitteesta löytyy myös paljon muuta tilastomateriaalia sekä Kelan tilastojen kuvaukset ja laatuselosteet. Vuosikirja kuuluu Suomen virallisen tilaston sarjaan.

Tämän vuosikirjan ovat toimittaneet Mira Kajantie (vastaava toimittaja), Anne Laakkonen, Marjut Rautiainen ja Sinikka Willberg. Julkaisun ovat taittaneet Marja Vehkalahti ja Miira Harpf. Käännöksistä vastaavat Kelan kielenkääntäjät. Lukijoiden palautetta ja kehittämisehdotuksia otetaan mielellään vastaan (tilastot@kela.fi).

Till läsaren

FPA:s statistiska årsbok är ett omfattande informationspaket om de sociala förmåner som handhas av FPA. Boken innehåller central statistik över förmånstagare och utbetalda penningbelopp samt beskrivningar av förmånernas innehåll och grunderna för dem. I det första kapitlet presenteras statistik över hela det finländska systemet för social trygghet, av vilket FPA utgör en del.

FPA har gett ut statistik i form av en årsbok alltsedan 1967. Årsböckerna för 1996–2008 kan laddas ner på FPA:s webbplats (www.fpa.fi/statistik). På webbplatsen finns också mycket annat statistiskt material samt kvalitetsbeskrivningar. Årsboken ingår i serien Finlands officiella statistik.

Denna årsbok har redigerats av Mira Kajantie (ansvarig redaktör), Anne Laakkonen, Marjut Rautiainen och Sinikka Willberg. Ömbrytningen av publikationen har gjorts av Marja Vehkalahti och Miira Harpf. Översättningarna har gjorts av översättarna vid FPA. Vi tar gärna emot synpunkter och utvecklingsförslag från våra läsare (tilastot@kela.fi).

Foreword

The Statistical Yearbook of Kela, the Social Insurance Institution of Finland, offers a wealth of information about the social security schemes administered by Kela. The Yearbook includes key statistics on beneficiaries and benefit expenditures as well as text descriptions of the individual benefits and their eligibility criteria. The first chapter is a compendium of statistics on the Finnish social security system as a whole, of which Kela is a part.

The Yearbook has been published since 1967. The 1996–2008 editions of the Yearbook are available for download on Kela's website (www.kela.fi/statistics). The website also offers plenty of other statistical data and the quality descriptions for the Kela statistics. The Yearbook is part of the Official Statistics of Finland.

The Yearbook was edited by Mira Kajantie, with editorial assistance from Anne Laakkonen, Marjut Rautiainen and Sinikka Willberg. The layout is by Marja Vehkalahti and Miira Harpf, and the translations by Kela's translators. Feedback and suggestions for improvement are welcome at tilastot@kela.fi.

Helsingissä, joulukuussa 2009
Helsingfors, december 2009
Helsinki, December 2009

Jorma Huuhtanen
Pääjohtaja
Generaldirektör
Director General

Esko Karjala
Osastopäällikkö
Avdelningschef
Head of Department

Sisälllys

	Sivu
Lukijalle	3
Taulukkoluentelo	7
Kuvioluettelo	14
Käsitteet, lyhenteet ja symbolit	23
Kela vuonna 2008 (tiivistelmä)	24
1. Suomen sosiaaliturva ja Kela	27
1.1 Yleistä	28
1.2 Eläketurva	36
1.3 Vammaisturva	58
1.4 Terveysturva	59
1.5 Kuntoutus	68
1.6 Työttömien toimeentuloturva	69
1.7 Lapsiperheiden tukeminen	79
1.8 Asumisen tuki	82
1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva	84
2. Kelan eläke-etuudet	87
2.1 Yleistä	88
2.2 Eläke-etuudet alueittain	111
2.3 Eläkkeet ammateittain	113
3. Kelan vammaisetuudet	115
3.1 Yleistä	116
3.2 Vammaisetuudet alueittain ja sairauksit- tain	121
4. Kelan sairausvakuutusetuudet	127
4.1 Sairausvakuutuskorvaukset	128
4.2 Korvaukset alueittain	167
4.3 Korvaukset sairauksittain	172
4.4 Korvaukset ammateittain	188
4.5 Työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveyden- huolto	192
5. Kelan kuntoutusetuudet	203
5.1 Yleistä	204
5.2 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja amma- teittain	216
6. Kelan työttömyysturvaetuudet	221
6.1 Yleistä	222
6.2 Työttömyysturvaetuudet alueittain ja amma- teittain	243
6.3 Maahanmuuttajan kotoutumistuki	248
7. Kelan lapsiperhe-etuudet	251
7.1 Yleistä	252
7.2 Äitiysavustus ja lapsilisä	252
7.3 Pienten lasten hoidon tuki	256
7.4 Lapsilisä ja pienten lasten hoidon tuki alueit- tain	265
8. Kelan asumistuet	268
8.1 Yleistä	269
8.2 Yleinen asumistuki	269
8.3 Eläkkeensaajan asumistuki	278
8.4 Asumistuet alueittain	282

Innehåll

	Sida
Till läsaren	3
Förteckning över tabeller	7
Förteckning över figurer	14
Begrepp, förkortningar och symboler	23
FPA år 2008 (översikt)	25
1. FPA och den sociala tryggheten i Finland	27
1.1 Allmänt	28
1.2 Pensioner	36
1.3 Handikappförmåner	58
1.4 Sjukförmåner	59
1.5 Rehabilitering	68
1.6 Utkomstskydd vid arbetslöshet	69
1.7 Stöd för barnfamiljer	79
1.8 Stöd för boende	82
1.9 Utkomstskydd för studerande	84
2. FPA:s pensionsförmåner	87
2.1 Allmänt	88
2.2 Pensionsförmåner regionvis	111
2.3 Pensioner yrkesvis	113
3. FPA:s handikappförmåner	115
3.1 Allmänt	116
3.2 Handikappförmåner regionvis och sjukdoms- vis	121
4. FPA:s sjukförsäkringsförmåner	127
4.1 Sjukförsäkringsersättningar	128
4.2 Ersättningar regionvis	167
4.3 Ersättningar sjukdomsvis	172
4.4 Ersättningar yrkesvis	188
4.5 Företagshälsovård och hälsovård för stude- rande	192
5. FPA:s rehabiliteringsförmåner	203
5.1 Allmänt	204
5.2 Rehabilitering region-, sjukdoms- och yrkes- vis	216
6. FPA:s arbetslöshetsförmåner	221
6.1 Allmänt	222
6.2 Arbetslöshetsförmåner regionvis och yrkes- vis	243
6.3 Integrationsstöd för invandrare	248
7. FPA-förmåner till barnfamiljer	251
7.1 Allmänt	252
7.2 Moderskapsunderstöd och barnbidrag	252
7.3 Barnavårdsstöd	256
7.4 Barnbidrag och barnavårdsstöd regionvis ..	265
8. FPA:s bostadsbidrag	268
8.1 Allmänt	269
8.2 Allmänt bostadsbidrag	269
8.3 Bostadsbidrag för pensionstagare	278
8.4 Bostadsbidragen regionvis	282

	Sivu		Sida
9. Kelan opintoetuudet	285	9. FPA:s studieförmåner	285
9.1 Opintotuki	286	9.1 Studiestöd	286
9.2 Koulumatkatuki	302	9.2 Stöd för skolresor	302
9.3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus	305	9.3 Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd	305
10. Kelan muut etuudet	307	10. Övriga FPA-förmåner	307
10.1 Sotilasavustus	308	10.1 Militärunderstöd	308
10.2 Maahanmuuttajan erityistuki	310	10.2 Särskilt stöd till invandrare	310
10.3 Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	312	10.3 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa	312
11. Kelan talous ja hallinto	314	11. FPA:s ekonomi och förvaltning	314
11.1 Rahoitus	315	11.1 Finansiering	315
11.2 Organisaatio ja etuuksien käsittely	325	11.2 Organisation och behandling av förmåner ..	325
English Summary	336	English Summary	336
Liitteet	376	Bilagor	376
1. Kelan eläke- ja vammaisetuuksien kehitys ...	376	1. Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner	376
2. Kelan sairausvakuutusetuuksien kehitys	384	2. Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner	384
3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys	399	3. Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner	399
4. Kelan työttömyysturvaetuuksien kehitys	403	4. Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner	403
5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys	415	5. Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer	415
6. Yleisen asumistuen kehitys	420	6. Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget	420
7. Kelan opintoetuuksien kehitys	423	7. Utvecklingen av FPA:s studieförmåner	423
8. Kelan muiden etuuksien kehitys	432	8. Utvecklingen av övriga FPA-förmåner	432
9. Indeksitarkistukset	434	9. Indexjusteringar	434
10. Rahanarvon muutokertoimet	436	10. Koefficienter för omvandling av penningvärdet	436
11. Kelan väestötilasto	437	11. FPA:s befolkningsstatistik	437
12. Aluejaot	438	12. Regionala indelningar	438
Asiahakemisto	439	Sakregister	443
Kelan tilastot	447	FPA-statistik	448

Contents

	Page
<i>Foreword</i>	3
<i>List of Tables</i>	17
<i>List of Charts</i>	21
<i>Special terminology, abbreviations, and symbols used in the text</i>	23
<i>Kela 2008 (overview)</i>	26

	<u>Tables and Charts</u> Page	<u>English summary</u> Page
1. <i>Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)</i>	29	336
2. <i>Pension benefits</i>	98	342
3. <i>Disability benefits</i>	118	347
4. <i>National Health Insurance (NHI)</i>	141	348
5. <i>Rehabilitation</i>	209	352
6. <i>Benefits in respect of unemployment</i>	234	354
7. <i>Benefits for families with children</i>	254	361
8. <i>Housing-related benefits</i>	272	363
9. <i>Benefits for students</i>	293	365
10. <i>Other benefits</i>	309	370
11. <i>Finance and administration</i>	318	371
12. <i>Analyses by region, type of disease and occupation</i>		374

Taulukkoluetelo

Förteckning över tabeller

	Sivu		Sida
Suomen sosiaaliturva ja Kela		FPA och den sociala tryggheten i Finland	
1. Väestö iän ja sukupuolen mukaan 2008–2030	29	1. Befolkning enligt ålder och kön 2008–2030	29
2. Kokonaiseläkemenot verrattuina sosiaalimenoihin ja bruttokansantuotteeseen 1990–2008	40	2. De totala pensionsutgifterna jämfört med socialutgifterna och bruttonationalprodukten 1990–2008	40
3. Kokonaiseläkemenot 1990–2008	42	3. De totala pensionsutgifterna 1990–2008 ...	42
4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 1990–2008	44	4. Totala antal pensionstagare 1990–2008	44
5. Kaikki vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai erityiseläkettä saavat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008	45	5. Samtliga mottagare av ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller specialpension efter ålder och kön 31.12.2008	45
6. Suomessa asuvat vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja erityiseläkettä saavat: Väestösuuksia maakunnittain 1995–2008	46	6. Mottagare av ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller specialpension bosatta i Finland: Befolkningsandelar landskapsvis 1995–2008	46
7. Kaikki työkyvyttömyyseläkkeensaajat sairauden ja eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008	47	7. Samtliga mottagare av invalidpension enligt sjukdom och pensionssystem 31.12.2008 ..	47
8. Kaikki vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai maatalouden erityiseläkkeelle siirtyneet 2000–2008	50	8. Nya mottagare av ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller specialpension för lantbrukare 2000–2008	50
9. Kaikki työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet sairauden ja eläkejärjestelmän mukaan 2008 ..	51	9. Nya mottagare av invalidpension enligt sjukdom och pensionssystem 2008	51
10. Kaikki Suomessa asuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajat iän ja eläkejärjestelmän mukaan 1994–2008	54	10. Samtliga mottagare av ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension bosatta i Finland enligt ålder och pensionssystem 1994–2008 ..	54
11. Kaikkien Suomessa asuvien vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä saavien kokonaiseläkkeiden suuruusjakamat eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008	55	11. Samtliga mottagare av ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension bosatta i Finland; storleksfördelning av totalpensionerna enligt pensionssystem 31.12.2008	55
12. Kaikki Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat iän ja eläkejärjestelmän mukaan 1994–2008	56	12. Samtliga mottagare av familjepension bosatta i Finland enligt ålder och pensionssystem 1994–2008	56
13. Kaikkien Suomessa asuvien leskeneläkettä saavien kokonaiseläkkeiden suuruusjakamat eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008	57	13. Samtliga mottagare av efterlevandepension bosatta i Finland; storleksfördelning av totalpensionerna enligt pensionssystem 31.12.2008	57
14. Vammaisten rahallisia etuuksia 1995–2008	58	14. Penningförmåner för handikappade 1995–2008	58
15. Terveystuettomenot verrattuina sosiaalimenoihin ja markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen 1995–2007	60	15. Hälsovårdsutgifterna jämfört med socialutgifterna och bruttonationalprodukten till marknadspris 1995–2007	60
16. Terveystuettomenot 1995–2007	63	16. Hälso- och sjukvårdsutgifterna 1995–2007	63
17. Sairausajan toimeentuloturvaetuksia 1990–2008	66	17. Utkomstskyddsförmåner under sjuktid 1990–2008	66
18. Sairauspoissaolot työstä ja sairausvakuutuksen korvaamat sairauspäivät 2000–2008....	67	18. Sjukfrånvaro och sjukdagar ersatta från sjukförsäkringen 2000–2008	67
19. Työvoima, työttömät ja työttömyysturva 1990–2008	73	19. Arbetskraft, arbetslösa och arbetslöshetsbidrag 1990–2008	73
20. Työttömien toimeentuloturvaetuksia 1990–2008	74	20. Utkomstskyddsförmåner för arbetslösa 1990–2008	74
21. Työttömyysturvaetuudet työvoima- ja elinkeinokeskuksittain 2008	77	21. Arbetslöshetsförmåner efter arbetskrafts- och näringscentral 2008	77

	Sivu		Sida
22. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuksia 1990–2008	80	22. Utkomstskyddsförmåner för barnfamiljer 1990–2008	80
23. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuksia 1990–2008	85	23. Utkomstskyddsförmåner för studerande 1990–2008	85
Kelan eläke-etuudet		FPA:s pensionsförmåner	
24. Kelasta eläke-etuutta saavat 1995–2008	98	24. Mottagare av pensionsförmåner från FPA 1995–2008	98
25. Kelasta vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkettä saavat 1995–2008	99	25. Mottagare av ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension från FPA 1995–2008	99
26. Kelan eläkkeiden rakenne 2008	99	26. FPA-pensionernas struktur 2008	99
27. Kelasta eläke-etuutta saavat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008	100	27. Mottagarna av pensionsförmåner från FPA enligt ålder och kön 31.12.2008	100
28. Kansaneläkkeen saajat ja heidän muita etuuksiaan iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008	101	28. Mottagare av folkpension och andra förmåner enligt ålder och kön 31.12.2008	101
29. Kelan keskimääräiset eläke-etuudet 2008	102	29. Av FPA utbetalda pensionsförmåner: Genomsnittlig storlek 2008.	102
30. Leskeneläkkeiden rakenne 31.12.2008	102	30. Efterlevandepensionernas struktur 31.12.2008	102
31. Lapseneläkkeiden rakenne 31.12.2008	103	31. Barnpensionernas struktur 31.12.2008	103
32. Rintamalisänsaajat 1995–2008	103	32. Fronttilläggsstagare 1995–2008	103
33. Uudet Kelan eläkkeet 1995–2008	104	33. Nya FPA-pensioner 1995–2008	104
34. Hakijan terveydentilaan perustuvat työkyvyttömyyseläkeratkaisut iän ja sukupuolen mukaan 2008	105	34. Avgöranden om sjukpension på basis av sökandens hälsotillstånd enligt ålder och kön 2008	105
35. Kelan eläke-etuudet: Vuoden aikana maksetut etuudet etuuslajin mukaan 1995–2008	106	35. Pensionsförmåner från FPA: Utbetalda förmåner enligt förmånsslag per år 1995–2008 ...	106
36. Vuoden aikana maksetut kansan- ja perheläkkeet eläkelajin mukaan 1995–2008	107	36. Utbetalda folk- och familjepensioner enligt pensionsslag per år 1995–2008	107
37. Ulkomaille asuvien Kelan eläke-etuudet 1995–2008	108	37. Av FPA utbetalda pensionsförmåner till utomlands bosatta personer 1995–2008	108
38. Ulkomaille asuvien Kelan eläke-etuudet: Saajat asuinmaan ja kansalaisuuden mukaan 31.12.2008	109	38. Av FPA utbetalda pensionsförmåner till utomlands bosatta personer enligt bosättningsland och medborgarskap 31.12.2008	109
39. Asumisaikaan suhteutetut Kelan eläkkeet 31.12.2008	110	39. FPA-pensioner avvägda enligt bosättnings-tid 31.12.2008	110
40. Tietoja Kelan eläke-etuuksista maakunnittain 2008	111	40. Uppgifter landskapsvis om pensionsförmåner som utbetalats av FPA 2008	111
41. Kelasta eläke-etuutta saavat maakunnittain 31.12.2008	112	41. Mottagare av pensionsförmåner från FPA landskapsvis 31.12.2008	112
42. Uudet Kelan työkyvyttömyyseläkkeet: Eläkkeensaajan ammatti, ammattiasema ja sukupuoli 2008	114	42. Nya sjukpensioner från FPA efter mottagarens yrke, yrkesställning och kön 2008	114
Kelan vammaisetuudet		FPA:s handikappförmåner	
43. Vuoden aikana maksetut vammaisetuudet 1995–2008	118	43. Utbetalda handikappförmåner per år 1995–2008	118
44. Vammaisetuuden saajat 1995–2008	119	44. Mottagare av handikappförmåner 1995–2008	119
45. Vammaisetuuden saajat iän, sukupuolen ja tuen suuruuden mukaan 31.12.2008	120	45. Handikappförmånstagare enligt ålder, kön och bidrags storlek 31.12.2008	120
46. Vammaisetuuden saajat maakunnittain 31.12.2008	122	46. Handikappförmånstagare landskapsvis 31.12.2008	122
47. Lapsen vammaistuen saajat pääsairauden mukaan 31.12.2008	123	47. Mottagare av handikappbidrag för barn enligt primär sjukdom 31.12.2008	123

	Sivu		Sida
48. Aikuisen vammaistuen ja ruokavaliokorvauksen saajat pääsairauden mukaan 31.12.2008	124	48. Mottagare av handikappbidrag för vuxna och kostersättning enligt primär sjukdom 31.12.2008	124
49. Eläkkeensaajan hoitotuen saajat pääsairauden mukaan 31.12.2008	125	49. Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare enligt primär sjukdom 31.12.2008	125
Kelan sairausvakuutusetuudet		FPA:s sjukförsäkringsförmåner	
50. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2008	142	50. Sjukförsäkringsersättningar 1995–2008	142
51. Sairausvakuutuskorvaukset korvauksen maksajan ja vastaanottajan mukaan 2008	144	51. Sjukförsäkringsersättningarna fördelade efter utbetalare och mottagare 2008	144
52. Sairausvakuutuskorvauksia saaneet 1995–2008	145	52. Mottagare av sjukförsäkringsersättningar 1995–2008	145
53. Erityishoitorahat 1995–2008	147	53. Specialvårdspenning 1995–2008	147
54. Vuosina 1995–2008 alkaneet sairaus- ja vanhempainpäivärahakaudet sekä korvatut päivät	148	54. Under åren 1995–2008 inledda sjuk- och föräldradagpenningperioder samt ersatta dagar	148
55. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat: maksetut korvaukset ja päivärahojen saajat etuuden määräytymisperusteen mukaan 2008	150	55. Sjuk- och föräldradagpenningar: utbetalda ersättningar samt dagpenningtagare enligt förman Grund 2008	150
56. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat: korvatut päivät ja keskimääräiset päiväkorvaukset 2008	151	56. Sjuk- och föräldradagpenningar: ersatta dagar och genomsnittlig ersättning per dag 2008	151
57. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2008	152	57. Föräldradagpenningar till fäder 1995–2008	152
58. Isät heille korvattujen vanhempainpäivärahapäivien määrän mukaan 2007/2008	152	58. Fäder enligt antalet föräldradagpenningdagar 2007/2008	152
59. Äitien päättäneet vanhempainpäivärahakaudet 2003–2008: Työnantajan palkanmaksu vanhempainvapaan ajalta	154	59. Mödrars föräldradagpenningperioder som upphört 2003–2008: Arbetsgivarens löneutbetalning under föräldradledigheten	154
60. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen suurusjakaumat 2008	154	60. Sjuk- och föräldradagpenningarna efter storlek 2008	154
61. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat saajan iän ja sukupuolen mukaan 2008	155	61. Sjuk- och föräldradagpenningar efter mottagarens ålder och kön 2008	155
62. Sairausvakuutuksen korvaamat lääkkeiden ostokerrat, lääkärissä- ja hammaslääkärisäkäynnit, tutkimuksen ja hoidon omavastuukerrat sekä matkat 1995–2008	156	62. Från sjukförsäkringen ersatta läkemedelsinköp, läkar- och tandläkarbesök, undersökningar och behandlingar samt resor 1995–2008	156
63. Lääkekorvaukset (avohoito) 1995–2008	158	63. Läkemedelsersättningar (öppenvård) 1995–2008	158
64. Lääkekorvauksia saaneet iän ja sukupuolen mukaan 2008 (avohoito)	159	64. Mottagare av läkemedelsersättning efter ålder och kön 2008 (öppenvård)	159
65. Sairausvakuutuksen korvaamat lääkärissä- ja hammaslääkärisäkäynnit, tutkimuksen ja hoidon omavastuukerrat sekä matkat iän ja sukupuolen mukaan 2008	161	65. Från sjukförsäkringen ersatta läkar- och tandläkarbesök, undersökningar och behandlingar samt resor enligt ålder och kön 2008	161
66. Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2008	163	66. Från sjukförsäkringen ersatt privat undersökning och behandling enligt åtgärd 2008	163
67. Sairaanhoidokorvaukset ja niihin liittyvät vakuutettujen kustannukset 2008	164	67. Sjukvårdsersättningarna och de försäkrades kostnader 2008	164
68. Sairauspäivärahat sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeudet: Uusien hakeusten ratkaisut iän ja sukupuolen mukaan 2008	165	68. Sjukdagpenningar och rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat: Avgöranden av nya ansökningar enligt de sökandes ålder och kön 2008	165
69. Suomen ja muiden EU/ETA-maiden välinen sairaanhoitokustannusten korvaaminen 1999–2008	166	69. Ersättandet av sjukvårdskostnader mellan Finland och övriga EU/EES-länder 1999–2008	166
70. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat maakunnittain 2008	168	70. Sjuk- och föräldradagpenningar landskapsvis 2008	168

	Sivu		Sida
71. Sairaanhoidokorvaukset maakunnittain 2008	170	71. Sjukvårdersättningarna landskapsvis 2008	170
72. Vuosina 2005–2008 alkaneet sairauspäivärahakaudet sairauspäryhmän mukaan	174	72. Åren 2005–2008 inledda sjukdagpenningperioder enligt sjukdomshuvudgrupp	174
73. Tietoja sairauspäivärahoista sairauden mukaan 2008	175	73. Sjukdagpenninguppgifter sjukdomsvis 2008	175
74. Tietoja osasairauspäivärahoista sairauden mukaan 2008	178	74. Uppgifter om partiella sjukdagpenningar sjukdomsvis 2008	178
75. Sairauspäivärahapäivät sairauspäryhmän, iän ja sukupuolen mukaan 2008	179	75. Sjukdagpenningdagar enligt sjukdomshuvudgrupp, ålder och kön 2008	179
76. Osasairauspäivärahapäivät sairauspäryhmän, iän ja sukupuolen mukaan 2008	180	76. Dagar med partiell sjukdagpenning enligt sjukdomshuvudgrupp, ålder och kön 2008	180
77. Vuonna 2007 alkaneet sairauspäivärahakaudet: Kesto sairauspäryhmittäin	182	77. De år 2007 inledda sjukdagpenningperiodernas längd i de olika sjukdomshuvudgrupperna ...	182
78. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 31.12.2005–2008	183	78. Rätt till specialersättning för läkemedel sjukdomsvis, 31.12.2005–2008	183
79. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet iän mukaan 31.12.2008	185	79. Rätt till specialersättning för läkemedel vid olika sjukdomar enligt ålder, 31.12.2008 ...	185
80. Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet: Kustannukset, korvaukset ja korvauksen saajat korvausoikeuksittain 2000–2008	186	80. Begränsat grundersättningsgilla läkemedel: Kostnader, ersättningar och ersättningsstigare enligt ersättningsrätt 2000–2008	186
81. Sairausvakuutuksen korvaamien lääkkeiden käyttö avohoidossa lääkeryhmittäin 2008 ..	187	81. Användningen av ersättningsgilla läkemedel inom öppenvården enligt läkemedelsgrupp 2008	187
82. Vuonna 2008 alkaneet sairauspäivärahakaudet ja korvatut päivät päivärahansaajan ammatin, ammattiaseman ja sukupuolen mukaan	190	82. År 2008 påbörjade sjukdagpenningperioder och ersatta dagar efter mottagarens yrke, yrkesställning och kön	190
83. Vuonna 2008 alkaneet osasairauspäivärahakaudet ja korvatut päivät päivärahansaajan ammatin, ammattiaseman ja sukupuolen mukaan	191	83. År 2008 påbörjade perioder med partiell sjukdagpenning och antal ersatta dagar efter mottagarens yrke, yrkesställning och kön ..	191
84. Työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon korvaukset 1995–2008	195	84. Ersättningar för företagshälsovård och hälsovård för studerande 1995–2008	195
85. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 1995–2007	198	85. Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård 1995–2007	198
86. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 1995–2007	199	86. Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård enligt ersättningsklass 1995–2007	199
87. Työnantajan järjestämän työterveyshuollon sisältö 1995–2007	200	87. Den av arbetsgivare anordnade företagshälsovården 1995–2007	200
88. Yrittäjien työterveyshuollon sisältö 1995–2008	201	88. Uppgifter om företagshälsovården för företagare 1995–2008	201
89. Opiskelijoiden terveydenhuolto 1996–2008	202	89. Hälsovård för studerande 1996–2008.....	202
Kelan kuntoutusetuudet		FPA:s rehabiliteringsförmåner	
90. Kuntoutus 1995–2008	209	90. Rehabilitering 1995–2008	209
91. Kuntoutujat 1995–2008	210	91. Rehabiliteringsklienter 1995–2008	210
92. Tietoja kuntoutuspalveluja saaneista 1995–2008	211	92. Mottagare av rehabiliteringstjänster 1995–2008	211
93. Kuntoutus kuntoutujan iän ja sukupuolen mukaan 2008	212	93. Rehabilitering efter klienternas ålder och kön 2008	212
94. Kuntoutuspalvelujen sisältö: Kuntoutujat ja kustannukset toimenpiteittäin 2008 (toimenpiteet eritelty lakiperusteen mukaan)	213	94. Rehabiliteringstjänsternas innehåll: Klienter och kostnader per åtgärd 2008 (åtgärder specificerade enligt laggrund)	213
95. Kuntoutuspalveluja koskevat ratkaisut iän ja sukupuolen mukaan 2008	215	95. Avgöranden som gäller rehabiliteringstjänster efter ålder och kön 2008	215

	Sivu		Sida
96. Kuntoutus maakunnittain 2008	217	96. Rehabilitering landskapsvis 2008	217
97. Kuntoutuspalveluja saaneet sairauden ja iän mukaan 2008	219	97. Mottagare av rehabiliteringstjänster efter sjukdom och ålder 2008	219
98. Kuntoutuspalveluja saaneet ammatin ja ammattiaseman mukaan 2008	220	98. Mottagare av rehabiliteringstjänster efter yrke och yrkesställning 2008	220
Kelan työttömyysturvaetuudet		FPA:s arbetslöshetsförmåner	
99. Työttömyysturvaetuudet 1995–2008	234	99. Arbetslöshetsförmåner 1995–2008	234
100. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1995–2008	235	100. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2008	235
101. Työmarkkinatuki 1995–2008	236	101. Arbetsmarknadsstöd 1995–2008	236
102. Työmarkkinatuen saajat 1995–2008 (31.12.)	237	102. Mottagare av arbetsmarknadsstöd 1995–2008 (31.12.)	237
103. Työmarkkinatuen saajat tuen perusteen mukaan 1995–2008 (31.12.)	237	103. Mottagare av arbetsmarknadsstöd enligt motivering 1995–2008 (31.12.)	237
104. Työttömyysturvaetuudet: Korvatut päivät ja keskimääräiset päiväkorvaukset 1995–2008	238	104. Arbetslöshetsförmåner: Antal ersättningsdagar och genomsnittlig ersättning per dag 1995–2008	238
105. Peruspäivärahat ja työmarkkinatuki saajan iän ja sukupuolen mukaan 2008	239	105. Grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd efter ålder och kön 2008	239
106. Tietoja peruspäivärahoista ja työmarkkinatuesta 2008	240	106. Uppgifter om grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd 2008	240
107. Vuoden 2008 lopussa peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneet: Heille vuosina 2006–2008 kertyneet työttömyysturvapäivät ikäryhmittäin	240	107. Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd: Antalet kumulerade arbetslöshetsförmånsdagar 2006–2008 efter åldersgrupp 31.12.2008	240
108. Pitkäaikaistyöttömien aktivointi 2006–2008	241	108. Aktivering av långtidsarbetslösa 2006–2008	241
109. Suomesta ETA-maihin työnhakuun lähteneille ETA-maassa maksetut työttömyyspäivärahat työnhakumaan mukaan 1995–2008	242	109. I EES-länder betalda arbetslöshetsdagpenningar till personer som rest från Finland till ett annat EES-land för att söka arbete, enligt land 1995–2008	242
110. ETA-maista Suomeen työnhakuun tulleille Suomessa maksetut työttömyyspäivärahat lähtömaan mukaan 2007–2008	242	110. I Finland betalda arbetslöshetsdagpenningar till personer som kommit till Finland från ett annat EES-land för att söka arbete, enligt utflyttningsland 2007–2008	242
111. Tietoja työttömyysturvaetuuksista työvoima- ja elinkeinokeskuksittain 2008	244	111. Arbetslöshetsförmåner efter arbetskrafts- och näringscentraler 2008	244
112. Ansiopäivärahan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammatin mukaan 31.12.2008	246	112. Mottagare av inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd efter yrke 31.12.2008	246
113. Kotoutumistukena maahanmuuttajalle maksettava työmarkkinatuki: Maksettu tuki, korvatut päivät ja tuen saajat 1999–2008	249	113. Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd till invandrare: Utbetalda stöd, antal dagar och mottagare 1999–2008	249
Kelan lapsiperhe-etuudet		FPA-förmåner till barnfamiljer	
114. Äitiysavustukset 1995–2008	254	114. Moderskapsunderstöd 1995–2008	254
115. Lapsilisät 1995–2008	255	115. Barnbidrag 1995–2008	255
116. Lapsilisään oikeuttaneet lapset 1995–2008	255	116. Barn med rätt till barnbidrag 1995–2008	255
117. Pienten lasten hoidon tuki 1998–2008	260	117. Barnavårdsstöd 1998–2008	260
118. Pienten lasten hoidon tuki: Keskimääriä 1998–2008	260	118. Barnavårdsstöd: Belopp i genomsnitt 1998–2008	260
119. Pienten lasten hoidon tukea saaneet perheet 1998–2008	261	119. Familjer med barnavårdsstöd 1998–2008	261
120. Pienten lasten hoidon tuki: Lapset, joista tukea maksettu 1998–2008 (31.12.)	262	120. Barnavårdsstöd: Barn för vilka stöd betalats 1998–2008 (31.12.)	262

	Sivu		Sida
121. Pienten lasten hoidon tuki: Lapset ikävuositain 31.12.2008	262	121. Barnavårdsstöd: Antal barn efter ålder 31.12.2008	262
122. Pienten lasten hoidon tuki: Lapset hoitopaikan mukaan 31.12.2008	263	122. Barnavårdsstöd: Antalet barn efter vårdställe 31.12.2008	263
123. Pienten lasten hoidon tuki: Tuen käyttö vuonna 2006 päättäneen vanhempainpäivärahakauden jälkeen siihen asti, kunnes lapsi täytti 3 vuotta	264	123. Barnavårdsstöd: Utnyttjande av stödet efter en föräldradagpenningperiod som upphört år 2006 fram till dess barnet fyllt 3 år	264
124. Lapsilisät maakunnittain 2008	265	124. Barnbidrag landskapsvis 2008	265
125. Pienten lasten hoidon tuki maakunnittain 2008	266	125. Barnavårdsstöd landskapsvis 2008	266

Kelan asumistuet

126. Kelan asumistuet 1995–2008	272
127. Maksetut yleiset asumistuet, keskimääräinen asumistuki ja asumismenot 1995–2008	273
128. Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat 1995–2008	274
129. Yleisellä asumistuella tuettu asuminen 1998–2008	276
130. Yleistä asumistukea saavien ruokakuntien rakenne 1995–2008	277
131. Maksetut eläkkeensaajan asumistuet, keskimääräinen tuki ja asumismenot 1995–2008	279
132. Eläkkeensaajan asumistuki: Tuen saajat asunnon hallintasuhteen ja koon mukaan 1995–2008	280
133. Yleinen asumistuki maakunnittain 31.12.2008	283
134. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 31.12.2008	284

Kelan opintoetuedet

135. Opintotuki 1995–2008	293
136. Opintotuen saajat ja tuen rakenne lukuvuosina 1995/1996–2007/2008 ja joulukuussa 2000–2008	295
137. Opintotuen saajat iän ja sukupuolen mukaan lukuvuonna 2007/2008	296
138. Opintotuen saajat oppilaitoksen mukaan lukuvuosina 1995/1996–2007/2008 ja joulukuussa 2000–2008	296
139. Ulkomailla opiskelevat opintotuen saajat opiskelumaan ja oppilaitoksen mukaan lukuvuonna 2007/2008	297
140. Suomesta opintotukea saavat ulkomaan kansalaiset kansalaisuuden ja oppilaitoksen mukaan lukuvuonna 2007/2008	298
141. Keskimääräinen opintotuki 1997–2008	298
142. Keskimääräinen opintolaina 1995–2008	299
143. Opintolainan korkoavustukset 1997–2008	300
144. Valtion takaamat opintolainat, opintovelalliset ja valtiontakauksen perusteella perintään joutunut pääoma 1995–2008	301
145. Koulumatkatuki ja tuen saajat oppilaitoksen ja maksun vastaanottajan mukaan 1997–2008	303

FPA:s bostadsbidrag

126. Bostadsbidrag från FPA 1995–2008	272
127. Utbetalda allmänna bostadsbidrag, bidrag i snitt och boendeutgifter 1995–2008	273
128. Hushåll med allmänt bostadsbidrag 1995–2008	274
129. Allmänt bostadsbidrag efter boendeförhållanden 1998–2008	276
130. Hushåll med allmänt bostadsbidrag, struktur 1995–2008	277
131. Utbetalda bostadsbidrag för pensionstagare, genomsnittligt bidragsbelopp och boendeutgifter 1995–2008	279
132. Bostadsbidrag för pensionstagare: Mottagare efter bostadstyp och bostadsyta 1995–2008	280
133. Allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2008	283
134. Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare enligt landskap 31.12.2008	284

FPA:s studieförmåner

135. Studiestöd 1995–2008	293
136. Studiestödstagare och stöddelar under läsåren 1995/1996–2007/2008 och i december 2000–2008	295
137. Mottagare av studiestöd efter ålder och kön läsåret 2007/2008	296
138. Mottagare av studiestöd efter läroinrättning under läsåren 1995/1996–2007/2008 och i december 2000–2008	296
139. Studiestödstagare utomlands efter studie-land och läroinrättning läsåret 2007/2008	297
140. Utländska medborgare med studiestöd från Finland efter medborgarskap och läroinrättning läsåret 2007/2008	298
141. Studiestödet i medeltal 1997–2008	298
142. Studielånet i medeltal 1995–2008	299
143. Räntebidrag för studielån 1997–2008	300
144. Statsgaranterade studielån, personer med studieskulder samt kapital som återindrivs på basis av statsgaranti, 1995–2008	301
145. Stöd för skolresor och stödtagare enligt läroanstalt och betalningsmottagare 1997–2008	303

	Sivu		Sida
146. Koulumatkatuen saajat iän ja tuen suuruuden mukaan lukuvuosina 1997/1998–2007/2008	304	146. Mottagare av stöd för skolresor efter ålder och stödets storlek läsaren 1997/1998–2007/2008	304
147. Aikuiskoulutustuen lainatakaus: Saajat sukupuolen ja oppilaitoksen mukaan sekä keskimääräinen opintolaina 2001–2008	306	147. Lånegaranti i samband med vuxenutbildningsstöd: Mottagare enligt kön och läroinrättning, samt studielån i medeltal 2001–2008	306
Kelan muut etuudet		Övriga FPA-förmåner	
148. Sotilasavustukset 1995–2008	309	148. Militärunderstöden 1995–2008	309
149. Sotilasavustukset avustuslajin mukaan ja keskimääräinen sotilasavustus 1995–2008	309	149. Militärunderstöden efter stödform och understöd i medeltal 1995–2008	309
150. Maahanmuuttajan erityistuki 2004–2008 ...	311	150. Särskilt stöd till invandrare 2004–2008	311
151. Pitkäaikaistyöttömien eläketuki 2005–2008	313	151. Pensionsstöd till långtidsarbetslösa 2005–2008.....	313
Kelan talous ja hallinto		FPA:s ekonomi och förvaltning	
152. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja tuotot 1995–2008	319	152. Folkpensionsförsäkringens kostnader och intäkter 1995–2008	319
153. Sairausvakuutuksen kulut ja tuotot 1995–2008	320	153. Sjukförsäkringens kostnader och intäkter 1995–2008	320
154. Sairausvakuutuksen kulut 2006–2008	321	154. Sjukförsäkringens kostnader 2006–2008 ...	321
155. Sairausvakuutuksen tuotot 2006–2008	321	155. Sjukförsäkringens intäkter 2006–2008	321
156. Kelan hoitamien muiden etuuksien kulut ja tuotot 1995–2008	322	156. Övriga förmåner som FPA sköter: kostnader och intäkter 1995–2008	322
157. Kelan taseet pääpiirteittäin 2000–2008	323	157. FPA:s balansräkningar i huvuddrag 2000–2008	323
158. Sijoituskanta sijoituskohteen mukaan 2000–2008	324	158. Investeringar enligt investeringsobjekt 2000–2008	324
159. Kelan henkilöstö 31.12.2004–2008	327	159. FPA:s personal 31.12.2004–2008	327
160. Kelan alue- ja paikallishallinto 31.12.2004–2008	328	160. FPA:s regional- och lokalförvaltning 31.12.2004–2008	328
161. Eläke- ja vammaisetuusasioiden käsittelytietoja 2000–2008	328	161. Handläggning av pensions- och handikappförmånsärenden 2000–2008	328
162. Sairausvakuutusasioiden käsittelytietoja 2000–2008	329	162. Handläggning av sjukförsäkringsärenden 2000–2008	329
163. Kuntoutusasioiden käsittelytietoja 2000–2008	330	163. Handläggning av rehabiliteringsärenden 2000–2008	330
164. Työttömyysturva-asioiden käsittelytietoja 2000–2008	331	164. Handläggning av utkomstskyddsärenden 2000–2008	331
165. Lapsietuusasioiden käsittelytietoja 2000–2008	332	165. Handläggning av barnförmånsärenden 2000–2008	332
166. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2002–2008	332	166. Handläggning av allmänna bostadsbidrag 2002–2008	332
167. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja 2008	333	167. Handläggning av bostadsbidrag för pensionstagare 2008	333
168. Opintoetusasioiden käsittelytietoja 2000–2008	333	168. Handläggning av studieförmånsärenden 2000–2008	333
169. Sotilasavustusasioiden käsittelytietoja 2000–2008	334	169. Handläggning av militarunderstödsärenden 2000–2008	334
170. Tilastoja Kelan etuuksien takaisinperinnästä 2000–2008	335	170. Statistik över återkrav av FPA-förmåner 2000–2008	335

Kuviluettelo

	Sivu
1. Väestö ikäkausittain ja huoltosuhde 1990–2008	29
2. Sosiaalimenot kohderyhmittäin 1990–2008	30
3. Sosiaalimenojen rahoitus 1990–2008	30
4. Sosiaalivakuutuksen rahastot 1990–2008 ...	31
5. Työnantajan lakisääteisten sosiaalivakuutusmaksujen suuruus vuosikeskiarvoina 1990–2008	31
6. Vakuutetun sosiaalivakuutusmaksujen suuruus 1990–2009	32
7. Sosiaalimenot ja Kelan maksamat etuudet 2008	33
8. Kelan maksamat etuudet asukasta kohti kunnittain 2008	34
9. Bruttokansantuotteen kehitys sekä sosiaalimenojen ja Kelan etuuksien suhde bruttokansantuotteeseen 1990–2008	35
10. Kelan etuudet kansantaloudessa 1990–2008	35
11. Kokonaiseläkemenot eläkejärjestelmittäin 2008	41
12. Eläkkeelläolo 55–64-vuotiaassa väestössä yksivuotisikäryhmittäin 31.12.2008	41
13. Kaikki 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 1990–2008	53
14. Kaikki Suomessa asuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkettä saavat henkilöt eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008	53
15. Julkiset terveydenhuoltomenot 1995–2007	61
16. Terveydenhuollon kokonaismenojen rahoitus 1995–2007	62
17. Eräiden sairauspuheryhmien yleisyys etuuksien perusteena: Lukumäärän muutos 1996–2008	64
18. Lääkkeiden kokonaismyynti 2008	65
19. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1990–2008	72
20. Työttömyysturvaetuuksien saajat ja työvoimahallinnon toimenpitein työllistetyt 30.11.2008	76
21. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 1990–2008	78
22. Perhepoliittiset tuet 1990–2008	81
23. Alle kouluikäiset lapset hoitomuodon mukaan 31.12.2008	81
24. Kelan maksamat asumisen tuet ja niiden suhde bruttokansantuotteeseen 1990–2008	82
25. Asumisen tuet 2008	83
26. Kelan asumistuet: Henkilöitä tuen piirissä ja osuus väestöstä 1997–2008 (31.12.)	83
27. Sairausvakuutuskorvaukset 1990–2008	141

Förteckning över figurer

	Sida
1. Befolkningen efter ålderskategori och försörjningskvot 1990–2008	29
2. Socialutgifterna enligt målgrupp 1990–2008	30
3. Socialutgifternas finansiering 1990–2008 ...	30
4. Socialförsäkringsfonder 1990–2008	31
5. Arbetsgivarnas lagstadgade socialförsäkringsavgifter i medeltal per år 1990–2008	31
6. Försäkrades socialförsäkringspremier 1990–2009	32
7. Socialutgifterna och de av FPA betalda förmånerna 2008	33
8. FPA-förmånerna per invånare efter kommun 2008	34
9. Utvecklingen av bruttonationalprodukten (BNP) samt socialutgifterna och FPA-förmånerna i relation till BNP 1990–2008	35
10. FPA-förmånerna och samhällsekonomin 1990–2008	35
11. De totala pensionsutgifterna enligt pensionsystem 2008	41
12. De pensionerades andel av befolkningen i 55–64 års ålder enligt ettårsåldersgrupper 31.12.2008	41
13. 55–64-åriga pensionstagare enligt pensionsslag 1990–2008	53
14. Samtliga mottagare av ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension bosatta i Finland enligt pensionssystem 31.12.2008	53
15. Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2007	61
16. Hälsovårdskostnadernas finansiering 1995–2007	62
17. Frekvensen av vissa sjukdomshuvudgrupper som grund för olika förmåner: Förändring i antalet 1996–2008	64
18. Den totala försäljningen av läkemedel 2008	65
19. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1990–2008	72
20. Mottagare av arbetslöshetsförmåner och personer sysselsatta via arbetskraftsförvaltningen 30.11.2008	76
21. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenningar och arbetsmarknadsstöd 1990–2008	78
22. Familjebidrag 1990–2008	81
23. Antal barn under skolåldern med fördelning enligt vårdform 31.12.2008	81
24. Av FPA betalda stöd för boende i euro och i % av bruttonationalprodukten 1990–2008	82
25. Stöd för boendet 2008	83
26. Bostadsbidrag från FPA: Antal personer samt andel av befolkningen som omfattas av bidraget, 1997–2008 (31.12)	83
27. Sjukförsäkringsersättningar 1990–2008	141

	Sivu		Sida
28. Sairaanhoidokorvausten euomäärät korvauslajeittain ja niiden saajat 2008	146	28. Sjukvårdersättningarna efter ersättningslag: belopp och antal mottagare 2008	146
29. Isien vanhempainpäiväraha-oikeuden käyttö: Isät ja isää kohti korvattujen päivien määrä keskimäärin 1990–2008	153	29. Fäder och utnyttjandet av rätten till föräldradagpenning: Antal ersättningsdagar per far i medeltal 1990–2008	153
30. Keskimääräisen ja vähimmäismääräisen sairaus- ja vanhempainpäivärahan kehitys 1990–2008	153	30. Sjuk- och föräldradagpenningar – utvecklingen av genomsnittliga dagpenningar och minimidagpenningar 1990–2008	153
31. Sairaanhoidokorvausten määrällinen kehitys 1990–2008	157	31. Sjukvårdersättningarnas volymmässiga utveckling 1990–2008	157
32. Matkakorvaukset, korvatut matkat ja keskimääräiset korvaukset kulkuvälineen mukaan 2008	157	32. Reseersättningar, ersatta resor och ersättningar i medeltal enligt färdmedel 2008	157
33. Sairausvakuutuksen korvaamat avohoidon lääkkeet: Kustannukset lääkkeen määränneen lääkärin erikoisan mukaan 2008	160	33. Kostnader som sjukförsäkringen ersätter för läkemedel inom öppenvården, enligt den förskrivande läkarens specialitet 2008	160
34. Sairausvakuutuksen korvaamat erikoislääkärissäkäynnit sekä keskimääräiset palkkiot ja korvaukset lääkärin erikoisan mukaan 2008 (yksityinen sektori)	162	34. Antal från sjukförsäkringen ersatta specialistbesök samt läkararvoden och ersättningar i medeltal enligt specialitet 2008 (privatsektorn)	162
35. Sairausvakuutuksen korvaama osuus vakuutettujen sairaanhoidokustannuksista korvauslajeittain 1990–2008	163	35. Sjukförsäkringsersättningens andel av de försäkrades sjukvårdskostnader efter ersättningslag 1990–2008	163
36. Sairaanhoidokorvaukset asukasta kohti kunnittain 2008	167	36. Sjukvårdersättningar per invånare kommunvis 2008	167
37. Sairauspäiväraha- ja työkyvyttömyyseläketilastojen vertailu sairauden mukaan 2008	173	37. Jämförelse sjukdomsvis mellan sjukdagpenning- och invalidpensionsstatistiken 2008 ...	173
38. Vuonna 2008 alkaneet sairauspäivärahakaudet päivärahansaajan sukupuolen mukaan eri ikä- ja sairausryhmissä	181	38. År 2008 inleda sjukdagpenningperioder efter mottagarens kön i olika ålders- och sjukdomshuvudgrupper	181
39. Lääkekorvaukset yleisimmissä erityiskorvausiin oikeuttavissa sairauksissa 2008 (avohoido)	184	39. Läkemedelsersättningar vid de vanligaste sjukdomarna med rätt till specialersättning 2008 (öppenvård)	184
40. Sairauspäiväraha- ja kuntoutustilastojen vertailu ammatin ja ammattiaseman mukaan 2008	189	40. Jämförelse enligt yrke och yrkesställning mellan sjukdagpenning- och rehabiliteringsstatistikerna 2008	189
41. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto: Henkilöitä huollon piirissä ja heidän osuutensa palkansaajana toimivasta työvoimasta 1990–2007	196	41. Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård: Antal personer och deras andel av samtliga löntagare 1990–2007	196
42. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto: Korvaukset huollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti palvelujen tuottajan mukaan 2007	197	42. Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård: Ersättning per arbetstagare som omfattas av vården, efter serviceproducent 2007	197
43. Kuntoutus perinteisen jaottelun mukaan 1990–2008	210	43. Rehabilitering enligt traditionell indelning 1990–2008	210
44. Keskimääräinen kuntoutusraha kuntoutusrahan määräytymisperusteen mukaan 2008	214	44. Rehabiliteringspenningen i medeltal efter grunden för fastställandet av rehabiliteringspenning 2008	214
45. Kuntoutuspalvelut maakunnittain 2008	216	45. Rehabiliteringstjänster landskapsvis 2008	216
46. Kuntoutuspalveluja saaneet sukupuolen mukaan eri ikä- ja sairausryhmissä 2008	218	46. Mottagare av rehabiliteringstjänster efter kön i olika ålders- och sjukdomshuvudgrupper 2008	218
47. Työttömyyspäivärahaa ja työmarkkinatukea saaneet iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008	236	47. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd efter ålder och kön 31.12.2008	236

	Sivu		Sida
48. Työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneet 1990–2008 sekä työmarkkinatuen saajat vuoden 2008 lopussa työttömyden keston mukaan	241	48. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd 1990–2008 samt mottagare av arbetsmarknadsstöd i slutet av 2008 enligt arbetslöshetstidens längd	241
49. Pitkäaikaistyöttömien osuus työmarkkinatuen saajista: Vähintään 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden osuus kunnittain 31.12.2008	243	49. Andelen långtidsarbetslösa av mottagarna av arbetsmarknadsstöd: Personer som fått arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar kommunvis 31.12.2008	243
50. Työttömyysturvaa saaneiden väestöosuudet kunnittain 31.12.2008	245	50. Mottagare av arbetslöshetsförmåner, andel av befolkningen kommunvis 31.12.2008	245
51. Työttömyysturvan saajat: Vertailu ammatin mukaan 31.12.2008	247	51. Mottagare av arbetslöshetsförmåner: Jämförelse efter yrke 31.12.2008	247
52. Kotoutumistuki: Saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2008	250	52. Integrationsstöd: Mottagare enligt nationalitet 31.12.2008	250
53. Pienten lasten hoidon tuki 1990–2008	261	53. Barnavårdsstöd 1990–2008	261
54. Pienten lasten hoidon tuki: Perheet lasten lukumäärän mukaan 31.12.2008	263	54. Barnavårdsstöd: Antal familjer, enligt barnantal 31.12.2008	263
55. Yleinen asumistuki: Ruokakuntien sosiaalinen tilanne 1990–2008	275	55. Allmänt bostadsbidrag: Hushållens sociala situation 1990–2008	275
56. Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien rakenne 1990–2008	275	56. Hushåll med allmänt bostadsbidrag efter hushållets struktur 1990–2008	275
57. Eläkkeensaajan asumistukea saaneiden asunnon hallintamuoto 1995–2008, %	280	57. Bostadsbidrag för pensionstagare: Besittningsform för bostaden 1995–2008, %	280
58. Eläkkeensaajan asumistukea saaneiden perherakenne 1995–2008	281	58. Familjestruktur hos mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2008	281
59. Työttömänä tuen saaja tai saajan puoliso, % kaikista yleistä asumistukea saaneista ruokakunnista maakunnittain 31.12.2008	282	59. Arbetslös bidragstagare eller bidragstagar-make, % av samtliga hushåll med allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2008	282
60. Opintotuki 1990–2008	294	60. Studiestödet 1990–2008	294
61. Opintotukietuuksia saaneet lukuvuosina 1990/1991–2007/2008	297	61. Antal mottagare av studiestödsförmåner under läsåren 1990/1991–2007/2008	297
62. Opintotuen keskimääräiset osat oppilaitoksen mukaan joulukuussa 2008	299	62. Studiestödets delar i medeltal efter läroinrättning i december 2008	299
63. Opintolainoihin liittyvien maksettujen takausvastuiden ja korkoavustusten osuus opintolainakannasta 1990–2008	300	63. Borgensansvarsbetalningarnas och räntebidragens andel av studielånsbeståndet 1990–2008	300
64. Koulumatkatukea saaneiden osuus 16–25-vuotiaasta väestöstä kunnittain joulukuussa 2008	304	64. Andelen mottagare av skolresestöd av befolkningen i åldern 16–25 år kommunvis i december 2008	304
65. Maahanmuuttajan erityistuki: Saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2008	311	65. Särskilt stöd till invandrare: Mottagare enligt nationalitet 31.12.2008	311
66. Pitkäaikaistyöttömien eläketukiperusteiset etuudet: Saajat 31.12.2008	313	66. Pensionsstöd och ålderspension till långtidsarbetslösa: Mottagare 31.12.2008	313
67. Kelan tuotot rahoittajan mukaan 1990–2008	318	67. FPA:s intäkter enligt finansiär 1990–2008	318

List of Tables

	Page		Page
1 Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)		20. Income security benefits for the unemployed, 1990–2008	74
1. Finnish population by age and sex, 2008–2030	29	21. Data on unemployment-related benefits by employment and economic development centre, 2008	77
2. Pension benefits as a share of social welfare expenditure and the gross domestic product, 1990–2008	40	22. Income maintenance benefits for families with children, 1990–2008	80
3. Total expenditure on pension benefits, 1990–2008	42	23. Income security benefits for students, 1990–2008	85
4. Total number of pension beneficiaries, 1990–2008	44		
5. Recipients of old age, disability, unemployment or special pensions, by age and sex, at year-end 2008	45	2 Pension benefits	
6. Recipients of old age, disability, unemployment or special pension living in Finland as a percentage of population by region, 1995–2008	46	24. Recipients of pension benefits from Kela, 1995–2008.....	98
7. Recipients of disability pension, according to diagnosis and pension scheme, at year-end 2008	47	25. Recipients of old age, disability or unemployment pension from Kela, 1995–2008	99
8. New recipients of old age, disability, unemployment or farmers' special pension in 2000–2008	50	26. Structure of pension benefits from Kela in 2008	99
9. New recipients of disability pension in 2008 by diagnosis and pension scheme	51	27. Recipients of a pension benefits from Kela, by age and sex, at year-end 2008	100
10. Recipients of an old age, disability or unemployment pension resident in Finland, analysed by age and pension scheme, 1994–2008	54	28. Persons receiving a national pension along with selected other benefits, by age and sex, at year-end 2008	101
11. Recipients of an old age, disability or unemployment pension resident in Finland, by pension scheme and amount of total pension income at year-end 2008	55	29. Average rates of pension benefits paid by Kela in 2008	102
12. Recipients of a survivors' pension resident in Finland, by pension scheme and age, 1994–2008	56	30. National spouses' pensioners by benefit component at year-end 2008	102
13. Recipients of a spouses' pension by pension scheme and amount of total pension income at year-end 2008	57	31. National orphans' pensioners by benefit component at year-end 2008	103
14. Financial support for persons with disabilities, 1995–2008	58	32. National pensioners with front-veteran's supplement, 1995–2008	103
15. Expenditure on health services as a share of social welfare expenditure and the gross domestic product at market prices, 1995–2007	60	33. New pensions awarded by Kela, 1995–2008	104
16. Expenditure on health services, 1995–2006	63	34. Decisions on disability pension based on the claimant's health, by age and sex of claimant, 2008	105
17. Income maintenance during incapacity for work, 1990–2008	66	35. Pension benefits provided by Kela: Benefits paid during the year, by type of benefit, 1995–2008.....	106
18. Absence from work due to sickness and absence days covered by the National Health Insurance, 2000–2008	67	36. National pensions and survivors' pensions paid during the year, by type of pension, 1995–2008	107
19. Selected data on the labour force, unemployed job-seekers and unemployment benefits, 1990–2008	73	37. Pension benefits paid by Kela to recipients living outside Finland, 1995–2008	108
		38. Pension benefits paid by Kela to recipients living outside Finland: Analysis of recipients by country of residence and nationality, year-end 2008	109
		39. Pensions from Kela adjusted to the recipient's previous residence in Finland at year-end 2008	110
		40. Pension benefits paid by Kela: Analysis by region, 2008.....	111
		41. Recipients of a pension benefit from Kela, by region, at year-end 2008	112
		42. New disability pensions granted by Kela by the recipient's occupation, position and sex, 2008	114

	Page		Page
3 Disability benefits			
43. Disability benefits paid during the year, 1995–2008	118	65. Refunds provided under National Health Insurance: Number of visits to a doctor or dentist, copayments for examination or treatment and medically necessary trips, by age and sex, in 2008	161
44. Recipients of disability benefits, 1995–2008	119	66. NHI refunds for the cost of private-sector examinations and treatments, by procedure, 2008	163
45. Recipients of disability benefits by age, sex and amount of allowance, at year-end 2008	120	67. National health insurance refunds of medical expenses and pre-refund expenses of the insured, 2008	164
46. Recipients of disability benefits, by region, at year-end 2008	122	68. Sickness allowances and entitlements to refunds for the cost of medicines and nutrition products: Decisions on new claims according to age and sex of the claimant, 2008	165
47. Recipients of disability allowance for under-16s, by main diagnosis, at year-end 2008 ..	123	69. Reimbursement of medical costs between Finland and the other EU/EEA Member States, 1999–2008	166
48. Recipients of disability allowance for 16s and over and of dietary grant, by main diagnosis, at year-end 2008	124	70. National sickness and parenthood allowances by region, 2008	168
49. Recipients of pensioners' care allowance, by main diagnosis, at year-end 2008	125	71. National health insurance refunds of medical expenses – analysis of payments by region, 2008	170
4 National Health Insurance (NHI)		72. National sickness allowance spells beginning in 2005–2008 by major diagnostic category	174
50. National health insurance general benefit payments, 1995–2008	142	73. National sickness allowance data from 2008 analysed by disease	175
51. National health insurance general benefit payments by paying agent and benefit recipient, 2008	144	74. Partial sickness allowance data from 2008 analysed by disease	178
52. National health insurance general beneficiaries by type of benefit, 1995–2008	145	75. Number of days of national sickness allowance payment in 2008 by major diagnostic category, age, and sex	179
53. Special care allowances 1995–2008	147	76. Number of days of payment of partial sickness allowance in 2008 by major diagnostic category, age, and sex	180
54. National sickness and parenthood allowance spells and days, 1995–2008	148	77. National sickness allowance spells beginning in 2007 – analysis of number and length of spells by major diagnostic category	182
55. National sickness and parenthood allowance: Expenditure and number of recipients by basis of eligibility in 2008	150	78. Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance at year-end 2005–2008	183
56. National sickness and parenthood allowances: Number of days covered and average rates of daily allowance, 2008	151	79. Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance, by age of beneficiary, at year-end 2008	185
57. Payments of parenthood allowance to fathers, 1995–2008	152	80. Medicines with limited basic reimbursability: Expenditure, refunds and number of beneficiaries according to basis of entitlement in 2000–2008	186
58. Fathers receiving parenthood allowance according to the length of payment, 2007/2008	152	81. Utilization of medicines reimbursable under the National Health Insurance scheme in outpatient care in 2008	187
59. Parenthood allowance payments for mothers ended in 2003–2008: Continuation of wage payments by the employer during the parental leave	154	82. National sickness allowance spells and days – analysis by occupation, position, and sex of beneficiary, 2008	190
60. National sickness and parenthood allowance recipients by rate of allowance, 2008	154	83. Partial sickness allowance: Analysis of spells of payment beginning in 2008 and days covered by occupation, position, and sex of beneficiary	191
61. National sickness and parenthood allowances – analysis of selected data by age and sex, 2008	155		
62. Refunds provided under National Health Insurance: Number of medicine purchases, visits to a doctor or dentist, copayments for examination or treatment and medically necessary trips, 1995–2008	156		
63. National health insurance refunds of medicine expenses (outpatient care), 1995–2008	158		
64. Refunds of medicine expenses: Recipients by age and sex, 2008 (outpatient care)	159		

	Page		Page
84. Refunds for NHI-covered occupational and student health services, 1995–2008	195	109. Payments of unemployment allowance to persons seeking employment in another EEA country, by country in which employment is sought, 1995–2008	242
85. Employer-operated occupational health services schemes, 1995–2007	198	110. Payments of unemployment allowance to EEA nationals seeking employment in Finland, by original country of residence, 2007–2008 ..	242
86. Employer-operated occupational health services schemes by reimbursement class, 1995–2007	199	111. Data on benefits paid in respect of unemployment: Analysis by employment and economic development centre, 2008	244
87. Services provided by employers under occupational health services schemes, 1995–2007	200	112. Earnings-related unemployment allowance, basic unemployment allowance and labour market subsidy recipients by occupation, at year-end 2008	246
88. Selected data on occupational health services for the self-employed, 1995–2008	201	113. Integration assistance for immigrants: Payments under the labour market subsidy programme. Benefit expenditure, days on benefit and number of recipients, 1999–2008 ..	249
89. Student health services 1996–2008	202		
5 Rehabilitation		7 Benefits for families with children	
90. Rehabilitation provision 1995–2008	209	114. Maternity grants 1995–2008	254
91. Rehabilitation beneficiaries, 1995–2008	210	115. Child benefits 1995–2008	255
92. Rehabilitation benefits awarded to persons undergoing rehabilitation, 1995–2008	211	116. Children conferring entitlement to child benefit, 1995–2008	255
93. Rehabilitation provision, by age and sex of recipient, 2008	212	117. Expenditure on child day care subsidies, 1995–2008	260
94. Rehabilitation services: Analysis of rehabilitation clients and expenditure according to the type of rehabilitation measure provided (classified by statutory basis), 2008	213	118. Child day care subsidies: Selected averages, 1998–2008	260
95. Decisions concerning rehabilitation services provision, by age and sex of client, 2008	215	119. Families receiving child day care subsidies in 1998–2008	261
96. Rehabilitation provision, by region, 2008 ...	217	120. Child day care subsidies: Number of children covered, at year-end 1998–2008	262
97. Recipients of rehabilitation services, by disease and age, 2008	219	121. Child day care subsidies: Number of children covered, by age group, at year-end 2008 ...	262
98. Recipients of rehabilitation services, by occupation and position, 2008	220	122. Child day care subsidies: Number of children covered, by day care provider, at year-end 2008	263
6 Benefits in respect of unemployment		123. Child day care subsidy: Take-up between parenthood allowance payment ended in 2006 and the child's 3rd birthday	264
99. Unemployment benefits, 1995–2008	234	124. Child benefit payments by region, 2008	265
100. Recipients of unemployment benefits, 1995–2008	235	125. Child day care subsidies by region, 2008 ...	266
101. Labour market subsidy 1995–2008	236		
102. Recipients of labour market subsidy at year-end 1995–2008	237	8 Housing-related benefits	
103. Recipients of labour market subsidy, by basis of entitlement, at year-end 1995 to 2008	237	126. Housing-related benefits provided by Kela 1995–2008	272
104. Unemployment benefits: Days on benefit and average daily benefit, 1995–2008	238	127. General housing allowance: Total expenditure, average rate of allowance and housing costs, 1995–2008	273
105. Basic unemployment allowance and labour market subsidy, by age and sex of beneficiary, 2008	239	128. Households receiving general housing allowance, 1995–2008	274
106. Data on basic unemployment allowance and labour market subsidy, 2008	240	129. General housing allowance: Selected data, 1998–2008	276
107. Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy at year-end 2008: analysis by age group and length of reciprocity in 2006–2008	240	130. Households receiving general housing allowance, 1995–2008: Analysis by household composition	277
108. Activation of the long-term unemployed 2006–2008	241		

	Page		Page
131. Housing allowance for pensioners: Expenditure, average allowance and housing costs, 1995–2008	279	10 Other benefits	
132. Housing allowance for pensioners: Recipients by type and size of home, 1995–2008	280	148. Conscript's allowances, 1995–2008	309
133. General housing allowance, by region, at year-end 2008	283	149. Conscripts' allowances by benefit component and average rate, 1995–2008	309
134. Recipients of pensioners' housing allowance, by region, at year-end 2008	284	150. Special assistance for immigrants, 2003–2008	311
9 Benefits for students		151. Pension assistance for the long-term unemployed 2005–2008	313
135. Student financial aid, 1995–2008	293	11 Finance and administration	
136. Recipients of student financial aid and composition of benefit in school years 1995/1996–2007/2008 and in December 2000–2008 ...	295	152. Income and expenditure account for National Pension Insurance, 1995–2008	319
137. Recipients of student financial aid by age and sex in school year 2007/2008	296	153. Income and expenditure account for National Health Insurance, 1995–2008	320
138. Recipients of student financial aid by type of school in school years 1995/1996–2007/2008 and in December 2000–2008 ...	296	154. National Health Insurance: Expenditure 2006–2008	321
139. Recipients of student financial aid enrolled at a foreign educational institution: Analysis by country and type of institution, school year 2007/2008	297	155. National Health Insurance: Income 2006–2008	321
140. Foreign recipients of student financial aid from Finland according to nationality and type of educational institution in school year 2007/2008	298	156. Income and expenditure account for other benefit schemes administered by Kela, 1995–2008	322
141. Financial aid for students: Average amounts, 1997–2008	298	157. Overview of Kela's balance sheets, 2000–2008	323
142. Student loans: Average outstanding loan balance 1995–2008	299	158. Investments by Kela according to sector of investment, 2000–2008	324
143. Student loan interest allowances, 1997–2008	300	159. Kela staff at year-end 2004–2008	327
144. State guaranteed student loans, persons with outstanding student loan, and loans being forcibly recovered, 1995–2008	301	160. The local administration of Kela at year-end 2004–2008	328
145. School transportation subsidies and beneficiaries by type of educational institution and payee, 1997–2008	303	161. National pension insurance and disability benefit cases, 2000–2008	328
146. Recipients of school transportation subsidy according to age and amount of benefit in school years 1997/1998–2007/2008	304	162. National health insurance cases, 2000–2008	329
147. Adult education subsidy: Recipients of loan guarantees by sex and educational institution; average student loan amounts in 2001–2008	306	163. Rehabilitation claims administration data 2000–2008	330
		164. Cases involving unemployment-related benefit, 2000–2008	331
		165. Child benefits: administrative data, 2000–2008	332
		166. General housing allowance: administrative data, 2002–2008	332
		167. Pensioners' housing allowance: Selected claims processing data, 2008	333
		168. Benefits for students: administrative data, 2000–2008	333
		169. Conscript's allowance: administrative data, 2000–2008	334
		170. Data about the recovery of overpaid Kela benefits, 2000–2008	335

List of Charts

	Page		Page
1. Population age structure and economic dependency ratio, 1990–2008	29	27. National health insurance general benefit payments, 1990–2008	141
2. Social welfare expenditure by main policy area, 1990–2008	30	28. Refunds of medical expenses: total amount by refund category, number of recipients in 2008	146
3. Social welfare expenditure by source of finance, 1990–2008	30	29. Take-up of paternity and parental allowance by fathers: The number of recipient fathers and the number of allowance days per father, 1990–2008	153
4. Social insurance funds, 1990–2008	31	30. Average and minimum rates of sickness and parenthood allowances, 1990–2008	153
5. Average annual contributions by employers to social insurance, 1990–2008	31	31. Volume of national health insurance refunds of medical expenses, 1990–2008	157
6. Social insurance contribution rates for the insured, 1990–2009	32	32. Refunds of travel costs, number of trips covered and average refund per trip, by method of transportation, 2008	157
7. Social expenditure and benefits paid by Kela, 2008	33	33. Costs of outpatient medicines reimbursed by the National Health Insurance, by specialty of the prescribing physician, 2008	160
8. Expenditure on Kela benefits per resident of Finnish municipalities 2008	34	34. Number of NHI-covered visits to private-sector specialist physicians; average fee and NHI refund according to specialty, 2008	162
9. The volume of gross domestic product (GDP), and social expenditure and Kela benefits in relation to GDP, 1990–2008	35	35. National health insurance refunds of medical expenses as a percentage of the pre-refund expenses of the insured, by refund category, 1990–2008	163
10. Kela benefits as a share of selected economic indicators, 1990–2008	35	36. Refunds of medical expenses by municipality and per resident, 2008	167
11. Total expenditure on pension benefits by pension scheme, 2008	41	37. Statistical data on sickness allowances and disability pensions: Comparison by major diagnostic category, 2008	173
12. Pension reciprocity among the population aged 55–64 by 1-year age groups at year-end 2008	41	38. National sickness allowance spells beginning in 2008 by sex, age, and major diagnostic category	181
13. Pension recipients aged 55–64 by type of pension received (all schemes), 1990–2008	53	39. Refunds of medicine expenses 2008: Major diseases conferring entitlement to special refund (outpatient care)	184
14. Recipients of an old age, disability or unemployment pension resident in Finland, according to pension scheme, at year-end 2008	53	40. National sickness allowance and rehabilitation beneficiaries by occupation and position of beneficiary, 2008	189
15. Public expenditure on health services, 1995–2007	61	41. Employer-operated occupational health services schemes: Number of persons covered and their percentage of wage and salary earners, 1990–2007	196
16. Financing of health care expenditure, 1995–2007	62	42. Reimbursements to employers for the cost of employer-provided occupational health (OH) services, per employee covered and by type of service provider, 2007	197
17. Major diagnostic categories as a basis of entitlement to benefits: Change in selected indicators, 1996–2008	64	43. Expenditure on rehabilitation provision (according to the traditional classification), 1990–2008	210
18. Total sales of medicines in 2008	65	44. Average rates of the rehabilitation allowance according to the basis of calculation, 2008 ..	214
19. Recipients of unemployment benefits, 1990–2008	72	45. Provision of rehabilitation services, by region, 2008	216
20. Recipients of unemployment-related benefits and persons employed as a result of the employment-promoting measures of the labour administration as at 30 November 2008	76		
21. Financing of unemployment allowances and labour market subsidy benefits, 1990–2008 ..	78		
22. Family benefits, 1990–2008	81		
23. Children under school age, by type of day-care provision, at year-end 2008	81		
24. Housing subsidies paid by Kela: Benefit expenditure and its share of GDP, 1990–2008	82		
25. Support for housing 2008	83		
26. Housing-related benefits provided by Kela: Number of recipients, and recipients as a percentage of the population, 1997–2008 (at year-end)	83		

	Page		Page
46. Male and female recipients of rehabilitation services, by age and major diagnostic category, 2008	218	56. Composition of households receiving general housing allowance 1990–2008	275
47. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy, by age and sex, at year-end 2008	236	57. Recipients of pensioners' housing allowance by tenure status, 1995–2008, %	280
48. Number of recipients of unemployment allowance or labour market subsidy, 1990–2008, and recipients of labour market subsidy at year-end 2008 by length of unemployment	241	58. Recipients of pensioners' housing allowance by family structure, 1995–2008	281
49. Long-term unemployed as a share of labour market subsidy recipients: Persons having received labour market subsidy for at least 500 days as a share of the municipality population at year-end 2008	243	59. Recipients of general housing allowance: % of households where either the recipient or the spouse was unemployed at year-end 2008, by region	282
50. Recipients of unemployment benefits as a share of municipal populations at year-end 2008	245	60. Student financial aid, 1990–2008	294
51. Recipients of unemployment-related benefits: Analysis by occupation as of year-end 2008	247	61. Number of student financial aid recipients during school years 1990/1991–2007/2008 ...	297
52. Integration assistance for immigrants: Recipients by nationality at year-end 2008	250	62. Average rates of student financial aid, by aid component and type of school, in December 2008	299
53. Child day care subsidies, 1990–2008	261	63. Loan guarantee payments and interest allowances as a % of the total student loan volume, 1990–2008	300
54. Families receiving child day care subsidy, by number of children in family, at year-end 2008	263	64. Recipients of school transportation subsidy as a % of the population aged 16–25, by municipality, December 2008	304
55. General housing allowance: Social circumstances of households, 1990–2008	275	65. Special assistance for immigrants: Recipients by nationality at year-end 2008	311
		66. Pension assistance and old-age pensions for the long-term unemployed: Number of recipients at year-end 2008	313
		67. Contributions to benefit schemes administered by Kela, by source, 1990–2008	318

Käsitteet, lyhenteet ja symbolit

Taulukkojen rahamäärät = Kunkin vuoden käyvässä rahassa (ellei toisin ole mainittu)
 Kuvioiden rahamäärät = Muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Muuntokerroin perustuu elinkustannusindeksiin (ks. liite 10).

SVT = Suomen virallinen tilasto
 ETK = Eläketurvakeskus
 STM = Sosiaali- ja terveysministeriö
 THL = Terveystieteiden tutkimuskeskus
 TK = Tilastokeskus
 TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö
 YM = Ympäristöministeriö
 0 } = Luku pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
 0,0 }
 – = Ei yhtään
 .. = Tietoa ei ole saatua
 . = Tieto epälooginen esitettäväksi
 * = Arvio tai ennakkotieto
 2 541 = Aikasarjassa katkos
 2 675

Begrepp, förkortningar och symboler

Belopp i tabellerna = Enligt penningvärdet ifrågavarande år (om inte annat nämns)
 Belopp i figurerna = Omräkning till penningvärdet enligt det senaste året i figuren. Omräkningskoefficienten baserar sig på levnadskostnadsindex (se bilaga 10).

FOS = Finlands officiella statistik
 ANM = Arbets- och näringsministeriet
 MM = Miljöministeriet
 PC = Pensionsskyddscentralen
 SC = Statistikcentralen
 SHM = Social- och hälsovårdsministeriet
 THL = Institutet för hälsa och välfärd
 0 } = Talet mindre än hälften av den använda enheten
 0,0 }
 – = Ingenting finns att redovisa
 .. = Uppgift ej tillgänglig
 . = Logiskt omöjlig uppgift
 * = Uppskattning eller förhandsuppgift
 2 541 = Avbrott i tidsserien
 2 675

Special terminology, abbreviations, and symbols used in the text

Money items in tables = Current money value in the respective years (unless otherwise indicated)
 Money items in charts = Converted to the prices of the most recent year covered in the Yearbook. The conversion coefficient is based on the Cost-of-Living Index (see page 436).

Kela = Kansaneläkelaitos / The Social Insurance Institution of Finland
 NPI = National Pension Insurance
 NHI = National Health Insurance
 0 } = Less than half of unit employed
 0.0 }
 – = Magnitude nil
 .. = Data not available
 . = Category not applicable
 * = Estimate or provisional data
 2,541 = Break in time series
 2,675

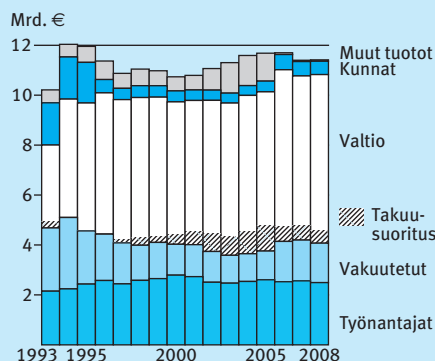

Kela vuonna 2008

Eläke-etuuden saajia (31.12.)	741 400
Vanhuseläke	488 700
Työkyvyttömyyseläke	166 700
Työttömyyseläke	24 200
Perhe-eläke	30 000
Lapsikorotus	13 700
Rintamalisät	67 500
Vammaisetuuden saajia (31.12.)	266 800
Lapsen vammaistuki	34 500
Aikuisen vammaistuki	11 200
Eläkkeensaajan hoitotuki	196 800
Ruokavaliokorvaus	26 200
Sairausvakuutuskorvauksen saajia	
Sairauspäiväraha ¹⁾	342 800
Vanhempainpäiväraha	155 200
Sairaanhoidokorvaus	4 110 900
Kuntoutujia	104 200
Kuntoutuspalvelut	86 300
Kuntoutusraha	58 100
Työttömyyspäivärahan tai työmarkkina-	
tuen saajia (31.12.)	114 900
Peruspäiväraha	20 500
Työmarkkinatuki	94 300
Työvoimapolitiittisen koulutustuen	
saajia	6 400
Lapsilisää saaneita lapsia (31.12.) ...	1 021 300
Pienten lasten hoidon tukea saaneita	
perheitä (31.12.)	87 100
Yleistä asumistukea saaneita ruoka-	
kuntia (31.12.)	139 400
Eläkkeensaajan asumistuen saajia	
(31.12.)	175 400
Opintotuen saajia (joulukuu)	241 600
Koulumatkatuen saajia (joulukuu)	31 800

¹⁾ Ei sisällä pelkkää YEL-sairauspäivärahaa eikä pelkkää osasairauspäivärahaa saaneita.

Kelan tuotot (2008 rahana)

		2009*
Kokonaismenot, milj. €	11 488,6	12 264,8
Etuusmenot, milj. €	11 115,5	11 841,1
Eläke-etuudet	2 513,0	2 568,6
Vammaisetuudet	399,2	421,6
Sairausvakuutusetuudet	3 679,8	3 883,7
Kuntoutus	299,8	305,4
Työttömyysturvaetuudet	822,7	977,8
Äitiysavustukset ja lapsi-		
lisät	1 436,0	1 447,4
Pienten lasten hoidon tuki ..	393,9	422,5
Yleinen asumistuki	428,3	482,5
Eläkkeensaajan asumistuki ..	349,3	370,4
Opintoetuudet	737,7	843,4
Elatustuki	.	68,4
Muut	55,8	49,4

* Arvioitu 10.11.2009

		2009*
Tuotot, milj. €	11 418,3	12 096,7
Vakuutetut	1 546,2	1 583,8
Työntantajat	2 494,4	2 077,2
Valtio	6 754,4	7 805,6
Kunnat	533,8	565,7
Palkansaajat (työttömyys-		
vakuutusmaksut)	33,0	21,0
Muut	56,4	43,4

* Arvioitu 10.11.2009

Etuusmenojen suhde (%)

palkkasummaan	15,2*
bruttokansantuotteeseen	6,0*

Etuusmenojen (pl. opintoetuudet) osuus

sosiaalimenoista, %	21,7*
---------------------------	-------

Ratkaistuja hakemuksia

Eläke- ja vammaisetuudet	240 100
Sairaus- ja vanhempainpäivärahat	813 700
Työttömyyspäivärahat ja työmarkkina-	
tuki	724 000
Pienten lasten hoidon tuki	233 100
Yleinen asumistuki	318 700
Eläkkeensaajan asumistuki	160 800
Opintotuki	401 300

Palvelupisteitä (31.12.) **280**

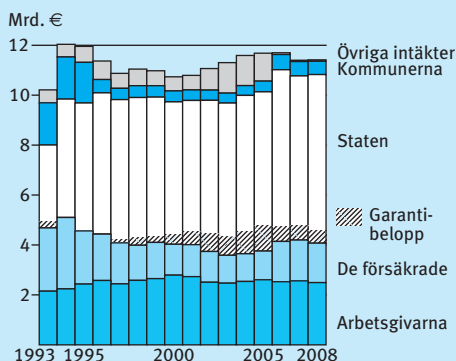
Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammais-etuuslainsäädäntö muutti eläke- ja vammais-etuuskäsittelyä. Ks. sivu 96.

FPA år 2008

Mottagare av pensionsförmåner (31.12)	741 400
Ålderspension	488 700
Sjukpension	166 700
Arbetslöshetspension	24 200
Familjepension	30 000
Barnförhöjning	13 700
Fronttillägg	67 500
Handikappförmånstagare (31.12)	266 800
Handikappbidrag för barn	34 500
Handikappbidrag för vuxna	11 200
Vårdbidrag för pensionstagare	196 800
Kostersättning	26 200
Mottagare av sjukförsäkringsersättningar	
Sjukdagpenning ¹⁾	342 800
Föräldradagpenning	155 200
Sjukvårdsersättning	4 110 900
Rehabiliteringsklienter	104 200
Rehabiliteringstjänster	86 300
Rehabiliteringspenning	58 100
Mottagare av UAL-grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd (31.12)	114 900
Grunddagpenning	20 500
Arbetsmarknadsstöd	94 300
Mottagare av arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd	6 400
Mottagare (barn) av barnbidrag (31.12)	1 021 300
Mottagare (familjer) av barnavårdsstöd (31.12)	87 100
Mottagare (hushåll) av allmänt bostadsbidrag (31.12)	139 400
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare (31.12)	175 400
Mottagare av studiestöd (december) ..	241 600
Mottagare av skolresestöd (december)	31 800

¹⁾ Inkluderar inte mottagare av enbart FöPL-sjukdagpenning eller enbart partiell sjukdagpenning.

FPA:s intäkter (2008 års penningvärde)

		2009*
Totalutgifter, milj. €	11 488,6	12 264,8
Förmånsutgifter, milj. €	11 115,5	11 841,1
Pensionsförmåner	2 513,0	2 568,6
Handikappförmåner	399,2	421,6
Sjukförsäkringsförmåner	3 679,8	3 883,7
Rehabilitering	299,8	305,4
Arbetslöshetsförmåner	822,7	977,8
Moderskapsunderstöd och barnbidrag.....	1 436,0	1 447,4
Barnavårdsstöd	393,9	422,5
Allmänt bostadsbidrag	428,3	482,5
Bostadsbidrag för pensions- tagare	349,3	370,4
Studieförmåner	737,7	843,4
Underhållsstöd	.	68,4
Övriga förmåner	55,8	49,4

* Uppskattning 10.11.2009

		2009*
Intäkter, milj. €	11 418,3	12 096,7
De försäkrade	1 546,2	1 583,8
Arbetsgivarna	2 494,4	2 077,2
Staten	6 754,4	7 805,6
Kommunerna	533,8	565,7
Löntagarna (arbetslöshets- försäkringspremier)	33,0	21,0
Övriga	56,4	43,4

* Uppskattning 10.11.2009

Förmånerna i % av

lönesumman	15,2*
bruttonationalprodukten	6,0*

Förmånerna (exkl. studieförmåner) i % av

socialutgifterna	21,7*
------------------------	-------

Avgjorda ansökningar

Pensions- och handikappförmåner	240 100
Sjuk- och föräldradagpenningar	813 700
UAL-dagpenningar och arbetsmark- nadsstöd	724 000
Barnavårdsstöd	233 100
Allmänt bostadsbidrag	318 700
Bostadsbidrag för pensionstagare	160 800
Studiestöd	401 300

Betjäningsställen (31.12) **280**

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmåns- lags- tiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen pension och handikappförmån. Se sidan 96.

KELA 2008

Recipients of pension benefits¹⁾	741,400
Old age pension	488,700
Disability pension	166,700
Unemployment pension	24,200
Survivors' pension	30,000
Child increases	13,700
Front-veteran's supplements	67,500
Recipients of disability benefits¹⁾	266,800
Disability allowance for under-16s ..	34,500
Disability allowance for 16s and over	11,200
Pensioner's care allowance	196,800
Dietary grant	26,200
Health insurance beneficiaries	
Sickness allowance ²⁾	342,800
Parenthood allowance	155,200
Refunds of general health services expenses	4,110,900
Recipients of rehabilitation benefits	104,200
Rehabilitation services	86,300
Rehabilitation allowance	58,100
Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy¹⁾	114,900
Basic unemployment allowance	20,500
Labour market subsidy	94,300
Recipients of labour market training subsidies	6,400
Child benefit recipients (no. of children)¹⁾	1,021,300
Recipients of child day care subsidies (no. of families)¹⁾	87,100
Households receiving general housing allowance¹⁾	139,400
Recipients of housing allowance for pensioners¹⁾	175,400
Recipients of financial aid for students (December)	241,600
Recipients of school transportation subsidy (December)	31,800

¹⁾ At year-end.

²⁾ Not including persons who received exclusively partial sickness allowance or sickness allowance under the YEL Act.

Total benefit expenditure in proportion to	
total wage and salary bill (%)	15.2*
gross domestic product (%)	6.0*
Total benefit expenditure (excl benefits for students)	
% of social welfare expenditure	21.7*

N.B. The concepts of 'pension' and 'disability benefit' were re-defined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

Total expenditure (€ million) ...	11,488.6	2009* 12,264.8
Total benefit expenditure (€ million)	11,115.5	11,841.1
Pension benefits	2,513.0	2,568.6
Disability benefits	399.2	421.6
Health insurance benefits ...	3,679.8	3,883.7
Rehabilitation benefits	299.8	305.4
Unemployment benefits	822.7	977.8
Maternity grants and child benefits	1,436.0	1,447.4
Child day care subsidies	393.9	422.5
General housing allowances	428.3	482.5
Housing allowance for pensioners	349.3	370.4
Benefits for students	737.7	843.4
Child maintenance allowance	.	68.4
Other benefits	55.8	49.4

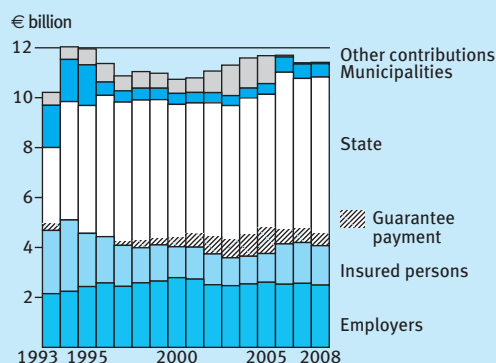
* Estimate from 10 November 2009

Income (€ million)	11,418.3	2009* 12,096.7
Insured population	1,546.2	1,583.8
Employers	2,494.4	2,077.2
State	6,754.4	7,805.6
Municipalities	533.8	565.7
Wage and salary earners (unemployment insurance contributions)	33.0	21.0
Other	56.4	43.4

* Estimate from 10 November 2009

Branch offices (at year-end) **280**

Kela's total income (at 2008 prices)

1 | Suomen sosiaaliturva ja Kela FPA och den sociala tryggheten i Finland

2008

- Eläketurva
Pensioner
- Vammaisturva
Handikappförmåner
- Terveysturva
Sjukförmåner
- Kuntoutus
Rehabilitering
- Työttömien toimeentuloturva
Utkomstskydd vid arbetslöshet
- Lapsiperheiden tukeminen
Stöd för barnfamiljer
- Asumisen tuki
Stöd för boende
- Opiskelijoiden toimeentuloturva
Utkomstskydd för studerande

1.1 Yleistä

Sosiaalipolitiikka, sosiaaliturva. Sosiaalipolitiikan käsite elää ja muuttuu. Sen sisältö riippuu yhteiskunnasta ja sen sosiaalisesta näkökulmasta. Laajalti hyväksytyn määrittelyn mukaan sosiaalipolitiikan avulla pyritään turvaamaan kaikille kansalaisille kohtuullinen elämisen taso ja toimeentulo. Sosiaalipolitiikkaan voidaan lukea sosiaaliturvan ohella työ-, terveys-, asunto-, alkoholi- ja koulutuspoliittisia tehtäviä.

Sosiaaliturvan tarkoitus on turvata yksilön ja perheen toimeentulo tiettyjen riskien ja tarpeiden varalta. Sosiaaliturvaetuudet voivat olla luonteeltaan joko toimeentuloa turvaavia rahallisia etuuksia tai palveluja. Turva kattaa sairaudesta ja terveydestä, toimintarajoitteisuudesta ja työkyvyttömyydestä, vanhuudesta, perheenhuoltajan kuolemasta, perheestä ja lapsista, työttömyydestä, asumisesta sekä sosiaalisesta syrjäytymisestä johtuvia riskejä ja tarpeita.

Sosiaaliturvan kehitystä, kohdentumista ja rahoitusta voidaan tarkastella Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuosittain laatiman *sosiaalimenotilaston* avulla. Tilastoon kerätään vuosittain tiedot julkisten ja yksityisten tahojen sosiaalisen toiminnan menoista ja rahoituksista (Kelan etuuksista opintotuki ja koulumatkatuki eivät sisälly laskelmaan).

Kansaneläkelaitoksen hoitama sosiaaliturva. Kansaneläkelaitos (Kela) on yksi sosiaaliturvan toimeenpanijoina Suomessa. Se on julkinen eduskunnan valvonnassa toimiva laitos.

Kelan tehtävä on turvata Suomessa asuvan väestön perustoimeentulo eri elämäntilanteissa. Kelan toiminta käsittää vähimmäiseläketurvan, yleisen sairausvakuutuksen, kuntoutuksen, työttömyysajan perusturvan, lapsiperheiden toimeentuloturvan, asumistuet sekä opinto- ja koulumatkatuen. Lisäksi Kela huolehtii vammaisetuuksista, sotilasavustuksista ja eräistä maahanmuuttajille maksettavista tuista.

Tehtäviensä toteuttamista varten Kelalla on koko maan kattava palveluverkosto. Asiakkaita palvelee 280 toimipistettä (31.12.2008) eri puolilla maata.

Kelan tilastollisen vuosikirjan ensimmäisen luvun tarkoitus on antaa kuva Kelan hoitamasta sosiaaliturvasta osana laajempaa kokonaisuutta.

1.1 Allmänt

Socialpolitik, social trygghet. Socialpolitikens lever och förändras. Dess innehåll beror av samhället och de rådande sociala synsätten. Enligt en allmänt godkänd definition ska socialpolitikens trygga en skälig livskvalitet och utkomst för alla medborgare. Socialpolitikens omfattar förutom den sociala tryggheten också arbets-, hälso-, bostads-, alkohol- och utbildningspolitiska åtgärder.

Den sociala tryggheten avser att garantera individens och familjens utkomst med tanke på vissa risker och behov. De sociala förmånerna kan ges antingen i form av pengar eller service och täcker risker och behov som hänger samman med sjukdom och hälsa, funktionsbegränsningar och arbetsoförmåga, ålderdom, familjeförsörjares frånfälle, familj och barn, arbetslöshet, boende och social utslagnings.

Den sociala trygghetens utveckling, inriktning och finansiering kan granskas med hjälp av *statistik över sociala utgifter*, som Institutet för hälsa och välfärd (THL) årligen utarbetar. För statistiken har man samlat in uppgifter om den offentliga och privata sektorns kostnader för och finansiering av social verksamhet (av FPA-förmånerna ingår studiestödet och skolresestödet inte i statistiken).

Social trygghet som handhas av FPA. Folkpensionsanstalten (FPA) verkställer en stor del av den sociala tryggheten i Finland. FPA är en offentlig inrättning som verkar under tillsyn av riksdagen.

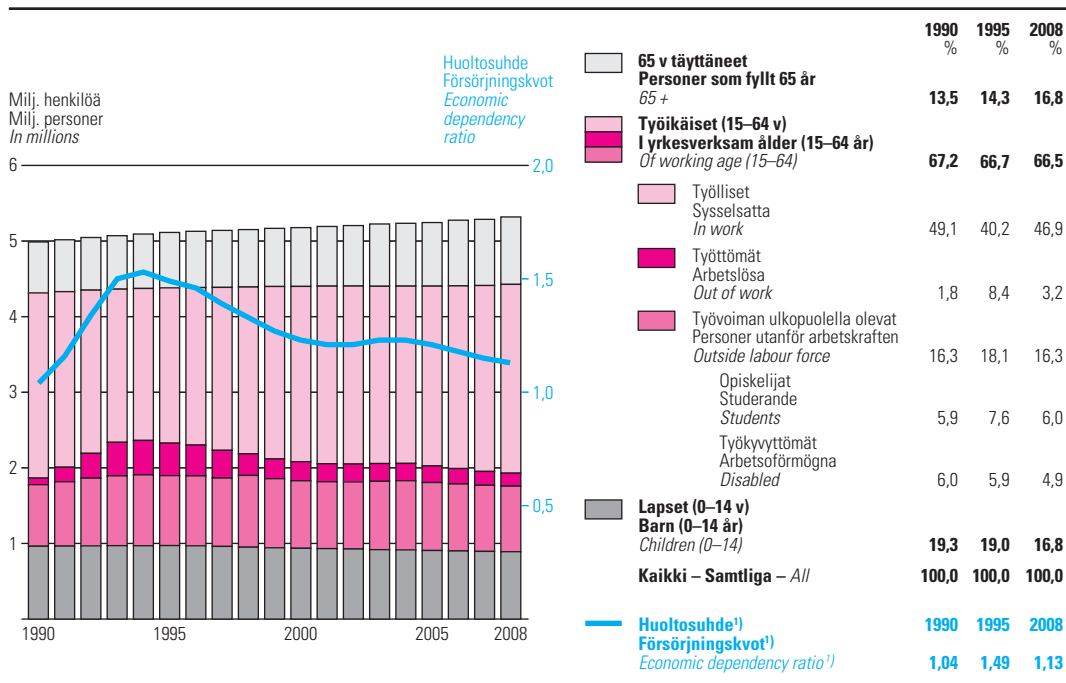
FPA har i uppgift att trygga basutkomstskyddet i olika livssituationer för alla i Finland bosatta personer. Verksamheten inbegriper minimipensionsskydd, allmän sjukförsäkring, rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, förmåner till barnfamiljer, bostadsbidrag, studiestöd och skolresestöd. Vidare handhar FPA handikappförmåner, militärunderstöd och vissa stöd till invandrare.

FPA har ett riksomfattande servicenät, bestående av 280 betjäkningsställen (31.12.2008) på olika håll i landet.

Årsbokens första kapitel avser att ge en översiktsskild av FPA:s trygghetsförmåner insatta i ett större sammanhang.

Kuvio 1. Väestö ikäkausittain ja huoltosuhde 1990–2008**Figur 1. Befolkningen efter ålderskategori och försörjningskvot 1990–2008**

Chart 1. Population age structure and economic dependency ratio, 1990–2008

¹⁾ Muun väestön kuin työlliset suhde työllisiin.

Befolkningen, exklusive sysselsatta, i relation till sysselsatta.

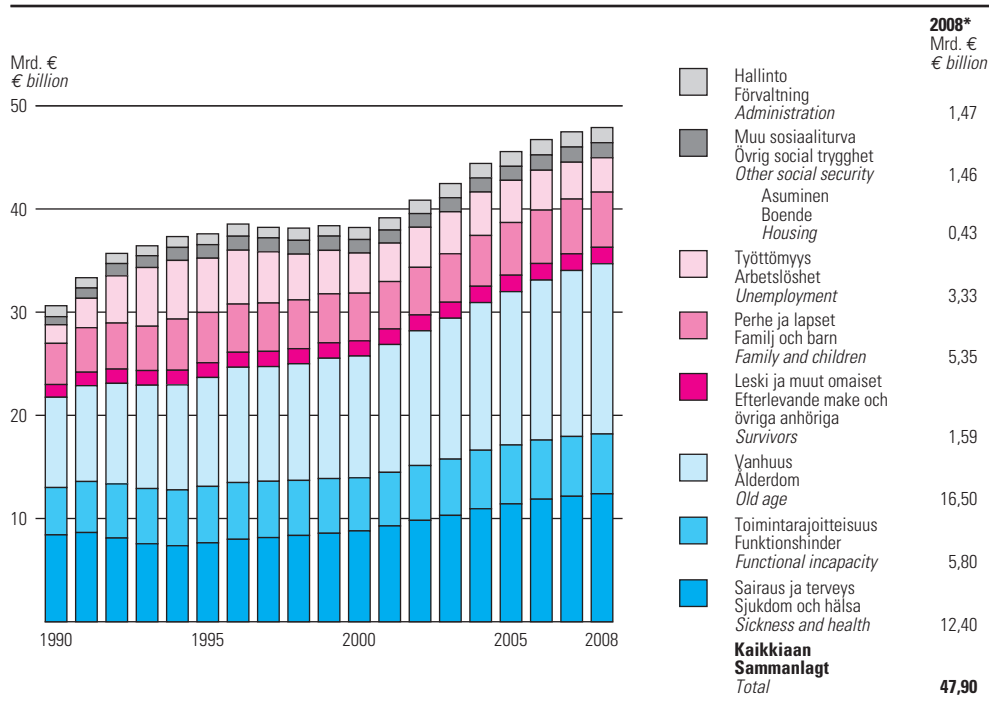
The ratio of the inactive population to the economically active population.

Lähde: SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 1990–1993; SVT. TK: Työvoimatilasto 1994–2004, vuosikatsaus, Työmarkkinat-sarja; SVT. TK: Työvoimatilasto 2005–2008, Työmarkkinat-sarja; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. SC: Statistik årsbok för Finland 1990–1993; FOS. SC: Arbetskraftsstatistik 1994–2004, årsöversikt, serien Arbetsmarknad; FOS. SC: Arbetskraftsstatistik 2005–2008, serien Arbetsmarknad; FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.**1. Väestö iän ja sukupuolen mukaan 2008–2030****Befolkning enligt ålder och kön 2008–2030**

Finnish population by age and sex, 2008–2030

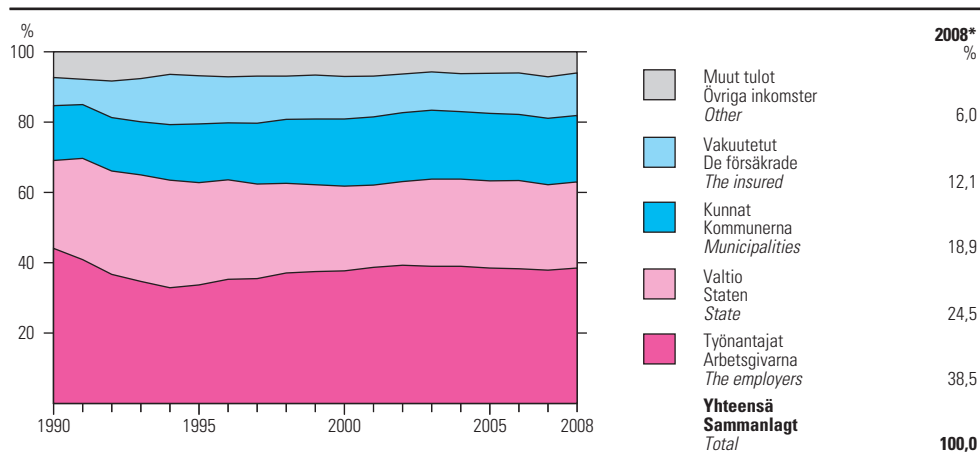
Vuosi År Year	Koko väestö Hela befolkningen Total population	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	0–15-vuotiaat 0–15-åringar Age 0–15	16–64-vuotiaat 16–64-åringar Age 16–64	Yli 64-vuotiaat Över 64 år Age 65 and over
2008	5 326 100	2 611 500	2 714 600	956 900	3 477 300	891 900
2010	5 374 000	2 638 800	2 735 200	950 000	3 480 300	943 600
2015	5 475 700	2 696 300	2 779 400	960 000	3 379 900	1 135 800
2020	5 563 300	2 745 500	2 817 800	982 600	3 300 000	1 280 700
2025	5 633 400	2 784 600	2 848 900	987 100	3 252 400	1 393 900
2030	5 679 500	2 810 900	2 868 600	974 100	3 217 400	1 488 000

Lähde: Kelan ennusteet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FPA:s prognoser; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 2. Sosiaalimenot kohderyhmittäin 1990–2008 (vuoden 2008 rahana)**Figur 2. Socialutgifterna enligt målgrupp 1990–2008 (2008 års penningvärde)****Chart 2. Social welfare expenditure by main policy area, 1990–2008 (in billion euros at 2008 prices)**

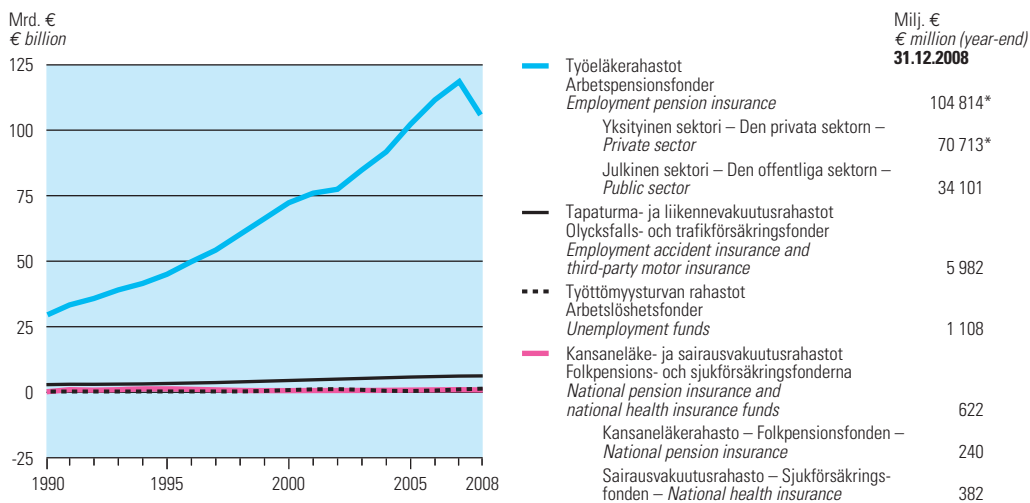
Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Källa: Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Kuvio 3. Sosiaalimenojen rahoitus 1990–2008, %**Figur 3. Socialutgifternas finansiering 1990–2008, %****Chart 3. Social welfare expenditure by source of finance, 1990–2008 (%)**

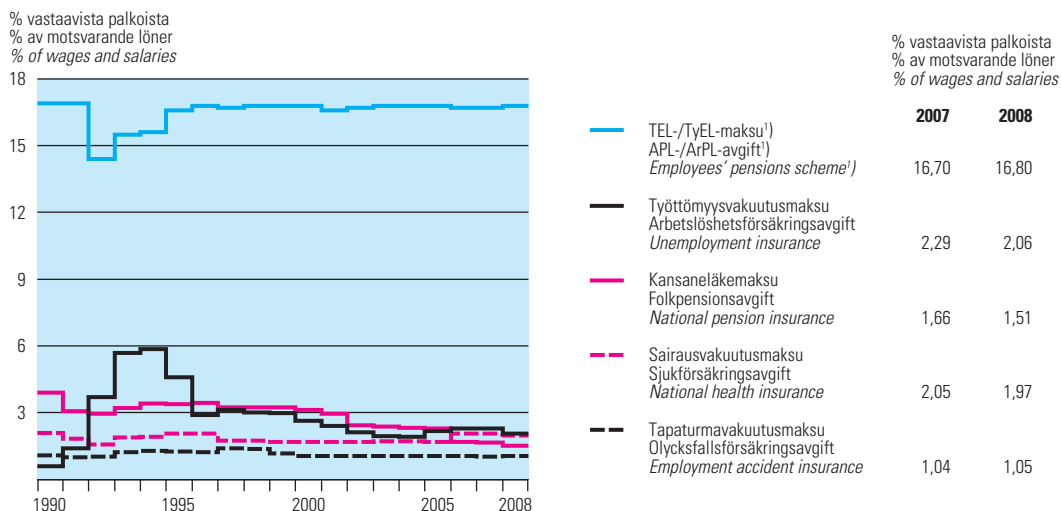
Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Källa: Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Kuvio 4. Sosiaalivakuutuksen rahastot 1990–2008 (vuoden 2008 rahana)**Figur 4. Socialförsäkringsfonder 1990–2008 (2008 års penningvärde)****Chart 4. Social insurance funds, 1990–2008 (in billion euros at 2008 prices)**

Lähde: Taulukko 157; Eläketurvakeskus; Sosiaali- ja terveysministeriö; Valtiokonttori; Kuntien eläkevakuutus; Kirkkohallitus; Suomen Pankki; Suomen ortodoksinen kirkkohallitus; Työttömyysvakuutusrahasto, toimintakertomukset; Työttömyyskassojen tukisäätiö; Työttömyyskassojen tukikassa.

Källa: Tabell 157; Pensionsskyddscentralen; Social- och hälsovårdsministeriet; Statskontoret; Kommunernas pensionsförsäkring; Kyrkostyrelsen; Finlands Bank; Ortodoxa Kyrkostyrelsen i Finland; Arbetslöshetsförsäkringsfonden, verksamhetsberättelser; Arbetslöshetskassornas stödstiftelse; Arbetslöshetskassornas stödskassa.

Kuvio 5. Työnantajan lakisääteisten sosiaalivakuutusmaksujen suuruus vuosikeskiarvoina 1990–2008**Figur 5. Arbetsgivarnas lagstadgade socialförsäkringsavgifter i medeltal per år 1990–2008****Chart 5. Average annual contributions by employers to social insurance, 1990–2008**

¹⁾ TEL, LEL ja TaEL yhdistettiin TyEL:ksi 1.1.2007. Vuonna 2008 MEL-maksu oli 11,0 % palkoista; YEL-maksu oli 19,4 ja MYEL-maksu 10,5 % yrittäjän työtulosta. APL, KAPL och KoPL sammanfördes till en lag, ArPL, 1.1.2007. År 2008 var SJPL-avgiften 11,0 % av lönerna. FöPL-avgiften var 19,4 % och LFöPL-avgiften 10,5 % av företagarens arbetsinkomst.

On 1 January 2007, the Employees' Pensions Act (TEL), the Temporary Employees' Pensions Act (LEL) and the Pension Act for Performing Artists and Certain Other Employee Groups (TaEL) were combined into a single Employees' Pensions Act (TyEL). The contribution under the seamen's pensions scheme was 11.0% of earnings in 2008. The contributions under the schemes for self-employed people and farmers were, respectively, 19.4% and 10.5% of earnings.

Huom. Vuonna 2008 työnantajan ryhmähenkivakuutusmaksu oli 0,1 % palkoista.

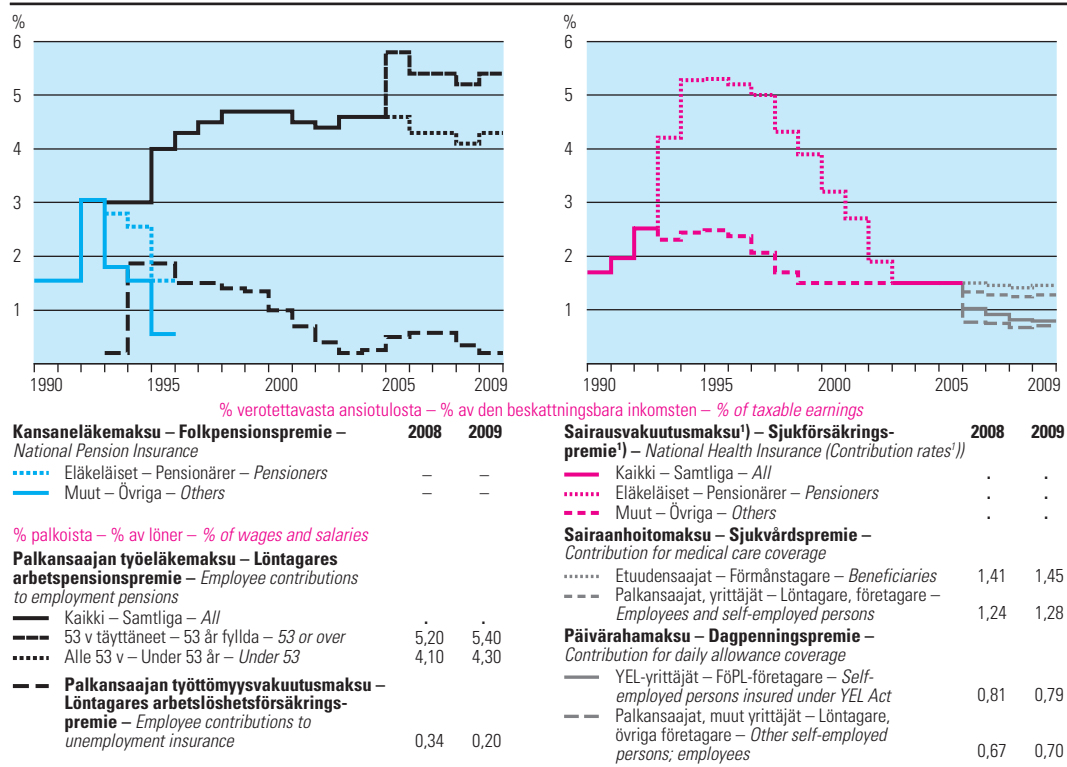
Anm. År 2008 var arbetsgivarnas grupplivförsäkringsavgift 0,1 % av lönerna.

N.B. The employer contribution to group life insurance was 0.1% of the wage and salary bill in 2008.

Kuvio 6. Vakuutetun sosiaalivakuutusmaksujen suuruus 1990–2009**Figur 6. Försäkrades socialförsäkringspremier 1990–2009**

Chart 6. Social insurance contribution rates for the insured, 1990–2009

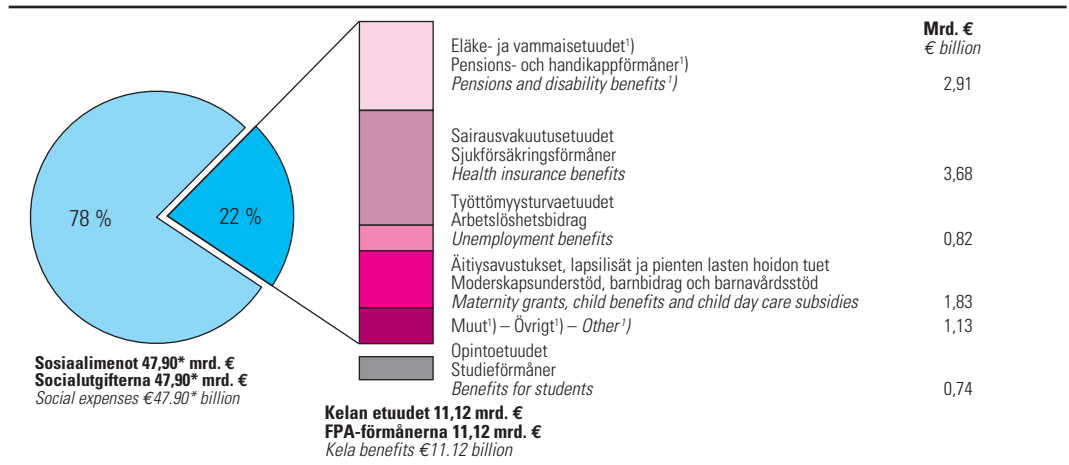
¹⁾ Kuviossa sairausvakuutusmaksu on vuosilta 1991–1998 keskimääräinen; 13 455 € ylittävältä tulon osalta perittiin korkeampaa maksua.

I figuren anges sjukförsäkringspremien i medeltal för åren 1991–1998; en högre premie uppbars för inkomster utöver 13 455 €.

The National Health Insurance contribution rates shown for 1991–1998 represent an average. A higher contribution rate was applied to taxable earnings exceeding €13,455 per annum.

Kuvio 7. Sosiaalimenot ja Kelan maksamat etuudet 2008**Figur 7. Socialutgifterna och de av FPA betalda förmånerna 2008**

Chart 7. Social expenditure and benefits paid by Kela, 2008

¹⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Ks. Sivu 96.

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Se sida 96.

The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

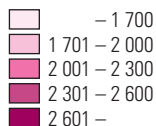
Huom. Opintoetuudet kuuluvat Kelan etuuksiin, mutta eivät sisälly sosiaalimenoihin.

Lähde: SVT. Kelan tilastot www.kela.fi/tilastot; STM.

Anm. Studieförmånerna hör till FPA-förmånerna men ingår inte i socialutgifterna.

Källa: FOS. FPA:s statistik www.fpa.fi/statistik; SHM.

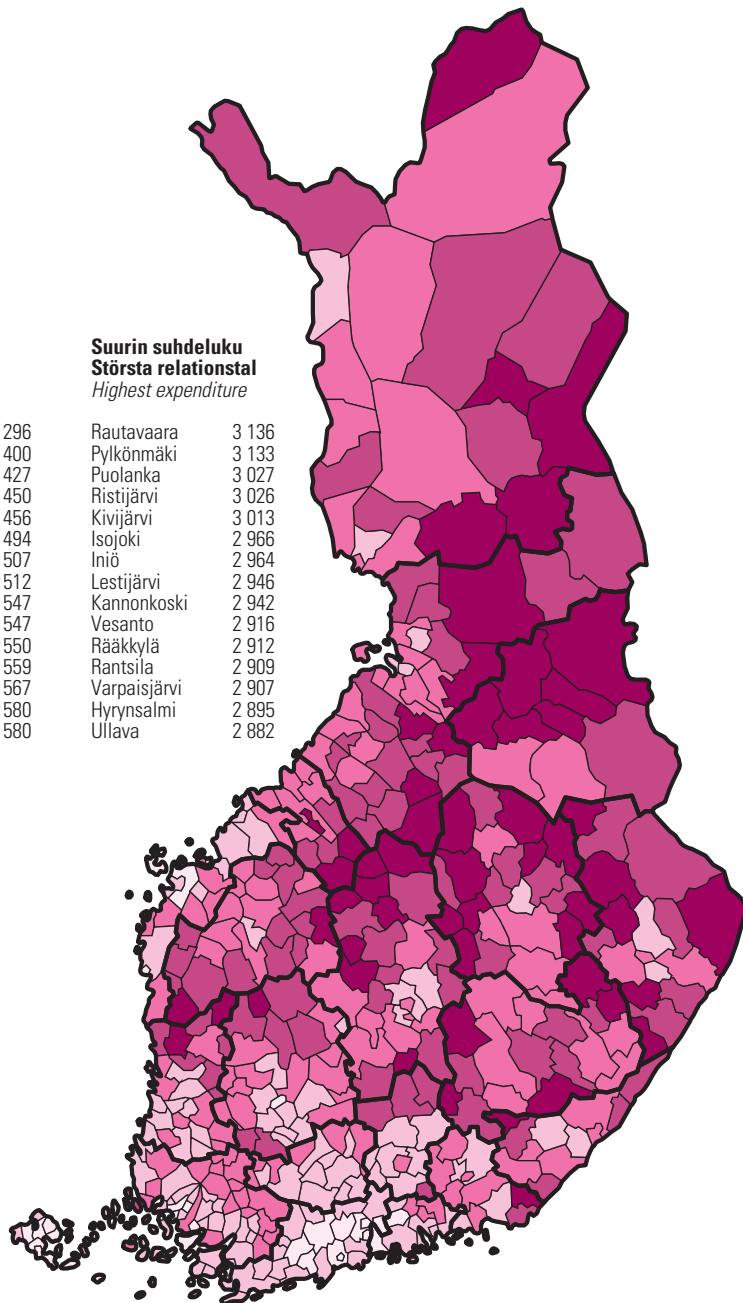
N.B. Benefits for students are included among the benefits provided by Kela, but not in the social expenditure.

Kuvio 8. Kelan maksamat etuudet¹⁾ asukasta kohti kunnittain 2008**Figur 8. FPA-förmånerna¹⁾ per invånare efter kommun 2008**Chart 8. Expenditure on Kela benefits¹⁾ per resident of Finnish municipalities, 2008€/asukas
€/invånare
€/resident**Pienin suhdeluku**
Minsta relationstal
Lowest expenditure

Lumparland	1 296
Maarianhamina – Mariehamn	1 400
Jomala	1 427
Sund	1 450
Kauniainen – Grankulla	1 456
Saltvik	1 494
Finström	1 507
Hammarland	1 512
Sipoo – Sibbo	1 547
Siuntio – Sjundeå	1 547
Kaskinen – Kaskö	1 550
Masku	1 559
Rusko	1 567
Tuusula – Tusby	1 580
Lemland	1 580

Suurin suhdeluku
Största relationstal
Highest expenditure

Rautavaara	3 136
Pylkönmäki	3 133
Puolanka	3 027
Ristijärvi	3 026
Kivijärvi	3 013
Isojoki	2 966
Iniö	2 964
Lestijärvi	2 946
Kannonkoski	2 942
Vesanto	2 916
Rääkkylä	2 912
Rantsila	2 909
Varpaisjärvi	2 907
Hyrnsalmi	2 895
Ullava	2 882

¹⁾ Etuuksista puuttuvat äitiysavustukset ja työnantajien järjestämän työterveyshuollon korvaukset.
Moderskapsunderstöden samt ersättningarna för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare ingår inte.
Not including maternity grants or compensations for employer-provided occupational health services.

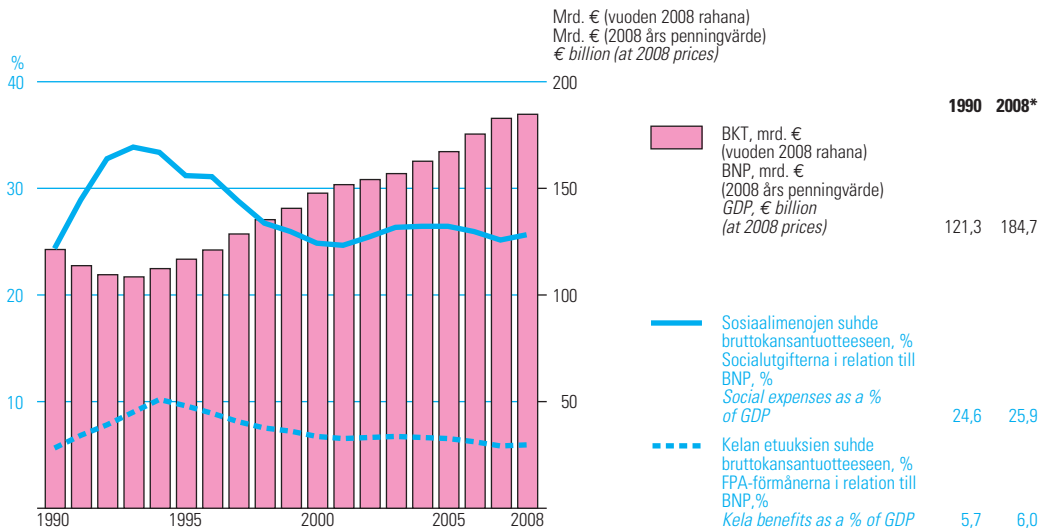
Lähde: SVT. Kela: Kaikki tilastot www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: All statistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 9. Bruttokansantuotteen kehitys sekä sosiaalimenojen ja Kelan etuuksien suhde bruttokansantuotteeseen 1990–2008

Figur 9. Utvecklingen av bruttonationalprodukten (BNP) samt socialutgifterna och FPA-förmånerna i relation till BNP 1990–2008

Chart 9. The volume of gross domestic product (GDP), and social expenditure and Kela benefits in relation to GDP, 1990–2008

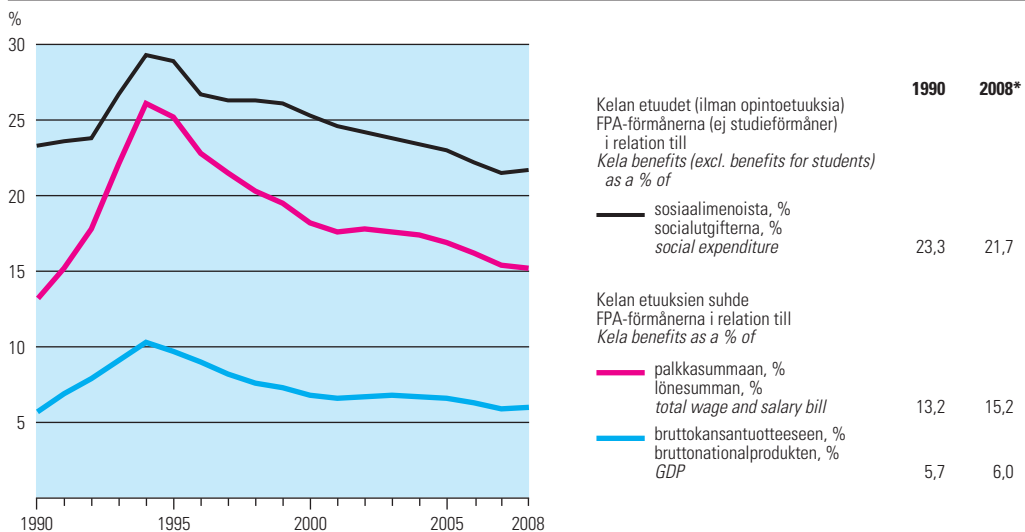
Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL); STM; Kela.

Källa: SC, Nationalräkenskaper; Institutet för hälsa och välfärd (THL); SHM; FPA.

Kuvio 10. Kelan etuudet kansantaloudessa 1990–2008

Figur 10. FPA-förmånerna och samhällsekonomi 1990–2008

Chart 10. Kela benefits as a share of selected economic indicators, 1990–2008

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL); STM; Kela.

Källa: SC, Nationalräkenskaper; Institutet för hälsa och välfärd (THL); SHM; FPA.

1.2 Eläketurva

Eläkejärjestelmät

Kokonaiseläkejärjestelmä. Suomen eläkejärjestelmä koostuu pääpiirteissään kahdesta lakisääteisestä eläkejärjestelmästä, *työeläkejärjestelmästä* ja *kansaneläkejärjestelmästä*. Nämä järjestelmät yhdessä takaavat eläketurvan Suomessa asuville henkilöille vanhuuden, työkyvyttömyyden, pitkäaikaistyöttömyyden (vielä vuonna 2009) sekä perheenhuoltajan kuoleman varalta. Näiden kahden järjestelmän lisäksi on joukko lakeja, jotka takaavat eläketurvan tiettyjen erityisriskien varalta.

Lainsäädäntöön tehdyt muutokset ovat eriyttäneet työ- ja kansaneläkkeitä toisistaan. Erilaisten eläkeikien seurauksena tilanteet, joissa henkilö saa työ- ja kansaneläkkeenä eri eläkelajin eläkettä, ovat yleistyneet.

Vuosikirjassa työ-, virka- ja yrittäjäeläkkeistä käytetään yhteistä nimitystä työeläke. *Työeläkkeeseen* ovat oikeutettuja ne henkilöt, joilla on takanaan työhistoriaa (joilla on ollut ansiotuloja työ- tai virkasuhteesta taikka yrittäjätoiminnasta). *Kansaneläkkeen* suuruus riippuu henkilön muusta eläketurvasta. Käytännössä sen saavat vain ne, joilla joko ei ole oikeutta muuhun eläketurvaan tai joiden muista eläkkeistä koostuva eläketurva jää pienehköksi. Niinpä pääsääntöisesti kaikille Suomessa asuville taataan vähintään täyden kansaneläkkeen suuruinen eläke.

Kelan eläkkeet. *Kansaneläkkeen* tarkoitus on turvata sellaisen eläkkeensaajan vähimmäistoimeentulo, jolla ei ole lainkaan muita eläketuloja tai eläketulot jäävät pieneksi.

Kelan eläkkeiden rakenne muuttui 1.1.2008 alkaen kun kansaneläkelainsäädäntö uudistui. Uudistuksen myötä Kelan eläkkeitä koskevat käsitteet muuttuivat. Keskeisimpinä muutoksina eläkkeensaajan hoitotuki liitettiin vammaisetuksiin ja eläkkeensaajan asumistuki irrotettiin omaksi etuuslajikseen. Eläkkeenosia ja –lisiä käsittelevät taulukot on muokattu vastaamaan uutta lainsäädäntöä. Muutoksen tarkka sisältö ja vaikutukset tilastoihin selostetaan sivulla 96 ja liitteessä 1.

Kansaneläkkeenä maksetaan *vanhuus-*, *työkyvyttömyys-* ja *työttömyyseläkettä* ja perhe-eläkkeenä *lesken-* ja *lapseneläkettä*. Muita Kelan eläke-etuuksia ovat *lapsikorotus*, *rintamalisä* ja *ylimääräinen rintamalisä*.

Työeläketurva. Työeläkkeiden tarkoitus on pyrkiä kohtuullisessa määrin turvaamaan saavutettu kulutustaso eläkkeelle siirtymisen jälkeen. Työeläkkeen suuruuteen vaikuttavat työuran pituus ja työansiot. Jokaisesta eläketurvaan oikeuttavasta työ- ja virkasuhteesta sekä

1.2 Pensioner

Olika pensionssystem

Pensionssystemet som helhet. Det finländska pensionssystemet består i huvuddrag av två lagstadgade pensionssystem, *arbetspensionssystemet* och *folkpensionssystemet*, som tillsammans garanterar ett pensionsskydd vid ålderdom, arbetsoförmåga, långtidsarbetslöshet (ännu år 2009) och familjeförsörjares fränfalle för personer som är bosatta i Finland. Därutöver finns det ett flertal lagar som garanterar pension med avseende på vissa särskilda risker.

De lagstiftningsändringar som genomförts skilde åt arbets- och folkpensionerna. Till följd av de olika pensionsåldrarna har situationer där en person får arbets- och folkpension bestående av olika pensionsslag blivit allmänna.

I årsboken benämns arbets-, tjänste- och företagarpension arbetspension. Rätt till *arbetspension* har personer med arbetslivserfarenhet (de som haft förvärvsinkomster av anställning eller företagarkerksamhet). *Folkpensionens* storlek beror av en persons andra pensioner. Den betalas i praktiken bara till dem som inte har rätt till någon annan pension eller vars andra pensionsinkomster är små. I regel garanteras således alla som bor i Finland minst en pension som motsvarar full folkpension.

FPA-pensioner. *Folkpensionen* är avsedd att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som har små eller inga pensionsinkomster.

I och med revideringen av folkpensionslagstiftningen ändrades FPA-pensionernas struktur och begrepp 1.1.2008. Den viktigaste förändringen var den att vårdbidraget för pensionstagare hänfördes till handikappförmånerna och att bostadsbidraget för pensionstagare blev ett separat förmånslag. Tabellerna över pensionsdelar och –tillägg har justerats att motsvara den nya lagstiftningen. Vad förändringen exakt består i och hur statistiken påverkas beskrivs på sidan 96 och i bilaga 1.

I folkpension betalas *ålders-*, *sjuk-* och *arbetslöshetspension* och i familjepension betalas *efterlevande-* och *barnpension*. Övriga pensionsförmåner från FPA är *barnförhöjning*, *fronttillägg* och *extra fronttillägg*.

Arbetspensioner. Arbetspensionerna är avsedda att i skälig mån trygga den konsumtionsnivå som uppnåtts före pensioneringen. Pensionens storlek beror av hur lång tid man arbetat och av arbetsinkomsten. Arbetspension intjänas p.g.a. anställning och företagarker-

yrittäjätoiminnasta karttuu työeläkettä. Karttuma on sitä suurempi, mitä iäkkäämpänä henkilö jaksaa olla työelämässä. Työeläkettä karttuu nyt myös ansiosidonnaisten päivärahojen ja lasten kotihoidon tuen ajalta sekä opiskelusta.

Työeläkkeiden yhteensovituksista luovuttiin vuoden 2005 työeläkeuudistuksen yhteydessä. Esim. yksityisen sektorin työeläke voi olla yli 60 % työssäoloaikaisista tuloista (ennen enintään 60 %). Kuitenkin tapaturma- ja liikennevakuutuslain mukaiset eläkkeet ovat ensisijaisia ja vähentävät siten edelleen työeläkettä.

Työeläkejärjestelmä koostuu useista sekä yksityisen että julkisen sektorin järjestelmistä. Niistä säädetään seuraavissa eläkelaeissa: työntekijän eläkelaki (TyEL), yrittäjien eläkelaki (YEL), maatalousyrittäjien eläkelaki (MYEL), merimieseläkelaki (MEL), valtion eläkelaki (VaEL), kunnallinen eläkelaki (KuEL) ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (KiEL). Työeläkkeitä ovat myös valtion ja kuntien maksamat ns. vanhan järjestelmän eläkkeet sekä eräiden julkisten laitosten maksamat eläkkeet.

Työeläkelakien perusteella maksetaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkettä sekä perhe-eläkettä.

Vapaaehtoiseen työeläketurvaan luetaan vähimmäisehtoja parempiin eläkkeisiin tähtäävät rekisteröidyt lisäeläkkeet sekä eläkesäätiöiden ja -kassojen maksamat rekisteröimättömät lisäeläkkeet. Uusia lisäeläkevakuutuksia ei enää 1.1.2001 jälkeen ole voitu rekisteröidä, eikä voimassa olevienkaan piiriin ole voitu ottaa uusia työntekijöitä.

Työeläkejärjestelmän toimeenpanosta vastaavat yksityisellä sektorilla työeläkelaitokset, julkisella sektorilla pääasiassa Valtiokonttori ja Kuntien eläkevakuutus. Eläketurvakeskus (ETK) toimii eläkelaitosten keskuselimenä.

Erityisturva. *Maatalouden erityiseläkkeiden* tarkoituksena on turvata tilansa hoidosta luopuneen viljelijän toimeentulo. Näistä eläkkeistä säädetään seuraavissa laeissa: laki maatalousyrittäjien luopumistuesta (LUTUL), laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä (SPVEL), luopumiseläkelaki (LUEL) ja laki maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta (LUKL). Uudet eläkkeet myönnetään maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (LUTUL) mukaan. Se on voimassa vuoden 2010 loppuun.

samhet. Ju längre personen arbetar, desto större blir den intjänade pensionen. Arbetspension intjänas nu också på basis av inkomstrelaterade dagpenningar, stöd för hemvård av barn och studier.

I samband med arbetspensionsreformen 2005 slopades samordningen av arbetspensioner. T.ex. kan en arbetspension från den privata sektorn överskrida 60 % av arbetsinkomsterna (fick tidigare uppgå till högst 60 %). Pensionerna enligt lagarna om olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring är dock primära och minskar således fortfarande arbetspensionen.

Hela arbetspensionssystemet består av flera system inom den privata och offentliga sektorn. Om arbetspensioner stadgas i följande lagar: lagen om pension för arbetstagare (ArPL), lagen om pension för företagare (FöPL), lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL), lagen om sjömanspensioner (SjPL), lagen om statens pensioner (StaPL), lagen om kommunala pensioner (KomPL) och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (KyPL). Till arbetspensionerna hänförs även statens och kommunernas pensioner enligt det gamla systemet samt vissa offentliga institutioners pensioner.

Från arbetspensioneringen betalas ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension samt familjepension.

Det *frivilliga* arbetspensionsskyddet omfattar registrerade tilläggspensioner samt av pensionsstiftelser och -kassor utbetalda oregistrerade tilläggspensioner. Nya tilläggspensionsförsäkringar kan inte längre registreras efter 1.1.2001 och nya arbetstagare kan inte heller upptas i de gällande.

För verkställigheten av arbetspensionssystemen inom privatsektorn svarar arbetspensionsanstalterna och inom den offentliga sektorn huvudsakligen Statskontoret och Kommunernas pensionsförsäkring. Pensionsskyddscentralen (PSC) är centralorgan för pensionsanstalterna.

Specialpensioner. *Specialpensionerna för lantbrukare* syftar till att trygga utkomsten för jordbrukare som avstår från sitt gårdsbruk. Om dessa pensioner stadgas i följande lagar: lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (AvSL), lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (GeVPL), lagen om avträdelsepension för lantbruksföretagare (AvPL) och lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (AvEL). Nya pensioner beviljas enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (AvSL). Den gäller till slutet av 2010.

Tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja sotilastapaturmalain sekä näihin rinnastettavien lakien mukaiset eläkkeet, elinkorot ja huoltoeläkkeet (ns. SOLITA-eläkkeet) pyrkivät turvaamaan toimeentulon jatkuvuuden kyseisissä laeissa mainittujen riskien varalta.

Rahoitus

Kelan eläkkeet rahoitettiin vuonna 2008 työntäjien kansaneläkemaksuilla, valtion suorituksilla ja arvonlisäveron tuotoilla. Työntäjien kansaneläkemaksu aleni 1.4.2009 alkaen 0,801 prosenttiyksikköä ja poistuu kokonaan 1.1.2010 alkaen.

TyEL-eläkkeet rahoittavat työntajat ja vakuutetut. MYEL- ja SPVEL-eläkkeiden rahoittajina ovat maatalousyrittäjät ja valtio, sen sijaan luopumiseläkkeet, luopumiskorvaukset ja luopumistuet valtio rahoittaa kokonaan. YEL-eläkkeiden rahoitukseen osallistuvat sekä yrittäjät että valtio. Merimieseläkkeet rahoittavat vakuutetut, laivanvarustajat ja valtio. Valtion, kuntien ja kirkon eläkkeet maksetaan vastaavista julkisista varoista; myös vakuutetut osallistuvat rahoitukseen. Valtio rahoittaa lasten kotihoidon ja opiskelun ajalta karttuvan eläkkeen, jonka kertyminen alkoi 2005.

Tapaturmavakuutuksen kustantavat työntajat, kun taas maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen rahoitukseen osallistuvat maatalousyrittäjät, valtio ja Kela. Liikennevakuutuksen kustantavat moottoriajoneuvojen omistajat. Sotilasvamma- ja sotilastapaturmakorvaukset maksaa valtio.

Kelan eläkkeiden rahoitus perustuu *jakoperiaatteelle* (eli tuotot käytetään suoraan etuuksien maksamiseen). Lähes kaikki yksityiset ja julkiset työeläkejärjestelmät toimivat nykyään osittaisella *rahastointiperiaatteella*.

Tilastointi

Kukin eläkelaitos huolehtii omien eläkkeittensä tilastoinnista. Koska henkilö voi saada eläkettä samanaikaisesti usean eri lain perusteella, Kansaneläkelaitos ja Eläketurvakeskus laativat myös yhteistyössä tilastoja eläkkeensaajien kokonaismäärästä ja kokonaiseläkkeiden suuruuksista.

Kelan ja ETK:n eläkerekisterien tietoihin perustuva yhteistilastointi kattaa Kelan maksamat eläkkeet, työeläkkeet (TyEL, YEL, MYEL, MEL, VaEL, VPVEL, KuEL, KVTEL, valtion ja kuntien vanhojen eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet, KiEL sekä Suomen Pankin, Kelan ja Ahvenanmaan maakuntahallinnon eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet) ja maatalouden erityiseläkkeet (LUTUL, SPVEL, LUEL, LUKL).

Pelkkänä rintamalisänä tai lapsikorotuksena maksettavaa Kelan eläke-etuutta ei yhteistilastoinnissa lueta Kelan eläkkeeksi. Em.

Pensionerna, livrëntorna och försörjningspensionerna (de s.k. SOLITA-pensionerna) enligt lagarna om *olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall* och därmed jämförbara lagar syftar till att trygga en fortsatt utkomst i fall av de risker som nämns i lagarna.

Finansiering

FPA-pensionerna finansierades år 2008 genom arbetsgivarnas folkpensionsavgifter, statens inbetalningar och mervärdesskatteintäkter. Arbetsgivarnas folkpensionsavgift sjönk med 0,801 procentenheter 1.4.2009, och 1.1.2010 slopas den helt.

ArPL-pensionerna finansieras av arbetsgivarna och de försäkrade. LFöPL- och GeVPL-pensionerna finansieras av lantbruksföretagarna och staten, medan avträdelsepensionerna, avträdelseersättningarna och avträdelsestöden finansieras helt av staten. I finansieringen av FöPL-pensionerna deltar både företagarna och staten. Sjömanspensionerna finansieras av de försäkrade, redarna och staten. Statens, kommunernas och kyrkans pensioner betalas av motsvarande offentliga medel; de försäkrade deltar i finansieringen. Staten finansierar pension som intjänas på basis av hemvård av barn eller studier och som börjat intjänas 2005.

Olycksfallsförsäkringen bekostas av arbetsgivarna, medan lantbruksföretagarna, staten och FPA finansierar lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring. Trafikförsäkringen finansieras av motorfordonsägarna. Militärskade- och militärolycksfallsersättningarna betalas av staten.

Finansieringen av FPA-pensionerna grundar sig på *fördelningsprincipen* (dvs. intäkterna används direkt för utbetalning av förmåner), medan de flesta privata och offentliga arbetspensionssystemen numera grundar sig på partiell *fondering*.

Statistikföring

Varje pensionsanstalt statistikför sina egna pensioner. Då en person kan få pension enligt flera olika lagar samtidigt uppgörs folkpensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen gemensam statistik över totalantalet pensionärer och över de sammanlagda pensionernas storlek.

Statistiken, som grundar sig på FPA:s och PSC:s pensionsregister, täcker FPA-pensionerna, arbetspensionerna (pensioner enligt ArPL, FöPL, LFöPL, SjöPL, StaPL, StFamPL, KomPL, KTAPL, statens och kommunernas gamla pensionsstadgor, KyPL samt Finlands Banks, FPA:s och Ålands landskapsstyrelses pensionsstadgor) och specialpensionerna inom lantbruket (AvSL, GeVPL, AvPL, AvEL).

En pensionsförmån från FPA som består av enbart fronttillägg eller barnförhöjning räknas inte som FPA-pension i den gemen-

etuuksien rahamäärät sisältyvät työeläkkeiden rahamääriin silloin, kun etuuksien saajalla on työeläke.

Yhteistilastointi kattaa tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja sotilastapaturmalakien mukaisten eläkkeiden (ns. SOLITA-eläkkeiden) saajat, mikäli he samanaikaisesti saavat joko kansan- tai työeläkettä. Samoin SOLITA-eläkkeiden euromäärät sisältyvät kokonaiseläkkeiden euromääriin, jos ko. etuuden saaja saa myös kansan- tai työeläkettä. Pelkät SOLITA-eläkkeet ovat yhteistilastoinnin ulkopuolella. Yhteistilastointista puuttuu myös vapaaehtoinen eläketurva.

Eläkkeelle siirtyneiksi luetaan yhteistilastoinnissa ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne henkilöt, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Tämä eroaa Kelan omassa tilastoinnissa käytetystä käsitteestä, jonka mukaan eläkkeensaaja on uusi, jos hän saa eläkettä ensimmäistä kertaa tai edellisen eläkkeen päättymisestä on kulunut vähintään yksi kuukausi.

Työkyvyttömyyseläkkeellä olleen tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneen henkilön sairaudella tarkoitetaan työkyvyttömyyseläkehakemuksen perusteena olevaa ICD-10-tautiluokituksen mukaista pääsairautta. Sairaustiedot perustuvat ensisijaisesti työeläkejärjestelmän rekisteröimiin sairausdiagnooseihin.

samma statistiken. Beloppet av ovannämnda förmåner ingår i arbetspensionsbeloppet om mottagaren har arbetspension.

Mottagarna av pensioner enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (s.k. SOLITA-pensioner) ingår i FPA:s och PSC:s gemensamma statistik om de samtidigt har folk- eller arbetspension. I sådana fall ingår även beloppen av SOLITA-pensionerna i totalpensionsbeloppen. Mottagarna av enbart SOLITA-pension upptas inte i den gemensamma statistiken. Också det frivilliga pensionsskyddet är exkluderat.

Som pensionerade räknas i den gemensamma statistiken förutom personer som för första gången går i pension också personer som inte har haft pension på minst två år. Begreppet har en annan innebörd i FPA:s egen statistik, som med ny pensions-tagare avser en person som får pension för första gången eller att det förflutit minst en månad sedan den tidigare pensionen upphörde.

Med sjukdom hos en person som har haft eller börjat få sjukpension avses den huvudsjukdom som fastställts enligt sjukdomsklassifikation ICD-10 och som ansökan om sjukpension grundat sig på. Sjukdomsuppgifterna baserar sig i första hand på sjukdomsdiagnoser som registrerats i arbetspensionssystemet.

2. Kokonaiseläkemenot verrattuina sosiaalimenoihin ja bruttokansantuotteeseen 1990–2008

De totala pensionsutgifterna jämfört med socialutgifterna och bruttonationalprodukten 1990–2008

Pension benefits as a share of social welfare expenditure and the gross domestic product, 1990–2008

Vuosi År Year	Kokonaiseläkemenot Totala pensionsutgifter <i>Expenditure on pension benefits</i>		Sosiaalimenot Socialutgifter <i>Social welfare expenditure</i>	Markkinahintainen bruttokansantuote Bruttonational- produkten till marknadspris <i>Gross domestic product at market prices</i>	Osuus sosiaalimenoista, % Andel av socialutgifterna, % <i>% of social welfare expenditure</i>		Osuus bruttokansan- tuotteesta, % Andel av bruttonational- produkten, % <i>% of gross domestic product</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensions- förmåner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>			Kokonais- eläkemenot Totala pensions- utgifter <i>All pensions</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensionsför- måner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>	Kokonais- eläkemenot Totala pensions- utgifter <i>All pensions</i>	Kelan eläke- etuudet ¹⁾ Pensionsför- måner från FPA ¹⁾ <i>SII pension insurance benefits¹⁾</i>
	Milj. € € million							
	a	b	c	d				
1990	9 562	2 806	22 101	89 747	43,3	12,7	10,7	3,1
1991	10 534	2 996	25 053	85 698	42,0	12,0	12,3	3,5
1992	11 393	3 118	27 525	83 041	41,4	11,3	13,7	3,8
1993	11 828	3 163	28 670	83 924	41,3	11,0	14,1	3,8
1994	12 183	3 123	29 700	88 103	41,0	10,5	13,8	3,5
1995	12 606	3 147	30 200	95 912	41,7	10,4	13,1	3,3
1996	13 114	3 081	31 161	99 259	42,1	9,9	13,2	3,1
1997	13 239	3 009	31 281	107 576	42,3	9,6	12,3	2,8
1998	13 559	2 891	31 662	117 058	42,8	9,1	11,6	2,5
1999	13 943	2 791	32 200	122 685	43,3	8,7	11,4	2,3
2000	14 346	2 707	33 142	132 198	43,3	8,2	10,8	2,0
2001	15 194	2 740	34 831	139 789	43,6	7,9	10,9	2,0
2002	16 082	2 792	36 910	143 808	43,6	7,6	11,2	1,9
2003	16 734	2 766	38 716	145 795	43,2	7,1	11,5	1,9
2004	17 335	2 738	40 567	152 151	42,7	6,7	11,4	1,8
2005	17 892	2 761	42 001	157 070	42,6	6,6	11,4	1,8
2006	18 673	2 779	43 802	167 009*	42,6	6,3	11,2*	1,7*
2007	19 572	2 809	45 614	179 659*	42,9	6,2	10,9*	1,6*
2008	20 281*	2 508	47 900*	184 728*	42,3*	5,2*	11,0*	1,4*

¹⁾ 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, jonka seurauksena Kelan eläkemenojen laskentaperusteet muuttuivat. Ks. sivu 96.
På grund av den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen, som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades beräkningsgrunderna för FPA:s pension-
utgifter. Se sida 96.

*Following the introduction of new legislation on national pensions and disability benefits on 1 January 2008, the bases of calculation of the pension
expenditure by the Social Insurance Institution changed. See page 346.*

Huom. BKT:en laskentamenetelmiä on usein tarkennettu. Siksi BKT:en luvut taulukossa voivat erota edellisten vuosikertojen luvuista.

Anm. Metoderna för beräkning av BNP har ofta justerats. BNP-talen i tabellen kan därför skilja sig från talen i tidigare årgångar.

N.B. *Owing to frequent adjustment of the GDP calculation methods, the GDP figures shown in this table may differ from those presented in the pre-
vious editions of this Yearbook.*

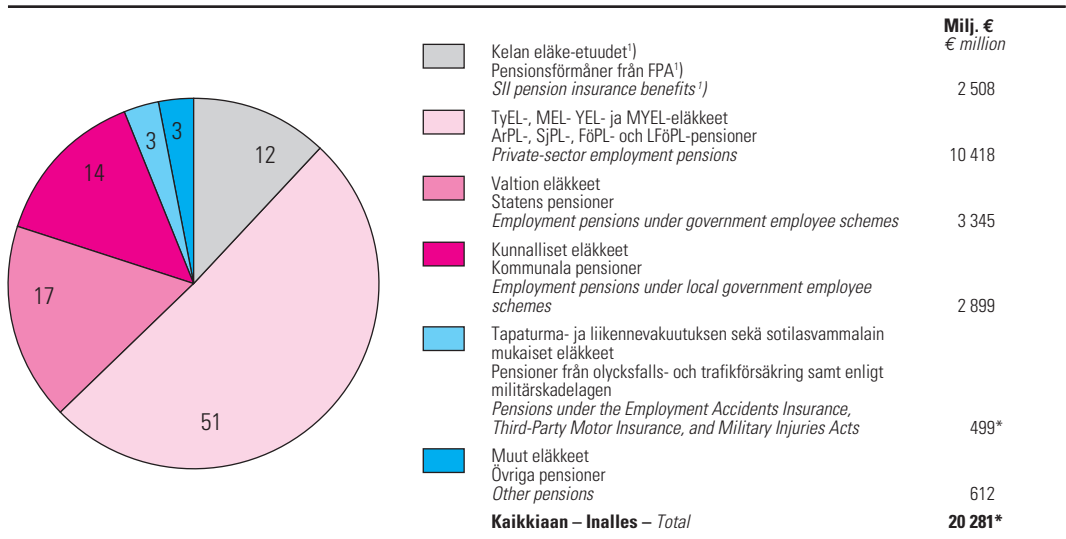
Lähde – Källa:

a, b SVT, Kela: Suomen kokonaiseläkemenot www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: De totala pensionsutgifterna i Finland www.fpa.fi/statistik.

c Sosiaali- ja terveysministeriö – Social- och hälsovårdsministeriet.

d TK, Kansantalouden tilinpito – SC, Nationalräkenskaper.

Kuvio 11. Kokonaiseläkemenot eläkejärjestelmittäin 2008, %
Figur 11. De totala pensionsutgifterna enligt pensionssystem 2008, %
Chart 11. Total expenditure on pension benefits by pension scheme, 2008 (%)

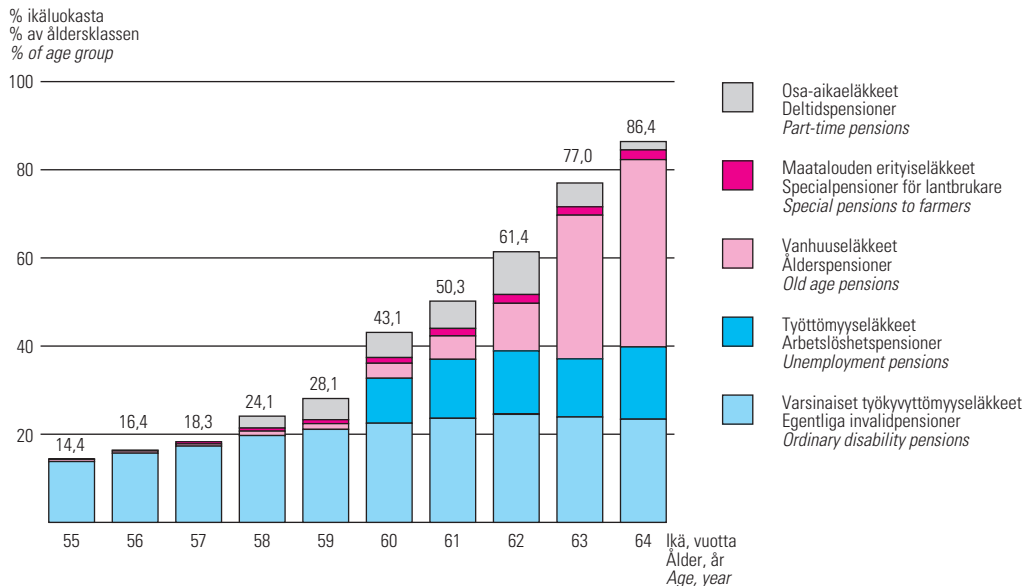

¹⁾ 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, jonka seurauksena Kelan eläkemenojen laskentaperusteet muuttuivat. Ks. Sivu 96. På grund av den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen, som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades beräkningsgrunderna för FPA:s pensionsutgifter. Se sida 96.
 Following the introduction of new legislation on national pensions and disability benefits on 1 January 2008, the bases of calculation of the pension expenditure by the Social Insurance Institution changed. See page 346.

Lähde: Taulukko 3.
 Källa: Tabell 3.

N.B. See English Summary (chapter 1).

Kuvio 12. Eläkkeelläolo¹⁾ 55–64-vuotiaassa väestössä yksivuotisikäryhmittäin 31.12.2008
Figur 12. De pensionerades¹⁾ andel av befolkningen i 55–64 års ålder enligt ettårsåldersgrupper 31.12.2008
Chart 12. Pension reciprocity¹⁾ among the population aged 55–64 by 1-year age groups at year-end 2008

¹⁾ Ulkomailla asuvat eläkkeensaajat ja pelkkää leskeneläkettä saavat eivät sisälly kuvion lukuihin. Utomlands bosatta pensionstagare och mottagare av enbart efterlevandepension ingår inte.
 Persons living outside Finland or receiving spouse's pension only are not included in the figures.

Huom. 65–67-vuotiaasta väestöstä eläkkeellä oli 96,9 prosenttia.
 Anm. Av befolkningen i 65–67 års ålder var 96,9 procent pensionerade.
 N.B. Of the population aged 65–67, 96,9 percent are on pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

3. Kokonaiseläkemenot 1990–2008, milj. euroa

De totala pensionsutgifterna 1990–2008, milj. euro

Total expenditure on pension benefits, 1990–2008, million euros

Vuosi År Year	Kaikki eläkkeet ja elinkorot Samtliga pensioner och livräntor All pension schemes and life annuities	Varsinainen eläkevakuutus Den egentliga pensionsförsäkringen Pension schemes proper							
		Yhteensä Sammanlagt Total	Kaikki vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyys- eläkkeet Samtliga älders-, invalid- och arbetslös- hetspensioner All old age, disability and unemployment pensions	Kelan eläke-etuudet ¹⁾ Pensionsförmåner från FPA ¹⁾ SII pension insurance benefits ¹⁾	TyEL ²⁾ , MYEL, YEL, MEL ArPL ²⁾ , LFöPL, FöPL, SJPL Private sector employ- ment pensions ²⁾		Valtion eläkkeet ³⁾ Statens pensioner ³⁾ Employment pensions under government employee schemes ³⁾		
					Kaikki Samtliga Total	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet Älders-, sjuk- och arbetslös- hetspensioner Old age, disability and unemployment pensions	Kaikki Samtliga Total	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet Älders-, invalid- och arbets- löshetspensioner Old age, disability and unemployment pensions	Kaikki Samtliga Total
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1990	9 562	8 652	7 715	2 806	2 619	3 392	2 970	1 464	1 244
1991	10 534	9 589	8 522	2 996	2 771	3 880	3 395	1 644	1 401
1992	11 393	10 384	9 234	3 118	2 886	4 290	3 754	1 792	1 534
1993	11 828	10 807	9 620	3 163	2 931	4 527	3 967	1 860	1 595
1994	12 183	11 132	9 920	3 123	2 902	4 741	4 158	1 923	1 653
1995	12 606	11 580	10 332	3 147	2 935	5 000	4 387	2 007	1 730
1996	13 114	12 087	10 806	3 081	2 881	5 256	4 611	2 082	1 798
1997	13 239	12 213	10 906	3 009	2 817	5 484	4 811	2 144	1 857
1998	13 559	12 516	11 176	2 891	2 705	5 744	5 047	2 219	1 926
1999	13 943	12 910	11 502	2 791	2 613	6 049	5 299	2 304	2 003
2000	14 346	13 337	11 861	2 707	2 531	6 369	5 570	2 386	2 080
2001	15 194	14 167	12 547	2 740	2 511	6 867	6 004	2 531	2 211
2002	16 082	15 020	13 298	2 792	2 562	7 373	6 435	2 662	2 332
2003	16 734	15 662	13 862	2 766	2 541	7 792	6 795	2 769	2 431
2004	17 335	16 226	14 418	2 738	2 517	8 144	7 134	2 875	2 537
2005	17 892	16 834	15 036	2 761	2 539	8 526	7 518	2 960	2 625
2006	18 673	17 615	15 789	2 779	2 554	9 004	7 976	3 094	2 755
2007	19 572	18 508	16 643	2 809	2 583	9 579	8 522	3 201	2 860
2008	20 281*	19 192	17 396	2 508	2 396	10 220	9 130	3 345	2 999

¹⁾ 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, jonka seurauksena Kelan eläkemenojen laskentaperusteet muuttuivat. Ks. sivu 96. På grund av den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen, som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades beräkningsgrunderna för FPA:s pension-utgifter. Se sida 96.

Following the introduction of new legislation on national pensions and disability benefits on 1 January 2008, the bases of calculation of the pension expenditure by the Social Insurance Institution changed. See page 346.

²⁾ Työntekijän eläkelaki (TyEL) korvasi vuoden 2007 alusta alkaen työntekijän eläkelain (TEL), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain (LEL) sekä taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijän eläkelain (TaEL).

En ny lag om pension för arbetstagare (ArPL) ersatte vid ingången av 2007 lagen om pension för arbetstagare (APL), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (KAPL) och lagen om pensioner för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (KoPL).

Pensions paid under the Employees' Pensions Act (TEL), the Temporary Employees' Pensions Act (LEL), the Farmers' Pensions Act (MYEL), the Self-Employed Persons' Pensions Act (YEL), the Seamen's Pensions Act (MEL) (as from 1 January 1991), and the Pension Act for Performing Artists and Certain Other Employee Groups (TaEL). At the beginning of 2007, the TEL, LEL and TaEL Acts were superseded by a new Employees' Pensions Act (TyEL).

³⁾ Lukuihin ei sisälly palkattomien jaksojen sosiaalietuuksista karttuneita eläkkeitä.

Siffrorna inkl. inte pensioner som intjänats på basis av sociala förmåner för perioder utan lön.

The figures do not include pensions accrued on the basis of social security benefits received during an unpaid period.

⁴⁾ Luvut eivät sisällä kuntien valtiolle maksamia osuuksia eikä EY-eläkkeiden siirtokorvauksia.

Talen innehåller inte de andelar som kommunerna betalar till staten och inte heller de övergångsersättningar som hänförs till EG-pensioner. The figures do not include local government contributions to central government pension expenditures or compensations for the transfer of EU pensions.

⁵⁾ Sisältää merimieseläkkeet (31.12.1990 asti), Ahvenanmaan maakunnan, Suomen evankelisuterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkkokunnan eläkkeet sekä Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet.

Omfattar sjömanspensioner (fram till 31.12.1990), landskapet Ålands, Finlands evangelisk-lutherska kyrkas och Finlands ortodoxa kyrkas pensioner samt pensioner enligt Folkpensionsanstaltens och Finlands Banks pensionsstadgor.

Pensions paid under the Seamen's Pensions Act (up to 31 December 1990), the Åland islands pension legislation, the Evangelical-Lutheran Church Pensions Act, and the Orthodox Church Pensions Scheme, as well as staff pensions of Kela and the Bank of Finland.

⁶⁾ Tapaturma- ja liikennevahinkokorvaukset maksetaan vakuutusyhtiöiden tai valtion varoista, sotilasvammakorvaukset vain valtion varoista. Eläkkeiden osuus kaikista valtion maksamista tapaturma- ja liikennevahinkokorvauksista on arvioitu Kansaneläkelaitoksessa vuoteen 1991 asti ja vuodesta 1992 alkaen Valtiokonttorissa.

Ersättningar för olycksfall och trafikskador utges av försäkringsbolagen eller staten, ersättningar för skador ådragna i militärtjänst endast av staten. Pensionernas andel av samtliga av staten utbetalda olycksfalls- och trafikskadeärsättningar har uppskattats fram till 1991 av Folkpensionsanstalten och från 1992 av Statskontoret.

The benefits under the Employment Accident Insurance Act and the Third-Party Motor Insurance Act are financed by insurance companies and the government: the benefits under the Military Injuries Act, by the government alone. Where government payments are concerned, the proportion of pensions to all benefits has been estimated by Kela until 1991, and by the State Treasury from 1992 onwards.

		Erityisturvan eläkkeet ja elinkorot Speciell pensionsförsäkring och livräntor <i>Pensions under special schemes and life annuities</i>					Vapaaehtoinen eläkevakuutus Den frivilliga pensionsförsäkringen <i>Cost of voluntary pension provision</i>		Vuosi År Year
Kunnalliset eläkkeet ⁴⁾ Kommunala pensioner ⁴⁾ <i>Employment pensions under local government employee schemes⁴⁾</i>	Muut eläkkeet ⁵⁾ Övriga pensioner ⁵⁾ <i>Other employment pensions⁵⁾</i>	Tapaturmavakuutus ⁶⁾ Olycksfallsförsäkring ⁶⁾ <i>Employment Accident Insurance Act⁶⁾</i>	Liikennevakuutus ⁶⁾ Trafikförsäkring ⁶⁾ <i>Third-Party Motor Insurance Act⁶⁾</i>	Sotilasvammakorvaukset ⁶⁾ Militärskadesättningar ⁶⁾ <i>Military Injuries Act⁶⁾</i>	Rintamaveteraanien varhaiseläkkeet Förtidspensioner för frontveteraner <i>Front-Veterans' Early Retirement Scheme</i>	Sukupolvenvaihdos- ja luopumiseläkkeet/ -korvaukset/-tuet Generationsväxlings- och avträdelsepensioner/ -ersättningar/-stöd <i>Pensions to Outgoers Scheme for Farmers</i>	Yksityisen sektorin lisäeläkkeet Tilläggs pensioner inom den privata sektorn <i>Additional pensions under private-sector employment schemes</i>	Säätiöiden ja kassojen maksamat muut kuin taksaatteiset eläkkeet Av stiftelser och kassor utbetalda andra pensioner än lagstadgade <i>Pensions paid by funds and foundations under private schemes</i>	
j	k	l	m	n	o	p	q	r	
868	122	130	69	216	15	125	116	238	1990
989	80	134	77	226	5	139	134	230	1991
1 095	88	158	83	233	2	151	145	238	1992
1 164	93	177	83	224	1	168	149	219	1993
1 248	98	204	84	215	0	165	152	230	1994
1 322	103	184	92	210	0	162	156	223	1995
1 560	108	189	90	201	0	167	161	219	1996
1 464	112	189	91	195	0	164	163	223	1997
1 543	119	204	99	187	0	163	168	224	1998
1 641	126	203	104	179	–	164	170	213	1999
1 742	133	194	107	171	–	166	172	199	2000
1 885	144	213	103	168	–	165	178	199	2001
2 038	155	229	109	162	–	165	183	214	2002
2 170	165	245	106	154	–	160	186	220	2003
2 296	174	283	116	143	–	152	188	226	2004
2 405	182	258	120	133	–	147	189	211	2005
2 545	193	258	116	124	–	143	192	224	2006
2 714	206	252	123	115	–	140	195	239	2007
2 899	220	260*	128*	111	–	141	199	251	2008

Lähde – Källa:a–r SVT. Kela: Suomen kokonaiseläkemenot www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: De totala pensionsutgifterna i Finland www.fpa.fi/statistik.

d, e Kela – FPA.

f, g Eläketurvakeskus – Pensionsskyddscentralen.

h, i Valtiokonttori – Statskontoret.

j Kuntien eläkevakuutus – Kommunernas pensionsförsäkring.

k Merimieseläkekassan, Kirkkohallituksen ja Kirkon perhe-eläkekassan toimintakertomukset; Suomen ortodoksinen kirkollishallitus; Ahvenanmaan maakuntahallitus; Kansaneläkelaitos; Suomen Pankki – Sjömanspensionskassans, Kyrkostyrelsens och Kyrkans familjepensionskassans verksamhetsberättelser; Ortodoxa Kyrkostyrelsen i Finland; Ålands landskapsstyrelse; Folkpensionsanstalten; Finlands Bank.

l, m SVT XXIIA. Vakuutusyhtiöt; Tapaturmavirasto; Valtiokonttori; Maatalousyrittäjien eläkelaitos – FOS XXIIA. Försäkringsbolagen; Olycksfallsverket; Statskontoret; Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

n Tapaturmavirasto; Valtiokonttori – Olycksfallsverket; Statskontoret.

o Valtion tilinpäätös – Statsbokslutet.

p Maatalousyrittäjien eläkelaitos – Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

q Eläketurvakeskus – Pensionsskyddscentralen.

r Sosiaali- ja terveysministeriö – Social- och hälsovårdsministeriet.

4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 1990–2008

Totala antal pensionstagare 1990–2008

Total number of pension beneficiaries, 1990–2008

31.12. Year-end	Kaikki eläkkeen- saajat Samtliga pensionstagare All pensioners	Vanhuus- eläkkeet Älders- pensioner Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Invalidpensioner Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner Unemployment pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapsen eläkkeet Barn- pensioner Orphan's pension	Erityiseläkkeet ¹⁾ Special- pensioner ¹⁾ Special pensions ¹⁾
Kaikki – Samtliga – All pensioners							
1990	1 160 983	737 154	300 932	55 486	194 784	28 429	40 805
1991	1 171 324	750 903	305 407	47 764	203 718	28 744	41 676
1992	1 182 934	762 566	308 537	43 719	212 427	29 080	46 490
1993	1 198 607	776 810	309 732	42 793	220 037	29 532	50 193
1994	1 210 986	789 392	310 627	42 962	225 045	29 629	51 292
1995	1 219 747	804 061	309 504	39 147	230 827	29 338	50 960
1996	1 232 653	822 515	301 788	41 411	238 382	29 245	51 247
1997	1 244 233	836 701	294 951	44 862	243 445	29 339	50 728
1998	1 254 866	846 863	288 047	49 389	247 005	28 878	53 620
1999	1 269 981	858 216	282 039	52 240	250 288	28 247	60 538
2000	1 284 145	869 672	276 269	54 291	252 798	28 476	65 378
2001	1 296 478	875 598	267 906	58 022	255 287	28 072	68 405
2002	1 317 300	889 629	267 204	57 593	257 066	27 671	77 282
2003	1 329 988	901 931	267 140	55 707	259 043	26 871	76 882
2004	1 338 002	917 276	266 972	52 898	260 283	26 109	70 197
2005	1 356 286	940 037	269 428	50 933	261 761	25 694	64 923
2006	1 371 944	964 382	267 383	47 671	262 642	25 058	61 198
2007	1 389 832	978 278	271 624	50 263	263 400	24 489	59 304
2008	1 414 200	1 005 277	272 878	50 770	263 512	23 893	56 990
Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland							
1993	1 178 637	.	.	42 787	218 222	29 179	50 103
1994	1 190 304	.	.	42 950	223 138	29 310	51 250
1995	1 195 561	.	.	39 128	228 742	29 008	50 926
1996	1 200 384	.	.	41 384	236 090	28 907	51 228
1997	1 201 743	809 611	281 264	44 837	240 588	29 025	50 716
1998	1 207 327	815 630	273 041	49 357	244 416	28 561	53 600
1999	1 219 485	823 882	267 177	52 207	247 578	27 947	60 517
2000	1 231 590	832 930	261 812	54 247	250 003	28 158	65 354
2001	1 245 374	840 067	253 928	57 960	252 330	27 704	68 381
2002	1 264 672	852 378	253 494	57 521	254 011	27 250	77 245
2003	1 275 564	862 542	253 976	55 609	255 831	26 409	76 826
2004	1 282 325	875 797	254 588	52 821	257 012	25 672	70 164
2005	1 298 524	896 159	257 383	50 865	258 368	25 224	64 896
2006	1 313 566	918 930	256 276	47 621	259 162	24 625	61 173
2007	1 331 158	931 806	261 253	50 211	259 906	24 054	59 280
2008	1 353 660	956 220	263 199	50 713	259 934	23 472	56 966

¹⁾ Luopumistuki, sukupolvenvaihdoseläke, luopumiseläke, luopumiskorvaus, osa-aikaeläke, rintamasotilaseläke (vuoteen 1996 saakka) sekä rintama-veteraanien varhaiseläke (vuoteen 1998 saakka).

Avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar, deltidspensioner, frontmannapensioner (t.o.m. 1996) samt förtids-pensioner för frontveteraner (t.o.m. 1998).

Change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pensions, front-veterans' pensions (up to 1996) and early front-veterans' pensions (up to 1998).

Huom. Sama henkilö voi saada usean eri eläkelajin mukaista eläkettä.

Anm. Samma person kan ha pension av flera skilda slag.

N.B. One person may receive pension benefits from several pension categories.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

5. Kaikki vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai erityiseläkettä saavat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008
Samtliga mottagare av ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller specialpension efter ålder och kön 31.12.2008

Recipients of old age, disability, unemployment or special pensions, by age and sex, at year-end 2008

Sukupuoli Kön Sex	Kaikki eläkkeensaajat Samtliga pensionstagare <i>All pensioners</i>		Vanhuus- eläkkeet Ålders- pensioner <i>Old age pensions</i>	Työkyvyttömyyseläkkeet Invalidpensioner <i>Disability pensions</i>		Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner <i>Unemployment pensions</i>	Erityiseläkkeet Specialpensioner <i>Special pensions</i>	
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Väestö- osuus, % ¹⁾ Andel av befolk- ningen, % ¹⁾ <i>Share of the population, %¹⁾</i>		Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Varsinaiset Egentliga <i>Ordinary disability pensions</i>		Maatalouden erityiseläkkeet Special- pensioner för lantbrukare <i>Special pensions to farmers</i>	Osa-aika- eläkkeet Deltids- pensioner <i>Part-time pensions</i>
Kaikki – Samtliga – All pensioners								
Kaikki – Samtliga – Total	1 359 054	.	1 005 277	272 878	272 502	50 770	27 850	29 140
Miehet – Män – Males	598 820	.	417 207	143 702	143 566	23 423	11 471	13 133
Naiset – Kvinnor – Females	760 234	.	588 070	129 176	128 936	27 347	16 379	16 007
Kaikki – Samtliga – Total	1 359 054	.	1 005 277	272 878	272 502	50 770	27 850	29 140
16–19	1 494	.	–	1 494	1 494	–	–	–
20–29	10 575	.	–	10 575	10 575	–	–	–
30–39	16 834	.	4	16 830	16 830	–	–	–
40–49	38 351	.	131	38 221	38 221	–	–	–
50–54	39 972	.	1 319	38 662	38 662	–	–	–
55–59	82 969	.	3 226	71 912	71 912	–	1 906	6 147
60–64	238 325	.	72 229	93 935	93 796	49 930	7 057	22 752
65–	930 534	.	928 368	1 249	1 012	840	18 887	241
Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland								
Kaikki – Samtliga – Total	1 300 283	29,8	956 220	263 199	262 823	50 713	27 837	29 129
Miehet – Män – Males	574 814	27,1	397 650	139 272	139 136	23 394	11 467	13 129
Naiset – Kvinnor – Females	725 469	32,3	558 570	123 927	123 687	27 319	16 370	16 000
Kaikki – Samtliga – Total	1 300 283	29,8	956 220	263 199	262 823	50 713	27 837	29 129
16–19	1 493	0,6	–	1 493	1 493	–	–	–
20–29	10 556	1,6	–	10 556	10 556	–	–	–
30–39	16 728	2,6	4	16 724	16 724	–	–	–
40–49	37 783	5,1	128	37 656	37 656	–	–	–
50–54	38 978	10,2	1 314	37 673	37 673	–	–	–
55–59	80 306	20,4	3 213	69 266	69 266	–	1 905	6 143
60–64	231 766	61,7	70 961	88 674	88 535	49 876	7 053	22 745
65–	882 673	99,0	880 600	1 157	920	837	18 879	241

¹⁾ Osuus vastaavasta 16 v täyttäneestä väestöstä.
 Andel av motsvarande befolkning som är 16 år eller äldre.
Share of the corresponding population aged 16 years or over.

Huom. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.
 Anm. En person kan ha flera slags pensioner samtidigt.
 N.B. It is possible to receive several types of pension simultaneously.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

6. Suomessa asuvat vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja erityiseläkettä saavat: Väestöosuksia maakunnittain 1995–2008

Mottagare av ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller specialpension bosatta i Finland: Befolkningsandelar landskapsvis 1995–2008

Recipients of old age, disability, unemployment or special pension living in Finland as a percentage of population by region, 1995–2008

31.12. Year-end	65 v täyttäneet vanhuuseläkkeensaajat koko väestöstä, % Ålderspensionstagare över 65 år, % av hela befolkningen <i>Old age pensioners over age 65 as a % of total population</i>	16–59-vuotiaat työkyvyttömyyseläkkeensaajat samanikäisestä väestöstä, % Invalidpensionstagare i åldern 16–59 av befolkningen i samma ålder, % <i>Disability pensioners aged 16–59 as a % of total age group</i>	Eläkkeellä olevat 55–59-vuotiaat ¹⁾ samanikäisestä väestöstä, % Pensionerade 55–59-åringar ¹⁾ , % av befolkningen i samma ålder <i>Pensioners aged 55–59¹⁾ as a % of total age group</i>	Eläkkeellä olevat 60–64-vuotiaat samanikäisestä väestöstä, % Pensionerade 60–64-åringar, % av befolkningen i samma ålder <i>Pensioners aged 60–64 as a % of total age group</i>	
Maakunta Landskap Region				Ilman osa-aikaeläkkeitä Exkl. deltids-pensioner <i>Excluding part-time pensions</i>	Osa-aikaeläkkeet mukana Inkl. deltids-pensioner <i>Including part-time pensions</i>
1995	14,3	6,1	31,3	80,3	81,8
1996	14,4	5,9	28,7	80,4	82,1
1997	14,6	5,7	26,7	78,6	80,6
1998	14,6	5,5	24,4	77,0	79,2
1999	14,8	5,4	22,9	75,1	78,1
2000	14,9	5,5	21,7	74,0	77,7
2001	15,0	5,4	20,3	71,0	75,6
2002	15,1	5,5	19,9	70,6	76,0
2003	15,4	5,7	19,5	67,5	74,0
2004	15,7	5,7	19,4	64,5	71,6
2005	15,8	5,8	19,4	62,7	69,8
2006	16,2	5,7	19,2	58,8	66,6
2007	16,3	5,7	19,0	57,3	64,1
2008	16,5	5,6	18,8	55,6	61,7
2008					
Koko maa – Hela landet –					
Whole country	16,5	5,6	18,8	55,6	61,7
Uusimaa – Nyland	12,6	3,9	13,7	47,1	54,4
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	15,3	4,6	15,3	49,2	55,7
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	17,4	5,4	18,4	53,5	59,7
Satakunta	20,0	6,2	18,6	58,1	63,3
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	18,1	5,5	18,4	55,8	61,6
Pirkanmaa – Birkaland	16,7	5,0	18,1	56,7	62,5
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	18,4	6,0	17,6	56,1	61,7
Kymenlaakso – Kymmenedalen	19,9	6,8	20,8	61,7	66,3
Etelä-Karjala – Södra Karelen	20,4	6,4	19,5	61,1	65,8
Etelä-Savo – Södra Savolax	22,1	7,8	22,0	61,8	67,7
Pohjois-Savo – Norra Savolax	18,8	8,2	25,2	64,4	69,5
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	19,0	7,4	23,4	63,9	69,0
Keski-Suomi – Mellersta Finland	17,4	6,2	20,5	60,4	66,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	19,0	6,7	22,1	58,6	64,0
Pohjanmaa – Österbotten	18,3	4,9	17,0	50,9	59,1
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	17,2	6,0	20,3	55,8	61,5
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	14,0	6,7	23,7	61,3	66,9
Kainuu – Kajanaland	20,3	8,4	24,8	67,9	72,2
Lappi – Lappland	18,2	7,6	23,4	62,3	67,6
Ahvenanmaa – Åland	16,5	3,4	12,4	40,0	47,3

¹⁾ Ei sisällä osa-aikaeläkkeitä.
Inkluderar inte mottagare av deltidspension.
Does not include recipients of part-time pension.

Huom. Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Anm. Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7. Kaikki työkyvyttömyyseläkkeensaajat sairauden¹⁾ ja eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008
Samtliga mottagare av invalidpension enligt sjukdom¹⁾ och pensionssystem 31.12.2008
Recipients of disability pension, according to diagnosis and pension scheme, at year-end 2008

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total				Työeläkeettä saavat Arbetspensions- tagare Persons receiving employment pension		Vain ³⁾ kansaneläkeettä saavat Mottagare av endast ³⁾ folkpension Pensioners receiving national pension only ³⁾	
	Yhteensä Sammanlagt Total		Varsinainen työkyvyttö- myyseläke Egentlig invalid- pension Ordinary disability pension		Yksilöllinen varhaiseläke Individuell förtids- pension Individual early retirement pension			
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number		Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – All pensioners								
Kaikki – Samtliga – Total	272 878		272 502		525		219 315	53 563
Suomessa asuvien – Till personer bosatta i Finland – To recipients living in Finland								
Kaikki sairaudet – Samtliga sjukdomar – All diseases	263 199	100,0	262 823		525		214 643	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	964	0,4	964		–		770	0,4
A15–A19, B90 Tuberkuloosi – Tuberkulos	126	0,0	126		–		86	0,0
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	6 311	2,4	6 302		13		5 956	2,8
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	5 148	2,0	5 140		11		4 887	2,3
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	4 502	1,7	4 487		16		4 092	1,9
E10–E14 Diabetes	3 034	1,2	3 020		15		2 887	1,3
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	116 784	44,4	116 705		111		81 432	37,9
F10 Alkoholin aiheuttamat elimelli- set aivo-oireyhtymät ja käyttäy- tymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol	5 192	2,0	5 189		3		4 900	2,3
F11–F16, F18, F19 Huumeiden aiheuttamat elimel- liset aivo-oireyhtymät ja käyttäy- tymishäiriöt – Psykiska och be- teendestörningar orsakade av narkotika	302	0,1	302		–		209	0,1
F20–F48, F60–F69, F90–F98 Skitsofrenia, skitsoyyppinen häiriö, harhaluuloisuus-, mielialahäiriö, neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt, persoo- nallisuus- ja käytöshäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom, för- stämningssyndrom, neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom, personlighets- och be- teendestörningar	90 437	34,4	90 363		106		72 425	33,7
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	17 072	6,5	17 072		–		1 964	0,9

¹⁾ Kansainvälinen tautiluokitus (ICD-10).

Den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

³⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläketä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension).

Also includes pensioners receiving national pension in combination with another pension paid under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension).

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 7 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category ²⁾</i>	Kaikki – Samtliga – Total				Työeläkettä saavat Arbetspensions- tagare <i>Persons receiving employment pension</i>		Vain ³⁾ kansaneläkettä saavat Mottagare av endast ³⁾ folkpension <i>Pensioners receiving national pension only³⁾</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>		Varsinainen työkyvyttö- myyseläke Egentlig invalid- pension <i>Ordinary disability pension</i>		Yksilöllinen varhaiseläke Individuell förtids- pension <i>Individual early retirement pension</i>			
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>		Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%
F80–F89 Psykkisen kehityksen häiriöt – Störningar i psykologisk utveck- ling	1 967	0,7	1 967	–	367	0,2	1 600	3,3
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	20 827	7,9	20 820	8	16 128	7,5	4 699	9,7
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	3 607	1,4	3 606	1	3 440	1,6	167	0,3
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	2 546	1,0	2 546	–	1 496	0,7	1 050	2,2
G80 CP-oireyhtymä – Cerebral pares ..	2 426	0,9	2 426	–	236	0,1	2 190	4,5
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	2 991	1,1	2 988	4	2 332	1,1	659	1,4
H54 Sokeus ja heikkonäköisyys – Blindhet och allvarligt nedsatt syn	472	0,2	472	–	146	0,1	326	0,7
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidut- skottet	1 154	0,4	1 146	10	993	0,5	161	0,3
H90, H91 Huonokuuloisuus – Nedsatt hör- sel	648	0,2	644	5	495	0,2	153	0,3
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar ..	17 943	6,8	17 902	48	17 493	8,1	450	0,9
I10–I15 Verenpainesairaudet – Hypertoni- sjukdomar	325	0,1	319	7	319	0,1	6	0,0
I20–I25 Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	5 436	2,1	5 413	27	5 325	2,5	111	0,2
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjuk- domar i hjärnans kärl	8 324	3,2	8 317	8	8 078	3,8	246	0,5
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	4 742	1,8	4 730	18	4 595	2,1	147	0,3
J45, J46 Astma	2 287	0,9	2 279	12	2 212	1,0	75	0,2
J40–J44, J47 Muut pitkäaikaiset alahengitys- teidensairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna	1 957	0,7	1 955	4	1 901	0,9	56	0,1
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjuk- domar	1 667	0,6	1 665	3	1 606	0,7	61	0,1
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjuk- domar	1 323	0,5	1 323	–	1 270	0,6	53	0,1
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sideku- doksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	63 851	24,3	63 661	280	62 464	29,1	1 387	2,9
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid artrit	5 696	2,2	5 685	12	5 361	2,5	335	0,7
M08 Nivelrikko – Artros	16 589	6,3	16 536	72	16 308	7,6	281	0,6
M15–M19 Selkärankareuma – Pelvospondy- lit	1 633	0,6	1 631	2	1 591	0,7	42	0,1
M45, M46 Spondyloosi – Spondylos	5 458	2,1	5 432	44	5 389	2,5	69	0,1
M47 Muut selkäsairaudet – Andra rygg- sjukdomar	22 624	8,6	22 558	106	22 246	10,4	378	0,8

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).³⁾ Henkilö voi saada myös SOLITA-eläkettä.

Kan även ha pension enligt lagarna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada och militärolycksfall (SOLITA-pension).

Also includes pensioners receiving national pension in combination with another pension paid under the legislation on military injuries, motor insurance or employment accident coverage (so-called SOLITA pension).

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category²⁾</i>	Kaikki – Samtliga – Total				Työeläkettä saavat Arbetspensions- tagare <i>Persons receiving employment pension</i>		Vain ³⁾ kansaneläkettä saavat Mottagare av endast ³⁾ folkpension <i>Pensioners receiving national pension only³⁾</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>		Varsinainen työkyvyttö- myyseläke Egentlig invalid- pension <i>Ordinary disability pension</i>		Yksilöllinen varhaiseläke Individuell förtids- pension <i>Individual early retirement pension</i>			
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>		Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	%
M79 Fibromyalgia tai muualla luokit- tamattomat muut pehmytkudos- sairaudet – Fibromyalgi eller andra sjukdomstillstånd i mjukvävnader som ej klassiferas annorstädes	617	0,2	614	5	596	0,3	21	0,0
XIV N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	714	0,3	714	1	665	0,3	49	0,1
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomavvikelser	5 034	1,9	5 034	–	1 447	0,7	3 587	7,4
Q65–Q79 Lihasten ja luiden synnynnäiset epämuodostumat – Medfödda missbildningar av muskler och skelett	979	0,4	979	–	695	0,3	284	0,6
Q90–Q99 Muualla luokittelemattomat kromosomipoikkeavuudet – Kromosomavvikelser som ej klassificeras annorstädes	2 522	1,0	2 522	–	34	0,0	2 488	5,1
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	12 661	4,8	12 656	7	11 802	5,5	859	1,8
Muut sairauspuuryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – <i>Other major diagnostic categories</i>	1 718	0,7	1 713	6	1 585	0,7	133	0,3
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>	13	0,0	13	–	13	0,0	–	0,0
Ulkomailla asuvien – Till personer bosatta utomlands – To recipients living abroad								
Kaikki – Samtliga – Total	9 679		9 679	–	4 672		5 007	

8. Kaikki vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai maatalouden erityiseläkkeelle siirtyneet¹⁾ 2000–2008: Siirtyneiden ikä, sukupuoli ja eläkejärjestelmä eläkelajin mukaan
Nya mottagare¹⁾ av ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller specialpension för lantbrukare 2000–2008: Mottagarnas ålder och kön samt pensionssystem enligt pensionslag
New recipients¹⁾ of old age, disability, unemployment or farmers' special pension in 2000–2008: The distribution of recipients by age, sex and pension scheme in various pension categories

Eläkejärjestelmä Pensionssystem <i>Pension scheme</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Vanhuuseläke Ålderspension <i>Old age pension</i>	Työkyvyttömyyseläke Invalidpension <i>Disability pension</i>		Työttömyyseläke Arbetslöshets- pension <i>Unemployment pension</i>	Maatalouden erityiseläke Specialpensioner för lantbrukare <i>Special pension to farmers</i>
Sukupuoli Kön <i>Sex</i>			Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Varsinainen Egentlig <i>Ordinary</i>		
Ikä eläkkeen alkaessa Ålder vid pensionens början <i>Pension start age</i>						
2000	56 737	18 204	24 695	22 084	12 857	1 492
2001	61 478	20 220	25 678	22 988	14 814	1 263
2002	59 869	20 291	27 131	24 447	11 489	1 273
2003	59 841	19 768	28 056	25 800	11 274	1 004
2004	61 597	21 909	28 386	26 709	10 554	1 037
2005	71 063	31 331	28 748	28 049	10 279	1 362
2006	67 070	27 733	27 215	27 047	11 625	1 213
2007	70 094	28 772	28 187	28 141	12 847	1 081
2008	77 109	35 768	28 665	28 646	12 622	1 136
2008						
Kaikki – Samtliga – Total	77 109	35 768	28 665	28 646	12 622	1 136
Työeläkkeelle siirtyneet – Nya arbets- pensionstagare – <i>New recipients of employment pension</i>	72 116	33 672	25 574	25 556	12 017	1 136
Kansaneläkkeelle siirtyneet – Nya folk- pensionstagare – <i>New recipients of national pension</i>	69 906	37 657	23 857	23 813	8 437	–
Kaikki – Samtliga – Total	77 109	35 768	28 665	28 646	12 622	1 136
Miehet – Män – <i>Males</i>	37 990	17 237	14 527	14 522	5 909	669
Naiset – Kvinnor – <i>Females</i>	39 119	18 531	14 138	14 124	6 713	467
Kaikki – Samtliga – Total	77 109	35 768	28 665	28 646	12 622	1 136
–34	3 641	1	3 640	3 640	–	–
35–44	3 183	18	3 165	3 165	–	–
45–54	8 319	184	8 136	8 136	–	–
55–59	10 115	819	8 762	8 762	–	566
60–64	44 021	26 916	4 962	4 943	12 622	570
65–69	7 446	7 446	–	–	–	–
70–	384	384	–	–	–	–
Mediaani-ikä ²⁾ – Medianålder ²⁾ – <i>Median age²⁾</i>	60,8	63,1	54,5	54,5	60,1	60,0

¹⁾ Määritelmä Kelan ja ETK:n yhteistilastossa eli tilastossa Suomen eläkkeistä poikkeaa Kelan eläkkeiden tilastoinnissa käytetystä (vrt. luku 1.2). Yhteistilastoinnissa eläkkeelle siirtyneiksi katsotaan, ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen.

Nya mottagare i FPA:s och PSC:s gemensamma statistik, dvs. i statistiken över pensionerna i Finland, avviker innehållsmässigt från motsvarande begrepp i statistikföreningen av FPA-pensioner (jfr kapitel 1.2). I den gemensamma statistiken innefattar begreppet både personer som första gången får pension och personer som inte haft pension på minst två år.

New pensions are defined differently in the joint statistics of Kela and the Finnish Centre for Pensions than in Kela's own statistics (cf. Chapter 1.2 of the Summary). In the joint statistics, the definition covers both first-time pension recipients and those who have not received a pension for two years or more.

²⁾ Ikä, jota nuorempia ja vanhempia eläkkeelle siirtyneitä on yhtä paljon.

Ålder under vilken/över vilken antalet pensionerade är lika stort.

With an equal number of new pension recipients above that age as below it.

Huom. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.

Anm. En person kan ha flera slags pensioner samtidigt.

N.B. It is possible to receive several types of pension simultaneously.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

9. Kaikki työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet¹⁾ sairauden ja eläkejärjestelmän mukaan 2008
Nya mottagare¹⁾ av invalidpension enligt sjukdom och pensionssystem 2008
New recipients¹⁾ of disability pension in 2008 by diagnosis and pension scheme

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total				Työeläkkeelle Arbetspension Employment pension		Kansaneläkkeelle Folkpension National pension	
	Yhteensä Totalt Total		Varsinaiselle työkyvyttömyys- eläkkeelle Egentlig inva- lidpension Ordinary dis- ability pension		Yksilölliselle varhais- eläkkeelle Individuell förtidspension Individual early retire- ment pension			
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number		Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
Kaikki siirtyneet – Samtliga nya mottagare – All new recipients								
Kaikki – Samtliga – Total	28 665		28 646		19		25 574	23 857
Suomessa asuvat – Bosatta i Finland – Recipients living in Finland								
Kaikki sairaudet – Samtliga sjukdomar – All diseases	27 638	100,0	27 619		19		25 169	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	75	0,3	75		–		72	0,3
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	1 603	5,8	1 603		–		1 540	6,1
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	1 485	5,4	1 485		–		1 425	5,7
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	486	1,8	485		1		461	1,8
E10–E14 Diabetes	298	1,1	298		–		292	1,2
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäyty- misen häiriöt – Psykiska sjukdo- mar och syndrom samt beteende- störningar	9 057	32,8	9 055		2		7 444	29,6
F10–F16, F18, F19 Alkoholin ja huumeiden aiheutta- mat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol och narko- tika	503	1,8	503		–		484	1,9
F20–F29 Skitsofrenia, skitsofryppinen häi- riö ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar och vanföreställningssyndrom	1 437	5,2	1 437		–		1 100	4,4
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämnings- syndrom	5 309	19,2	5 307		2		4 886	19,4
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	582	2,1	582		–		437	1,7
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	647	2,3	647		–		164	0,7
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	2 082	7,5	2 082		–		1 931	7,7
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	233	0,8	233		–		225	0,9
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	143	0,5	143		–		126	0,5
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sai- raudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	212	0,8	212		–		200	0,8

¹⁾ Ks. taul. 8 alaviite 1.
Se fotnot 1 till tabell 8.
See Table 8 footnote 1.

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Huom. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.
Anm. En person kan ha flera slags pensioner samtidigt.
N.B. It is possible to receive several types of pensions simultaneously.

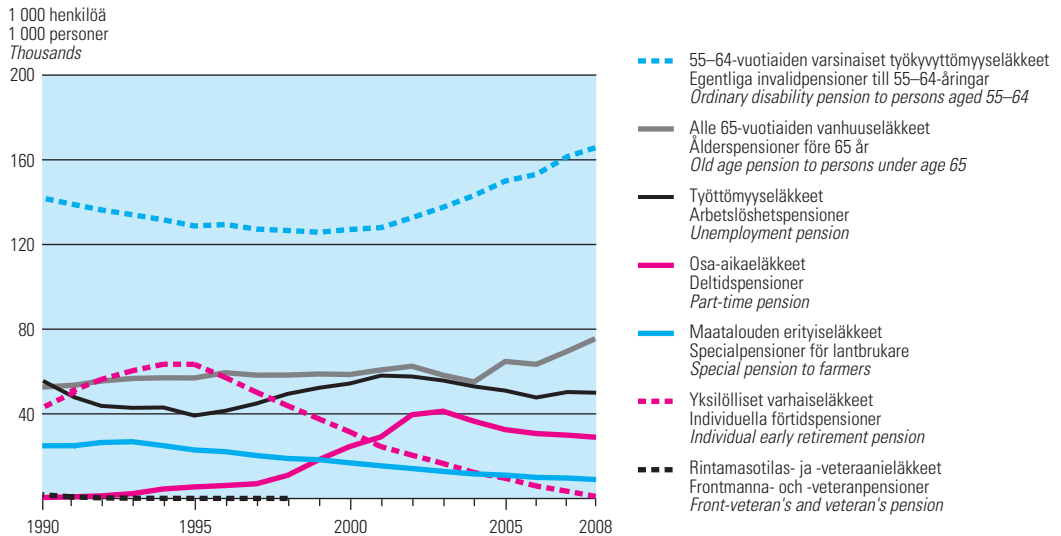
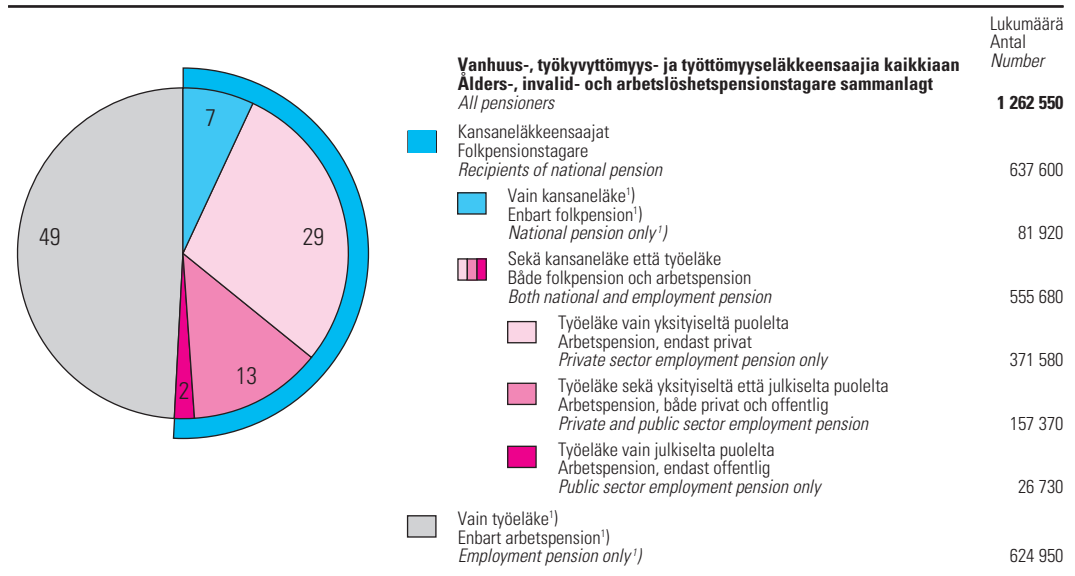
Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 9 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ²⁾	Kaikki – Samtliga – Total				Työeläkkeelle Arbetspension Employment pension		Kansaneläkkeelle Folkpension National pension	
	Yhteensä Totalt Total	Varsinaiselle työkyvyttömyys- eläkkeelle Egentlig inva- lidpension Ordinary dis- ability pension	Yksilölliselle varhais- eläkkeelle Individuell förtidspension Individual early retire- ment pension					
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number		Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mastoi- dutskottet	130	0,5	130	–	128	0,5	62	0,3
IX I00–I99 Verenkierroelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	1 993	7,2	1 989	4	1 935	7,7	1 580	6,9
I20–I25 Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	554	2,0	552	2	540	2,1	383	1,7
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	880	3,2	880	–	848	3,4	686	3,0
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	504	1,8	502	2	495	2,0	464	2,0
J45, J46 Astma	162	0,6	161	1	162	0,6	156	0,7
J40–J44, J47 Muut pitkäaikaiset alahengitys- teiden sairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna ...	274	1,0	273	1	268	1,1	237	1,0
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjuk- domar	280	1,0	280	–	266	1,1	221	1,0
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	140	0,5	140	–	133	0,5	106	0,5
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	8 765	31,7	8 755	10	8 528	33,9	6 422	28,0
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid art- rit	423	1,5	422	1	419	1,7	396	1,7
M15–M19 Nivelrikko – Artros	2 604	9,4	2 600	4	2 558	10,2	1 793	7,8
M45, M46 Selkärankareuma – Pelvespon- dylit	137	0,5	137	–	133	0,5	97	0,4
M47 Spondyloosi – Spondylos	776	2,8	776	–	769	3,1	492	2,1
M40–M43, Muut selkäsairaudet – Andra ryggsjukdomar	2 882	10,4	2 877	5	2 806	11,1	2 003	8,7
XIV N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	103	0,4	103	–	92	0,4	78	0,3
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomavvikelser	246	0,9	246	–	100	0,4	240	1,0
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	1 770	6,4	1 770	–	1 655	6,6	1 282	5,6
Muut sairauspuuryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories	192	0,7	192	–	189	0,8	157	0,7
Ulkomailla asuvat – Bosatta utomlands – Recipients living abroad								
Kaikki – Samtliga – Total	1 027		1 027	–	405		929	

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Kuvio 13. Kaikki 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 1990–2008**Figur 13. 55–64-åriga pensionstagare enligt pensionsslag 1990–2008****Chart 13. Pension recipients aged 55–64 by type of pension received (all schemes), 1990–2008**Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 14. Kaikki Suomessa asuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkettä saavat henkilöt eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008, %****Figur 14. Samtliga mottagare av ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension bosatta i Finland enligt pensionsystem 31.12.2008, %****Chart 14. Recipients of an old age, disability or unemployment pension resident in Finland, according to pension scheme, at year-end 2008 (%)**¹⁾ Ks. taul. 10 alaviitteet 1 ja 2.

Se tabell 10, fotnoter 1 och 2.

See Table 10 footnotes 1 and 2.

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaiseturvainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Ks. Sivu 96.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Se sida 96.

N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

10. Kaikki Suomessa asuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajat iän ja eläkejärjestelmän mukaan 1994–2008**Samtliga mottagare av ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension bosatta i Finland enligt ålder och pensionssystem 1994–2008***Recipients of an old age, disability or unemployment pension resident in Finland, analysed by age and pension scheme, 1994–2008*

31.12. At year-end Ikkäryhmä Åldersgrupp Age	Kaikki eläkkeensaajat Samtliga pensionstagare <i>All pensioners</i>	Sekä kansaneläke että työeläke Både folkpension och arbetspension <i>Both national and employment pension</i>	Vain kansaneläke ¹⁾ Enbart folkpension ¹⁾ <i>National pension only</i>	Vain työeläke ²⁾ Enbart arbetspension ²⁾ <i>Pensioners receiving employment pension only</i>
1994	1 104 914	904 758	156 021	44 135
1995	1 110 902	919 952	148 203	42 747
1996	1 116 341	917 858	138 800	59 683
1997	1 117 365	904 948	129 893	82 524
1998	1 120 035	890 866	122 303	106 866
1999	1 126 229	876 855	115 679	133 695
2000	1 133 298	862 366	109 652	161 280
2001	1 140 109	543 727	99 340	497 042
2002	1 151 274	543 620	95 246	512 408
2003	1 162 878	538 757	91 675	532 446
2004	1 176 083	534 821	88 802	552 460
2005	1 197 783	531 606	86 336	579 841
2006	1 216 880	528 085	84 109	604 686
2007	1 236 801	521 837	82 700	632 264
2008	1 262 551	555 681	81 922	624 948

2008 Lukumäärä – Antal – Number**Kaikki – Samtliga –**

<i>All ages</i>	1 262 551	555 681	81 922	624 948
–34	19 392	2 849	15 692	851
35–44	24 751	10 230	10 504	4 017
45–54	61 395	29 352	10 941	21 102
55–64	274 684	98 125	10 596	165 963
65–74	465 808	179 077	9 050	277 681
75–79	179 821	92 769	6 096	80 956
80–	236 700	143 279	19 043	74 378

%**Kaikki – Samtliga –**

<i>All ages</i>	100,0	44,0	6,5	49,5
–34	100,0	14,7	80,9	4,4
35–44	100,0	41,3	42,4	16,2
45–54	100,0	47,8	17,8	34,4
55–64	100,0	35,7	3,9	60,4
65–74	100,0	38,4	1,9	59,6
75–79	100,0	51,6	3,4	45,0
80–	100,0	60,5	8,0	31,4

¹⁾ Heistä 2 525 henkilöä sai vuoden 2008 lopussa myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 2 525 personer även SOLITA-pension vid slutet av 2008.

²⁾ Heistä 23 052 henkilöä sai vuoden 2008 lopussa myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 23 052 personer även SOLITA-pension vid slutet av 2008.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

11. Kaikkien Suomessa asuvien vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä saavien kokonais-eläkkeiden¹⁾ suuruusjakaumat eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008
Samtliga mottagare av ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension bosatta i Finland; storleksfördelning av totalpensionerna¹⁾ enligt pensionssystem 31.12.2008

Recipients of an old age, disability or unemployment pension resident in Finland, by pension scheme and amount of total pension income¹⁾ at year-end 2008

Kokonaiseläke, €/kk Total pension, €/mån. Total pension income (€/month)	Kaikki Samtliga Total	Sekä kansaneläkettä että työeläkettä saavat Mottagare av såväl folkpension som arbetspension Pensioners receiving both national and employment pension	Vain kansaneläkettä saavat ²⁾ Mottagare av enbart folkpension ²⁾ Pensioners receiving national pension only	Vain työeläkettä saavat ³⁾ Mottagare av enbart arbetspension ³⁾ Pensioners receiving employment pension only
		Kaikki Samtliga Total	Kelan osuus kokonaiseläkkeestä, % FPA-pensionens andel av totalpensionen, % Kela-provided pension as % of total pension	

Lukumäärä – Antal – Number

Yhteensä – Sammanlagt – Total	1 262 551	555 681	31,6	81 922	624 948
0– 399	14 518	3 207	71,8	5 911	5 400
400– 599	96 630	28 464	81,3	59 934	8 232
600– 799	168 385	151 047	56,7	7 087	10 251
800– 999	245 299	224 852	28,6	5 971	14 476
1 000–1 199	223 730	136 817	13,5	2 505	84 408
1 200–1 599	241 367	8 694	19,2	164	232 509
1 600–2 599	215 898	2 114	15,7	185	213 599
2 600–	56 724	486	8,3	165	56 073

%

Yhteensä – Sammanlagt – Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0
0– 399	1,1	0,6	.	7,2	0,9
400– 599	7,7	5,1	.	73,2	1,3
600– 799	13,3	27,2	.	8,7	1,6
800– 999	19,4	40,5	.	7,3	2,3
1 000–1 199	17,7	24,6	.	3,1	13,5
1 200–1 599	19,1	1,6	.	0,2	37,2
1 600–2 599	17,1	0,4	.	0,2	34,2
2 600–	4,5	0,1	.	0,2	9,0

Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)

Kaikki – Samtliga – All benefits	1 266	885	279	592	1 692
---	--------------	------------	------------	------------	--------------

¹⁾ Kelan maksaman eläkkeen ja työeläkkeen yhteismäärään on luettu kaikki yhteistilastoinnin piiriin kuuluvat eläkkeet (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyyseläkkeet, osa-aikaeläkkeet, perhe-eläkkeet, luopumistuet, sukupolvenvaihdoseläkkeet, luopumiseläkkeet ja -korvaukset sekä sotilasvamma-, liikennevahinko- ja tapaturmaeläkkeet). Vuodesta 2008 alkaen eläkkeensaajan hoitotukea ja asumistukea ei ole luettu eläke-etuudeksi.

Summorna av FPA-pension och arbetspension inklusive alla de pensioner som omfattas av den gemensamma statistiken (ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, deltidspensioner, familjepension, avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar samt militärskade-, trafikförsäkrings- och olycksfallspensioner). Sedan 2008 betraktas vårdbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare inte längre som pensionsförmåner.

Includes all pensions covered by joint statistics (i.e. old age, disability, unemployment and survivors' pensions, as well as change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pension, and pension awarded on account of military injury, traffic accident or industrial injury). Pensioners' housing allowance and pensioners' care allowance are no longer considered as pension benefits since 2008.

²⁾ Heistä 2 525 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 2 525 personer även SOLITA-pension.

³⁾ Heistä 23 052 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 23 052 personer även SOLITA-pension.

Lähde: SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

12. Kaikki Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat iän ja eläkejärjestelmän mukaan 1994–2008

Samtliga mottagare av familjepension bosatta i Finland enligt ålder och pensionssystem 1994–2008

Recipients of a survivors' pension resident in Finland, by pension scheme and age, 1994–2008

31.12. At year-end Ikäryhmä ja eläkelaji Åldersgrupp och pensionsslag Age and benefit type	Kaikki Samtliga All pensioners	Sekä Kelasta että työeläkkeenä perhe-eläkettä saavat Mottagare av familjepension från både folk- och arbetspensioneringen Pensioners receiving both national and employment pension	Vain Kelasta perhe- eläkettä saavat ¹⁾ Mottagare av enbart FPA-familjepension ¹⁾ Pensioners receiving national pension only	Vain työeläkkeenä perhe- eläkettä saavat ²⁾ Mottagare av enbart familjepension från arbetspensioneringen ²⁾ Pensioners receiving employment pension only
1994	252 448	34 323	6 534	211 591
1995	257 750	33 669	6 355	217 726
1996	264 997	33 162	6 434	225 401
1997	269 613	32 807	6 616	230 190
1998	272 977	31 528	7 161	234 288
1999	275 525	30 731	6 896	237 898
2000	278 161	30 598	6 333	241 230
2001	280 034	29 314	6 651	244 069
2002	281 261	28 177	6 918	246 166
2003	282 239	27 157	6 783	248 299
2004	282 683	26 508	6 728	249 447
2005	283 591	26 000	6 534	251 057
2006	283 786	24 856	6 644	252 286
2007	283 959	23 993	6 512	253 454
2008	283 405	23 008	6 507	253 890
2008	Lukumäärä – Antal – Number			
Kaikki – Samtliga –				
<i>All benefits</i>	283 405	23 008	6 507	253 890
Lapseneläke –				
Barnpension –				
<i>Orphan's pension</i>	23 472	15 938	6 154	1 380
0–17	17 905	15 657	2 102	146
18–	5 567	281	4 052	1 234
Leskeneläke –				
Efterlevandepension –				
<i>Spouse's pension</i>	259 934	7 070	353	252 511
16–34	258	209	24	25
35–44	1 870	1 482	82	306
45–54	8 951	2 854	112	5 985
55–59	12 625	1 274	64	11 287
60–64	21 596	1 235	71	20 290
65–	214 634	16	.	214 618
	%			
Kaikki – Samtliga –				
<i>All benefits</i>	100,0	8,1	2,3	89,6
Lapseneläke –				
Barnpension –				
<i>Orphan's pension</i>	100,0	67,9	26,2	5,9
0–17	100,0	87,4	11,7	0,8
18–	100,0	5,0	72,8	22,2
Leskeneläke –				
Efterlevandepension –				
<i>Spouse's pension</i>	100,0	2,7	0,1	97,1
16–34	100,0	81,0	9,3	9,7
35–44	100,0	79,3	4,4	16,4
45–54	100,0	31,9	1,3	66,9
55–59	100,0	10,1	0,5	89,4
60–64	100,0	5,7	0,3	94,0
65–	100,0	0,0	.	100,0

¹⁾ Heistä 186 henkilöä (lapsia 179, leskiä 7) sai 31.12.2008 myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 186 personer (179 barn, 7 efterlevande makar) även SOLITA-pension 31.12.2008.

²⁾ Heistä 17 916 henkilöä (lapsia 90, leskiä 17 826) sai 31.12.2008 myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 17 916 personer (90 barn, 17 826 efterlevande makar) även SOLITA-pension 31.12.2008.

Huom. Vuodesta 2008 alkaen vain asumistukea saavia ei enää lueta eläkkeensaajiksi. Ks. s. 96.

Anm. Anm. Sedan 2008 hänförs mottagare av enbart bostadsbidrag inte längre till pensionstagarna. Se sidan 96.

N.B. Recipients of housing allowance only are no longer counted as pension recipients since 2008. See page 346.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

13. Kaikkien Suomessa asuvien leskeneläkettä saavien kokonaiseläkkeiden¹⁾ suuruusjakaumat eläkejärjestelmän mukaan 31.12.2008
Samtliga mottagare av efterlevandepension bosatta i Finland; storleksfördelning av totalpensionerna¹⁾ enligt pensionssystem 31.12.2008

Recipients of a spouses' pension by pension scheme and amount of total pension income¹⁾ at year-end 2008

Kokonaiseläke, €/kk Totalpension, €/mån. <i>Total pension income (€/month)</i>	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Sekä Kelasta että työeläkkeenä leskeneläkettä saavat Mottagare av efterlevandepension från både folk- och arbetspensioneringen <i>Pensioners receiving both national and employment pension</i>	Vain Kelasta lesken- eläkettä saavat ²⁾ Mottagare av enbart FPA-efterlevande- pension ²⁾ <i>Pensioners receiving national pension only</i>	Vain työeläkkeenä leskeneläkettä saavat ³⁾ Mottagare av efterlevandepension enbart från arbetspensioneringen ³⁾ <i>Pensioners receiving employment pension only</i>	
		Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Kelan osuus kokonaiseläkkeestä, % FPA-pensionens andel av totalpensionen, % <i>Kela-provided pension as % of total pension</i>		
Lukumäärä – Antal – Number					
Yhteensä – Sammanlagt – Total	259 934	7 070	21,1	353	252 511
0– 399	10 477	1 230	44,0	274	8 973
400– 599	7 541	1 670	30,9	38	5 833
600– 799	35 556	1 670	24,2	2	33 884
800– 999	48 904	1 034	19,2	4	47 866
1 000–1 199	50 351	463	16,4	7	49 881
1 200–1 599	49 310	456	15,3	14	48 840
1 600–2 599	48 144	473	12,0	14	47 657
2 600–	9 651	74	7,3	–	9 577
	%				
Yhteensä – Sammanlagt – Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0
0– 399	4,0	17,4	.	77,6	3,6
400– 599	2,9	23,6	.	10,8	2,3
600– 799	13,7	23,6	.	0,6	13,4
800– 999	18,8	14,6	.	1,1	19,0
1 000–1 199	19,4	6,5	.	2,0	19,8
1 200–1 599	19,0	6,4	.	4,0	19,3
1 600–2 599	18,5	6,7	.	4,0	18,9
2 600–	3,7	1,0	.	–	3,8
Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)					
Kaikki – Samtliga – All benefits	1 251	788	167	369	1 265

¹⁾ Kelan maksaman eläkkeen ja työeläkkeen yhteismäärään on luettu kaikki yhteistilastoinnin piiriin kuuluvat eläkkeet (vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet, osa-aikaeläkkeet, perhe-eläkkeet, luopumistuet, sukupolvenvaihdoseläkkeet, luopumiseläkkeet ja -korvaukset sekä sotilasvamma-, liikennevahinko- ja tapaturmaeläkkeet). Vuodesta 2008 alkaen eläkkeensaajan asumistukea ei ole luettu eläke-etuudeksi.

Summorna av FPA-pension och arbetspension inklusive alla de pensioner som omfattas av den gemensamma statistiken (älders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, deltidspensioner, familjepensioner, avträdelsestöd, generationsväxlingspensioner, avträdelsepensioner och -ersättningar samt militärskada-, trafikförsäkrings- och olycksfallspensioner). Sedan 2008 betraktas bostadsbidrag för pensionstagare inte längre som en pensionsförmån. Includes all pensions covered by joint statistics (i.e. old age, disability, unemployment and survivors' pensions, as well as change-of-generation pension, farm closure subsidy/pension/compensation, part-time pension, and pension awarded on account of military injury, traffic accident or industrial injury). Pensioners' housing allowance is no longer considered as a pension benefit since 2008.

²⁾ Heistä 7 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 7 personer även SOLITA-pension.

³⁾ Heistä 17 826 henkilöä sai myös SOLITA-eläkettä.

Av dessa fick 17 826 personer även SOLITA-pension.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

1.3 Vammaisturva

Vammaisturvan toimenpiteet edistävät vammaisten suoriutumisedellytyksiä. Ne voivat olla rahallisia etuuksia tai palveluja.

Taloudelliset etuudet. Kelan vammaisetuuksien tarkoitus on tukea vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden itsenäistä selviytymistä ja parantaa elämänlaatua. Elämäntilanteesta riippuen maksetaan lapsen vammaistukea, työikäisille tarkoitettua aikuisen vammaistukea tai eläkkeensaajan hoitotukea. Yli 16-vuotias keliakiaa sairastava henkilö on oikeutettu ruokavaliokorvaukseen. Tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja -tapaturmalakien mukaan maksetaan vammautuneille haitta- ja avuttomuuslisää. Vammaispalvelulain perusteella vammaisilla on oikeus saada kunnalta korvauksia vammasta aiheutuvien kuluihin. Lisäksi kunnat tukevat hoidon järjestämistä kotiloissa maksamalla omaishoidon tukea.

Palvelut. Vammaispalvelulaki velvoittaa kunnat järjestämään vammaisille heidän tarvitsemiaan palveluja. Lisäksi vammaisten käytettävissä on mm. kotipalvelua, asumispalvelua, kehitysvammahuoltoa ja eri tahojen järjestämiä kuntoutuspalveluja. Viimeksi mainittuja järjestää myös Kela.

14. Vammaisten rahallisia etuuksia¹⁾ 1995–2008

Penningförmåner för handikappade¹⁾ 1995–2008

Financial support for persons with disabilities, 1995–2008

Vuosi År Year	Lapsen vammaistuki Handikappbidrag för barn <i>Disability allowance for under-16s</i>		Aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>		Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare <i>Pensioners' care allowance</i>		Ruokavaliokorvaus ²⁾ Kostersättning ²⁾ <i>Dietary grant²⁾</i>	
	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end	Maksettu milj. € Utbetalt milj. € Expenditure € million	Saajia (31.12.) Mottagare (31.12.) Number of beneficiaries at year-end
1995	66,1	42 098	26,5	11 305	173,8	140 754	.	.
1996	69,0	44 564	26,0	11 368	173,9	141 674	.	.
1997	71,2	45 991	26,2	11 566	176,8	144 046	.	.
1998	69,2	45 164	26,4	11 561	178,8	145 516	.	.
1999	71,6	46 026	27,0	11 693	188,9	150 573	.	.
2000	73,8	46 805	28,1	12 020	196,6	153 896	.	.
2001	78,8	46 749	29,9	12 300	213,6	159 920	.	.
2002	76,2	41 454	31,4	12 476	225,0	164 961	0,8	12 141
2003	73,7	39 173	32,1	12 468	232,8	169 231	5,0	18 758
2004	74,1	39 012	32,1	12 453	241,5	175 395	5,2	20 596
2005	72,7	37 793	31,7	12 167	252,2	183 469	5,5	22 192
2006	72,8	37 365	31,5	11 903	267,1	190 722	5,9	23 553
2007	72,6	35 991	31,6	11 481	278,5	192 833	6,2	24 858
2008	70,2	34 452	31,3	11 238	291,1	196 828	6,5	26 235

¹⁾ Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat mm. tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus- ja sotilasvammalakien mukaiset haitta- ja avuttomuuslisät sekä kuntien maksamat etuudet.

Tabellen omfattar inte alla förmåner. Där saknas bl.a. men- och hjälplöshetstillägg enligt olycksfallsförsäkrings-, trafikförsäkrings- och militärskadelagarna samt av kommunerna utbetalda förmåner.

²⁾ 1.10.2002 alettiin keliakiaa sairastaville maksaa ruokavaliokorvausta.

1.10.2002 började personer med celiaki få kostersättning.

A dietary grant for coeliac was introduced on 1 October 2002.

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti vammaisetuuskäsitteitä. Ks. sivu 96.

Anm Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen för handikappförmånerna. Se sidan 96.

N.B. The concept of a disability benefit was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008.

See page 346.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

1.3 Handikappförmåner

Handikappförmånerna ökar de handikappades förutsättningar att klara sig i det dagliga livet. Förmånerna kan bestå i ekonomisk hjälp eller service.

Ekonomisk hjälp. Syftet med handikappförmånerna från FPA är att stödja handikappade och långtidssjuka så att de klarar sig på egen hand och får en bättre livskvalitet. Beroende på sin livssituation får de handikappbidrag för barn, handikappbidrag för vuxna som är avsett för personer i arbetsför ålder eller vårdbidrag för pensionsstagare. Personer över 16 år med celiaki har rätt till kostersättning. Men- och hjälplöshetstillägg till handikappade betalas med stöd av olycksfallsförsäkrings-, trafikförsäkrings-, militärskade- eller militärolycksfallslagen. På basis av handikappservicelagen betalas kommunala ersättningar för kostnader föränledda av handikapp. Genom att betala stöd för närståendevård understöder kommunerna dessutom att vården ordnas i hemmet.

Service. Handikappservicelagen förpliktar kommunerna att ordna sådan service som handikappade behöver. Vidare finns det bl.a. hemservice, boendeservice, specialomsorger om utvecklingsstörda samt rehabiliteringsservice som ordnas av olika instanser. Till dem som ordnar rehabilitering hör också FPA.

1.4 Terveysturva

Terveysturva

Yhteiskunta pyrkii järjestelmällisesti edistämään ja ylläpitämään väestön terveyttä. Julkisilla varoilla tuotetaan terveyspalveluja ja korvataan kansalaisille terveyspalvelujen käytöstä aiheutuneita kustannuksia.

Terveysturva voidaan rajata eri tavoin. Vuosikirjassa käytetyn määrittelyn mukaan terveydenhuoltoon kuuluvat vuodeosastoahoito, avohoito, avohoidon lääkkeet ja farmaseuttiset tuotteet, lääkinnälliset laitteet ja välineet, ympäristöterveydenhuolto, terveydenhuollon hallinto ja julkiset investoinnit sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

Terveysturvan rahoittavat pääasiassa valtio, kunnat, sairausvakuutus ja kotitaloudet.

Sairausvakuutus korvaa sairauden sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamia avosairaanhoidon kustannuksia. Niitä ovat yksityislääkärin tai -hammaslääkärin palkkiot, yksityislääkärin tai -hammaslääkärin määräämät lääkkeet, yksityislääkärin tai -hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito sekä sairauden aiheuttamat matkakustannukset. Lisäksi sairausvakuutus korvaa työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon kustannuksia.

Julkiset terveydenhuoltomenot käsittävät valtion, kuntien ja sairausvakuutuksen rahoittaman osan terveydenhuollosta. Terveysturvan *kokonaismenot* sisältävät edellisten lisäksi myös yksityisesti kustannetun terveydenhuollon (mm. kotitalouksien menot).

Sairausajan toimeentuloturva

Sairausvakuutus korvaa ansionmenetykset sairauden aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden ajalta. Se korvaa myös vanhempien ansionmenetykset sairaan lapsen hoidon ja kuntoutuksen ajalta. *Tapaturma- ja liikennevakuutus- sekä sotilasvamman- ja sotilastapaturmalait* velvoittavat maksamaan sairausajalta päivärahaa niiden piiriin kuuluvissa tapauksissa. *Rikos-, potilas- ja lääkevahinkokorvaukset* korvaavat työansion menetyksiä. Sairausajan toimeentulo voidaan turvata myös *vapaaehtoisin* vakuutuksin.

Työsopimuslain perusteella työnantaja maksaa täyden palkan sairastumispäivältä ja yhdeksältä sitä seuraavalta arkipäivältä (sairauspäivärahan omavastuu-aika). Työehtosopimuksissa on usein kuitenkin sovittu pidemmästä

1.4 Sjukförmåner

Hälsovård

Samhället strävar efter att systematiskt främja och upprätthålla befolkningens hälsa. Hälsovårdstjänster produceras med allmänna medel och medborgarna får ersättning för hälsovårdskostnaderna.

Hälsovården kan avgränsas på olika sätt. Enligt den definition som tillämpas i årsboken omfattar hälsovården vård på vårdavdelning, öppen vård, läkemedel och farmaceutiska produkter i öppen vård, medicinsk utrustning, miljöhygien, förvaltning och offentliga investeringar samt resor ersatta från sjukförsäkringen.

Hälsovården finansieras av staten, kommunerna, sjukförsäkringen och de privata hushållen.

Sjukförsäkringen ersätter kostnader för öppen vård föranledda av sjukdom samt av graviditet och förlossning, dvs. arvoden till privatläkare och -tandläkare, kostnader för läkemedel som privatläkare eller -tandläkare ordinerat, av privatläkare eller -tandläkare ordinerade undersökningar och behandlingar samt resekostnader föranledda av sjukdom. Sjukförsäkringen ersätter även kostnader för företagshälsovård och hälsovård för studerande.

De offentliga hälsovårdsutgifterna innefattar den del av hälsovården som bekostas av staten, kommunerna och sjukförsäkringen. I *de totala hälsovårdsutgifterna* ingår även den privat bekostade hälsovården (bl.a. hushållens utgifter).

Utkomstskydd under sjuktid

Sjukförsäkringen ersätter inkomstbortfall för tid av kortvarig arbetsoförmåga orsakad av sjukdom. Vidare kan föräldrar kompenseras för inkomstbortfall p.g.a. vård och rehabilitering av sjuka barn. I *lagarna om olycksfalls- och trafikförsäkring samt militärskada och militärolycksfall* stadgas om utbetalning av sjukdagpenning i vissa fall. Med *brottsskada- samt läkemedels- och patientskadeersättning* kompenseras förlorad förvärvsinkomst. Utkomsten under sjuktid kan dessutom tryggas med *frivilliga* försäkringar.

Enligt lagen om arbetsavtal betalar arbetsgivaren full lön för insjuknandedagen och för de nio följande vardagarna (karenstid för sjukdagpenning). I kollektivavtalen har dock ofta avtalats om lön för längre sjuktid.

sairausajan palkasta. Työnantaja, joka maksaa sairausajalta palkkaa, saa työntekijänsä sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan.

Vuonna 2007 tuli käyttöön Kelan maksama *osasairauspäiväraha*, jonka tavoite on tukea työhön paluuta pitkän sairausloman jälkeen.

Yrittäjät (YEL-vakuutetut) voivat saada päivärahaa osalta sairauspäivärahan omavastuuaikaa. *YEL-sairauspäivärahan* maksaa Kela. Maatalousyrittäjät (MYEL-vakuutetut) voivat saada eläkelaitokseltaan päivärahaa osalta sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan omavastuuaikaa (*Mela-sairauspäiväraha*).

Arbetsgivare som betalar lön för sjuktid får uppbära arbetstagarens sjukdagpenning.

År 2007 infördes en av FPA utbetald *partiell sjukdagpenning* som är avsedd att underlätta återgången till arbetet efter lång sjukledighet.

Företagare (FöPL-försäkrade) kan få dagpenning för en del av karenstiden vid sjukdagpenning. *FöPL-sjukdagpenningen* betalas av FPA. Lantbruksföretagare (LFöPL-försäkrade) kan få dagpenning från sin pensionsanstalt för en del av karenstiden vid sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (*LPA-sjukdagpenning*).

15. Terveysthuoltomenot verrattuina sosiaalimenoihin ja markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen 1995–2007

Hälsovårdsutgifterna jämfört med socialutgifterna och bruttonationalprodukten till marknadspris 1995–2007

Expenditure on health services as a share of social welfare expenditure and the gross domestic product at market prices, 1995–2007

Vuosi Ar Year	Terveysthuollon kokonaismenot Totala hälso- och sjukvårds- utgifter Total expenditure on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services		Osuus sosiaalimenoista, % Andel av socialutgifterna, % % of social welfare expenditure		Osuus bruttokansantuotteesta, % Andel av bruttonationalprodukten, % % of gross domestic product		
		Yhteensä Samman- lagt Total	Kelan maksamat ¹⁾ Av FPA betalda ¹⁾ Financed by Kela ¹⁾	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjuk- vårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services		Terveysthuollon kokonaismenot Totala hälso- och sjukvårds- utgifter Total expenditure on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services	
	Milj. € – € million			Yhteensä Samman- lagt Total	Kelan maksamat ¹⁾ Av FPA betalda ¹⁾ Financed by Kela ¹⁾		Yhteensä Samman- lagt Total	
	a	b	c					
1995	7 554	5 440	941	18,0	3,1	7,9	5,7	1,0
1996	7 976	5 736	1 030	18,4	3,3	8,0	5,8	1,0
1997	8 229	5 940	1 093	19,0	3,5	7,6	5,5	1,0
1998	8 606	6 180	1 176	19,5	3,7	7,4	5,3	1,0
1999	9 061	6 477	1 269	20,1	3,9	7,4	5,3	1,0
2000	9 554	6 789	1 325	20,5	4,0	7,2	5,1	1,0
2001	10 324	7 416	1 456	21,3	4,2	7,4	5,3	1,0
2002	11 188	8 090	1 600	21,9	4,3	7,8	5,6	1,1
2003	11 872	8 608	1 731	22,2	4,5	8,1	5,9	1,2
2004	12 530	9 146	1 866	22,5	4,6	8,2	6,0	1,2
2005	13 278	9 756	1 942	23,2	4,6	8,5	6,2	1,2
2006	13 891	10 369	2 047	23,7	4,7	8,3*	6,2*	1,2*
2007*	14 706	10 978	2 137	24,1	4,7	8,2*	6,1*	1,2*

¹⁾ Sisältää sairaanhoitokorvaukset, työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon, sairaaloiden vuodeosastohoidon (kuntoutus) sekä hallinnon. Inbegriper sjukvårdsersättningar, företagshälsövård och hälsövård för studerande, vård vid sjukhus vårdavdelning (rehabilitering) samt förvaltning. Includes refunds of general, occupational and student health services expenses as well as costs of inpatient care (rehabilitation) and administrative expenses.

Huom. Terveysthuoltomenojen tilastointi noudattaa OECD:n SHA-tilastointijärjestelmää (A System of Health Accounts).

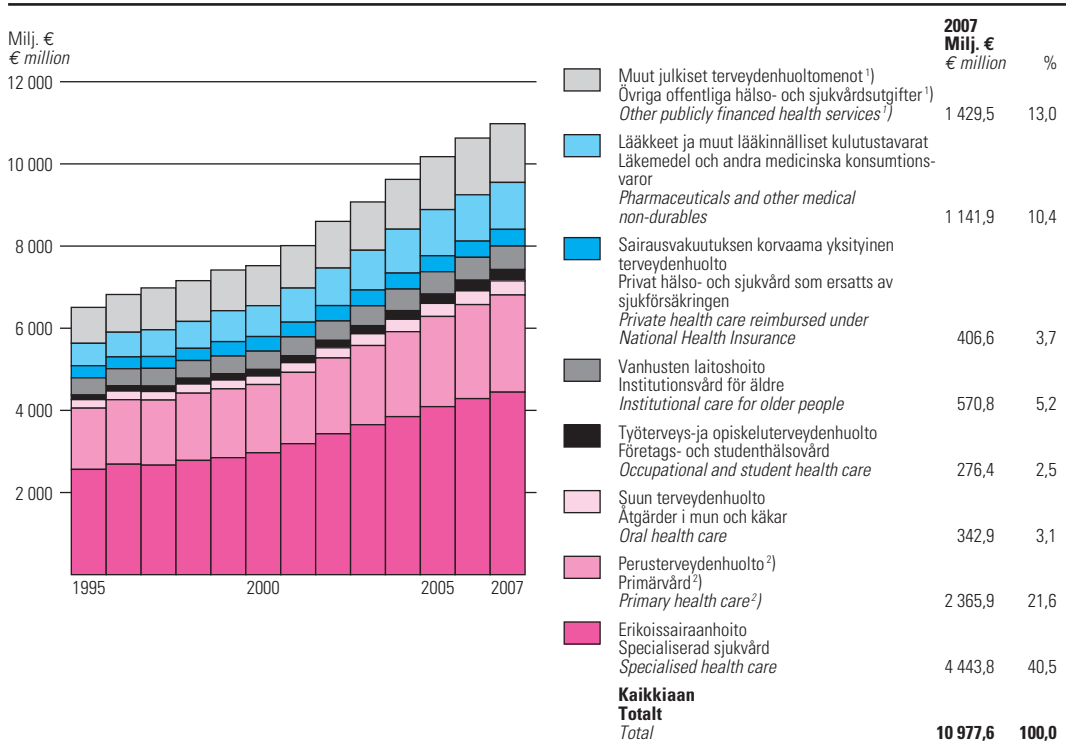
Anm. Hälso- och sjukvårdsutgifterna statistikförs i enlighet med OECD:s statistikföringsystem SHA (A System of Health Accounts).

N.B. The statistics on health expenditure comply with the OECD System of Health Accounts.

Lähde – Källa:

a–c Terveysthuollon ja hyvinvoinnin laitos (THL) – Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Kuvio 15. Julkiset terveydenhuoltomenot 1995–2007, milj. euroa (vuoden 2007 rahana)**Figur 15. Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter 1995–2007, milj. euro (2007 års penningvärde)****Chart 15. Public expenditure on health services, 1995–2007 (in million euros at 2007 prices)**

¹⁾ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, sairausvakuutuksen korvaamat matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.

Övrig hälso- och sjukvård, vårdutrustning och övriga medicinska sällanköpsvaror, förvaltningsutgifter inom hälso- och sjukvården, resor som ersatts från sjukförsäkringen samt bruttoinvesteringar inom hälso- och sjukvården.

Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, travel costs reimbursed under National Health Insurance, and health care investments (gross).

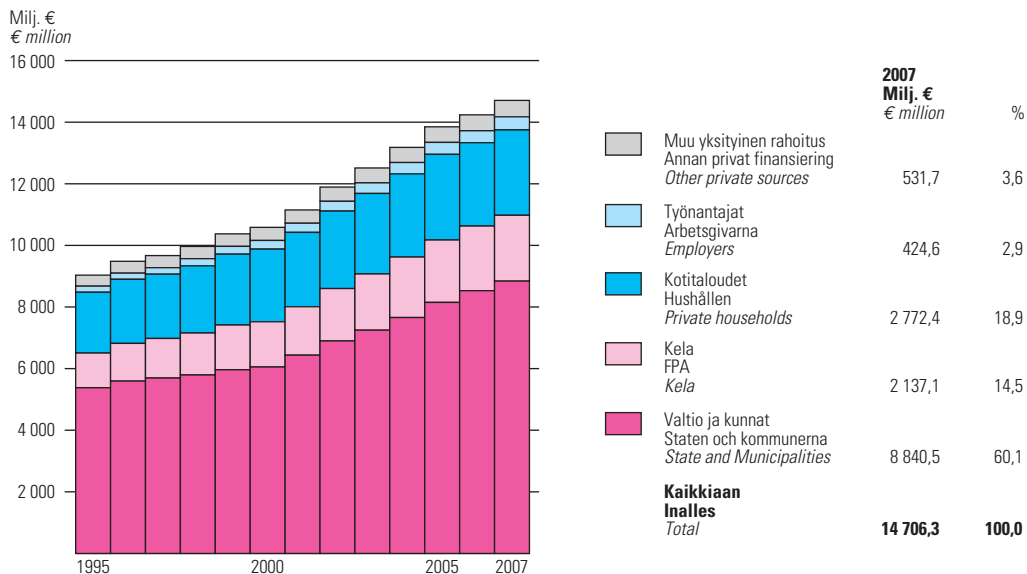
²⁾ Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto.

Exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och åtgärder i mun och käkar.

Excl. occupational, student and oral health care.

Lähde: Terveystien ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Källa: Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Kuvio 16. Terveysthuollon kokonaismenojen rahoitus 1995–2007, milj. euroa (vuoden 2007 rahana)**Figur 16. Hälsovårdskostnadernas finansiering 1995–2007, milj. euro (2007 års penningvärde)****Chart 16. Financing of health care expenditure, 1995–2007, million euros (at 2007 prices)**

Lähde: Terveysthuollon ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Källa: Institutet för hälsa och välfärd (THL).

16. Terveydenhuoltomenot 1995–2007

Hälsa- och sjukvårdsutgifter 1995–2007

Expenditure on health services, 1995–2007

Vuosi År Year	Terveyden- huollon kokonais- menot Totala hälsa- och sjukvårds- utgifter Total expendi- ture on health services	Julkiset terveydenhuoltomenot Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter Expenditure on publicly financed health services								
	Kaikkiaan Inalles Total	Erikois- sairaan- hoito Special- iserad sjukvård Special- ised health care	Perus- terveyden- huolto ¹⁾ Primär- vård ¹⁾ Primary health care ¹⁾	Suun terveyden- huolto Åtgärder i mun och kåkar Oral health care	Työterveys- ja opiskelu- terveyden- huolto Företags- och student- hälsovård Occupational and student health care	Vanhusten laitoshoito Institutions- vård för äldre Institutional care for older people	Sairaus- vakuutuksen korvaama yksityinen terveyden- huolto Privat hälso- och sjukvård som ersatts av sjuk- försäkringen Private health care reimbursed under National Health Insurance	Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat Läkemedel och andra medicinska konsumtions- varor Pharma- ceuticals and other medical non-durables	Muut julkiset terveyden- huoltomenot ²⁾ Övriga offentliga hälsa- och sjukvårds- utgifter ²⁾ Other publicly financed health services ²⁾	
Milj. € – € million										
1995	7 554	5 440	2 144	1 247	173	95	348	247	455	731
1996	7 976	5 736	2 262	1 321	177	107	349	242	505	772
1997	8 229	5 940	2 269	1 349	177	113	367	244	553	868
1998	8 606	6 180	2 403	1 413	193	121	373	256	565	857
1999	9 061	6 477	2 488	1 464	188	130	380	307	656	865
2000	9 554	6 789	2 679	1 499	188	143	402	321	678	879
2001	10 324	7 416	2 953	1 608	219	156	423	333	768	957
2002	11 188	8 090	3 226	1 737	232	170	445	351	859	1 069
2003	11 872	8 608	3 465	1 828	271	188	457	366	917	1 116
2004	12 530	9 146	3 658	1 966	286	200	499	370	1 015	1 153
2005	13 278	9 756	3 922	2 105	305	216	521	373	1 077	1 235
2006	13 891	10 369	4 182	2 233	326	253	543	385	1 100	1 347
2007	14 706	10 978	4 444	2 366	343	276	571	407	1 142	1 430
%										
2005		100,0	40,2	21,6	3,1	2,2	5,3	3,8	11,0	12,7
2006		100,0	40,3	21,5	3,1	2,4	5,2	3,7	10,6	13,0
2007		100,0	40,5	21,6	3,1	2,5	5,2	3,7	10,4	13,0

¹⁾ Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto.
Exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och åtgärder i mun och käkar.
Excl. occupational, student and oral health care.

²⁾ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, sairausvakuutuksen korvaamat matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit.
Övrig hälso- och sjukvård, vårdutrustning och övriga medicinska sällanköpsvaror, förvaltningsutgifter inom hälso- och sjukvården, resor som ersatts från sjukförsäkringen samt bruttoinvesteringar inom hälso- och sjukvården.
Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, travel costs reimbursed under National Health Insurance, and health care investments (gross).

Huom. Terveydenhuoltomenojen tilastointi noudattaa OECD:n SHA-tilastointijärjestelmää (A System of Health Accounts).

Anm. Hälsa- och sjukvårdsutgifterna statistikförs i enlighet med OECD:s statistikföringssystem SHA (A System of Health Accounts).

N.B. The statistics on health expenditure comply with the OECD System of Health Accounts.

Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Källa: Institutet för hälsa och välfärd (THL).

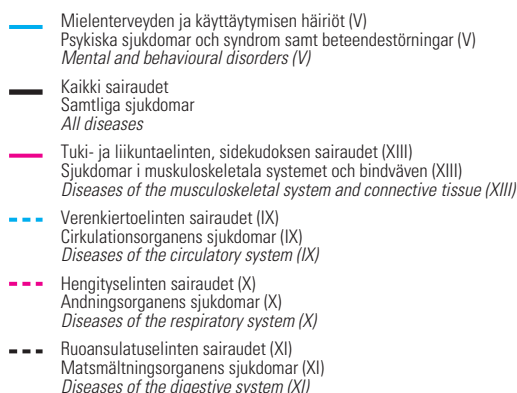
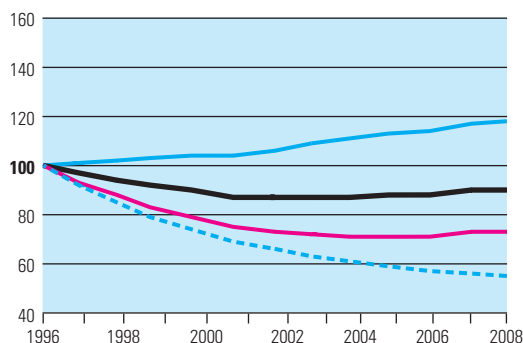
Kuvio 17. Eräiden sairauspuhryhmien yleisyys etuuskien perusteena: Lukumäärän muutos 1996–2008 (indeksi 1996 = 100)

Figur 17. Frekvensen av vissa sjukdomshuvudgrupper som grund för olika förmåner: Förändring i antalet 1996–2008 (index 1996 = 100)

Chart 17. Major diagnostic categories as a basis of entitlement to benefits: Change in selected indicators, 1996–2008 (Index: 1996 = 100)

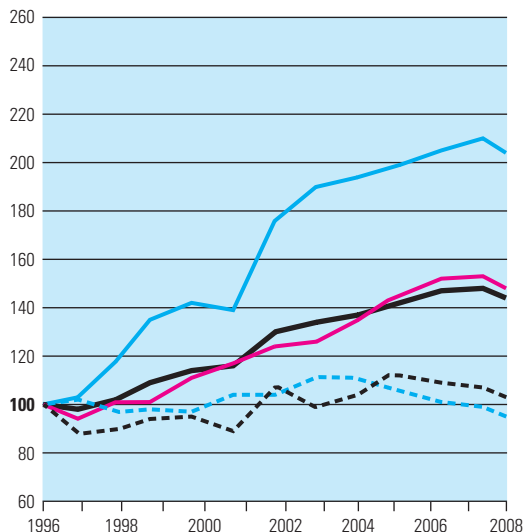
a. Voimassa olevien työkyvyttömyyseläkkeiden¹⁾ määrän muutos (kaikki eläkejärjestelmät)
Förändring i antalet löpande invalidpensioner¹⁾ (samtliga pensionssystem)
Change in the number of disability pensions¹⁾ in payment (all pension schemes)

Indeksi – Index – Index
1996 = 100

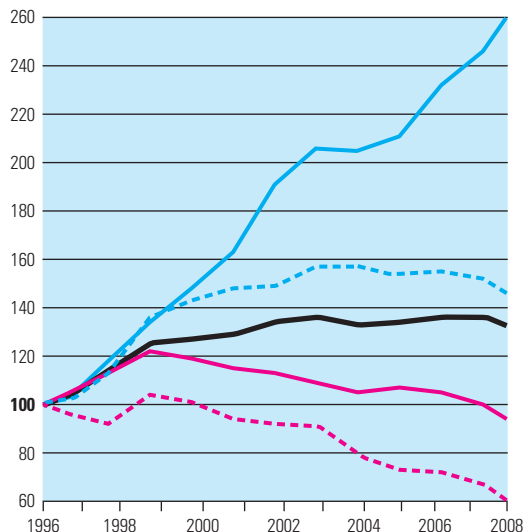
b. Sairauspäivärahopäivien²⁾ määrän muutos (Förändring i antalet sjukpenningdagar²⁾)
Change in the number of days on sickness allowance²⁾

Indeksi – Index – Index
1996 = 100

c. Kelalta kuntoutuspalveluja saaneiden määrän muutos (Förändring i antalet mottagare av FPA-rehabiliteringstjänster)
Change in the number of persons receiving Kela-financed rehabilitation services

Indeksi – Index – Index
1996 = 100

¹⁾ Suomessa asuvien työkyvyttömyyseläkkeet.
Invalidpensioner till personer bosatta i Finland.
Disability pensions paid to residents of Finland.

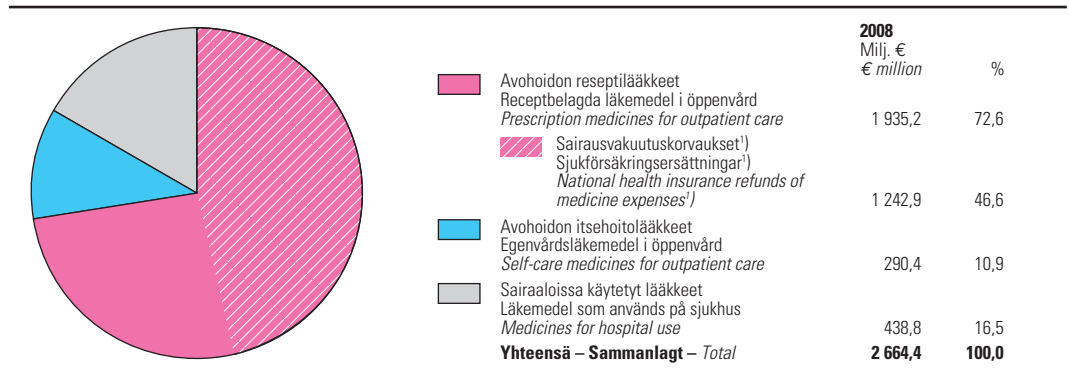
²⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

Lähde – Källa:

a. SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

b. SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

c. SVT, Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 18. Lääkkeiden kokonaismyynti 2008, milj. euroa**Figur 18. Den totala försäljningen av läkemedel 2008, milj. euro****Chart 18. Total sales of medicines in 2008 (million euros)**

¹⁾ Näistä pieni osa on korvauksia avohoidon itsehoitolääkkeistä.

En liten del är ersättningar för egenårdsläkemedel i öppenvård.

Includes a small number of compensations paid in respect of self-care medicines for outpatient care.

Huom. Avohoidon myynti on laskettu verollisin vähittäismyyntihinnoin ja sairaalamyynti tukkuhinnoin. Vähittäismyyntihintaiset luvut eivät sisällä nikotiinivalmisteita.

Anm. Försäljningen till öppenvården har beräknats enligt detaljhandelspriser inklusive skatt och försäljningen till sjukhus enligt partipriser. I siffrorna för detaljhandelspriserna ingår inte nikotinpreparat.

N.B. Outpatient sales data are based on retail prices incl. VAT, hospital sales data on wholesale prices. The figures based on retail prices do not include pharmaceutical nicotine products.

Lähde: Suomen lääketilasto 2008. Lääkelaitos ja Kansaneläkelaitos.

Källa: Finlands läkemedelsstatistik 2008. Läkemedelsverket och Folkpensionsanstalten.

17. Sairausajan toimeentuloturvaetuuksia¹⁾ 1990–2008, milj. euroa
Utkomstskyddsförmåner¹⁾ under sjuktid 1990–2008, milj. euro
Income maintenance during incapacity for work¹⁾, 1990–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Sairaus- vakuutuksen sairauspäivä- rahat Sjukdagpenning från sjukför- säkringen <i>Sickness allowance (NHI)</i>	Sairaus- vakuutuksen osasairauspäivä- rahat ²⁾ Partiell sjukdag- penning från sjukför- säkringen ²⁾ <i>Partial sickness allowance (NHI)²⁾</i>	Sairausvakuutuksen YEL-sairauspäivä- rahat ³⁾ FöPL-sjukdag- penningar från sjukförsäkringen ³⁾ <i>Sickness allowances payable under the YEL Act (NHI)³⁾</i>	Lakisäateisen tapaturma- ja liikennevakuutuksen sekä sotilas- vammalakien mukaiset päivärahat Dagpenning från den lagstadgade olycksfalls- och trafikförsäkringen samt enligt militärskadelagen <i>Daily allowance paid on the basis of statutory accident insurance, third-party motor insurance and the Military Injuries Act</i>	Sairaus- vakuutuksen erityishoitorahat Specialvårds- penning från sjuk- försäkringen <i>Special care allowances (NHI)</i>	Mela- sairauspäivärahat LPA-sjukdag- penningar <i>Sickness allowance paid by the Farmers' Social Insurance Institution</i>
	a	b	c	d	e	f
1990	514,8	.	.	137,6	3,9	.
1991	561,9	.	.	139,2	3,9	2,2
1992	533,5	.	.	130,1	3,4	6,5
1993	451,3	.	.	112,4	2,5	7,4
1994	440,6	.	.	114,6	2,5	5,8
1995	424,4	.	.	120,9	2,3	5,5
1996	398,9	.	.	114,8	2,1	5,7
1997	400,9	.	.	119,5	2,1	4,4
1998	422,0	.	.	127,1	2,2	2,8
1999	458,0	.	.	137,4	2,3	2,7
2000	493,7	.	.	142,3	2,3	2,6
2001	522,8	.	.	147,5	2,4	2,7
2002	603,3	.	.	154,4	2,8	2,9
2003	633,7	.	.	145,4	2,8	2,9
2004	670,0	.	.	157,6	3,0	3,1
2005	705,2	.	.	166,4	2,9	3,0
2006	745,6	.	3,4	177,4	2,8	3,1
2007	767,2	2,5	4,5	180,4	2,8	3,1
2008	772,7	2,9	4,9	195,2*	2,9	3,0

¹⁾ Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat mm. sairausajan palkat, rikos-, potilas- ja lääkevahinkokorvaukset sekä vapaaehtoisten vakuutusten korvaukset.

Tabellen omfattar inte alla förmåner. Där saknas bl.a. sjuktidslön, brotts-, patient- och läkemedelsskadeersättningar samt ersättningar från frivilliga försäkringar.

Not all types of benefit are included in the Table (for example, wages paid by employers during sick leave, compensation for injury or damage caused by crime, medical treatment or pharmaceuticals, and compensation paid on the basis of voluntary insurances).

²⁾ Ks. taul. 50 alaviite 2 – Se tabell 50, fotnot 2 – See also Table 50 footnote 2.

³⁾ Ks. taul. 50 alaviite 3 – Se tabell 50, fotnot 3 – See also Table 50 footnote 3.

Lähde – Källa:

a–c SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

d SVT XXIIA. Vakuutusyhtiöt; Tapaturmavirasto; Valtiokonttori; Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) – FOS XXIIA. Försäkringsbolagen; Olycksfallsverket; Statskontoret; Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA).

e SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

f www.mela.fi/Vuosikertomus08/Toimintakertomus08.pdf [viitattu 3.4.2009] – www.lpa.fi/Ärsredovisning08/Verksamhetsberättelse08.pdf [hämtad 3.4.2009].

18. Sairauspoissaolot työstä ja sairausvakuutuksen korvaamat sairauspäivät 2000–2008

Sjukfrånvaro och sjukdagar ersatta från sjukförsäkringen 2000–2008

Absence from work due to sickness and absence days covered by the National Health Insurance, 2000–2008

Vuosi År Year	Työvoimatutkimuksen ¹⁾ työlliset Sysselsatta (arbetskraftsundersökning ¹⁾) <i>Employed persons (according to labour force survey)¹⁾</i>				Sairausvakuutuksen korvaamat sairauspäivät (arkipäiviä, 6 pv/vko) ²⁾ Sjukdagar ersatta från sjukförsäkringen (vardagar, 6 dgr/v. ²⁾) <i>Absence days covered by the National Health Insurance (weekdays, 6 per week)²⁾</i>	
	Työpäiviä, milj. kpl Antal arbets- dagar, milj. <i>Working days, in millions</i>	Työstä poissaolopäiviä sairauden vuoksi Sjukfrånvarodagar <i>Absence days due to sickness</i>	Milj. kpl Antal, milj. <i>In millions</i>	Työllistä kohti, kpl Antal per sysselsatt <i>Per employed person</i>	Osuus työ- ja sairauspoissaolo- päivien yhteismäärästä, % Andel av det totala antalet arbets- och sjukfrånvarodagar, % <i>Share of the total number of working days and absence days, %</i>	Milj. kpl Antal, milj. <i>In millions</i>
	a	b	c	d	e	f
2000	493,0	19,9	8,5	3,9	12,8	4,24
2001	493,0	18,7	7,9	3,7	13,0	4,31
2002	491,9	19,8	8,4	3,9	14,7	4,86
2003	487,0	19,8	8,4	3,9	15,1	4,97
2004	493,2	20,0	8,4	3,9	15,5	5,07
						— — — ³⁾
2005	494,7	20,6	8,6	4,0	16,0	5,21
2006	501,9	21,3	8,7	4,1	16,6	5,40
2007	509,4	21,7	8,7	4,1	16,7	5,41
2008	523,8	25,5	10,1	4,6	16,3	5,26
2008						
Miehet – Män – <i>Males</i>	283,5	12,0	9,1	4,1	7,6	4,86
Naiset – Kvinnor – <i>Females</i>	240,2	13,5	11,1	5,3	8,7	5,66

¹⁾ Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen perusjoukkona on 15–74-vuotias väestö. Tiedot kerätään haastattelemalla kuukausittain lähes 12 000 henkilöä. Otokoko vuodessa on noin 140 000 henkeä. **Työlliseksi** luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään yhtenä päivänä ja vähintään yhden tunnin. **Sairauspoissaolot** ovat työvoimatutkimuksessa työlliseksi itsensä ilmoittamien henkilöiden sairauspoissaolopäiviä työstä. Populationen i Statistikcentralens arbetskraftsundersökning utgörs av befolkningen i åldern 15–74 år. Uppgifterna samlas in genom intervjuer med närmare 12 000 personer per månad. Sampelstorleken är ca 140 000 personer per år. Som **sysselsatt** klassificeras en person som veckan då undersökningen utförts har förvärsarbetat under minst en dag och i minst en timme. Med **sjukfrånvaro** avses sjukfrånvarodagarna för de personer som själva uppgett sig vara sysselsatta.

The labour force survey of Statistics Finland is based on monthly interviews of nearly 12,000 persons sampled from the population aged 15–74. The total sample size per year is nearly 140,000 persons. Persons who were employed for at least one hour or one day during the reference week are defined as employed. Sickness absences are defined as the number of absence days of persons who reported themselves as employed in the labour force survey.

²⁾ Sairauspäivärahatilastot eivät sisällä osasairauspäivärahaa eivätkä YEL-sairauspäivärahaa. Lisäksi ne eivät sisällä sairauspäiviä päivärahakauden omavastuualjalta (yleensä sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää). Myöskään päivät alle 9 arkipäivää kestäneen sairauden ajalta eivät sisällä sairauspäivärahatilastoon. Toisaalta sairauspäivärahaan on oikeus muillakin kuin ansiotyössä olevilla (esim. työttömillä).

Sjukdagpenningstatistiken inkluderar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning. Den inkluderar inte heller sjukdagar under karenstiden (i regel insjuknandedagen och de 9 därpå följande vardagarna) och inte heller dagar under sjuktid som är kortare än 9 vardagar. Rätt till sjukdagpenning har dock även personer som inte förvärsarbetar (t.ex. arbetslösa).

The statistics on sickness allowances do not include partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act, nor do they include days of illness during the waiting period (normally the day of onset of illness and the following 9 weekdays), or period of illness lasting less than 9 weekdays. On the other hand, sickness allowance is also payable to persons who are not employed (such as the unemployed).

³⁾ Vuosina 2000–2004 jakajaväestönä on ei-eläkkeellä olevat 16–64-vuotiaat.

Åren 2000–2004 har den icke-pensionerade befolkningen i 16–64 års ålder använts som divisor.

Between 2000–2004, the population used as the divisor comprised non-retired persons aged 16–64.

Lähde – Källa:

a–d SVT. TK: Työvoimatilasto 2001–2004, vuosikatsaus, Työmarkkinat-sarja; Tilastokeskus – Statistikcentralen.

e, f SVT. Kela: Sairauspäiväraha; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning; FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1.5 Kuntoutus

Kuntoutuksen tavoite on työ- ja/tai toimintakyvyn ylläpitäminen tai parantaminen. Erilaiset kuntouttavat tahot tarjoavat tuottamiaan tai ostamiaan kuntoutuspalveluja ja -toimenpiteitä niistä tarvitseville. Lisäksi kuntoutusajalta voidaan kuntoutujalle maksaa toimeentuloturva.

Kuntoutusta järjestävät monet eri organisaatiot, ja usein rajanveto kuntoutuksen ja muun toiminnan välillä on vaikeaa. Yhteisiä alueita on terveydenhuollossa, sosiaalihuollossa, opetushallinnossa ja työhallinnossa. Laitosympäristössä tapahtuvaa kuntoutusta voi olla vaikea erottaa laitoksen muusta toiminnasta (esim. kuntoutustoimenpiteet kehitysvammalaitoksessa).

Koska kuntoutusta järjestävät monet eri tahot, on kokonaiskustannusten seuraaminen hankalaa. Viimeisimmät tiedot kuntoutuksen kokonaismenoista Suomessa ovat vuodelta 2000 (tausta-aineisto valtioneuvoston kuntoutusselontekoon 6.3.2002). Kuntoutusmenolaskelma sisältää pääasiassa eri järjestelmien lakisääteiset kuntoutusmenot. Niitä ovat kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon, Kelan, työeläkevakuutuksen sekä tapaturma- ja liikennevakuutuksen järjestämät kuntoutuspalvelut ja kuntoutusajan toimeentuloturva. Laskelmaan sisältyvät myös Valtiokonttorin järjestämä veteraanikuntoutus, työ- ja opetushallinnon kuntoutustoimenpiteet sekä Raha-automaattiyhdistyksen kuntoutukseen myöntämät avustukset. Kuntoutusmenoiksi on luettu myös jonkin verran investointi- ja perusparannusmenoja sekä kuntoutuksen tutkimukseen liittyviä menoja. Kuntoutuksen kokonaismenot olivat vuonna 2000 arviolta 1 213 miljoonaa euroa, josta Kelan osuus oli vajaa viidennes (tarkempi erittely kuviona vuosikirjassa 2005).

Kela kuntouttajana. Kela järjestää ja korvaa kuntoutusta sekä turvaa kuntoutujan toimeentuloa kuntoutuksen aikana. Kelalla ei kuitenkaan ole kuntoutusvelvoitetta, jos henkilöllä on oikeus kuntoutukseen tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- tai sotilastapaturmalain perusteella (ensisijainen kuntouttaja). Työeläkevakuutus on ensisijainen ammatillisen kuntoutuksen järjestäjä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteydet työelämään ovat vielä olemassa.

1.5 Rehabilitering

Syftet med rehabilitering är att bevara eller förbättra arbets- och/eller funktionsförmågan. Rehabiliteringstjänster och -åtgärder produceras eller köps av olika aktörer för dem som behöver rehabilitering. Dessutom kan utkomstskyddsförmåner betalas till klienterna under rehabiliteringstiden.

Rehabilitering ordnas av många olika slags organisationer, vilket innebär att det ofta är svårt att dra gränser mellan rehabilitering och annan verksamhet. Gemensamma områden förekommer inom hälso- och sjukvården, socialvården, utbildningsförvaltningen och arbetsförvaltningen. När det gäller rehabilitering som försiggår i institutionsmiljö kan det vara svårt att särskilja rehabilitering från annan verksamhet på institutionen (t.ex. rehabiliteringsåtgärder vid en inrättning för utvecklingsstörda).

Eftersom rehabilitering ordnas av många olika aktörer är det svårt att följa upp de totala kostnaderna. De senaste uppgifterna om de totala utgifterna för rehabiliteringen i Finland är från år 2000 (bakgrundsmaterial för statsrådets rehabiliteringsredogörelse 6.3.2002). Utgiftsberäkningen omfattar i huvudsak utgifterna för den lagstadgade rehabiliteringen inom de olika systemen, dvs. de rehabiliteringstjänster och de utkomstskyddsförmåner för rehabiliteringstiden som den kommunala social- och hälsovården, FPA, arbetspensionsförsäkringen och olycksfalls- och trafikförsäkringen ansvarar för. Vidare ingår den veteranrehabilitering som ordnas av Statskontoret, rehabiliteringsåtgärder inom arbets- och utbildningsförvaltningen samt de understöd som Penningautomatföreningen beviljar för rehabilitering. I någon mån har även investerings- och saneringsutgifter samt forskningsutgifter hänförs till rehabiliteringsutgifterna. De totala utgifterna för rehabiliteringen år 2000 var uppskattningsvis 1 213 miljoner euro. FPA stod för knappt en femtedel av utgifterna (närmare specifikation i en figur i årsboken 2005).

FPA som rehabiliteringsanordnare. FPA ordnar och ersätter rehabilitering samt tryggar rehabiliteringsklientens utkomst under rehabiliteringen. FPA är dock inte skyldig att ordna rehabilitering för personer som har rätt till rehabilitering på grund av lagstiftningen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, militärskada eller militärolycksfallsförsäkring (primär rehabiliteringsanordnare). Arbetspensionsförsäkringen är den primära anordnaren av yrkesinriktad rehabilitering för personer som är ute i arbetslivet eller som alltså har kontakt med arbetslivet.

1.6 Työttömien toimeen- tuloturva

Työttömien toimeentulo pyritään turvaamaan pääasiassa *työttömyyspäivärahalla ja työmarkkinatuella*.

Vanhimpien ikäluokkien toimeentulon työttömyyden aikana on turvannut työttömyyseläke. Se kuitenkin lakkaa vähitellen. *Vuonna 1950 ja sen jälkeen syntyneille* työttömyyseläkettä ei enää myönnetä. He voivat sen sijaan saada työttömyyspäivärahaa siihen asti, kunnes täyttävät 65 v edellyttäen, että ovat täyttäneet 59 v ennen työttömyyspäivärahan enimmäismaksuaajan (500 pv) täyttymistä (lisäpäiväoikeus). 62-vuotiaina he voivat valita, jatkavatko työttömyyspäivärahalla vai siirtyvätkö vanhuuseläkkeelle. *1940-luvulla syntyneillä* säilyi oikeus päästä työttömyysturvan lisäpäiville 57-vuotiaina ja työttömyyseläkkeelle 60-vuotiaina. Työttömyyseläkettä käsitellään tässä kirjassa muiden eläkkeiden yhteydessä.

Henkilölle, joka antaa tilapäisesti työpaikkansa työttömälle, maksetaan *vuorottelukorvausta*. *Työvoimapolitiisin perustein hankitun aikuiskoulutuksen ja omaehtoisien opiskelun* ajalta maksetaan taloudellista tukea. Työllistymisedellytyksiä ja työhön hakeutumista tehostetaan *kuntouttavalla työtoiminnalla*, työllistymistä työssäkäyntialueen ulkopuolella *matka-avustuksella* ja työnhakuun liittyviä matkoja työssäkäyntialueen ulkopuolelle *liikku-
vuusavustuksella*.

Ennen vuotta 1948 syntyneet ja pitkään työttöminä olleet saivat 1.5.2005 mahdollisuuden siirtyä pitkäaikaistyöttömien eläketuella. Eläketuki koostuu ansaitusta työeläkkeestä ja sitä täydentävästä kansaneläkkeestä (ks. luku 10.3). Tuen saajat siirtyvät vanhuuseläkkeelle 62 vuotta täytettyään eli viimeistään tammikuussa 2010.

Taloudellisista tai tuotannollisista syistä irtisanottu työntekijä voi *muutosturvana* saada *työllistymisohjelmallisää tai korotusosaa* työttömyyspäivärahoihin. *Palkkaturvana* valtio maksaa työntekijän saatavat työnantajan tultua maksukyvyttömäksi. *Työllistämistä* tuetaan erilaisin työnantajille myönnettävin tuin, joita ovat *palkkatuki, työolosuhteiden järjestelytuki, investointiavustus ja työllisyyspoliittinen avustus*.

Työttömyyspäiväraha ja työmarkkinatuki. Työttömyyspäivärahaa maksetaan kahden järjestelmän kautta. Työttömyyskassojen jäsenet voivat saada ansioon suhteutettua päivärahaa ja kassoihin kuulumattomat peruspäivärahaa. Lisäksi Kela maksaa työmarkkinatukea niille, joilla ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan.

1.6 Utkomstskydd vid arbetslöshet

Utkomstskyddet för arbetslösa tryggas främst genom *arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd*.

Utkomsten vid arbetslöshet för de äldsta åldersklasserna har tryggats med arbetslöshetspension, som dock småningom kommer att upphöra. Arbetslöshetspension beviljas inte längre *personer som är födda 1950 eller senare*. De kan i stället få arbetslöshetsdagpenning tills de fyller 65, förutsatt att de har fyllt 59 år innan den maximala utbetalningstiden (500 dagar) gått ut (rätt till tilläggsdagar). Vid 62 års ålder kan de välja om de vill fortsätta att lyfta dagpenning eller ta ut ålderspension. *De som är födda på 1940-talet* har alltså rätt till tilläggsdagar när de fyller 57 år och till arbetslöshetspension när de fyller 60. Arbetslöshetspension behandlas i samband med de övriga pensionerna i denna bok.

Den som tillfälligt upplåter sin arbetsplats till en arbetslös får *alterneringersättning*. Vid *arbetskraftspolitisk vuxenutbildning* och *frivilliga studier* betalas ekonomiskt stöd. För att förbättra sysselsättningsförutsättningarna för arbetslösa och deras möjligheter att söka sig ut i arbetslivet ordnas *arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte*. Sysselsättning utanför pendlingsregionen främjas genom ett *resebidrag*, medan resor i anslutning till arbetsökning utanför pendlingsregionen finansieras genom ett *rörlighetsunderstöd*.

Den 1 maj 2005 blev det möjligt för personer som är födda före 1948 och som länge varit arbetslösa att få pensionsstöd för långtidsarbetslösa. Pensionsstödet består av intjänad arbetspension och kompletterande folkpension (se kapitel 10.3). Stötdagarna får ålderspension efter att ha fyllt 62 år, dvs. senast i januari 2010.

Personer som blivit uppsagda av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker kan i *omställningsskydd* få arbetslöshetsdagpenning med *förhöjningsdel eller tillägg för sysselsättningsplan*. Staten kan i *lönegaranti* betala anställdas fordringar på betalningsoförmögna arbetsgivare. *Sysselsättningen* främjas med olika slags stöd till arbetsgivaren, såsom *lönesubvention, stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, investeringsbidrag och sysselsättningspolitiskt understöd*.

Arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Arbetslöshetsdagpenning betalas enligt två system. Medlemmar i arbetslöshetskassor kan beviljas inkomstrelaterad dagpenning, medan icke-medlemmar får grunddagpenning. FPA betalar dessutom arbetsmarknadsstöd till dem som inte har rätt till arbetslöshetsdagpenning.

Kela huolehtii työttömien *perusturvasta*, jonka tarkoituksena on vähimmäistoimeentulon turvaaminen työttömyyden aikana. (ks. luku 6.1).

Työttömien *ansioturvan* toimeenpano kuuluu työttömyyskassoille. Ansioon suhteutettuun päivärahaan on oikeus työttömällä työttömyyskassan jäsenenä, joka täyttää kassan jäsenyyttä ja työssäoloaikaa koskevat ehdot. Ansioturvana maksettavan työttömyyspäivärahan suuruus riippuu työttömän aikaisemmista työtuloista.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan viideltä päivältä viikossa ja enintään 500 työttömyyspäivältä. 500 päivän enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on uudestaan täyttänyt työssäoloehdon. Enimmäisajan jälkeen työttömyyspäivärahaa voidaan maksaa 60 vuoden ikään saakka ennen vuotta 1950 syntyneelle työttömälle, joka on täyttänyt 57 vuotta ennen 500 päivän enimmäisajan umpeutumista. Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntynyt työtön voi saada päivärahaa 65 vuoden ikään asti, jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä ja ollut työssä vähintään viisi vuotta 20 viime vuoden aikana.

Jos työttömyys jatkuu työttömyyspäivärahan päättymisen jälkeen, voi työtön hakea työmarkkinatukea. Työmarkkinatuen rahoittaa valtio kunnes henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 500 päivää. Sen jälkeen työttömyyden perusteella maksetun työmarkkinatuen rahoittavat valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta puoliksi. Aktivoivien toimenpiteiden ajalta työmarkkinatuen rahoittaja on pelkästään valtio.

Peruspäivärahan rahoitukseen osallistuvat valtion ohella myös palkansaajat. Ansioturvan rahoittajia ovat valtio, työnantajat, palkansaajat ja kassojen jäsenet.

Vuorottelukorvaukset. Vuorottelukorvausta maksetaan ansiotyöstä määrääjäksi vapaalle jäävälle työntekijälle, jonka tilalle työnantaja palkkaa työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaan ajalta (90–359 kalenteripäivää) korvaus on joko 70 % tai 80 % (henkilöllä vähintään 25 vuoden työhistoria) siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi oikeus työttömänä ollessaan. Vuorottelukorvaus määräytyy ansiopäivärahan perusteella, kun vuorotteluvapaalle siirtyvä on ollut työttömyyskassan jäsen vähintään edelliset 10 kuukautta. Muiden korvaus määräytyy Kelan maksaman peruspäivärahan perusteella.

Vuorottelukorvauksia maksavat sekä työttömyyskassat että Kela. Ne rahoitetaan samoin kuin työttömyyspäivärahat.

FPA har hand om *grundskyddet* för arbetslösa, dvs. tryggar en viss minimiutkomst under arbetslöshetstiden (se kapitel 6.1).

Arbetslöshetskassorna verkställer *förtjänstskyddet* för arbetslösa; den som är arbetslös och tillhör en arbetslöshetskassa samt uppfyller villkoren för medlemskap och tid i arbete har rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Den inkomstrelaterade dagpenningens belopp beror av de tidigare arbetsinkomsterna.

Arbetslöshetsdagpenningen utges för fem dagar i veckan och för högst 500 arbetslöshetsdagar. Beräkningen av 500-dagarsperioden börjar på nytt när personen på nytt uppfyllt arbetsvillkoret. Efter maximitiden kan dagpenningen betalas fram till 60 års ålder till en arbetslös person som är född före 1950 och som fyllt 57 år innan 500-dagarsperioden löpt ut. Den som är arbetslös och född 1950 eller senare och som har fyllt 59 år före uppnådd maximiutbetalningstid och förvärsarbetat i minst 5 år under de senaste 20 åren kan få dagpenning till 65 års ålder.

Den som alltså är arbetslös när utbetalningen av arbetslöshetsdagpenningen upphör, kan ansöka om arbetsmarknadsstöd. Arbetsmarknadsstöd som beviljas på grund av arbetslöshet finansieras av staten tills det betalats i 500 dagar. Arbetsmarknadsstöd som därefter betalas på grund av arbetslöshet finansieras till hälften av staten och till hälften av stödtagarens hemkommun. Arbetsmarknadsstöd för aktiverande åtgärder finansieras enbart av staten.

I finansieringen av grunddagpenningen deltar förutom staten även löntagarna. Förtjänstskyddet finansieras av staten, arbetsgivarna, löntagarna och kassamedlemmarna.

Alterneringsersättning. En anställd som tar ledigt från sitt arbete kan få alterneringsersättning då arbetsgivaren anställer en arbetslös arbetssökande i hans ställe. Under alterneringsledigheten (90–359 kalenderdagar) betalas antingen 70 % eller 80 % (minst 25 års arbetslivserfarenhet) i ersättning av den dagpenning vederbörande skulle få som arbetslös. För den som under de närmast föregående tio månaderna tillhört en arbetslöshetskassa bestäms ersättningen enligt den inkomstrelaterade dagpenningen. I annat fall bestäms den enligt FPA-grunddagpenningen.

Alterneringsersättningarna betalas av arbetslöshetskassorna och av FPA. Alterneringsersättningarna finansieras lika som arbetslöshetsdagpenningarna.

Työvoimapolitiittinen koulutustuki. Koulutustuki maksetaan kahdesta järjestelmästä. Työttömyyskassojen jäsenet voivat saada ansioihin suhteutettua koulutustukea (ansiotukea) ja kassoihin kuulumattomat Kelan maksamaa perustukea. Lisäksi Kela maksaa työmarkkinatukea niille opiskelijoille, jotka eivät täytä koulutustuen saamisen ehtoja. Koulutustukeen ja työmarkkinatukeen voi liittyä myös muita opintososiaalisia etuuksia.

Perustuen rahoittavat valtio ja palkansaajat, työmarkkinatuen rahoittaa valtio, ansiotuen rahoittavat valtio, työnantajat, palkansaajat ja kassojen jäsenet.

Koulutuspäiväraha. Työtön, joka on ollut riittävän pitkään työelämässä, voi saada tukea omaehtoisen, ammatillisia valmiuksia edistävän opiskelun ajalta. Koulutuspäiväraha on työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen suuruinen.

Työttömyyskassat huolehtivat ansioturvana maksettavan koulutuspäivärahan maksamisesta jäsenilleen, perusturvana maksettavasta koulutuspäivärahasta huolehtii puolestaan Kela. Ne rahoitetaan samoin kuin työttömyyspäivärahat.

Palkkatuki. Työnantaja voi saada palkkatukea palkkakustannuksiin työllistäessään työttömän henkilön. Tuen myöntää työ- ja elinkeinotoimisto. Palkkatuetun työn tulee parantaa työttömän työnhakijan ammattitaitoa ja työmarkkina-asemaa sekä edistää pitkään työttömänä olleen pääsyä avoimille työmarkkinoille. Palkkatuki muodostuu perustuesta ja lisäosasta. Vuonna 2008 perustuen suuruus oli 24,51 euroa päivältä (25,63 euroa vuonna 2009). Lisäosan suuruus on enintään 60 % perustuen määrästä, joissakin tapauksissa enintään 90 % perustuen määrästä.

Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd. Utbildningsstöd beviljas enligt två olika system. Medlemmar i en arbetslöshetskassa kan få inkomstrelaterat utbildningsstöd (förtjänststöd), medan icke-medlemmar kan få grundstöd från FPA. FPA betalar dessutom arbetsmarknadsstöd till studerande som inte uppfyller villkoren för utbildningsstöd. Både utbildnings- och arbetsmarknadsstödet kan omfatta andra studiesociala förmåner.

Grundstödet finansieras av staten och löntagarna, medan arbetsmarknadsstödet finansieras av staten och förtjänststödet av staten, arbetsgivarna, löntagarna och kassamedlemmarna.

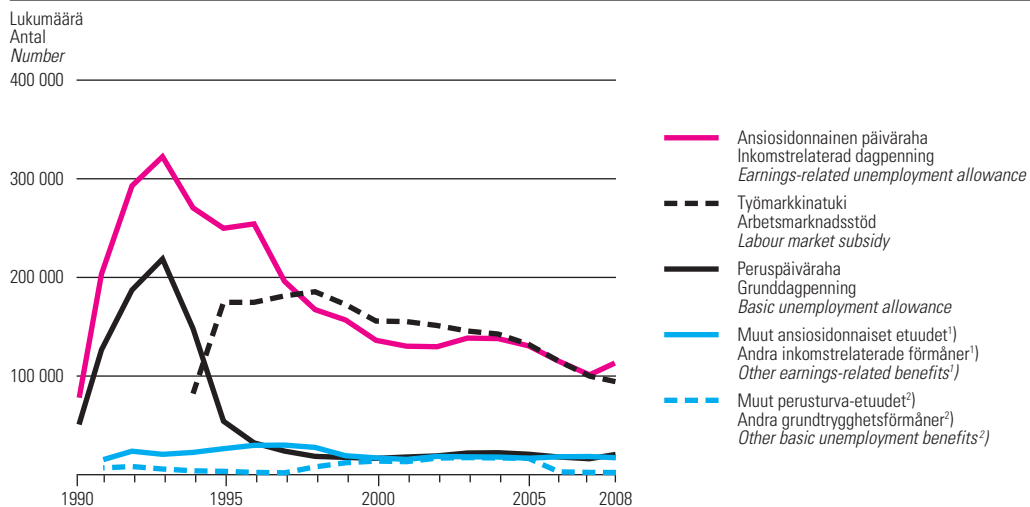
Utbildningsdagpenning. Arbetslösa med tillräckligt lång tid i arbetslivet bakom sig kan få stöd för frivilliga studier som främjar yrkesfärdigheterna. Utbildningsdagpenningen är lika stor som arbetslöshetsdagpenningen eller arbetsmarknadsstödet.

Arbetslöshetskassorna sköter utbetalningen av utbildningsdagpenningen inom förtjänstskyddet till sina medlemmar, medan FPA sköter utbetalningen av utbildningsdagpenningen inom grundskyddet. Alterneringersättningarna finansieras lika som arbetslöshetsdagpenningarna.

Lönesubvention. En arbetsgivare som anställer en arbetslös person kan få lönesubvention för lönekostnaderna. Lönesubventionen beviljas av arbets- och näringsbyrån. Arbete som stöds med lönesubvention ska förbättra en arbetslös arbetssökandes yrkeskompetens och ställning på arbetsmarknaden samt underlätta för den som länge varit arbetslös att komma ut på den öppna arbetsmarknaden. Lönesubventionen består av en grunddel och en tilläggsdel. År 2008 uppgick grunddelen till 24,51 euro per dag (25,63 euro 2009). Tilläggsdelen utgör högst 60 % av grunddelen, och i vissa fall högst 90 %.

Kuvio 19. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1990–2008 (31.12.)**Figur 19. Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1990–2008 (31.12.)**

Chart 19. Recipients of unemployment benefits, 1990–2008 (at year-end)

¹⁾ Vuorottelukorvaus, työvoimapoliittinen koulutustuki, koulutuspäiväraha. Vuosina 1991–1998 tilastointiperuste on poikkileikkajajankohdan sijasta joulukuu. Alterneringsersättning, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd, utbildningsdagpenning. Åren 1991–1998 har december månad använts som statistikföringsgrund i stället för tvärsnittstidpunkten. Job alternation compensation, labour market training subsidy, training allowance. The data for 1991–1998 represent the whole month of December rather than the year-end total.

²⁾ Yhdistelmätuen työmarkkinatuki, vuorottelukorvaus, työvoimapoliittinen koulutustuki, koulutuspäiväraha. Ks. myös taul. 99 alaviite 3. I sammansatt stöd ingående arbetsmarknadsstöd, alterneringsersättning, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd, utbildningsdagpenning. Se även fotnot 3 i tabell 99. Labour market subsidy in combination with a wage subsidy, job alternation compensation, labour market training subsidy, training allowance. See also Table 99 footnote 3.

Lähde: SVT, Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

19. Työvoima, työttömät ja työttömyysturva 1990–2008

Arbetskraft, arbetslösa och arbetslöshetsbidrag 1990–2008

Selected data on the labour force, unemployed job-seekers and unemployment benefits, 1990–2008

Vuosi År Year	Työvoimatutkimus ¹⁾ Arbetskraftsundersökning ¹⁾ Labour force survey ¹⁾			Työnvälitystilasto ²⁾ Arbetsförmedlingsstatistik ²⁾ Labour exchange statistics ²⁾		Peruspäivä- rahan saajat Mottagare av grunddag- penning Recipients of basic unemploy- ment allowance	Työmarkkina- tuen saajat Mottagare av arbetsmark- nadsstöd Recipients of labour market subsidy	Ansiopäivä- rahan saajat Mottagare av inkomst- relaterad dagpenning Recipients of earnings- related unemploy- ment allowance	Työttömyys- eläkkeen- saajat Arbetslös- hetspensions- tagare Unemploy- ment pensioners
	Työvoima (15–74 v), 1 000 Arbetskraft (15–74 år), 1 000 Labour force (15–74 yrs, thousands)			Työttömyys- aste, % Arbetslös- hetsgrad, % Unemploy- ment rate, %		Työttömät työn- hakijat Arbetslösa arbetsökande Unemployed job- seekers			
	Kaikki Samtliga Total	Työlliset Sysselsatta Employed	Työttömät Arbetslösa Unem- ployed						
	Keskimäärin kuukauden aikana – I medeltal under månaden – Average for the month				Keskimäärin kuukauden lopussa – I medeltal i slutet av månaden – End-of-month average				31.12. At year-end
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1990	2 586	2 504	82	3,2	103 160	35 470	.	51 920	55 490
1991	2 544	2 375	169	6,6	213 200	87 710	.	127 460	47 760
1992	2 499	2 206	292	11,7	363 120	150 470	.	216 850	43 720
1993	2 476	2 071	405	16,3	482 170	195 870	.	285 680	42 790
1994	2 463	2 054	408	16,6	494 250	165 470	53 270	273 240	42 960
1995	2 481	2 099	382	15,4	466 010	76 540	142 690	241 800	39 150
1996	2 490	2 127	363	14,6	447 990	28 770	178 300	235 250	41 410
1997	2 484	2 169	314	12,7	408 960	25 520	173 560	206 650	44 860
1998	2 507	2 222	285	11,4	372 430	19 170	180 460	167 050	49 390
1999	2 557	2 296	261	10,2	348 140	16 730	175 940	149 390	52 240
2000	2 589	2 335	253	9,8	321 120	15 900	159 620	135 370	54 290
2001	2 605	2 367	238	9,1	302 180	15 840	153 530	121 760	58 020
2002	2 610	2 372	237	9,1	293 970	17 220	150 650	117 730	57 590
2003	2 600	2 365	235	9,0	288 840	19 080	144 420	122 430	55 710
2004	2 594	2 365	229	8,8	288 400	20 570	141 880	126 120	52 900
2005	2 621	2 401	220	8,4	275 320	19 820	134 200	123 680	50 930
2006	2 648	2 443	204	7,7	249 520	18 030	121 610	113 430	47 670
2007	2 675	2 492	183	6,9	216 870	15 560	105 200	98 950	50 260
2008	2 703	2 531	172	6,4	203 760	15 790	94 050	92 280	50 770

¹⁾ Tilastokeskuksen työvoimatutkimus perustuu otokseen ja siinä haastatellaan 15–74-vuotiaista väestöä. **Työlliseksi** luokitellaan henkilö, joka tutkimusviikolla on tehnyt ansiotyötä vähintään yhtenä päivänä ja vähintään yhden tunnin. **Työttömäksi** luokitellaan henkilö, joka on työtä vailla, etsinyt työtä aktiivisesti viimeisten 4 viikon aikana ja on valmis vastaanottamaan työtä 2 viikon kuluessa.

Statistiskcentralens undersökning om arbetskraften grundar sig på intervjuer med ett sampel av befolkningen i åldern 15–74 år. Med **sysselsatta** avses personer som har förvärvat arbetat minst en timme under minst en dag den veckan då undersökningen gjordes. Med **arbetslösa** avses personer som saknar arbete, som aktivt har sökt arbete under de senaste 4 veckorna och som kan ta emot arbete inom 2 veckor.

Carried out by Statistics Finland, the labour force survey is based on an interviewed sample of Finnish residents between ages 15 and 74. The survey defines as **employed** those who have been gainfully employed during the interview week for at least one day consisting of at least one hour of work. As unemployed, the survey defines those who are without work, who have actively sought work during the previous 4 weeks, and who are ready to accept work within two weeks.

²⁾ Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilasto perustuu rekisteritietoihin työvoimatoimistoissa asioivista työnhakijoista. Työnvälitystilastossa **työttömäksi työnhakijaksi** luokitellaan henkilö, joka on ilman työtä ja on työhön käytettävissä.

Työttömäksi työnhakijaksi ei lueta työttömyysturvan varassa elävää, jos hän on koulutuksessa, työharjoittelussa tai muulla työvoimapolitiisella toimenpiteellä, vuorottelupaikkaan tai muualle tukityöllistettynä taikka työttömyyseläkkeellä.

Arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik baserar sig på registeruppgifter om arbetsökande som anlitat arbetskraftsbyråerna. Med **arbetslös arbetsökande** avses i arbetsförmedlingsstatistiken en person som saknar arbete och står till arbetsmarknadens förfogande.

Som arbetslösa arbetsökande räknas inte personer som lever på arbetslöshetsbidrag om de genomgår utbildning, arbetspraktik eller andra arbetsmarknadsåtgärder, eller om de är anställda i stället för alterneringslediga, har annat sysselsättningsbidrag eller lyfter arbetslöshetspension.

Compiled by the Ministry of Employment and the Economy, the labour exchange statistics are based on register data on job-seekers who are clients of an employment office. They define as **unemployed job-seekers** those individuals who are without work and available for work.

The labour exchange statistics do not define as unemployed job-seekers those whose income consists of unemployment benefits and who are on a training course, in practical training or undergoing some other labour market policy measure, who are in supported employment (e.g. job-sharing) or on unemployment pension.

Lähde – Källa:

a–d SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 2002; SVT. TK: Tilastokatsaus – FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 2002; FOS. SC: Statistisk översikt.

e SVT. TK: Tilastokatsaus – FOS. SC: Statistisk översikt.

f, g SVT. Kela: Kela:n työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

h SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

i SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

20. Työttömien toimeentuloturvaetuuksia 1990–2008

Utkomstskyddsförmåner för arbetslösa 1990–2008

Income security benefits for the unemployed, 1990–2008

Vuosi År Year	Perusturva – Grundtrygghet – Basic benefits						
	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance	Työmarkkinatuki ¹⁾ Arbetsmarknads- stöd ¹⁾ Labour market subsidy ¹⁾	Yhdistelmätyömarkkinatuki ²⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ²⁾ Labour market subsidy in combination with a wage subsidy ²⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compensation	Työvoima- poliittinen koulutustuki Arbetskrafts- politiskt ut- bildningsstöd Labour market training subsidy	Koulutus- päiväraha ³⁾ Utbildnings- dagpenning ³⁾ Training allowance ³⁾
	a	b	c	d	e	f	
Milj. € – € million							
1990	144,6	144,6	.	.	.	.	
1991	431,5	390,4	.	.	41,1	.	
1992	811,0	750,8	.	.	60,2	.	
1993	1 025,1	973,6	.	.	51,5	.	
1994	1 113,2	863,3	219,7	.	30,2	.	
1995	1 166,4	454,5	687,8	.	24,1	.	
1996	1 088,4	157,9	910,6	0,1	19,7	.	
1997	1 031,7	137,6	879,1	0,2	14,7	0,2	
1998	1 048,7	101,9	919,9	14,5	11,0	1,1	
1999	1 062,4	87,0	914,2	48,3	10,8	1,8	
2000	989,3	83,2	829,4	64,2	10,4	1,8	
2001	1 005,9	86,5	837,6	69,9	10,1	1,5	
2002	1 098,1	98,2	902,8	82,0	12,3	2,5	
2003	1 132,1	111,3	903,3	98,4	15,3	3,4	
2004	1 152,8	123,0	909,5	99,2	17,5	3,5	
2005	1 089,5	118,1	857,3	94,6	15,9	3,3	
2006	964,3	108,5	793,8	42,3	15,9	3,5	
2007	823,2	94,3	706,4	1,4	17,1	3,7	
2008	761,5	95,6	645,0	0,0	17,2	3,3	
Saajia vuoden lopussa – Mottagare vid årets slut – Number of recipients at year-end							
1990	50 830	50 830	.	.	.	.	
1991	133 540	126 640	.	.	6 900	.	
1992	195 510	187 250	.	.	8 260	.	
1993	224 470	218 710	.	.	5 760	.	
1994	234 220	148 130	82 160	.	3 920	.	
1995	232 310	54 200	174 720	.	3 390	.	
1996	209 300	32 250	174 720	.	2 280	.	
1997	207 060	23 900	181 260	.	1 710	110	
1998	211 950	18 570	185 470	6 140	1 380	310	
1999	202 110	17 510	172 520	10 180	1 470	360	
2000	186 080	16 530	155 750	12 240	1 230	250	
2001	186 330	17 930	155 200	11 610	1 240	280	
2002	187 120	19 060	151 250	14 530	1 750	450	
2003	184 910	21 970	145 630	15 020	1 750	470	
2004	181 820	22 270	142 590	14 690	1 810	430	
2005	169 440	20 740	132 180	14 410	1 560	500	
2006	135 750	17 920	114 980	540	1 770	500	
2007	118 400	16 150	99 940	8	1 740	500	
2008	117 100	20 530	94 350	—	1 790	370	
€/pv – €/dag – €/day							
2008	23,6	25,9	20,7	17,4	35,0	26,6	

¹⁾ Sisältää aktivoivien toimenpiteiden ajalta maksetut ylläpitokorvaukset.
Inkluderar ersättningar för uppehålle under tid med aktiverande åtgärder.
Includes maintenance allowances paid during participation in activation measures.

²⁾ Ks. taul. 99 alaviite 3.
Se fotnot 3 i tabell 99.
See also Table 99 footnote 3.

³⁾ Sisältää omaehtoisen opiskelun tuen pitkäaikaistyöttömille (1.8.1997–31.12.1999).
Inkluderar stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1.8.1997–31.12.1999).
Includes financial support in respect of self-motivated studies for the long-term unemployed (between 1 August 1997 and 31 December 1999).

Lähde – Källa:

a–f SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Vuosi År Year	Ansioturva – Inkomstrelaterade förmåner – <i>Earnings-related benefits</i>					Eroraha ⁴⁾ (ansioturva) Avgångsbidrag ⁴⁾ (inkomstrelaterade förmåner) <i>Redundancy pay⁴⁾</i> (<i>earnings-related benefits</i>)
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Ansioapäivärahat Inkomstrelaterad dagpenning <i>Earnings-related allowance</i>	Vuorottelu- korvaukset Alternations- ersättning <i>Job alternation compensation</i>	Työvoimapolitiittinen koulutustuki Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd <i>Labour market training subsidy</i>	Koulutus- päiväraha ³⁾ Utbildnings- dagpenning ³⁾ <i>Training allowance³⁾</i>	
	a	b	c	d	e	
Milj. € – € million						
1990	375,3	375,3	.	.	.	11,6
1991	1 058,6	958,4	.	100,2	.	32,7
1992	2 009,0	1 832,8	.	176,2	.	80,4
1993	2 749,3	2 552,6	.	196,7	.	69,2
1994	2 684,1	2 498,4	.	185,7	.	41,2
1995	2 383,0	2 186,5	.	196,5	.	22,7
1996	2 425,3	2 179,4	11,3	234,5	.	23,4
1997	2 258,0	1 992,5	23,4	240,5	1,6	21,3
1998	1 841,5	1 590,7	35,5	203,2	12,1	12,8
1999	1 638,9	1 411,0	43,5	167,8	16,5	14,1
2000	1 507,3	1 306,4	50,5	140,5	10,0	14,8
2001	1 383,4	1 191,7	62,7	121,1	7,9	11,3
2002	1 437,9	1 239,8	55,6	133,1	9,5	14,1
2003	1 608,7	1 360,6	73,9	162,0	12,2	6,9
2004	1 730,9	1 469,9	64,1	182,3	14,7	0,1
2005	1 711,3	1 458,8	64,6	172,8	15,1	.
2006	1 636,6	1 376,5	77,3	167,4	15,4	.
2007	1 514,9	1 230,1	90,9	176,9	16,9	.
2008	1 444,9	1 157,1	102,5	167,4	18,0	.
Saajia vuoden lopussa – Mottagare vid årets slut – Number of recipients at year-end						
1990	78 020	78 020	.	.	.	6 200 ⁶⁾
1991	..	203 500	.	15 260 ⁶⁾	.	17 000 ⁶⁾
1992	..	292 900	.	23 810 ⁶⁾	.	35 400 ⁶⁾
1993	..	322 410	.	20 640 ⁶⁾	.	32 600 ⁶⁾
1994	..	270 470	.	22 580 ⁶⁾	.	23 600 ⁶⁾
1995	..	249 790	.	26 370 ⁶⁾	.	13 800 ⁶⁾
1996	..	254 240	3 530 ⁶⁾	26 230 ⁶⁾	.	13 200 ⁶⁾
1997	..	195 980	3 970 ⁶⁾	25 440 ⁶⁾	580 ⁶⁾	11 700 ⁶⁾
1998	..	167 370	5 740 ⁶⁾	20 380 ⁶⁾	1 550 ⁶⁾	6 900 ⁶⁾
1999	176 050	156 840	5 220	12 720	1 270	7 500 ⁶⁾
2000	153 260	136 200	6 320	9 980	760	7 900 ⁶⁾
2001	145 740	130 260	5 740	8 970	770	6 130 ⁶⁾
2002	148 250	129 720	6 040	11 580	910	7 660 ⁶⁾
2003	156 620	138 490	5 760	11 270	1 110	3 620 ⁶⁾
2004	155 880	137 970	5 520	11 250	1 140	70 ⁶⁾
2005	147 310	130 630	5 780	9 790	1 110	.
2006	133 060	114 910	6 660	10 260	1 230	.
2007	119 680	101 230	7 220	9 930	1 310	.
2008	130 340	113 170	6 970	9 030	1 170	.
€/pv – €/dag – €/day						
2008	49,8	44,9	64,9	55,0	.	.

⁴⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Upphörde 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

⁵⁾ Saajia joulukuun aikana.
Mottagare i december.
Cumulative number of recipients in December.

⁶⁾ Saajia vuoden aikana.
Mottagare under året.
Number of beneficiaries during the year.

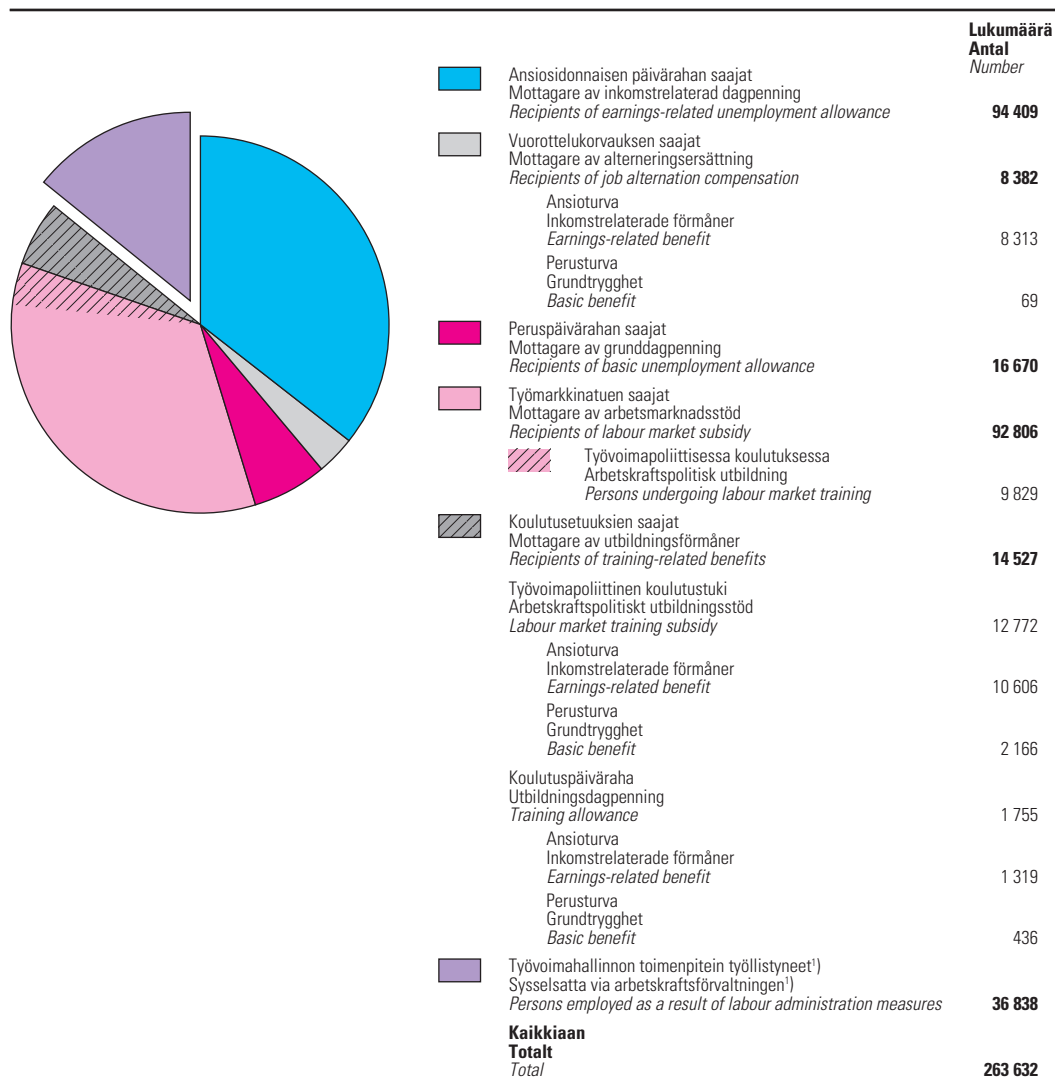
Lähde – Källa:

a–d SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

e Työttömyyspäivärahat (1990–1993), STM:n julkaisuja; Koulutus- ja Erorahasto; Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta – Työttömyyspäivärahat (arbetslöshetsdagpenningar) 1990–1993, social- och hälsovårdsministeriets publikationer; Utbildnings- och avgångsbidragsfonden; Social- och hälsovårdsministeriet; Finansinspektionen.

Kuvio 20. Työttömyysturvaetuuksien saajat ja työvoimahallinnon toimenpitein työllistetyt 30.11.2008**Figur 20. Mottagare av arbetslöshetsförmåner och personer sysselsatta via arbetskraftsförvaltningen 30.11.2008**

Chart 20. Recipients of unemployment-related benefits and persons employed as a result of the employment-promoting measures of the labour administration as at 30 November 2008

¹⁾ Palkkaperusteisilla toimenpiteillä työllistetyt.
Sysselsatta som uppstår lön.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; SVT. TEM: Työnvälitystilasto, Työmarkkinat TEM 2008:11.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik; FOS. ANM: Työnvälitystilasto, Työmarkkinat TEM 2008:11.

21. Työttömyysturvaetuudet työvoima- ja elinkeinokeskuksittain 2008

Arbetslöshetsförmåner efter arbetskrafts- och näringscentral 2008

Data on unemployment-related benefits by employment and economic development centre, 2008

TE-keskus ¹⁾ Arbetskrafts- och näringscentral ¹⁾ Employment and economic development centre	Maksetut etuudet ²⁾ Utbetalda förmåner ²⁾ Benefit expenditure ²⁾				Saajia kaikkiaan ²⁾ 31.12. Samtliga mottagare ²⁾ 31.12 Beneficiaries ²⁾ (year-end total)			
	Milj. € € million	€/17–64- vuotiaat €/17–64- åringar €/aged 17–64	Perusturva, milj. € Grund- trygghet, milj. € Basic benefits, € million	Ansioturva, milj. € Inkomst- relaterade förmåner, milj. € Earnings- related benefits, € million	Yhteensä Samman- lagt Total	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar % of population aged 17–64	Perusturvan etuudet Grund- trygghets- förmåner Received basic benefits	Ansioturvan etuudet Inkomst- relaterade förmåner Received earnings- related benefits
			a	b			c	d
Koko maa³⁾ – Hela landet³⁾ –								
<i>Whole country³⁾</i>	2 206,4	647	761,5	1 444,9	247 433	7,3	117 095	130 338
Uudenmaan – Nylands	430,7	427	172,6	258,2	44 074	4,4	24 893	19 181
Varsinais-Suomen – Egentliga Finlands	167,0	535	55,0	112,1	18 174	5,8	8 450	9 724
Satakunnan – Satakunda	109,9	771	33,8	76,1	12 132	8,5	5 127	7 005
Hämeen – Tavastlands	159,0	679	57,2	101,8	19 129	8,2	9 129	10 000
Pirkanmaan – Birkalands	214,4	697	75,3	139,1	24 403	7,9	11 621	12 782
Kaakkois-Suomen – Sydöstra Fin- lands	168,7	852	54,4	114,3	18 496	9,3	8 494	10 002
Etelä-Savon – Södra Savolax	73,8	773	25,6	48,3	9 225	9,7	4 054	5 171
Pohjois-Savon – Norra Savolax ..	119,1	763	40,5	78,7	14 502	9,3	6 627	7 875
Pohjois-Karjalan – Norra Kare- lens	112,1	1 070	40,6	71,5	12 850	12,3	6 302	6 548
Keski-Suomen – Mellersta Fin- lands	146,5	852	49,9	96,5	16 265	9,5	7 764	8 501
Etelä-Pohjanmaan – Södra Öster- bottens	64,1	543	20,7	43,4	8 492	7,2	3 484	5 008
Pohjanmaan – Österbottens	70,9	468	24,1	46,8	8 969	5,9	3 977	4 992
Pohjois-Pohjanmaan – Norra Ös- terbottens	187,4	776	61,1	126,3	21 420	8,9	9 678	11 742
Kainuun – Kajanalands	56,1	1 091	15,8	40,3	6 356	12,4	2 388	3 968
Lapin – Lapplands	118,2	1 016	34,1	84,1	12 142	10,4	5 046	7 096

¹⁾ Työvoima- ja elinkeinokeskukset, ks. kartta liitteessä 12.

Arbetskrafts- och näringscentraler, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Työttömyyspäivärahat, työmarkkinatuki, yhdistelmätuen työmarkkinatuki, vuorottelukorvaukset, koulutustuet ja koulutuspäivärahat.

Arbetslöshetsdagpenningar, arbetsmarknadsstöd, i sammansatt stöd ingående arbetsmarknadsstöd, alterneringsersättningar, utbildningsstöd och utbildningsdagpenningar.

Unemployment allowances, labour market subsidies, labour market subsidies in combination with wage subsidy, job alternation compensations, training subsidies and training allowances.

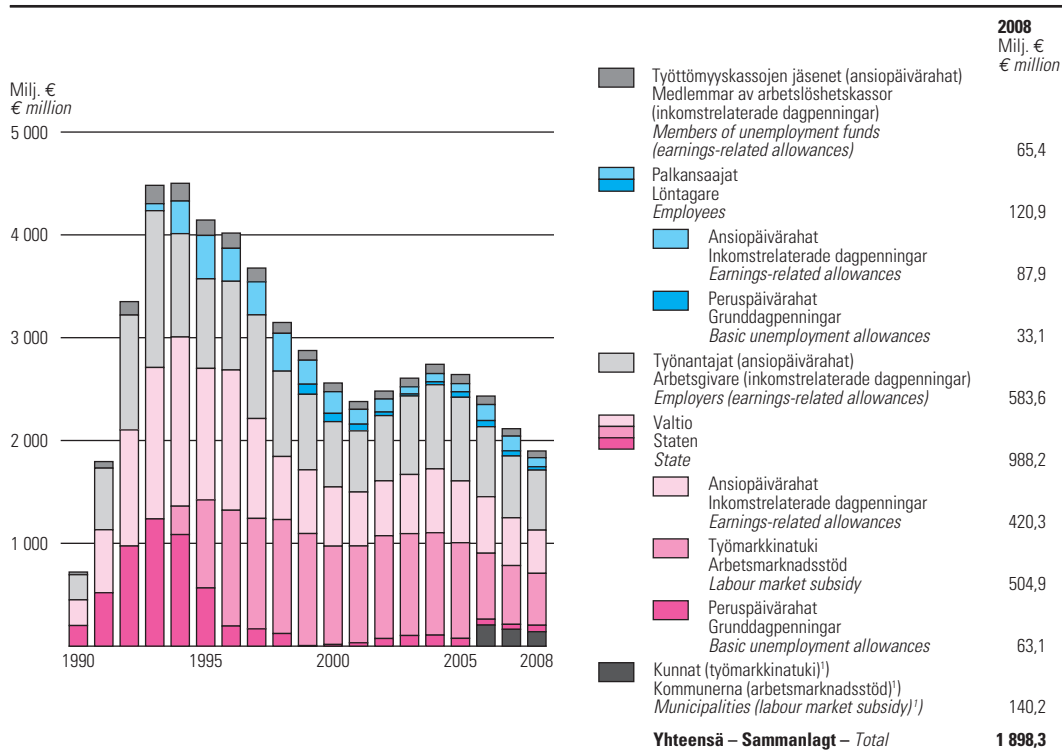
³⁾ Ne henkilöt ja heille maksetut etuudet, joiden TE-keskus on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

De personer och till dem utbetalda förmåner för vilka arbetskrafts- och näringscentralen inte är känd ingår enbart i summan för hela landet.

Where data about the employment and economic development centre was unavailable, beneficiaries and benefits have been included only in the totals for the whole country.

Lähde – Källa:

a, c SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.b, d SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 21. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 1990–2008, milj. euroa (vuoden 2008 rahana)**Figur 21. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenningar och arbetsmarknadsstöd 1990–2008, milj. euro (2008 års penningvärde)**Chart 21. *Financing of unemployment allowances and labour market subsidy benefits, 1990–2008 (in million euros at 2008 prices)*

¹⁾ Ks. taul. 108 huomautus.
Se tabell 108, Anm.
See N.B. in Table 108.

Huom. Vuosina 1985–1998 palkansaajien vakuutusmaksuista on otettu vuosittain huomioon se osa, jota ko. vuonna on tosiasiallisesti käytetty; osa tilityksistä on siirtynyt seuraavalle vuodelle.

Anm. Åren 1985–1998 har av löntagarnas försäkringspremier årligen beaktats den del som använts under året; en del av de redovisade medlen har överförts till följande år.

N.B. In the case of employee contributions for the period 1985–1998, only the contributions expended in the current year (and not rolled forward) are shown in the chart.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; Työttömyyspäivärahat, STM:n julkaisuja; Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik; Työttömyyspäivärahat (arbetslöshetsdagpenningar), social- och hälsovårdsministeriets publikationer; Social- och hälsovårdsministeriet; Finansinspektionen.

1.7 Lapsiperheiden tukeminen

Lapsen perheille aiheuttamia kustannuksia pyritään tasaamaan eri tavoin. Lapsen *elatuksen, huollon ja hoidon* turvaamiseksi maksetaan äitiysavustusta, vanhempainpäivärahaa, pienten lasten hoidon tukea, lapsilisää, lapseneläkettä, elatustukea, sosiaalivakuutusetuksiin liittyviä lapsikorotuksia ja vapaaehtoisten henkivakuutusten korvauksia sekä myönnetään elatusvelvollisuusvähennys verotuksessa. Lapseneläkkeet ja eläkkeiden lapsikorotukset sisältyvät eläketurvan taulukoihin, kun taas työttömyysturvaetuuksien lapsikorotukset työttömyysturvan taulukoihin.

Lapsen syntymän tai adoption aiheuttamia kustannuksia korvataan *äitiysavustuksella*. Avustus annetaan valinnan mukaan tavarana tai rahana. Lapsen syntyessä tai adoption yhteydessä vanhemmille maksetaan sairausvakuutuksen varoista *vanhempainpäivärahaa* (äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa). Työntekijällä on päivärahan maksun ajalta oikeus saada vapaata työstään. Työnantaja voi työehtosopimuksesta riippuen maksaa työntekijälleen *palkkaa* osalta äitiys- ja vanhempainvapaa-aikaa. Tällöin sairausvakuutuksen mukainen vanhempainpäiväraha maksetaan palkanmaksajalle eli työnantajalle.

Pienten lasten hoidon tuella pyritään rahallisesti tukemaan sekä alle kouluikäisen lapsen hoitojärjestelyjä vanhempainpäivärahakauden päätyttyä että pienen koululaisen alkutaivalta peruskoulun 1. ja 2. luokalla. Tukea maksetaan kotihoitoon tai yksityisen hoidon tukea taikka osittaisena hoitorahana.

Kotihoitoon ja yksityisen hoidon tuki on vaihtoehto kunnan järjestämälle päivähoitolle. Lakisääteisen tuen lisäksi kunnilla voi olla omia tukijärjestelmiä (ns. kuntakohtaiset lisät). Kela maksaa lakisääteisen tuen sekä kuntakohtaisen lisän, jos kunta on sopinut maksatuksesta Kelan kanssa. Toisen palveluksessa olevalla on oikeus saada hoitovapaata alle 3-vuotiaan lapsensa hoitamiseksi ja osittaista hoitovapaata siihen asti, kunnes lapsen 2. kouluvuosi päättyy. Työnantaja voi kieltäytyä vapaan antamisesta vain siitä aiheutuvan vakavan haitan perusteella.

Työnantajalla on oikeus saada sairausvakuutuksen varoista korvausta työntekijänsä vanhempainpäivärahaajalta maksamastaan vuosilomapalkasta tai -korvauksesta. Tällä pyritään tasaamaan lapsen syntymän ja hoidon työnantajille aiheuttamia kustannuksia.

Jokaisesta alle 17-vuotiaasta lapsesta maksetaan *lapsilisää*. Etuuden suuruus on porrastettu perheen lapsiluvun mukaan.

Lapsella on oikeus *elatusukeen* silloin, kun elatusvelvollinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen tai lapsel-

1.7 Stöd för barnfamiljer

Familjernas barnkostnader utjämnas av samhället på olika sätt. För *underhåll, vård och skötsel av barn* betalas moderskapsunderstöd, föräldradagpenning, stöd för vård av småbarn (barnvårdsstöd), barnbidrag, barnpension, underhållsstöd, barnförhöjningar till socialförsäkringsförmånerna samt ersättningar från frivilliga livförsäkringar och beviljas skatteavdrag för underhållsplikt. Barnpensionerna och pensionernas barnförhöjningar ingår i tabellerna över pensionsskyddet, medan barnförhöjningarna till arbetslöshetsförmåner ingår i tabellerna över arbetslöshetsförmåner.

Kostnader orsakade av barnafödelse eller adoption ersätts med ett *moderskapsunderstöd*. Understödet ges i form av en penningssumma eller varor, enligt sökandens önskemål. När barnet föds eller adopteras betalas *föräldradagpenning* (moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning) från sjukförsäkringen. En arbetstagare har rätt till vårdledighet under den tid då dagpenningen betalas ut. Beroende av kollektivavtalet kan arbetsgivaren betala *lön* för en del av moderskaps- och föräldradagpenningens. Då betalas föräldradagpenningen från sjukförsäkringen till löneutbetalaren, dvs. arbetsgivaren.

Stödet för vård av småbarn är avsett att ekonomiskt stödja ordnandet av vård både för barn under skolåldern efter föräldradagpenningstiden och för barn som går i grundskolans första och andra klass. Stödet utges i form av stöd för hemvård, stöd för privat vård eller partiell vårdpenning.

Hemvårds- och privatvårdsstödet är ett alternativ till kommunalt ordnad dagvård. Utom det lagstadgade stödet kan kommunerna ha egna stödssystem (kommuntillägg). FPA betalar det lagstadgade stödet samt kommuntillägget om kommunen har ingått avtal om utbetalning med FPA. En anställd som har barn under 3 år har rätt till vårdledighet och partiell vårdledighet till slutet av det andra skolåret. Arbetsgivaren kan vägra att ge ledighet bara om ledigheten kan medföra allvarliga olägenheter.

Arbetsgivaren har rätt att få ersättning från sjukförsäkringen för semesterlöner och -ersättningar som han betalar till sina anställda under föräldradagpenningstiden. Avsikten är att utjämna de kostnader som barnafödelse och -vård förorsakar arbetsgivaren.

För varje barn under 17 år betalas ett *barnbidrag*. Förmånen storlek graderas enligt antalet barn i familjen.

Ett barn har rätt till *underhållsstöd* när den underhållsskyldige försummat att betala underhållsbidrag eller nå-

le ei ole vahvistettu elatusvelvollista. Elatusavun laiminlyöntitapauksissa elatusvelvollinen joutuu maksamaan elatusavun myöhemmin elatustuen maksajalle. Elatus-tuen hoito siirtyi kuntien sosiaalihuollosta vastaavilta toimielimiltä Kelalle 1.4.2009.

Lapsiperheiden toimeentuloa turvataan myös useilla *asumiseen* kohdistuvilla ja lapsen *sairastamiseen* tai *vammautumiseen* liittyvillä etuuksilla. Viimeksi mainituista lapsen vammaistuki sekä sairausvakuutuksen erityishoitoraha esitetään myös vammais- ja terveysturvan taulukoissa.

gon underhållsskyldig inte fastställts för barnet. När bi-dragbetalningen försummats ska den underhållsskyldige senare betala bidraget till stödbetalaren. Skötseln av underhållsstödet överfördes från kommunernas socialvårdsorgan på FPA 1.4.2009.

Barnfamiljers utkomst tryggas även med hjälp av ett flertal förmåner som kan beviljas för *boendet* och för *sjuka* eller *handikappade barn*. Av de sistnämnda presenteras handikappbidrag för barn samt specialvårdspenning från sjukförsäkring- en även i tabellerna över handikapp- och sjukförmåner.

22. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuuksia¹⁾ 1990–2008, milj. euroa

Utkomstskyddsförmåner för barnfamiljer¹⁾ 1990–2008, milj. euro

Income maintenance benefits for families with children¹⁾, 1990–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Äitiys- avustukset Moders- kaps- understöd Maternity grant	Sairaus- vakuutuksen vanhempain- päivärahat Föräldradag- penningar från sjukförsäkringen Parenthood allowances under NHI	Vuosiloma- kustannus- korvaukset työnantajille Semester- kostnader- sättningar till arbetsgivare Compensations to employers for annual leave costs	Sairaus- vakuutuksen erityis- hoitorahat Specialvårds- penningar från sjukförsäkringen Special care allowances under NHI	Pienten lasten hoidon tuet ²⁾ Stöd för vård av småbarn ²⁾ Child day care subsidies ²⁾	Lapsilisät Barnbidrag Child benefits	Elatustuet Underhålls- stöd Child mainten- ance allowance	Lapsi- korotukset ³⁾ Barn- förhöjningar ³⁾ Child increases ³⁾	Lapsen vammais- tuet Handikapp- bidrag för barn Disability allowance for under- 16s
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1990	8,8	526,5	.	3,9	290,3	688,6	73,9	56	49,6
1991	9,4	603,0	.	3,9	354,9	805,8	81,5	115	59,3
1992	9,7	634,7	.	3,4	482,0	933,3	89,0	196	64,3
1993	9,4	574,5	.	2,5	516,8	935,9	101,3	276	64,5
1994	9,4	526,4	..	2,5	538,0	1 530,6	108,6	279	64,4
1995	9,7	507,3	5,7	2,3	503,8	1 474,7	119,5	264	66,1
1996	9,2	466,5	15,1	2,1	327,2	1 412,4	123,7	201	69,0
1997	9,4	459,6	14,0	2,1	319,5	1 410,2	126,4	181	71,2
1998	8,9	456,4	13,1	2,2	353,0	1 404,9	127,3	145	69,2
1999	9,1	466,9	12,8	2,3	343,4	1 397,2	133,5	129	71,6
2000	8,8	487,5	13,0	2,3	338,5	1 387,1	139,4	114	73,8
2001	9,4	500,1	13,3	2,4	328,6	1 376,1	137,8	107	78,8
2002	9,6	519,5	13,3	2,8	321,2	1 366,0	144,1	153	76,2
2003	11,1	569,7	26,4	2,8	312,4	1 358,6	143,4	155,8	73,7
2004	11,1	610,4	21,4	3,0	305,9	1 428,8	141,8	159,8	74,1
2005	11,0	644,1	22,4	2,9	340,0	1 424,4	139,3	152,1	72,7
2006	10,8	692,4	32,7	2,8	336,4	1 419,4	136,1	140,8	72,8
2007	10,3	771,8	37,1	2,8	333,0	1 411,4	144,0	126,4	72,6
2008	11,0	831,4	49,0	2,9	326,7	1 425,0	140,5	119,7	70,2

¹⁾ Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat mm. asumiseen kohdistuvat etuudet, lapseneläkkeet, vapaaehtoisten henkivakuutusten korvaukset, kuntakohtaiset lasten hoidon tuet ja verotuksen elatusvelvollisuusvähennys.

Tabellen omfattar inte alla förmåner. Där saknas bl.a. boendestödförmer, barnpensioner, ersättningar från frivilliga livförsäkringar, kommunala barnavårdsstöd och skatteavdrag för underhållsskyldiga.

Not all types of benefit are included in the Table (for example, housing benefits, orphans pensions, compensations paid on the basis of voluntary life assurance policies, separate municipal child day care subsidy schemes and tax deductions for child maintenance liabilities).

²⁾ Sisältää lakisääteisen lasten kotihoidon tuen (31.7.1997 saakka) ja lakisääteisen pienten lasten hoidon tuen (1.8.1997 alkaen).

Inkluderar lagstadgade hemvårdsstöd för barn (till 31.7.1997) och lagstadgade stöd för vård av småbarn (fr.o.m. 1.8.1997).

Includes statutory child home care allowances until 31 July 1997, and statutory child day care subsidies paid from 1 August 1997.

³⁾ Seuraavien etuuksien lapsikorotukset: Kelan eläkkeet, ansiosidonnaiset työttömyysturvaetuudet, Kelan maksamat työttömyysturvaetuudet ja sairaus-päivärahat (31.12.1993 saakka).

Barnförhöjningar till FPA-pensioner, inkomstrelaterade arbetslöshetsbidrag, arbetslöshetsbidrag från FPA och sjukdagpenningar (till 31.12.1993).

Included with pensions from Kela, earnings-related unemployment benefits, unemployment benefits provided by Kela, and sickness allowances (until year-end 1993).

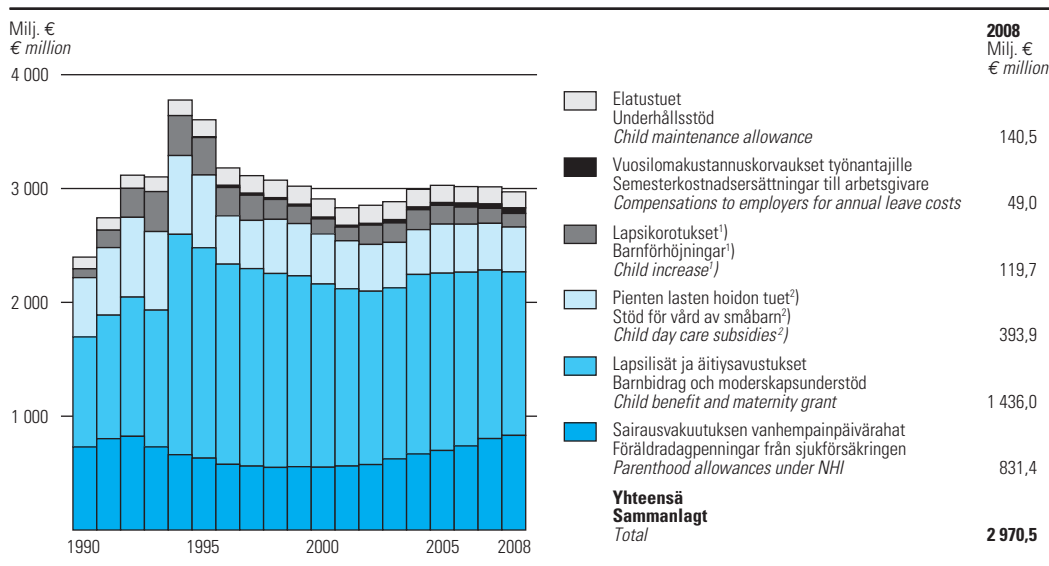
Lähde – Källa:

a Valtion tilinpäätös (vuoteen 1993); (Vuodesta 1994) SVT. Kela: Äitiysavustus www.kela.fi/tilastot – Statsboksutlet (till år 1993); (från år 1994) FOS. FPA: Moderskapsunderstöd www.fpa.fi/statistik.

b–f, i SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Sairauspäiväraha / Pienten lasten hoidon tuki / Lapsilisä / Vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning / Sjukdagpenning / Barnavårdsstöd / Barnbidrag / Handikappförmåner www.fpa.fi/statistik.

g SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 2002; Terveystien ja hyvinvoinnin laitos (THL); www.stakes.fi/Fi/Tilastot/Aiheittain/Lapsuusjaperhe/lapsenelatusjahuolto.htm [viitattu 21.7.2009] – FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 2002; Institutet för hälsa och välfärd (THL); www.stakes.fi/SV/indexSV.htm [hämtad 21.7.2009].

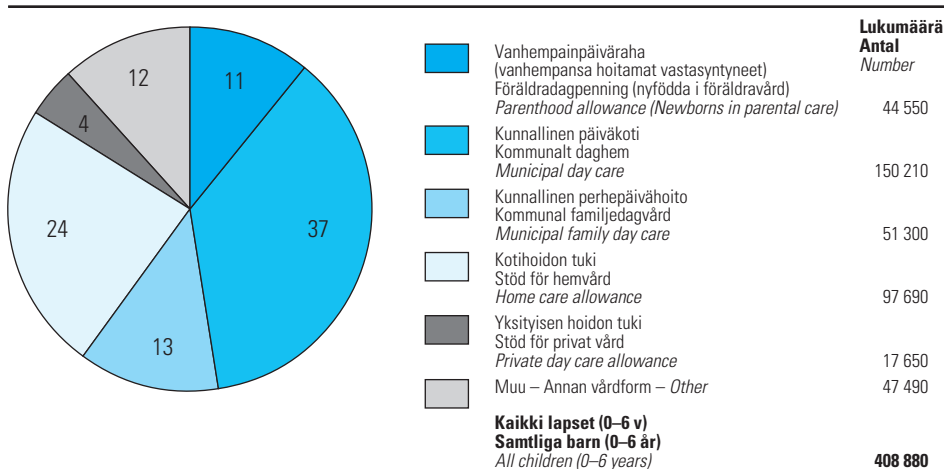
h SVT. Kela: Kelan eläkkeet / Kelan työttömyysturva; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA / Arbetslöshetsförmåner från FPA; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 22. Perhepoliittiset tuet 1990–2008, milj. euroa (vuoden 2008 rahana)**Figur 22. Familjebidrag 1990–2008, milj. euro (2008 års penningvärde)****Chart 22. Family benefits, 1990–2008, in million euros (at 2008 prices)**

¹⁾ Ks. taul. 22 alaviite 3.
Se tabell 22, fotnot 3.
See footnote 3 to Table 22.

²⁾ Sisältää kuntakohtaiset lisät.
Inkluderar kommuntillägg.
Includes municipal supplements.

Lähde: Taulukko 22.
Källa: Tabell 22.

Kuvio 23. Alle kouluikäiset lapset hoitomuodon mukaan 31.12.2008, %**Figur 23. Antal barn under skolåldern med fördelning enligt vårdform 31.12.2008, %****Chart 23. Children under school age, by type of day-care provision, at year-end 2008, %**

Huom. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen luvuista puuttuvat Ahvenanmaan maakunnan tiedot.

Anm. I siffrorna för hemvårds- och privatvårdsstöd ingår inte uppgifter för landskapet Åland.

N.B. The figures for the child home care and private day care allowances do not include data from the Province of Åland.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Pienten lasten hoidon tuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot; Terveystien ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning / Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik; Institutet för hälsa och välfärd (THL).

1.8 Asumisen tuki

Yhteiskunta tukee asumista sekä rahallisesti että palveluin. Asunnon hankkimista tai perusparantamista tuetaan myöntämällä lainaa tai lainaan korkotukea. Myös asunnon korjaamiseen ja kunnostukseen voi saada avustusta. Osa asuntolainojen koroista on verovähennyskel-poista.

Asumista tuetaan myös suoraan asumismenoja pienentävillä tuilla. Näitä ovat yleinen asumistuki, eläkkeensaajan asumistuki, opintotuen asumislisä ja sotilasavustuksen osana maksettava asumisavustus. Näiden kaikkien toimeenpano kuuluu Kelalle.

Palvelu- ja tukiasumista sekä perhe- ja laitoshoidon järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat eriasteista tukea asumisessaan (esim. vanhukset, vammaiset, päihdeongelmaiset).

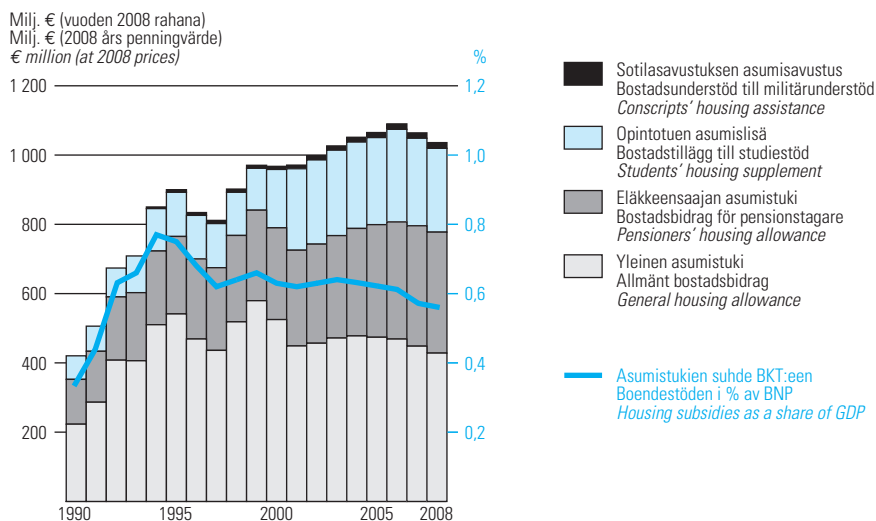
1.8 Stöd för boende

Samhället stöder boendet dels finansiellt och dels med service. För såväl bostadsköp som sanering av bostaden beviljas lån eller räntestöd för lån. Bidrag kan dessutom beviljas för reparationer och renovering av bostaden. En del av räntorna på bostadslån får avdras vid beskattningen.

Stöd för boendet beviljas även med direkta bidrag som minskar boendeutgifterna. Det är fråga om allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionstagare, bostadstillägg till studiestöd och bostadsunderstöd i samband med militärunderstöd. Alla dessa bidrag handhas av FPA.

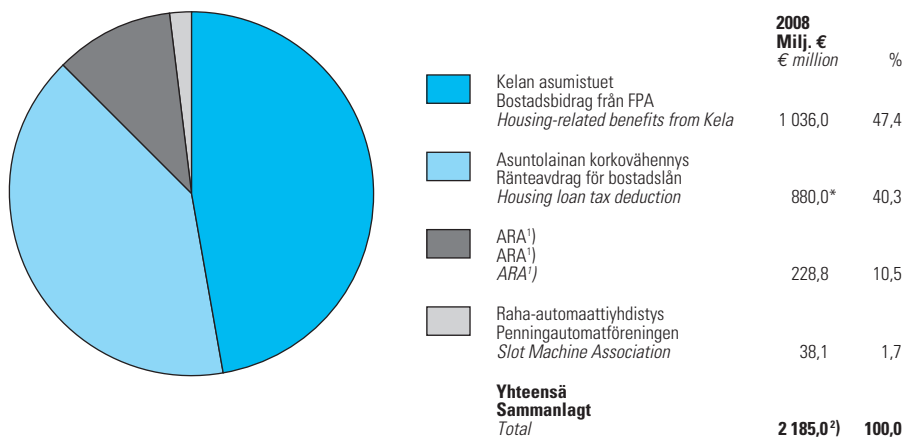
Service- och stödboende samt familje- och institutionsvård ordnas för personer som behöver olika grader av stöd för sitt boende (t.ex. äldre, handikappade, missbrukare).

Kuvio 24. Kelan maksamat asumistuet ja niiden suhde bruttokansantuotteeseen 1990–2008
Figur 24. Av FPA betalda stöd för boende i euro och i procent av bruttonationalprodukten 1990–2008
Chart 24. Housing subsidies paid by Kela: Benefit expenditure and its share of GDP, 1990–2008

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; SVT, Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.
 Källa: SC, Nationalräkenskaper; FOS, FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 25. Asumisen tuet 2008
Figur 25. Stöd för boendet 2008
Chart 25. Support for housing 2008

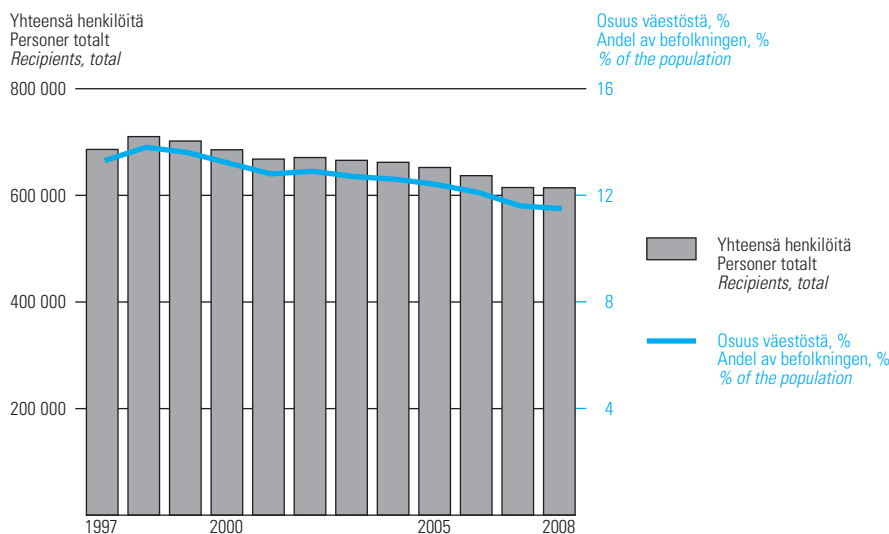
¹⁾ Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.
 Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.
 The Housing Finance and Development Centre of Finland.

²⁾ Sisältää ASP-korkotukea 2,1 milj. euroa.
 Inkluderar BSP-räntestöd 2,1 milj. euro.
 Includes ASP interest subsidies totalling €2.1 million.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot; Ympäristöministeriö.
 Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik; Miljöministeriet.

Kuvio 26. Kelan asumistuet: Henkilöitä tuen piirissä ja osuus väestöstä 1997–2008 (31.12.)
Figur 26. Bostadsbidrag från FPA: Antal personer samt andel av befolkningen som omfattas av bidraget, 1997–2008 (31.12)
Chart 26. Housing-related benefits provided by Kela: Number of recipients, and recipients as a percentage of the population, 1997–2008 (at year-end)

Chart 26. Housing-related benefits provided by Kela: Number of recipients, and recipients as a percentage of the population, 1997–2008 (at year-end)

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva

Yhteiskunta tukee opiskeluaikaista toimeentuloa eri tavoin. Valtion rahoittama *opintotuki* on päätoimisen omaehtoisen opiskelun yleinen tukimuoto. Sen toimeenpääntö kuuluu Kelan tehtäviin. Opintotuki koostuu *opintorahasta*, *asumislisästä* ja *opintolainan valtiontakauksesta*. Muita tukimuotoja ovat *korkeavustus*, *opintolainavähennys* ja *ateriatuki*.

Työssä olevien palkansaajien ja yrittäjien omaehtoista koulutusta ammatillisten taitojen parantamiseksi tuetaan Koulutusrahaston myöntämällä *aikuiskoulutustulolla*. Mahdollisen opintolainan valtiontakauksen myöntää Kela. Lisäksi Koulutusrahasto myöntää *ammattitutkintostipendejä* kertakorvauksena suoritetusta näyttötutkinnosta. *Maatalousyrittäjillä* on oma opintorahajärjestelmänsä.

Työvoimaviranomaisten järjestämä aikuiskoulutus on tarkoitettu pääasiassa työttömille. *Työvoimakoulutuksen aikaisen toimeentulon* voi saada koulutustukena työttömyyskassoilta (ansioturva) tai koulutus-/työmarkkinatukena Kelalta (perusturva). Nämä etuudet sisältyvät työttömien toimeentuloturvaan koskeviin tilastoihin.

Työttömät voivat saada tukea (*koulutuspäivärahaa*) omaehtoisen, ammatillisia valmiuksia edistävän opiskelun ajalta. Työttömyyskassat huolehtivat ansioturvana maksettavan koulutuspäivärahan maksamisesta jäsenilleen, perusturvana maksettavasta koulutuspäivärahasta huolehtii Kela. Koulutuspäivärahat sisältyvät työttömyysturvatilastoihin.

Kela maksaa *koulumatkatukea* lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville. Koulumatkatukena korvataan päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Tuki maksetaan valtion varoista.

Kela maksaa *koululaiseläkettä* 18–20-vuotiaalle orvolle, jos tämä opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa. Koululaiseläkkeet kuuluvat perhe-eläkkeisiin, ja niitä koskevat tilastot esitetään eläketurvaosiossa.

Vajaakuntoisille, jotka osallistuvat työkykyä ylläpitävään tai parantavaan koulutukseen, maksetaan toimeentulon turvaksi *kuntoutusrahaa* usealta taholta (Kela, työeläkejärjestelmä, tapaturma- ja liikennevakuutus, työvoimahallinto). Kuntoutusrahat löytyvät kuntoutustilastoista.

1.9 Utkomstskydd för studerande

Samhället tryggar utkomsten för studerande på olika sätt. Den allmänna formen av stöd för heltidsstudier är det statsfinansierade *studiestödet*, som FPA har hand om. Studiestödet består av *studiepenning*, *bostadstillägg* och statsgaranti för studielån. Andra stödformer är *räntebidrag*, *studielånsavdrag* och *måltidsstöd*.

Löntagare och företagare som genomgår frivillig utbildning för att förbättra sina yrkeskunskaper kan få *vuxenutbildningsstöd* från Utbildningsfonden. Eventuell statsgaranti för studielån beviljas av FPA. Utbildningsfonden beviljar även *yrkesexamensstipendier* som engångsbelopp till den som avlagt en fristående examen. *Lantbruksföretagarna* har sitt eget studiepenningssystem.

Arbetsmyndigheterna ordnar vuxenutbildning som huvudsakligen är avsedd för arbetslösa. I *utkomstbidrag vid arbetskraftsutbildning* kan man få utbildningsstöd från arbetslöshetskassorna (förtjänstskydd), eller utbildnings-/arbetsmarknadsstöd från FPA (grundskydd). Dessa förmåner ingår i statistiken över utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetslösa kan få stöd (*utbildningsdagpenning*) för frivilliga studier som främjar yrkesfärdigheterna. Arbetslöshetskassorna betalar ut utbildningsdagpenning till sina medlemmar, och FPA betalar utbildningsdagpenningarna inom grundskyddet. Utbildningsdagpenningarna ingår i statistiken om arbetslöshetsförmåner.

FPA betalar *stöd för skolresor* till gymnasie- och yrkesläroanstalts elever i ersättning för kostnaderna för dagliga skolresor. Skolrestödet betalas av statens medel.

FPA betalar *studiepension* till föräldralösa 18–20-åringar som bedriver heltidsstudier eller genomgår yrkesutbildning. Studiepensionerna ingår i familjepensionerna, och statistiken över dem presenteras i avsnittet om pensioner.

Handikappade som deltar i utbildning som syftar till att bevara eller förbättra arbetsförmågan kan få *rehabiliteringspenning* från olika instanser (FPA, arbetspensionssystemet, olycksfalls- och trafikförsäkringen, arbetskraftsförvaltningen). Rehabiliteringspenningen ingår i rehabiliteringsstatistiken.

23. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuksia 1990–2008

Utkomstskyddsförmåner för studerande 1990–2008

Income security benefits for students, 1990–2008

Vuoden aikana Under året During the year	Yleinen opiskeluaajan toimeentuloturva – Utkomstskydd under studietiden – Income security benefits for students								
	Opintotuki ¹⁾ Studiestöd ¹⁾ Student financial aid ¹⁾		Aikuiskoulutustuki ²⁾ Vuxenutbildningsstöd ²⁾ Adult education subsidy ²⁾		Ammatti- koulutusraha ³⁾ Yrkes- utbildnings- penning ³⁾ Vocational training allowance ³⁾	Ammatti- tutkinto- stipendium Stipendium för yrkesexamen Vocational qualifications grant	Koululais- eläke Studie- pension Orphan's pension for students	Kuntoutus- raha ⁴⁾ Rehabili- terings- penning ⁴⁾ Rehabilita- tion allowance ⁴⁾	Koulumatka- tuki ⁵⁾ Skolrese- stöd ⁵⁾ School trans- portation subsidy ⁵⁾
	Opintoraha Studie- penning Study grant	Aikuisopintoraha ⁶⁾ Vuxenstudiepenning ⁶⁾ Study grant for mature students ⁶⁾	Tuki Stöd Cash benefit	Lainatakaus Lånegaranti Loan guarantee					
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
	Milj. € – € million								
1990	138,9	16,1	.	.	.	.	3,9	.	.
1991	169,1	42,1	.	.	12,7	.	2,6	.	.
1992	228,9	68,6	.	.	23,7	.	1,9	36,0	.
1993	271,3	62,9	.	.	17,1	.	2,3	40,5	.
1994	342,5	41,9	.	.	9,9	.	2,5	38,2	.
1995	401,5	33,6	.	.	7,4	.	2,5	33,5	.
1996	391,9	25,9	.	.	6,7	0,2	2,6	28,0	.
1997	404,9	19,1	.	.	6,0	0,5	2,7	25,1	7,4
1998	430,0	14,2	.	.	5,9	0,8	2,6	19,5	20,7
1999	434,5	12,2	.	.	6,3	1,1	2,6	18,7	22,2
2000	423,8	11,6	.	.	6,1	1,9	2,5	18,7	23,3
2001	428,3	8,4	4,6	?)	5,3	2,2	2,7	18,9	24,8
2002	434,1	1,7	21,2	?)	1,9	2,6	2,9	20,5	24,7
2003	440,2	.	25,3	?)	.	3,3	2,8	19,9	25,6
2004	439,6	.	26,8	?)	.	3,9	2,8	20,5	25,4
2005	432,0	.	28,4	?)	.	4,6	2,7	19,3	27,9
2006	419,0	.	30,1	?)	.	7,4	2,7	18,0	30,7
2007	406,0	.	30,5	?)	.	7,5	2,7	17,2	32,0
2008	440,7	.	30,0	?)	.	7,5	2,7	17,0	36,1
	Etuuden saajia vuoden aikana – Förmånstagare under året – Recipients during the year								
1994	272 310 ⁸⁾	22 210 ⁸⁾	.	.	8 400*	.	4 660 ⁹⁾	11 490	.
1995	290 040 ⁸⁾	17 280 ⁸⁾	.	.	6 040*	.	4 590 ⁹⁾	10 910	.
1996	285 230 ⁸⁾	13 640 ⁸⁾	.	.	5 540*	1 060	4 770 ⁹⁾	10 890	.
1997	293 040 ⁸⁾	10 290 ⁸⁾	.	.	5 500*	2 160	4 910 ⁹⁾	11 840	— ¹⁰⁾
1998	302 720 ⁸⁾	7 390 ⁸⁾	.	.	5 600*	3 460	4 740 ⁹⁾	12 190	51 360 ¹⁰⁾
1999	316 680 ⁸⁾	6 640 ⁸⁾	.	.	5 800*	5 050	4 580 ⁹⁾	12 100	54 870 ¹⁰⁾
2000	321 400 ⁸⁾	6 000 ⁸⁾	.	.	5 840*	7 650	4 490 ⁹⁾	11 890	54 640 ¹⁰⁾
2001	297 310 ⁸⁾	4 660 ⁸⁾	2 080	670	4 660*	9 370	4 590 ⁹⁾	12 020	51 260 ¹⁰⁾
2002	295 890 ⁸⁾	1 820 ⁸⁾	5 240	1 440	2 140*	10 750	4 850 ⁹⁾	12 020	51 070 ¹⁰⁾
2003	298 020 ⁸⁾	270 ⁸⁾	6 470	1 690	.	14 060	4 690 ⁹⁾	11 970	51 130 ¹⁰⁾
2004	295 830 ⁸⁾	.	6 580	1 530	.	16 270	4 590 ⁹⁾	12 310	50 620 ¹⁰⁾
2005	292 950 ⁸⁾	.	6 970	1 440	.	17 500	4 400 ⁹⁾	12 020	49 630 ¹⁰⁾
2006	288 070 ⁸⁾	.	7 480	1 390	.	22 240	4 330 ⁹⁾	11 410	51 030 ¹⁰⁾
2007	283 580 ⁸⁾	.	7 990	1 320	.	22 400	4 200 ⁹⁾	10 460	51 630 ¹⁰⁾
2008	286 090 ⁸⁾	.	7 750	1 140	.	21 910	4 130 ⁹⁾	9 420	51 730 ¹⁰⁾

¹⁾ Asumisliisä ei sisälly rahamääriin (ks. taul. 126).

Bostadstillägg ingår inte i beloppen (se tabell 126).

Housing supplements only included in recipient totals (see Table 126).

²⁾ Aikuiskoulutustukea alettiin maksaa 1.8.2001. Kela myöntää opintolainan valtiontakauksen.

Vuxenutbildningsstöd började betalas 1.8.2001. Statsgaranti för studielån beviljas av FPA.

Adult education subsidy was introduced on 1 August 2001. Government guarantees for student loans are granted by Kela.

³⁾ Aikasarja sisältää myös vuorotteluvapaan ajalta maksetut osittaiset ammattikoulutusrahat ja näiden saajat. Ammattikoulutusraha lakkasi 31.12.2002. Tidsserien inkluderar för alterneringstid utgivna partiella yrkesutbildningspenningar, jämte mottagare. Yrkesutbildningspenningen upphörde 31.12.2002. The time series includes so-called partial vocational training grants payable to persons on job alternation leave, which were discontinued at year-end 2002.

⁴⁾ Kuntoutusraha Kelan vajaakuntoisille antaman ammatillisen kuntoutuksen ajalta.

Rehabiliteringspenning under yrkesinriktad FPA-rehabilitering för handikappade.

Rehabilitation allowance paid during vocational rehabilitation organized by Kela for persons with impaired functional ability.

⁵⁾ Koulumatkatukea alettiin maksaa 1.7.1997 lukien.

Skolresestöd började utges 1.7.1997.

Available since 1 July 1997.

⁶⁾ Lakkasi 31.12.2002.

Upphörde 31.12.2002.

Discontinued at year-end 2002.

⁷⁾ Aikuiskoulutustuen saajille myönnettyn opintolainojen maksetut takausvastuut sisältyvät opintolainojen maksettuihin takausvastuuihin taulukossa 135. De borgensansvarsbetalningar som erlagts för studielån som beviljats mottagare av vuxenutbildningsstöd ingår i borgensansvarsbetalningarna i tabell 135. Loan guarantee payments made in respect of loans granted to recipients of adult education subsidy are included in the loan guarantee payments presented in Table 135.

⁸⁾ Lukuvuoden aikana opintotukea saaneet (numerosarjat alkavat lukuvuodesta 1993/1994).

⁹⁾ 31.12.

At year-end.

¹⁰⁾ Lukuvuoden aikana tukea saaneet (aikasarja alkaa lukuvuodesta 1996/1997).

Stödtagare under läsåret (tidsserien börjar från läsåret 1996/1997).

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 23 continued

Vuoden aikana Under året During the year	Työttömien koulutusajan toimeentuloturva Utkomstskydd för arbetslösa under utbildningstid <i>Income security benefits for unemployed persons undergoing training</i>			Koulutuspäiväraha ¹¹⁾ Utbildningsdagpenning ¹¹⁾ <i>Training allowance¹¹⁾</i>		Erorahan aikuis- koulutuslisä ¹²⁾ Avgångsbidragets vuxenutbildnings- tillägg ¹²⁾ <i>Redundancy pay/Training supplement¹²⁾</i>
	Työvoimapolitiittinen koulutus Arbetskraftspolitisk utbildning <i>Labour market training</i>			Perusturva Grundtrygghet <i>Basic benefits</i>	Ansioturva Inkomstrelaterade förmåner <i>Earnings-related benefits</i>	
	Perusturva Grundtrygghet <i>Basic benefits</i>	Ansioturva Inkomstrelaterade förmåner <i>Earnings-related benefits</i>				
	Koulutustuki Utbildningsstöd <i>Training subsidy</i>	Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd <i>Labour market subsidy</i>	Koulutustuki Utbildningsstöd <i>Training subsidy</i>			
	j	k	l	m	n	o
Milj. € – € million						
1990	.	.	.	.	.	1,6
1991	41,1	.	100,2	.	.	4,6
1992	60,2	.	176,2	.	.	12,3
1993	51,5	.	196,7	.	.	12,9
1994	30,2	13,3	185,7	.	.	11,3
1995	24,1	28,0	196,5	.	.	9,1
1996	19,7	71,3	234,5	.	.	7,6
1997	14,7	88,2	240,5	0,2	1,6	5,9
1998	11,0	87,8	203,2	1,1	12,1	4,0
1999	10,8	95,4	167,8	1,8	16,5	3,4
2000	10,4	79,3	140,5	1,8	10,0	3,3
2001	10,1	72,6	121,1	1,5	7,9	3,2
2002	12,3	84,3	133,1	2,5	9,5	3,0
2003	15,3	95,4	162,0	3,4	12,2	1,7
2004	17,5	92,6	182,3	3,5	14,7	0,1
2005	15,9	85,6	172,8	3,3	15,1	.
2006	15,9	84,7	167,4	3,5	15,4	.
2007	17,1	89,9	176,9	3,7	16,9	.
2008	17,2	78,1	167,4	3,3	18,0	.
Etuuden saajia vuoden aikana – Förmånstagare under året – Recipients during the year						
1994	17 320	10 870	54 090	.	.	13 100
1995	13 150	23 790	63 240	.	.	10 500
1996	9 970	41 860	66 910	.	.	8 500
1997	7 470	49 520	69 560	110	580	6 370
1998	5 980	50 980	57 480	420	2 060	4 480
1999	5 470	52 140	45 770	600	2 520	3 680
2000	5 140	45 700	38 870	690	1 750	3 730
2001	4 890	40 080	32 440	620	1 500	3 520
2002	5 240	40 220	32 550	840	1 670	2 910
2003	5 870	40 550	34 870	1 010	1 930	1 740
2004	6 280	36 690	36 390	1 090	2 190	160
2005	6 230	34 860	33 330	1 130	2 230	.
2006	6 110	36 000	32 020	1 180	2 350	.
2007	6 430	36 460	32 610	1 170	2 440	.
2008	6 430	30 320	29 250	1 040	2 410	.

¹¹⁾ Sisältää omaehtoisien opiskelun tuen pitkäaikaistyöttömille (1.8.1997–31.12.1999).

Inkluderar stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1.8.1997–31.12.1999).

Includes financial support in respect of self-motivated studies for the long-term unemployed (between 1 August 1997 and 31 December 1999).

¹²⁾ Lakkasi 31.12.2002. Tätä ennen alkaneeseen koulutukseen myönnetty lisät kuitenkin maksetaan.

Upphörd 31.12.2002. Tillägg som beviljats för tidigare påbörjad utbildning betalas dock ut.

Discontinued at year-end 2002, but existing benefits continue in payment.

Lähde – Källa:

a, b, d Valtion opintotukikeskus: Opintotuki 1992–1993, Vuosikertomus 1992; Kelan opintotukikeskus: Päättörekisteritilasto lukuvuodelta 1993–1994, 1994–1995, 1995–1996 ja 1996–1997; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot – Statens studiestödscentral: Studiestödet 1992–1993, Årsberättelse 1992; FPA:s studiestödscentral: Beslutsregisterstatistik för läsåren 1993–1994, 1994–1995, 1995–1996 och 1996–1997; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

c, f Finanssivalvonta; Koulutusrahasto: Toimintakertomus 2008 www.koulutusrahasto.fi/toimintakertomus_2008.pdf [viitattu 23.9.2009] – Finansinspektionen; Utbildningsfonden: Verksamhetsberättelsen 2008 www.utbildningsfonden.fi/verksamhetsberattelsen_2008.pdf [hämtad 23.9.2009].

e, o Finanssivalvonta – Finansinspektionen.

g–k, m SVT. Kela: Kelan eläkkeet / Kelan kuntoutus / Koulumatkatuki / Kela työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA / FPA-rehabilitering / Skolrestöd / Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

l, n SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

2 | Kelan eläke-etuudet FPA:s pensionsförmåner

2008

- Kansaneläke
Folkpension
Vanhuuseläke
Ålderspension
Työkyvyttömyyseläke
Sjukpension
Työttömyyseläke
Arbetslöshetspension
- Perhe-eläke
Familjepension
Leskeneläke
Efterlevandepension
Lapseneläke
Barnpension
- Muut eläke-etuudet
Övriga pensionsförmåner
Rintamalisät
Fronttillägg
Lapsikorotus
Barnförhöjning

2.1 Yleistä

Vuoden 2008 alussa tuli voimaan kansaneläkelainsäädännön uudistus, jonka tavoitteena oli selkeyttää ja ajanmukaistaa lainsäädäntöä. Lainmuutoksen seurauksena tilastollisen vuosikirjan tilastoinnissa käytetyt eläkekäsitteet ovat muuttuneet. Tämän vuoksi aikasarjojen ja taulukkojen vertailukelpoisuus aiempiin vuosiin nähden on useilta kohdin katkennut. Lisäksi eläkkeensaajan asumistukeen ja eläkkeensaajan hoitotukeen liittyvät selostukset ja tilastot on liitetty vammaisetuuksia ja asumistukia käsitteleviin lukuihin. Tarkemmin uudistuksen pääkohdat ja vaikutukset tilastointiin selostetaan sivulla 96 ja liitteessä 1.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Tilasto Suomen eläkkeensaajista (SVT)
- Tilasto Suomen eläkkeensaajista kunnittain (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot
- www.etk.fi > Tilastot > Eläkkeet > Kaikki eläkkeensaajat

Perusedellytykset

Kansaneläkelainsäädäntö. Kansaneläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvilla henkilöillä. Suomessa asuminen määritellään asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetussa laissa. Suomen kansalaisella on oikeus kansaneläkkeeseen, jos hän on 16 vuotta täytettyään asunut Suomessa vähintään kolme vuotta. Ulkomaan kansalaiselle eläke voidaan myöntää hänen asuttuaan Suomessa viimeiset kolme vuotta. Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää ilman näitä asumisaikoja alle 19-vuotiaana Suomessa asuessaan työkyvyttömäksi tulleen.

Perhe-eläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvalla leskellä ja lapsella. Lisäksi edellytetään, että edunjäntäjä asui kuollessaan Suomessa. Edunjäntäjän ja lesken asumisaikavaatimukset ovat samat kuin kansaneläkkeissä. Lapsilla näitä vaatimuksia ei ole.

Suomessa asuvat pakolaiset ja valtiottomat rinnastetaan Suomen kansalaisiin kansaneläke- ja perhe-eläkelakia sovellettaessa.

Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä myönnetään Suomessa asuvalle henkilölle, jolla on rintamalisään oikeutava tunnus. Myös ulkomailla asuvalle henkilölle voidaan maksaa rintamalisää, jos hän saa kansaneläkettä Suomesta. Ns. ulkomaille maksettava rintamalisä, joka maksetaan kahdesti vuodessa, myönnetään kansalaisuudes-

2.1 Allmänt

I början av 2008 trädde en reviderad folkpensionslagstiftning i kraft. Syftet var att förenkla och modernisera lagstiftningen. På grund av lagändringen har pensionsbegreppen i statistisk årsbok ändrats. Detta har i många fall resulterat i att det inte går att jämföra uppgifterna i tidsserier och tabeller med uppgifter från tidigare år. De redogörelser och den statistik som gäller bostadsbidraget för pensionstagare och vårdbidraget för pensionstagare ingår nu i kapitlet om bostadsbidrag och handikappförmåner. För reformen i huvuddrag och dess inverkan på statistikföringen redogörs närmare på sidan 96 och i bilaga 1.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- Statistik över pensionstagarna i Finland (FOS)
- Statistik över pensionstagarna i Finland efter kommun (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik
- www.etk.fi > På svenska > Statistik > Pensioner > Alla pensionsstagare

Allmänna förutsättningar

Folkpensionslagstiftningen. För rätt till folkpension krävs att man är bosatt i Finland. Bosättning i Finland definieras i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. En finsk medborgare har rätt till folkpension om han bott i Finland minst tre år efter 16 års ålder. En utländsk medborgare som flyttat till Finland kan beviljas pension efter att ha varit bosatt i landet de senaste tre åren. Sjukpension kan utan dessa bosättningskrav beviljas den som medan han bott i Finland blivit arbetsoförmögen före 19 års ålder.

Rätt till familjepension har efterlevande make och barn som bor i Finland, förutsatt att förmånslåtare bodde i Finland vid sin död. För både förmånslåtare och den efterlevande maken gäller samma krav på bosättningsstid som i fråga om folkpension. Sådana villkor gäller inte för barn.

I Finland bosatta flyktingar och statslösa personer jämsställs med finska medborgare vid tillämpning av folk- och familjepensionslagarna.

Fronttillägg och extra fronttillägg beviljas personer bosatta i Finland som har ett tecken som berättigar till fronttillägg. Även utomlands bosatta personer kan få fronttillägg om de har finländsk folkpension. Fronttillägg till utlandet, som betalas två gånger per år, beviljas oavsett medborgarskap utomlands bosatta

ta riippumatta ulkomailla asuvalle henkilölle, jolla on tunnus ja joka ei saa Suomesta kansaneläkettä.

Jos kansan- tai perhe-eläkettä saava henkilö muuttaa ulkomaille asumaan, eläkettä maksetaan vuoden ajan muutosta, jos eläkkeensaaja on asunut Suomessa vähintään vuoden ajan ennen eläkkeen alkamista. Eläkettä maksetaan pitempään, jos eläkkeensaaja on välittömästi ennen eläkkeen alkamista asunut Suomessa 10 vuotta tai jos ulkomailla asuminen on välttämätöntä eläkkeensaajan tai hänen lähiomaisensa sairauden vuoksi.

EY-lainsäädännön ja sosiaaliturvasopimusten vaikutus. EY-lainsäädäntö ja Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuvaan eläketurvaan. EY-säännökset koskevat EU/ETA-alueella tai Sveitsissä työskenteleviä jäsenmaiden, Sveitsin tai ns. kolmansien valtioiden kansalaisia ja heidän perheenjäseniään. Pohjoismaiden sosiaaliturvasopimus koskee lähinnä niitä EU/ETA-alueella asuvia pohjoismaiden kansalaisia (ei-työntekijät), joihin ei sovelleta EY-lainsäädäntöä. Kahdenvälisillä sosiaaliturvasopimuksilla annetaan vastavuoroisesti oikeus toisen sopimusmaan eläkkeisiin.

Eläke-etuudet ja niiden määräytyminen

Kelan eläke-etuuksia ovat *kansaneläke*, *perhe-eläke*, *lapsikorotus*, *rintamalisä* ja *ylimääräinen rintamalisä*. Kansaneläkkeenä maksetaan vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä ja työttömyyseläkettä, Perhe-eläkkeenä maksetaan lapseneläkettä ja leskeneläkettä.

Kansaneläkkeet

Vanhuuseläke. Vanhuuseläke myönnetään

- *varhennettuna* 62–64 vuoden iässä. Eläke säilyy nimeltään ja suuruudeltaan varhennettuna vanhuuseläkkeenä henkilön täytettyä 65 vuotta.
- *varsinaisena* vanhuuseläkkeenä
  - 65 vuoden iässä tai
  - 62–64 vuoden iässä eläketuen ehdot täyttävälle pitkäaikaistyöttömälle.
- *lykättyä* henkilön siirrettyä eläkkeensä alkamisajankohdan 65 vuoden ikää myöhemmäksi.

Työkyvyttömyyseläke. Työkyvyttömyyseläke myönnetään

- 16–64-vuotiaalle henkilölle, joka sairauden, vian tai vamman takia ei kykene tekemään tavallista työtään tai muuta siihen verrattavaa työtä, jota ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen pidetään hän-

personer som innehar ett tecken och inte får finländsk folkpension.

Till folk- eller familjepensionstagare som flyttar utomlands betalas pensionen i ett års tid, om pensionstagaren bott i Finland minst ett år före pensionens början. Därefter kan utbetalningen förlängas, om pensionstagaren bott i Finland tio år omedelbart innan pensionen började utges eller om utlandsvistelsen är nödvändig på grund av sjukdom hos pensionstagaren eller en nära anhörig.

Verkan av EY-lagstiftningen och avtalen om social trygghet. EY-lagstiftningen och de trygghetsavtal Finland ingått medför avvikelser i det bosättningsbaserade pensionsskyddet. EY-bestämmelserna avser medborgare i EY-länderna, Schweiz eller s.k. tredje land som arbetar inom EU/EES-området eller i Schweiz och deras familjer. Den nordiska konventionen om social trygghet avser närmast de inom EU/EES-området bosatta nordiska medborgare (icke-arbetstagare) som inte omfattas av EY-lagstiftningen. Bilateral trygghetsavtal berättigar till det andra landets pensioner.

Pensionsförmåner och villkor

FPA:s pensionsförmåner är *folkpension*, *familjepension*, *barnförhöjning*, *fronttillägg* och *extra fronttillägg*. I folkpension betalas ålderspension, sjukpension och arbetslöshetspension och i familjepension betalas barnpension och efterlevandepension.

Folkpension

Ålderspension. Ålderspension beviljas

- *som förtida pension* vid 62–64 års ålder. Benämning och belopp bibehålls oförändrade när pensionstagaren fyller 65 år.
- *som egentlig ålderspension*
  - vid 65 års ålder eller
  - vid 62–64 års ålder för långtidsarbetslösa som uppfyller villkoren för pensionsstöd.
- *som senarelagd pension* när pensioneringen uppskjuts till efter 65 år.

Sjukpension. Sjukpension beviljas

- en 16–64-årig person som p.g.a. sjukdom eller handikapp inte förmår utföra sitt sedvanliga arbete eller därmed jämförligt arbete som med beaktande av hans ålder, yrkesskicklighet och övriga omständighe-

le sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana. 60 vuotta täyttäneen henkilön eläkeoikeutta arvioitaessa painotetaan erityisesti työkyvyttömyyden ammatillista luonnetta.

- Alle 20-vuotiaalle ei työkyvyttömyyseläkettä myönnetä, ennen kuin hänen kuntoutumismahdollisuutensa on selvitetty. Ammatillisen kuntoutuksen ajalta vajaakuntoiselle nuorelle maksetaan *nuoren kuntoutusrahaa* (ks. s. 206).

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää toistaiseksi tai kuntoutustukena määräajaksi. Pysyvästi sokeaa, liikuntakyvyttöntä tai muutoin sairauden vuoksi avutonta henkilöä pidetään aina työkyvyttömänä.

Henkilö, joka saa toistaiseksi myönnettyä täysimääräistä työkyvyttömyyseläkettä Kelasta, voi työllistytessään (ansiotulot vähintään 588,66 euroa/kk) jättää tietyin ehdoin eläkkeensä lepäämään menettämättä eläkeoikeuttaan.

Työkyvyttömyyseläke voi alkaa yleensä vasta, kun henkilö on saanut sairauspäivärahaa 300 arkipäivältä. 63 vuotta täyttäneeltä ei kuitenkaan vaadita enimmäissuoritusajan täyttymistä, jos hänelle on myönnetty vanhuuseläke työeläkejärjestelmästä.

Yksilöllinen varhaiseläke on lakkautettu. Ennen vuotta 1943 syntyneet saattoivat 60–64-vuoden iässä saada yksilöllistä varhaiseläkettä, jos työkyvyn katsottiin olevan pysyvästi siinä määrin heikentynyt, ettei työn jatkamista voitu kohtuudella edellyttää. Viimeiset kansaneläkkeenä maksetut yksilölliset varhaiseläkkeet maksettiin vuonna 2008.

Työttömyyseläke. Työttömyyseläke myönnetään

- 60–64-vuotiaalle vuonna 1949 tai sitä ennen syntyneelle pitkäaikaisesti työttömälle henkilölle, joka täyttää työhistoriaedellytyksen (pääsääntöisesti vähintään 5 vuoden työssäolo eläkettä edeltäneen 15 kalenterivuoden aikana). Lisäksi edellytetään, että henkilö on saanut työttömyyspäivärahaa työttömyys-turvalain mukaisen enimmäisajan ja on työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa. Eläke myönnetään toistaiseksi.

Useaa kansaneläkettä ei voi saada samanaikaisesti. Työkyvyttömyyseläke ja työttömyyseläke muuttuvat 65 vuoden iässä vanhuuseläkkeeksi.

Perhe-eläkkeet

Leskeneläke myönnetään alle 65-vuotiaalle mies- tai naispuoliselle leskelle. Lisäksi edellytetään, että edunjättäjä oli alle 65-vuotias avioliittoa solmittaessa. Leskellä on eläkeoikeus, jos

- hänellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa.

ter anses vara lämpligt och trygga en skälig utkomst. Vid bedömningen av rätten till pension för en person som fyllt 60 år läggs tonvikten särskilt på arbetsförmågans yrkesmässiga karaktär.

- Den som är under 20 år beviljas inte sjukpension förrän hans rehabiliteringsmöjligheter utretts. *Rehabiliteringspenning för unga* betalas till handikappade ungdomar under tiden för yrkesinriktad rehabilitering (se sid. 206).

Sjukpensionen kan beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd för viss tid. Den som är varaktigt blind, oförmögen att röra sig eller annars hjälplös p.g.a. sjukdom anses alltid arbetsoförmögen.

Den som beviljats full sjukpension tills vidare från FPA kan när han får arbete (förvärvsinkomsten minst 588,66 euro/mån.) på vissa villkor lämna sin pension vilande utan att förlora rätten till pension.

Sjukpensionen kan i regel börja först när personen fått sjukdagpenning i 300 vardagar. För personer som fyllt 63 år krävs emellertid inte att den maximala utbetalningstiden uppfylls om de beviljats ålderspension från arbetspensionssystemet.

Individuell förtidspension har upphävts. Personer födda före 1943 kunde i åldern 60–64 år få individuell förtidspension om arbetsförmågan ansågs varaktigt så nedsatt att de inte skäligen kunde förväntas fortsätta att arbeta. De sista individuella förtidspensionerna som beviljats i form av folkpension betalades år 2008.

Arbetslöshetspension. Arbetslöshetspension beviljas

- 60–64-åriga långtidsarbetslösa personer som är födda 1949 eller tidigare och som har den arbetslivserfarenhet som förutsätts (i regel minst 5 års arbete under de 15 kalenderåren närmast före pensioneringen). Dessutom krävs att personen i fråga har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och är anmäld som arbetslös arbetssökande hos arbetskraftsbyrån. Pensionen beviljas tills vidare.

En försäkrad kan inte ha flera folkpensioner samtidigt. Sjukpensionen och arbetslöshetspensionen övergår i ålderspension när en pensionstagare fyller 65 år.

Familjepension

Efterlevandepension beviljas efterlevande makar som inte fyllt 65 år. Vidare förutsätts att förmånslåtaren var under 65 år när äktenskapet ingicks. En efterlevande make har rätt till pension om

- han/hon har eller har haft gemensamt barn med förmånslåtaren.

Muilta leskiltä edellytetään, että

- leski oli kuolemantapauksen sattuessa täyttänyt 50 vuotta
- avioliitto oli kestänyt vähintään 5 vuotta
- avioliitto oli solmittu, ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta.

Ennen 1.7.1950 syntyneet naiset saavat eläkkeen kuitenkin lievemmin perustein.

Eläkkeen saamisen edellytykset poikkeavat edellä esitetystä, jos edunjättäjä on kuollut ennen 1.7.1990.

Leskeneläkkeenä maksetaan vakiomääräistä alkueläkettä 6 kuukauden ajalta edunjättäjän kuolemasta ja sen jälkeen jatkoeläkettä, joka koostuu perusmäärästä ja täydennysmäärästä.

Perhe-eläkettä ei makseta samalta ajalta kuin kansaneläkettä. (Kansaneläkettä vastaavat etuudet ulkomailta rinnastetaan Suomesta maksettuihin eläkkeisiin.) Leskellä on kuitenkin oikeus alkueläkkeeseen siltä osin kuin se olisi kansaneläkettä suurempi.

50 vuotta täyttänyt leski voi avioitua menettämättä leskeneläkettään.

Lapseneläkettä maksetaan alle 18-vuotiaalle lapselle, jonka toinen tai molemmat vanhemmat tai huoltajat ovat kuolleet. Myös 18–20-vuotias orpo on oikeutettu lapseneläkkeeseen, jos hän opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa (koululaiseläke). Täysorpo saa kaksi erillistä eläkettä, erikseen kummankin vanhemman jälkeen. Lapseneläkkeen osia ovat kaikille etuudensaajille maksettava perusmäärä sekä muiden perhe-eläkkeiden perusteella määräytyvä täydennysmäärä.

För andra efterlevande gäller som villkor att

- han/hon fyllt 50 år vid tidpunkten för dödsfallet
- äktenskapet varat minst 5 år
- äktenskapet ingåtts innan den efterlevande maken fyllt 50 år.

Kvinnor födda före 1.7.1950 får dock efterlevandepension på lindrigare grunder.

Pensionsgrunderna avviker från de ovan angivna ifall förmånslåtaren har avlidit före 1.7.1990.

Efterlevandepensionen utges som begynnelsepension med fast belopp för de första 6 månaderna efter förmånslåtarens död och därefter som fortsättningspension, som består av ett grundbelopp och ett kompletteringsbelopp.

Familjepension betalas inte ut för samma tid som folkpension. (Utländska förmåner jämföras med motsvarande pensioner från Finland.) En efterlevande make har dock rätt till begynnelsepension i den mån den överstiger folkpensionen.

En efterlevande make som fyllt 50 år kan gifta sig utan att mista efterlevandepensionen.

Barnpension betalas till barn under 18 år om den ena eller vardera föräldern eller vårdnadshavaren avlidit. Barn som ägnar sig åt heltidsstudier eller yrkesutbildning får dock förmånen till 21 år (studiepension). Föräldralösa barn får två pensioner, en efter vardera föräldern. Barnpensionens delar är grundbeloppet som betalas till samtliga förmånstagare och kompletteringsbeloppet som beror av andra familjepensioner.

Asetelma 1. Perhe-eläkkeen rakenne 31.12.2008 Sammanställning 1. Familjepensionens struktur 31.12.2008

Eläkelajit Pensionsslag	Eläkkeenosat Pensionsdelar	
	Vakiomäärä Fast belopp	Täydennysmäärä Kompletteringsbelopp
Lesken alkueläke Efterlevande makes begynnelsepension	aina ja	ei nej
Lasta huoltavan lesken jatkoeläke Fortsättningspension till barnaförsörjande efterlevande make	aina ja	tuloista riippuen beroende på inkomsten
Yksinäisen lesken jatkoeläke Fortsättningspension till ensamstående efterlevande make	ei nej	tuloista riippuen beroende på inkomsten
Varsinainen lapseneläke Egentlig barnpension	aina ja	tuloista riippuen beroende på inkomsten
Koululaiseläke Studiepension	aina ja	ei nej

Muut eläke-etuudet

Muita Kelan maksamia *eläke-etuuksia* ovat lapsikorotus, rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä. Ne voivat liittyä myös muihin eläkkeisiin kuin Kelan maksamiin.

Lapsikorotusta maksetaan alle 16-vuotiaista lapsista. Lapsikorotukseen oikeuttavat kansaneläkkeen lisäksi työ- tai virkasuhteeseen perustuva työkyvyttömyyseläke, työttömyyseläke, vanhuuseläke ja varhennettu vanhuuseläke. Korotukseen oikeuttaa myös työkyvyttömyyteen perustuva täysi SOLITA-eläke tai vastaava korvaus.

Rintamalisää maksetaan vuosien 1939–1945 ja 1918 sotiin osallistuneille henkilöille, jotka ovat saaneet rintamalisään oikeuttavan tunnuksen (rintamasotilas-, rintamapalvelus-, rintama- tai veteraanitunnus), sekä vuosina 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneille.

Ylimääräiseen rintamalisään on oikeus niillä rintamalisänsaajilla, joille maksetaan kansaneläkettä. Oikeutta ylimääräiseen rintamalisään ei ole, jos rintamalisän maksun perusteena on miinanraivaukseen osallistuminen.

Ulkomaille maksettavaan rintamalisään on oikeus vuosien 1939–1945 ja 1918 sotiin osallistuneilla henkilöillä, jotka ovat saaneet rintamalisään oikeuttavan tunnuksen (rintamasotilas-, rintamapalvelus-, rintama- tai veteraanitunnus), sekä vuosina 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneilla.

Etuuden suuruus

Kansaneläke on pienehköä työeläkettä saavan lisäturva tai täysin ilman työeläkettä olevan ainoa eläketurva. Täysi kansaneläke oli yksinäisellä henkilöllä 558,46 euroa/kk vuonna 2008. Kansaneläkettä ei makseta ollenkaan, kun työeläke ylittää tietyn rajan (ks. asetelma 2).

Leskeneläkkeenä maksettava alkueläke oli 288,03 euroa/kk vuonna 2008. Alkueläkkeen jälkeen maksettavan jatkoeläkkeen perusmäärä oli 90,22 euroa/kk. Perusmäärä maksetaan leskelle, jolla on huollettavanaan alle 18-vuotias lapsi. Lisäksi jatkoeläkkeeseen kuuluu leskeneläkkeen täydennysmäärä, joka oli yksinäisellä henkilöllä 468,24 euroa/kk vuonna 2008. (Ks. asetelma 2.)

Lapseneläkkeen osat ovat perusmäärä ja täydennysmäärä. *Perusmäärä* oli 53,00 euroa/kk ja täysi täydennysmäärä 80,16 euroa/kk vuonna 2008 (ks. asetelma 2).

Lapsikorotusta maksettiin 19,48 euroa/kk jokaista samassa taloudessa asuvaa alle 16-vuotiasta lasta kohden.

Rintamalisä oli 43,63 euroa/kk vuonna 2008.

Andra pensionsförmåner

Andra *pensionsförmåner* från FPA är barnförhöjning, fronttillägg och extra fronttillägg. De kan även hänföra sig till andra pensioner än dem som FPA betalar.

Barnförhöjning betalas för barn som är under 16 år. Till barnförhöjning berättigar folkpension och på anställnings- eller tjänsteförhållande baserad invalidpension, arbetslöshetspension, ålderspension och förtida ålderspension samt även på arbetsoförmåga baserad full SOLITA-pension eller motsvarande ersättning.

Fronttillägg betalas till personer som deltagit i krigen 1939–1945 eller 1918 och som beviljats ett tecken som berättigar till fronttillägg (frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken) samt till personer som deltagit i minröjning 1945–1952.

Extra fronttillägg kan betalas till fronttilläggsstagare som har folkpension, dock inte till personer som har fronttillägg på grund av deltagande i minröjning.

Rätt till fronttillägg som betalas till utlandet har personer som deltagit i krigen 1939–1945 eller 1918 och som beviljats ett tecken som berättigar till fronttillägg (frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken) samt personer som deltagit i minröjning 1945–1952.

Förmånens storlek

Folkpensionen är ett tilläggsstöd för personer med liten arbetspension och det enda pensionsskyddet för personer utan arbetspension. Full folkpension för ensamstående uppgick till 558,46 euro/mån. år 2008. Folkpension betalas inte ut när arbetspensionen överskrider en viss gräns (se sammanställning 2).

Efterlevandepensionens begynnelsepension uppgick till 288,03 euro/mån. år 2008. Grundbeloppet av fortsättningspensionen, som betalas efter begynnelsepensionen, uppgick till 90,22 euro/mån. Grundbeloppet betalas till en efterlevande make som försörjer barn under 18 år. I fortsättningspensionen ingår även ett kompletteringsbelopp som för ensamstående uppgick till 468,24 euro/mån. år 2008 (se sammanställning 2).

Barnpensionen består av ett grundbelopp och ett kompletteringsbelopp. *Grundbeloppet* utgjorde 53,00 euro/mån. och det fulla kompletteringsbeloppet 80,16 euro/mån. år 2008 (se sammanställning 2).

I *barnförhöjning* betalades 19,48 euro/mån. för varje barn under 16 år som bodde i samma hushåll.

Fronttillägget uppgick till 43,63 euro år 2008.

Asetelma 2. Tulojen mukaan määräytyvien eläkkeiden ja eläkkeenosien täysi määrä ja riippuvuus tuloista 31.12.2008

Sammanställning 2. De inkomstbundna pensionernas och pensionsdelarnas fulla belopp och beroende av inkomsterna 31.12.2008

	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.	Vuositulo (€), jolla saa Årsinkomst (€) som ger		Tulosidonnaisuus- prosentti Inkomstbindnings- procent
		täyden etuuden full förmån	pienimmän etuuden minimiförmån	
Kansaneläke Folkpension				50
Yksinäinen (Y) – Ensamstående (Y)	558,46	591	13 851	
Naimisissa (P) – Gift (P)	495,35	591	12 337	
Ylimääräinen rintamalisä Extra fronttillägg				50
Yksinäinen (Y) – Ensamstående (Y)	210,71	0	11 828	
Naimisissa (P) – Gift (P)	182,31	0	10 314	
Leskeneläkkeen täydennysmäärä Efterlevandepensionens kompletteringsbelopp				50
Yksinäinen (Y) – Ensamstående (Y)	468,24	591	11 828	
Naimisissa (P) – Gift (P)	405,14	591	10 314	
Lapseneläkkeen täydennysmäärä Barnpensionens kompletteringsbelopp	80,16	591	2 514	50

Y = Yksinäinen henkilö tai naimisissa oleva kansaneläkkeensaaja, jonka lisäosa oli alkanut ennen 1.9.1991 ja jonka puoliso ei saanut eläkettä ennen 1.9.1991.
Y = Ensamstående eller gift person vars tilläggsdel börjat utges före 1.9.1991 och vars make inte haft pension före 1.9.1991.

P = Naimisissa oleva henkilö (muu kuin luokkaan Y kuuluva).

P = Gift person (som inte hör till klass Y).

Ylimääräinen rintamalisä on 25–45 % siitä kansaneläkkeen osasta, joka vuonna 2008 ylitti 90,22 euroa kuukaudessa. Täysi ylimääräinen rintamalisä yksinäisellä henkilöllä oli 210,71 euroa/kk. Tulojen kasvaessa prosentti pienenee asteittain. Ylimääräistä rintamalisää maksetaan kuitenkin aina vähintään vähimmäismäärä, joka vuonna 2008 oli 5,59 euroa/kk.

Ulkomaille maksettavaa rintamalisää maksetaan kaksi kertaa vuodessa ja sen kokonaismäärä oli 516,29 euroa vuonna 2008.

Tulojen vaikutus

Kansaneläkkeen määrään vaikuttavat eläkkeensaajan omat työeläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat korvaukset. Eläketulot luetaan tuloksi koko määrällään lukuun ottamatta ns. rajoitetusti tuloksi luettavia etuuksia, eräitä työeläkkeen karttumuksia (työskentelystä 63 ikävuoden jälkeen, alle 3-vuotiaan lapsen hoidosta sekä opiskelusta) ja kertakorotuksia. Yrittäjä- ja pääomatulot sekä omaisuus eivät vaikuta kansaneläkkeen määrään. (Muutokset tulojen huomioonottamisessa vuoden 2008 alusta, ks. liite 1.)

Leskeneläkkeen täydennysmäärässä tuloilla tarkoitetaan eläkkeensaajan eläkeaikaisia, jatkuvia (myös ulkomailta saatuja) tuloja. Leskeneläkkeen täydennysmäärää määritettäessä tuloksi luetaan kuitenkin vain osa lesken tuloista (60 %), jos edunjättäjä on kuollut 1.7.1990 tai

Det extra fronttillägget utgör 25–45 % av den del av folkpensionen som år 2008 översteg 90,22 euro/mån.). Fullt extra fronttillägg för ensamstående uppgick till 210,71 euro/mån. När inkomsten ökar, minskar procenttalet gradvis. I extra fronttillägg betalas dock alltid minst ett minimibelopp som uppgick till 5,59 euro/mån. år 2008.

Fronttillägg som betalas till utlandet betalas ut två gånger om året och totalbeloppet uppgick till 516,29 euro år 2008.

Inkomstens inverkan

På *folkpensionen* inverkar pensionstagarens egna arbetspensioner och med dem jämförbara fortgående ersättningar. Pensionsinkomsten medräknas till sitt fulla belopp med undantag för s.k. begränsat inkluderbara förmåner, vissa intjänade arbetspensioner (på grundval av arbete efter 63 års ålder, vård av ett barn under 3 år, studier) och engångsförhöjningar. Företagar- och kapitalinkomster samt förmögenhet påverkar inte folkpensionen. (Ändringar i systemet med inkomstinkludering från början av 2008, se bilaga 1.)

I samband med *efterlevandepensionens kompletteringsbelopp* avses med inkomst pensionstagarens pensions-tida, fortgående inkomster (även utländska). Vid fastställande av efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beaktas dock bara en del av arbetsinkomsten

sen jälkeen. (Muutokset tulojen huomioonottamisessa vuoden 2008 alusta, ks. liite 1.)

Lapseneläkkeen täydennysmäärä on perhe-eläkevähenteinen. Siihen vaikuttavat lapsen edunjättäjän jälkeen saamat muut perhe- ja huoltoeläkkeet. Täydennysmäärän voi saada alle 18-vuotias lapsi.

Perhesuhteiden vaikutus

Perhesuhteet vaikuttavat tulojen mukaan määräytyvien etuuksien suuruuteen sen mukaan, onko etuudensaaja avioliitossa vai ei. Avioliitto rinnastetaan avioliittoon.

Kansaneläkkeen ja siihen liittyvän tulorajan riippuvuutta perhesuhteista vuonna 2008 kuvataan lähemmin asetelmassa 2.

Muiden tekijöiden vaikutus

Vanhuuseläkkeen varhentaminen tai lykkääminen. Varhennettua vanhuuseläkettä pienentää pysyvästi *varhennusvähennys*, joka on 0,4 prosenttia jokaiselta eläkkeen varhentamiskuukaudelta. Lykkätyä vanhuuseläkettä suurentaa *lykkäyskorotus*, joka on 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolla eläkkeen alkamista on lykätty yli 65 vuoden iän. Ennen 1.1.2000 myönnettyjen vanhuuseläkkeiden varhennusvähennys on 0,5 % ja lykkäyskorotus 1,0 %.

(60 %) om förmånslåtaren avlidit 1.7.1990 eller senare. (Ändringar i systemet med inkomstinkludering från början av 2008, se bilaga 1.)

Barnpensionens kompletteringsbelopp beror av övriga familje- och försörjningspensioner som barnet har. Kompletteringsbelopp kan beviljas barn under 18 år.

Inverkan av familjeförhållanden

Familjeförhållandena, dvs. om pensionstagaren är gift eller inte, inverkar på förmånernas storlek. Samboförhållande jämställs med äktenskap.

Hur folkpensionen samt inkomstgränsen beror av familjeförhållanden år 2008 beskrivs närmare i sammanställning 2.

Hur andra faktorer inverkar

Förtida eller uppskjutet uttag av ålderspension. Förtida ålderspension utges varaktigt minskad; *förtidsavdraget* är 0,4 procent för varje månad. Senarelagd ålderspension utökas med ett *uppskovstillägg*, som är 0,6 procent för varje månad med vilken pensioneringen uppskjuts efter fyllda 65 år. För ålderspensioner som beviljats före 1.1.2000 är förtidsavdraget 0,5 % och uppskovstillägget 1,0 %.

Tulojen vaikutusta kuvaavat käsitteet 2008 Faktorer som beskriver inkomstens inverkan 2008

Tulojen mukaan määräytyviä eläke-etuuksia ovat kansaneläke, leskeneläkkeen täydennysmäärä, lapseneläkkeen täydennysmäärä ja ylimääräinen rintamalisä.

Tuloraja, tulosidonnaisuusprosentti ja tulokäsite määrittävät, missä määrin tulot vaikuttavat etuuden suuruuteen.

Tulorajalla tarkoitetaan korkeinta vuositulo, joka oikeuttaa täyteen etuuteen. *Tulosidonnaisuusprosentti* ilmaisee sen osuuden tulorajan ylittävistä vuositulon osasta, jolla etuuteen vaikuttavat tulot vähentävät kyseistä etuutta. Asetelmasta 2 käy ilmi kunkin etuuden täysi määrä, tuloraja ja tulosidonnaisuusprosentti.

Tulokäsite ilmaisee, mitkä tulot lasketaan mukaan, kun hänelle määritetään tulojen mukaan määräytyvä etuutta.

Till de inkomstbundna pensionsförmånerna hör folkpensionen, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, barnpensionens kompletteringsbelopp och det extra fronttillägget.

Inkomstgränsen, inkomstbindningsprocenten och inkomstbegreppet bestämmer hur inkomsten påverkar förmånsbeloppet.

Med *inkomstgräns* avses den högsta årsinkomst som ger rätt till fullt förmånsbelopp. *Inkomstbindningsprocenten* anger med vilken andel det överskjutande årsinkomstbeloppet förmånen ska sänkas. Av sammanställning 2 framgår respektive förmåns fulla belopp, inkomstgräns och inkomstbindningsprocent.

Inkomstbegreppet avser de inkomster som beaktas vid fastställandet av en inkomstbunden förmån.

Eläkkeen suhteuttaminen Suomessa asuttuun aikaan. *Kansaneläkelainsäädännön* mukaan kansaneläke ja leskeneläke suhteutetaan Suomessa asuttuun aikaan. Eläke suhteutetaan, jos eläkkeen hakija on 16 vuotta täytettyään asunut alle 80 % ajasta Suomessa. Suhteutuskerroin saadaan jakamalla Suomessa asuttu aika ajalla, joka on 80 % 16 vuoden iän ja eläkkeen alkamisen välisestä ajasta.

Kun EU/ETA-työntekijä on Suomen lisäksi ollut vakuutettuna muussa EU/ETA-maassa (ml. Sveitsi), eläkkeen määrä lasketaan EY-lainsäädännön mukaisesti. Jos eläkeoikeus syntyy Suomen lainsäädännön perusteella, lasketaan eläkkeen määrä sekä kansallisen että EY-lainsäädännön perusteella ja myönnetään näistä suurempi. Jos eläkeoikeus syntyy vain EY-lainsäädännön perusteella, eläkkeen määrä lasketaan vain EY-lainsäädännön mukaan (pro rata -eläke).

Pro rata -eläkettä määrättäessä lasketaan ensin määrä, jonka hakija saisi, jos kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusajat olisivat Suomen vakuutusajaa. Pro rata -eläke lasketaan tästä määrästä kertomalla se Suomen vakuutusajan ja kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusajojen summan suhteella. Pro rata -eläkettä laskettaessa myös lapseneläke suhteutetaan.

Indeksisidonnaisuus

Eläke-etuudet ovat kansaneläkeindeksiin sidottuja. Indeksitarkistus tehdään kerran vuodessa tammikuun alussa.

1.1.2008 toteutettiin 2,5 %:n suuruinen indeksitarkistus. Liitteessä 9 kerrotaan indeksitarkistuksista ja niihin tehdyistä muutoksista.

Verotus

Kansaneläke ja leskeneläkkeen perus- ja täydennysmäärät ovat veronalaista tuloa. Myös kaikki lapseneläkkeet ovat veronalaisia. Muut Kelan maksamat eläke-etuudet ovat verottomia.

Eläkkeensaaja saa verotuksessaan tehdä *eläketulovähennyksen*. Vähennys tehdään vain veronalaisesta eläketulosta ja sen suuruus riippuu eläkkeensaajan kokonaistuloista. Eläketulovähennys turvaa sen, ettei pelkän kansaneläkkeen saaja joudu maksamaan eläkkeestään veroa.

Tilastojen sisältö ja käsitteet

Vuoden 2008 alusta otettiin käyttöön uusi eläke-etuuskäsitys (ks. s. 96).

Pensionsavvågning enligt bosättningstid i Finland. Enligt *folkpensionslagstiftningen* avvågs folkpensionen och efterlevandepensionen enligt bosättningstiden i Finland. Pensionen avvågs om den sökande efter att ha fyllt 16 år varit bosatt i Finland mindre än 80 % av tiden. Avvägningskoefficienten får man genom att dividera bosättningstiden i Finland med 80 % av tiden mellan 16 års ålder och pensionens början.

När en EU/EES-arbetstagare varit försäkrad i något annat EU/EES-land (inkl. Schweiz) än Finland beräknas pensionen enligt EY-lagstiftningen. Om rätten till pension uppkommer enligt finsk lag beräknas pensionsbeloppet enligt både finsk lag och EY-lagstiftning, varefter det större beviljas. Om pensionsrätten uppkommer enbart enligt EY-lagstiftning beräknas pensionen enbart enligt EY-lagstiftningen (pro rata-pension).

Pro rata-pensionen bestäms utgående från det belopp sökanden skulle få om samtliga medlemsstaters försäkringsperioder utgjorde finsk försäkringstid, så att detta multipliceras med ett relationstal baserat på försäkringstiden i Finland och summan av försäkringsperioderna i medlemsstaterna. Vid beräkning av pro rata-pension avvågs även barnpension.

Indexbundenhet

Pensionsförmånerna är bundna vid folkpensionsindex. Indexjusteringarna genomförs årligen i början av januari.

En indexjustering på 2,5 % genomfördes 1.1.2008. I bilaga 9 redogörs för indexjusteringarna och hur de ändrats.

Beskattning

Folkpensionen och efterlevandepensionens grund- och kompletteringsbelopp samt alla barnpensioner är skattepliktig inkomst. Övriga pensionsförmåner från FPA är skattefria.

Pensionstagare får göra ett *pensionsinkomstavdrag* vid beskattningen. Avdraget görs endast på skattepliktig pensionsinkomst och storleken beror av den sammanlagda inkomsten. Pensionsinkomstavdraget garanterar att den som har endast folkpension inte behöver betala skatt på sin pension.

Innehåll och begrepp i statistiken

Vid början av 2008 tog man i bruk det nya begreppet pensionsförmån (se sid. 96).

Eläke-etuustilastot kuvaavat joko voimassa olevia, alkaneita tai päättäneitä etuuden maksukausia. Eläke-etuuskanta tarkoittaa tiettyä ajankohtana voimassa olleita etuuksia.

Vuoden aikana maksettujen etuuksien euromäärä on eri kuukausina maksettujen etuuksien kertymä, johon on luettu mukaan taannehtivat erät.

Eläkkeensaaja määrittellään Kelan tilastoissa **uudeksi**, jos hän saa eläkettä ensimmäistä kertaa tai edellisen eläkkeen päättymisestä on kulunut vähintään yksi kuukausi.

Statistiken över pensionsförmåner beskriver ikraftvarande, inleda eller avslutade förmånsbetalningsperioder. Pensionsförmånsbeståndet är de förmåner som är i kraft vid en viss tidpunkt.

Beloppet av de förmåner som betalats ut under året är summan av de förmåner som betalats ut under de olika månaderna, retroaktiva poster medräknade.

I FPA-statistiken definieras en pensionstagare som **ny**, om han får pension för första gången eller om minst en månad förflutit sedan föregående pension.

Uusi kansaneläke- ja vammais-etuuslainsäädäntö Kelan tilastoissa

Vuoden alusta 2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelaki. Samassa yhteydessä uudistettiin laki vammaisetuuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta. Uudistus on osa Kansaneläkelaitoksen toimeenpaneman lainsäädännön selkeyttämisohjelmaa.

Lakimuutokset vaikuttavat em. lakien piirissä olevien etuuksien tilastointiin. Jatkossa eläkkeensaajan hoitotuki tilastoidaan vammaisetuutena ja eläkkeensaajan asumistuki omana etuutenaan, ei enää eläkkeenosana. Lisäksi ruokavaliokorvaus irrotettiin eläkkeensaajan hoitotuesta sekä aikuisen vammaistuesta ja tilastoidaan jatkossa erillisenä vammaisetuutena.

Uudistuksen takia useita taulukoita on muokattu ja yhdistelty, eivätkä ne välttämättä vastaa sisällöltään aiempia vuosikirjoja. Eläkkeitä koskevat aikasarjat mm. eläkkeensaajien kokonaismäärästä eivät ole vuoden 2008 osalta vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin. Katko aikasarjassa on merkitty alleviivauksella.

Tilastoinnissa on otettu käyttöön uusi käsite **eläke-etuus**, joka poikkeaa aiemmin käytetystä **eläke**-käsitteestä. Erittelystä selviää käsitteiden sisältöero:

Vuonna 2007 eläkkeitä olivat kansaneläke (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyyseläke tai muu kansaneläke) ja perhe-eläke (lesken- tai lapseneläke). Kansaneläke koostui työeläkevähenteisestä kansaneläkkeestä ja sen lisistä, joita olivat eläkkeensaajien asumistuki ja eläkkeensaajien hoitotuki, lapsikorotus, rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä. Eläkkeensaajaksi luettiin myös pelkän eläkkeenlisän saajat (muu kansaneläke). Leskeneläkkeenä maksettiin perusmäärää tai täydennysmäärää tai molempia. Eläkkeensaajien asumistukea maksettiin eläkkeenlisänä tai erillisenä etuutena. Lapseneläke sisälsi aina perusmäärän ja mahdollisesti täydennysmäärän.

Den nya folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen i FPA:s statistik

Vid början av 2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. Samtidigt reviderades lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Lagreformen ska bidra till att förtydliga den lagstiftning som verkställs av FPA.

Lagändringarna påverkar statistikföringen av de förmåner som omfattas av nämnda lagar. I fortsättningen statistikförs vårdbidrag för pensionstagare som en handikappförmån och bostadsbidrag för pensionstagare som en separat förmån, inte längre som en pensionsdel. Kostersättningen statistikförs härnäst som en separat handikappförmån och inte tillsammans med vårdbidrag för pensionstagare och handikappbidrag för vuxna.

På grund av reformen har flera tabeller omarbetats och kombinerats. De motsvarar därför inte nödvändigtvis innehållsmässigt tabellerna i tidigare årsböcker. Tidsserierna över pensionerna 2008, bl.a. det totala antalet pensionstagare, är inte jämförbara med tidsserierna för tidigare år. Avbrott i en tidsserie har markerats med understreckning.

I statistiken har man tagit i bruk det nya begreppet **pensionsförmån**, som avviker från det tidigare begreppet **pension**. Skillnaden mellan begreppen framgår av följande redogörelse:

År 2007 bestod pensionerna av folkpension (älderdoms-, invaliditets- och arbetslöshetspension och annan folkpension) och familjepension (efterlevande- och barnpension). Folkpensionen bestod av pensionsavhängig folkpension jämte tillägg, dvs. bostadsbidrag för pensionstagare och vårdbidrag för pensionstagare, barnförhöjning, fronttillägg och extra fronttillägg. Som pensionstagare räknades även mottagare av enbart pensionstillägg (annan folkpension). I efterlevandepension betalades ett grundbelopp eller ett kompletteringsbelopp eller båda. Bostadsbidrag för pensionstagare betalades som ett pensionstillägg eller en separat förmån. I barnpensionen ingick alltid ett grundbelopp och eventuellt ett kompletteringsbelopp.

Vuoden 2008 alusta eläke-etuuksia ovat kansaneläke (vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke), perhe-eläke (lesken- tai lapseneläke), lapsikorotus, rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä. Eläkkeensaajan asumistukea ja hoitotukea ei enää lueta eläke-etuuksiin. Kansaneläke koostuu pelkästään työeläkevähenteisestä kansaneläkkeestä. Leskeneläke voi olla vakiomääräinen alkueläke tai jatkoeläke, joka koostuu perusmäärästä ja täydennysmäärästä tai molemmista. Lapseneläke sisältää aina perusmäärän ja mahdollisesti täydennysmäärän.

Sedan början av år 2008 består pensionsförmånerna av folkpension (ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension), familjepension (afterlevande- och barnpension), barnförhöjning, fronttillägg och extra fronttillägg. Bostadsbidraget för pensionstagare och vårdbidraget för pensionstagare räknas inte längre till pensionsförmånerna. Folkpensionen består av enbart arbetspensionsavhängig folkpension. Efterlevandepensionen kan bestå i begynnelsepension som betalas till ett fast belopp eller fortsättningspension som utgörs av ett grundbelopp och ett kompletteringsbelopp eller bägge. I barnpensionen ingår alltid ett grundbelopp och eventuellt ett kompletteringsbelopp.

Kelan eläkkeet 2007 – FPA-pensioner 2007:

Kansaneläke

Folkpension

Vanhuuseläke

Ålderdomspension

Työkyvyttömyyseläke

Invaliditetspension

Työttömyyseläke

Arbetslöshetspension

Muu kansaneläke (pelkkä eläkkeenlisä)

Annan folkpension (enbart pensionstillägg)

Lapsikorotus

Barnförhöjning

Rintamalisä

Fronttillägg

Ylimääräinen rintamalisä

Extra fronttillägg

Eläkkeensaajien hoitotuki

Vårdbidrag för pensionstagare

Eläkkeensaajien asumistuki

Bostadsbidrag för pensionstagare

Perhe-eläkkeet

Familjepension

Leskeneläke

Efterlevandepension

Lapseneläke

Barnpension

Kelan vammaisetuudet 2007 – FPA:s handikappförmåner 2007:

Lapsen hoitotuki

Vårdbidrag för barn

Vammaistuki (sis. ruokavaliokorvaus)

Handikappbidrag (inkl. ersättning för specialdiet)

Kelan eläke-etuudet 2008 – FPA-pensioner 2008:

Kansaneläke

Folkpension

Vanhuuseläke

Ålderspension

Työkyvyttömyyseläke

Sjukpension

Työttömyyseläke

Arbetslöshetspension

Lapsikorotus

Barnförhöjning

Rintamalisä

Fronttillägg

Ylimääräinen rintamalisä

Extra fronttillägg

Perhe-eläkkeet

Familjepension

Leskeneläke

Efterlevandepension

Lapseneläke

Barnpension

Kelan vammaisetuudet 2008 – FPA:s handikappförmåner 2008:

Lapsen vammaistuki (alle 16-vuotiaan vammaistuki)

Handikappbidrag för barn (handikappbidrag för personer under 16 år)

Aikuisen vammaistuki (16 vuotta täyttäneen vammaistuki)

Handikappbidrag för vuxna (handikappbidrag för personer över 16 år)

Eläkkeensaajan hoitotuki

Vårdbidrag för pensionstagare

Ruokavaliokorvaus

Kostersättning

24. Kelasta eläke-etuutta saavat 1995–2008

Mottagare av pensionsförmåner från FPA 1995–2008

Recipients of pension benefits from Kela, 1995–2008

31.12. Year-end	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ Total ¹⁾	Kansaneläkkeet Folkpensioner National old age, disability and unemployment pensions			Perhe-eläkkeet Familjepensioner Survivors' pensions		Lapsi- korotukset ³⁾ Barn- förhöjning ³⁾ Child increase ³⁾	Rintama- lisät ⁴⁾ Fronttillägg ⁴⁾ Front- veteran's supplement ⁴⁾	Ylimääräiset rintama- lisät ⁵⁾ Extra front- tillägg ⁵⁾ Additional front- veteran's supplement ⁵⁾
		Yhteensä Sammanlagt All benefits	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet Ålders-, sjuk- och arbetslöshetspensioner Old age, disability and unemployment pension	Muut ²⁾ Övriga ²⁾ Other ²⁾	Lesken- eläkkeet Efter- levande- pensioner Spouse's pension	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner Orphan's pension			
1995	1 119 688	1 079 555	1 079 555	.	12 720	27 398	21 065	208 364	123 353
1996	1 118 066	1 078 299	1 078 299	.	12 412	27 350	18 082	196 893	114 352
1997	1 111 823	1 072 205	1 069 418	2 787	12 107	27 511	15 128	185 126	105 424
1998	1 097 534	1 058 615	1 054 181	4 434	11 818	27 101	12 643	172 461	96 665
1999	1 079 777	1 041 903	1 035 929	5 974	11 379	26 495	10 419	159 959	88 335
2000	1 061 422	1 024 237	1 016 596	7 641	11 028	26 157	8 488	149 055	80 242
2001 ⁶⁾	813 827	777 527	682 611	94 916	10 417	25 883	6 905	136 230	72 902
2002	810 920	775 428	678 779	96 649	10 010	25 482	11 891	124 719	66 006
2003	802 228	767 825	670 583	97 242	9 596	24 807	12 866	113 924	59 368
2004	796 039	762 337	664 266	98 071	9 229	24 473	13 463	103 604	53 183
2005	793 366	760 347	659 279	101 068	8 928	24 091	13 823	94 151	47 602
2006	787 813	755 829	653 153	102 676	8 439	23 545	13 689	84 751	42 194
2007	778 790	747 820	645 054	102 766	7 998	22 972	13 639	75 696	37 160
2008	741 413	679 654	679 654	.	7 568	22 400	13 700	67 482	34 310

¹⁾ Sisältää vuonna 1995 ja 1996 rintamasotilaseläkettä saaneet.
Inkluderar personer som fått frontmannapension 1995 och 1996.

Includes persons having received front-veterans' pension in 1995 and 1996.

²⁾ Kelasta joko pelkkä eläkkeensaajien asumistuki, eläkkeensaajien hoitotuki, rintamalisä tai lapsikorotus taikka maahanmuuttajan erityistuen/pitkäaikaistyöttömien eläketuen lisä.

Enbart bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare, fronttillägg eller barnförhöjning, eller dessa i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Pensioners' housing allowance/care allowance, front-veteran's supplement or child increase as a stand-alone benefit from Kela, or as a supplement to special assistance for immigrants or to pension assistance for the long-term unemployed.

³⁾ Lapsikorotuksen saajat.

Mottagare av barnförhöjning.

Recipients of child increase.

⁴⁾ Lisäksi pelkkää rintamalisää sai vuoden 2008 syyskuussa 724 ulkomailla asuvaa henkilöä.

Dessutom utgavs enbart fronttillägg i september 2008 till 724 utomlands bosatta personer.

The front-veterans' supplement was in September 2008 paid to 724 persons residing outside Finland.

⁵⁾ Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.

Samtliga mottagare av extra fronttillägg har också fronttillägg.

All persons in receipt of the additional front-veterans' supplement also receive the regular front-veteran's supplement.

⁶⁾ Jos eläke oli alkanut ennen 1.1.1996 eikä eläkkeeseen kuulunut lisäosaa, eläkettä leikattiin vuosittain 1996–2000. Vuoden 2001 alusta leikatut kansaneläkkeet lakkasivat, noin 90 000 siirtyi ryhmään "muu kansaneläke".

Pensioner utan tilläggsdel som börjat löpa före 1.1.1996 minskades årligen 1996–2000. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001, cirka 90 000 överfördes till kategorin "annan folkpension".

Pensions that began before 1 January 1996 and do not include an additional amount were reduced annually between 1996–2000 by a fixed percentage. With effect from 1 January 2001, the cut national pensions were discontinued and approx. 90,000 were moved over to "other old age, disability and unemployment pensions".

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Eläke-etuuksia ovat kansaneläkkeet (ent. työeläkevähenteiset kansaneläkkeet), perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät. Eläkkeensaajan asumistuki ja hoitotuki eivät enää ole eläke-etuuksia (ks. vammaisetuksia ja asumistukia koskevat luvut). Vuoden 2008 alusta taulukon luvut eivät ole yhteenlaskettavissa, sillä henkilö voi saada samanaikaisesti useaa eläke-etuutta.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Pensionsförmåner är folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension, barnförhöjning och fronttillägg. Bostadsbidraget för pensionstagare och vårdbidraget för pensionstagare är inte längre pensionsförmåner (se kapitlet om handikappförmåner och bostadsbidrag). Från och med år 2008 kan talen i tabellen inte räknas samman eftersom en person kan ha flera pensionsförmåner samtidigt.

N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. Regarded as pension benefits are national pensions (formerly pension-tested national pensions), survivors' pensions, child increases and front-veterans' supplements. Pensioners' care and housing allowances are no longer regarded as pension benefits (see the chapters on disability benefits and assistance with housing costs). Starting from the beginning of 2008, the figures in the table can no longer be added up, as a single recipient may receive several pension benefits at the same time.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

25. Kelasta vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkettä saavat 1995–2008

Mottagare av ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension från FPA 1995–2008

Recipients of old age, disability or unemployment pension from Kela, 1995–2008

31.12. Year-end	Vanhuuseläkkeet Ålderspensioner Old age pension			Työkyvyttömyyseläkkeet Sjukpensioner Disability pension					Työttömyys- eläkkeet Arbets- löshets- pensioner Unemploy- ment pension	
	Kaikki Samtliga Total	Alle 65-vuotiaiden Personer under 65		65 vuotta täyttä- neiden Personer som fyllt 65 65 or over	Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset Egentliga Ordinary disability pensions				Yksilölliset varhais- eläkkeet Individuella förtids- pensioner Individual early retirement pensions
		Kaikki Samtliga Total	Ilman varhen- nusvähennystä ¹⁾ Utan förtidsavdrag ¹⁾ With no penalty for early retirement ¹⁾			Yhteensä Samman- lagt Total	Toistaiseksi myönnetyt Tillsvidare beviljade Granted for unspecified period	Kuntoutus- tuet Rehabili- terings- stöd Rehabili- tation subsidies		
1995	749 279	11 043	.	738 236	291 562	230 918	211 827	19 091	60 644	38 714
1996	766 052	15 496	.	750 556	276 984	223 989	212 359	11 630	52 995	35 263
1997	773 630	12 580	.	761 050	263 316	218 817	209 866	8 951	44 499	32 472
1998	774 850	9 488	.	765 362	249 345	212 622	204 124	8 498	36 723	29 986
1999	774 602	6 657	.	767 945	234 751	205 734	196 726	9 008	29 017	26 576
2000	772 971	3 887	.	769 084	220 586	198 876	189 310	9 566	21 710	23 039
2001 ²⁾	508 623	3 760	.	504 863	150 131	143 264	132 971	10 293	6 867	23 857
2002	504 182	3 557	.	500 625	150 942	145 321	134 292	11 029	5 621	23 655
2003	496 272	3 206	.	493 066	151 466	147 216	134 945	12 271	4 250	22 845
2004	489 415	2 699	.	486 716	152 982	150 077	136 522	13 555	2 905	21 869
2005	482 733	4 103	777	478 630	154 936	152 774	138 663	14 111	2 162	21 610
2006	477 899	3 751	875	474 148	154 803	153 554	139 229	14 325	1 249	20 451
2007	466 449	4 273	1 278	462 176	157 417	156 714	142 194	14 520	703	21 188
2008	488 727	5 642	1 728	483 085	166 736	166 670	151 107	15 563	66	24 191

¹⁾ Oikeus pitkäaikaistyöttömiä eläketukeen (ks. luku 10.3) lakkaa henkilön täyttyessä 62 v. Sen jälkeen hän siirtyi vanhuuseläkkeelle, jota varhennusvähennys ei pienennä.
Rätten till pensionsstöd till långtidsarbetslösa (se kapitel 10.3) upphör när personen fyller 62 år. Därefter inträder rätt till ålderspension utan förtidsavdrag.
Eligibility for the pension assistance for the long-term unemployed (see Chapter 10.3) ends at age 62, after which recipients are switched to an early old-age pension with no penalty for early retirement.

²⁾ Jos eläke oli alkanut ennen 1.1.1996 eikä eläkkeeseen kuulunut lisäosaa, eläkettä leikattiin vuosittain 1996–2000. Vuoden 2001 alusta leikatut kansaneläkkeet lakkasivat, noin 90 000 siirtyi ryhmään "muu kansaneläke".
Pensioner utan tilläggsdel som börjat löpa före 1.1.1996 minskades årligen 1996–2000. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001, cirka 90 000 överfördes till kategorin "annan folkpension".
Pensions that began before 1 January 1996 and do not include an additional amount were reduced annually between 1996–2000 by a fixed percentage. With effect from 1 January 2001, the cut national pensions were discontinued and approx. 90,000 were moved over to "other old age, disability and unemployment pensions".

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

26. Kelan eläkkeiden rakenne 2008

FPA-pensionernas struktur 2008

Structure of pension benefits from Kela in 2008

31.12. Year-end	Kansaneläkkeet Folkpension National old age, disability and unemployment pensions		Leskeneläkkeet Efterlevandepensioner Spouse's pension		Lapseneläkkeet Barnpensioner Orphan's pension			
	Kaikki Samtliga Total	Täydet Full Full	Ilman täydennys- määrää Utan kompletterings belopp No additional amount included	Sisältävät täydennysmäärän Med kompletteringsbelopp Additional amount included	Ilman täydennys- määrää Utan kompletterings belopp No additional amount included	Sisältävät täydennysmäärän Med kompletteringsbelopp Additional amount included		
				Kaikki Samtliga Total		Täydet Full Full	Kaikki Samtliga Total	Täydet Full Full
2008	679 654	91 356	5 769	1 799	78	15 414	6 986	3 276

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Ks. sivu 96.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Se sida 96.

N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

27. Kelasta eläke-etuutta saavat iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008

Mottagare av pensionsförmåner från FPA enligt ålder och kön 31.12.2008

Recipients of a pension benefit from Kela, by age and sex, at year-end 2008

Ikäryhmä Aldersgrupp Age group	Kaikki Samtliga All benefici- ciaries	Kansaneläkkeet Folkpensioner National old age, disability and unemployment pensions				Perhe-eläkkeet Familjepensioner Survivors' pensions		Lapsikoro- tukset ²⁾ Barnför- höjning ²⁾ Child increase ²⁾	Rintama- lisät Front- tillägg Front- veterans' sup- plement	Ylimääräiset rintama- lisät ³⁾ Extra front- tillägg ³⁾ Additional front- veterans' sup- plement ³⁾
		Yhteensä Samman- lagt Total	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pensioner Old age pension	Työkyvyt- tömyys- eläkkeet ¹⁾ Sjukpension ¹⁾ Disability pension ¹⁾	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner Unemployment pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner Orphan's pension			
Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes										
Kaikki – Samt- liga – All ages	741 413	679 654	488 727	166 736	24 191	7 568	22 400	13 700	67 482	34 310
0–15	12 612	.	.	.	.	.	12 612	.	.	.
16–19	10 499	1 493	.	1 493	.	1	9 005	2	.	.
20–24	5 050	4 258	.	4 258	.	7	783	75	.	.
25–29	6 153	6 067	.	6 067	.	49	.	363	.	.
30–34	7 089	6 775	.	6 775	.	179	.	818	.	.
35–39	9 107	8 303	.	8 303	.	497	.	1 505	.	.
40–44	14 391	12 601	.	12 601	.	1 101	.	2 603	.	.
45–49	19 249	16 746	.	16 746	.	1 531	.	2 755	.	.
50–54	27 142	24 642	.	24 642	.	1 502	.	2 320	.	.
55–59	40 601	38 560	.	38 560	.	1 358	.	1 432	.	.
60–64	77 942	76 006	5 499	46 714	23 793	1 327	.	1 114	.	.
65–69	101 479	101 156	100 181	577	398	16	.	516	.	.
70–74	106 068	105 973	105 973	.	.	.	.	152	2	–
75–79	107 859	107 181	107 181	.	.	.	.	40	1 659	812
80–	196 172	169 893	169 893	.	.	.	.	5	65 821	33 498
Miehet – Män – Males										
Kaikki – Samt- liga – All ages	271 475	236 012	147 145	82 113	6 754	1 853	11 064	7 923	43 739	20 842
0–15	6 463	.	.	.	.	.	6 463	.	.	.
16–19	5 270	875	.	875	.	–	4 395	–	.	.
20–24	2 507	2 300	.	2 300	.	–	206	16	.	.
25–29	3 439	3 406	.	3 406	.	5	.	112	.	.
30–34	3 986	3 874	.	3 874	.	24	.	276	.	.
35–39	4 951	4 668	.	4 668	.	82	.	605	.	.
40–44	7 545	6 833	.	6 833	.	252	.	1 124	.	.
45–49	9 940	8 857	.	8 857	.	396	.	1 410	.	.
50–54	14 032	12 850	.	12 850	.	410	.	1 481	.	.
55–59	19 500	18 495	.	18 495	.	371	.	1 180	.	.
60–64	29 653	28 724	2 339	19 732	6 653	311	.	1 036	.	.
65–69	34 012	33 711	33 387	223	101	2	.	496	.	.
70–74	34 251	34 161	34 161	.	.	.	.	144	1	–
75–79	34 344	34 067	34 067	.	.	.	.	38	351	31
80–	61 582	43 191	43 191	.	.	.	.	5	43 387	20 811
Naiset – Kvinnor – Females										
Kaikki – Samt- liga – All ages	469 938	443 642	341 582	84 623	17 437	5 715	11 336	5 777	23 743	13 468
0–15	6 149	.	.	.	.	.	6 149	.	.	.
16–19	5 229	618	.	618	.	1	4 610	2	.	.
20–24	2 543	1 958	.	1 958	.	7	577	59	.	.
25–29	2 714	2 661	.	2 661	.	44	.	251	.	.
30–34	3 103	2 901	.	2 901	.	155	.	542	.	.
35–39	4 156	3 635	.	3 635	.	415	.	900	.	.
40–44	6 846	5 768	.	5 768	.	849	.	1 479	.	.
45–49	9 309	7 889	.	7 889	.	1 135	.	1 345	.	.
50–54	13 110	11 792	.	11 792	.	1 092	.	839	.	.
55–59	21 101	20 065	.	20 065	.	987	.	252	.	.
60–64	48 289	47 282	3 160	26 982	17 140	1 016	.	78	.	.
65–69	67 467	67 445	66 794	354	297	14	.	20	.	.
70–74	71 817	71 812	71 812	.	.	.	.	8	1	–
75–79	73 515	73 114	73 114	.	.	.	.	2	1 308	781
80–	134 590	126 702	126 702	.	.	.	.	–	22 434	12 687

¹⁾ Sisältää yksilöllisen varhaiseläkkeen saajat.

Inkluderar mottagare av individuell förtidspension.

Includes recipients of individual early retirement pension.

³⁾ Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.

Samtliga mottagare av extra fronttillägg har också fronttillägg.

All persons in receipt of the additional front-veterans' supplement also receive the regular front-veterans' supplement.

²⁾ Lapsikorotuksen saajat.

Mottagare av barnförhöjning.

Recipients of child increase.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

28. Kansaneläkkeensaajat ja heidän muita etuuksiaan iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008**Mottagare av folkpension och andra förmåner enligt ålder och kön 31.12.2008***Persons receiving a national pension along with selected other benefits, by age and sex, at year-end 2008*

Sukupuoli Kön Sex	Kaikki Samtliga Total	Väestöosuus, % ¹⁾ Andel av be- folkningen, % ¹⁾ Share of the population, % ¹⁾	Eläkkeensaajia, joilla Pensionstagare som har Pensioners receiving	Eläkkeensaajan asumistuki Bostadsbidrag för pensions- tagare Pensioners' housing allowance	Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare Pensioners' care allowance	Rintamalisä Fronttillägg Front- veteran's supplement	Ylimääräinen rintamalisä Extra fronttillägg Additional front-veteran's supplement	Lapsikorotus Barn- förhöjning Child increase
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group								

Kaikki kansaneläkkeen saajat – Samtliga folkpensionstagare – All recipients of national pension

	Lukumäärä – Antal – Number						
Kaikki – Samtliga – Total ...	679 654	14,6	159 983	143 367	40 548	34 266	8 745
Miehet – Män – Males	236 012	10,4	59 753	49 286	25 094	20 798	3 995
Naiset – Kvinnor – Females ...	443 642	18,5	100 230	94 081	15 454	13 468	4 750
16–34	18 593	1,5	10 907	9 728	.	.	1 084
35–54	62 292	4,2	33 063	20 920	.	.	6 182
55–64	114 566	14,1	33 276	17 259	.	.	1 193
65–	484 203	50,4	82 737	95 460	40 548	34 266	286
	%						
Kaikki – Samtliga – Total ...	100,0	.	23,5	21,1	6,0	5,0	1,3
Miehet – Män – Males	100,0	.	25,3	20,9	10,6	8,8	1,7
Naiset – Kvinnor – Females ...	100,0	.	22,6	21,2	3,5	3,0	1,1
16–34	100,0	.	58,7	52,3	.	.	5,8
35–54	100,0	.	53,1	33,6	.	.	9,9
55–64	100,0	.	29,0	15,1	.	.	1,0
65–	100,0	.	17,1	19,7	8,4	7,1	0,1

Täyden kansaneläkkeen saajat – Mottagare av full folkpension – Recipients of a full national pension

	Lukumäärä – Antal – Number						
Kaikki – Samtliga – Total ...	91 356	1,9	44 126	37 663	2 421	1 758	2 341
Miehet – Män – Males	37 475	1,6	20 900	17 088	1 144	656	810
Naiset – Kvinnor – Females ...	53 881	2,1	23 226	20 575	1 277	1 102	1 531
16–34	16 182	1,3	9 650	9 138	.	.	684
35–54	25 169	1,7	16 382	11 890	.	.	1 521
55–64	13 880	1,6	7 618	5 864	.	.	116
65–	36 125	3,2	10 476	10 771	2 421	1 758	20
	%						
Kaikki – Samtliga – Total ...	100,0	.	48,3	41,2	2,7	1,9	2,6
Miehet – Män – Males	100,0	.	55,8	45,6	3,1	1,8	2,2
Naiset – Kvinnor – Females ...	100,0	.	43,1	38,2	2,4	2,0	2,8
16–34	100,0	.	59,6	56,5	.	.	4,2
35–54	100,0	.	65,1	47,2	.	.	6,0
55–64	100,0	.	54,9	42,2	.	.	0,8
65–	100,0	.	29,0	29,8	6,7	4,9	0,1

¹⁾ Osuus vastaavasta 16 v. täyttäneestä väestöstä. Ulkomailla asuvat kansaneläkkeensaajat eivät sisälly väestösuuksiin.

Andel av motsvarande befolkning som är 16 år eller äldre. Folkpensionstagare som bor utomlands är inte inkluderade.

Share of the corresponding population aged 16 years or over. Not including recipients of national pension living outside Finland.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

29. Kelan keskimääräiset eläke-etuudet 2008, euroa/kk**Av FPA utbetalda pensionsförmåner: Genomsnittlig storlek 2008, euro/mån.***Average rates of pension benefits paid by Kela in 2008, euros/month*

Vuosi År Year	Kansaneläke Folkpension Old age pension	Leskeneläke Efterlevandepension Spouse's pension	Lapseneläke Barnpension Orphan's pension	Lapsikorotus ¹⁾ Barnförhöjning ¹⁾ Child increase ¹⁾	Rintamalisä ²⁾ Fronttillägg ²⁾ Front-veteran's supplement ²⁾
2008	289,4	167,2	72,3	30,1	81,0

¹⁾ Lapsikorotusten yhteismäärä saajaa kohti.
Barnförhöjningarnas totala belopp per mottagare.
Total amount of child increases per recipient.

²⁾ Sisältää myös ylimääräisen rintamalisän.
Inkluderar även extra fronttillägg.
Also includes the additional front-veteran's supplement.

Huom. Kokonaiseläkkeiden keskimäärät esitetään taulukoissa 11 ja 13.

Anm. Totalpensionernas genomsnittliga belopp framgår av tabellerna 11 och 13.

N.B. The average amounts of total pension income are presented in Tables 11 and 13.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

30. Leskeneläkkeiden rakenne 31.12.2008**Efterlevandepensionernas struktur 31.12.2008***National spouses' pensioners by benefit component at year-end 2008*

Eläkelaji Pensionsslag Benefit type	Kaikki eläkkeen- saajat Samtliga pensions- tagare Total of beneficiaries	Ilman täydennys- määrää Utan komplette- ringsbelopp Pensioners without additional amount	Täydennysmäärän sisältävät eläkkeet Pensioner med kompletteringsbelopp Pensioners with additional amount		
			Yhteensä Sammanlagt Total of beneficiaries	Vähennetty täyden- nysmäärä Minskat komplette- ringsbelopp Reduced additional amount	Täysi täyden- nysmäärä Fullt komplette- ringsbelopp Full additional amount
Kaikki leskeneläkkeet – Samtliga efter- levandepensioner – All benefits	7 568	5 769	1 799	1 721	78
Alkueläkkeet – Begynnelsepensioner – <i>Spouse's initial pension .....</i>	1 631	1 631	–	–	–
Lasta huoltavan lesken jatkoeläkkeet – Fortsätt- ningspensioner till barnaförsörjare – <i>Continuing pension for surviving spouses with dependent children .....</i>	4 526	4 138	388	359	29
Yksinäisen lesken jatkoeläkkeet – Fortsättnings- pensioner till ensamstående – <i>Continuing pension for surviving spouses without children .....</i>	1 411	–	1 411	1 362	49

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

31. Lapseneläkkeiden rakenne 31.12.2008 Barnpensionernas struktur 31.12.2008

National orphans' pensioners by benefit component at year-end 2008

	Lapseneläkkeensaajat Barnpensionstagare <i>Orphan's pension recipients</i>			Täydennysmäärän saajat Mottagare av kompletterings- belopp <i>Additional amount recipients</i>
	Kaikki Samtliga <i>Total</i>	Varsinaiset lapseneläkkeet Egentliga barnpensioner <i>Ordinary orphans' pensions</i>	Koululaiseläkkeet Studiepensioner <i>Orphans' pensions paid on account of studies</i>	
Kaikki lapseneläkkeet – Samtliga barn- pensioner – All orphans' pensions	22 400	18 266	4 134	6 986
Puoliorvot – Fader- eller moderlösa – <i>Half- orphan's pension</i>	21 994	17 945	4 049	6 775
Täysorvot – Fader- och moderlösa – <i>Full- orphan's pension</i>	406	321	85	211

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

32. Rintamalisänsaajat 1995–2008 Fronttilläggstagare 1995–2008

National pensioners with front-veteran's supplement, 1995–2008

Ikäryhmä ja vuosi (31.12.) Åldersgrupp och år (31.12) <i>Age group and year (at year-end)</i>	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ <i>All beneficiaries¹⁾</i>	Vuoden 1918 sodan veteraanit Veteraner från 1918 års krig <i>Veterans of the 1918 War</i>			Vuosien 1939–1945 sotien rintamasotilaat sekä rintamapalveluun, linnoitustöihin ja 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneet Frontmän och personer som deltagit i fronttjänst eller befästningsbygge 1939–1945 eller i minröjning 1945–1952 <i>Front-veterans of the 1939–1945 wars and persons having performed front-line service, fortification work or (in 1945–1952) mine clearance work</i>		
		Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>
2008							
Kaikki – Samtliga – All ages	67 482	13	3	10	67 469	43 736	23 733
65–74	2	–	–	–	2	1	1
75–84	27 659	2	1	1	27 657	18 397	9 260
85–	39 821	11	2	9	39 810	25 338	14 472
1995	208 364	908	139	769	207 456	157 650	49 806
1996	196 893	824	95	729	196 069	147 264	48 805
1997	185 126	774	69	705	184 352	136 918	47 434
1998	172 461	728	51	677	171 733	126 124	45 609
1999	159 959	142	40	102	159 817	115 666	44 151
2000	149 055	99	25	74	148 956	106 944	42 012
2001	136 230	89	21	68	136 141	96 447	39 694
2002	124 719	31	5	26	124 688	87 224	37 464
2003	113 924	24	3	21	113 900	78 808	35 092
2004	103 604	20	3	17	103 584	70 806	32 778
2005	94 151	20	3	17	94 131	63 489	30 642
2006	84 751	15	3	12	84 736	56 346	28 390
2007	75 696	14	3	11	75 682	49 668	26 014
2008	67 482	13	3	10	67 469	43 736	23 733

¹⁾ Lisäksi pelkkää rintamalisää sai vuoden 2008 syyskuussa 724 ulkomailla asuvaa henkilöä.

Dessutom utgavs enbart fronttillägg i september 2008 till 724 utomlands bosatta personer.

The front-veteran's supplement was in September 2008 paid to 724 persons residing outside Finland.

Huom. Osalla rintamalisänsaajista on oikeus myös ylimääräiseen rintamalisään.

Anm. En del fronttilläggstagare har också rätt till extra fronttillägg.

N.B. Some recipients of front-veteran's supplement also qualify for additional front-veteran's supplement.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

33. Uudet¹⁾ Kelan eläkkeet 1995–2008Nya¹⁾ FPA-pensioner 1995–2008New pensions awarded by Kela¹⁾, 1995–2008

Vuosi År Year	Kansaneläkkeet – Folkpensioner – <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>						Perhe- eläkkeet Familje- pensioner Survivor pensions
	Kaikki Samtliga Total	Vanhuuseläkkeet Ålderspensioner Old age pension	Työkyvyttömyyseläkkeet – Sjukpensioner – <i>Disability pensions</i>			Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pensioner Unemployment pension	
			Kaikki Samtliga Total	Varsinaiset Egentliga Ordinary	Yksilölliset varhaiseläkkeet Individuella förtidspensioner Individual early retirement		
Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – <i>Total of beneficiaries</i>							
1995	60 232	54 868	29 427	22 575	6 852	9 406	10 582
1996	47 986	57 005	18 155	15 805	2 350	5 536	11 368
1997	39 322	47 260	18 565	17 399	1 166	5 417	10 809
1998	31 604	40 613	15 103	14 134	969	5 861	10 279
1999	28 142	39 178	13 499	12 571	928	5 274	9 756
2000	27 773	38 355	13 390	12 570	820	5 270	9 989
2001	31 571	26 240	14 642	13 752	890	6 127	9 746
2002	32 109	26 921	15 612	14 765	847	5 154	10 500
2003	28 650	22 703	15 612	15 059	553	5 028	9 296
2004	29 676	22 768	16 259	15 867	392	4 626	8 750
2005	30 911	22 023	16 029	15 861	168	4 814	9 450
2006	29 541	23 765	15 278	15 218	60	5 149	8 878
2007	27 989	17 195	15 439	15 433	6	5 136	8 649
2008	71 239	50 476	24 493	24 447	46	8 632	8 770
Suomessa asuvien – Till personer bosatta i Finland – <i>To recipients living in Finland</i>							
1995	55 999	51 946	27 910	21 067	6 843	9 404	..
1996	35 940	48 542	13 863	11 522	2 341	5 536	..
1997	24 029	38 447	10 597	9 435	1 162	5 417	..
1998	23 526	35 130	11 003	10 036	967	5 861	..
1999	23 927	35 089	12 002	11 075	927	5 273	..
2000	24 478	34 901	12 145	11 328	817	5 270	..
2001	28 222	23 098	13 247	12 357	890	6 127	..
2002	29 994	24 765	14 587	13 741	846	5 154	..
2003	26 542	20 516	14 603	14 053	550	5 028	..
2004	27 210	20 071	15 458	15 067	391	4 626	..
2005	28 233	19 419	15 012	14 844	168	4 814	..
2006	27 933	21 829	14 573	14 513	60	5 149	..
2007	26 502	15 483	14 890	14 884	6	5 134	..
2008	67 719	47 047	23 558	23 512	46	8 632	..
Ulkomailla asuvien – Till personer bosatta utomlands – <i>To recipients living abroad</i>							
1995	4 233	2 922	1 517	1 508	9	2	..
1996	12 046	8 463	4 292	4 283	9	.	..
1997	15 293	8 813	7 968	7 964	4	.	..
1998	8 078	5 483	4 100	4 098	2	.	..
1999	4 215	4 089	1 497	1 496	1	1	..
2000	3 295	3 454	1 245	1 242	3	–	..
2001	3 349	3 142	1 395	1 395	–	–	..
2002	2 115	2 156	1 025	1 024	1	–	..
2003	2 108	2 187	1 009	1 006	3	–	..
2004	2 466	2 697	801	800	1	–	..
2005	2 678	2 604	1 017	1 017	–	–	..
2006	1 608	1 936	705	705	–	–	..
2007	1 487	1 712	549	549	–	2	..
2008	3 520	3 429	935	935	–	–	..

¹⁾ Kelan eläketilastoissa käytetty määritelmä poikkeaa Kelan ja ETK:n yhteistilastoinnissa (Tilasto Suomen eläkkeistä) käytetystä. Kelan tilastoissa uusiksi eläkkeensaajiksi katsotaan niiden lisäksi, jotka saavat eläkettä ensimmäistä kertaa, ne, joilla edellisen eläkkeen päättymisestä on kulunut vähintään kuukausi (vrt. luku 1.2).

Begreppet nya pensioner i statistikföreläggelsen av FPA-pensioner aviker innehållsmässigt från motsvarande begrepp i FPA:s och PSC:s gemensamma statistik (Statistik över pensionerna i Finland). I FPA-statistiken innefattar begreppet både personer som första gången får pension och personer som inte haft pension på minst en månad (jfr kapitel 1.2).

New pensions are defined differently in Kela's own statistics than in the joint statistics of Kela and the Finnish Centre for Pensions. In Kela's own statistics, the definition covers both first-time pension recipients and those who have not received a pension for at least one month (cf. Chapter 1.2 of the Summary).

Huom. Siirtymiset eläkelajista toiseen sisältyvät taulukon lukuihin lukuun ottamatta kansaneläkkeiden yhteissummaa ja perhe-eläkkeitä.

Anm. Talen inkluderar övergångar från ett pensionslag till ett annat, med undantag av summan folkpensioner och familjepensionerna.

N.B. Transfers between pension categories included in all figures except survivor pensions and national pensions total.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Luvut muutettu 13.1.2010.

Siffrorna har ändrats 13.1.2010.

The figures were revised on 13 January 2010.

34. Hakijan terveydentilaan perustuvat työkyvyttömyyseläkeratkaisut iän ja sukupuolen mukaan 2008: Suomessa asuvat
Avgöranden om sjukpension på basis av sökandens hälsotillstånd enligt ålder och kön 2008: Personer bosatta i Finland
Decisions on disability pension based on the claimant's health, by age and sex of claimant, 2008: Claimants living in Finland

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Ratkaisuja Avgöranden Decisions			Hylkäys-% Avslags-% Denial rate (%)		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Uudet hakemukset – Nya ansökningar – New claims						
Kaikki – Samtliga – Total	27 800	12 975	14 825	23,7	23,0	24,2
16–34	4 379	2 236	2 143	20,5	19,6	21,5
35–44	4 108	1 987	2 121	33,0	31,9	34,0
45–54	8 438	3 992	4 446	30,5	29,8	31,1
55–59	6 976	3 169	3 807	22,6	20,8	24,2
60–64	3 899	1 591	2 308	4,5	4,3	4,7
Jatkohakemukset¹⁾ – Försättningsansökningar¹⁾ – Follow-up claims¹⁾						
Kaikki – Samtliga – Total	22 387	9 713	12 674	4,6	4,2	4,8
16–34	7 084	3 464	3 620	3,1	2,8	3,3
35–44	5 138	2 248	2 890	4,8	4,3	5,1
45–54	6 863	2 836	4 027	5,9	5,7	6,1
55–59	2 920	1 040	1 880	4,9	4,7	5,1
60–64	382	125	257	1,8	1,6	1,9

¹⁾ Kuntoutustuen jatkamista koskevat hakemukset.
 Ansökningar om fortsatt utbetalning av rehabiliteringsstöd.
Claims for continued payment of rehabilitation subsidy.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.
 Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

35. Kelan eläke-etuudet: Vuoden aikana maksetut etuudet etuuslajin mukaan 1995–2008, milj. euroa
Pensionsförmåner från FPA: Utbetalda förmåner enligt förmånsslag per år 1995–2008, milj. euro
Pension benefits provided by Kela: Benefits paid during the year, by type of benefit, 1995–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Kansaneläkkeet Folkpensioner <i>National old age, disability and unemployment pensions</i>			Perhe- eläkkeet Familje- pensioner <i>Survivors' pensions</i>	Lapsi- korotukset Barn- förhöjning <i>Child increase</i>	Rintamasotilasetuudet Frontmannaförmåner <i>Front-veteran's benefits</i>		
		Yhteensä Samman- lagt Total	Työeläkevähenteiset kansaneläkkeet ¹⁾ Arbetspensions- avhängiga folkpensioner ¹⁾ <i>Pension-tested national pensions¹⁾</i>	Muut ²⁾ Övriga ²⁾			Yhteensä ³⁾ Samman- lagt ³⁾ Total ³⁾	Rintamalisät ⁴⁾ Fronttillägg ⁴⁾ Front-veteran's supplement ⁴⁾	Ylimääräiset rintamalisät Extra front- tillägg Additional front-veteran's supplement
1995	3 147,4	2 935,2	2 566,0	369,2	41,8	.	170,4	96,0	74,4
1996	3 081,5	2 881,3	2 506,6	374,7	41,3	.	158,9	90,3	68,6
1997	3 008,7	2 819,6	2 437,0	382,6	41,2	.	147,9	84,7	63,2
1998	2 891,0	2 711,0	2 319,4	391,6	41,2	.	138,8	80,1	58,7
1999	2 791,2	2 621,1	2 210,6	410,5	40,6	.	129,5	75,3	54,2
2000	2 706,7	2 541,2	2 114,9	426,3	40,0	.	125,6	70,6	55,0
2001	2 739,9	2 576,1	2 117,3	758,8	41,0	.	122,9	67,8	55,1
2002	2 792,0	2 635,7	2 150,9	484,8	40,6	.	115,7	63,8	51,9
2003	2 765,9	2 620,5	2 114,6	505,9	39,6	.	105,8	59,0	46,8
2004	2 738,0	2 603,4	2 074,4	529,0	38,8	.	95,8	54,0	41,8
2005	2 760,9	2 635,4	2 079,2	556,2	37,9	.	87,5	49,3	38,2
2006	2 778,8	2 661,7	2 073,0	588,7	37,3	.	79,7	45,1	34,6
2007	2 808,7	2 699,5	2 082,1	617,4	36,7	.	72,4	41,1	31,3
2008	2 507,9	2 396,0	2 396,0	.	36,6	5,4	70,0	37,6	32,3

¹⁾ Vuoden 2008 alusta sama kuin kansaneläkkeet yhteensä.

Från början av 2008 samma som folkpensionerna sammanlagt.

Starting from the beginning of 2008, equal to National old age, disability and unemployment pensions (total).

²⁾ Pelkät eläkkeensaajien asumistuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja lapsikorotukset tai em. osat/lisät liittyneenä maahanmuuttajan erityistukeen/pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Enbart bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare och barnförhöjning eller dessa i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Pensioners' housing allowance, pensioners' care allowance or child increase either alone or in combination with special assistance with immigrants/pension assistance for the long-term unemployed.

³⁾ Sisältää vuosina 1995 ja 1996 myös rintamasotilaseläkkeet.

Ären 1995 och 1996 är även frontmannapensioner inkluderade.

In 1995 and 1996, also including front-veterans' pensions.

⁴⁾ Maksettuihin rintamaliisiin sisältyvät myös ns. ulkomaille maksettavat rintamalisät.

Utbetalda fronttillägg inkluderar även utlandsfronttillägg.

Also includes front-veterans' supplements paid to recipients living outside Finland.

Huom. Leikatut kansaneläkkeet lakkasivat vuoden 2001 alusta lukien. Niihin liittyneet eläkkeenlisät siirtyivät ryhmään "Muut kansaneläkkeet".

1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Eläke-etuuksia ovat kansaneläkkeet (ent. työeläkevähenteiset kansaneläkkeet), perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät. Eläkkeensaajan asumistuki ja hoitotuki eivät enää ole eläke-etuuksia (ks. vammaisetuusia ja asumisen tukia koskevat luvut).

Rahanarvon muutokset liitteessä 10.

Anm. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001. De tillhörande pensionstilläggen överfördes till "Övriga folkpensioner".

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Pensionsförmåner är folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension, barnförhöjning och fronttillägg. Bostadsbidraget för pensionstagare och vårdbidraget för pensionstagare är inte längre pensionsförmåner (se kapitlet om handikappförmåner och bostadsbidrag).

Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. The cut national pensions were discontinued with effect from 1 January 2001. The supplements paid in addition to them have been transferred to "Other national pensions".

The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. Regarded as pension benefits are national pensions, survivors' pensions, child increases and front-veterans' supplements. Pensioners' care and housing allowances are no longer regarded as pension benefits (see the chapters on disability benefits and assistance with housing costs). For the relevant deflators see page 436.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

36. Vuoden aikana maksetut kansan- ja perhe-eläkkeet eläkelajin mukaan 1995–2008, milj. euroa
Utbetalda folk- och familjepensioner enligt pensionsslag per år 1995–2008, milj. euro
National pensions and survivors' pensions paid during the year, by type of pension, 1995–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Kansaneläkkeet Folkpensioner National old age, disability and unemployment pensions				Perhe-eläkkeet Familjepensioner Survivors' pensions	
	Vanhuuseläkkeet Ålderspension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Työttömyyseläkkeet Arbetslöshetspension Unemployment pension	Muut ¹⁾ Övriga ¹⁾ Other ¹⁾	Leskeneläkkeet Efterlevandepensioner Spouse's pension	Lapseneläkkeet Barnpensioner Orphan's pension
1995	2 062,3	792,9	79,9	-	23,4	18,4
1996	2 059,6	758,5	63,1	-	22,8	18,5
1997	1 985,7	767,5	64,1	2,3	22,5	18,7
1998	1 960,8	691,5	52,8	5,8	22,4	18,8
1999	1 897,1	665,6	50,2	8,2	21,6	18,9
2000	1 832,4	650,8	47,4	10,6	21,0	19,0
2001 ²⁾	1 803,6	658,7	48,3	65,5	21,4	19,6
2002	1 821,3	690,6	50,4	73,5	20,8	19,8
2003	1 782,5	709,3	49,1	79,6	19,9	19,7
2004	1 739,9	729,5	47,2	86,7	19,4	19,4
2005	1 735,6	756,9	46,4	96,5	18,5	19,4
2006	1 724,0	783,9	46,3	107,5	18,0	19,3
2007	1 716,3	820,0	47,1	116,2	17,5	19,2
2008 ³⁾	1 643,8	700,1	52,1	-	16,6	20,0

¹⁾ Saaunut eläkkeensaajien asumistukea, eläkkeensaajien hoitotukea, rintamalisää tai lapsikorotusta joko pelkästään tai liittyneenä maahanmuuttajan erityistukeen/pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Inkluderar bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för pensionstagare, fronttillägg eller barnförhöjning antingen enbart eller i kombination med särskilt stöd till invandrare/pensionsstöd till långtidsarbetslösa.

Includes pensioners' housing allowance, pensioners' care allowance, front-veterans' supplement and child increase either alone or in combination with special assistance for immigrants/pension assistance for the long-term unemployed.

²⁾ Vuoden 1996 alun kansaneläkeuudistuksen siirtymävaihe päättyi. Leikatut kansaneläkkeet lakkasivat vuoden 2001 alusta lukien. Niihin liittyneet eläkkeenlisät siirtyivät ryhmään "Muut kansaneläkkeet".

Övergångsperioden i samband med folkpensionsreformen från början av 1996 upphörde. De beskurna folkpensionerna upphörde i början av år 2001. De tillhörande pensionstilläggen överfördes till "Övriga folkpensioner".

End of the transition period following the reform of national pensions implemented in early 1996. The cut national pensions were discontinued with effect from 1 January 2001. The supplements paid in addition to them have been transferred to "Other national pensions".

³⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Eläke-etuuksia ovat kansaneläkkeet (ent. työeläkevähenteiset kansaneläkkeet), perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät. Eläkkeensaajan asumistuki ja hoitotuki eivät enää ole eläke-etuuksia (ks. vammaisetuksia ja asumisen tukia koskevat luvut).

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Pensionsförmåner är folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension, barnförhöjning och fronttillägg. Bostadsbidraget för pensionstagare och vårdbidraget för pensionstagare är inte längre pensionsförmåner (se kapitlet om handikappförmåner och bostadsbidrag).

The concept of a "pension" was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. Regarded as pension benefits are national pensions, survivors' pensions, child increases and front-veterans' supplements. Pensioners' care and housing allowances are no longer regarded as pension benefits (see the chapters on disability benefits and assistance with housing costs).

Huom. Rahanarvon muuntokertoimet liitteessä 10.

Anm. Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. For the relevant deflators see page 436.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

37. Ulkomailla asuvien Kelan eläke-etuudet 1995–2008

Av FPA utbetalda pensionsförmåner till utomlands bosatta personer 1995–2008

Pension benefits paid by Kela to recipients living outside Finland, 1995–2008

Vuosi (31.12.) År (31.12) Year-end	Etuuden saajat Mottagare Recipients				Keskimääräinen etuus €/kk Genomsnittligt förmånsbelopp €/mån. Average rate of benefit, €/month
Peruste Grund Basis	Kaikki Samtliga All recipients	Vanhuuseläkkeet Ålderspension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Muut ¹⁾ Övriga ⁴⁾ Other ⁴⁾	
Asuinmaa Bosättningsland Country of residence					
1995	11 824	9 582	2 100	142	138,1
1996	21 932	16 645	5 071	216	140,2
1997	34 856	24 351	10 279	226	138,4
1998	41 321	28 814	12 240	267	133,7
1999	43 711	31 432	12 005	274	128,9
2000	45 100	33 258	11 539	303	124,2
2001 ¹⁾	40 238	29 628	10 042	568	144,3
2002	40 607	30 357	9 638	612	142,2
2003	40 770	31 056	9 074	640	138,6
2004	41 243	32 133	8 491	619	133,2
2005	41 946	33 050	8 267	629	129,1
2006	41 546	33 274	7 670	602	127,6
2007	41 081	33 326	7 174	581	126,0
2008 ²⁾	42 495	35 083	6 951	461	134,2
2008					
Kaikki – Samtliga – Total	42 495	35 083	6 951	461	134,2
Eläkeoikeuden³⁾ perusteena – Grunden för pensionsrätt³⁾ – Basis of entitlement³⁾					
Kansallinen lainsäädäntö – Nationell lag- stiftning – National legislation	1 107	660	281	166	258,6
EY-asetus – EG-förordning – EC regulation	40 288	33 432	6 576	280	113,8
Sosiaaliturvasopimus – Avtal om social trygghet – Social security agreement	1 100	991	94	15	226,8
Kaikki maat – Samtliga länder – All countries	42 495	35 083	6 951	461	134,2
EU/ETA-maat – EU/EES-länderna – EU/EEA- countries	41 599	34 299	6 883	417	132,6
Pohjoismaat – Norden – Nordic countries	39 506	32 573	6 602	331	132,5
Muut – Övriga – Others	2 093	1 726	281	86	133,4
Muut kuin EU/ETA-maat – Andra än EU/EES- länder – Other countries (not EU/EEA)	751	692	23	36	208,8
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data un- available	145	92	45	8	223,4

¹⁾ Vuoden 1996 alun kansaneläkeuudistuksen siirtymävaihe päättyi.

Övergångsperioden i samband med folkpensionsreformen från början av 1996 upphörde.

End of the transition period following the reform of national pensions implemented in early 1996.

²⁾ 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Ks. sivu 96.

Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Se sidan 96.

The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

³⁾ Eläkeoikeuden perusteita selvitetään sivuilla 88–89.

Grunderna för rätt till pension utreds på sidorna 88–89.

For details see page 342.

⁴⁾ Ne eläke-etuudensaajat, joilla ei ole vanhuus- eikä työkyvyttömyyseläkettä.

Pensionstagare som inte har ålders- eller sjukpension.

Recipients not collecting old age or disability pension.

Huom. Ulkomaille maksettavaa rintamalisää sai vuoden 2008 syyskuussa 724 henkilöä. Heistä asui 234 henkilöä Kanadassa, Ruotsissa 179 ja Yhdysvalloissa 147 henkilöä.

Anm. Fronttillägg till utlandet betalades till 724 personer i september 2008. Av dem bodde 234 personer i Kanada, 179 i Sverige och 147 i Förenta Staterna.

N.B. As of September 2008, front-veteran's supplement payable outside Finland was being paid to a total of 724 persons, 234 of whom lived in Canada, 179 in Sweden and 147 in the United States.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

38. Ulkomailla asuvien Kelan eläke-etuudet: Saajat asuinmaan ja kansalaisuuden mukaan 31.12.2008 Av FPA utbetalda pensionsförmåner till utomlands bosatta personer enligt bosättningsland och medborgarskap 31.12.2008

Pension benefits paid by Kela to recipients living outside Finland: Analysis of recipients by country of residence and nationality, year-end 2008

Asuinmaa Bosättningsland <i>Country of residence</i>	Kaikki saajat ¹⁾ Samtliga mottagare ¹⁾ <i>All recipients¹⁾</i>	Vanhuus- eläkkeet Alders- pension <i>Old age pension</i>	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension <i>Disability pension</i>	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner <i>Spouse's pension</i>	Lapseneläkkeet Barnpensioner <i>Orphan's pension</i>
Kansalaisuus Medborgarskap <i>Nationality</i>					
Eläkkeensaajat, lkm – Pensionstagare, antal – Pensioners					
Asuinmaa – Bosättningsland – Country of residence					
Kaikki – Samtliga – Total	42 495	35 083	6 951	104	308
Ruotsi – Sverige – <i>Sweden</i>	38 898	32 197	6 422	59	209
Saksa – Tyskland – <i>Germany</i>	912	794	98	6	13
Espanja – Spanien – <i>Spain</i>	538	388	115	12	9
Yhdysvallat – Förenta Staterna – <i>United States</i> ..	433	420	2	3	7
Norja – Norge – <i>Norway</i>	291	161	112	5	13
Iso-Britannia – Storbritannien – <i>United Kingdom</i>	214	193	12	3	5
Tanska – Danmark – <i>Denmark</i>	203	167	35	–	–
Kanada – <i>Canada</i>	175	167	1	2	1
Viro – Estland – <i>Estonia</i>	107	46	33	3	22
Ranska – Frankrike – <i>France</i>	101	89	6	–	4
Kansalaisuus – Medborgarskap – Nationality					
Kaikki – Samtliga – Total	42 495	35 083	6 951	104	308
Ruotsi – Sverige – <i>Sweden</i>	22 786	20 095	2 580	34	74
Suomi – Finland	18 843	14 267	4 284	42	206
Saksa – Tyskland – <i>Germany</i>	286	264	15	5	2
Tanska – Danmark – <i>Denmark</i>	101	84	14	–	3
Norja – Norge – <i>Norway</i>	88	62	20	2	4
Yhdysvallat – Förenta Staterna – <i>United States</i> ..	82	79	1	1	1
Muut – Övriga – <i>Others</i>	309	232	37	20	18
Keskimäärä, €/kk – Medeltal, €/mån. – Average rate (€/month)					
Kaikki – Samtliga – Total	134,2	133,6	133,0	110,5	53,4

¹⁾ Työttömyyseläkkeen, lapsikorotuksen ja rintamalisän saajat sisältyvät vain yhteissummaan.

Mottagare av sjukpension, barnförhöjning och fronttillägg ingår endast i totalsumman.

Recipients of a disability pension, child increase or front-veteran's supplement are included in the total only

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Ks. sivu 96.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Se sidan 96.

N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

39. Asumisaikaan suhteutetut Kelan eläkkeet 31.12.2008

FPA-pensioner avvägda enligt bosättningsstad 31.12.2008

Pensions from Kela adjusted to the recipient's previous residence in Finland at year-end 2008

	Eläkkeensaajat – Pensionstagare – Pension recipients						Keskimääräinen eläke €/kk Genomsnittlig pension €/mån. Average pension, €/month
	Kaikki Samtliga All recipients	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pension Old age pension	Työkyvyttömyys- eläkkeet Sjukpension Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbetslöshets- pension Unemployment pension	Lesken- eläkkeet Efterlevande- pensioner Spouse's pension	Lapsen- eläkkeet Barnpensioner Orphan's pension	
Yhteensä – Sammanlagt – Total	57 177	42 901	12 596	815	333	534	174,4
Ulkomailla asuvat Suomessa asuneet – Utomlands bosatta pensionstagare som bott i Finland – No longer living in Finland	40 846	34 005	6 577	4	77	183	126,6
Suomessa asuvat ulkomail- la asuneet – I Finland bo- satta pensionstagare som bott utomlands – Moved to Finland	16 331	8 896	6 019	811	256	351	222,2

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Ks. sivu 96.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Se sidan 96.

N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

Lähde: SVT, Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS, FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

2.2 Pensionsförmåner regionvis

Den regionala statistiken över pensionsförmåner presenteras landskapsvis i årsboken. Statistiken grundar sig på förmånstagarens hemkommun.

Uppgifter landskapsvis om pensionsförmåner som utbetalats av FPA 2008

Pension benefits paid by Kela: Analysis by region, 2008

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Kelan vuoden aikana maksamat eläke-etuudet Pensionsförmåner betalda av FPA under året <i>Pension benefits paid by Kela during the year</i>		Kansaneläkkeensaajat 31.12. Folkpensionstagare 31.12. <i>Recipients of national pension at year-end</i>			
	Milj. € € million	Asukasta kohti, €/v Per invånare, €/år Per inhabitant, €/year	Kaikki Samtliga <i>Total</i>		Täyttä kansaneläkettä saavat Mottagare av full folkpension <i>Recipients of full national pension</i>	
			Lukumäärä Antal <i>Number</i>	% 16 v täyttäneestä väestöstä % av befolkning som är 16 år eller äldre <i>% of population aged 16 or over</i>	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	% 16 v täyttäneestä väestöstä % av befolkning som är 16 år eller äldre <i>% of population aged 16 or over</i>
Kaikki – Samtliga – Total	2 507,9	.	679 654	.	91 356	.
Suomessa asuvien – Pensioner för personer bosatta i Finland – For persons resident in Finland	2 434,3	457,0	637 603	14,6	81 108	1,9
Uusimaa – Nyland	324,2	230,7	91 515	8,0	14 049	1,2
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	35,3	370,0	9 760	12,8	1 093	1,4
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	205,4	445,4	56 790	14,9	6 540	1,7
Satakunta	131,9	579,3	34 968	18,5	4 093	2,2
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	81,6	471,9	22 121	15,6	2 505	1,8
Pirkanmaa – Birkaland	210,3	437,4	57 139	14,4	6 760	1,7
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	100,3	499,2	27 885	16,7	3 075	1,8
Kymenlaakso – Kymmenedalen	94,1	514,6	25 104	16,4	3 168	2,1
Etelä-Karjala – Södra Karelen	76,1	565,9	19 580	17,3	2 310	2,0
Etelä-Savo – Södra Savolax	116,0	740,4	28 817	21,8	3 451	2,6
Pohjois-Savo – Norra Savolax	164,6	662,4	40 422	19,6	5 433	2,6
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	114,4	688,6	27 377	19,7	3 569	2,6
Keski-Suomi – Mellersta Finland	148,6	546,6	37 652	16,9	5 083	2,3
Etelä-Pohjanmaa – Södra Öster- botten	137,1	708,3	33 639	21,4	3 684	2,3
Pohjanmaa – Österbotten	87,4	496,8	23 731	16,6	2 392	1,7
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Öster- botten	41,6	585,5	10 539	18,6	1 252	2,2
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Öster- botten	187,2	484,6	46 010	15,3	6 914	2,3
Kainuu – Kajanaland	61,1	733,9	14 638	21,1	1 864	2,7
Lappi – Lappland	107,4	583,5	27 182	17,8	3 565	2,3
Ahvenanmaa – Åland	9,9	362,0	2 734	12,2	308	1,4

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuolainsäädäntö muutti eläkkeen käsitettä. Ks. sivu 96.
Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppet pension. Se sidan 96.
N.B. The concept of a pension was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

41. Kelasta eläke-etuutta saavat maakunnittain 31.12.2008

Mottagare av pensionsförmåner från FPA landskapsvis 31.12.2008

Recipients of a pension benefit from Kela, by region, at year-end 2008

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Kaikki Samtliga Total	Vanhuus- eläkkeet Ålders- pension Old age pension	Työkyvyttö- myyseläkkeet Sjukpension Disability pension	Työttömyys- eläkkeet Arbets- löshets- pension Unemploy- ment pension	Perhe-eläkkeet Familjepensioner Survivors' pensions	Lesken- eläkkeet Efter- levande- pensioner Spouse's pension	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner Orphan's pension	Lapsi- korotukset ²⁾ Barnför- höjningar ²⁾ Child increase ²⁾	Rintama- lisät Fronttillägg Front- veteran's supplement
Kaikki – Samtliga – Total.....	741 413	488 727	166 736	24 191	7 568	22 400	13 700	67 482	
Suomessa asuvat – Bosatta i Fin- land – Recipients living in Finland	698 918	453 644	159 785	24 174	7 464	22 092	13 652	66 122	
Uusimaa – Nyland	107 392	59 957	28 576	2 982	1 579	5 335	2 612	12 185	
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	10 715	7 305	2 167	288	143	395	176	912	
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	61 913	41 868	12 958	1 964	598	1 709	1 186	5 684	
Satakunta	37 668	26 015	7 201	1 752	378	1 032	531	3 048	
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	24 117	16 399	4 886	836	230	720	384	2 386	
Pirkanmaa – Birkaland	62 225	41 392	13 270	2 477	646	1 891	1 021	5 236	
Päijät-Häme – Päijänne Tavastland	30 096	19 992	6 471	1 422	285	853	443	2 555	
Kymenlaakso – Kymmenedalen	27 909	17 995	6 049	1 060	292	814	514	3 326	
Etelä-Karjala – Södra Karelen	21 516	14 395	4 417	768	228	582	386	2 591	
Etelä-Savo – Södra Savolax	30 755	21 046	6 723	1 048	269	706	497	2 448	
Pohjois-Savo – Norra Savolax	43 385	27 887	11 256	1 279	438	1 240	931	3 129	
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	29 413	19 302	6 925	1 150	305	781	535	2 922	
Keski-Suomi – Mellersta Finland ...	40 716	26 800	9 402	1 450	410	1 270	800	3 093	
Etelä-Pohjanmaa – Södra Öster- botten	35 539	25 340	7 351	948	355	816	641	2 441	
Pohjanmaa – Österbotten	25 268	18 803	4 289	639	188	514	360	2 084	
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Öster- botten	11 241	7 769	2 440	330	110	286	227	798	
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Öster- botten	50 351	30 580	13 765	1 665	535	1 751	1 355	4 942	
Kainuu – Kajanaland	15 851	10 144	3 708	786	158	470	338	1 963	
Lappi – Lappland	29 864	18 349	7 515	1 318	298	856	678	4 025	
Ahvenanmaa – Åland	2 984	2 306	416	12	19	71	37	354	
Ulkomailla asuvat – Bosatta utom- lands – Recipients living abroad	42 495	35 083	6 951	17	104	308	48	1 360	

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Lapsikorotuksen saajat.
Mottagare av barnförhöjning.
Recipients of child increase.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

2.3 Eläkkeet ammateittain

Tietoja työkyvyttömyyseläkkeensaajien ammateista on saatavissa vain Kelan eläkkeistä ja niistäkin vain uusista eläkkeistä. On huomattava, että Kelasta eläkettä saavilla joko ei ole ollut oikeutta muuhun eläketurvaan tai heidän muista eläkkeistä koostuva eläketurvansa jää pienehköksi.

Ammattiluokitus. Kelan käyttämä ammattikoodi perustuu pohjoismaiseen ammattiluokitteluun, jota on jonkin verran Kelassa täydennetty. Ammattitieto ilmoitetaan koodilla, jonka kaksi ensimmäistä merkkiä ilmoittaa ammatin ja kolmas ammattiaseman.

Ammattikäsite. Eläkkeenhakijan ammatiksi merkitään henkilön viimeksi harjoittama ammatti. Jos hakija ei viimeisten viiden vuoden aikana ole toiminut ammatissa, merkitään hänet ammatissa toimimattomaksi. Ammatin harjoittamiseksi katsotaan vähintään kolmen tunnin osapäivätyö ja vähintään neljä kuukautta vuodessa kestävä työ.

2.3 Pensioner yrkesvis

Uppgifter om sjukpensionstagarnas yrke är tillgängliga endast för pensioner från FPA och bara för nya pensioner. Det bör noteras att de som har pension från FPA inte har haft rätt till annat pensionsskydd eller så är deras pensionsskydd som består av andra pensioner relativt litet.

Yrkesklassificering. Den yrkeskod som FPA använder bygger på den nordiska yrkesklassificeringen med vissa tillägg. Kodens två första tecken anger yrket och det tredje anger yrkesställningen.

Yrkesbegreppet. Pensionstagarnas yrkesuppgifter avser det yrke de senast utövat. En sökande som inte yrkesarbetat under de fem senaste åren hänförs till kategorin icke yrkesverksamma. Som yrkesutövning räknas minst tre timmars deltidsarbete och arbete som varar minst fyra månader per år.

42. Uudet Kelan työkyvyttömyyseläkkeet: Eläkkeensaajan ammatti, ammatiasema ja sukupuoli 2008

Nya sjukpensioner från FPA efter mottagarens yrke, yrkesställning och kön 2008

New disability pensions granted by Kela by the recipient's occupation, position and sex, 2008

Ammatti ja ammatiasema Yrke och yrkesställning Occupation and position	Kaikki työkyvyttömyys- eläkkeet ¹⁾ Samtliga sjukpensioner ¹⁾ All disability pensions ¹⁾			Toistaiseksi myön- netyt työkyvyttö- myyseläkkeet Tillsvidare beviljade sjukpensioner Disability pensions granted for an unspecified period			Kuntoutustuet Rehabiliterings- stöd Rehabilitation subsidies			15–64-vuotias työllinen työvoima, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Yhteensä Samman- lagt Total		Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Samman- lagt Total		%	Yhteensä Samman- lagt Total		%	
		%			%			%		
	a			b			c		d	
Kaikki eläkkeet – Samtliga pensioner – Total of beneficiaries										
Yhteensä – Sammanlagt – Total	24 454	46,9		15 215			9 193			
Suomessa asuvien – Till i Finland bosatta – To recipients living in Finland										
Yhteensä – Sammanlagt – Total	23 519	47,1		14 475			8 998			
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	16 689	100,0	43,6	10 218	100,0	6 427	100,0	100,0		
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät ²⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete ²⁾ – Self- employed persons in agriculture, forestry and fishing ²⁾	941	5,6	60,5	613	6,0	326	5,1	2,8		
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ²⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmödrar ²⁾ – Farmers and farmers’ wives ²⁾	761	4,6	59,7	507	5,0	252	3,9	1,8		
Muut ²⁾ – Övriga ²⁾ – Others ²⁾	180	1,1	63,9	106	1,0	74	1,2	1,0		
Muut yrittäjät ²⁾ – Övriga företagare ²⁾ – Self-employed persons in other industries ²⁾	1 564	9,4	62,7	996	9,7	561	8,7	9,3		
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	14 157	84,8	40,5	8 584	84,0	5 538	86,2	87,9		
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	727	4,4	35,6	368	3,6	358	5,6	15,4		
Terveystyö, sosiaalialan työ – Hälsovård, socialt arbete – Health care, social work	2 439	14,6	5,3	1 312	12,8	1 122	17,5	13,3		
Hallinto- ja toimistotyö – Administrativt arbete och kontorsarbete – Managerial, administrative and clerical work	1 068	6,4	13,5	668	6,5	399	6,2	16,0		
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce ...	1 149	6,9	21,0	613	6,0	531	8,3	10,0		
Maa- ja metsätalous, kalastusala – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	617	3,7	65,5	403	3,9	214	3,3	1,5		
Kuljetus ja liikenne – Transport och kommunikationer – Transport and communication	883	5,3	78,0	548	5,4	335	5,2	4,3		
Teoll.työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennustyö – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	4 418	26,5	76,4	2 944	28,8	1 458	22,7	18,1		
Palvelutyö – Servicearbete – Services	2 856	17,1	17,0	1 728	16,9	1 121	17,4	9,0		
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkesverk- samma – Other employees	27	0,2	14,8	25	0,2	2	0,0	0,3		
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	5 381	55,4		3 512		1 868				
Perheenemännät – Husmödrar – Homemakers	142	0,7		76		66				
Nuoret työkyvyttömät – Unga arbetsoförmögna – Work- incapacitated young persons	808	59,3		607		201				
Muut – Övriga – Others	4 431	56,5		2 829		1 601				
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassificerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	1 449	56,7		745		703				
Ulkomailla asuvien – Till utomlands bosatta – To recipients living abroad										
Yhteensä – Sammanlagt – Total	935	41,3		740		195				

¹⁾ Sisältää yksilölliset varhaiseläkkeet, 46 kpl.
Inkluderar individuella förtidspensioner, 46 st.
Includes individual early retirement pensions (total=46).

²⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde – Källa:

a, b, c SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

d SVT. TK: Työvoimatutkimus 2008 – FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2008.

3 | Kelan vammaisetuudet FPA:s handikappförmåner

2008

- Lapsen vammaistuki
Handikappbidrag för barn
- Aikuisen vammaistuki
Handikappbidrag för vuxna
- Eläkkeensaajan hoitotuki
Vårdbidrag för pensionstagare
- Ruokavaliokorvaus
Kostersättning

3.1 Yleistä

Uusi vammaisetuslainsäädäntö tuli voimaan vuoden 2008 alussa. Uudistuksen seurauksena tilastollisen vuosikirjan käsitteet ovat muuttuneet. Uuden lain sisältö ja vaikutukset tilastoihin selostetaan sivulla 96 ja liitteessä 1.

Kelan vammaisille maksamia korvauksia ovat lapsen vammaistuki, aikuisen vammaistuki, eläkkeensaajan hoitotuki ja ruokavaliokorvaus. Kolme ensin mainittua etuutta ovat samankaltaiset niin tavoitteiltaan kuin rakenteeltaan. Ne voidaan myöntää toistaiseksi tai määrääjäksi. Keliakiaa sairastaville maksettava ruokavaliokorvaus on vakiomääräinen toistaiseksi myönnettävä erillinen vammaisetus.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan vammaisetuustilasto (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Perusedellytykset

Vammaisetuuden myöntäminen edellyttää pääsääntöisesti, että tuen saaja asuu Suomessa vakinaisesti. EU:n sosiaaliturva-asetuksesta 1408/71 johtuen lapsen ja aikuisen vammaistuki sekä eläkkeensaajan hoitotuki voidaan kuitenkin tietyissä tilanteissa myöntää myös EU/ETA-maassa tai Sveitsissä asuvalle henkilölle. Ruokavaliokorvaus voidaan myöntää vain Suomessa asuville.

Vammaisetuutta ei makseta henkilölle, joka on hoidettavana pääasiassa julkisin varoin ylläpidetyssä laitoksessa. Tuen maksu keskeytetään hoidon kestänyt kolme kuukautta.

Etuudet

Lapsen vammaistukea maksetaan alle 16-vuotiaalle vammaiselle tai pitkäaikaissairaalle lapselle. Hänen edellytetään olevan vähintään kuuden kuukauden ajan siinä määrin hoidon, huolenpidon ja kuntoutuksen tarpeessa, että siitä aiheutuu tavanomaista suurempaa rasitusta ja sidonnaisuutta terveeseen lapseen verrattuna.

Tukea maksetaan lapsen hoidon aiheuttaman rasituksen perusteella porrastettuna kolmeen ryhmään. *Perustukseen* on oikeus lapsella, jonka hoito aiheuttaa erityistä rasitusta vähintään viikoittain. *Korotettua vammaistukea* saavan lapsen hoitamisesta aiheutuva rasitus on vaativaa ja päivittäistä. Jos rasitus ja sidonnaisuus on

3.1 Allmänt

Den nya lagstiftningen om handikappförmåner trädde i kraft vid början av 2008. På grund av reformen har begreppen i statistisk årsbok ändrats. Innehållet i den nya lagen och hur statistiken påverkas beskrivs på sidan 96 och i bilaga 1.

De förmåner som FPA betalar till handikappade är handikappbidrag för barn, handikappbidrag för vuxna, vårdbidrag för pensionstagare och kostersättning. De tre förstnämnda förmånerna är lika både till syfte och struktur. De kan beviljas för en viss tid eller tills vidare. Kostersättning som betalas till personer med celiaki är en separat handikappförmån som beviljas med ett fast belopp tills vidare.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik | Handikappförmåner (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Allmänna förutsättningar

Beviljandet av en handikappförmån förutsätter som regel att bidragstagaren är stadigvarande bosatt i Finland. På grund av EG-förordning 1408/71 om social trygghet kan handikappbidrag för barn och vuxna samt vårdbidrag för pensionstagare i vissa fall ändå beviljas den som bor i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz. Kostersättning kan beviljas endast den som är bosatt i Finland.

Handikappbidrag utges inte till personer som vårdas på en institution vars verksamhet huvudsakligen finansieras med offentliga medel. Utbetalningen av bidraget upphör när vården pågått tre månader.

Förmåner

Handikappbidrag för barn betalas till handikappade eller långtidssjuka barn under 16 år, som under minst sex månader behöver vård, omvårdnad och rehabilitering i sådan omfattning att det medför större belastning och bundenhet än vad som är vanligt jämfört med friska barn.

Med hänsyn till den belastning vården av barnet föranleder indelas bidraget i tre kategorier. *Handikappbidrag med grundbelopp* betalas, när vården medför särskild belastning minst varje vecka. *Handikappbidrag med förhöjt belopp* betalas när vården medför krävande och daglig belastning. Om belastningen och bunden-

ympäri vuorokautista, lapsella on oikeus *ylimpään vammaistukeen*.

Aikuisen vammaistuen tarkoitus on tukea taloudellisesti pääasiassa muiden kuin eläkkeellä olevien työikäisten vammaisten selviytymistä jokapäiväisissä toimissa, työelämässä ja opiskelussa. Aikuisen vammaistueella korvataan sairauden tai vamman aiheuttamia haittoja, avun tarvetta ja erityiskustannuksia.

Tukea maksetaan 16 vuotta täyttäneelle henkilölle, jonka toimintakyky on sairauden tai vamman takia heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Tuki maksetaan kolmiportaisena kuten lapsen vammaistuki. Vammaistukea ei makseta, jos henkilö on oikeutettu eläkkeensaajan hoitotukeen.

Eläkkeensaajan hoitotuen tarkoitus on tukea pitkäaikaisairaana tai vammaisen eläkkeensaajan kotona asumista. Eläkkeensaajan hoitotukea voi saada 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka saa joltain seuraavista tuista:

- vanhuuseläkettä
- työkyvyttömyyseläkettä
- liikennevahingon tai tapaturman perusteella maksettavaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai korvausta
- maahanmuuttajan erityistukea.

Tuki voidaan myöntää, kun henkilön toimintakyky on sairauden tai vamman takia heikentynyt vähintään vuoden ajan. Tuki maksetaan kolmiportaisena. Suuruuteen vaikuttavat avun, ohjauksen ja valvonnan tarve sekä sairauden aiheuttamien erityiskustannusten määrä.

Ruokavaliokorvaus myönnetään 16 vuotta täyttäneille keliakiaa sairastaville henkilöille korvaamaan gluteenitoman ruokavalion aiheuttamia kustannuksia. Ruokavaliokorvausta voi saada samanaikaisesti muun sairauden perusteella myönnetyn aikuisen vammaistuen tai eläkkeensaajan hoitotuen kanssa.

Tilastointi. Vammaisetuuksia kuvaavia tilastoja esitetään sekä voimassa olevista että alkaneista etuuksista. Voimassaolotiedot kuvaavat vuoden lopun tilannetta ja kattavat kaikki etuuden saajat. Tilastot alkaneista etuuksista kertovat vuoden aikana henkilöille myönnettyjen uusien etuuksien lukumäärän. Tuen saaja katsotaan uudeksi, jos hän saa tukea ensimmäistä kertaa tai edellisen tuen päättymisestä on kulunut vähintään kuukausi. Etuusmenot koostuvat koko vuoden aikana maksetuista vammaisetuuksista. Vuoden 2008 lakimuutoksista johtuen tilastot alkaneista etuuksista eivät valmistuneet ajoissa ja siksi puuttuvat tästä vuosikirjasta.

heten pågår dygnet runt, har barnet rätt till *handikappbidrag med högsta belopp*.

Handikappbidraget för vuxna är i första hand avsett för handikappade i arbetsför ålder, som inte är pensionstagare och som behöver stöd för att klara sina dagliga göromål, sitt arbete och sina studier. Bidraget utges för att ersätta olägenheter, hjälpbehov och särskilda kostnader som beror på sjukdomen eller handikappet.

Bidraget kan beviljas den som fyllt 16 år och vars funktionsförmåga p.g.a. sjukdom eller handikapp är nedsatt minst ett år utan avbrott. Bidraget är, liksom handikappbidraget för barn, indelat i tre kategorier. Handikappbidrag för vuxna beviljas inte den som har rätt till vårdbidrag för pensionstagare.

Syftet med *vårdbidraget för pensionstagare* är att stödja sjuka eller handikappade pensionstagare så att de kan bo hemma. Vårdbidrag för pensionstagare kan beviljas den som fyllt 16 år och som redan har någon av följande förmåner:

- ålderspension
- sjukpension (invalidpension)
- full sjukpension (invalidpension) eller ersättning på grund av trafikskada eller olycksfall
- särskilt stöd till invandrare.

Bidraget kan beviljas den vars funktionsförmåga på grund av sjukdom eller handikapp är nedsatt minst ett år. Bidraget är indelat i tre storleksklasser. Storleken beror av behovet av hjälp, handledning och tillsyn samt de särskilda kostnader som sjukdomen medför.

Kostersättning beviljas personer med celiaki som fyllt 16 år i ersättning för kostnaderna för glutenfri diet. Kstersättning kan utges samtidigt med handikappbidrag för vuxna eller vårdbidrag för pensionstagare som beviljats för en annan sjukdom.

Statistikföring. Statistiken över handikappförmånerna presenteras för både gällande förmåner och förmåner som börjat utges. Uppgifterna om gällande förmåner beskriver situationen vid årets slut och omfattar samtliga förmånstagare. Statistiken över förmåner som börjat utges avser antalet nya förmåner som beviljats under året. Bidragstagaren betraktas som ny, om han får bidrag för första gången eller om minst en månad förflutit sedan föregående bidrag. Förmånsutgifterna består av de handikappförmåner som betalats ut under hela året. Lagändringarna år 2008 har medfört att statistiken över förmåner som börjat utges inte blivit färdig i tid och därför saknas i denna årsbok.

Etuuksien suuruus

Vuoden 2008 lopussa vammaisetuudet olivat:

	Lapsen/aikuisen vammaistuki euroa/kk	Eläkkeensaajan hoitotuki euroa/kk
perustuki	81,83	54,80
korotettu tuki	190,94	136,43
ylin tuki	370,24	288,49

Ruokavaliokorvauksen suuruus oli 21 euroa/kk.

Vammaisetuudet eivät ole veronalaista tuloa. Niiden suuruuteen eivät myöskään vaikuta tulot tai varallisuus. Lapsen ja aikuisen vammaistukea ja eläkkeensaajan hoitotukea vähentävät saman vamman tai sairauden perusteella maksettavat sotilastapaturma-, sotilasvamman-, liikennevuorokaus-, ja tapaturmavakuutuslakien mukaiset haitta- ja avuttomuuslisät sekä hoitotuet (ns. SOLITA-lisät) sekä vastaavat etuudet ulkomailta.

Vammaisetuuksien määrät, ruokavaliokorvausta lukuun ottamatta, tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

Förmånsbeloppen

I slutet av 2008 var beloppen följande:

	Handikapp bidrag för barn/vuxna euro/mån.	Vårdbidrag för pensionstagare euro/mån.
grundbidrag	81,83	54,80
förhöjt bidrag	190,94	136,43
högsta bidrag	370,24	288,49

Kostersättningen uppgick till 21 euro/mån.

Handikappförmånerna är inte skattepliktig inkomst. På beloppet inverkar varken inkomst eller förmögenhet. Men- och hjälpplöshetstillägg samt vårdbidrag (s.k. SOLITA-tillägg) som betalas för samma handikapp eller sjukdom enligt lagen om militärolycksfalls-, militärskade-, trafikförsäkrings- eller olycksfallsförsäkringslagen samt motsvarande utländska förmåner minskar handikappbidraget för barn och vuxna och vårdbidraget för pensionstagare.

Handikappförmånerna fränsett kostersättningen justeras årligen enligt folkpensionsindex.

43. Vuoden aikana maksetut vammaisetuudet 1995–2008, milj. €

Utbetalda handikappförmåner per år 1995–2008, milj. €

Disability benefits paid during the year, 1995–2008, € million

Vuosi År Year	Kaikki vammaisetuudet Samtliga handikapp- förmåner <i>All disability benefits</i>	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn <i>Disability allowance for under-16s</i>	Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>	Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare <i>Pensioners' care allowance</i>	Ruokavaliokorvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>
1995	266,3	66,1	26,5	173,8	.
1996	268,8	69,0	26,0	173,9	.
1997	274,2	71,2	26,2	176,8	.
1998	274,4	69,2	26,4	178,8	.
1999	287,4	71,6	27,0	188,9	.
2000	298,4	73,8	28,1	196,6	.
2001	322,3	78,8	29,9	213,6	.
2002	333,4	76,2	31,4	225,0	0,8
2003	343,5	73,7	32,1	232,8	5,0
2004	352,9	74,1	32,1	241,5	5,2
2005	362,1	72,7	31,7	252,2	5,5
2006	377,3	72,8	31,5	267,1	5,9
2007	388,9	72,6	31,6	278,5	6,2
2008	399,2	70,2	31,3	291,1	6,5

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisuuslainsäädäntö muutti vammaisuuksäsitteitä. Ks. sivu 96.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen för handikappförmånerna. Se sidan 96.

N.B. The concept of a disability benefit was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. See page 346.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

44. Vammaisetuuden saajat 1995–2008
Mottagare av handikappförmåner 1995–2008
Recipients of disability benefits, 1995–2008

31.12. <i>Year-end</i>	Kaikki vammais- etuudet ¹⁾ Samtliga handikapp- förmåner ¹⁾ <i>All disability benefits¹⁾</i>	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn <i>Disability allowance for under-16s</i>	Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>	Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare <i>Pensioners' care allowance</i>	Ruokavaliokorvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>
1995	..	42 098	11 305	140 754	.
1996	..	44 564	11 368	141 674	.
1997	..	45 991	11 566	144 046	.
1998	..	45 164	11 561	145 516	.
1999	..	46 026	11 693	150 573	.
2000	..	46 805	12 020	153 896	.
2001	..	46 749	12 300	159 920	.
2002	..	41 454	12 476	164 961	12 141
2003	..	39 173	12 468	169 231	18 758
2004	..	39 012	12 453	175 395	20 596
2005	..	37 793	12 167	183 469	22 192
2006	..	37 365	11 903	190 722	23 553
2007	..	35 991	11 481	192 833	24 858
2008	266 814	34 452	11 238	196 828	26 235

¹⁾ Vuoden 2008 alusta alkaen on tilastoitu vammaisetuudensaajien kokonaismäärä, jossa jokainen henkilö esiintyy vain kerran, vaikka sama henkilö voi saada samanaikaisesti ruokavaliokorvausta ja aikuisen vammaistukea tai eläkkeensaajan hoitotukea.

Samtliga mottagare av handikappförmåner har statistikförts från början av 2008. I det totala antalet förekommer en och samma person bara en gång, även om personen samtidigt kan få kostersättning och handikappbidrag för vuxna eller vårdbidrag för pensionstagare.

Starting from the beginning of 2008, the statistics reflect the total number of disability benefit recipients, with each recipient represented only once, even though dietary grant can be paid at the same time as disability allowance for 16s and over or pensioners' care allowance.

Huom. 1.1.2008 voimaantullut uusi eläke- ja vammaisetuslainsäädäntö muutti vammaisetuskäsitteitä. Eläkkeensaajan hoitotuki siirrettiin kansaneläkkeistä vammaisetuksiin, ja ruokavaliokorvauksesta tuli oma etuuslaji. Lisäksi vammaisetuksien nimet muuttuivat. Taulukon aikasarjat on esitetty vuoden 2008 alusta voimaantulleen lainsäädännön mukaisina.

Anm. Genom den nya pensions- och handikappförmånslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2008 ändrades begreppen för handikappförmånerna. Vårdbidraget för pensionstagare flyttades från folkpensionen till handikappförmånerna, och kostersättningen (tidigare ersättning för specialdiet) blev en separat förmån. Namnen på handikappförmånerna ändrades också. Tabellernas tidsserier presenteras enligt den lagstiftning som trädde i kraft vid början av 2008.

N.B. *The concept of a disability benefit was redefined following the introduction of new legislation on pension and disability benefits on 1 January 2008. The pensioners' care allowance was reclassified as a disability benefit (rather than a national pension benefit), and the dietary grant was established as a benefit category in its own right. The names of disability benefits underwent a change as well. The time series in this table are presented on the basis of the legislation in effect since the beginning of 2008.*

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

45. Vammaisetuuden saajat iän, sukupuolen ja tuen suuruuden mukaan 31.12.2008

Handikappförmånstagare enligt ålder, kön och bidragets storlek 31.12.2008

Recipients of disability benefits by age, sex and amount of allowance, at year-end 2008

Tuen suuruus Bidragsslag Amount of allowance	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn Disability allowance for under-16s		Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna Disability allowance for 16s and over		Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare Pensioners' care allowance		Ruokavaliokorvaukset Kostersättning Dietary grant	
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Yhteensä Sammanlagt Total	Pojat, % Poikar, % Boys (%)	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)
Kaikki – Samtliga – Total	34 452	61,9	11 238	47,2	196 828	38,0	26 235	33,9
Perustuki – Grundbidrag – <i>Basic rate</i>	17 849	62,3	3 125	33,5	98 473	36,7	.	.
Korotettu tuki – Förhöjt bidrag – <i>Middle rate</i>	13 926	61,8	3 994	51,4	71 268	39,7	.	.
Ylin tuki – Högsta bidrag – <i>Highest rate</i>	2 677	60,5	2 641	53,4	26 659	38,1	.	.
Suojattu tuki ¹⁾ – Skyddat bidrag ¹⁾ – <i>Disability allowance based on earlier legislation¹⁾</i>	.	.	1 478	53,7	428	67,5	.	.
Kaikki – Samtliga – Total	34 452	61,9	11 238	47,2	196 828	38,0	26 235	33,9
0– 6	13 200	62,4	.	.	.	.	.	.
7–15	21 059	61,7	.	.	.	.	.	.
16–24	193	58,0	2 479	55,2	3 559	58,5	1 539	33,8
25–34	.	.	1 428	46,1	6 297	57,2	2 173	30,5
35–44	.	.	2 056	42,8	8 927	55,8	3 654	32,1
45–54	.	.	2 696	43,5	15 498	51,7	5 662	32,4
55–64	.	.	2 579	47,4	162 547	34,6	13 207	35,7

¹⁾ Tukea maksetaan ns. suojaäännöksen perusteella: eläkkeensaajan hoitotukea lainmuutoksen 1.7.1988 ja aikuisen vammaistukea lainmuutoksen 1.1.1989 perusteella.

Bidrag betalas på basis av en s.k. skyddsbestämmelse: vårdbidrag för pensionstagare på basis av lagändringen 1.7.1988 och handikappbidrag för vuxna på basis av lagändringen 1.1.1989.

Under a grandfather provision, pensioner's care allowance is paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988 and disability allowance for 16s or over in accordance with legislation implemented on 1 January 1989.

Huom. Ruokavaliokorvausta voidaan maksaa samanaikaisesti aikuisen vammaistuen ja eläkkeensaajan hoitotuen kanssa.

Anm. Kostersättning kan betalas ut samtidigt som handikappbidrag för vuxna och vårdbidrag för pensionstagare.

N.B. Dietary grant can be paid at the same time with pensioners' care allowance or disability allowance for 16s and over.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

3.2 Vammaisetuudet alueittain ja sairauksittain

Vammaisetuuksia koskevat *alueittaiset* tilastot esitetään maakunnittain etuudensaajan kotikunnan mukaan.

Tilastot vammaisetuuksia saaneiden *sairauksista* perustuvat päädiagnoosiin. Diagnoosit noudattavat kansainvälistä ICD-10-tautiluokitusta.

3.2 Handikappförmåner regionvis och sjukdomsvis

Den *regionala* statistiken över handikappförmåner presenteras landskapsvis enligt förmånstagarens hemkommun.

Statistiken över handikappförmånstagarnas *sjukdomar* grundar sig på huvuddiagnoserna. Diagnoserna följer den internationella sjukdomsklassifikationen ICD-10.

46. Vammaisasetuuden saajat maakunnittain 31.12.2008
Handikappförmånstagare landskapsvis 31.12.2008
Recipients of disability benefits, by region, at year-end 2008

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Lapsen vammaistuet Handikappbidrag för barn <i>Disability allowance for under-16s</i>		Aikuisen vammaistuet Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>		Eläkkeensaajan hoitotuet Vårdbidrag för pensionstagare <i>Pensioners' care allowance</i>		Ruokavaliokorvaukset Kostersättning <i>Dietary grant</i>	
	Luku- määrä Antal Number	Osuus 0–15- vuotiaista, % Andel av 0–15- åringar, % <i>As a % of popu- lation aged 0–15</i>	Luku- määrä Antal Number	Osuus 16–64- vuotiaista, % Andel av 16–64- åringar, % <i>As a % of popu- lation aged 16–64</i>	Luku- määrä Antal Number	Osuus 16 v. täyttäneestä väestöstä, % Andel av befolk- ning som är 16 år eller äldre, % <i>As a % of popu- lation aged 16 or over</i>	Luku- määrä Antal Number	Osuus 16 v. täyttäneestä väestöstä, % Andel av befolk- ning som är 16 år eller äldre, % <i>As a % of popu- lation aged 16 or over</i>
Kaikki – Samtliga – <i>Total .....</i>	34 452	36,0	11 238	3,2	196 828	45,0	26 235	6,0
Uusimaa – Nyland	7 604	29,5	2 677	2,8	30 879	26,9	4 882	4,3
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	584	30,0	145	2,4	2 696	35,4	303	4,0
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	3 382	42,6	1 164	3,9	17 268	45,2	2 059	5,4
Satakunta	1 368	35,8	471	3,3	9 945	52,5	1 316	6,9
Kanta-Häme – Egent- liga Tavastland	1 049	33,3	306	2,8	6 584	46,5	949	6,7
Pirkanmaa – Birkaland	3 618	42,8	1 134	3,6	17 615	44,5	3 026	7,6
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	1 098	32,0	268	2,1	6 754	40,6	1 024	6,1
Kymenlaakso – Kymmenedalen	1 062	35,8	292	2,5	7 312	47,8	865	5,6
Etelä-Karjala – Södra Karelen	744	35,1	262	3,1	5 923	52,3	738	6,5
Etelä-Savo – Södra Savolax	928	38,2	292	3,0	7 841	59,2	752	5,7
Pohjois-Savo – Norra Savolax	1 579	37,3	469	2,9	12 771	62,0	1 330	6,5
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	799	29,1	267	2,5	7 922	57,1	899	6,5
Keski-Suomi – Mel- lersta Finland	2 064	42,3	636	3,6	11 239	50,4	1 139	5,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	1 553	43,1	542	4,5	10 007	63,5	1 377	8,7
Pohjanmaa – Öster- botten	1 227	37,2	446	4,0	6 861	48,0	880	6,2
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	696	48,7	171	3,8	3 680	64,8	431	7,6
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	2 941	34,7	1 060	4,3	16 660	55,3	2 556	8,5
Kainuu – Kajanaland	714	52,0	169	3,2	4 798	69,1	518	7,5
Lappi – Lappland	1 246	39,6	390	3,3	8 975	58,8	1 060	6,9
Ahvenanmaa – Åland	182	36,6	74	4,2	632	28,2	101	4,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
 Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Vammaisasetuuden saajat, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.
 Anm. Handikappbidragstagare med okänd boningskommun ingår endast i totalantalet.
 N.B. The total figures include also recipients whose place of residence was not on record.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisasetuudet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

47. Lapsen vammaistuen saajat pääsairauden mukaan 31.12.2008**Mottagare av handikappbidrag för barn enligt primär sjukdom 31.12.2008***Recipients of disability allowance for under-16s, by main diagnosis, at year-end 2008*

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>		Tukea saavat lapset Barn med bidrag <i>Recipient children</i>					
		Kaikki Samtliga <i>All allowances</i>		Pojat, % Pojkar, % <i>Boys (%)</i>	Perustuki Grundbidrag <i>Basic rate</i>	Korotettu tuki Förhöjt bidrag <i>Middle rate</i>	Ylin tuki Högsta bidrag <i>Highest rate</i>
		%					
Kaikki – Samtliga – All diseases		34 452	100,0	61,9	17 849	13 926	2 677
IV E00–E99	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduantasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningsar och ämnesomsättningssjukdomar	4 553	13,2	53,7	144	3 852	557
E10–E14	Diabetes	4 180	12,1	53,8	9	3 721	450
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ...	13 461	39,1	72,4	6 880	5 771	810
F70–F79	Älyllinen kehitysvammaisuus – Psy- kisk utvecklingsstörning.....	2 086	6,1	59,8	551	1 166	369
F80–F89	Psyykkisen kehityksen häiriöt – Störningar i psykologisk utveckling ..	6 789	19,7	75,0	3 234	3 151	404
VI G00–G99	Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 811	5,3	56,6	510	839	462
G40, G41	Epilepsia – Epilepsi	508	1,5	52,8	186	208	114
G80	CP-oireyhtymä – Cerebral pares	871	2,5	58,8	194	450	227
VIII H60–H99	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidutskot- tet	672	2,0	54,3	309	355	8
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	4 035	11,7	64,5	3 883	145	7
J45, J46	Astma	3 974	11,5	64,5	3 832	138	4
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat- smältningsorganens sjukdomar	2 270	6,6	41,7	2 145	98	27
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	1 772	5,1	58,2	1 664	106	2
L20, L22	Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	511	1,5	50,7	461	50	–
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven ...	910	2,6	35,7	539	360	11
M05, M06, M08	Nivelreuma – Reumatoid artrit	828	2,4	34,2	494	325	9
XVII Q00–Q99	Synnyinnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Med- födda missbildningar och kromoso- mavvikelser	3 226	9,4	56,5	929	1 772	525
Q90–Q99	Muualla luokittelemattomat kromo- somipoikkeavuudet – Kromoso- mavvikelser som ej klassificeras annor- stades	1 191	3,5	55,8	149	869	173
Muut sairauspuuryhmit – Övriga sjukdomshuvud- grupper – Other major diagnostic categories		1 742	5,1	59,4	846	628	268

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

48. Aikuisen vammaistuen ja ruokavaliokorvauksen saajat pääsairauden mukaan 31.12.2008
Mottagare av handikappbidrag för vuxna och kostersättning enligt primär sjukdom 31.12.2008
Recipients of disability allowance for 16s and over and of dietary grant, by main diagnosis, at year-end 2008

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>	Aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för vuxna <i>Disability allowance for 16s and over</i>						Ruokavaliokorvaus Kostersättning <i>Dietary grant</i>
	Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ <i>All allowances²⁾</i>	%	Miehet % Män % <i>Males (%)</i>	Perustuki Grund- bidrag <i>Basic rate</i>	Korotettu tuki Förhöjt bidrag <i>Middle rate</i>	Ylin tuki Högsta bidrag <i>Highest rate</i>	
Kaikki – Samtliga – All diseases	11 238	100,0	47,2	3 125	3 994	2 641	26 235
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	302	2,7	49,0	117	140	42	–
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	377	3,4	50,1	184	133	58	–
E10–E14 Diabetes	260	2,3	52,3	144	72	43	–
V F00–F99 Mielen terveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar..	1 384	12,3	55,4	156	1 128	100	–
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	1 396	12,4	40,9	469	673	250	–
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	435	3,9	22,3	285	131	19	–
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	756	6,7	52,4	34	194	419	–
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidut- skottet	1 601	14,2	50,5	55	229	1 294	–
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	212	1,9	58,5	49	120	42	–
I60–I69 Aivoverisuonien sairaudet – Sjuk- domar i hjärnans kärl	157	1,4	62,4	23	99	34	–
XI K00–K99 Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar ..	391	3,5	45,3	331	56	4	24 580
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjuk- domar	485	4,3	41,6	424	58	3	1 655
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven ..	1 213	10,8	24,6	800	380	28	–
M05, M06, M08 Nivelreuma – Reumatoid artrit	576	5,1	14,8	349	214	11	–
XVII Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet – Med- födda missbildningar och kromosom- avvikelser	942	8,4	46,5	188	559	183	–
XIX S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät ulkois- ten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	255	2,3	62,7	84	116	53	–
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other major diagnostic categories</i>	546	4,9	50,2	234	208	92	–
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i> ..	1 378	12,3	54,5	–	–	73	–

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.1.1989 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.1.1989.

The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 January 1989.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

49. Eläkkeensaajan hoitotuen saajat pääsairauden mukaan 31.12.2008

Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare enligt primär sjukdom 31.12.2008

Recipients of pensioners' care allowance, by main diagnosis, at year-end 2008

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ¹⁾		Hoitotukea saavat – Mottagare – Recipients					
		Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ All allowances ²⁾	%	Miehet, % Män, % Males (%)	Perustuki Grundbidrag Basic rate	Korotettu tuki Förhöjt bidrag Middle rate	Ylin tuki Högsta bidrag Highest rate
16–64-vuotiaat – 16–64-åringar – Recipients aged 16–64							
Kaikki – Samtliga – All diseases		59 795	100,0	52,7	29 869	22 126	7 573
II C00–D49	Kasvaimet – Tumörer	1 373	2,3	43,3	780	472	121
IV E00–E99	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjuk- domar, nutritionsrubbingar och ämne- somsättningsjukdomar	1 813	3,0	56,2	986	617	210
E10–E14	Diabetes	1 312	2,2	59,1	792	452	68
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och synd- rom samt beteendestörningar	27 442	45,9	55,5	14 940	9 429	3 072
F70–F79	Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	9 741	16,3	56,2	3 489	4 154	2 097
VI G00–G99	Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	9 151	15,3	47,7	3 291	3 732	2 111
G35	Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	2 503	4,2	32,8	877	1 092	534
VII H00–H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	1 692	2,8	55,1	779	840	64
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkula- tionsorganens sjukdomar	4 370	7,3	64,4	2 073	1 825	470
I60–I69	Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	3 636	6,1	64,6	1 580	1 631	423
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	784	1,3	47,7	572	179	33
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat- smältningsorganens sjukdomar	372	0,6	49,7	261	90	21
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	353	0,6	58,1	279	65	8
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloske- letala systemet och bindväven	4 747	7,9	28,2	3 204	1 398	142
M05, M06, M08	Nivelreuma – Reumatoid artrit	1 796	3,0	16,0	1 038	693	65
XVII Q00–Q99	Synnynnäiset epämuodostumat ja kro- mosomipoikkeavuudet – Medfödda missbildningar och kromosomav- vikselser	3 438	5,7	51,3	864	1 896	677
Q90–Q99	Muualla luokittelemattomat kromoso- mipoikkeavuudet – Kromosomavvikselser som ej klassificeras annorstädes	2 265	3,8	54,7	411	1 379	475
XIX S00–T99	Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftning- ar och vissa följder av yttre orsaker...	2 014	3,4	74,2	822	706	303
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other major diagnostic categories		1 441	2,4	53,4	894	451	95
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable		805	1,3	53,3	124	426	246

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.7.1988 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.7.1988.

The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988.

jatkuu – forts. – continues

3 | Kelan vammaisetuudet – FPA:s handikappförmåner

jatkoo – forts. – Table 49 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>		Hoitotukea saavat – Mottagare – <i>Recipients</i>					
		Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ <i>All allowances²⁾</i>	% Män, % <i>Males (%)</i>	Perustuki Grundbidrag <i>Basic rate</i>	Korotettu tuki Förhöjt bidrag <i>Middle rate</i>	Ylin tuki Högsta bidrag <i>Highest rate</i>	
65 vuotta täyttäneet – <i>Personer som fyllt 65 år–</i> <i>Recipients aged 65 or more</i>							
Kaikki – Samtliga – <i>All diseases</i>		137 033	100,0	31,6	68 604	49 142	19 086
II C00–D49	Kasvaimet – Tumörer	4 313	3,1	42,2	2 509	1 417	385
IV E00–E99	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	5 467	4,0	31,5	3 053	1 905	509
E10–E14	Diabetes	4 932	3,6	32,1	2 751	1 715	466
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	18 593	13,6	32,9	6 814	8 070	3 707
VI G00–G99	Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	31 931	23,3	34,3	12 164	12 414	7 349
G20, G21	Parkinsonin tauti – Parkinsons sjukdom	3 504	2,6	48,7	1 333	1 474	697
VII H00–H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	5 474	4,0	29,9	3 424	1 783	263
H54	Sokeus ja heikkonäköisyys – Blindhet och allvarligt nedsatt syn	719	0,5	37,0	325	359	31
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	33 084	24,1	35,2	17 009	11 959	4 102
I60–I69	Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	14 258	10,4	45,8	5 487	6 217	2 550
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	4 513	3,3	45,1	2 857	1 375	280
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar	658	0,5	33,3	435	182	40
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	563	0,4	37,5	404	128	31
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	23 261	17,0	16,0	14 893	6 878	1 486
M05, M06, M08	Nivelreuma – Reumatoid artrit	4 519	3,3	13,0	2 582	1 625	312
M15–M19	Nivelrikko – Artros	10 939	8,0	14,3	7 241	3 044	652
XIX S00–T99	Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	3 349	2,4	32,3	1 681	1 161	454
	Murtumat ³⁾ – Frakturer ³⁾	1 946	1,4	20,0	980	674	259
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – <i>Other major diagnostic categories</i>		4 815	3,5	35,2	2 967	1 490	356
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>		1 012	0,7	47,9	394	380	124

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

²⁾ Taulukko sisältää ns. suojatut tuet, joita maksetaan lainmuutoksen 1.7.1988 perusteella.

Tabellen inkluderar s.k. skyddade bidrag som betalas ut på basis av lagändringen 1.7.1988.

The table includes benefits protected by a grandfather provision and paid in accordance with legislation implemented on 1 July 1988.

³⁾ S02, S12, S22, S32, S42, S52, S62, S72, S82, S92, T02, T08, T10, T12.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Handikappförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

4 | Kelan sairausvakuutusetuudet FPA:s sjukförsäkringsförmåner

2008

- Sairauspäiväraha
Sjukdagpenning
- Osasairauspäiväraha
Partiell sjukdagpenning
- YEL-sairauspäiväraha
FöPL-sjukdagpenning
- Vanhempainpäivärahat
Föräldradagpenningar
- Erityishoitoraha
Specialvårdspenning
- Vuosilomakustannuskorvaukset
työnantajalle
Semesterkostnadsersättning till
arbetsgivare
- Lääkekorvaukset
Läkemedelsersättningar
- Korvaukset yksityisistä lääkärin-
palveluista
Ersättning för privatläkartjänster
- Korvaukset yksityisistä
hammaslääkärinpalveluista
Ersättning för privattandläkartjänster
- Korvaukset yksityisestä
tutkimuksesta ja hoidosta
Ersättning för privat undersökning
och behandling
- Matkakorvaukset
Ersättning för resekostnader
- Työterveyshuolto ja
opiskelijoiden terveydenhuolto
Företagshälsovård och
hälsovård för studerande

4.1 Sairausvakuutus- korvaukset

Sairausvakuutuslain mukaisia etuuksia ovat *sairaus- ja vanhempainpäivärahat, erityishoitorahat, sairaanhoitokorvaukset* sekä *työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto*. Sairaus- ja vanhempainpäivärahasta, erityishoitorahasta sekä sairaanhoitokorvauksista käytetään vuosikirjassa yhteistä nimitystä *sairausvakuutuskorvaukset*. Työterveyshuoltoa ja opiskelijoiden terveydenhuoltoa käsitellään erikseen luvussa 4.5.

Sairausvakuutusetuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 2.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan sairausvakuutustilasto (SVT)
- Kelan perhe-etuustilasto (SVT)
- Suomen lääketilasto

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot
- www.kela.fi/tutkimus

Perusedellytykset

Sairausvakuutuslainsäädäntö. Sairausvakuutuksen piiriin kuulumisesta säädetään sairausvakuutuslaissa. Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt on vakuutettu sairausvakuutuslain mukaisesti. Myös Suomeen työskentelemään tuleva henkilö on sairausvakuutuksen piirissä Suomeen tulostaan alkaen, jos työsuhde tai yritystoiminnan harjoittaminen kestää vähintään 4 kk. Työntekijän mukana seuraavat perheenjäsenet ovat oikeutettuja sairausvakuutusetuuksiin, jos oleskelu Suomessa kestää vähintään 2 vuotta. EU/ETA-alueelta tai Sveitsistä tulevilla perheenjäsenillä on oikeus sairaanhoitoon, vaikka oleskelu kestäisi tätä lyhyemmän aikaa.

Vanhempainpäivärahan saaminen edellyttää, että hakeja on asunut Suomessa vähintään 180 päivää välittömästi ennen laskettua synnytysaikaa (tai adoptioajan kohtaa).

Sairausvakuutus korvaa ulkomailla saadun sairaanhoidon (ei matkakustannuksia), mikäli henkilö on vieraassa maassa joutunut hoidon tarpeeseen, eikä hänellä ole oikeutta saada hoidosta korvausta kyseisen maan järjestelmän kautta. Omaehtoisesti toiseen EU-maahan tai Sveitsiin hoitoon hakeutuvalla korvataan lääkärin ja hammaslääkärin palkkioiden sekä tutkimusten ja hoidon kustannuksia.

4.1 Sjukförsäkrings- ersättningar

Förmåner enligt sjukförsäkringslagen är *sjuk- och föräldradagpenningarna, specialvårdspenningarna, sjukvårdersättningarna* samt *ersättningarna för företagshälsovård och hälsovård för studerande*. Sjuk- och föräldradagpenningarna, specialvårdspenningarna och sjukvårdersättningarna går i årsboken under den gemensamma benämningen *sjukförsäkringsersättningar*. Företags- och studenthälsovården behandlas separat i kapitel 4.5.

Sjukförsäkringsförmånernas utveckling refereras i bilaga 2.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik | Sjukförsäkring (FOS)
- FPA-statistik | Familjeförmåner (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik
- www.fpa.fi/forskning

Allmänna förutsättningar

Sjukförsäkringslagstiftning. Bestämmelser om sjukförsäkringstillhörighet finns i sjukförsäkringslagen. Alla personer som är varaktigt bosatta i Finland är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen. Också personer som kommit till Finland för att arbeta omfattas av sjukförsäkringen från att de anlänt till Finland, förutsatt att anställningen eller företagsverksamheten pågår minst 4 månader. Medföljande familjemedlemmar har rätt till sjukförsäkringsförmåner om vistelsen i Finland varar minst 2 år. Familjemedlemmar från ett EU/EES-land eller Schweiz är berättigade till sjukvård även om vistelsen skulle vara under 2 år.

För att få föräldradagpenning ska sökanden ha bott i Finland minst 180 dagar närmast före den beräknade nedkomsten (eller före adoptionen).

Den som är utomlands och i behov av vård får sina sjukvårdskostnader (ej resekostnader) ersatta från sjukförsäkringen, ifall rätt till ersättning från utlandet inte föreligger. Den som på eget initiativ uppsöker vård i ett annat EU-land eller Schweiz får ersättning för kostnader för läkar- och tandläkararvoden samt för undersökning och behandling.

EY-lainsäädäntö ja sosiaaliturvasopimukset. EY-lainsäädäntö ja Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset (joissa sairaanhoito on mukana) aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuvaan terveysturvaan. EU/ETA-maissa (ml. Sveitsi) sairausvakuutetut ja heidän perheenjäsenensä saavat lääketieteellisistä syistä välttämättömän hoidon tilapäisen oleskelunsa aikana Suomessa samoilla kustannuksilla kuin Suomessa asuvat ja vakuutetut. Myös eräiden muiden maiden Suomen kanssa solmimat sosiaaliturvasopimukset sisältävät vastaavat oikeudet tilapäisen Suomessa oleskelun ajalle.

Etuudet

Sairauspäivärahat

Sairauspäivärahoja ovat *sairauspäiväraha*, *osasairauspäiväraha* sekä *YEL-sairauspäiväraha*. Niitä maksetaan korvauksena ansionmenetyksestä, joka johtuu sairauden aiheuttamasta työkyvyttömyydestä. Osasairauspäivärahan tavoite on helpottaa työhön paluuta pitkän sairasloman jälkeen.

Sairauspäiväraha. Sairauspäivärahaan on oikeus 16–67-vuotiaalla työntekijällä tai yrittäjällä, joka sairauden vuoksi on kykenemätön tekemään tavallista työtään tai siihen läheisesti verrattavaa työtä. Sitä maksetaan sairastumispäivän ja 9 sitä seuraavan arkipäivän (*omavastuuajan*) jälkeiseltä ajalta.

Sairauspäiväraha voi määräytyä

- menetettyjen ansioiden perusteella,
- eräiden päivärahaa edeltäneiden etuuskien perusteella tai
- päiväraha maksetaan vähimmäismääräisenä.

Päivärahaa maksetaan *työedellytyksen täyttävälle*. Päivärahaa ei makseta, jos henkilö on omasta syystään ollut työkyvyttömyyttä edeltäneet kolme kuukautta yhtäjaksoisesti vailla työtä. Oman talouden hoito ja päätoiminen opiskelu rinnastetaan työntekoon. Päivärahaa maksetaan ilman omaa syytään työttömänä olevalle.

Jos työedellytys ei täyty, henkilölle voidaan maksaa sairauspäivärahaa vasta, kun työkyvyttömyys on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 55 kalenteripäivää. Jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys jatkuu vähintään 300 päivärahopäivän ajan, henkilöllä on työedellytyksen puuttuessaikin oikeus saada päivärahaa jo heti omavastuuajan jälkeen (sairastumispäivä ja seuraavat 9 arkipäivää).

Sairauspäivärahaa maksetaan arkipäiviltä (6 pv/viikko), enintään 300 päivältä.

EG-lagstiftning och trygghetsavtal. EG-lagstiftningen och de avtal om social trygghet (sjukvården inberäknad) som Finland ingått medför vissa undantag i den bosättningsbaserade hälsotryggheten. Personer som är sjukförsäkrade i ett EU/EES-land (inkl. Schweiz) och deras familjer kan under tillfällig vistelse i Finland få vård som är nödvändig av medicinska skäl till samma kostnader som de som är bosatta och försäkrade i Finland. Motsvarande rättigheter för personer som tillfälligt vistas i Finland ingår även i de trygghetsavtal som Finland ingått med vissa andra länder.

Förmåner

Sjukdagpenningar

Sjukdagpenning utges i form av *sjukdagpenning*, *partiell sjukdagpenning* samt *FöPL-sjukdagpenning*. Dessa betalas i ersättning för inkomstbortfall till följd av arbetsoförmåga på grund av sjukdom. Syftet med den partiella sjukdagpenningen är att underlätta en återgång till arbete efter en lång sjukledighet.

Sjukdagpenning. Sjukdagpenning kan beviljas arbetstagare och företagare i åldern 16–67 år, som till följd av sjukdom är oförmögna att utföra sitt sedvanliga arbete eller därmed nära jämförbart arbete. Sjukdagpenning betalas för tiden efter insjuknandedagen och de 9 därpå följande vardagarna (*karenstid*).

Sjukdagpenningens belopp kan bestämmas på basis av

- förlorad förvärvsinkomst
- vissa förmåner som föregått dagpenningen eller
- dagpenningen betalas med minimibelopp.

Dagpenning utbetalas till dem som *uppfyller arbetsvillkoret*. Dagpenning betalas inte om personen av egen förskyllan varit utan arbete i tre månader utan avbrott närmast före arbetsoförmågans början. Skötsel av det egna hushållet och heltidsstudier jämföras med arbetet. Dagpenning betalas till den som är arbetslös utan egen förskyllan.

Om arbetsvillkoret inte uppfylls kan personen beviljas sjukdagpenning först då arbetsoförmågan har varat i minst 55 kalenderdagar utan avbrott. Om det vid arbetsoförmågans början är uppenbart att den kommer att fortgå minst 300 dagpenningdagar har personen, även om arbetsvillkoret inte uppfylls, rätt till dagpenning omedelbart efter karenstiden (insjuknandedagen och de 9 därpå följande vardagarna).

Sjukdagpenning utges för högst 300 vardagar (6 dagar/vecka). I denna maximitid inräknas alla dagpenning-

kaan kaikki päivärahopäivät kahdelta työkyvyttömyyden alkamista edeltäneeltä vuodelta.

Enimmäisajan täyttyttyä oikeus sairauspäivärahaan voi alkaa *saman sairauden* vuoksi uudestaan vasta, kun henkilö on enimmäisajan päättymisen jälkeen ollut yhtäjaksoisesti työkykyinen vähintään 12 kuukauden ajan. (Työkykyisyyssikaan rinnastetaan myös mm. aika työttömänä työnhakijana ja työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen osallistujana.) *Uuden sairauden* vuoksi henkilöllä on oikeus sairauspäivärahaan enimmäisajan täyttymisestä huolimatta.

Osasairauspäiväraha. Osasairauspäiväraha voidaan myöntää työkyvyttömälle, kokoaikaisessa työssä toimineelle 16–67-vuotiaalle työntekijälle tai yrittäjälle, joka palaa omaan työhönsä osa-aikaisesti. Edellytyksenä on, että henkilö on saanut (varsinaista) sairauspäivärahaa yhtäjaksoisesti vähintään 60 arkipäivältä välittömästi ennen osasairauspäivärahan alkamista. Työntekijä tekee sopimuksen työnantajansa kanssa töiden ja palkan vähentämisestä 40–60 %:lla. Yrittäjän töiden tulee vähetä samassa määrin. Palkan lisäksi henkilö saa osasairauspäivärahaa, jota voidaan maksaa vähintään kahdelta viikolta ja enintään 72 arkipäivältä. Enimmäisaikaan lasketaan kaikki osasairauspäivärahopäivät 2 vuoden ajalta.

YEL-sairauspäiväraha. Yrittäjien eläkelain mukaan vakuutetuilla henkilöillä on oikeus YEL-sairauspäivärahaan kun työkyvyttömyys on kestänyt sairastumispäivän ja sitä seuraavat 3 arkipäivää. YEL-sairauspäivärahaa maksetaan kunnes sairauspäivärahan omavastuu-aika (1+9 arkipäivää) täyttyy, jonka jälkeen päiväraha jatkuu sairauspäivärahana. YEL-sairauspäivärahaa maksetaan siis enintään 6 arkipäivän ajalta. YEL-sairauspäiväraha ei koske maatalousyrittäjiä, jotka saavat ns. Mela-sairauspäivärahaa.

Vanhempainpäivärahat

Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahasta, osittaisesta vanhempainrahasta sekä erityisäitiysrahasta käytetään vuosikirjassa yhteistä nimitystä *vanhempainpäiväraha*.

Vanhempainpäivärahaa maksetaan raskauden ja synnytyksen sekä lapsen (myös adoptiolapsen) hoidon johdosta. Antamalla äidille mahdollisuus jäädä pois työstä turvataan hänen omaa ja lapsensa terveyttä sekä lapsen hoitoa kotona. Isälle maksettavalla vanhempainpäivärahalla kannustetaan isää osallistumaan lapsensa hoitoon ja edesautetaan läheisen suhteen syntymistä.

Isältä edellytetään, ettei hän ole ansiotyössä tai muussa kodin ulkopuolella tehtävässä työssä silloin, kun hän vanhempainpäivärahakauden aikana osallistuu lapsen hoitoon.

dagar under de två åren närmast före arbetsoförmågans början.

Efter att maximitiden gått ut kan rätten till sjukdagpenning på grund av *samma sjukdom* börja på nytt först när personen varit arbetsför minst 12 månader utan avbrott. (Med arbetsförhetstid jämställs bl.a. också den tid då en person är anmäld som arbetslös arbetssökande eller deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd.) Rätt till sjukdagpenning på grund av en *ny sjukdom* har man även om maximitiden har gått ut.

Partiell sjukdagpenning. Partiell sjukdagpenning kan beviljas 16–67-åriga arbetstagare eller företagare som arbetat heltid, är arbetsoförmögna och som återgår till sitt arbete på deltid. En förutsättning är att personen har haft (egentlig) sjukdagpenning i minst 60 vardagar utan avbrott omedelbart innan perioden med partiell sjukdagpenning börjar. Arbetstagaren och arbetsgivaren ska komma överens om att arbetet och lönen minskas med 40–60 %. En företagares arbete ska minska på motsvarande sätt. Utöver sin lön får personen partiell sjukdagpenning som kan betalas ut för minst två veckor och högst 72 vardagar. I maximitiden inräknas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren.

FöPL-sjukdagpenning. Personer som är försäkrade enligt lagen om pension för företagare är berättigade till FöPL-sjukdagpenning när arbetsoförmågan varat insjuknanddagen och de 3 följande vardagarna. FöPL-sjukdagpenning betalas tills karenstiden för sjukdagpenning går ut (1+9 vardagar), varefter den fortsätter som sjukdagpenning. FöPL-sjukdagpenning betalas således för högst 6 vardagar. Lantbruksföretagare omfattas inte av FöPL-sjukdagpenning utan får s.k. LPA-sjukdagpenning.

Föräldradagpenningar

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning, partiell föräldrapenning samt särskild moderskapspenning går i årsboken under den gemensamma benämningen *föräldradagpenning*.

Föräldradagpenning betalas på basis av graviditet och förlossning samt för vård av barn (även adoptivbarn). Att modern ges möjlighet att stanna hemma från arbetet tryggar hennes och barnets hälsa och gör det möjligt att sköta barnet hemma. Föräldradagpenningen till fadern syftar till att uppmuntra honom att delta i vården och bidrar till att skapa ett nära förhållande till barnet.

Det förutsätts att fadern inte förvärsarbetar eller utför annat arbete utanför hemmet medan han under föräldradagpenningperioden deltar i vården av barnet.

Vanhempainpäivärahaan on oikeutettu jokainen nainen, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää. Äitiysrahakauden voi aloittaa 30–50 arkipäivää ennen laskettua synnytysaikaa.

Vanhempainpäivärahaa maksetaan 263 arkipäivältä. Vanhempainpäiväraha maksetaan 105 ensimmäiseltä arkipäivältä äidille (*äitiysraha*). Seuraavilta 158 arkipäivältä päiväraha voidaan maksaa joko äidille tai isälle (*vanhempainraha*). Vanhempainrahaa voi saada myös adoptiovanhemp, joka adoptoi alle 7-vuotiaan lapsen. Lisäksi vanhempainraha voidaan myöntää avio- tai avopuolison lapsen adoptiovalle taikka rekisteröidyn parisuhteen osapuolelle tietyin ehdoin.

Isä voi pitää isyysvapaata ja saada *isyysrahaa* enintään 18 arkipäivältä äitiys- tai vanhempainrahakaudella (enintään 4 erässä). Tämän isyysvapaan aikana äiti voi olla samaan aikaan kotona hoitamassa lasta. Lisäksi isä voi olla vanhempainrahalla perheen sopiman ajan. Jos isä on äidin sijasta vanhempainrahalla vähintään vanhempainpäivärahakauden viimeiset 12 arkipäivää, isä on oikeutettu vanhempainpäivärahakauden päätyttyä ylimääräiseen (1–12 arkipäivän pituiseen) pidennettyyn isyysvapaaseen. Tätä 13–24 arkipäivän pituista jaksoa nimitetään isäkuukaudeksi. Sen ensimmäiseltä 12 arkipäivältä isä saa vanhempainrahaa (tai osittaista vanhempainrahaa) ja pidennetyn isyysvapaan ajalta *isyysrahaa*.

Isäkuukautta ei tarvitse pitää heti vanhempainrahakauden loppuessa vaan sen voi siirtää haluttuun ajankohtaan. Se on kuitenkin pidettävä ennen kuin on kulunut 180 päivää äitiysrahaa välittömästi seuranneen vanhempainrahajakson päättymisestä. Edellytyksenä siirtämiselle on, että äiti tai isä hoitaa lasta kotona kotihoitotuella vanhempainrahakauden päättymisen ja isäkuukauden välisen ajan

Lapsen äiti ja isä voivat saada samanaikaisesti *osittaista vanhempainrahaa*, jos he molemmat sopivat osa-aikaisesta työstä ja sovittavat hoitovastuunsa sen mukaan.

Jos perheeseen syntyy samalla kertaa kaksi tai useampia lapsia, vanhempainpäivärahakausi pitenee 60 arkipäivällä lasta kohti toisesta lapsesta alkaen. Pidennetyltä kaudelta päiväraha voidaan maksaa joko lasten äidille tai isälle. Perhe voi halutessaan käyttää pidennyksen jo vanhempainpäivärahakaudella, jolloin molemmat vanhemmat osallistuvat yhtä aikaa lastensa hoitoon.

Riskialttiissa työssä työskentelevälle voidaan tietyin edellytyksin maksaa raskauden ajalta *erityisäitiysrahaa*.

Varje kvinna vars havandeskap varat minst 154 dagar har rätt till föräldradagpenning. Moderskapspenningperioden kan inledas 30–50 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten.

Dagpenningen utbetalas för 263 vardagar. För de första 105 vardagarna betalas föräldradagpenningen till modern (*moderskapspenning*) och för de följande 158 vardagarna antingen till modern eller fadern (*föräldrapenning*). Föräldrapenning kan också betalas till en adoptivförälder som adopterar ett barn under 7 år. Föräldrapenning kan dessutom beviljas personer som adopterar sin makes, makas eller sambos barn eller registrerade partners på vissa villkor.

Fadern kan vara faderskapsledig och få *faderskapspenning* för högst 18 vardagar under moderskaps- eller föräldrapenningperioden (i högst fyra poster). Under denna faderskapsledighet kan modern vara hemma och sköta barnet. Fadern kan dessutom ta ut föräldrapenningdagar för en period som familjen kommer överens om. Fäder som i stället för modern uppbär föräldrapenning under minst de 12 sista vardagarna av föräldradagpenningperioden har rätt till förlängd faderskapsledighet för ytterligare 1–12 vardagar efter föräldradagpenningperioden. Denna period om 13–24 vardagar kallas för pappamånad. För pappamånaden får fadern föräldrapenning (eller partiell föräldrapenning) för de 12 första vardagarna och faderskapspenning för den förlängda ledigheten.

Pappamånaden behöver inte tas ut genast efter föräldrapenningperioden utan den kan flyttas fram till önskad tidpunkt. Den ska dock tas ut innan det har gått 180 dagar från den sista dagen med föräldrapenning som följt omedelbart efter moderskapspenningen. En förutsättning för att pappamånaden kan flyttas fram är att modern eller fadern har hemvårdsstöd och sköter barnet hemma under tiden mellan föräldrapenningperiodens slut och pappamånaden.

Föräldrarna kan få *partiell föräldrapenning* samtidigt om bägge har deltidsarbete och delar på vårdansvaret.

Vid flerbarnsfödelse förlängs dagpenningstiden med 60 vardagar per barn fr.o.m. det andra barnet. Föräldradagpenningen för denna tid kan utges till modern eller fadern. Familjen kan ta ut förlängningstiden redan under föräldradagpenningperioden så att båda föräldrarna deltar i vården av barnen samtidigt.

Gravida kvinnor i riskfyllt arbete kan få s.k. *särskild moderskapspenning* på vissa villkor.

Vanhempainpäivärahaa voidaan maksaa myös lapsen äidin avopuolisolle. Äitiysraha voidaan siirtää lapsen isälle äidin kuollessa tai äidin sairastuessa, jos sairaus estää lapsen hoidon.

Päivärahan suuruus

Sairaus- ja vanhempainpäivärahan suuruus määräytyy yleensä verotuksessa vahvistettujen *työtulojen mukaan*. Palkansaajien työtuloista vähennetään tulonhankkimisesta aiheutuneet kustannukset sekä työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun osuus (4,44 % vuonna 2008 ja 4,5 % vuonna 2009). Osasairauspäiväraha on suuruudeltaan aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta. YEL-sairauspäiväraha määräytyy pelkästään YEL-vakuutuksen mukaisen työtulon perusteella. YEL-sairauspäivärahan jälkeisessä sairauspäivärahassa otetaan huomioon myös muut mahdolliset työtulot.

Jos henkilön työtulot ovat ennen sairaus- tai vanhempainpäivärahakauden alkamista olleet verotuksessa todettuja työtuloja olennaisesti suuremmat ja henkilö antaa siitä luotettavan selvityksen, päiväraha voi määräytyä päivärahakautta välittömästi edeltäneiden 6 kuukauden työtulojen perusteella. Eräin edellytyksin yksikin kuukausi saattaa riittää vuositytötlöjen arvioinnin perusteeksi. Em. säädökset pyrkivät lyhytkestoisissa ja useissa perättäisissä työsuhteissa olevien henkilöiden toimeentuloturvan parantamiseen.

Peräkkäisissä synnytyksissä vanhempainpäiväraha määräytyy edellisen vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan, ellei edellinen lapsi ole ehtinyt täyttää 3 v ennen uuden lapsen laskettua syntymisaikaa. Jos jompikumpi lapsista on adoptioitu, adoption ajankohta vastaa em. säädöksen ajankohtia (biologisen lapsen ikää ja laskettua syntymisaikaa).

Päivärahan määrän laskennassa vuosityötulo jaetaan 300:lla. Sairauspäiväraha päivää kohti on 70 % henkilön työtulojen 300. osasta 30 033 euron vuosityötuloihin saakka (v. 2008). Vuositytötlöjen ollessa tätä suuremmat päiväraha jää alle 70 prosentin. Ylärajaa päivärahalla ei ole. Vanhempainpäivärahan suuruus määräytyy pääsääntöisesti edellä kuvatulla tavalla. Työtuloperusteisiin vanhempainpäivärahoihin maksetaan lisäksi korotuksia. Äitiysrahaa maksetaan korotettuna 56 ensimmäiseltä arkipäivältä, äidin vanhempainrahaa 30 ensimmäiseltä arkipäivältä sekä isän vanhempainrahaa ja isäkuukauden isyysrahaa yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta. Korotukset saa täysimääräisinä 46 207 euron vuosituloon saakka (v. 2008), ja ylittävältä osalta pienempinä korotuksina. Jos molemmat vanhemmat käyttävät vanhempainvapaata, kumpikin saa korotetun päivärahan.

Föräldradagpenningen kan alternativt också utbetalas till moderns sambo. Moderskapspenningen kan överföras på fadern om modern avlider eller om modern insjuknar och inte kan ta hand om barnet.

Dagpenningens storlek

Sjuk- och föräldradagpenningens storlek fastställs i regel på basis av den *arbetsinkomst* som konstaterats vid beskattningen. Löneinkomsten minskas med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt med arbetspensions- och arbetslöshetsförsäkringspremiens andel (4,44 % år 2008 och 4,5 % år 2009). Den partiella sjukdagpenningen är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen. FöPL-sjukdagpenningen bestäms endast på basis av arbetsinkomsten enligt en FöPL-försäkring. Vid sjukdagpenning som följer efter FöPL-sjukdagpenning beaktas också andra eventuella arbetsinkomster.

Om arbetsinkomsten före sjuk- eller föräldradagpenningperioden varit väsentligt större än den vid beskattningen konstaterade och personen kan förete en tillförlitlig utredning över detta kan dagpenningen fastställas enligt arbetsinkomsten under de 6 månaderna som omedelbart föregått dagpenningperioden. På vissa villkor kan arbetsinkomsten för en månad utgöra grunden för uppskattningen av årsarbetsinkomsten. Bestämmelserna är till för att förbättra utkomstskyddet för personer som haft kortvariga och flera på varandra följande anställningsförhållanden.

Vid födslar som följer på varandra fastställs föräldradagpenningen enligt den arbetsinkomst som legat till grund för föregående föräldradagpenning om det föregående barnet inte ännu fyllt 3 år före den beräknade tidpunkten för det nya barnets födelse. Om någotdera barnet är ett adoptivbarn motsvaras tidpunkterna ovan (det biologiska barnets ålder, den beräknade tidpunkten för nedkomsten) av tidpunkten för adoption.

Vid beräkningen av dagpenningbeloppet divideras årsarbetsinkomsten med 300. Sjukdagpenningen per dag utgör 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten upp till en årsinkomst om 30 033 euro (2008). År årsarbetsinkomsten större blir dagpenningen under 70 %. Det finns ingen övre gräns för dagpenningen. Föräldradagpenningen fastställs i regel på samma sätt som sjukdagpenningen. Arbetsinkomstgrundade föräldradagpenningar betalas dessutom med förhöjt belopp. Moderskapspenning betalas med förhöjt belopp för de 56 första vardagarna, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna och faderns föräldrapenning och faderskapspenningen för pappamånaden sammanlagt för de 30 första vardagarna. Förhöjningarna betalas med fullt belopp vid årsinkomster på upp till 46 207 euro (år 2008), varefter förhöjningarna är mindre. Om båda föräldrarna tar ut föräldradagpenning betalas förhöjd dagpenning till bådadra.

Asetelma 3. Työtulojen vaikutus sairaus- ja vanhempainpäivärahan suuruuteen 31.12.2008
Sammanställning 3. Arbetsinkomsternas inverkan på sjuk- och föräldradagpenningarna 31.12.2008

Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år (Palkansaajan tulosta vähennettävä 4,44 % ja tulon- hankkimiskulut ennen laskentakaavan soveltamista) (Löneinkomsten minskas med 4,44 % och kostnaderna för inkomstens förvärvande innan schemat tillämpas)	Sairauspäiväraha, €/pv¹⁾ Sjukdagpenning, €/dag¹⁾	Vanhempainpäiväraha (ilman korotuksia)²⁾, €/pv Föräldradagpenning (utan förhöjning)²⁾, €/dag
Alle 1 154 Under 1 154	0 € työkyvyttömyyden kestäessä enintään 55 kalenteripäivää vid arbetsoförmåga som varar högst 55 dagar 15,20 € työkyvyttömyyden kestänyt yli 55 kalenteripäivää vid arbetsoförmåga som varat över 55 dagar	15,20 €
1 154–30 033	70 % vuosityötulon 300. osasta (70,08 € 30 033 €:n vuosituloilla) Kuitenkin vähintään 15,20 € työkyvyttömyyden kestettyä yli 55 kalenteripäivää 70 % av 1/300 årsarbetsinkomsten (70,08 € vid årsinkomsten 30 033 €) Dock minst 15,20 € vid arbetsoförmåga som varat över 55 dagar	70 % vuosityötulon 300. osasta (70,08 € 30 033 €:n vuosituloilla) Kuitenkin vähintään 15,20 € 70 % av 1/300 årsarbetsinkomsten (70,08 € vid årsinkomsten 30 033 €) Dock minst 15,20 €
30 034–46 207	70,08 € + 40 % vuosityötulon ja 30 033 €:n erotuksen 300. osasta (91,64 € 46 207 €:n vuosituloilla) 70,08 € + 40 % av 1/300 av skillnaden mellan årsarbetsinkomsten och 30 033 € (91,64 € vid årsinkomsten 46 207 €)	
Yli 46 207 Över 46 207	91,64 € + 25 % vuosityötulon ja 46 207 €:n erotuksen 300. osasta 91,64 € + 25 % av 1/300 av skillnaden mellan årsarbetsinkomsten och 46 207 €	

¹⁾ Osasairauspäiväraha on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta.

Den partiella sjukdagpenningen är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen.

²⁾ Työtulon perusteella maksettavat vanhempainpäivärahat maksetaan korotettuina äitiys- ja vanhempainpäivärahakauden alussa: äitiysraha on 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulosta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulosta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyyusraha yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta 75 % työtulosta. Korotukset saa 46 207 euron vuosituloon saakka ja sen ylittävältä osalta päivärahan korotus on 32,5 % ylittään 300. osasta.
Föräldradagpenningar som betalas på basis av arbetsinkomsten utges med förhöjt belopp i början av moderskaps- och föräldradagpenningperioden: moderskapspenningen för de 56 första vardagarna är 90 %, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna 75 % och faderns föräldrapenning och faderskapspenningen för pappamånaden sammanlagt för de 30 första vardagarna 75 % av arbetsinkomsten. Förhöjningarna gäller vid årsinkomster på upp till 46 207 euro; förhöjningen av dagpenningen är 32,5 % av 1/300 av det belopp som överstiger 46 207 euro.

Sairaus- ja vanhempainrahan suuruuden määrytymien työtulojen perusteella kuvataan tarkemmin asetelmassa 3.

Sairauspäivärahää ei makseta lainkaan, jos työtulot vuodessa ovat säädettyä määrää (1 154 euroa 2008) pienemmät. Vähimmäismääristä päivärahää (15,20 euroa/pv 2008) pienempää päivärahää maksetaan, jos henkilö on pienituloisen (työtulot vuodessa 1 154–6 515 euroa). Tulottomalla tai pienituloisella on kuitenkin oikeus vähimmäismääräiseen sairauspäivärahaan sen jälkeen, kun työkyvyttömyys on yhtäjaksoisesti kestänyt 55 kalenteripäivää. Hän voi jo aikaisemminkin saada vähimmäismääristä päivärahää, jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys jatkuu vähintään 300 arkipäivän ajan. Tällöin sairauspäivärahää voidaan maksaa heti omavastuuajan (sairastumispäivä ja seuraavat 9 arkipäivää) jälkeen.

Hur sjuk- och föräldradagpenningen bestäms på grundval av arbetsinkomsterna beskrivs närmare i sammanställning 3.

Om årsarbetsinkomsten är mindre än det föreskrivna beloppet (1 154 euro 2008) betalas ingen sjukdagpenning. Om personen är låginkomsttagare (arbetsinkomsten 1 154–6 515 euro/år) betalas dagpenning som understiger minimidagpenningen (15,20 euro/dag 2008). Personer med små eller inga inkomster har dock rätt till sjukdagpenningens minimibelopp när arbetsoförmågan varat 55 dagar i en följd. Dagpenning kan betalas med minimibeloppet redan tidigare om det när arbetsoförmågan börjar är uppenbart att den varar minst 300 vardagar. Sjukdagpenning kan då betalas direkt efter karenstiden (insjuknandedagen och de 9 följande vardagarna).

Vanhempainpäivärahaa maksetaan aina vähintään vähimmäismäärä (15,20 euroa/pv 2008). Ase- tai siviilipalveluksesta isyysvapaalle jäävän vanhempainpäiväraha on vähimmäismääräinen samoin kuin työssäoloajalta maksettava äitiys- ja vanhempainraha. Vähimmäismääristä päivärahaa maksetaan myös äitiys- tai vanhempainvapaan aikana opiskelevalle äidille opintotuen lisäksi.

Sairaus- ja vanhempainpäivärahan suuruus voi määräytyä myös päivärahan alkamista *edeltäneen etuuden* perusteella. Jos edeltäneitä etuuksia on useita, päiväraha määräytyy niistä viimeisimmän mukaan.

Jos henkilö on saanut sairastumistaan edeltäneiden 4 kk:n aikana jotakin työttömyysturvaetuutta eli työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea, koulutuspäivärahaa, työvoimapoliittista koulutustukea tai työllistämistukea työelämävalmennukseen, hänelle maksettava sairaus- ja vanhempainpäiväraha on vähintään 86 % työttömyysturvaetuuden määrästä (Työttömyysturvaetuutta maksetaan 5 päivältä/vko, kun taas sairausvakuutuksen päivärahoja 6 päivältä/vko.).

Jos henkilö on saanut päivärahan alkamista edeltäneiden 6 kk:n aikana kuntoutusrahaa Kelalta tai työeläkevakuutuksesta, sairaus- tai vanhempainpäiväraha maksetaan vähintään kuntoutusrahan suuruusena ilman kuntoutuskorotuksia.

Jos opiskelija on saanut päivärahan alkamista edeltäneiden 4 kk:n aikana opintorahaa, hänelle maksettava sairaus- tai vanhempainpäiväraha on vähintään opintorahan suuruinen. Opiskelijalle maksetaan vanhempainpäiväraha vähimmäismääräisenä, vaikka opintoraha olisi ollut tätä pienempi (15,20 euroa/pv vuonna 2008).

Päivärahaperusteiden euromäärät tarkistetaan työeläkejärjestelmän palkkakertoimella. Korotus vuonna 2008 oli 2,2 % ja vuonna 2009 6,1 %. Vähimmäispäivärahaan ei tehdä vuosittain indeksitarkistusta. Sairauspäiväraha ja vanhempainpäiväraha ovat veronalaista tuloa.

Erityishoitoraha

Erityishoitorahaa maksetaan alle 16-vuotiaan sairaan lapsen vanhemmalle, joka osallistuu lapsensa hoitoon tai kuntoutukseen sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla, sairaala- ja poliklinikkahoitoon liittyvään kotihoitoon tai lakiin perustuville sopeutumisvalmennus- ja kuntoutuskursseille. Edellytyksenä on, että lasta hoitava henkilö on hoitoon osallistumisen vuoksi estynyt tekemästä työtään eikä saa palkkaa tältä ajalta.

Föräldradagpenning betalas alltid minst till minimibelopp (15,20 euro/dag 2008). Till den som blir faderskapsledig under militär- eller civiltjänstgöringen betalas föräldradagpenningen till minimibelopp på samma sätt som moderskaps- och föräldrapenning som betalas för tiden i arbete. Även mödrar som studerar under moderskaps- eller föräldraledigheten får utöver studiestöd minimidagpenning.

Sjuk- och föräldradagpenningens storlek kan också bero av en *förmån som föregått dagpenningen*. Om man haft flera förmåner fastställs dagpenningen enligt den förmån som man senast har haft.

Om en person insjuknar och har haft en arbetslöshetsförmån, dvs. arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsdagpenning, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller sysselsättningsstöd för arbetslivsträning under 4 månader före insjuknandet är hans sjuk- och föräldradagpenning minst 86 % av arbetslöshetsförmånens belopp. (Arbetslöshetsförmånen betalas för 5 dagar i veckan, medan dagpenningen från sjukförsäkringen betalas för 6 dagar i veckan.)

Om rehabiliteringspenning har betalats från FPA eller arbetspensionsförsäkringen under de 6 månaderna närmast före dagpenningens början utges sjukdagpenningen eller föräldradagpenningen med minst lika stort belopp som rehabiliteringspenningen utan rehabiliteringsförhöjningar.

Om en studerande har haft studiepenning under de 4 månaderna närmast före den månad då dagpenning börjar betalas ut är sjuk- eller föräldradagpenningen minst lika stor som studiepenningen. Till studerande betalas föräldradagpenning till minimibelopp även om studiepenningen hade varit mindre än detta (15,20 euro/dag år 2008).

De dagpenninggrundande inkomstbeloppen justeras med den lönekoeficient som används inom arbetspensionssystemet. Förhöjningen var 2,2 % år 2008 och 6,1 % år 2009. Minimidagpenningen justeras inte årligen. Sjuk- och föräldradagpenningarna är skattepliktigt inkomst.

Specialvårdspenning

Specialvårdspenning utges till föräldrar som deltar i vård eller rehabilitering av barn under 16 år på sjukhus eller sjukhuspoliklinik, i hemvård i anslutning till sjukhus- och poliklinikkvård eller i lagstadgade anpassnings- och rehabiliteringskurser. En förutsättning för utbetalning är att den som deltar i vården av barnet är förhindrad att förvärsaarbete och inte får lön för vårdtiden.

Kotihoidon ja 7 vuotta täyttäneen lapsen sairaala- ja poliklinikkahoidon osalta lapsen sairauden tulee olla vaikea, jotta erityishoitorahaa voidaan maksaa.

Sairaala- ja poliklinikkahoidon sekä kuntoutuskurssien ajalta erityishoitorahaa maksetaan saman sairauden vuoksi yleensä enintään 60 arkipäivältä, kotihoidon ajalta lisäksi enintään 60 arkipäivältä. Erityisestä hoidollisesta syystä enimmäisajat voidaan ylittää.

Erityishoitoraha määrytyy sairauspäivärahan tavoin. Suuruudeltaan se on kuitenkin aina vähintään 15,20 euroa/pv (2008). Etuus on veronalaista tuloa.

Muut työtulokorvaukset

Henkilölle, joka *tartuntatautilain* perusteella on määrätty olemaan poissa ansiotyöstä, maksetaan *tartuntatautipäivärahaa ja/tai ansionmenetyskorvausta* sairausvakuutuksen varoista. Sama oikeus on myös tartuntatautiin sairastuneen alle 16-vuotiaan lapsen huoltajalla, jos tämä estyy tekemästä työtään. Ansionmenetyskorvaus maksetaan koko ajalta, myös sairauspäivärahan omavastuualjalta.

Elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetaan *luovutus-päivärahaa* ajalta (myös omavastuualjalta), jona hän on estynyt tekemästä ansiotyötään.

Jos työnantaja on maksanut työntekijälleen *vuosilomapalkkaa* tai *-korvausta* siltä ajalta, jolta tämä on saanut vanhempainpäivärahaa, työnantajalla on oikeus saada korvausta sairausvakuutuksen varoista. *Vuosilomakustannuskorvausta* ei makseta työssä käyvistä vanhempainpäivärahansaajista. Korvaus maksetaan työnantajalle jälkikäteen vanhempainpäivärahakauden päättyttyä. Vuosilomakustannuskorvaus määrytyy työtulon perusteella. Korvaus on enintään työnantajan maksaman lomapalkan tai lomakorvauksen määrä korotettuna kertoimella 1,26.

Sairaanhoitokorvaukset

Vakuutetulla henkilöllä on oikeus saada korvausta sairaanhoidon sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamista tarpeellisista kustannuksista.

Sairausvakuutus korvaa seuraavien sairaanhoitopalvelujen käytön aiheuttamia kustannuksia:

- Lääkärin tai hammaslääkärin määräämät *lääkkeet* (reseptilääkkeet ja eräät itsehoitolääkkeet), lääkärin määräämät vaikean sairauden hoitoon tarvittavat *kliniset ravintovalmisteet* sekä pitkäaikaisen ihotaudin hoitoon käytettävät *perusvoiteet*. Näiden valmisteen korvaaminen edellyttää, että lääkkeiden hinta-

Specialvårdspenning vid hemvård samt vid sjukhus- och poliklinikkvård av barn över 7 år förutsätter att barnet har en svår sjukdom.

För vård på sjukhus eller poliklinik samt för rehabiliteringskurser betalas ersättningen på grund av en och samma sjukdom i allmänhet för högst 60 vardagar, för vård i hemmet ytterligare högst 60 vardagar. Av särskilda terapeutiska skäl kan maximitiderna överskridas.

Specialvårdspenningen bestäms lika som sjukdagpenningen, men utgör alltid minst 15,20 euro/dag (2008). Förmånen är skattepliktig inkomst.

Andra arbetsinkomstersättningar

Till personer som på basis av *lagen om smittsamma sjukdomar* förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete utbetalas av sjukförsäkringsmedel *dagpenning vid smittsam sjukdom och/eller en ersättning för förlorad arbetsinkomst*. Detta gäller även vårdnadshavare till barn under 16 år, som på grund av barnets smittsamma sjukdom är förhindrad att arbeta. Ersättning för inkomstbortfall utges för hela frånvarotiden inklusive sjukdagpenning-karensen.

Till en donator av organ eller vävnad utges *donationsdagpenning* för den tid (inkl. karensen) då han varit förhindrad att förvärvsarbeta.

En arbetsgivare, som betalar *semesterlön* eller *-ersättning* till en anställd för den tid denna haft föräldradagpenning, har rätt till ersättning från sjukförsäkringen. *Semesterkostnadsersättning* betalas inte för mottagare av föräldradagpenning som arbetar. Ersättningen betalas i efterskott när föräldradagpenningperioden löpt ut. Semesterkostnadsersättning fastställs på basis av arbetsinkomst. Ersättningen uppgår högst till beloppet av den semesterlön eller semesterersättning som arbetsgivaren betalar förhöjt med koefficienten 1,26.

Sjukvårdsersättningar

Försäkrade har rätt till ersättning för nödvändiga kostnader i samband med sjukvård samt graviditet och förlösning.

Sjukförsäkringen ersätter kostnader för följande sjukvård:

- Läkar- och tandläkarordinerade *läkemedel* (receptbelagda läkemedel och vissa egenvårdsläkemedel), läkarordinerade *kliniska näringspreparat* för behandling av svåra sjukdomar samt *salvbaser* för behandling av långvariga hudsjukdomar. Dessa preparat ersätts förutsatt att läkemedelsprisnämnden fastställt ett skä-

lautakunta on vahvistanut niille kohtuullisen tukkuhinnan ja hyväksynyt korvattavuuden. Korvauksen voi saada myös sellaisesta Lääkelaitoksen luetteloimasta vaihtokelpoisesta lääkevalmisteesta, johon potilaalle määrätty lääke on apteekissa vaihdettu. Apteekin on vaihdettava lääke halvimpaan tai tästä hinnaltaan vähän poikkeavaan vaihtokelpoiseen valmisteeseen ellei lääkäri tai ostaja kiellä vaihtoa. Lisäksi korvausta voi saada ns. annosjakelupalkkiosta, jota apteekki perii lääkkeiden jaottelusta kerta-annoksiksi. (Vuosi-kirjassa käsite *lääkkeet* kattaa myös kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet ellei toisin mainita.)

- *Yksityislääkäriin palvelut*
- *Yksityishammaslääkäriin palvelut*
  - Hammaslääkäriin tekemä suun ja hampaiden tutkimus, ehkäisevä hoito sekä suu- ja hammassairauksien hoito. Tutkimus korvataan kerran kalenterivuodessa (kesto enintään 20 min.). Korvaus ei koske oikomishoitoa eikä proteettisia toimenpiteitä, hammasteknisiä kustannuksia ei myöskään korvata.
  - *Rintamaveteraanilla* (rintamasotilas-, rintamapalvelu-, rintama- tai veteraanitunnus tai todistus osallistumisesta miinanraivaukseen) on erillisen lain perusteella oikeus saada korvausta myös proteettisen hoidon kustannuksista.
- Lääkäriin tai hammaslääkäriin määräämä *tutkimus ja hoito yksityisessä* tutkimus- tai hoitolaitoksessa.
- Sairauden aiheuttamat *matkat* (myös sairaankuljetusajoneuvolla tehdyt matkat) *ja yöpymiset*.

Sairaanhoitokorvaukset määräytyvät eri tavoin. Osaan liittyy potilaan maksettava kiinteä rahamääräinen omavastuu, jonka suuruus vaihtelee korvauslajeittain. Omavastuun ylittävistä osasta korvataan tietty, korvauslajeittain vaihteleva osuus. Lääkäriin- ja hammaslääkäriin-palkkioille sekä tutkimuksille ja hoitotoimenpiteille Kela on vahvistanut taksat. Jos palkkio ylittää taksan, korvaus lasketaan taksan mukaisesta määrästä. Taksojen perusteet määrää valtioneuvosto. Korvausten määräytymisperusteet vuoden 2008 lopussa käyvät ilmi asetelmasta 4.

Lääkekorvaukset maksetaan kolmessa korvausluokassa laskemalla korvaus prosentteina lääkkeen hinnasta. *Peruskorvaukseksi* kutsutaan korvausta, jossa korvataan 42 prosenttia lääkkeen hinnasta. *Eryiskorvaus* on yhteinen nimitys korvauksille, joissa lääkkeen hinnasta korvataan 72 prosenttia (alempi erityiskorvaus) tai 100 prosenttia (ylempi erityiskorvaus). Ylempi erityiskorvaus maksetaan 3 euron omavastuun ylittävältä osalta. Omavastuu on lääkekohtainen eli se peritään jokaisesta samalla kertaa ostetusta lääkkeestä. Lääkekorvaukset maksetaan yleensä enintään 3 kuukauden hoitoa vastaavasta määrästä lääkettä.

ligt partipris och ersättningsgillhet för dem. Ersättning betalas också för sådana utbytbara läkemedel enligt Läkemedelsverkets förteckning mot vilka läkemedel som förskrivits patienten bytts ut på apoteket. Apoteket ska byta ut läkemedel till det billigaste utbytbara preparatet eller till ett motsvarande preparat vars pris avviker litet från det billigaste preparatets pris såvida läkaren eller köparen inte motsätter sig detta. Ersättning kan också betalas för det s.k. dosdispenseringsarvodet som apoteket uppbär för dispensereringen av läkemedel i engångsdoser. (I årsboken inkluderar termen läkemedel även kliniska näringspreparat och salvbaser om inte annat nämns.)

- *Privatläkartjänster*
- *Privattandläkartjänster*
  - Undersökning och profylax av mun och tänder och behandling av mun- och tandsjukdomar. Kostnaderna för undersökning (högst 20 min.) ersätts en gång per kalenderår. Ersättningen gäller inte tandreglering eller protetisk behandling, och inte heller tandtekniska kostnader.
  - *Frontveteraner* (frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken eller intyg över deltagande i minröjning) har rätt till ersättning även för kostnader för protetisk behandling enligt en särskild lag.
  - Läkar- eller tandläkarordinerad *undersökning och behandling på privat* undersöknings- eller vårdanstalt.
  - *Resor* (inklusive ambulansresor) och *övernattning* p.g.a. sjukdom.

Sjukförsäkringsersättningarna bestäms på olika sätt. Till en del ersättningar hänförs en fast egenandel som patienten själv står för och vars belopp är olika för olika slags ersättningar. Ersättningen betalas på det belopp som överskrider egenandelen. För läkar- och tandläkararvoden och för undersökningar och behandlingsåtgärder har FPA fastställt olika taxor. Om ett arvo- de överskrider taxan, beräknas ersättningen enligt taxebeloppet. Grunderna för taxorna bestäms av statsrådet. Ersättningsgrunderna i slutet av 2008 framgår av sammanställning 4.

Läkemedelskostnaderna ersätts enligt tre kategorier. Ersättningen beräknas i procent på läkemedlets pris. Med *grundersättning* avses ersättning med 42 procent av läkemedlets pris. *Specialersättning* är den gemensamma benämningen på ersättning som utges med 72 procent (lägre specialersättning) eller 100 procent (högre specialersättning) av läkemedlets pris. Den högre specialersättningen betalas på det belopp som överstiger en självriskandel på tre euro. Självrisken är läkemedelsspecifik, dvs. den uppbärs för varje enskilt läkemedel som inhandlas på en och samma gång. I regel ersätts en mängd läkemedel som motsvarar högst tre månaders behandling.

Asetelma 4. Sairaanhoitokorvausten määräytymisperusteet 31.12.2008 (yksityinen sektori)
Sammanställning 4. Grunderna för sjukvårdsersättningar 31.12.2008 (privatsektorn)

	Vakuutetun itse maksettava omavastuuosa, € Den försäkrades självriskandel, €	Omavastuun ylittävää osasta korvattiin, % Av den del som överstiger självrisken ersattes, %
• Lääkärin tai hammaslääkärin määräämät lääkkeet, ravintovalmisteet ja perusvoiteet (peruskorvaus), lääkkeen hinnasta – Av läkare eller tandläkare ordinerade läkemedel, näringspreparat och salvbaser (grundersättning), av läkemedlets pris	–	42
• Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden vaatimat lääkkeet ja ravintovalmisteet, lääkkeen hinnasta – Läkemedel och näringspreparat vid svåra och långvariga sjukdomar, av läkemedlets pris	–	72
• Alempi erityiskorvaus – Lägre specialersättning	–	100
• Ylempi erityiskorvaus – Högre specialersättning	3,00 ¹⁾	100
• Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista – Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader	1,50 ¹⁾	100
• Korvaukset annosjakelupalkkioista – Ersättningar för dosdispenseringsarvoden	–	42
• Lääkärinpalkkiot – Läkarpöskor	–	60 ²⁾
• Hammaslääkärinpalkkiot ³⁾ – Tandläkarpöskor	–	50/60/100 ³⁾
• Lääkärin tai hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito (lääkärin samalla kertaa määräämiltä toimenpiteiltä) – Läkare eller tandläkare ordinerad undersökning och behandling (av läkare på en gång ordinerade åtgärder)	13,46	75 ²⁾
• Sairaudesta johtuvat matkat (yhdensuuntaiselta matkalta) – Resor till följd av sjukdom (för enkel resa)	9,25	100

Yöpymisrahaa tutkimuksesta tai hoidosta aiheutuneista yöpymiskustannuksista 20,18 €/vrk, kuitenkin enintään todellisia kustannuksia vastaava määrä – I övernattingspenning för övernattingskostnader i samband med undersökning och behandling 20,18 €/dygn, dock högst de faktiska kostnaderna.

¹⁾ Lääkekohtainen omavastuu.

²⁾ Enintään vahvistetun taksan mukaisesta määrästä.

Självrisk per läkemedel.

Högst av det fastställda taxebeloppet.

³⁾ Korvaus on 100 % palkkioista, jotka koskevat rintamaveteraaneille hammaslääkärin tekemää tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa sekä hammaslääkärin tai erikoishammasteknikon tekemää proteettiseen hoitoon liittyvää kliinistä työtä. Veteraaneille tehdystä protetiikan teknisestä työstä korvataan 50 %. Muusta hammashuollosta korvaus on 60 %.
 För frontveteraner är ersättningen 100 % av arvoden som gäller undersökning och profylaktisk vård utförd av tandläkare samt kliniskt protetikarbete utfört av tandläkare eller specialtandtekniker, medan ersättningen för tekniskt protetikarbete är 50 %. För annan tandvård är ersättningen 60 %.

Erityiskorvaus maksetaan eräiden vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien hoitoon tarvittavista lääkkeistä. Lääke voidaan hyväksyä erityiskorvattavaksi vasta sen oltua peruskorvattuna 2 vuotta. Tästä 2 vuoden määräajasta voidaan erityisestä syystä poiketa.

Lääkkeiden hintalautakunta voi rajoittaa lääkkeen perus- tai erityiskorvattavuuden tiettyyn käyttöaiheeseen tai sairauden vaikeusasteeseen (*rajoitetusti peruskorvattavat tai rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet*).

Jos potilaan vuoden aikana itse maksamat *lääkeostojen omavastuut* ylittävät ns. lääkekaton (643,14 euroa vuonna 2008), sairausvakuutus korvaa ylittymisen jälkeisistä ostoista lääkekohtaisen 1,50 euron omavastuun ylittävän osan kokonaan. Tätä lisäkorvausta maksetaan lääkärin määräämistä sairausvakuutuslain nojalla korvatuista lääkkeistä.

Apteekki perii *annosjakelupalkkion* palvelusta, jossa apteekki toimittaa tabletti- ja kapselimuotoiset lääkkeet asiakkaalle valmiiksi kerta-annoksiin jaoteltuna. Palkkiosta maksetaan korvausta niille yli 75-vuotiaille henkilöille, joilla on annosjakelun alkaessa käytössä vähintään 6 annosjakeluun soveltuvaa korvattavaa lääkettä. Lisäksi edellytetään, että lääkitys on tarkistettu tarpeettomien lääkkeiden poistamiseksi ja että annosjakelu on lääketieteellisesti perusteltua. Korvausta maksetaan viikon hoitoaikaa vastaavien lääkkeiden jakelusta 42 %. Vuonna 2008 korvausta maksettiin 2 euroon asti viikolta, yli menevän osan asiakas maksaa itse.

Specialersättning betalas för läkemedel som är nödvändiga vid behandlingen av vissa svåra och långvariga sjukdomar. Ett läkemedel kan berättiga till specialersättning först när det varit grundersättningsgillt i två år. Tvåårsregeln kan frångås av särskilda skäl.

Läkemedelsprisnämnden kan begränsa rätten till grund- eller specialersättning för ett läkemedel till en viss indikation eller svårighetsgrad (*begränsat grundersättningsgilla eller begränsat specialersättningsgilla läkemedel*).

Om *självriskandelen* för de *läkemedelsinköp* som patienten själv betalar överstiger det s.k. takbeloppet för läkemedel (643,14 euro år 2008 euro), ersätter sjukförsäkringen det belopp som överstiger den läkemedelsspecifika självriskandelen på 1,50 euro i sin helhet. Tilläggsersättningen utges för läkarordinerade läkemedel som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen.

Apoteket uppbär ett arvode för *dosdispensering* som innebär att apoteket expedierar läkemedel i tabletti- och kapselform färdigt uppdelade i engångsdoser. För arvodet betalas ersättning till de personer över 75 år som när dosdispenseringen inleds använder minst 6 sådana ersättningsgilla läkemedel som lämpar sig för dosdispensering. Dessutom förutsätts att medicineringen har kontrollerats i syfte att eliminera onödig mediciner och att dosdispenseringen är medicinskt motiverad. Ersättning betalas för dosdispensering av läkemedel som motsvarar en veckas behandling (42 %). År 2008 betalades ersättning upp till 2 euro per vecka, den överstigande delen betalar kunden själv.

Matkakustannukset korvataan sen mukaan, minkä matka olisi tullut maksamaan halvinta matkustustapaa käyttäen. Halvimmalla matkustustavalla tarkoitetaan julkista liikennettä, siihen ketjutettua eri liikennevälineillä tehtyä matkaa taikka ns. palvelu- tai kutsujoukkoliikennettä. Erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneet kustannukset korvataan, jos potilaan sairaus, vamma tai liikenneolosuhteet edellyttävät erityisajoneuvon käyttöä.

Mikäli potilaan maksettaviksi jäävät *matkakustannukset* kalenterivuoden aikana ylittävät vuotuisen omavastuun (157,25 euroa vuonna 2008), ylittävän osan sairausvakuutus korvaa kokonaan (ns. lisäkorvaus). Vuotuisen omavastuuseen lasketaan sekä matkakohtaiset 9,25 euron omavastuut että matkakustannukset, jotka jäävät alle 9,25 euron omavastuun.

Sekä sairaanhoidon että kuntoutuksen matkakustannuksissa matkakohtainen kiinteä omavastuu on 9,25 euroa yhdensuuntaiselta matkalta. Vuotuinen omavastuu (157,25 euroa) lasketaan sairaanhoidon ja kuntoutuksen matkakustannuksista yhteensä.

Yhteensovituksista muun sosiaaliturvan kanssa

Sairauspäiväraha on yleensä ensisijainen korvaus työeläkeläkien mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen nähden, mutta toissijainen tapaturma- ja liikennevahinkokorvauksiin nähden. Rikosvahinkolain mukaiseen korvaukseen nähden sairauspäiväraha on ensisijainen. Sen sijaan kuntoutusrahaan ja kuntoutuksen aikaiseen ansionmenetyskorvaukseen nähden sairauspäiväraha on toissijainen.

Sairaanhoitokorvauksia vakuutettu voi hakea Kelalta, vaikka hän olisikin oikeutettu muun kuin sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen. Tällöin ensisijainen korvausvelvollinen maksaa vakuutetulle korvausta ainoastaan siltä osin kuin ensisijainen korvaus on sairausvakuutuskorvausta suurempi ja muun osan korvauksesta ensisijainen korvausvelvollinen maksaa Kelalle.

Työnantajalla, joka maksaa sairausajalta tai äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajalta palkkaa, on oikeus saada työntekijänsä sairaus- tai vanhempainpäiväraha siltä osin kuin se ei ylitä palkkaa. Jos työnantaja on samanaikaisesti useita, päiväraha jaetaan työnantajien kesken palkkojen suhteessa. Samoin jos henkilö on samaan aikaan sekä palkansaaja että yrittäjä, päiväraha jaetaan työnantajan ja yrittäjän kesken palkan ja YEL- ja MYEL-työtulon suhteessa.

Työnantajalla on oikeus saada Kelalta korvausta vanhempainpäiväraha-ajalta maksamastaan vuosilomapalkasta tai -korvauksesta.

Resekostnader ersätts enligt vad resan skulle ha kostat enligt billigaste färd sätt. Med billigaste färd sätt avses kollektivtrafik, resor med olika trafikmedel som kombineras med kollektivtrafiken genom sammanlänkning eller s.k. servicetrafik eller anropsstyrd kollektivtrafik. Kostnaderna för anlitande av specialfordon ersätts om patientens sjukdom eller handikapp eller trafikförhållanden kräver att ett sådant färdmedel anlitas.

Om de *resekostnader* patienten själv måste stå för under ett år överstiger den årliga självrisken (157,25 euro år 2008), ersätter sjukförsäkringen den överstigande delen i sin helhet (s.k. tilläggsersättning). I den årliga självrisken medräknas såväl andelar om 9,25 euro som resekostnader under 9,25 euro per resa.

I fråga om kostnaderna för resor till sjukvård och rehabilitering är den fasta självriskandelen 9,25 euro för en enkelresa. I den årliga självriskandelen (157,25 euro) beaktas både resorna till sjukvård och rehabilitering.

Samordning med övrig social trygghet

Sjukdagpenningen är i allmänhet primär i förhållande till invalidpension som utgår enligt arbetspensionslagarna men sekundär i förhållande till olycksfalls- och trafikskadeersättningar. I förhållande till ersättning enligt brottskadlagen är sjukdagpenningen primär. Däremot är den sekundär i förhållande till rehabiliteringspenning och till inkomstbortfallsersättning vid rehabilitering.

En försäkrad kan ansöka om *sjukvårdersättning* hos FPA även om han är berättigad till ersättning enligt någon annan lag än sjukförsäkringslagen. I sådant fall betalar den primärt ersättningsskyldiga till den försäkrade endast det belopp, varmed den primära ersättningen överstiger sjukförsäkringsersättningen, och resten betalas till FPA.

Arbetsgivare som betalar lön för sjuktid eller för moderskaps-, faderskaps- eller föräldradagighet har rätt till sin arbetstagares sjuk- eller föräldradagpenning till den del som motsvarar lönen. Om det är fråga om flera arbetsgivare fördelas dagpenningen mellan arbetsgivarna i proportion till lönerna. På motsvarande sätt fördelas dagpenningen mellan arbetsgivare och företagare i proportion till lönen och FöPL- eller LFöPL-arbetsinkomsten om en person samtidigt är både anställd och företagare.

Arbetsgivaren har rätt till ersättning från FPA för semesterlön eller -ersättning som betalats för föräldradagpenningstiden.

Jos vakuutettu on työkyvyttömyysajalta saanut ansioturan työttömyyspäivärahaa, maksetaan sairauspäiväraha *työttömyyskassalle* siltä osin kuin se ei ylitä työttömyyspäivärahaa.

Sairauspäiväraha ja korvaus sairaanhoitokustannuksista maksetaan *Potilasvakuutuskeskukselle*, jos keskus on samalta työkyvyttömyysajalta tai samoista sairaanhoitokustannuksista maksanut potilashahinkokorvauksen.

Kunta saa toimeentulotukena antamastaan sairaanhoidosta korvausta samoin perustein kuin jos korvaus maksettaisiin suoraan vakuutetulle.

Om en försäkrad under sjuktiden uppburit inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning, utbetalas sjukdagpenningen till *arbetslöshetskassan* till den del som motsvarar arbetslöshetsdagpenningen.

Sjukdagpenning och ersättning för sjukvårdskostnader betalas till *Patientförsäkringscentralen* om centralen betalar patientskadeersättning för samma arbetsoförmåga eller samma kostnader.

Kommunen får ersättning för sjukvård som ingått i utkomststöd enligt samma grunder som om ersättningen skulle utges direkt till den försäkrade.

Korvausmenettely

Lääkekorvaus maksetaan asiakkaalle yleensä apteekin välityksellä *suorakorvauksena*. Tällöin apteekki perii asiakkaalta lääkkeestä summan, josta on vähennetty sairausvakuutuskorvauksen osuus. Apteekki laskuttaa korvauksen Kelalta jälkikäteen. Menettely edellyttää asiakkaalta Kela-kortin esittämistä, kortin puuttuessa korvauksen voi hakea itse jälkikäteen Kelalta.

Lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimusten ja hoitojen kustannusten korvauksissa on myös käytössä *suorakorvausmenettely*. Asiakkaan esittämän Kela-kortin nojalla yksityinen palvelujen tuottaja on voinut Kelan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella hakea asiakkaan sairausvakuutuskorvauksen Kelasta, jolloin asiakas on saanut palvelun vähennettyyn hintaan. Suorakorvausjärjestelmä on vapaaehtoinen. Jos palveluntarjoajalle ei ole sopimusta Kelan kanssa, asiakkaan täytyy itse hakea korvaus Kelalta. Matkakorvauksissa sovelletaan suorakorvausmenettelyä ambulanssimatkojen osalta ja valtakirjamennettelyä muiden matkojen (mm. taksimatkojen) osalta. *Valtakirjamennettelyssä* asiakas antaa palveluntuottajalle valtakirjan, jonka nojalla palveluntuottaja voi hakea sairausvakuutuskorvauksen Kelalta.

Työterveyshuoltoa ja sen kustannusten korvaamista käsitellään luvussa 4.5.

Ersättningsförfarande

I regel betalas läkemedelsersättningen på apoteket via *direktersättningsförfarandet*. Detta innebär att sjukförsäkringsersättningens andel avdras från det pris som apoteket debiterar kunden för läkemedlet. Apoteket fakturerar FPA för ersättningen i efterhand. Förfarandet förutsätter att kunden uppvisar FPA-kortet. I annat fall kan kunden själv söka ersättning hos FPA i efterhand.

När det gäller ersättning för läkar- och tandläkararvoden samt kostnader för undersökning och behandling används även *fullmaktsförfarandet*. En privat serviceproducent har enligt ett avtal med FPA på basis av uppvisat FPA-kort kunnat ansöka om kundens sjukförsäkringsersättning hos FPA, varvid kunden fått tjänsten till nedsatt pris. Systemet med direktersättning är frivilligt. Om serviceproducenten inte har ett avtal med FPA måste kunden själv söka ersättning. I fråga om reseersättning tillämpas vid ambulansresor direktersättningsförfarandet och vid övriga resor (bl.a. taxiresor) *fullmaktsförfarandet*. Vid fullmaktsförfarande ger kunden serviceproducenten en fullmakt på basis av vilken serviceproducenten kan söka sjukförsäkringsersättning hos FPA.

Företagshälsovården och kostnaderna för den behandlas i kapitel 4.5.

Tilastojen sisältö ja käsitteet

Tilastojärjestelmät. Sairausvakuutuksen korvaustiedot saadaan etuusjärjestelmien tietokannoista. Tilastot perustuvat kokonaistietoihin lukuun ottamatta osaa ammattia koskevista tilastoista (ks. tarkemmin luku 4.4).

Tilastoyksiköt. Sairaanhoitokorvausten *kappalemääriä* koskeissa tilastoissa käytetään seuraavia tilastoyksiköitä:

- lääkekorvauksissa samaan korvausluokkaan kuuluvien lääkkeiden *ostokertaa* ja *reseptiä*
- lääkärin- tai hammaslääkärinpalkkiokorvauksissa *käyntikertaa* tai lääkemääräyksen antamiskertaa (uusintaa)

Innehåll och begrepp i statistiken

Statistiksystem. Data om sjukförsäkringsersättningarna fås ur databaserna för förmånssystemen. Statistiken grundar sig på totalmaterialet, med undantag för delar av yrkesstatistiken (se närmare kap. 4.4).

Statistikenheter. För sjukvårdersättningarnas *antal* används följande statistikenheter:

- i fråga om läkemedel i samma ersättningskategori *inköpstillfälle* och *recept*
- i fråga om läkar- eller tandläkartjänster *besök* eller utfärdande av recept (förynande)

– tutkimus- ja hoitokorvauksissa lääkärin samalla kertaa määräämien tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden *omavastuukertaa*
 – matkakorvauksissa yhdensuuntaista *matkaa* (myös kustannuksiltaan alle omavastuun jääneet matkat, jotka kerryttävät vuotuista omavastuusuutta).

Rintamaveteraanien hammashuolto sisältyy sairausvakuutus-tilastoihin.

Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen tilastoyksikkönä on alkanut kausi, saaja ja päivä, *erityishoitorahojen* tilastoyksikkönä saaja, päivä ja lapsi.

Sairauspäivärahakausi katsotaan alkaneeksi, kun vakuutettu alkaa omavastuuaajan (sairastumispäivä ja 9 sitä seuraavaa arkipäivää) jälkeen saada päivärahaa. Henkilöllä voi vuoden aikana olla useita alkaneita kausia. Osasairauspäivärahakausi puolestaan alkaa välittömästi sitä edeltäneen sairauspäivärahakauden jälkeen.

Sairaus- ja osasairauspäivärahapäivät, YEL-sairauspäivärahapäivät, vanhempainpäivärahapäivät sekä erityishoitorahapäivät on niiden päivien määrä, joilta korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan arkipäiviltä (6 pv/vko).

Vähimmäismääräistä päivärahaa pienempää päivärahaa maksetaan, jos henkilö on pienituloisen (työtulot vuodessa 1 154–6 515 euroa). Vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa maksetaan tulottomalle, pienituloiselle (työtulot alle 6 517 €/v 2008) tai työedellytystä vailla olevalle henkilölle, mutta vasta työkyvyttömyyden kestänyt 55 kalenteripäivää. Jos kuitenkin on ilmeistä, että henkilön työkyvyttömyys kestänee yli 300 arkipäivää, päiväraha voidaan maksaa vähimmäismääräisenä jo heti sairauspäivärahan omavastuuaajan päättyttyä.

Vanhempainpäiväraha on vähimmäismääräinen, elleivät työtulot tai muu etuuden määrääntymisperuste oikeuta sitä suurempaan päivärahaan. Myös asevelvolliselle, opintorahaa saavalle ja ansiotyössä käyväälle vanhempainpäiväraha maksetaan vähimmäismääräisenä. Vähimmäismääräiseksi vanhempainpäivärahaksi ei tässä julkaisussa tilastoida niiden äitien vähimmäispäivärahoja, joille maksetaan vähimmäismääräistä päivärahaa siksi, että ovat menneet ansiotyöhön kesken vanhempainpäivärahakauden.

Sairauspäiväraha on työeläkelakien mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen nähden yleensä ja rikosvahinkolain mukaiseen korvaukseen nähden aina ensisijainen korvaus (sairausvakuutus korvauksen välvollinen). Toissijainen se on kuitenkin mm. tapaturma- ja liikennevahinkokorvauksiin sekä kuntoutusrahaan nähden. Siksi niistä sairauspäivistä, joilta henkilöllä on oikeus em. korvauksiin, vain osa sisältyy Kelan tilastoihin.

Sairausvakuutuksen rahamäärätilastot koskevat toisaalta korvausten määriä ja toisaalta vakuutetun sairaanhoidon kokonaiskustannuksia ennen korvauksen maksamista.

Lisäkorvaukset suurista lääke- ja matkakustannuksista sekä niihin liittyvät kokonaiskustannukset sisältyvät vastaaviin tilastoihin. Matkojen rahamäärätilastoihin sisältyvät myös *yöymisrahat ja -kustannukset*.

Väestöryhminä, joihin sairausvakuutusjärjestelmästä saatavia tilastotietoja on vertailtavuuden saavuttamiseksi suhteutettu, on sairaanhoitokorvauksissa käytetty koko väestöä, vanhempainpäivärahaa saaneissa äideissä 16–44-vuotiaita naisia ja sairauspäivärahoissa ei-eläkkeellä olevaa väestöä. Viimeksi mainittu on väestö, josta on vähennetty kaikki Suomessa asuvat vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai maatalouden erityiseläkettä saavat. Eläkkeensaajina heillä ei ole oikeutta sairauspäivärahaan. Näissä suhdeluvuissa väestön tilastointiajankoh-ta on vuoden loppu.

– i fråga om undersökning och behandling *självrisker* för åtgärder som föreskrivits av läkare på en och samma gång
 – i fråga om resekostnader enkel *resa* (även resor vars kostnader är lägre än självriskens och som inräknas i den årliga självriskandelen).

Tandvården för frontveteraner ingår i sjukförsäkringsstatistiken.

Som statistikenhet för *sjuk- och föräldradagpenningar* används inledd förmånsperiod, mottagare och dag, för *specialvårdspenningar* mottagare, dag och barn.

En sjukdagpenningperiod anses ha inletts när en försäkrad efter fastställt karenstid (insjuknandedagen och de nio därpå följande vardagarna) börjar få dagpenning. En person kan ha flera dagpenningperioder under ett år. En period med partiell sjukdagpenning inleddes efter den närmast föregående sjukdagpenningperioden.

Antalet sjukdagpenningdagar, dagar med partiell sjukdagpenning, FöPL-sjukdagpenningdagar, föräldradagpenningdagar och specialvårdspenningdagar avser dagar för vilka ersättning utges. Ersättningen betalas för vardagar (6 dagar/vecka).

Om personen är låginkomsttagare (arbetsinkomsten 1 154–6 515 euro/år) betalas dagpenning som understiger minimidagpenningen. Minimisjukdagpenning betalas till personer med små inkomster (arbetsinkomst under 6 517 €/år 2008), helt utan inkomster eller utan arbetsförutsättningar, men först efter det att arbetsoförmågan varat 55 kalenderdagar. Om det är uppenbart att arbetsoförmågan varar över 300 vardagar, kan dagpenningen dock utbetalas med minimibeloppet genast efter karenstidens slut.

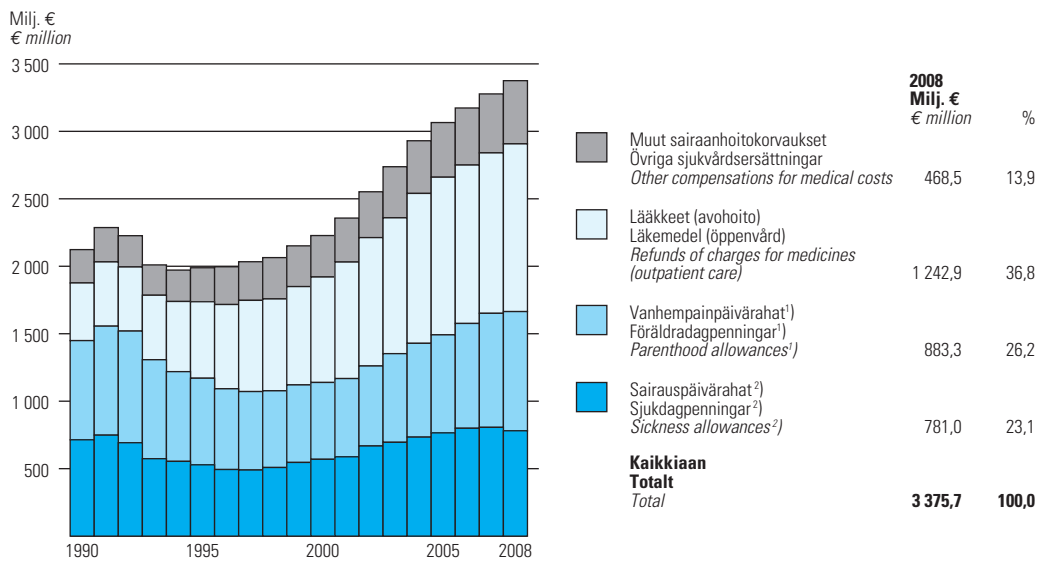
Föräldradagpenningen utbetalas med minimibelopp, såvida arbetsinkomsterna eller de andra grunder på basis av vilka förmånen fastställs inte ger rätt till större dagpenning. Också till värnpliktiga, mottagare av studiepenning och förvärvsarbetande utbetalas föräldradagpenningen med minimibelopp. Som minimiföräldradagpenning statistikförs här inte minimidagpenningen för de mödrar som får det minsta beloppet för att de har börjat förvärvsarbeta under föräldradagpenningperioden.

Sjukdagpenningen är i regel primär i förhållande till invalidpension enligt arbetspensionslagarna och alltid i förhållande till ersättning enligt brottskadelagen (sjukförsäkringen ersättnings-skyldig). Sekundär är den bl.a. i förhållande till olycksfalls- och trafikförsäkringsersättningarna och till rehabiliteringspenning-en. I FPA-statistiken ingår därför bara en del av de sjukdagar för vilka försäkrade har rätt till sagda ersättningar.

Sjukförsäkringsstatistikens tabeller över belopp gäller dels ersättningarna och dels de försäkrades totala sjukvårdskostnader innan ersättning betalas.

Tilläggsersättningar för stora läkemedels- och resekostnader jämte totalkostnader ingår i motsvarande statistik. I statistiken över reseersättningar ingår *övernattningspenningar* och *-kostnader*.

De befolkningsgrupper till vilka sjukförsäkringssystemets statistikuppgifter i jämförelsesyfte relaterats är i fråga om sjukvårds-ersättningar hela befolkningen, i fråga om föräldradagpenning till mödrar 16–44-åriga kvinnor och i fråga om sjukdagpenningar den icke-pensionerade befolkningen, dvs. en befolkning ur vilken samtliga i Finland bosatta mottagare av ålderspension, invalidpension, arbetslöshetspension och specialpension för lantbruksföretagare har uteslutits. Pensionstagare är inte berättigade till sjukdagpenning. Dessa relationstal i statistiken över befolkningen avser årets slut.

Kuvio 27. Sairausvakuutuskorvaukset 1990–2008, milj. euroa (vuoden 2008 rahana)**Figur 27. Sjukförsäkringsersättningar 1990–2008, milj. euro (2008 års penningvärde)****Chart 27. National health insurance general benefit payments, 1990–2008 (in million euros at 2008 prices)**

¹⁾ Sisältää vuosilomakustannuskorvaukset ja erityishoitorahat.
Inkl. semesterkostnadsersättningar och specialvårdspenningar.
Includes reimbursements to employers of annual leave costs and special care allowances.

²⁾ Sisältää osa- ja YEL-sairauspäivärahat, korvaukset tartuntatautilain perusteella ja päivärahat kudoksen luovuttajalle.
Inkl. partiella sjukdagpenningar och FöPL-sjukdagpenningar, ersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar och donationsdagpenningar.
Includes partial sickness allowances and sickness allowances payable under the YEL Act, compensations under the Communicable Diseases Act and daily allowances for tissue donors.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

50. Sairausvakuutuskorvaukset 1995–2008, milj. euroa
Sjukförsäkringsersättningar 1995–2008, milj. euro
National health insurance general benefit payments, 1995–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Sairaus- vakuutus- korvaukset kaikkiaan ¹⁾ Sjukförsäkringsersättningar inalles ¹⁾ Total benefit payments ¹⁾	Sairaus- päivärahat Sjukdag- penningar Sickness allowances	Osasairaus- päivärahat ²⁾ Partiella sjukdag- penningar ²⁾ Partial sickness allowances ²⁾	YEL-sairaus- päivärahat ³⁾ FöPL-sjukdag- penningar ³⁾ Sickness allowances payable under the YEL Act ³⁾	Vanhempainpäivärahat ⁴⁾ Föräldradagpenningar ⁴⁾ Parenthood allowances ⁴⁾			Erityishoito- rahat Specialvårds- penningar Special care allowances	Vuosiloma- kustannus- korvaukset työntajille Semester- kostnads- ersättningar till arbets- givare Compensations to employers for annual leave costs
					Yhteensä Samman- lagt Total	Äideille Till mödrar Payments to mothers	Isille Till fäder Payments to fathers		
1995	1 597,6	424,4	.	.	507,3	481,6	25,7	2,3	5,7
1996	1 613,7	398,9	.	.	466,5	441,4	25,1	2,1	15,1
1997	1 664,2	400,9	.	.	459,6	432,8	26,8	2,1	14,0
1998	1 713,0	422,0	.	.	456,4	428,7	27,6	2,2	13,1
1999	1 804,8	458,0	.	.	466,9	437,8	29,1	2,3	12,8
2000	1 932,1	493,7	.	.	478,5	447,4	31,1	2,3	13,0
2001	2 097,2	522,8	.	.	500,1	465,8	34,3	2,4	13,3
2002	2 305,5	603,3	.	.	519,5	480,6	38,9	2,8	13,3
2003	2 495,7	633,7	.	.	569,7	524,5	45,2	2,8	26,4
2004	2 676,1	670,0	.	.	610,4	561,6	48,8	3,0	21,4
2005	2 825,1	705,2	.	.	644,1	592,8	51,2	2,9	22,4
2006	2 973,9	745,6	.	3,4	692,4	636,6	55,8	2,8	32,7
2007	3 148,4	767,2	2,5	4,5	771,8	708,7	63,2	2,8	37,1
2008	3 375,7	772,7	2,9	4,9	831,4	756,6	74,8	2,9	49,0

¹⁾ Sisältää myös tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetyskorvaukset sekä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat.
 Inkluderar dagpenningar och inkomstbortfallsersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar samt dagpenningar till donatorer av organ eller vävnader.

Includes compensations on account of the Communicable Diseases Act and donor allowances.

²⁾ Osasairauspäiväraha otettiin käyttöön 1.1.2007 alkaen.

Partiell sjukdagpenning infördes 1.1.2007.

Introduced on 1 January 2007.

³⁾ 1.4.2006 tuli voimaan sairausvakuutuslain muutos, jonka perusteella alettiin maksaa YEL-sairauspäivärahaa takautuvasti 1.1.2006 alkaen.

Med stöd av en ändring i sjukförsäkringslagen som trädde i kraft 1.4.2006 började FöPL-sjukdagpenning betalas retroaktivt från och med 1.1.2006.

Under an amendment of the Health Insurance Act, which came into effect on 1 April 2006, sickness allowance became payable retroactively under the YEL (Self-Employed Persons' Pensions) Act from 1 January 2006.

⁴⁾ Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahat sekä erityisäitiysrahat.

Moderskaps-, faderskaps- och föräldradagpenning samt särskild moderskapspenning.

Maternity, paternity and parental allowance as well as special maternity allowance.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Sairaanhoidokorvaukset Sjukvårdsersättningar Refunds										Vuosi År Year
Yhteensä Samman- lagt <i>All refunds: Total</i>	Lääkkeet (avohoito) ⁵⁾ – Läkemedel (öppenvård) ⁵⁾ – <i>Medicines (outpatient care)⁵⁾</i>				Yksityiset lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster <i>Doctors’ services (private sector)</i>	Yksityiset hammas- lääkärin palvelut Privattand- läkartjänster <i>Dentists’ services (private sector)</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling <i>Examina- tions and treatments (private sector)</i>	Matkat ⁶⁾ – Resor ⁶⁾ – <i>Transportation services⁶⁾</i>		
	Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Perus- korvatut Grund- ersatta <i>Basic refunds</i>	Erityis- korvatut Special- ersatta <i>Special refunds</i>	Lisäkorvaukset suurista lääke- kustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedels- kostnader <i>Refunds of exceptionally high medicine costs</i>				Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	Lisäkorvaukset suurista matka- kustannuksista Tilläggsersätt- ningar för höga resekostnader <i>Refunds of exceptionally high travel costs</i>	
657,6	455,3	152,1	289,0	14,1	50,5	28,4	44,6	78,8	11,3	1995
730,9	504,8	175,1	311,3	18,4	57,0	28,9	51,3	88,8	13,2	1996
787,3	553,1	197,5	331,1	24,5	56,9	31,9	53,1	92,4	14,2	1997
819,1	564,9	209,8	325,5	29,6	58,5	41,7	57,5	96,6	15,2	1998
864,6	611,3	238,6	335,6	37,0	58,4	39,5	56,2	99,2	16,2	1999
944,3	677,8	263,3	371,8	42,8	59,9	41,3	57,7	107,6	18,0	2000
1 058,2	768,2	283,1	436,9	48,1	63,9	56,1	55,9	114,1	21,5	2001
1 166,3	859,4	319,6	485,6	54,2	64,6	64,9	55,2	122,3	23,4	2002
1 262,8	917,5	329,2	518,8	69,4	65,5	93,1	56,0	130,7	24,8	2003
1 371,1	1 014,6	360,0	566,1	88,5	64,6	95,0	56,2	140,8	26,3	2004
1 450,2	1 076,9	369,9	607,5	99,5	62,5	91,5	55,5	163,9	35,2	2005
1 496,8	1 100,3	366,6	619,7	114,0	63,4	91,6	60,1	181,4	40,7	2006
1 562,1	1 142,1	368,7	661,9	111,3	65,7	93,5	64,6	196,2	47,6	2007
1 711,4	1 242,9	395,5	700,6	146,7	66,2	118,6	68,3	215,4	53,2	2008

⁵⁾ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Ersättningssystemet för läkemedel ändrades 1.1.2006.

The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

⁶⁾ Sisältää 1.1.2005 alkaen myös Kelan kuntoutuspalveluiden käytöstä aiheutuneiden matkakustannusten korvaukset.

Inkluderar från 1.1.2005 även ersättningar för reskostnader i samband med FPA:s rehabiliteringstjänster.

Since 1 January 2005, including refunds for transportation costs arising from the use of rehabilitation services provided by Kela.

Huom. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (ks. luku 4.5). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja (ks. alaviite 6).

Anm. Talen i tabellen inkluderar inte företagshälsövård och hälsovård för studerande (se kapitel 4.5). Även rehabiliteringsstatistiken presenteras i ett eget kapitel (kapitel 5), fränsett rehabiliteringsresor (se fotnot 6).

N.B. The figures do not include occupational health care or student health services (see chapter 4.5). Statistical data on rehabilitation also are published separately in chapter 5, with the exception of the data on rehabilitation-related transportation (see footnote 6).

51. Sairausvakuutuskorvaukset korvauksen maksajan ja vastaanottajan mukaan 2008, 1 000 euroa

Sjukförsäkringsersättningarna fördelade efter utbetalare och mottagare 2008, 1 000 euro

National health insurance general benefit payments by paying agent and benefit recipient, 2008 (1,000 euros)

Korvauksen maksaja tai vastaanottaja Utbetalare eller mottagare av ersättning <i>Paying agent/ Benefit recipient</i>	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ <i>All benefits¹⁾</i>	Sairaus- päivärahat Sjukdag- penningar <i>Sickness allowances</i>	Vanhempain- päivärahat Föräldradag- penningar <i>Parenthood allowances</i>	Sairaanhoitokorvaukset Sjukvårdsersättningar <i>Refunds</i>			
				Lääkkeet (avohoito) Läkemedel (öppenvård) <i>Medicines (outpatient care)</i>	Yksityislääkärin ja hammaslää- käripalvelut Privatläkar- och tandläkar- tjänster <i>Doctors' and dentists' servi- ces (private sector)</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling <i>Examinations and treat- ments (pri- vate sector)</i>	Matkat Resor <i>Transporta- tion services</i>
Korvaukset kaikkiaan – Ersättningar sammanlagt – Total of payments	3 375 652	772 716	831 388	1 242 879	184 816	68 306	215 365
Kelan toimistojen maksamat – Av FPA- byråerna utbetalda – Payments through <i>Kela branch offices</i>	3 260 241	726 355	801 116	1 217 761	177 345	64 112	213 666
Apteekkien välityksellä – Genom apo- teks förmedling – Payments through <i>pharmacies</i>	1 151 789	.	.	1 151 609	180	.	.
Työpaikkakassojen maksamat – Av arbets- platskassorna utbetalda – Payments through <i>employee sickness funds</i>	115 411	46 362	30 272	25 119	7 471	4 195	1 699
Apteekkien välityksellä – Genom apo- teks förmedling – Payments through <i>pharmacies</i>	22 855	.	.	22 852	3	.	.
Korvaukset vastaanottajan mukaan – Ersättningar enligt mottagare – Pay- ments by type of recipient							
Korvaukset työnantajille – Ersättningar till arbetsgivare – Payments to employers	534 854	349 330	136 255	.	.	.	.
Vuosilomakustannuskorvaukset – Ersätt- ningar för semesterkostnader – Reim- bursements of holiday pay costs to em- ployers	48 967	.	.	.	.	.	.
Korvaukset työttömyyskassoille – Ersätt- ningar till arbetslöshetskassor – Payments to <i>unemployment funds</i>	937	937	.	.	.	.	.
Korvaukset kunnille (sosiaalihuolto) – Ersättningar till kommuner (socialvård) – Payments to municipalities	7 782	4 383	110	2 865	110	172	139

¹⁾ Sisältää myös osasairauspäivärahat, YEL-sairauspäivärahat, tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetykskorvaukset, elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat, erityishoitorahat sekä vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle. Inkluderar partiella sjukdagpenningar, FöPL-sjukdagpenningar, dagpenningar och inkomstbortfallsersättningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar, dagpenningar till donatorer av organ eller vävnader, specialvårdspenningar samt ersättningar till arbetsgivare för semesterkostnader. Includes partial sickness allowances, sickness allowances payable under the YEL Act, compensations on account of the Communicable Diseases Act, donor allowances, special care allowances and reimbursements of holiday pay costs to employers.

Huom. Ks. taul. 50 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 50.

N.B. See Table 50 N.B.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

52. Sairausvakuutuskorvauksia saaneet 1995–2008

Mottagare av sjukförsäkringsersättningar 1995–2008

National health insurance general beneficiaries by type of benefit, 1995–2008

Vuoden aikana Under året Per annum	Sairaus-päivärahat Sjukdag-penningar Recipients of sickness allowance	Osasairaus-päivärahat ¹⁾ Partiella sjukdag-penningar ¹⁾ Partial sickness allowances ¹⁾	YEL-sairaus-päivärahat ¹⁾ FöPL-sjukdag-penningar ¹⁾ Sickness allowances payable under the YEL Act ¹⁾	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances			Erityishoito-rahat Special-vårds-penningar Special care allowances	Vuosilomakustannus-korvaukset työnantajille Semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare Compensations to employers for annual leave costs
				Yhteensä Sammanlagt Total	Ädit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers		
1995	284 400	.	.	148 700	108 400	40 300	9 000	10 200
1996	275 000	.	.	144 000	104 800	39 100	8 400	23 700
1997	271 800	.	.	141 800	102 000	39 800	8 700	22 300
1998	278 100	.	.	139 400	98 900	40 500	8 500	20 600
1999	286 900	.	.	139 500	97 900	41 600	8 400	19 500
2000	296 300	.	.	140 300	97 400	42 900	8 000	19 200
2001	301 300	.	.	139 700	96 100	43 600	7 800	19 000
2002	320 900	.	.	139 900	95 300	44 600	8 100	18 800
2003	325 600	.	.	142 200	96 600	45 600	7 900	26 500
2004	335 500	.	.	145 400	98 400	46 900	7 700	19 800
2005	345 300	.	.	146 600	99 100	47 600	6 800	19 400
2006	348 800 ¹⁾	.	13 100	149 000	100 200	48 800	5 500	20 100
2007	347 800 ¹⁾	1 800	16 100	152 300	101 200	51 200	5 100	21 300
2008	342 800 ¹⁾	2 000	16 700	155 200	101 200	54 000	4 900	22 700

Vuoden aikana Under året Per annum	Lääkkeet ²⁾ – Läkemedel ²⁾ – Medicines ²⁾			Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally high medicine costs	Yksityislääkäripalvelut Privatläkartjänster Doctors' services (private sector)	Yksityishammaslääkäripalvelut Privat-tandläkartjänster Dentists' services (private sector)	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat undersökning och behandling Examinations and treatments (private sector)	Matkat ³⁾ Resor ³⁾ Transportation services ³⁾	
	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruskorvatut Grundersatta Basic refunds	Erityiskorvatut Specialersatta Special refunds					Yhteensä Sammanlagt Total	Lisäkorvaukset suurista matkakustannuksista Tilläggsersättningar för höga resekostnader Refunds of exceptionally high travel costs
1995	3 217 300	3 055 900	895 000	41 900	1 301 600	268 500	633 900	520 600	23 900
1996	3 273 900	3 123 000	911 700	54 700	1 339 900	287 900	660 900	552 700	25 400
1997	3 281 900	3 132 800	927 500	69 900	1 332 700	382 300	674 600	557 500	26 900
1998	3 246 200	3 097 900	941 900	82 900	1 359 500	666 400	715 300	560 800	27 800
1999	3 276 600	3 136 000	953 300	90 900	1 361 500	467 200	717 700	564 200	27 900
2000	3 322 000	3 186 700	980 700	103 500	1 393 700	469 700	739 500	572 900	29 300
2001	3 363 200	3 217 400	1 006 800	112 000	1 476 100	627 800	763 600	563 100	33 300
2002	3 353 800	3 205 900	1 029 400	123 400	1 483 000	706 200	762 800	571 400	36 000
2003	3 292 700	3 134 800	1 047 400	144 200	1 503 700	1 015 100	785 400	577 900	37 400
2004	3 271 600	3 112 900	1 066 900	158 400	1 497 300	1 028 600	789 300	587 500	39 600
2005	3 261 500	3 100 200	1 085 800	167 600	1 491 400	1 016 400	849 300	623 900	45 100
2006	3 584 700	3 465 400	1 098 500	165 600	1 523 900	1 019 200	895 400	644 700	48 400
2007	3 674 600	3 563 400	1 107 600	153 700	1 561 900	1 034 100	922 400	651 900	58 500
2008	3 723 500	3 619 500	1 122 600	167 400	1 591 900	1 047 100	949 500	667 800	63 500

¹⁾ Sama henkilö voi saada yhtä tai useampaa erilaista sairauspäivärahaa.
En och samma person kan få en eller flera olika slags sjukdagpenningar.
A single beneficiary may receive several types of allowance all at the same time.

²⁾ Lääkekorvauksjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Läkemedelsersättningssystemet ändrades 1.1.2006.

The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

³⁾ Ks. taul. 50 alaviite 6 sekä huomautus.

Se fotnot 6 i tabell 50 och anm.

See also Table 50 footnote 6 and N.B.

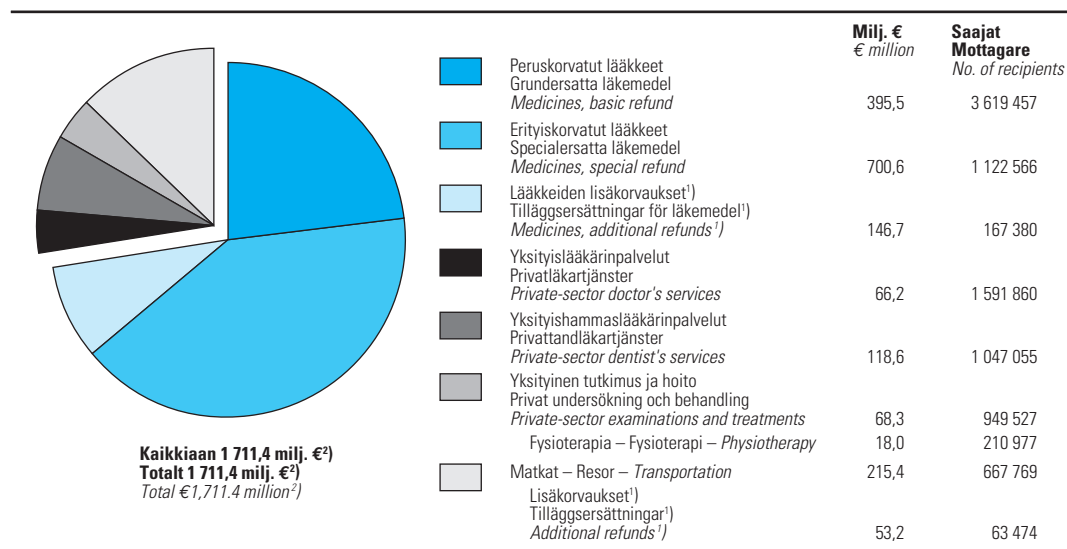
Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning / Sjukvårdsersättning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 28. Sairaanhoitokorvausten euromäärät korvauslajeittain ja niiden saajat 2008**Figur 28. Sjukvårdsersättningarna efter ersättningsslag: belopp och antal mottagare 2008**

Chart 28. Refunds of medical expenses: total amount by refund category, number of recipients in 2008

¹⁾ Jos henkilön itse maksamien lääkeostosten tai matkakustannusten omavastuut ylittävät vuositasolla määrätyn omavastuurajan, ylittävä osa korvataan kokonaan. Omavastuun raja oli vuonna 2008 lääkkeiden osalta 643,14 euroa ja matkojen 157,25 euroa. Om självriskandelarna för de läkemedelsinköp eller resor som en person själv betalat överskrider årssjälvriskgränsen ersätts den överskjutande delen i sin helhet. År 2008 var självriskgränsen för läkemedel 643,14 euro och för resor 157,25 euro.
If the total amount of co-payments on medicine purchases or transportation exceeds a specified annual limit, the excess is refunded in full. In 2008, the limits were 643.14 euros (medicine purchases) and 157.25 euros (transportation).

²⁾ Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista (ks. taul. 63 alaviite 3).
Inbegriper ersättningar för dosdispenseringsarvoden (se fotnot 3 i tabell 63).
Includes refunds of dose dispensing charges (see Table 63 footnote 3).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

53. Erityishoitorahat 1995–2008 Specialvårdspenning 1995–2008 Special care allowances 1995–2008

Vuosi År Year	1 000 € €1,000	€/pv (2008 rahana) €/dag (2008 års penning- värde) €/day (at 2008 prices)	Saajia kauden aikana Mottagare under perioden Number of beneficiaries during the year			Lapsia, joiden hoidosta etuutta maksettu Barn för vilka förmånen utgetts Number of children		Päiviä – Dagar – Days		
			Yhteensä Samman- lagt Total	Naiset Kvinnor Females	Miehet Män Males	Yhteensä Samman- lagt Total	Pojat, % Pojkar, % Boys (%)	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Sairaalahoiton ¹⁾ ajalta, % Sjukhusvård ¹⁾ , % Hospital treatment ¹⁾ (%)	Sairaalahoitoon ¹⁾ liittyvän kotihoidon ajalta, % Hemvård i anslutning till sjukhusvård ¹⁾ , % Post-hospital treatment ¹⁾ in the child's home (%)
1995	2 326	35,5	9 038	6 467	2 571	8 201	57,0	81,7	60,2	35,9
1996	2 133	35,4	8 391	5 759	2 632	7 635	56,8	74,5	65,1	30,3
1997	2 110	34,2	8 697	6 076	2 621	7 892	57,9	75,3	64,0	30,7
1998	2 220	35,6	8 465	5 823	2 642	7 657	57,6	75,0	62,5	32,4
1999	2 338	36,7	8 441	5 756	2 685	7 565	58,2	76,0	62,7	32,3
2000	2 330	35,6	7 971	5 428	2 543	7 174	58,1	75,5	70,2	25,3
2001	2 428	37,6	7 791	5 325	2 466	7 035	57,5	72,5	52,3	43,6
2002	2 757	39,3	8 091	5 450	2 641	7 234	58,3	77,7	54,1	41,8
2003	2 765	40,2	7 865	5 241	2 624	7 037	58,1	75,4	50,0	46,9
2004	2 960	41,3	7 743	5 087	2 656	6 871	59,0	78,4	36,8	62,2
2005	2 877	44,6	6 754	4 449	2 305	6 071	57,0	70,0	57,2	39,2
2006	2 844	46,8	5 499	3 682	1 817	5 096	54,9	64,9	58,6	39,8
2007	2 801	46,1	5 110	3 454	1 656	4 716	57,1	63,3	48,4	49,6
2008	2 927	47,1	4 855	3 267	1 588	4 513	58,0	62,1	45,7	51,8

¹⁾ Hoito sairaalan poliklinikalla rinnastetaan sairaalahoitoon.
Vård vid sjukhuspoliklinik jämställs med sjukhusvård.
Treatment in a hospital outpatient clinic is here regarded as hospital treatment.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

54. Vuosina 1995–2008 alkaneet sairaus- ja vanhempainpäiväraha- ja korvatut päivät
Under åren 1995–2008 inledda sjuk- och föräldradagpenningperioder samt ersatta dagar
National sickness and parenthood allowance spells and days, 1995–2008

Vuosi År Year	Sairauspäivärahat – Sjukdagpenningar – Sickness allowances				Osasairauspäivärahat – Partiella sjukdagpenningar – Partial sickness allowances			
	Alkaneita kausia Inledda perioder Number of spells begun	Päiviä – Dagar – Number of days covered		€/pv (2008 rahana) €/dag (2008 års penningvärde) €/day (at 2008 prices)	Alkaneita kausia Inledda perioder Number of spells begun	Päiviä kpl Dagar st. Number of days	€/pv ²⁾ (2008 rahana) €/dag ²⁾ (2008 års penningvärde) €/day ²⁾ (at 2008 prices)	
		1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	Vähimmäismääräisiä, % ¹⁾ Med minimibelopp, % ¹⁾ Minimum allowance days % of total ¹⁾					
1995	303 110	12 063,1	4,9	43,8	.	.	.	
1996	295 560	11 264,6	.	43,8	.	.	.	
1997	291 800	11 088,1	.	44,2	.	.	.	
1998	298 150	11 491,0	.	44,3	.	.	.	
1999	307 740	12 234,0	.	44,6	.	.	.	
2000	321 330	12 790,0	.	44,5	.	.	.	
2001	327 660	13 038,9	.	45,1	.	.	.	
2002	342 520	14 679,1	2,8	45,5	.	.	.	
2003	343 380	15 053,5	4,8	46,2	.	.	.	
2004	355 060	15 457,2	4,5	47,5	.	.	.	
2005	360 950	15 986,0	5,2	47,9	.	.	.	
2006	366 910	16 613,9	5,3	47,9	.	.	.	
2007	363 770	16 712,8	5,4	47,8	1 763	87 614	30,1	
2008	362 660	16 265,2	5,7	47,5	1 862	99 923	29,1	

¹⁾ Vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa (15,20 €/pv 2008) maksetaan **55 kalenteripäivää** kestäneen työkyvyttömyyden jälkeen tulottomalle, pienituloiselle (työtulot alle 6 517 €/v 2008) tai työedellytystä vailla olevalle henkilölle tai **heti omavastuajan jälkeen**, jos on ilmeistä, että työkyvyttömyys kestää yli 300 arkipäivää.

Till personer som saknar inkomster, till låginkomsttagare (arbetsinkomsten under 6 517 €/år 2008) och till personer som saknar arbetsförutsättningar betalas sjukdagpenningen med minimibeloppet (15,20 €/dag 2008) **efter 55 kalenderdagens arbetsförmåga**, eller **omedelbart efter karenstiden** om det är uppenbart att arbetsförmågan varar längre än 300 vardagar.

The minimum rate of the sickness allowance (15.20 €/day as of 2008) is payable to low-income individuals with annual earnings of less than €6,517 as of 2008 as well as those who do not meet the previous-employment requirement. Payment begins once **incapacity for work has lasted 55 calendar days** or **immediately following the completion of a qualifying period** if it is likely that incapacity for work will last more than 300 weekdays.

²⁾ Osasairauspäivärahan määrä on aina puolet sitä edeltävän sairauspäivärahan määrästä.

Det partiella beloppet utgör alltid hälften av den föregående sjukdagpenningen.

Partial sickness allowance is paid at a rate equal to 50% of the preceding sickness allowance.

Huom. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 139.

Anm. För de statistiska enheterna redogörs på sid. 139.

N.B. For more information about the statistical principles applied here, see the Summary (chapter 4.1).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Vanhempainpäivärahat – Föräldradagpenningar – Parenthood allowances							Vuosi År Year
Alkaneita kausia ³⁾ Inledda perioder ³⁾ Number of spells begun ³⁾	Päättäneitä kausia Avslutade perioder Number of spells ended	Päiviä – Dagar – Number of days covered			€/pv (2008 rahana) €/dag (2008 års penningvärde) €/day (at 2008 prices)		
		1 000 kpl – 1 000 st. – Total (Thousands)		Vähimmäismääräisiä, % ^{4) 5)} Med minimibelopp, % ^{4) 5)} Minimum allowance days % of total ^{4) 5)}	Ädit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers	
		Ädit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers				
61 850	64 340	16 340,9	606,4	19,3	36,7	52,7	1995
59 320	61 530	15 654,4	583,3	30,1	34,9	53,1	1996
58 040	59 620	15 377,5	603,4	28,8	34,4	54,3	1997
55 990	57 920	14 777,3	603,8	28,2	35,0	55,2	1998
55 920	56 410	14 699,1	614,0	27,9	35,5	56,5	1999
55 530	56 460	14 599,3	632,7	27,3	35,3	56,7	2000
54 700	55 930	14 535,5	657,3	26,1	36,0	58,7	2001
54 030	54 780	14 258,3	718,4	25,2	37,3	59,9	2002
55 890	55 370	14 487,7	793,7	21,3	39,7	62,5	2003
57 250	56 510	14 829,2	840,3	18,5	41,5	63,7	2004
57 010	57 710	14 887,3	863,8	19,7	43,2	64,4	2005
58 400	56 820	15 024,7	902,6	17,3	45,2	66,0	2006
58 130	57 970	15 128,7	974,9	15,3	48,8	67,5	2007
59 060	58 060	15 235,5	1 070,4	13,8	49,7	69,9	2008

³⁾ Vanhempainpäivärahakauden katsotaan alkavan siitä ajankohdasta, jolloin oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen äitiysrahaan alkaa. Föräldradagpenningperioden anses börja när rätten till moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen inträder.
All payments with respect to one confinement constitute one parenthood allowance spell.

⁴⁾ Vähimmäismääräistä vanhempainpäivärahaa (15,20 €/pv 2008) maksetaan pienituloisille (työtulot alle 6 517 €/v 2008), asevelvollisille, opintorahan saajille sekä työssäkäyville. Viimeksi mainittu ryhmä (vanhempainpäivärahakaudella työssä käyvät) ei sisälly taulukon lukuihin. Föräldradagpenningen betalas med minimibeloppet (15,20 €/dag 2008) till låginkomsttagare (arbetsinkomsten under 6 517 €/år 2008), värnpliktiga, mottagare av studiepenning samt till personer i arbete. Den sistnämnda gruppen (personer som arbetar under föräldradagpenningperioden) ingår inte i talen i tabellen.

The minimum rate of the parenthood allowance (15,20 €/day as of 2008) is payable to low-income individuals with annual earnings of less than 6,517 euros (as of 2008), to conscripts, to study grant recipients and to those working during the parenthood allowance period. Members of the last-mentioned group are not included in the figures.

⁵⁾ Luvut koskevat vain äideille korvattuja päiviä. Talen avser endast mödrars ersättningsdagar.
Payments to mothers only.

55. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat: maksetut korvaukset ja päivärahojen saajat etuuden määräytymisperusteiden mukaan 2008

Sjuk- och föräldradagpenningar: utbetalda ersättningar samt dagpenningtagare enligt förmånsgrund 2008

National sickness and parenthood allowance: Expenditure and number of recipients by basis of eligibility in 2008

	Sairaus- päivärahat ¹⁾ Sjukdag- penningar ¹⁾ Sickness allowances ¹⁾	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances		
		Kaikki Samtliga All payments	Äideille Till mödrar Payments to mothers	Isille Till fäder Payments to fathers
Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – Benefit expenditure (€ million)	772,7	831,4	756,6	74,8
Työnantajille maksetut, milj. € – Utbetalda till arbetsgivarna, milj. € – Payments to employers (€ million)	349,3	136,3	130,7	5,6
Saajia vuoden aikana – Mottagare under året – Number of beneficiaries (per annum)	342 829	155 174	101 174	54 000
Työtulon perusteella määräytyvän päivärahan saajia – Mottagare av dagpenning enligt arbetsinkomsten – Recipients of earnings-related allowance	299 844	107 781	60 213	47 568
Keskimääräinen työtulo ²⁾ , €/v – Genomsnittlig arbetsinkomst ²⁾ , €/år – Average annual earnings ²⁾ (€)	25 964	28 423	24 889	32 895
Vähimmäispäivärahaa tai sitä pienempää saavia ³⁾ – Mottagare av minimidagpenning eller dagpenning som understiger minimidagpenningen ³⁾ – Recipients of minimum allowance or sub-minimum allowance ³⁾	17 414	16 431	15 000	1 431
Vähimmäispäivärahaa ⁴⁾ saavia – Mottagare av minimidagpenning ⁴⁾ – Recipients of minimum allowance ⁴⁾	10 451	16 431	15 000	1 431
Vähimmäispäivärahaa pienempää saavia – Mottagare av dagpenning som understiger minimidagpenningen – Recipients of sub-minimum allowance	11 022	.	.	.
Edeltävän etuuden suuruisen tai sen perusteena olevan työtulon mukaan määräytyvän päivärahan saajia ⁵⁾ – Mottagare av dagpenning som är lika stor som en föregående förmån eller som bestäms på basis av den arbetsinkomst som ligger till grund för en föregående förmån ⁵⁾ – Recipients of an allowance calculated by reference to the preceding benefit or the earnings on which it was based ⁵⁾	.	4 466	4 371	95
Edeltävänä etuutena sairauspäiväraha – Föregående förmån är sjukdagpenning – Sickness allowance as the preceding benefit	205	19 909	15 437	4 472
Edeltävänä etuutena vanhempainpäiväraha – Föregående förmån är föräldradagpenning – Parenthood allowance as the preceding benefit	4 408	169	114	55
Edeltävänä etuutena kuntoutusraha – Föregående förmån är rehabiliteringspenning – Rehabilitation allowance as the preceding benefit	33 940	7 488	6 818	670
Edeltävänä etuutena työttömyysturvaetus – Föregående förmån är en arbetslöshetsförmån – Unemployment benefit as the preceding benefit	2 299	1 984	1 861	123
Edeltävänä etuutena opintoraha ⁶⁾ – Föregående förmån är studiepenning ⁶⁾ – Study grant as the preceding benefit ⁶⁾	.	22 698	20 364	2 334
Henkilöitä, joiden vuosilomakustannuksista maksettu korvauksia työnantajalle – Personer för vilkas semesterkostnader ersättning betalas till arbetsgivaren – Persons whose employers have received compensation for annual leave costs	56 629	54 246	49 937	4 309
Saajia vuoden lopussa – Antal mottagare vid årets slut – Number of beneficiaries at year-end				

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa, YEL-sairauspäivärahaa, tartuntatautilain perusteella maksettua päivärahoja ja ansionmenetyskorvauksia eikä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksettua päivärahoja. – Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning, dagpenning och ersättning för förlorad inkomst som betalas enligt lagen om smittsamma sjukdomar och inte heller dagpenning till organ- eller vävnadsdonatorer. – Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act, compensations on account of the Communicable Diseases Act or allowances for organ or tissue donors.

²⁾ Työtulosta on vähennetty tulon hankkimisesta aiheutuneet kustannukset, palkansaajilta lisäksi työntekijäin eläke- ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua vastaava osuus (4,44 % v. 2008). – Arbetsinkomsten har minskats med kostnaderna för inkomstens förvärvande, och för löntagarna ytterligare med en andel som motsvarar pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna (4,44 % år 2008). – After deduction of various work-related expenses and, in the case of wage earners, an amount equivalent to the employee contributions to pension and unemployment insurance (4,44% in 2008).

³⁾ Sairauspäiväraha on vähimmäismäärää pienempi työkyvyttömyyden ensimmäisten 55 kalenteripäivän aikana sairauspäivärahan saajilla, joiden päivärahan suuruus määräytyy työtulojen perusteella ja työtulot ovat 1 154–6 515 €/v. Jos työtulot ovat alle 1 154 €/v ei tältä ajalta makseta päivärahaa. Työkyvyttömyyden ensimmäisten 55 kalenteripäivän jälkeen sairauspäiväraha on näillä henkilöillä vähimmäismääräinen. Myös opintorahan suuruinen sairauspäiväraha voi olla vähimmäismäärää pienempi. – För de mottagare av sjukdagpenning vars dagpenning fastställs utifrån arbetsinkomsten och vars arbetsinkomst uppgår till 1 154–6 515 €/år är sjukdagpenningen mindre än minimibeloppet under de 55 första kalenderdagarna de varit arbetsförmögna. Dagpenning betalas inte om arbetsinkomsten är under 1 154 euro. Till dessa personer betalas sjukdagpenningens minimibelopp efter de 55 första kalenderdagarna de varit arbetsförmögna. Också en sjukdagpenning som är lika stor som studiepenningen kan vara mindre än minimibeloppet. – For the first 55 calendar days of work incapacity, persons whose sickness allowance is calculated on the basis of their earnings receive the allowance at a rate less than the minimum allowance if their earnings are between €1,154 and €6,515 per year. If their earnings are less than €1,154 per year, no sickness allowance is paid for the period in question. After the first 55 calendar days, they are paid sickness allowance at the minimum rate. Sickness allowance equal to the study grant may be paid at a rate lower than the minimum rate.

⁴⁾ Ks. taul. 54 alaviite 1. – Se tabell 54, fotnot 1. – See also Table 54 footnote 1.

⁵⁾ Sama henkilö on voinut saada vuoden aikana päivärahaa usean eri edeltävän etuuden perusteella. Sairaus- ja vanhempainpäivärahan määräytyminen edeltävän etuuden perusteella, ks. s. 134. – En och samma person kan under året ha fått dagpenning som bestäms på basis av flera föregående förmåner. Fastställande av sjuk- och föräldradagpenning på grundval av en föregående förmån, se s. 134. – A single person may have been paid allowance on the basis of several preceding allowances over the course of the year. For details about the calculation of sickness and parenthood allowances by reference to a preceding benefit, see page 350.

⁶⁾ Ei sisällä kaikkia päivärahaa saaneita opiskelijoita, koska opiskelijan päiväraha voi määräytyä myös työtulojen perusteella. – Inkluderar inte alla studerande med dagpenning, eftersom dagpenningen till studerande även kan fastställas utifrån arbetsinkomsten. – Does not include all student recipients (allowances for students may be based on income from work).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

56. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat: korvatut päivät ja keskimääräiset päiväkorvaukset 2008**Sjuk- och föräldradagpenningar: ersatta dagar och genomsnittlig ersättning per dag 2008***National sickness and parenthood allowances: Number of days covered and average rates of daily allowance, 2008*

	Sairaus- päivärahat ¹⁾ Sjukdag- penningar ¹⁾ <i>Sickness allowances¹⁾</i>	Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar <i>Parenthood allowances</i>		
		Kaikki Samtliga <i>All payments</i>	Äideille Till mödrar <i>Payments to mothers</i>	Isille Till fäder <i>Payments to fathers</i>
Korvattuja päiviä, 1 000 kpl – Ersatta dagar, 1 000 st. – Number of days covered (Thousands)	16 265	16 306	15 235	1 070
Työnantajille maksettuja, % – Till arbetsgivarna, % – <i>Days transferred to employer (% of total)</i>	37,5	10,9	11,2	6,8
Vähimmäismääräisiä ²⁾ , % – Med minimibelopp ²⁾ , % – <i>Days on minimum allowance²⁾ (% of total)</i>	5,7	13,1	13,8	2,6
Vähimmäismäärää pienempiä ³⁾ , % – Med belopp mindre än minimidagpenningen ³⁾ , % – <i>Days on sub-minimum allowance³⁾, (% of total)</i>	1,4	.	.	.
Keskimääräinen päiväkorvaus, € – Genomsnittlig ersättning per dag, € – Average daily allowance (€)	47,5	51,0	49,7	69,9
Työnantajille maksetuissa korvauksissa – Till arbetsgivarna – <i>Payments to employers</i>	57,3	76,6	76,6	76,7

¹⁾ Ks. taul. 55 alaviite 1.

Se tabell 55, fotnot 1.

See also Table 55 footnote 1.

²⁾ Ks. taul. 54 alaviitteet 1 ja 4.

Se tabell 54, fotnoter 1 och 4.

See also Table 54 footnotes 1 and 4.

³⁾ Ks. taul. 55 alaviite 3.

Se tabell 55, fotnot 3.

See also Table 55 footnote 3.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

57. Isien vanhempainpäivärahat 1995–2008 Föräldradagpenningar till fäder 1995–2008

Payments of parenthood allowance to fathers, 1995–2008

Vuosi År Year	Kaikki – Samtliga – Total					Isyysraha (pl. isä- kuukauden isyysraha) Faderskapspenning (exkl. pappamånaden) <i>Paternity allowance (except during the daddy month)</i>		Isäkuukauden isyysraha ²⁾ Faderskapspenning för pappamånaden ²⁾ <i>Paternity allowance during the daddy month²⁾</i>		Vanhempainraha (sis. isäkuukauden vanhempainrahan) Föräldradagpenning (inkl. pappamånaden) <i>Parental allowance (incl. during the daddy month)</i>	
	Isiä – Fäder – Recipients	Päiviä Dagar Days in payment	€/pv (2008 rahana) €/dag (2008 års penning- värde) €/day (at 2008 prices)	Isiä Fäder Recip- ients	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient	Isiä Fäder Recip- ients	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient	Isiä Fäder Recip- ients	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient	Isiä Fäder Recip- ients	Päiviä/isä Dagar/far Days/ recipient
	Luku- määrä Antal Number	100 päättynyttä kautta kohti ¹⁾ Per 100 av- slutade perioder ¹⁾ Per 100 spells ended ¹⁾	1 000 kpl 1 000 st. Thousands								
1995	40 267	53,9	606,4	15,1	52,7	39 258	12,2	-	-	1 930	65,5
1996	39 149	55,0	583,3	14,9	53,1	38 316	12,3	-	-	1 693	66,9
1997	39 806	56,2	603,4	15,2	54,3	38 895	12,5	-	-	1 802	65,9
1998	40 477	58,9	603,8	14,9	55,2	39 690	12,5	-	-	1 643	64,4
1999	41 635	61,5	614,0	14,7	56,5	40 864	12,6	-	-	1 568	63,8
2000	42 924	63,1	632,7	14,7	56,7	42 252	12,7	-	-	1 499	64,4
2001	43 590	65,0	657,3	15,1	58,7	42 930	13,0	-	-	1 530	64,7
2002	44 624	67,6	718,4	16,1	59,9	43 902	13,9	-	-	1 694	64,0
2003	45 605	68,4	793,7	17,4	62,5	44 467	14,2	2 105	11,5	3 671	37,4
2004	46 947	69,5	840,3	17,9	63,7	44 541	14,3	4 053	11,5	5 348	29,1
2005	47 554	69,8	863,8	18,2	64,4	45 131	14,3	4 482	11,6	5 737	28,7
2006	48 830	70,5	902,6	18,5	66,0	46 329	14,4	5 059	11,6	6 385	27,5
2007	51 159	71,6	974,9	19,1	67,5	48 262	14,6	5 994	11,5	7 418	27,0
2008	54 000	72,8	1 070,4	19,8	69,9	49 163	14,9	8 932	11,5	10 386	22,9

¹⁾ Luku kertoo, kuinka moneen päättäneeseen vanhempainpäivärahakautteen liittyi isän käyttämä etuus.

Anger hur många avslutade föräldradagpenningperioder som omfattade en förmån som betalats till fadern.

The figures show the number of parenthood allowance payments that included a benefit paid to the father.

²⁾ Isällä on oikeus isäkuukauden isyysrahaan, jos hän käyttää vanhempainrahakaudesta 12 viimeistä arkipäivää. Kaikki nämä isät ovat siten mukana myös vanhempainrahaa saaneiden isien määrässä.

Fadern har rätt till faderskapspenning för pappamånaden om han tar ut de 12 sista vardagarna av föräldradagpenningperioden. Alla dessa fäder är således inkluderade även i antalet fäder som fått föräldradagpenning.

Fathers are entitled to a paternity allowance during the daddy month if they take the last 12 workdays of the parental allowance period. All such fathers are therefore included also in the number of fathers having received parental allowance.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

58. Isät heille korvattujen vanhempainpäivärahapäivien määrän mukaan 2007/2008 Fäder enligt antalet föräldradagpenningdagar 2007/2008

Fathers receiving parenthood allowance according to the length of payment, 2007/2008

	Isien lukumäärä Antal fäder No. of fathers	%	Kertymä, % Ackumulerad summa, % Cumulative reciprocity, %
Vuonna 2008 päättäneen vanhempainpäivärahakauden aikana vanhempainpäivärahaa saaneita isiä – Fäder som fått föräldradagpenning under en föräldradagpenningperiod som löpt ut år 2008 – Fathers who received parenthood allowance during an eligibility period ended in 2008	42 244	100,0	
Korvattujen vanhempainpäivärahapäivien määrä (arkipäiviä) – Antal ersatta föräldradagpenningdagar (vardagar) – Number of days on parenthood allowance (Mon–Sat)			
– 6	1 204	2,9	2,9
7– 12	3 619	8,6	11,4
13– 18	27 717	65,6	77,0
19– 24	255	0,6	77,6
25– 49	7 880	18,7	96,3
50– 74	531	1,3	97,5
75– 99	381	0,9	98,4
100–149	372	0,9	99,3
150–	285	0,7	100,0

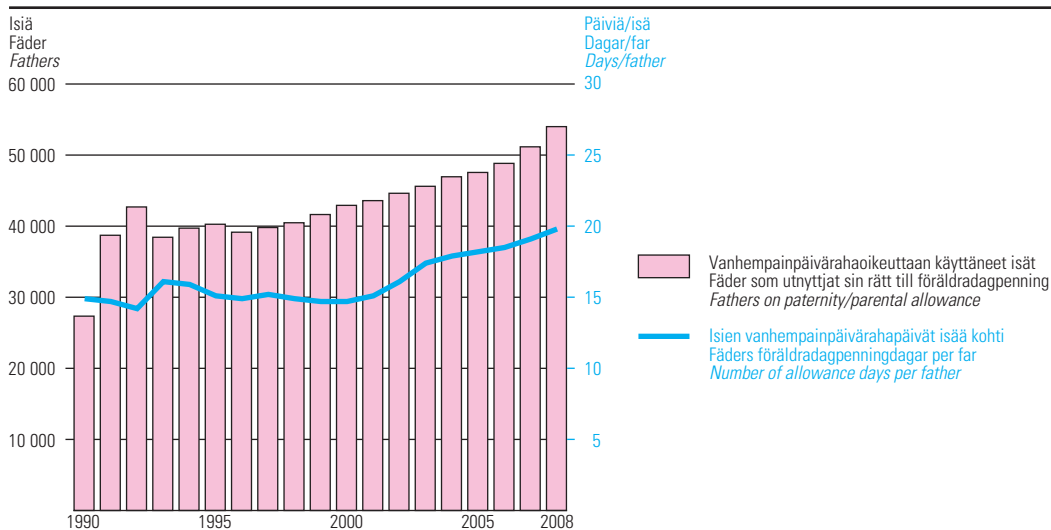
Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 29. Isien vanhempainpäivärahaoikeuden käyttö: Isät ja isää kohti korvattujen päivien määrä keskimäärin 1990–2008

Figur 29. Fäder och utnyttjandet av rätten till föräldradagpenning: Antal ersättningsdagar per far i medeltal 1990–2008

Chart 29. Take-up of paternity and parental allowance by fathers: The number of recipient fathers and the number of allowance days per father, 1990–2008

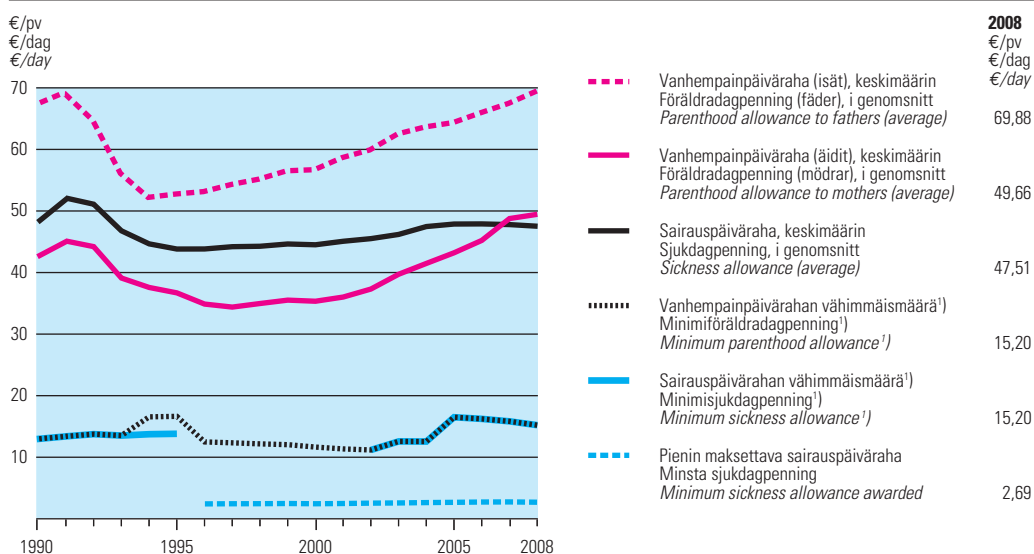

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 30. Keskimääräisen ja vähimmäismääräisen sairaus- ja vanhempainpäivärahan kehitys 1990–2008, euroa/pv (vuoden 2008 rahana)

Figur 30. Sjuk- och föräldradagpenningar – utvecklingen av genomsnittliga dagpenningar och minimidagpenningar 1990–2008, euro/dag (2008 års penningvärde)

Chart 30. Average and minimum rates of sickness and parenthood allowances, 1990–2008, euros/day (at 2008 prices)

¹⁾ Ei sisällä lapsikorotusta (lakkasi 1.1.1994).
Barnförhöjningar ingår inte (slopades 1.1.1994).
Not including supplements for dependants (discontinued 1 January 1994).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

59. Äitien päättäneet vanhempainpäivärahaudet 2003–2008: Työntantajan palkanmaksu vanhempainvapaan ajalta
Mödrars föräldradagpenningperioder som upphört 2003–2008: Arbetsgivarens löneutbetalning under föräldraledigheten
Parenthood allowance payments for mothers ended in 2003–2008: Continuation of wage payments by the employer during the parental leave

Vuosi År Year	Äitejä yhteensä Antal mödrar sammanlagt Number of mothers	Ei palkkaa työnantajalta ¹⁾ Ej lön från arbetsgivaren ¹⁾ No wage payments received ¹⁾	Sai palkkaa työnantajalta – Lön från arbetsgivaren – Wage payments received			
			Yhteensä Sammanlagt Total	Palkanmaksuajan pituus, arkipäiviä ²⁾ Avlöningsperiod, antal vardagar ²⁾ Number of paid days ²⁾		
				–50	51–75	76–
Lukumäärä – Antal – Number						
2003	55 366	35 537	19 829	2 833	14 409	2 587
2004	56 507	35 735	20 772	2 964	15 154	2 654
2005	57 710	36 706	21 004	2 816	15 730	2 458
2006	56 823	35 519	21 304	2 964	14 599	3 741
2007	57 967	35 627	22 340	2 906	16 815	2 619
2008	58 060	35 148	22 912	2 852	17 183	2 877
%						
2003	100,0	64,2	35,8	14,3	72,7	13,0
2004	100,0	63,2	36,8	14,3	73,0	12,8
2005	100,0	63,6	36,4	13,4	74,9	11,7
2006	100,0	62,5	37,5	13,9	68,5	17,6
2007	100,0	61,5	38,5	13,0	75,3	11,7
2008	100,0	60,5	39,5	12,4	75,0	12,6

¹⁾ Sisältää myös äidit, joilla ei ollut työnantajaa vanhempainvapaan alkaessa.
 Inkluderar även mödrar som inte hade någon arbetsgivare vid inledandet av föräldraledigheten.
Includes mothers with no employer at the start of the parental leave.

²⁾ 1 kalenterikuukausi = n. 25 arkipäivää.
 En kalendermånad = ca 25 vardagar.
One calendar month is equal to 25 days.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

60. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen suuruusjakaumat 2008, %
Sjuk- och föräldradagpenningarna efter storlek 2008, %
National sickness and parenthood allowance recipients by rate of allowance, 2008, %

€/pv €/dag Rate of allowance (€/day)	Sairauspäivärahan saajat (vuoden aikana) Sjukdagpenningtagare (under året) Recipients of sickness allowance (per annum)			Osasairauspäivärahan saajat (vuoden aikana) Mottagare av partiell sjukdagpenning (under året) Recipients of partial sickness allowance (per annum)			Vanhempainpäivärahan saajat (vuoden aikana) Föräldradagpenningtagare (under året) Recipients of parenthood allowance (per annum)		
	Kaikki Samtliga Both sexes	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Both sexes	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Both sexes	Isät Fäder Fathers	Äidit Mödrar Mothers
Prosenttijakauma – Fördelning, % – Distribution (%)									
Yhteensä – Sammanlagt – Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
–15,19	1,8	1,7	1,9	9,3	11,9	8,3	.	.	.
15,20–20,00	4,4	4,6	4,2	0,7	0,5	0,7	11,6	3,1	16,1
20,01–30,00	11,8	11,3	12,2	2,2	2,1	2,2	6,4	2,9	8,3
30,01–40,00	9,4	6,6	11,6	5,5	3,3	6,4	6,5	4,4	7,6
40,01–50,00	17,1	11,5	21,4	18,9	11,9	21,7	11,3	10,2	11,8
50,01–60,00	19,5	16,1	22,2	24,8	16,4	28,3	14,6	15,8	13,9
60,01–70,00	13,4	14,7	12,3	15,9	16,2	15,8	14,5	16,2	13,5
70,01–80,00	11,9	16,6	8,3	12,0	18,8	9,2	13,3	19,2	10,1
80,01–90,00	5,4	8,3	3,2	5,1	9,3	3,4	7,9	11,0	6,2
90,01–	5,2	8,6	2,8	5,7	9,8	4,0	14,0	17,1	12,4
Lukumäärä – Antal – Number									
Yhteensä – Sammanlagt – Total	342 829	147 694	195 135	1 984	581	1 403	155 174	54 000	101 174

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

61. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat saajan iän ja sukupuolen mukaan 2008
Sjuk- och föräldradagpenningar efter mottagarens ålder och kön 2008
National sickness and parenthood allowances – analysis of selected data by age and sex, 2008

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age and sex	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar Sickness allowances				Osasairauspäivärahat Partiella sjukdagpenningar Partial sickness allowances			Vanhempainpäivärahat Föräldradagpenningar Parenthood allowances			
	Saajia vuoden aikana Mottagare under året Number of recipients (per annum)	Päiviä Dagar Number of days	Saajaa kohti Per mot- tagare Per recipient	100 saman- ikäistä ei- eläkkeellä olevaa asukasta kohti ¹⁾ Per 100 icke- pensionerade invånare i samma ålder ¹⁾ Per 100 non-retired residents of same age ¹⁾	Vähimmäis- määräisiä tai sitä pienem- piä ²⁾ , % Med minimi- belopp eller mindre ²⁾ , % Minimum allowance or less ²⁾ , %	Saajia vuoden aikana Mottagare under året Number of recipients (per annum)	Päiviä saajaa kohti Dagar per mottagare Number of days per recipient	€/pv €/dag €/day	Saajia vuoden aikana ³⁾ Mottagare under året ³⁾ Number of recipients (per annum) ³⁾	Päiviä Dagar Number of days	€/pv €/dag €/day
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes											
Kaikki – Samtliga –											
All ages	342 829	47	526	7,1	47,5	1 984	50	29,1	155 174	13,1	51,0
16–24	18 526	45	142	40,4	26,0	14	55	22,1	17 477	33,0	29,0
25–34	55 855	37	313	10,9	43,2	199	49	26,8	95 613	10,3	52,1
35–44	73 672	40	449	5,5	49,5	453	49	29,9	39 734	8,7	61,0
45–54	103 905	48	709	4,3	50,2	817	52	29,1	2 254	10,6	63,2
55–64	89 506	60	1 109	4,0	49,0	498	50	29,4	94	13,7	81,4
65–67	1 365	45	1 185	8,3	49,6	3	47	31,6	2	100,0	15,2
Miehet – Män – Males											
Kaikki – Samtliga –											
All ages	147 694	51	486	7,3	51,1	581	50	32,2	54 000	2,6	69,9
16–24	8 527	46	132	38,7	27,7	5	67	18,6	3 115	12,3	45,2
25–34	23 440	40	278	11,1	45,5	61	45	28,2	31 682	2,0	67,8
35–44	31 981	42	406	4,9	53,2	160	50	33,2	17 258	1,6	76,6
45–54	44 146	52	656	4,8	53,7	210	52	32,5	1 849	4,7	75,3
55–64	38 881	66	1 077	4,5	53,3	143	49	32,8	94	13,7	81,4
65–67	719	48	1 229	7,1	52,5	2	60	32,3	2	100,0	15,2
Isät – Fäder – Fathers											
Naiset – Kvinnor – Females											
Kaikki – Samtliga –											
All ages	195 135	44	566	7,0	44,4	1 403	50	27,8	101 174	13,8	49,7
16–24	9 999	44	154	41,9	24,6	9	48	24,7	14 362	33,5	28,6
25–34	32 415	35	350	10,8	41,2	138	51	26,3	63 931	10,9	51,1
35–44	41 691	38	494	6,0	46,3	293	48	28,1	22 476	9,4	59,3
45–54	59 759	45	762	3,9	47,2	607	52	27,9	405	15,0	54,1
55–64	50 625	56	1 140	3,5	45,0	355	50	28,0	–	–	–
65–67	646	41	1 132	10,0	45,8	1	21	27,3	–	–	–
Ädit – Mödrar – Mothers											

¹⁾ Väestöstä on vähennetty eri eläkejärjestelmistä vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai maatalouden erityiseläkettä saavat. Invånarantalet har minskats med antalet mottagare av ålders-, invalid- och arbetslöshetspension eller andra särskilda lantbrukspensioner enligt de olika pensionssystemen.
Recipients of old-age, disability, unemployment and special pensions to farmers excluded.

²⁾ Vähimmäispäivärahan saaminen, ks. taul. 54 alaviitteet 1 ja 4.
 Utbetalning av dagpenning med minimibelopp, se tabell 54 fotnoter 1 och 4.
For details about situations where a minimum allowance is paid, see footnotes 1 and 4 to Table 54.

³⁾ Vuodenvaihteen molemmin puolin maksettavan vanhempainpäivärahan saaja esiintyy luvuissa kumpanakin vuonna. När föräldradagpenning betalas både före och efter årsskiftet, medräknas mottagaren i antalet vardera året.
Parenthood allowances whose payment begins before and ends after the year-end have been included in the statistics for both years.

Lähde – Källa:

a–b, SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.
d–h SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.
i–k SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

62. Sairausvakuutuksen korvaamat lääkkeiden ostokerrat, lääkärissä- ja hammaslääkärissäkäynnit, tutkimuksen ja hoidon omavastuukerrat sekä matkat 1995–2008, 1 000 kpl**Från sjukförsäkringen ersatta läkemedelsinköp, läkar- och tandläkarbesök, undersökningar och behandlingar samt resor 1995–2008, 1 000 st.***Refunds provided under National Health Insurance: Number of medicine purchases, visits to a doctor or dentist, copayments for examination or treatment and medically necessary trips, 1995–2008 (Thousands)*

Vuosi År Year	Lääkkeiden ostokerrat ¹⁾ Läkemedel, inköpstillfällen ¹⁾ Medicines (no. of visits to pharmacist) ¹⁾			Yksityislääkärisäkäynnit Privatläkarbesök Doctors' services (no. of calls) (private sector)		Yksityishammaslääkärisäkäynnit Privattandläkarbesök Dentists' services (no. of calls) (private sector)		Yksityinen tutkimus ja hoito, omavastuukerrat Privat undersökning och behandling, självriskomgångar Examinations and treatment (no. of deductible items) (private sector)	Matkat (yhden-suuntaiset) Resor (enkel resa) Transportation (no. of one-way trips)
	Peruskorvatut Grundersatta Basic refund category	Erytyiskorvatut Specialersatta Special referrals		Kaikki ²⁾ Samtliga ²⁾ Total ²⁾	Erikoislääkäri Specialist Specialists	Kaikki Samtliga Total	Oikeus iän perusteella Rätt på basis av ålder Entitlement based on age		
		Alempi korvaus Lägre ersättning Lower	Ylempi korvaus Högre ersättning Higher						
1995	11 222,9	3 392,3	1 429,9	3 227,8	2 524,2	817,3	663,5	933,3	2 596,8
1996	11 857,6	3 496,6	1 457,8	3 309,7	2 496,7	860,0	710,5	991,8	2 883,5
1997	12 216,7	3 604,0	1 493,3	3 264,2	2 488,3	980,0	838,7	1 016,1	2 954,3
1998	12 469,2	3 690,4	1 525,3	3 316,1	2 561,3	1 324,2	1 176,4	1 083,3	3 029,8
1999	13 077,4	3 754,4	1 566,0	3 272,6	2 585,4	1 153,5	1 011,7	1 075,8	3 087,1
2000	13 554,8	3 958,9	1 666,3	3 349,1	2 641,9	1 199,4	1 061,5	1 110,7	3 209,0
2001	13 885,6	4 219,2	1 779,1	3 563,9	2 728,4	1 708,2	1 593,0	1 151,1	3 108,0
2002	14 178,1	4 338,9	1 859,7	3 539,8	2 766,6	2 003,5	.	1 129,5	3 266,1
2003	13 691,0	4 379,2	1 932,9	3 575,3	2 803,9	2 898,7	.	1 156,1	3 388,4
2004	14 022,9	4 498,3	2 029,8	3 497,6	2 751,1	2 941,0	.	1 161,7	3 541,1
2005	<u>13 920,4</u>	4 562,1	2 100,1	3 445,7	2 709,2	2 819,9	.	1 234,0	4 123,8
2006	17 591,3	4 768,9	2 222,8	3 502,7	2 775,9	2 807,7	.	1 295,3	4 471,0
2007	19 114,0	4 957,9	2 345,3	3 639,7	2 872,7	2 843,7	.	1 338,9	4 621,1
2008	20 008,5	5 079,6	2 427,3	3 710,6	2 900,6	2 863,3	.	1 381,3	4 860,5

¹⁾ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Ersättningssystemet för läkemedel ändrades 1.1.2006.

*The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.*²⁾ Vain yhteissumma sisältää lääkemääräysten uusinnat.

Förnyande av recept ingår bara i totalbeloppet.

Prescription renewals are only included in the total sum.

Huom. Taulukko ei sisällä työterveyshuoltoa, opiskelijoiden terveydenhuoltoa eikä kuntoutusta (kuntoutusmatkoja lukuun ottamatta, jotka 1.1.2005 alkaen on tilastoitu sairausvakuutuksen matkakorvausten yhteyteen).

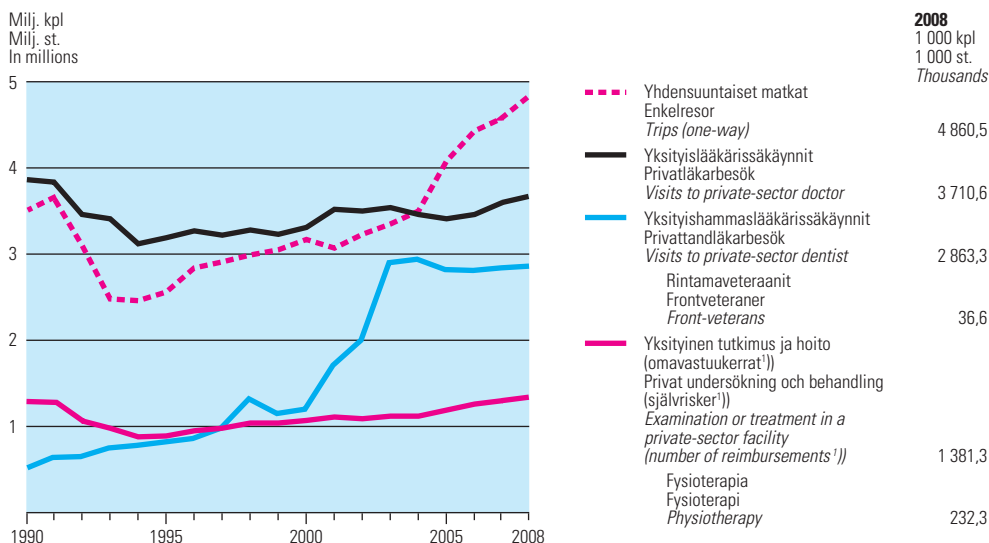
Anm. Inkluderar inte företagshälsövärd, hälsovård för studerande och rehabilitering (frånsett rehabiliteringsresor, som från 1.1.2005 har statistikförts i samband med resor som ersätts från sjukförsäkringen).

N.B. Not including data on occupational health care, student health services or rehabilitation (with the exception of rehabilitation-related transportation, which has been included with National Health Insurance refunds of transportation costs since 1 January 2005).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 31. Sairaanhoitokorvausten määrällinen kehitys 1990–2008**Figur 31. Sjukvårdsersättningarnas volymmässiga utveckling 1990–2008**

Chart 31. Volume of national health insurance refunds of medical expenses, 1990–2008

¹⁾ Lääkärin tai hammaslääkärin samalla kertaa määräämät tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä fysioterapian hoitosarjat.

Av läkare eller tandläkare på en och samma gång ordinerad undersökning och behandling samt behandlingsserier med fysioterapi.

Examinations and treatments prescribed by a doctor or dentist in the course of a single visit, and physical therapy interventions.

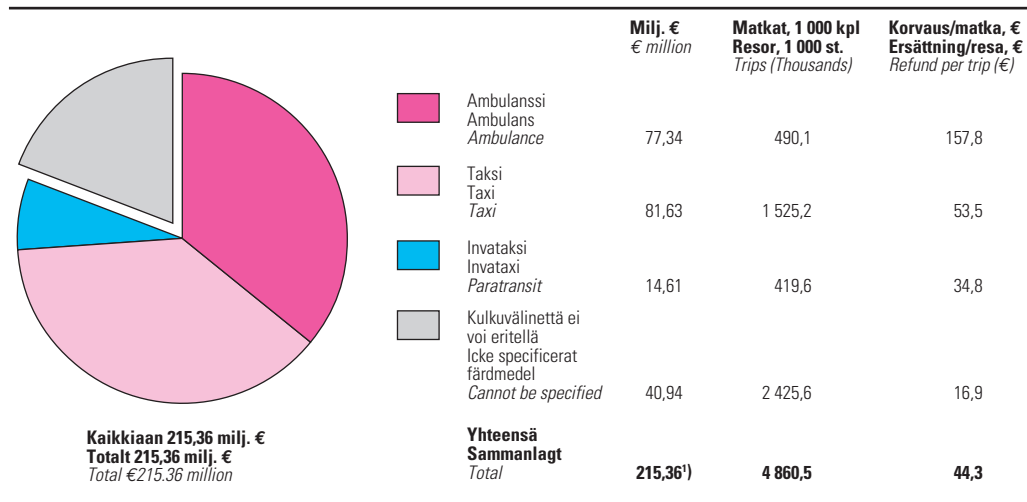
Huom. Ks. taul. 62 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 62.

N.B. See N.B. in Table 62.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 32. Matkakorvaukset, korvatut matkat ja keskimääräiset korvaukset kulkuvälineen mukaan 2008****Figur 32. Reseersättningar, ersatta resor och ersättningar i medeltal enligt färdmedel 2008**

Chart 32. Refunds of travel costs, number of trips covered and average refund per trip, by method of transportation, 2008

¹⁾ Sisältää korvaukset yöpymisistä (0,85 milj. €).

Inkluderar ersättningar för övernattnings (0,85 milj. €).

Includes compensations for the cost of overnight stays (€0.85 million).

Huom. Luvut sisältävät myös kuntoutuspalveluiden käytöstä aiheutuneet matkat.

Anm. I talen ingår även resor i samband med rehabilitering.

N.B. The figures include rehabilitation-related transportation.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

63. Lääkekorvaukset (avohoito) 1995–2008, milj. euroa
Läkemedelsersättningar (öppenvård) 1995–2008, milj. euro
National health insurance refunds of medicine expenses (outpatient care), 1995–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Kaikki lääk- korvaukset Samtliga läkemedels- ersättningar All refunds	Peruskorvatut lääkkeet ¹⁾ Grundersatta läkemedel ¹⁾ Basic refunds ¹⁾		Erytiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds			Lisäkorvaukset suurista lääke- kustannuksista Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally large expenses	
		Kaikki Samtliga Total	Rajoitetusti perus- korvatut lääkkeet Begränsat grund- ersatta läkemedel Medicines with limited basic reimbursability	Yhteensä Sammanlagt Total	Alempi erityis- korvaus ²⁾ Lägre special- ersättning ²⁾ Lower special refund ²⁾	Ylempi erityis- korvaus Högre special- ersättning Higher special refund	Kaikki Samtliga Total	Rajoitetusti perus- korvatut lääkkeet Begränsat grund- ersatta läkemedel Medicines with limited basic reimbursability
1995	455,3	152,1	.	289,0	153,9	135,1	14,1	.
1996	504,8	175,1	.	311,3	164,1	147,2	18,4	.
1997	553,1	197,5	.	331,1	172,1	159,1	24,5	.
1998	564,9	209,8	.	325,5	168,5	156,9	29,6	.
1999	611,3	238,6	6,6	335,6	170,2	165,4	37,0	5,1
2000	677,8	263,3	11,5	371,8	187,2	184,6	42,8	7,5
2001	768,2	283,1	15,5	436,9	217,6	219,3	48,1	10,4
2002	859,4	319,6	18,5	485,6	236,9	248,6	54,2	12,8
2003	917,5	329,2	28,6	518,8	237,1	281,6	69,4	20,1
2004	1 014,6	360,0	43,3	566,1	237,9	328,2	88,5	31,6
2005	1 076,9	369,9	54,4	607,5	237,4	370,1	99,5	39,5
2006	1 100,3 ³⁾	366,6	55,0	619,7	226,4	393,3	114,0	49,5
2007	1 142,1 ³⁾	368,7	70,7	661,9	229,4	432,6	111,3	54,1
2008	1 242,9 ³⁾	395,5	82,5	700,6	235,0	465,6	146,7	76,7

¹⁾ Korvausprosentti aleni 50:stä 42:een 1.1.2006.

Ersättningsprocenten sjönk från 50 till 42 1.1.2006.

The rate of refund was lowered from 50% to 42% on 1 January 2006.

²⁾ Korvausprosentti aleni 75:stä 72:een 1.1.2006.

Ersättningsprocenten sjönk från 75 till 72 1.1.2006.

The rate of refund was lowered from 75% to 72% on 1 January 2006.

³⁾ Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista (39 742 € 2006, 69 087 € 2007 ja 103 850 € 2008). Vuonna 2006 alkoi kolmivuotinen kokeilu, jossa yli 75-v. henkilölle korvataan osa apteekin annosjakelupalkkiosta. Inbegriper ersättningar för dosdispenseringsarvoden (39 742 € 2006, 69 087 € 2007 och 103 850 € 2008). År 2006 inleddes ett treårigt försök, där personer över 75 ersätts för en del av det arvode som apoteken uppbär dosdispensering. Includes refunds of dose dispensing charges (€39,742 in 2006, €69,087 in 2007 and €103,850 in 2008). In a three-year experiment launched in 2006, persons over the age of 75 years are entitled to refunds covering part of the pharmacy charges for dose dispensing services.

Huom. Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2006.

Anm. Ersättningssystemet för läkemedel ändrades 1.1.2006.

N.B. The refund system for medicine expenses was amended with effect from 1 January 2006.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

64. Lääkekorvauksia saaneet iän ja sukupuolen mukaan 2008 (avohoito)
Mottagare av läkemedelsersättning efter ålder och kön 2008 (öppenvård)
Refunds of medicine expenses: Recipients by age and sex, 2008 (outpatient care)

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and sex	Lukumäärä Antal Number	Osuus vastaavaniikisestä väestöstä, % Andel av befolkningen i motsvarande ålder, % As a % of the total population of corresponding age				
	Peruskorvatut lääkkeet Grundersatta läkemedel Basic refunds	Erityiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista Tilläggsersättningar för høga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally large expenses	Peruskorvatut lääkkeet Grundersatta läkemedel Basic refunds	Erityiskorvatut lääkkeet Specialersatta läkemedel Special refunds	Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista Tilläggsersättningar för høga läkemedelskostnader Refunds of exceptionally large expenses

Molemmat sukupuolet – Båge kønen – Both sexes

Kaikki – Samtliga –

<i>Total</i>	3 619 457	1 122 566	167 380	68,0	21,1	3,1
0–14	424 286	32 656	2 482	47,6	3,7	0,3
15–34	743 827	71 326	10 191	55,8	5,4	0,8
35–44	456 928	74 207	11 501	67,2	10,9	1,7
45–54	561 284	147 931	18 043	73,9	19,5	2,4
55–64	628 254	267 254	31 724	81,6	34,7	4,1
65–74	412 655	248 327	32 019	87,3	52,5	6,8
75–	392 223	280 865	61 420	93,6	67,0	14,7

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga –

<i>Total</i>	1 628 596	514 317	62 860	62,4	19,7	2,4
0–14	224 665	19 266	1 375	49,4	4,2	0,3
15–34	326 941	34 438	3 374	47,9	5,0	0,5
35–44	211 035	34 789	4 080	60,9	10,0	1,2
45–54	256 870	71 692	7 513	67,3	18,8	2,0
55–64	287 467	134 211	13 929	75,5	35,3	3,7
65–74	183 337	118 296	13 766	84,1	54,2	6,3
75–	138 281	101 625	18 823	94,0	69,1	12,8

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga –

<i>Total</i>	1 990 861	608 249	104 520	73,3	22,4	3,9
0–14	199 621	13 390	1 107	45,8	3,1	0,3
15–34	416 886	36 888	6 817	64,1	5,7	1,0
35–44	245 893	39 418	7 421	73,7	11,8	2,2
45–54	304 414	76 239	10 530	80,5	20,2	2,8
55–64	340 787	133 043	17 795	87,5	34,1	4,6
65–74	229 318	130 031	18 253	90,0	51,1	7,2
75–	253 942	179 240	42 597	93,4	65,9	15,7

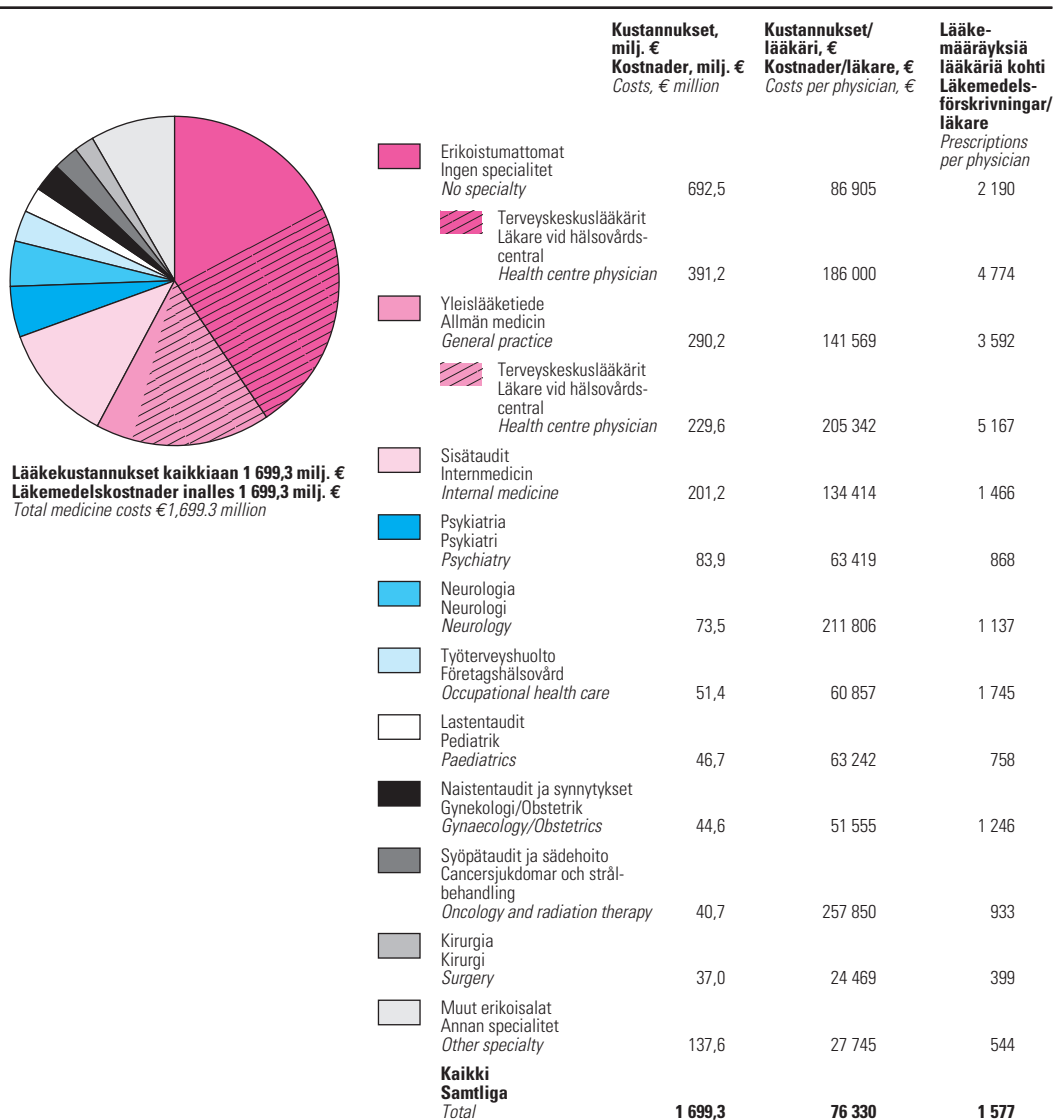
Huom. Rajoitetusti peruskorvattavista lääkkeistä sai peruskorvauksia 153 181 henkilöä ja lisäkorvauksia 55 319 henkilöä. Korvauksia annosjakelupalkkioista sai 3 991 henkilöä (ks. taul 63 alaviite 3).

Anm. För läkemedel som är begränsat grundersättningsgilla fick 153 181 personer grundersättning och 55 319 personer tilläggsersättning. 3 991 personer fick ersättning för dosdispenseringsarvode (se tabell 63, fotnot 3).

N.B. Basic refunds for medicines with limited basic reimbursability were paid to 153,181 persons and additional refunds for the same to 55,319 persons. Refunds for dose dispensing charges were awarded to 3,991 persons (see table 63 footnote 3).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 33. Sairausvakuutuksen korvaamat avohoidon lääkkeet: Kustannukset¹⁾ lääkkeen määränneen lääkärin erikoisalan mukaan 2008**Figur 33. Kostnader¹⁾ som sjukförsäkringen ersätter för läkemedel inom öppenvården, enligt den förskrivande läkarens specialitet 2008**Chart 33. Costs¹⁾ of outpatient medicines reimbursed by the National Health Insurance, by specialty of the prescribing physician, 2008

¹⁾ Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen vähentämistä. Tiedot lääkekustannuksista ovat niistä henkilöistä, jotka ovat ostaneet lääkkeitä vuonna 2008. Kostnader före avdrag för sjukförsäkringsersättning. Uppgifterna om läkemedelskostnader avser dem som köpt läkemedel 2008. Costs prior to the deduction of National Health Insurance reimbursement. Included in the data are persons who in 2008 purchased medicines.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

65. Sairausvakuutuksen korvaamat lääkärissä- ja hammaslääkärissäkäynnit, tutkimuksen ja hoidon omavastuukerrat sekä matkat iän ja sukupuolen mukaan 2008

Från sjukförsäkringen ersatta läkar- och tandläkarbesök, undersökningar och behandlingar samt resor enligt ålder och kön 2008

Refunds provided under National Health Insurance: Number of visits to a doctor or dentist, copayments for examination or treatment and medically necessary trips, by age and sex, in 2008

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age and sex	Yksityislääkärissäkäynnit Privatläkarbesök Doctors' services (private sector) (no. of calls)		Yksityishammaslääkärissäkäynnit Privattandläkarbesök Dentists' services (private sector) (no. of calls)		Yksityinen tutkimus ja hoito, omavastuukerrat Privat undersökning och behandling, självriskomgångar Examinations and treatment (private sector) (no. of deductible items)		Matkat (yhdensuuntaiset) Resor (enkel resa) Transportation (no. of one-way trips)	
	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ¹⁾ kohti Per 100 invånare ¹⁾ Per 100 population ¹⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ¹⁾ kohti Per 100 invånare ¹⁾ Per 100 population ¹⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ¹⁾ kohti Per 100 invånare ¹⁾ Per 100 population ¹⁾	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	100 asukasta ¹⁾ kohti Per 100 invånare ¹⁾ Per 100 population ¹⁾

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki – Samtliga – All ages...	3 710,6	70	2 863,3	54	1 381,3	26	4 860,5	91
0– 4	331,1	112	1,0	0	31,6	11	118,3	40
5–14	256,0	43	10,0	2	48,8	8	307,3	52
15–24	303,0	46	85,2	13	95,5	15	219,0	33
25–34	408,4	61	272,5	40	185,3	27	234,8	35
35–44	449,7	66	388,9	57	216,5	32	351,1	52
45–54	545,8	72	687,9	91	266,7	35	650,7	86
55–64	614,4	80	773,1	100	264,2	34	969,4	126
65–74	413,4	87	408,1	86	153,7	33	834,3	176
75–	388,9	93	236,5	56	119,0	28	1 175,5	280

Miehet – Män – Males

Kaikki – Samtliga – All ages...	1 373,3	53	1 281,2	49	476,2	18	2 250,5	86
0– 4	181,9	121	0,6	0	16,9	11	69,1	46
5–14	135,6	45	5,0	2	25,4	8	184,4	61
15–24	122,8	37	38,2	11	37,0	11	107,9	32
25–34	129,6	37	132,3	38	58,2	17	101,5	29
35–44	145,4	42	186,4	54	70,9	20	145,1	42
45–54	179,2	47	308,9	81	87,5	23	276,5	72
55–64	212,0	56	340,4	89	93,9	25	470,2	124
65–74	144,9	66	178,1	82	50,7	23	418,3	192
75–	121,8	83	91,4	62	35,6	24	477,5	325

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki – Samtliga – All ages...	2 337,3	86	1 582,1	58	905,1	33	2 610,0	96
0– 4	149,2	103	0,5	0	14,7	10	49,2	34
5–14	120,3	41	5,1	2	23,4	8	122,9	42
15–24	180,1	56	46,9	15	58,5	18	111,1	34
25–34	278,9	85	140,2	43	127,0	39	133,3	41
35–44	304,3	91	202,5	61	145,6	44	206,1	62
45–54	366,5	97	379,0	100	179,2	47	374,2	99
55–64	402,4	103	432,7	111	170,3	44	499,2	128
65–74	268,5	105	230,0	90	102,9	40	416,0	163
75–	267,0	98	145,2	53	83,4	31	698,0	257

¹⁾ 100 vastaavanikäistä asukasta kohti.
Per 100 invånare i motsvarande ålder.
Per 100 population of corresponding age.

Huom. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (ks. luku 4.5). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omissa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuitenkin kuntoutusmatkoja, jotka sisältyvät yo. taulukkoon.

Anm. Talen i tabellen inkluderar inte företagshälsövård och hälsovård för studerande (se kapitel 4.5). Även rehabiliteringsstatistiken presenteras i ett eget kapitel (kapitel 5), fränsett rehabiliteringsresor, som ingår i ovanstående tabell.

N.B. The figures do not include occupational health care or student health services (see chapter 4.5). Statistical data on rehabilitation also are published separately in chapter 5, with exception the data on rehabilitation-related transportation, which are included in the above table.

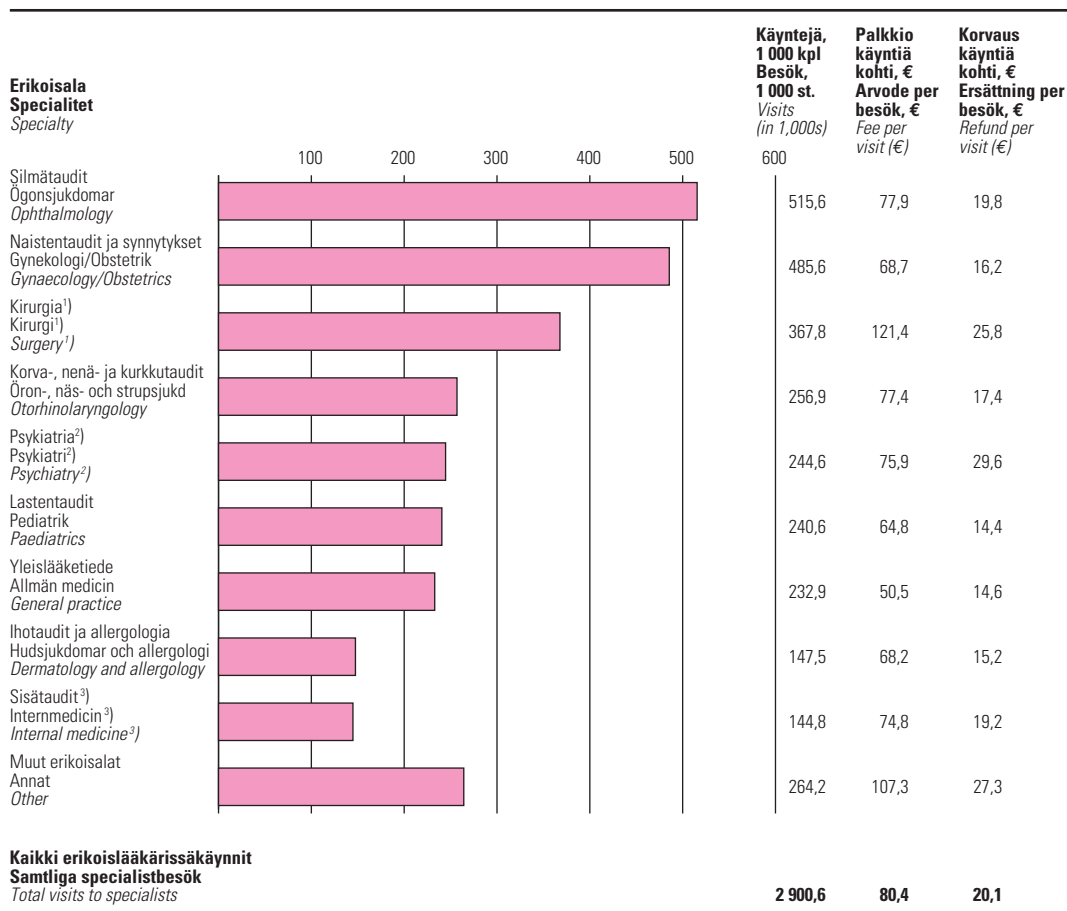
Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidonkorvaukset; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 34. Sairausvakuutuksen korvaamat erikoislääkärisäkäynnit sekä keskimääräiset palkkiot ja korvaukset lääkärin erikoisalana mukaan 2008 (yksityinen sektori)**Figur 34. Antal från sjukförsäkringen ersatta specialistbesök samt läkararvoden och ersättningar i medeltal enligt specialitet 2008 (privatsektorn)**

Chart 34. Number of NHI-covered visits to private-sector specialist physicians; average fee and NHI refund according to specialty, 2008

¹⁾ Sisältää yleiskirurgian, gastroenterologisen kirurgian, ortopedian ja traumatologian, urologian, sydän- ja rintakirurgian, verisuonikirurgian, lastenkirurgian, plastiikkakirurgian ja käsikirurgian.
Inkluderar allmän kirurgi, gastroenterologisk kirurgi, ortopedi och traumatologi, urologi, hjärt- och thoraxkirurgi, kärlkirurgi, barnkirurgi, plastikkirurgi och handkirurgi.

²⁾ Sisältää psykiatrian lisäksi lasten-, nuorten- ja oikeuspsykiatrian.
Inkluderar förutom psykiatri även barn-, ungdoms- och rättspsykiatri.

³⁾ Sisältää sisätaudit, endokrinologian, gastroenterologian, infektiosairaudet, kardiologian ja nefrologian.
Inkluderar inre medicin, endokrinologi, gastroenterologi, infektionssjukdomar, kardiologi och nefrologi.

Huom. Käynniksi ei tässä kuviossa ole luettu lääkemääräyksen uusintaa potilaan käymättä lääkärin vastaanotolla.

Anm. Besöken inkluderar inte förnyande av recept utan besök på läkarmottagning.

N.B. Prescription renewals not requiring a personal consultation are not counted as a visit.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

66. Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2008
Från sjukförsäkringen ersatt privat undersökning och behandling enligt åtgärd 2008
NHI refunds for the cost of private-sector examinations and treatments, by procedure, 2008

Toimenpide Åtgärd Procedure	Tutkimus- ja hoito- toimenpiteet, 1 000 kpl Undersöknings- och behandlingsåtgärder, 1 000 st. Examination and treatment procedures (Thousands)	Peritty maksu/ toimenpide, € Avgift/åtgärd, € Fee for procedure, €	Korvausten euromäärän ²⁾ jakauma, % Fördelningen av ersättningarna ²⁾ , % % of total refund expenditure ²⁾
Kaikkiaan¹⁾ – Inalles¹⁾ – Total¹⁾	4 486,2	48,9	100,0
Laboratoriotutkimukset – Laboratorieundersökningar – <i>Laboratory examinations</i>	1 463,2	34,7	21,9
Kliinisen kemian, hematologian ja mikrobiologian tutkimukset – Klinisk-kemiska, hematologiska och mikrobiologiska undersök- ningar – <i>Clinical chemistry, haematology and microbiology</i>	1 099,2	28,9	11,7
Kliinisen fysiologian tutkimukset – Klinisk-fysiologiska undersök- ningar – <i>Clinical physiology</i>	156,5	55,1	5,6
Kliinisen neurofysiologian tutkimukset – Klinisk-neurofysiologiska undersökningar – <i>Clinical neurophysiology</i>	8,5	227,4	1,7
Patologian alaan kuuluvat tutkimukset – Patologiska undersök- ningar – <i>Pathologic examinations</i>	199,1	42,7	2,9
Sairaanhoitotoimenpiteet – Sjukvårdsåtgärder – <i>General medical care</i>	100,6	21,2	0,9
Radiologiset tutkimukset – Radiologiska undersökningar – <i>Radiologic examinations</i>	746,7	122,0	50,7
Sytostaattihoido – Cytostatikabehandling – <i>Cytostatic treatment</i>	0,4	103,8	0,0
Fysioterapi – Fysioterapi – <i>Physiotherapy</i>	2 172,2	34,4	26,4
Psykologiset tutkimukset – Psykologiska undersökningar – <i>Psychologic examinations</i>	3,0	164,4	0,1

¹⁾ Sisältää tutkimuksen ja hoidon, jossa toimenpide tuntematon.
 Inkluderar undersökning och behandling där åtgärden är okänd.
Includes examinations and treatments where the procedure performed is unknown.

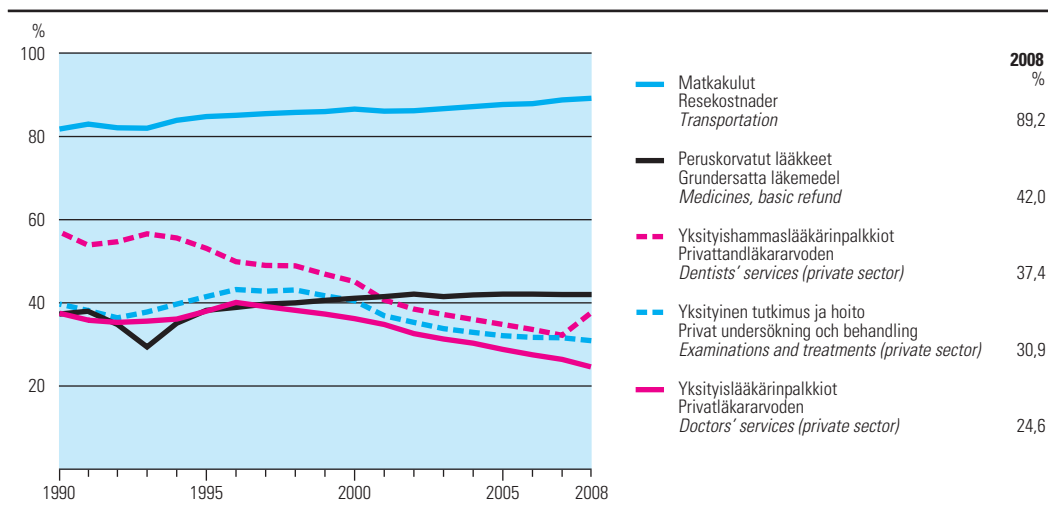
²⁾ Tutkimus- ja hoitokorvaukset olivat kaikkiaan 68,3 milj. euroa.
 Ersättningarna för undersökning och behandling uppgick till 68,3 milj. euro inalles.
The total refund expenditure amounted to 68.3 million euros.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 35. Sairausvakuutuksen korvaama osuus vakuutettujen sairaanhoitokustannuksista korvauslajeittain 1990–2008, %

Figur 35. Sjukförsäkringsersättningens andel av de försäkrades sjukvårdskostnader efter ersättningslag 1990–2008, %

Chart 35. National health insurance refunds of medical expenses as a percentage of the pre-refund expenses of the insured, by refund category, 1990–2008

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

67. Sairaanhoidokorvaukset ja niihin liittyvät vakuutettujen kustannukset 2008

Sjukvårdersättningarna och de försäkrades kostnader 2008

National health insurance refunds of medical expenses and pre-refund expenses of the insured, 2008

	Kaikki ¹⁾ Samtliga ¹⁾ All refunds ¹⁾	Lääkkeet (avohoito) Läkemedel (öppenvård) Medicines (outpatient care)		Yksityis- lääkärin- palvelut Privatläkar- tjänster Doctors' services (private sector)	Yksityis- hammas- lääkärin palvelut Privat- tandläkar- tjänster Dentists' services (private sector)	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat under- sökning och behandling Examina- tions and treatments (private sector)	Matkat Resor Trans- portation services	
		Peruskorvatut (42 %) Grundersatta (42 %) Basic refund (42 %) category	Erityiskorvatut Specialersatta Special refunds 72 % 100 %					
Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – Refund expenditure (€ million)	1 711,4	395,5	235,0	465,6	66,2	118,6	68,3	215,4
Kokonaiskustannukset ²⁾ , milj. € – Totalkost- nader ²⁾ , milj. € – Total expenses before refund (€ million)	2 793,5	941,9	326,8	474,9	269,4	317,5	220,8	241,4
Sairausvakuutuksen korvaama osuus, % – Av sjukförsäkringen ersatt andel, % – Refund expenditure as a % of medical expenses	61,3	42,0	71,9	98,0	24,6	37,4	30,9	89,2
Osto-/käynti-/omavastuukerrat, 1 000 kpl – Inköpstillfällen/besök/självriskomgångar, 1 000 st. – Number of purchases/visits/ deductibles paid (Thousands)	40 331	20 009	5 080	2 427	3 711	2 863	1 381	4 861
Korvaukset osto-/käynti-/omavastuukertaa kohti, € – Ersättningar per inköpstillfälle/ besök/självriskomgång, € – Average refund per purchase/visit/deductible paid (€)	42,4	19,8	46,3	191,8	17,8	41,4	49,5	44,3
Kokonaiskustannukset ²⁾ osto-/käynti-/oma- vastuukertaa kohti, € – Totalkostnader ²⁾ per inköpstillfälle/besök/självriskomgång, € – Total expenses per purchase/visit/deductible paid (€)	69,3	47,1	64,3	195,7	72,6	110,9	159,8	49,7

¹⁾ Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista ja korvaukset annosjakelupalkkioista sisältyvät vain yhteissummaan.

Tilläggsersättningar för höga läkemedelskostnader och ersättningar för dosdispenseringsarvoden ingår endast i totalsumman.

Refunds for dose dispensing charges and additional refunds for medicine costs exceeding a fixed amount are included in the totals only.

²⁾ Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.

Kostnader innan sjukförsäkringsersättning utbetalats.

Huom. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 139.

Ks. taul. 65 huomautus.

Anm. För de statistiska enheterna redogörs på sid. 139.

Se anm. i tabell 65.

N.B. For more information about the statistical principles applied here, see the Summary (chapter 4.1).

See N.B. in Table 65.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdersättningar www.fpa.fi/statistik.

68. Sairauspäivärahat sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvaukset: Uusien hakemusten ratkaisut iän ja sukupuolen mukaan 2008**Sjukdagpenningar och rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat: Avgöranden av nya ansökningar enligt de sökandes ålder och kön 2008***Sickness allowances and entitlements to refunds for the cost of medicines and nutrition products: Decisions on new claims according to age and sex of the claimant, 2008*

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Ratkaisuja ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾			Hylkäys-% ²⁾ Avslags-% ²⁾ Denial rate (%) ²⁾		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Kaikki Samtliga Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
Sairauspäivärahat³⁾ – Sjukdagpenningar³⁾ – Sickness allowances³⁾						
Kaikki – Samtliga –						
<i>Total</i>	430 927	179 036	251 891	12,3	14,1	11,0
16–24	25 740	11 699	14 041	21,3	22,9	19,9
25–34	72 628	29 893	42 735	14,8	18,2	12,5
35–44	94 353	39 781	54 572	12,5	14,5	11,0
45–54	131 510	53 574	77 936	11,1	12,5	10,2
55–67	106 696	44 089	62 607	9,7	10,6	9,2
Lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvaukset³⁾ – Rätt till ersättning för läkemedel och näringspreparat³⁾ – Entitlements to refunds for the cost of medicines and nutrition products³⁾						
Kaikki – Samtliga –						
<i>Total</i>	175 597	86 516	89 081	11,0	10,6	11,4
0–14	14 972	8 737	6 235	8,3	8,5	8,1
15–34	15 459	7 030	8 429	10,6	9,9	11,2
35–44	12 395	5 941	6 454	11,0	11,1	10,8
45–54	23 837	12 118	11 719	12,8	11,8	13,7
55–64	39 715	21 555	18 160	13,1	12,7	13,6
65–74	33 543	17 050	16 493	11,3	10,6	11,9
75–84	27 669	11 804	15 865	9,2	8,1	9,9
85–	8 007	2 281	5 726	7,1	6,7	7,3

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Hylkäävien ratkaisujen %-osuus myönteisten ja hylkäävien ratkaisujen kokonaismäärästä, joka ei sisällä tarkistus- eikä lakkautusratkaisuja. Avslagens procentuella andel av samtliga beviljanden och avslag, fränsett justeringar och indragningar.

Denials as a percentage of the total number of decisions to grant or deny a benefit (not including review decisions or terminations of benefit).

³⁾ Ei sisällä työpaikkakassojen tekemiä ratkaisuja.

Inkluderar inte avgöranden vid arbetsplatskassor.

Decisions issued by workplace sickness funds are not included.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

69. Suomen ja muiden EU/ETA-maiden¹⁾ välinen sairaanhoitokustannusten korvaaminen 1999–2008
Ersättandet av sjukvårdskostnader mellan Finland och övriga EU/EES-länder¹⁾ 1999–2008
Reimbursement of medical costs between Finland and the other EU/EEA Member States¹⁾, 1999–2008

Vuosi År Year	Suomi saavana osapuolena (velkojana) Finland som mottagande part (borgenär) Reimbursements received by Finland (as creditor)			Suomi maksavana osapuolena (velallisenä) Finland som betalande part (gäldenär) Reimbursements paid by Finland (as debtor)		
Jäsenmaa Medlemsland Member State	Kelan esittämät vaatimukset Krav ställda av FPA <i>Claims presented by Kela</i>	Kelalle korvattiin Ersättningar till FPA <i>Reimbursements received</i>	Saatavat 31.12. Fordringar 31.12 <i>Outstanding reimbursements at year-end</i>	Kelalle esitetyt vaatimukset Krav ställda på FPA <i>Claims presented to Kela</i>	Kela korvasi Ersättningar från FPA <i>Reimbursements paid</i>	Velat 31.12. Skulder 31.12 <i>Outstanding reimbursements at year-end</i>
Milj. € – € million						
1999	1,09	0,11	1,71	1,67	1,80	2,36
2000	0,88	0,60	1,96	3,72	3,25	2,76
2001	0,95	1,26	1,64	4,16	5,84	1,06
2002	0,82	0,22	2,23	7,70	3,48	5,19
2003	1,38	0,38	3,22	6,18	3,46	7,78
2004	1,97	1,98	3,17	7,77	5,95	9,50
2005	1,68	1,53	3,33	8,97	13,88	4,03
2006	3,73	2,14	4,89	10,22	8,76	5,30
2007	3,80	3,14	5,51	11,67	11,75	5,22
2008	3,01	4,24	4,22	10,34	9,15	5,05
Kertymä 2004–2008 – Ackumulerad summa 2004–2008 – Cumulative total for 2004–2008	14,18	13,02	.	48,98	49,49	.
% kertymästä – % av summan – % of total						
Kaikki maat – Samtliga – Total	100,0	100,0	.	100,0	100,0	.
Espanja – Spanien – <i>Spain...</i>	43,2	45,7	.	68,0	70,3	.
Saksa – Tyskland – <i>Germany</i>	16,2	17,2	.	12,5	13,9	.
Viro – Estland – <i>Estonia</i>	9,9	10,8	.	1,5	1,1	.
Italia – Italien – <i>Italy</i>	7,7	3,8	.	3,3	1,5	.
Ranska – Frankrike – <i>France</i>	6,5	7,7	.	7,7	7,3	.

¹⁾ Ml. Sveitsi.
Inkl. Schweiz.
Incl. Switzerland.

Huom. Suomi on tehnyt sopimuksen sairaanhoitokustannusten korvaamisesta luopumisesta osittain Pohjoismaiden, Ison-Britannian ja Itävallan kanssa.
Anm. Finland har ingått ett avtal med de nordiska länderna, Storbritannien och Österrike om att delvis frångå ersättandet av sjukvårdskostnader.
N.B. Finland has concluded agreements on a partial waiver of reimbursement of medical costs with the Nordic countries, the United Kingdom and Austria.
Lähde: Kelan tilastot.
Källa: FPA-statistik.

4.2 Korvaukset alueittain

Sairausvakuutuksen aluetilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain. Tilastointiperuste on sairausvakuutus-korvauksia saaneen henkilön kotikunta tilastointivuoden lopussa.

4.2 Ersättningar regionvis

Årsbokens regionala sjukförsäkringsstatistik presenteras landskapsvis alltefter ersättningstagarens hemkommun vid statistikårets slut.

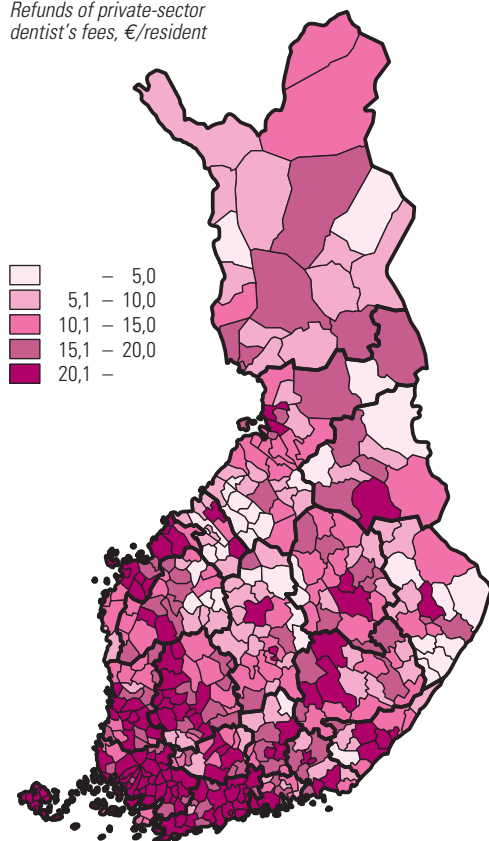
Kuvio 36. Sairaanhoidokorvaukset asukasta kohti kunnittain 2008

Figur 36. Sjukvårdsersättningar per invånare kommunvis 2008

Chart 36. Refunds of medical expenses by municipality and per resident, 2008

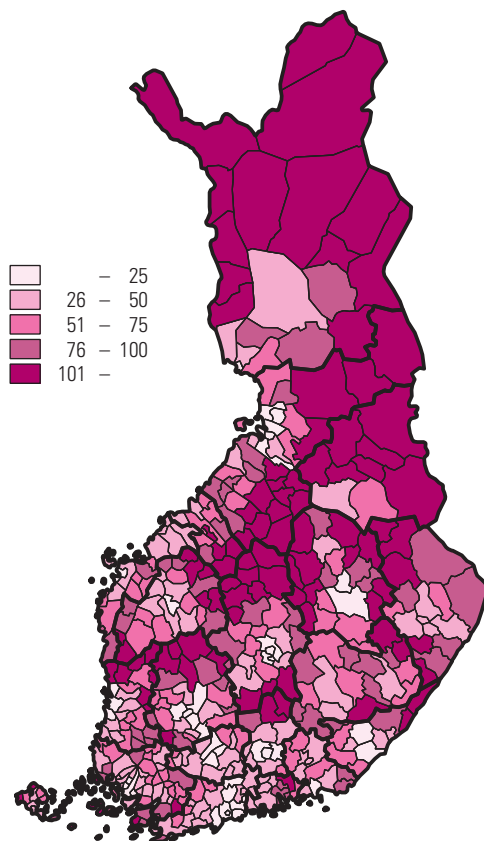
Korvaukset yksityishammaslääkärin-palkkioista, €/asukas
Ersättningar för privattdläkar-arvoden, €/invånare

Refunds of private-sector dentist's fees, €/resident

Matkakorvaukset, €/asukas
Reseersättningar, €/invånare

Refunds of transportation costs, €/resident

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.

70. Sairaus- ja vanhempainpäivärahat maakunnittain 2008

Sjuk- och föräldradagpenningar landskapsvis 2008

National sickness and parenthood allowances by region, 2008

Maakunta ¹⁾	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar Sickness allowances					Osasairauspäivärahat Partiella sjukdagpenningar Partial sickness allowances				YEL-sairauspäivärahat FöPL-sjukdagpenningar Sickness allowances payable under the YEL Act	
	Milj. € € million	Saajia Mottagare Recipients	Päiviä – Dagar – Days		€/pv €/dag €/day	1 000 € €1,000	Saajia Mottagare Recipients	Päiviä, kpl Dagar, st. No. of days	€/pv €/dag €/day	1 000 € €1,000	Saajia Mottagare Recipients
			1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Vähimmäis- määräisiä ²⁾ , % Med minimi- belopp ²⁾ , % Minimum allowance ²⁾ , %							
Koko maa	772,7	342 829	16 265	5,7	47,5	2 903,4	1 984	99 923	29,1	4 896,2	16 713
Uusimaa	184,3	82 217	3 595	6,8	51,3	822,8	516	26 208	31,4	1 188,9	3 742
Itä-Uusimaa	13,5	5 892	272	4,6	49,6	47,6	32	1 682	28,3	110,5	357
Varsinais-Suomi	70,2	30 437	1 494	6,0	47,0	265,1	190	9 208	28,8	454,1	1 640
Satakunta	33,6	15 380	722	4,6	46,5	104,8	76	3 797	27,6	204,9	774
Kanta-Häme	25,5	11 656	533	4,6	48,0	88,9	59	2 902	30,6	148,3	533
Pirkanmaa	70,0	32 808	1 488	6,0	47,0	237,0	160	8 262	28,7	426,1	1 503
Päijät-Häme	27,9	12 268	595	5,3	47,0	98,4	69	3 423	28,8	190,2	648
Kymenlaakso	32,3	13 421	644	5,1	50,2	92,4	72	3 134	29,5	186,7	554
Etelä-Karjala	20,7	8 851	433	5,5	47,9	72,4	52	2 624	27,6	118,5	427
Etelä-Savo	22,4	10 070	496	5,0	45,1	63,3	48	2 399	26,4	149,2	551
Pohjois-Savo	41,4	17 772	912	5,6	45,4	116,9	85	4 147	28,2	265,7	896
Pohjois-Karjala	20,7	9 976	472	5,8	43,9	51,9	36	1 971	26,4	123,5	430
Keski-Suomi	39,2	17 077	877	6,1	44,7	123,6	90	4 526	27,3	228,3	849
Etelä-Pohjanmaa	28,5	13 108	639	5,1	44,7	102,1	76	3 812	26,8	191,6	748
Pohjanmaa	23,2	10 958	486	4,3	47,6	142,7	97	5 122	27,9	147,3	524
Keski-Pohjanmaa	11,1	4 816	245	4,0	45,4	44,6	29	1 520	29,3	71,4	262
Pohjois-Pohjanmaa	59,9	25 974	1 302	5,5	46,0	226,8	158	8 191	27,7	389,6	1 271
Kainuu	12,9	5 509	293	4,4	44,1	53,6	38	1 853	28,9	79,6	239
Lappi	29,9	12 319	664	5,0	45,0	80,0	57	2 994	26,7	190,6	655
Ahvenanmaa	4,4	1 801	83	6,0	53,1	65,6	42	2 067	31,7	25,8	93

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Vähimmäispäivärahan saaminen, ks. taul. 54 alaviitteet 1 ja 4.

Utbetalning av dagpenning med minimibelopp, se tabell 54 fotnoterna 1 och 4.

For more on situations where a minimum allowance is paid, see footnotes 1 and 4 to Table 54.

³⁾ Ks. taul. 57 alaviite 1.

Se tabell 57 fotnot 1.

See footnote 1 to Table 57.

Huom. Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esim. ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Anm. Ersättningar till personer vars boningskommun är okänd t.ex. för att de bor utomlands ingår bara i det sammanlagda beloppet.

N.B. Payments to people with unknown place of residence (e.g., due to residence abroad) are included only in the whole country totals.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning / Föräldradagpenning www.fpa.fi/statistik.

Vanhempainpäivärahat
Föräldradagpenningar
Parenthood allowances

Landskap¹⁾
Region

Milj. € € million	Saajia – Mottagare – Recipients			Päiviä – Dagar – Days			€/pv – €/dag – €/day			
	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers	Isiä 100 päättynyttä kautta kohti ³⁾ Fäder per 100 avslutade perioder ³⁾ Fathers per 100 spells ended ³⁾	1 000 kpl 1 000 st. Thousands	Yhteensä Samman- lagt Total	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers	Vähimmäis- määräisiä ²⁾ , % (äidit) Med minimi- belopp ²⁾ , % (mödrar) Minimum allowance ²⁾ , % (mothers)	Äidit Mödrar Mothers	Isät Fäder Fathers
831,4	101 174	54 000	72,8	16 306	15 235	1 070	13,8	49,7	69,9	Hela landet –
275,1	28 981	15 198	70,0	4 654	4 340	314	11,9	57,8	77,3	Whole country
16,2	1 812	1 013	77,6	291	270	20	9,9	54,4	73,7	Nyland
66,1	8 141	4 242	72,0	1 304	1 219	84	11,8	49,6	67,2	Östra Nyland
27,5	3 694	1 853	72,3	597	562	34	13,9	44,9	65,7	Egentliga Finland
25,8	3 194	1 761	75,9	522	486	35	12,9	48,1	67,8	Satakunta
78,4	9 489	5 190	74,4	1 534	1 430	104	12,3	49,6	71,4	Egentliga Tavastland
25,4	3 426	1 728	70,7	541	509	32	14,9	45,8	65,0	Birkaland
21,2	2 732	1 488	73,5	443	414	29	13,9	46,5	68,6	Päijänne-Tavastland
16,0	2 040	1 128	72,8	333	311	22	13,3	46,8	67,5	Kymmenedalen
16,0	2 195	1 121	72,4	354	332	22	14,7	44,1	63,0	Södra Karelen
30,8	4 119	2 195	75,4	663	619	43	16,0	45,2	63,4	Södra Savolax
18,5	2 624	1 356	71,8	425	399	26	16,8	42,4	59,6	Norra Savolax
38,5	5 241	2 783	72,2	835	781	54	16,3	44,8	66,3	Norra Karelen
26,7	3 630	2 018	76,4	583	547	35	13,2	44,8	62,3	Mellersta Finland
27,8	3 533	2 110	79,8	578	537	42	12,4	46,6	66,9	Södra Österbotten
10,9	1 520	882	78,7	246	230	16	17,0	43,1	62,4	Österbotten
70,7	9 529	5 303	76,0	1 547	1 445	102	19,9	44,2	67,7	Mellersta Österbotten
9,6	1 336	687	72,4	214	201	13	16,1	43,5	63,1	Norra Österbotten
22,7	3 125	1 517	68,1	512	482	30	16,1	43,1	63,5	Kajanaland
4,6	464	289	83,3	78	71	7	5,0	57,8	71,6	Lapland
										Åland

71. Sairaanhoidokorvaukset maakunnittain 2008

Sjukvårdsersättningarna landskapsvis 2008

National health insurance refunds of medical expenses – analysis of payments by region, 2008

Maakunta ¹⁾	Lääkkeet (avohoitona) Läkemedel (öppenvård) Medicines (outpatient care)	Yhteensä ²⁾³⁾ Sammanlag ²⁾³⁾ Total ²⁾³⁾	Peruskorvatus Grundersatta Basic refund category	Erityiskorvatus Specialersatta Special refunds	72 %	100 %	Yksityis- lääkäri- palvelut Privatläkär- tjänster Doctors' services (private sector)	Yksityis- hammas- lääkäri- palvelut Privattand- läkärtjänster Dentists' services (private sector)	Yksityinen tutkimus ja hoito Privat undersökning och behandling Examinations and treatments (private sector)	Kaikki Samtliga Total	Fysioterapia Fysioterapi Physiotherapy	Matkat ²⁾ Resor ²⁾ Trans- portation services ²⁾
------------------------	---	--	--	--	------	-------	--	--	--	-----------------------------	--	---

Korvaukset, milj. € – Ersättningar, milj. € – Total benefit expenditure (€ million)

Koko maa ⁴⁾	1 242,9	395,5	235,0	465,6	66,21	118,60	68,31	17,99	215,36
Uusimaa	298,9	101,6	47,9	111,9	24,05	39,04	22,23	2,65	30,14
Itä-Uusimaa	19,8	6,7	3,8	7,0	1,28	2,08	1,39	0,27	4,24
Varsinais-Suomi	105,2	36,9	17,4	37,5	7,75	13,66	6,51	1,49	15,86
Satakunta	56,0	18,1	10,4	21,0	2,97	4,99	3,20	0,90	11,01
Kanta-Häme	41,5	13,9	7,6	14,8	1,86	3,46	1,97	0,49	5,95
Pirkanmaa	109,4	34,6	20,6	42,4	6,61	11,59	6,57	2,00	16,57
Päijät-Häme	51,7	15,2	8,5	22,3	1,94	4,40	1,70	0,40	5,62
Kymenlaakso	48,5	16,0	8,8	17,6	2,30	3,62	2,49	0,56	6,83
Etelä-Karjala	30,7	10,0	6,1	11,1	1,12	3,02	1,67	0,62	5,73
Etelä-Savo	40,5	12,2	8,9	14,9	1,20	2,91	1,47	0,62	8,73
Pohjois-Savo	69,1	20,5	15,2	25,7	2,32	4,63	2,83	1,24	13,99
Pohjois-Karjala	42,0	12,2	9,3	16,2	1,41	2,07	2,01	1,03	9,79
Keski-Suomi	66,5	20,1	14,2	25,0	2,21	4,13	3,05	1,12	13,71
Etelä-Pohjanmaa	47,9	15,0	9,5	17,0	1,81	2,92	2,67	1,48	11,60
Pohjanmaa	36,5	11,1	7,6	13,5	1,48	3,92	1,67	0,54	6,77
Keski-Pohjanmaa	17,4	5,3	3,9	6,3	0,38	0,70	0,70	0,24	3,67
Pohjois-Pohjanmaa	89,6	25,5	19,1	34,0	3,29	5,92	3,32	1,23	21,17
Kainuu	22,3	6,1	5,3	8,7	0,71	1,16	1,09	0,42	7,40
Lappi	43,7	12,5	9,9	16,4	1,23	2,83	1,46	0,63	14,42
Ahvenanmaa	5,1	1,6	0,9	2,1	0,13	1,31	0,17	0,03	1,60

Korvaukset asukasta kohti, €/v – Ersättning per invånare, €/år – Per capita benefit expenditure (€)

Koko maa	233	74	44	87	12	22	13	3	40
Uusimaa	213	72	34	80	17	28	16	2	21
Itä-Uusimaa	207	70	40	73	13	22	15	3	44
Varsinais-Suomi	228	80	38	81	17	30	14	3	34
Satakunta	246	80	46	92	13	22	14	4	48
Kanta-Häme	240	81	44	86	11	20	11	3	34
Pirkanmaa	228	72	43	88	14	24	14	4	34
Päijät-Häme	257	76	42	111	10	22	8	2	28
Kymenlaakso	265	87	48	96	13	20	14	3	37
Etelä-Karjala	228	74	45	83	8	22	12	5	43
Etelä-Savo	259	78	57	95	8	19	9	4	56
Pohjois-Savo	278	83	61	103	9	19	11	5	56
Pohjois-Karjala	253	73	56	98	9	12	12	6	59
Keski-Suomi	245	74	52	92	8	15	11	4	50
Etelä-Pohjanmaa	248	78	49	88	9	15	14	8	60
Pohjanmaa	207	63	43	77	8	22	9	3	38
Keski-Pohjanmaa	245	75	55	89	5	10	10	3	52
Pohjois-Pohjanmaa	232	66	49	88	9	15	9	3	55
Kainuu	268	74	63	105	8	14	13	5	89
Lappi	238	68	54	89	7	15	8	3	78
Ahvenanmaa	187	57	32	75	5	48	6	1	59

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Sisältää myös lisäkorvaukset suurista kustannuksista.

Inkluderar tilläggsersättningar för höga kostnader.

Includes additional refunds for medicine costs exceeding a fixed amount.

Huom. Ks. taul. 65 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 65.

N.B. See Table 65 explanation.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Sjukvårdsersättningar www.fpa.fi/statistik.³⁾ Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.

Inkluderar ersättningar för dosdispenseringsarvoden.

Includes refunds for dose dispensing charges.

Lääkkeiden ostokerrat Läkemedel, inköpstillfällen <i>Medicines (no. of visits to pharmacist)</i>	Yksityislääkä- rissäkäynnit Privatläkar- besök <i>Doctors' services (no. of calls) (private sector)</i>		Yksityishammas- lääkärisä- käynnit Privattandläkar- besök <i>Dentists' services (no. of calls) (private sector)</i>	Yksityinen tutkimus ja hoito, omavastuukerrat Privat undersökning och behandling, självriskomgångar <i>Examinations and treatments (no. of deductible items) (private sector)</i>		Matkat ²⁾ Resor ²⁾ Trans- portation ²⁾ <i>(no. of trips)</i>	Landskap ¹⁾ Region
Peruskorvatut Grundersatta <i>Basic refund category</i>	Erityiskorvatut Specialersatta <i>Special refunds</i>						
	72 %	100 %					
				Kaikki Samtliga Total	Fysioterapia Fysioterapi Physiotherapy		

Lukumäärä, 1 000 kpl – Antal, 1 000 st. – Number of refunds (Thousands)

20 009	5 080	2 427	3 711	2 863	1 381	232	4 861	Hela landet ⁴⁾ – Whole country ⁴⁾
4 952	942	519	1 354	930	475	41	740	Nyland
332	77	38	72	50	28	4	98	Östra Nyland
1 821	377	200	404	324	138	20	426	Egentliga Finland
917	226	114	179	125	65	11	263	Satakunta
681	164	82	108	83	41	7	146	Egentliga Tavastland
1 784	442	216	377	293	131	25	400	Birkaland
779	191	101	117	111	37	6	131	Päijänne-Tavastland
754	194	92	141	101	49	9	172	Kymmenedalen
524	137	66	66	78	32	8	132	Södra Karelen
645	205	87	70	70	31	9	190	Södra Savolax
1 095	338	139	130	104	54	15	331	Norra Savolax
646	209	91	79	53	35	12	217	Norra Karelen
1 057	306	138	118	100	56	14	270	Mellersta Finland
748	220	107	98	68	40	13	262	Södra Österbotten
560	176	76	76	97	37	8	157	Österbotten
277	89	37	23	16	10	3	84	Mellersta Österbotten
1 346	427	180	173	136	65	15	389	Norra Österbotten
340	120	48	40	27	19	4	151	Kajanaland
661	218	89	72	66	30	7	275	Lappland
75	19	10	7	25	7	1	20	Åland

Lukumäärä 100 asukasta kohti, kpl – Antal per 100 invånare, st. – Refunds per 100 population

376	95	46	70	54	26	4	91	Hela landet – Whole country
352	67	37	96	66	34	3	53	Nyland
347	81	39	76	52	30	4	103	Östra Nyland
395	82	43	88	70	30	4	92	Egentliga Finland
403	99	50	78	55	28	5	116	Satakunta
393	95	47	62	48	23	4	84	Egentliga Tavastland
371	92	45	78	61	27	5	83	Birkaland
388	95	50	58	55	18	3	65	Päijänne-Tavastland
412	106	50	77	55	27	5	94	Kymmenedalen
390	102	49	49	58	24	6	98	Södra Karelen
411	131	56	44	45	20	6	121	Södra Savolax
441	136	56	52	42	22	6	133	Norra Savolax
389	126	55	47	32	21	7	130	Norra Karelen
389	113	51	43	37	21	5	99	Mellersta Finland
386	114	55	51	35	21	7	135	Södra Österbotten
318	100	43	43	55	21	5	89	Österbotten
390	125	52	32	23	14	5	119	Mellersta Österbotten
349	111	47	45	35	17	4	101	Norra Österbotten
409	144	58	48	32	22	5	182	Kajanaland
359	119	48	39	36	16	4	150	Lappland
272	69	35	27	92	27	2	71	Åland

⁴⁾ Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esim. ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Ersättningar till personer vars boningskommun är okänd för att de bor utomlands ingår endast i det sammanlagda beloppet.

Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record (eg. payments to people living abroad).

4.3 Korvaukset sairauksittain

Sairausvakuutusjärjestelmästä saadaan sairauskohtaisia tietoja sairauspäivärahoista, erityishoitorahoista, erityiskorvattavista lääkkeistä sekä rajoitetusti korvattavista lääkkeistä.

Sairauspäivärahat. Sairauspäivärahojen sairaustiedot perustuvat vuodesta 2004 alkaen kokonaisaineistoon. Sairausdiagnosit noudattavat kansainvälistä ICD-10 -tautiluokitusta.

Päivärahojen tilastointiperiaatteita selostetaan tarkemmin sivulla 139.

Erityiskorvattavat lääkkeet. Vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien lääkehoito korvataan joko 72-prosenttisesti (alempi erityiskorvaus) tai 100-prosenttisesti (ylempi erityiskorvaus, lääkekohtainen 3 euron omavastuu). Kliinistä ravintovalmisteista, joita tarvitaan eräiden vaikeiden sairauksien hoitoon, korvataan joko 42 prosenttia tai 72 prosenttia.

Jotta potilas saisi lääkkeensä erityiskorvattuna, hänen on esitettävä lääkärinlausunto, josta ilmenee sairaus ja lääkeshoidon tarve. Erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista päättää valtioneuvosto. Sairauksien hoitoon käytettävistä erityiskorvattavista lääkevalmisteista päättää lääkkeiden hintalautakunta, joka voi myös rajoittaa lääkkeen erityiskorvattavuuden tiettyyn sairauteen tai sairauden vaikeusasteeseen.

Rajoitetusti peruskorvattavat ja rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet. Eräistä lääkkeistä voi saada perus- tai erityiskorvauksen vain, kun niitä käytetään lääkkeiden hintalautakunnan määrittelemien erityisten hoitoaiheiden mukaisesti. Korvauksen myöntäminen edellyttää lääkärinlausuntoa.

Lääkkeiden ATC-luokitus. Lääkkeiden ryhmittely noudattaa kansainvälistä ATC-luokitusta (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). Lääkkeet on ryhmitelty sen mukaan, mihin elimeen tai elinjärjestelmään ne vaikuttavat, sekä niiden kemiallisten, farmakologisten ja terapeuttisten ominaisuuksien mukaan.

4.3 Ersättningar sjukdomsvis

I sjukförsäkringssystemet finns sjukdomsspecifika uppgifter om sjukdagpenningar, specialvårdspenningar, specialersättningsgilla läkemedel och begränsat ersättningsgilla läkemedel.

Sjukdagpenning. Sjukdomsuppgifterna baserar sig från början av år 2004 på hela sjukdagpenningmaterialet. Sjukdomsdiagnoserna följer den internationella sjukdomsklassifikationen ICD-10.

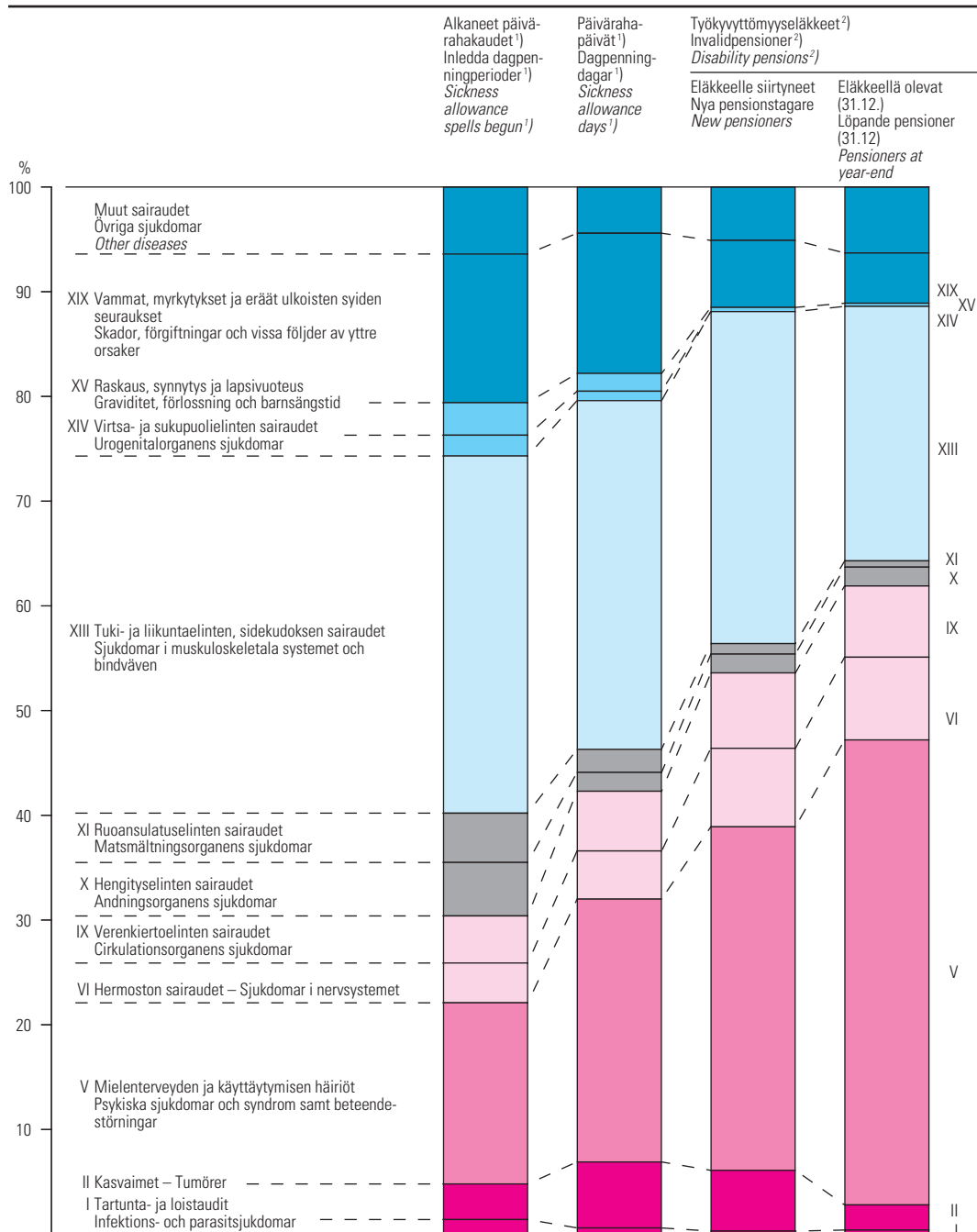
Principerna för statistikföringen redogörs närmare för på sidan 139.

Specialersättningsgilla läkemedel. Ersättning för läkemedel vid svåra och långvariga sjukdomar utges antingen med 72 (lägre specialersättning) eller 100 procent (högre specialersättning, läkemedelsspecifik självriskandel på 3 euro). Ersättning för kliniska näringspreparat som behövs vid behandlingen av vissa svåra sjukdomar utges antingen med 42 eller 72 procent.

För att få specialersättning för ett läkemedel måste patienten förete ett läkarutlåtande av vilket sjukdomen och behovet av läkemedelsbehandling framgår. Vilka sjukdomar som berättigar till specialersättning bestäms av statsrådet. Vilka läkemedelspreparat som är specialersättningsgilla i samband med dessa sjukdomar bestäms av läkemedelsprismyndigheten, som också kan begränsa rätten till specialersättning för läkemedel till en viss sjukdom eller svårighetsgrad vid sjukdom.

Begränsat grundersättningsgilla och begränsat specialersättningsgilla läkemedel. För vissa läkemedel kan grund- eller specialersättning beviljas endast när läkemedlen används i enlighet med de särskilda indikationer som fastställts av läkemedelsprismyndigheten. Beviljandet förutsätter läkarutlåtande.

ATC-klassificering av läkemedel. Klassificeringen av läkemedel följer det internationella ATC-systemet (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). Läkemedlen är indelade i grupper enligt vilket organ eller organsystem de påverkar och enligt deras kemiska, farmakologiska och terapeutiska egenskaper.

Kuvio 37. Sairauspäiväraha- ja työkyvyttömyyseläketilastojen vertailu sairauden mukaan 2008**Figur 37. Jämförelse sjukdomsvis mellan sjukdagpenning- och invalidpensionsstatistiken 2008****Chart 37. Statistical data on sickness allowances and disability pensions: Comparison by major diagnostic category, 2008**

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances
payable under the YEL Act.

N.B. Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT. Kela & ETK: Suomen eläkkeet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS. FPA & PSC: Pensionerna i Finland www.fpa.fi/statistik.

²⁾ Ulkomaille asuvat eläkkeensaajat eivät sisälly kuvien lukuihin.
Utomlands bosatta pensionstagare ingår inte i talen.
Recipients living outside Finland are not included in the figures.

72. Vuosina 2005–2008 alkaneet sairauspäivärahaudet¹⁾ sairauspäryhmän mukaan
Åren 2005–2008 inledda sjukdagpenningar¹⁾ enligt sjukdomshuvudgrupp
National sickness allowance spells¹⁾ beginning in 2005–2008 by major diagnostic category

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ²⁾		Alkaneet kaudet Inledda perioder Number of spells				
		2005	2006	2007	2008	%
Kaikki – Samtliga – All diseases		360 952	366 912	363 770	362 661	100,0
I A00–B99	Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	4 215	4 396	4 421	4 959	1,4
II C00–D49	Kasvaimet – Tumörer	12 588	12 345	12 255	12 393	3,4
IV E00–E99	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	2 755	2 689	2 624	2 705	0,7
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	58 535	61 092	62 625	62 745	17,3
VI–VIII G00–H99	Hermoston sairaudet. Silmän ja sen apuelinten sairaudet. Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet. Sjukdomar i ögat och närliggande organ. Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	20 496	20 869	21 184	20 932	5,8
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	18 762	17 456	16 514	16 148	4,5
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	19 627	18 285	17 546	18 604	5,1
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat-smältningsorganens sjukdomar	18 023	17 272	16 918	16 877	4,7
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	5 058	4 990	4 913	4 694	1,3
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	118 752	125 795	125 984	123 552	34,1
XIV N00–N99	Virtsä- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	8 190	7 717	7 112	7 387	2,0
XV O00–O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barnsängstid	10 183	10 400	10 853	11 169	3,1
XIX S00–T99	Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	49 111	50 683	50 446	51 484	14,2
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories		11 170	10 512	9 263	8 372	2,3
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable		3 487	2 411	1 112	640	0,2

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.

Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

73. Tietoja sairauspäivärahoista¹⁾ sairauden mukaan 2008Sjukdagpenninguppgifter¹⁾ sjukdomsvis 2008National sickness allowance¹⁾ data from 2008 analysed by disease

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ²⁾	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder Number of spells begun		Korvatut päivät Ersatta dagar Number of days covered		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar Benefit expenditure	
	Kpl St. Total	%	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	%	Milj. € € million	%
Kaikki – Samtliga – All diseases	362 661	100,0	16 265,2	100,0	772,72	100,0
I A00–B99 Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	4 959	1,4	97,6	0,6	5,04	0,7
II C00–D49 Kasvaimet – Tumörer	12 393	3,4	1 023,6	6,3	54,87	7,1
C00–C97 Pahanlaatuiset kasvaimet – Maligna tumörer	7 309	2,0	869,1	5,3	46,49	6,0
C50 Rintasyöpä – Malign tumör i bröst-körtel	2 801	0,8	315,7	1,9	16,88	2,2
D10–D36 Hyvänlaatuiset kasvaimet – Benigna tumörer	3 688	1,0	98,0	0,6	5,34	0,7
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	2 705	0,7	130,8	0,8	6,18	0,8
E00–E07 Kilpirauhasen sairaus – Sjukdomar i sköldkörteln	1 113	0,3	22,8	0,1	1,16	0,1
E10–E14 Diabetes	1 045	0,3	78,5	0,5	3,71	0,5
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	62 745	17,3	4 078,0	25,1	171,44	22,2
F10 Alkoholin aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymishäiriöt – Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol	634	0,2	57,9	0,4	1,63	0,2
F20–F48, F60–F69, F90–F98 Skitsofrenia, skitsotyyppinen häiriö, harhaluuloisuushäiriö, mielialahäiriö, neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt, persoonallisuus- ja käytöshäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom, förstämningssyndrom, neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom, personlighets- och beteendestörningar	58 926	16,2	3 853,5	23,7	164,24	21,3
F20–F29 Skitsofrenia, skitsotyyppiset ja harhaluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotypa störningar, vanföreställningssyndrom	2 567	0,7	397,7	2,4	11,41	1,5
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämningssyndrom	34 616	9,5	2 712,1	16,7	119,97	15,5
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	21 333	5,9	679,4	4,2	31,27	4,0
VI G00–G99 Hermoston sairaus – Sjukdomar i nervsystemet	13 958	3,8	753,6	4,6	34,08	4,4
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaus – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	5 017	1,4	144,6	0,9	7,74	1,0
VIII H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaus – Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	1 957	0,5	49,7	0,3	2,62	0,3
H65–H69 Välikorvantulehdus – Inflammation i mellanörat	245	0,1	2,2	0,0	0,11	0,0

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 73 continued

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp Disease category ²⁾	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder Number of spells begun		Korvatut päivät Ersatta dagar Number of days covered		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar Benefit expenditure	
	Kpl St. Total	%	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	%	Milj. € € million	%
IX 100–199						
Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	16 148	4,5	934,2	5,7	48,56	6,3
110–115 Verenpainesairaudet – Hypertoni-sjukdomar	2 161	0,6	48,6	0,3	2,55	0,3
120–125 Iskeemiset sydänsairaudet – Ischemiska hjärtsjukdomar	3 285	0,9	262,8	1,6	13,92	1,8
160–169 Aivoverisuonien sairaudet – Sjukdomar i hjärnans kärl	1 913	0,5	283,8	1,7	14,51	1,9
170–179 Valtimoiden, pikkualtimoiden ja hiussuonien sairaudet – Sjukdomar i artärer, arterioler och kapillärer	497	0,1	50,0	0,3	2,40	0,3
183 Alaraajan suonikohjut – Äderbräck i nedre extremiteterna	2 478	0,7	40,8	0,3	2,08	0,3
X J00–J99						
Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	18 604	5,1	300,0	1,8	15,00	1,9
J00–J06 Ylähengitysteiden äkilliset infektiot – Akuta infektioner i övre luftvägarna ..	5 942	1,6	47,4	0,3	2,52	0,3
J12–J18 Keuhkokuume – Lunginflammation ...	3 617	1,0	42,5	0,3	2,32	0,3
J45, J46 Astma	1 752	0,5	77,2	0,5	3,68	0,5
J40–J44, J47 Muut pitkäaikaiset alahengitysteiden sairaudet – Andra kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna	605	0,2	54,6	0,3	2,31	0,3
XI K00–K99						
Ruoansulatuselinten sairaudet – Matmältningsorganens sjukdomar ..	16 877	4,7	361,9	2,2	18,93	2,5
K20–K31 Ruokatorven, mahalaukun ja pohjukaissuolen sairaudet – Matstrupens, magsäckens och tolvfingertarmens sjukdomar	1 248	0,3	25,4	0,2	1,32	0,2
K29 Mahalaukun ja pohjukaissuolen tulehdus – Inflammation i magsäcken och tolvfingertarmen	282	0,1	4,7	0,0	0,25	0,0
K35 Äkillinen umpilisäketulehdus – Akut appendicit	2 149	0,6	23,1	0,1	1,26	0,2
K40–K46 Tyrät – Bräck	5 057	1,4	94,0	0,6	5,28	0,7
K80–K83 Sappirakon ja sappiteiden sairaudet – Sjukdomar i gallblåsan och gallvägarna	2 688	0,7	30,7	0,2	1,65	0,2
XII L00–L99						
Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	4 694	1,3	124,8	0,8	6,01	0,8
L20 Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	414	0,1	9,5	0,1	0,43	0,1
L40, L41 Psoriaasi – Psoriasis	571	0,2	24,1	0,1	1,19	0,2
XIII M00–M99						
Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	123 552	34,1	5 417,6	33,3	272,28	35,2
M00–M25 Nivelisairaudet – Ledsjukdomar	31 988	8,8	1 662,4	10,2	83,23	10,8
M05, M06, M08 Nivelreuma – Reumatoid artrit	1 954	0,5	137,2	0,8	6,07	0,8
M15–M19 Nivelrikko – Artros	12 888	3,6	929,0	5,7	46,48	6,0
M40–M54 Selkäsairaudet – Ryggssjukdomar	50 215	13,8	2 274,0	14,0	113,13	14,6
M45, M46 Selkärankareuma – Pelvospondylit ...	730	0,2	48,8	0,3	2,21	0,3
M47 Spondyloosi – Spondylos	1 529	0,4	146,9	0,9	6,78	0,9
M50 Kaularangan välilevysairaudet – Sjukdomar i halskotpelarens mellan-kotskivor	1 739	0,5	129,5	0,8	6,95	0,9
M51 Muut nikamanvälilevyjen sairaudet – Andra sjukdomar i mellan-kotskivorna ..	8 462	2,3	625,3	3,8	31,75	4,1
M54 Selkäsärky – Ryggvärk	31 223	8,6	974,5	6,0	48,18	6,2

²⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category²⁾</i>		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
		Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 kpl 1 000 st. <i>Total (Thousands)</i>	%	Milj. € € million	%
M75	Hartianseudun pehmytkudossairaudet – Sjukdomstillstånd i skulderled	17 464	4,8	823,6	5,1	43,02	5,6
M79	Fibromyalgia tai muualla luokitattomat muut pehmytkudossairaudet – Fibromyalgi eller andra sjukdomstillstånd i mjukvävnader som ej klassificeras annorstädes	2 570	0,7	86,0	0,5	3,96	0,5
XIV N00–N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen ...	7 387	2,0	146,3	0,9	7,41	1,0
N00–N39	Munuaisten ja virtsaelinten sairaudet – Sjukdomar i njurarna och urinorganen	1 720	0,5	45,4	0,3	2,16	0,3
N70–N98	Naisen sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i de kvinnliga könsorganen	3 750	1,0	66,9	0,4	3,40	0,4
XV 000–099	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlösning och barnsängstid	11 169	3,1	274,8	1,7	13,60	1,8
000–008	Kesken päättynyt raskaus – Graviditet som avslutas med abort	450	0,1	4,9	0,0	0,25	0,0
XVIII R00–R99	Muualla luokittelemattomat oireet yms. – Symtom o.dyl. som ej klassificeras annorstädes	6 337	1,7	170,0	1,0	8,63	1,1
XIX S00–T99	Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	51 484	14,2	2 170,7	13,3	110,14	14,3
³⁾	Murtumat – Frakturer	19 327	5,3	853,1	5,2	41,35	5,4
S62	Ranteen tai käden murtuma – Fraktur på handled och hand	3 721	1,0	109,8	0,7	5,52	0,7
S82	Polven ja/tai säären murtuma – Fraktur på underben, inklusive fotled	4 582	1,3	258,7	1,6	12,55	1,6
S83	Polven alueen niveltien ja siteiden sijoiltaanmeno tms. – Luxation och distorsion i knäets leder och ligament	7 260	2,0	283,5	1,7	15,23	2,0
Muut sairauspuuryhmit – Övriga sjukdomshuvudgrupper –							
<i>Other major diagnostic categories .....</i>		2 035	0,6	79,8	0,5	3,87	0,5
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i>		640	0,2	7,2	0,0	0,42	0,1
Palautukset – Återtagna sjukdagpenningar – <i>Recoveries</i>		.	.	.	.	–14,11	–1,8

³⁾ S02, S12, S22, S32, S42, S52, S62, S72, S82, S92, T02, T08, T10, T12

74. Tietoja osasairauspäivärahoista sairauden mukaan 2008
Uppgifter om partiella sjukdagpenningar sjukdomsvis 2008
Partial sickness allowance data from 2008 analysed by disease

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp <i>Major diagnostic category¹⁾</i>		Alkaneet kaudet Påbörjade perioder <i>Number of spells begun</i>		Korvatut päivät Ersatta dagar <i>Number of days covered</i>		Maksetut päivärahat Utbetalda dagpenningar <i>Benefit expenditure</i>	
		Kpl St. <i>Total</i>	%	Kpl St. <i>Total</i>	%	1 000 € € 1,000	%
Kaikki – Samtliga	– All diseases	1 862	100,0	99 923	100,0	2 903,4	100,0
I A00–B99	Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	5	0,3	241	0,2	6,6	0,2
II C00–D49	Kasvaimet – Tumörer	136	7,3	7 140	7,1	218,0	7,5
IV E00–E99	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	5	0,3	386	0,4	11,1	0,4
V F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	685	36,8	38 553	38,6	1 179,8	40,6
VI–VIII G00–H99	Hermoston sairaudet. Silmän ja sen apuelinten sairaudet. Korvan ja kaulan sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet. Sjukdomar i ögat och närliggande organ. Sjukdomar i örat och mastoiditskottet	85	4,6	4 313	4,3	125,9	4,3
IX I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet – Cirkulationsorganens sjukdomar	90	4,8	4 766	4,8	150,0	5,2
X J00–J99	Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	3	0,2	170	0,2	4,1	0,1
XI K00–K99	Ruoansulatuselinten sairaudet – Mat-smältningsorganens sjukdomar	11	0,6	564	0,6	14,4	0,5
XII L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar	3	0,2	127	0,1	3,4	0,1
XIII M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	661	35,5	34 839	34,9	1 002,3	34,5
XIV N00–N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	6	0,3	223	0,2	5,6	0,2
XV O00–O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Gravitet, förlossning och barnsängstid	1	0,1	49	0,0	1,0	0,0
XIX S00–T99	Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	157	8,4	7 807	7,8	225,6	7,8
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper	– Other categories	14	0,8	745	0,7	24,4	0,8
Tieto puuttuu – Uppgift saknas	– Data unavailable	–	–	–	–	–68,9	–2,4

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

75. Sairauspäivärahopäivät¹⁾ sairauspääryhmän, iän ja sukupuolen mukaan 2008, 1 000 kpl Sjukdagpenningdagar¹⁾ enligt sjukdomshuvudgrupp, ålder och kön 2008, 1 000 st.

Number of days of national sickness allowance payment¹⁾ in 2008 by major diagnostic category, age, and sex (Thousands)

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ²⁾	Kaikki Samtliga All ages		16–44-vuotiaat 16–44-åringar Age 16–44		45–54-vuotiaat 45–54-åringar Age 45–54		55–67-vuotiaat 55–67-åringar Age 55–67	
	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)
Kaikki – Samtliga – All diseases	16 265,2	46,6	5 852,5	45,9	4 951,2	46,1	5 461,4	47,9
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	97,6	56,5	32,8	52,3	30,9	63,1	33,9	54,4
II Kasvaimet – Tumörer	1 023,6	33,5	190,4	34,4	348,8	26,3	484,4	38,2
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	130,8	57,6	32,7	52,7	44,3	56,6	53,8	61,5
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	4 078,0	40,2	2 111,7	41,5	1 129,0	38,7	837,3	39,1
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	753,6	49,9	229,0	43,5	259,0	50,7	265,6	54,6
VII Silmän ja sen apuelinten sairau- det – Sjukdomar i ögat och när- liggande organ	144,6	54,8	34,4	54,1	42,9	57,5	67,2	53,5
VIII Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mas- toidtskottet	49,7	47,8	10,1	40,4	16,0	44,8	23,6	53,0
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	934,2	66,8	129,1	56,5	287,4	65,6	517,8	70,0
X Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	300,0	47,7	86,2	41,3	84,9	46,5	128,9	52,9
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdo- mar	361,9	60,3	136,0	59,3	120,7	59,4	105,2	62,6
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	124,8	50,9	51,0	58,2	37,1	46,6	36,7	45,1
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	5 417,6	45,2	1 431,5	46,5	1 780,0	45,1	2 206,0	44,4
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	146,3	26,3	47,6	24,6	49,5	20,9	49,2	33,3
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	274,8	.	273,2	.	1,6	.	.	.
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	2 170,7	61,3	957,4	67,9	641,1	58,8	572,3	53,2
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories	249,8	48,4	96,4	42,8	75,9	50,2	77,5	53,7
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data un- available	7,2	44,2	3,2	45,6	2,1	49,8	1,9	35,9

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.

Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

76. Osasairauspäivärahopäivät sairauspäryhmän, iän ja sukupuolen mukaan 2008, kpl
Dagar med partiell sjukdagpenning enligt sjukdomshuvudgrupp, ålder och kön 2008, st.
Number of days of payment of partial sickness allowance in 2008 by major diagnostic category, age, and sex

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ¹⁾	Kaikki Samtliga All ages		16–44-vuotiaat 16–44-åringar Age 16–44		45–54-vuotiaat 45–54-åringar Age 45–54		55–67-vuotiaat 55–67-åringar Age 55–67	
	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Yhteensä Samman- lagt Total	Miehet, % Män, % Males (%)
Kaikki – Samtliga – All diseases	99 923	29,1	32 764	33,8	42 187	25,8	24 972	28,6
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	241	34,4	–	–	130	63,8	111	–
II Kasvaimet – Tumörer	7 140	16,4	1 482	19,4	3 468	12,1	2 190	21,1
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	386	44,0	119	39,5	144	–	123	100,0
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	38 553	28,1	15 524	31,5	16 263	24,8	6 766	28,2
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	3 972	29,8	1 283	33,3	1 970	31,8	719	17,9
VII Silmän ja sen apuelinten sairau- det – Sjukdomar i ögat och när- liggande organ	260	27,7	4	–	159	45,3	97	–
VIII Korvan ja kartiolisäkkeen sairau- det – Sjukdomar i örat och mas- toidutskottet	81	–	28	–	53	–	–	–
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	4 766	58,2	819	80,1	2 155	55,4	1 792	51,5
X Hengityselinten sairaudet – And- ningsorganens sjukdomar	170	32,4	–	–	72	–	98	56,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdo- mar	564	38,3	80	–	224	–	260	83,1
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sai- raudet – Hudens och underhudens sjukdomar	127	54,3	43	100,0	26	100,0	58	–
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, side- kudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	34 839	25,7	10 492	36,4	13 836	18,8	10 511	24,2
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sai- raudet – Sjukdomar i urin- och könsorganen	223	38,1	21	100,0	138	–	64	100,0
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barnsängstid	49	.	49	.	–	.	–	.
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät ulkoisten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och vissa följder av yttre orsaker	7 807	40,9	2 495	32,4	3 422	51,3	1 890	33,3
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories	745	31,0	325	18,5	127	56,7	293	33,8

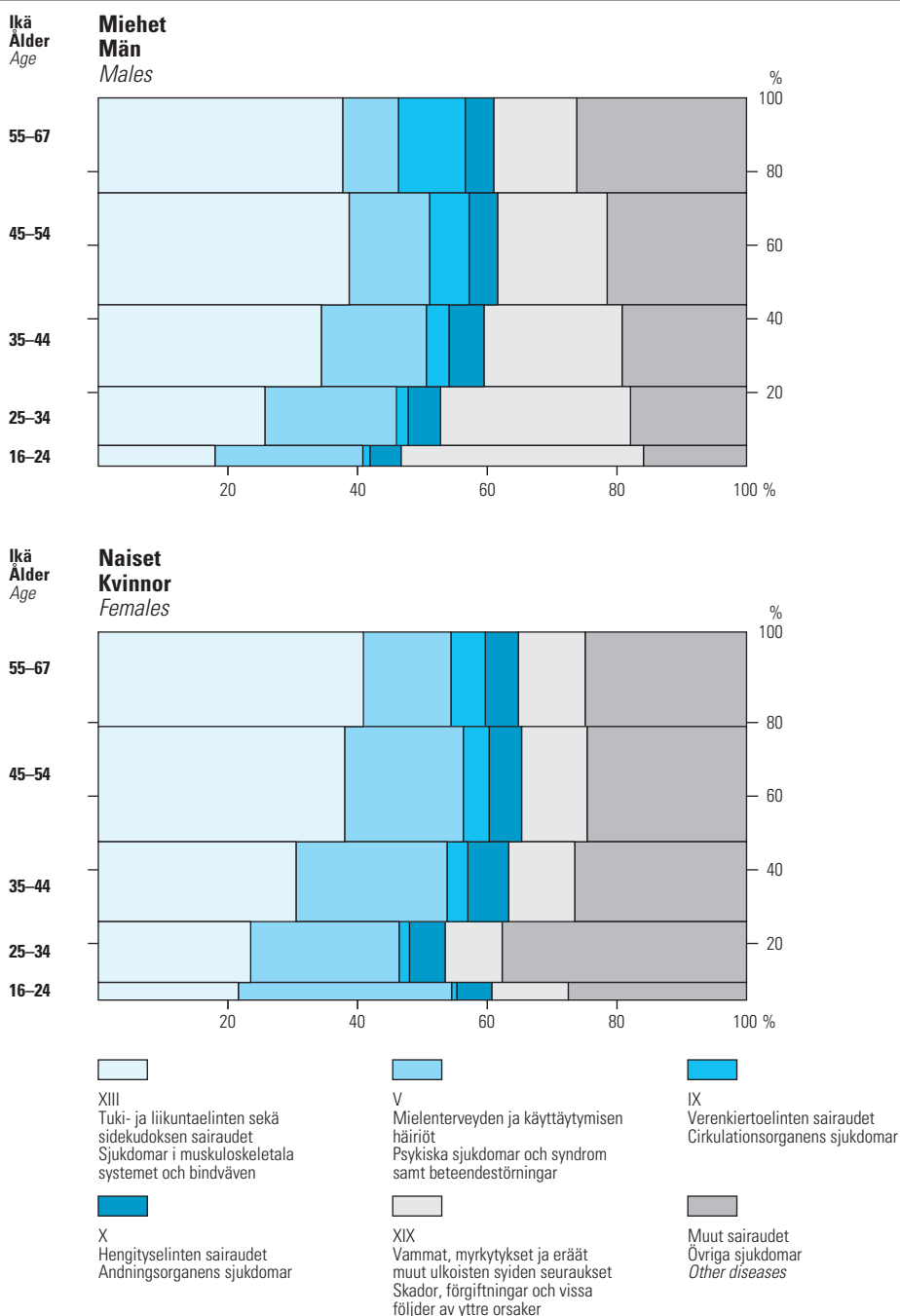
¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 38. Vuonna 2008 alkaneet sairauspäivärahakaudet¹⁾) päivärahasaajan sukupuolen mukaan eri ikä- ja sairauspuoryhmissä, %

Figur 38. År 2008 inledda sjukdagpenningperioder¹⁾) efter mottagarens kön i olika ålders- och sjukdomshuvudgrupper, %

Chart 38. National sickness allowance spells¹⁾) beginning in 2008 by sex, age, and major diagnostic category²⁾) (%)

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

**77. Vuonna 2007 alkaneet sairauspäiväraha-kaudet¹⁾: Kesto sairauspäryhmittäin
De år 2007 inledda sjukdagpenningperiodernas¹⁾ längd i de olika sjukdomshuvudgrupperna**
National sickness allowance spells¹⁾ beginning in 2007 – analysis of number and length of spells by major diagnostic category

Sairauspääryhmä Sjukdomshuvudgrupp Major diagnostic category ²⁾	Kausia, kpl Perioder, st. Number of spells	Päiväraha-kausien kesto, % Dagpenningperiodernas längd, % Length of spells (%)									Kesto keskimäärin, pv/kausii I medeltal, dgr/period Average spell (days)
		Pv (6 pv/vk) – Dgr (6 dgr/v.) – Days (6 per week)									
		1–6	7–12	13–18	19–30	31–60	61–180	181–270	271–		
Kaikki – Samtliga – All diseases	363 770	27,8	15,3	11,6	12,5	13,9	11,0	3,3	4,6	45	
I Tartunta- ja loistaudit – Infektions- och parasitsjukdomar	4 421	45,6	21,4	9,2	9,1	6,9	4,5	1,2	2,0	23	
II Kasvaimet – Tumörer	12 255	12,6	10,8	11,0	14,8	14,6	17,9	10,2	8,2	79	
IV Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihдутasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbnings- och ämnesomsättningsjukdomar	2 624	24,5	18,3	15,0	10,6	9,8	9,5	4,2	8,2	54	
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ..	62 625	23,4	12,6	10,9	11,1	14,0	14,3	5,8	8,1	64	
VI Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	14 407	20,1	13,1	15,4	17,5	13,5	9,1	3,7	7,5	54	
VII Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ.....	4 755	32,5	16,0	20,2	10,4	9,8	6,5	1,4	3,2	31	
VIII Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet – Sjukdomar i örat och mastoidit- skottet	2 022	40,9	24,3	11,5	8,0	5,8	4,4	1,7	3,4	28	
IX Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	16 514	19,6	17,6	14,4	11,6	11,8	13,2	3,4	8,4	57	
X Hengityselinten sairaudet – Andnings- organens sjukdomar	17 546	59,4	16,7	7,4	6,2	4,4	3,0	1,1	1,8	18	
XI Ruoansulatuselinten sairaudet – Matsmältningsorganens sjukdomar ..	16 918	29,1	25,4	17,4	13,3	8,2	4,2	1,0	1,4	23	
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjuk- domar	4 913	39,5	18,3	12,3	11,1	9,1	6,4	1,5	1,8	26	
XIII Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven...	125 984	29,7	15,1	10,4	11,7	14,0	11,4	3,3	4,3	44	
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten taudit – Sjukdomar i urin- och könsorganen	7 112	28,4	19,1	17,8	22,0	8,4	2,5	0,6	1,1	21	
XV Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus – Graviditet, förlossning och barn- sängstid	10 853	22,7	16,2	12,9	18,3	22,0	7,8	0,0	0,0	25	
XIX Vammat, myrkytykset ja eräät ulkois- ten syiden seuraukset – Skador, förgiftningar och följder av yttre orsaker	50 446	20,4	13,8	11,2	15,3	20,9	13,7	2,2	2,5	41	
Muut pääryhmät – Övriga huvudgrupper – Other categories	9 263	39,1	16,4	10,4	9,9	9,8	8,1	2,5	3,8	35	
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data un- available	1 112	44,5	19,4	12,8	8,9	7,8	3,3	1,4	1,9	23	

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

78. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 31.12.2005–2008**Rätt till specialersättning för läkemedel sjukdomsvis, 31.12.2005–2008***Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance at year-end 2005–2008*

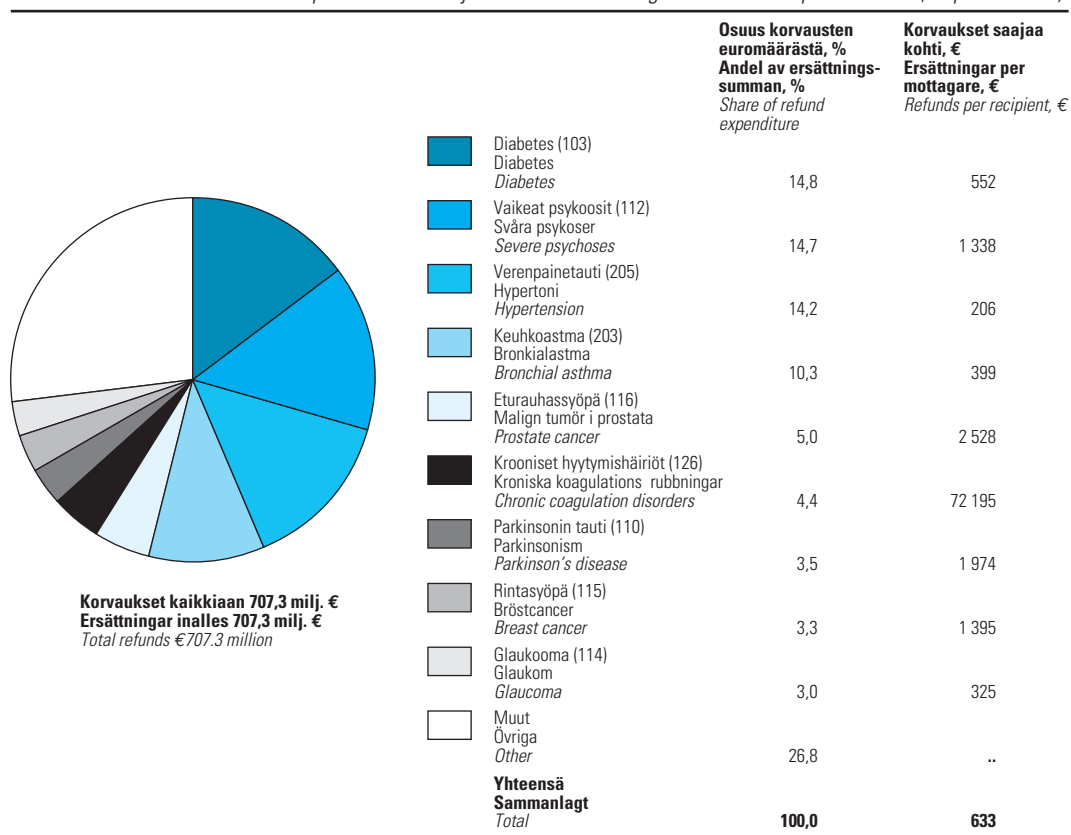
Sairaus Sjukdom Disease ¹⁾	Lukumäärä – Antal – Number			
	2005	2006	2007	2008
Alempaan erityiskorvaukseen (75/72 %)²⁾ oikeuttavat sairaudet – Rätt till lägre specialersättning (75/72 %)²⁾ – Diseases conferring entitlement to lower special refund (75/72%)²⁾	1 256 386	1 262 771	1 263 144	1 266 186
201. Krooninen sydämen vajaatoiminta – Kronisk hjärtsufficiens ...	60 417	56 658	52 881	49 444
202. Reumaattiset niveltulehdukset ja hajapesäkkeiset sidekudostaudit – Reumatoida artriter och disseminerade sjukdomar i bindväv	83 640	85 689	88 011	90 109
203. Krooninen keuhkoastma ja kr. obstruktiiviset keuhkosairaudet – Kronisk bronkialastma och kroniska obstruktiva lungsjukdomar	215 854	218 693	220 674	223 726
205. Krooninen verenpainetauti – Kronisk hypertoni	506 739	508 764	508 630	509 463
206. Krooninen sepelvaltimotauti – Kronisk koronarkärlsjukdom	195 803	195 684	194 355	193 337
207. Krooniset sydämen rytmihäiriöt – Kronisk hjärtarytmi	47 060	46 915	46 480	46 274
208. Haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti – Ulcerös kolit och Crohns sjukdom	26 883	28 477	30 051	31 703
211. Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt – Familjär hyperkolesterolemi	5 245	5 252	5 232	5 226
212. Kihti – Gikt	14 299	13 771	13 261	12 736
213. Krooniseen sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö – Rubbning i fettmetabolismen i samband med kronisk koronarkärlsjukdom	100 446	102 868	103 569	104 168
Ylempään erityiskorvaukseen (100 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till högre specialersättning (100 %) – Diseases conferring entitlement to higher special refund (100%)	610 859	630 530	649 333	674 468
101. Aivolisäkkeen etulohkon vajaatoiminta – Bristfällig funktion i hypofysens framlob	2 484	2 577	2 624	2 726
103. Diabetes	170 794	177 366	184 504	197 598
104. Kilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig sköldkörtelfunktion	84 072	85 020	85 420	85 851
106. Lisäkilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig bisköldkörtelfunktion	2 146	2 157	2 152	2 138
107. Pernisioösi anemia – Perniciös anemi	18 361	18 297	18 140	18 066
109. MS-tauti – Multipel skleros	4 153	4 346	4 775	5 278
110. Parkinsonin tauti – Parkinsonism	14 638	14 882	15 083	15 439
111. Epilepsia yms. kouristustilat – Epilepsi och andra krampstillstånd	54 244	55 291	56 370	57 580
112. Psykoosit – Psykosier	90 290	92 716	94 357	95 788
113. Henkisesti kehitysvammaisilla esiintyvät levottomuustilat – Orostillstånd vid mental retardation	8 530	8 545	8 539	8 506
114. Glaukooma – Glaukom	70 529	72 223	74 088	76 103
115. Rintasyöpä – Bröstcancer	18 750	20 663	22 566	24 387
116. Eturauhassyöpä – Prostatacancer	15 932	17 263	18 254	19 021
117. Leukemiat ja pahanlaatuiset imukudostaudit – Leukemier och maligna sjukdomar i lymfatisk vävnad	10 914	11 830	12 594	13 363
119. Trigeminus- tai glossofaryngikusneuralgia – Trigeminus- eller glossofaryngisk neuralgi	2 124	2 152	2 201	2 242
121. Sukurauhasten vaikea vajaatoiminta – Svårt nedsatt könskörtelfunktion	7 033	6 903	6 822	6 709
123. D-vitamiinin krooniset aineenvaihduntahäiriöt – Kroniska störningar i D-vitaminmetabolismen	5 617	5 949	6 235	6 616
127. Elin- tai kudossiirron jälkitila – Följdtillstånd av transplantation	3 655	3 853	4 050	4 164
128. Gynekologiset syövät – Gynekologisk cancer	2 095	2 248	2 425	2 538
130. Muut pahanlaatuiset kasvaimet – Andra maligna tumörer	7 294	8 316	9 422	10 747
132. Sarkoidoosi – Sarkoidos	3 405	3 447	3 477	3 529
138. Munuaisten vajaatoimintaan liittyvä vaikea anemia – Svår anemi i samband med njurinsufficiens	4 151	4 333	4 621	4 904
Muut – Övriga sjukdomar – Other diseases	9 648	10 153	10 614	11 175

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).²⁾ Korvausprosentti aleni 75:stä 72:een 1.1.2006.

Ersättningsprocenten sjönk från 75 till 72 1.1.2006.

The rate of refund was lowered from 75% to 72% with effect from 1 January 2006.

Lähde: SVT. Kela: Lääkkeiden korvausoikeudet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Läkemedel och ersättningsrättigheter www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 39. Lääkekorvaukset yleisimmissä erityiskorvauksiin oikeuttavissa sairauksissa 2008 (avohoito)**Figur 39. Läkemedelsersättningar vid de vanligaste sjukdomarna med rätt till specialersättning 2008 (öppenvård)****Chart 39. Refunds of medicine expenses 2008: Major diseases conferring entitlement to special refund (outpatient care)**

Huom. Tiedot lääkekorvauksista ovat niistä henkilöistä, jotka ovat ostaneet näitä lääkkeitä vuonna 2008.

Anm. Uppgifterna om läkemedelsersättningar avser dem som köpt specialersättningsgilla läkemedel 2008.

N.B. Included in the data are persons who in 2008 purchased medicines for the above conditions.

Lähde: SVT, Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

79. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet iän mukaan 31.12.2008**Rätt till specialersättning för läkemedel vid olika sjukdomar enligt ålder, 31.12.2008***Diseases conferring entitlement to free or nearly free medicines under national health insurance, by age of beneficiary, at year-end 2008*

Sairaus Sjukdom <i>Disease¹⁾</i>	Kaikki Samtliga <i>All ages</i>	0–14- vuotiaat 0–14 år <i>Age 0–14</i>	15–44- vuotiaat 15–44 år <i>Age 15–44</i>	45–64- vuotiaat 45–64 år <i>Age 45–64</i>	Yli 64- vuotiaat Över 64 år <i>Age 65 and over</i>	% väestöstä % av befolkningen <i>% of population</i>
Lukumäärä – Antal – Both sexes						
Alempaan erityiskorvaukseen (72 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till lägre specialersättning (72 %) – Diseases conferring entitlement to lower special refund (72%)	1 266 186	22 719	108 794	420 128	714 545	.
201. Krooninen sydämen vajaatoiminta – Kronisk hjärt- insufficiens	49 444	545	1 962	7 117	39 820	9,3
202. Reum. niveltulehdukset ja hajapesäkkeiset side- kudostaudit – Reumatoida artriter och disseminerade sjukdomar i bindväv	90 109	1 469	15 865	36 318	36 457	16,9
203. Kr. keuhkoastma ja kr. obstruktiviset keuhkosairaudet – Kr. bronkialastma och kr. obstruktiva lungsjukdomar	223 726	19 725	52 617	74 846	76 538	42,0
205. Krooninen verenpainetauti – Kr. hypertoni	509 463	142	20 375	203 881	285 065	95,7
206. Krooninen sepelvaltimotauti – Kronisk koronarkärl- sjukdom	193 337	8	1 159	42 564	149 606	36,3
207. Kr. sydämen rytmihäiriöt – Kr. hjärtarytmi	46 274	337	1 478	10 842	33 617	8,7
208. Haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti – Ulcerös kolit och Crohns sjukdom	31 703	378	13 322	12 773	5 230	6,0
211. Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt – Familjär hyperkolesterolemi	5 226	110	1 100	1 906	2 110	1,0
212. Kihti – Gikt	12 736	4	334	4 019	8 379	2,4
213. Kr. sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö – Rubbning i fettmetabolismen i samband med kr. koronarkärlsjukdom	104 168	1	582	25 862	77 723	19,6
Ylempään erityiskorvaukseen (100 %) oikeuttavat sairaudet – Rätt till högre specialersättning (100 %) – Diseases conferring entitlement to higher special refund (100%)	674 468	10 868	101 943	241 300	320 357	.
103. Diabetes	197 598	3 840	21 653	73 426	98 679	37,1
104. Kilpirauhasen vajaatoiminta – Bristfällig sköldkör- telfunktion	85 851	574	11 302	34 217	39 758	16,1
107. Pernisioösi anemia – Perniciös anemi	18 066	15	649	4 300	13 102	3,4
110. Parkinsonin tauti – Parkinsonism	15 439	3	123	3 386	11 927	2,9
111. Epilepsia yms. kouristustilat – Epilepsi och andra krampstillstånd	57 580	4 005	19 972	20 234	13 369	10,8
112. Psykoosit – Psykoser	95 788	233	27 672	41 651	26 232	18,0
113. Älyllisesti kehitysvammaisilla esiintyvät käyttäytymisen häiriöt – Beteendestörningar vid mental retardation	8 506	304	2 242	4 171	1 789	1,6
114. Glaukooma – Glaukom	76 103	86	1 704	14 474	59 839	14,3
115. Rintasyöpä – Bröstcancer	24 387	–	981	11 940	11 466	4,6
Muut sairaudet – Övriga sjukdomar – <i>Other dis- eases</i>	95 150	1 808	15 645	33 501	44 196	17,9
Henkilöitä, joilla on oikeus erityiskorvaukseen – Personer med rätt till specialersättning – People entitled to						
luokassa 72 % – 72 %-kategorin – <i>72% refund</i>	919 323	22 494	103 515	337 024	456 290	172,6
luokassa 100 % – 100 %-kategorin – <i>100% refund</i> ..	575 613	10 264	91 990	208 072	265 287	108,1
luokassa 72 ja/tai 100 % – 72 %- och/eller 100 %- kategorin – <i>72% and/or 100% refund</i>	1 240 721	32 096	184 317	464 931	559 377	233,0

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).Lähde: SVT. Kela: Lääkkeiden korvausoikeudet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Läkemedel och ersättningsrättigheter www.fpa.fi/statistik.

80. Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet: Kustannukset, korvaukset ja korvauksen saajat korvaus-oikeuksittain 2000–2008**Begränsat grundersättningsgilla läkemedel: Kostnader, ersättningar och ersättningstagare enligt ersättningsrätt 2000–2008***Medicines with limited basic reimbursability: Expenditure, refunds and number of beneficiaries according to basis of entitlement in 2000–2008*

Vuosi (ostoajankohta) År (inköpstidpunkt) Year (time of purchase)	Saajia Mottagare No. of bene- ficiaries	Kustannukset ¹⁾ , milj. € Kostnader ¹⁾ , milj. € Expenditure ¹⁾ , € million	Korvaukset ²⁾ Ersättningar ²⁾ Refunds ²⁾	
Lääke (korvausoikeus) Läkemedel (ersättningsrätt) Medicine (basis of entitlement)			Milj. € € million	Saajaa kohti, € Per mottagare, € Per beneficiary, €
2000	10 093	23,42	20,02	1 984
2001	13 397	31,08	25,61	1 911
2002	21 464	36,43	28,42	1 324
2003	33 497	63,79	50,47	1 507
2004	45 767	94,12	75,87	1 658
2005	47 936	117,35	95,86	2 000
2006	93 331	125,96	98,23	1 052
2007	138 858	167,93	119,81	863
2008	150 715	199,84	142,52	946
2008				
Kaikkiaan – Inalles – Total	150 715	199,84	142,52	946
303. MS-taudin hoito (mm. interferoni beeta) – Behandling av multipel skleros (bl.a. betainterferon) – <i>Medicines used in the treatment of multiple sclerosis (incl. interferon beta)</i>	3 023	37,39	32,40	10 718
307. Alzheimerin taudin hoito (mm. donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini, memantiini) – Behandling av Alzheimers sjukdom (bl.a. donepezil, rivastigmin, galantamin, memantin) – <i>Medicines used in the treatment of Alzheimer's disease (incl. donepezil, rivastigmine, galantamine and memantine)</i>	39 311	51,88	30,63	779
308. Erektiohäiriöiden hoito (mm. alprostadiili, sildenafili, tadalafil, vardenafiili) – Behandling av erektionsstörningar (bl.a. alprostadil, sildenafil, tadalafil, vardenafil) – <i>Medicines used in the treatment of erectile dysfunction (incl. alprostadil, sildenafil, tadalafil, vardenafil)</i>	2 744	0,95	0,45	164
310. Liikalihavuuden hoito (orlistaat, sibutramiini) – Behandling av fetma (orlistat, sibutramin) – <i>Medicines used in the treatment of obesity (orlistat, sibutramine)</i>	1 783	0,63	0,31	174
313. Reumasairauksien hoito (mm. adalimumabi, anakinra, etanersepti) – Behandling av reumatiska sjukdomar (bl.a. adalimumab, anakinra, etanercept) – <i>Medicines used in the treatment of rheumatic diseases (incl. adalimumab, anakinra, etanercept)</i> ..	3 951	52,18	44,73	11 321
315. Suuren veritulppavaaran aiheuttavien sairauksien hoito (klopidogreeli ³⁾) – Behandling av sjukdomar som föranleder stor risk för blodpropp (klopidogrel ³⁾) – <i>Medicines used in the treatment of diseases linked to a high risk of thrombosis (clopidogrel³⁾)</i> ..	4 103	2,79	1,43	349
317. Ihosairauksien hoito (mm. pimekrolimuusi-, takrolimuusivoide) – Behandling av hudsjukdomar (bl.a. pimekrolimus-, takrolimus-salva) – <i>Medicines used in the treatment of skin diseases (incl. pimecrolimus and tacrolimus ointments)</i>	3 077	1,03	0,59	191
Reseptimerkinnällä korvatut – Ersättning mot anteckning i receptet – <i>Reimbursed on the basis of a special indication on the prescription</i>	93 687	32,83	14,81	158
Klopidogreeli ³⁾ – Klopidogrel ³⁾ – <i>Clopidogrel³⁾</i>	7 805	1,88	0,86	110
Atorvastatiini ⁴⁾ – Atorvastatin ⁴⁾ – <i>Atorvastatin⁴⁾</i>	51 035	19,54	8,83	173
Rosuvastatiini ⁴⁾ – Rosuvastatin ⁴⁾ – <i>Rosuvastatin⁴⁾</i>	36 643	11,21	4,95	135

¹⁾ Ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista. – Före utbetalning av sjukförsäkringsersättning. – *Pre-refund expenditure.*²⁾ Peruskorvauksen lisäksi sisältää myös lisäkorvaukset. – Inkluderar både grund- och tilläggsersättningar. – *Includes both basic and additional refunds.*³⁾ Klopidogreeli on rajoitetusti peruskorvattu lääke korvausoikeudella 315 tai reseptimerkinnällä ja rajoitetusti erityiskorvattu korvausoikeudella 280. Klopidogrel är ett läkemedel som är begränsat grundersättningsgillt mot ersättningskoden 315 eller mot anteckning i receptet och begränsat specialersättningsgillt mot koden 280.*Clopidogrel has limited basic reimbursability on the basis of a special indication on the prescription or under code 315, and limited special reimbursability under code 280.*⁴⁾ Atorvastatiini ja rosuvastatiini ovat 1.10.2006 alkaen reseptimerkinnällä korvattavia lääkkeitä vaikeahoitoisen rasva-aineenvaihdunnan häiriön hoidossa. Fr.o.m. 1.10.2006 ger atorvastatin och rosuvastatin rätt till ersättning mot anteckning i receptet vid behandling av svårbehandlad rubbing i fettmetabolismen. Since 1 October 2006, reimbursements have been available, subject to an indication on the prescription by the prescribing doctor, for atorvastatin and rosuvastatin used to treat difficult-to-control dyslipidaemia.Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

81. Sairausvakuutuksen korvaamien lääkkeiden käyttö avohoidossa lääkeryhmittäin 2008¹⁾
Användningen av ersättningsgilla läkemedel inom öppenvården enligt läkemedelsgrupp 2008¹⁾
Utilization of medicines reimbursable under the National Health Insurance scheme in outpatient care in 2008¹⁾

Lääkeryhmä (ATC-luokka) Läkemedelsgrupp (ATC-klass) Category (ATC group)	Korvauksia saaneita Mottagare av läkemedels- ersättning No. of recipients	Kokonais- kustannukset ²⁾ , milj. € Kostnader totalt ²⁾ , milj. € Total expenditure ²⁾ , € million
Kaikkiaan – Inalles – Total	3 714 379	1 762,4
A Ruoansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet – Läkemedel vid matsmältningsorganens sjukdomar och ämnesomsättningssjukdomar – <i>Alimentary tract and metabolism</i>		
Mahahaavalääkkeet – Medel vid magsår – <i>Antilulcerants</i>	900 481	219,1
Diabeteslääkkeet – Antidiabetika – <i>Drugs used in diabetes</i>	502 039	64,4
Insuliinit – Insulin – <i>Insulins</i>	269 181	118,7
Muut diabeteslääkkeet – Andra antidiabetika – <i>Other drugs used in diabetes</i>	98 714	78,3
Muut diabeteslääkkeet – Andra antidiabetika – <i>Other drugs used in diabetes</i>	215 290	40,4
C Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet – Läkemedel vid hjärt- och blodkärlssjukdomar – <i>Cardio-vascular system</i>	1 368 249	340,3
Diureetit eli nesteenpoistolääkkeet – Diuretika – <i>Diuretics</i>	305 992	12,0
Beetasalpaajat – Betablockerare – <i>Beta blocking agents</i>	681 784	52,3
Kalsiuminestäjät – Kalciumantagonister – <i>Calcium antagonists</i>	312 442	38,9
Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavat lääkeaineet – Läkemedelssubstanser som påverkar renin-angiotensinsystemet – <i>Drugs acting on the renin-angiotensin system</i>	702 257	136,9
Kolesterolia alentavat lääkkeet – Kolesterolsänkande medel – <i>Hypolipidaemics</i>	622 209	79,3
D Ihotautilääkkeet – Läkemedel vid hudsjukdomar – <i>Dermatologicals</i>	416 978	19,5
G Sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeet, sukupuolihormonit – Läkemedel vid sjukdomar i urin- och könsorgan, könshormoner – <i>Genito-urinary system and sex hormones</i>	590 783	83,5
Estrogeenit – Östrogener – <i>Oestrogens</i>	286 983	23,8
Keltarauhashormonin ja estrogeenin yhdistelmät – Gestagener i kombination med östrogener – <i>Progestogen/oestrogen combinations</i>	88 141	9,7
J Systeemisesti vaikuttavat infektiolääkkeet – Infektionsläkemedel med systemisk verkan – <i>General anti-infectives (systemic)</i>	1 827 279	58,3
Bakteerilääkkeet – Antibakteriella medel – <i>Antibacterials</i>	1 763 879	47,3
Tetrasykliinit – Tetracykliner – <i>Tetracyclines</i>	308 209	3,7
Amoksisilliini ja penisilliini sulalaisaineineen – Amoxicillin, penicillin och därmed besläktade substanser – <i>Amoxicillin, penicillin and related substances</i>	921 240	17,3
Kefalosporiinit – Cefalosporiner – <i>Cephalosporins</i>	529 590	10,3
Makrolidit – Makrolider – <i>Macrolides</i>	330 499	7,1
L Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat – Cytostatika och immunsuppressiva medel – <i>Antineoplastic and immunomodulating agents</i>	93 165	227,7
Solunsalpaajat – Cytostatika – <i>Antineoplastic agents</i>	12 348	36,5
M Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet – Läkemedel vid muskuloskeletala sjukdomar – <i>Musculoskeletal system</i>	1 505 281	87,0
Tulehduskipulääkkeet – Antiinflammatoriska medel – <i>Anti-inflammatory agents</i>	1 348 023	48,0
N Hermostoon vaikuttavat lääkkeet – Läkemedel med verkan på nervsystemet – <i>Central nervous system</i>	1 097 516	378,1
Migreenilääkkeet – Medel mot migrän – <i>Antimigraine drugs</i>	68 643	13,2
Epilepsialääkkeet – Antiepileptiska medel – <i>Antiepileptics</i>	152 070	61,7
Psykoosilääkkeet – Antipsykotiska medel – <i>Antipsychotics</i>	138 155	111,6
Depressiolääkkeet – Antidepressiva medel – <i>Antidepressants</i>	408 513	59,8
R Hengityselinten sairauksien lääkkeet – Läkemedel vid sjukdomar i andningsorganen – <i>Respiratory system</i>	862 344	158,1
Astmalääkkeet – Medel vid astma – <i>Antiasthmatics</i>	455 231	131,4
S Silmä- ja korvatautien lääkkeet – Läkemedel vid ögon- och öronsjukdomar – <i>Ophthalmologicals and otologicals</i>	280 366	32,4
Silmänpainetaudin lääkkeet – Medel vid glaukom – <i>Antiglaucoma preparations</i>	73 461	23,8
Muut pääryhmät yhteensä – Övriga huvudgrupper sammanlagt – <i>Other groups, total</i>	854 314	158,6

¹⁾ Tilastointi ostoajankohdan mukaan.
 Statistikföring enligt inköpstidpunkt.
Data compiled according to the time of purchase.
²⁾ Ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.
 Före utbetalning av sjukförsäkringsersättningen.
Pre-refund expenditure.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Recept och ersatta läkemedel www.fpa.fi/statistik.

4.4 Korvaukset ammateittain

Sairausvakuutusjärjestelmästä saadaan ammattikoh-
taista tietoa sairaus- ja vanhempainpäivärahoista.

Osasairauspäivärahan saajien sekä vanhempainpäivä-
rahoja saaneiden isien ammattitieto perustuu kokonais-
aineistoon. Sairauspäivärahan saajien ja vanhempain-
päivärahaa saaneiden äitien ammattitiedot perustuvat
otokseen. Otokseen kuuluvat kaikki jokaisen kuukauden
kahtena tietynä päivän syntyneet henkilöt eli n. 6,6 %
väestöstä. Otokseen kuuluvan henkilön sairaus- tai van-
hempainpäivärahakemuksen tallentuminen järjestel-
mään edellyttää ammatin rekisteröintiä. Kokonaisaineis-
ton ammattijakauma lasketaan otoksesta saatujen pro-
senttiosuuksien mukaan.

Ammattiluokitus. Kelan ammattiluokitus perustuu poh-
joismaiseen ammattiluokitteluun, jota on jonkin verran
täydennetty Kelassa. Ammattiluokitusta on selostettu
tarkemmin eläkkeiden yhteydessä (s. 113).

Ammattikäsite. Sairaus- ja vanhempainpäivärahaa ha-
kevan henkilön ammatiksi merkitään henkilön viimek-
si harjoittama ammatti. Jos hakija ei viimeisten viiden
vuoden aikana ole toiminut ammatissa, merkitään hänet
ammatissa toimimattomaksi. Ammatin harjoittamiseksi
katsotaan vähintään kolmen tunnin osapäivätyö ja vä-
hintään neljä kuukautta vuodessa kestävä työ.

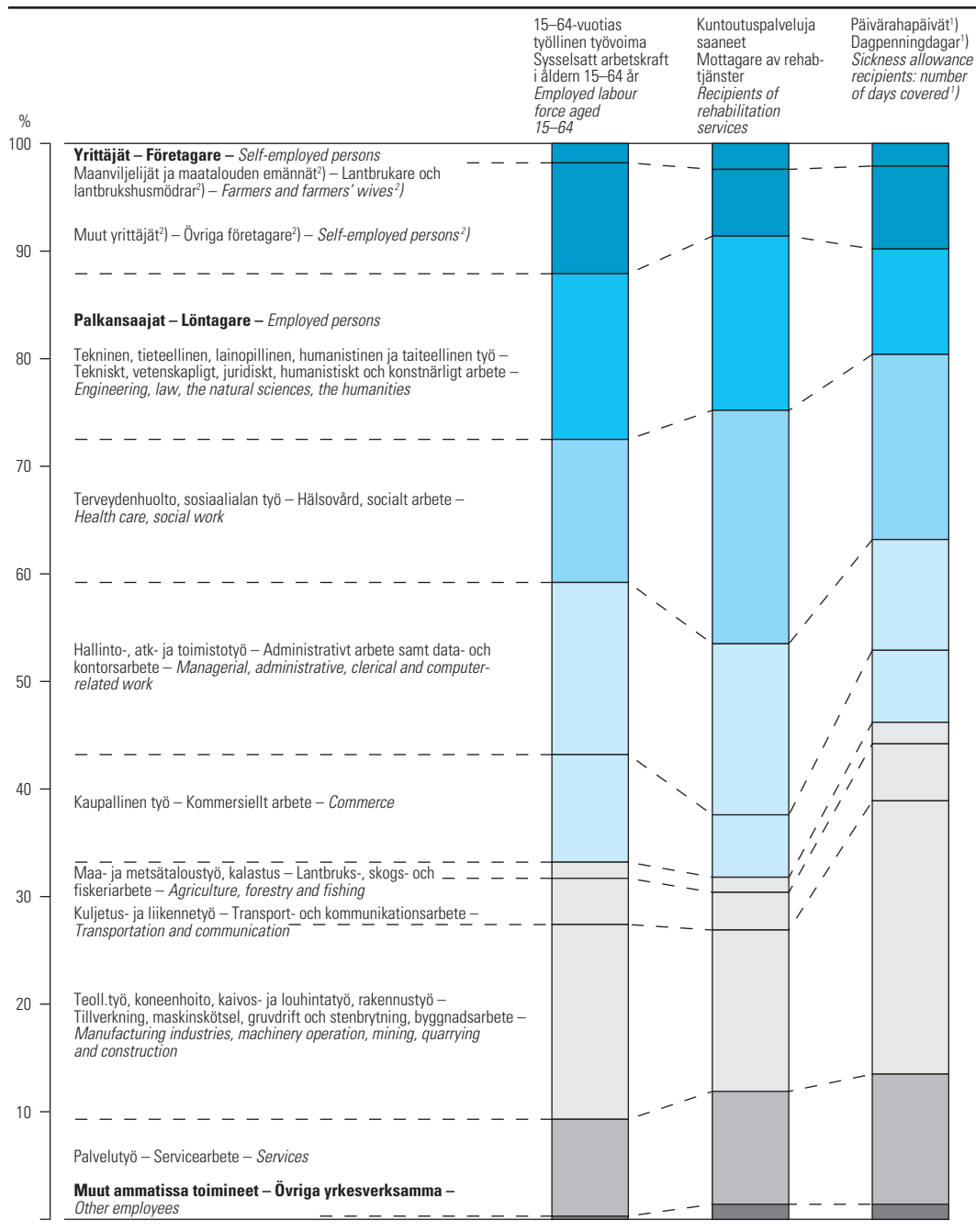
4.4 Ersättningar yrkesvis

Sjukförsäkringssystemet ger yrkesspecifika uppgifter för
sjuk- och föräldradagpenningarnas vidkommande.

Då det gäller personer som haft partiell sjukdagpen-
ning och fäder som fått föräldradagpenning baserar sig
uppgiften om yrke på det totala materialet. Då det gäl-
ler personer som haft sjukdagpenning och mödrar som
fått föräldradagpenning baserar sig uppgiften om yrke
på ett urval. I urvalet ingår alla de personer som är föd-
da någondera av två angivna dagar i varje månad, dvs.
ca 6,6 % av befolkningen. För att en ansökan om sjuk-
eller föräldradagpenning som gjorts av en person som
ingår i urvalet ska kunna sparas i systemet förutsätts att
yrket registreras. Yrkesfördelningen för det totala mate-
rialet beräknas enligt procentandelarna i urvalet.

Yrkesklassificering. FPA:s yrkesklassificering grundar sig
på den nordiska yrkesklassificeringen, som i någon mån
kompletterats av FPA. För yrkesklassificeringen redogörs
närmare i samband med pensionerna (sid. 113).

Yrkesbegreppet. För sökande av sjuk- och föräldradag-
penningar antecknas det yrke personen senast utövat.
En sökande som inte yrkesarbetat under de fem senaste
åren hänförs till kategorin icke yrkesverksamma. Som yr-
kesutövning räknas minst tre timmars deltidsarbete och
arbete som varar minst fyra månader per år.

Kuvio 40. Sairauspäiväraha- ja kuntoutustilastojen vertailu ammatin ja ammattiaseman mukaan 2008**Figur 40. Jämförelse enligt yrke och yrkesställning mellan sjukdagpenning- och rehabiliteringsstatistikerna 2008**
Chart 40. National sickness allowance and rehabilitation beneficiaries by occupation and position of beneficiary, 2008

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde: SVT. TK: Työvoimatutkimus 2008; SVT. Kela: Kelan kuntoutus / Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2008; FOS. FPA: FPA-rehabilitering / Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik.

82. Vuonna 2008 alkaneet sairauspäiväraha- ja korvatut päivät päivärahansaajan ammatin, ammattiaseman ja sukupuolen mukaan¹⁾**År 2008 påbörjade sjukdagpenningperioder och ersatta dagar efter mottagarens yrke, yrkesställning och kön¹⁾***National sickness allowance spells and days – analysis by occupation, position, and sex of beneficiary, 2008¹⁾*

Ammatti ja ammattiasema Yrke och yrkesställning Occupation and position	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder Number of spells begun			Korvatut päivät Ersatta dagar Number of days covered			15–64-vuotias työllinen työvoima, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Kpl St. Total	Miehet, % Män, % Males (%)	%	1 000 kpl 1 000 st. Total (Thousands)	Miehet, % Män, % Males (%)	%	
Yhteensä – Sammanlagt – All beneficiaries	362 661		42,0	16 265,2		46,6	
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	340 342	100,0	42,0	14 588,3	100,0	46,6	100,0
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät²⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete²⁾ – Self-employed persons in agriculture, forestry and fishing²⁾...	7 848	2,3	60,6	384,2	2,6	58,3	2,8
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ²⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmödrar ²⁾ – Farmers and farmers' wives ²⁾	6 740	2,0	60,7	311,6	2,1	57,0	1,8
Muut ²⁾ – Övriga ²⁾ – Others ²⁾	1 108	0,3	60,3	72,6	0,5	63,8	1,0
Muut yrittäjät²⁾ – Övriga företagare²⁾ – Self-employed persons in other industries²⁾	18 989	5,6	57,4	1 052,2	7,2	60,1	9,3
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	310 971	91,4	40,5	12 955,6	88,8	45,0	87,9
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	38 489	11,3	39,1	1 430,1	9,8	43,4	15,4
Terveystyö, sosiaalialan työ – Hälsovård, socialt arbete – Health care, social work	68 388	20,1	7,8	2 513,4	17,2	8,7	13,3
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – Managerial, administrative, clerical and computer-related work	40 264	11,8	26,3	1 503,3	10,3	26,9	16,0
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce	24 037	7,1	26,4	969,7	6,6	29,1	10,0
Maa- ja metsätaloustyö, kalastus – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	5 585	1,6	53,3	290,2	2,0	60,5	1,5
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport- och kommunikationsarbete – Transportation and communication	16 478	4,8	75,7	772,3	5,3	81,4	4,3
Teoll. työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennustyö – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	78 586	23,1	78,8	3 705,9	25,4	82,3	18,1
Palvelutyö – Servicearbete – Services	39 144	11,5	28,7	1 770,8	12,1	25,6	9,0
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkesverksamma – Other employees	2 534	0,7	49,2	196,3	1,3	58,9	0,3
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	10 135		41,7	917,0		45,7	
Perheenemännät – Husmödrar – Homemakers	394		19,3	39,8		12,1	
Opiskelijat – Studerande – Students	6 812		39,9	555,1		43,2	
Muut – Övriga – Others	2 929		48,8	322,1		54,2	
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassificerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	12 184		43,9	759,9		47,2	

¹⁾ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
Innefattar inte partiell sjukdagpenning eller FöPL-sjukdagpenning.
Not including partial sickness allowances or sickness allowances payable under the YEL Act.

²⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Huom. Tieto ammatista ja ammattiasemasta perustuu otantaan.
Anm. Uppgifterna om yrke och yrkesställning är urvalsbaserade.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2008.
Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2008.

83. Vuonna 2008 alkaneet osasairauspäivärahakaudet ja korvatut päivät päivärahansaajan ammatin, ammattiaseman ja sukupuolen mukaan

År 2008 påbörjade perioder med partiell sjukdagpenning och antal ersatta dagar efter mottagarens yrke, yrkesställning och kön

Partial sickness allowance: Analysis of spells of payment beginning in 2008 and days covered by occupation, position, and sex of beneficiary

Ammatti ja ammattiasema Yrke och yrkesställning Occupation and position	Alkaneet kaudet Påbörjade perioder Number of spells begun		Korvatut päivät Ersatta dagar Number of days covered		15–64-vuotias työllinen työvoima, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)	
	Kpl St. Total	Miehet, % Män, % Males (%)	Kpl St. Total	Miehet, % Män, % Males (%)		
		%		%		
Yhteensä – Sammanlagt – All beneficiaries	1 862		29,2	99 923	29,1	
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	1 841	100,0	29,1	98 679	100,0	29,0
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät¹⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete¹⁾ – Self-employed persons in agriculture, forestry and fishing¹⁾...	32	1,7	56,3	1 917	1,9	56,2
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ¹⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmodrar ¹⁾ – Farmers and farmers' wives ¹⁾	24	1,3	45,8	1 384	1,4	44,6
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	8	0,4	87,5	533	0,5	86,5
Muut yrittäjät¹⁾ – Övriga företagare¹⁾ – Self-employed persons in other industries¹⁾	119	6,5	43,7	7 049	7,1	46,1
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	1 687	91,6	27,6	89 587	90,8	27,1
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	193	10,5	34,2	10 279	10,4	34,9
Terveystieteiden, sosiaali- ja terveysalan työ – Hälsovård, socialt arbete – Health care, social work	517	28,1	3,3	28 218	28,6	2,3
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – Managerial, administrative, clerical and computer-related work	284	15,4	21,5	15 359	15,6	20,1
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce	120	6,5	26,7	6 168	6,3	26,6
Maa- ja metsätaloustyö, kalastus – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	25	1,4	36,0	1 267	1,3	32,8
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport och kommunikationer – Transportation and communication	55	3,0	58,2	3 126	3,2	59,9
Teoll. työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennus-työ – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	312	16,9	68,9	15 807	16,0	70,4
Palvelutyö – Servicearbete – Services	181	9,8	18,8	9 363	9,5	20,1
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkesverksamma – Other employees	3	0,2	.	126	0,1	.
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	4	25,0	25,0	258	27,9	27,9
Opiskelijat – Studerande – Students	4			258		
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassificerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	17	41,2	986	44,7		

¹⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.kela.fi/tilastot, SVT. TK: Työvoimatutkimus 2008.

Källa: FOS. FPA: Sjukdagpenning www.fpa.fi/statistik, FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2008.

4.5 Työterveyshuolto ja opiskelijoiden terveydenhuolto

Työnantajalla on sairausvakuutuslain nojalla oikeus korvauksiin järjestämänsä työterveyshuollon kustannuksista. Yrittäjälle korvataan osa yrittäjän oman työterveyshuollon kustannuksista. Sairausvakuutuksen varoista maksetaan korvauksia myös yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijoiden terveydenhuollosta.

Työterveyshuollon kehitystä selostetaan liitteessä 2.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan työterveyshuoltotilasto (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Työnantajan järjestämä työterveyshuolto

Työterveyshuoltolaki velvoittaa työnantajan järjestämään työntekijöidensä työterveyshuollon työstä johtuvien terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työnantaja voi vapaaehtoisesti järjestää työntekijöilleen sairaanhoitoa ja muuta terveydenhuoltoa. Näiden terveydenhuoltopalvelujen kokonaisuudesta käytetään nimitystä *työterveyshuolto*.

Työnantajalla on sairausvakuutuslain nojalla oikeus saada korvausta järjestämänsä työterveyshuollon tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista. Korvaus määräytyy työntekijäkohtaisen laskennallisen enimmäismäärän mukaan. Enimmäismäärät määritellään ns. hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamiseksi tarvittavien voimavarojen perusteella. Hyvään työterveyshuoltokäytäntöön kuuluu, että toiminta on suunnitelmallista ja vastaa työpaikkakohtaista tarvetta. Lisäksi toiminnan tuloksellisuutta ja laatua on seurattava ja arvioitava. Enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain yleistä kustannuskehitystä vastaavasti. Korvaus maksetaan työnantajalle tilikautta jälkikäteen lähetetyn hakemuksen perusteella.

Korvausluokkia on kaksi. *Lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon* kustannukset kuuluvat korvausluokkaan I ja niistä korvaus on 60 %. *Vapaaehtoisesti järjestetyn yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon* kustannukset kuuluvat korvausluokkaan II ja niistä korvataan 50 %. Erikoislääkärin palvelut korvataan työnantajalle vain silloin, jos työpaikan työterveyslääkäri on katsonut ne tarpeelliseksi työntekijän työkyvyn ja hoitomahdollisuuksien arvioimiseksi.

4.5 Företagshälsovård och hälsovård för studerande

Arbetsgivare har enligt sjukförsäkringslagen rätt till ersättning för kostnaderna för den företagshälsovård de är skyldiga att ordna. Företagare har rätt till ersättning för en del av kostnaderna för sin egen företagshälsovård. Från sjukförsäkringen betalas även ersättning för hälsovården för universitets- och högskolestuderande.

Företagshälsovårdens utveckling refereras i bilaga 2.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik I Företagshälsovård (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Företagshälsovård som ordnas av arbetsgivaren

Lagen om företagshälsovård förpliktigar arbetsgivaren att ordna företagshälsovård för sina anställda för att förebygga arbetsrelaterade hälsorisker. Arbetsgivaren kan därtill frivilligt ordna sjukvård och annan hälsovård. Hela denna sjuk- och hälsovårdsservice går under benämningen *företagshälsovård*.

Arbetsgivaren har med stöd av sjukförsäkringslagen rätt att få ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader för företagshälsovården. Ersättningen bestäms enligt ett kalkylerat maximibelopp per arbetstagare. Maximibeloppet fastställs på basis av de resurser som behövs för att förverkliga s.k. god företagshälsovårdspraxis. God företagshälsovårdspraxis innebär att verksamheten är systematisk och motsvarar arbetsplatsens specifika behov. Vidare ska verksamhetens resultat och kvalitet följas upp och utvärderas. Maximibeloppet justeras årligen i överensstämmelse med den allmänna kostnadsutvecklingen. Ersättning betalas per redovisningsperiod på basis av en ansökan som arbetsgivaren lämnat in i efterskott.

Det finns två ersättningsklasser. Kostnaderna för den *lagstadgade preventiva företagshälsovården* hör till ersättningsklass I och ersätts med 60 %. Kostnaderna för *frivilligt anordnad sjukvård på allmänläkarnivå och annan hälsovård* hör till ersättningsklass II och ersätts med 50 %. Specialisttjänster ersätts bara om företagshälsovårdsläkaren har ansett dem vara nödvändiga för utvärderingen av en arbetstagares arbetsförmåga och vårdmöjligheter.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon enimmäismäärät työntekijää kohti olivat vuonna 2007 seuraavat (vuosikirjan taulukot ja kuviot työnantajan järjestämistä työterveyshuollosta koskevat vuotta 2007, enimmäismäärät vuosilta 1995–2008 ks. liite 2):

	Korvaus- luokka I	Korvaus- luokka II
Kustannukset, €	139,10	208,70
Korvaukset, €	83,46	104,35

Enimmäismääriä voidaan erityisestä syystä (esim. työpaikan pienen koon perusteella) korottaa.

Työnantaja voi järjestää työntekijöidensä työterveyshuollon omalla tai työnantajien yhteisellä työterveysasemalla, toisen työnantajan työterveysasemalla tai osittamalla palvelut kunnalliselta terveyskeskukselta, työterveyshuoltopalveluja antamaan oikeutetulta laitokselta tai terveydenhuollon ammattihenkilöltä.

Yrittäjien työterveyshuolto

Yrittäjällä ja muulla omaa työtään tekevällä on oikeus saada korvausta oman työterveyshuoltonsa aiheuttamista tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista. Työterveyshuoltopalvelujen hankkiminen on *vapaaehtoista*. Korvausta maksetaan palveluista, jotka kuuluvat *lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon* piiriin sekä sen lisäksi järjestetystä sairaanhoidosta.

Ehkäisevän työterveyshuollon hyväksytyistä kustannuksista korvataan 60 % ja sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.

Korvaus maksetaan työterveyshuoltopalvelut antaneelle terveyskeskukselle tai yrittäjälle itselleen, jos hän on hankkinut palvelut yksityiseltä työterveyshuoltopalvelujen tuottajalta. Kela maksaa myös valtion osuuden maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitysten kustannuksista selvityksen tehneelle terveyskeskukselle.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon tehostamiseksi Työterveyslaitoksen yhteydessä toimii valtakunnallinen keskusyksikkö. Kela maksaa valtion osuuden keskusyksikön antamista neuvonta-, koulutus- ja muista palveluista.

Maximibeloppen per arbetstagare var följande år 2007 (tabellerna och figurerna för den arbetsgivarordnade företagshälsovården gäller år 2007; se bilaga 2 för maximibeloppen för 1995–2008):

	Ersättnings- klass I	Ersättnings- klass II
Kostnader, €	139,10	208,70
Ersättningar, €	83,46	104,35

Av särskilda skäl kan maximibeloppen höjas (t.ex. då arbetsplatsen är liten).

Arbetsgivaren kan ordna företagshälsovård för sina anställda på en egen hälsovårdscentral eller en hälsovårdscentral som är gemensam med andra arbetsgivare, på en annan arbetsgivares hälsovårdscentral eller genom att köpa servicen från en kommunal hälsovårdscentral eller från en inrättning eller yrkesutbildad person inom hälsovården som har rätt att ge företagshälsovårdsservice.

Företagshälsovård för företagare

Företagare och andra som utför eget arbete har rätt till ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader som orsakats av egen företagshälsovård. Anskaffandet av företagshälsovårdstjänster är *frivilligt*. Ersättning betalas för tjänster som faller inom ramen för den *lagstadgade preventiva företagshälsovården* samt för sjukvård som ordnas utöver denna.

Av de godkända kostnaderna för preventiv företagshälsovård ersätts 60 % och av de godkända kostnaderna för sjukvård ersätts 50 %. Ersättningen kan emellertid inte överstiga det årliga maximibeloppet.

Ersättning betalas till den hälsovårdscentral som tillhandahåller tjänsterna eller till företagaren själv om han har skaffat tjänsterna hos en privat producent av företagshälsovårdstjänster. FPA betalar också statens andel av kostnaderna för utredningar om lantbruksföretagares arbetsförhållanden till den hälsovårdscentral som gjort utredningen.

I syfte att effektivisera företagshälsovården för lantbruksföretagare verkar en riksomfattande centralenhet i anslutning till Institutet för arbetshygien. FPA betalar statens andel av de rådgivnings-, utbildnings- och övriga tjänster som centralenheten tillhandahåller.

Opiskelijoiden terveydenhuolto

Sairausvakuutuksen varoista maksetaan Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle (YTHS) korvauksia yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijoille järjestetystä terveydenhuollosta. Korvaus määräytyy laskennallisen opiskelijakohtaisen enimmäismäärän perusteella, mutta se on kuitenkin enintään 63 % säätiön tilikauden kokonaisrahoituksesta. Laskennallinen enimmäismäärä oli 165,48 euroa tilikaudella 2008 ja 172,92 euroa tilikaudella 2009.

Tilastojen sisältö

Työnantajan järjestämä työterveyshuolto. Työterveyshuoltoa koskevien tilastojen pohjana ovat työnantajien tilikausittain tekemät korvaushakemukset. Tiedot työnantajan järjestämistä työterveyshuollosta tilastoidaan sille kalenterivuodelle, jolle pääosa työnantajan tilikaudesta ajoittuu. Jos tilikausi jakautuu tasan kahdelle vuodelle, tilikauden toiminta luetaan edelliseen vuoteen.

Työnantajan työterveyshuollon tilastoihin sisältyvät myös hylätyjen korvaushakemusten tiedot, mikäli hakemuksesta ilmenee työnantajan järjestäneen työterveyshuoltoa. (Hakemuksista hylätään vuosittain noin prosentti.)

Palvelujen tuottajaksi on tilastoissa luokiteltu se organisaatio, jossa työnantaja on järjestänyt työterveyshuoltopalvelut suurimmalle osalle työntekijöistään.

Yrittäjien työterveyshuolto. Tiedot yrittäjien työterveyshuollosta tilastoidaan sille kalenterivuodelle, jona palvelut on annettu. Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

Opiskelijoiden terveydenhuolto. Tiedot opiskelijoiden terveydenhuollosta tilastoidaan kalenterivuosittain, joka on Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tilikausi.

Hälsövård för studerande

Av sjukförsäkringens medel betalas ersättning till Studenternas hälsövärdsstiftelse (SHVS) för hälsövård som anordnats för studerande vid universitet och högskolor. Ersättningen bestäms enligt ett kalkylerat maxibelopp per studerande, men är ändå högst 63 % av den totala finansieringen för räkenskapsperioden. Det kalkylerade maxibeloppet för räkenskapsperioden 2008 var 165,48 euro och för räkenskapsperioden 2009 172,92 euro.

Statistikens innehåll

Företagshälsövård som ordnas av arbetsgivaren. Grunden för statistiken över företagshälsövård är arbetsgivarnas ersättningsansökningar per redovisningsperiod. Uppgifterna om arbetsgivarnas företagshälsövård statistikförs på det kalenderår inom vilket största delen av arbetsgivarens redovisningsperiod faller. Om redovisningsperioden fördelar sig jämnt på två år hänförs redovisningsperiodens verksamhet till föregående år.

I statistiken över arbetsgivarnas företagshälsövård ingår även data från avslagna ersättningsansökningar, om det framgår av ansökan att arbetsgivaren anordnat företagshälsövård. (Cirka en procent av ansökningarna avslås årligen.)

Den organisation där arbetsgivaren har ordnat företagshälsövård för merparten av sina arbetstagare klassificeras i statistiken som serviceproducent.

Företagshälsövård för företagare. Data över företagshälsövård för företagare statistikförs på det kalenderår då servicen tillhandahållits. Fr.o.m. år 2006 har en företagare som är arbetsgivare och som ordnat sjukvårdstjänster för sina anställda och sig själv, kunnat söka ersättning med arbetsgivares ansökan om ersättning. Dessa företagare ingår i statistiken över arbetsgivarordnad företagshälsövård.

Hälsövård för studerande. Data över studenthälsövärderna statistikförs kalenderårsvis, då Studenternas hälsövärdsstiftelses redovisningsperiod sammanfaller med kalenderåret.

84. Työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon korvaukset 1995–2008, 1 000 euroa
Ersättningar för företagshälsovård och hälsovård för studerande 1995–2008, 1 000 euro
Refunds for NHI-covered occupational and student health services, 1995–2008 (1,000 euros)

Vuosi År Year	Työterveyshuollon korvaukset Företagshälsovårdsersättningar <i>Refunds of occupational health services expenses</i>		Maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitykset (valtion rahoittama osa) Arbetsplatsutredningar hos lantbruksföretagare (statsfinansierad del) <i>State contribution to the Kela-administered farmers' occupational health survey</i>	Opiskelijoiden terveydenhuollon korvaukset Hälsovård för studerande <i>Student health services</i>	
	Työnantajan järjestämä Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård <i>Employers</i>	Yrittäjien työterveys- huolto ¹⁾ Företagshälsovård för företagare ¹⁾ <i>Self-employed people¹⁾</i>		Yhteensä ²⁾ Sammanlagt ²⁾ <i>Total²⁾</i>	Hammashuolto Tandvård <i>Dental services</i>
1995	87 942	522	213	16 728 ³⁾	4 564 ³⁾
1996	95 852	426	141	12 647	3 604
1997	100 941	455	165	13 281	3 651
1998	110 228	480	191	13 827	..
1999	117 666	850	448	15 433	..
2000	129 125	1 077	635	15 677	..
2001	141 005	1 154	652	16 564	..
2002	153 065	1 248	637	17 806	..
2003	167 178	1 559	802	18 596	..
2004	177 814	1 658	857	19 809	..
2005	188 304	1 781	991	21 018	..
2006	217 553	2 300	831	20 842	..
2007	236 825	3 131	1 192	21 942	..
2008	263 000*	3 252	1 253	21 545	..

¹⁾ Sisältää vuoden 2006 alusta alkaen myös korvaukset ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestetystä sairaanhoidosta.

Omfattar fr.o.m. 1.1.2006 också ersättningar för sjukvård som ordnats utöver preventiv företagshälsovård.

From the beginning of 2006, also includes refunds for the costs of medical care offered additionally to preventive occupational health services.

²⁾ Hammashuollon korvaukset sisältyvät 1998 lähtien vain yhteissummaan.

Från och med 1998 ingår tandvårdsersättningarna bara i det sammanlagda beloppet.

Refunds for dental care since 1998 only included in the total figures.

³⁾ Tilastointiaika on poikkeuksellisesti 16 kk.

Statistikföringstiden är undantagsvis 16 mån.

Data compiled over 16 months.

Huom. Lisäksi maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikön menoja korvattiin 0,33 milj. € 1999, 0,33 milj. € 2000, 0,33 milj. € 2001, 0,32 milj. € 2002, 0,30 milj. € 2003, 0,32 milj. € 2004, 0,33 milj. € 2005, 0,23 milj. € 2006, 0,26 milj. € 2007 ja 0,25 milj. € 2008.

Anm. Dessutom betalades 0,33 milj. € år 1999, 0,33 milj. € 2000, 0,33 milj. € 2001, 0,32 milj. € 2002, 0,30 milj. € 2003, 0,32 milj. € 2004, 0,33 milj. € 2005, 0,23 milj. € 2006, 0,26 milj. € 2007 och 0,25 milj. € 2008 i kostnadsersättningar till centralenheten för lantbruksföretagarnas företagshälsovård.

N.B. In addition, contributions totalling €0.33 million in 1999, €0.33 million in 2000, €0.33 million in 2001, €0.32 million in 2002, €0.30 million in 2003, €0.32 million in 2004, €0.33 million in 2005, €0.23 million in 2006, €0.26 million in 2007 and €0.25 million in 2008 were made to the Farmers Occupational Health Care Programme.

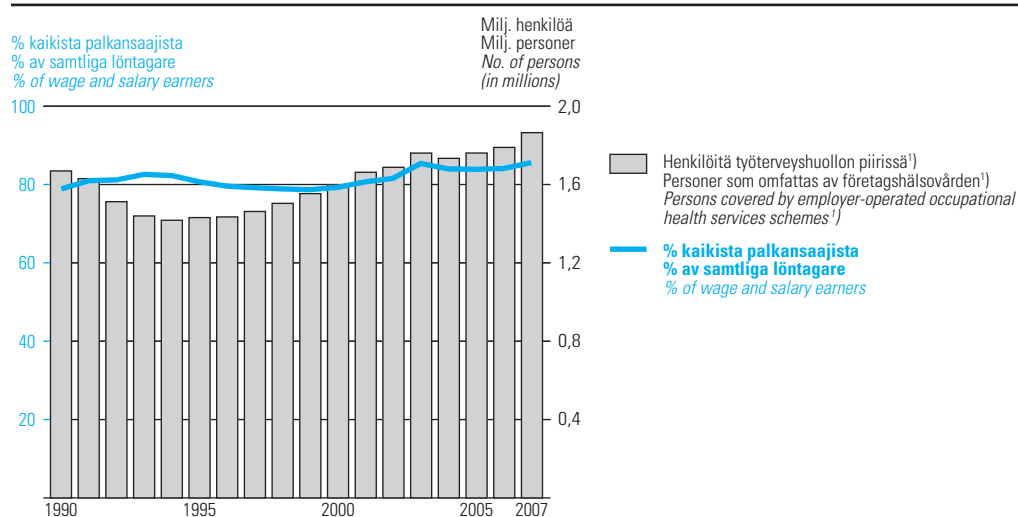
Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; Kelan kirjanpito.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FPA:s bokföring.

Kuvio 41. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto: Henkilöitä huollon piirissä ja heidän osuutensa palkansaajana toimivasta työvoimasta 1990–2007

Figur 41. Av arbetsgivare anordnad företagshälsövård: Antal personer och deras andel av samtliga löntagare 1990–2007

Chart 41. Employer-operated occupational health services schemes: Number of persons covered and their percentage of wage and salary earners, 1990–2007

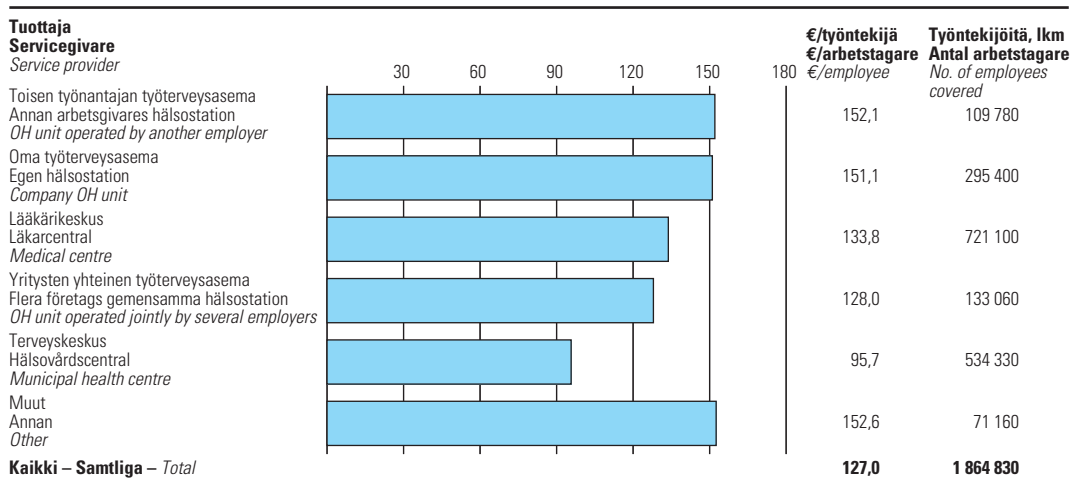
¹⁾ Ks. taul. 85 alaviite 3.
Se tabell 85, fotnot 3.
See also Table 85 footnote 3.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Tilastokatsaus 2009:1.
Källa: FOS. FPA: Företagshälsövård www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Statistisk översikt 2009:1.

Kuvio 42. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto: Korvaukset huollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti palvelujen tuottajan mukaan 2007

Figur 42. Av arbetsgivare anordnad företagshälsövård: Ersättning per arbetstagare som omfattas av vården, efter serviceproducent 2007

Chart 42. Reimbursements to employers for the cost of employer-provided occupational health (OH) services, per employee covered and by type of service provider, 2007

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Företagshälsövård www.fpa.fi/statistik.

85. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 1995–2007

Av arbetsgivare anordnad företagshälsovård 1995–2007

Employer-operated occupational health services schemes, 1995–2007

Vuosi År Year	Henkilöitä työterveyshuollon piirissä Av företagshälsovården omfattade personer <i>Population covered by employer-operated occupational health services schemes</i>		Kustannukset ¹⁾ Kostnader ¹⁾ <i>Occupational health services expenses¹⁾</i>		Korvaukset Ersättningar <i>NHI refunds of occupational health services expenses</i>		
	Työnantajan palveluksessa – Anställda – <i>Employees</i>		Milj. € Total (€ million)	Huollon piiriin kuuluvaa kohti, € (2007 rahana) Per av vården omfattad person, € (2007 års penningvärde) Per scheme member (in € at 2007 prices)	Milj. € Total (€ million)	Huollon piiriin kuuluvaa kohti, € (2007 rahana) Per av vården omfattad person, € (2007 års penningvärde) Per scheme member (in € at 2007 prices)	% kustan- nuksista ²⁾ % av kost- naderna ²⁾ As a % of expenses ²⁾
	Yhteensä Sammanlagt Total	% palkansaajana toimivasta työvoimasta % av samtliga löntagare % of total employee population					
1995	1 431 180	80,7	189,5	158,3	87,9	73,5	46,4
1996	1 434 570	79,6	207,1	171,6	95,9	79,4	46,3
1997	1 462 330	79,2	218,9	175,9	100,9	81,1	46,1
1998	1 503 760	78,9	241,3	185,9	110,2	84,9	45,7
1999	1 553 490	78,7	257,0	189,4	117,7	86,7	45,8
2000	1 598 480	79,3	285,4	197,8	129,1	89,5	45,2
2001	1 662 570	80,7	313,2	203,5	141,0	91,6	45,0
2002	1 687 900	81,6	340,7	214,5	153,1	96,4	44,9
2003	1 760 600	85,4	375,3	224,7	167,2	100,1	44,5
2004	1 733 620	84,0	400,3	242,9	177,8	107,9	44,4
2005	1 760 810	83,9	425,7	252,2	188,3	111,5	44,2
2006	1 789 530 ³⁾	84,1	459,1	262,9	217,6	124,6	47,4
2007	1 864 830 ³⁾	85,6	498,8	267,5	236,8	127,0	47,5

¹⁾ Kelan hyväksymät kustannukset.
Kostnader godkända av FPA.
Expenses recognized by Kela.

²⁾ Pääsääntöisesti enintään 50 % hyväksytyistä kustannuksista (kustannuksilla työntekijäkohtaiset laskennalliset enimmäismäärät).
I regel högst 50 % av de godkända kostnaderna (enligt kalkylerade maximibelopp per arbetstagare).

As a general rule, up to 50% of recognized expenses (based on a fixed maximum expenditure per employee).

³⁾ Sisältää vuonna 2007 myös 12 989 työterveyspalveluja saanutta yrittäjää, koska vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajan korvaushakemuksella.
Innefattar år 2007 även 12 989 företagare som erhållit företagshälsovårdsservice. Fr.o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnadsersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare.
The figure for 2007 includes 12,989 self-employed persons who received occupational health services. Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Tilastokatsaus 2009:I.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Statistisk översikt 2009:I.

86. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 1995–2007**Av arbetsgivare anordnad företagshälsövård enligt ersättningsklass 1995–2007***Employer-operated occupational health services schemes by reimbursement class, 1995–2007*

Vuosi År Year	Kaikkiaan Inalles Total			Työterveyshuolto (korvausluokka I) Företagshälsövård (ersättningsklass I) Occupational health care (reimbursement class I)		Sairaanhoito ja muu terv.huolto (korvausluokka II) Sjukvård och annan hälsövård (ersättningsklass II) Medical care, other health care (reimbursement class II)	
	Työntekijöitä huollon piirissä Fhv-omfattade arbetstagare No. of employees covered	Kustannukset ²⁾ , milj. € Kostnader ²⁾ , milj. € Costs ²⁾ , € million	Korvaukset, milj. € Ersättningar, milj. € Reimburse- ments, € million	Työntekijöitä huollon piirissä Fhv-omfattade arbetstagare No. of employees covered	Kustannukset ²⁾ , milj. € Kostnader ²⁾ , milj. € Costs ²⁾ , € million	Työntekijöitä huollon piirissä Fhv-omfattade arbetstagare No. of employees covered	Kustannukset ²⁾ , milj. € Kostnader ²⁾ , milj. € Costs ²⁾ , € million
1995	1 431 180	189,5 ¹⁾	87,9	1 385 960	73,1	1 128 240	110,3
1996	1 434 570	207,1	95,9	1 434 570	81,1	1 199 360	125,9
1997	1 462 330	218,9	100,9	1 462 330	86,4	1 222 000	132,5
1998	1 503 760	241,4	110,2	1 503 760	95,0	1 268 290	146,3
1999	1 553 490	257,0	117,7	1 553 490	101,3	1 335 530	155,7
2000	1 598 480	285,4	129,1	1 598 480	111,1	1 388 120	174,3
2001	1 662 570	313,2	141,0	1 662 570	119,8	1 450 110	193,4
2002	1 687 900	340,7	153,1	1 687 900	131,3	1 485 790	209,3
2003	1 760 600	375,3	167,2	1 760 600	146,1	1 529 620	229,2
2004	1 733 620	400,3	177,8	1 733 620	154,9	1 565 840	245,3
2005	1 760 810	425,7	188,3	1 760 810	163,6	1 595 270	262,1
2006	1 789 530 ³⁾	459,1	217,6	1 789 530	179,0	1 628 660	280,1
2007	1 864 830 ³⁾	498,8	236,8	1 864 830	194,5	1 689 290	304,3

¹⁾ Sisältää vanhan korvausjärjestelmän mukaisia kustannuksia 6,0 milj. euroa.
Inkluderar 6,0 milj. euro i kostnader enligt det gamla systemet.
Includes 6.0 million euros in costs under the previous system.

²⁾ Kelan hyväksymät kustannukset.
Kostnader godkända av FPA.
Costs recognized by Kela.

³⁾ Ks. taul. 85 alaviite 3.
Se tabell 85, fotnot 3.
See also Table 85 footnote 3.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Företagshälsövård www.fpa.fi/statistik.

87. Työnantajan järjestämän työterveyshuollon sisältö 1995–2007

Den av arbetsgivare anordnade företagshälsovården 1995–2007

Services provided by employers under occupational health services schemes, 1995–2007

Vuosi År Year	Kohteena työympäristö Med inriktning på arbetsmiljön Targeted at workplaces		Kohteena työntekijä Med inriktning på arbetstagaren Targeted at employees			
	Työpaikka- selvitykset Arbetsplats- utredningar Workplace surveys	Tietojen antaminen ja ohjaus Information och handledning Counselling	Terveystar- kastukset Hälsokont- roller Health examinations	Saira- aan- hoitokäynnit Sjukvårds- besök Medical care (visits)	Laboratorio- tutkimukset Laboratorie- undersökningar Laboratory examinations	Radiologiset tutkimukset Radiologiska undersökningar Radiologic examinations
	1 000 tuntia – 1 000 timmar – 1,000 hours		1 000 kpl – 1 000 st. – Thousands			
1995	147,0	187,0	815,4	3 568,9	3 282,9	266,3
1996	153,4	240,6	912,2	3 786,7	3 573,4	298,8
1997	158,9	233,6	930,1	3 772,2	3 758,3	299,4
1998	171,9	270,4	929,2	3 850,7	4 025,0	334,0
1999	183,9	275,1	935,8	3 964,1	4 189,0	337,9
2000	184,1	286,2	993,6	4 218,8	4 584,0	360,9
2001	192,8	303,1	1 023,9	4 444,4	4 981,2	380,4
2002	246,2	374,4	984,0	4 510,4	5 105,7	377,4
2003	234,8	357,1	972,5	4 607,4	5 666,4	394,1
2004	261,3	292,0	986,9	4 675,8	5 842,9	401,1
2005	261,7	264,9	961,2	4 773,9	6 194,4	404,4
2006	285,5	259,5	960,5	4 810,3	6 202,0	421,7
2007	288,7	266,8	1 000,7	4 945,4	6 549,2	426,2
2007						
Kaikki – Samtliga – Total	288,7	266,8	1 000,7	4 945,4	6 549,2	426,2
Lääkäri – Läkare – Physician	47,0	35,7	256,6	3 127,2	.	.
Terveystenhoitaja – Hälsovårdare – Public health nurse	136,1	145,8	609,2	1 301,5	.	.
Fysioterapeutti – Fysioterapeut – Physiotherapist	91,0	65,1	86,6	352,2	.	.
Psykologi – Psykolog – Psycho- logist	8,4	18,6	25,6	8,3	.	.
Erikoislääkäri – Specialläkare – Specialist physician	0,0	0,0	18,5	156,1	.	.
Muu asiantuntija – Annan sak- kunnig – Other expert	6,3	1,5	4,2	–	.	.
	Tuntia – Timmar – Hours		Kpl – St. – Number			
Kaikki – Samtliga – Total 100 työterveyshuollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti – Per 100 arbetstagare som omfattas av företagshälsovården – Per 100 employees covered	15,5	14,3	53,7	265,2	351,2	22,9

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

88. Yrittäjien työterveyshuollon sisältö 1995–2008

Uppgifter om företagshälsovården för företagare 1995–2008

Selected data on occupational health services for the self-employed, 1995–2008

Vuosi År Year	Henkilöt, joille maksettu korvauksia Personer som fått ersättningar Number of benefit recipients	Yrittäjien työterveyshuolto Företagshälsovården för företagare Occupational health services for the self-employed				Maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitykset Utredningar om lantbruksföretagares arbetsförhållanden Studies of farmers' working conditions			
		Kohteena työympäristö Med inriktning på arbetsmiljön Targeted at workplaces		Kohteena yrittäjä Med inriktning på företagaren Targeted at the self-employed		Tilakäynnit Gårdsbesök Farm visits		Haastattelut, kpl Interviewer, st. Interviews, number	
		Työpaikka- käynnit, kpl ¹⁾ Arbetsplats- besök, st. ¹⁾ Workplace inspections, number ¹⁾	Työpaikka- selvitykset, tuntia Arbetsplats- utredningar, timmar Workplace surveys, hours	Terveys- tarkas- tukset, kpl Hälsö- kontroller, st. Health exam- inations, number	Sairaan- hoito- käynnit, kpl Sjukvårds- besök, st. Medical care (visit), number	Tutkimukset, kpl Undersökningar, st. Examinations, number	Kpl ¹⁾ St. ¹⁾ Number ¹⁾	Tuntia Timmar Hours	
1995	11 317	280	..	15 287	.	30 592	248	3 336	2 144
1996	9 750	..	232	12 957	.	28 854	269	..	1 645
1997	9 585	..	133	13 294	.	28 664	351	..	1 369
1998	9 958	..	146	13 795	.	28 959	445	..	1 524
1999	12 925	..	175	16 935	.	39 505	500	..	1 392
2000	14 108	..	179	17 794	.	40 929	421	..	1 373
2001	15 345	..	172	18 539	.	45 560	479	..	1 387
2002	17 286	..	135	20 385	.	51 513	572	..	1 540
2003	19 489	..	256	24 008	.	61 154	626	..	1 705
2004	19 726	..	416	25 768	.	74 213	661	..	1 705
2005	18 824	..	228	22 454	.	63 149	671	..	1 568
2006	20 602 ²⁾	..	591	21 616	4 902	66 057	1 278	..	1 799
2007	24 071 ²⁾	..	889	23 586	9 477	79 340	1 971	..	1 799
2008	24 162 ²⁾	..	733	22 214	14 342	83 375	2 413	..	1 670

¹⁾ Lääkäriin ja terveydenhoitajan samanaikaiset käynnit on tilastoitu eri käynneiksi.

Läkarens och hälsovårdarens samtidiga besök har statistikförts som separata besök.

Visits by both doctor and occupational health nurse have been calculated as two separate visits.

²⁾ Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajan korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin (ks. taul. 85 alaviite 3). Fr.o.m. år 2006 har företagare som i egenskap av arbetsgivare anordnat sjukvårdsservice för sina anställda och sig själva kunnat ansöka om kostnadsersättning med samma ansökningsblankett som arbetsgivare. Dessa företagare ingår i statistiken över företagshälsovård anordnad av arbetsgivare (se tabell 85, fotnot 3).

Since 2006, self-employed persons with hired staff who have arranged for medical care coverage for their staff and themselves have been able to claim reimbursement with the claim form intended for employers. These self-employed persons are included in the statistics on employer-operated occupational health services schemes (see footnote 3 to Table 85).

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Företagshälsovård www.fpa.fi/statistik.

89. Opiskelijoiden terveydenhuolto 1996–2008**Hälsövård för studerande 1996–2008***Student health services 1996–2008*

Vuosi År Year	Opiskelijoita terveydenhuollon piirissä Antal studerande Scheme members: Total	Lääkärisäkäynnit, 1 000 kpl Läkarbesök, 1 000 st. Visits to doctors (Thousands)		Yleislääkärisä- käyntien osuus kaikista, % Allmänläkar- besök, % Visits to GP as a % of total	Hammas- lääkärisä- käynnit, 1 000 kpl Tandläkarbesök, 1 000 st. Visits to dentists (Thousands)	Tutkimukset, 1 000 kpl Undersökningar, 1 000 st. Examinations (Thousands)	
		Sairaanhoito Sjukvård Medical care	Terveystarkastukset Hälsokontroller Health examinations			Laboratorio Laboratorium Laboratory	Radiologiset tutkimukset Radiologiska under- sökningar Radiologic examinations
1996	113 296	158,4	3,5	64,6	122,6	189,7	31,3
1997	115 538	157,5	3,7	66,4	125,1	190,2	26,8
1998	117 944	153,6	3,7	66,0	125,9	194,8	27,6
1999	121 115	141,4	..	65,7	124,1	184,0	23,2
2000	124 772	134,9	3,9	66,1	123,1	180,6	25,3
2001	130 089	131,3	3,9	68,3	120,4	196,4	26,9
2002	134 157	127,2	3,7	70,5	119,4	200,8	27,1
2003	138 544	126,9	4,1	70,5	126,3	205,1	26,8
2004	141 424	126,3	3,7	71,9	121,2	208,9	26,3
2005	144 488	123,5	2,9	71,4	118,0	211,7	26,2
2006	145 314	124,7	3,2	72,3	122,4	209,0	22,8
2007	144 929	118,9	2,6	71,2	121,1	215,3	18,3
2008	141 715	113,4	5,9	71,3	118,4	203,7	19,7

Lähde: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön vuosikertomukset 1996–2005; Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.

Källa: Studenternas hälsövärdsstiftelse, årsredovisningarna 1996–2005; Studenternas hälsövärdsstiftelse.

5 | Kelan kuntoutusetuudet FPA:s rehabiliteringsförmåner

2008

- Kuntoutuspalvelut
Rehabiliteringstjänster
  - Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus
Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade
  - Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade
  - Harkinnanvarainen kuntoutus
Rehabilitering enligt prövning
- Kuntoutusraha
Rehabiliteringspenning

5.1 Yleistä

Kelan kuntoutustoimintaa säätelevät laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahetuuksista sekä laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä.

Kelan kuntoutusetuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 3.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan kuntoutustilasto (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Kuntoutuspalvelut

Perusedellytykset. Kelan järjestämään ja korvaamaan kuntoutusta voivat saada sairausvakuutuslain mukaisesti vakuutetut henkilöt. Kaikki Suomessa asuvat on vakuutettu sairausvakuutuslain mukaan. Myös ulkomailla annetusta kuntoutuksesta voi tietyin edellytyksin saada korvausta.

Yleistä. Kela on velvollinen järjestämään *vajaakuntoisten ammatillista kuntoutusta ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta*. Kuntoutusvelvoitetta Kelalla ei kuitenkaan ole, jos henkilöllä on oikeus kuntoutuspalveluihin tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvammatai sotilastapaturmalain perusteella. Lisäksi Kela voi valtion budjetissa varatun rahamäärän puitteissa järjestää *harkinnanvaraista kuntoutusta*.

Kelan järjestämä kuntoutus edellyttää yleensä, että henkilölle on laadittu kokonaisvaltainen kuntoutussuunnitelma. Vaikeavammaisten lääkinnällisen kuntoutuksen tulee aina perustua 1–3 vuodeksi tehtyyn kirjalliseen kuntoutussuunnitelmaan.

Kela hankkii kuntoutuspalvelut pääsääntöisesti hankintalain edellyttämällä tavalla tarjouskilpailujen kautta.

Kelan on tarvittaessa selvitettävä henkilön kuntoutustarve, viimeistään kuitenkin silloin, kun hänelle maksettujen sairauspäivärahojen suorituspäivien määrä ylittää 60. Myös ennen työkyvyttömyyseläkepäätöstä on varmistettava, että kuntoutusmahdollisuudet on selvitetty. Jo työkyvyttömyyden uhka velvoittaa selvittämään henkilön ammatillisen kuntoutuksen tarpeen ja mahdollisuudet sekä järjestämään tarkoituksenmukaisen kuntoutuksen.

5.1 Allmänt

FPA-rehabiliteringen regleras av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen.

I bilaga 3 redogörs för utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik | Rehabilitering (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Rehabiliteringstjänster

Allmänna förutsättningar. Personer som är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen kan få rehabilitering som ordnas och ersätts av FPA. Försäkrade enligt sjukförsäkringslagen är alla personer som bor i Finland. Under vissa förutsättningar kan ersättning också beviljas för rehabilitering som getts utomlands.

Allmänt. FPA är skyldig att ordna *yrkesinriktad rehabilitering för handikappade och medicinsk rehabilitering för gravt handikappade*, dock inte för personer som har rätt till rehabiliteringstjänster enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst eller lagen om olycksfall i militärtjänst. Därtill kan FPA ordna *rehabilitering enligt prövning* inom ramen för de medel som anslagits för ändamålet i statsbudgeten.

FPA-rehabiliteringen förutsätter vanligen att en övergripande rehabiliteringsplan utarbetats för klienten. Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade ska alltid basera sig på en skriftlig rehabiliteringsplan som har uppgjorts för 1–3 år.

FPA köper i regel rehabiliteringstjänsterna genom sådant anbudsförfarande som förutsätts enligt lagen om offentlig upphandling.

FPA ska vid behov reda ut klientens rehabiliteringsbehov, dock senast när sjukdagpenning har betalats för mer än 60 dagar, och även innan beslut om invalidpension (sjukpension) utfärdas. Också risken för arbetsoförmåga medför skyldighet att utreda rehabiliteringsbehovet och -möjligheterna och att ordna ändamålsenlig rehabilitering.

Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus. Kun henkilön sairaus, vika tai vamma aiheuttaa hänelle työkyvyttömyyden uhan tai heikentää olennaisesti hänen työkykyään ja ansiomahdollisuuksiaan, Kelan on järjestettävä hänelle

- ammatillista koulutusta tai valmennusta työkyvyn säilyttämiseksi tai parantamiseksi (esim. kuntoutustutkimuksia ja työkokeilua, työkykyä ylläpitävää ja parantavaa valmennusta, ammatillista perus-, uudelleen- ja jatkokoulutusta),
- avustusta elinkeinon tai ammatin harjoittamiseen,
- ammatillisen koulutuksen vuoksi välttämättömiä peruskoulutusta ja
- vaikeavammaisen työssään tai opiskelussaan tarvitsemat kalliit ja teknisesti vaativat apuvälineet.

Edellä selostetun kuntoutuksen järjestäminen ei kuitenkaan ole Kelan tehtävä, jos kuntoutuksen on järjestänyt työ- tai opetushallinto taikka työeläkejärjestelmä.

Työeläkelaitokset ovat ensisijaisia ammatillisen kuntoutuksen järjestäjiä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteydet työelämään eivät vielä ole katkenneet. Myös täysitehoisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevat kuuluvat työeläkekuntoutuksen piiriin.

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus. Kelan on järjestettävä alle 65-vuotiaalle vaikeavammaiselle henkilölle tehostetut, yksilöllisesti suunnitellut kuntoutusjaksot, jos ne eivät liity välittömästi sairaanhoitoon ja ovat tarpeen kuntoutujan työ- tai toimintakyvyn säilyttämiseksi tai parantamiseksi. Lisäksi edellytetään, että henkilö saa vähintään korotetun tasoista vammaisetuutta eikä ole julkisessa laitoshoidossa.

Harkinnanvarainen kuntoutus. Kela voi velvollisuudekseen säädetyn kuntoutuksen lisäksi järjestää myös muuta ammatillista ja lääkinnällistä kuntoutusta. Tällaisena harkinnanvaraisena kuntoutuksena järjestetään ammatillisesti syvennettyä varhaiskuntoutusta (esim. ASLAK), kuntoutuslaitoshoidoa, sopeutumisvalmennusta ja psykoterapiaa.

Harkinnanvaraiseen kuntoutukseen on käytettävä vuosittain vähintään neljä prosenttia vakuutettujen sairausvakuutusmaksuina kertyneestä määrästä. Tätä suuremmasta rahamäärästä eduskunta päättää vuosittain valtion talousarviossa. Rahamäärä oli 101,8 milj. euroa vuodelle 2008.

Varoja voidaan käyttää paitsi yksilöön kohdistuvaan kuntoutukseen myös sairauksien ehkäisemiseen sekä kuntoutusta, sairauksien ehkäisyä ja sairausvakuutusta koskevaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Kela on toteuttanut ja sillä on jatkuvasti meneillään useita kuntoutustoiminnan kehittämishankkeita.

Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade. För en person vars arbetsförmåga är hotad eller vars arbetsförmåga och förvärvsmöjligheter väsentligt försvagats av sjukdom eller handikapp ska FPA ordna

- yrkesutbildning eller -träning för bevarande eller förbättrande av arbetsförmågan (t.ex. rehabundersökningar och arbetsprövning, träning i syfte att bevara och förbättra arbetsförmågan, yrkesinriktad grundutbildning, omskolning och vidareutbildning),
- understöd för närings- eller yrkesutövning,
- för yrkesutbildning nödvändig grundutbildning och
- sådana dyra och tekniskt krävande hjälpmedel som en gravt handikappad behöver för sitt arbete eller sina studier.

Det åligger emellertid inte FPA att ordna rehabilitering om sådan ordnats genom arbetskrafts-, undervisnings- eller arbetspensionssystemet.

Arbetspensionsanstalterna är de primära anordnarna av yrkesinriktad rehabilitering för personer som är ute i arbetslivet eller som inte ännu har förlorat kontakten med arbetslivet. Även personer med heffektiv invalidpension omfattas av arbetspensionsrehabiliteringen.

Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade. För en gravt handikappad person som är under 65 år ska FPA ordna intensifierade, individuellt planerade rehabiliteringsperioder som inte hänför sig direkt till sjukvård men som behövs för att bevara eller förbättra arbets- eller funktionsförmågan. Dessutom förutsätts att klienten har en handikappförmån på minst den förhöjda nivån och att han inte får offentlig institutionsvård.

Rehabilitering enligt prövning. Utöver den lagstadgade skyldigheten att ordna rehabilitering kan FPA enligt prövning även ordna annan yrkesinriktad och medicinsk rehabilitering: yrkesorienterad medicinsk tidigrehabilitering (t.ex. ASLAK), rehabilitering i slutenvård, anpassningsträning och psykoterapi.

För rehabilitering enligt prövning ska minst fyra procent användas årligen av de medel som influtit i sjukförsäkringspremier från de försäkrade. Eventuella större belopp fastställs av riksdagen i samband med den årliga budgetbehandlingen. Beloppet uppgick till 101,8 milj. euro år 2008.

Förutom för individuell rehabilitering kan medlen användas för sjukdomsprevention och för forsknings- och utvecklingsverksamhet inom rehabilitering, sjukdomsprevention och sjukförsäkring. Inom rehabiliteringsverksamheten har FPA genomfört ett flertal utvecklingsprojekt och flera projekt pågår hela tiden.

Kuntoutuspalvelukustannusten korvaaminen. Kuntoutujalle tai kuntoutuspalvelun tuottajalle korvataan sairausvakuutuksen varoista kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset. Myös kuntoutujan omaisen kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuneet kustannukset voidaan tietyin edellytyksin korvata.

Matkakustannusten korvaaminen. Kuntoutujalle korvataan Kelan järjestämästä kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset matkakustannukset. Matka-korvausten maksu perustuu periaatteeseen, että kuntoutujilla on yhtäläinen oikeus saada kuntoutusta asuinpaikasta riippumatta. Kuntoutusmatkat korvataan kunten sairausvakuutuslain mukaiset matkat; kuntoutujalle maksetaan euromääräisen omavastuurajan ylittävä osuus yhdensuuntaisesta matkasta, kunnes vuotuinen omavastuu ylittyy, jonka jälkeen matkat korvataan kokonaisuudessaan (ks. s. 138).

Tilastointi. Vuoden 2005 alusta alkaen korvaukset kuntoutusmatkojen kustannuksista eivät sisälly enää kuntoutustilastoihin vaan sairausvakuutuksen matkakorvaustilastoihin, koska kuntoutusmatkojen kustannuksia alettiin silloin korvata sairausvakuutusjärjestelmän kautta.

Kuntoutusraha

Perusedellytykset. Kuntoutusrahaan on oikeus sairausvakuutuslain mukaan vakuutetuilla eli Suomessa asuvilla henkilöillä. Kuntoutusrahaa voi saada myös Suomeen työhön tuleva työntekijä tai yrittäjä, jos hän työskentelee yhtäjaksoisesti vähintään 4 kk:n ajan. Ulkomailla annettavan kuntoutuksen ajalta voidaan tietyin edellytyksin maksaa kuntoutusrahaa.

Oikeus kuntoutusrahaan. Kuntoutusrahaetuuksia ovat *kuntoutusraha*, *ylläpitokorvaus* sekä kuntoutuksen jälkeiseltä ajalta maksettava harkinnanvarainen *kuntoutusavustus*.

Kuntoutusrahaan on oikeus 16–67-vuotiaalla kuntoutujalla ajalta, jolloin kuntoutus estää työnteon. Kuntoutusrahaan oikeuttavan kuntoutuksen tavoitteena tulee olla työelämässä pysyminen, työelämään palaaminen tai sinne tulo. Kuntoutusraha on kuntoutuksen aikana ensisijainen sairauspäivärahaan nähden.

Ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi 16–19-vuotiaalle vajaakuntoiselle nuorelle maksetaan kuntoutusrahaa (*nuoren kuntoutusraha*). Kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke myönnetään pääsääntöisesti vasta 20 vuotta täyttäneille. Kuntoutusrahan myöntäminen nuorelle ei edellytä kuntoutuspäätöstä, mutta sen sijaan se edellyttää nuoren kotikunnassa laadittua henkilökohtaista opiskelu- ja kuntoutumissuunnitelmaa.

Ersättning för rehabiliteringstjänster. Till rehabiliteringsklienten eller den som producerat en rehabiliteringstjänst betalas ersättning för nödvändiga och skäliga rehabiliteringskostnader från sjukförsäkringen. Kostnaderna för en anhörigs deltagande i rehabilitering kan under vissa förutsättningar också ersättas.

Ersättning för resekostnader. Rehabiliteringsklienten ersätts för de nödvändiga och skäliga resekostnader som FPA-rehabiliteringen medför. Reseersättningssystemet grundar sig på principen om att alla rehabiliteringsklienter ska ha lika rätt att få rehabilitering oavsett boningsort. Rehabiliteringsresor ersätts på samma sätt som resor enligt sjukförsäkringslagen; till rehabiliteringsklienten betalas den andel som överstiger självrisksgränsen för resa i en riktning tills årssjälvriskens överskrids, varefter resorna ersätts i sin helhet (se sid. 138).

Statistikföring. Sedan början av 2005 ingår ersättningarna för kostnaderna för rehabiliteringsresor inte längre i rehabiliteringsstatistiken utan i statistiken över reseersättningar från sjukförsäkringen, eftersom rehabiliteringsresorna då började ersättas genom sjukförsäkringssystemet.

Rehabiliteringspenning

Allmänna förutsättningar. Försäkrade enligt sjukförsäkringslagen, dvs. personer som är bosatta i Finland, har rätt till rehabiliteringspenning. Rehabiliteringspenning kan även beviljas arbetstagare och företagare som kommer till Finland för att arbeta, om de arbetar minst 4 månader utan avbrott. För rehabiliteringstid utomlands kan rehabiliteringspenning betalas ut på vissa villkor.

Rätt till rehabiliteringspenning. Rehabiliteringspenningförmåner betalas i form av *rehabiliteringspenning* och ersättning för uppehålle samt i form av *rehabiliteringsunderstöd* enligt prövning som betalas för tid efter rehabilitering.

Den som är i åldern 16–67 år har rätt till rehabiliteringspenning för den tid han p.g.a. rehabilitering är förhindrad att arbeta. Rehabiliteringen ska syfta till att hålla kvar klienten i arbetslivet, eller göra det möjligt för honom att återgå till eller placera sig i arbetslivet. Under rehabiliteringen är rehabiliteringspenningen primär i förhållande till sjukdagpenningen.

Till handikappade unga mellan 16 och 19 år betalas rehabiliteringspenning för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och främjande av sysselsättningen (*rehabiliteringspenning för unga*). Sjukpension enligt folkpensionslagen beviljas i regel först personer som fyllt 20 år. Beslut om rehabilitering förutsätts inte, men däremot ska en personlig studie- och rehabiliteringsplan ha uppgjorts i den ungas hemkommun.

Kuntoutusrahaa Kela maksaa sellaisen kuntoutuksen ajalta, jota annetaan joko Kelan järjestämänä tai kansanterveyslain, erikoissairaanhoidon, työterveyshuoltolain, sopeutumisvalmennuksena vammaispalvelulain tai perhekuntoutuksena lastensuojelulain, kehitysvammaisten erityishuoltolain tai päihdehuoltolain nojalla. Oppisopimuksen perusteella kuntoutusrahaa voidaan maksaa vajaakuntoiselle henkilölle ilman kuntoutuspäätöstä oppisopimuskoulutuksen ajalta. Myös kuntoutujan omaiselle, joka osallistuu sopeutumisvalmennukseen tai perhekuntoutukseen, voidaan maksaa kuntoutusrahaa.

Työnantajalle, joka maksaa kuntoutujalle palkkaa tämän ollessa kuntoutuksessa, maksetaan kuntoutusraha palkkaa vastaavalta osalta.

Kesto ja omavastuu-aika. Kuntoutusrahaa maksetaan kuntoutukseen osallistumisen ajalta jokaiselta arkipäivältä, ei kuitenkaan omavastuuajalta. Omavastuun pituus riippuu kuntoutuksen sisällöstä ja kestosta. Pääsäännön mukaan se on kuntoutuksen alkamispäivä ja yhdeksän sitä seuraavaa arkipäivää. Yleisin omavastuu-aika on kuitenkin kuntoutuksen alkamispäivä. Kuntoutusrahaa voidaan maksaa myös kuntoutuspäätöksen ja kuntoutuksen alkamisen väliseltä ajalta sekä kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta, tosin 20 %:lla alennettuna mutta aina kuitenkin vähintään sairauspäivärahan vähimmäismäärän suuruisena.

Kuntoutusrahan määrä. Kuntoutusraha on pääsäännön mukaan yhtä suuri kuin sairausvakuutuslain mukainen *sairauspäiväraha*, jonka kuntoutuja sairastuessaan saisi. Kuntoutuksen vähimmäismääräinen päiväraha (15,20 euroa vuonna 2008) tulee maksettavaksi tilanteissa, joissa kuntoutusraha muiden määräytymissääntösten nojalla jäisi tätä pienemmäksi. Kuntoutusrahaan ei sovelleta 55 kalenteripäivän odotusaikaa kuten sairauspäivärahaan.

Kun henkilö siirtyy kuntoutusrahalle saatuaan *edeltävien* 4 kk:n aikana työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea, koulutus- tai työllistämistukea, työvoimapolitiittista koulutustukea tai työllistämistukea työelämävalmennukseen, on hänen kuntoutusrahansa vähintään 86 % edeltävän etuuden määrästä korotettuna 10 %:lla. Opintorahaa saaneella kuntoutujalla kuntoutusraha päivää kohti on opintotuen kahdeskymmenesviidesosa korotettuna 10 %:lla. Jos henkilö on saanut edeltävän 6 kk:n aikana kuntoutusrahaa, on uusi kuntoutusraha vähintään edeltävän kuntoutusrahasta suuruinen mutta ilman kuntoutusrahasta korotuksia.

Täyttä *työkyvyttömyys*-, *työttömyys*- tai *sukupolvenvaihdo-* *seläketä* saavan kuntoutusraha on 10 % hänen saamiensa eläkkeiden yhteismäärästä. Lisäksi hänelle maksetaan edelleen myös eläke.

FPA betalar rehabiliteringspenning för sådan rehabilitering som ordnas av FPA eller med stöd av folkhälso-
lagen, lagen om specialiserad sjukvård, lagen om företagshälsovård, lagen om service och stöd på grund av handikapp (anpassningsträning), barnskyddslagen (familjerehabilitering), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller lagen om missbrukarvård. Rehabiliteringspenning kan utan rehabiliteringsbeslut på basis av läroavtal betalas till en handikappad person för lärlingstiden. Rehabiliteringspenning kan betalas också till en anhörig som deltar i anpassningsträning eller familjerehabilitering.

Om rehabiliteringsklienten får lön under rehabiliteringstiden betalas rehabiliteringspenningen till arbetsgivaren till den del som motsvarar lönen.

Betalningstid och självrisktid. Rehabiliteringspenningen betalas för varje vardag som klienten deltagit i rehabilitering, fränsett en självrisktid som bestäms av rehabiliteringens innehåll och längd. I regel omfattar självrisktiden den dag rehabiliteringen inleds och de nio följande vardagarna; den vanligaste självrisktiden är dock bara inledningsdagen. Rehabiliteringspenning kan betalas också för tiden mellan rehabiliteringsbeslutet och rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder, dock sänkt med 20 %. Rehabiliteringspenningen uppgår ändå alltid till minst sjukdagpenningens minimibelopp.

Rehabiliteringspenningens belopp. Rehabiliteringspenningen är i regel lika stor som den *sjukdagpenning* som klienten skulle få enligt sjukförsäkringslagen om han insjuknade. Vid rehabilitering betalas minimidagpenning (15,20 euro år 2008) när andra bestämningsgrunder skulle resultera i en lägre rehabiliteringspenning. På rehabiliteringspenningen tillämpas inte den väntetid om 55 kalenderdagar som gäller för sjukdagpenningen.

När en person börjar lyfta rehabiliteringspenning efter att ha haft arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsdagpenning, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller sysselsättningsstöd för arbetslivsträning *de närmast föregående* 4 månaderna, är rehabiliteringspenningen minst 86 % av den tidigare förmånen förhöjd med 10 %. För en rehabiliteringsklient som fått studiepenning är rehabiliteringspenningen per dag en tjugofemtedel av studiestödet förhöjt med 10 %. För den som har fått rehabiliteringspenning under de närmast föregående 6 månaderna är den nya rehabiliteringspenningen minst lika stor som den tidigare, men utan förhöjningar.

Den som har full *invalid*-, *sjuk*-, *arbetslöshets*- eller *generationsväxlingspension* får 10 % av det totala pensionsbeloppet i rehabiliteringspenning. Dessutom får han alltså lyfta pension.

Ammatillisen kuntoutuksen ajalta kuntoutusraha on – sairausvakuutuksen päivärahoista poiketen – kaikissa tuloluokissa ilman sairausvakuutuslain tuloporrastusta 75 % sairausvakuutuslaissa säädetystä työtulosta. Ammatillisen kuntoutuksen aikaiselle kuntoutusrahalle on säädetty oma vähimmäismääränsä, joka oli 17,47 euroa arkipäivältä vuonna 2008.

Nuoren (16–19-vuotiaan) *kuntoutusraha* oli vuonna 2008 vähintään 17,47 euroa arkipäivältä. Tämän suuruis- ta kuntoutusrahaa maksetaan aktiivisen kuntoutuksen ajalta, muulta ajalta 20 %:lla pienennettynä.

Kuntoutusraha maksetaan kuntoutujalle hänelle edullisimman vaihtoehdon mukaisena.

Harkinnanvaraista *ylläpitokorvausta* (8,00 euroa/pv) voi saada kuntoutuja, jonka kuntoutusraha on enintään ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavan vähimmäismäärän suuruinen (17,47 euroa/pv 2008). Ylläpitokorvausta maksetaan kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ja kuntoutukseen osallistumisen varmistamiseksi, ei kuitenkaan pitkäaikaisen kuntoutuksen ajalta.

Harkinnanvaraista *kuntoutusavustusta* voidaan maksaa kuntoutusrahan päättymisen jälkeen. Avustuksen tarkoitus on tukea kuntoutujan työllistymistä kuntoutusjakson päätyttyä. Kuntoutusavustusta maksetaan enintään edeltävän 6 kuukauden ajalta maksettua kuntoutusrahaa vastaava määrä.

Kuntoutusraha on veronalaista tuloa. Ylläpitokorvaus on veroton etuus. Maksussa olevaan kuntoutusrahaan tehdään vuosittain indeksitarkistus joka perustuu työeläkeindeksiin. Vastaavat tarkistukset tehdään myös ammatillisessa kuntoutuksessa olevan ja nuoren kuntoutusrahan euromääräisiin vähimmäismääriin. Eläkkeensaajan kuntoutusraha tarkistetaan perusteena olevien eläkkeiden määrän muuttuessa.

Den rehabiliteringspenning som betalas ut vid *yrkesinriktad rehabilitering* är – i motsats till dagpenningarna från sjukförsäkringen – i samtliga inkomstklasser, och utan sjukförsäkringslagens inkomstgradering, 75 % av den arbetsinkomst som fastställts i sjukförsäkringslagen. För rehabiliteringspenning i samband med yrkesinriktad rehabilitering har ett minimibelopp fastställts, som var 17,47 euro per vardag år 2008.

Rehabiliteringspenningen för unga (16–19 år) uppgick år 2008 till minst 17,47 euro per vardag för den aktiva rehabiliteringstiden. För annan tid utges den minskad med 20 %.

I rehabiliteringspenning betalas det belopp som blir mest fördelaktigt för klienten.

Behovsprövad *ersättning för uppehålle* (8,00 euro/dag) kan en sådan klient få vars rehabiliteringspenning uppgår till högst det minimibelopp som betalas vid yrkesinriktad rehabilitering (17,47 euro/dag 2008). Ersättning för uppehålle betalas i ersättning för extra kostnader som rehabiliteringen medför och för att säkerställa deltagande i rehabiliteringen, dock inte för tid i långvarig rehabilitering.

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan betalas efter att utbetalningen av rehabiliteringspenning upphört. Syftet med understödet är att stödja sysselsättningen av klienten efter rehabiliteringsperioden. Rehabiliteringsunderstöd betalas högst till ett belopp som motsvarar den rehabiliteringspenning som betalats för de föregående 6 månaderna.

Rehabiliteringspenningen är skattepliktig inkomst. Ersättningen för uppehålle är en skattefri förmån. På löpande rehabiliteringspenningar görs årligen en indexjustering som grundar sig på arbetspensionsindex. Motsvarande justeringar görs också på minimibeloppen av rehabiliteringspenning för unga och för personer som deltar i yrkesinriktad rehabilitering. Rehabiliteringspenningen för pensionstagare justeras då det sker en ändring i det pensionsbelopp som ligger till grund för rehabiliteringspenningen.

90. Kuntoutus 1995–2008, milj. euroa
Rehabilitering 1995–2008, milj. euro
Rehabilitation provision 1995–2008, in million euros

Vuosi År Year	Kaikkiaan Inalles Total	Kuntoutuspalvelut ¹⁾ Rehabiliteringstjänster ¹⁾ Rehabilitation services ¹⁾				Kuntoutusrahat ²⁾ Rehabiliteringspenning ²⁾ Rehabilitation allowance ²⁾	
		Yhteensä Sammanlagt Total	Vajaakuntoisten am- matillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade <i>Vocational reha- bilitation of persons with impaired work capacity</i>	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade <i>Medical rehabilitation of the severely disabled</i>	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabilitering enligt prövning <i>Discretionary rehabilitation</i>	Yhteensä Sammanlagt Total	Maksettu Kelan kuntoutuspalveluja saaneille Betalt till mottagare av FPA-rehabitjänster <i>Paid to recipients of rehabilitation services from Kela</i>
1995	168,2	121,5	16,2	45,4	60,0	46,6	44,9
1996	167,4	126,5	18,9	49,4	58,2	40,9	38,5
1997	174,0	135,4	22,5	52,8	60,1	38,6	35,9
1998	185,1	150,0	24,0	58,2	67,8	35,1	32,1
1999	204,9	168,4	25,7	64,7	78,1	36,5	33,1
2000	219,5	181,0	28,3	72,1	80,6	38,5	33,0
2001	232,5	190,5	29,6	79,2	81,6	42,1	33,6
2002	258,1	208,6	31,8	86,3	90,6	49,5	36,4
2003	277,7	222,7	33,6	95,1	94,1	55,0	36,5
2004	285,6	226,9	33,6	109,6	83,8	58,7	36,9
2005	279,4	220,2	33,6	104,0	82,6	59,2	35,5
2006	282,3	222,4	31,7	101,7	89,1	59,9	35,2
2007	291,3	233,1	30,7	110,8	91,6	58,3	34,2
2008	295,0	236,3	29,1	112,7	94,5	58,7	34,5

¹⁾ Matkakorvaukset eivät 1.1.2005 alkaen enää sisälly kuntoutuspalvelujen euromääriin, koska ne maksetaan sairausvakuutusjärjestelmän kautta. Sedan 1.1.2005 ingår ersättningar för resekostnader inte längre i beloppen för rehabiliteringstjänster; de betalas via sjukförsäkringssystemet. *Refunds of transportation costs are no longer (since 1 January 2005) included in the euro amounts for rehabilitation services. They are now paid through the National Health Insurance.*

²⁾ Sisältää myös 1.9.2001 alkaen maksetut ylläpitokorvaukset. Inkluderar även ersättningar för uppehälle som betalats från och med 1.9.2001. *Includes maintenance allowances payable since 1 September 2001.*

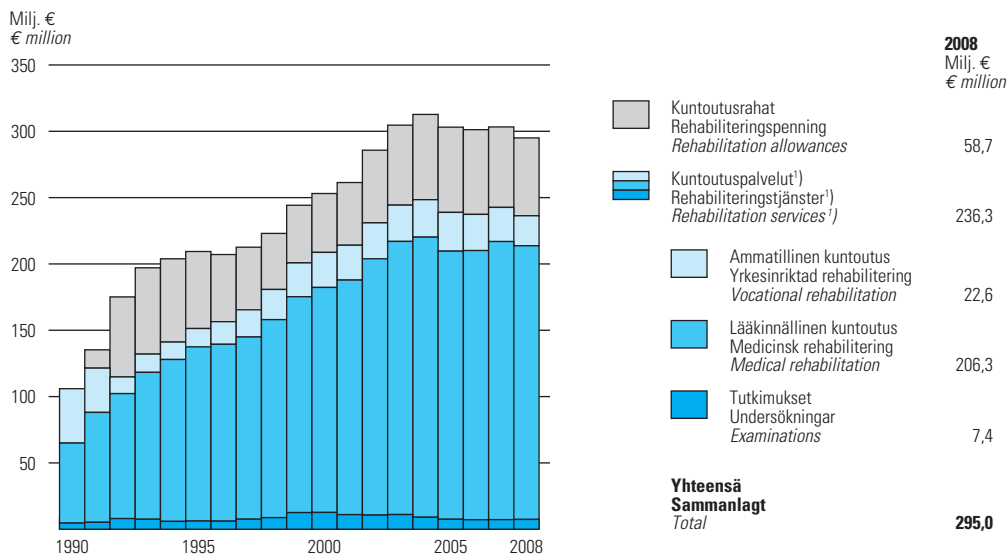
Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 43. Kuntoutus perinteisen jaottelun mukaan 1990–2008, milj. euroa (vuoden 2008 rahana)**Figur 43. Rehabilitering enligt traditionell indelning 1990–2008, milj. euro (2008 års penningvärde)**

Chart 43. Expenditure on rehabilitation provision (according to the traditional classification), 1990–2008 (in million euros at 2008 prices)

¹) Ks. taul. 90 alaviite 1.
Se tabell 90, fotnot 1.
See footnote 1 to Table 90.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

Huom. Kuntoutusajan toimeentuloturva sisältyy lokakuuhun 1991 saakka kuntoutuspalveluihin.

Anm. Utkomstbidrag för rehabiliteringstiden ingår i rehabiliteringstjänsterna fram till oktober 1991.

N.B. Expenditure on income maintenance during rehabilitation is up to October 1991 included in "Rehabilitation services".

91. Kuntoutujat 1995–2008**Rehabiliteringsklinter 1995–2008**

Rehabilitation beneficiaries, 1995–2008

Vuosi År Year	Kuntoutujat kaikkiaan Rehabiliterings- klinter inalles Total	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehabiliterings- tjänster Rehabilitation services	Kuntoutusrahaa saaneet Mottagare av rehabiliteringspenning Rehabilitation allowance			
			Yhteensä Sammanlagt Total	Kuntoutuspalvelut Kelta FPA-rehabtjänster In respect of services provided by Kela	Kuntoutuspalvelut muualta Andra rehabtjänster In respect of services provided by a third party	Ei ole saanut kuntoutuspalveluja Ej rehabtjänster No rehabilitation services provided
1995	69 373	62 770	39 537	34 566	5 125	.
1996	73 861	64 773	42 035	34 258	7 953	.
1997	78 437	67 604	45 372	35 967	9 589	.
1998	86 002	73 715	49 816	39 027	11 003	.
1999	94 524	81 211	53 935	42 557	11 401	204
2000	96 044	82 483	53 470	41 650	11 270	786
2001	98 259	83 317	54 529	41 159	12 321	1 292
2002	104 209	87 030	58 693	43 015	13 648	2 250
2003	105 684	87 769	59 522	42 709	13 597	3 448
2004	104 298	86 174	60 402	42 967	13 305	4 362
2005	105 139	86 756	61 953	43 821	13 667	4 732
2006	106 479	88 376	61 518	43 545	13 479	4 736
2007	105 326	87 846	58 999	41 881	12 925	4 442
2008	104 247	86 320	58 066	40 488	13 584	4 202

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

92. Tietoja kuntoutuspalveluja saaneista 1995–2008

Mottagare av rehabiliteringstjänster 1995–2008

Rehabilitation benefits awarded to persons undergoing rehabilitation, 1995–2008

Vuosi År Year	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av rehahtjänster Beneficiaries		Toimenpiteet Åtgärder Measures	Milj. € (kuntoutuspalvelut ja -rahat) Milj. € (rehabiliteringstjänster och -penningar) € million (rehabilitation services and allowances)					€/palvelujen saaja (2008 rahana) €/mottagare av tjänster (2008 års penningvärde) Expenditure per rehabilittee, € (at 2008 prices)
	Lukumäärä Antal Total	Promillea väestöstä ‰ av befolk- ningen ‰ of popu- lation		Yhteensä Sammanlagt Total	Perinteinen jaottelu Traditionell indelning Traditional classification	Ammatillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering Vocational rehabilitation	Lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering Medical rehabilitation	Tutkimukset Under- sökningar Examinations	
1995	62 770	12,3	84 789	166,4	43,7	116,3	6,1		3 301
1996	64 773	12,6	88 935	165,0	40,9	118,1	5,8		3 152
1997	67 604	13,1	92 108	171,3	41,0	123,3	7,0		3 096
1998	73 715	14,3	102 090	182,2	37,6	136,4	8,2		2 978
1999	81 211	15,7	112 392	201,5	39,5	150,3	11,6		2 957
2000	82 483	15,9	116 450	214,0	41,1	160,9	12,0		2 992
2001	83 317	16,0	120 938	224,1	41,7	171,0	10,8		3 023
2002	87 030	16,7	..	245,0	44,2	189,1	10,9		3 116
2003	87 769	16,8	143 193	259,3	43,8	202,5	11,6		3 241
2004	86 174	16,5	140 305	263,8	45,2	207,7	9,6		3 353
2005	86 756	16,5	150 645	255,7	45,2	201,6	8,0		3 197
2006	88 376	16,7	161 623	257,7	42,6	206,3	7,7		3 111
2007	87 846	16,6	163 134	267,2	41,1	217,0	8,0		3 167
2008	86 320	16,2	161 858	270,8	38,8	222,3	8,4		3 138

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

93. Kuntoutus kuntoutujan iän ja sukupuolen mukaan 2008

Rehabilitering efter klienternas ålder och kön 2008

Rehabilitation provision, by age and sex of recipient, 2008

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and sex	Kuntoutuspalvelut Rehabiliteringstjänster Rehabilitation services		Kuntoutusraha Rehabiliteringspenning Rehabilitation allowance				
	Kuntoutujat Rehabiliteringsklienter Beneficiaries		Kustannukset Kostnader Expenditure			Kuntoutujat ¹⁾ Antal klienter ¹⁾ No. of beneficiaries ¹⁾	
	Kaikki Samtliga Total	Promillea samanikäisestä väestöstä ‰ av befolkningen i samma ålder ‰ of population of corresponding age	Uudet ²⁾ Nya ²⁾ New ²⁾	Milj. € € million	Samanikäistä asukasta kohti, € Per invånare i samma ålder, € Per capita within age group, €	Päivät Dagar Days	€/pv €/dag €/day

Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes

Kaikki –
Samtliga –

Total	86 320	16,2	31 969	236,3	44,3	58 066	2 115,5	36	27,8
0–15	10 009	10,4	2 072	48,1	50,2	.	.	.	.
16–24	9 029	15,2	2 415	20,9	35,3	6 303	1 279,8	203	17,3
25–34	9 126	13,5	2 791	21,5	31,9	4 156	253,0	61	25,6
35–44	11 803	17,3	4 797	28,2	41,4	10 472	183,6	18	41,5
45–54	23 609	31,0	10 283	55,7	73,2	22 257	259,6	12	53,9
55–64	19 191	24,9	7 365	54,5	70,8	14 878	139,5	9	60,3
65–	3 553	3,9	2 246	7,3	8,2	–	–	–	–

Miehet – Män – Males

Kaikki –
Samtliga –

Total	34 636	13,2	12 454	105,5	40,4	21 798	1 052,9	48	26,1
0–15	6 487	13,2	1 413	30,4	62,2	.	.	.	.
16–24	3 958	13,0	877	8,8	28,9	3 485	724,0	208	17,3
25–34	3 099	8,9	961	8,4	24,2	1 895	114,5	60	26,6
35–44	4 282	12,3	1 808	11,4	32,8	4 089	74,5	18	45,1
45–54	8 218	21,5	3 683	20,8	54,5	7 433	91,2	12	59,2
55–64	7 228	18,9	2 842	22,7	59,5	4 896	48,7	10	65,5
65–	1 364	3,7	870	3,1	8,4	–	–	–	–

Naiset – Kvinnor – Females

Kaikki –
Samtliga –

Total	51 684	19,0	19 515	130,8	48,1	36 268	1 062,6	29	29,4
0–15	3 522	7,5	659	17,7	37,8	.	.	.	.
16–24	5 071	17,4	1 538	12,2	41,9	2 818	555,9	197	17,5
25–34	6 027	18,3	1 830	13,1	39,9	2 261	138,4	61	24,9
35–44	7 521	22,5	2 989	16,8	50,4	6 383	109,1	17	39,1
45–54	15 391	40,7	6 600	34,9	92,1	14 824	168,4	11	51,0
55–64	11 963	30,7	4 523	31,9	81,8	9 982	90,8	9	57,6
65–	2 189	4,1	1 376	4,2	8,0	–	–	–	–

¹⁾ Kuntoutusrahaa sai 4 245 vajaakuntoista nuorta (16–19 v) ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi ja 57 henkilöä oppisopimuskoulutuksen perusteella. Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta maksettiin 3 henkilölle ja ylläpitokorvausta ammatillisen kuntoutuksen ajalta 30 henkilölle. Em. henkilöt sisältyvät sarakkeen lukuihin.

Rehabiliteringspenning fick 4 245 handikappade i åldern 16–19 år för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och 57 personer på basis av läroavtalsutbildning. Prövningsbaserat rehabiliteringsunderstöd betalades till 3 personer och ersättning för uppehälle vid yrkesinriktad rehabilitering till 30 personer. Dessa personer ingår i talen i kolumnen.

Rehabilitation allowance was paid to 4,245 functionally impaired young persons aged 16–19 in order to enable their participation in vocational rehabilitation and to 57 persons on the basis of an apprenticeship agreement. Means-tested rehabilitation assistance was paid to 3 persons and maintenance allowance during vocational rehabilitation to 30 persons. All the above groups are included in this column's figures.

²⁾ Ollut vähintään 5 vuotta ilman Kelan kuntoutuspalveluja.

Har inte fått FPA-rehabilitering på minst 5 år.

Last received rehabilitation services from Kela five or more years ago.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

94. Kuntoutuspalvelujen sisältö: Kuntoutuajat ja kustannukset toimenpiteittäin 2008 (toimenpiteet eritelty lakiperusteen mukaan)
Rehabiliteringstjänsternas innehåll: Klienter och kostnader per åtgärd 2008 (åtgärderna specificerade enligt laggrund)

Rehabilitation services: Analysis of rehabilitation clients and expenditure according to the type of rehabilitation measure provided (classified by statutory basis), 2008

Lakiperuste Laggrund Statutory basis	Kuntoutuajat ¹⁾ Rehabiliteringsklienter ¹⁾ Rehabilitation clients ¹⁾		Kuntoutuspalvelukustannukset Kostnader för rehabiliteringstjänster Expenditure on rehabilitation services	
	Lkm Antal Number	Mediaani-ikä Medianålder Median age	1 000 € € 1,000	Kuntoutujaa kohti, € Per klient, € Per client, €
Kaikki – Samtliga – Total	86 320	46	236 304	2 738
Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus – Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade – Vocational rehabilitation services for persons with impaired work capacity	14 260	42	29 085	2 040
Koulutus – Utbildning – Training	4 881	21	1 283	263
Ammattikoulutus – Yrkesutbildning – Vocational training	3 931	20	993	253
Tyk-toiminta ²⁾ – Tyk-verksamhet ²⁾ – WHP ²⁾	4 271	55	10 994	2 574
Kuntoutuslaitosjakso – Slutenvårdsperiod – Treatment at a rehabilitation centre	22	50	80	3 622
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	5 557	42	16 729	3 010
Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus – Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade – Medical rehabilitation services for the severely disabled	20 758	22	112 719	5 430
Kuntoutuslaitosjakso – Slutenvårdsperiod – Treatment at a rehabilitation centre	3 702	54	26 458	7 147
Sairausryhmäkohtaiset kurssit ³⁾ – Kurser enligt sjukdomsgrupp ³⁾ – Rehabilitation designed for persons with specific illnesses ³⁾	1 798	13	7 285	4 052
Psykoterapia – Psykoterapi – Psychotherapy	449	13	1 711	3 811
Toimintaterapia – Ergoterapi – Occupational therapy	4 483	9	10 131	2 260
Puheterapia – Talterapi – Speech therapy	4 823	7	14 121	2 928
Fysioterapia – Fysioterapi – Physiotherapy	14 409	42	48 161	3 342
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	1 990	13	4 851	2 438
Harkinnanvarainen kuntoutus⁴⁾ – Rehabilitering enligt prövning⁴⁾ – Discretionary rehabilitation⁴⁾	53 297	49	94 500	1 773
Tyk-toiminta ²⁾ – Tyk-verksamhet ²⁾ – WHP ²⁾	319	55	765	2 399
Kuntoutuslaitosjakso – Slutenvårdsperiod – Treatment at a rehabilitation centre	3 548	53	6 727	1 896
Kuntoutuskurssit – Rehabiliteringskurser – Rehabilitation services	28 957	52	50 272	1 736
ASLAK-kurssit – ASLAK-kurser – Vocationally oriented medical rehabilitation services	13 662	50	23 265	1 703
Sopeutumisvalmennuskurssit – Anpassningsträningskurser – Adaptation training courses	4 064	54	6 938	1 707
Aikuisten psykoterapia – Psykoterapi för vuxna – Adult psychotherapy	9 406	38	11 781	1 252
Nuorten psykoterapia – Psykoterapi för unga – Adolescent psychotherapy	4 215	23	8 289	1 967
Kehittämis- ja kokeilutoiminta – Utvecklings- och försöksverksamhet – Experimentation and development	2 345	26	5 924	2 526
Muut toimenpiteet – Övriga åtgärder – Other measures	1 298	38	3 804	2 931

¹⁾ Kuntoutuja on voinut vuoden aikana saada useaa toimenpidettä.
 Flera åtgärder kan ha vidtagits under året för en och samma klient.
One client may have participated in several rehabilitation measures during the year.

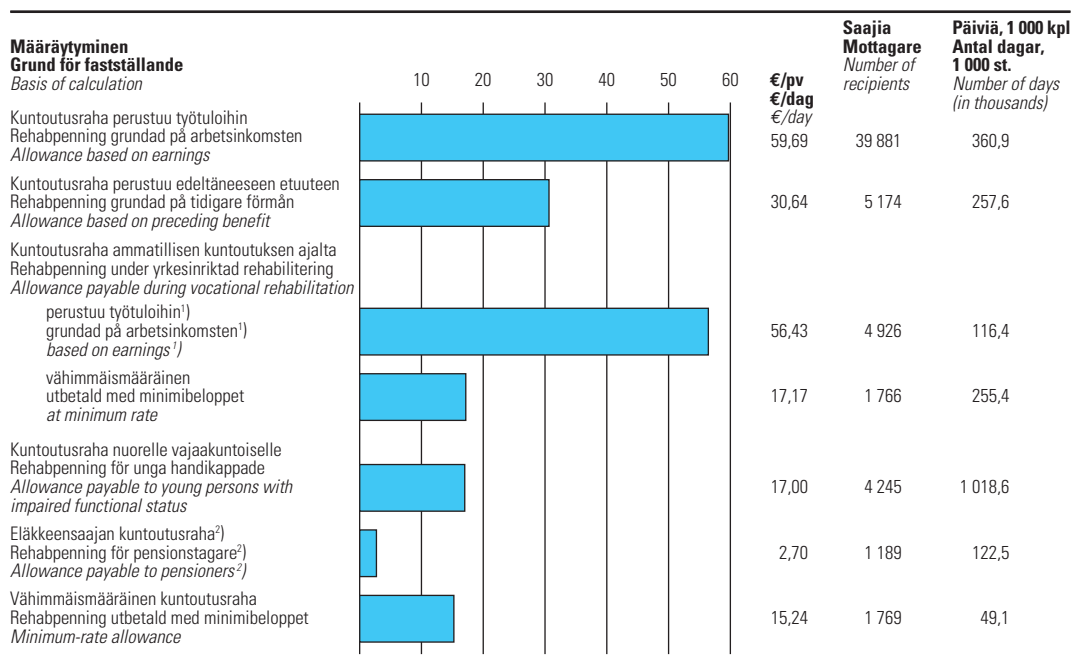
²⁾ Työkykyä ylläpitävä ja parantava valmennus.
 Träning för att bevara och förbättra arbetsförmågan.
Workplace health promotion.

³⁾ Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit.
 Rehabiliterings- och anpassningsträningskurser.
Group-based rehabilitation and adaptation training.

⁴⁾ Harkinnanvaraisen kuntoutuksen toimenpideluokitus on uudistunut tilastointivuodesta 2007 alkaen.
 Åtgärdsklassificeringen för rehabilitering enligt prövning har förnyats med verkan från statistikföringsåret 2007.
The classification of rehabilitation measures provided on a discretionary basis was revised with effect from 2007.

Kuvio 44. Keskimääräinen kuntoutusraha kuntoutusrahan määräytymisperusteen mukaan 2008**Figur 44. Rehabiliteringspenningen i medeltal efter grunden för fastställandet av rehabiliteringspenning 2008**

Chart 44. Average rates of the rehabilitation allowance according to the basis of calculation, 2008

¹⁾ Kaikissa tuloluokissa 75 % työtuloista.
75 % av arbetsinkomsten i samtliga inkomstklasser.
75% of earnings in all income brackets.

²⁾ Maksetaan eläkkeen lisäksi.
Betalas utöver pensionen.
Payable on top of the pension.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

95. Kuntoutuspalveluja koskevat ratkaisut iän ja sukupuolen mukaan 2008

Avgöranden som gäller rehabiliteringstjänster efter ålder och kön 2008

Decisions concerning rehabilitation services provision, by age and sex of client, 2008

Sukupuoli ja ikäryhmä Kön och åldersgrupp Sex and age group	Ratkaisuja ¹⁾ – Avgöranden ¹⁾ – Decisions ¹⁾				Hylkäys-% ²⁾ – Avslags-% ²⁾ – Denial rate, % ²⁾		
	Yhteensä Samman- lagt Total	Vajaakuntoisten ammattillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade Vocational rehabili- tation of persons with impaired work capacity	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för gravt handi- kappade Medical rehabili- tation of the severely disabled	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabili- tering enligt prövning Discretionary rehabilitation	Vajaakuntoisten ammattillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering för handikappade Vocational rehabili- tation of persons with impaired work capacity	Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering för gravt handi- kappade Medical rehabili- tation of the severely disabled	Harkinnan- varainen kuntoutus Rehabili- tering enligt prövning Discretionary rehabilitation
Kaikki – Samtliga –							
Total	135 438	16 319	59 379	59 740	29,5	14,5	24,3
Miehet – Män –							
Males	60 532	7 406	33 136	19 990	27,4	14,6	25,7
Naiset – Kvinnor –							
Females	74 906	8 913	26 243	39 750	31,2	14,3	23,6
0–15	28 637	177	26 557	1 903	19,5	13,1	12,6
16–34	28 723	6 922	9 552	12 249	24,1	14,2	16,2
35–44	16 246	2 502	4 558	9 186	31,8	16,6	20,1
45–54	28 895	4 013	6 993	17 889	32,1	15,1	22,4
55–64	26 844	2 703	11 235	12 906	37,4	15,8	29,8
65–	6 093	2	484	5 607	–	33,9	46,2

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Hylkäävien ratkaisujen %-osuus myönteisten ja hylkäävien ratkaisujen sekä tarkistusratkaisujen kokonaismäärästä, joka ei sisällä lakkautusratkaisuja.

Avslagens procentuella andel av samtliga beviljanden, avslag och justeringar, fränsett indragningar.

Denials as a percentage of the total number of grants, denials and review decisions (not including terminations of benefit).

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

5.2 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja ammateittain

Kuntoutuksen *alueittaiset* tilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain kuntoutujan kotikunnan mukaan.

Sairaudella tarkoitetaan kuntoutuspalvelu- tai kuntoutusrahhakemuksen perusteena olevaa sairautta. Tieto sairaudesta saadaan niistä, jotka ovat saaneet Kelalta kuntoutuspalveluja, nuoren kuntoutusrahaa tai kuntoutusrahaa oppisopimuskoulutuksen ajalta.

Sairausdiagnoosit merkitään kansainvälisen tautiluokituksen (ICD-10) mukaisesti.

Ammatiksi merkitään viimeinen pääasiallinen ammatti. Tieto ammatista tallennetaan 16 v täyttäneistä kuntoutujista, jotka saavat kuntoutuspalveluja Kelalta.

Kelan käyttämä ammattiluokitus perustuu pohjoismaiseen luokitukseen, jota on Kelassa jonkin verran täydennetty. Ammattiluokitusta ja ammattikäsitettä on selostettu tarkemmin sivulla 113.

5.2 Rehabilitering region-, sjukdoms- och yrkesvis

Den *regionala* rehabiliteringsstatistiken presenteras landskapsvis enligt klientens hemkommun.

Med *sjukdom* avses den sjukdom som föranlett ansökan om rehabilitering eller rehabiliteringspenning. Sjukdomsuppgifter fås om klienter som fått rehabilitering genom FPA, rehabiliteringspenning för unga eller rehabiliteringspenning för läroavtalsutbildning.

Sjukdomsdiagnoserna anges enligt den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10).

Som *yrke* anges klientens senaste huvudsakliga yrke. Yrkesdata lagras för alla rehabiliteringsklienter över 16 år som får FPA-rehabilitering.

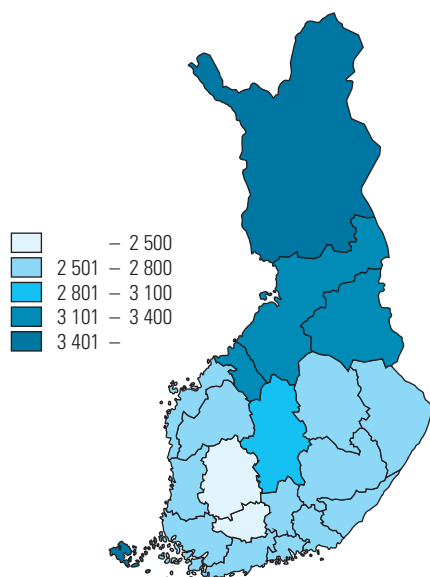
Den yrkesklassificering som FPA använder grundar sig på den nordiska klassificeringen, som i någon mån kompletterats av FPA. För yrkesklassificeringen och -begreppet redogörs närmare på sidan 113.

Kuvio 45. Kuntoutuspalvelut maakunnittain 2008

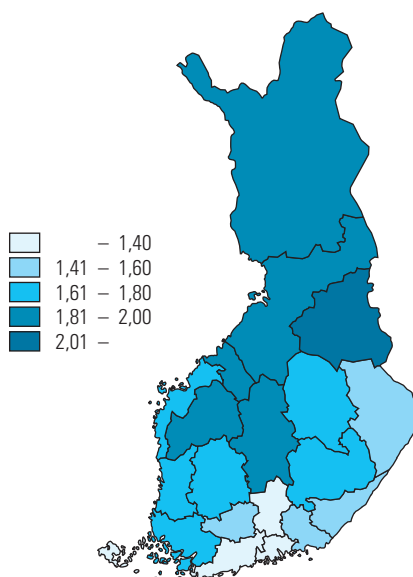
Figur 45. Rehabiliteringstjänster landskapsvis 2008

Chart 45. Provision of rehabilitation services, by region, 2008

Kuntoutuspalvelukustannukset
kuntoutujaa kohti, €/kuntoutuja
Kostnader för rehahtjänster, €/klient
Expenditure on rehabilitation services
per rehabilitation client, €

Kuntoutuspalveluja saaneiden osuus väestöstä, %
Mottagare av rehahtjänster, andel av befolkningen i %
Rehabilitation clients as a share of the population in region, %

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

96. Kuntoutus maakunnittain 2008
Rehabilitering landskapsvis 2008
Rehabilitation provision, by region, 2008

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ <i>Region</i>	Kuntoutuspalveluja saaneet Mottagare av reabilitjänster <i>Rehabilitation services provision</i>		Kuntoutusrahaa saaneet Mottagare av rehabiliteringspenning <i>Rehabilitation allowance</i>		Kuntoutuspalvelut ja -rahat Rehabiliteringstjänster och -penningar <i>Rehabilitation services and allowances</i>	
	Lukumäärä Antal <i>Total recipients</i>	Promillea väestöstä % av befolkningen % of population	Lukumäärä Antal <i>Total recipients</i>	Promillea 16–67-vuotiaista % av 16–67-åringar % of population aged 16–67	Milj. € € million	Asukasta kohti, € Per invånare, € <i>Per capita, €</i>
Koko maa – Hela landet – Whole country	86 320	16,2	58 066	16,0	295,0	55,4
Uusimaa – Nyland	19 644	14,0	13 750	13,7	63,2	44,9
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	1 002	10,5	659	10,3	3,2	33,6
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	7 963	17,3	4 284	13,6	27,0	58,5
Satakunta	3 739	16,4	2 638	17,4	12,3	54,1
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	2 529	14,6	1 815	15,8	8,2	47,6
Pirkanmaa – Birkaland	8 231	17,1	5 666	17,2	26,6	55,3
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	2 561	12,8	1 805	13,3	8,5	42,3
Kymenlaakso – Kymmenedalen	2 737	15,0	1 966	16,0	9,6	52,4
Etelä-Karjala – Södra Karelen	1 950	14,5	1 557	17,2	6,9	51,4
Etelä-Savo – Södra Savolax	2 707	17,3	1 907	18,5	9,4	59,8
Pohjois-Savo – Norra Savolax	4 429	17,8	2 973	17,8	14,8	59,4
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	2 627	15,8	1 834	16,3	8,8	52,9
Keski-Suomi – Mellersta Finland	5 010	18,4	2 859	15,6	17,2	63,5
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	3 523	18,2	2 678	21,2	11,5	59,5
Pohjanmaa – Österbotten	3 106	17,7	2 277	19,6	10,2	58,0
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten ...	1 396	19,6	944	20,3	5,4	75,5
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	7 673	19,9	4 974	19,4	29,7	77,0
Kainuu – Kajanaland	1 802	21,7	1 126	20,3	7,3	87,2
Lappi – Lappland	3 486	18,9	2 238	17,9	14,4	78,4
Ahvenanmaa – Åland	169	6,2	92	5,0	0,8	29,2

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
 Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Ulkomailta asuvia koskevat tiedot eivät sisälly maakunnittaiseen erittelyyn.

Anm. Uppgifter rörande utomlands bosatta ingår inte i specifikationen.

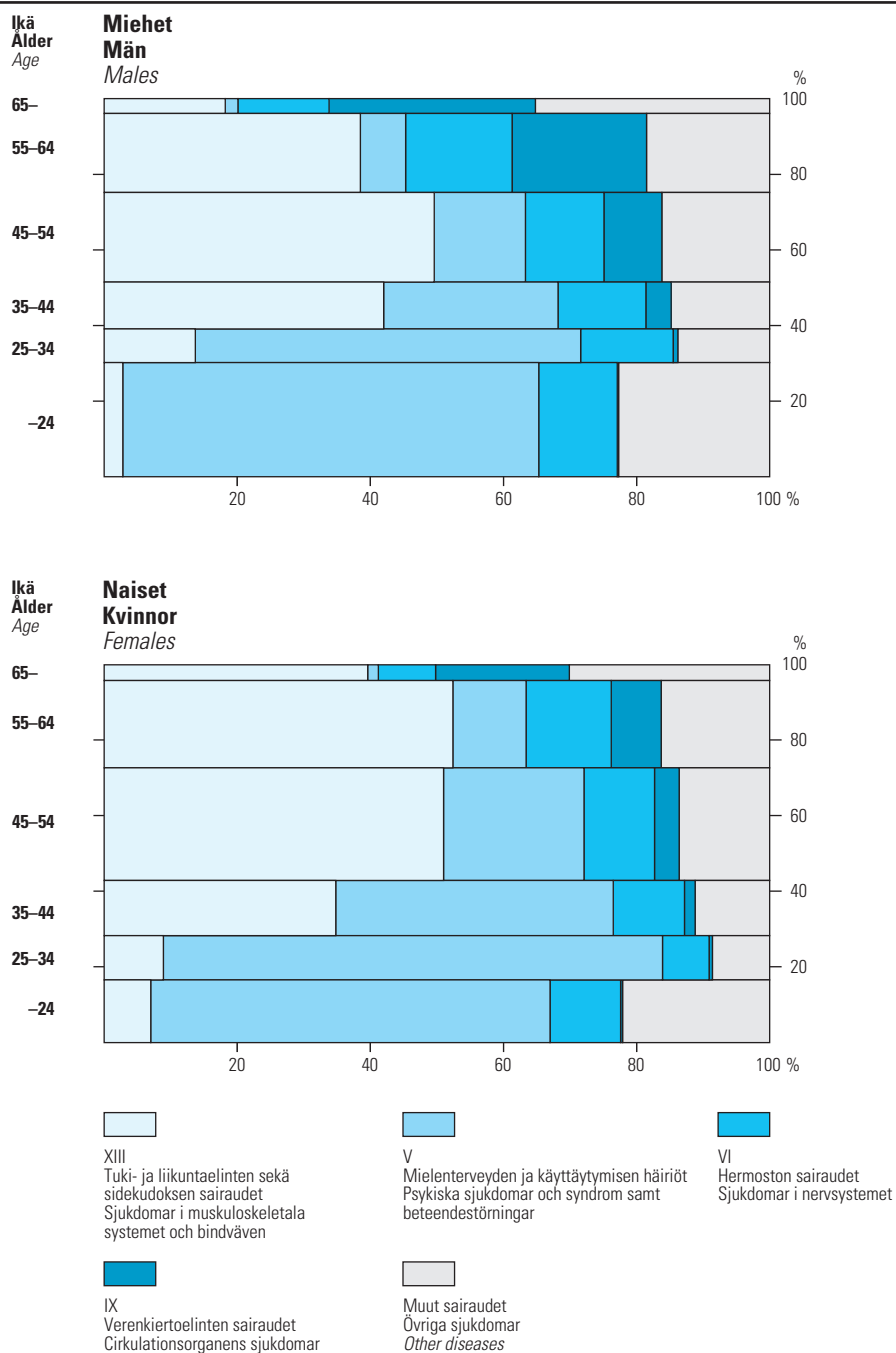
N.B. The analysis by region does not include beneficiaries living abroad or their payments.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 46. Kuntoutuspalveluja saaneet sukupuolen mukaan eri ikä- ja sairauspääryhmissä 2008, %
Figur 46. Mottagare av rehabiliteringstjänster efter kön i olika ålders- och sjukdomshuvudgrupper 2008, %
Chart 46. Male and female recipients of rehabilitation services, by age and major diagnostic category¹⁾, 2008 (%)

¹⁾ Listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

97. Kuntoutuspalveluja saaneet sairauden ja iän mukaan 2008
Mottagare av rehabiliteringstjänster efter sjukdom och ålder 2008
Recipients of rehabilitation services, by disease and age, 2008

Sairausryhmä Sjukdomsgrupp <i>Disease category¹⁾</i>	Kaikki Samtliga <i>All ages</i>	0–15- vuotiaat 0–15 år <i>Age 0–15</i>	16–24- vuotiaat 16–24 år <i>Age 16–24</i>	25–44- vuotiaat 25–44 år <i>Age 25–44</i>	45–64- vuotiaat 45–64 år <i>Age 45–64</i>	Yli 64-vuotiaat Över 64 år <i>Age 65 and over</i>
Kaikki – Samtliga – All diseases	86 320	10 009	9 029	20 929	42 800	3 553
IV E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineen- vaihduktasairaudet – Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	2 504	151	126	473	1 605	149
E10–E14 Diabetes	1 157	1	51	200	792	113
V F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt – Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar ..	28 503	5 513	6 171	10 573	6 184	62
F20–F29 Skitsofrenia, skitsofyyppiset ja har- haluuloisuushäiriöt – Schizofreni, schizotropa störningar, vanföreställ- ningssyndrom	1 110	16	327	651	113	3
F30–F39 Mielialahäiriöt – Förstämnings- syndrom	12 678	103	1 943	6 223	4 372	37
F40–F48 Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt – Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom	5 009	129	1 160	2 606	1 108	6
F70–F79 Älyllinen kehitysvammaisuus – Psykisk utvecklingsstörning	2 677	1 039	898	480	258	2
VI G00–G99 Hermoston sairaudet – Sjukdomar i nervsystemet	10 017	1 215	920	2 218	5 288	376
G35 Pesäkekovettumatauti (MS-tauti) – Multipel skleros	1 999	1	17	437	1 475	69
G40, G41 Epilepsia – Epilepsi	781	231	168	195	177	10
G80 CP-oireyhtymä – Cerebral pares	2 000	682	462	510	339	7
VII H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet – Sjukdomar i ögat och närliggande organ	780	110	133	194	272	71
IX I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet – Cir- kulationsorganens sjukdomar	4 893	20	31	338	3 642	862
X J00–J99 Hengityselinten sairaudet – Andningsorganens sjukdomar	1 275	75	24	197	808	171
J45, J46 Astma	923	68	18	146	595	96
XII L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet – Hudens och underhudens sjukdomar ..	347	13	40	105	180	9
L20, L22 Atooppinen ihottuma – Atopiskt eksem	89	6	21	41	21	–
L40, L41 Psoriaasi – Psoriasis	154	1	7	23	116	7
XIII M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet – Sjukdomar i muskulo- skeletala systemet och bindväven ..	28 369	457	437	5 380	20 980	1 115
M05, M06, Nivelreuma – Reumatoid artrit	2 479	419	253	347	1 247	213
M08 Nivelrikko – Artros	2 488	–	1	149	2 019	319
M15–M19 Spondyloosi – Spondylos	1 223	–	1	110	1 042	70
M47 Nikaman välilevyjen sairaudet – Sjukdomar i mellankotskivorna	4 215	1	30	1 026	3 091	67
M50, M51 Fibromyalgia tai muualla luokitta- mattomat muut pehmytkudossairau- det – Fibromyalgi eller andra sjuk- domstillstånd i mjukvävnader som ej klassificeras annorstädes	1 017	1	11	253	723	29
M79 Muut sairauspääryhmät – Övriga sjukdomshuvud- grupper – <i>Other major diagnostic categories</i>	9 503	2 444	1 139	1 436	3 778	706
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – <i>Data unavailable</i> ...	129	11	8	15	63	32

¹⁾ Major diagnostic categories listed in the Summary (chapter 12).

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik.

98. Kuntoutuspalveluja saaneet ammatin ja ammattiaseman mukaan 2008
Mottagare av rehabiliteringstjänster efter yrke och yrkesställning 2008
Recipients of rehabilitation services, by occupation and position, 2008

Ammatti ja ammattiasema Yrke och yrkesställning Occupation and position	Kuntoutujat (16 v täyttäneet) Rehabiliteringsklienter (som fyllt 16) Recipients (age 16 or over)						15–64-vuotias työllinen työ- voima, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Kaikki Samtliga Total		Ammatillinen kuntoutus Yrkesinriktad rehabilitering Vocational rehabilitation		Lääkinnällinen kuntoutus Medicinsk rehabilitering Medical rehabilitation		
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number	%	
Yhteensä – Sammanlagt – All beneficiaries	76 311		11 541		63 401		
Ammatissa toimineet – Yrkesverksamma – Total in employment	51 494	100,0	6 575	100,0	43 217	100,0	100,0
Maa-, metsä- ja kalatalouden yrittäjät¹⁾ – Företagare inom lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete¹⁾ – Self- employed persons in agriculture, forestry and fishing¹⁾	1 449	2,8	139	2,1	1 241	2,9	2,8
Maanviljelijät ja maatalouden emännät ¹⁾ – Lantbrukare och lantbrukshusmödrar ¹⁾ – Farmers and farmers' wives ¹⁾	1 225	2,4	122	1,9	1 046	2,4	1,8
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	224	0,4	17	0,3	195	0,5	1,0
Muut yrittäjät¹⁾ – Övriga företagare¹⁾ – Self-employed persons in other industries¹⁾	2 976	5,8	335	5,1	2 504	5,8	9,3
Palkansaajat – Löntagare – Employed persons	46 366	90,0	6 017	91,5	38 905	90,0	87,9
Tekn., tiet., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapl., juridiskt, humanistiskt el. konstnärl. arbete – Engineering, law, the natural sciences, the humanities	8 359	16,2	915	13,9	7 369	17,1	15,4
Terveystyö, sosiaalialan työ – Hälsovård, socialt ar- bete – Health care, social work	11 184	21,7	1 537	23,4	9 494	22,0	13,3
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – Managerial, administrative, clerical and computer-related work	8 208	15,9	772	11,7	7 376	17,1	16,0
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – Commerce	2 982	5,8	279	4,2	2 618	6,1	10,0
Maa- ja metsätaloustyö, kalastusala – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – Agriculture, forestry and fishing	741	1,4	130	2,0	552	1,3	1,5
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport och kommunikationer – Transport and communication	1 803	3,5	261	4,0	1 429	3,3	4,3
Teoll.työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennustyö – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction	7 695	14,9	1 165	17,7	5 914	13,7	18,1
Palvelutyö – Servicearbete – Services	5 394	10,5	958	14,6	4 153	9,6	9,0
Muut ammatissa toimineet – Övriga yrkesverksamma – Other employees	703	1,4	84	1,3	567	1,3	0,3
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma – Non-employed persons	19 939		4 299		16 028		
Perheenemännät – Husmödrar – Homemakers	245		18		219		
Opiskelijat – Studerande – Students	11 059		4 016		7 493		
Muut – Övriga – Others	8 635		265		8 316		
Ammattia ei voida luokitella tai tieto puuttuu – Oklassifi- cerbart yrke eller uppgift saknas – Activities not adequately described or data unavailable	4 878		667		4 156		

¹⁾ Sisältää myös yrittäjäperheen jäsenet.
 Omfattar även företagarfamiljemedlemmar.
Includes family workers.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.kela.fi/tilastot; SVT. TK: Työvoimatutkimus 2008.

Källa: FOS. FPA: FPA-rehabilitering www.fpa.fi/statistik; FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2008.

6 | Kelan työttömyysturvaetuudet FPA:s arbetslöshetsförmåner

2008

- Peruspäiväraha
Grunddagpenning
- Työmarkkinatuki
Arbetsmarknadsstöd
- Vuorottelukorvaus
Alterneringsersättning
- Työvoimapolitiittinen koulutustuki
Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd
- Koulutuspäiväraha
Utbildningsdagpenning
- Maahanmuuttajan kotoutumistuki
Integrationsstöd för invandrare

6.1 Yleistä

Työttömien toimeentulo pyritään turvaamaan pääasias-
sa *työttömyyspäivärahalla* ja *työmarkkinatuella*. (Vähi-
tellen poistuva työttömyyseläke käsitellään eläketurvan
yhteydessä.) Työttömyyspäivärahaa maksetaan perus-
päivärahana tai ansiosidonnaisena päivärahana. Työttö-
myyskassat huolehtivat ansiosidonnaisesta päiväraha-
sta, Kela peruspäivärahasta ja työmarkkinatuesta. Työ-
vuorottelun mahdollistavia *vuorottelukorvauksia* mak-
savat sekä työttömyyskassat että Kela.

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta opiskelijal-
le maksetaan toimeentulon turvaamiseksi *työvoimapo-
liittista koulutustukea* tai työmarkkinatukea. Koulutustu-
ki maksetaan joko ansiotukena tai perustukena. Ansio-
tukea voi saada työttömyyskassan jäsen. Perustuen ja
työmarkkinatuen maksaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Yli
10 vuotta työelämässä olleiden työttömien omaehtoista
opiskelua tuetaan työttömyyspäivärahan tai työmarkki-
natuen suuruisella *koulutuspäivärahalla*. Työttömyyskas-
sat huolehtivat ansioturvana maksettavan koulutuspäi-
värahan maksamisesta jäsenilleen, perusturvana mak-
settavasta koulutuspäivärahasta huolehtii Kela.

Työttömän aktivointiin tähtäävän *kuntouttavan työtoi-
minnan* ajalta työmarkkinatuen saajalle maksetaan työ-
markkinatuen lisäksi ylläpitokorvausta työtoimintaan
osallistumispäiviltä ja toimeentulotuen saajalle toimeen-
tulotuen lisäksi toimintarahaa. Varsinaisen työtoimin-
nan järjestää kunta. Työllistymistä työssäkäyntialueen
ulkopuolelle kannustetaan työmarkkinatuen suuruisella
matka-avustuksella.

Työttömyysturvalaissa säädetään työttömyyspäivära-
hasta, työmarkkinatuesta (ml. kuntouttava työtoimin-
ta, matka-avustus ja kotoutumistuki) sekä koulutuspäi-
värahasta. Työvoimapolitiittisesta koulutustuesta ja yllä-
pitokorvauksista säädetään laissa julkisesta työvoima-
palvelusta. Vuorottelukorvauksesta säädetään vuoro-
teluvapaalaissa. Säännöksiä muusta kuin itse toimeen-
tuloturvasta voi olla muissakin kuin edellä mainituissa
laeissa; esim. kuntouttavasta työtoiminnasta on oma
erillinen lakinsa.

Työttömyysturvan piiriin kuulumisesta säädetään tyt-
tömyysturvalaissa. Työttömyyspäivärahaan ovat oikeu-
tettuja Suomessa asuvat henkilöt (myös Suomessa työ-
skentelevät EU/ETA-maiden kansalaiset). Lisäksi osaan
Suomen solmimista sosiaaliturvasopimuksista sisältyy

6.1 Allmänt

Utkomstskyddet för arbetslösa tryggas främst genom
arbetslöshetsdagpenning och *arbetsmarknadsstöd*. (Arbetslöshetspensionen som kommer att upphöra
småningom behandlas i samband med pensionsskyd-
det). Arbetslöshetsdagpenningen består i grunddag-
penning eller inkomstrelaterad dagpenning. Arbetslös-
hetskassorna sköter den inkomstrelaterade dag-
penningen, medan FPA har hand om grunddagpenningen
och arbetsmarknadsstödet. Alterneringsersättning som
möjliggör *arbetsalternering* utges av arbetslöshetskass-
orna och FPA.

De studerande får antingen *arbetskraftspolitiskt utbild-
ningsstöd* eller arbetsmarknadsstöd för tryggnad av ut-
komsten under vuxenutbildningstiden. I utbildningsstöd
betalas förtjänststöd eller grundstöd. Förtjänststöd be-
talas till medlemmar i en arbetslöshetskassa. FPA sköter
utbetalningen av grundstödet och arbetsmarknadsstödet.
Till arbetslösa med över 10 års arbetslivserfarenhet
som bedriver frivilliga studier betalas en *utbildnings-
dagpenning* som är lika stor som arbetslöshetsdagpen-
ningen eller arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetskass-
orna betalar ut utbildningsdagpenning till sina medlem-
mar, och FPA betalar utbildningsdagpenningarna inom
grundskyddet.

I samband med *arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte*
som ordnas för att aktivera arbetslösa betalas till den
som får arbetsmarknadsstöd även ersättning för uppe-
hälle för de dagar denne deltagit i arbetsverksamheten,
och till den som får utkomststöd även sysselsättnings-
penning. Arbetsverksamheten ordnas av kommunen.
Sysselsättning utanför pendlingsregionen uppmunt-
ras med ett *resebidrag* som är lika stort som arbets-
marknadsstödet.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa finns bestäm-
melser om arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknads-
stöd (inkl. arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, rese-
bidrag och integrationsstöd) och utbildningsdagpenning.
Bestämmelser om arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd
och om ersättning för uppehälle finns i lagen om offent-
lig arbetskraftsservice. I lagen om altermningsersättning
finns bestämmelser om altermningsersättning. Bestäm-
melser om annat än själva utkomstskyddet kan också
ingå i andra lagar än de som nämnts ovan; så finns det
t.ex. en särskild lag om arbetsverksamhet i rehabilite-
ringssyfte.

Bestämmelser om vilka personer som omfattas av ar-
betslöshetskyddet ingår i lagen om utkomstskydd för
arbetslösa. Rätt till arbetslöshetsdagpenning har alla
som bor i Finland (även EU/EES-medborgare som arbet-
tar i Finland). Bestämmelser om arbetslöshetsskyddet

työttömyysturvaa koskevia määräyksiä. EY-säännösten perusteella muusta jäsenmaasta työtä hakeva työtön säilyttää oikeuden lähtömaan työttömyyspäivärahaan kolmen kuukauden ajan. Työmarkkinatukeen on oikeus pelkästään Suomessa asuvilla henkilöillä.

Työttömyysturvan kehitystä selostetaan liitteessä 4.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Tilasto Suomen työttömyysturvasta (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Peruspäiväraha

Oikeus peruspäivärahaan. Työttömyysturvan peruspäivärahaan on oikeus työvoimatoimistoon ilmoittautuneella 17–64-vuotiaalla kokoaikatyötä hakevalla työttömällä työnhakijalla, joka täyttää työssälöehdon. Esimerkiksi lomautustilanteessa peruspäivärahaa voidaan maksaa myös 65–67-vuotiaalle. Hakijalta edellytetään, että hän on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä.

Palkansaajan työssälöehtoja on kaksi:

- Ensimmäistä kertaa työssälöehdon täyttävältä palkansaajalta edellytetään vähintään 43 viikon työssälöä viimeisten 2 vuoden 4 kuukauden aikana (alkuehto).
- Päivärahaa jo aiemmin saaneelta henkilöltä edellytetään 34 viikon työskentelyä 2 viime vuoden aikana (paluuehto).

Työssälöehtoon luettavalta työltä edellytetään sen kestäneen kunakin viikkona vähintään 18 tuntia ja työstä maksetun palkan olleen työehtosopimuksen mukaisen. Jollei alalla ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan edellytetään olleen vähintään 961 euroa/kk (2008).

Yrittäjän työssälöehto täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä vähintään 24 kuukautta työttömyyttä edeltäneen 4 vuoden aikana ja yritystoiminta on ollut riittävän laajaa.

Työskentelykaudet muista EU/ETA-maista voidaan myös hyväksyä työssälöehtoon, mutta yleensä vasta sen jälkeen, kun henkilö on työskennellyt Suomessa vähintään 4 viikkoa.

Työttömyysturvan peruspäivärahaa maksetaan *työttömyyskassaan kuulumattomalle* työssälöehdon täyttävälle työttömälle työnhakijalle. Sitä maksetaan enintään

ingår dessutom i en del av de trygghetskonventioner som Finland har ingått. Enligt EG-bestämmelserna behåller en arbetslös som söker arbete i ett annat medlemsland rätten till utreselandets arbetslöshetsdagpenning i tre månader. Rätt till arbetsmarknadsstöd har bara personer som bor i Finland.

Utvecklingen av arbetslöshetsskyddet refereras i bilaga 4.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- Statistik om arbetslöshetsskyddet i Finland (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Grunddagpenning

Rätt till grunddagpenning. Berättigad till UAL-grunddagpenning är en 17–64-årig arbetslös person som anmält sig hos Arbetskraftsbyrån, söker heltidsarbete och uppfyller arbetsvillkoret. T.ex. i samband med permittering kan grunddagpenning även betalas till 65–67-åringar. Personen förutsätts vara arbetsför och stå till arbetsmarknadens förfogande.

För löntagare uppfylls arbetsvillkoret

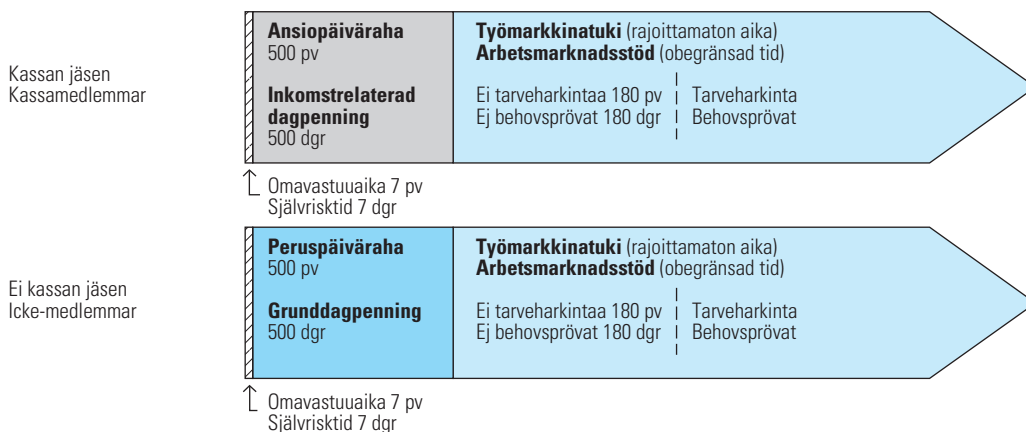
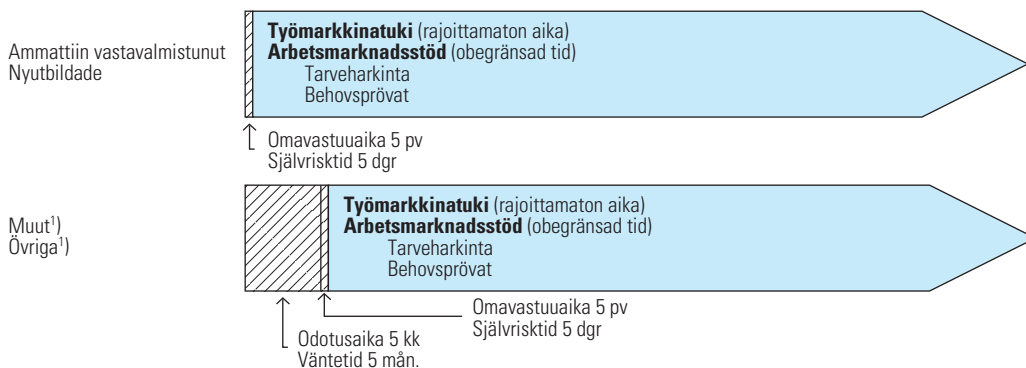
- dels första gången när arbetet varat minst 43 veckor under de senaste 2 åren och 4 månaderna (begynnelsvillkor),
- dels när dagpenning betalats förut och arbetet varat minst 34 veckor under de senaste 2 åren (återinträdesvillkor).

För att hänföras till arbetsvillkoret måste arbetet ha varat minst 18 timmar per vecka och ha utförts mot lön enligt kollektivavtal eller, om kollektivavtal saknas för branschen, mot lön för heltidsarbete som är minst 961 euro/mån. (2008).

Företagare uppfyller arbetsvillkoret om de under de 4 åren närmast före arbetslösheten bedrivit företagarsamhet i tillräcklig omfattning i minst 24 månader.

Också arbete i andra EU/EES-länder kan godkännas för arbetsvillkoret, men i regel först sedan personen arbetat i Finland minst 4 veckor.

Grunddagpenningen beviljas arbetslösa arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret och *inte hör till en arbetslöshetskassa*. Den betalas för högst 500 arbetslöshets-

Kaavio 1. Oikeus työttömyyspäivärahaan ja työmarkkinatukeen 31.12.2008**Schema 1. Rätt till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd 31.12.2008****Työnhakija täyttää työssäoloehdon****Arbets sökande som uppfyller arbetsvillkoret****Työnhakija ei täytä työssäoloehdtoa****Arbets sökande som inte uppfyller arbetsvillkoret**

pv = työpäivä, 5 pv/viikko.
dgr = arbetsdagar, 5 dgr/vecka.

¹⁾ 17–24-vuotiailta vaaditaan erityisedellytyksiä.
Särskilda villkor för 17–24-åringar.

500 työttömyyspäivältä. Työttömyyspäivien lasku alkaa alusta, kun henkilö on täyttänyt aiemmin päivärahaa saaneen työssäoloehdon (paluuehdon) eli ollut työssä palkansaajana vähintään 34 viikkoa 2 vuoden sisällä.

Ikääntyneelle työttömälle voidaan jatkaa työttömyyspäivärahan maksua myös enimmäisajan täyttyttyä (ns. lisäpäiväoikeus). Jos ennen vuotta 1950 syntynyt työtön on täyttänyt 57 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa voidaan jatkaa 60 vuoden ikään asti. Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntynyt työtön voi saada päivärahaa lisäpäiviltä 65 vuoden ikään asti, jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä. Tuen saajalta edellytetään lisäksi, että hänellä on työssäoloaika viisi vuotta 20 viime vuoden ajalta.

dagarna. Arbetslöshetsdagarna börjar räknas på nytt när en person som tidigare haft dagpenning har uppfyllt arbetsvillkoret, dvs. har haft lönearbete minst 34 veckor under en period av 2 år (återinträdesvillkor).

Utbetalningen av arbetslöshetsdagpenning till äldre arbetslösa kan fortgå även efter att maximitiden löpt ut (rätt till tilläggsdagar). Dagpenningen kan betalas fram till 60 års ålder till en arbetslös person som är född före 1950 och som fyllt 57 år innan maximitiden löpt ut. En arbetslös som är född 1950 eller senare och som fyllt 59 år före uppnådd maximitid och har förvärvat arbetat i minst 5 år under de senaste 20 åren, kan få dagpenning för tilläggsdagar ända till 65 års ålder.

Peruspäivärahaa maksetaan siitä alkaen, kun työtön on ollut työvoimatoimistossa työnhakijana yhteensä 7 työpäivää. Omavastuu aika lasketaan vain kerran 500 päivän enimmäisaikaa kohti. Työstä tai koulutuksesta kieltäytyminen saattaa johtaa peruspäivärahan menettämiseen. Korvauksettoman määrärajan pituus vaihtelee tilanteittain.

Peruspäiväraha (samoin kuin työmarkkinatukikin) voidaan eräissä tapauksissa maksaa kunnalle. Tällöin kunta on maksanut työttömälle enakkona toimeentulotukea odotettavissa olevaa työttömyyspäivärahaa vastaan.

Taloudellisista tai tuotannollisista syistä irtisanottu työntekijä (tai työntekijä, joka on itse irtisanoutunut oltaaan lomautettuna yhtäjaksoisesti vähintään 200 päivää) voi saada peruspäivärahaan ns. työllistymisohjelmallista tai korotusosaa. Työllistymisohjelmallista edellyttää, että henkilölle on tehty työllistymisohjelma ja että hän on ollut työssä vähintään kolme vuotta. Lisäksi edellytetään että työssäoloaika täyttyy. Korotusosaa voi saada vähintään 20 vuotta työssä ollut henkilö. Työtön voi olla oikeutettu samanaikaisesti sekä työllistymisohjelmallista että korotusosaan, mutta niitä maksetaan kuitenkin vain peräkkäin, ja työllistymisohjelmallista on ensisijainen. Työllistymisohjelmallista voi saada enintään 185 päivää ja korotusosaa enintään 150 päivää, mutta etuus lakkaa, jos 500 päivän enimmäisaika sitä ennen täyttyy.

Peruspäivärahan suuruus. Peruspäivärahan täysi määrä oli 24,51 euroa päivältä vuonna 2008 (vuoden 2009 euromäärät, ks. liite 4). Päivärahaa nostaa huollettavien lasten määrä. Lapsikorotus oli vuonna 2008 yhdestä lapsesta 4,64 euroa, kahdesta 6,82 ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 8,79 euroa päivää kohti. Peruspäivärahan työllistymisohjelmallista ja korotusosan suuruus oli 4,21 euroa päivältä vuonna 2008.

Päivärahaa maksetaan enintään viideltä päivältä viikossa. Siihen ei sovelleta tarveharkintaa. Peruspäivärahaa voivat pienentää omat työtulot ja osa omista sosiaali-etuuksista. Sosiaalietuuden määrä vähennetään täysimääräisestä päivärahasta.

Osa-aikatyötä, lomautuksen takia lyhennettyä työaika tai alle kaksi viikkoa kestävää koko-aikatyötä tekevien työttömien palkka sovitetaan yhteen peruspäivärahan kanssa. Myös yritystoiminnasta tai omasta työstä saatu tulo sovitellaan.

Työttömyysturvan peruspäiväraha on veronalaista tuloa. Päivärahaa ja siihen liittyviä lapsikorotuksia tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutoksen mukaisesti.

Grunddagpenning betalas från det man varit anmäld som arbetssökande hos en Arbetskraftsbyrå i sammanlagt 7 arbetsdagar. Självrisktiden beräknas bara en gång per 500-dagarstid. Den som avvisar arbete eller utbildning kan gå miste om sin grunddagpenning. Tiden utan ersättning varierar från fall till fall.

Grunddagpenning (liksom arbetsmarknadsstöd) kan utges till kommunen i sådana fall, där kommunen gett den arbetslösa utkomststöd i förskott mot emotsedd arbetslöshetsdagpenning.

Personer som blivit uppsagda av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker (eller som sagt upp sig efter att ha varit permitterade i minst 200 dagar utan avbrott) kan få grunddagpenning med tillägg för sysselsättningsplan eller förhöjningsdel. Tillägget för sysselsättningsplan förutsätter ett sysselsättningsprogram och minst tre år i arbete. Arbetsvillkoret ska dessutom vara uppfyllt. Förhöjningsdelen kan man få efter minst 20 år i arbete. Man kan ha rätt till både tillägg för sysselsättningsplan och förhöjningsdel, dock så att de betalas efter varandra och tillägget för sysselsättningsplan är primärt. Tillägget kan man få för högst 185 dagar och förhöjningsdelen för högst 150 dagar, men förmånen upphör om maximitiden på 500 dagar går ut före det.

Grunddagpenningens storlek. År 2008 uppgick full grunddagpenning till 24,51 euro (beloppen år 2009, se bilaga 4). Beloppet stiger om den arbetslösa har barn att försörja. År 2008 var tillägget för ett barn 4,64 euro, för två barn 6,82 och för tre eller flera barn sammanlagt 8,79 euro per dag. Tillägget för sysselsättningsplan och förhöjningsdelen uppgick till 4,21 euro per dag.

Dagpenningen utges för högst fem dagar per vecka. Ingen behovsprövning tillämpas. Bara ens egna arbetsinkomster och en del av ens egna sociala förmåner kan minska grunddagpenningen. Det fulla dagpenningbeloppet minskas med den sociala förmånens belopp.

Lön till arbetslösa med deltidsarbete, förkortad arbetstid p.g.a. permittering eller heltidsarbete som varar kortare tid än två veckor samordnas med grunddagpenningen. Detta gäller även inkomst av företagsverksamhet eller eget arbete.

Grunddagpenningen för arbetslösa är skattepliktig inkomst. Grunddagpenningen jämte barnförhöjning justeras årligen enligt ändringen i levnadskostnadsindexet.

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuen tarkoitus on turvata työttömän toimeentulo työnhaun ja työllistymistä edistävien toimenpiteiden ajalta.

Oikeus työmarkkinatukeen. Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä, joka on saanut perus- tai ansiopäivärahaa enimmäisajan (500 pv) tai joka ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan, koska ei täytä työssäoloehto (ks. s. 223). Tuen saaminen edellyttää myös taloudellisen tuen tarvetta.

Työmarkkinatukea saa 17–64-vuotias työvoimatoimistoon ilmoittautunut kokoaikatyötä hakeva työtön, joka on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä. Ammattitutkintoa vailla olevien nuorten oikeutta työmarkkinatukeen on kuitenkin rajoitettu. Työmarkkinatukea voi saada

- **17-vuotias,**
  - jolla on ammatillinen koulutus tai
  - joka osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen sekä
- **18–24-vuotias,**
  - jolla on ammatillinen koulutus tai
  - joka osallistuu työllistymistä edistävään toimenpiteeseen tai
  - joka ei ole kieltäytynyt tarjotusta työstä tai työvoimapolitiisesta toimenpiteestä tai
  - joka ei ole kieltäytynyt hänelle soveltuvasta ammatillisesta koulutuksesta, keskeyttänyt tällaista koulutusta tai jättänyt hakeutumatta tällaiseen koulutukseen.
(Ammatillisen koulutuksen ajalta toimeentulo turvataan muilla etuuksilla kuin työmarkkinatuella, pääasiassa opintotuella.)

Työmarkkinatukea maksetaan siitä alkaen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana yhteensä 5 työpäivää (*omavastuu aika*). Omavastuu aikaa ei kuitenkaan edellytetä, jos henkilön työmarkkinatukioikeus alkaa välittömästi työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä.

Ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevalle on 5 kk:n pituinen *odotusaika*, jolloin työmarkkinatukea ei makseta. Ammattiin valmistuneella ei ole odotusaikaa. Työmarkkinatuen maksun kestolla ei ole rajoituksia.

Työstä, koulutuksesta tai muusta työllistymistä edistävästä toimenpiteestä kieltäytyminen/keskeyttäminen saattaa aiheuttaa *työmarkkinatuen menettämisen määräajaksi*. Pitkään työttömänä ollut (saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 500 päivää tai työttömyyspäivärahan enimmäisajan jälkeen vähintään 180 päivää) voi menettää oikeuden työmarkkinatukeen,

Arbetsmarknadsstöd

Syftet med arbetsmarknadsstödet är att trygga utkomsten för arbetslösa som söker arbete och deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Rätt till arbetsmarknadsstöd. Rätt till stöd har den som är arbetslös och har fått grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning för maximitiden (500 dgr) eller saknar rätt till arbetslöshetsdagpenning då arbetsvillkoret inte är uppfyllt (se s. 223). Därtill förutsätts behov av ekonomiskt stöd.

Arbetsmarknadsstöd beviljas en arbetslös 17–64-åring som anmält sig hos Arbetskraftsbyrån, söker heltidsarbete, är arbetsför och står till arbetsmarknadens förfogande. För unga personer som saknar yrkesexamen har rätten till stödet dock begränsats. Det kan beviljas

- **17-åringar**
  - som är yrkesutbildade eller
  - som deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder samt
- **18–24-åringar**
  - som är yrkesutbildade eller
  - som deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder eller
  - som inte avvisat erbjudet arbete eller Arbetskrafts-politiska åtgärder eller
  - som inte avvisat, avbrutit eller underlåtit att söka lämplig yrkesutbildning.
(Utkomsten under yrkesutbildning tryggas med andra förmåner än arbetsmarknadsstöd, främst studiestöd.)

Arbetsmarknadsstöd betalas till den som varit arbetslös arbetssökande i 5 dagar sammanlagt (*självrisktid*). Någon självrisktid förutsätts dock inte om rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning uppnåtts.

För nykomlingar på arbetsmarknaden gäller en 5 månaders *väntetid* under vilken arbetsmarknadsstöd inte betalas. För dem som kommer direkt från yrkesutbildning gäller ingen väntetid. Stödet utges utan bakre tidsgräns.

Den som avvisar eller avbryter arbete, utbildning eller någon annan sysselsättningsfrämjande åtgärd kan *gå miste om arbetsmarknadsstödet för en viss tid*. Den som länge varit arbetslös (har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar på grund av arbetslöshet eller för minst 180 dagar efter arbetslöshetsdagpenningens maximitid) och som avvisar/lämnar/av eget förvällande blir upp-

jos hän kieltäytyy/eroaa/joutuu omasta syystä ero-
tetuksi työstä tai työvoimapolitiittisesta toimenpiteestä.
Oikeus tukeen palaa, kun hän on ollut työssä tai osal-
listunut työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen vähintään
5 kuukautta.

On tilanteita, jolloin henkilöllä ei muutoin olisi oikeutta
työmarkkinatukeen, ellei hän osallistuisi johonkin työl-
listymistä edistävään toimenpiteeseen (ks. jäljempänä).
Henkilö on oikeutettu työmarkkinatukeen työllistymis-
tä edistävän toimenpiteen ajalta, mikäli syy siihen, et-
tei hänelle ole voitu maksaa työmarkkinatukea työttö-
myysajalta, on ollut

- hakemuksen myöhästyminen,
- odotus- tai omavastuu aika,
- ammatillista koulutusta vailla olevan alle 25-vuotiaan rajoitettu oikeus tukeen,
- korvaukseton määräaika,
- työssäolovelvoite tai
- työmarkkinatuen tarveharkinta.

Työmarkkinatuen suuruus. Työmarkkinatuen täysi mää-
rä vuonna 2008 oli samansuuruinen kuin peruspäivära-
han eli 24,51 euroa/pv ja lapsikorotukset vastaavasti
4,64, 6,82 tai 8,79 euroa/pv huollettavana olevien las-
ten määrästä riippuen. (Vuoden 2009 euromäärät, ks.
liite 4.) Tukea maksetaan enintään viideltä päivästä vii-
kossa. Matka-avustuksena maksettava työmarkkinatuki
on aina täysimääräinen.

Työttömyysajalta saatu työtulo yhteensovitetään työ-
markkinatuen kanssa samoin kuin peruspäivärahan
kanssa (*soviteltu* työmarkkinatuki). Perussäännön mu-
kaan työtulot vähentävät työmarkkinatukea summalla,
joka on puolet ansaitusta tulosta.

Työmarkkinatuki on peruspäivärahasta poiketen tarve-
harkintainen. Tarveharkintaa ei kuitenkaan sovelleta

- työttömyyspäivärahalta siirtyneiden (enimmäisaika umpeutunut) tukeen 180 ensimmäiseltä työmark-
kinatukipäivältä,
- 55 v täyttäneeseen tuen saajaan, joka työttömäksi
joutuessaan on täyttänyt työssäoloehdon eikä
- siihen aikaan, jona tuen saaja osallistuu työmarkki-
noille sijoittumista tukeviin työvoimaviranomaisen
järjestämiin toimenpiteisiin tai kuntouttavaan työ-
toimintaan.

Työmarkkinatuen tarveharkinnasta vapaata 180 ensim-
mäistä työmarkkinatukipäivää kuluttavat vain työttö-
myyspäivät, eivät päivät työvoimapolitiittisen toimenpi-
teen, kuntouttavan työtoiminnan tai koulutuspäivära-
han ajalta.

sagd från ett arbete eller avstängd från en arbetskrafts-
politisk åtgärd kan förlora rätten till arbetsmarknads-
stödet. När man haft ett arbete eller deltagit i en arbets-
kraftspolitisk åtgärd i minst 5 månader återfår man rät-
ten till stödet.

Det finns situationer när en person inte skulle ha rätt till
arbetsmarknadsstöd om han inte deltog i någon syssel-
sättningsfrämjande åtgärd (se längre fram). En person
har rätt till arbetsmarknadsstöd för den tid då han del-
tar i en sysselsättningsfrämjande åtgärd, ifall stödet inte
har kunnat betalas för arbetslöshetstiden på grund av

- försenad ansökan
- väntetid eller karenstid
- begränsad stödrett då personen är under 25 år och
saknar yrkesutbildning
- tid utan ersättning,
- arbetsskyldighet eller
- behovsprövning av arbetsmarknadsstödet.

Arbetsmarknadsstödet storlek. År 2008 uppgick fullt
arbetsmarknadsstöd till samma belopp som grunddag-
penningen, dvs. 24,51 euro/dag och barnförhöjningen
beroende på antalet barn till 4,64, 6,82 eller 8,79 euro/
dag. (Beloppen år 2009, se bilaga 4.) Stödet betalas för
högst 5 dagar per vecka. Det arbetsmarknadsstöd som
betalas i form av resebidrag utges alltid med fullt be-
lopp.

Arbetsinkomst för arbetslöshetstid samordnas med ar-
betsmarknadsstödet liksom med grunddagpenningen
(*jämkat* arbetsmarknadsstöd). Enligt grundregeln mins-
kar arbetsinkomsterna arbetsmarknadsstödet med ett
belopp som är hälften av den intjänade inkomsten.

Arbetsmarknadsstödet är i motsats till grunddagpen-
ningen behovsprövat. Behovsprövning tillämpas dock
inte i fråga om

- arbetsmarknadsstödet de första 180 stöddagarna till
personer som inte längre får arbetslöshetsdagpenning
(maximitiden har löpt ut)
- stöddagare som fyllt 55 år och som uppfyllde arbets-
villkoret när arbetslösheten började
- arbetslösa som deltar i stödåtgärder ordnade av ar-
betskraftsmyndigheterna eller deltar i arbetsverksam-
het i rehabiliteringssyfte.

Till de första 180 stöddagarna utan behovsprövning räk-
nas bara arbetslöshetsdagar, inte tid för arbetskrafts-
politisk åtgärd, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte
eller utbildningsdagpenning.

Työmarkkinatuen *tarveharkinnassa* otetaan huomioon henkilön omat tulot sekä puolison tulot siltä osin kuin ne ylittävät 536 euroa kuukaudessa (vuonna 2008). Työmarkkinatuki maksettiin vuonna 2008 täysimääräisenä, jos työttömän muut kuin työtulot ja hänen puolisonsa tulot olivat yhteensä enintään 848 euroa kuukaudessa (tuen saajan työtulot vähentävät tukea aina). Perheettömän henkilön tuloaraja oli 253 euroa. Jokainen työttömän huollettavana ollut alle 18-vuotias lapsi nosti tuloarajaa 106 eurolla. Tarveharkinnassa tulot huomioidaan bruttomääräisinä.

Jos tulot olivat edellä mainittuja rajoja suuremmat, tuen määrä pieneni. Pienennys oli huoltovelvollisella 50 % ja perheettömällä henkilöllä 75 % tuloarajan ylittävästä tulon osasta. Kuukausitulot ollessa 940 euroa tai enemmän (vuonna 2008) perheetön henkilö ei saanut enää lainkaan tukea. Vastaava raja työttömällä, jolla on puoliso mutta ei lapsia, oli 1 878 euroa/kk.

Jos työnhakija asuu vanhempiensa taloudessa eikä ole täyttänyt työssäoloahtoa, hänen työmarkkinatuksensa suuruuteen vaikuttavat hänen vanhempiensa yhteenlasketut tulot (osittainen työmarkkinatuki). Jos ne ovat enintään 1 781 euroa kuukaudessa (2008), työmarkkinatuki maksetaan täysimääräisenä. Jokainen työnhakijan vanhempien huollettavana ollut samassa taloudessa asuva lapsi nosti tuloarajaa 106 eurolla. Muussa tapauksessa tuki pienenee, mutta ei enempää kuin 50 % tuen täydestä määrästä. Jos työtön osallistuu työvoimapolitiiseen toimenpiteeseen tai kuntouttavaan työtoimintaan, tältä ajalta tuki maksetaan täysimääräisenä.

Seuraavia etuuksia ei tarveharkinnassa oteta huomioon: lapsilisä, asumistuki, sotilasavustus, sotilasvammalain mukainen elin- ja täydennyskorko, leskeneläkkeen täydennysmäärä, toimeentulotuki ja vian tai vamman perusteella maksettava erityisten kustannusten korvaus. Lisäksi tarveharkintaan ei vaikuta puolison saama kotihoidontuki, jos hän itse hoitaa lasta, eikä hänellä lapsen hoidon tai samanaikaisesti maksettavan vanhempainpäivärahan takia ole oikeutta työttömyysturvaan.

Samat sosiaalietuudet kuin peruspäivärahassa otetaan huomioon työmarkkinatuen suuruutta määrittäessä. Sosiaalietuudet vähennetään täysimääräisestä tuesta; työttömälle maksetaan erotuksen suuruinen tuki, jos se on pienempi kuin hänelle tarveharkinnan perusteella laskettu tuki.

Työmarkkinatuki on veronalaista tuloa. Työmarkkinatuen päiväkorvausta ja tukeen liittyviä lapsikorotuksia tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti. Muita rahamääriä tarkistetaan maan yleisen palkkatasoon olennaisesti muuttuessa.

Vid *behovsprövning* av arbetsmarknadsstödet beaktas sökandens egna inkomster och även av makens inkomster det belopp som överstiger 536 euro/mån. (2008). År 2008 betalades arbetsmarknadsstödet med fullt belopp om sökandens inkomster, andra än arbetsinkomster, och makens inkomster var högst 848 euro per månad sammanlagt (stödtagarens arbetsinkomster minskar alltid stödet). Inkomstgränsen för ensamstående var 253 euro. Gränsen höjdes med 106 euro för varje barn under 18 år som den arbetslöse försörjde. Vid behovsprövning beaktas inkomsterna till sitt bruttobelopp.

Om inkomsterna överskred de ovan nämnda gränserna minskade stödbeloppet för försörjningspliktiga med 50 % och för ensamstående med 75 % av det överstigande inkomstbeloppet. Ensamstående med månadsinkomster om 940 euro eller mer (2008) fick inte arbetsmarknadsstöd. Motsvarande gräns för en arbetslös med make men inga barn var 1 878 euro/mån.

Om en arbetssökande bor hos sina föräldrar och inte uppfyller arbetsvillkoret påverkas arbetsmarknadsstödet storlek av föräldrarnas sammanlagda inkomster (partiellt arbetsmarknadsstöd). Om inkomsterna inte överstiger 1 781 euro i månaden (2008) betalas stödet med fullt belopp. Gränsen höjdes med 106 euro för varje barn som den arbetssökandes föräldrar försörjde och som bodde i samma hushåll. I annat fall minskar stödet, men inte med mer än 50 % av det fulla beloppet. Om den arbetslöse deltar i arbetskraftspolitiska åtgärder eller i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas stödet dock med fullt belopp.

Följande förmåner beaktas inte vid behovsprövningen: barnbidrag, bostadsbidrag, militärunderstöd, liv- och tilläggsranta enligt lagen om skada ådragen i militärtjänst, efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, utkomststöd samt ersättningar för särskilda kostnader till följd av handikapp eller skada. På behovsprövningen inverkar inte heller makens hemvårdsstöd, om maken själv sköter barnet och därför eller p.g.a. samtidigt utbetald föräldrapenning inte har rätt till arbetslöshetsförmåner.

Vid fastställande av arbetsmarknadsstödet storlek beaktas samma sociala förmåner som för grunddagpenning. De sociala förmånerna avdras från det fulla stödbeloppet, och det resterande beloppet utges i arbetsmarknadsstöd om det är mindre än det behovsprövade stödbeloppet.

Arbetsmarknadsstödet är skattepliktig inkomst. Arbetsmarknadsstödet per dag jämte barnförhöjningar justeras årligen enligt folkpensionsindex. Övriga belopp justeras när den allmänna lönenivån förändrats väsentligt.

Työllistymistä edistävät toimenpiteet. Työmarkkinoille palaamisen edellytyksiä pyritään parantamaan työvoimapolitiisilla toimenpiteillä, kuntouttavalla työtoiminnalla sekä matka-avustuksella. Työvoimapolitiisia toimenpiteitä ovat työvoimapolitiittinen koulutus, työvoimahallinnon järjestämä työharjoittelu ja työelämävalmennus, työkokeilu, ammatinvalinnanohjaus ja kuntoutus.

Työvoimapolitiittinen koulutus. Työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa olevalle työttömälle, joka ei täytä työssäälohehtoa tai joka on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan, maksetaan työvoimapolitiittisen koulutustuen sijasta työmarkkinatukea. Työmarkkinatuen ohella opiskelijalla on oikeus ylläpitokorvauksiin.

Ylläpitokorvausta (8 euroa/pv 2008) maksetaan koulutusaikaisista matka- ja muista ylläpitokustannuksista. Ylläpitokorvaus maksetaan *korotettuna* (16 euroa/pv 2008) opiskelijalle, joka osallistuu toimenpiteeseen työssäkäyntialueensa ulkopuolella.

Ylläpitokorvaukset maksetaan samansuuruisina ja samoin perustein kuin työvoimapolitiittista koulutustukea saaville. Myös vähennetyn tai sovitellun työmarkkinatuen saajalla on niihin oikeus. Ylläpitokorvaukset ovat verottomia.

Työharjoittelu ja työelämävalmennus. Työvoimatoimisto voi osoittaa vailla ammatillista koulutusta olevan työmarkkinatukeen oikeutetun nuoren *työharjoitteluun* tarkoituksena työelämään perehdyttäminen ja työhönsijoittumisen ja ammattitaidon edistäminen. Ammatillisesti koulutetun tai 25 vuotta täyttäneen työmarkkinatuen saajan työvoimatoimisto voi tämän suostumuksella osoittaa *työelämävalmennukseen* tavoitteena tukea työelämään palaamista ja työhönsijoittumista.

Työelämävalmennuksen ajalta kaikille työmarkkinatuen saajille maksetaan tuen lisäksi ylläpitokorvausta. Myös työharjoittelussa oleville työmarkkinatukea saaville voidaan maksaa ylläpitokorvausta, jos he ovat olleet pitkään työttöminä. Henkilön katsotaan olleen pitkään työttömänä, jos hän on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan (500 pv) tai työmarkkinatukea työttömyyden johdosta 500 päivältä. Ylläpitokorvaus työharjoittelun ja työelämävalmennuksen ajalta maksetaan samansuuruisena ja samoin perustein kuin työvoimapolitiittista koulutustukea saavalle.

Kuntouttava työtoiminta. Laki kuntouttavasta työtoiminnasta velvoittaa työvoimatoimiston, kunnan ja asiakkaan (työmarkkina- tai toimeentulotuen saajan) laatimaan yhdessä asiakkaalle aktivointisuunnitelman. Yhtenä suunnitelman toimenpiteenä voi olla kuntouttava työtoiminta. Työtoiminnan järjestää kunta.

Sysselsättningsfrämjande åtgärder. För att främja återgången till arbetslivet beviljas arbetskraftspolitiska åtgärder, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt resebidrag. Arbetskraftspolitiska åtgärder är arbetskraftspolitisk utbildning, arbetspraktik och arbetslivsträning som ordnas av arbetsförvaltningen samt arbetsprövning, yrkesvägledning och rehabilitering.

Arbetskraftspolitisk utbildning. Till arbetslösa som genomgår arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och inte uppfyller arbetsvillkoret eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden betalas arbetsmarknadsstöd i stället för utbildningsstöd. Studerande har dessutom rätt till ersättning för uppehålle.

Ersättning för uppehålle (8 euro/dag 2008) betalas för resekostnader och andra kostnader för uppehålle under utbildningstiden. Ersättningen för uppehålle utges med *förhöjt belopp* (16 euro/dag 2008) till en studerande som deltar i åtgärder utanför sin pendlingsregion.

Ersättningen för uppehålle utges med samma belopp och på samma grunder som arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd. Även personer med minskat eller jämkat arbetsmarknadsstöd har rätt till dessa ersättningar. Ersättning för uppehålle är skattefri.

Arbetspraktik och arbetslivsträning. Arbetskraftsbyrån kan i arbetslivsorienterande syfte och för att främja placeringen i arbetslivet och yrkeskompetensen anvisa unga personer, som har rätt till arbetsmarknadsstöd men saknar yrkesutbildning, *praktik* på en arbetsplats. De som är yrkesutbildade eller har fyllt 25 år kan, om de samtycker, anvisa *arbetslivsträning* för att kunna återgå till arbetslivet eller placeras i arbete.

Under arbetslivsträningen får samtliga mottagare av arbetsmarknadsstöd ersättning för uppehålle. Ersättningen kan även beviljas långtidsarbetslösa stöddagare som genomgår praktik. Som långtidsarbetslös betraktas den som fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden (500 dagar) eller arbetsmarknadsstöd p.g.a. arbetslöshet för 500 dagar. Ersättningen för uppehålle under praktiktiden och arbetslivsträningen utges med lika stort belopp och på samma grunder som det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet.

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte förpliktar arbetskraftsbyrån, kommunen och klienten (mottagare av arbetsmarknads- eller utkomststöd) att tillsammans utarbeta en aktiveringsplan för klienten. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan vara en av åtgärderna. Verksamheten ordnas av kommunen.

Aktivointisuunnitelma on laadittava pitkään työttömänä olleelle työmarkkinatuen saajalle. Alle 25-vuotiaalla työmarkkinatukeen oikeutetulla on velvollisuus osallistua kuntouttavaan työtoimintaan, jos hänen aktivointisuunnitelmassaan sitä esitetään. Sen sijaan 25 v täyttäneellä ei tätä velvoitetta ole.

Kuntouttavan työtoiminnan pituudeksi voidaan sopia 3–24 kuukautta. Jakson aikana henkilö osallistuu toimintaan 1–5 päivänä viikossa. Työtoimintapäivän pituus on vähintään 4 tuntia.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla maksetaan koko työtoimintajakson (3–24 kk) ajalta työmarkkinatukea kuten työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen osallistuvalla. Työmarkkinatukeen ei siten sovelleta tarveharkintaa eikä vanhempien taloudessa asuminen pienennä sen määrää. Kultakin työtoimintaan osallistumispäivältä (1–5 pv/vko) henkilölle maksetaan työmarkkinatuen lisäksi ylläpitokorvausta (8 euroa/pv 2008). Ylläpitokorvaus on veroton etuus. Kunta korvaa kuntouttavasta työtoiminnasta mahdollisesti aiheutuvat matkakustannukset toimeentulotukena.

Matka-avustus. Työmarkkinatuki voidaan myöntää matka-avustuksena työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan työssäkäyntialueensa ulkopuolelta kokoaikatyön, jonka vähimmäiskesto on 2 kk. Työssäkäyntialueet määrittelee työ- ja elinkeinoministeriö vuosittain. Matka-avustuksen määrää maksettavaksi työ- ja elinkeinotoimisto.

Matka-avustuksena maksettava työmarkkinatuki on täysimääräisen työmarkkinatuen suuruisin mahdollisine lapsikorotuksineen. Sitä maksetaan enintään 4 kuukaudelta.

Vuorottelukorvaus

Vuorotteluvapaa on järjestely, jossa ansiotyössä (vähintään 75 % kokoaikaisesta työajasta) oleva työntekijä työnantajansa kanssa tekemän sopimuksen perusteella jää määrääjäksi vapaalle, ja työnantaja sitoutuu palkkaamaan hänen tilalleen työvoimatoimistossa työttömänä olevan työnhakijan. Vuorotteluvapaalle lähtevällä on oikeus *vuorottelukorvaukseen*.

Vuorotteluvapaalle jäävältä edellytetään vähintään 10 vuoden työhistoriaa. Lisäksi vaaditaan vähintään 13 kuukauden yhtäjaksoista työ- tai palvelusuhdetta samaan työnantajaan ennen vuorotteluvapaan aloittamista. Ajanjaksoon voi sisältyä korkeintaan 30 päivän kestoisen palkaton poissaolo. Työhistoriaan rinnastetaan aika, jona henkilö on saanut vanhempainpäivärahaa, ollut hoitovapaalla tai suorittamassa asevelvollisuutta. Toistamiseen vapaalle lähtevältä edellytetään vähintään

Aktiveringsplanen ska göras upp för mottagare av arbetsmarknadsstöd som länge varit arbetslösa. Den som är under 25 år och har rätt till arbetsmarknadsstöd är skyldig att delta i rehabiliterande arbetsverksamhet om verksamheten införts i aktiveringsplanen, medan den som fyllt 25 år inte är skyldig att delta.

Arbetsverksamheten kan vara 3–24 månader med 1–5 dagar per vecka och minst 4 timmar per dag.

Den som deltar i rehabiliterande arbetsverksamhet får arbetsmarknadsstöd för hela perioden (3–24 mån.) på samma sätt som den som deltar i arbetskraftspolitiska åtgärder. På arbetsmarknadsstödet tillämpas alltså ingen behovsprövning, och inte minskar beloppet heller för den som bor i föräldrarnas bostad. För varje dag man deltar i verksamheten (1–5 dgr/vecka) får man utöver arbetsmarknadsstödet ersättning för uppehälle (8 euro/dag 2008). Ersättningen för uppehälle är en skattefri förmån. Eventuella resekostnader för deltagande i rehabiliterande arbetsverksamhet ersätter kommunen i form av utkomststöd.

Resebidrag. Arbetsmarknadsstöd kan i form av resebidrag beviljas den som har rätt till arbetsmarknadsstöd och tar emot fast heltidsarbete (minst 2 mån.) utanför sin pendlingsregion. Pendlingsregionerna fastställs årligen av arbets- och näringsministeriet. Utbetalningen av resebidrag förordnas av arbets- och näringsbyrån.

Resebidraget är lika stort som det arbetsmarknadsstöd som utges med fullt belopp jämte eventuella barnförhöjningar. Det betalas för högst 4 månader.

Alterneringsersättning

Arbetsalternering innebär att en anställd (minst 75 procent arbetstid) tar ledigt från sitt arbete för en viss tid och att arbetsgivaren förbinder sig att anställa en arbetslös arbetssökande i hans ställe. Den som tar ledigt har rätt till *alterneringsersättning*.

Alterneringsledighet förutsätter minst 10 års arbetslivserfarenhet. Dessutom förutsätts minst 13 månaders fortlöpande anställning hos en och samma arbetsgivare innan ledigheten börjar. I tidsperioden kan ingå högst 30 dagars frånvaro utan lön. Med arbetslivserfarenhet jämställs den tid då man haft föräldradagpenning, varit vårdledig eller gjort sin värnplikt. Den som tar ledigt på nytt förutsätts ha arbetat minst 5 år efter föregående ledighet. Den anställda har rätt att återgå till sitt tidigare

5 vuoden työssäoloa edellisen vapaan päättymisestä. Työntekijällä on oikeus palata aikaisempaan tai siihen rinnastettavaan työhön. Nykyinen vuorotteluvapaalaki on voimassa vuoden 2009 loppuun (vapaa pidettävä vuoden 2010 aikana).

Vuorottelukorvauksen kesto ja suuruus. Vuorotteluvapaa, jolta korvausta maksetaan, saa kestää yhtäjaksoisesti vähintään 90 ja enintään 359 kalenteripäivää.

Vuorottelukorvaus on joko 70 % tai 80 % (edellyttää 25 vuoden työhistoriaa) työttömyyspäivärahasta, johon vuorotteluvapaalle siirtyvä olisi oikeutettu työttömänä ollessaan. Kelan maksama peruspäivärahaan perustuva täysimääräinen vuorottelukorvaus vuonna 2008 oli 17,16 euroa/pv (70 %) tai 19,61 euroa/pv (80 %). Vuorottelukorvaukseen ei makseta lapsikorotuksia. Vuorotteluvapaan aikaiset työtulot vaikuttavat vuorottelukorvauksen määrään samalla tavalla kuin peruspäivärahaan.

Vuorottelukorvaus on veronalaista tuloa.

Yhdistelmätuen työmarkkinatuki

Pitkään työttömänä olleen henkilön työllistämiseksi työnantajalle voitiin maksaa työmarkkinatuki joko sellaisenaan tai yhdistettynä työvoimatoimiston maksamaan työllistämistukeen. Etuudesta käytettiin yhteistä nimitystä yhdistelmätuki. Yhdistelmätuki lakkasi vähitellen vuoden 2007 loppuun mennessä. Uusia yhdistelmätukia ei ole enää myönnetty eikä aiempia tukikausia jatkettu vuodesta 2006 alkaen, jolloin sen korvasi työvoimatoimiston maksama palkkatuki.

Työvoimapolitiittinen koulutustuki

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen tavoitteena on parantaa työikäisten mahdollisuuksia pysyä työmarkkinoilla tai päästä niille takaisin. Koulutus on pääasiallisia ammatillista jatko- tai täydennyskoulutusta. Siihen hakeudutaan työvoimatoimiston kautta.

Oikeus tukeen. Koulutustukeen ja siihen liittyviin muihin opintososiaalisiin etuuksiin on oikeus 17 vuotta täyttäneellä opiskelijalla, joka on hyväksytty työvoimaviranomaisen järjestämään koulutukseen. Lisäksi edellytetään, että hän työttömäksi jäädessään tai koulutuksen aloittaessaan on täyttänyt palkansaajan tai yrittäjän työssäoloehdon (ks. Peruspäiväraha) eikä työttömyyspäivärahan enimmäisaika (500 päivää) ole täyttynyt. Opiskelijalle, joka ei täytä viimeksi mainittuja ehtoja, maksetaan koulutuksen ajalta työmarkkinatukea.

arbete eller motsvarande arbete. Nuvarande lagen om alterneringsledighet är i kraft till slutet av 2009 (ledigheten ska tas ut senast 2010).

Tid och storlek. Alterneringsledigheten, som ersättning en betalas för, kan omfatta minst 90 och högst 359 dagar i en följd.

Alterneringsersättningen utgör antingen 70 % eller 80 % (försätter 25 års arbetslivserfarenhet) av den dagpenning som den alterneringslediga skulle ha rätt till som arbetslös. År 2008 betalade FPA i full ersättning baserad på grunddagpenningen 17,16 euro/dag (70 %) eller 19,61 euro/dag (80 %). Ersättningen utges inte med barnförhöjning. Arbetsinkomst under alterneringsledigheten inverkar på ersättningens belopp lika som på grunddagpenningen.

Alterneringsersättningen är skattepliktig inkomst.

Arbetsmarknadsstöd som ingår i sammansatt stöd

En arbetsgivare har i syfte att främja sysselsättningen av långtidsarbetslösa kunnat få antingen enbart arbetsmarknadsstöd eller stödet kombinerat med det sysselsättningsstöd som arbetskraftsbyrån betalar, s.k. sammansatt stöd. Det sammansatta stödet har upphört gradvis så att det inte längre utges efter 2007. Nya sammansatta stöd har inte längre beviljats och tidigare stödperioder har inte heller förlängts fr.o.m. 2006, då stödet ersattes av en lönesubvention som utges av arbetskraftsbyrån.

Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd

Syftet med den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen är att förbättra möjligheterna för personer i arbetsför ålder att hålla sig kvar i arbetslivet eller återvända dit. Det är i huvudsak fråga om yrkesinriktad fortbildning och kompletterande utbildning som man söker sig till via arbetskraftsbyrån.

Rätt till stödet. Rätt till utbildningsstöd och därtill hörande andra studiesociala förmåner har studerande som fyllt 17 år och som antagits till utbildning som ordnas av arbetskraftsmyndigheterna. Därtill krävs att arbetsvillkoret för löntagare eller företagare är uppfyllt (se Grunddagpenning) när arbetslösheten eller utbildningen inleds, och att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning (500 dagar) inte har uppnåtts. Studerande som inte uppfyller de sistnämnda villkoren får arbetsmarknadsstöd för utbildningstiden.

Ulkomailla opiskelu oikeuttaa tukeen, jos koulutus on Suomen työvoimahallinnon hankkimaa tai muun Pohjoismaan viranomaisen järjestämää.

Taloudellisista tai tuotannollisista syistä irtisanottu työntekijä voi saada koulutustukeen *työllistymisohjelmallisää* tai *korotusosaa* samoin perustein kuin peruspäivärahaan.

Tuen suuruus. Täysimääräinen *perustuki* on työttömyysturvan peruspäivärahan suuruinen (24,51 euroa/pv vuonna 2008). Lapsikorotuksia maksetaan samalla tavalla kuin peruspäivärahaan (yhdestä lapsesta 4,64, kahdesta 6,82 ja kolmesta 8,79 euroa päivää kohti).

Jos opiskelijan koulutusaikana saama työtulo tai lakisääteinen sosiaalietuus ylittää 127 euroa/kk (vuonna 2008), perustuen määrä pienenee. Pienennys on 80 % tulorajan ylittävästä tulon osasta. Ne sosiaalietuudet, jotka eivät vähennä työttömyysturvan peruspäivärahaa, eivät vaikuta myöskään koulutustukeen.

Ylläpitokorvausta maksetaan koulutusaikaisista matkista muista ylläpitokustannuksista. Ylläpitokorvaus maksetaan *korotettuna* opiskelijalle, joka osallistuu koulutukseen työssäkäyntialueensa ulkopuolella. Jos koulutus järjestetään opiskelijan työssäkäyntialueella mutta kotikunnan ulkopuolella, ylläpitokorvauksen saaminen korotettuna edellyttää syntyneitä majoituskustannuksia ja luotettavan selvityksen esittämistä niistä. Ylläpitokorvauksia voidaan maksaa myös vähenneen perustuen saajalle. Ylläpitokorvaus oli 8 euroa/pv vuonna 2008 ja korotettu ylläpitokorvaus 16 euroa/pv. Ulkomailla järjestettyyn koulutukseen voitiin maksaa tätä suurempaa ylläpitokorvausta.

Koulutustuki ja muut opintososiaaliset etuudet maksetaan enintään viideltä päivältä viikossa. Perustuki on veronalaista tuloa, ylläpitokorvaus ei. Koulutustukipäiviä ei lasketa työttömyyspäivärahan enimmäiskeston.

Koulutustukeen tehdään samat tarkistukset kuin työttömyysturvan peruspäivärahaan.

Koulutuspäiväraha

Omaehtoisen opiskelun tuki tarjoaa pitkähkön aikaa työelämässä toimineille työttömille mahdollisuuden opiskella päätoimisesti ilman, että heidän toimeentulonsa heikkenee työttömyysturvan tasosta. Opiskelijan valitsemien koulutuksen tulee edistää hänen ammatillisia valmiuksiaan. Toimeentulon turvaamiseksi opiskelijalle maksetaan työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen suuruista *koulutuspäivärahaa*.

Studier utomlands medför rätt till stödet, om utbildningen anskaffats av arbetsförvaltningen i Finland eller ordnats av någon annan nordisk myndighet.

Personer som blivit uppsagda av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker kan få utbildningsstöd med *tillägg för sysselsättningsplan* eller *förhöjningsdel* enligt samma villkor som gäller för grunddagpenningen.

Stödets storlek. Fullt *grundstöd* motsvarar grunddagpenningen för arbetslösa (24,51 euro/dag år 2008). Barnförhöjningar betalas på samma sätt som till grunddagpenningtagare (4,64 euro för ett barn, 6,82 för två och 8,79 euro för tre eller flera).

Om den studerande under utbildningstiden i arbetsinkomst eller lagstadgad social förmån har mera än 127 euro/mån. (2008) minskar grundstödet. Minskningen är 80 % av det belopp som överstiger inkomstgränsen. De sociala förmåner som inte minskar grunddagpenningen för arbetslösa påverkar inte heller utbildningsstödet.

Ersättning för uppehålle utges för resor och andra utgifter under utbildningstiden. *Förhöjd* ersättning för uppehålle får den som deltar i utbildning utanför sin pendlingsregion. Förhöjd ersättning får även den som deltar i utbildning inom sin pendlingsregion men utanför sin hemkommun, förutsatt att logikostnader uppkommit och att en tillförlitlig utredning över kostnaderna företes. Ersättning för uppehålle kan även beviljas personer med minskat grundstöd. År 2008 var ersättningen för uppehålle 8 euro/dag och den förhöjda ersättningen 16 euro/dag. En högre ersättning kunde utges för utbildning som ordnats utomlands.

Utbildningsstödet och andra studiesociala förmåner utges för högst fem dagar i veckan. Grundstödet är skattepliktig inkomst men inte ersättningen för uppehålle. Stöddagarna inräknas inte i maximitiden för arbetslöshetsdagpenning.

I utbildningsstödet görs samma justeringar som i grunddagpenningen för arbetslösa.

Utbildningsdagpenning

Stödet för frivilliga studier ger arbetslösa med längre tid i arbetslivet bakom sig möjlighet att studera på heltid utan att deras utkomstnivå sjunker. Den utbildning som väljs ska främja yrkesfärdigheterna. För trygghet av den studerandes utkomst betalas en *utbildningsdagpenning* som är lika stor som arbetslöshetsdagpenningen eller arbetsmarknadsstödet.

Oikeus koulutuspäivärahaan. Koulutuspäivärahan saaminen edellytti vuonna 2008, että

- henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa koulutuksen alkaessa,
- henkilö aloittaa päätoimisen, vähintään 36 opintopisteen laajuisen ammatillisia valmiuksiaan edistävän koulutuksen. Myös keskeytneiden opintojen jatkaminen on mahdollista.
- henkilö on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 täydeltä työttömyyspäivältä koulutusta edeltäneen vuoden aikana, paitsi jos koulutus sisältyy työllistymisohjelmaan.
- henkilöllä on takanaan riittävä työura eli ansainnut työeläkettä vähintään 10 vuotta. Työssäoloaikaan voidaan lukea korkeintaan 2,5 vuotta ns. työhön rinnastettavaa aikaa, jona henkilö on ollut vanhempainpäivä- tai erityishoitorahalla, hoitovapaalla, asevelvollisena tai työkyvyttömänä.

Koulutuspäivärahaa voidaan maksaa Suomessa asuvalle työttömälle.

Koulutuspäivärahan suuruus ja kesto. Koulutuspäiväraha on samansuuruinen kuin työttömälle ennen opiskelun aloittamista maksettu työttömyysturva eli työttömyyspäivärahan (ansio- tai peruspäivärahan) tai työmarkkinatuen suuruinen riippuen siitä, mihin niistä henkilöllä on oikeus. Koulutuspäivärahaan maksetaan lapsikorotukset (ei ylläpitokorvauksia) kuten työttömyyspäivärahaan ja työmarkkinatukeen. Taloudellisista tai tuotannollisista syistä irtisanottu työntekijä voi saada koulutuspäivärahaan korotusosaa samoin perustein kuin peruspäivärahaan.

Koulutuksen aikaiset työtulot ja sosiaalietuudet pienentävät koulutuspäivärahaa samalla tavalla kuin peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea. Sen sijaan koulutuspäivärahaan ei sovelleta työmarkkinatuen tarveharkintaa (puolison tulot eivät pienennä etuutta) eikä vanhempensa taloudessa asuvan tukea ositeta.

Koulutuspäivärahaa maksetaan viideltä päivästä viikossa (myös lomajaksoilta) ja yhteensä enintään 500 päivästä. Koulutuspäivärahapäivät luetaan työttömyyspäivärahaan 500 päivän enimmäiskeston eivätkä ne kerrytä työssäoloahtoa. Työttömyys- ja koulutuspäivärahaa maksettiin vuonna 2008 yhteensä enintään 565 päivästä.

Koulutuspäivärahaa voi käytännössä saada vain kerran ja vain yhteen koulutukseen. Uusi oikeus koulutuspäivärahaan syntyy vasta, kun hakijan työhistoria- ja työttömyysedellytykset on täyttyneet uudelleen.

Koulutuspäiväraha on veronalaista tuloa.

Rätt till utbildningsdagpenning. Utbildningsdagpenning kunde år 2008 beviljas den som

- är arbetslös och söker arbete vid en Arbetskraftsbyrå när utbildningen inleds,
- påbörjar heltidsutbildning som omfattar minst 36 studiepoäng och främjar yrkeskunskaperna; det är även möjligt att återuppta avbrutna studier,
- har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 65 fulla arbetslöshetsdagar under året före utbildningen, utom när utbildningen ingår i sysselsättningsplanen, och
- har en tillräckligt omfattande arbetskarriär bakom sig, dvs. har intjänat arbetspension minst 10 år. Som tid i arbete kan räknas högst 2,5 år av s.k. tid som jämställs med arbete, dvs. när en person haft föräldradagpenning eller specialvårdspenning, varit vårdledig, avtjänat sin värnplikt eller varit arbetsoförmögen.

Utbildningsdagpenning kan betalas till arbetslösa som bor i Finland.

Dagpenningens storlek och utbetalningstiden. Utbildningsdagpenningen är lika stor som de arbetslöshetsförmåner den arbetslöse hade innan studierna inleddes, dvs. arbetslöshetsdagpenningen (inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning) eller arbetsmarknadsstödet beroende på vilken av förmånerna han har rätt till. Utbildningsdagpenningen utges med barnförhöjning (ej ersättning för uppehälle) lika som arbetslöshetsdagpenningen och arbetsmarknadsstödet. Personer som blivit uppsagda av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker kan få utbildningsdagpenning med förhöjningsdel enligt samma villkor som gäller för grunddagpenningen.

Arbetsinkomster och socialförmåner under utbildningstiden minskar utbildningsdagpenningen lika som grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet. På utbildningsdagpenningen tillämpas däremot inte arbetsmarknadsstödet behovsprövning (makens inkomster minskar inte förmånen), och förmånen för dem som bor hos sina föräldrar minskas inte.

Utbildningsdagpenning betalas för fem dagar i veckan (även ferier) och för högst 500 dagar inalles. Utbildningsdagpenningdagarna inräknas i det maximala antalet arbetslöshetsdagpenningdagar (500) och inverkar inte på arbetsvillkoret. Arbetslöshets- och utbildningsdagpenningarna betalas år 2008 för högst 565 dagar inalles.

Utbildningsdagpenning kan man i praktiken få bara en gång och för en utbildning. Ny rätt till dagpenning uppkommer först när villkoren i fråga om arbetshistorik och arbetslöshet uppfyllts på nytt.

Utbildningsdagpenningen är skattepliktigt inkomst.

Tilastointi

Työttömyysturvavilastoissa poikkileikkausajankohdan tiedot (saajat kuukauden lopussa) koskevat kuukauden viimeistä työpäivää. Taulukoissa ja kuvioissa on yksinkertaisuuden vuoksi merkintä ”31.12.” tai ”vuoden lopussa”.

Statistikföring

I statistiken om arbetslöshetsskyddet gäller uppgifterna för tvärsnittstidpunkten (mottagare vid månadens slut) månadens sista arbetsdag. I tabellerna och figurerna står det dock för enkelhetens skull ”31.12” eller ”vid årets slut”.

99. Työttömyysturvaetuuudet 1995–2008, milj. euroa Arbetslöshetsförmåner 1995–2008, milj. euro Unemployment benefits, 1995–2008, million euros

Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Peruspäivä- rahat ¹⁾ Grunddag- penning ¹⁾ Basic unemployment allowance ¹⁾	Työmarkkina- tuki ²⁾ Arbets- marknadsstöd ²⁾ Labour market subsidy ²⁾	Yhdistelmä- tuen työmarkkinatuki ³⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ³⁾ Labour market subsidy in combination with a wage subsidy ³⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compensation	Työvoimapolitiittinen koulutustuki ⁴⁾ Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd ⁴⁾ Labour market training subsidy ⁴⁾	Koulutus- päiväraha ⁴⁾ Utbildnings- dagpenning ⁴⁾ Training allowance ⁴⁾
1995	1 166,41	454,54	687,78	.	.	24,09	.
1996	1 088,36	157,90	910,62	.	0,12	19,72	.
1997	1 031,75	137,63	879,08	.	0,19	14,68	0,17
1998	1 048,71	101,91	919,90	14,48	0,30	11,04	1,08
1999	1 062,43	87,02	914,21	48,35	0,28	10,78	1,79
2000	989,32	83,21	829,35	64,24	0,31	10,36	1,84
2001	1 005,94	86,52	837,61	69,92	0,32	10,12	1,46
2002	1 098,08	98,16	902,78	82,05	0,29	12,27	2,54
2003	1 132,12	111,28	903,29	98,43	0,36	15,34	3,41
2004	1 152,82	122,96	909,49	99,17	0,21	17,49	3,49
2005	1 089,47	118,11	857,32	94,56	0,19	15,93	3,35
2006	964,27	108,55	793,79	42,26	0,24	15,91	3,54
2007	823,16	94,26	706,38	1,45	0,27	17,15	3,66
2008	761,48	95,60	645,04	0,02	0,34	17,19	3,28

¹⁾ Luku ei sisällä ulkomailta Suomeen tulneiden työnhakijoiden työttömyyspäivärahoja. Inkluderar inte arbetslöshetsdagpenningar till utlänningar som söker arbete i Finland. Does not include unemployment allowances for foreigners seeking employment in Finland.

²⁾ Sisältää aktivoivien toimenpiteiden ajalta maksetut ylläpitokorvaukset. Inkluderar ersättningar för uppehålle under tid med aktiverande åtgärder. Includes maintenance allowances paid during participation in activation measures.

³⁾ Yhdistelmä-tuen työmarkkinatuki lakkasi vähitellen vuoden 2007 loppuun mennessä. Vuoden 2006 alusta uusia yhdistelmä-tukia ei ole enää myönnetty eikä vanhoja jatkettu. Yhdistelmä-tuen on korvannut työvoimatoimiston myöntämä palkkatuki. Arbetsmarknadsstödet som ingår i sammansatt stöd upphörde gradvis för att upphöra helt i slutet av 2007. Från början av 2006 har nya sammansatta stöd inte längre beviljats, och gamla stöd har inte heller förlängts. Det sammansatta stödet ersätts av lönesubvention som beviljas av arbetskraftsbyrån. Labour market subsidy in combination with a wage subsidy was phased out at the end of 2007. No new or renewed subsidies have been granted since the beginning of 2006. The combination subsidies were replaced by wage subsidies from the employment office.

⁴⁾ Sisältää omaehtoisien opiskelun tuen pitkäaikaistyöttömille (1.8.1997–31.12.1999). Inkluderar stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1.8.1997–31.12.1999). Includes financial support in respect of self-motivated studies for the long-term unemployed (between 1 August 1997 and 31 December 1999).

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

100. Työttömyysturvaetuuksien saajat 1995–2008
Mottagare av arbetslöshetsförmåner 1995–2008
Recipients of unemployment benefits, 1995–2008

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Peruspäiväraha tai työmarkkina- tuki Grunddag- penning eller arbetsmarknads- stöd Basic unemployment allowance or labour market subsidy	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar % of population aged 17–64	Peruspäivä- raha Grunddag- penning Basic unemploy- ment allowance	Työmarkkina- tuki Arbets- marknads- stöd Labour market subsidy	Muut etuudet Övriga bidrag Other benefits			
						Yhdistelmä- työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt stöd ingående arbets- marknadsstöd ¹⁾ Labour market subsidy in com- bination with a wage subsidy ¹⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compen- sation	Työvoima- poliittinen koulutustuki ²⁾ Arbetskrafts- politiskt utbildningsstöd ²⁾ Labour market training subsidy ²⁾	Koulutus- päiväraha ³⁾ Utbildnings- dagpenning ³⁾ Training allowance ³⁾
Saajat vuoden aikana – Mottagare under året – Beneficiaries during the year									
1995	392 810	390 769	11,9	215 288	270 034	.	.	13 149	.
1996	373 436	371 595	11,3	93 634	314 922	.	109	9 972	.
1997	360 493	359 112	10,9	58 876	308 624	.	185	7 471	113
1998	363 992	362 377	10,9	50 786	322 594	8 328	210	5 984	416
1999	353 253	349 283	10,5	45 710	311 818	21 450	201	5 465	595
2000	328 607	323 324	9,7	43 330	286 581	29 078	220	5 137	691
2001	313 686	308 366	9,2	43 652	271 378	30 906	211	4 892	621
2002	309 024	303 177	9,0	46 565	263 038	32 332	175	5 239	839
2003	308 530	299 353	8,9	51 343	255 437	36 354	209	5 865	1 008
2004	306 038	295 879	8,8	54 780	248 898	36 130	143	6 278	1 089
2005	295 909	285 623	8,5	52 815	240 571	34 938	113	6 225	1 131
2006	277 386	266 901	7,9	49 941	224 418	17 428	142	6 112	1 184
2007	244 013	240 670	7,1	44 665	202 554	959	156	6 434	1 171
2008	224 686	221 987	6,5	44 778	183 485	28	188	6 432	1 041
Saajat 31.12. – Mottagare 31.12 – Beneficiaries at year-end									
								30.11.	31.12.
1995	232 311	228 921	7,0	54 203	174 718	.	.	4 086	3 390
1996	209 302	206 967	6,3	32 252	174 715	.	60	2 600	2 275
1997	207 063	205 168	6,2	23 904	181 264	.	74	1 965	1 708
1998	211 949	204 043	6,2	18 572	185 471	6 135	79	1 685	1 383
1999	202 107	190 025	5,7	17 505	172 520	10 180	73	1 728	1 467
2000	186 083	172 288	5,2	16 534	155 754	12 241	81	1 463	1 226
2001	186 326	173 129	5,2	17 927	155 202	11 610	61	1 455	1 242
2002	187 118	170 303	5,1	19 055	151 248	14 526	88	1 983	1 753
2003	184 907	167 603	5,0	21 972	145 631	15 015	68	2 101	1 749
2004	181 819	164 861	4,9	22 269	142 592	14 691	37	2 219	1 805
2005	169 436	152 921	4,5	20 743	132 178	14 409	47	1 935	1 560
2006	135 749	132 902	3,9	17 921	114 981	535	41	2 127	1 767
2007	118 403	116 095	3,4	16 151	99 944	8	62	2 080	1 742
2008	117 095	114 872	3,4	20 526	94 346	–	63	2 166	1 791

¹⁾ Ks. taul. 99 alaviite 3.
 Se fotnot 3 i tabell 99.
 See also Table 99 footnote 3.

²⁾ Osalta syyslukukauden työvoimapolitiittisessa koulutuksessa olleista koulutus ja koulutuksen aikainen tuki on päättynyt ennen vuoden loppua. Vuoden lopussa he saattavat saada jotain muuta työttömyysturvaetua.
 För en del av personer som deltagit i arbetskraftspolitisk utbildning under höstterminen har utbildningen och stödet för utbildningstiden upphört före årets slut. I slutet av året har de eventuellt haft någon annan arbetslöshetsförmån.
 By the end of the year, some of those who participated in labour market training during the autumn term will have finished their training and gone off the benefit they received during that time; instead they may be receiving another unemployment-related benefit.

³⁾ Sisältää omaehtoisien opiskelun tuen pitkäaikaistyöttömille (1.8.1997–31.12.1999).
 Inkluderar stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1.8.1997–31.12.1999).
 Includes financial support in respect of self-motivated studies for the long-term unemployed (between 1 August 1997 and 31 December 1999).

Lähde: SVT: Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

101. Työmarkkinatuki 1995–2008, 1 000 euroa
Arbetsmarknadsstöd 1995–2008, 1 000 euro
Labour market subsidy 1995–2008, 1,000 euros

Vuosi År Year	Kaikkiaan Inalles Total	Työttömyyden perusteella På basis av arbetslöshet On account of unemployment -ment	Työvoimapolitiittisen koulutuksen ajalta Under arbetskrafts- politisk utbildning During labour market training	Työharjoittelun ajalta Under arbetspraktik During on-the-job training	Työelämä- valmennuksen ajalta Under arbetslivsträning During preparatory training for working life	Kuntouttavan työtoiminnan ajalta ¹⁾ Under arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ¹⁾ During rehabilitative work activity ¹⁾	Matka- avustuksena ²⁾ I form av resebidrag ²⁾ As a travel allowance ²⁾
1995	687 784	634 505	27 978	24 671	.	.	.
1996	910 618	791 619	71 253	45 588	.	.	.
1997	879 076	733 330	88 179	53 723	.	.	.
1998	919 903	771 259	87 821	55 469	.	.	.
1999	914 207	756 066	95 450	55 362	.	.	.
2000	829 354	692 429	79 304	49 979	.	.	.
2001	837 608	708 524	72 602	48 056	.	76	642
2002	902 780	749 930	84 288	32 791	25 228	4 269	803
2003	903 291	724 702	95 403	29 480	38 985	9 288	619
2004	909 490	720 421	92 619	30 224	48 112	12 548	628
2005	857 319	670 552	85 557	26 804	53 877	15 065	589
2006	793 786	599 431	84 728	23 464	59 216	20 743	909
2007	706 383	501 893	89 896	20 575	59 583	26 586	2 790
2008	645 045	455 645	78 055	18 057	55 054	30 192	2 970

Ylläpitokorvaukset – Ersättning för uppehälle – Maintenance allowances

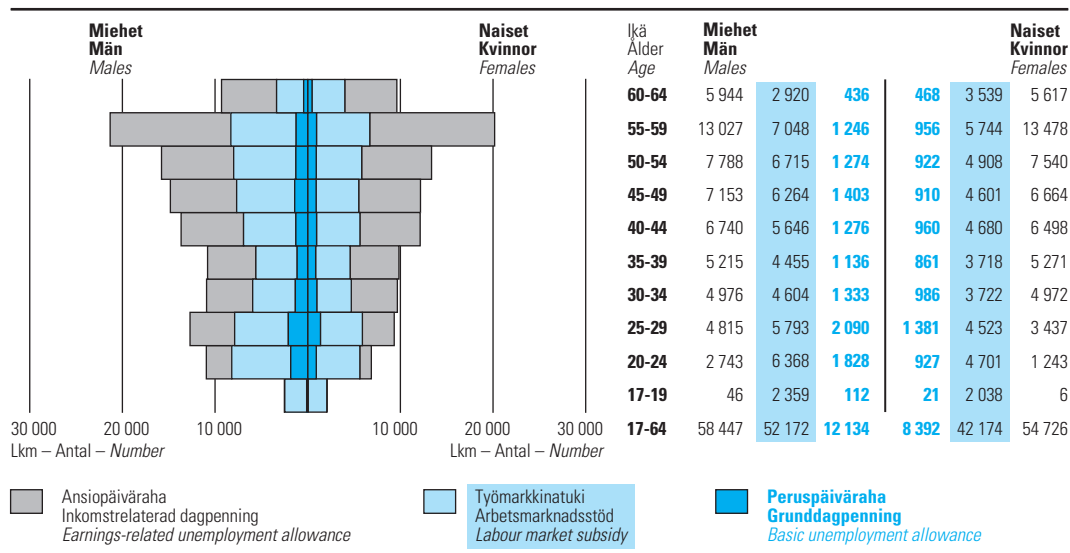
2008	37 303	.	18 833	42	13 101	5 327	.
------	--------	---	--------	----	--------	-------	---

¹⁾ 1.9.2001 lukien.
Fr.o.m. 1.9.2001.
As from 1 September 2001.

²⁾ 1.1.2001 lukien.
Fr.o.m. 1.1.2001.
As from 1 January 2001.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 47. Työttömyyspäivärahaa ja työmarkkinatukea saaneet iän ja sukupuolen mukaan 31.12.2008
Figur 47. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd efter ålder och kön 31.12.2008
Chart 47. Recipients of unemployment allowance and labour market subsidy, by age and sex, at year-end 2008

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

102. Työmarkkinatuen saajat 1995–2008 (31.12.)
Mottagare av arbetsmarknadsstöd 1995–2008 (31.12)
Recipients of labour market subsidy at year-end 1995–2008

31.12. At year-end	Kaikki Samtliga Total	Työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen osallistuneet Deltagare i arbetskraftspolitiska åtgärder Participating in labour market policy measure					Kuntouttavaan työtoimintaan ¹⁾ osallistuneet Deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliterings- syfte ¹⁾ Participating in rehabilitative work activity ¹⁾	Tuki matka- avustuksena ²⁾ Stöd i form av resebidrag ²⁾ Subsidy paid in the form of a travel allowance ²⁾	Tuki työttö- myyden perusteella Stöd på grund av arbetslöshet Subsidy paid on account of unemploy- ment
		Kaikki Samtliga Total	Koulutus Utbildning Training	Työharjoittelu Praktik On-the-job training	Työelämä- valmennus Arbetslivs- träning Preparatory training for working life	Ammatin- valinta, kuntoutus Yrkesval, rehabilitering Vocational guidance, rehabilitation			
1995	174 718	16 226	9 203	6 839	.	184	.	.	158 492
1996	174 715	22 828	12 110	10 204	.	514	.	.	151 887
1997	181 264	23 360	12 856	9 782	.	722	.	.	157 904
1998	185 471	23 221	12 620	9 472	.	1 129	.	.	162 250
1999	172 520	22 234	12 140	8 823	.	1 271	.	.	150 286
2000	155 754	18 939	10 062	7 690	.	1 187	.	.	136 815
2001	155 202	17 460	8 935	7 544	.	981	134	74	137 534
2002	151 248	20 269	12 041	3 845	3 752	631	949	60	129 970
2003	145 631	19 257	9 555	4 261	4 863	578	1 383	46	124 945
2004	142 592	18 961	8 920	3 879	5 535	627	1 665	43	121 923
2005	132 178	17 528	7 434	3 219	6 209	666	1 920	75	112 655
2006	114 981	18 290	8 577	2 682	6 386	645	3 019	134	93 538
2007	99 944	16 047	7 317	2 153	6 041	536	3 415	334	80 148
2008	94 346	13 833	6 054	2 050	5 112	617	3 600	315	76 598

¹⁾ 1.9.2001 alkaen.
Fr.o.m. 1.9.2001.
As from 1 September 2001.

²⁾ 1.1.2001 alkaen.
Fr.o.m. 1.1.2001.
As from 1 January 2001.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

103. Työmarkkinatuen saajat tuen perusteen mukaan 1995–2008 (31.12.)
Mottagare av arbetsmarknadsstöd enligt motivering 1995–2008 (31.12)
Recipients of labour market subsidy, by basis of entitlement, at year-end 1995 to 2008

31.12. At year-end	Työmarkkinatuen saaja kaikkiaan Stödtagare, inalles Recipients of labour market subsidy total	Ansiopäivärahalta pudonneet ¹⁾ Rätten till inkomstrelaterad dagpenning upphörde ¹⁾ Exhausted eligibility for earnings-related allowance ¹⁾	Peruspäivärahalta pudonneet ²⁾ Rätten till grunddagpenning upphörde ²⁾ Exhausted eligibility for basic allowance ²⁾	Muu peruste ³⁾ Annan orsak ³⁾ Other reason ³⁾
1995	174 718	39 178	.	135 540
1996	174 715	40 594	917	133 204
1997	181 264	46 839	3 725	130 700
1998	185 471	55 433	7 256	122 782
1999	172 520	55 656	7 968	108 896
2000	155 754	51 645	8 127	95 982
2001	155 202	53 140	9 034	93 028
2002	151 248	50 505	9 738	91 005
2003	145 631	47 353	10 072	88 206
2004	142 592	44 823	10 866	86 903
2005	132 178	42 262	11 441	78 475
2006	114 981	37 112	10 762	67 107
2007	99 944	32 708	9 732	57 504
2008	94 346	29 246	9 191	55 909

¹⁾ 1.1.1994 jälkeen.
Efter 1.1.1994.
Subsequent to 1 January 1994.

²⁾ 1.1.1996 jälkeen.
Efter 1.1.1996.
Subsequent to 1 January 1996.

³⁾ Puuttuu työssäoloehto tai pudonnut ansioturvalta ennen vuotta 1994.
Uppfylld inte arbetsvillkoret, eller rätten till inkomstrelaterade förmåner upphörde före 1994.
Does not satisfy the conditions regarding previous employment or exhausted eligibility for earnings-related allowance before 1994.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

104. Työttömyysturvaetuuudet: Korvatut päivät ja keskimääräiset päiväkorvaukset 1995–2008
Arbetslöshetsförmåner: Antal ersättningsdagar och genomsnittlig ersättning per dag 1995–2008
Unemployment benefits: Days on benefit and average daily benefit, 1995–2008

Vuosi År Year	Perus- päiväraha Grunddag- penning Basic unemploy- ment	Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy			Yhdistelmä-tuen työmarkkinatuki ¹⁾ I sammansatt- stöd ingående arbetsmarknads- stöd ¹⁾ Labour market subsidy in comb. with a wage subsidy ¹⁾	Vuorottelu- korvaus Alternerings- ersättning Job alternation compensation	Työvoima- poliittinen koulutustuki Arbetskrafts- politiskt utbildningsstöd Labour market training subsidy	Koulutus- päiväraha ²⁾ Utbildnings- dagpenning ²⁾ Training allowance ²⁾
		Kaikki Samtliga Total	Ilman ylläpito- korvauksia Utan ersättning för uppehälle Without a maintenance allowance	Pelkkä ylläpito- korvaus Enbart ersättning för uppehälle Maintenance allowance only				
Päiviä, 1 000 kpl – Dagar, 1 000 st. – Days (Thousands)								
1995	22 473	34 564	.	.	.	.	879	.
1996	7 857	46 868	.	.	.	9	709	.
1997	6 914	45 545	.	.	.	17	528	8
1998	5 140	46 949	.	.	718	22	379	34
1999	4 399	46 244	.	.	2 380	20	395	82
2000	4 149	41 791	.	.	3 136	22	380	86
2001	4 140	40 482	.	.	3 291	22	356	66
2002	4 453	39 067	.	.	3 649	19	382	101
2003	4 946	37 978	.	.	4 286	23	472	132
2004	5 451	37 436	.	.	4 289	13	521	135
2005	5 225	35 126	.	.	4 075	11	472	131
2006	4 784	32 007	.	.	1 806	14	467	137
2007	4 130	27 855	.	.	62	15	495	140
2008	4 055	24 942	.	.	1	19	491	123
€/pv (2008 rahana) – €/dag (2008 års penningvärde) – €/day (at 2008 prices)								
1995	25,2	24,8	24,8	.	.	.	34,1	.
1996	24,9	24,0	23,6	6,7	.	15,4	34,4	.
1997	24,3	23,6	23,1	7,0	.	14,3	34,0	25,4
1998	23,9	23,6	23,1	6,7	24,3	16,6	35,1	25,8
1999	23,6	23,6	23,0	6,5	24,2	16,7	32,6	25,9
2000	23,1	22,9	22,4	6,2	23,6	16,2	31,5	24,7
2001	23,5	23,3	22,8	5,9	23,9	16,4	32,0	24,9
2002	24,4	25,6	24,8	8,0	24,9	17,1	35,6	27,8
2003	24,7	26,1	25,2	8,0	25,2	17,2	35,7	28,4
2004	24,7	26,6	25,5	9,1	25,3	18,2	36,8	28,2
2005	24,5	26,5	25,3	9,0	25,2	18,3	36,7	27,8
2006	24,2	26,5	25,2	8,8	25,0	18,2	36,4	27,6
2007	23,8	26,4	24,9	8,5	24,4	18,2	36,1	27,2
2008	23,6	25,9	24,4	8,2	20,7	17,4	35,0	26,6

¹⁾ Ks. taul. 99 alaviite 3.

Se fotnot 3 i tabell 99.

See also Table 99 footnote 3.

²⁾ Sisältää omaehtoisen opiskelun tuen pitkäaikaistyöttömälle (1.8.1997–31.12.1999).

Inkluderar stöd för frivilliga studier till långtidsarbetslösa (1.8.1997–31.12.1999).

Includes financial support in respect of self-motivated studies for the long-term unemployed (between 1 August 1997 and 31 December 1999).

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

105. Peruspäivärahat ja työmarkkinatuki saajan iän ja sukupuolen mukaan 2008**Grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd efter ålder och kön 2008***Basic unemployment allowance and labour market subsidy, by age and sex of beneficiary, 2008*

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance			Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy		
Sukupuoli Kön Sex	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Beneficiaries at year-end	Milj. € € million	€/pv €/dag €/day	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Beneficiaries at year-end	Milj. € € million	€/pv €/dag €/day
	Lukumäärä Antal Number	% samanikäisestä väestöstä % av befolkningen i samma ålder % of population of corresponding age		Lukumäärä Antal Number	% samanikäisestä väestöstä % av befolkningen i samma ålder % of population of corresponding age	
Molemmat sukupuolet – Bägge könen – Both sexes						
Kaikki – Samtliga –						
Total	20 526	0,6	95,60	23,6	94 346	2,8
17–19	133	0,1	0,09	24,1	4 397	2,2
20–24	2 755	0,9	7,90	22,7	11 069	3,4
25–29	3 471	1,0	14,96	23,5	10 316	3,0
30–34	2 319	0,7	12,02	24,7	8 326	2,5
35–39	1 997	0,6	10,42	25,0	8 173	2,6
40–44	2 236	0,6	11,37	25,0	10 326	2,8
45–49	2 313	0,6	11,44	24,2	10 865	2,9
50–54	2 196	0,6	10,33	22,8	11 623	3,0
55–59	2 202	0,6	10,64	22,0	12 792	3,2
60–64	904	0,2	6,42	21,7	6 459	1,7
Miehet – Män – Males						
Kaikki – Samtliga –						
Total	12 134	0,7	50,80	24,5	52 172	3,0
17–19	112	0,1	0,07	24,1	2 359	2,3
20–24	1 828	1,1	4,48	23,9	6 368	3,8
25–29	2 090	1,2	7,95	24,3	5 793	3,3
30–34	1 333	0,8	6,19	25,2	4 604	2,7
35–39	1 136	0,7	5,51	25,8	4 455	2,8
40–44	1 276	0,7	5,87	26,0	5 646	3,0
45–49	1 403	0,7	6,22	25,3	6 264	3,3
50–54	1 274	0,7	5,65	24,1	6 715	3,5
55–59	1 246	0,6	5,69	23,0	7 048	3,6
60–64	436	0,2	3,17	22,6	2 920	1,6
Naiset – Kvinnor – Females						
Kaikki – Samtliga –						
Total	8 392	0,5	44,81	22,6	42 174	2,5
17–19	21	0,0	0,03	24,3	2 038	2,1
20–24	927	0,6	3,42	21,3	4 701	3,0
25–29	1 381	0,8	7,02	22,6	4 523	2,7
30–34	986	0,6	5,83	24,1	3 722	2,3
35–39	861	0,6	4,91	24,1	3 718	2,4
40–44	960	0,5	5,50	24,1	4 680	2,6
45–49	910	0,5	5,22	23,0	4 601	2,5
50–54	922	0,5	4,67	21,3	4 908	2,6
55–59	956	0,5	4,95	20,9	5 744	2,9
60–64	468	0,2	3,26	20,9	3 539	1,8

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

106. Tietoja peruspäivärahoista ja työmarkkinatuesta 2008
Uppgifter om grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd 2008
Data on basic unemployment allowance and labour market subsidy, 2008

	Peruspäiväraha Grunddagpenning Basic unemployment allowance	Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy
Korvaukset, 1 000 € – Ersättningar, 1 000 € – Benefit expenditure (€1,000)	95 605	645 045
Kunnille (sosiaalihoolto) maksetut – Till kommunerna (socialvård) utbetalda – <i>Payments to municipalities</i>	1 261	12 297
Ennakkopidätykset verottajalle – Innehållna skatteförskott – <i>PAYE taxes</i>	19 224	122 853
Lapsikorotukset – Barnförhöjningar – <i>Child increases</i>	8 272	45 430
Saajia 31.12. – Mottagare 31.12 – Beneficiaries at year-end	20 526	94 346
Lapsikorotuksen saajia – Barnförhöjning – <i>Child increase</i>	7 273	28 493
Täyden päivärahan/tuen saajia – Full dagpenning/fullt stöd – <i>Full benefit</i>	17 180	79 815
Sovitellun ¹⁾ päivärahan/tuen saajia – Jämkad dagpenning/jämkat stöd ¹⁾ – <i>Adjusted¹⁾ benefit</i>	3 020	5 630
Osittaisen ²⁾ tuen saajia – Partiell ²⁾ stöd ²⁾ – <i>Partial²⁾ benefit</i>	.	3 566
Kieltäytynyt työstä tai koulutuksesta – Vägrat ta emot arbete eller utbildning – <i>Refused work or training</i>		
Vuoden 2008 aikana – Under år 2008 – <i>During 2008</i>	1 716	4 579
Vuosien 2006–2008 aikana – Under åren 2006–2008 – <i>During the years 2006–2008</i>	3 318	11 933
Korvattuja päiviä, 1 000 kpl – Ersatta dagar, 1 000 st. – Days on benefit (Thousands)	4 055	24 942
Lapsikorotuksen sisältäviä päiviä, % – Dagar med barnförhöjning, % – <i>Including child increase, %</i>	36,8	30,9

¹⁾ Osa-aikaista työtä, lyhennettyä työaikaä tai lyhytaikaista kokoaikatyötä tekeville, kokoaikatyötä hakeville maksettava päiväraha tai tuki.
 Betalas till personer med deltidsarbete, förkortad arbetstid eller korttida heltidsarbete, som söker heltidsarbete.

Payable to persons looking for regular full-time employment but employed on a part-time, short-time, or temporary basis.

²⁾ Tuki vanhempiensa taloudessa asuville, jotka eivät osallistu aktivoivaan toimenpiteeseen.

Betalas till dem som bor hos föräldrarna och inte deltar i aktiverande åtgärder.

Payable to persons living with their parents and not participating in an activation measure.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

107. Vuoden 2008 lopussa peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneet: Heille vuosina 2006–2008 kertyneet työttömyysturvapäivät ikäryhmittäin
Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd: Antalet kumulerade arbetslöshetsförmånsdagar 2006–2008 efter åldersgrupp 31.12.2008
Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy at year-end 2008: analysis by age group and length of reciprocity in 2006–2008

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneet 31.12.2008 Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd 31.12.2008 <i>Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy at year-end 2008</i>	Kertyneet peruspäiväraha- ja/tai työmarkkinatukipäivät viikkoina ¹⁾ , % Kumulerade grunddagpenning- och/eller arbetsmarknadsstöddagar i veckor ¹⁾ , % <i>Length of reciprocity in weeks¹⁾, % of total</i>								
		Yhteensä Sammanlagt Total	–4	5–26	27–52	53–78	79–104	105–130	131–156	
Kertymä kolmelta vuodelta (2006–2008) – Kumulering 2006–2008 – Cumulative reciprocity over three years (2006–2008)										
Kaikki – Samtliga – Total	114 872	100,0	7,7	16,8	12,0	11,3	13,2	13,3	25,7	
17–19	4 530	100,0	25,7	66,3	6,6	1,2	0,2	0,0	–	
20–24	13 824	100,0	15,1	33,2	20,3	14,2	8,0	5,9	3,3	
25–29	13 787	100,0	11,1	23,9	17,5	14,8	12,6	10,2	9,9	
30–34	10 645	100,0	7,5	16,5	13,8	13,9	14,7	14,2	19,5	
35–44	22 732	100,0	5,5	12,1	11,3	12,3	15,3	15,9	27,5	
45–54	26 997	100,0	4,7	9,1	9,3	10,5	15,6	17,3	33,4	
55–64	22 357	100,0	3,1	6,6	7,6	8,1	13,7	14,3	46,5	

¹⁾ 1 vk = 5 maksupäivää.

1 v. = 5 utbetalningsdagar.

1 week = 5 days.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

108. Pitkäaikaistyöttömien aktivointi 2006–2008 Aktivering av långtidsarbetslösa 2006–2008 Activation of the long-term unemployed 2006–2008

Vuosi År Year	Työmarkkinatuki ja yhdistelmätuen työmarkkinatuki ¹⁾ – Arbetsmarknadsstöd och i sammansatt stöd ingående arbetsmarknadsstöd ¹⁾ – Regular labour market subsidy and labour market subsidy paid in combination with a wage subsidy ¹⁾							
	Saajat 31.12. – Mottagare 31.12 – No. of recipients at year-end				Maksetut tuet (vuoden aikana), milj. € – Betalda stöd (under året), milj. € – Annual expenditure on subsidies, € mill.			
	Kaikki Samtliga All	Vähintään 500 päivää työttömyyden perusteella tukea saaneet Mottagare av stöd som betalats p.g.a. minst 500 dagars arbetslöshet Recipients of subsidies paid on the basis of unemployment lasting at least 500 days			Kaikki Samtliga All	Vähintään 500 päivää työttömyyden perusteella tukea saaneille maksetut tuet Stöd som betalats p.g.a. minst 500 dagars arbetslöshet Subsidies paid on the basis of unemployment lasting at least 500 days		
	Yhteensä Samman- lagt Total	Aktiivitoimen- piteellä (valtio rahoittaa) Aktiva åtgärder (finansieras av staten) Activation measures (financed by the state)	Muut (kunta rahoit- taa tuista puolet) Övriga (stöden finansieras till hälften av kommunen) Other (50% of sub- sidy expenditure financed by municipalities)		Yhteensä Samman- lagt Total	Aktiivitoimen- piteellä (valtio rahoittaa) Aktiva åtgärder (finansieras av staten) Activation measures (financed by the state)	Muut – Övriga – Other	
							Valtio rahoittaa Finansieras av staten Financed by the state	Kunta rahoittaa Finansieras av kommunen Financed by munic- ipalities
2006	115 516	66 661	9 207	57 454	836,0	484,0	99,9	192,0
2007	99 952	57 250	8 536	48 714	707,8	400,7	86,6	157,0
2008	94 346	51 297	7 384	43 913	645,1	359,0	78,6	140,2

¹⁾ Ks. taul. 99 alaviite 3 – Se fotnot 3 i tabell 99 – See also Table 99 footnote 3.

Huom. Vuoden 2006 alusta lukien pitkittyneen työttömyyden katkaisemiseksi työttömiä on pyritty aktivoimaan lisäämällä työmarkkinatuen vastikkeellisuutta ja velvoittamalla kunnat osallistumaan tukien rahoittamiseen.

Anm. För att avhjälpa problemet med utdragen arbetslöshet har man från början av år 2006 försökt aktivera arbetslösa genom att göra arbetsmarknadsstödet mer beroende av motprestationer och ålägga kommunerna att delta i finansieringen av stödet.

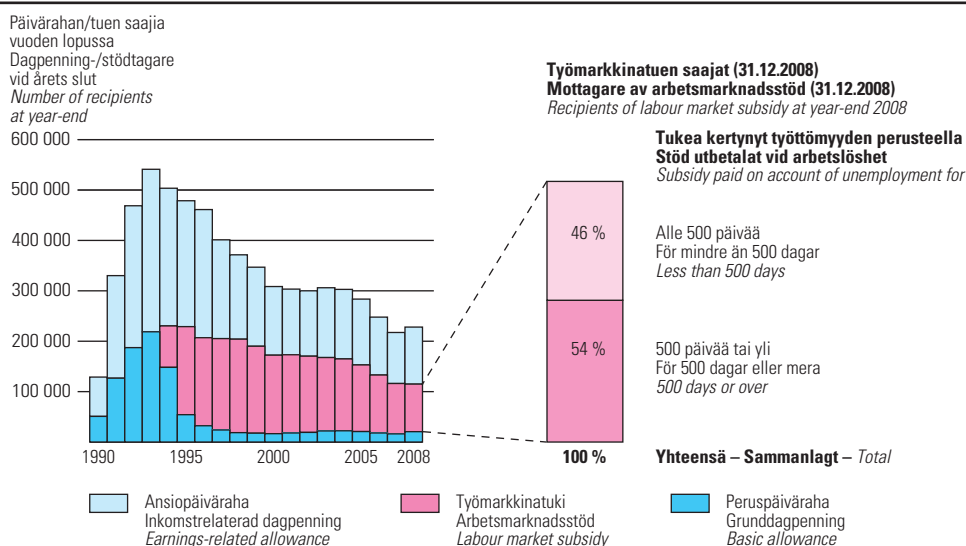
N.B. With a view to combating prolonged unemployment, efforts have been made since the beginning of 2006 to activate unemployed persons by imposing workfare requirements and obligating municipalities to co-finance labour market subsidies.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 48. Työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneet 1990–2008 sekä työmarkkinatuen saajat vuoden 2008 lopussa työttömyyden keston mukaan

Figur 48. Mottagare av arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd 1990–2008 samt mottagare av arbetsmarknadsstöd i slutet av 2008 enligt arbetslöshetstidens längd

Chart 48. Number of recipients of unemployment allowance or labour market subsidy, 1990–2008, and recipients of labour market subsidy at year-end 2008 by length of unemployment

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

109. Suomesta ETA-maihin työnhakuun lähteneille ETA-maassa maksetut työttömyyspäivärahat¹⁾ työnha-
kumaan mukaan 1995–2008
I EES-länder betalda arbetslöshetsdagpenningar¹⁾ till personer som rest från Finland till ett annat EES-
land för att söka arbete, enligt land 1995–2008

Payments of unemployment allowance¹⁾ to persons seeking employment in another EEA country, by country in which employment is sought, 1995–2008

Työnhakumaa Land Country	Kaikki päivärahat Samtliga dagpenningar Allowances total		Ansiopäivärahat Inkomstrelaterad dagpenning Earnings-related allowance		Peruspäivärahat Grunddagpenning Basic allowance	
	Saajia Mottagare Recipients	1 000 € (netto) €1,000 (net)	Saajia Mottagare Recipients	1 000 € (netto) €1,000 (net)	Saajia Mottagare Recipients	1 000 € (netto) €1,000 (net)
1995	647	691,6	342	492,8	305	198,8
1996	704	871,3	421	659,6	283	216,2
1997	507	620,3	358	520,4	149	99,9
1998	542	717,5	423	623,3	119	94,2
1999	447	628,6	353	559,6	94	68,9
2000	408	595,1	322	534,6	86	60,5
2001	335	462,3	242	396,2	93	66,1
2002	279	431,5	219	378,9	60	52,6
2003	297	472,0	225	407,5	72	64,5
2004	387	670,9	281	563,7	106	107,3
2005	352	604,5	251	514,8	101	89,8
2006	308	541,0	224	463,2	84	77,8
2007	320	587,7	232	506,1	88	81,6
2008	227	451,4	163	388,4	64	63,0
2008						
Kaikki – Samtliga – Total	227	451,4	163	388,4	64	63,0
Espanja – Spanien – Spain	76	163,6	61	149,0	15	14,6
Ruotsi – Sverige – Sweden	23	49,5	20	46,8	3	2,7
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	18	32,9	12	27,9	6	5,1
Ranska – Frankrike – France	18	30,5	11	24,7	7	5,8
Saksa – Tyskland – Germany	12	28,3	7	22,2	5	6,1
Sveitsi – Schweiz – Switzerland	9	16,4	5	11,3	4	5,0
Muut – Övriga – Others	71	130,2	47	106,5	24	23,7

¹⁾ Työnhakumaassa päiväraha maksetaan Suomen lainsäädännön mukaan eli sen suuruisena kuin sitä on Suomessa maksettu. Kela hoitaa sekä ansio-päivärahojen että peruspäivärahojen osalta kustannusten korvaamisen työnhakumaahan.

I det land där man söker arbete betalas dagpenning enligt finsk lag, dvs. dagpenningen är lika stor som den som betalats i Finland. FPA ersätter kostnaderna till utlandet när det gäller såväl inkomstrelaterade dagpenningar som grunddagpenningar.

The allowance is paid by the local authorities in accordance with Finnish legislation in the amount to which the recipient was entitled in Finland. The local authorities are reimbursed by Kela for the cost of the allowances (both basic and earnings-related) paid under this provision.

Huom. Työmarkkinatukea ei makseta ulkomaille.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Anm. Arbetsmarknadsstöd betalas inte till utlandet.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

N.B. Labour market subsidy is not paid outside Finland.

110. ETA-maista Suomeen työnhakuun tulleille Suomessa maksetut työttömyyspäivärahat¹⁾ lähtömaan
mukaan 2007–2008
I Finland betalda arbetslöshetsdagpenningar¹⁾ till personer som kommit till Finland från ett annat EES-
land för att söka arbete, enligt utflyttningsland 2007–2008

Payments of unemployment allowance¹⁾ to EEA nationals seeking employment in Finland, by original country of residence, 2007–2008

Lähtömaa Utflyttningsland Country	2007		2008	
	Päivärahansaajia Dagpenningtagare No. of recipients	1 000 € €1,000	Päivärahansaajia Dagpenningtagare No. of recipients	1 000 € €1,000
Kaikki – Samtliga – Total	158	263,0	167	260,5
Saksa – Tyskland – Germany	24	41,9	21	29,7
Ruotsi – Sverige – Sweden	27	55,7	15	23,5
Espanja – Spanien – Spain	14	16,5	7	13,3
Muut – Övriga – Others	25	45,4	35	69,2
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	68	103,4	89	124,8

¹⁾ Suomessa päiväraha maksetaan lähtömaan lainsäädännön mukaan eli sen suuruisena kuin lähtömaa ilmoittaa. Kela hoitaa päivärahojen maksamisen. I Finland betalas dagpenning enligt utflyttningslandets lagstiftning, dvs. enligt den storlek som utflyttningslandet uppger. FPA har hand om utbetalningen. The allowance is paid in Finland by Kela in accordance with the legislation of the country in which the recipient is ordinarily resident, in the amount reported by the competent institution of that country.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

6.2 Työttömyysturvaetuudet alueittain ja ammateittain

Työttömyysturvan *aluetilastot* esitetään työvoima- ja elinkeinokeskuksittain (TE-keskukset) etuutta saaneen kotikunnan mukaan.

Tieto peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneen *ammattista* perustuu työvoimahallinnon merkintään. Työvoimatoimistoissa työnhakijan ammatiksi merkitään pääsääntöisesti se ammatti, joka hänellä on työkokeimuksensa tai koulutuksensa perusteella. Työvoimahallinnon ammattiluokitus on yhdenmukainen Kelan ja Tilastokeskuksen luokitusten kanssa.

6.2 Arbetslöshetsförmåner regionvis och yrkesvis

Den *regionala* statistiken över arbetslöshetsskyddet följer arbetskrafts- och näringscentralerna (TE-centralerna) alltefter förmånstagarens hemkommun.

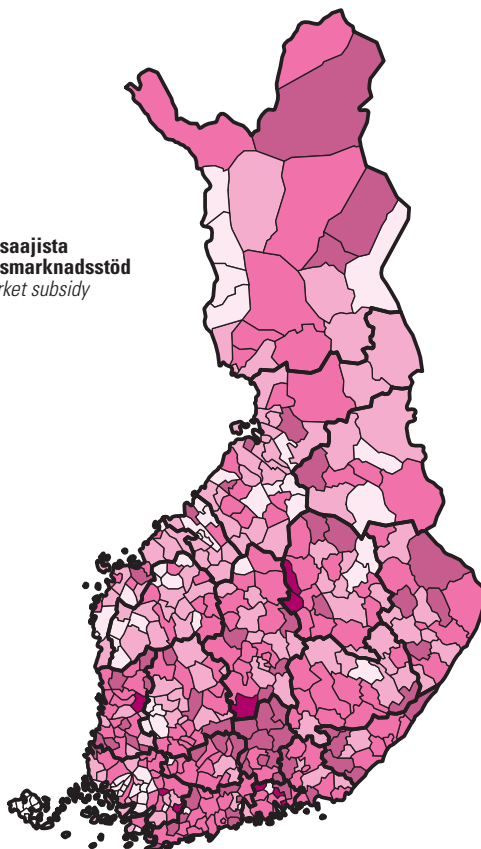
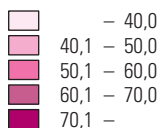
Yrkesuppgifterna om mottagarna av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd baserar sig på arbetsförvaltningens anteckningar. Arbetskraftsbyråerna brukar anteckna det yrke som den arbetssökande har på grund av sin arbetserfarenhet eller sin utbildning. Arbetsförvaltningens yrkesklassificering överensstämmer med FPA:s och Statistikcentralens klassificering.

Kuvio 49. Pitkäaikaistyöttömien osuus työmarkkinatuen saajista: Vähintään 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden osuus kunnittain 31.12.2008

Figur 49. Andelen långtidsarbetslösa av mottagarna av arbetsmarknadsstöd: Personer som fått arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar kommunvis 31.12.2008

Chart 49. Long-term unemployed as a share of labour market subsidy recipients: Persons having received labour market subsidy for at least 500 days as a share of the municipality population at year-end 2008

% kaikista työmarkkinatuen saajista
% av alla mottagare av arbetsmarknadsstöd
% of all recipients of labour market subsidy

Huom. Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Grundtryggheten vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

111. Tietoja työttömyysturvaetuuksista työvoima- ja elinkeinokeskuksittain 2008**Arbetslöshetsförmåner efter arbetskrafts- och näringscentraler 2008**

Data on benefits paid in respect of unemployment: Analysis by employment and economic development centre, 2008

TE-keskus ¹⁾ Arbetskrafts- och näringscentral ¹⁾ <i>Employment and economic development centre</i>	Peruspäivärahat ja työmarkkina- tuet, milj. € Grunddag- penningar och arbetsmarknads- stöd, milj. € <i>Basic unemploy- ment allowances and labour market subsidies, € million</i>	Peruspäivärahan tai työmarkkinatuen saajat 31.12. Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd 31.12 <i>Recipients of basic unemployment allowance or labour market subsidy at year-end</i>				Kelan muiden työttömyysturva- etuuksien saajat 31.12. Mottagare av övrige arbets- löshetsförmåner från FPA 31.12 <i>Recipients of other unemploy- ment-related benefits from Kela at year-end</i>	Työttömyys- aste ²⁾ , % Arbetslös- hetsgrad ²⁾ , % <i>Unemploy- ment rate, %</i>
		Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	% 17–64- vuotiaista % av 17–64- åringar <i>% of popu- lation aged 17–64</i>	Peruspäivä- raha Grunddag- penning <i>Basic unemployment allowance</i>	Työmarkkina- tuki Arbets- marknadsstöd <i>Labour market subsidy</i>		31.12. <i>At year-end</i>
Koko maa – Hela landet – <i>Whole country</i>	740,6	114 872	3,4	20 526	94 346	2 223	8,8
Uudenmaan – Nylands	167,5	24 355	2,4	4 313	20 042	538	5,5
Varsinais-Suomen – Egent- liga Finland	53,0	8 234	2,6	1 792	6 442	216	7,3
Satakunnan – Satakunda ...	32,8	5 014	3,5	883	4 131	113	10,0
Hämeen – Tavastlands	55,8	8 983	3,8	1 719	7 264	146	9,9
Pirkanmaan – Birkalands ...	73,3	11 409	3,7	2 007	9 402	212	9,7
Kaakkois-Suomen – Sydöstra Finlands	53,3	8 373	4,2	1 348	7 025	121	11,5
Etelä-Savon – Södra Savo- lax	25,0	3 978	4,1	859	3 119	76	11,6
Pohjois-Savon – Norra Savo- lax	39,3	6 505	4,2	1 157	5 348	122	11,9
Pohjois-Karjalan – Norra Karelens	39,9	6 239	5,9	797	5 442	63	16,0
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	48,9	7 662	4,4	1 269	6 393	102	11,8
Etelä-Pohjanmaan – Södra Österbottens	19,9	3 405	2,9	837	2 568	79	8,6
Pohjanmaan – Österbottens	23,2	3 872	2,5	930	2 942	105	6,7
Pohjois-Pohjanmaan – Norra Österbottens	59,6	9 478	3,9	1 521	7 957	200	11,2
Kainuun – Kajanalands	15,4	2 363	4,6	339	2 024	25	15,8
Lapin – Lapplands	32,9	4 942	4,2	724	4 218	104	14,2

¹⁾ Työvoima- ja elinkeinokeskukset, ks. kartta liitteessä 12.

Arbetskrafts- och näringscentraler, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (%). Tieto työttömistä työnhakijoista perustuu työvoimatoimistojen asiakasrekisteriin.

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften (%). Uppgifterna om arbetssökandena baserar sig på arbetskraftsbyråernas kundregister.

Huom. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Anm. Uppgifter om personer med okänd boendekommun ingår endast i summan för hela landet.

Grundskyddet vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.

N.B. Only the totals for the whole country include payments to people whose place of residence was not on record.

Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot; SVT. TEM: Työnvälitystilasto, Työmarkkinat TEM 2008:12.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik; FOS. ANM: Työnvälitystilasto, Työmarkkinat TEM 2008:12.

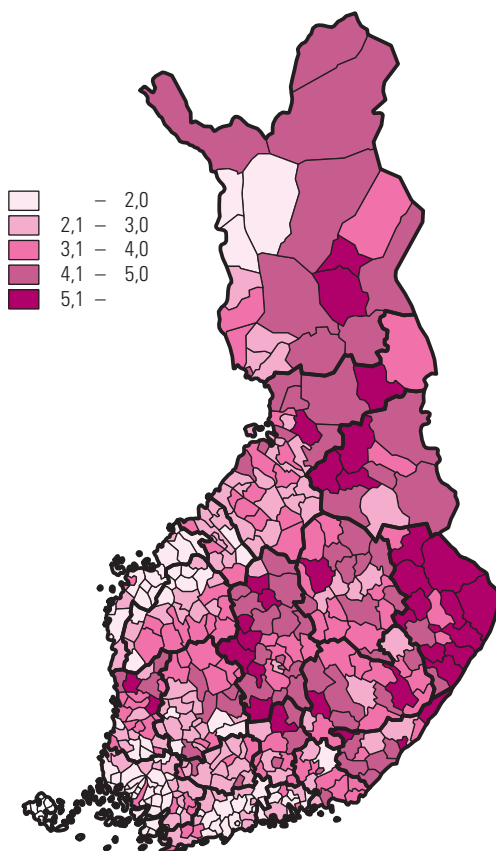
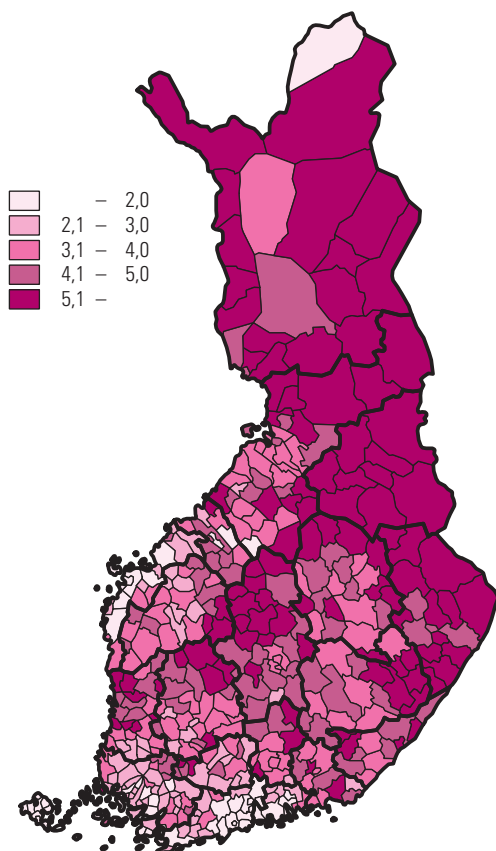
Kuvio 50. Työttömyysturvaa saaneiden väestöosuudet kunnittain 31.12.2008**Figur 50. Mottagare av arbetslöshetsförmåner, andel av befolkningen kommunvis 31.12.2008****Chart 50. Recipients of unemployment benefits as a share of municipal populations at year-end 2008**

Ansioturva
Inkomstrelaterade förmåner
Earnings-related benefits

Perusturva¹⁾
Grundtrygghet¹⁾
Basic benefits¹⁾

Ansioapäivärahaa saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %
Mottagare av inkomstrelaterad dagpenning, andel av 17–64-åringar, %
Recipients of earnings-related allowance as a share of the population aged 17–64, %

Peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %
Mottagare av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd, andel av 17–64-åringar, %
Recipients of basic allowance or labour market subsidy as a share of the population aged 17–64, %

¹⁾ Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin. Grundtryggheten vid arbetslöshet i landskapet Åland ankommer inte på FPA.
Kela is not responsible for basic unemployment protection in the Province of the Åland Islands.

Lähde: SVT, Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS, FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

112. Ansiopäivärahan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat ammatin mukaan 31.12.2008 Mottagare av inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd efter yrke 31.12.2008

Earnings-related unemployment allowance, basic unemployment allowance and labour market subsidy recipients by occupation, at year-end 2008

Ammatti Yrke Occupation	Ansiopäivärahan saajat Mottagare av inkomstrelaterad dagpenning Recipients of earnings-related unemployment allowance			Peruspäivärahan saajat Mottagare av grunddagpenning Recipients of basic unemployment allowance			Työmarkkinatuen saajat Mottagare av arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy recipients			15–64-vuotias työllinen työvoima, % Sysselsatt arbetskraft i åldern 15–64 år, % Employed labour force aged 15–64 (%)
	Lukumäärä Antal Number	%	€/pv €/dag €/day	Lukumäärä Antal Number	%		Lukumäärä Antal Number	%		
Kaikkiaan – Inalles – Total	113 173			20 526			94 346			
Yhteensä – Sammanlagt – All industries	105 432	100,0	49,8	18 183	100,0		75 138	100,0		100,0
Tekn., tieteell., lainopill., humanist. ja taiteell. työ – Tekn., vetenskapligt, juridiskt, humanistiskt eller konstnärl. arbete – <i>Engineering, law, the natural sciences, the humanities</i>	12 508	11,9	55,1	1 946	10,7		8 996	12,0		16,7
Terveystieteiden, sosiaali- ja terveysalan työ – Hälsovård, socialt arbete – <i>Health care, social work</i>	9 936	9,4	41,0	1 483	8,2		5 573	7,4		14,2
Hallinto-, atk- ja toimistotyö – Administrativt arbete samt data- och kontorsarbete – <i>Managerial, administrative, clerical and computer-related work</i>	13 140	12,5	51,2	1 776	9,8		9 729	12,9		18,2
Kaupallinen työ – Kommersiellt arbete – <i>Commerce</i>	8 471	8,0	48,8	1 543	8,5		6 190	8,2		11,2
Maa- ja metsätaloustyö, kalastus – Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete – <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4 863	4,6	44,6	1 185	6,5		3 152	4,2		4,4
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport- och kommunikationsarbete – <i>Transportation and communication</i>	3 971	3,8	52,0	890	4,9		2 731	3,6		5,0
Teoll. työ, koneenhoito, kaivos- ja louhintatyö, rakennustyö – Tillverkning, maskinskötsel, gruvdrift och stenbrytning, byggnadsarbete – <i>Manufacturing industries, machinery operation, mining, quarrying and construction</i>	41 070	39,0	54,8	6 720	37,0		27 779	37,0		20,2
Palvelutyö – Servicearbete – <i>Services</i>	11 473	10,9	39,8	2 640	14,5		10 988	14,6		9,9
Ammattia ei voida luokitella¹⁾ – Oklassificerbart yrke¹⁾ – Activities not adequately de-scribed¹⁾...	7 741		50,3	2 343			19 208			

¹⁾ Henkilöt, joiden ammatia ei voida luokitella tai jotka eivät ole ilmoittaneet ammatia (koululaiset, opiskelijat, vastavalmistuneet yms.).

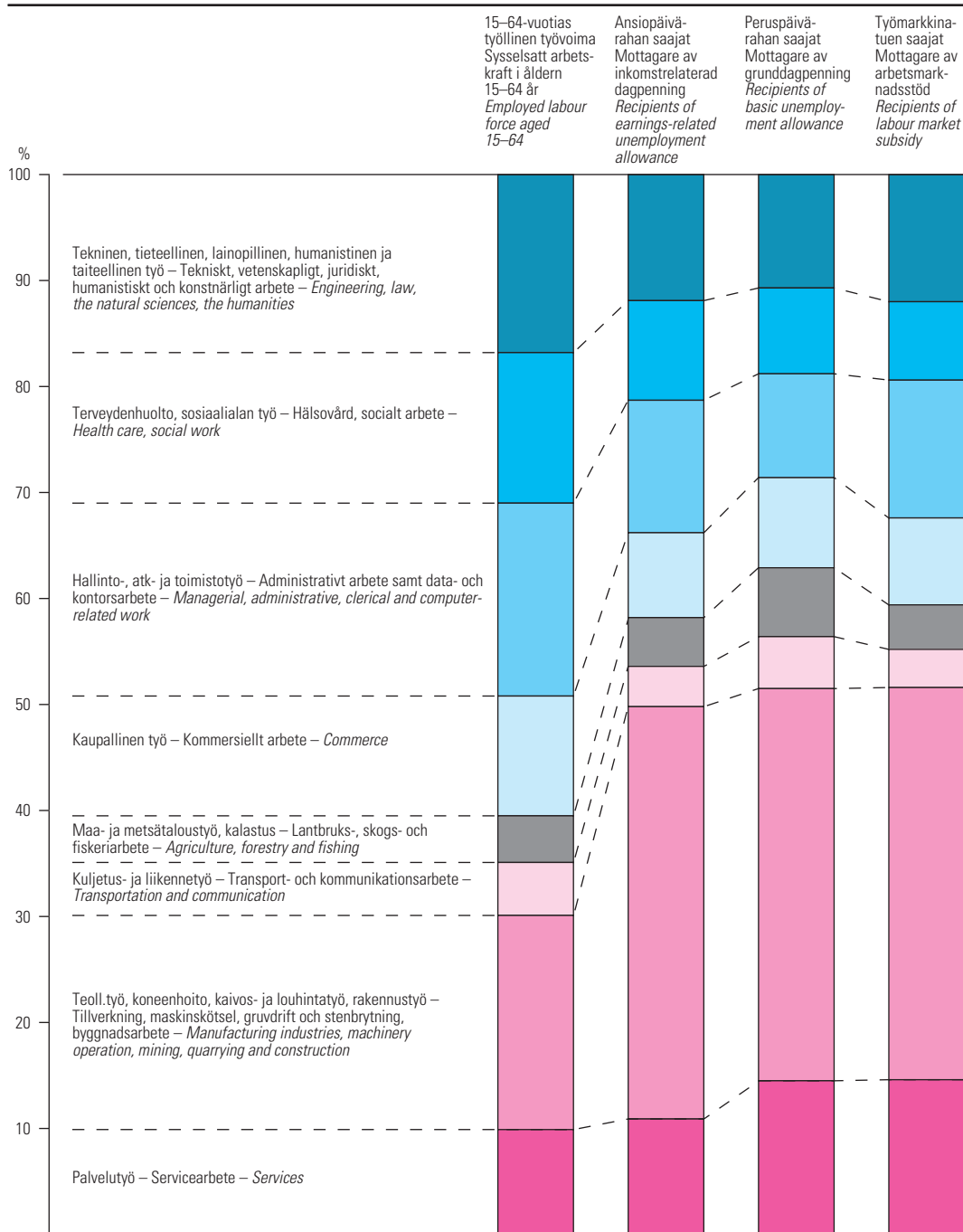
Personer, vars yrke ej kan klassificeras eller ej uppgett, skolelever, studerande, nyutexaminerade etc.

Schoolchildren, students, people recently graduated, people whose occupation cannot be classified or who have not given their occupation, etc.

Lähde – Källa:

a–g SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

h SVT. TK: Työvoimatutkimus 2008 – FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2008.

Kuvio 51. Työttömyysturvan saajat: Vertailu ammatin mukaan 31.12.2008**Figur 51. Mottagare av arbetslöshetsförmåner: Jämförelse efter yrke 31.12.2008****Chart 51. Recipients of unemployment-related benefits: Analysis by occupation as of year-end 2008**

Huom. Henkilöt, joiden ammattia ei voi luokitella, eivät sisälly jakaumiin.

Anm. Personer vilkas yrken inte kan klassificeras ingår inte i jämförelsen.

N.B. Does not include persons whose occupation is unclassifiable.

Lähde: SVT. TK: Työvoimatutkimus 2008; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. SC: Arbetskraftsundersökningen 2008; FOS. FPA & Finansinspektionen: Arbetslöshetsskyddet i Finland www.fpa.fi/statistik.

6.3 Maahanmuuttajan kotoutumistuki

Maahanmuuttajan kotoutumistuesta säädetään työttömyysturvalaissa sekä laissa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta.

Kotouttamista tukevien toimenpiteiden piiriin voi kuulua Suomeen muuttanut henkilö, jolla on kotikuntalaisa tarkoitettu kotikunta Suomessa.

Maahanmuuttajalla, joka on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työvoimatoimistoon tai hakenut toimeentulotukea, on oikeus saada kotoutumissuunnitelman perusteella kotoutumistukea enintään kolmen ensimmäisen maassaolovuoden ajan. Tänä aikana hänellä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen muutoin kuin kotoutumistukena. Kolmen vuoden aikaa voidaan tietyissä tilanteissa pidentää enintään kahdella vuodella. Sitä pidentää aina aika, jolloin maahanmuuttaja ei ole oikeutettu kotoutumistukena maksettavaan työmarkkinatukeen, koska hän saa vanhempainpäivärahaa tai erityishoitorahaa.

Kotoutumissuunnitelman laativat maahanmuuttaja, kunta ja työvoimatoimisto yhteistyössä. Suunnitelma laaditaan viimeistään kun työttömyys on kestänyt 5 kuukautta. Suunnitelmassa sovitaan toimenpiteistä, jotka tukevat maahanmuuttajaa ja hänen perhettään sopeutumisessa tarvittavien tietojen ja taitojen hankkimisessa. Siinä voidaan sopia esim. työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen, kielen opiskelun tai muun omaehtoisen opiskelun taikka työharjoittelun järjestämisestä.

Kotoutumistuen tarkoituksena on turvata maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelman aikainen toimeentulo. Kotoutumistuki koostuu Kelan myöntämästä työmarkkinatuesta ja kunnan mahdollisesti myöntämästä toimeentulotuesta. Jos henkilö ei täytä työmarkkinatuen saamisen ehtoja, hänelle voidaan maksaa myös pelkkä toimeentulotuki kotoutumistukena.

Kotoutumistuen saadakseen maahanmuuttajan on oltava taloudellisen tuen tarpeessa ja noudatettava kotoutumissuunnitelmaansa. Jos henkilö kieltäytyy kotoutumissuunnitelmasta, hänellä ei ole oikeutta kotoutumistukena myönnettävään työmarkkinatukeen. Kieltäytyminen suunnitelmassa sovitusta toimenpiteistä johtaa työmarkkina- ja toimeentulotukea koskevien lakien korvauksetonta määrääikää koskevien säännösten soveltamiseen.

Kotoutumistukena maksettava työmarkkinatuki on samansuuruinen kuin työmarkkinatuki, jonka henkilö saisi työttömyytensä perusteella. Siihen maksetaan lapsiko-

6.3 Integrationsstöd för invandrare

Integrationsstödet för invandrare regleras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande.

De integrationsfrämjande åtgärderna kan omfatta personer som har flyttat till Finland och som i enlighet med lagen om hemkommun har sin hemkommun i Finland.

En invandrare som anmält sig som arbetslös arbetssökande hos en Arbetskraftsbyrå eller som ansökt om utkomststöd har på basis av en integrationsplan rätt till integrationsstöd under högst de tre första åren av sin vistelse i landet. Under den tiden har han rätt till arbetsmarknadsstöd enbart i form av integrationsstöd. Treårstiden kan i vissa fall förlängas med högst två år. Den förlängs alltid av den tid för vilken invandraren på grund av rätt till föräldradagpenning eller specialvårds-penning saknar rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd.

Integrationsplanen görs upp av invandraren, kommunen och Arbetskraftsbyrån gemensamt. Planen ska göras upp senast när Arbetslösheten varat i fem månader. I planen avtalar man om vilka åtgärder som ska vidtas för att stödja invandraren och hans familj vid inhämtandet av de kunskaper och färdigheter som de behöver för att anpassa sig. Det kan gälla t.ex. Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, språkstudier, andra frivilliga studier eller arbetspraktik.

Syftet med integrationsstödet är att trygga invandrarens försörjning i enlighet med integrationsplanen. Integrationsstödet består av arbetsmarknadsstöd från FPA och av eventuellt utkomststöd som beviljas av kommunen. Den som inte uppfyller villkoren för arbetsmarknadsstöd kan i integrationsstöd få enbart utkomststöd.

Invandrare som är i behov av ekonomiskt stöd och följer sin integrationsplan har rätt till integrationsstöd. Den som inte går med på att en integrationsplan görs upp saknar rätt till integrationsstödet arbetsmarknadsstöd. Vägran att delta i de åtgärder som avtalats i integrationsplanen medför tillämpning av de bestämmelser om tid utan ersättning som finns i lagarna om utkomststöd och arbetsmarknadsstöd.

Integrationsstödet arbetsmarknadsstöd är lika stort som det arbetsmarknadsstöd som arbetslösa kan få. Här ingår även en barnförhöjning, och till den som bor hos

rotus, ja vanhempiensa taloudessa asuvan tuki maksetaan osittaisena. Työvoimapolitiittisen toimenpiteen ajalta tuki maksetaan ilman tarveharkintaa eikä vanhempien luona asuminen pienennä tukea. Toimenpiteiden ajalta maksetaan ylläpitokorvauksia. Tuki yhteensovitetään tulojen ja sosiaalietuuksien kanssa samalla tavalla kuin työmarkkinatuki.

Kotoutumistukena maksettu työmarkkinatuki on veronalaista tuloa, ylläpitokorvaukset eivät.

sina föräldrar betalas stödet partiellt. Till den som deltar i arbetskraftspolitiska åtgärder betalas stödet utan behovsprövning, och det minskar inte även om stödtagaren skulle bo hos sina föräldrar. Därtill betalas ersättning för uppehälle. Stödet samordnas med inkomster och sociala förmåner på samma sätt som arbetsmarknadsstödet.

Integrationsstödet arbetsmarknadsstöd är skattepliktig inkomst, i motsats till ersättningen för uppehälle.

113. Kotoutumistukena maahanmuuttajalle maksettava työmarkkinatuki: Maksettu tuki, korvatut päivät ja tuen saajat 1999–2008

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd till invandrare: Utbetalda stöd, antal dagar och mottagare 1999–2008

Integration assistance for immigrants: Payments under the labour market subsidy programme. Benefit expenditure, days on benefit and number of recipients, 1999–2008

Vuosi År Year	1 000 € €1,000		Päiviä, 1 000 kpl Dagar, 1 000 st. Days (Thousands)	Saajia 31.12. Mottagare 31.12 Recipients (year-end total)		Saajia vuoden aikana Mottagare under året Recipients per year	€/pv €/dag €/day
	Kaikkiaan Inalles Total	Aktivoivien toimenpiteiden ajalta För tid med aktiverande åtgärder During participation in an activation measure		Kaikki Samtliga Total	Aktivoivassa toimenpiteessä Deltagare i aktiverande åtgärder Participating in an activation measure		
1999	7 960	4 237	353	4 196	1 782	4 783	22,6
2000	27 764	15 061	1 211	4 659	2 101	7 799	22,9
2001	30 212	16 917	1 275	4 905	2 236	8 601	23,7
2002	37 348	23 176	1 343	5 362	2 649	9 096	27,8
2003	43 915	30 552	1 504	5 565	2 235	10 000	29,2
2004	45 597	32 428	1 521	5 559	2 180	10 445	30,0
2005	45 321	33 254	1 513	5 635	1 992	10 605	30,0
2006	48 929	36 960	1 610	6 204	2 009	10 809	30,4
2007	53 664	41 842	1 728	6 477	2 155	11 927	31,0
2008	60 674	47 571	1 918	7 420	2 197	13 165	31,6

Huom. Maahanmuuttajille alettiin maksaa kotoutumistukea 1.5.1999 alkaen. Kotoutumistuki koostuu Kelan maksamasta työmarkkinatuesta ja/tai kunnan maksamasta toimeentulotuesta.

Anm. Integrationsstöd till invandrare började utges 1.5.1999. Integrationsstödet består i arbetsmarknadsstöd från FPA och/eller utkomststöd från kommunen.

N.B. Available since 1 May 1999, integration assistance consists of a labour market subsidy paid by Kela and/or a municipal living allowance.

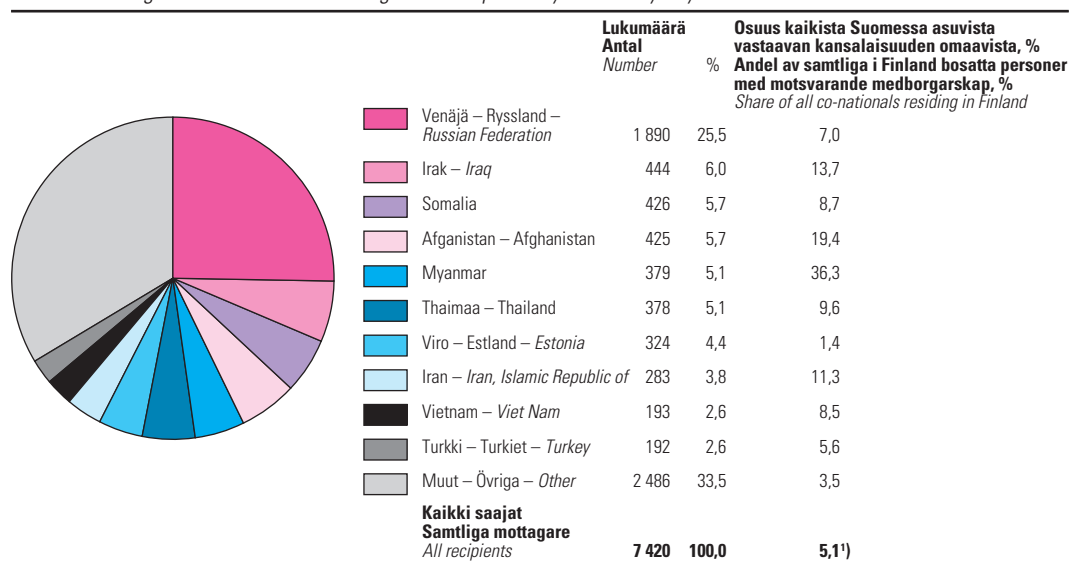
Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 52. Kotoutumistuki: Saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2008**Figur 52. Integrationsstöd: Mottagare enligt nationalitet 31.12.2008**

Chart 52. Integration assistance for immigrants: Recipients by nationality at year-end 2008

Huom. Kotoutumistuen saajat edustivat 137 kansalaisuutta.

Anm. Mottagarna representerade 137 nationaliteter.

N.B. A total of 137 nationalities were represented among the recipients of integration assistance for immigrants.

¹⁾ Suomen kansalaisuuden saaneet eivät ole luvussa mukana.
Personer som fått medborgarskap ingår inte.

The figure does not include naturalised citizens of Finland.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [viitattu 10.9.2009].Källa: FOS. FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [hämtad 10.9.2009].

7 | Kelan lapsiperhe-etuudet FPA-förmåner till barnfamiljer

2008

- Äitiysavustus ja adoptiotuki
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag
- Lapsilisä
Barnbidrag
- Vanhempainpäivärahat
Föräldradagpenning
  - Äitiysrahat
Moderskapspenning
  - Isyysrahat
Faderskapspenning
  - Vanhempainrahat
Föräldrapenning
- Pienten lasten hoidon tuki
Barnavårdsstöd
  - Kotihoidon tuki
Hemvårdsstöd
  - Yksityisen hoidon tuki
Privatvårdsstöd
  - Osittainen hoitoraha
Partiell vårdpenning
- Erityishoitoraha
Specialvårdspenning
- Lapsen vammaistuki
Handikappbidrag för barn
- Lapseneläke
Barnpension
- Lapsikorotukset eläkkeisiin ja työttömyysturvaetuuksiin
Barnförhöjning till pensioner och arbetslöshetsförmåner

7.1 Yleistä

Kelan maksamia lapsiperhe-etuuksia vuonna 2008 olivat *äitiysavustus, adoptiotuki, lapsilisä, vanhempainpäivärahat, pienten lasten hoidon tuki, erityishoitoraha, lapsen vammaistuki, lapseneläke sekä lapsikorotukset eläkeisiin ja työttömyysturvaetuuksiin*. Tässä luvussa käsitellään niistä äitiysavustus, lapsilisä ja pienten lasten hoidon tuki. Vanhempainpäivärahat ja erityishoitoraha selostetaan luvussa 4 (Kelan sairausvakuutusetuudet), koska niistä säädetään sairausvakuutuslaissa. Lapsen vammaistuki sairaan tai vammaisen lapsen hoitamiseksi löytyy luvusta 3 (Kelan vammaisetuudet), lapseneläke ja eläkkeiden lapsikorotukset luvusta 2 (Kelan eläke-etuu-
det) ja työttömyysturvaetuuksien lapsikorotukset luvusta 6 (Kelan työttömyysturvaetuudet).

7.2 Äitiysavustus ja lapsilisä

Äitiysavustuksesta säädetään äitiysavustuslaissa ja lapsilisästä lapsilisälaissa. Kummankin etuuden toimeenpää-
no kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 on tietoja etuuksien viimeaikaisesta lainsäädännön kehityksestä.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan perhe-etuustilasto (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Perusedellytykset

Äitiysavustuslain mukaan avustus voidaan myöntää Suomessa asuvalle naiselle. Lapsilisää maksetaan Suomessa asuvasta lapsesta. Laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta ratkaisee, milloin henkilön katsotaan asuvan Suomessa. EY-lainsäädäntö ja sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin. (EY-säännökset koskevat EU/ETA-työntekijöitä ja heidän perheenjäseniään.)

Äitiysavustus

Äitiysavustusta maksetaan äidin ja lapsen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Avustukseen on oikeus naisella, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää ja joka on käynyt terveystarkastuksessa ennen neljennen

7.1 Allmänt

Förmåner till barnfamiljer som FPA betalade 2008 var *moderskapsunderstöd, adoptionsbidrag, barnbidrag, föräldradagpenningar, stöd för vård av småbarn (barnvårdsstöd), specialvårdspenning, handikappbidrag för barn, barnpension samt barnförhöjning till pensioner och till arbetslöshetsförmåner*. I detta kapitel behandlas moderskapsunderstödet, barnbidraget och barnvårdsstödet. Föräldradagpenningarna och specialvårdspenningen redovisas i kapitel 4 (FPA:s sjukförsäkringsförmåner), eftersom de regleras i sjukförsäkringslagen. Handikappbidraget för barn som beviljas för sjuka eller handikappade barn beskrivs i kapitel 3 (FPA:s handikappförmåner), barnpensionen och barnförhöjningen till pensioner i kapitel 2 (FPA:s pensionsförmåner) och barnförhöjningen till arbetslöshetsförmåner i kapitel 6 (FPA-förmåner vid arbetslöshet).

7.2 Moderskapsunderstöd och barnbidrag

Om moderskapsunderstöd stadgas i lagen om moderskapsunderstöd och om barnbidrag stadgas i barnbidragslagen. FPA har hand om skötseln av bägge bidragen. I bilaga 5 finns uppgifter om den senaste utvecklingen av förmånslagstiftningen.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik I Familjeförmåner (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Allmänna förutsättningar

Enligt lagen om moderskapsunderstöd kan understödet beviljas kvinnor som är bosatta i Finland. Barnbidrag utges för barn som är bosatta i Finland. Av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet framgår när en person anses vara bosatt i Finland. EG-lagstiftningen och avtalen om social trygghet medför vissa undantag när det gäller bosättningsbaserade förmåner. (EG-bestämmelserna rör EU/EES-arbetare med familjer.)

Moderskapsunderstöd

Moderskapsunderstöd utges i syfte att främja moderns och barnets hälsa och välfärd. Rätt till understöd har den vars graviditet varar i minst 154 dagar och som genomgått hälsokontroll före utgången av den fjärde gravidi-

raskauskuukauden päättymistä. Myös alle 18-vuotiaasta ottolapsesta voi saada äitiysavustuksen.

Ulkomailla lapsen adoptioilla on oikeus *adoptiotukeen* samoin edellytyksin kuin äitiysavustukseen. Adoptiotuen tarkoituksena on korvata osa kansainvälisestä adoptiosta aiheutuvista kustannuksista. Vuosikirjassa käsitte *äitiysavustus* sisältää myös adoptiotuen, ellei toisin mainita.

Äitiysavustuksen ja adoptiotuen saaminen ottolapsesta edellyttää, että adoptio on tapahtunut Suomen lainsäädännön mukaista menettelyä noudattaen.

Äitiysavustus maksetaan rahana tai lapsenhoitotarvikkeita sisältävänä pakkauksena (äitiyspakkaus). Rahaavustuksen suuruuden vahvistaa valtioneuvosto. Vuonna 2008 raha-avustus oli 140 euroa.

Adoptiotuki määräytyy toisin. Sen suuruus riippuu adoptoitavan lapsen kotimaasta. Kertaluonteinen tuki oli vuonna 2008 lapsen kotimaasta riippuen

Virosta	1 900 €
Kiinasta ja Kolumbiasta	4 500 €
muusta maasta	3 000 €.

Jos perhe adoptoi samalla kertaa useita lapsia, tukea maksetaan toisesta lapsesta alkaen kustakin 30 % adoptiotuen määrästä.

Äitiysavustus ja adoptiotuki ovat verottomia etuuksia.

Äitiysavustus maksetaan korotettuna perheelle, johon syntyy (tai adoptoidaan) samanaikaisesti useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samanaikaisesti syntyvästä lapsesta kaksinkertaisena, kolmannesta kolminkertaisena jne. Tällöin äitiysavustus voi koostua äitiyspakkauksista, rahasta tai näiden yhdistelmästä.

Lapsilisä

Lapsilisää maksetaan alle 17-vuotiaan lapsen elatusta varten. Sen suuruus riippuu perheen lapsiluvusta. Porrastuksessa otetaan huomioon kaikki alle 17-vuotiaat lapset, joista lapsilisää sen saajalle maksetaan. Lapsilisan määrät olivat (Ahvenanmaata lukuun ottamatta):

	2008, €/kk
1. lapsesta	100,00
2. lapsesta	110,50
3. lapsesta	131,00
4. lapsesta	151,50
5. lapsesta ja useammasta	172,00

tetsmänaden. Moderskapsunderstöd kan även beviljas för adoptivbarn under 18 år.

Adoptivföräldrar som adopterar barn från utlandet har rätt till *adoptionsbidrag* på samma villkor som till moderskapsunderstöd. Bidraget betalas i syfte att ersätta en del av kostnaderna vid internationell adoption. I årsboken omfattar begreppet *moderskapsunderstöd* även *adoptionsbidraget* om inte annat anges.

Utbetalningen av moderskapsunderstöd och *adoptionsbidrag* för ett adoptivbarn förutsätter att adoptionen har skett med tillämpning av finsk lag.

I moderskapsunderstöd beviljas en summa pengar eller en förpackning som innehåller barnavårdsartiklar (*moderskapsförpackning*). Penningsumman fastställs av statsrådet. År 2008 var den 140 euro.

Adoptionsbidraget fastställs på annat sätt. Dess storlek beror av barnets hemland. År 2008 var bidraget, som är en engångsersättning, följande:

Estland	1 900 €
Kina och Colombia	4 500 €
övriga länder	3 000 €.

Om familjen adopterar flera barn på en och samma gång betalas från och med det andra barnet 30 procent av det fulla bidraget.

Moderskapsunderstödet och *adoptionsbidraget* är skattefria förmåner.

När fler än ett barn föfts (eller adopterats) samtidigt i en familj betalas förhöjt moderskapsunderstöd. Understödet för det andra barnet är det dubbla, för det tredje barnet det tredubbla osv. Moderskapsunderstödet kan bestå av flera moderskapsförpackningar, pengar eller en kombination av dessa.

Barnbidrag

Barnbidrag betalas för underhåll av barn under 17 år. Barnbidraget är graderat enligt antalet barn i familjen. I graderingen beaktas samtliga barn under 17 år som berättigar till barnbidrag. Beloppen var följande (frånsett Åland):

	2008, €/mån.
första barnet	100,00
andra barnet	110,50
tredje barnet	131,00
fjärde barnet	151,50
fr.o.m. femte barnet	172,00

Yksinhuoltajan jokaisesta lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna. Vuonna 2008 yksinhuoltajakorotus oli 46,60 euroa/kk. Yksinhuoltajaksi katsotaan todelinen yksinhuoltaja eli henkilö, joka ei ole avo- tai avioliitossa tai joka on välirikon vuoksi muuttanut puoliso- taan erilleen asumaan.

Lapsilisä maksetaan lapsen vanhemmalle tai huoltajalle, jonka huollossa lapsi on.

Lapsilisä on veroton etuus. Valtioneuvostolla on oikeus korottaa lapsilisän määriä elinkustannusten noustua.

Till ensämförsörjare betalas barnbidraget förhöjt för varje barn. År 2008 var ensämförsörjartillägget 46,60 euro/ månad. Som ensämförsörjare betraktas den som inte är sambo eller gift, eller som på grund av söndring flyttat ifrån sin make.

Barnbidraget betalas till föräldrarna eller vårdnadshavaren.

Barnbidraget är en skattefri förmån. Statsrådet har rätt att höja beloppen när levnadskostnaderna stiger.

114. Äitiysavustukset 1995–2008 Moderskapsunderstöd 1995–2008 Maternity grants 1995–2008

Vuoden aikana Under året During the year	Milj. € € million		Äitiysavustuksen saaja (perheitä) Mottagare (familjer) Recipients (families)		Lapsia, joista avustusta maksettu Barn för vilka understöd betalas Children for whom maternity grant is paid		Avustus pakka- uksena, % Moderskaps- förpackning, % Maternity pack, %	Avustus rahana, % Pengar, % Cash benefit, %
	Kaikkiaan Inalles Total	Adoptiotuki Adoptions- bidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Adoptiotuki Adoptions- bidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Monikkoperheiden lapsia Barn i flerlingsfamiljer Children in multiplebirth families		
1995	9,69	.	61 300	.	62 302	.	74,4	25,6
1996	9,20	.	58 054	.	59 050	.	74,5	25,5
1997	9,38	.	58 897	.	59 916	.	77,1	22,9
1998	8,88	.	55 805	.	56 817	.	76,0	24,0
1999	9,06	.	56 770	.	57 982	.	77,0	23,0
2000	8,84	.	55 228	.	56 169	.	78,5	21,5
2001	9,38	.	54 390	.	55 297	.	78,0	22,0
2002	9,65	—	55 107	—	56 006	.	76,5	23,5
2003	11,15	1,02	56 808	276	57 770	1 826	73,1	26,9
2004	11,12	1,15	56 497	301	57 447	1 794	70,6	29,4
2005	11,00	1,07	56 930	278	57 841	1 744	68,2	31,8
2006	10,77	0,74	57 817	208	58 765	1 813	65,8	34,2
2007	10,31	0,52	56 291	149	57 255	1 862	66,3	33,7
2008	11,02	0,49	60 419	146	61 337	1 822	68,0	32,0

Huom. 1.3.2003 alkaen äitiysavustus on maksettu monikkoperheille korotettuna.

Anm. Från 1.3.2003 har flerlingsfamiljer fått förhöjt moderskapsunderstöd.

N.B. Since 1 March 2003 maternity grant has been paid at an increased rate in the event of a multiple birth.

Lähde: SVT. Kela: Äitiysavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Moderskapsunderstöd www.fpa.fi/statistik.

115. Lapsilisät 1995–2008 Barnbidrag 1995–2008 Child benefits 1995–2008

Vuosi År Year	Lapsilisät Barnbidrag Child benefits			Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. Mottagare (familjer) 31.12 Eligible families at year-end		
	Milj. € € million	€/lapsi, joulukuu €/barn, december € per child, December		Lukumäärä Antal Number	Yksinhuoltajaperheitä Ensamförsörjarfamiljer Single-parent families	
		Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penningvärde At 2008 prices		Lukumäärä Antal Number	% kaikista perheistä % av samtliga familjer % of all families
1995	1 475	107,2	134,2	614 620	95 993	15,6
1996	1 412	107,5	133,4	609 855	98 266	16,1
1997	1 410	107,7	131,1	605 989	99 668	16,4
1998	1 405	107,9	130,3	600 653	101 270	16,9
1999	1 397	108,2	128,2	593 567	102 249	17,2
2000	1 387	108,2	123,8	586 834	102 069	17,4
2001	1 376	108,4	122,1	580 012	101 968	17,6
2002	1 366	108,5	120,1	574 750	102 016	17,7
2003	1 359	108,4	119,4	571 421	100 152	17,5
2004	1 429	114,5	125,4	570 413	100 469	17,6
2005	1 424	114,6	124,3	569 633	101 476	17,8
2006	1 419	114,5	121,5	568 275	100 196	17,6
2007	1 411	114,5	118,5	565 212	97 837	17,3
2008	1 425	116,2	116,2	564 259	97 427	17,3

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnbidrag www.fpa.fi/statistik.

116. Lapsilisään oikeuttaneet lapset 1995–2008 Barn med rätt till barnbidrag 1995–2008 Children conferring entitlement to child benefit, 1995–2008

31.12. Year-end	Lapset – Barn – Children							Yksinhuoltajien lapset Barn till ensamförsörjare Children in single-parent households			
	Lukumäärä Antal Number	% väestöstä % av befolk- ningen % of population	%	Kaikki Samtliga Total	Ikä, vuotta Ålder, år Age, years					Lukumäärä Antal Number	% kaikista lapsista % av samtliga barn % of all children
						0–2	3–6	7–15	16		
1995	1 097 449	21,4	100,0	17,0	23,8	52,9	6,3	142 888	13,0		
1996	1 093 815	21,3	100,0	16,7	24,0	53,0	6,3	147 502	13,5		
1997	1 090 108	21,2	100,0	16,3	24,0	53,4	6,4	150 566	13,8		
1998	1 083 348	21,0	100,0	15,8	23,9	53,6	6,7	153 950	14,2		
1999	1 072 206	20,7	100,0	15,5	23,6	54,1	6,8	156 358	14,6		
2000	1 063 680	20,5	100,0	15,6	23,3	54,4	6,7	157 145	14,8		
2001	1 054 230	20,3	100,0	15,7	22,7	55,1	6,5	158 139	15,0		
2002	1 046 920	20,1	100,0	15,6	22,4	55,6	6,4	159 173	15,2		
2003	1 041 906	20,0	100,0	15,6	22,1	55,9	6,3	156 965	15,1		
2004	1 039 967	19,9	100,0	15,8	21,9	55,6	6,7	157 377	15,1		
2005	1 034 400	19,7	100,0	16,1	21,9	55,2	6,7	157 394	15,2		
2006	1 030 712	19,5	100,0	16,4	21,9	54,7	7,0	155 085	15,0		
2007	1 024 506	19,3	100,0	16,6	22,2	54,2	7,0	151 611	14,8		
2008	1 021 275	19,2	100,0	16,9	22,5	53,5	7,1	150 973	14,8		

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7.3 Pienten lasten hoidon tuki

Pienten lasten hoidon tuki on rahallinen tuki lasten hoidon järjestämiseksi. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki on vaihtoehto kunnan järjestämälle päivähoidolle.

Pienten lasten hoidon tuesta säädetään laissa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta. Lain toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 kerrotaan tukijärjestelmän kehityksestä.

Lakisääteisen pienten lasten hoidon tuen lisäksi kunta voi maksaa omaa tukea perheelle (ns. kuntakohtainen lisä). Kunta joko itse hoitaa lisän maksamisen tai sopii Kelan kanssa lisän maksamisesta lakisääteisen tuen yhteydessä. Kuntakohtaisia lisäjä koskevat tilastot kattavat vain ne kunnat, jotka ovat sopineet lisän maksatuksesta Kelan kanssa (78 kuntaa vuonna 2008).

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan perhe-etuustilasto (SVT)

Verkkójulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Perusedellytykset

Yksityisen hoidon tuen ja osittaisen hoitorahan saamisen edellytyksenä on, että lapsi, jonka hoidon järjestämisestä on kysymys, asuu Suomessa. Sen sijaan kotihoidon tukea on mahdollista saada myös toisessa EU/ETA-maassa (tai Sveitsissä) asuvasta lapsesta. Esimerkiksi suomalaisen yrityksen EU/ETA-maahan työhön lähettämän työntekijän perheelle tai Suomeen toisesta EU/ETA-maasta töihin tulevan työntekijän kotimaahan jäävälle perheelle voidaan maksaa kotihoidon tukea.

Lisäksi kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen saamiseksi edellytetään, että lapsi ei ole hoidettavana kunnallisessa päivähoidossa. Kuitenkaan lapsen osallistuminen kunnan järjestämään osapäiväiseen esiopetukseen vuotta ennen peruskoulun aloittamista, peruskoulun aloittaminen ennen oppivelvollisuusikää tai sen aloittaminen muita vuoden nuorempaan pidennettyyn oppivelvollisuuden takia eivät estä tuen saantia.

Vanhempien valintaoikeus kunnallisen päivähoidon ja pienten lasten hoidon tuen välillä alkaa vanhempainpäivärahakauden päättymisestä ja lakkaa sen vuoden heinäkuun viimeisenä päivänä, jona lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen. Valintaoikeus lakkaa kuitenkin vasta 1. oppivelvollisuusvuoden (kouluvuoden) päätyttyä, jos lapsen oppivelvollisuus vammaisuuden takia alkaa jo 6-vuotiaana.

7.3 Barnavårdsstöd

Barnavårdsstödet, dvs. stödet för vård av småbarn, är ett ekonomiskt understöd för ordnande av barnvården. Stödet för hemvård och privatvård är ett alternativ till dagvård som ordnas av kommunen.

Om barnavårdsstödet stadgas i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Lagen verkställs av FPA. Bilaga 5 tar upp stödsystemets utveckling.

Utöver det lagstadgade barnavårdsstödet kan kommunen betala sina egna stöd till familjerna (kommuntilllägg). Kommunen sköter själv utbetalningen eller avtalar med FPA om att tillägget betalas samtidigt med det lagstadgade stödet. I statistiken över kommuntilläggen ingår endast de kommuner som ingått avtal om utbetalning med FPA (78 kommuner 2008).

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik I Familjeförmåner (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Allmänna förutsättningar

Stöd för privat vård och partiell vårdpenning betalas för ordnande av vård för barn som är bosatta i Finland. Stöd för hemvård kan däremot också betalas för ett barn som är bosatt i ett annat EU/EES-land (eller Schweiz). Stödet kan beviljas t.ex. en familj till en anställd som av ett finskt företag utsänts till ett annat EU/EES-land eller en familj till en anställd som kommit från ett annat EU/EES-land till Finland för att arbeta här, också när familjen stannar i hemlandet.

För att förmånen ska betalas förutsätts dessutom att barnet inte får kommunal dagvård. Barnet kan emellertid delta i kommunal förskoleundervisning på deltid ett år före grundskolan, börja i grundskolan före läropliktsåldern eller börja i grundskolan ett år tidigare på grund av förlängd läroplikt.

Föräldrarnas rätt att välja mellan kommunal dagvård och barnavårdsstöd börjar vid föräldradagenpenningtidens slut och upphör den sista juli det år barnet som läropliktigt börjar i grundskolan. Föräldrarnas rätt att välja upphör dock först efter det första året av barnets läroplikt (skolåret) om läroplikten på grund av handikapp börjar redan vid 6 års ålder.

Asetelma 5. Alle kouluikäisten lasten hoidon tukeminen 31.12.2008
Sammanställning 5. Stöd för vård av barn under skolåldern 31.12.2008

PIENTEN LASTEN HOIDON VAIHTOEHTOISET TUKIJÄRJESTELMÄT SYSTEMEN FÖR BARNAVÅRDSSTÖD			
Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd	
<p>Perheessä oltava alle 3-vuotias lapsi.¹⁾ Barn under 3 år.¹⁾</p> <p>Hoitoraha Vårdpenning € / kk €/mån.</p> <ul style="list-style-type: none"> yhdestä alle 3-vuotiaasta fö r ett barn under 3 år 294,28 kustakin seuraavasta fö r varje följande <ul style="list-style-type: none"> – alle 3-vuotiaasta under 3 år 94,09 – muusta alle kouluikäisestä under skolåldern 60,46 <p>Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet)</p> <ul style="list-style-type: none"> vain yhdestä lapsesta ja enintään fö r ett barn och högst 168,19 <p>Vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lastaan.</p> <p>Fö räldrarna fö rutsätts inte själva sköta barnet.</p>		<p>Perheessä oltava alle kouluikäinen lapsi. Barn under skolåldern.</p> <p>Hoitoraha Vårdpenning € / kk €/mån.</p> <ul style="list-style-type: none"> jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta fö r varje barn under skolåldern 137,33 <p>Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet)</p> <ul style="list-style-type: none"> jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta ja enintään fö r varje barn under skolåldern och högst 134,55 <p>Tuki maksetaan perheen valitsemalle hoidon tuottajalle.</p> <p>Stödet betalas till den vårdproducent famil- jen valt.</p>	
<p>Kuntakohtainen lisä Kommuntillägg</p> <ul style="list-style-type: none"> Lisän saaminen, saamisen ehdot ja lisän suuruus vaihtelevat kunnittain. Fö rekomsten, villkoren och storleken varierar från kommun till kommun. 		<p>Kuntakohtainen lisä Kommuntillägg</p> <ul style="list-style-type: none"> Lisän saaminen, saamisen ehdot ja lisän suuruus vaihtelevat kunnittain. Fö rekomsten, villkoren och storleken varierar från kommun till kommun. 	
<p>Kunnallinen päivähoito Kommunal dagvård</p> <p>Kaikilla alle kouluikäisillä oikeus kunnan järjestämään kokopäiväiseen päiväkotii- tai perhepäivähoitopaikkaan.</p> <p>Alla barn under skolåldern har rätt till kommunalt ordnad daghems- eller familjedagvårdsplats på heltid.</p> <p>Päivähoitomaksu (tulosidonnainen) Dagvårdsavgift (inkomstbunden) € / kk €/mån.</p> <ul style="list-style-type: none"> enimmäismäärä/lapsi maximum/barn <ul style="list-style-type: none"> – ensimmäisestä (nuorimmasta) fö r det fö rsta barnet (det yngsta) 233 – toisesta lapsesta fö r det andra barnet 210 – sitä seuraavista lapsista 20 % ensimmäisen lapsen maksusta fö r dä r på följande barn 20 % av det fö rsta barnets avgift 			

¹⁾ Adoptiovanhemmat voivat saada kotihoidontukea 3 v täyttäneestä lapsesta tietyn ehdon (ks. s. 258).
Adoptivfö räldrar kan på vissa villkor få hemvårdsstöd fö r barn som fyllt 3 år (se s. 258).

Tuet ja niiden rakenne

Pienten lasten hoidon tukia ovat *kotihoidon tuki*, *yksityisen hoidon tuki* ja *osittainen hoitoraha*.

Kotihoidon tuki. Kotihoidon tukea maksetaan, jos perheessä on *alle 3-vuotias lapsi*, joka ei ole kunnallisessa päivähoitossa. Kotihoidon tukea maksetaan myös muista perheen alle kouluikäisistä lapsista, jotka hoidetaan samalla tavalla (myös ensimmäiseltä kouluvuodelta lapsesta, jonka oppivelvollisuus on tavanomaista pitempi). Tukea saavien vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lasta, vaan lasta voi hoitaa esim. yksityinen päivähoitaja.

Kotihoidon tukea voi saada heti vanhempainpäivärahakauden päätyttyä. Tuki lakkaa perheen kaikkien lapsien

Stödens uppbyggnad

Barnavårdsstödet utges i form av *stöd för hemvård*, *stöd för privat vård* eller *partiell vårdpenning*.

Hemvårdsstöd. Stöd för hemvård betalas om familjen har *ett barn under tre år* som inte får kommunal dagvård. Hemvårdsstödet betalas även för familjens andra barn under skolåldern som sköts hemma (även under det första skolåret för barn med förlängd läroplikt). Fö räldrarna behöver inte själva sköta barnet utan kan t.ex. ha en privat dagvårdare.

Hemvårdsstödet kan betalas genast efter fö räldradagpenningtidens slut. Det indras för familjens samtliga

osalta viimeistään silloin, kun tukeen oikeuttava nuorin lapsi täyttää kolme vuotta. Adoptiovanhemmilla on kuitenkin oikeus saada kotihoidon tukea myös 3 vuotta täyttäneestä lapsesta, kunnes adoptiovanhemman vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut 2 vuotta, mutta enintään siihen asti kun lapsi aloittaa koulun.

Kotihoidon tukeen kuuluu hoitoraha ja hoitolisä. Hoitoraha maksetaan kustakin lapsesta, hoitolisä sen sijaan vain yhdestä ja sen määrä riippuu perheen tuloista ja koosta (asetelmat 5 ja 6).

Hoitolisä maksetaan täysimääräisenä, jos perheen tulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyviä tulo-rajajoja. Perheen tuloina otetaan huomioon veronalaiset työ- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot lukuun ottamatta tiettyjä sosiaalietuuksia. Työttömyysturva lasketaan tuloksi.

Lasten kotihoidon tuki vähennetään kokonaan työttömän tai tämän puolison työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta tai koulutuspäivärahasta. Kuitenkin jos toinen vanhemmista hoitaa itse lasta eikä ole työttömänä työnhakijana, kotihoidon tukea ei vähennetä puolisolle maksettavasta työttömyysturvasta. Opintotuki ei vaikuta lasten kotihoidon tukeen, mutta tuki huomioidaan opintotuen tulo-rajajoja laskettaessa.

Jos perheeseen syntyy uusi lapsi, hoitorahaa ja -lisää voidaan maksaa vanhempainpäivärahakaudella perheen muista kuin vanhempainpäivärahaan oikeuttavasta lapsesta. Jos lapsista maksettava hoitoraha ylittää vanhempainpäivärahan määrän, hoitorahaa maksetaan ylittävän osan suuruinen summa. Hoitolisää maksetaan normaalisti tulo-rajajojen mukaan, jolloin vanhempainpäiväraha otetaan tulona huomioon.

Yksityisen hoidon tuki. Yksityisen hoidon tukea maksetaan *alle kouluikäisen lapsen* hoidon järjestämiseksi vanhempien osoittamalle päivähoiton tuottajalle. Tukea maksetaan perheen jokaisesta lapsesta vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen saakka, kunnes lapsi siirtyy oppivelvollisena peruskouluun (tai 1. kouluvuo-

barn senast då det yngsta barnet som berättigar till stöd fyller tre år. Adoptivföräldrar kan emellertid få hemvårdsstöd även för barn som fyllt 3 år tills det gått två år från föräldrapenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

Hemvårdsstödet innefattar vårdpenning och vårdtillägg. Vårdpenning betalas för varje barn medan vårdtillägg betalas för bara ett barn och beror av familjens inkomster och storlek (sammanställningar 5 och 6).

Fullt vårdtillägg utges när familjens inkomster inte överstiger en inkomstgräns som bestäms enligt familjens storlek. Som inkomster räknas skattepliktiga arbets- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster, fränsett vissa sociala förmåner. Arbetslöshetsförmåner betraktas som inkomster.

Hemvårdsstödet avdras i sin helhet på en arbetslös persons eller dennes makes arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning. Om den ena föräldern sköter barnet och inte är arbetslös arbets-sökande dras stödet emellertid inte av på makens arbetslöshetsförmån. Studiestöd påverkar inte hemvårdsstödet, men hemvårdsstödet beaktas vid beräkningen av inkomstgränserna för studiestödet.

Om familjen får ett barn till kan vårdpenningen och vårdtillägget betalas under föräldradagpenningtiden för de barn som inte ger rätt till föräldradagpenning. Om vårdpenningen är större än föräldradagpenningen betalas det överskjutande beloppet i vårdpenning. Vårdtillägg betalas normalt med beaktande av inkomstgränserna och föräldradagpenningen betraktas då som inkomst.

Privatvårdsstöd. Stödet för privat vård betalas för vården av *ett barn under skoleldern* till den dagvårdsproducent föräldrarna valt. Stödet betalas för varje barn i familjen från föräldradagpenningtidens slut tills barnet som läropliktigt börjar i grundskolan (eller till det första skolårets slut, för barn med förlängd läroplikt). En familj

Asetelma 6. Hoitolisän riippuvuus perheen koosta ja tuloista 31.12.2008 (kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki)
Sammanställning 6. Vårdtillägget i relation till familjens storlek och inkomster 31.12.2008 (hemvårdsstöd och privatvårdsstöd)

Perheen koko, henkilöä Antal familjemedlemmar	Tulot, joilla saa täyden hoitolisän, €/kk Inkomst som ger rätt till fullt vårdtillägg, €/mån.	Tulosidonnaisuus-% ¹⁾ Inkomstbindnings-% ¹⁾	Tulot, joilla hoitolisää ei enää saa, €/kk Inkomstgräns efter vilken vårdtillägg ej utges, €/mån.	
			Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd
2	1 160	11,5	2 622,48	2 329,96
3	1 430	9,4	3 219,21	2 861,33
4-	1 700	7,9	3 828,93	3 403,11

¹⁾ Täyteen hoitolisään oikeuttavan tulo-ajan ylittävää tulo vähentää täysimääräistä hoitolisää perheen koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella. Inkomst över den gräns som ger rätt till fullt vårdtillägg minskar tillägget med en procentandel som beror av familjens storlek.

den päättymiseen, jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus). Jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, perhe voi valita joko kotihoiton tai yksityisen hoidon tuen.

Yksityisen hoidon tuki maksetaan päivähoiton tuottajalle. Päivähoiton tuottaja voi olla

- päivähoitotoimintaa harjoittava henkilö tai yhteisö, joka on tehnyt tarvittavan ilmoituksen toiminnastaan kunnalle, tai
- yksityinen henkilö, joka ei asu samassa kotitaloudessa ja jonka kanssa toinen vanhemmista tai muu huoltaja on tehnyt työsopimuksen. (Kunnan tulee hyväksyä työsuhteinen hoitaja tuen saajaksi.)

Yksityisen hoidon tukena voidaan maksaa hoitorahaa ja hoitolisää kustakin alle kouluikäisestä lapsesta (asetelma 5).

Yksityisen hoidon tuen hoitolisä on tulosisäonnainen ja sen määrä riippuu myös perheen koosta. Tulokäsite ja täyteen hoitolisää oikeuttava tuloaraja ovat samat kuin kotihoiton tuen hoitolisässä (asetelma 6). Vanhempainpäiväraha luetaan kokonaan tuloksi hoitolisässä, mutta hoitorahan määrää se ei vähennä. Työttömyysturvetuudet otetaan tuloina huomioon hoitolisää määrättäessä.

Yksityisen hoidon tuki (hoitoraha, hoitolisä ja kuntakohmainen lisä) saa olla enintään hoitomaksun tai palkan suuruinen. Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 58,87 euroa/kk ja hoitolisä puolitettu ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa koulunkäynnin säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty oppivelvollisuus).

Pienten lasten hoidon tuki on veronalaista tuloa. Yksityisen hoidon tuki verotetaan vain hoidon tuottajan tulona. Tuen euromääriin ei tehdä vuosittain indeksitarkistuksia.

Osittainen hoitoraha. Osittaista hoitorahaa voidaan maksaa työ- tai virkasuhteessa olevalle *alle 3-vuotiaan lapsen* vanhemmalle tai muulle huoltajalle, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen hoidon vuoksi enintään 30 tuntia. Lisäksi vanhemman edellytetään asuvan Suomessa. Samoin edellytyksin vanhemmalla tai muulla huoltajalla on lapsen *koulun aloittamisen yhteydessä* oikeus osittaiseen hoitorahaan ajalta, jona lapsi

- on perusopetuksen 1. ja 2. luokalla,
- koulunsa vuotta myöhemmin aloittavana osallistuu oppivelvollisuuden alkamisvuonna eli 7-vuotiaana esiopetukseen ja
- pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvana osallistuu oppivelvollisena esi- ja perusopetukseen, kunnes 3. lukuvuosi perusopetuksessa päättyy.

som har ett barn under tre år kan välja mellan hemvårdsstöd och privatvårdsstöd.

Stödet för privat vård betalas till dagvårdsproducenten, som kan vara

- en person eller en sammanslutning som utövar dagvårdsverksamhet och har gjort anmälan om sin verksamhet till kommunen eller
- en privat person som inte bor i samma hushåll och som den ena föräldern eller en annan vårdnadshavare ingått arbetsavtal med. (Kommunen ska godkänna att stödet betalas till en anställd person.)

I privatvårdsstöd kan vårdpenning och vårdtillägg utges för varje barn under skolåldern (sammanställning 5).

Vårdtillägget är inkomstbundet och dess storlek beror även av antalet familjemedlemmar. Inkomstbegreppet och inkomstgränsen för rätt till fullt tillägg är desamma som för hemvårdsstödet vårdtillägg (sammanställning 6). Föräldradagpenningen räknas i sin helhet som inkomst för vårdtillägg men den minskar inte vårdpenningen. Arbetslöshetsbidrag räknas som inkomster vid fastställandet av vårdtillägg.

Privatvårdsstödet (vårdpenning, vårdtillägg och kommundtillägg) får vara högst så stort som vårdavgiften eller lönen. Vårdpenningen är 58,87 euro/mån. och vårdtillägget är halverat för den tid barnet deltar i förskoleundervisning som ordnas av kommunen, börjar i skolan före läropliktsåldern eller börjar i skolan ett år tidigare (förlängd läroplikt).

Barnavårdsstödet är skattepliktig inkomst. Privatvårdsstödet är skattepliktigt bara för vårdproducenten. Årliga indexjusteringar av beloppet görs inte.

Partiell vårdpenning. Partiell vårdpenning kan betalas för ett barn under tre år till en förälder eller annan vårdnadshavare som har en anställning med en arbetstid som på grund av barnavärden i medeltal uppgår till högst 30 timmar i veckan. Dessutom ska föräldern vara bosatt i Finland. I samband med att barnet börjar skolan har en förälder eller annan vårdnadshavare under samma förutsättningar rätt till partiell vårdpenning när barnet

- går i grundskolans första och andra klass
- börjar förskolan ett år senare än normalt när det som 7-åring blir läropliktigt
- omfattas av förlängd läroplikt och som läropliktigt går i förskolan och i grundskolan till slutet av tredje läsåret.

Osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. Kunnan järjestämä päivähoito ei estä osittaisen hoitorahan saamista.

Osittainen hoitoraha oli 70,00 euroa/kk vuonna 2008. Se on veronalaista tuloa.

Partiell vårdpenning kan betalas samtidigt med privatvårdsstöd eller hemvårdsstöd, om någon annan än föräldrarna sköter barnet. Kommunal dagvård är inget hinder för utbetalning av vårdpenning.

Den partiella vårdpenningen uppgick till 70,00 euro/månad år 2008. Den är skattepliktig inkomst.

117. Pienten lasten hoidon tuki 1998–2008, milj. euroa Barnvårdsstöd 1998–2008, milj. euro

Expenditure on child day care subsidies, 1998–2008, in million euros

Vuosi År Year	Lakisääteinen tuki Lagstadgat stöd Statutory provision									Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)
	Kaikkiaan ¹⁾ Inalles ¹⁾ Total ¹⁾	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care			Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance			
		Yhteensä Sammanlagt Total	Hoitorahat Vårdpenningar Allowances	Hoitolisät Vårdtillägg Supplements	Yhteensä Sammanlagt Total	Hoitorahat Vårdpenningar Allowances	Hoitolisät Vårdtillägg Supplements	Yhteensä Sammanlagt Total	Koululaiset (1. ja 2. luokka) Skolelever (i klass 1 och 2) Children in 1st or 2nd year of school	
1998	353,0	334,0	226,6	107,4	18,1	15,1	2,9	0,9	.	41,6
1999	343,4	320,7	218,5	102,2	21,8	18,2	3,6	0,9	.	41,8
2000	338,5	315,3	217,5	97,8	22,2	18,7	3,4	1,0	.	43,1
2001	328,6	305,1	214,5	90,6	22,4	19,2	3,2	1,2	.	46,1
2002	321,2	297,7	213,0	84,7	22,1	19,2	2,9	1,4	.	50,0
2003	312,4	289,3	210,2	79,1	21,5	18,9	2,6	1,6	.	51,5
2004	305,9	279,8	206,7	73,1	21,4	19,1	2,3	4,7	2,4	53,5
2005	340,0	305,7	237,5	68,2	25,5	23,4	2,1	8,8	6,2	57,1
2006	336,4	301,3	237,6	63,7	26,3	24,3	2,0	8,7	6,0	58,7
2007	333,0	295,8	238,1	57,7	28,4	26,3	2,1	8,8	5,9	61,5
2008	326,7	288,8	237,6	51,1	29,1	27,2	1,9	8,8	5,8	67,2

¹⁾ Tuloslaskelmasta poiketen luvuista ei ole vähennetty vanhan lain mukaisia palautuksia.

Talen har inte, såsom i resultaträkningen, minskats med de återbetalningar som föranletts av den gamla lagen.

Unlike in the income statement, the figures are shown inclusive of benefit payments returned under previous legislation.

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Barnvårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

118. Pienten lasten hoidon tuki: Keskimääriä 1998–2008 (vuoden 2008 rahana) Barnvårdsstöd: Belopp i genomsnitt 1998–2008 (2008 års penningvärde)

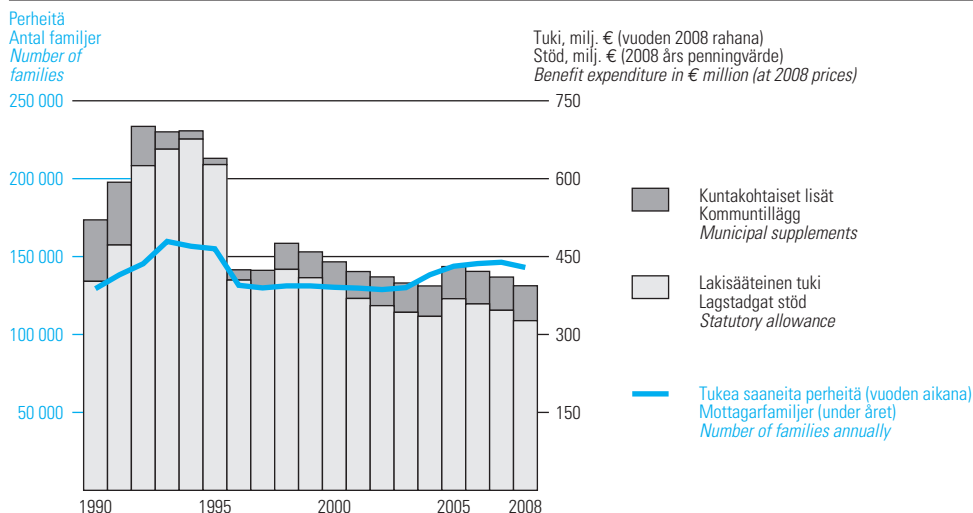
Child day care subsidies: Selected averages, 1998–2008 (at 2008 prices)

Vuosi År Year	€/kk perhettä kohti €/mån. per familj €/month per family			€/kk lasta kohti €/mån. per barn €/month per child			Yksityisen hoidon hoitomaksu keskimäärin lasta kohti, €/kk. Avgift för privat vård i medeltal per barn, €/mån. Average day care fee per child, €/month
	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
Joulukuu – December – December							
1998	437,0	222,3	231,8	281,8	166,8	209,5	421,6
1999	423,2	215,7	229,2	274,6	163,3	207,7	432,3
2000	404,4	196,6	220,5	263,2	151,4	201,6	430,2
2001	392,9	188,7	222,4	255,5	145,4	202,5	442,1
2002	383,4	184,0	224,4	249,7	141,2	204,7	454,9
2003	376,8	178,2	226,8	246,3	138,0	206,8	471,4
2004	369,3	174,7	224,7	242,4	135,9	203,1	494,1
2005	403,9	195,6	215,6	266,1	151,2	195,6	519,0
2006	392,4	190,3	215,8	258,0	147,1	196,0	539,8
2007	383,8	183,3	218,6	254,2	142,8	198,8	546,4
2008	366,0	176,0	227,0	243,0	137,0	203,0	589,0

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Barnvårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 53. Pienten lasten hoidon tuki 1990–2008**Figur 53. Barnavårdsstöd 1990–2008**

Chart 53. Child day care subsidies, 1990–2008

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.**119. Pienten lasten hoidon tukea saaneet perheet 1998–2008****Familjer med barnavårdsstöd 1998–2008**

Families receiving child day care subsidies in 1998–2008

Vuosi År Year	Tukea saaneita perheitä ¹⁾ vuoden aikana Mottagarfamiljer ¹⁾ under året Eligible families ¹⁾ , annual total				Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagarfamiljer 31.12 Eligible families at year-end			
	Kaikkiaan Inalles All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha ²⁾ Partiell vård- penning ²⁾ Partial care allowance ²⁾	Kaikkiaan Inalles All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha ²⁾ Partiell vård- penning ²⁾ Partial care allowance ²⁾
1998	131 212	119 691	14 261	2 386	84 880	74 359	9 533	1 179
1999	131 195	117 588	16 701	2 433	84 525	73 031	10 461	1 249
2000	130 308	116 063	17 218	2 763	84 657	72 546	10 805	1 548
2001	129 786	114 978	17 657	3 173	83 344	70 822	11 146	1 659
2002	128 843	113 976	17 506	3 683	82 363	69 640	11 068	1 972
2003	130 075	115 069	17 458	4 281	81 571	68 874	10 899	2 127
2004	138 319	115 657	17 908	13 225	89 664	67 966	11 522	10 874
2005	143 825	115 328	18 359	18 839	89 850	67 844	11 850	10 824
2006	145 524	116 473	19 312	19 052	88 842	66 241	12 604	10 690
2007	146 378	117 250	20 521	19 048	88 210	65 316	13 579	10 796
2008 ³⁾	143 047	113 732	20 657	19 011	87 136	64 555	13 703	10 428

¹⁾ Perhe esiintyy luuvissa kahdesti, jos sekä äiti että isä ovat vuoden aikana saaneet tukea.

En familj ingår två gånger i talen om båda föräldrarna fått barnavårdsstöd under året.

Family counted twice if both parents listed as recipients.

²⁾ 1.8.2004 osittaisen hoitorahan piiri laajeni pieniin koululaisiin.

Fr.o.m. 1.8.2004 omfattar rätten till partiell vårdpenning även små skolelever.

With effect from 1 August 2004, eligibility for partial care allowance was extended to cover children in the 1st or 2nd year of school.

³⁾ Tilastointitavan muutos 1.1.2008 pienensi jonkin verran vuoden aikana kotihoidon tukea saaneiden perheiden määrää.

En ändring i statistikföringssättet 1.1.2008 minskade något antalet familjer med hemvårdsstöd under året.

Due to an adjustment of the statistical model, the number of families in receipt of the home care allowance during the year decreased slightly.

Huom. Osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. 1.4.2007 alkaen perhe on voinut saada myös kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta. Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaista lisää saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukea.

Anm. Partiell vårdpenning kan utbetalas samtidigt med privatvårdsstöd eller hemvårdsstöd, om någon annan än föräldrarna sköter barnet. Från 1.4.2007 har det också varit möjligt att samtidigt få både hemvårdsstöd och privatvårdsstöd i samma familj, dock inte för samma barn. Antalet familjer inkluderar familjer som får kommunillägg genom FPA, eftersom de alltid även får lagstadgat stöd.

N.B. Partial care allowance can be paid simultaneously with the child home care allowance or the private day care allowance if the child is being looked after by someone else than his or her parents. Since 1 April 2007, families can also receive child home care allowance and private day care allowance at the same time, though not for the same child. The figures include families who get their municipal supplement from Kela (all of whom also receive the statutory allowance).

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot. – Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

120. Pienten lasten hoidon tuki: Lapset, joista tukea maksettu 1998–2008 (31.12.)**Barnavårdsstöd: Barn för vilka stöd betalats 1998–2008 (31.12)***Child day care subsidies: Number of children covered, at year-end 1998–2008*

31.12. Year- end	Kaikkiaan Inalles All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance		Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance		Kuntakoh- tainen lisä (Kelan kautta maksettu) Kommun- tillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)			
		Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group				
9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs	9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs	9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	7–8 v 7–8 år 7–8 yrs						
1998	129 350	115 600	57,4	29,3	12 760	2,2	3,2	1 180	0,9	.	20 180
1999	127 660	112 800	57,8	29,3	13 820	2,5	3,6	1 250	1,0	.	19 880
2000	126 960	111 600	58,0	29,5	14 060	2,7	3,7	1 550	1,2	.	20 060
2001	125 030	109 140	57,4	29,6	14 510	2,8	3,9	1 660	1,3	.	22 370
2002	123 160	107 060	57,4	29,6	14 450	2,8	4,0	1 970	1,6	.	22 850
2003	121 470	105 570	57,4	29,6	14 110	2,8	4,0	2 130	1,7	.	23 030
2004	129 100	103 850	55,9	29,2	14 850	3,0	4,2	10 870	2,4	6,5	25 280
2005	129 060	103 310	55,5	29,0	15 370	3,2	4,3	10 820	2,3	6,6	27 630
2006	127 510	100 940	53,4	28,2	16 350	3,3	4,6	10 690	2,4	6,5	26 630
2007	126 730	98 930	52,4	27,4	17 480	3,4	4,8	10 800	2,6	6,4	27 050
2008	125 230	97 690	51,4	26,8	17 650	3,3	4,8	10 370	2,5	6,1	28 400

Huom. Ks. taul. 119 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 119.

N.B. See N.B. in Table 119.

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.**121. Pienten lasten hoidon tuki: Lapset ikävuosittain 31.12.2008****Barnavårdsstöd: Antal barn efter ålder 31.12.2008***Child day care subsidies: Number of children covered, by age group, at year-end 2008*

Ikä, vuotta Ålder, år Age, years	Lapsia, joista tukea maksettu – Barn för vilka stöd betalats – No. of children covered				
	Kaikkiaan Inalles All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance	Kuntakohtainen lisä (Kelan kautta maksettu) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)
Kaikki – Samtliga –					
Total	125 228	97 687	17 648	10 365	28 404
0	11 640	11 526	96	28	3 774
1	38 074	35 252	1 718	1 329	11 777
2	26 247	21 927	2 579	1 966	4 917
3	12 580	9 067	3 512	5	2 285
4	11 919	8 213	3 712	.	2 310
5	9 635	6 077	3 558	1	2 175
6	8 047	5 583	2 445	20	1 151
7	3 670	42	28	3 600	15
8	3 273	.	.	3 273	.
9–	143	.	.	143	.

Huom. Ks. taul. 119 huomautus.

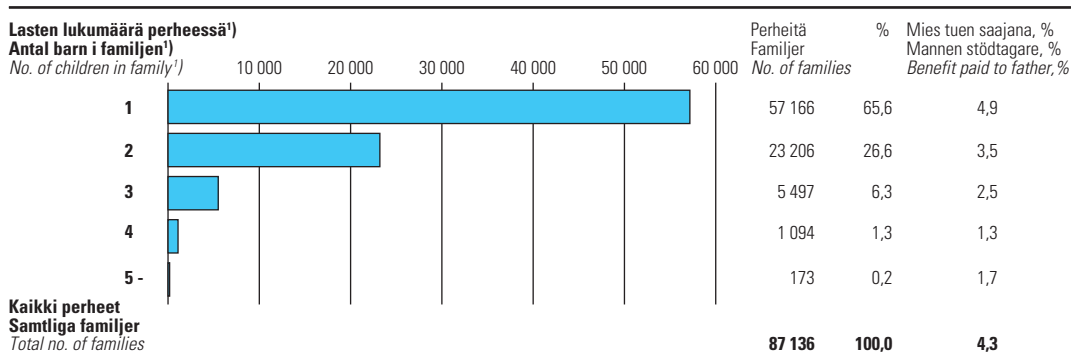
Anm. Se anm. i tabell 119.

N.B. See N.B. in Table 119.

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 54. Pienten lasten hoidon tuki: Perheet lasten lukumäärän mukaan 31.12.2008**Figur 54. Barnavårdsstöd: Antal familjer, enligt barnantal 31.12.2008**

Chart 54. Families receiving child day care subsidy, by number of children in family, at year-end 2008

¹⁾ Lapsset, joista tukea maksettu.

Barn för vilka stöd betalats.

No. of children for whom subsidies were paid.

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.**122. Pienten lasten hoidon tuki: Lapsset hoitopaikan mukaan 31.12.2008****Barnavårdsstöd: Antalet barn efter vårdställe 31.12.2008**

Child day care subsidies: Number of children covered, by day care provider, at year-end 2008

Hoitopaikka/hoitaja/koulu Vårdställe/vårdare/skola Day care provider/school	Lapsia, joista tukea maksettu Barn för vilka stöd betalats No. of children covered				
	Kaikkiaan Inalles All		Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoitoraha ¹⁾ Partiell vårdpenning ¹⁾ Partial care allowance ¹⁾
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number		
Lapsia kaikkiaan²⁾ – Barn inalles²⁾ – All children²⁾	125 228	100,0	97 687	17 648	10 365
Vanhempi – Förälder – Parent	94 193	75,2	94 193	.	.
Muu henkilö – Annan person – Other person	3 539	2,8	3 536	.	175
Yksityinen hoidon tuottaja – Privat vårdproducent – Private care provider	17 648	14,1	.	17 648	239
Perhepäivähoitaja – Familjedagvårdare – Family child care provider	4 896	3,9	.	4 896	115
Päiväkoti – Daghem – Day care centre	10 918	8,7	.	10 918	104
Työsuhteinen hoitaja – Anställd vårdare – Care provider with an employee status	1 843	1,5	.	1 843	20
Kunnallinen päivähoito – Kommunal dagvård – Municipal day care centre	2 927	2,3	.	.	2 927
Peruskoulu – Grundskola – Primary school	6 989	5,6	.	.	6 989
Esikoulu – Förskola – Preschool	4 797		2 759	1 990	48

¹⁾ Hoidon erittely muulta kuin osittaisen hoitorahan ajalta.

Specifikationen enligt vårdställe/vårdare gäller inte tid med partiell vårdpenning.

Periods for which the parent receives partial care allowance are not included in the breakdown by care provider.

²⁾ Lukuun sisältyy lapsia, joiden hoitopaikka tai hoitaja ei ole tiedossa.

Inkluderar barn vilkas vårdställe eller vårdare inte är kända.

The figure includes children whose care provider or place of care is not known.

Huom. Lapsella voi olla useampia kuin yksi hoitopaikka/hoitaja. Ks. lisäksi taul. 119 huomautus.

Anm. Ett barn kan ha flera vårdställen/vårdare. Se också tabell 119, Anm.

N.B. One child may have several care providers. See also N.B. to Table 119.

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

- 123. Pienten lasten hoidon tuki: Tuen käyttö vuonna 2006 päättyneen vanhempainpäiväraha-kauden jälkeen siihen asti, kunnes lapsi täytti 3 vuotta**
Barnavårdsstöd: Utnyttjande av stödet efter en föräldradagpenningperiod som upphört år 2006 fram till dess barnet fyllt 3 år
Child day care subsidy: Take-up between parenthood allowance payment ended in 2006 and the child's 3rd birthday

Vuonna 2006 päättyneitä vanhempainpäiväraha-kausia – Föräldradagpenningperioder som upphört år 2006 – Total number of parenthood allowance payments ended in 2006	56 823
Perheitä, joille on jolloinkin seuranta-aikana¹⁾ maksettu²⁾ pienten lasten hoidon tukea v. 2006 päättyneeseen vanhempainpäiväraha-kauteen oikeuttaneesta lapsesta – Familjer som någon gång under observationsperioden¹⁾ fått barnavårdsstöd²⁾ för ett barn som berättigat till en föräldradagpenningperiod som upphört år 2006 – Families who, at some point during the observation period¹⁾, were paid child day care subsidy²⁾ for a child for whom they had received parenthood allowance payments that ended in 2006	48 609
% päättyneistä vanhempainpäiväraha-kausista – i % av avslutade föräldradagpenningperioder – % of all parenthood allowance payments ended	85,5
Perheitä, joille maksettiin pienten lasten hoidon tukea ³⁾ – Familjer med barnavårdsstöd ³⁾ – Families that received child day care subsidy ³⁾ for	48 609
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	11 027
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	11 338
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	14 956
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	11 288
Perheitä, joille maksettiin kotihoidon tukea – Familjer med hemvårdsstöd – Families that received child home care allowance for	47 636
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	12 999
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	12 002
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	13 707
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	8 928
Isiä, jotka hoitivat lastaan kotona kotihoidon tuella – Fäder som fick hemvårdsstöd för skötsel av sitt barn hemma – Fathers who received child home care allowance while looking after their child for	2 831
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	751
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	809
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	833
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	438
Vanhempi lapsen hoitajana kotihoidon tukikauden alkaessa – Ena föräldern barnavårdare vid början av hemvårdsstödperioden – Child cared for by one of the parents when payment of the child home care allowance began	46 308
Lapsen hoitajana äiti – Modern som barnavårdare – By mother	45 257
Lapsen hoitajana isä – Fadern som barnavårdare – By father	1 051

¹⁾ Seuranta-aika on aika vanhempainpäiväraha-kauden päättymisestä siihen asti, kun lapsi täytti 3 vuotta tai perheeseen syntyi tätä ennen uusi lapsi. Observationsperioden är tiden mellan föräldradagpenningperiodens slut och barnets 3-årsdag eller födseln av ett nytt barn dessförinnan.

The observation period is the time between the end of the parenthood allowance payment and the child's 3rd birthday or the birth of another child.

²⁾ Ainakin yksi maksu.

At least one payment.

³⁾ Kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, osittainen hoitoraha.

Hemvårdsstöd, privatvårdsstöd, partiell vårdpenning.

Child home care allowance, private day care allowance, partial care allowance.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Pienten lasten hoidon tuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning / Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

7.4 Lapsilisä ja pienten lasten hoidon tuki alueittain

Alueittaiset tilastot lapsilisästä ja pienten lasten hoidon tuesta esitetään vuosikirjassa maakunnittain lapsen vanhemman tai huoltajan kotikunnan mukaan.

7.4 Barnbidrag och barnavårdsstöd regionvis

Regional statistik över barnbidrag och barnavårdsstöd presenteras landskapsvis i årsboken enligt föräldrarnas eller vårdnadshavarens hemkommun.

124. Lapsilisät maakunnittain 2008 Barnbidrag landskapsvis 2008 Child benefit payments by region, 2008

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Milj. € € million	Lapsilisään oikeuttaneita lapsia 31.12. Barn med barnbidrag 31.12 Eligible children at year-end		Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. Familjer med barnbidrag 31.12 Eligible families at year-end		Yksinhuoltaja-perheet kaikista, % Ensamförsörjarefamiljer av samtliga, % Single-parent families as a % of total			
		Lukumäärä Antal Number	% väestöstä % av befolkningen % of population	Lukumäärä Antal Number	Perheet lasten lukumäärän mukaan, % Familjer enligt antalet barn, % Breakdown by number of children in family, %	1	2	3	4–
Koko maa – Hela landet – <i>Whole country</i>	1 425,0	1 021 275	19,2	564 259	44,5	37,9	12,9	4,7	17,3
Uusimaa – Nyland	376,1	270 957	19,3	155 660	46,3	38,7	11,6	3,4	19,3
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	28,8	20 853	21,8	11 347	40,6	41,3	13,9	4,2	14,3
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	116,7	84 324	18,3	47 822	44,6	39,2	12,7	3,5	17,7
Satakunta	57,0	40 965	18,0	23 120	45,1	38,1	12,9	4,0	17,3
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	47,1	33 805	19,5	18 561	43,0	38,8	13,5	4,7	17,2
Pirkanmaa – Birkaland	124,0	89 897	18,7	50 580	44,6	38,7	12,9	3,8	17,2
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	51,8	36 898	18,4	20 564	45,2	37,6	12,6	4,6	19,7
Kymenlaakso – Kymmendalen	44,5	31 912	17,5	18 196	45,7	38,1	12,6	3,6	18,6
Etelä-Karjala – Södra Karelen	31,9	22 870	17,0	13 132	46,0	38,4	12,3	3,2	18,9
Etelä-Savo – Södra Savolax	36,5	26 176	16,7	14 588	44,5	37,5	13,8	4,2	16,7
Pohjois-Savo – Norra Savolax	63,5	45 454	18,3	25 086	44,6	37,3	13,2	4,9	16,9
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	41,6	29 649	17,8	16 261	44,5	37,3	13,0	5,1	17,2
Keski-Suomi – Mellersta Finland	72,9	52 174	19,2	28 139	43,9	36,9	13,7	5,6	16,4
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	53,8	38 703	20,0	20 180	41,0	36,3	16,1	6,6	13,5
Pohjanmaa – Österbotten	48,1	35 119	20,0	18 802	42,3	38,2	14,0	5,5	11,7
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	21,2	15 213	21,4	7 674	40,6	36,1	15,4	7,9	11,3
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	128,6	90 145	23,3	43 474	40,4	35,4	14,2	10,1	14,5
Kainuu – Kajanaland	20,8	14 870	17,9	8 159	45,2	35,8	13,8	5,2	17,0
Lappi – Lappland	47,8	33 904	18,4	18 621	46,2	35,3	13,1	5,5	17,9
Ahvenanmaa ²⁾ – Åland ²⁾	8,5	5 290	19,3	3 081	45,7	39,7	12,3	2,3	14,9

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Kela hoitaa Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan kuuluvien lapsilisien maksamisen Ahvenanmaan maakunnan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella. Ahvenanmaalaisille lapsilisät maksetaan suurempina kuin muille suomalaisille.
FPA sköter enligt avtal med landskapet Åland utbetalningen av de av Ålands lagstiftningsmakt omfattade barnbidragen. De åländska barnbidragen är större än barnbidragen till andra finländare.

Huom. Tiedot niiden lasten lapsilisistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Anm. Uppgifter om barnbidrag för barn med okänd boningskommun ingår bara i slutsummorna för hela landet.

N.B. Child benefits paid on behalf of children whose place of residence was not on record are included in the country total only.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

125. Pienten lasten hoidon tuki maakunnittain 2008

Barnavårdsstöd landskapsvis 2008

Child day care subsidies by region, 2008

Maakunta ¹⁾	Milj. € (laki- sääteinen tuki) Milj. € (lag- stadgat stöd) € million (statutory provision)	Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagare (familjer) 31.12 Eligible families at year-end		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Osittainen hoito- raha Partiell vård- penning Partial care allowance	Hoitolisää saaneiden osuus kaikista ²⁾ , % Mottagare av vårdtillägg ²⁾ , % % receiving child day care supplement ²⁾
		Kaikkiaan Inalles All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance			
Koko maa	326,7	87 136	64 555	13 703	10 428	47,8
Uusimaa	95,4	26 760	18 417	5 565	3 474	37,4
Itä-Uusimaa	5,5	1 561	1 137	180	262	35,9
Varsinais-Suomi	25,3	6 896	4 830	1 410	795	46,1
Satakunta	13,5	3 437	2 757	433	320	51,4
Kanta-Häme	10,3	2 768	2 039	460	317	45,7
Pirkanmaa	28,5	7 721	5 876	1 026	932	45,4
Päijät-Häme	11,6	3 051	2 180	596	312	48,7
Kymenlaakso	9,4	2 406	1 992	140	291	55,5
Etelä-Karjala	6,8	1 714	1 380	137	222	57,8
Etelä-Savo	7,7	1 988	1 483	301	234	58,8
Pohjois-Savo	13,6	3 523	2 641	519	417	57,5
Pohjois-Karjala	8,3	1 992	1 666	102	240	67,0
Keski-Suomi	18,2	4 660	3 518	784	431	56,9
Etelä-Pohjanmaa	11,6	2 890	2 434	99	366	63,0
Pohjanmaa	10,5	2 910	2 206	121	631	49,1
Keski-Pohjanmaa	5,4	1 319	1 134	77	120	55,0
Pohjois-Pohjanmaa	31,9	8 394	6 151	1 657	715	50,6
Kainuu	3,9	948	812	18	121	70,2
Lappi	8,6	2 094	1 798	77	228	67,0

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Osuus perheistä, jotka saivat kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea.
Anger andelen av de familjer som fått hemvårdsstöd eller privatvårdsstöd.
As a share of families receiving either home care allowance or private day care allowance.

Huom. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Ks. lisäksi taul. 119 huomautus.

Anm. FPA handhar inte utbetalningen av barnavårdsstöd på Åland. Se också tabell 119, Anm.

N.B. Child day care subsidies are not paid by Kela in the Province of Åland. See also N.B. to Table 119.

Lähde: SVT. Kela: Pienten lasten hoidon tuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Lapsia, joista tukea maksettu 31.12.
Barn för vilka stöd betalats 31.12
Eligible children at year-end

Landskap¹⁾
Region

Kaikkiaan Inalles All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance				Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance				Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance			
	Lkm		% vastaavasta väestöstä		Lkm		% vastaavasta väestöstä		Lkm		% vastaavasta väestöstä	
	Antal		% av jämnåriga		Antal		% av jämnåriga		Antal		% av jämnåriga	
	Number		% of population of same age		Number		% of population of same age		Number		% of population of same age	
		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs			9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs			9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	7–8 v 7–8 år 7–8 yrs	
Hela landet –												
125 228	97 687	51,4	26,8	17 648	3,3	4,8	10 365	2,5	6,1	Whole country		
35 519	25 274	51,7	24,9	6 972	3,9	6,9	3 453	3,2	7,4	Nyland		
2 165	1 689	48,2	23,6	222	2,7	3,1	261	3,6	7,2	Östra Nyland		
9 335	6 878	47,3	23,3	1 716	5,3	5,8	792	2,3	5,7	Egentliga Finland		
5 031	4 206	56,4	29,6	522	2,0	3,7	320	1,7	5,2	Satakunta		
4 121	3 235	50,7	27,3	588	3,6	5,0	316	2,1	5,9	Egentliga Tavastland		
10 775	8 580	50,4	25,9	1 313	3,5	3,9	924	2,5	6,1	Birkaland		
4 416	3 367	50,9	26,6	745	4,5	5,9	310	1,5	5,8	Päijänne-Tavastland		
3 388	2 932	56,8	27,8	173	1,3	1,6	290	1,7	6,2	Kymmenedalen		
2 452	2 082	52,4	27,2	162	2,2	2,1	218	2,3	6,0	Södra Karelen		
2 839	2 248	52,1	26,4	371	4,3	4,4	233	2,4	5,5	Södra Savolax		
5 122	4 031	50,4	26,2	695	3,0	4,5	412	2,3	5,5	Norra Savolax		
2 956	2 588	49,8	26,4	133	0,7	1,4	240	1,8	5,3	Norra Karelen		
7 121	5 625	53,6	30,0	1 081	2,9	5,7	429	1,8	5,3	Mellersta Finland		
4 510	4 017	54,6	30,0	131	0,5	1,0	364	2,2	5,8	Södra Österbotten		
4 167	3 423	51,4	27,2	147	0,3	1,2	623	5,1	10,0	Österbotten		
2 196	1 971	61,2	35,9	111	1,8	2,0	120	1,8	4,9	Mellersta Österbotten		
14 337	11 248	53,4	32,9	2 425	5,2	7,1	711	1,8	4,8	Norra Österbotten		
1 448	1 299	48,3	26,9	30	0,4	0,6	121	2,3	5,0	Kajanaland		
3 175	2 839	45,8	25,0	110	0,6	1,0	228	1,4	4,4	Lapland		

8 | Kelan asumistuet FPA:s bostadsbidrag

2008

- Yleinen asumistuki
Allmänt bostadsbidrag
- Eläkkeensaajan asumistuki
Bostadsbidrag för pensionstagare
- Opintotuen asumislisä
Bostadstillägg till studiestödet
- Sotilasavustuksen asumisavustus
Bostadsunderstöd till militärunderstödet

8.1 Yleistä

Kelan maksamia asumistukia ovat *yleinen asumistuki, eläkkeensaajan asumistuki, opintotuen asumislisä* ja *sotilasavustuksen asumisavustus*. Tässä luvussa käsitellään yleinen asumistuki ja eläkkeensaajan asumistuki, jotka ovat erillisiä etuuslajeja. Tarkemmat tilastot opintotuen asumislisästä esitetään luvussa 9 (Kelan opintoetuuudet) ja sotilasavustuksen asumisavustuksesta luvussa 10 (Kelan muut etuudet).

Yleisestä asumistuesta säädetään asumistukilaissa ja -asetuksessa sekä valtioneuvoston asetuksessa asumistuen määräytymisperusteista.

Vuoden 2008 alusta astui voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö, jonka perusteella eläkkeensaajan asumistuki on jatkossa erillinen etuus, ei enää kansaneläkkeen osa. Etuudesta säädetään laissa eläkkeensaajan asumistuesta.

Yleisen asumistuen kehitystä selostetaan liitteessä 6. Eläkkeensaajan asumistuen muutokset esitetään vuodesta 2008 alkaen myös liitteessä 6, sitä aiemmat muutokset löytyvät liitteestä 1. Opintotuen asumislisän muutoksia selostetaan liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustuksen muutoksia liitteessä 8.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan asumistukitilasto (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

8.1 Allmänt

I bostadsbidrag betalar FPA ut *allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionstagare, bostadstillägg till studiestöd och bostadsunderstöd i samband med militärunderstödet*. I detta avsnitt behandlas det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare som utgör två skilda förmånsslag. För statistik om studiestödets bostadstillägg, se kapitel 9 (FPA:s studieförmåner) och för statistik om militärunderstödet bostadsunderstöd, se kapitel 10 (Övriga FPA-förmåner).

Det allmänna bostadsbidraget regleras i lagen och förordningen om bostadsbidrag samt i statsrådets förordning om grunderna för bostadsbidraget.

I början av 2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. I enlighet med den är bostadsbidraget för pensionstagare i fortsättningen en separat förmån och utgör inte längre en del av folkpensionen. Bidraget regleras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget refereras i bilaga 6. Ändringar i bostadsbidraget för pensionstagare från 2008 framåt presenteras också i bilaga 6; för tidigare ändringar redogörs i bilaga 1. Ändringar i studiestödets bostadstillägg refereras i bilaga 7 och ändringar i militärunderstödet bostadsunderstöd i bilaga 8.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik I Bostadsbidrag (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

8.2 Yleinen asumistuki

Oikeus yleiseen asumistukeen

Asumistuella pyritään vähentämään pienituloisten asumismenoja. Tuki myönnetään ruokakunnalle. Samaan ruokakuntaan katsotaan kuuluvan pysyvästi samassa asunnossa asuvat henkilöt. Ruokakuntaan kuuluvaksi katsotaan vain Suomessa asuva henkilö. Suomessa asumisen ratkaisee laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta. Jos joku asukas hallitsee osaa asuntoa esim. vuokrasopimuksen perusteella, häntä pidetään eri ruokakuntaan kuuluvana ja hän voi saada erikseen yleistä asumistukea. Samaan ruokakuntaan kuuluviksi luetaan kuitenkin aina samassa asunnossa asuvat avio- ja avopuolisot, lapset, vanhemmat, isovanhemmat ja alaikäiset sisarukset.

8.2 Allmänt bostadsbidrag

Rätt till allmänt bostadsbidrag

Bostadsbidraget är avsett att minska boendeutgifterna för låginkomsttagare. Det beviljas hushållsvis. Personer som bor varaktigt i samma bostad anses höra till ett och samma hushåll. Till ett hushåll anses höra bara personer som är bosatta i Finland. Vem som är bosatt i Finland avgörs enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. En invånare som t.ex. på basis av ett hyresavtal förfogar över en del av bostaden anses bilda ett separat hushåll och kan få eget bostadsbidrag. Som ett gemensamt hushåll räknas dock alltid äkta makar, sambor, barn, föräldrar, far- och morföräldrar och minderåriga syskon som bor i samma bostad.

Jos opiskelijalla on oikeus opintotuen asumislisään, hän-
tä ei lueta asumistukiruokakuntaan, paitsi jos asumisli-
sä on myönnetty hänelle toisella paikkakunnalla olevaan
asuntoon. Ulkomailta opintotukea saava opiskelija ei ole
oikeutettu yleiseen asumistukeen.

Yleistä asumistukea voidaan maksaa vuokra-asunnos-
sa, asumisoikeusasunnossa, osaomistusasunnossa ja
omistusasunnossa asuville. Tukea on mahdollista saa-
da alivuokralaisasuntoon ja tukea saavalla voi myös olla
alivuokralainen. Opintotuen asumislisää saavan opiske-
lijän kanssa samassa asunnossa asuva voi saada asu-
mistukea osaan asunnosta. Asunnon, jossa ruokakun-
ta asuu, on oltava asuttavassa kunnossa ja sijaittava
Suomessa.

Yleistä asumistukea ei myönnetä yhden tai kahden hen-
gen (avio- tai avopuolisoista muodostuvalle) ruokakun-
nalle, johon kuuluvalla on oikeus eläkkeensaajan asu-
mistukeen eikä ruokakunnalle, jonka jäsen saa eläke-
keensaajan asumistukea. Yleistä asumistukea ei voida
myöskään myöntää opiskelijalle, jolla on oikeus opint-
totuen asumislisään tai maksuttomaan asuntolaan op-
ilaitoksessa.

Siten opiskelijoista yleisen asumistuen piiriin kuuluvat
ne, jotka

- asuvat omistusasunnossa (omassa tai puolison omis-
tamassa),
- asuvat lapsen kanssa (oman tai puolison),
- asuvat vanhempansa luona (osana vanhempansa
asumistukiruokakuntaa),
- ovat saaneet kielteisen opintotukipäätöksen esim. puut-
teellisen opintomenestyksen tai sairauden vuoksi.

Asumistuen tarve arvioidaan ruokakunnan jäsenten asu-
mismenojen, tulojen yhteismäärän ja varallisuuden pe-
rusteella.

En studerande som har rätt till studiestödets bostadstill-
lägg anses inte höra till ett bostadsbidragshushåll, utom
i det fall att bostadstillägget beviljats för en bostad på
annan ort. Studerande med studiestöd från utlandet har
inte rätt till allmänt bostadsbidrag.

Allmänt bostadsbidrag kan beviljas personer som bor
i hyresbostad, bostadsrättsbostad, delägarbostad el-
ler ägarbostad. Man kan få bidrag för en underhyresbo-
stad, och bidragstagare kan även ha underhyresgäster.
Den som bor i samma bostad som en studerande med
bostadstillägg kan få bostadsbidrag för en del av bo-
staden. Bostaden måste vara i beboeligt skick och vara
belägen i Finland.

Allmänt bostadsbidrag beviljas inte en- eller tvåperso-
nershushåll (makar eller sambor) som har rätt till bo-
stadsbidrag för pensionstagare, inte heller hushåll där
en medlem har bostadsbidrag för pensionstagare. All-
mänt bostadsbidrag kan inte heller beviljas studeran-
de som har rätt till bostadstillägg eller gratis boende
på internat.

Av det allmänna bostadsbidraget omfattas studerande
som

- bor i ägarbostad (egen eller makens)
- bor med barn (egna eller makens)
- bor hos sina föräldrar (och hör till föräldrarnas bo-
stadsbidragshushåll)
- har fått ett negativt studiestödsbeslut t.ex. på grund
av bristande studieframgång eller sjukdom.

Behovet av bostadsbidrag bedöms enligt hushålls-
medlemmarnas boendeutgifter, totala inkomster och
förmögenhet.

Asetelma 7. Yleisen asumistuen suuruus Helsingissä asuvalla kolmihenkisellä ruokakunnalla eri tulo- ja asumismenovaihtoehtoilla (77 m²:n kokoinen uusi asunto) vuonna 2008

**Sammanställning 7. Det allmänna bostadsbidragets storlek för trepersonershushåll i Helsingfors vid alter-
nativa inkomster och boendeutgifter (ny bostad, 77 m²) år 2008**

Bruttotulot, €/kk Bruttotulot, €/mån.	Asumismenojen perusomavastuu, €/kk Bassjälvrisk för boendeutgifter, €/mån.	Asumismenot, €/kk Boendeutgifter, €/mån.			
		200	400	600	808,50 enimmäismäärä maximibelopp
		Asumistuki, €/kk Bostadsbidrag, €/mån.			
735	–	160,00	320,00	480,00	646,80
900	70	104,00	264,00	424,00	590,80
1 200	164	28,80	188,80	348,80	515,60
1 500	270	–	104,00	264,00	430,80
1 800	390	–	–	168,00	334,80
2 295	605	–	–	–	162,80

Asumistuen määrä

Asumistuki on 80 % niistä kohtuullisista asumismenoista, jotka ylittävät perusomavastuun euromäärän. Perusomavastuun suuruus riippuu asunnon sijainnista, ruokakunnan koosta ja ruokakunnan jäsenten bruttotulojen yhteismäärästä. Niillä ruokakunnilla, joiden tulot oikeutavat täysimääräiseen asumistukeen, ei ole perusomavastuuta. Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain perusomavastuiden määrät.

Asumistuen määrä tarkistetaan pääsääntöisesti keran vuodessa. Kesken vuotta se tarkistetaan, jos ruokakunnan kuukausitulot tai asumismenot muuttuvat merkittävästi, ruokakunnan jäsenmäärä muuttuu pysyvästi tai kun asuntoon otetaan alivuokralainen tai alivuokralainen muuttaa pois. Jos joku ruokakunnan jäsenistä aloittaa tai päättää opinnot, jotka oikeuttavat opintotuen asumislisään, asumistuen määrä tarkistetaan. Myös asuntoa vaihdettaessa tuki tarkistetaan. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleen henkilön työllistyessä asumistuen tarkistamista siirretään 3 kuukaudella.

Yleinen asumistuki on veroton etuus.

Asumismenot. Asumismenoiksi hyväksytään asunnon vuokra, vastike sekä erikseen maksettavat lämmitys- ja vesimaksut. Asumismenoina huomioidaan lisäksi 55 % henkilökohtaisen asuntolainan koroista ja oman omakotitalon hoitomienot valtioneuvoston asettamaan rajaan asti. Valtioneuvosto vahvistaa asumismenoille vuosittain kohtuulliseksi katsotun enimmäismäärän. Enimmäismäärän ylittävä osuus menoista jää kokonaan ruokakunnan maksettavaksi.

Jos samassa asunnossa asuu opintotuen asumislisään oikeutettu opiskelija, asumistukiruokakunnan asumismenoiksi luetaan asumistukiruokakunnan jäsenten lukumäärää vastaava osuus kaikista asumismenoista.

Omistusasunnon asumismenoiksi hyväksytään myös 55 % asunnon hankkimista tai perusparantamista varten otettujen henkilökohtaisten lainojen koroista. Asuntotuotanto- tai aravalain nojalla myönnettyjen lainojen vuosimaksusta tai kiinteästä korosta hyväksytään asumismenoiksi 80 %.

Asumistuki myönnetään kohtuullisiin asumismenoihin. Asumismenot hyväksytään enintään valtioneuvoston vuosittain vahvistamien enimmäismäärien suuruusina (enimmäisasumismenot, enimmäispinta-alat). Enimmäisasumismenojen määrittelyyn vaikuttavat asunnon sijainti, ikä, koko ja lämmitysjärjestelmä. Vaikeavammaisen henkilön muita suurempi tilantarve otetaan huomioon enimmäispinta-alaa ruokakunnalle vahvistettaessa.

Bostadsbidragets belopp

Bostadsbidraget är 80 % av de skäliga boendeutgifter som överstiger bassjälvriskens. Bassjälvriskens beror av bostadens läge, hushållets storlek och de sammanlagda bruttointkomsterna för dem som hör till hushållet. Hushåll med inkomster som berättigar till fullt bostadsbidrag har ingen bassjälvrisk. Självriskbeloppen fastställs årligen av statsrådet.

Bostadsbidraget justeras i regel en gång om året. Mitt under året justeras det om hushållets månadsinkomster eller boendeutgifter ändras avsevärt, om antalet medlemmar i hushållet ändras varaktigt eller om en underhyresgäst flyttar in i eller ut ur bostaden. Om någon av medlemmarna inleder eller avslutar studier som ger rätt till studiestödets bostadstillägg, justeras bostadsbidraget. Det gäller även vid byte av bostad. Justeringen av bostadsbidraget uppskjuts med 3 månader för personer som varit arbetslösa utan avbrott över ett år och som fått arbete.

Det allmänna bostadsbidraget är en skattefri förmån.

Boendeutgifter. Som boendeutgifter godkänns bostadens hyra eller vederlag samt särskilda uppvärmnings- och vattenavgifter. Som boendeutgifter beaktas också 55 % av räntorna på personliga bostadslån samt skötselutgifterna för egnahemshus upp till en gräns som fastställs av statsrådet. Statsrådet fastställer årligen ett skäligt maximibelopp för boendeutgifterna. De utgifter som överstiger maximibeloppet måste hushållet betala själv.

Om en studerande med rätt till bostadstillägg bor i samma bostad räknas som bostadsbidragshushållets boendeutgifter den andel av samtliga boendeutgifter som motsvarar antalet medlemmar i bostadsbidragshushållet.

I boendeutgifter för ägarbostad godkänns 55 % av räntorna på personliga lån för anskaffning eller sanering av bostaden. Av annuiteter eller fast ränta på lån som beviljats med stöd av lagen om bostadsproduktion eller aravalagen godkänns 80 % i boendeutgifter.

Bostadsbidrag beviljas för skäliga boendeutgifter. Boendeutgifterna godtas högst upp till vissa maximibelopp som statsrådet årligen fastställer (maximala boendeutgifter, maximala bostadsarealer). Härvid beaktas bostadens läge, ålder, storlek och uppvärmningssystem. Gravt handikappades behov av extra utrymme beaktas vid fastställandet av ett hushålls maximala bostadsyta.

Tulot ja omaisuus. Asumistuen saaminen edellyttää, että ruokakunnan jäsenten pysyvien bruttokuukausitulojen yhteismäärä ei ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää. Tiettyjä sosiaalietuuksia ei kuitenkaan lueta tuloksi.

Omaisuus vaikuttaa tulorajaan, jos sen määrä ylittää valtioneuvoston vahvistaman omaisuusrajan. Ylittävältä osasta tuloksi lasketaan 15 % vuodessa.

Inkomster och förmögenhet. Beviljandet av bostadsbidrag förutsätter att hushållets sammanlagda fasta bruttomånadsinkomster inte överstiger det belopp som årligen fastställs av statsrådet. Vissa sociala förmåner räknas emellertid inte som inkomst.

Förmögenheten inverkar på inkomstgränsen om den överstiger den förmögenhetsgräns som fastställs av statsrådet. Av det överskjutande beloppet räknas 15 % per år som inkomst.

126. Kelan asumistuet 1995–2008, milj. euroa
Bostadsbidrag från FPA 1995–2008, milj. euro
Housing-related benefits provided by Kela, 1995–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Yhteensä Sammanlagt Total	Yleinen asumistuki Allmänt bostadsbidrag General housing allowance	Eläkkeensaajan asumistuki Bostadsbidrag för pensionstagare Pensioners' housing allowance	Opintotuen asumislisä Bostadstillägg till studiestöd Students' housing supplement	Sotilasavustuksen asumisavustus Bostadsunderstöd till militärunderstöd Conscripts' housing assistance
1995	723,0	434,8	179,7	102,4	6,1
1996	674,3	379,1	187,0	101,6	6,6
1997	664,0	356,9	195,3	104,3	7,5
1998	748,5	430,3	207,0	103,4	7,7
1999	814,2	486,2	219,3	101,4	7,3
2000	839,1	455,4	229,7	146,2	7,8
2001	863,9	399,4	246,0	209,2	9,3
2002	901,5	412,7	258,5	219,6	10,7
2003	935,7	430,1	269,6	224,8	11,3
2004	960,2	436,4	283,4	227,8	12,6
2005	981,7	436,9	299,6	231,7	13,4
2006	1 021,7	439,4	316,9	250,6	14,8
2007	1 022,3	430,7	333,9	242,7	15,0
2008	1 036,0	428,3	349,3	241,9	16,5

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag / Bostadsbidrag för pensionstagare / Studiestöd / Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

127. Maksetut yleiset asumistuet, keskimääräinen asumistuki ja asumismenot¹⁾ 1995–2008**Utbetalda allmänna bostadsbidrag, bidrag i snitt och boendegifter¹⁾ 1995–2008***General housing allowance: Total expenditure, average rate of allowance and housing costs¹⁾, 1995–2008*

Vuosi År Year	Maksetut asumistuet, milj. € ²⁾ Utbetalda bostads- bidrag, milj. € ²⁾ Total expenditure, € million	Asumistuki, €/kk Bostadsbidrag, €/mån. Housing allowance, €/month		Asumismenot, €/kk Boendeutgifter, €/mån. Housing costs, €/month		Asumismenot ruokakunnan tuloista, % Boendeutgifter i % av hushållets inkomster Housing costs as a % of household income		Asumistuen osuus asumis- menoista, % Bidragets andel av bo- endeutgifterna, % Housing allowance as a % of housing costs
		Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penning- värde 2008 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penning- värde 2008 prices	Ilman tukea Utan bidrag Without allowance	Tuen jälkeen Med bidrag With allowance	
Joulukuu December December								
1995	441,2	152,1	190,3	340,4	425,9	43,5	24,1	44,7
1996	386,7	148,5	184,3	348,3	432,3	50,3	28,9	42,6
1997	364,8	154,7	188,4	354,5	431,8	52,7	29,7	43,6
1998	439,8	184,4	222,7	352,0	425,2	52,0	24,8	52,4
1999	497,1	186,5	220,8	357,2	423,0	53,3	25,5	52,2
2000	467,4	187,8	214,8	370,7	424,1	51,8	25,5	50,7
2001	400,5	192,0	216,2	390,2	439,3	54,8	27,8	49,2
2002	412,7	206,2	228,3	408,1	451,8	54,2	26,8	50,5
2003	430,1	210,0	231,2	415,4	457,4	55,0	27,2	50,6
2004	436,4	213,8	234,4	423,8	464,5	56,7	28,1	50,5
2005	436,9	222,8	241,8	435,9	472,9	59,1	28,9	51,1
2006	439,4	230,1	244,1	444,4	471,5	60,8	29,3	51,8
2007	430,7	237,3	245,6	459,5	475,5	63,6	30,7	51,6
2008	428,3	245,4	245,4	478,1	478,1	66,6	32,4	51,3
2008								
Vuokra-asunto – Hyres- bostad – Rental home	411,0	251,6	251,6	481,3	481,3	67,6	32,3	52,3
Omistusasunto – Ägar- bostad – Owner-occupied home	17,3	152,8	152,8	429,8	429,8	53,9	34,8	35,5

¹⁾ Todelliset asumismenot.
Faktiska boendegifter.
Actual housing costs.

²⁾ Vuosien 1995–2001 luvut ovat vähän Kelan tuloslaskelman lukuja (vrt. taul. 156) suuremmat, koska edellisistä ei ole vähennetty kaikkia takaisinperintä palautuksia. Erittelystä vuokra-asunto/omistusasunto niitä palautuksia ei ole vähennetty, joita ei ole pystytty kohdentamaan. Talen för åren 1995–2001 är något större än i resultaträkningen (jfr tabell 156), eftersom de inte har minskats med alla återkravsbetalningar. Talen i specifikationen över hyresbostad/ägarbostad har inte minskats med sådana återbetalningar som inte kunnat allokeras.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

128. Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat 1995–2008
Hushåll med allmänt bostadsbidrag 1995–2008
Households receiving general housing allowance, 1995–2008

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance					% kaikista asumistukea saaneista ruokakunnista % av samtliga mottagarhushåll % of all households receiving housing allowance				Ruokakunnan koko, henkilöitä Hushållets storlek, personer Number of persons in households
	Kaikki Samtliga All	Vuokra-asunto Hyresbostad Rental home	Omistusasunto Ägarbostad Owner-occupied home			Lapsiperheet Barnfamiljer Families with children		Ruokakunnat, joissa tuen saaaja tai puoliso Hushåll där mottagaren eller maken Households in which recipient or spouse is		
			Kaikki Samtliga All	Osakeasunto Aktiebostad Cooperative	Omakotitalo Egnahemshus One-family	Kaikki Samtliga All	Yksin- huoltajat Ensam- försörjare Single parents	Työtön Arbetslös Unemployed	Opiskelija Studerande Studying	
1995	213 820	191 070	22 750	9 220	13 530	49,4	26,1	55,9	20,1	2,4
1996	191 880	177 330	14 550	5 730	8 820	46,6	26,4	56,8	21,8	2,3
1997	184 610	173 460	11 160	4 230	6 920	45,2	26,8	55,5	22,6	2,3
1998	205 590	193 100	12 490	5 330	7 160	40,0	24,6	53,6	23,4	2,2
1999	207 000	194 640	12 360	5 610	6 750	38,7	24,8	53,4	23,7	2,1
2000	170 350	158 750	11 600	5 580	6 020	44,5	29,5	59,8	10,0	2,2
2001	158 460	147 920	10 550	5 240	5 310	44,1	28,9	64,9	9,0	2,1
2002	159 620	149 890	9 730	5 230	4 500	43,2	28,6	63,4	9,2	2,1
2003	158 940	150 000	8 940	5 110	3 830	42,0	28,2	63,9	9,1	2,1
2004	159 300	150 600	8 700	5 270	3 420	40,8	27,9	64,7	9,1	2,0
2005	154 810	146 240	8 570	5 490	3 080	40,4	28,0	64,6	9,4	2,0
2006	150 170	141 580	8 590	5 620	2 970	39,7	27,8	64,2	9,3	2,0
2007	142 240	133 520	8 720	5 760	2 960	39,8	28,2	62,5	9,3	2,0
2008	139 390	130 700	8 690	5 710	2 990	39,3	27,9	61,2	9,1	2,0

Huom. Vuodesta 2000 alkaen yhä suurempi osa opiskelijoista on kuulunut opintotuen asumislisän piiriin.

Anm. Sedan år 2000 omfattas allt fler studerande av studiestödssystemet med dess bostadstillägg.

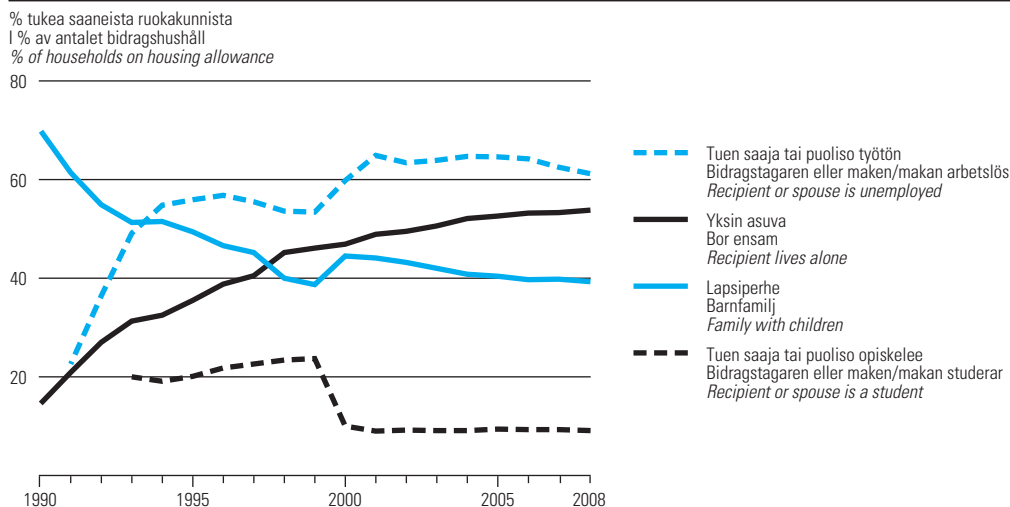
N.B. An increasing share of students are since 2000 covered by the students' housing supplement scheme.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 55. Yleinen asumistuki: Ruokakuntien sosiaalinen tilanne 1990–2008**Figur 55. Allmänt bostadsbidrag: Hushållens sociala situation 1990–2008**

Chart 55. General housing allowance: Social circumstances of households, 1990–2008

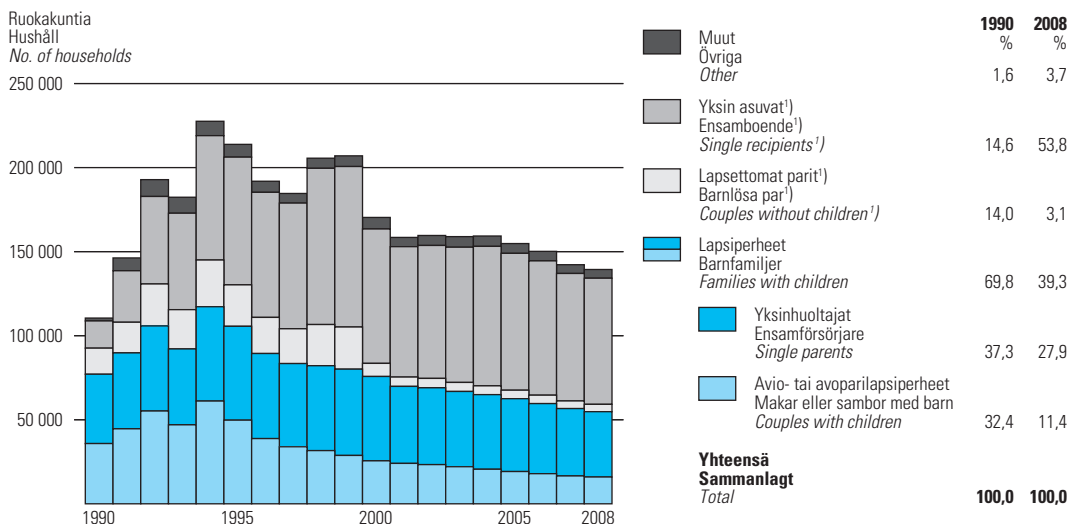
Huom. Vuonna 2000 osa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiriin.

Anm. År 2000 började en del av de studerande få studiestödets bostadstillägg.

N.B. Some students were transferred over to the students' housing supplement scheme in 2000.

Lähde: SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 1994; YM: Asumistuki ja asumistuen saajat joulukuussa 1992, selvitys 2/1994; YM: Asumistuki ja asumistuen saajat joulukuussa 1993, selvitys 4/1994; SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 1994; Miljöministeriets utredningar 2/1994 och 4/1994 om bostadsbidrag och bidragstagare i december 1992 resp. december 1993; FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.**Kuvio 56. Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien rakenne 1990–2008****Figur 56. Hushåll med allmänt bostadsbidrag efter hushållets struktur 1990–2008**

Chart 56. Composition of households receiving general housing allowance, 1990–2008

¹⁾ Ks. taul. 130 alaviite 1.
Se fotnot 1 till tabell 130.
See Table 130 footnote 1.

Lähde: SVT. TK: Suomen tilastollinen vuosikirja 1994; SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. SC: Statistisk årsbok för Finland 1994; FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

129. Yleisellä asumistuella tuettu asuminen 1998–2008
Allmänt bostadsbidrag efter boendeförhållanden 1998–2008
General housing allowance: Selected data, 1998–2008

31.12. Year-end	Kaikki asumistukiasunnot Samtliga bostads- bidragsbostäder <i>All subsidized homes</i>	Vuokra-asunto Hyresbostad <i>Rental home</i>	Omistusasunto – Ägarbostad – Owner-occupied home			Kaikki asutokunnat Suomessa Alla bostadshushåll i Finland <i>All household-dwelling units in Finland</i>
			Kaikki Samtliga <i>All</i>	Osakeasunto Aktiebostad <i>Cooperative</i>	Omakotitalo Egnahemshus <i>One-family</i>	
	a	b	c	d	e	f
Asunnon koko, m²¹⁾ – Bostadens storlek, m²¹⁾ – Size of home in sqm¹⁾						
1998	57,1	55,1	88,9	60,1	110,3	77,7
1999	56,6	54,7	85,7	58,1	108,6	78,0
2000	57,9	56,1	83,4	57,3	107,6	78,3
2001	57,8	56,1	82,4	56,8	107,7	78,5
2002	57,5	56,0	80,3	56,1	108,5	78,7
2003	57,0	55,7	77,7	55,0	107,9	79,0
2004	56,4	55,3	75,2	54,1	107,7	79,3
2005	56,1	55,1	73,2	53,8	107,9	79,7
2006	56,1	55,0	73,2	54,0	109,4	80,1
2007	56,3	55,2	73,6	54,7	110,4	80,5
2008	56,1	54,9	74,7	56,1	110,2	80,8
m²¹⁾ henkilöä kohti – m²¹⁾ per person – Sqm¹⁾/resident						
1998	26,5	26,9	22,7	28,9	20,8	34,5
1999	26,9	27,3	23,4	30,2	21,3	34,9
2000	26,9	27,2	24,1	31,1	21,7	35,3
2001	27,1	27,3	24,7	31,5	22,2	35,8
2002	27,3	27,5	25,0	31,9	22,1	36,3
2003	27,5	27,7	25,6	32,8	22,3	36,7
2004	27,8	27,9	26,6	33,8	22,8	37,1
2005	28,0	28,0	27,2	33,5	23,3	37,6
2006	28,2	28,2	27,8	33,6	23,9	38,0
2007	28,3	28,3	28,1	33,4	24,4	38,3
2008	28,3	28,3	28,2	32,9	24,8	38,6

¹⁾ Todellinen pinta-ala.
 Faktisk yta.
Effective size.

Lähde – Källa:

a–e
f

SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.
 Tilastokeskus – Statistikcentralen.

130. Yleistä asumistukea saavien ruokakuntien rakenne 1995–2008**Hushåll med allmänt bostadsbidrag, struktur 1995–2008***Households receiving general housing allowance, 1995–2008: Analysis by household composition*

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance					
	Kaikki Samtliga All	Yksin asuvat ¹⁾ Ensamboende ¹⁾ Single recipients ¹⁾	Lapsettomat parit ¹⁾ Barnlösa par ¹⁾ Couples without children ¹⁾	Lapsiperheet Barnfamiljer Families with children	Muut ²⁾ Övriga ²⁾ Other ²⁾	
				Kaikki Samtliga All	Yksinhuoltajat Ensamförsörjare Single-parent households	
Lukumäärä – Antal – Number						
1995	213 816	75 974	24 649	105 591	55 838	7 602
1996	191 884	74 404	21 481	89 410	50 608	6 589
1997	184 614	74 750	20 696	83 430	49 505	5 738
1998	205 591	92 930	24 506	82 140	50 493	6 015
1999	206 998	95 463	25 078	80 097	51 325	6 360
2000	170 352	79 933	7 800	75 743	50 184	6 876
2001	158 464	77 556	5 554	69 842	45 802	5 512
2002	159 617	79 083	5 588	69 011	45 693	5 935
2003	158 935	80 425	5 375	66 830	44 769	6 305
2004	159 298	82 978	5 225	64 943	44 382	6 152
2005	154 814	81 427	5 047	62 528	43 330	5 812
2006	150 169	79 883	5 001	59 617	41 700	5 668
2007	142 235	75 839	4 528	56 653	40 081	5 215
2008	139 386	75 010	4 378	54 806	38 866	5 192
2008						
Kaikki – Samtliga – All	139 386	75 010	4 378	54 806	38 866	5 192
Vuokra-asunnossa asuvat – I hyres- bostad – <i>Rental home</i>	130 695	70 478	4 151	51 009	36 520	5 057
Omistusasunnossa asuvat – I ägar bostad – <i>Owner-occupied home</i>	8 691	4 532	227	3 797	2 346	135
	%					
Kaikki – Samtliga – All	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vuokra-asunnossa asuvat – I hyres- bostad – <i>Rental home</i>	93,8	94,0	94,8	93,1	94,0	97,4
Omistusasunnossa asuvat – I ägar bostad – <i>Owner-occupied home</i>	6,2	6,0	5,2	6,9	6,0	2,6

¹⁾ Vuodesta 2000 lukien yhä suurempi osa yksin asuvista opiskelijoista ja lapsettomista opiskelijapareista kuuluu opintotuen asumisliisän piiriin. Samasta ajankohdasta lukien yleistä asumistukea saava on tilastoitu yksin asuvaksi, jos lapsettomasta avio-/avoparista toinen saa yleistä asumistukea ja toinen opintotuen asumisliisää.

Sedan år 2000 omfattas en allt större andel ensamboende studerande och studerande barnlösa par av studiestödssystemet med dess bostadstillägg. I fall där den ena parten av ett barnlöst gift par/sambopar har allmänt bostadsbidrag och den andra bostadstillägg till studiestöd har mottagaren av allmänt bostadsbidrag statistikförts som ensamboende fr.o.m. samma tidpunkt.

An increasing share of students living alone and student couples without children are since 2000 covered by the students' housing supplement scheme. Also effective from 2000, recipients of general housing allowance are for statistical purposes considered to be living alone if they are married or cohabiting, do not have children, and their spouse receives students' housing supplement.

²⁾ Mm. yhteisöruokakunnat.

Bl.a. bostadshushåll.

Includes household-home units.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

8.3 Eläkkeensaajan asumistuki

Oikeus eläkkeensaajan asumistukeen

Eläkkeensaajan asumistuen tarkoitus on korvata pienituloisille eläkkeensaajille asumisesta aiheutuvia menoja. Asumistukeen ovat oikeutettuja 65 vuotta täyttäneet Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asumistukea voivat hakea myös 16–64-vuotiaat eläkkeensaajat, jos heille maksetaan jotain seuraavista eläke-etuuksista:

- Kelan tai työeläkelaitoksen maksamaa työkyvyttömyyseläkettä, työttömyyseläkettä tai leskeneläkettä,
- sotilastapaturma-, sotilasvamma-, tapaturmavakuutus-, tai liikennevakuutuslain perusteella maksettavaa, täyteen työkyvyttömyyteen perustuvaa eläkettä tai leskeneläkettä (SOLITA -eläkkeet),
- vastaavaa tukea ulkomailta,
- maahanmuuttajan erityistukea tai
- pitkäaikaistyöttömien eläketukea (1.1.2010 asti).

Eläkkeensaajan asumistukea ei makseta henkilölle, joka on osatyökyvyttömyys- tai osa-aikaeläkkeellä taikka saa alle 65-vuotiaana varhennettua tai työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä.

Yleistä asumistukea ja eläkkeensaajan asumistukea ei makseta samanaikaisesti. Jos eläkkeensaajan asumistukeen oikeutetun henkilön kanssa samassa taloudessa asuu alle 18-vuotiaita lapsia tai muita henkilöitä kuin puoliso, hän voi valita hakeeko yleistä asumistukea vai eläkkeensaajan asumistukea.

Tuen määrä

Tuen suuruuteen vaikuttavat *asumismenot*, *perhesuhteet* sekä henkilön omat ja puolison *tulot* ja *omaisuus*.

Asumismenot. Eläkkeensaajan asumistukena maksetaan 85 % omavastuun ylittävistä kohtuullisista asumismenoista. *Omavastuu* muodostuu *perus-* ja *lisäomavastuusta*. Perusomavastuu on kaikilla asumistuensaajilla samansuuruinen (45,18 euroa/kk vuonna 2008). Perusomavastuun lisäksi henkilölle voi tulla *lisäomavastuuta*, joka on 40 % siitä tulojen osasta, joka ylittää *lisäomavastuulle* säädetyn tulorajan.

Asumismenot otetaan huomioon vain valtioneuvoston vuosittain vahvistamaan enimmäismäärään asti. Enim-

8.3 Bostadsbidrag för pensionstagare

Rätt till bostadsbidrag för pensionsstagare

Bostadsbidraget för pensionstagare är avsett att kompensera pensionstagare med låga inkomster för boendegifter. Bidraget kan beviljas personer som har fyllt 65 år och som är stadigvarande bosatta i Finland. Bidrag kan också sökas av pensionstagare i åldern 16–64 år som har någon av följande pensionsförmåner:

- sjukpension/invalidpension, arbetslöshetspension eller efterlevandepension från FPA eller en arbetspensionsanstalt
- på full arbetsoförmåga baserad pension eller efterlevandepension enligt militärolycksfallslagen, militärskadelagen, lagen om olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkringslagen (s.k. SOLITA-pensioner)
- motsvarande utländsk förmån
- särskilt stöd till invandrare eller
- pensionsstöd till långtidsarbetslösa (fram till 1.1.2010).

Bostadsbidrag för pensionstagare utges inte till den som har delinvalidpension eller deltidspension eller den som är under 65 år och har förtida ålderspension eller ålderspension enligt arbetspensionslagarna.

Allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare betalas inte samtidigt. Om det i samma hushåll som den bidragsberättigade bor barn under 18 år eller andra personer än maken kan den bidragsberättigade välja mellan allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare.

Bidragets storlek

På bidragets belopp inverkar *boendegifterna*, *familjeförhållandena*, personens egna och makens *inkomster* och *förmögenheten*.

Boendegifter. I bostadsbidrag för pensionstagare betalas 85 % av de skäliga boendegifter som överstiger självrisk. *Självrisk* består av en *bassjälvrisk* och en *tilläggssjälvrisk*. Bassjälvrisk är lika stor för alla (45,18 euro/mån. år 2008). Förutom bassjälvriskdelen kan personen ha en tilläggssjälvriskdel som är 40 % av den inkomst som överstiger den inkomstgräns som fastställts för tilläggssjälvrisk.

Boendegifterna beaktas bara upp till det maximibelopp som statsrådet fastställer årligen. Maximibeloppen

mäismäärät on porrastettu kolmeen eri ryhmään asunon sijaintikunnasta riippuen. Enimmäismäärä on korkeampi, jos perheeseen kuuluu alle 18-vuotiaita lapsia.

Asumismenoiksi luetaan asunnon vuokra tai vastike, omistusasuntojen lainojen korot sekä tontin vuokra. Jos lämmitys- ja vesikustannukset eivät sisälly asunnon vastikkeeseen, ne huomioidaan valtioneuvoston vuosittain vahvistamien asumismenojen mukaan.

Tulojen ja omaisuuden vaikutus. Eläkkeensaajan asumistukea maksettaessa huomioidaan lähes kaikki henkilöt omat ja puolison säännölliset ja jatkuvat tulot kuten työeläkkeet, työtulot, työttömyyspäivärahat ja pääomatulot. Vuosituloksi luetaan myös osa (8 %) säädetyn määrän ylittävästä omaisuudesta. Omaa asuntoa ei lueta omaisuudeksi.

är indelade i tre kategorier alltefter den kommun där bostaden är belägen. Maximibeloppet är högre om det i familjen finns barn under 18 år.

Som boendeutgifter räknas hyra eller vederlag och i fråga om egen bostad bostadslåneräntor och tomthyra. Kostnader för värme och vatten som inte ingår i bostadsvederlaget beaktas enligt de boendeutgifter som årligen fastställs av statsrådet.

Inkomster och förmögenhet. Vid bostadsbidrag för pensionstagare beaktas så gott som alla regelbundna och fortgående inkomster som pensionstagaren och dennes make har, såsom arbetspensioner, arbetsinkomster, arbetslöshetsdagpenningar och kapitalinkomster. Som årsinkomst räknas även en del (8 %) av förmögenhet utöver föreskrivet belopp. Egen bostad räknas inte som förmögenhet.

131. Maksetut eläkkeensaajan asumistuet, keskimääräinen tuki ja asumismenot¹⁾ 1995–2008
Utbetalda bostadsbidrag för pensionstagare, genomsnittligt bidragsbelopp och boendeutgifter¹⁾ 1995–2008

Housing allowance for pensioners: Expenditure, average allowance and housing costs¹⁾, 1995–2008

Vuosi År Year	Maksetut asumistuet, milj. € Utbetalda bostadsbidrag, milj. € Total expenditure, € million	Asumistuki, €/kk Bostadsbidrag, €/mån. Housing allowance, €/month		Asumismenot, €/kk Boendeutgifter, €/mån. Housing costs, €/month		Asumismenot ruokakunnan tuloista,% Boendeutgifter i % av hushållets inkomster Housing costs as a % of household income		Asumistuen osuus asumismenoista, % Bidragets andel av boendeutgifterna, % Housing allowance as a % of housing costs
		Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penningvärde 2008 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penningvärde 2008 prices	Ilman tukea Utan bidrag Without allowance	Tuen jälkeen med bidrag With allowance	
Joulukuu – December – December								
1995	179,7	94,2	117,9	202,0	252,7	..	..	46,6
1996	187,0	98,0	121,6	210,7	261,5	36,7	19,7	46,5
1997	195,3	102,1	124,3	219,5	267,3	34,9	18,7	46,5
1998	207,0	106,8	129,1	229,2	276,9	34,0	18,1	46,6
1999	219,3	111,7	132,2	239,0	283,0	34,7	18,5	46,7
2000	229,7	116,2	132,9	248,6	284,4	35,4	18,9	46,7
2001	246,0	122,7	138,1	262,8	295,9	36,1	19,3	46,7
2002	258,5	127,8	141,5	275,9	305,4	36,5	19,6	46,3
2003	269,6	133,0	146,4	288,2	317,3	37,1	20,0	46,1
2004	283,4	138,2	151,5	298,9	327,6	37,8	20,3	46,3
2005	299,6	143,8	156,0	310,3	336,7	38,6	20,7	46,4
2006	316,9	149,5	158,6	321,7	341,3	39,3	21,1	46,5
2007	333,9	156,4	161,8	335,4	347,1	40,1	21,4	46,6
2008	349,3	162,2	162,2	354,2	354,2	40,3	21,9	45,8
2008								
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rental home	314,3	173,3	173,3	372,6	372,6	42,1	22,5	46,5
Omistusasunto – Ägarbostad – Owner-occupied home	18,1	76,8	76,8	211,6	211,6	25,6	16,3	36,3

¹⁾ Todelliset asumismenot.
Faktiska boendeutgifter.
Actual housing costs.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

132. Eläkkeensaajan asumistuki: Tuen saajat asunnon hallintasuhteen ja koon mukaan 1995–2008

Bostadsbidrag för pensionstagare: Mottagare efter bostadstyp och bostadsyta 1995–2008

Housing allowance for pensioners: Recipients by type and size of home, 1995–2008

31.12. Year-end	Asumistukea saaneet henkilöt – Personer med bostadsbidrag – Persons receiving housing allowance								Asunnon koko, m ² ²⁾ Bostadens storlek, m ² ²⁾ Size of home in sqm ²⁾
	Kaikki Samtliga All	Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rental home				Omistusasunto – Ägarbostad – Owner-occupied home			
		Kaikki Samtliga All	Tavan- omainen Normal Ordinary	Palveluasunto ¹⁾ Servicebostad ¹⁾ Assisted living ¹⁾	Asuntola/yö­maja Internat/ natthärbärgen Dormitory/night shelter	Kaikki Samtliga All	Osakeasunto Aktiebostad Cooperative	Omakotitalo Egnahemshus One-family	
1995	157 339	118 950	110 176	..	..	38 389	20 928	17 461	46,8
1996	156 380	120 383	111 644	4 171	4 568	35 997	19 484	16 513	47,0
1997	158 576	124 325	114 845	4 578	4 902	34 251	18 384	15 867	47,0
1998	160 551	127 340	117 149	4 967	5 224	33 211	17 750	15 461	47,1
1999	162 010	130 365	119 291	5 503	5 571	31 645	16 971	14 674	47,0
2000	163 228	132 799	121 012	5 957	5 830	30 429	16 362	14 067	46,9
2001	165 222	135 801	123 468	6 428	5 905	29 421	16 043	13 378	47,0
2002	165 959	138 278	125 423	6 943	5 912	27 681	15 257	12 424	46,9
2003	166 367	140 602	127 263	7 372	5 967	25 765	14 532	11 233	45,8
2004	168 566	144 009	130 049	7 800	6 160	24 557	14 039	10 518	46,6
2005	171 652	148 030	133 636	8 261	6 133	23 622	13 837	9 785	46,2
2006	174 210	151 332	136 336	8 861	6 135	22 878	13 788	9 090	46,3
2007	173 518	152 487	133 575	13 695	5 217	21 031	13 477	7 554	46,6
2008	175 449	155 337	133 581	17 483	4 273	20 112	13 463	6 649	49,2 ³⁾

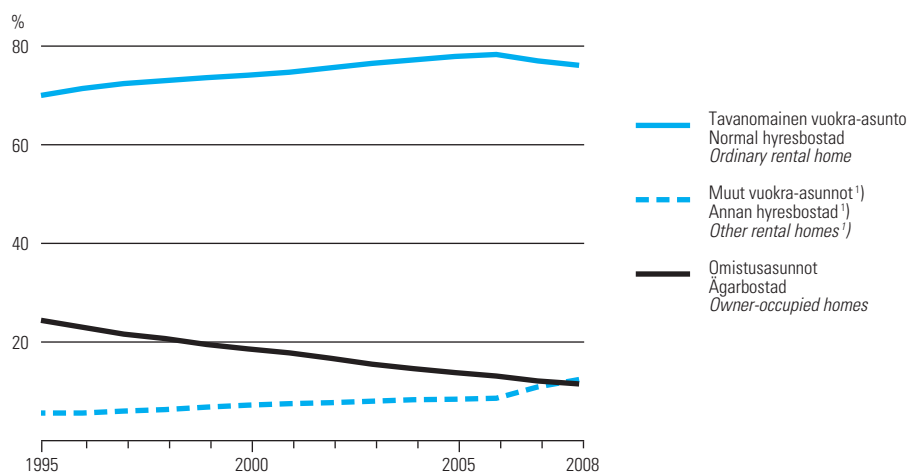
¹⁾ Sisältää palvelutalot, asumispalveluyksiköt, lähiomaisen luona asuvat.
Inkluderar servicehus, boendeserviceenheter, personer bosatta hos anhöriga.
Includes assisted living facilities, supported housing units and persons living with a close relative.

²⁾ Asunnon pinta-alatietoa ei rekisteröidä kaikille (esim. täysihoitolat, yömajat).
Bostadsytan registreras inte för alla (t.ex. helinackordering, natthärbärgen).
Size of home is not registered for certain types of residence (e.g., boarding houses, night shelters).

³⁾ Tilastointitavan muutos 1.1.2008.
Förändring i statistikförfaringssättet 1.1.2008.
The underlying statistical principles were modified on 1 January 2008.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 57. Eläkkeensaajan asumistukea saaneiden asunnon hallintamuoto 1995–2008, %
Figur 57. Bostadsbidrag för pensionstagare: Besittningsform för bostaden 1995–2008, %
Chart 57. Recipients of pensioners' housing allowance by tenure status, 1995–2008, %

¹⁾ Sisältää palvelutalot, asumispalveluyksiköt, lähiomaisen luona asuvat, asuntolat ja yömajat.
Inkluderar servicehus, boendeserviceenheter, personer bosatta hos anhöriga, internat och natthärbärgen.
Includes assisted living facilities, supported housing units, persons living with a close relative, dormitories and night shelters.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

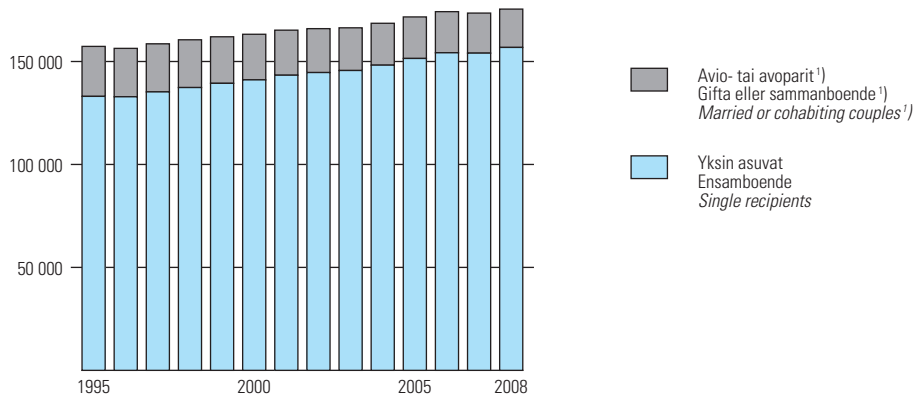
Kuvio 58. Eläkkeensaajan asumistukea saaneiden perherakenne 1995–2008**Figur 58. Familjestruktur hos mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare 1995–2008***Chart 58. Recipients of pensioners' housing allowance by family structure, 1995–2008*

Lukumäärä

Antal

Number

200 000

¹⁾ Rekisteröity parisuhde rinnastetaan avioliittoon.

Registrerat partnerskap jämföras med äktenskap.

Registered partnership is equated with marriage.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.

8.4 Asumistuet alueittain

Aluutilastot yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta esitetään maakunnittain. Tilastointiperuste on asunnon sijaintikunta.

8.4 Bostadsbidragen regionvis

Regionstatistiken över det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare presenteras landskapsvis. Statistikföringen grundar sig på den kommun där bostaden är belägen.

Kuvio 59. Työttömänä tuen saaja tai saajan puoliso, % kaikista yleistä asumistukea saaneista ruokakunnista maakunnittain 31.12.2008

Figur 59. Arbetslös bidragstagare eller bidragstagarmake, % av samtliga hushåll med allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2008

Chart 59. Recipients of general housing allowance: % of households where either the recipient or the spouse was unemployed at year-end 2008, by region

Huom. Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Anm. Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.

133. Yleinen asumistuki maakunnittain 31.12.2008
Allmänt bostadsbidrag landskapsvis 31.12.2008
General housing allowance, by region, at year-end 2008

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Asumistukea saaneet ruokakunnat Mottagarhushåll Households receiving housing allowance			Vuoden aikana maksetut asumistuet, milj. € Under året betalda bostadsbidrag, milj. € Annual expenditure, € million	Asumistuki, €/kk ²⁾ Bostadsbidrag, €/mån. ²⁾ Housing allowance, €/month ²⁾	Asunnon koko, m ² Bostadsyta, m ² Size of home in sqm		Maan kaikki asunto-kunnat ³⁾ , % Samtliga bostadshushåll ³⁾ i landet, % All household-dwelling units ³⁾ in Finland	
	Lukumäärä Antal Number	Vuokra-asunnossa asuvat, % I hyresbostad, % Rental home, %	Yksinhuoltajat, % Ensamförsörjare, % Single parents, %			Asumistukea saaneet Mottagare Recipients	Kaikki asutuskunnat Samtliga bostadshushåll All household-dwelling units		
									%
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Koko maa – Hela landet	139 386	100,0	93,8	27,9	428,33	245,4	56,1	80,8	100,0
– Whole country	39 040	28,0	94,8	32,4	146,70	288,1	57,9	74,3	26,5
Uusimaa – Nyland	1 470	1,1	93,1	35,7	4,59	242,0	59,5	91,7	1,6
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	11 092	8,0	93,0	27,9	35,82	239,2	55,3	82,1	8,9
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	5 115	3,7	93,5	29,9	14,73	216,7	56,4	87,3	4,3
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	3 641	2,6	93,1	30,3	11,08	233,9	56,7	83,3	3,3
Pirkanmaa – Birkaland ...	13 349	9,6	93,5	26,1	41,87	236,6	54,5	79,3	9,2
Päijät-Häme – Päijänne Tavastland	5 903	4,2	93,7	27,5	17,97	233,5	54,7	79,2	3,9
Kymenlaakso – Kymmendalen	4 966	3,6	93,6	25,7	13,71	212,7	53,4	80,7	3,6
Etelä-Karjala – Södra Karelen	3 934	2,8	94,9	24,8	11,78	227,5	53,3	79,9	2,6
Etelä-Savo – Södra Savolax	3 547	2,5	94,2	23,9	10,07	213,4	54,6	82,3	3,1
Pohjois-Savo – Norra Savolax	7 100	5,1	93,6	24,7	20,80	220,5	54,2	79,8	4,7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	5 862	4,2	93,4	21,6	16,71	218,5	54,5	80,1	3,2
Keski-Suomi – Mellersta Finland	8 468	6,1	94,4	23,7	25,42	228,1	52,9	80,1	5,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	3 139	2,3	91,8	29,4	9,24	221,6	60,2	92,2	3,4
Pohjanmaa – Österbotten	2 686	1,9	93,9	27,5	9,16	249,1	59,8	89,7	3,1
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	1 226	0,9	91,8	26,8	3,53	218,0	59,0	93,9	1,2
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	10 814	7,8	92,0	24,3	33,05	232,6	57,8	85,7	6,7
Kainuu – Kajanaland	2 458	1,8	93,7	25,9	7,21	222,2	55,2	82,4	1,6
Lappi – Lappland	5 320	3,8	93,3	25,7	16,48	226,5	56,2	83,3	3,4
Ahvenanmaa – Åland	256	0,2	94,9	43,4	0,82	251,6	62,3	94,8	0,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Joulukuu.
December.
December.

³⁾ Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti kirjoilla olevat henkilöt.
Ett bostadshushåll består av alla dem som är registrerade som varaktigt boende i samma bostad.
A household-dwelling unit comprises all persons domiciled in a single home.

Lähde – Källa:

a–g SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.kela.fi/tilastot – FOS. FPA: Allmänt bostadsbidrag www.fpa.fi/statistik.
h, i Tilastokeskus – Statistikcentralen.

134. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 31.12.2008

Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare enligt landskap 31.12.2008

Recipients of pensioners' housing allowance, by region, at year-end 2008

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ <i>Region</i>	Asumistukea saaneet henkilöt Personer med bostadsbidrag <i>Persons receiving housing allowance</i>		Vuoden aikana maksetut asumistuet, milj. € Under året betalda bostadsbidrag, milj. € <i>Annual expenditure, € million</i>	Asumistuki, €/kk ²⁾ Bostadsbidrag, €/mån. ²⁾ <i>Housing allowance, €/month²⁾</i>	Asunnon koko, m ² Bostadsyta, m ² <i>Size of home in sqm</i>		Maan kaikki asunto-kunnat ³⁾ , % Samtliga bostadshushåll ³⁾ i landet, % <i>All household-dwelling units³⁾ in Finland</i>	
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	Vuokra-asunnossa asuvat, % I hyresbostad, % <i>Rental home, %</i>			Asumis-tukea saaneet Mottagare <i>Recipients</i>	Kaikki asunto-kunnat Samtliga bostadshushåll <i>All household-dwelling units</i>		
	a	b	c	d	e	f	g	h
Koko maa – Hela landet –								
<i>Whole country</i>	175 449	100,0	88,5	349,3	162,2	49,2	80,8	100,0
Uusimaa – Nyland	36 075	20,6	92,9	83,9	189,7	47,7	74,3	26,5
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	2 445	1,4	89,8	5,0	165,6	50,5	91,7	1,6
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	14 398	8,2	86,0	28,5	159,7	49,9	82,1	8,9
Satakunta	8 254	4,7	87,4	15,7	155,1	50,0	87,3	4,3
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	5 631	3,2	87,8	11,4	165,0	48,4	83,3	3,3
Pirkanmaa – Birkaland	14 561	8,3	87,7	29,0	161,4	49,3	79,3	9,2
Päijät-Häme – Päijänne Tavastland	8 264	4,7	88,9	16,3	160,9	48,2	79,2	3,9
Kymenlaakso – Kymmenedalen	6 995	4,0	89,9	13,0	151,6	47,6	80,7	3,6
Etelä-Karjala – Södra Karelen ..	5 255	3,0	89,7	10,2	158,9	48,1	79,9	2,6
Etelä-Savo – Södra Savolax	7 157	4,1	89,0	13,0	148,5	47,9	82,3	3,1
Pohjois-Savo – Norra Savolax ..	11 288	6,4	84,9	20,1	145,8	48,6	79,8	4,7
Pohjois-Karjala – Norra Karelen ..	7 473	4,3	84,5	13,6	147,8	49,7	80,1	3,2
Keski-Suomi – Mellersta Finland ..	9 659	5,5	88,1	18,3	154,5	48,4	80,1	5,1
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	6 982	4,0	86,4	12,5	143,9	53,0	92,2	3,4
Pohjanmaa – Österbotten	4 781	2,7	88,5	8,8	148,8	51,5	89,7	3,1
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	2 476	1,4	86,6	4,4	146,7	53,5	93,9	1,2
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	12 343	7,0	86,9	24,1	160,7	51,4	85,7	6,7
Kainuu – Kajanaland	3 869	2,2	86,7	7,0	147,0	48,6	82,4	1,6
Lappi – Lappland	7 124	4,1	88,1	13,7	157,8	52,1	83,3	3,4
Ahvenanmaa – Åland	417	0,2	94,0	0,8	150,4	49,1	94,8	0,5

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Joulukuu.
December.
December.

³⁾ Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti kirjoilla olevat henkilöt.
Ett bostadshushåll består av alla dem som är registrerade som varaktigt boende i samma bostad.
A household-dwelling unit comprises all persons domiciled in a single home.

Lähde – Källa:

a–f SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.kela.fi/tilastot. – FQS. FPA: Bostadsbidrag för pensionstagare www.fpa.fi/statistik.
g, h Tilastokeskus – Statistikcentralen.

9 | Kelan opintoetuudet FPA:s studieförmåner

2008

- Opintotuki
Studiestöd
Opintoraha
Studiepenning
Asumislisä
Bostadstillägg
Opintolainan valtiontakaus
Statsgaranti för studielån
Korkoavustus
Räntebidrag
Opintolainavähennys
Studielånsavdrag
Ateriatuki
Måltidsstöd
- Koulumatkatuki
Stöd för skolresor
- Aikuiskoulutustuen lainatakaus
Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

9.1 Opintotuki

Opintotukijärjestelmän tarkoitus on turvata opiskeluaikainen toimeentulo. Opintotuesta säädetään opintotukilaissa ja siihen liittyvissä muissa säädöksissä. Opintotuen toimeenpano kuuluu Kelan tehtäviin.

Opintotuen kehitystä selostetaan liitteessä 7.

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan opintoetuustilasto (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Perusedellytykset

Opintotukea voidaan myöntää kotimaassa opiskelevalle Suomen kansalaiselle. Muun maan kansalainen voi saada opintotukea, jos oleskelu Suomessa on vakinaista ja oleskelun peruste muu kuin opiskelu.

Ulkomailla opiskelun tukeminen edellyttää, että opinnot vastaavat niitä, joihin Suomessakin saa tukea tai että ne sisältyvät Suomessa suoritettavaan tutkintoon. Opintotuki voidaan myöntää kokonaan ulkomailla suoritettavaan tutkintoon ainoastaan Suomen, EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaiselle ja hänen perheenjäsenelleen edellyttäen, että henkilön vakinaisen kotikunta on ollut Suomessa vähintään 2 vuoden ajan opintojen alkamista edeltäneen 5 vuoden aikana ja että oleskelua ulkomailla voidaan pitää tilapäisenä. Muun kuin Suomen kansalaisen on lisäksi täytettävä tiettyjä lisäehtoja saadakseen tukea ulkomailla suoritettavaan tutkintoon.

Oikeus opintotukeen

Opintotukea voi saada oppilaitokseen hyväksytty, päätoimisesti opiskeleva henkilö, joka edistyy opinnoissaan ja on taloudellisen tuen tarpeessa.

Opintotukea myönnetään oppivelvollisuuden (peruskoulun) jälkeisiin opintoihin. Seuraavat opinnot oikeuttavat tukeen:

- lukion oppimäärän suorittaminen (ei aikuislukiossa)
- ammatillinen peruskoulutus ja lisäkoulutus. Kansanopistossa tuki voidaan myöntää myös muuhun päätoimiseen opiskeluun.
- korkeakoulututkinnon, tieteellisen jatkotutkinnon tai ammatillisen täydennyskoulutusohjelman suorittaminen korkeakoulussa (tietyin edellytyksin myös yksittäisen opintokokonaisuuden suorittaminen).

9.1 Studiestöd

Syftet med studiestödet är att trygga försörjningen under studietiden. Om studiestöd stadgas i lagen om studiestöd och tillhörande författningar. FPA har hand om skötseln av studiestödet.

Studiestödets utveckling beskrivs i bilaga 7.

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik I Studieförmåner (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Allmänna förutsättningar

Studiestöd kan beviljas finska medborgare som studerar i Finland. Andra än finska medborgare kan få studiestöd om de vistas permanent i Finland och grunden för vistelsen är en annan än studier.

Stöd för studier utomlands förutsätter att dessa motsvarar studier som stöds även i Finland eller att de ingår i en examen som avläggs i Finland. För en examen som i sin helhet avläggs utomlands kan studiestöd beviljas enbart den som är finsk medborgare, medborgare i ett EU/EES-land eller schweizisk medborgare och dennes familjemedlemmar, om personen i fråga har haft en permanent hemort i Finland i minst 2 år under de 5 åren närmast före studierna och utlandsvistelsen kan anses tillfällig. Andra än finska medborgare ska även uppfylla vissa tilläggsvillkor för att få stöd för examen som avläggs utomlands.

Rätt till studiestöd

Studiestöd kan beviljas den som godkänts för studier vid en läroinrättning, studerar på heltid, har framgång i studierna och är i behov av ekonomiskt stöd.

Studiestöd beviljas för studier som bedrivs efter fullgjord läroplikt (grundskola). Följande studier berättigar till stöd:

- avläggande av gymnasiets lärokurs (ej vuxengymnasium)
- yrkesinriktad grundutbildning och tilläggsutbildning. För studier vid folkhögskola kan studiestöd beviljas även för andra heltidsstudier.
- avläggande av examen, vetenskaplig påbyggnads-examen eller yrkesinriktat fortbildningsprogram vid högskola (på vissa villkor även enskilda studiehelheter).

Eräät etuudet voivat estää opintotuen saannin. Tukea ei myönnetä, jos opiskelija saa esimerkiksi eläkettä (pl. perhe-eläke), kuntoutusrahaa, työttömyysturvaa, koulutuspäivärahaa, vuorottelukorvausta, aikuiskoulutustukea (ei kuitenkaan estä opintolainan valtiontakaus-ta) tai suorittaa oppisopimuskoulutusta taikka varusmies- tai siviilipalvelusta. Myös vastaavat etuudet ulkomailta saatuna estävät opintotuen saannin. Tukea ei myöskään myönnetä, jos opiskelija jo saa opintotukea toisesta maasta.

Opintotuen kesto

Korkeakouluopintoihin voi saada opintotukea enintään 70 kuukautta. Yhden korkeakoulututkinnon enimmäistukiaika on tutkinnon laajuuden mukainen tavoiteaika lukuvuosina lisätynä 10 kuukaudella, kun kyse on 1.8.2005 tai sen jälkeen läsnä olevana aloittaneista opiskelijoista yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, joiden opinnot mitoitetaan opintopisteinä. Tutkinnon tavoiteaika saadaan jakamalla tutkinnon opintopisteiden mukainen laajuus 60 pisteellä, joka vastaa lukuvuoden opintojen keskimääräistä työpanosta. Ennen 1.8.2005 opintonsa aloittanut korkeakouluopiskelija voi saada opintotukea yhden ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamiseen yleensä 55 kuukautta. Eräiden erityisen laajaa työmäärää edellyttävien ylempien korkeakoulututkin-tojen enimmäistukiaika on kuitenkin pitempi kuin 55 kuukautta. Ammattikorkeakoulututkinnon enimmäistukiaika ennen 1.8.2005 opintonsa aloittaneilla on 55, 50 tai 45 kuukautta tutkinnon laajuudesta riippuen.

Ammatillisessa koulutuksessa tukea myönnetään opintojen laajuutta vastaavaksi ajaksi ja lukio-opintoihin kolmeksi vuodeksi. Jos päätoimiset opinnot edelleen jatkuvat määräajan jälkeen, opiskelijalle voidaan eri hakemuksesta myöntää opintotukea lisääjälle.

Korkeakouluopiskelijalle opintotuki myönnetään yleensä yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuoden aikana. Lukiokoulutuksessa tuki voidaan myöntää enintään yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuodessa. Muissa opinnoissa opintotuki myönnetään yleensä täysien opiskelukuukausien mukaan opintojen alkamispäivästä. Viimeisen täyden opiskelukuukauden jälkeinen vajaa kuukausi voi tietyissä tilanteissa oikeuttaa vielä yhteen tukikuukauteen. Tuki voidaan myöntää myös kesäkuukausien ajaksi (pl. lukiolaiset) edellyttäen, että opiskelu on päätoimista.

Opintotukietuudet

Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainan valtiontakauksesta. Pienituloiselle voidaan myöntää korkoavustusta opintolainojen korkojen maksuun. Ateriatuella tuetaan korkeakouluopiskelijoi-

En del förmåner kan hindra beviljande av studiestöd. Studiestöd beviljas inte den som har t.ex. pension (utom familjepension), rehabiliteringspenning, arbetslöshetsförmåner, utbildningsdagpenning, altemneringssättning, vuxenutbildningsstöd (statsgaranti för studielån kan beviljas), eller den som deltar i läroavtalsutbildning eller fullgör militär- eller civiltjänst. Också motsvarande förmåner från utlandet utgör hinder för studiestöd. Studiestöd beviljas inte heller den som redan har studiestöd från ett annat land.

Utbetalningstid

Studerande vid en högskola kan få studiestöd för högst 70 månader. Maximitiden för en högskoleexamen är den målsatta tiden för examen räknat i läsår plus 10 månader. Regeln gäller närvaroaanmälda studerande som börjat studera vid ett universitet eller en yrkeshögskola 1.8.2005 eller senare och vilkas studier mäts i studiepoäng. Den målsatta tiden för examen får man genom att dividera de studiepoäng som examen omfattar med 60 poäng, vilket motsvarar arbetsinsatsen i medeltal för studierna under ett läsår. Högskolestuderande som inlett sina studier före 1.8.2005 kan i regel få studiestöd för 55 månader för att avlägga en högre högskoleexamen. Den maximala stödtiden för vissa högre högskoleexamina som förutsätter en speciellt omfattande arbetsinsats är dock längre än 55 månader. För yrkeshögskoleexamen är maximitiden för den som inlett sina studier före 1.8.2005 55, 50 eller 45 månader beroende på examens omfattning.

För yrkesutbildning beviljas studiestöd för en tid som motsvarar studiernas omfattning och vid gymnasiestudier för tre år. Om studierna alltså bedrivs på heltid efter den utsatta tiden, kan den studerande på ansökan beviljas studiestöd för tilläggstid.

Högskolestuderande beviljas i regel studiestöd för nio månader per läsår. För gymnasieutbildning kan studiestöd beviljas för högst nio månader per läsår. I fråga om andra studier beviljas studiestöd i regel för hela studiemånader från den dag då studierna påbörjades. I vissa fall kan en ofullständig månad efter den sista hela studiemånaden berättiga till ytterligare en stödmånad. Andra än gymnasister kan få studiestöd även för sommarmånaderna, förutsatt att studierna bedrivs på heltid.

Studiestödsförmåner

Studiestödet består av studiepenning, bostadstillägg och statsgaranti för studielån. Låginkomsttagare kan beviljas räntebidrag för betalning av räntor på studielån. Måltider för högskolestuderande subventioneras med

den ruokailua. 1.8.2005 tai sen jälkeen korkeakouluopintonsa läsnä olevana aloittaneet voivat saada opintolainavähennyksen verotuksessa.

Opintoraha

Opintorahan suuruus riippuu opiskelijan iästä, asumis- ja perhesuhteista, oppilaitoksesta sekä taloudellisesta tilanteesta. Lapsilisään oikeutetulle opiskelijalle opintorahaa ei myönnetä.

Täyden opintorahan määrät olivat lukuvuonna 2008–2009:

	Toinen aste €/kk	Korkea- koulu
Vanhempansa luona asuva		
alle 20-vuotias	38,00	55,00
20 v täyttänyt	80,00	122,00
Itsenäisesti asuva		
alle 18-vuotias	100,00	145,00
18 v täyttänyt	246,00	298,00
Avioliitossa oleva tai elatus- velvollinen	246,00	298,00

Jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassa tai tämän omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, opintoraha maksetaan samansuuruisena kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle.

Opintorahaan vaikuttavat opiskelijan omat tulot ja eräis- sä tapauksissa hänen vanhempiensa tulot.

Opiskelijan *omat* tulot otetaan tarveharkinnassa huomioon koko kalenterivuodelta. Opiskelijalla saa opintotukietuuksien lisäksi kalenterivuodessa olla muita veronalaisia tuloja ja toimeentuloa turvaavia apurahoja (pl. ulkomaisen opiskelijavaihdon apurahat) tietty määrä (ns. vapaa tulo). Jokaista tukikuukautta kohti sai vuonna 2008 olla tuloja 660 euroa ja tuetonta kuukautta kohti 1 970 euroa. Tukikuukausi on kuukausi, jolta opiskelija on saanut opintorahaa ja/tai asumislisää. Kullekin opiskelijalle lasketaan oma henkilökohtainen vapaa tulo sen perusteella, kuinka monta tuellista ja tuetonta kuukautta opiskelijalla on kalenterivuodessa ollut. Opiskelija voi ansaita ns. vapaan tulonsa milloin vain kalenterivuoden aikana. Tuloja, jotka on saatu ennen opintojen aloittamista tai niiden päättymisen jälkeen, ei oteta huomioon siltä osin kuin vapaa tulo ylittyisi niiden perusteella.

Opiskelijan on itse huolehdittava, että hänen tulonsa eivät ylitä vapaan tulon määrää. Opiskelija voi säädellä vapaata tuloaan seuraavasti:

mältidsstöd. Högskolestuderande som varit närvaroa-nmälda och inlett sina studier 1.8.2005 eller senare är berättigade till studielånsavdrag i beskattningen.

Studiepenning

Studiestödets belopp beror på studerandens ålder, boendeform, familjeförhållanden och ekonomiska situation samt på läroinrättningen. Studerande som har rätt till barnbidrag beviljas inte studiepenning.

Studiepenning till fullt belopp läsåret 2008–2009:

	Andra stadiet €/mån.	Hög- skola
Bor hos sin förälder		
under 20 år	38,00	55,00
från 20 år	80,00	122,00
Bor självständigt		
under 18 år	100,00	145,00
från 18 år	246,00	298,00
Gift eller underhållsskyldig	246,00	298,00

En studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder, eller som föräldern äger och som finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, får i studiepenning det belopp han skulle få om han bodde hos sin förälder.

På studiepenningen inverkar studerandens egna och i vissa fall föräldrarnas inkomster.

Vid behovsprövningen beaktas studerandens *egna* inkomster för hela kalenderåret. Utöver understödsförmånerna får en studerande ha andra skattepliktiga inkomster och stipendier (utom stipendier för internationellt studentutbyte) som tryggar försörjningen upp till ett visst belopp per kalenderår (fribelopp). För varje stödmånad fick inkomsten år 2008 uppgå till 660 euro och för varje månad utan stöd till 1 970 euro. Stödmånad är en månad för vilken studeranden fått studiepenning och/eller bostadstillägg. För varje studerande bestäms ett personligt fribelopp utifrån det antal stödmånader och stödlösa månader som han haft under kalenderåret. En studerande får tjäna in sitt fribelopp när som helst under kalenderåret. Inkomster som förvärfvas innan studierna inleds eller sedan de avslutats beaktas inte till den del fribeloppet skulle överskridas på grund av dem.

En studerande ska själv se till att inkomsterna inte överskrider fribeloppet. Han kan justera sitt fribelopp genom att

- hän ei hae tukea kaikille opiskelukuukausille,
- hän peruu myönnetyn tuen haluamiltan kuukausilta tai
- hän palauttaa oma-aloitteisesti saamansa tuen. Takaisinmaksun on tapahduttava tukivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Opiskelijan oikeus maksettuun tukeen tarkistetaan vuosittain verotuksen valmistumisen jälkeen. Opiskelijan tuloja verrataan opiskelijan henkilökohtaiseen vapaan tulon määrään. Jos tulot ovat sitä suuremmat, opintoraha ja asumislisää peritään takaisin. Takaisinperintä ei palauta korkeakouluopiskelijan tukikuukausia uudelleen käytettäviksi.

Vuodelta 2008 ja sitä myöhemmältä ajalta maksetun opintorahan ja asumislisän *takaisinperintä*:

- Tulojen ylittäessä vapaan tulon Kela perii ylityksen jokaista alkavaa 1 310 euroa kohden takaisin yhden kuukauden opintorahan ja asumislisän. Ylityksen ollessa 220 euroa tai sitä vähemmän perintää ei kuitenkaan tehdä. Perintä tehdään aikajärjestyksessä kalenterivuoden viimeisestä tukikuukaudesta alkaen. Takaisinperittävään määrään lisätään 15 %:n korotus.

Vanhempien tulot vaikuttavat alle 20-vuotiaan toisen asteen opiskelijan opintorahan suuruuteen. Opintoraha pienenee, kun vanhempien yhteenlasketut vuositulot ylittävät 40 800 euroa. Tuloilla tarkoitetaan puhtaita ansio- ja pääomatuloja. Jos vanhemmat ovat pienituloisia, voidaan opintoraha myöntää korotettuna edellyttäen, että opiskelija on perheetön ja alle 18-vuotias tai asuu vanhempansa luona.

Opintoraha on veronalaista tuloa. Siitä peritään 10 %:n ennakonpidätys, jos opintoraha vuonna 2008 oli 170 euroa/kk tai enemmän. Pelkästä opintorahasta ei kuitenkaan jää verotettavaa tuloa verotuksessa tehtävän opintorahavähennyksen ansiosta.

Asumislisä

Asumislisän piiriin kuuluvat vuokra-, asumisoikeus- tai osuomistusasunnossa asuvat, Suomessa tai ulkomailla opiskelevat opiskelijat. Asumislisään ei kuitenkaan ole oikeutta opiskelijalla, joka

- asuu vanhempansa kanssa,
- asuu lapsen (oman tai puolison) kanssa,
- asuu puolison omistamassa asunnossa tai
- olisi oikeutettu maksuttomaan asuntolapaikkaan.

Oman tai puolison lapsen kanssa asuva voi kuitenkin saada asumislisän, jos asunto on opiskelun vuoksi vuokrattu ja sijaitsee muulla paikkakunnalla kuin perheen vakituinen asunto.

- inte söka studiestöd för samtliga studiemånader
- annullera beviljat studiestöd för de månader han önskar eller
- på eget initiativ återbetala studiestöd som han erhållit. Återbetalningen ska ske inom mars månad året efter stödet.

Rätten till utbetalat studiestöd kontrolleras årligen efter slutförd beskattning. Den studerandes inkomster jämförs med det personliga fribeloppet. Om inkomsterna överstiger fribeloppet återkrävs studiepenningen och bostadstillägget. Eventuellt återkrav återinför inte stödmånader för högskolestuderande.

Återkrav av studiepenning och bostadstillägg som betalts för 2008 och därefter:

- När inkomsterna överstiger fribeloppet återkräver FPA en månads studiepenning och bostadstillägg för varje påbörjad 1 310 euro som överstiger fribeloppet. Om den överstigande delen är 220 euro eller mindre återkrävs ingenting. Återkravet görs i omvänd kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Det belopp som återkrävs höjs med 15 procent.

Föräldrarnas inkomster inverkar på studiepenningen för studerande på andra stadiet som inte fyllt 20 år. Den minskar när föräldrarnas sammanlagda årsinkomster överstiger 40 800 euro. Med inkomster avses förvärvs- och kapitalinkomster efter naturliga avdrag. Om föräldrarna har låga inkomster, kan förhöjd studiepenning beviljas förutsatt att den studerande saknar familj och är under 18 år eller bor hos sina föräldrar.

Studiepenningen är skattepliktig inkomst. År 2008 verkställdes 10 % i förskottsnehållning på studiepenningen om den var 170 euro/mån. eller mera. På grund av studiepenningavdraget i beskattningen beskattas man dock inte för enbart studiepenning.

Bostadstillägg

Bostadstillägget omfattar studerande som bor i hyres-, bostadsrätts- eller delägarbostad och studerar i Finland eller utomlands. Rätt till bostadstillägg har dock inte en studerande som

- bor med sin förälder
- bor med barn (egna eller makens)
- bor i en bostad som ägs av maken eller
- skulle ha rätt till fri internatplats.

Den som bor med egna eller makens barn kan emellertid få bostadstillägg för en bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på en annan ort än familjens permanenta bostad.

Opiskelija voi hakea yleistä asumistukea, jos hänellä ei ole oikeutta opintotuen asumislisään.

Asumislisä on 80 % kuukausittaisista asumismenoista. 252 euron ylittäviä menoja ei oteta huomioon, joten suurin maksettava asumislisä on 201,60 euroa/kk. Jos asumismenot jäävät alle 33,63 euron kuukaudessa, asumislisää ei makseta lainkaan. Ulkomailta opiskelevan asumislisä on vakiomääräinen, suuruudeltaan 210 euroa/kk; eräissä alhaisen vuokratason maissa asumisli-
sän määrä on tätä pienempi.

Asumislisä määräytyy yksilöllisesti, vaikka asunnossa asuisi useita henkilöitä. Siellä voi asua yksi tai useampia asumisli-
sän saajia, yleisen asumistuen saajia ja asumi-
sen tuen ulkopuolella olevia. Asumismenot jaetaan asuk-
kaiden kesken pääsääntöisesti jakamalla koko asunnon
asumismenot asukkaiden lukumäärällä.

Vanhempansa omistamassa tai vanhemmaltaan vuok-
raamassa asunnossa asuvan opiskelijan asumislisä on
enintään 58,87 euroa/kk. Asunto voi olla samassa kiin-
teistössä kuin vanhemman vakituinen asunto.

Vuonna 2008 asumisli-
sään vaikuttivat opiskelijan omat
tulot, puolison tulot (31.12.2008 asti) ja eräissä tapauk-
sissa vanhempien tulot. Opiskelijan *omat* tulot otetaan
asumisli-
sän tarveharkinnassa huomioon samalla tavalla
kuin opintorahan (ks. s. 288).

Vuonna 2008 täysimääräisen asumisli-
sän sai opiskelija,
jonka samassa asunnossa asuvan *puolison* vuositulot
(puhtaat ansio- ja pääomatulot) olivat enintään 15 200
euroa. Asumisli-
sää vähennettiin 10 % jokaista tulorajan
ylittävää 680 euroa kohden. Asumisli-
sää ei maksettu, jos
puolison vuositulot olivat 22 000 euroa tai enemmän.
Vuodesta 2009 alkaen puolison tuloja ei enää huomioi-
da asumisli-
sän määrässä.

Jos *vanhempien* yhteenlasketut vuositulot (puhtaat an-
sio- ja pääomatulot) ylittävät 40 800 euroa, ne pien-
tävät toisella asteella opiskelevan perheettömän alle
18-vuotiaan asumisli-
sää.

Asumisli-
sä on veroton etuus.

Opintolainan valtiontakaus

Opintolainan valtiontakaus voidaan myöntää, jos opis-
kelija saa opintorahaa. Tietyissä tilanteissa lainatakaus
voidaan myöntää myös opiskelijalle, joka ei saa opinto-
rahaa. Aikuiskoulutustukeen liittyvä lainatakaus käsitel-
lään luvussa 9.3.

En studerande som inte har rätt till studiestödets bo-
stadstillägg kan ansöka om allmänt bostadsbidrag.

Bostadstillägget är 80 % av boendeutgifterna per må-
nad. Utgifter utöver 252 euro beaktas inte, och därmed
är det största bostadstillägget 201,60 euro/mån. Om
boendeutgifterna är mindre än 33,63 euro per månad
betalas inget bostadstillägg. Bostadstillägget för stu-
dier utomlands är 210 euro/mån.; i vissa länder med
låg hyresnivå är beloppet mindre.

Bostadstillägget bestäms individuellt, även om flera per-
soner skulle bo i bostaden. Där kan bo en eller flera per-
soner med bostadstillägg, med allmänt bostadsbidrag
och utan stöd för boende. Boendeutgifterna fördelas
mellan de boende i huvudsak så, att boendeutgifterna
för hela bostaden divideras med antalet boende.

Bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad
som ägs av endera föräldern eller som han hyr av denne
är högst 58,87 euro/mån. Bostaden kan finnas i samma
fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad.

På bostadstillägget inverkar år 2008 den studerandes
egna inkomster, makens inkomster (till 31.12.2008) och
i vissa fall föräldrarnas inkomster. Vid behovsprövningen
för bostadstillägget beaktas den studerandes *egna* in-
komster lika som för studiepenningen (se s. 288).

År 2008 beviljades fullt bostadstillägg en studerande
vars *make* bodde i samma bostad och hade en årsinkomst
på högst 15 200 euro (förfärvs- och kapitalinkomster
minus naturliga avdrag). Bostadstillägget minskades
med 10 % för varje 680 euro som överskred inkomst-
gränsen. Bostadstillägg betalades inte om makens års-
inkomst uppgick till 22 000 euro eller mera. Från 2009
beaktas makens inkomster inte längre när bostadstil-
lägget fastställs.

När *föräldrarnas* sammanlagda inkomster (förfärvs- och
kapitalinkomster minus naturliga avdrag) överstiger
40 800 euro, minskas bostadstillägget för studerande
på andra stadiet som inte fyllt 18 år och inte har familj.

Bostadstillägget är en skattefri förmån.

Statsgaranti för studielån

Studerande med studiepenning kan beviljas statsgaranti
för studielån. I vissa fall kan lånegaranti beviljas utan att
den studerande har studiepenning. Lånegaranti i anslut-
ning till vuxenutbildningsstöd behandlas i avsnitt 9.3.

Opintolainan valtiontakauksen määrät tukikukautta kohti ovat seuraavat:

	Lukuvuosi 2008–2009 €/kk
Korkeakouluopiskelijat	300
Muut opiskelijat	
alle 18-vuotiaat	160
18 v täyttäneet	300
Ulkomailla opiskelevat	
korkeakoulu	440
muu oppilaitos	360

Valtiontakaus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan. Sitä ei myönnetä opiskelijalle, jonka aikaisemmat lainat Kela on joutunut takaajana maksamaan tai josta on maksuhäiriömerkintä luottotietorekisterissä, ellei häiriö ole ollut lievä tai merkinnän aiheuttanut velka ole maksettu.

Valtion takaamaa opintolainaa haetaan pankista. Korosta ja muista kuin opintotukipäätöksessä mainituista lainaehdoista pankki ja opiskelija sopivat keskenään.

Opiskelijan on maksettava osa (eli 1 %) opintolainansa korosta jo opiskeluaikana (koskee lukuvuodelle 2003–2004 tai sitä myöhemmälle ajalle myönnettyjä lainoja). Muu osa korosta lisätään opintolainan pääomaan niinä lukukausina, joina opiskelija saa opintotukea, ja viimeistä tällaista lukukautta seuraavana lukukautena. Kun opintolainan koron pääomituksen ehto ei enää täyty, korko erääntyy opiskelijan itse maksettavaksi.

Korkeakouluopiskelijat saavat nostaa lainansa kahdessa erässä lukuvuoden aikana, muissa oppilaitoksissa opiskelevat neljässä erässä. Määrätyissä tilanteissa opiskelija saa nostaa lukuvuodeksi myönnetyn lainansa kerralla.

Pankki voi vaatia lainan maksamista takaisin, jos lainansaaja on laiminlyönyt koron tai lyhennyksen maksamisen. Jos Kela joutuu takaajana maksamaan lainan pankille, Kelalle syntyy oikeus takauksensaamaan opiskelijalta. Saatavaan voidaan myöntää maksuvapaus, jos lainansaaja on kuollut tai tullut työkyvyttömäksi, tai velkasaneerauslain perusteella.

Korkoavustus ja korkotuki

Valtion takaamien opintolainojen korot voidaan eräissä tapauksissa maksaa kokonaan valtion varoista ilman takaisinmaksuvelvoitetta (*korkoavustus*). Edellytyksenä on pienituloisuus ja riittävän pitkä aika siitä, kun opiskeli-

Statsgaranti för studielån per stödmånad:

	Läsår 2008–2009 €/mån.
Högskolestuderande	300
Övriga studerande	
under 18 år	160
från 18 år	300
Studerar utomlands	
högskola	440
annan läroinrättning	360

Statsgaranti beviljas för ett läsår i sänder. Studerande vars tidigare lån FPA har betalat i egenskap av borgensman beviljas dock inte statsgaranti och inte heller studerande som har betalningsanmärkningar i kreditupplysningsregistret, såvida förseelsen inte är lindrig eller skulden betald.

Statsgaranterade lån får sökas hos bankerna. Banken och den studerande avtalar sinsemellan om räntan och andra lånevillkor än de som nämns i studiestödsbeslutet.

Den studerande betalar en del av räntan på studielånet (1 %) redan under studietiden (gäller lån som beviljats för läsåret 2003–2004 eller för tid därefter). Resten av räntan läggs till lånekapitalet under de terminer för vilka den studerande får studiestöd samt under den termin som följer på den sista terminen med studiestöd. När villkoren för kapitalisering av låneräntan inte längre är uppfyllda förfaller räntan till betalning.

Högskolestuderande får lyfta sina studielån i två poster under läsåret och studerande vid andra läroinrättningar i fyra poster. I vissa fall kan lån lyftas i en enda post under läsåret.

Banken kan kräva att lånet återbetalas, om låntagaren försummat att betala räntor eller amorteringar. Om FPA betalat ett studielån till banken har FPA en borgensfordran på den studerande. Låntagaren kan befrias från betalning, om han blivit arbetsoförmögen eller avlidit, eller enligt lagen om skuldsanering.

Räntebidrag och räntestöd

Räntor på statsgaranterade studielån kan i vissa fall betalas i sin helhet av statens medel utan återbetalningskyldighet (*räntebidrag*), förutsatt att den studerande har låga inkomster och inte har haft studiestöd på till-

ja on viimeksi saanut opintotukea. Asevelvollisuuttaan suorittavien opintolainan korot maksetaan korkoavustuksen sijasta sotilasavustuksena.

Pienituloiseksi katsotaan opintovelallinen, jonka veronalaiset tulot ovat koron erääntymiskuukautta edeltävältä 4 kuukauden ajalta olleet keskimäärin enintään 775 euroa/kk (2008). Opintovelallisen tai hänen luonaan asuvat puolison alaikäiset lapset nostavat tulorajaa. Tulorajat ovat tällöin 895 euroa (1 lapsi), 930 euroa (2 lasta) ja 985 euroa (3 lasta tai enemmän).

Korkotukea maksettiin 1.8.2008 asti opintolainoihin, jotka on myönnetty vanhan opintotukilain nojalla (korkeakouluopiskelijoiden lainat ennen 1.6.1992, muiden lainat ennen 1.7.1994). Valtio maksoi korkotukena osan opintolainan korosta suoraan pankille. Tuen suuruus oli 1,8 %. Korkotuen lakattua henkilö maksaa itse lainan koron kokonaisuudessaan. Enimmäiskorko on kulloinkin voimassa oleva peruskorko lisättynä enintään 1,5 prosenttiyksiköllä.

Opintolainavähennys

1.8.2005 tai myöhemmin opintonsa länän olevana aloittaneet korkeakouluopiskelijat saavat valmistuttuaan tehdä verotuksessaan opintolainavähennyksen tukinnon suorittamisvuotta seuraavan 10 vuoden aikana, mikäli he suorittavat vähennykseen oikeuttavan tutkintonsa määräajassa. Opintolainavähennys on 30 % siitä osasta opintolainaa, joka ylittää 2 500 euroa. Kela ratkaisee, onko lainansaaja oikeutettu opintolainavähennykseen sekä päättää opintolainavähennyksen enimmäismäärästä.

Ateriatuki

Korkeakouluopiskelijat saavat aterian alennettuun hintaan ruokaloissa, jotka ovat ateriatuen piirissä. Kela maksaa tuen (1,67 euroa/ateria 2008) ruokalan pitäjälle, joka vähentää tuen aterian hinnasta.

rätkligt länge. Låneräntorna för värnpliktiga betalas i form av militärunderstöd i stället för räntebidrag.

Som låginkomsttagare betraktas den som har studielånskulder och vars skattepliktiga inkomster under de 4 månaderna närmast före räntans förfallomånad varit högst 775 euro/mån. i snitt (2008). Låntagarens minderåriga barn eller makens minderåriga barn som bor hos låntagaren höjer inkomstgränsen. Gränsbeloppen är då 895 euro (1 barn), 930 euro (2 barn) och 985 euro (3 eller flera barn).

Räntestöd betalades ända till 1.8.2008 för studielån som beviljats med stöd av den gamla lagen om studiestöd (lån till högskolestuderande före 1.6.1992, lån till andra före 1.7.1994). Staten betalade i räntestöd en del av studielånets ränta direkt till banken. Räntestödet var 1,8 %. När räntestödet upphört betalar låntagaren hela räntan själv. Den högsta räntan är gällande grundränta plus högst 1,5 procentenheter.

Studielånsavdrag

Högskolestuderande som varit närvarohanmälda och inlett sina studier 1.8.2005 eller senare får efter examen göra ett studielånsavdrag i beskattningen inom de 10 närmaste åren efter det år examen avlades, ifall examen berättigar till avdrag och avläggs inom föreskriven tid. Avdraget är 30 % av det lånebelopp som överstiger 2 500 euro. FPA beslutar om låntagarens rätt till avdraget och om det maximala beloppet för avdraget.

Måltidsstöd

Högskolestuderande får måltider till nedsatt pris vid matserveringar som omfattas av systemet med måltidsstöd. FPA betalar stödet (1,67 euro/måltid 2008) till den som förestår matserveringen, som i sin tur drar av beloppet på priset för måltiden.

135. Opintotuki 1995–2008, milj. euroa
Studiestöd 1995–2008, milj. euro
Student financial aid 1995–2008, million euros

Vuoden aikana Under året During the year	Kaikki Samtliga All	Opintoraha Studiepenning Study grant	Aikuis- opintoraha ²⁾ Vuxenstudie- penning ²⁾ Study grant for mature students ²⁾	Asumislisä Bostadstillägg Housing supplement	Opintolainojen korkotuki ³⁾ Räntestöd för studielån ³⁾ Interest subsidy for student loan ³⁾	Opintolainojen korkoavustukset Räntebidrag för studielån Interest allowance for student loan	Maksetut takaus- vastuut Erlagda borgensansvars- betalningar Loan guarantee payments	Ateriatuki Måltidsstöd Meal subsidies
1995	614,39	401,55	33,55	102,36	38,03	6,71	25,67	6,53
1996	574,56	391,88	25,94	101,59	21,83	5,87	19,88	7,60
1997	575,25	404,92	19,14	104,28	10,44	4,77	21,91	9,39
1998	586,50	430,04	14,25	103,38	5,59	3,77	18,81	10,65
1999	586,95	434,54	12,17	101,41	3,38	3,09	20,73	11,63
2000	623,92 ¹⁾	423,78	11,64	146,17	2,08	3,08	24,18	13,52
2001	689,95 ¹⁾	428,27	8,39	209,23	1,34	3,05	26,32	14,05
2002	701,89 ¹⁾	434,09	1,69	219,62	0,81	3,23	26,69	16,69
2003	701,20 ¹⁾	440,23	-0,68	224,79	0,46	2,72	18,98	16,59
2004	705,93 ¹⁾	439,56	-0,58	227,76	0,24	2,14	19,84	19,56
2005	700,27 ¹⁾	431,96	-0,39	231,66	0,11	1,53	18,14	20,21
2006	706,22 ¹⁾	418,96	-0,23	250,59	0,04	1,41	18,13	20,64
2007	682,06 ¹⁾	405,95	-0,15	242,67	0,01	1,57	25,24 ⁴⁾	23,75
2008	701,59 ¹⁾	440,73	-0,10	241,92	0,00	1,68	22,97 ⁴⁾	24,13

¹⁾ Vain yhteissummasta on vähennetty opiskelijoiden Kelalle maksamat korotukset takaisinperityistä opintotuista.
 Bara totalbeloppet har minskats med de förhöjningar av återkrävda studiestöd som studerande betalat till FPA.
Penalty payments received from students whose benefits were subjected to recovery have been subtracted from total figures only.

²⁾ Lakkasi 31.12.2002.
 Slopades 31.12.2002.
 Discontinued at year-end 2002.

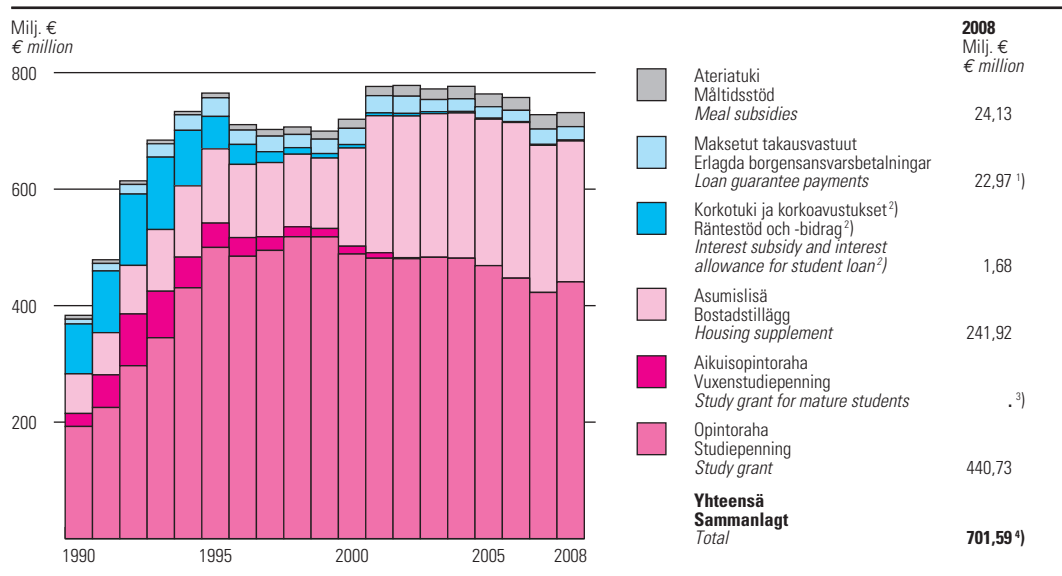
³⁾ Korkotuetujen opintolainojen voimassaolo päättyi 31.7.2008.
 Studielånen med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.
Interest subsidisation for student loans ended on 31 July 2008.

⁴⁾ Opintolainojen uusi takausvastuujärjestelmä otettiin käyttöön toukokuussa 2007. Siitä lähtien Kelan pankeille maksamista opintolainojen takausvas-
 tuista ei ole vähennetty Kelan opiskelijoilta perimiä takausvastuusaatavia.
 Ett nytt system för borgensansvarfordringar i samband med studielån togs i bruk i maj 2007. De borgensansvarsbetalningar som FPA erlagt till ban-
 kerna har därefter inte längre minskats med de borgensfordringar som FPA indrivit hos de studerande.
*Following the introduction of a new loan guarantee system for student loans in May 2007, loan guarantees recovered from students have no longer
 been deducted from the guarantee payments made by Kela to the lending banks.*

Lähde: Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
 Källa: FPA:s studiestödscentral; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 60. Opintotuki 1990–2008, milj. euroa (vuoden 2008 rahana)**Figur 60. Studiestödet 1990–2008, milj. euro (2008 års penningvärde)**

Chart 60. Student financial aid, 1990–2008, million euros (at 2008 prices)

¹⁾ Ks. taul. 135 alaviite 4.
Se fotnot 4 till tabell 135.
See Table 135 footnote 4.

²⁾ Korkotuettujen opintolainojen voimassaolo päättyi 31.7.2008.
Studielånen med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.
Interest subsidisation for student loans ended on 31 July 2008.

³⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Slopades 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

⁴⁾ Ks. taul. 135 alaviite 1.
Se fotnot 1 till tabell 135.
See Table 135 footnote 1.

Lähde: Valtion opintotukikeskus: Opintotuki 1992–1993, Vuosikertomus 1992; Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: Statens studiestödscentral: Studiestödet 1992–1993, Årsberättelsen 1992; FPA:s studiestödscentral; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

136. Opintotuen saajat ja tuen rakenne lukuvuosina 1995/1996–2007/2008 ja joulukuussa 2000–2008
Studiestödstagare och stöddelar under läsåren 1995/1996–2007/2008 och i december 2000–2008
Recipients of student financial aid and composition of benefit in school years 1995/1996–2007/2008 and in December 2000–2008

Lukuvuoden aikana Under läsåret <i>During school year</i>	Opiskelijoita opintotuen piirissä Studerande med studiestöd <i>Students receiving financial aid</i>		Opintotuen saajia Studiestöds- tagare <i>Recipients of student financial aid</i>	Aikuisopintotuen ¹⁾ saajia Mottagare av vuxenstudiestöd ¹⁾ <i>Recipients of aid for mature students¹⁾</i>	Opintotukia, joihin sisältyi Studiestöd innefattande <i>Payments including</i>			
	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	% 17–34- vuotiaista % av 17–34-åringar <i>% of population aged 17–34</i>			Opintoraha Studie- penning <i>Study grant</i>	Aikuis- opintoraha ¹⁾ Vuxenstudie- penning ¹⁾ <i>Study grant for mature student¹⁾</i>	Asumislisä Bostads- tillägg <i>Housing supplement</i>	Opintolainan valtiontakaus Statsgaranti för studielån <i>State guarantee for student loan</i>
Lukuvuoden aikana – Under läsåret – <i>During school year</i>								
1995/1996	298 870	24,3	285 230	13 640	282 040	13 640	109 250	120 680
1996/1997	303 330	24,9	293 040	10 290	289 320	10 290	113 760	120 580
1997/1998	309 260	25,6	302 720	7 390	297 440	7 390	120 420	119 950
1998/1999	321 580	26,9	316 680	6 640	309 440	6 640	125 740	129 250
1999/2000	326 810	27,5	321 400	6 000	314 250	6 000	130 660	133 760
----- ²⁾								
2000/2001	301 580	25,5	297 310	4 660	290 010	4 660	175 990	131 160
2001/2002	297 500	25,3	295 890	1 820	288 260	1 820	184 610	129 630
2002/2003	298 130	25,5	298 020	270	289 890	270	189 860	124 720
2003/2004	295 830	25,6	295 830	.	289 360	.	193 410	118 760
2004/2005	292 950	25,3	292 950	.	286 170	.	194 390	117 620
2005/2006	288 070	24,8	288 070	.	281 140	.	192 740	117 840
2006/2007	283 580	24,2	283 580	.	276 860	.	188 680	114 060
2007/2008	286 090	24,2	286 090	.	281 010	.	183 900	109 200
Joulukuu – December – <i>December</i>								
2000	259 080	21,9	255 780	3 310	239 090	3 310	142 300	114 140
2001	255 940	21,8	254 510	1 430	236 890	1 430	151 010	113 180
2002	256 540	21,9	256 330	210	239 130	210	155 150	108 160
2003	248 060	21,5	248 060	.	238 300	.	157 430	97 530
2004	243 530	21,0	243 530	.	233 450	.	157 360	96 350
2005	240 180	20,6	240 180	.	230 080	.	157 020	95 540
2006	231 350	19,8	231 350	.	220 840	.	151 110	90 850
2007	230 530	19,5	230 530	.	221 120	.	145 670	86 150
2008	241 580	20,1	241 580	.	233 440	.	149 650	85 120

¹⁾ Lakkasi 31.12.2002.
Slopades 31.12.2002.
Discontinued at year-end 2002.

²⁾ Saaja-käsitteen muuttuminen 1.8.2000 alkaen pienensi jonkin verran saajien määrää. Tämä tekninen muutos peittyi asumisliissä sitä koskevan samanaikaisen lainmuutoksen vastakkaiseen vaikutukseen.
Ändringen av begreppet mottagare 1.8.2000 minskade i någon mån antalet mottagare. Effekten av denna tekniska ändring för bostadstilläggets del uppvägs av en samtidig lagändring med motsatt effekt.
The number of recipients was slightly reduced following a redefinition of the concept of "recipient" as of 1 August 2000. In the housing supplement figures, the reduction is counterbalanced by a law amendment implemented simultaneously with the redefinition.

Lähde: Kelan opintotukikeskus: Päätösrekisteritilastot lukuvuodelta 1995–1996 ja 1996–1997; SVT. Kela: Opintotuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s studiestödscentral: Beslutsregisterstatistik för läsåren 1995–1996 och 1996–1997; FOS. FPA: Studiestöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

137. Opintotuen saajat iän ja sukupuolen mukaan lukuvuonna 2007/2008**Mottagare av studiestöd efter ålder och kön läsåret 2007/2008***Recipients of student financial aid by age and sex in school year 2007/2008*

Ikäryhmä – Åldersgrupp – Age group	Opintotuen saajat – Mottagare av studiestöd – Aid recipients			
Sukupuoli Kön Sex	Kaikki Samtliga Total	Opintoraha Studiepenning Study grant	Asumislisä Bostadstillägg Housing supplement	Opintolainan valtiontakaus Statsgaranti för studielån State guarantee for student loan
Kaikki – Samtliga – Total.....	286 092	281 009	183 901	109 199
–17	36 371	34 712	8 070	2 987
18–19	48 071	45 646	25 659	11 528
20–24	135 773	135 414	111 925	60 062
25–29	46 991	46 496	32 354	26 118
30–39	13 621	13 495	4 707	6 464
40–	5 265	5 246	1 186	2 040
Miehet – Män – Males	120 695	118 864	76 729	44 809
Naiset – Kvinnor – Females	165 397	162 145	107 172	64 390

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.**138. Opintotuen saajat oppilaitoksen mukaan lukuvuosina 1995/1996–2007/2008 ja joulukuussa 2000–2008***Mottagare av studiestöd efter läroinrättning under läsåren 1995/1996–2007/2008 och i december 2000–2008**Recipients of student financial aid by type of school in school years 1995/1996–2007/2008 and in December 2000–2008*

Lukuvuoden aikana Under läsåret During school year	Opiskelijoita opintotuen piirissä – Studerande med studiestöd – Students receiving financial aid					
Joulukuussa I december December	Kaikkiaan Inalles Total	Yliopistot ja korkeakoulut Universitet och högskolor Institutes of higher education	Ammatti- korkeakoulut Yrkeshögskolor Polytechnics	Ammatilliset oppilaitokset ja kansanopistot Yrkesläroanstalter och folkhögskolor Vocational schools and folk high schools	Lukiot Gymnasier Upper secondary schools	Ulkomailla Utomlands Foreign schools
Lukuvuoden aikana – Under läsåret – During school year						
1995/1996	298 870	77 490	.	172 940	44 040	4 400
1996/1997	303 330	77 890	14 720	163 160	42 740	4 820
1997/1998	309 260	75 360	32 160	156 050	40 300	5 400
1998/1999	321 580	77 300	47 930	151 700	38 890	5 760
1999/2000	326 810	83 160	65 980	135 060	37 020	5 590
– – – – – ¹⁾						
2000/2001	301 580	80 130	85 690	96 020	34 410	5 340
2001/2002	297 500	81 730	87 070	91 220	32 490	4 990
2002/2003	298 130	84 460	87 620	90 780	30 420	4 850
2003/2004	295 830	86 160	87 250	89 490	28 360	4 560
2004/2005	292 950	86 990	87 100	88 350	26 140	4 370
2005/2006	288 070	86 750	86 170	86 520	24 150	4 470
2006/2007	283 580	85 650	84 280	85 590	23 690	4 360
2007/2008	286 090	84 230	82 670	88 550	26 210	4 430
Joulukuu – December – December						
2000	259 080	70 539	77 932	78 076	27 852	4 705
2001	255 944	71 667	78 809	74 639	26 516	4 343
2002	256 536	74 058	79 207	74 664	24 537	4 173
2003	248 060	72 970	76 168	72 402	22 768	3 752
2004	243 532	73 303	75 291	70 427	20 838	3 673
2005	240 179	73 657	74 373	69 045	19 316	3 788
2006	231 346	70 720	71 712	66 881	18 387	3 646
2007	230 529	68 610	69 517	68 789	19 915	3 698
2008	241 578	70 588	71 325	73 290	22 616	3 759

¹⁾ Ks. taul. 136 alaviite 2.

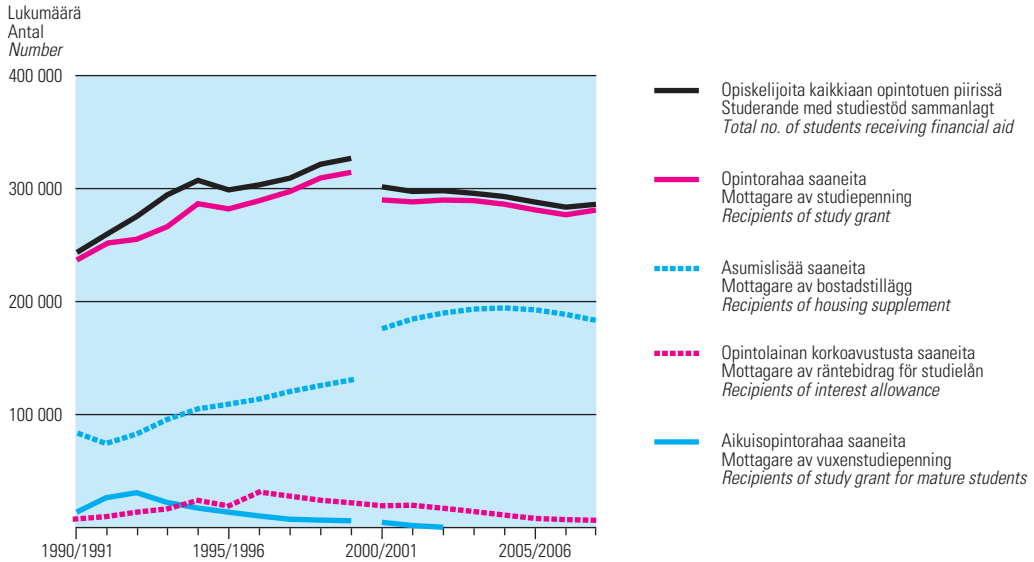
Se fotnot 2 i tabell 136.

See also Table 136 footnote 2.

Lähde: Kelan opintotukikeskus: Päätösrekisteritilastot lukuvuodelta 1995–1996 ja 1996–1997; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FPA:s studiestödscentral: Beslutsregisterstatistik för läsåren 1995–1996 och 1996–1997; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 61. Opintotukietuuksia saaneet lukuvuosina 1990/1991–2007/2008**Figur 61. Antal mottagare av studiestödsförmåner under läsåren 1990/1991–2007/2008**

Chart 61. Number of student financial aid recipients during school years 1990/1991–2007/2008

Huom. Aikasarjan vertailukelpoisuus katkeaa lukuvuodesta 2000/2001. Tämä tekninen muutos peittyi asumislisässä sitä koskevan samanaikaisen lainmuutoksen vastakkaiseen vaikutukseen.

Anm. Tidsseriernas jämförbarhet avbryts vid läsåret 2000/2001. Effekten av denna tekniska ändring för bostadstilläggets del uppvägs av en samtidig lagändring med motsatt effekt.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

139. Ulkomailla opiskelevat opintotuen saajat opiskelumaan ja oppilaitoksen mukaan lukuvuonna 2007/2008
Studiéstödstagare utomlands efter studieland och läroinrättning läsåret 2007/2008

Recipients of student financial aid enrolled at a foreign educational institution: Analysis by country and type of institution, school year 2007/2008

Maa Land Country	Kaikki – Samtliga – Total				
	Lukumäärä – Antal – Number		%		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Ulkomaista tutkintoa suorittavat Studenter för utländsk examen Degree students	Määräaikaisesti opiskelevat Studenter tillfälligt Visiting students	Korkeakoulussa/ yliopistossa Högskole-/universitetsstudenter Higher education	Ammatillisessa oppilaitoksessa Studenter vid yrkesläroanstalter Vocational institution
Kaikki – Samtliga – Total	11 079	4 427	6 652	94,7	4,5
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	1 983	1 446	537	96,8	3,1
Ruotsi – Sverige – Sweden	1 379	882	497	90,9	5,0
Saksa – Tyskland – Germany	873	233	640	96,0	3,8
Espanja – Spanien – Spain	597	57	540	89,8	8,9
Yhdysvallat – Förenta Staterna – United States	544	248	296	97,6	2,0
Viro – Estland – Estonia	521	472	49	98,7	1,3
Ranska – Frankrike – France	465	97	368	95,7	4,1
Alankomaat – Nederländerna – Netherlands	443	131	312	94,4	5,6
Itävalta – Österrike – Austria	296	47	249	96,3	3,7
Australia – Australien – Australia	284	114	170	86,6	13,0
Italia – Italien – Italy	265	78	187	92,8	6,8
Tanska – Danmark – Denmark	239	113	126	88,7	11,3
Kiina – Kina – China	238	9	229	99,2	0,8
Venäjä – Ryssland – Russian Federation	208	51	157	97,6	1,9
Kanada – Canada	178	38	140	96,1	2,8
Muu maa – Annat land – Other	2 456	301	2 155	95,6	4,0
Tieto puuttuu – Uppgift saknas – Data unavailable	110	110	–	79,1	12,7

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

140. Suomesta opintotukea saavat ulkomaan kansalaiset kansalaisuuden ja oppilaitoksen mukaan luvulla 2007/2008

Utländska medborgare med studiestöd från Finland efter medborgarskap och läroinrättning läsåret 2007/2008

Foreign recipients of student financial aid from Finland according to nationality and type of educational institution in school year 2007/2008

Kansalaisuus Medborgarskap Nationality	Kaikki – Samtliga – Total			
	Lukumäärä Antal Number	Eri oppilaitoksissa opiskelevien osuus, % Andelen studerande vid olika läroinrättningar, % Distribution according to type of educational institution, %		
		Korkeakoulu/yliopisto Högskola/universitet Institute of higher education	Ammatillinen oppilaitos Yrkesläroanstalt Vocational school	Lukio Gymnasium Upper secondary school
Kaikki – Samtliga – Total	6 002	37,5	48,2	11,4
Venäjä – Ryssland – Russian Federation	1 449	29,4	53,6	15,2
Viro – Estland – Estonia	694	32,0	50,4	12,8
Afganistan – Afghanistan	262	10,3	59,2	27,9
Iran – Iran, Islamic Republic of	253	19,0	62,5	15,4
Ruotsi – Sverige – Sweden	240	53,3	35,4	9,2
Somalia	232	6,9	73,7	16,8
Irak – Iraq	167	9,6	74,3	13,2
Kiina – Kina – China	152	77,6	13,2	8,6
Ent. Serbia ja montenegro – F.d. Serbien och Montenegro – Former Serbia and Montenegro	150	12,0	74,0	12,0
Iso-Britannia – Storbritannien – United Kingdom	119	75,6	16,8	4,2
Thaimaa – Thailand	114	4,4	85,1	6,1
Saksa – Tyskland – Germany	104	70,2	22,1	1,9
Ukraina – Ukraine	100	46,0	42,0	12,0
Yhdysvallat – Förenta Staterna – United States	92	87,0	7,6	.
Nigeria	80	65,0	33,8	1,3
Muu – Annat – Other	1 794	49,4	40,4	7,0

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

141. Keskimääräinen opintotuki 1997–2008, euroa/kk

Studiestödet i medeltal 1997–2008, euro/mån.

Financial aid for students: Average amounts, 1997–2008, euros/month

Joulukuu December	Kaikkien saajien opintotuki (ilman lainatakausten euromäärää) Studiestöd till alla mottagare (utan lånegaranti i euro) Aid for all students (loan guarantees not included)	Lainatakauspäätöksen saaneiden opintotuki (ml. lainatakausten euromäärää) Studiestöd till personer med lånegaranti (inkl. lånegaranti i euro) Aid for students with a government loan guarantee (incl. the guaranteed loan amount in euros)	Opinto- raha Study grant	Asumis- lisä Bostads- tillägg Housing supplement	Kaikkien saajien opintotuki (ilman lainatakausten euromäärää) Studiestöd till alla mottagare (utan lånegaranti i euro) Aid for all students (loan guarantees not included)	Lainatakauspäätöksen saaneiden opintotuki (ml. lainatakausten euromäärää) Studiestöd till personer med lånegaranti (inkl. lånegaranti i euro) Aid for students with a government loan guarantee (incl. the guaranteed loan amount in euros)	Opinto- raha Study grant	Asumis- lisä Bostads- tillägg Housing supplement
Nimellisarvo – Nominellt värde – Nominal					2008 rahana – 2008 års penningvärde – At 2008 prices			
1997	226,1	460,7	183,0	121,3	275,4	561,1	222,9	147,7
1998	233,6	474,0	190,9	119,6	282,0	572,6	230,6	144,5
1999	238,0	470,0	195,1	121,9	281,5	556,5	231,0	144,4
2000	283,6	515,3	200,9	150,3	324,5	589,5	229,7	171,8
2001	292,8	522,7	202,6	153,0	329,7	588,6	228,2	172,1
2002	296,8	529,9	204,5	155,2	328,6	586,6	226,9	171,6
2003	301,7	556,8	206,8	157,2	332,2	613,0	227,9	173,1
2004	306,9	561,8	209,0	158,4	336,4	615,7	229,1	173,6
2005	322,6	638,2	210,6	178,5	350,0	692,4	228,5	193,7
2006	325,9	642,4	212,2	181,7	345,8	681,6	225,1	192,8
2007	321,6	645,7	209,2	184,0	332,9	668,3	216,5	190,4
2008	347,6	704,7	236,9	185,9	347,6	704,7	236,9	185,9

Huom. Aikuisopintoraha sisältyy lukuun opintoraha-saraketta lukuun ottamatta. Aikuisopintoraha lakkasi 31.12.2002.

Anm. Vuxenstudiepenning ingår i talen, utom i kolumnen Studiepenning. Vuxenstudiepenningen upphörde 31.12.2002.

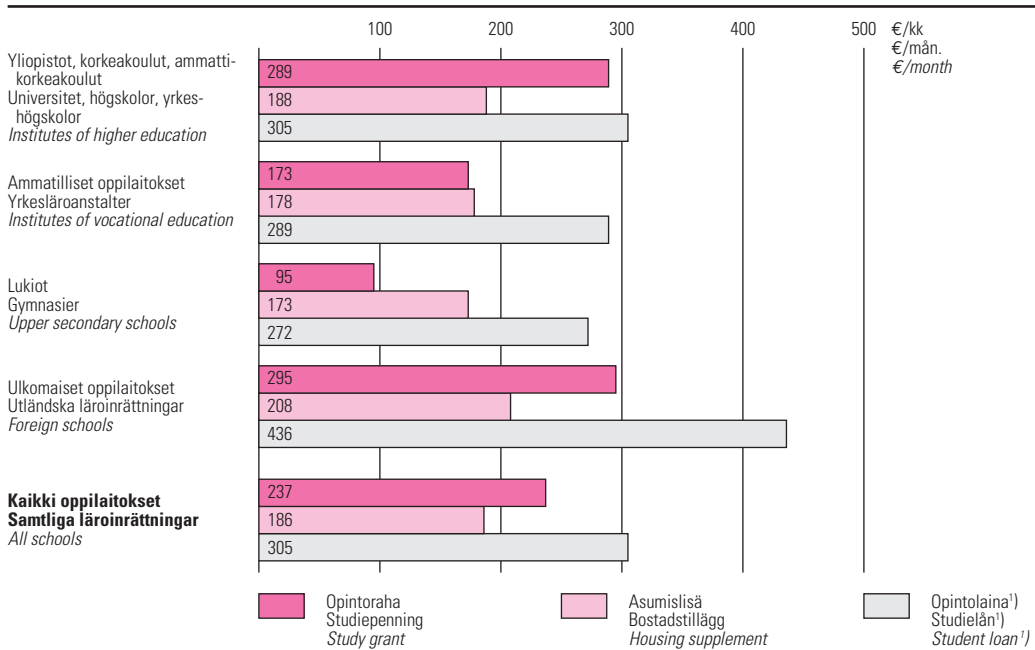
N.B. Study grant for mature students is included except in the "Study grant" column. It was discontinued at year-end 2002.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 62. Opintotuen keskimääräiset osat oppilaitoksen mukaan joulukuussa 2008, euroa/kk**Figur 62. Studiestödets delar i medeltal efter läroinrättning i december 2008, euro/mån.**

Chart 62. Average rates of student financial aid, by aid component and type of school, in December 2008, euros/month

¹⁾ Vain osa myönnettyistä opintolainoista nostetaan.
Av de beviljade studielånen uttas bara en del.
Not all granted loans are withdrawn.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

142. Keskimääräinen opintolaina 1995–2008, euroa**Studielånet i medeltal 1995–2008, euro**

Student loans: Average outstanding loan balance 1995–2008, euros

Vuosi ¹⁾ År ¹⁾ Year ¹⁾	Kaikki opintolainat Samtliga studielån All student loans		Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån Market rate of interest		Korkotukilaina Räntestödslån Entitled to interest subsidy	
	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penningvärde At 2008 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penningvärde At 2008 prices	Nimellisarvo Nominellt värde Nominal	2008 rahana 2008 års penningvärde At 2008 prices
1995	4 710	5 864	2 389	2 974	4 593	5 718
1996	4 694	5 806	2 922	3 615	4 454	5 509
1997	4 607	5 630	3 250	3 971	4 309	5 266
1998	4 412	5 316	3 597	4 334	3 975	4 790
1999	4 304	5 130	3 762	4 484	3 736	4 453
2000	4 226	4 873	3 895	4 491	3 414	3 936
2001	4 186	4 705	4 023	4 522	3 206	3 604
2002	4 052	4 485	3 980	4 406	2 931	3 244
2003	4 072	4 467	4 086	4 482	2 671	2 930
2004	4 102	4 492	4 156	4 551	2 432	2 663
2005	4 166	4 520	4 245	4 606	2 203	2 390
2006	4 308	4 597	4 400	4 695	1 984	2 117
2007	4 477	4 661	4 571	4 759	1 765	1 837
2008	4 641	4 641	4 721	4 721	1 580	1 580

¹⁾ Vuosina 1995–1997 tilastointiajankohta 1.8., vuodesta 1998 alkaen tilastointijakso markkinaehtoisissa lainoissa heinä–joulukuuta ja korkotuellisissa huhti–syyskuuta.
1995–1997 är statistikföringstidpunkten 1.8. fr.o.m. 1998 är den juli–december för marknadsbundna lån och april–september för räntestödslån.
In 1995–1997, the compilation date was 1 August. Starting with 1998 the compilation periods are July–December (market-rate loans) and April–September (loans subsidised with an interest allowance).

Lähde: Kelan opintotukikeskus: Lainarekisteritilasto 1994, 1995 ja 1996 opintonsa päättäneistä ja vuoden 1995, 1996 ja 1997 lainakannasta; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s studiestödscentral: Länregisterstatistik över studerande som avslutat sina studier 1994, 1995 och 1996 och över lånebeståndet 1995, 1996 och 1997; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

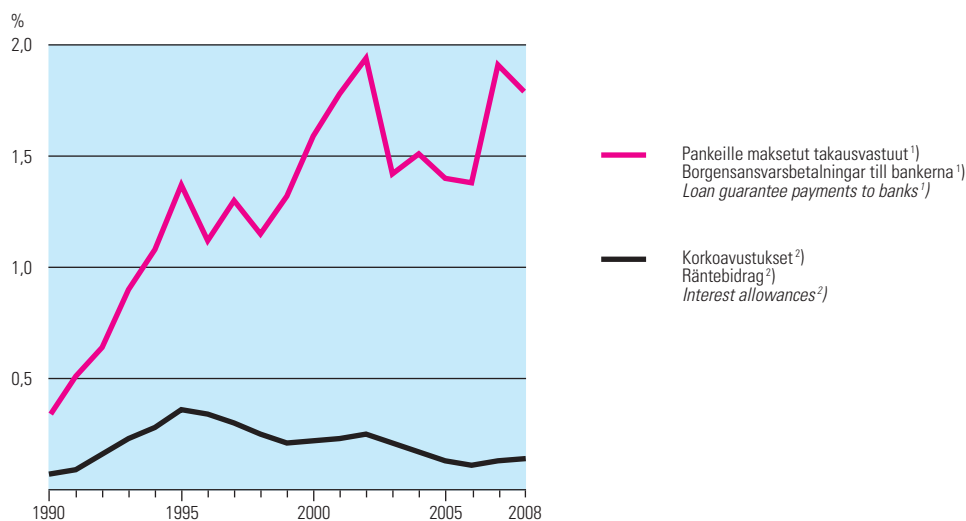
143. Opintolainan korkoavustukset 1997–2008 Räntebidrag för studielån 1997–2008 Student loan interest allowances, 1997–2008

Vuosi År Year	Korkoavustus – Räntebidrag – Interest allowance						
	Saajia kaikkiaan Mottagare inalles Total no. of recipients	Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån Market rate of interest			Korkotukilaina Räntestödslån Entitled to interest subsidy		
		Saajia Mottagare Recipients	1 000 € €1,000	€/saaja/v (2008 rahana) €/mottagare/år (2008 års penningvärde) €/recipient/year (At 2008 prices)	Saajia Mottagare Recipients	1 000 € €1,000	€/saaja/v (2008 rahana) €/mottagare/år (2008 års penningvärde) €/recipient/year (At 2008 prices)
1997	30 238	10 201	1 476	187	20 037	3 228	209
1998	26 592	15 176	1 836	152	14 850	1 936	164
1999	24 082	16 279	1 886	143	10 323	1 206	144
2000	21 723	16 236	2 271	161	7 340	810	127
2001	19 301	15 601	2 498	180	5 043	554	123
2002	19 518	15 968	2 631	182	4 964	599	134
2003	15 186	12 821	2 205	189	3 623	512	155
2004	13 483	11 796	1 856	172	2 514	286	125
2005	9 411	8 723	1 451	180	985	83	91
2006	7 485	7 153	1 371	205	471	39	89
2007	6 832	6 641	1 545	242	294	27	95
2008	6 142	6 032	1 667	276	175	17	99

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 63. Opintolainoihin liittyvien maksettujen takausvastuiden ja korkoavustusten osuus opintolainakan- nasta 1990–2008, %

Figur 63. Borgensansvarsbetalningarnas och räntebidragens andel av studielånsbeståndet 1990–2008, %
Chart 63. Loan guarantee payments and interest allowances as a % of the total student loan volume, 1990–2008

¹⁾ Ks. taul. 135 alaviite 4.
Se fotnot 4 till tabell 135.
See Table 135 footnote 4.

²⁾ Sisältää myös asevelvollisille vuodesta 1995 alkaen sotilasavustuksina maksetut markkinaehtoisten opintolainojen ja 2002 kesäkuusta alkaen korkotukilainojen korkoavustukset.
Inkluderar även i form av militärunderstöd till värnpliktiga utbetalda räntebidrag för marknadsbundna studielån fr.o.m. 1995 och räntebidrag för räntestödslån fr.o.m. juni 2002.
Starting from 1995, also includes interest allowances paid with the regular conscript's allowance in respect of market-rate student loans and (starting from June 2002) interest-subsidised student loans.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

144. Valtion takaamat opintolainat, opintovelalliset ja valtiontakauksen perusteella perintään joutunut pääoma 1995–2008
Statsgaranterade studielån, personer med studieskulder samt kapital som återindrivs på basis av statsgaranti, 1995–2008
State guaranteed student loans, persons with outstanding student loan, and loans being forcibly recovered, 1995–2008

Vuosi År Year	Valtion takaama opintolainakanta 31.12., milj. € Statsgaranterat studielånsbestånd 31.12, milj. € Volume of government-guaranteed student loans at year-end, € million				Opintovelallisia ¹⁾ Personer med studieskulder ¹⁾ Persons with outstanding student loan ¹⁾				Takaisinperinnässä oleva lainakanta 31.12., milj. € Lånebestånd under indrivning 31.12, milj. € Volume of loans being recovered at year-end, € million	
	Yhteensä Totalt Total	Markkinaehtoiset (uudet) Marknadsbundna (nya) Market rate of interest (new loans)	Vanhan lain mukaiset Enligt gamla lagen Based on earlier law		Kaikkiaan Inalles Total	Markkinaehtoinen laina Marknadsbundna lån Market rate of interest		Korkotukilaina ²⁾ Räntestödslån ²⁾ Entitled to interest subsidy ²⁾		
			Yhteensä Totalt Total	Korkotuetut, % ²⁾ Med räntestöd, % ²⁾ With interest subsidy, % ²⁾		Kaikki Samtliga Total	Opiskelu kesken, % Studierna oavslutade, % Studies unfinished, %		Kaikki Samtliga Total	Opiskelu kesken, % Studierna oavslutade, % Studies unfinished, %
1995	1 868	327	1 542	47,8	419 830 ³⁾	93 950 ³⁾	90,7	385 650 ³⁾	25,7	90,8
1996	1 774	476	1 297	37,4	402 860 ³⁾	128 130 ³⁾	72,7	340 510 ³⁾	20,4	102,8
1997	1 682	610	1 072	29,2	391 600 ³⁾	160 150 ³⁾	63,7	297 920 ³⁾	16,0	118,2
1998	1 631	759	872	23,2	389 600	211 040	58,1	241 440	14,8	129,5
1999	1 573	880	692	18,3	383 770	234 480	59,3	206 000	12,9	140,9
2000	1 523	982	541	15,0	376 590	253 260	58,8	177 250	13,4	154,0
2001	1 475	1 062	414	11,7	368 100	266 450	51,3	146 280	6,6	165,1
2002	1 378	1 074	304	9,3	354 880	273 000	48,7	119 900	5,3	177,0
2003	1 338	1 121	217	6,9	339 850	276 720	47,1	94 770	4,5	179,5
2004	1 310	1 159	151	4,6	328 520	281 310	45,7	73 390	4,0	181,6
2005	1 300	1 197	103	2,6	318 210	283 250	43,0	55 980	3,5	181,5
2006	1 310	1 241	69	2,7	309 200	283 770	41,3	42 110	2,9	180,0
2007	1 318	1 273	45	0,1	297 470	279 410	39,6	30 940	2,6	181,6
2008	1 311	1 283	28	.	285 900	273 650	38,4	22 010	2,5	171,5

¹⁾ Tilastointijakso markkinaehtoisissa lainoissa heinä–joulukuu, korkotuellisissa lainoissa huhti–syyskuu.
 Statistikföringstidpunkt för marknadsbundna lån juli–december, för räntestödslån april–september.
The compilation periods are July–December (market-rate loans) and April–September (loans subsidised with an interest allowance).

²⁾ Korkotuettujen opintolainojen voimassaolo päättyi 31.7.2008.
 Studielånen med räntestöd upphörde att gälla 31.7.2008.
Interest subsidisation for student loans ended on 31 July 2008.

³⁾ Tilastointiajankohta 1.8.
 Statistikföringstidpunkt 1.8.
The compilation date was 1 August.

Lähde: Kelan opintotukikeskus: Lainarekisteritilasto 1995 ja 1996 opintonsa päättäneistä ja vuoden 1995, 1996 ja 1997 lainakannasta, Perintätilasto vuoden 1995 aikana saatavarekisterissä olleista opintolainoista, Perintätilasto vuoden 1996, 1997, 1998, 1999 ja 2000 aikana saatavareskontrassa olleista opintolainoista; SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s studiestödscentral: Länregisterstatistik om personer som avslutat sina studier 1995 och 1996 och om lånebeståndet 1995, 1996 och 1997, Indrivningsstatistik om studielån i fordringsregistret 1995, Indrivningsstatistik om studielån i fordringsreskontrat 1996, 1997, 1998, 1999 och 2000; FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

9.2 Koulumatkatuki

Koulumatkatuki korvaa lukio- ja ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien opiskelijoiden päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Tarkoitus on taata opiskelijoille samanlainen matkakustannusten tuki riippumatta siitä, missä kunnassa he asuvat.

Koulumatkatuesta säädetään laissa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkuesta ja siihen liittyvissä sääöksissä. Koulumatkatuen toimeenpanon hoitaa Kela. (Koulumatkatuen kehitys, ks. liite 7.)

Tarkempaa tilastotietoa

Painojulkaisut

- Kelan opintoetuustilasto (SVT)

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Koulumatkatukeen on oikeus henkilöllä, joka asuu ja opiskelee Suomessa. Suomessa asuminen määräytyy kotikuntalain mukaan. Opiskelijalle, jolla on kotipaikka Ahvenanmaalla, ei makseta koulumatkatukea.

Koulumatkatukeen ovat oikeutettuja *lukion opiskelijat ja ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuvat opiskelijat*, jotka opiskelevat päätoimisesti. Oikeutta tukeen ei ole mm. aikuislukioissa opiskelevilla, näyttötutkintoon tähtäävillä opiskelijoilla tai palkallisessa työharjoittelussa olevilla, jos palkka on vähintään 660 euroa/kk. Koulumatkatukea ei myöskään saa opiskelija, jolle on osoitettu maksuton asuntolapaikka tai joka ei käytä koulumatkaansa joukkoliikennettä tai järjestettyä koulukuljetusta, vaikka hänellä olisi siihen mahdollisuus. Jos opiskelija saa korvausta matkakustannuksista muun lain nojalla, koulumatkatukea ei myönnetä.

Koulumatkatuen saaminen edellyttää, että yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 kilometriä ja että matkakustannukset ylittävät tietyn rahamäärän (54 euroa/kk vuonna 2008). Koulumatkatukena maksetaan matkakustannusten ja opiskelijan maksuosuuden erotus. Opiskelijan maksuosuus vuonna 2008 oli 43 euroa kuukaudessa. Kustannuksia 100 kilometriä ylittävältä osalta ei korvata.

Matkakustannukset määräytyvät eri tavoin riippuen siitä, käyttääkö opiskelija koulumatkaansa laskutusmenetelyn piiriin kuuluvaa joukkoliikennettä (Matkahuolto ja VR), muuta joukkoliikennettä, koulutuksen järjestäjän koulukuljetusta vai kulkeeko hän omalla matkustustavalla. Oman matkustustavan perusteella tukea saa vain siinä tapauksessa, että opiskelijalla ei katsota olevan mahdollisuutta käyttää joukkoliikennettä tai koulukuljetusta tai sen käyttäminen olisi erityisen vaikeaa.

9.2 Stöd för skolresor

Med stödet för skolresor ersätts kostnaderna för dagliga skolresor för studerande i gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning. Syftet är att garantera ett stöd som är lika för alla oavsett i vilken kommun de bor.

Skolresestödet regleras i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning och därtill hörande författningar. FPA har hand om verkställandet. (Utvecklingen av skolresestödet, se bilaga 7.)

Mer detaljerad statistik

Tryckta publikationer

- FPA-statistik I Studieförmåner (FOS)

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Rätt till skolresestöd har den som studerar och bor i Finland. Bosättning i Finland bestäms enligt lagen om hemkommun. Studerande med hemort på Åland har inte rätt till skolresestöd.

Skolresestöd beviljas i samband med *gymnasiestudier och grundläggande yrkesutbildning* när studierna bedrivs på heltid. De som studerar bl.a. vid vuxengymnasier, siktar på fristående examen eller gör avlönad praktik med en lön på minst 660 euro/mån. har inte rätt till stödet. Skolresestöd betalas inte heller till studerande som anvisats avgiftsfri internatplats eller som för skolresan inte anlitat kollektivtrafik eller skolskjuts när förutsättningar finns. De som med stöd av någon annan lag får ersättning för resekostnaderna beviljas inte skolresestöd.

Skolresestöd beviljas för skolresor om minst 10 km i ena riktningen ifall resekostnaderna överstiger ett bestämt belopp (54 euro/mån. år 2008). I skolresestöd betalas skillnaden mellan resekostnaderna och studerandens kostnadsandel. Denna utgjorde 43 euro/mån. år 2008. Resekostnaderna ersätts bara för resor under 100 km.

Resekostnaderna bestäms olika beroende på om studeranden för sina skolresor anlitat den kollektivtrafik (Matkahuolto, VR) som omfattas av faktureringsförfarandet, annan kollektivtrafik, skolskjuts som ordnas av utbildningsanordnaren eller eget färdstätt. Stöd för eget färdstätt får man bara i det fall att det inte anses vara möjligt eller att det skulle vara särskilt svårt att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts.

Kela on tehnyt sopimuksen *Matkahuollon* ja *VR:n* kanssa matkalippujen myymisestä koulumatkatuella alennettuun hintaan. Esittämällä oppilaitokseltaan saamansa ostotodistuksen opiskelija saa matkalipun 43 eurolla (opiskelijan maksuosuus vuonna 2008). Loppuosan hinnasta lipunmyyjät laskuttavat koulumatkatukena Kelalta. Opiskelijan käyttäessä *muuta joukkoliikennettä* opiskelijan maksuosuuden ja halvimman taksan mukaisen matkalipun erotus korvataan opiskelijalle. Jos opiskelija käyttää *koulukuljetusta*, kuljetuksen järjestäjä perii opiskelijalta enintään opiskelijan maksuosuuden 43 euroa ja laskuttaa koulumatkatukiosuuden Kelalta. Laskutus perustuu koulumatkan pituuteen ja liikenne- ja viestintäministeriön asetukseen sarjalipputaksoista. Koulumatkatuen suuruus määräytyy koulumatkan pituuden ja ministeriön asetuksen mukaan myös silloin, kun henkilö käyttää omaa matkustustapaa.

Koulumatkatuki myönnetään enintään lukuvuodeksi kerrallaan ja maksetaan enintään 9 kuukaudelta lukuvuodessa. Koulumatkakustannuksia ei korvata kuukautta lyhyemmältä ajalta. Tukiakia lasketaan opintojen alkamispäivästä täysien opiskelukuukausien mukaan. Vajaalta kuukaudelta opiskelija saa yhden kuukauden tuen, jos opiskeluaikaa kertyy vähintään 18 kalenteripäivää.

Koulumatkatuki on veroton etuus.

FPA har ingått avtal med *Matkahuolto* och *VR* om försäljning av färdbiljetter till ett pris minskat med skolresestödet. Genom att förete köpintyg från läroinrättning- en får studeranden en biljett för 43 euro (studerandens andel år 2008). Resten av biljettpriset debiterar biljettförsäljaren FPA i form av skolreseedstöd. Ifall *annan kollektivtrafik* anlitas ersätts studeranden för skillnaden mellan sin andel och priset enligt den billigaste taxan. Ifall studeranden anlitar *skolskjuts*, debiterar den som ordnar skjutsen studeranden för högst hans egen andel 43 euro och fakturerar FPA för skolreseedstödsandelen. Faktureringen grundar sig på skolresans längd och på kommunikationsministeriets förordning om seriebiljettaxor. Skolreseedstödets belopp bestäms enligt resans längd och ministeriets förordning också när den studerande anlitar eget färdstätt.

Skolreseedstödet beviljas för högst ett läsår i sänder och betalas för högst 9 månader per läsår. Resekostnader för mindre än en månad ersätts inte. Stödtiden räknas på basis av hela studiemånader från den dag studierna inletts, men den studerande kan få en månads stöd för en ofullständig månad om den omfattar minst 18 dagars studietid.

Skolreseedstödet är en skattefri förmån.

145. Koulumatkatuki ja tuen saajat oppilaitoksen ja maksun vastaanottajan mukaan 1997–2008 Stöd för skolresor och stödtagare enligt läroanstalt och betalningsmottagare 1997–2008

School transportation subsidies and beneficiaries by type of educational institution and payee, 1997–2008

Vuosi År Year	Tuet, milj. € Stöd, milj. € Benefit expend- iture, € mill.	Tuen saajat joulukuussa – Stödtagare i december – No. of recipients in December									
		Kaikki Samtliga All	Oppilaitos – Läroanstalt – School			Maksun vastaanottaja – Betalningsmottagare – Payee					
			Lukio Gymnasium Upper secondary school	Ammatilli- nen oppi- laitos Yrkesläro- anstalt Vocational institute	Muu Annan Other	Matkalipun myyjä Biljettförsäljare Ticket sold by		Koulutuksen järjestäjä Utbildnings- anordnare Education provider	Opiskelija, muu joukkoliikenne Studerande, annan kollektiv- trafik Student, other public transportation	Opiskelija, oma matkustustapa Studerande, eget färdstätt Student, own transportation	Useampi kuin yksi matkustus- tapa Flera än ett färdstätt More than one means of trans- portation
1997	7,42 ¹⁾	37 572	14 733	21 363	1 476	16 695	1 109	8 236	3 428	5 991	2 113
1998	20,75	34 995	13 814	19 410	1 771	18 827	1 354	5 472	1 986	5 546	1 810
1999	22,23	35 705	14 200	19 192	2 313	19 999	1 484	5 484	1 490	5 383	1 865
2000	23,31	32 930	14 047	18 530	353	20 927	956	4 458	623	4 419	1 547
2001	24,79	32 844	13 844	18 656	344	21 188	923	4 355	330	4 470	1 578
2002	24,67	32 099	13 071	18 631	397	20 552	864	4 197	247	4 644	1 595
2003	25,56	30 787	12 181	18 072	534	19 138	878	4 132	276	4 912	1 451
2004	25,45	31 383	11 948	18 918	517	19 565	907	3 862	225	5 254	1 570
2005	27,92	32 401	11 923	19 882	596	20 088	879	3 748	521	5 425	1 740
2006	30,69	32 701	11 709	20 433	559	20 584	843	3 638	266	5 649	1 721
2007	31,99	32 290	11 207	20 569	514	20 700	764	3 405	335	5 342	1 744
2008	36,15	31 821	10 570	20 700	551	20 287	809	3 101	363	5 565	1 696

¹⁾ Laki lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta tuli voimaan 1.7.1997.

Lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasier och yrkesläroanstalter trädde i kraft 1.7.1997.

The Act respecting school transportation subsidies for students of upper secondary schools and vocational institutes became effective on 1 July 1997.

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Skolreseedstöd www.fpa.fi/statistik.

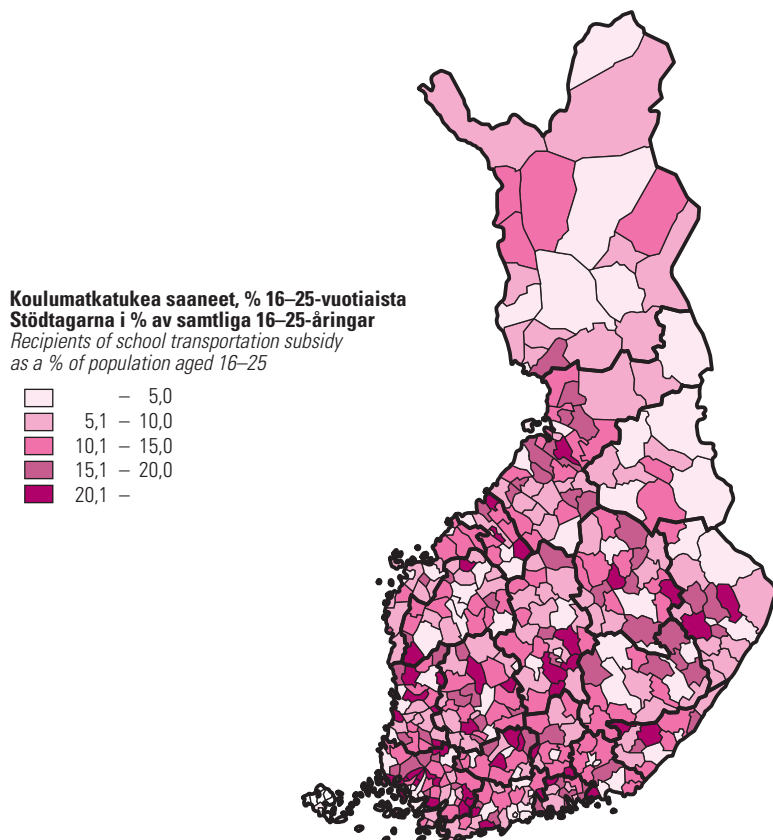
146. Koulumatkatuen saajat iän ja tuen suuruuden mukaan lukuvuosina 1997/1998–2007/2008
Mottagare av stöd för skolresor efter ålder och stödets storlek läsåren 1997/1998–2007/2008
Recipients of school transportation subsidy according to age and amount of benefit in school years 1997/1998–2007/2008

Lukuvuosi Läsåret School year	Tuen saajat – Stödtagare – Recipients							
	Kaikkiaan Inalles Total	Ikä, vuotta – Ålder, år – Age, years				Tuen suuruus, €/kk – Stödets storlek, €/mån. – Amount of benefit, €/month		
		Alle 18 Under 18 Under 18s	18–19	20–24	Yli 24 Over 24 Over 24s	Alle 40 Under 40 Under 40	40–90	Yli 90 Over 90 Over 90
1997/1998	51 356	26 387	12 390	8 598	3 981	16 658	19 175	15 523
1998/1999	54 873	27 874	12 970	8 814	5 215	17 346	21 319	16 208
1999/2000	54 643	20 472	19 807	8 780	5 584	16 396	21 206	17 041
2000/2001	51 261	29 001	13 791	5 031	3 438	10 019	21 907	19 335
2001/2002	51 072	28 672	14 835	4 743	2 822	9 393	21 601	20 078
2002/2003	51 131	27 796	15 512	5 052	2 771	8 946	21 350	20 835
2003/2004	50 620	27 382	15 115	5 374	2 749	6 425	23 741	20 454
2004/2005	49 628	27 213	14 186	5 544	2 685	4 269	24 796	20 563
2005/2006	51 029	28 360	14 383	5 493	2 793	4 405	19 845	26 779
2006/2007	51 625	29 027	14 762	5 146	2 690	3 211	20 128	28 286
2007/2008	51 725	29 551	14 887	4 793	2 494	3 166	20 267	28 292

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Skolresestöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 64. Koulumatkatukea saaneiden osuus 16–25-vuotiaasta väestöstä kunnittain joulukuussa 2008
Figur 64. Andelen mottagare av skolresestöd av befolkningen i åldern 16–25 år kommunvis i december 2008
Chart 64. Recipients of school transportation subsidy as a % of the population aged 16–25, by municipality, December 2008

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Skolresestöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

9.3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus

Työelämästä opiskelemaan siirtyvät aikuiset (palkansaajat ja yrittäjät) voivat saada aikuiskoulutustukea ansionmenetykskorvauksena tutkintoon johtavan opiskelun sekä ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen ajalta. Tuen saaja voi myös saada opintolainalleen valtiontakauksen. Aikuiskoulutustuen myöntää Koulutusrahasto, opintolainan valtiontakauksen Kela. Aikuiskoulutustuesta säädetään laissa aikuiskoulutustuesta ja tukeen liittyvästä opintolainan valtiontakauksesta opintotukilaissa.

Aikuiskoulutustuki. Aikuiskoulutustuen hakijalta edellytetään vähintään viiden vuoden työhistoriaa palkansaajana tai yrittäjänä. Lisäksi edellytetään, että hän jää työstään vähintään kahden kuukauden palkattomalle opintovapaalla ja että nykyinen työsuhde on kestänyt vähintään vuoden. Tuen kesto aika määräytyy kertyneen työssäoloajan perusteella siten, että yksi työssäolokausi kartuttaa käytettävissä olevaa tukiaikaa 0,8 päivällä; tuen enimmäiskesto on noin 1,5 vuotta. Kertynyt työssäoloaika lasketaan työansioden perusteella jakamalla kalenterivuoden ansiot vuosittain vahvistettavalla palkkakertoimella.

Aikuiskoulutustuki muodostuu 500 euron suuruisesta perusosasta sekä palkan perusteella määräytyvästä ansio-osasta. Tuki on veronalaista tuloa.

Opintolainan valtiontakaus. Opiskelijalla, joka saa aikuiskoulutustukea yhtäjaksoisesti vähintään 2 kuukauden ajan, on oikeus opintolainan valtiontakaukseen. Takaukseen sovelletaan opintotukilain säännöksiä. Aikuiskoulutustuen saajalle lainatakaus voidaan kuitenkin myöntää muuhunkin kuin opintotukilain piiriin kuuluvaan koulutukseen.

Aikuiskoulutustuen lainatakaus on 300 euroa/kk. Opintoihin ulkomailla se on 360 euroa/kk, kuitenkin korkeakouluopintoihin ulkomailla 440 euroa/kk.

9.3 Lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd

Vuxna (löntagare och företagare) som varit ute i arbetslivet och börjar studera kan få ersättning för förlorad arbetsförtjänst i form av vuxenutbildningsstöd under studier som leder till examen eller under yrkesinriktad tilläggsutbildning eller fortbildning. Den som har rätt till stöd kan även beviljas statsgaranti för studielån. Vuxenutbildningsstödet beviljas av Utbildningsfonden och statsgarantin för studielån av FPA. Vuxenutbildningsstödet regleras i lagen om vuxenutbildningsstöd, medan statsgarantin för studielån i anslutning till vuxenutbildningsstödet regleras i lagen om studiestöd.

Vuxenutbildningsstöd. Av den som söker vuxenutbildningsstöd förutsätts minst fem års arbetslivserfarenhet som löntagare eller företagare. Det förutsätts dessutom att sökanden är studieledig i minst två månader utan lön och att den nuvarande anställningen har varat minst ett år. Den tid stödet beviljas för bestäms enligt tiden i arbetslivet varvid en arbetsmånad förlänger den stödtid sökanden kan använda med 0,8 dagar; maximalt kan stöd beviljas för ca 1,5 år. Tiden i arbetslivet beräknas utifrån arbetsinkomsten så att inkomsten under respektive kalenderår divideras med en lönekoeficient som fastställs årligen.

Vuxenutbildningsstödet består av en grunddel om 500 euro samt av en förtjänstdel som fastställs enligt lönen. Stödet är skattepliktig inkomst.

Statsgaranti för studielån. Studerande som får vuxenutbildningsstöd under minst 2 månader utan avbrott har rätt till statsgaranti för studielån. På garantin tillämpas bestämmelserna i lagen om studiestöd. För den som har vuxenutbildningsstöd kan lånegarantin dock beviljas också för annan utbildning än den som avses i lagen om studiestöd.

Lånegarantin i samband med vuxenutbildningsstöd är 300 euro/mån. För studier utomlands är garantin 360 euro/mån., för högskolestudier utomlands dock 440 euro/mån.

147. Aikuiskoulutustuen lainatakaus: Saajat sukupuolen ja oppilaitoksen mukaan sekä keskimääräinen opintolaina 2001–2008**Lånegaranti i samband med vuxenutbildningsstöd: Mottagare enligt kön och läroinrättning, samt studielån i medeltal 2001–2008***Adult education subsidy: Recipients of loan guarantees by sex and educational institution; average student loan amounts in 2001–2008*

Vuosi År Year	Takauksen saajia – Mottagare av lånegaranti – <i>Loan guarantee recipient</i>							Laina keskimäärin joulukuussa, €/kk Lån i medeltal i december, €/mån. <i>Average loan amount in December, €/month</i>
	Kaikkiaan – Inalles – <i>Total</i>			Yliopistot ja korkeakoulut Universitet och högskolor <i>Institutes of higher education</i>	Ammatti- korkeakoulut Yrkeshögskolor <i>Polytechnics</i>	Ammatilliset oppilaitokset Yrkesläroanstalter <i>Vocational schools</i>	Muut Övriga <i>Other</i>	
	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>					
2001 ¹⁾	666	129	537	143	244	199	80	300,8 ²⁾
2002	1 438	274	1 164	315	518	471	134	308,7
2003	1 689	312	1 377	369	610	613	97	310,0
2004	1 532	274	1 258	355	546	556	75	310,4
2005	1 441	269	1 172	352	496	512	81	301,2
2006	1 392	248	1 144	365	479	478	70	299,6
2007	1 320	233	1 087	386	450	436	47	301,7
2008	1 144	201	943	343	355	421	25	300,8

¹⁾ Aikuiskoulutustuen lainatakausta alettiin myöntää 1.8.2001 lukien.

Lånegaranti i samband med vuxenutbildningsstöd började beviljas 1.8.2001.

*Loan guarantees for recipients of adult education subsidy were introduced on 1 August 2001.*²⁾ Marraskuu.

November.

November.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Studiestöd www.fpa.fi/statistik.

10 | Kelan muut etuudet

Övriga FPA-förmåner

2008

- Sotilasavustus
Militärunderstöd
- Maahanmuuttajan erityistuki
Särskilt stöd till invandrare
- Pitkääikaistyöttömien eläketuki
Pensionsstöd för långtidsarbetslösa

10.1 Sotilasavustus

Sotilasavustuksesta säädetään sotilasavustuslaissa. Sotilasavustuslain toimeenpano kuuluu Kelalle. (Sotilasavustuksen kehitys, ks. liite 8.)

Tarkempaa tilastotietoa

Verkkojulkaisut

- Kelan sotilasavustustilasto
www.kela.fi/tilastot

Sotilasavustuksen tarkoitus on turvata asevelvollisen ja hänen omaistensa toimeentulo palveluksen aikana. Vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevat naiset rinnastetaan asevelvollisiin.

Sotilasavustuksen saamisen edellytyksenä on, että palvelus on heikentänyt avustukseen oikeutetun toimeentulomahdollisuuksia ja että hän on avustuksen tarpeessa. Avustukseen oikeutettuja omaisia ovat aviopuoliso, rekisteröidyn parisuhteen puoliso, avopuoliso, jonka kanssa asevelvollisella on yhteinen lapsi, oma tai aviopuolison lapsi sekä asevelvollisen luokse sijoitettu hänen huollettavanaan oleva lapsi. Lisäksi sotilasavustusta voidaan maksaa elatusapuun oikeutetulle lapselle, jonka elatukseen asevelvollinen on velvollinen osallistumaan.

Asevelvolliselle itselleen voidaan korvata kustannukset hänen käytössään olevasta asunnosta ja maksaa palvelusaikana erääntyvät opintolainan korot. Omaiselle maksettavaan sotilasavustukseen voi kuulua perusavustus, asumisavustus ja erityisavustus.

Täysimääräinen *perusavustus* on yksinäiselle henkilölle maksettavan täyden kansaneläkkeen suuruinen. Vuonna 2008 perusavustus oli 558,46 euroa/kk. Omaisten määrää vaikuttaa perusavustuksen suuruuteen. Ensimmäisen omaisen tuki on 100 %, toisen 50 % ja kolmannen ja sitä useamman omaisen tuki 30 % täydestä avustuksesta. Omaisuus ja siitä saatu tuotto eivät vuodesta 2008 alkaen enää vaikuta avustukseen, mutta asevelvollisen ja hänen omaistensa muut nettotulot pienentävät avustuksen määrää.

Asumisavustuksena korvataan kohtuulliset asumismenot. *Erityisavustus* voidaan myöntää tarpeellisiin ja määrältään kohtuullisiin kertaluonteisiin menoihin.

Sotilasavustus on veroton etuus.

10.1 Militärunderstöd

Om militärunderstöd stadgas i militärunderstödslagen. Verkställigheten av lagen ankommer på FPA. (Militärunderstödet utveckling, se bilaga 8.)

Mer detaljerad statistik

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Syftet med militärunderstödet är att trygga utkomsten för den värnpliktige och hans anhöriga under militärtjänstgöringen. Kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst jämfälls med värnpliktiga.

Beviljande av militärunderstöd förutsätter att tjänstgöringen försämrat den värnpliktiges utkomstmöjligheter och att han är i behov av understöd. Anhöriga med rätt till understöd är maka, registrerad partner, sambo som den värnpliktige har barn med, den värnpliktiges egna eller hans makas barn, samt barn som placerats hos och försörjs av den värnpliktige. Militärunderstöd kan dessutom betalas till ett barn som är berättigat till underhållsbidrag och vars underhåll den värnpliktige är skyldig att delta i.

Den värnpliktige själv kan få kostnaderna för bostad i eget bruk ersatta och få räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden betalda. Militärunderstöd till anhöriga kan bestå i grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd.

I fullt *grundunderstöd* betalas ett belopp som motsvarar full folkpension till ensamstående. År 2008 uppgick grundunderstödet till 558,46 euro/mån. Antalet anhöriga inverkar på grundunderstödet storlek. Den första anhöriga får 100 %, den andra 50 % och den tredje och följande får 30 % av det fulla beloppet. Förmögenhet och avkastning av förmögenhet inverkar inte fr.o.m. år 2008 på understödet men den värnpliktiges och hans anhörigas nettoinkomster minskar stödbeloppet.

I *bostadsunderstöd* ersätts skäliga boendeutgifter. *Särskilt understöd* kan beviljas för nödvändiga och skäliga utgifter av engångsnatur.

Militärunderstödet är en skattefri förmån.

148. Sotilasavustukset 1995–2008
Militärunderstöden 1995–2008
Conscript's allowances 1995–2008

Vuoden aikana Under året During the year	Milj. € € million	Avustusta saaneet henkilöt tai taloudet ¹⁾ Mottagare (personer eller hushåll) ¹⁾ <i>Persons and households receiving conscripts' allowance¹⁾</i>				Henkilöitä avustuksen piirissä Personer som omfattas av stödet <i>Persons covered</i>
		Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Varusmiehet Beväringar <i>Persons in military service</i>	Siviilipalvelusmiehet Civiltjänstgörare <i>Persons in civil service</i>	Omais Anhöriga <i>Family members</i>	
1995	7,78	8 609	6 635	946	1 095	10 511
1996	8,43	10 063	8 115	1 003	994	11 887
1997	9,59	11 077	9 049	1 110	963	12 968
1998	9,63	10 952	9 055	1 109	835	12 629
1999	9,31	11 198	9 275	1 083	882	12 972
2000	9,73	10 612	8 791	973	888	12 373
2001	11,27	10 576	8 735	988	894	11 362
2002	12,80	11 775	9 759	1 047	1 006	12 580
2003	13,14	11 692	9 713	1 009	996	12 469
2004	14,43	12 343	10 311	1 066	1 001	13 040
2005	15,25	12 242	10 217	1 084	974	12 886
2006	16,57	12 421	10 394	1 105	967	13 003
2007	16,72	12 263	10 399	1 028	880	12 772
2008	18,24	12 513	10 760	1 001	796	13 764

¹⁾ Varusmies voi keskeyttää varusmiespalveluksen ja siirtyä suorittamaan siviilipalvelusta. Tällöin hän tilastoituu kumpaankin ryhmään. Yhteissummassa henkilö esiintyy vain kerran.
 En beväring kan avbryta sin beväringstjänst och övergå till civiltjänstgöring. Han statistikförs då i båda kategorierna. I totalsumman förekommer en och samma person bara en gång.
Mid-service transfer from military service to civil service is possible. Such cases are included under both categories but are not duplicated in the total figures.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

149. Sotilasavustukset avustuslajin mukaan ja keskimääräinen sotilasavustus 1995–2008
Militärunderstöden efter stödform och understöd i medeltal 1995–2008
Conscripts' allowances by benefit component and average rate, 1995–2008

Vuoden aikana Under året During the year	Sotilasavustus, €/talous (joulukuu) Militärunderstöd, €/hushåll (december) <i>Conscript's allowance, € per household (December)</i>		Sotilasavustukset, 1 000 € Militärunderstöd, 1 000 € <i>Conscript's allowances, € 1,000</i>			
	Aasevelvolliset Värnpliktiga <i>Conscripts</i>	Omais Anhöriga <i>Family members</i>	Yhteensä ¹⁾ Sammanlagt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	Perusavustus Grund- understöd <i>Basic assistance</i>	Asumis- avustus Bostads- understöd <i>Housing assistance</i>	Erityis- avustus Särskilt understöd <i>Special assistance</i>
2008 rahana 2008 års penningvärde <i>At 2008 prices</i>						
1995	183,3	534,0	7 776	1 173	6 103	254
1996	194,7	583,2	8 430	1 121	6 571	234
1997	202,6	578,3	9 594	1 272	7 475	220
1998	195,2	563,0	9 629	1 081	7 731	195
1999	193,4	604,4	9 305	1 121	7 338	193
2000	221,3	628,6	9 733	1 134	7 791	205
2001	237,7	661,5	11 275	1 276	9 346	267
2002	247,5	684,7	12 803	1 571	10 703	275
2003	254,2	669,5	13 143	1 441	11 295	260
2004	264,3	675,3	14 428	1 398	12 599	298
2005	276,3	682,6	15 245	1 433	13 437	263
2006	280,6	657,8	16 573	1 376	14 792	312
2007	285,6	678,3	16 723	1 346	15 028	240
2008	295,5	740,3	18 238	1 448	16 525	182

¹⁾ Vain yhteissummaan sisältyy kotiuttamisen jälkeen kalenterikuun loppuun maksetut avustukset, sekä sotilasavustuksena maksettu elatusapu.
 De understöd som betalats efter hemförlövning till kalendermånadens slut samt de underhållsbidrag som betalats i form av militärunderstöd ingår endast i slutsumman.
Conscripts' allowances paid after active service to the end of the month of discharge are, together with child maintenance allowances paid in the form of a conscript's allowance, included only in the "Total" column.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Militärunderstöd www.fpa.fi/statistik.

10.2 Maahanmuuttajan erityistuki

Maahanmuuttajan erityistuen tarkoitus on turvata Suomeen muuttaneen henkilön toimeentulo vanhuuden ja työkyvyttömyyden ajalta silloin, kun täysimääräisen kansaneläkkeen myöntämisen edellytykset eivät täyty. Erityistuesta säädetään laissa ja asetuksessa maahanmuuttajan erityistuesta. Erityistuen toimeenpano kuuluu Kelan tehtäviin. (Maahanmuuttajan erityistuen kehitys, ks. liite 8.)

Tarkempaa tilastotietoa

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Erityistuen voi saada laillisesti ja vakinaisesti Suomessa asuva henkilö. Asuminen määräytyy asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain mukaan. Tuen saaminen ei edellytä Suomen kansalaisuutta. Tukea ei myönnetä eikä makseta ulkomaille.

Tukea maksetaan

- *iän* perusteella 65 vuotta täyttäneelle maahanmuuttajalle tai
- *työkyvyttömyyden* perusteella 16–64-vuotiaalle maahanmuuttajalle.

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan tässä henkilöä, joka on asunut Suomessa vähemmän kuin täyteen kansaneläkkeeseen oikeuttavan ajan. Lisäksi edellytetään, että henkilö on asunut Suomessa välittömästi ennen tuen myöntämistä vähintään 5 vuoden yhtäjaksoisen ajan. Tuen hakijalla tulee olla taloudellisen tuen tarve.

Täysimääräinen maahanmuuttajan erityistuki on täyden kansaneläkkeen suuruinen. Vuonna 2008 täysimääräinen erityistuki oli yksinäisellä henkilöllä 558,46 €/kk ja avio-/avoliitossa olevalla 495,35 €/kk.

Erityistuki on tulosidonnainen. Sen määrää pienentävät hakijan sekä hänen puolisonsa tulot. Täydestä erityistuen määrästä vähennetään lähes kaikki hakijan jatkuvat tai vuosittain toistuvat nettotulot täysimääräisesti. Puolison tulot vaikuttavat siltä osin kuin ne ylittävät täyden erityistuen määrän. Omaisuus ei vaikuta tuen määrään.

Maahanmuuttajan erityistuen saajalle voidaan maksaa eläkkeensaajan hoitotukea ja eläkkeensaajan asumistukea. Erityistuki on veroton etuus.

10.2 Särskilt stöd till invandrare

Syftet med det särskilda stödet för invandrare är att personer som flyttat till Finland skall få sin utkomst tryggad vid ålderdom och vid arbetsoförmåga om villkoren för beviljande av full folkpension inte uppfylls. Om stödet föreskrivs i lagen och förordningen om särskilt stöd till invandrare. Stödet verkställs av FPA. (Utvecklingen av det särskilda stödet till invandrare, se bilaga 8.)

Mer detaljerad statistik

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Särskilt stöd för invandrare kan beviljas personer som är lagligt och permanent bosatta i Finland. Vem som är bosatt i Finland avgörs enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. Finskt medborgarskap förutsätts inte. Stödet betalas inte till utlandet.

Stödet betalas på basis av

- *ålder* till invandrare som fyllt 65 år eller
- *arbetsoförmåga* till invandrare i åldern 16–64 år.

Med invandrare avses här personer som inte har bott i Finland tillräckligt länge för att få full folkpension. För att kunna få särskilt stöd för invandrare förutsätts man ha bott i Finland minst de senaste 5 åren och även ha behov av ekonomiskt stöd.

Det fulla beloppet av särskilt stöd för invandrare är lika stort som full folkpension. År 2008 var det fulla stödbeloppet för ensamstående personer 558,46 €/mån. och 495,35 €/mån. för gifta och samboende.

Invandrarstödet är inkomstbundet. Beloppet påverkas av sökandens samt makens inkomster. Från det fulla stödbeloppet avdras nästan alla sökandens fortlöpande eller årligen återkommande nettotulor med fullt belopp. Makens inkomster beaktas till den del de överstiger det fulla stödbeloppet. Stödbeloppet påverkas inte av förmögenhet.

Den som har särskilt stöd för invandrare kan få vårdbidrag för pensionstagare och bostadsbidrag för pensionstagare. Invandrarstödet är en skattefri förmån.

Tilastointi

Maahanmuuttajan erityistuensaajalle maksettava eläkkeensaajan hoitotuki käsitellään vammaistuosiossa ja eläkkeensaajan asumistuki asumistukien yhteydessä.

Statistikföring

Vårdbidrag för pensionstagare som betalas till mottagare av särskilt stöd till invandrare behandlas i samband med handikappförmåner och bostadsbidrag för pensionstagare i samband med bostadsbidrag.

150. Maahanmuuttajan erityistuki 2003–2008 Särskilt stöd till invandrare 2003–2008 Special assistance for immigrants, 2003–2008

Vuosi År Year	Maksettu vuoden aikana, 1 000 € Betalt under året, 1 000 € Annual expenditure, €1,000	Tuki keskimäärin joulukuussa, €/kk Stödet i medeltal i december, €/mån. Average amount of assistance in December, €/month	Tuen saaja vuoden lopussa Mottagare vid årets slut Recipients at year-end			Tuen saajalla työeläkevähenteinen kansaneläke tai perhe-eläke Mottagaren har arbetspensionsavhängig folkpension eller familjepension Recipients with/without a pension- tested national pension or a survivor pension	
			Yhteensä Sammanlagt Total	Työkyvyttömyt (alle 65 v) Arbets- oförmögna (under 65) Disabled (aged under 65 years)	65 v täyttäneet 65 år fyllda Aged 65 years or over	On Ja With	Ei Nej Without
2003 ¹⁾	3 064	375,7	2 846	245	2 601	693	2 153
2004	14 993	355,9	3 605	463	3 142	1 055	2 550
2005	16 983	353,3	4 111	607	3 504	1 317	2 794
2006	18 728	347,4	4 541	771	3 770	1 547	2 994
2007	20 238	341,0	4 917	920	3 997	1 802	3 115
2008	22 769	355,4	5 208	1 112	4 096	2 078	3 130

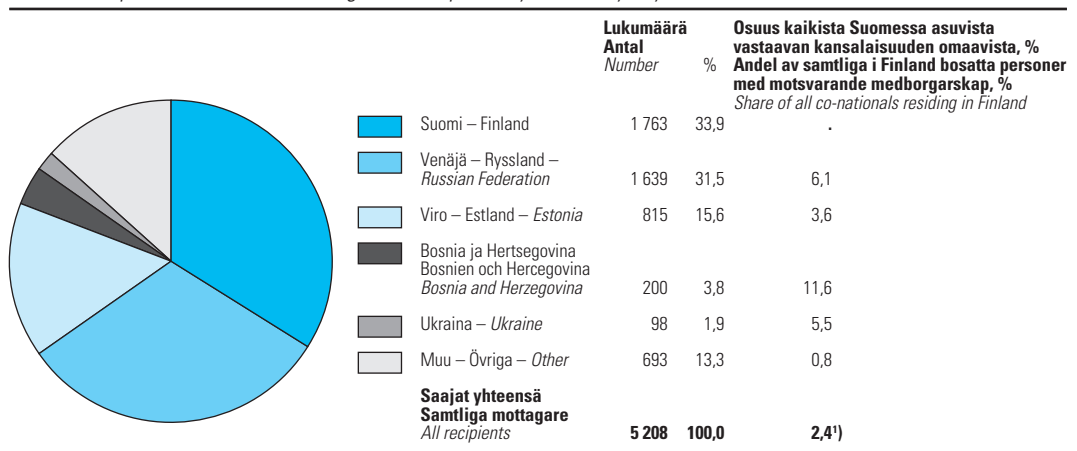
¹⁾ Tukea alettiin maksaa 1.10.2003.
Stödet började betalas ut 1.10.2003.
Special assistance for immigrants was introduced on 1 October 2003.

Lähde: SVT. Kela: Maahanmuuttajan erityistuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Särskilt stöd till invandrare www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 65. Maahanmuuttajan erityistuki: Saajat kansalaisuuden mukaan 31.12.2008

Figur 65. Särskilt stöd till invandrare: Mottagare enligt nationalitet 31.12.2008

Chart 65. Special assistance for immigrants: Recipients by nationality at year-end 2008

Huom. Erityistukea saavat maahanmuuttajat edustivat 69 kansalaisuutta.
Anm. Mottagarna representerade 69 nationaliteter.
N.B. A total of 69 nationalities were represented among the recipients of special assistance to immigrants.

¹⁾ Suomen kansalaisuuden saaneet eivät ole luvussa mukana.
Personer som fått medborgarskap ingår inte.
The figure does not include naturalised citizens of Finland.

Lähde: SVT. Kela: Maahanmuuttajan erityistuki www.kela.fi/tilastot; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [viitattu 10.9.2009].
Källa: FOS. FPA: Särskilt stöd till invandrare www.fpa.fi/statistik; www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html [hämtad 10.9.2009].

10.3 Pitkäaikaistyöttömien eläketuki

Pitkäaikaistyöttömien eläketuen tarkoitus on ollut antaa 1990-luvun laman aikana työttömiksi jääneille pitkäaikaistyöttömille mahdollisuus siirtyä työmarkkinatuella pysyvän toimeentulon turvaavalle eläketuelle tai eläkkeelle. Kertaratkaisuna toteutettavasta eläketuesta säädetään laissa eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta, joka astui voimaan 1.5.2005. Eläketuen toimeenpano kuuluu Kelalle. (Eläketuen kehitys, ks. liite 8.)

Tarkempaa tilastotietoa

Verkkojulkaisut

- www.kela.fi/tilastot

Eläketukea maksetaan 1941–1947 syntyneelle Suomessa asuvalle henkilölle, joka

- oli 31.12.2004 ollut oikeutettu työmarkkinatukeen ja ollut edeltävät 12 kuukautta yhtäjaksoisesti työttömänä työnhakijana ja
- oli 31.12.2004 mennessä saanut enimmäisajan työttömyyspäivärahaa (500 pv) ja työmarkkinatukea vähintään 2 000 päivältä tai saanut työmarkkinatukea vähintään 2 500 päivältä. Em. päiviksi lasketaan myös mm. sairauspäivärahapäivät ja tietyt päivät, joilta henkilö on ollut oikeutettu etuuksiin.

Oikeus eläketukeen loppuu henkilön täyttäessä 62 vuotta eli käytännössä viimeistään 1.1.2010. Siitä alkaen henkilöllä on oikeus vanhuuseläkkeeseen (työ- ja/tai kansaneläkejärjestelmästä), jota varhennusvähennys ei pienennä.

Eläketukena maksetaan työeläke- ja/tai kansaneläkeosuus. Työeläkeosuus on 31.12.2004 saakka kertynyt työeläke, ja kansaneläkeosuus määräytyy työeläkkeen suuruuden mukaan. Kansaneläkeosuuteen sovelletaan kansaneläkkeen säännöksiä.

Eläketukea saavalle voidaan maksaa eläkkeensaajan asumistukea ja lapsikorotusta. Eläketuki on veronalaista tuloa. Siihen tehdään indeksitarkistus samaan aikaan ja samassa suhteessa kuin kansaneläkkeeseen.

Tilastointi

Pitkäaikaistyöttömien eläketuen perustein maksettava vanhuuseläke ja eläketuen saajalle maksettava lapsikorotus käsitellään eläke-etuosiosissa. Eläkkeensaajan asumistukea kuvaavat tilastot esitetään asumistukien yhteydessä.

10.3 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa

Syftet med pensionsstöd för långtidsarbetslösa har varit att långtidsarbetslösa som blev arbetslösa under depressionen på 1990-talet skall kunna övergå från arbetsmarknadsstöd till pensionsstöd eller pension som ger en varaktig försörjning. Pensionsstödet är en engångslösning och regleras i lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa som trädde i kraft 1.5.2005. Stödet verkställs av FPA. (Pensionsstödet utveckling, se bilaga 8.)

Mer detaljerad statistik

Webbpublikationer

- www.fpa.fi/statistik

Pensionsstöd beviljas den som är född 1941–1947, bosatt i Finland och som

- 31.12.2004 hade rätt till arbetsmarknadsstöd och har varit arbetslös arbetssökande utan avbrott under de närmast föregående 12 månaderna och som
- 31.12.2004 hade fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden (500 dgr) och arbetsmarknadsstöd för minst 2 000 dagar eller arbetsmarknadsstöd för minst 2 500 dagar. Till nämnda dagar räknas även bl.a. sjukdagpenningdagar och vissa dagar för vilka personen varit berättigad till förmåner.

Rätten till pensionsstöd upphör när man fyller 62 år, dvs. i praktiken senast 1.1.2010. Sedan har man rätt till ålderspension (från arbets- och/eller folkpensionssystemet) utan förtidsavdrag.

I pensionsstöd betalas en arbetspensionsdel och/eller en folkpensionsdel. Arbetspensionsdelen är den arbetspension som intjänats per 31.12.2004, och folkpensionsdelen bestäms enligt arbetspensionens storlek. På folkpensionsdelen tillämpas bestämmelserna om folkpension.

Den som har pensionsstöd kan beviljas bostadsbidrag för pensionstagare och barntillägg. Pensionsstödet är en skattepliktig inkomst. Stödet indexjusteras samtidigt som folkpensionen och i samma proportion som den.

Statistikföring

Ålderspension som betalas på samma grunder som pensionsstöd för långtidsarbetslösa och barnförhöjning som betalas till mottagare av pensionsstöd behandlas i samband med pensioner. Statistik kring bostadsbidrag för pensionstagare presenteras i samband med bostadsbidrag.

151. Pitkääikaistyöttömien eläketuki 2005–2008
Pensionsstöd till långtidsarbetslösa 2005–2008
Pension assistance for the long-term unemployed 2005–2008

Vuosi År Year	Maksettu vuoden aikana, 1 000 € Utbetalt under året, 1 000 € Annual expenditure, €1,000	Tuki keskimäärin joulukuussa, €/kk Stöd i medeltal i december, €/mån. Average amount of assistance in December, €/month	Saajia vuoden lopussa Mottagare vid årets slut Number of recipients at year-end			
			Yhteensä Sammanlagt Total	Vain kansaneläkeosuus Enbart folkpensionsdel National pension component only	Vain työeläkeosuus Enbart arbets- pensionsdel Employment pension component only	Sekä kansan- että työeläkeosuus Både folk- och arbetspensionsdel Both components
2005 ¹⁾	16 099	698,4	2 804	15	132	2 657
2006	23 854	709,2	2 555	14	121	2 420
2007	19 134	718,1	1 812	10	82	1 720
2008	12 352	759,1	971	9	38	924

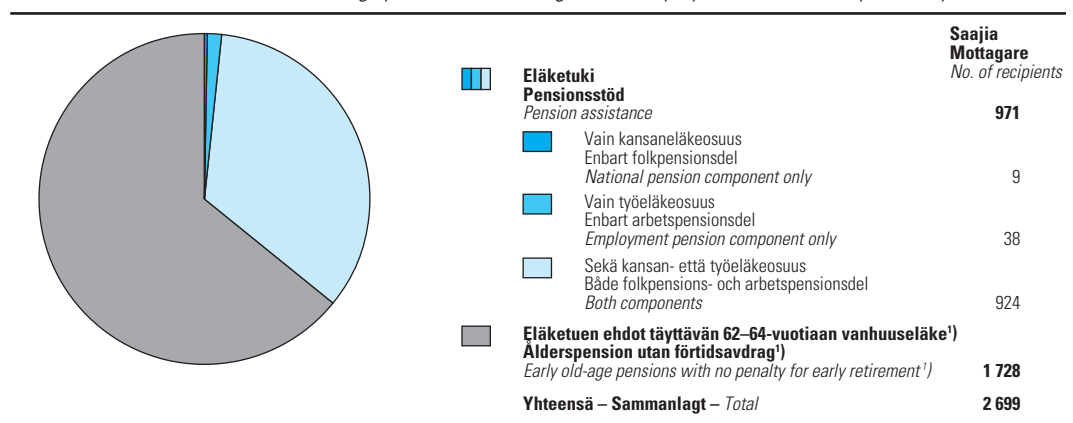
¹⁾ Tukea alettiin maksaa 1.5.2005.
Stödet började betalas 1.5.2005.
The assistance was introduced on 1 May 2005.

Huom. Eläketuen edellytykset täyttävät pitkääikaistyöttömät, jotka olivat jo täyttäneet 62 v eläketukea koskevan lain tullessa voimaan (1.5.2005) tai jotka eläketukea saadessaan täyttivät 62 v, ovat oikeutettuja vanhuuseläkkeeseen ilman varhennusvähennystä. He sisältyvät eläkkeensaajina eläketilastoihin.

Anm. Eläketuen saaja voi eläketuen lisäksi saada eläkkeensaajan asumistukea tai lapsikorotusta. Ne tilastoidaan eläkkeiden yhteyteen.
Långtidsarbetslösa som uppfyller villkoren för pensionsstöd och som redan hade fyllt 62 år när lagen om pensionsstöd trädde i kraft (1.5.2005) eller som fyller 62 år när de har pensionsstöd, är berättigade till ålderspension utan förtidsavdrag. De ingår som pensionstagare i pensionsstatistiken. Den som har pensionsstöd kan dessutom få bostadsbidrag för pensionstagare eller barnförhöjning. Dessa förmåner statistikförs bland pensionerna.

Lähde: SVT. Kela: Pitkääikaistyöttömien eläketuki www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Pensionsstöd till långtidsarbetslösa www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 66. Pitkääikaistyöttömien eläketukiperusteiset etuudet: Saajat 31.12.2008
Figur 66. Pensionsstöd och ålderspension till långtidsarbetslösa: Mottagare 31.12.2008
Chart 66. Pension assistance and old-age pensions for the long-term unemployed: Number of recipients at year-end 2008

¹⁾ Yllä olevaa kuviota lukuun ottamatta tämäkin vanhuuseläke tilastoidaan aina eläkkeiden yhteydessä. Ks. myös taul. 151 huomautus.
Med undantag för denna figur statistikförs den ålderspension som betalas utan förtidsavdrag till personer under 65 år bland pensionerna. Se även anmärkningen under tabell 151.
With the exception of this chart, early old-age pensions (for persons under age 65) with no penalty for early retirement are included with other pensions.
See also note to Table 151.

Lähde: SVT. Kela: Pitkääikaistyöttömien eläketuki / Kelan eläkkeet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Pensionsstöd till långtidsarbetslösa / Pensioner från FPA www.fpa.fi/statistik.

11 | Kelan talous ja hallinto FPA:s ekonomi och förvaltning

2008

- Kelan toiminnan rahoitus
Finansiering av FPA:s verksamhet
  - Kansaneläkevakuutus
Folkpensionsförsäkring
  - Sairausvakuutus
Sjukförsäkring
  - Muu Kelan hoitama sosiaaliturva
Övrig social trygghet som handhas av FPA
- Organisaatio ja etuuksien käsittely
Organisation och behandling av förmåner
- Muutoksenhaku
Sökande av ändring

11.1 Rahoitus

Kansaneläkevakuutus, sairausvakuutus ja muu Kelan hoitama sosiaaliturva

Kansaneläke- ja sairausvakuutusjärjestelmän sekä muun Kelan hoitaman sosiaaliturvan rahoitus perustuu jakoperiaatteelle, jossa kunkin vuoden etuudet rahoitetaan samana vuonna kertyneillä tuotoilla. Eläke- ja sairausvakuutuksen rahoituksen hoitamista varten Kelassa on kansaneläkerahasto ja sairausvakuutusrahasto. Muun Kelan hoitaman sosiaaliturvan rahaliikenne kulki vuoden 2008 loppuun asti sairausvakuutusrahaston kautta. Vuoden 2009 alussa perustettiin uusi sosiaaliturvan yleisrahasto, josta rahoitetaan ne etuudet, jotka eivät kuulu eläke- tai sairausvakuutukseen.

Kelan kokonaiskulut olivat 11 488,6 milj. euroa vuonna 2008. Etuuskulujen osuus oli 97 % ja toimintakulujen 3 %. Tuotot ja valtion takuusuoritus olivat yhteensä 11 418,3 milj. euroa. Tuotot jakaantuivat rahoittajien kesken siten, että vakuutettujen ja työnantajien vakuutusmaksujen osuus oli 36 % tuotoista, valtion osuus 59 % ja kuntien 5 % tuotoista.

Kansaneläkevakuutuksen rahoitus. Kansaneläkevakuutuksen pääasiallisia rahoittajia vuonna 2008 olivat *työnantajat* kansaneläkemaksuillaan ja *valtio* eri etuuksiin kohdistamallaan suorituksilla. 1.4.2009 työnantajien kansaneläkemaksua alennettiin 0,801 prosenttiyksiköä. Samalla valtion rahoitusosuutta kansaneläkkeistä korotettiin. *Omaisuuksien tuotot* käytetään etuuksien rahoittamiseen.

Vuonna 2008 valtio rahoitti kokonaan perhe-eläkkeet, rintamasotilasetuudet, vammaisetuudet ja eläkkeensaajan asumistuet. Kansaneläkkeistä valtio rahoitti 40 %.

Vuositasoin maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastoilta määrättyä vähimmäistasoa. Kansaneläkevakuutuksen vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 4 % eläkevakuutuksen vuotuisista kokonaismenoista. Vuonna 2008 valtio maksoi vähimmäismäärän saavuttamiseksi takuusuoritusta kansaneläkerahastoon 504,8 milj. euroa. Vuonna 2009 suoritus on nimeltään lisärahoitusosuus.

Sairausvakuutuksen rahoitus. Sairausvakuutuksen rahoitus jakautuu työtulovakuutuksen ja sairaanhoitovakuutuksen rahoitukseen.

11.1 Finansiering

Folkpensionsförsäkring, sjukförsäkring och övrig social trygghet som handhas av FPA

Finansieringen av folkpensions- och sjukförsäkringssystemet samt den övriga sociala trygghet som FPA sköter bygger på fördelningsprincipen, enligt vilken förmånerna finansieras genom de medel som insamlats under året. För finansieringen av pensions- och sjukförsäkringen har FPA en folkpensionsfond och en sjukförsäkringsfond. Den övriga sociala trygghet som FPA sköter finansierades med medel ur sjukförsäkringsfonden till slutet av 2008. De förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet - en ny fond som inrättades i början av 2009.

År 2008 uppgick FPA:s totala utgifter till 11 488,6 milj. euro. Förmånsutgifternas andel var 97 % och verksamhetskostnadernas andel 3 %. Intäkterna och statens garantibelopp utgjorde sammanlagt 11 418,3 milj. euro. Intäkterna fördelade sig mellan finansörerna så att försäkringsavgifterna från de försäkrade och arbetsgivarna utgjorde 36 % av intäkterna, medan statens andel var 59 % och kommunernas 5 %.

Folkpensionsförsäkringen. År 2008 finansierades folkpensionsförsäkringen i huvudsak med folkpensionsavgifter från *arbetsgivarna* och med bidrag från *staten* för olika förmånsutgifter. Arbetsgivarnas folkpensionsavgift sänktes med 0,801 procentenheter 1.4.2009. Samtidigt höjdes statens andel av folkpensionsfinansieringen. *Avkastningen av tillgångarna* används till förmånsfinansieringen.

År 2008 stod staten helt för finansieringen av familjepensionerna, frontmannaförmånerna, handikappförmånerna och bostadsbidraget för pensionstagare. Av folkpensionerna finansierade staten 40 %.

För att trygga årlikviditeten krävs det att folkpensions- och sjukförsäkringsfonden håller en viss miniminivå. Finansieringstillgångarna för folkpensionsförsäkringen ska efter avdrag för främmande kapital vid kalenderårets slut uppgå till minst 4 % av pensionsförsäkringens årliga utgiftssumma. För att miniminivån skulle uppnås bidrog staten år 2008 med ett garantibelopp om 504,8 milj. euro till folkpensionsfonden. Sedan 2009 kallas beloppet tilläggsfinansieringsandel.

Sjukförsäkringen. Finansieringen av sjukförsäkringen indelas i arbetsinkomstförsäkring och sjukvårdsförsäkring.

Asetelma 8. Työntantajien vakuutusmaksuperusteet vuodesta 1997
Sammanställning 8. Arbetsgivares försäkringsavgiftsgrunder fr.o.m. år 1997

Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Kansaneläkemaksu – Folkpensionsavgift				Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Sairausvakuutusmaksu – Sjukförsäkringsavgift			
	Yksityiset ¹⁾ Privata ¹⁾	Julkiset – Offentliga				Yksityiset Privata	Julkiset – Offentliga		
		Valtio Staten	Kunnat ja kunnalliset liikelaitokset Kommuner och kommunala affärsverk	Seura- kunnat Försam- lingar			Valtio Staten	Kunnat ja kunnalliset liikelaitokset Kommuner och kommunala affärsverk	Seura- kunnat Försam- lingar
	% palkoista – % av lönerna					% palkoista – % av lönerna			
1.1.1997	2,40–4,90	3,95	3,15	3,95	1.1.1997	1,60	2,85	1,60	6,85
1.1.1998	2,40–4,90	3,95	3,15	3,95	1.1.1998	1,60	2,85	1,60	6,85
1.1.1999	2,40–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.1999	1,60	2,85	1,60	1,60
1.1.2000	2,40–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2000	1,60	2,85	1,60	1,60
1.7.2000	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15					
1.1.2001	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2001	1,60	2,85	1,60	1,60
1.1.2002	2,00–4,90	3,95	3,15	3,15	1.1.2002	1,60	2,85	1,60	1,60
1.3.2002	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40					
1.1.2003	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40	1.1.2003	1,614	2,864	1,614	1,614
1.1.2004	1,35–4,45	3,95	2,40	2,40	1.1.2004	1,614	2,864	1,614	1,614
1.1.2005	1,366–4,466	3,966	2,416	2,416	1.1.2005	1,60	2,85	1,60	1,60
1.1.2006	0,898–3,998	1,948	1,948	1,948	1.1.2006	2,06	2,06	2,06	2,06
1.1.2007	0,901–4,001	1,951	1,951	1,951	1.1.2007	2,05	2,05	2,05	2,05
1.1.2008	0,801–3,901	1,851	1,851	1,851	1.1.2008	1,97	1,97	1,97	1,97
1.1.2009	0,801–3,901	1,851	1,851	1,851	1.1.2009	2,00	2,00	2,00	2,00
1.4.2009	0,00–3,10	1,05	1,05	1,05					

¹⁾ Riippuen poistojen määrästä ja suhteesta maksetuihin palkkoihin.
 Beroende på avskrivningarnas storlek och förhållande till lönesumman.

Asetelma 9. Vakuutettujen vakuutusmaksuperusteet vuodesta 1997
Sammanställning 9. Försäkrades försäkringsavgiftsgrunder fr.o.m. år 1997

Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan Tidpunkt då avgiften börjat tillämpas	Sairausvakuutusmaksu Sjukförsäkringsavgift		Sairaanhoitomaksu Sjukvårdsavgift		Päivärahamaksu Dagpenningsspremie	
	Eläkeläiset Pensionärer	Muut Övriga	Palkansaat ja yrittäjät Löntagare och företagare	Eläkkeen- ja etuudensaat Pensions- och förmänstagare	Palkansaat ja MYEL- vakuutetut yrittäjät Löntagare och LFöPL- försäkrade företagare	YEL-vakuutetut yrittäjät FöPL-försäkrade företagare
	% kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta ¹⁾ – % av inkomsten vid kommunalbeskattningen ¹⁾				% veronalaisesta palkkatulosta / yrittäjien työtulosta – % av skattepliktig löneinkomst / företagares arbetsinkomst	
1.1.1997	4,9 ²⁾	1,9 ³⁾	.	.	.	.
1.1.1998	4,2 ²⁾	1,5 ³⁾	.	.	.	.
1.1.1999	3,9	1,5	.	.	.	.
1.1.2000	3,2	1,5	.	.	.	.
1.1.2001	2,7	1,5	.	.	.	.
1.1.2002	1,9	1,5	.	.	.	.
1.1.2003	1,5	1,5	.	.	.	.
1.1.2004	1,5	1,5	.	.	.	.
1.1.2005	1,5	1,5	.	.	.	.
1.1.2006	.	.	1,33	1,50	0,77	1,02
1.1.2007	.	.	1,28	1,45	0,75	0,91
1.1.2008	.	.	1,24	1,41	0,67	0,81
1.1.2009	.	.	1,28	1,45	0,70	0,79

¹⁾ Yrittäjillä vuodesta 2003 alkaen % työtuloista.

För företagare % av arbetsinkomsten fr.o.m. år 2003.

²⁾ 13 455 euroa ylittävältä tulon osalta 5,35 % 1997 ja 4,65 % 1998.

5,35 % av den inkomst som överstiger 13 455 euro år 1997 och 4,65 % år 1998.

³⁾ 13 455 euroa ylittävältä tulon osalta 2,35 % 1997 ja 1,95 % 1998.

2,35 % av den inkomst som överstiger 13 455 euro år 1997 och 1,95 % år 1998.

Huom. Sairausvakuutuksen rahoitusuudistuksessa 1.1.2006 alkaen vakuutettujen sairausvakuutusmaksun korvasivat sairaanhoitomaksu ja päiväraha-maksu.

Anm. Vid reformen av sjukförsäkringsfinansieringen ersattes från 1.1.2006 de försäkrades sjukförsäkringsavgift med en sjukvårdsavgift och en dag-penningsspremie.

Työtulovakuutus sisältää sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja kuntoutusrahat sekä työnantajille maksettavat korvaukset työterveyshuollon järjestämisestä ja vanhempainpäiväraha-ajan vuosilomakustannuksista. Valtio rahoittaa kokonaan vähimmäismääräiset päivärahat ja 0,1 % muista kuin vähimmäismääräisistä vanhempainpäivärahoista sekä osan yrittäjien työterveyshuollosta. Työtulovakuutuksen pääasialliset rahoittajat ovat työnantajat (työnantajan sairausvakuutusmaksu) lähes kolmen neljäsosan rahoitusosuudella sekä palkansaajat ja yrittäjät (sairausvakuutuksen päivärahamaksu) runsaan yhden neljäsosan rahoitusosuudella.

Työnantajien sairausvakuutusmaksu määräytyy maksettujen palkkojen perusteella ja oli 2,00 % vuonna 2008. Työnantajan kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksujen kehitys esitetään asetelmassa 8. Sairausvakuutuksen päivärahamaksu perustuu palkansaajilla veronalaisiin palkkatuloihin ja yrittäjillä työtuloihin. Vuonna 2008 maksu oli palkansaajilla ja MYEL-vakuutetuilla yrittäjillä 0,70 % ja YEL-vakuutetuilla yrittäjillä 0,79 % tuloista. Päivärahamaksu on verotuksessa vähennyskelpoinen.

Sairaanhoitovakuutus sisältää Kelan maksamat lääkekorvaukset, korvaukset lääkärin- ja hammaslääkärin-palkkioista, korvaukset tutkimuksesta ja hoidosta, matkakorvaukset, kuntoutusmenot (lukuun ottamatta kuntoutusrahoja), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen perusturvaan kuuluvat sairaanhoitokorvaukset, korvaukset Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle sekä EU-korvaukset sairaanhoidon kustannuksista.

Valtio ja ulkomaan laitokset rahoittavat EU-korvaukset. Muuten sairaanhoitovakuutuksen rahoitus jakautuu puoliksi vakuutettujen ja valtion kesken. Sairaanhoitovakuutuksen rahoitusta varten kaikilta vakuutetuilta eli palkansaajilta, yrittäjiltä sekä eläkkeen- ja etuudensaajilta peritään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella. Vuonna 2008 maksu oli palkansaajilla ja yrittäjillä 1,24 % ja eläkkeen- ja etuudensaajilla 1,41 % ansiotulosta. Vakuutettujen maksujen kehitys esitetään asetelmassa 9.

Sairausvakuutuksen rahoitusomaisuuden, josta on vähennetty vieras pääoma ja varaukset, on oltava 8–10 % sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaismenoista. Vuoden 2009 alusta vaihteluvälillä laajennettiin maksutason vakauttamiseksi 8–12 %:iin. Työnantajien ja vakuutettujen vakuutusmaksuperusteet sekä valtion osuus sairaanhoitovakuutuksesta määräytyvät niin, että tämä ehto täyttyy.

Muun Kelan hoitaman sosiaaliturvan rahoitus. Valtio rahoittaa kokonaan äitiysavustukset, lapsilisät, yleisen asumistuen, opintotuen, koulumatkatuen, sotilasavus-

I arbetsinkomstförsäkringen ingår sjukdagpenningen, föräldradagpenningarna och rehabiliteringspenningen samt ersättningarna till arbetsgivare för företagshälsö- och för semesterkostnader under föräldradagpenningtid. Staten finansierar dagpenningar som betalas med minimibelopp i sin helhet och 0,1 % av andra än med minimibelopp utbetalda föräldradagpenningar, samt företagshälsö- och för företagare delvis. Arbetsinkomstförsäkringens huvudsakliga finansiärer är arbetsgivarna (sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare) med en finansieringsandel om närmare tre fjärdedelar samt löntagarna och företagarna (sjukförsäkringens dagpenningpremie) med drygt en fjärdedel.

Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift bestäms på basis av lönerna och uppgick till 2,00 % år 2008. Folkpensions- och sjukförsäkringsavgifterna för arbetsgivarna framgår av sammanställning 8. Sjukförsäkringens dagpenningpremie grundar sig för löntagarna på de skattepliktiga löneinkomsterna och för företagarna på arbetsinkomsterna. År 2008 var premien för löntagarna och de LFöPL-försäkrade företagarna 0,70 % och för de FöPL-försäkrade företagarna 0,79 % av inkomsterna. Dagpenningpremien är avdragsgill i beskattningen.

I sjukvårdsförsäkringen ingår läkemedelsersättningarna från FPA, ersättningarna för läkar- och tandläkararvoden, ersättningarna för undersökning och behandling, reseersättningarna, rehabiliteringsutgifterna (frånsett rehabiliteringspenningen), sjukvårdsersättningarna inom ramen för grundskyddet i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring, ersättningarna till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt EU-ersättningarna för sjukvårdskostnader.

EU-ersättningarna finansieras av staten och utländska inrättningar. I övrigt är finansieringen av sjukvårdsförsäkringen jämnt fördelad mellan de försäkrade och staten. För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen uttas av alla försäkrade, dvs. löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna, inom ramen för sjukförsäkringen en sjukvårdsavgift på basis av förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2008 var premien för löntagarna och företagarna 1,24 % och för pensions- och förmånstagarna 1,41 % av förvärvsinkomsten. Försäkringsavgifterna för de försäkrade framgår av sammanställning 9.

Finansieringstillgångarna för sjukförsäkringen ska efter avdrag för främmande kapital och reserveringar uppgå till 8–10 % av sjukförsäkringens årliga utgiftssumma. Vid början av 2009 utvidgades intervallet till 8–12 % för att stabilisera betalningsnivån. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen fastställs så att detta villkor uppfylls.

Övrig social trygghet som handhas av FPA. Moderskapsunderstöden, barnbidragen, de allmänna bostadsbidragen, studiestöden, skolresestöden, militärunderstöden,

tukset, maahanmuuttajan erityistuen ja pitkäaikaistyöttömien eläketuen sekä valtaosan työttömyysturvaetuksista. Valtio on myös maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitysten ja rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannusten rahoittaja siltä osin kuin niitä ei korvata sairausvakuutuslain perusteella. Elatustuki siirtyi kunnilta Kelan hoidettavaksi 1.4.2009. Sen rahoittaa valtio siltä osin kuin maksettuja elatustukia ei saada perityksi elatusvelvollisilta.

Kunnat rahoittavat pienten lasten hoidon tuen lukuun ottamatta ulkomaille maksettavia tukia, jotka valtio rahoittaa. Kunnat rahoittavat myös osan työmarkkinatuista. Työttömyysturvan peruspäivärahojen rahoitukseen ohjataan palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuista määrä, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien työntekijöiden maksujen määrää.

Eläkevastuurahasto

Kelan henkilöstön eläkevastuun kattamista ja eläkkeiden maksamista varten Kelassa on eläkevastuurahasto. Työntekijä suorittaa siihen kannatusmaksua ja toimihenkilöt työeläkemaksua. Vuoden 2008 loppuun saakka voimassa olleen lain mukaan täydestä eläkevastuusta tuli kattaa vuoden 2010 loppuun mennessä 41 %. Eläkevastuurahastosta oli vuoden 2008 lopussa katettu 41 %.

de särskilda stöden till invandrare och pensionsstöden till långtidsarbetslösa finansieras helt och hållet samt arbetslöshetsförmånerna till största delen av staten. Dessutom finansierar staten utredningar av arbetsförhållandena hos lantbruksföretagare och frontveteranernas resor vid rehabilitering när kostnaderna inte ersätts enligt sjukförsäkringslagen. Skötseln av underhållsstödet överfördes från kommunerna till FPA 1.4.2009. Staten står för finansieringen av utbetalda underhållsstöd som inte går att indriva hos de underhållsskyldiga.

Barnavårdsstöden finansieras av kommunen frånsett de stöd som betalas till utlandet och som staten finansierar. Kommunerna finansierar även en del av arbetsmarknadsstöden. För finansieringen av grunddagpenningen för arbetslösa används av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter ett belopp som i medeltal motsvarar avgifterna från de arbetstagare som inte tillhör någon arbetslöshetskassa.

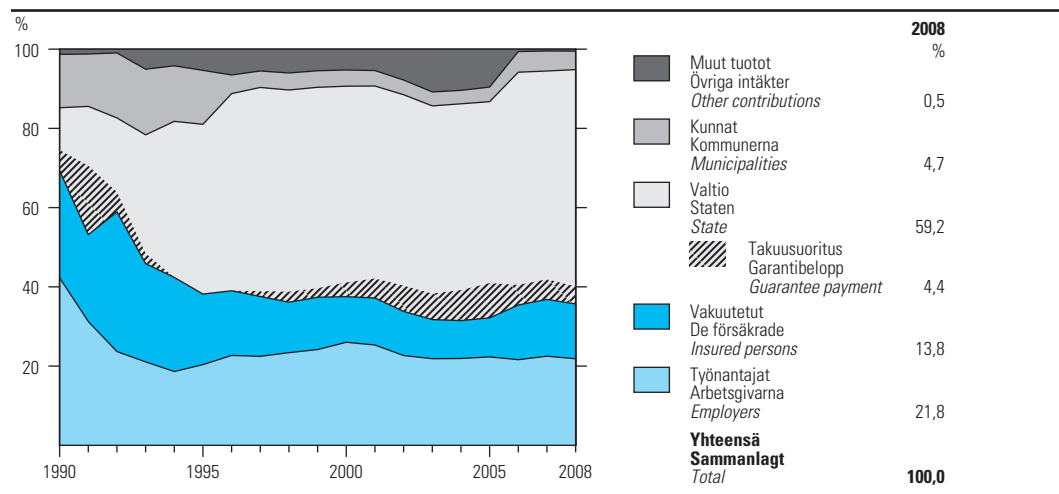
Pensionsansvarsfond

FPA har en pensionsansvarsfond för täckande av personalpensionsansvaret och för utbetalning av pensionerna. Arbetsgivaren betalar en understödsavgift och de anställda betalar en arbetspensionsavgift till fonden. Enligt den lag som gällde till slutet av 2008 skulle 41 % av pensionsansvaret vara täckt vid utgången av 2010. Vid utgången av 2008 var 41 % av pensionsansvaret täckt.

Kuvio 67. Kelan tuotot rahoittajan mukaan 1990–2008, %

Figur 67. FPA:s intäkter enligt finansör 1990–2008 (%)

Chart 67. Contributions to benefit schemes administered by Kela, by source, 1990–2008 (%)

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.
Källa: FPA:s resultaträkningar.

152. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja tuotot 1995–2008**Folkpensionsförsäkringens kostnader och intäkter 1995–2008***Income and expenditure account for National Pension Insurance, 1995–2008*

Vuosi År Year	Kulut ¹⁾ – Kostnader ¹⁾ – Expenditure ¹⁾				Tuotot ²⁾ – Intäkter ²⁾ – Income ²⁾								
	Kulut yhteensä Kostnader sammanlagt Total	Eläkkeet Pensioner Pension benefits	Muut etuudet Övriga förmåner Other benefits	Toimintakulut ⁴⁾ Förvaltningskostnader ⁴⁾ Administration expenses	Tuotot yhteensä Intäkter sammanlagt Total	Vakuutettujen Försäkrades The insured	Työnantajien Arbetsgivares The employers	Yhteensä Sammanlagt Total	Takuusuuritus Garantibelopp Guarantee payment	Kunnat Kommunerna Municipalities	Muut tuotot Övriga intäkter Other income	Alv-tuotot Moms-intäkter Receipts from value added tax	Tuotot – kulut Intäkter – kostnader Income – expenditure
Milj. € – € million													
1995	3 354	3 147	99	108	3 240	346	1 222	408	–	791	473	404	–114
1996	3 386	3 081	97	207	3 110	53	1 308	1 101	–	80	569	404	–276
1997	3 215	3 009	99	107	3 093	24	1 296	1 293	123	13	467	404	–122
1998	3 195	2 891	98	207	3 143	1	1 397	1 225	71	–	520	404	–52
1999	3 002	2 791	101	110	3 059	44	1 456	1 127	–	–	432	404	57
2000	2 923	2 707	104	112	3 097	7	1 577	1 109	–	–	404	404	174
2001	2 969	2 740	111	118	3 125	0	1 550	1 130	–	–	445	404	156
2002	3 028	2 792	111	126	3 025	0	1 347	1 169	24	–	509	500	–3
2003	3 010	2 766	112	132	3 182	0	1 309	1 135	–	–	739	700	172
2004	2 989	2 738	114	137	2 988	–0	1 336	1 230	102	–	422	400	–1
2005	3 005	2 761	112	132	3 017	–0	1 381	1 218	83	–	418	400	12
2006	3 035	2 779	113	143	3 067	–0	1 097	1 922	555	–	48	.	33
2007	3 062	2 809	113	141	3 062	0	1 100	1 941	557	–	21	.	1
2008	3 411	2 513	749	149	3 425	0	1 083	2 319	505	–	23	.	14
%													
1995	100,0	93,9	2,9	3,2	100,0	10,7	37,7	12,6	–	24,4	14,6	12,5	
2000	100,0	92,6	3,6	3,8	100,0	0,2	50,9	35,8	–	–	13,0	13,0	
2005	100,0	91,9	3,7	4,4	100,0	–0,0	45,8	40,4	2,7	–	13,9	13,3	
2006	100,0	91,6	3,7	4,7	100,0	–0,0	35,8	62,7	18,1	–	1,6	.	
2007	100,0	91,7	3,7	4,6	100,0	0,0	35,9	63,4	18,2	–	0,7	.	
2008	100,0	73,7	22,0	4,4	100,0	0,0	31,6	67,7	14,7	–	0,7	.	

153. Sairausvakuutuksen kulut ja tuotot 1995–2008 Sjukförsäkringens kostnader och intäkter 1995–2008

Income and expenditure account for National Health Insurance, 1995–2008

Vuosi År Year	Kulut ¹⁾ – Kostnader ¹⁾ – Expenditure ¹⁾			Tuotot ²⁾ – Intäkter ²⁾ – Income ²⁾							Muut tuotot Övriga intäkter Other income	Tuotot – kulut Intäkter – kostnader Income – expenditure	
	Kulut yhteensä ³⁾ Kostnader samman- lagt ³⁾ Total ³⁾	Etuudet ³⁾ Förmåner ³⁾ Benefits ³⁾	Toimintakulut ⁴⁾ Förvaltnings- kostnader ⁴⁾ Administration expenses	Tuotot yhteensä Intäkter samman- lagt Total	Vakuutusmaksut Försäkringsavgifter Contributions from insured persons and employers	Valtio Staten State	Vakuutettujen De försäkrades The insured	Työnantajien Arbetsgivarnas The employers	Yhteensä Sammanlagt Total	Takuusuuritus Garantibelopp Guarantee payment			Yhteensä ⁵⁾ Sammanlagt ⁵⁾ Total ⁵⁾
	Milj. € – € million												
1995	2 037	1 876	161	2 139	1 364	734	–	–	41	–	–	–	102
1996	2 054	1 890	165	2 255	1 447	777	–	–	31	–	–	–	201
1997	2 124	1 964	160	2 047	1 320	704	–	–	23	–	–	–	–77
1998	2 225	2 028	197	2 120	1 166	747	175	172	31	–	–	–	–106
1999	2 307	2 143	165	2 185	1 090	770	255	210	70	–	–	–	–122
2000	2 469	2 300	168	2 307	996	845	381	335	85	–	–	–	–161
2001	2 668	2 491	177	2 555	1 082	881	519	472	74	–	–	–	–113
2002	2 926	2 738	188	2 938	1 082	918	667	625	271	200	–	–	12
2003	3 165	2 967	198	3 039	1 000	945	720	677	375	300	–	–	–126
2004	3 372	3 165	206	3 401	987	984	750	711	680	600	–	–	30
2005	3 533	3 335	198	3 569	1 012	1 022	922	863	613	600	–	–	36
2006	3 718	3 503	215	3 823	1 458	1 273	1 074	.	18	.	–	–	106
2007	3 911	3 700	211	3 994	1 522	1 363	1 080	.	30	.	–	–	83
2008	4 203	3 980	224	4 119	1 546	1 411	1 128	.	33	.	–	–	–84
%													
1995	100,0	92,1	7,9	100,0	63,8	34,3	–	–	1,9	–	–	–	–
2000	100,0	93,2	6,8	100,0	43,2	36,6	16,5	14,5	3,7	–	–	–	–
2005	100,0	94,4	5,6	100,0	28,4	28,6	25,8	24,2	17,2	16,8	–	–	–
2006	100,0	94,2	5,8	100,0	38,1	33,3	28,1	.	0,5	.	–	–	–
2007	100,0	94,6	5,4	100,0	38,1	34,1	27,0	.	0,7	.	–	–	–
2008	100,0	94,7	5,3	100,0	37,5	34,3	27,4	.	0,8	.	–	–	–

¹⁾ Sairausvakuutusrahaston varoja on käytetty kansaneläkevakuutuksen menojen rahoittamiseen, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Sairausvakuutusrahastosta siirrettiin kansaneläkerahastoon 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 ja 108 milj. € 1997.

Medel ur sjukförsäkringsfonden har använts för finansiering av folkpensionsförsäkringens utgifter, vilket inte framgår av tabellen. Från sjukförsäkringsfonden överfördes 10 milj. € 1995, 278 milj. € 1996 och 108 milj. € 1997 till folkpensionsfonden.

The table does not reflect the fact that transfers from the National Health Insurance fund have been used to cover certain National Pension Insurance expenditures. The transfers for 1995, 1996 and 1997 came to €10 million, €278 million and €108 million, respectively.

²⁾ Sairausvakuutuksen menojen rahoittamiseen on käytetty kansaneläkerahaston varoja, mikä ei ilmene taulukon luvuista. Kansaneläkerahastosta siirrettiin sairausvakuutusrahastoon 47 milj. € 1999, 189 milj. € 2000, 133 milj. € 2001, 148 milj. € 2003, 0,7 milj. € 2004, 6 milj. € 2005 ja 54 milj. € 2006.

För finansiering av sjukförsäkringens utgifter har använts medel ur folkpensionsfonden, vilket inte framgår av tabellen. Från folkpensionsfonden överfördes 47 milj. € till sjukförsäkringsfonden år 1999, 189 milj. € år 2000, 133 milj. € år 2001, 148 milj. € år 2003, 0,7 milj. € år 2004, 6 milj. € år 2005 och 54 milj. € år 2006.

The table does not reflect the fact that certain National Health Insurance expenditures have been covered by transfers from the National Pension Insurance fund. The transfers for 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2005 and 2006 came to €47 million, €189 million, €133 million, €148 million, €0.7 million, €6 million and €54 million respectively.

³⁾ Muiden lakien perusteella myöhemmin sairausvakuutusrahastoon palautuneet korvaukset (takautumissuoritukset) sisältyvät etuuskien summaan. De på basen av andra lagar till sjukförsäkringsfonden senare återförda ersättningsarna (regressbetalningarna) ingår i förmånernas summa.

The figures include money recovered on account of non-primary liability.

⁴⁾ Toimieläkevastuun kattamiseksi vuoden 1998 lukuun sisältyy 18 milj. euron kertasuoritus.

År 1998 inkluderar talet 18 milj. euro i engångsbetalning för täckning av personalpensionsansvaret.

⁵⁾ Sisältää myös takautumissuoritukset (lukuun ottamatta valtiolta saatuja EU-korvauksia, jotka vuosikirjasta 2005 alkaen on taannehtivasti tilastoitu sarakkeeseen "Valtio").

Inkluderar också regressbetalningar (med undantag av EU-ersättningar från staten, vilka från och med årsbok 2005 har statistikförts retroaktivt i kolonnen "Staten").

Includes money recovered.

Huom. Sairausvakuutuksen rahoitus uudistui 1.1.2006.

Rahanarvon muuntokerroin liitteessä 10.

Anm. Finansieringen av sjukförsäkringen förnyades 1.1.2006.

Deflateringskoefficienter i bilaga 10.

N.B. The funding of national health insurance was reformed as of 1 January 2006.

For the relevant deflators, please turn to page 436.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

154. Sairausvakuutuksen kulut 2006–2008, milj. euroa
Sjukförsäkringens kostnader 2006–2008, milj. euro
National Health Insurance: Expenditure 2006–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Kulut – Kostnader – Expenditure												Toiminta- kulut Förvaltnings- kostnader Adminis- trative costs
	Yhteensä Samman- lagt Total	Sairaanhoitovakuutus – Sjukvårdsförsäkring – Medical care insurance					Työtulovakuutus – Arbetsinkomstförsäkring – Earned income insurance						
		Yhteensä Sammanlagt Total	Sairaanhoitokorvaukset Sjukvårdsersättningar Refunds of medical expenses	Kuntoutuspalvelut Rehabiliteringstjänster Rehabilitation services	Korvaukset YTHS:lle Ersättningar till SHVS Compensations to FSHS	Muut etuudet ¹⁾ Övriga förmåner ¹⁾ Other benefits ¹⁾	Yhteensä Sammanlagt Total	Sairauspäivärahat Sjukdagpenningar Sickness allowances	Vanhempainpäiväraha ²⁾ Föräldradagpenningar ²⁾ Parents' allowances ²⁾	Vuosiomakustannuskorvaukset Semesterkostnadsersättningar Holiday pay compensations for employers	Kuntoutusrahat Rehabiliteringspenningar Rehabilitation allowances	Työterveyshuolto Företagshälsövärd Occupational health care	Muut etuudet ²⁾ Övriga förmåner ²⁾ Other benefits ²⁾
2006	3 717,6	1 762,0	1 496,8	228,8	20,8	15,6	1 741,1	745,8	695,2	32,7	59,9	197,7	9,9
2007	3 910,6	1 841,6	1 562,3	237,5	21,9	19,9	1 858,0	770,0	774,6	37,1	58,3	207,6	10,3
2008	4 203,5	1 992,7	1 711,5	241,1	21,5	18,5	1 986,9	776,1	834,3	49,0	58,7	256,9	11,9

¹⁾ EU-korvaukset, sairaanhoidokorvaukset Melalle sekä terveydentilan ja työkyvyn lisäselvitykset.

EU-ersättningar, sjukvårdsersättningar till LPA och tilläggsutredningar av hälsotillstånd och arbetsförmåga.

Refunds made under EU provisions, supplementary assessments of health and working capacity, and compensations for medical expenses paid to the Farmers' Pension Insurance Institution.

²⁾ Sisältää myös erityishoitörahat – Omfattar även specialvårdspenningar – Also includes special care allowances.

³⁾ YEL-vakuutettujen sairauspäivärahat ja päivärahakorvaukset Melalle.

Sjukdagpenningar till FöPL-försäkrade och dagpenningersättningar till LPA.

Sickness allowances paid to persons insured under the YEL (Self-Employed Persons' Pensions) Act and compensations for daily allowance expenses paid to the Farmers' Pension Insurance Institution.

Huom. Sairausvakuutuksen rahoitus uudistui 1.1.2006.

Anm. Finansieringen av sjukförsäkringen förnyades 1.1.2006.

N.B. The funding of national health insurance was reformed as of 1 January 2006.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

155. Sairausvakuutuksen tuotot 2006–2008, milj. euroa
Sjukförsäkringens intäkter 2006–2008, milj. euro
National Health Insurance: Income 2006–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Tuotot – Intäkter – Income													Omaisuu- den tuotot Intäkter av tillgångar Income from assets
	Yhteensä Samman- lagt Total	Sairaanhoitovakuutus – Sjukvårdsförsäkring Medical care insurance					Työtulovakuutus – Arbetsinkomstförsäkring Earned income insurance							
	Yhteensä Sammanlagt Total	Vakuutettujen sairaanhoitomaksut De försäkrades sjukvårdspremier Contributions from the insured (medical care)	Valtio Staten State	Muut ¹⁾ Övriga ¹⁾ Others ¹⁾		Yhteensä Sammanlagt Total	Palkansaajien ja yrittäjien päivärahmaksut Löntagares och företagares dagpenningsskatter Contributions from employees and the self-employed (daily allowances)	Työntekijöiden sairausvakuutusmaksut Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter Health insurance contributions from employers	Yhteensä Sammanlagt Total	Vähimmäispäivärahoihin För minimidagpenningar Towards minimum-rate allowances	Vanhempainpäivärahoihin För föräldradagpenningar Towards parenthood allowances	Yrittäjien työterveyshuoltoon För företagshälsövård för företagare Towards occupational health services for the self-employed		
2006	3 823,4	1 972,1	977,9	9,0	980,9	4,2	1 837,1	479,8	1 273,1	84,3	81,9	.	2,4	14,2
2007	3 994,0	2 010,1	1 001,8	12,9	991,1	4,4	1 958,4	519,8	1 362,9	75,7	77,0	0,7	-2,1	25,4
2008	4 119,2	2 091,8	1 035,7	9,5	1 043,1	3,5	1 997,5	510,5	1 411,4	75,5	74,4	0,8	0,4	29,9

¹⁾ Ulkomaan laitoksilta saadut EU-korvaukset ja takautumissuoritukset.

EU-ersättningar från utländska institutioner och regressbetalningar.

Refunds under EU provisions received from foreign institutions and money recovered on account of non-primary liability.

Huom. Sairausvakuutuksen rahoitus uudistui 1.1.2006.

Anm. Finansieringen av sjukförsäkringen förnyades 1.1.2006.

N.B. The funding of national health insurance was reformed as of 1 January 2006.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Källa: FPA:s resultaträkningar.

156. Kelan hoitamien muiden etuuksien kulut ja tuotot 1995–2008, milj. euroa
Övriga förmåner som FPA sköter: kostnader och intäkter 1995–2008, milj. euro
Income and expenditure account for other benefit schemes administered by Kela, 1995–2008 (million euros)

Vuosi År Year	Kulut ¹⁾ – Kostnader ¹⁾ – Expenditure ¹⁾											Tuotot – Intäkter – Income		
	Etuudet – Förmåner – Benefits													
	Työttömyysturva – Arbetslöshetsskydd – Unemployment													
	Kaikki Samtliga Total	Peruspäivärahat Grunddagpenningar Basic unemployment allowances	Työmarkkinatuki Arbetsmarknadsstöd Labour market subsidy	Maahanmuuttajan kotoutumistuki ²⁾ Integrationsstöd för invandrare ¹⁾ Integration assistance for immigrants ²⁾	Työvoimapol. koulutustuki Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd Labour market training subsidy	Muut ³⁾ – Övriga ³⁾ – Other ³⁾	Äitysvastukset ja lapsilisät Moderskapsunderstöd och barnbidrag Maternity grant and child benefit	Pienten lasten hoidon tuki Barnavårdsstöd Child day care subsidies	Yleinen asumistuki Allmänt bostadsbidrag General housing allowance	Opintoetuudet Studieförmåner Benefits for students	Muut – Övriga – Other	Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Muut ⁴⁾ – Övriga ⁴⁾ – Other ⁴⁾
1995	1 167	455	688	.	24	.	1 484	513	435	614	12	3 708	517	.
1996	1 089	159	911	.	20	0	1 422	343	379	574	18	3 473	353	.
1997	1 033	138	879	.	15	0	1 420	347	357	583	20	3 402	357	.
1998	1 050	103	920	.	11	16	1 414	394	430	607	10	3 511	394	.
1999	1 071	88	914	8	11	50	1 406	385	486	609	11	3 501	385	82
2000	1 018	84	829	28	10	66	1 396	381	455	647	11	3 458	381	70
2001	1 037	87	838	30	10	72	1 385	375	399	715	13	3 491	375	58
2002	1 136	99	903	37	12	85	1 376	371	413	727	15	3 634	371	32
2003	1 177	112	903	44	15	102	1 370	364	430	727	18	3 704	363	18
2004	1 200	124	909	46	17	103	1 440	359	436	731	31	3 813	359	26
2005	1 135	119	857	45	16	98	1 435	397	437	728	51	3 738	396	49
2006	1 014	109	794	49	16	46	1 430	395	439	737	61	3 449	572	56
2007	878	95	706	54	17	5	1 422	394	431	714	58	3 295	553	48
2008	823	96	645	61	17	4	1 436	394	428	738	56	3 307	534	33

¹⁾ Ei sisällä etuuksien hoitamisesta aiheutuneita kuluja.

Kostnader för skötseln av förmånerna ingår inte.

Programme administration costs not included.

²⁾ Maahanmuuttajan kotoutumistukea alettiin maksaa 1.5.1999 alkaen.

Integrationsstöd för invandrare började betalas från 1.5.1999.

Integration assistance for immigrants became available on 1 May 1999.

³⁾ Sisältää koulutuspäivärahat, vuorottelukorvaukset ja yhdistelmätyömarkkinatuen (1998–2007).

Inkluderar utbildningsdagpenning, alterneringsersättning och arbetsmarknadsstöd som ingår i sammansatt stöd (1998–2007).

Includes training allowances, job alternation compensations and labour market subsidies paid in combination with a wage subsidy (1998–2007).

⁴⁾ Sisältää palkansaajien työttömyysvakuutusmaksut (33,0 milj. euroa vuonna 2008) ja muut työttömyysvakuutusrahaston suoritukset sekä ulkomailta saadut ETA-työttömyyskorvaukset.

Inkluderar löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier (33,0 milj. euro år 2008) och andra betalningar från arbetslöshetsförsäkringsfonden samt EES-arbetslöshetsersättning från utlandet.

Includes unemployment insurance contributions paid by wage and salary earners (€33.0 million in 2008), other payments into the unemployment insurance fund, and unemployment insurance compensations received from abroad under the EEA regulations.

Huom. Pienten lasten hoidon tuki ja toimeentulotukikokeilu (1993–1997) ovat kuntien rahoittamat.

Anm. Barnavårdsstöden och utkomststöden (försök 1993–1997) finansierades av kommunerna.

N.B. Child day care subsidies and living allowances (pilot scheme 1993–1997) are financed by municipalities.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat; SVT, Kela: Kelan työttömyysturva www.kela.fi/tilastot.

Källa: FPA:s resultaträkningar; FOS, FPA: Arbetslöshetsförmåner från FPA www.fpa.fi/statistik.

157. Kelan taseet pääpiirteittäin 2000–2008, milj. euroa
FPA:s balansräkningar i huvuddrag 2000–2008, milj. euro
Overview of Kela's balance sheets, 2000–2008 (million euros)

31.12. At year- end	Vastaavaa – Aktiva – Assets				Vastattavaa – Passiva – Liabilities						
	Yhteensä Sammanlagt Total	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset Anläggningstillgångar och övriga placeringar Fixed assets and other investments	Rahoitusomaisuus Finansieringstillgångar Current assets	Eläkevastuurahtaston vajeus Underskott i pensions- ansvarsfonden Staff pensions fund deficit	Yhteensä Sammanlagt Total	Kansaneläkerahasto Folkpensionsfonden NPF fund	Sairausvakuutusrahasto Sjukförsäkringsfonden NHF fund	Eläkevastuurahtasto Pensionsansvarsfonden Staff pension fund	Arvonkorotusraho- stons Uppskrivningsfonden Appreciation fund	Varaukset ¹⁾ Reserveringar ¹⁾ Set-asides	Vieras pääoma Främmande kapital Extraneous capital
Eläkevakuutus – Pensionsförsäkring – National pension insurance											
2000	445,0	310,0	135,0	–	445,0	199,1	.	.	216,4	.	29,6
2001	484,4	353,5	130,9	–	484,4	221,7	.	.	238,1	.	24,6
2002	415,3	276,1	139,2	–	415,3	218,3	.	.	166,3	.	30,7
2003	444,0	306,8	137,2	–	444,0	242,6	.	.	174,4	.	27,1
2004	461,6	327,5	134,2	–	461,6	240,4	.	.	189,5	.	31,8
2005	460,5	323,6	136,9	–	460,5	246,4	.	.	183,7	.	30,4
2006	692,4	546,6	145,8	–	692,4	225,2	.	.	426,7	.	40,4
2007	585,4	443,4	141,9	–	585,4	225,8	.	.	315,8	.	43,8
2008	505,4	258,1	247,3	–	505,4	239,7	.	.	130,8	.	134,8
Sairausvakuutus – Sjukförsäkring – National health insurance											
2000	331,7	71,2	260,5	–	331,7	.	119,0	.	68,0	16,4	128,2
2001	321,8	72,9	248,9	–	321,8	.	135,5	.	67,7	20,3	98,3
2002	363,6	72,9	290,7	–	363,6	.	154,8	.	67,6	13,1	128,1
2003	456,4	72,8	383,6	–	456,4	.	177,3	.	60,9	12,7	205,5
2004	481,2	65,8	415,4	–	481,2	.	204,9	.	49,2	15,6	211,6
2005	456,7	73,8	382,9	–	456,7	.	232,2	.	49,1	29,9	145,5
2006	617,2	87,7	529,4	–	617,2	.	388,7	.	60,6	33,1	134,8
2007	685,2	84,3	601,0	–	685,2	.	468,5	.	51,3	36,8	128,7
2008	619,3	88,0	531,3	–	619,3	.	382,2	.	51,3	38,8	147,0
Muut etuudet – Övriga förmåner – Other benefit schemes											
2000	77,1	.	77,1	–	77,1	.	.	.	.	.	77,1
2001	17,3	.	17,3	–	17,3	.	.	.	.	.	17,3
2002	84,8	.	84,8	–	84,8	.	.	.	.	.	84,8
2003	152,6	.	152,6	–	152,6	.	.	.	.	.	152,6
2004	151,0	.	151,0	–	151,0	.	.	.	.	.	151,0
2005	76,1	.	76,1	–	76,1	.	.	.	.	.	76,1
2006	73,3	.	73,3	–	73,3	.	.	.	.	.	73,3
2007	112,3	.	112,3	–	112,3	.	.	.	.	.	112,3
2008	188,6	.	188,6	–	188,6	.	.	.	.	.	188,6
Kelan toimihenkilöiden eläkevastuu – FPA:s personalpensionsansvar – Kela staff pension fund											
2000	617,7	425,2	27,6	164,9	617,7	.	448,1	156,5	.	.	13,1
2001	585,6	390,6	21,9	173,1	585,6	.	472,5	113,1	.	.	0,0
2002	551,7	335,0	17,2	199,5	551,7	.	499,8	51,9	.	.	0,0
2003	596,4	392,6	24,1	179,7	596,4	.	527,5	68,9	.	.	0,0
2004	687,4	477,6	42,3	167,5	687,4	.	555,7	130,9	.	.	0,8
2005	749,8	616,7	19,5	113,6	749,8	.	589,5	160,2	.	.	0,0
2006	1 278,7	1 094,0	71,1	113,6	1 278,7 ²⁾	.	622,0	594,3	.	.	0,9
2007	1 306,5	1 196,7	57,7	52,1	1 306,5 ²⁾	.	653,5	641,3	.	.	3,9
2008	838,3	704,4	89,8	44,2	838,3 ²⁾	.	689,9	161,3	.	.	3,4

¹⁾ Sisältää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 2 luvun 12 §:n mukaisen varauksen.

Inkluderar reservering enligt 2 kap. 12 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

²⁾ Sisältää ylijäämää 61,5 milj. € 2006 ja 7,9 milj. € 2007 sekä alijäämää 16,3 milj. € 2008.

Inkluderar ett överskott om 61,5 milj. € 2006 och 7,9 milj. € 2007 samt ett underskott om 16,3 milj. € 2008.

Includes surplus assets totalling 61.5 million euros 2006 and 7.9 million euros 2007, and a deficit of 16.3 million euros for 2008.

Huom. Tasekaava ja tilinpäätösperusteet muuttuivat vuonna 2006.

Anm. Balansräkningsschemat och bokslutsgrunderna ändrades 2006.

N.B. The balance-sheet structure and accounting policies changed in 2006.

Lähde: Kelan taseet.

Källa: FPA:s balansräkningar.

158. Sijoituskanta sijoituskohteen mukaan 2000–2008**Investeringar enligt investeringsobjekt 2000–2008***Investments by Kela according to sector of investment, 2000–2008*

31.12. At year- end	Yhteensä Sammanlagt Total of investments	Sijoituskohde Investeringsobjekt Sector of investment								
		Metalli- teollisuus Metall- industri Metal industry	Metsä- teollisuus Skogs- industri Forest industry	Kemian teollisuus Kemisk industri Chemical industry	Energia Energi Energy	Tietoliikenne, elektroniikka Kommuni- kation, elektronik Communica- tions, electronics	Valtion joukko- velkakirjat Statens mass- skuldebrev Government bond	Kansainväliset osake- ja korko- rahastot Internationella aktie- och räntefonder International stock and fixed- income funds	Yhdyskunta- palvelut Kraft- försörjning Utilities	Muut Övriga Others
Kansaneläkerahasto – Folkpensionsfonden – National Pension Insurance fund										
Milj. € – € million										
2000	243,1	43,2	199,2	–	–	–	–	–	–	0,7
2001	285,4	63,5	221,2	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2002	208,0	61,2	146,2	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2003	238,8	79,4	158,8	–	–	0,0	–	–	–	0,6
2004	264,1	96,9	166,8	–	–	0,0	–	–	–	0,3
2005	254,9	88,6	165,9	–	–	0,0	–	–	–	0,3
2006	468,6	220,2	248,1	–	–	0,0	–	–	–	0,2
2007	363,7	157,5	206,1	–	–	0,0	–	–	–	0,1
2008	175,3	61,5	113,6	–	–	0,0	–	–	–	0,1
%										
2008	100,0	35,1	64,8	–	–	0,0	–	–	–	0,1
Kelan toimihenkilöiden eläkevastuurahasto – FPA:s personalpensionsfond – Kela staff pension fund										
Milj. € – € million										
2000	428,5	55,5	68,7	13,9	53,5	153,3	38,4	–	–	45,2
2001	390,5	76,0	74,1	11,7	55,7	97,5	27,7	12,2	–	35,6
2002	334,9	69,5	65,7	12,5	55,8	59,7	24,1	16,0	–	31,6
2003	392,6	88,6	69,6	10,0	69,9	44,9	23,8	39,9	–	45,9
2004	477,6	105,4	73,7	14,0	101,0	38,9	15,6	62,8	–	66,2
2005	616,7	109,6	73,7	18,4	44,3	50,7	15,5	132,8	99,1	72,6
2006	1 094,0	308,0	114,8	32,9	61,0	74,8	9,5	244,2	155,1	93,7
2007	1 206,2	238,7	87,3	31,8	63,9	122,3	9,4	317,3	221,7	113,7
2008	711,8	83,6	50,3	22,3	28,0	52,8	7,4	271,7	109,6	86,1
%										
2008	100,0	11,7	7,1	3,1	3,9	7,4	1,0	38,2	15,4	12,1

Huom. Sairausvakuutusrahasto ei ole taulukossa, koska siinä ei ole ollut sijoitusomaisuutta v. 2000 jälkeen.

Anm. Sjukförsäkringsfonden saknas i tabellen, eftersom placeringstillgångar inte ingått i fonden sedan år 2000.

N.B. Having held no investment assets since the year 2000, the National Health Insurance fund is not shown in the Table.

Lähde: Kelan taloustilastot.

Källa: FPA-statistik över ekonomin.

11.2 Organisaatio ja etuuksien käsittely

Kela palvelee asiakkaitaan palvelupisteissä, puhelimitse, verkossa, postitse sekä maksamalla suorakorvauksia. Asiakaspalvelua varten maa on jaettu vakuutuspiireihin, joita vuoden 2008 lopussa oli 44. Jokaisessa vakuutuspiirissä toimii vähintään yksi täyden palvelun toimisto. Vuoden 2008 lopussa Kelalla oli kaikkiaan 280 omaa palvelupistettä. Lisäksi Kelan ja eri viranomaisten yhteispalvelupisteitä oli 85.

Maa on jaettu viiteen vakuutusalueeseen, joissa kussakin on alueensa palvelutoiminnasta vastaava Kelan aluekeskus.

Keskushallinnossa etuuksia koskevia asioita hoitavat ja toimistojen ratkaisutyötä ohjeistavat etuusosastot. Vuoden 2009 alussa Kelan etuusosastojen vastuualueet jaettiin terveysasioihin (terveysosasto) ja eläke- ja toi-

11.2 Organisation och behandling av förmåner

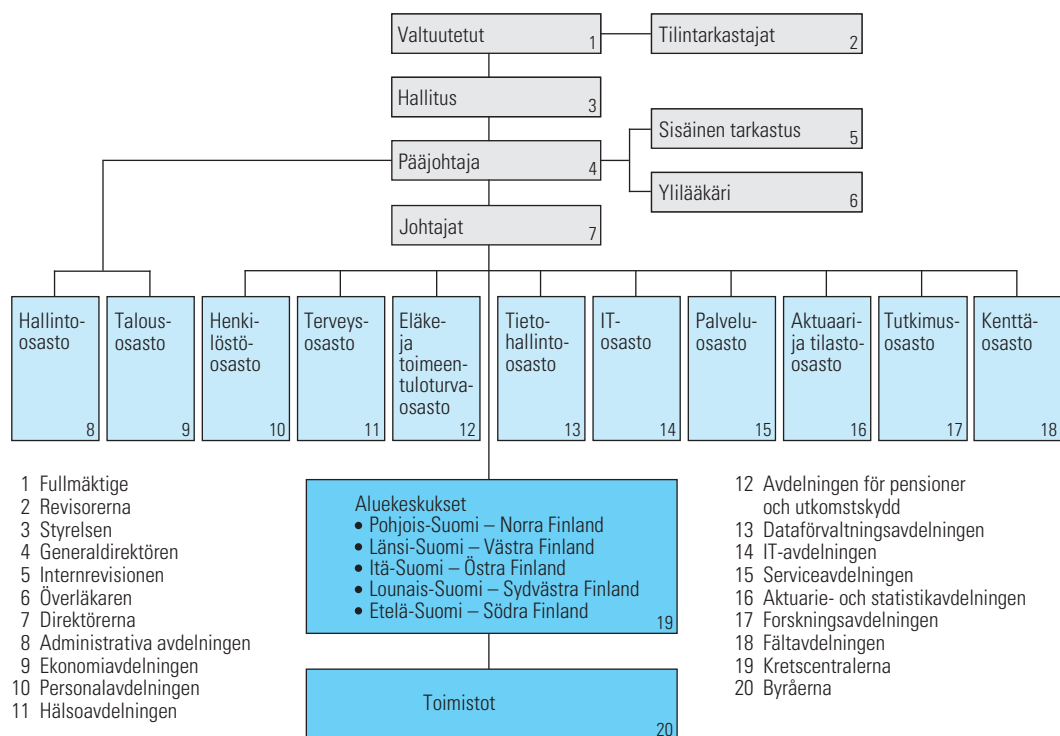
FPA betjänar sina kunder på olika serviceställen, per telefon, på webben, per post och genom direktersättning. För kundservicen är landet indelat i försäkringsdistrikt (44 vid slutet av 2008) med minst en fullservicebyrå i varje distrikt. FPA hade inalles 280 egna kundbetjäningsställen vid slutet av 2008. FPA hade även samservice med olika myndigheter på 85 ställen.

Landet är dessutom indelat i fem försäkringskretsar med var sin FPA-kretscentral som svarar för serviceverksamheten inom kretsen.

Inom centralförvaltningen sköts förmånsärendena vid förmånsavdelningarna, som även förser byråerna med handläggningsanvisningar. I början av 2009 indelades ansvarsområdena vid förmånsavdelningarna i hälsore-

Kaavio 2. Kelan organisaatio 1.1.2009

Schema 2. FPA:s organisation 1.1.2009

Huom. Lisäksi ulkomaan yksikkö toimii osana Etelä-Suomen aluekeskusta, opintotukikeskus osana Länsi-Suomen aluekeskusta ja puhelinpalveluun keskittyvä yhteyskeskus osana Itä-Suomen aluekeskusta.

Anm. Utlandsenheten ingår i Södra Finlands kretscentral, studiestödscentralen i Västra Finlands kretscentral och kontaktcentret, som sköter telefonservicen, i Östra Finlands kretscentral.

meentuloturva-asioihin (eläke- ja toimeentuloturvaosasto). Kaaviossa 2 esitetään Kelan organisaatio 1.1.2009 voimaantulleen Kelan uuden työjärjestyksen mukaisena. Vuoden 2008 organisaatiokaavio löytyy vuoden 2007 tilastollisesta vuosikirjasta (www.kela.fi/tilastot).

Etuusasiain käsittely. Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskeva päätöksenteko on hajautettu paikallistasolle. Kelan toimistot tekevät päätökset lähes kaikista etuusasioista. Vain työkyvyttömyyseläkkeet, EU-sairaanhoitokorvaukset sekä osa työterveyshuollon korvauksista ja opintotuista ratkaistaan muualla kuin toimistoissa.

Työkyvyttömyyseläkehakemukset ratkaistaan eläke- ja toimeentuloturvaosastossa ja osa *työnantajan järjestämästä työterveyshuollosta* koskevista hakemuksista terveys-

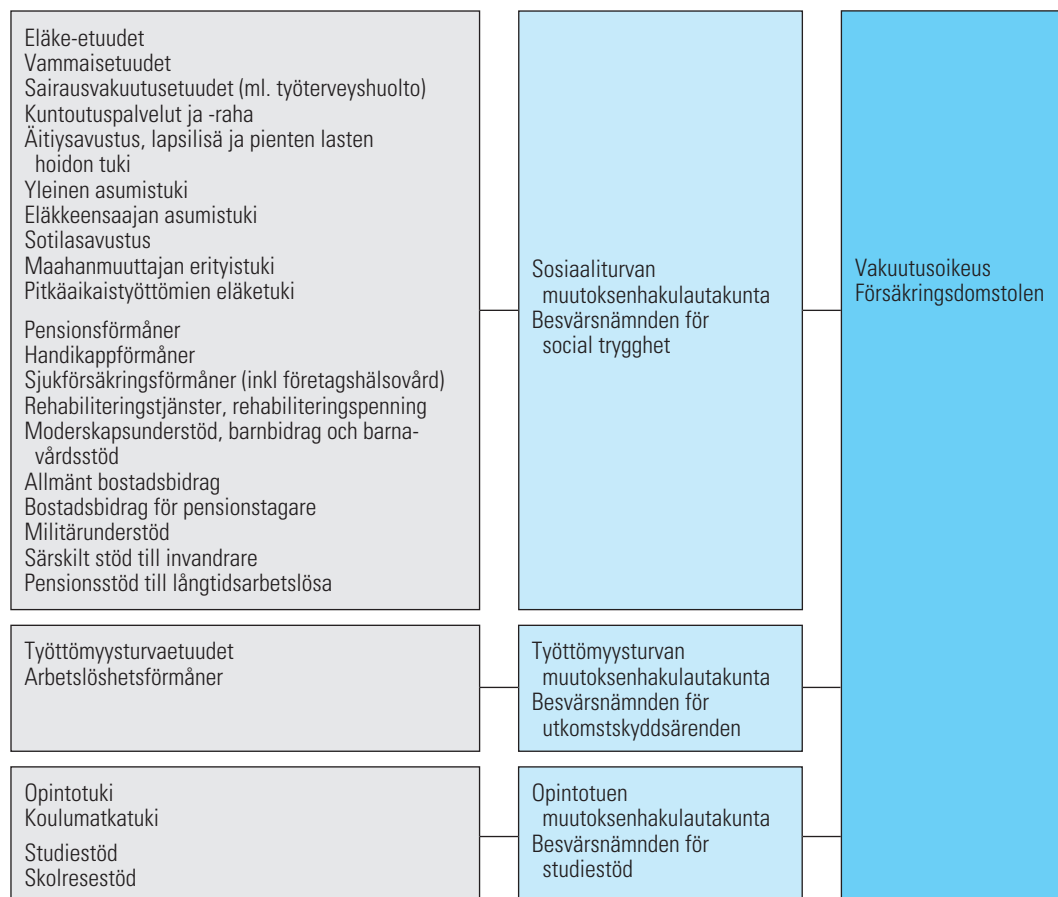
laterade frågor (hälsoavdelningen) och pensions- och utkomstskyddsfrågor (avdelningen för pensioner och utkomstskydd). I schema 2 visas FPA:s organisation. Den motsvarar den nya arbetsordningen för FPA, som trädde i kraft 1.1.2009. Organisationsschemat för 2008 finns i FPA:s statistiska årsbok 2007 (www.fpa.fi/statistik).

Behandling av förmånsärenden. Besluten rörande de sociala trygghetsförmåner som FPA sköter har delegerats till lokal nivå. FPA-byråerna utfärdar nästan alla slags förmånsbeslut. Det är bara sjukpensionerna, EU-sjukvårdssättningarna och en del av företagshälsovårdssättningarna och studiestödsärendena som avgörs på annat håll.

Ansökningarna om *sjukpension* avgörs vid avdelningen för pensioner och utkomstskydd och en del av ansökningarna om *arbetsgivarordnad företagshälso-*

Kaavio 3. Kelan etuuksien muutoksenhakureitit 31.12.2008

Schema 3. Besvärinstanser för FPA:s förmåner 31.12.2008

osastossa. *Korkeakouluissa opiskelevien opintotukihakemukset* ratkaistaan korkeakoulujen opintotukilautakunnissa ja osa *keskiasteella opiskelevien hakemuksista* Kelan opintotukikeskuksessa.

Etuuksien käsittelyn aiheuttamaa työtä tasataan Kelan toimistojen kesken siirtämällä työtä ruuhkaisista toimitoista vähemmän ruuhkaisiin. Siinä hyödynnetään sähköistä asiakirjahallintaa.

Sairausvakuutukseen liittyviä asioita hoitavat Kelan toimistojen lisäksi työpaikkakassat niihin kuuluvien vakuuttajien osalta.

Muutoksenhaku. Asiakas voi hakea Kelan päätökseen muutosta valittamalla. Eri etuuksissa noudatetaan toisistaan hieman poikkeavia muutoksenhaun reittejä. Yleensä valitustie on kaksiportainen. Ylimpänä muutoksenhakuelimenä on kaikissa etuuksissa vakuutusosoikeus. Sitä ennen muutoksenhaut käsittelee sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta tai opintotuen muutoksenhakulautakunta. Kela voi myös itse oikaista aikaisemman päätöksensä, jolloin asiaa ei tarvitse käsitellä muutoksenhakuelimissä.

Kelan etuuksien muutoksenhakureitit vuoden 2008 lopussa on esitetty kaaviossa 3.

vård avgörs vid hälsoavdelningen. Ansökningarna om *studiestöd för högskolestudier* avgörs vid högskolornas studiestödsnämnder, medan en del av ansökningarna om *studiestöd för mellanstadiestudier* avgörs vid FPA:s studiestödscentral.

Den arbetsmängd som förmånshandläggningen ger upphov till på FPA-byråerna fördelas mellan byråerna för att utjämna arbetsmängden. Detta sker genom elektronisk dokumenthantering.

Ärenden i anslutning till sjukförsäkring handhas av FPA-byråerna och även av arbetsplatskassorna när det gäller försäkrade som tillhör dessa kassor.

Sökande av ändring. En kund kan genom besvär söka ändring i ett beslut som FPA utfärdat. Besvärsvägen kan variera något beroende på förmån. Det finns i regel två besvärsnivåer. Försäkringsdomstolen är högsta besvärinstans för samtliga förmåner. Första besvärinstansen är besvärsnämnden för social trygghet, besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden och besvärsnämnden för studiestöd. FPA kan dessutom rätta sina beslut själv, och då behöver ärendet inte behandlas i någon besvärinstans.

De besvärsvägar som gällde vid slutet av 2008 visas i schema 3.

159. Kelan henkilöstö 31.12.2004–2008 FPA:s personal 31.12.2004–2008 Kela staff at year-end 2004–2008

	Lukumäärä Antal Number
2004	6 082
2005	6 095
2006	5 973
2007	5 756
2008	5 863
2008	
Koko henkilöstö – Hela personalen – All staff	5 863
Vakinaisia – Ordinarie personal – Permanent staff	5 497
Määräaikaisia – Visstidsanställda – Temporary staff	366
Kokoaikainen henkilöstö – Heltidsanställd personal – Full-time staff	4 758
Keskushallinto – Centralförvaltningen – Central administration	1 159
Alue- ja paikallishallinto – Regional- och lokalförvaltningen – Local administration	3 599
Aluekeskukset – Kretscentralerna – Regional offices	199
Toimistot – Byråerna – Kela branches	3 055
Muut ¹⁾ – Övriga ¹⁾ – Others ¹⁾	345
Osa-aikainen henkilöstö – Deltidsanställd personal – Part-time staff	1 105
Keskushallinto – Centralförvaltningen – Central administration	138
Alue- ja paikallishallinto – Regional- och lokalförvaltningen – Local administration	967

¹⁾ Opintotukikeskus, ulkomaan yksikkö ja yhteyskeskus.
Studiestödscentralen, utlandsenheten och kontaktcentret.
Centre for Student Financial Aid, Office for International Affairs and Customer Contact Centre.

Lähde: Kelan hallintotilastot.
Källa: FPA-statistik över förvaltningen.

160. Kelan alue- ja paikallishallinto 31.12.2004–2008

FPA:s regional- och lokalförvaltning 31.12.2004–2008

The local administration of Kela at year-end 2004–2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Vakuutusalueita – Försäkringskretsar – Insurance regions	5	5	5	5	5
Vakuutuspiirejä – Försäkringsdistrikt – Insurance districts	75	67	61	52	44
Kelan palvelupisteitä kaikkiaan – FPA:s betjäningställen sammanlagt – All branches: Total	315	310	306	304	280
Toimistoja – Byråer – Offices	263	263	263	263	256
Sivuvastaanottoja – Filialmottagningar – Sub-offices	52	47	43	41	24
Yhteis palvelupisteitä – Samservice-ställen – Joint-service offices	155	152	145	152¹⁾	85
Sairausvakuutuslain mukaisia työpaikkakassoja – I sjukförsäkringslagen avsedda arbetsplatskassor – Employee sickness funds (funds acting as NHI agents)	82	80	80	78	74

¹⁾ Määrä on verrannollinen aiempaan tilastointitapaan. 1.4.2007 tuli voimaan laki julkisen hallinnon yhteis palvelusta ja sopimusten päivittämisen yhteydessä Kelassa tarkennettiin määritelmää yhteis palvelun ja palveluyhteistyön sisällöstä. Yhteis palveluiden määrä lasketaan vuodesta 2008 lähtien uuden määrittelyn mukaisesti.

Antalet är jämförbart med tidigare statistik. En lag om samservice inom den offentliga förvaltningen trädde i kraft 1.4.2007 och i samband med uppdateringen av avtalen preciserade FPA definitionen när det gäller innehållet i samservice och servicesamarbete. Från och med 2008 räknas antalet samservice-ställen enligt den nya definitionen.

The figure is comparable with those for preceding years. In connection with the introduction of the Act on Joint Service Delivery in Government on 1 April 2007 and the updating of agreements, Kela redefined the concepts of joint-service office and cooperation in service delivery. Starting with 2008, the number of joint-service offices will be calculated in line with the new redefinition..

Lähde: Kelan hallintotilastot.

Källa: FPA-statistik över förvaltningen.

161. Eläke- ja vammaisetuusasioiden käsittelytietoja 2000–2008

Handläggning av pensions- och handikappförmånsärenden 2000–2008

National pension insurance and disability benefit cases, 2000–2008

Vuosi År Year	Saapuneet hakemukset Inkomna ansökningar Claims received	Ratkaisut ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾		Tarkastuslautakunnan/ Sosiaaliturvan muutoksenhakulauta- kunnan ²⁾ käsittelemät muutoksenhaut I prövningsnämnden/ besvärnämnden för social trygghet ²⁾ behandlade ändringsärenden Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/Social Security Appeal Board ²⁾	Vakuutusoikeyden käsittelemät valitukset Av försäkrings- domstolen behand- lade besvär Appeals dealt with by the Insurance Court	Kelan toimisto- jen vastaanottamat työeläkehakemukset ³⁾ Av FPA-byråerna mot- tagna arbetspension- sansökningar ³⁾ Employment pensions claims received by Kela branch offices ³⁾
2000	358 721	311 373	35 838	6 030	1 227	75 520
2001	382 179	329 772	38 535	5 207	1 081	82 314
2002	408 084	347 175	42 774	5 786	1 148	82 363
2003	391 863	337 561	43 252	6 922	1 045	86 399
2004	376 825	328 380	45 926	6 731	1 178	88 631
2005	405 961	347 947	45 416	6 448	1 192	95 705
2006	387 664	334 818	43 546	6 314	1 285	93 136
2007	394 778	361 481	45 920	5 945	1 230	98 725
2008	298 341	240 082	55 889	7 220	968	102 190

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistusratkaisut. Inkluderar beviljanden, avslag och justeringar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions of benefit.

²⁾ 1.1.2007 tarkastuslautakunnan nimi muuttui sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnaksi.

Prövningsnämnden ändrade namn till besvärnämnden för social trygghet 1.1.2007.

The Appeal Tribunal changed its name to the Social Security Appeal Board on 1 January 2007.

³⁾ Sisältää myös rintamaveteraanien varhaiseläkehakemukset ja kunnalliset eläkehakemukset.

Innefattar också ansökningar om förtidspension för frontveteraner samt om kommunala pensioner.

Includes claims for front-veterans early old age pension and for municipal employees pension.

Huom. Vuoden 2008 alusta alkaen eläkkeensaajan asumistuen ratkaisutiedot tilastoidaan erillään eläke- ja vammaisetuusasioista (ks. taulukko 167).

Anm. Från 1.1.2008 statistikförs avgöranden om bostadsbidrag för pensionstagare och pensions- och handikappbidragsärenden separat (se tabell 167).

N.B. At the beginning of 2008, the statistical data on decisions concerning claims for pensioners' housing allowance were separated from the pension and disability benefits statistics (see table 167).

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutalastot; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoikeyden.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2000–2006; Besvärnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

162. Sairausvakuutusasioiden käsittelytietoja 2000–2008

Handläggning av sjukförsäkringsärenden 2000–2008

National health insurance cases, 2000–2008

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ FPA-byråavgöranden ¹⁾ <i>Claims determined by Kela branch offices¹⁾</i>		Sairaanhoidon korvaukset – Sjukvårdsersättningar – Refunds of medical expenses			Sosiaalivakuutus- lautakuntien/ Sosiaaliturvan muutoksenhaku- lautakunnan ⁵⁾ käsit- telemät asiat I socialförsä- kringsnämnderna/ besvärnsnämnden för social trygghet ⁵⁾ behandlade ärenden <i>Cases dealt with by Social Insurance Appeal Boards/Social Security Appeal Board⁵⁾</i>	Tarkastuslauta- kunnan/Vakuu- tusoikeuden käsittelemät muutoksenhaut ⁶⁾ I prövnings- nämnden/ försäkrings- domstolen behandlade ändrings- ärenden ⁶⁾ <i>Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/ Insurance Court⁶⁾</i>
	Sairauspäivä- rahat Sjukdag- penningar <i>Sickness allowances</i>	Vanhempain- etuudet ²⁾ Föräldra- förmåner ²⁾ <i>Parental benefits²⁾</i>	Lääkkeiden korvaus- oikeudet Läkemedelsersättnings- rättigheter <i>Entitlements to refund of medicine expenses</i>	Lääkkeiden lisäkorvaukset ³⁾ Tilläggsersättningar för läkemedel ³⁾ <i>Refunds of exceptionally large medicine expenses³⁾</i>	Muut ⁴⁾ Övrigt ⁴⁾ <i>Other⁴⁾</i>		
2000	525 262	135 051	207 302	93 941	.	4 669	795
2001	534 835	135 324	193 003	99 596	.	4 577	642
2002	573 701	118 752	184 620	112 665	.	5 085	663
2003	577 785	128 260	182 646	132 100	.	5 520	841
2004	606 080	180 040	191 028	148 255	.	6 008	898
2005	626 241	165 707	187 891	150 523	.	6 652	751
2006	649 933	167 016	170 978	600 671	8 855 728	6 095	718
2007	657 120	175 472	159 514	548 686	9 199 481	3 038	—
2008	658 403	188 364	179 583	343 469	9 579 138	4 893	249

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistusratkaisut (vanhempainpäivärahoista ja vuosilomakustannuskorvauksista 2004 alkaen) ja lakautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden och avslag samt justeringar (föräldradagpenningar och semesterkostnadsersättningar inkluderade från 2004) och indragningar. *Includes grants and denials of benefit, review decisions (parenthood allowances and holiday pay compensations not included in pre-2004 figures) and terminations of benefit.*

²⁾ Sisältää vanhempainpäivärahoja, erityishoitorahaa ja vuosilomakustannuskorvauksia koskevat ratkaisut.

Inkluderar avgöranden om föräldradagpenning, specialvårdspenning och semesterkostnadsersättning.

Includes decisions concerning parenthood allowances, special care allowances and holiday pay compensations.

³⁾ Vuosina 2000–2005 sisältää vain lääkkeiden lisäkorvausoikeuksia koskevat ensimmäiset ratkaisut ja vuodesta 2006 alkaen kaikki ratkaisut.

Uppgifterna för åren 2000–2005 inkluderar bara de första avgörandena om rätt till tilläggsersättning. Från 2006 är samtliga avgöranden inkluderade. *The figures for 2000–2005 refer exclusively to the initial decisions issued on applications for refund of exceptionally large medicine expenses. Starting from 2006, the figures refer to all decisions.*

⁴⁾ Sisältää lääkärin- ja hammaslääkärinpalveluita, tutkimusta ja hoitoa, sairaudesta johtuvia matkoja sekä muita kuin apteekkeissa maksettuja lääkekorvauksia koskevat ratkaisut.

Inkluderar avgöranden om läkar- och tandläkartjänster, undersökning och behandling, resor på grund av sjukdom samt läkemedelsersättningar som inte betalas på apotek.

Includes decisions concerning doctors' and dentists' services, examinations and treatments, illness-related travel and refunds of medicine expenses not credited at the pharmacy.

⁵⁾ 1.1.2007 sosiaalivakuutuslautakunnat lakkautettiin ja niiden tehtävät siirtyivät sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalle.

Socialförsäkringsnämnderna slopades 1.1.2007 och deras uppgifter överfördes på besvärnsnämnden för social trygghet.

The Social Insurance Appeal Boards were closed on 1 January 2007 and their responsibilities were reassigned to the Social Security Appeal Board.

⁶⁾ Sisältää myös työterveyshuoltoasioiden käsittelyn. 1.1.2007 vakuutusoikeudesta tuli ylin valitusaste sairausvakuutusasioissa.

Inkluderar behandling av företagshälsövärdssärenden. Försäkringsdomstolen blev högsta besvärnsinstans i sjukförsäkringsärenden 1.1.2007.

Includes claims for refunds of occupational health services expenses. The Insurance Court became the final court of appeal for health insurance matters on 1 January 2007.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutalastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutusoikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Sjukförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

163. Kuntoutusasioiden käsittelytietoja 2000–2008
Handläggning av rehabiliteringsärenden 2000–2008
Rehabilitation claims administration data 2000–2008

Vuosi År Year	Saapuneet hakemukset Inkomna ansökningar Claims received		Ratkaisut ¹⁾ Avgöranden ¹⁾ Decisions ¹⁾		Tarkastuslautakunnan/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ³⁾ käsittelemät muutoksenhaut I prövningsnämnden/besvärnsnämnden för social trygghet ³⁾ behandlade ändringsärenden Appeals dealt with by the Appeal Tribunal/Social Security Appeal Board ³⁾		Vakuutusoikeuden käsittelemät valitukset Av försäkrings- domstolen behandlade besvär Appeals dealt with by the Insurance Court
	Kuntoutus- palvelut Rehabiliterings- tjänster Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliterings- penning Rehabilitation allowance	Kuntoutus- palvelut ²⁾ Rehabiliterings- tjänster ²⁾ Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliterings- penning Rehabilitation allowance	Kuntoutus- palvelut Rehabiliterings- tjänster Rehabilitation services	Kuntoutusraha Rehabiliterings- penning Rehabilitation allowance	
2000	87 113	70 051	94 200	70 710	393	131	92
2001	94 732	73 608	90 130	73 573	385	148	80
2002	112 591	79 540	144 240	79 700	409	106	74
2003	118 121	84 819	129 121	84 121	560	173	94
2004	122 313	87 071	139 381	85 980	767	148	67
2005	116 216	90 066	133 548	89 031	725	179	123
2006	116 011	88 504	135 218	87 724	666	175	108
2007	116 752	85 914	141 380	84 879	981	281	64
2008	113 581	87 515	135 442	86 845	1 222	272	151

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
 Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Vuonna 2002 ja sitä myöhemmin tehdyt ratkaisut eroavat käsitteellisesti aiemmista.
 De avgöranden som fattats år 2002 och senare skiljer sig begreppsligt från tidigare avgöranden.

³⁾ Ks. taul. 161 alaviite 2.
 Se tabell 161, fotnot 2.
See footnote 2 to Table 161.

Huom. Vain järjestämisvelvollisuuden mukaisiin kuntoutusratkaisuihin voi hakea muutosta.
 Anm. Ändring kan sökas endast i avgöranden inom ramen för skyldigheten att ordna rehabilitering.
 N.B. Appeals allowed against decisions concerning statutory benefit only.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoikeus.
 Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

164. Työttömyysturva-asioiden käsittelytietoja 2000–2008**Handläggning av utkomstskyddsärenden 2000–2008***Cases involving unemployment-related benefit, 2000–2008*

Vuosi År Year	Saapuneet hakemukset Inkomna ansökningar Claims received	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Av FPA-byråerna avgjorda ¹⁾ Claims determined by Kela branch offices ¹⁾	Valitukset – Besvär – Appeals	
			Työttömyysturvan muutoksen- hakulautakunnan ²⁾ käsittelemät Behandlade av besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ²⁾ Dealt with by Unemployment Appeal Board	Vakuutusoiden käsittelemät Behandlade av försäkringsdom- stolen Dealt with by the Insurance Court
Työttömyysturvan peruspäivärahat – UAL-grunddagpenningar – Basic unemployment allowances				
2000	764 106 ³⁾	129 749	583	..
2001	728 392 ³⁾	129 984	505	..
2002	736 661 ³⁾	140 380	581	..
2003	764 489 ³⁾	155 431	562	..
2004	758 898 ³⁾	167 086	660	..
2005	745 759 ³⁾	163 048	611	818 ³⁾
2006	686 230 ³⁾	156 926	547	1 123 ³⁾
2007	641 539 ³⁾	144 088	633	1 056 ³⁾
2008	602 559 ³⁾	144 158	756	1 076 ³⁾
Työmarkkinatuki – Arbetsmarknadsstöd – Labour market subsidy				
2000	³⁾	803 255	3 889	..
2001	³⁾	751 691	3 628	..
2002	³⁾	751 131	3 155	..
2003	³⁾	753 879	2 930	..
2004	³⁾	737 456	3 071	..
2005	³⁾	731 215	2 869	³⁾
2006	³⁾	672 602	2 532	³⁾
2007	³⁾	627 843	3 477	³⁾
2008	³⁾	579 801	3 445	³⁾
Työvoimapolitiittinen koulutustuki – Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd – Labour market training subsidy				
2000	4 857	7 300	..	..
2001	4 777	7 575	..	..
2002	5 707	9 926	..	..
2003	9 905	9 719	..	..
2004	11 687	11 412	..	..
2005	10 662	11 023	..	..
2006	10 616	11 462	..	..
2007	11 625	12 479	..	..
2008	10 552	11 370	..	..

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Lautakunnan nimi oli 31.12.2006 asti työttömyysturvalautakunta.

Till 31.12.2006 var nämndens namn arbetslöshetsnämnden.

³⁾ Luku on yhteinen peruspäivärahoille ja työmarkkinatuella.

Inkluderar både grunddagpenningar och arbetsmarknadsstöd.

Includes labour market subsidy benefits.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Työttömyysturvalautakunta 2000–2006; Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoiden käsittelemät.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Arbetslöshetsnämnden 2000–2006; Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden 2007–; Försäkringsdomstolen.

165. Lapsietuusasioiden käsittelytietoja 2000–2008

Handläggning av barnförmånsärenden 2000–2008

Child benefits: administrative data, 2000–2008

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ <i>Decisions issued by Kela branch offices¹⁾</i>		Valitukset – Besvär – Appeals			
	Lapsilisä Barnbidrag <i>Child benefit</i>	Pienten lasten hoidon tuki Barnavårdsstöd <i>Child day care subsidies</i>	Lapsilisä Barnbidrag <i>Child benefit</i>	Pienten lasten hoidon tuki Barnavårdsstöd <i>Child day care subsidies</i>	Lapsilisä Barnbidrag <i>Child benefit</i>	Pienten lasten hoidon tuki Barnavårdsstöd <i>Child day care subsidies</i>
2000	123 760	187 024	339	209	84	75
2001	123 686	188 240	322	176	76	87
2002	123 408	188 363	333	213	78	63
2003	135 095	192 778	292	268	107	68
2004	137 094	206 961	374	251	78	77
2005	132 246	218 132	328	292	84	107
2006	112 869	221 063	282	274	56	75
2007	117 282	225 782	120	110	—	—
2008	119 871	233 095	269	254	10	12

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Ks. taul.162 alaviite 5.
Se tabell 162, fotnot 5.
See footnote 5 to Table 162.

³⁾ 1.1.2007 vakuutusoikeudesta tuli ylin valitusaste lapsietuasioissa.
1.1.2007 blev försäkringsdomstolen högsta besvärinstans i barnförmånsärenden
On 1 January 2007, the Insurance Court became the final court of appeal for matters related to benefits for children.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutusoikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Socialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

166. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2002–2008

Handläggning av allmänna bostadsbidrag 2002–2008

General housing allowance: administrative data, 2002–2008

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ <i>Decisions issued by Kela branch offices¹⁾</i>			Ilman hakemusta Utan ansökan <i>No preceding claim</i>	Valitukset Besvär Appeals	
		Uudet Nya <i>New</i>	Vuositar- kukset Årsjusteringar <i>Annual reviews</i>	Välitarkis- tukset Mellanjus- teringar <i>Special reviews</i>			
2002	399 107	108 369	96 700	138 075	55 963	2 316	574
2003	404 219	111 272	99 183	137 608	56 156	3 030	619
2004	417 253	111 635	101 052	145 557	59 009	2 895	869
2005	404 955	108 734	95 138	138 632	62 451	2 440	753
2006	394 115	103 540	92 711	137 561	60 303	2 342	668
2007	378 418	97 011	88 027	134 183	59 197	2 287	658
2008	375 335	101 691	84 543	132 501	56 600	3 155	433

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.
Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.
Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Ks. taul. 161 alaviite 2.
Se tabell 161, fotnot 2.
See footnote 2 to Table 161.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Tarkastuslautakunta 2002–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Vakuutusoikeus.
Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Prövningsnämnden 2002–2006; Besvärnsnämnden för social trygghet 2007–; Försäkringsdomstolen.

167. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja 2008**Handläggning av bostadsbidrag för pensionstagare 2008***Pensioners' housing allowance: Selected claims processing data, 2008*

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ Decisions issued by Kela branch offices ¹⁾				
	Kaikki Samtliga Total	Uudet Nya New	Määräaikaistarkistukset Visstidsjusteringar Interim reviews	Tarkistukset Justeringar Reviews	Ilman hakemusta Utan ansökan No preceding claim
2008	176 657	33 620	49 405	77 823	15 809

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well as review decisions and terminations of benefit.

Huom. Eläkkeensaajan asumistuki on ollut oma etuutensa vuoden 2008 alusta alkaen, ei enää eläkkeen osa. Tätä aiemmat ratkaisutiedot sisältyvät taulukon 161 lukuihin. Eläkkeensaajan asumistukiratkaisuista tehty valitus käsitellään sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnassa ja vakuutus-oikeudessa. Valitusten käsittelytiedot sisältyvät myös jatkossa taulukon 161 lukuihin.

Anm. Bostadsbidraget för pensionstagare har varit en självständig förmån sedan början av år 2008, inte längre en pensionsdel. Tidigare uppgifter om avgöranden ingår i talen i tabell 161. Besvär som gäller bostadsbidrag för pensionstagare behandlas i besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen.

N.B. Since 1 January 2008, the pensioners' housing allowance has been a standalone benefit and no longer a pension component. Previous data on claims decisions are included in the figures of Table 161.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden.

168. Opintoetuusasioiden käsittelytietoja 2000–2008**Handläggning av studieförmånsärenden 2000–2008***Benefits for students: administrative data, 2000–2008*

Vuosi År Year	Opintotuki – Studiestöd – Student financial aid						Koulumatkatuki – Skolresestöd – School transportation		
	Ratkaisut ¹⁾ – Avgöranden ¹⁾ – Decisions ¹⁾						Valitukset – Besvär – Appeals		
	Kaikkiaan Inalles Total	Kelan opinto- tukikeskuksen tekemät FPA:s studie- stödscentral Issued by Kela's Centre for Student Financial Aid	Korkeakoulujen opintotuki- lautakuntien tekemät Högskolornas studiestöds- nämnder Issued by local financial aid committees	Kelan toimistojen tekemät FPA- byråerna Issued by Kela branch offices	Opintotuen muutoksen- hakulauta- kunnan käsittelimät FPA- byråerna Behandlade av försäkrings- domstolen Dealt with by the Insurance Court	Vakuutus- oikeuden käsittelimät Behandlade av försäkrings- domstolen Dealt with by the Insurance Court	Kelan toimistojen ratkaisut Avgöranden vid FPA- byråerna Decisions issued by Kela branch offices	Opintotuen muutoksen- hakulauta- kunnan käsittelimät Behandlade av försäkrings- domstolen Dealt with by the Student Financial Aid Appeal Board	Vakuutus- oikeuden käsittelimät Behandlade av försäkrings- domstolen Dealt with by the Insurance Court
2000	428 990	156 749	126 260	145 981	2 742	1 233 ²⁾	67 607	303	.
2001	425 823	143 155	125 130	157 538	2 644	2 219 ²⁾	66 167	197	.
2002	423 886	136 251	131 438	157 363	3 976	2 254 ²⁾	66 773	227	.
2003	429 772	135 924	135 924	157 585	3 344	1 656 ²⁾	66 842	189	.
2004	430 367	131 931	135 047	163 381	3 149	1 398 ²⁾	65 190	202	.
2005	423 227	110 963	135 279	176 985	3 465	1 247	71 240	174	58
2006	409 103	90 185	124 261	194 657	2 095	1 278	68 029	138	24
2007	399 813	83 690	120 935	195 188	2 452	1 024	67 749	169	63
2008	401 316	82 609	117 698	201 009	2 347	725	75 491	190	16

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

*Includes decisions to grant or deny a benefit as well review decisions and terminations of benefit.*²⁾ Sisältää myös koulumatkatukea koskevat valitukset.

Inkluderar även besvär som gäller skolresestöd.

Includes appeals concerning school transportation subsidy.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Opintotuen muutoksenhakulautakunta; Vakuutus-oikeus.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Besvärnämnden för studiestöd; Försäkringsdomstolen.

169. Sotilasavustusasioden käsittelytietoja 2000–2008
Handläggning av militärunderstödsärenden 2000–2008
Conscript's allowance: administrative data, 2000–2008

Vuosi År Year	Kelan toimistojen tekemät ratkaisut ¹⁾ Avgöranden vid FPA-byråerna ¹⁾ <i>Decisions issued by Kela branch offices¹⁾</i>	Valitukset – Besvär – Appeals	
		Sosiaalivakuutuslautakuntien/Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ²⁾ käsittelemät Behandlade i socialförsäkringsnämnderna/ besvärnämnden för social trygghet ²⁾ <i>Dealt with by Social Insurance Appeal Boards/ Social Security Appeal Board²⁾</i>	Tarkastuslautakunnan/Vakuutus- oikeuden ³⁾ käsittelemät Behandlade i prövningsnämnden/ försäkringsdomstolen ³⁾ <i>Dealt with by the Appeal Tribunal/ Insurance Court³⁾</i>
2000	31 075	92	15
2001	32 856	130	20
2002	31 279	119	22
2003	30 937	135	17
2004	34 006	110	20
2005	33 790	115	26
2006	35 589	134	17
2007	34 731	54	–
2008	30 035	116	4

¹⁾ Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkausratkaisut.
 Inkluderar beviljanden, avslag, justeringar och indragningar.

Includes decisions to grant or deny a benefit as well review decisions and terminations of benefit.

²⁾ Ks. taul. 162 alaviite 5.

Se tabell 162, fotnot 5.

See footnote 5 to Table 162.

³⁾ 1.1.2007 vakuutus-oikeudesta tuli ylin valitusaste sotilasavustusasioissa.

1.1.2007 blev försäkringsdomstolen högsta besvärinstans i militärunderstödsärenden.

On 1 January 2007, the Insurance Court became the final court of appeal for matters related to the conscript's allowance.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaalivakuutuslautakunnat 2000–2006; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2007–; Tarkastuslautakunta 2000–2006; Vakuutus-oikeus 2007–.

Källa: FPA-statistik över förmånsansökningar och -avgöranden; Socialförsäkringsnämnderna 2000–2006; Besvärnämnden för social trygghet 2007–; Prövningsnämnden 2000–2006; Försäkringsdomstolen 2007–.

170. Tilastoja Kelan etuuksien takaisinperinnästä 2000–2008**Statistik över återkrav av FPA-förmåner 2000–2008***Data about the recovery of overpaid Kela benefits, 2000–2008*

Vuosi År Year	Perintäkanta 31.12., milj. € Återkravsbestånd 31.12, milj. € Amount of benefits subject to recovery at year-end, € million						Vuoden aikana todetut liikamaksut ¹⁾ Under året observerade överbetalningar ¹⁾ New overpayments discovered during the year ¹⁾		Peritty, milj. € Indrivet belopp, milj. € Amount recovered, € million
	Yhteensä Sammanlagt Total	Takaisinperittävä etuus Förmån Benefit subject to recovery					Milj. € € million	Osuus kaikista maksetuista etuuksista, % % av alla betalda förmåner % of all benefits paid	
		Eläke- etuudet Pensions- förmåner Pension benefits	Työttömyys- turvaetuudet Arbetslöshets- förmåner Unemployment benefits	Yleinen asumis- tuki Allmänt bostadsbidrag General housing allowance	Opintotuki ²⁾ Studiestöd ²⁾ Student financial aid	Muut Övriga Others			
2000	84,4	5,5	23,8	21,7	26,9	6,5	75,6	0,84	57,2
2001	92,1	7,1	25,8	22,1	29,9	7,3	73,6	0,79	55,3
2002	102,1	7,6	28,0	24,2	34,1	8,2	80,9	0,84	57,0
2003	110,2	7,5	29,9	26,3	36,2	10,2	86,2	0,87	63,6
2004	112,8	8,1	30,7	28,6	34,8	10,6	92,5	0,90	71,3
2005	114,2	8,4	31,2	29,7	33,9	10,9	96,5	0,93	75,5
2006	116,6	8,5	31,4	30,4	34,9	11,3	103,5	0,99	78,7
2007	120,2	5,0 ³⁾	31,6	31,1	37,3	15,1 ³⁾	110,1	1,05	82,6
2008	121,7	4,4 ³⁾	32,6	30,6	38,7	15,3 ³⁾	115,4	1,04	88,3

¹⁾ Ensimmäisten takaisinperintäpäätösten euromäärä.

Summan av beloppen i de första återkravsbesluten.

*Added total value in euros of initial recovery determinations.*²⁾ Opiskelijoiden tulovalvonta tehtiin vuoden 2000 alusta lukien muuttunein tarveharkintasäännöksiin.

Inkomstkontrollen för studerande utfördes från början av år 2000 enligt nya regler för behovsprövning.

³⁾ Eläkkeensaajan asumistuki sisältyy vuodesta 2007 alkaen muihin etuuksiin.

Fr.o.m. 1.1.2007 ingår bostadsbidrag för pensionstagare i övriga förmåner.

Starting with 2007, the pensioner's housing allowance is included in other benefits.

Huom. Takaisinperintätilanne syntyy, kun etuutta on maksettu aiheettomasti tai määrältään liian suurena. Periaatteena on liikaa maksetun etuuden periminen takaisin. Ellei etuudensaaja ole menetellyt vilpillisesti, takaisinperinnästä voidaan kuitenkin luopua joissakin erikseen määritellyissä tilanteissa (esim. liikamaksun vähäinen määrä, luopuminen katsotaan kohtuulliseksi).

Anm. En återkravssituation uppstår när en förmån betalats utan grund eller med för stort belopp. Den allmänna principen är den att alla överbetalningar återkrävs. Om inte mottagaren medvetet orsakat överbetalningen, kan återkrav efterges under vissa omständigheter (t.ex. när det belopp som skall återkrävas är litet eller återkrav kan anses oskäligt).

N.B. Recovery situations arise when a benefit has been overpaid or paid without the beneficiary's having been entitled to it. As a general rule, all overpayments are recovered. However, provided that the beneficiary did not knowingly cause the overpayment, the recovery can under certain circumstances be waived (for example when the sum to be recovered is small or when it would be unreasonable considering the beneficiary's overall situation).

Lähde: Tilasto Kelan etuuksien takaisinperinnästä.

Källa: Statistik över återkrav av FPA-förmåner.

English summary

1 Social protection in Finland and the role of the Social Insurance Institution (Kela)

1.1 General

Social policy, social security. Social policy is shaped by society and the prevailing social standards. According to a widely accepted definition, social policy is a means of providing for all citizens a reasonable standard of life and living. Aside from social protection, social policy can be understood to encompass aspects relating to labour, health, housing, alcohol, and education policies. Social protection can take the form of either cash benefits (income maintenance) or services.

The aim of social protection is to provide, for individuals as well as families, an income security against *a number of risks and hardships*, including those related to health, work disability and functional incapacity, old age, death of a breadwinner, family and children, unemployment, housing and social exclusion.

The development, targeting and financing of social policy may be examined by means of the *statistics on social protection expenditure and financing* compiled annually by the National Institute for Health and Welfare, which show the private and public expenditures on social protection. (Of the benefits provided by Kela, student financial aid and school transportation subsidy have not been included in the calculations.)

The social security programmes administered by Kela. The Social Insurance Institution of Finland (Kela) is one of the bodies carrying out Finnish social security. It is a public agency operating under parliamentary supervision.

Kela is responsible for implementing social security programmes that give protection, in a variety of life situations, to everyone living in Finland, including National Pension Insurance, National Health Insurance, rehabilitation benefits, basic unemployment protection, income maintenance benefits for families with children, housing allowances, student financial aid and school transportation subsidies. In addition, Kela administers various disability benefit programmes and provides conscripts' allowances and various benefits for immigrants.

Kela has a nationwide network of offices, 280 in all, to carry out its duties.

The first section of the Summary is aimed at giving a picture of Kela's social security provision as part of a larger whole.

1.2 Pension provision

Pension schemes

Total pension cover. The Finnish pension system consists of two statutory pension schemes providing *employment pensions* and *national pensions*, respectively. Together, these two schemes make up the retirement income security system which provides pensions in respect of old age, incapacity for work, long-term unemployment and death of the provider. There are a number of additional laws that provide for pension security in specific contingencies.

As a result of changes in the pension legislation, the links between the employment pension and national pension systems have loosened. Due to the introduction of asynchronous pensionable ages across the two systems, situations where a person receives a different category of pension benefit from each system have become more common.

In this Yearbook, the term "employment pension" is used to refer to the pensions paid to wage and salary earners, civil servants, and self-employed persons.

Employment pensions can be granted to persons with past earnings from dependent or independent employment. *National pensions* are paid in proportion to any other pension income to which the recipient may be entitled. In practice, it is only granted to those who either do not qualify for any other type of pension or whose pension income is small. Generally, all residents of Finland are guaranteed a total retirement income that is at least equal to the full national pension.

National pension cover. The *national pension* is intended to secure the basic livelihood of pensioners whose other pension income is small or non-existent. As part of a reform that became effective on 1 January 2008, the pensioners' care allowance was reclassified as a disability benefit and the pensioners' housing allowance turned from a pension component into a benefit in its own right.

National pensions are payable as *old-age, disability and unemployment pensions*, and survivors' pensions as *spouses' and orphans' pensions*. Other pension benefits provided by Kela are the *child increase, the front-veterans' supplement* and the *additional front-veterans' supplement*.

Employment pension cover. The purpose of the employment pensions is to enable the pensioners to maintain their accustomed standard of living to a reasonable extent. The amount of the pension is linked to the length of the pensioner's employment history and the amount of previous earnings. Employment pension accrues separately from each employment relationship and period of self-employment. The rate of accrual increases the longer one remains employed.

Since 1 January 2005, employment pension has been accrued also for time spent on earnings-related daily allowance or child home care allowance as well as from studies.

Following the 2005 reform, employment pensions are no longer being coordinated to each other. This means that an employment pension may now exceed 60% of previous earnings.

The employment pensions system is comprised of several public- and private-sector pension schemes. They are defined in Acts of Parliament providing for pensions for employees in general (TyEL), the self-employed (YEL), farmers (MYEL), seamen (MEL), state employees (VaEL), local government employees (KuEL), and employees of the Evangelical-Lutheran Church of Finland (KiEL). Also included under employment pensions are various pensions paid by the state and local governments on the basis of earlier pension provisions as well as pensions paid by a number of public institutions.

The pensions paid under the employment pensions legislation include old age, disability, unemployment, part-time and survivors' pensions.

Voluntary pension cover is considered to include all registered supplementary pensions well as unregistered supplementary pensions paid by pension foundations and funds, all of which are aimed at providing a higher pension cover.

The employment pension system is implemented by the employment pension institutions (private-sector pensions), and by the State Treasury and the Local Government Pensions Institution (public-sector pensions). The Finnish Centre for Pensions is a central organization of the employment pension institutions.

Special pension cover. *Special pensions for agricultural entrepreneurs* are intended to secure the livelihood of farmers who give up farming. These pensions are defined in the following Acts of Parliament: Act respecting Farm Closure Subsidy (LUTUL), Change-of-Generations Pensions Act (SPVEL), Farm Closure Pensions Act (LUEL), and Act respecting Farm Closure Compensation (LUKL). New pension awards are made according to the Act respecting Farm Closure Subsidy, which will expire at the end of 2010.

Further pension cover under the *Accident Insurance, Motor Insurance, Military Injuries, and Military Accidents Acts* as well as other comparable retirement benefits (life annuities, assistance pensions) are aimed at protecting the recipient's livelihood in the event of the specific contingencies which they cover.

Financing

Pension expenditure by Kela was in 2008 financed with contributions from employers to the National Pension Insurance (NPI) and with state subsidies. The rate of the employers' NPI contribution was on 1 April 2009 decreased by 0.801 percentageunits. It will be abolished on 1 January 2010.

The pensions for employees are financed by both employers and the insured, the farmers' and change-of-generations pensions by the farmers and the state, and the farm closure compensations and pensions by the state alone. Self-employed persons' pensions are financed by the insured and the state; seamen's pensions by the insured, the shipowners, and the state. The state, local government and church employees' pensions are paid out of the relevant public funds, though the insured also contribute. Since 1 January 2005, the state also covers the pension accrual for periods of study and child care.

Accident insurance cover is financed by the employers, while farmers' accident insurance is financed by farmers, the state, and Kela. Motor insurance cover is financed by vehicle owners. The military injuries and accidents compensations are paid by the state.

The financing of the pension schemes administered by Kela is based on the *pay-as-you-go* principle (meaning that pension benefits are financed with current revenues). Nearly all of the public- and private-sector employment pensions are partly *funded*.

Statistics

Each pension institution is responsible for compiling statistics on the pensions it provides. As a single individual may receive a pension under several different Acts, Kela and the Finnish Centre for Pensions also compile joint statistics on the total number of pensioners and their total pension income from various sources. These joint statistics cover pensions provided by Kela, employment pensions (TyEL, YEL, MYEL, MEL, VaEL, VPEL, KuEL, KVTEL), state and local government employees' old-type pensions, church employees' pensions, and the employee pensions of the Bank of Finland, Kela, and the Province of Åland, as well as special farmers' pensions (LUTUL, SPVEL, LUEL, LUKL).

Kela pension benefits consisting entirely of a front-veterans' supplement or increase for children are not counted in the joint statistics as pensions provided by Kela. For pensioners with an employment pension, the expenditure on such benefits is included in employment pensions.

Recipients of pensions paid under the Accident Insurance, Motor Insurance, Military Injuries and Military Accidents Acts are included in the joint statistics provided that they also receive a national or employment pension. The same rule for inclusion applies to the pensions paid under these Acts when presented as a share of total pension income. Data on private pensions are not included in the joint statistics.

In the joint statistics, the category "new recipients of a pension" includes first-time recipients and those who have not received a pension for two years or more. This definition differs from that used in Kela's own statistics, in which the category includes both first-time recipients and those previous recipients whose last pension ended at least one month ago.

1.3 Disability benefits

The disability benefits are aimed at helping persons with disabilities manage better in their lives. They can take the form of cash benefits or services.

Financial benefits. The disability benefits paid by Kela are intended to promote the independent coping of persons with disabilities or long-term illnesses and to improve their quality of life. Depending on the recipients' circumstances, Kela can pay child disability allowance, disability allowance (for recipients of working age), or pensioners' care allowance. Persons over the age of 16 years with coeliac disease are eligible for a dietary grant.

Under the Employment Accident Insurance Act, the Third-Party Motor Insurance Act and the Military Injuries Act, persons with disabilities are eligible for injury or helplessness supplement. Further, under the Act on Services for the Disabled, they have a right to local authority benefits awarded towards the expenses arising from the disability. The municipalities may also provide an informal care allowance for persons with disabilities (to enable home care).

Services. Under the Act on Services for the Disabled, municipalities are required to arrange services for the disabled, who can also make use of home help, housing services, services for the mentally disabled, as well as rehabilitation services provided by various bodies, among them Kela.

1.4 Health security

Health care. By means of health care, society aims at systematically promoting and maintaining the good health of the population. As a health-promoting measure, public funds are used to provide health services and to compensate people for the costs arising from the use of the services. Public health services are subsidized with public moneys.

In this Yearbook, health care is considered to encompass hospital care, ambulatory care, provision of medication as well as medical equipment and aids, environmental health, health care administration, public investments, and the transportation expenses reimbursed by National Health Insurance. Health care is primarily financed by the state, municipalities, National Health Insurance, and private households.

National Health Insurance provides reimbursement for the costs of outpatient care in connection with illness, pregnancy and childbirth. The costs include doctors' and dentists' fees, prescribed medication, the examinations and treatment ordered by a physician or a dentist at a private institution, as well as transportation costs arising from the treatment of the illness. In addition, National Health Insurance provides part of the funds for occupational and student health care.

Public health care expenditure comprises the financial contributions of the state, municipalities and National Health Insurance to the health services. Besides these contributions, the *total health care expenditure* includes also the private contributions to health care (e.g. the health expenses of private households).

Income maintenance during illness. *National Health Insurance* provides compensation, in the form of a sickness allowance, for loss of income due to temporary incapacity for work. Further, it provides a compensation for loss of income to the parents of a sick child during the treatment and rehabilitation of the child. *The Employment Accident Insurance Act*, the *Third-Party Motor Insurance Act* and the *Military Injuries Act* require that daily allowance be paid during illness to persons covered under these acts. According to special provisions, compensations may be paid for loss of income due to certain injuries or damages. Additional income security for times of illness may be acquired through voluntary private insurance.

Agricultural entrepreneurs may be entitled to an allowance from their pension provider for part of the waiting period that must be completed before qualifying for sickness allowance under the National Health Insurance. Since the beginning of 2006, this provision has applied to other entrepreneurs as well. Sickness allowances under the Self-Employed Persons Pensions Act are paid out by Kela.

Under the Contracts of Employment Act, employers provide *full* pay during the initial period of illness, during which the sickness allowance is not yet payable. Collective bargaining agreements often prescribe longer periods of continued pay during illness.

A partial sickness allowance aimed at supporting the return to work following a lengthy sick leave was introduced in 2007. It is paid by Kela.

1.5 Rehabilitation

The purpose of rehabilitation is to help to maintain and improve the rehabilitation client's functional status and work capacity. Various organisations offer rehabilitation services, either independently or in partnership with an outside service provider. Clients undergoing rehabilitation measures may also be eligible for income maintenance benefits.

Rehabilitation services are offered by a wide variety of organisations, and distinguishing rehabilitation from other activity can be difficult as it in many ways overlaps with health care, social services, education and labour administration. When different services are provided in an institutional setting, it is nearly impossible to separate rehabilitation from other services.

The most recent data on total expenditure on rehabilitation in Finland are from 2000 (they were used as background material for the Council of State's report on rehabilitation of 6 March 2002). They mainly cover the statutory spending on rehabilitation, including rehabilitation expenditure within the municipal health care and social services sectors, expenditure by Kela and the pension providers administering the statutory earnings-related pensions scheme, and expenditure under the employment accident and motor insurance schemes. They also cover the cost of income maintenance during rehabilitation, the provision of rehabilitation services for war veterans, the services provided by the labour and education administrations, and rehabilitation subsidies from the Finnish Slot Machines Association. Also included in the data are some investment and capital improvement expenditures and outlays for rehabilitation research. The total expenditure on rehabilitation in 2000 was an estimated 1,213 million euros, a little less than one fifth of which was spent by Kela (for a more detailed analysis in a graphical format, refer to the Statistical Yearbook for 2005).

Kela as a rehabilitation provider. Kela provides its clients with access to rehabilitation services, offers compensation for the cost of rehabilitation, and supports the clients financially during rehabilitation. However, Kela's rehabilitation mandate is secondary to the provision of rehabilitation services under the Acts on Accident Insurance, Motor Insurance, Military Injuries and Military Accidents. The employment pension providers have primary responsibility for the provision of rehabilitation services to persons who are or could potentially be economically active.

1.6 Unemployment benefits

The two principal forms of income protection in the event of unemployment are unemployment allowances and labour market subsidies. Older workers have for several years been eligible for unemployment pension, which is now being phased out and is no longer being granted to persons *born in 1950 or thereafter*. Provided certain conditions are met, these persons are eligible for unemployment allowance. Once they reach the age of 62, they may choose either to continue receiving unemployment allowance or to retire on an old-age pension. Persons *born in the 1940s* will still have the right for extended unemployment allowance from the age of 57 and for unemployment pension from age 60. Unemployment pensions are discussed in the pensions section of this Yearbook.

Persons on leave from their regular job can qualify for a *job alternation compensation*. Financial assistance is also available to unemployed persons who undergo *labour market training* or pursue *self-motivated studies*. Unemployed persons' employment prospects and job search motivation are also supported by means of *rehabilitative work activity*. Their ability to find work outside their area of residence is promoted by means of a *travel allowance* scheme. Mobility assistance is provided to subsidise search for employment outside one's principal commuting area.

Pension assistance for the long-term unemployed was introduced on 1 May 2005 for long-term unemployed persons born before 1948. It consists of the recipient's accrued benefits under the employment pension scheme and a supplementary national pension. Upon reaching the age of 62 years, recipients are transferred to the old-age pension, which means that the scheme will be wound down by January 2010.

Measures collectively referred to as "change security" are available to employees dismissed on economic or production-related grounds. They consist of increases to the unemployment allowance. In the case of bankruptcy of an employer, any *outstanding wages and salaries* are covered by the state. Employers as well as unemployed persons are supported through a number of measures with a view to promoting employment.

Unemployment allowance and labour market subsidy. Unemployment allowance is payable under *two* different schemes, the basic unemployment allowances scheme, which is implemented by Kela, and the earnings-related unemployment allowances scheme, which is implemented by unemployment funds. Kela is also responsible for the payment of labour market subsidy to those who are not eligible for unemployment allowance.

The *basic* unemployment benefits administered by Kela are designed to ensure a minimum standard of living during unemployment (further details on p. 354).

The *earnings-related* allowance is paid to unemployed fund members who fulfil specified membership and employment conditions. The calculation basis of the benefit is previous earnings, and it is payable for a maximum of 500 days. If the recipient finds employment and works long enough to again satisfy the employment condition, the full 500-day entitlement is restored. Unemployed persons born before 1950 can be paid earnings-related unemployment allowance until they reach the age of 60 years, if they were at least 57 years old when they reached the 500-day entitlement maximum. Unemployed persons born in 1950 or later can be paid unemployment allowance until the age of 65 years if they were at least 59 years old upon reaching the entitlement maximum and have completed at least 5 years of employment within the previous 20 years. An unemployed person whose earnings-related unemployment allowance has been discontinued can claim labour market subsidy.

Labour market subsidies are financed by the state until the time when a recipient has been paid labour market subsidy on account of unemployment for 500 days, after which the financing is shared equally between the state and the recipient's home municipality. Labour market subsidies paid during participation in labour market activation measures are financed entirely by the state.

The basic unemployment allowances are financed by the state and by wage earners. The financing of the earnings-related allowances is shared between the state, employers, wage earners and fund members.

Job alternation compensation. Job alternation compensations are paid to workers who go on leave for a specified period and whose employer hires an unemployed person as a replacement. After the leave, they can return to their regular job or some other comparable position. The compensations are paid by both *unemployment funds* (to fund members) and by *Kela*. They are financed in the same way as unemployment allowances.

Labour market training subsidy. The training subsidy is payable under two schemes. Members of trade union funds are eligible for *earnings-related* training subsidy, non-members for *basic* training subsidy. Kela also pays labour market subsidy to those who, though in training, do not qualify for the training subsidy. Both training subsidy and labour market subsidy can include a maintenance allowance.

The basic training subsidies and labour market subsidies are financed by the state and employees, the earnings-related allowances by the state, employers, employees and unemployment fund members. Further financing for benefits paid during labour market training is provided by the European Social Fund.

Training allowance. Unemployed persons with a sufficient employment history are eligible for a training allowance if they choose to undergo training to improve their vocational skills. The training allowance is paid at the same rate as the unemployment allowance or the labour market subsidy. It is either based on previous earnings or paid at a basic standard rate. The *earnings-related* allowances are paid by unemployment funds, the *basic* allowances by Kela. The training allowances are financed in the same way as the unemployment allowances.

Wage subsidy. Employers may be entitled to a wage subsidy if they hire an unemployed person. Wage subsidies are granted by the Employment and Economic Development Offices. The unemployed person must be hired to perform work that improves his or her vocational skills or position in the labour market and facilitates the entry of long-term unemployed persons into the open labour market. The wage subsidies consist of a basic subsidy and a supplement. In 2008, the basic subsidy was payable at a rate of 24.51 euros per day (in 2009, 25.63 euros). The supplement can be up to 60% (in some cases up to 90%) of the basic subsidy.

1.7 Income maintenance benefits to families with children

Families with children are eligible for a number of different benefits. To help with the support and care of a child, the following benefits are available: maternity grant, parenthood allowance, child day care subsidies, child benefit, orphans' pension, child maintenance allowance, child increases payable in association with various social insurance benefits, as well as benefits from voluntary life assurances.

The *maternity grant* represents a compensation for costs arising from childbirth and adoption. The birth or adoption of a child entitles the parents to a *parenthood allowance* (maternity, paternity, or parental allowance) paid by National Health Insurance for the duration of their parental leave. Some collective bargaining agreements require that employers continue to *pay wages* to workers during part of the maternity (or parenthood) leave.

The *child day care subsidies*, payable as home care allowance, private day care allowance or partial care allowance, are aimed at making it easier to arrange day care for a child under school-age after the parenthood allowance period is over, and to support the day care of a child who is in the first or second year of school. Child home care allowance and private day care allowance are intended as an alternative to municipal day care. Some municipalities provide supplements to the statutory benefits. In addition to paying out the statutory benefits, Kela has agreements with some municipalities to pay out the municipal supplements as well. Employees are entitled to a child care leave to look after a child 3 years old or younger and to a partial care leave until the end of the child's second year of school.

Employers are entitled to compensation for annual leave costs in respect of employees who are on parental leave. The purpose of this provision is to help employers bear the cost of childbirth and child care.

Child benefit is payable for each child under 17. *Child maintenance allowance* is payable if the person who has been ordered to provide child support has failed to do this or if the court has not established maintenance liability. Responsibility for the administration of the child maintenance allowances scheme was transferred from municipal social welfare authorities to Kela on 1 April 2009.

The welfare of families with children is also promoted through several benefits relating to housing, illness and disability of a child.

1.8 Support for housing

Housing is supported by society through financial arrangements and the provision of various services. For the purchase or fundamental improvement of a dwelling, *loans or interest subsidy for loans* can be granted. Financial aid is available also towards *repair and renovation expenses*. Part of the interest paid on house loans is *tax deductible*.

Cash benefits are a form of direct support intended to reduce the housing costs of low-income households. They comprise a general housing allowance as well as a housing allowance payable to pension recipients, a housing supplement for students, and the cash housing assistance payable as part of the conscript's allowance. These benefits are all administered by Kela.

Various types of *housing services* as well as *institutional and family care* are provided for people who need assistance in their daily lives (e.g. elderly and disabled people, intoxicant abusers).

1.9 Income security for students

Society supports the income security of students in a number of ways. Student financial aid paid by the State is the most common form of study aid for full-time, independent students. It is available in three forms: study grants, housing supplements and government guarantees for student loans. Assistance to students is available also as interest allowance and interest subsidy, student loan tax deductions, and meal subsidies.

In addition to the main financial aid scheme for students, which is administered by Kela, employees and entrepreneurs are eligible for an *adult education subsidy* paid by the Education and Training Fund in respect of self-motivated training designed to improve their vocational skills. Government guarantees for optional student loans are granted by Kela. The Education and Training Fund provides lump-sum training grants for those who have obtained vocational qualifications through a *competence-based examination*. There is a separate study grant system for *agricultural entrepreneurs*.

Adult education arranged by the labour authorities is intended mainly for the unemployed. *Income support during labour market training* can take the form of a training subsidy from an unemployment fund (earnings-related support), a training subsidy or labour market subsidy from Kela (basic support).

Unemployed persons who decide to undergo training designed to improve their vocational potential are eligible for a *training allowance*. Members of an unemployment fund get their earnings-related allowance from the fund, while Kela administers basic allowances not linked to previous earnings.

For students of upper secondary schools and vocational institutes, Kela pays a *school transportation subsidy*. Financed by the State, it covers part of the cost of students' daily trips to and from school.

Orphan's pension is paid in the form of a national survivors' pension to orphaned students aged 18–20. *Rehabilitation allowances* are paid from several sources (e.g. Kela) to the disabled who take training to maintain or improve their working capacity. They are presented here under the rehabilitation statistics.

2 Pension benefits

The national pensions legislation was reformed at the beginning of 2008 with the aim of clarifying it and modernising it. As a result, the pension-related concepts used in this yearbook have changed, which created a break in the comparability of the data in many tables and time series. The text descriptions and statistics concerning the pensioners' care and housing allowances have also been moved over to the sections on disability benefits and housing benefits, respectively.

Basic eligibility criteria

National pensions legislation. All residents of Finland are eligible for the national pension. Residence in Finland is defined in the Act respecting the Residence-Based Social Security Legislation. Citizens of Finland are entitled to a national pension if they have lived in Finland for at least three years after reaching the age of 16. Citizens of other countries qualify if they have lived in Finland for the preceding three years.

Surviving spouses and orphans living in Finland are entitled to survivors' pension, provided that the deceased was living in Finland when the death occurred. The residence requirements applied to the deceased and the surviving spouse are identical to those which must be satisfied to qualify for a national old-age, disability and unemployment pension. Orphans are not subject to any residence requirements.

Refugees and stateless persons living in Finland enjoy the same rights as nationals of Finland regarding the implementation of the National Pensions Act and the Survivors Pensions Act.

The front-veteran's supplement and the additional front-veteran's supplement can be awarded to recognised veterans. The former can also be awarded to persons living outside Finland provided that they receive a Finnish national pension. Under a separate Act of Parliament, the front-veteran's supplement can be paid also to recognised veterans living outside Finland who do not receive a Finnish national pension.

If a recipient of a national pension or survivor's pension moves outside Finland, the payment of the pension is continued for one year, provided that the pension had been awarded at least one year before the move. The pension can be paid beyond this one-year limit if the recipient had immediately preceding the start of pension payment lived in Finland for ten years or if the residence outside Finland is essential due to an illness of the recipient or of his or her close relative.

Effects of EC provisions and international social security agreements. Certain provisions of the Finnish pension legislation, based on the residence principle, are cancelled or modified by the EC provisions or social security

agreements ratified by Finland. The EC provisions apply to citizens of EU Member States, citizens of Switzerland and so-called third-party nationals working in the EU/EEA or Switzerland, as well as to their family members. The Nordic Convention on Social Security applies to citizens of Nordic countries who live in the European Economic Area but are not covered by the EC provisions. Bilateral agreements provide reciprocal access to the pension benefits of the other signatory country.

Types of pension benefit

The pension benefits provided by Kela consist of national pensions, survivors' pensions, increases for children, front-veterans' supplements and additional front-veterans' supplements. National pensions are payable as old-age pensions, disability pensions and unemployment pensions. Survivors' pensions are available in the form of spouses' pensions and orphans' pensions.

National pensions

Old-age pension is payable to insured people over 65. There is also provision for early and late retirement, on an actuarially adjusted pension. Retirement on a reduced pension is possible at 62.

Disability pension is payable to insured people aged 16 to 64 who on account of disease, defect, or injury are unable to maintain themselves by their regular work or any other kind of work which, considering their age, occupation, education and place of residence, would be suitable for them. The pension can be granted either indefinitely or for a specified period, in which case it is referred to as a "rehabilitation subsidy". Persons under 20 years of age cannot get a disability pension until their rehabilitation prospects have been assessed.

Those who receive a full disability pension from Kela can, in the event that they find gainful employment and meet certain other criteria, choose to put their pension on hold and yet remain entitled to the pension at a later point.

The individual early retirement pension is no longer available. Until 2008, it was payable to persons born in 1943 and between ages 60 and 64 whose capacity for work had been permanently reduced and who could not reasonably be expected to continue working. The last benefit awards took place in 2008.

Unemployment pension is payable to insured persons aged 60 to 64 and born in 1949 or earlier who have been unemployed a long time and who, as a general rule, have been employed at least five years during the previous 15 calendar years. They must also have received unemployment allowance for the maximum period allowed and be registered with the employment office as unemployed and seeking employment.

Survivors' pensions

Spouse's pension is payable to any widow(er), irrespective of age, who has or has had a child with the deceased. It is also payable if the widow(er) was over 50 at the time of death of the spouse, the marriage had lasted for at least five years and had been contracted before the widow(er) turned 50. However, women born before 1 July 1950 are eligible for spouse's pension on easier terms. A flat-rate initial pension is payable for the first six months following the death of the spouse, and thereafter the widow(er) is entitled to a continuing pension, which consists of a basic amount and an additional amount. When a widow(er) aged 50 or over remarries, the spouses' pension is not discontinued.

Orphan's pension is payable to all half- and full-orphans under 18 as well as those between 18 and 21 who on account of studies or vocational training are unable to maintain themselves. Entitlement can be derived through a parent, an adoptive parent, or any other person who has assumed responsibility for the child. Full-orphans are entitled to two separate pensions, one through each parent. Orphans' pensions consist of a basic amount (payable to all recipients) and an additional amount which is tested against other income from survivors' pensions.

The effect of outside income on pension benefits

The following pension benefits are offset by the recipient's other income: the national pension, the additional amount of the spouse's pension and of the orphan's pension, and the additional front-veteran's supplement. The extent to which outside income affects the amount of these benefits depends on the applicable income limits, the offset percentage and the types of income considered.

Other pension benefits

Other pension benefits provided by Kela consist of the child increase, the front-veterans' supplement and the additional front-veterans' supplement. They may be payable also with other pensions besides those provided by Kela.

Child increase is payable for children under the age of 16 years. Besides national pensions, child increases may be paid with disability, unemployment, old-age and early old-age pensions based on employment, as well as with full disability pensions and comparable compensations based on a military injury, traffic accident or occupational injury.

Front-veterans' supplement is payable to eligible persons having participated in the 1939–1945 or 1918 wars, or in mine clearance operations between 1945 and 1952.

Additional front-veterans' supplement can be awarded to persons who receive both a national pension and a front-veterans' supplement, except if the latter was awarded on the basis of participation in mine clearance operations.

Front-veterans' supplement payable to persons living abroad can be awarded to eligible persons who participated in the 1939–1945 or 1918 wars, or in mine clearance operations between 1945 and 1952.

Benefit rates

National pensions are intended to provide a basic retirement income for those whose employment pensions are small or non-existent. At year-end 2008, a full national pension for a single recipient with no dependants was 558.46 euros per month.

The initial spouse's pension was paid at a rate of 288.03 euros per month in 2008. The basic amount of the continuing pension was 90.22 euros per month. The basic amount can be paid to surviving spouses with a dependent child under 18 years. The continuing pension may also include an additional amount, whose rate was 468.24 euros per month in 2008 for single recipients.

Orphans' pensions also consist of a basic amount and an additional amount. At year-end 2008, the basic amount was 53.00 euros and the full additional amount 80.16 euros per month.

Child increase was payable at a rate of 19.48 euros per month for each child under 16 years in the household.

The rate of the front-veterans' supplement was 43.63 euros per month in 2008.

The additional front-veterans' supplement was equal to 25–45% of the amount of national pension exceeding 90.22 euros per month. A full supplement for single recipients was payable at a rate of 210.71 euros per month in 2008. The amount of the supplement is linked to income, but a minimum amount (5.59 euros per month in 2008) is paid in any case.

The front-veterans' supplement payable to recipients outside Finland is paid twice a year. Its amount in 2008 was 516.29 euros per year.

Table A: Structure of survivors' pensions at year-end 2008

Type of pension	Pension components	
	Fixed amount	Additional amount
Spouse's initial pension	yes	no
Continuing pension for spouses with dependent children	yes	yes (low income)
Continuing pension for spouses with dependent children	no	yes (low income)
Orphan's pension	yes	yes (low income)
Orphan's pension paid on account of studies	yes	no

The effect of income and family status

The amount of the *national pension* is affected by the recipient's own pensions from past employment and comparable ongoing benefits. No disregards are applied to the income from pensions, with certain exceptions such as the accrual of employment pensions after the age of 63, during the care of a child under 3 years of age or while a student. Self-employment income, income from capital or assets do not affect the amount of the national pension.

For purposes of the *additional amount of surviving spouse's pension*, outside income refers to income received continuously and at the same time as the pension. The *additional amount of orphan's pension* is reduced by other survivor pensions that the child receives in respect of the same deceased.

The recipient's family status also affects the amount of income-related benefits.

The effect of other factors on pension benefits

Retirement before/after normal pensionable age. The national pension is payable at a *modified rate* to those receiving early old-age pension or deferred old-age pension (each month by which retirement is brought forward decreases the pension by 0.4%, each month by which retirement is postponed past age 65 increases it by 0.6%, except if the pension was granted before 1 January 2000, in which case the percentages are 0.5% and 1.0% respectively).

Adjustment of pension to the length of the recipient's residence in Finland. *National pensions and spouses' pensions payable under national pension legislation* are adjusted to the length of the recipient's residence in Finland if the claimant has lived in Finland less than 80% of the time between age 16 and the start of pension. The factor of adjustment is derived by dividing the length of the residence in Finland by 80% of the time between age 16 and the start of pension.

Employees within the EU/EEA who have been insured in another EU/EEA country besides Finland (also includes Switzerland) have their pensions calculated according to the *EC provisions*.

Indexation

Pension benefits are as a rule adjusted yearly to changes in the cost-of-living index. Index adjustments are normally carried out on 1 January.

The benefits were raised by 2.5% in 2008.

Taxation

The national pensions, the basic and additional amounts of spouses' pensions and all orphans' pensions are taxable income. The rest of the pension benefits provided by Kela are tax-free. Tax relief is granted for pension income.

Statistical principles

The concept of 'pension benefit' underwent a redefinition at the beginning of 2008 (see page 346).

The statistics on pension benefits analyse, besides the pensions in payment, also new and discontinued pension payments. The amount of pensions in payment refers to the pensions being paid as of a certain date.

The amount of pensions paid during a year refers to the cumulative monetary value of pensions during various months, including retroactive payments.

In Kela's statistics, "new recipients of a pension" is defined as including both first-time pension recipients and those previous recipients whose last pension ended at least one month ago.

Effect of the new legislation on national pensions and disability benefits on the Kela statistics

A new National Pensions Act came into effect at the beginning of 2008 simultaneously with the reform of the acts on disability benefits and pensioners' housing allowances. These changes were part of a programme to streamline the legislation implemented by Kela.

The reform has certain consequences for the statistical treatment of the benefits which the acts in question govern. For statistical purposes, the pensioners' care allowance is now regarded as a disability benefit and the pensioners' housing allowance as a benefit in its own right and no longer as a pension component. In addition, the dietary grant has been split off from the pensioners' care allowance and the disability allowance and is now, for statistical purposes, a benefit in its own right.

Because of the reform, several of the tables in this yearbook have been edited and merged, with the result that some are no longer compatible with earlier editions of the yearbook. The time series data on pensions for the year 2008 are not comparable with the data for preceding years in certain regards, including the total number of pensioners. Such breaks in the time series are indicated with underlining.

A new concept, **pension benefit**, is introduced, and differs from the concept of a **pension** used in earlier editions. The substantive differences between these two concepts are set out below:

In 2007, pensions included national pensions (old age, disability, unemployment and other national pensions), survivors' pensions (spouses' and orphans' pensions). National pensions consisted of the pension offset against employment pensions and various additional components (pensioners' housing allowance, pensioners' care allowance, child increase, front-veterans' supplement and additional front-veterans' supplement). Persons in receipt of any pension component (other national pensions) were counted among the pension recipients. Spouses' pensions were payable as the basic amount, the additional amount, or both. The pensioners' housing allowance was paid as a pension component or a benefit in its own right. Orphans' pensions consisted of a basic amount and possibly of an additional amount.

Starting from the beginning of 2008, pension benefits include national pensions (old age, disability and unemployment pensions), survivors' pensions (spouses' and orphans' pensions), child increases, front-veterans' supplements and additional front-veterans' supplements. The pensioners' housing allowance and the pensioners' care allowance are no longer counted among pension benefits. National pensions consist solely of the pension offset against employment pensions. Spouses' pensions are payable as a flat-rate initial pension or a continuing pension consisting of a basic amount, an additional amount, or both. Orphans' pensions consist of a basic amount and possibly of an additional amount.

Pensions provided by Kela in 2007:

National pension

- Old age pension
- Disability pension
- Unemployment pension
- Other national pension (pension component only)
  - Child increase
  - Front-veterans' supplement
  - Additional front-veterans' supplement
  - Pensioners' care allowance
  - Pensioners' housing allowance

Survivors' pensions

- Spouses' pension
- Orphans' pension

Disability benefits provided by Kela in 2007:

- Child disability allowance
- Disability allowance (incl. dietary grant)

Pension benefits provided by Kela in 2008:

National pension

- Old age pension
- Disability pension
- Unemployment pension

Child increase

- Front-veterans' supplement
- Additional front-veterans' supplement

Survivors' pensions

- Spouses' pension
- Orphans' pension

Disability benefits provided by Kela in 2008:

- Child disability allowance (for persons under 16 years of age)
- Disability allowance (for persons aged 16 years or over)
- Pensioners' care allowance
- Dietary grant

3 Disability benefits

Kela provides the following benefits for disabled persons: the child disability allowance, the disability allowance, the pensioners' care allowance and the dietary grant for persons with coeliac disease. The two disability allowances and the pensioners' care allowance can be awarded until further notice or for a specified period only. The dietary grant for coeliacs is fixed-rate benefit awarded until further notice.

Basic qualifying conditions. As a main rule, disability benefits are awarded only to persons living in Finland on a permanent basis. Under the EU social security regulation (Council Regulation No. 1408/71), the two disability allowances and the pensioners' care allowance can in certain situations also be awarded to persons living in another EU/EEA member state or in Switzerland. The dietary grant for coeliacs can only be awarded to persons living in Finland.

Disability benefits cannot be paid to persons institutionalised in a facility operated mainly with public funds. If a recipient is institutionalised, payment is stopped after three months.

Benefits. *The child disability allowance* is payable to children under 16 with a disability or a long-term illness. The allowance is awarded to compensate for the strain and need of commitment associated with the care and rehabilitation of the child, which exceeds that caused by the care of a non-disabled child. The allowance is payable at three different rates.

The *smaller allowance* (rate at year-end 2008: 81.83 euros a month) is paid to children whose care causes added strain at least weekly. The *larger allowance* (190.94 euros) is awarded in cases where the strain is considerable and daily, and the *special allowance* (370.24 euros) where the treatment of the child is associated with constant strain and commitment.

The *disability allowance* is aimed at making it easier for disabled persons of working age who are not in receipt of a pension to manage in their daily lives and to cope with work and studies.

Persons aged 16 years or over whose ability to function remains decreased on account of an illness or injury for a continuous period of at least 12 months are entitled to the allowance. It is intended to provide a compensation for the handicap, need of assistance and additional expenses caused by the illness or injury and, in the same way as the child disability allowance, it is payable at three rates (see above).

Disability allowance cannot be awarded to persons who are entitled to the pensioners' care allowance.

The purpose of the pensioner's care allowance is to enable pensioners with a long-term illness or disability to continue living at home. It is payable to persons aged 16 years or over who are in receipt of one of the following benefits:

- old-age pension
- disability pension
- a full disability pension or compensation payable in respect of a traffic accident or injury
- special assistance for immigrants.

Payment of the allowance requires that the recipient's functional status is impaired due to an illness or injury. It is payable at three rates depending on the need for assistance, guidance or supervision and the amount of additional expenses arising from the impairment (54.80, 136.43 or 288.49 euros per month as at year-end 2008).

Persons with coeliac disease are entitled to a compensation for the additional cost of maintaining a gluten-free diet (*dietary grant*), payable at a rate of 21 euros per month as of year-end 2008. It is possible to receive both a dietary grant and a regular pensioner's care allowance on account of some other medical condition.

Disability benefits are free from tax and exempt from income and asset testing. However, the child disability allowance, the regular disability allowance and the pensioners' care allowance are reduced by certain compensations payable under the legislation on military injuries, motor accident insurance and workers' compensation as well as by comparable foreign benefits. With the exception of the dietary grant, the disability benefits are adjusted annually to changes in the national pensions index.

Statistical principles. This yearbook contains statistical information both on disability benefits already in payment and on new awards. The former focus on the situation at the end of the year and cover all recipients, while the latter show the number of new awards over the course of the year. 'New award' is defined as a situation where disability benefit is granted for the first time or a previous payment ended at least one month previously. The benefit expenditure figures show the total annual expenditure on disability benefits. Due to legislative changes made in 2008, statistics on new benefits were finalised late and are missing from this edition of the Yearbook.

4 National Health Insurance (NHI)

The National Health Insurance Scheme covers the following benefits: sickness allowances, parenthood allowances, special care allowances, refunds of medical expenses as well as occupational and student health services.

4.1 Medical care and income security benefits

Basic eligibility criteria

Eligibility for the National Health Insurance is governed by the Health Insurance Act. All permanent residents of Finland are eligible. Eligibility also extends to persons entering Finland for purposes of work or self-employment lasting at least 4 months. Accompanying family members are eligible as well if their stay in Finland will last at least 2 years.

In order to qualify for the parenthood allowance, claimants must have been living in Finland for at least 180 days immediately before the date on which their child is due to be born or adopted.

The cost of medical care provided outside Finland (not including travel costs) is covered by NHI if there was an immediate need for medical attention and the costs cannot be recovered from the host country's health system. For persons who travel to another EU/EEA Member State or to Switzerland expressly for treatment, NHI provides partial compensation for doctor and dentist fees and examination and treatment charges.

EC provisions and international social security agreements. Application of the EC provisions and the social security agreements ratified by Finland (those which encompass medical care) results in certain exceptions to the general residence-based health security provisions. Persons insured under the national health insurance scheme of an EU/EEA Member State or of Switzerland are entitled to receive emergency medical treatment during a temporary stay in Finland at the same price as persons resident and insured in Finland. Also persons covered by certain other social security agreements are entitled to equal treatment during a temporary stay in Finland.

Benefits

Sickness and parenthood allowances

Sickness allowance is available in three forms: the regular sickness allowance, the partial sickness allowance and the sickness allowance payable under the Self-Employed Persons' Pensions Act. They are paid on account of temporary incapacity for work caused by illness. The partial sickness allowance is also aimed at easing the return to work after a lengthy sick leave.

Sickness allowance. The sickness allowance is paid in respect of work incapacity due to an illness. Its amount can be linked to previous earnings or certain preceding benefits, or it can be paid at a minimum rate. It is intended to provide compensation for a loss of earnings caused by incapacity lasting less than a full year. It is paid to employed and self-employed persons aged 16–67 who are prevented from carrying out their regular job or a comparable gainful activity, for a maximum of 300 weekdays (incl. Saturdays). All weekdays for which the allowance has been paid during the two years preceding the onset of the work incapacity generally count towards this maximum. A waiting period, during which the allowance is not paid, comprises the day on which the illness begins plus the following nine weekdays.

If incapacity for work continues for at least 55 calendar days, sickness allowance can be awarded even if the requirement concerning prior employment is not met. Not meeting the requirement means being willingly or negligently unemployed for three months before the incapacity for work.

Once the maximum limit for the payment of the sickness allowance has been reached, the allowance cannot be paid for the *same illness* until the person has been capable of work for at least 12 months, but it can be paid for a *different illness*.

Partial sickness allowance. The partial sickness allowance is payable to 16 to 67-year-old employees or self-employed people who, while still lacking full capacity for work, return to work on a part-time basis. They must have been working full-time before the onset of the incapacity, and must have been paid the regular sickness allowance for at least 60 working days without interruption before the partial sickness allowance is to be paid.

Sickness allowance available under the Self-Employed Persons' Pensions Act (YEL). Persons insured under the YEL Act are entitled to a sickness allowance after a period consisting of the day of onset of incapacity and the following three weekdays. Sickness allowance under the YEL act is until the end of the waiting period for the sickness

allowance, after which it is converted into a regular sickness allowance. The sickness allowance available under the YEL act can be paid for a maximum of 6 days.

Parenthood allowance. The parenthood allowance is payable for 263 weekdays. For the first 105 days, it is paid to the mother (“maternity allowance”); for the next 158 days it can be paid alternatively to the mother or the father (“parental allowance”). Further, fathers (including cohabiting fathers) are eligible for a “paternity allowance”, which can be paid for up to 18 weekdays during the period in which maternity/parenthood allowance is payable. During the paternity allowance period, mothers may stay at home to look after the child. Parental allowance can also be paid to the father subject to an agreement between the parents. Fathers who take the last 12 weekdays or more of the parental allowance entitlement are eligible for an additional 1–12 weekdays of paternity allowance after payment of the parental allowance has ended. This extended leave of 13–24 days for fathers is referred to as the “daddy month”. It need not follow directly from the end of the parental allowance, but it must be taken before 180 days have elapsed from the end of the parental allowance entitlement immediately following the maternity allowance. Further, the postponement requires that the father or the mother stay at home to look after their child between the end of the parental allowance and the start of the daddy month, while being in receipt of child home care allowance.

The mother and father can share their entitlement to parental allowance in a way that allows them to receive partial parental allowance concurrently.

Entitlement to parenthood allowance begins on the 155th day of pregnancy, and the recipient can choose to have payment of the maternity allowance begin 30–50 weekdays before the estimated time of birth.

In the event of a multiple birth, the parenthood allowance entitlement is extended by 60 weekdays for each additional child. The extension can be used by either parent. Parents can use the extension during the actual parenthood allowance period with both parents taking a child care leave at the same time.

Parental allowance is also available to parents who adopt a child under 7 years of age. Under certain conditions, parental allowance can also be paid to persons who adopt the child of their spouse or cohabitation partner as well as to persons living in a registered partnership.

The amount of the allowance. The amount of the sickness and parenthood allowances usually depends on the final taxable income of the recipient. The partial sickness allowance is always equal to 50% of the regular sickness allowance that preceded it.

If a person’s earned income immediately before the payment of the sickness or parenthood allowance was significantly higher than their final taxable income, the allowance can be based on the income for the 6 months (or fewer) immediately preceding the allowance. In the case of successive births, the new allowance is calculated on the basis of the earned income used to calculate the first allowance, unless the first child has reached the age of 3 before the due date for the second child.

Prior to the calculation of the allowance, wage earners’ work-related expenses and 4.44% (4.5% in 2009) of their contributions to employment pension and unemployment insurance are deducted from earnings. For entrepreneurs and self-employed persons, the allowances are calculated on the basis of their earnings under the YEL and MYEL Acts. Sickness allowances paid under the YEL Act are calculated exclusively on the basis of insurable income under the YEL Act. The regular sickness allowance which may follow is based on the recipient’s total employment income. The amount of the allowance per day is equal to 70% of the 1/300th part of annual earnings up to 30,033 euros. On earnings exceeding this limit, the allowance will be less than 70% of earnings. There is no maximum limit.

Parenthood allowances are calculated in largely the same way. However, increased rates apply for earnings-related parenthood allowances. Maternity allowance is increased for the first 56 days, parental allowance for the first 30 days, and fathers’ parental allowance and paternity allowance during the daddy month for the first 30 days (combined). These increased rates are available in full up to annual earnings equalling 46,207 euros (as of 2008), and are proportionally smaller if earnings exceed that amount. If both parents go on parental leave, both are entitled to a higher rate of allowance.

Sickness allowance is not paid if annual earnings are less than a specified amount (1,154 euros as of 2008). However, persons with no or low income are entitled to a *minimum sickness allowance* (15.20 euros per day in 2008) if they have been incapacitated for work for a consecutive period of 55 calendar days, or even earlier if it is clear already at the onset of the incapacity that it will last at least 300 weekdays. In the latter case, sickness allowance can be paid immediately after a waiting period consisting of the day of onset of incapacity and the following 9 weekdays. There is also provision to pay an allowance less than the minimum allowance to persons with low income (annual earnings between 1,154 and 6,515 euros).

The parenthood allowance is never paid at a rate below a *specified minimum amount*. In 2008, this amount was 15.20 euros per day.

The amount of the sickness and parenthood allowance may also be determined by a preceding benefit.

The allowances are adjusted in line with a wage coefficient used in the employment pension system. They were increased by 2.2% in 2008 and by 6.1% in 2009. No yearly adjustments apply to the minimum-rate allowance. The sickness and parenthood allowances are taxable income.

Special care allowance

The special care allowance is paid for children under 16 to a parent whose presence is considered medically necessary during in- or outpatient treatment, subsequent home care, or a statutory adaptation training or rehabilitation course, provided also that the parent is prevented from working and thus without a salary. The allowance is calculated in the same way as the sickness allowance but always paid at a rate of at least 15.20 euros per day (as of 2008). It is taxable income.

Other compensations for loss of income

Persons who under the *Act on Communicable Diseases* have been debarred from their place of work may be entitled both to a sickness allowance and a compensation for loss of earnings paid out of NHI moneys.

Organ/tissue donors are entitled to a sickness allowance during the time they are incapacitated for work (also during the waiting period).

If an employer pays an employee a wage or salary, or a special bonus, during the *employee's annual leave*, and the employee has received parenthood allowance during the time he or she was not at work, the employer can claim compensation for this expense from NHI. The compensation is provided following the end of the parenthood allowance period. The compensation may not exceed the holiday pay or compensation provided by the employer multiplied by 1.26. Following the increase of maternity allowances, employers who continue to pay the regular salary to an employee who is on maternity leave are compensated at a higher rate than before.

Refunds of medical expenses

Besides providing income maintenance benefits, NHI covers its members for medical expenses in connection with illness, pregnancy and confinement.

Covered are

- *drugs* prescribed by a doctor or dentist as well as prescribed pharmaceutical nutrients and emollients used for the treatment of respectively severe diseases and long-term skin conditions (self-care medicines excluded), all non-covered medicine costs (a 1.50 euro per-medicine copayment applies) in excess of 643.14 euros (2008) a year (this is referred to as the additional refund). *Refunds are also available for pharmacy dose dispensing charges.*
- private-sector *physician services*,
- private-sector *dentist services*
  - oral and dental examination and treatment, preventive dental care; orthodontic or prosthodontic services are not covered
  - front-veterans are under a separate law entitled also to reimbursements for prosthodontic services,
- private-sector *examinations and treatments* performed or prescribed by a *doctor*, as well as
- *transportation services* and *overnight stops* necessary for the diagnosis and treatment of illness.

In the case that the annual travel expenses not covered by NHI exceed the annual deductible (157.25 euros in 2008), NHI will refund the exceeding part in full (known as the additional refund). A uniform deductible is applied to annual expenses arising from treatment and rehabilitation related trips.

The NHI refunds are determined in different ways. Some require that the patient first pay a specified copayment. A certain percentage of the costs exceeding the deductible are then returned to the patient. Also, doctors' and dentists' fees as well as examination and treatment charges are refunded according to a fixed scale of charges defined by the Council of State. If the actual fee exceeds the fixed charge, the refund is calculated on the basis of the fixed charge.

There are three categories for the refund of medicine expenses. The refund is calculated as a percentage of the price of the medicines. The basic refund rate is 42 percent of the price of the medicine. The special refunds are available at a lower and higher rate, covering 72 percent or 100 percent, respectively, of the price of the medicine.

A 3 euro copayment applies to the higher special refund. It is assessed separately for each medicine purchased. Refunds are normally provided for three months' supply of a given medicine.

Special refunds are also available for medicines used in the treatment of certain severe, long-term diseases.

The Pharmaceuticals Pricing Board is authorized to restrict the availability of refunds for a given medicine to a specific diagnosis or degree of disease severity.

Forty-two percent of pharmacy dose dispensing charges are refunded. Refunds are available to persons over the age of 75 who take at least six different medicines suitable for use in a dose dispensing system.

Aggregate of benefits

NHI is generally liable when a benefit in respect of incapacity for work is payable under both NHI and an occupational scheme. Where, on the other hand, such a benefit is payable under both NHI and employment accident insurance, or both NHI and third-party motor insurance, NHI is the subsidiary scheme.

When a scheme member receives sick- or maternity-leave pay from his employer, that part of his sickness or parenthood allowance under NHI which does not exceed this employer contribution is paid to the *employer*. The employer is also entitled to compensation from NHI for any wage or salary paid while the employee was on parenthood allowance.

When a scheme member receives earnings-related unemployment allowance during incapacity for work, only the part of his sickness allowance under NHI that does not exceed this allowance is paid to his *unemployment fund*.

Sickness allowance and refund of medical expenses are paid to the *Patient Insurance Centre* when the patient has received compensation from the association during the disability period or for the medical expenses in question.

If a municipal social service board finances NHI-covered services, the refund under NHI is paid to the *board* and not the insured person.

Payment of benefits

Refunds for medicine expenses are usually provided directly at the pharmacy. Under this arrangement, the NHI refund is deducted from the price of the purchased medicine. The pharmacy then invoices Kela for the share of the price covered by the refund. Pharmacy customers must present their personal Kela card at the pharmacy, or claim a refund after the fact from Kela.

A similar arrangement is used also with doctors' and dentists' services and with medical examinations and treatments. By presenting their personal Kela card, patients can authorize a private-sector provider of health services to collect the refund to which they would be entitled. Under this arrangement, the patients need only pay the difference between the refund and the actual cost of the service. Since participation is voluntary for health care providers, patients of non-participating providers must claim a refund from Kela themselves.

Statistical principles

Sources. The data on National Health Insurance refunds are obtained from the central payment records for the individual benefits. They contain the complete data set (only some of the occupational statistics are based on a sample).

Number of refunds. For medical services the number of *deductible items* is given. This means, for medicines, the number of purchases and prescriptions; for doctors' and dentists' services, the number of calls or prescription transactions outside the doctor's office; for examinations and treatments, the number of doctors' or dentists' orders; and for transportation services, the number of single journeys.

Number of compensations. For sickness and parenthood allowances the number of *spells begun*, *beneficiaries*, *instalments* paid, and compensation *days* is given.

Minimum parenthood allowances do not include the allowances paid to mothers who have returned to work while eligible for parenthood allowance.

Sickness allowance is not payable for the first nine days of illness, not including Sundays and the day on which incapacity for work began. Partial sickness allowance is payable immediately following the preceding sickness allowance period.

NHI is generally liable when a benefit in respect of incapacity for work is payable under both NHI and an occupational scheme. Where, on the other hand, such a benefit is payable under both NHI and certain other schemes (eg employment accident insurance, third-party motor insurance), NHI is the subsidiary scheme. Because of this, only part of the sickness allowance days for which benefit was payable under more than one scheme are included.

Expenditure on benefits. The statistics compiled by Kela analyse both the amount of NHI refunds and the insured person's expenses before the NHI refund.

4.2 Occupational and student health services

Employer-provided occupational health services. Employers are required by law to provide occupational health services to their employees with a view to preventing work-related health hazards. In addition to the *statutory services*, employers can opt to provide their workers with *wider access to health services*.

Under the Health Insurance Act, employers are entitled to a reimbursement of the necessary and reasonable costs of arranging occupational health services. There is a maximum per-employee limit for the reimbursement. The maximum limits are defined by reference to the amount of resources needed to ensure compliance with good occupational health practice, which requires that the activity must be systematic and correspond to the specific needs of each workplace. Outcomes and quality must also be monitored and evaluated.

There are two reimbursement classes. The costs of statutory preventive occupational health services belong to reimbursement class I (rate of reimbursement: 60%), while optional general practitioner-level services are included in class II (50%). The maximum per-employee reimbursements applicable in 2007 were as follows (the tables and charts about employer-provided occupational health services in this Yearbook relate to the year 2007):

	Reimbursement	
	class I	class II
Costs (€)	139.10	208.70
Reimbursement (€)	83.46	104.35

Higher reimbursements can be granted for special reasons (e.g. small number of covered workers).

The occupational health services can be offered through the employer's own occupational health unit or one operated jointly by several employers. In addition, they can be purchased from another employer or the municipal health centre, an organization licensed to provide occupational health services, or some other health care professional.

Occupational health services for entrepreneurs and the self-employed. Entrepreneurs and other self-employed persons are entitled to a reimbursement of the necessary and reasonable costs of any occupational health services they choose to purchase for themselves. The reimbursements cover the costs of *statutory preventive occupational health care and other medical services*. Sixty percent of recognized costs for preventive occupational health care are reimbursed. For other medical services, the reimbursement rate is 50 percent. There is an annual cap on the total amount of reimbursements available.

A national coordinating centre operates under the auspices of the Finnish Institute of Occupational Health. State subsidies towards its consultation, training and assorted other expenses are paid by Kela.

Student health services. A certain part of the National Health Insurance funds go to the Finnish Student Health Service as reimbursement for the cost of health services it provides to university and college students.

5 Rehabilitation

The rehabilitation activity of Kela is governed by two acts, pertaining respectively to the rehabilitation services and allowances which Kela is required and authorised to provide and to the cooperation between rehabilitation organisations.

Rehabilitation services

Rehabilitation provided and reimbursable by Kela can be awarded to persons insured under the Health Insurance Act. All residents of Finland are insured under the Health Insurance Act. Reimbursements are under certain circumstances also available for rehabilitation services provided outside Finland.

Kela is required by law to provide vocational rehabilitation for persons with impaired functional capacity and medical rehabilitation for persons with severe disabilities. The state budget includes a special allocation that Kela can use to arrange other vocational and medical rehabilitation.

Vocational rehabilitation for persons with impaired functional capacity. Persons who are at risk of disability or whose capacity for work and ability to earn a living are significantly weakened by an illness or injury are entitled to have access to the following:

- essential vocational training in order to maintain or improve their capacity to work (eg rehabilitation examinations and work testing, training aimed at maintaining work capacity, and basic education, further education and retraining)
- assistance with running a business or self-employment
- basic education if it is a requirement for starting vocational training or
- for persons with severe disabilities, expensive and technically advanced aids necessary to help with work and study.

Employment pension providers are the primary sources of vocational rehabilitation services for persons who are active in or still have some links to working life.

Medical rehabilitation of persons with severe disabilities. Kela has a statutory mandate to offer severely disabled persons access to extensive or elaborate out- or inpatient services which go beyond curative treatment and which are necessary to maintain or improve the client's functional and work capacity. The client must be noninstitutionalised and in receipt of a disability benefit payable at the higher or special rate.

Discretionary rehabilitation. Kela can also provide, at its own discretion, other vocational and medical rehabilitation services than those described above, including such services as adaptation training, psychotherapy, institutional rehabilitation services and early rehabilitation measures geared to the requirements of a particular occupation.

An amount equalling at least four percent of the NHI contributions paid by the insured must each year be allocated for this type of rehabilitation services. Further resources for the purpose are allocated in the State budget. These funds can be used for, besides individual rehabilitation services, prevention, research and development efforts in the field of rehabilitation and disease prevention and, when required, for the activities of the rehabilitation institutions supported by Kela. Kela has implemented and continues to implement several development projects dealing with rehabilitation.

Compensation of the cost of rehabilitation services. Rehabilitation clients and rehabilitation service providers are entitled to compensation for necessary and reasonable costs out of the National Health Insurance. The costs incurred by the client's family member may be reimbursed as well.

Compensation of travel costs. Rehabilitation clients can get a refund for any necessary and reasonable expenses they incur when travelling to and from the rehabilitation site. The principle governing the refunds is that all rehabilitation clients, no matter where they live, should have an equal opportunity to access rehabilitation services. The rules governing the compensation of travel costs are identical to those applied in the National Health Insurance scheme: clients are refunded a certain share of the cost of each one-way trip until they reach a specified annual deductible, after which all travel costs are refunded

Statistics. Starting with 2005, the costs of rehabilitation-related travel are no longer included in the rehabilitation statistics. Such costs are now being reimbursed out of the National Health Insurance and are therefore included in the NHI statistics.

Rehabilitation allowance

Persons who are permanently resident in Finland and insured under the Health Insurance Act are eligible for the rehabilitation allowance. It can also be paid to employees and self-employed persons who will be working in Finland for an uninterrupted period of at least 4 months. Under certain conditions, the rehabilitation allowance can also be paid during rehabilitation provided abroad.

The following benefits are available: the rehabilitation allowance proper, the maintenance allowance and the means-tested rehabilitation assistance payable during the post-rehabilitation period.

The rehabilitation allowance is paid in connection with rehabilitation services arranged by Kela, or by the primary health care, social services or occupational health care sector.

The rehabilitation allowance is payable to rehabilitation clients aged between 16 and 67 for the duration of a rehabilitation programme which prevents them from working. It is only paid if the object of rehabilitation is the client's remaining in, or entry/re-entry into employment.

In order to promote employment and the success of vocational rehabilitation measures and to decrease the likelihood of disability pension, young persons aged 16–19 whose capacity for work is diminished are eligible for a rehabilitation allowance.

For the duration of the recipient's participation in a rehabilitation programme, the rehabilitation allowance is paid for each weekday. It is not paid during the waiting period. The length of the waiting period depends on the type and duration of the rehabilitation programme.

In the majority of cases, the rate of the rehabilitation allowance is determined in the same way as the sickness allowance. A fixed minimum rate (15.20 euros per day in 2008) is paid in cases where the allowance would otherwise be less than that amount. Unlike the sickness allowance, the rehabilitation allowance is not conditional on a waiting period of 55 days.

If rehabilitation allowance is paid to a person who has, within the previous 4 months, received unemployment allowance, labour market subsidy, training allowance, labour market training subsidy, study grant or employment subsidy, the rehabilitation allowance is equal to 86% of the preceding benefit plus 10%. Recipients of study grant get the 25th part of the amount payable under the student financial aid provisions plus 10%. If the person was paid rehabilitation allowance within the previous 6 months, the new rehabilitation allowance is at least equal to the previous allowance (not including any additional increases in its amount).

Rehabilitation allowance *during vocational rehabilitation* is equal to 75% of earned income as defined in the Health Insurance Act. This applies to all income categories and differs from the graduated scale approach used under the Health Insurance Act.

The rehabilitation allowance for young people aged 16–19 is payable at a fixed rate of 17.47 euros per weekday (2008).

A means-tested maintenance allowance (8.00 euros per day) can be paid to rehabilitation clients whose rehabilitation allowance does not exceed the minimum rate payable during vocational rehabilitation (17.47 euros per day as of 2008). The maintenance allowance is intended to defray some of the additional cost of participating in rehabilitation and to ensure participation in rehabilitation therapy.

A means-tested rehabilitation assistance benefit may be paid once the rehabilitation allowance is no longer available. Its purpose is to support the employment of rehabilitation clients after the rehabilitation intervention is over. Up to the amount of rehabilitation allowance paid over the previous 6 months may be provided as rehabilitation assistance.

The rehabilitation allowance is taxable income. Any allowances in payment are adjusted yearly to changes in the TEL index of earnings-related pensions. Corresponding adjustments are made to the minimum allowances paid to persons participating in vocational rehabilitation and to young persons undergoing rehabilitation. Rehabilitation allowances paid to pensioners are adjusted whenever the pensions forming the basis of the allowances are recalculated.

6 Benefits in respect of unemployment

6.1 Overview

The main unemployment-related benefits are the *unemployment allowance* and the *labour market subsidy*.

(Unemployment pensions, which are being phased out, are discussed in the pensions section of this Yearbook.)

The unemployment allowance is payable as either a basic allowance or an earnings-related allowance. The former is paid by Kela, the latter by unemployment funds. Kela also provides labour market subsidies. *Job alternation compensations*, whose purpose is to enable job-sharing arrangements, are paid both by the unemployment funds and by Kela.

Those undergoing labour market training are eligible for one of two income security benefits, *the training subsidy* or the labour market subsidy. Both earnings-related and basic training subsidies are paid. The earnings-related subsidy is for members of unemployment funds. The basic subsidy and the labour market subsidy are paid by Kela.

Unemployed persons with a work history of more than 10 years are eligible for a *training allowance* in respect of self-motivated learning, which is equal to the unemployment allowance or labour market subsidy. Members of unemployment funds are entitled to a higher, earnings-related training allowance from their fund, while non-members receive a basic allowance from Kela.

Recipients of labour market subsidy are entitled to an additional maintenance allowance for each day they participate in *rehabilitative work activity*. Additionally, *travel allowances* are provided for persons who accept work outside their area of residence. The allowance is equal to the full labour market subsidy.

The provision of unemployment allowances, labour market subsidies, and training allowances is governed by the Unemployment Allowances Act, while the Act on Labour Policy contains provisions for labour market training subsidies and maintenance allowances. Job alternation leaves are governed by a separate Act of Parliament.

The unemployment allowance is available to residents of Finland (and to EU/EEA nationals working in Finland). Certain international agreements on social security signed by Finland also include provisions on unemployment benefits. The labour market subsidy is available exclusively to residents of Finland.

Coverage for unemployment benefits is governed by the Unemployment Allowances Act.

Basic unemployment allowance

Eligibility. The basic unemployment allowance is payable to unemployed persons aged 17–64 who have registered with an employment office, are seeking full-time employment, and satisfy the so-called employment condition. In certain situations (such as furloughs), it can also be paid to persons between 65 and 67 years of age. Recipients must be fit for work and available for employment.

Employed persons are subject to two alternative *employment conditions*:

- Persons who have not previously been on unemployment allowance must have completed at least 43 weeks of employment during the last 2 years and 4 months.
- Persons who have previously received unemployment allowance must have completed at least 34 weeks of employment during the last 2 years.

Self-employed persons are considered to satisfy the condition if, during the 4 years preceding unemployment, they have run their own business for at least 24 months on a more or less full-time basis.

Periods of employment completed in other EU/EEA countries are also fully credited but usually not until the person concerned has worked in Finland for at least four weeks.

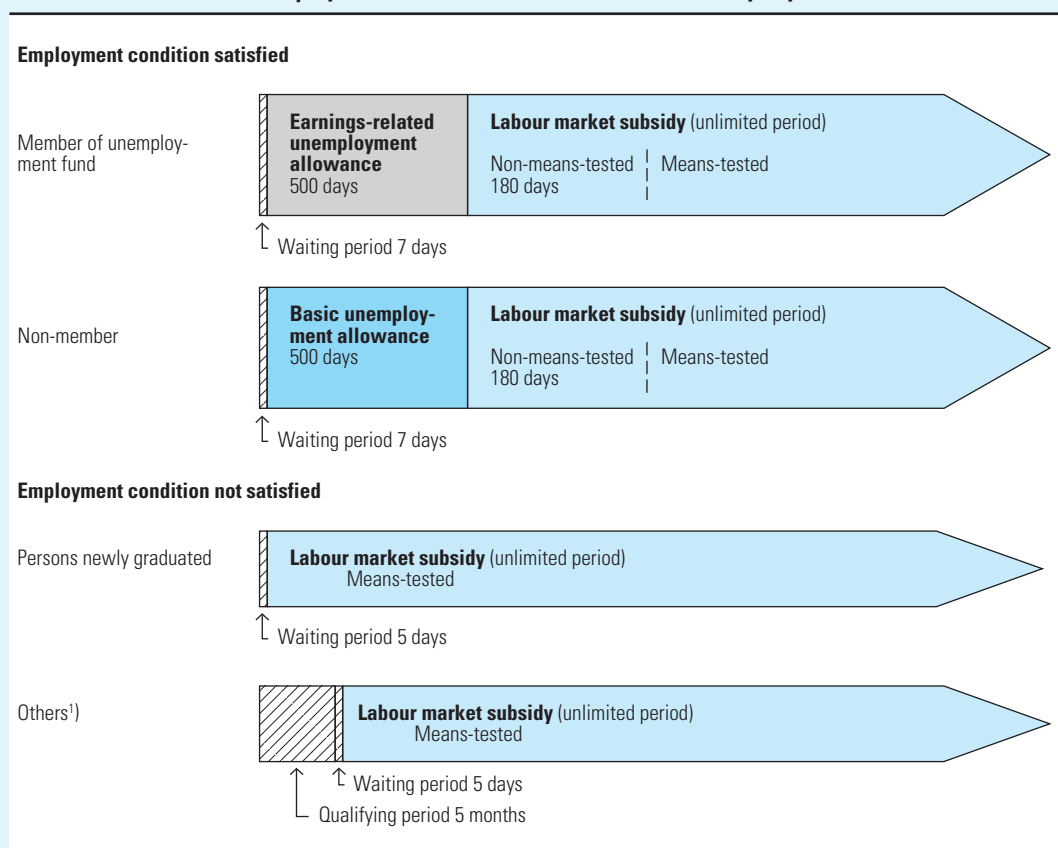
The basic unemployment allowance is paid to non-members of an unemployment fund for a maximum of 500 days of unemployment. The full 500-day entitlement is restored if the recipient again satisfies the employment condition (i.e. is employed for at least 34 weeks within a period of 2 years).

Older unemployed persons may be eligible for an extension of their unemployment allowance. If an unemployed person born before 1950 had reached the age of 57 years before the 500-day entitlement ran out, payment of the allowance can be continued until the recipient reaches the age of 60. Persons born in 1950 or thereafter can be paid an extended allowance until age 65 if they had reached the age of 59 years before the entitlement ran out. Recipients must have been employed for at least 5 years during the previous 20 years.

Payment of the basic unemployment allowance begins once the unemployed person has been registered with an employment office as seeking employment for seven days.

Employees dismissed on economic or production-related grounds (or those who have resigned after having been furloughed for a continuous period of at least 200 days) are eligible for a higher basic unemployment allowance that includes an employment programme supplement or an increment. Eligibility for the employment programme supplement requires the drafting of a personal re-employment programme and an employment history of at least 3 years. Recipients must also satisfy the employment condition. The increment is available to persons who have been employed for at least 20 years. It is possible to be eligible for both, but the supplement and the increment can only be paid consecutively, with the employment programme supplement taking precedence. The employment programme supplement and the increment are available for up to 185 and 150 days, respectively. They are stopped if the recipient reaches the 500-day entitlement maximum.

Amount of the basic unemployment allowance. The full basic unemployment allowance was payable at a rate of 24.51 euros per day in 2008. It is increased for dependent children. In 2008, the child increase was, for one child, 4.64 euros, for two children, 6.82 euros, and for three or more children, 8.79 euros per day. The employment programme supplement and the increment were paid at a rate of 4.21 euros per day. Basic unemployment allowance is payable for up to five days per week.

Table B: Entitlement to unemployment allowance and labour market subsidy at year-end 2008

Days = Working days, 5 per week.

¹⁾ Special conditions apply to persons aged between 17 and 24.

Basic unemployment allowances are not means-tested. The allowance can only be reduced by the recipient's own earned income and certain social benefits paid to the recipient. The amount of the social benefits is deducted from the full allowance.

The basic unemployment allowance is taxable income. The rates of the allowance and the accompanying increase for children are adjusted yearly to changes in the cost-of-living index.

Labour market subsidy

The purpose of the labour market subsidy is to provide economic security to unemployed persons during job search and during participation in employment promotion measures.

Eligibility. Labour market subsidy is payable to unemployed persons who have received basic or earnings-related allowance for the maximum period allowed (500 days) or are not entitled to unemployment allowance by reason of not satisfying the employment condition. A demonstrated need of financial assistance is also required.

The benefit is payable to unemployed persons between 17 and 64 years of age who have registered with an employment office, seek full-time employment, and are fit and available for work. The eligibility conditions are stricter for young persons without vocational qualifications.

Labour market subsidy is payable as soon as the claimant has been registered as an unemployed jobseeker for a waiting period consisting of 5 workdays. There is no waiting period if unemployment allowance was previously paid for the maximum period of 500 days and is immediately followed by the labour market subsidy.

First-time entrants to the labour market must complete a five-month waiting period, except if they have recently graduated from a vocational institution. No limits apply as to the maximum length of payment.

Turning down or resigning from a job, training opportunity or other employment promotion measure disqualifies the recipient temporarily for the labour market subsidy. Persons who have received labour market subsidy for 500 days or more (or 180 days or more if they previously received basic unemployment allowance for the maximum period) will lose their eligibility if they turn down or are dismissed for cause from a job or a labour market policy measure. Eligibility is regained if they have been employed or have participated in a labour market policy measure for at least 5 months.

Amount of the labour market subsidy. The full rate of the labour market subsidy in 2008 was equal to the basic unemployment allowance, or 24.51 euros per day. Increases for children were payable at rates of 4.64, 6.82 or 8.79 euros per day depending on the number of children. If paid in respect of travel costs, labour market subsidy is always paid at the full rate. Unlike the basic unemployment allowance, labour market subsidy is means-tested, but means-testing is waived

- during the first 180 days for persons having exhausted their eligibility for unemployment allowance
- for recipients aged 55 or more who, at the time they become unemployed, satisfy the employment condition and
- during any period in which the recipients participate in measures supporting their integration into the labour market that have been arranged by the employment authority (labour market policy measures), as well as during rehabilitative work activity.

Recipients who live with their parents and who do not satisfy the employment condition get a so-called partial labour market subsidy calculated by reference to their parents' combined income. If the parents' monthly income is 1,781 euros or less (as of 2008), the labour market subsidy is paid at the full rate. The income limit is raised by 106 euros for each dependent child of the recipient's parents who lives in the same household. If parental income exceeds the income limit, the subsidy is proportionately reduced but never below 50% of the full rate. Persons participating in an active labour market policy measure or rehabilitative work activity get the full subsidy.

The means test is applied to the recipients' own income and (as of 2008) their spouse's income exceeding 536 euros a month. The full labour market subsidy was available in 2008 if the income of the recipient (not including earned income, which always reduces the subsidy) and the income of his or her spouse totalled less than 848 euros per month (or in the case of single recipients, 253 euros). This amount was raised by 106 euros for each dependent child. For purposes of the means test, income is assessed at its gross value.

Any income exceeding these limits reduced the benefit with 50% or 75% of the excess being deducted from the benefit (depending on whether the recipient has maintenance liabilities). For example, no labour market subsidy was payable to single persons with a monthly income of 940 euros or more.

The following benefits are disregarded for means-testing purposes: child benefit, housing allowance, conscript's allowance, life annuity payable under the Military Injuries Act, additional amount of a spouse's pension, income support and compensation for additional expenses arising from a handicap or injury. Also disregarded are any child home care allowances paid to the recipient's spouse, if the spouse stays at home to look after a child and is not eligible for unemployment benefits because of the simultaneous receipt of a maternity, paternity or parental allowance.

The amount of the labour market subsidy is further affected by the same social benefits as in the case of the basic unemployment allowance. The benefits are deducted from the full labour market subsidy.

The labour market subsidy is taxable income. The rates of the subsidy and the accompanying increase for children are adjusted yearly to changes in the cost-of-living index. Other relevant amounts are adjusted in line with significant changes in the general level of wages.

Employment promotion measures. Integration of unemployed persons in the labour market is supported by means of labour market policy measures, rehabilitative work activity, and travel allowances. Labour market policy measures include labour market training, on-the-job training, rehabilitation, vocational guidance, work try-outs and preparatory training for working life arranged by the labour administration.

Labour market training. Unemployed persons who undergo labour market training but do not satisfy the condition regarding prior employment or have exhausted their entitlement to unemployment allowance, are paid labour market subsidy instead of training subsidy, and are also eligible for a maintenance allowance.

Maintenance allowance (8 euros per day as of 2008) is paid in respect of transportation costs and other expenses of living incurred during training. An *increased maintenance allowance* (16 euros per day as of 2008) is paid to persons undergoing out-of-area training. Maintenance allowance is provided under the same terms and at the same rate as the corresponding allowances paid to persons undergoing labour market training. It is payable also to recipients of a reduced or adjusted labour market subsidy.

The maintenance allowance is tax-free income.

On-the-job training and preparatory training for working life. Young people under 25 years who are without vocational skills and receive labour market subsidy may be referred to on-the-job training by the employment authorities in order to promote their labour market integration, job placement prospects and vocational skills. Persons who are over the age of 25 or have vocational qualifications can choose to have the employment authorities refer them to preparatory training for working life.

During such training, persons receiving labour market subsidy are eligible for an additional maintenance allowance. Maintenance allowance is also payable to long-term unemployed persons who participate in on-the-job training. Long-term unemployment is defined as having received basic unemployment allowance for the maximum period possible (500 days) or, alternatively, labour market subsidy on account of unemployment for a total of 500 days. Maintenance allowance is payable on the same terms and at the same rate as the allowance available to persons receiving training subsidy.

Rehabilitative work activity. An individual activation plan must by law be drafted for each recipient of labour market subsidy or living allowance. Drawn up collaboratively by the local authorities, the employment office and the client, the plan can consist of a variety of different activation measures, including rehabilitative work activity, which is organised by the local authorities.

An activation plan must be drawn up once an unemployed person has received labour market subsidy for a considerable period of time. Persons under 25 years of age are required to participate in rehabilitative work activity (if provided in their activation plan), whereas participation is optional for those over the age of 25.

By mutual agreement, the duration of rehabilitative work activity can be fixed at anywhere between 3 and 24 months, with 1–5 days consisting of at least 4 hours of activity per day.

During participation in rehabilitative work activity, clients receive labour market subsidy under the same terms as those participating in a labour market policy measure, which means that the benefit is not means-tested or reduced if the recipient lives with his/her parents. For each day of participation, the clients also receive a tax-free maintenance allowance (8 euros per day as of 2008).

Any travel costs incurred by a person participating in rehabilitative work activity are covered by the municipality as part of the living allowance package.

The maintenance allowance is tax-free income.

Travel allowance. Labour market subsidy can be paid in the form of a travel allowance to an eligible person who accepts an offer for full-time employment lasting at least two months outside his/her regular area of employment. The determination whether to provide a travel allowance is made by the Employment and Economic Development Office.

Labour market subsidy paid as a travel allowance is equal to a full labour market subsidy, including any increments for children, and is payable for up to four months. If the recipient resigns or is dismissed for cause before completing the required six months of employment, the benefit must be paid back.

Job alternation compensation

Job alternation leave is an arrangement in which an employee who is employed at least 75% of what would be considered full-time employment, based on an agreement with his or her employer, goes on leave for a specified period from his or her regular job, and the employer hires an unemployed person as a replacement. The employee on job alternation leave is entitled to a special compensation.

In order to go on a subsidised job alternation leave, employees must have held a job with the same employer for a continuous period of at least 13 months and have a total employment history of at least 10 years. This may include an unpaid leave of up to 30 days. Periods spent on parenthood allowance or child care leave or in conscript service count towards the employment history. If a person has previously been on job alternation leave, eligibility is renewed after 5 years have elapsed since the previous leave. Employees on job alternation leave are guaranteed the right to return to their regular or comparable job. The job alternation legislation will expire at the end of 2009, and the leaves granted must be taken before the end of 2010.

The leave must be taken in a continuous period of at least 90 but no more than 359 calendar days.

The job alternation compensation is equal to 70% or 80% (an employment history of 25 years is required in the latter case) of the unemployment allowance which the claimant would receive were he or she unemployed. The

full compensation paid by Kela in 2008 amounted to 17.16/19.61 euros per day respectively at the 70% and 80% compensation rates.

The compensation is subject to tax.

Labour market subsidy paid to employers in combination with a wage subsidy

Until the end of 2007, employers who hired a long-term unemployed person could be paid labour market subsidy either by itself or together with a wage subsidy from the employment office. New awards have not been made nor existing subsidies extended since 2006, following the introduction of a wage subsidy paid by employment offices.

Labour market training subsidy

The aim of labour market training is to improve the chances of people of working-age to maintain or regain their position in the labour market. The main types of training provided are further vocational training and skills upgrading.

Eligibility. The basic training subsidy and the various supplemental allowances are payable to persons over the age of 17 who have been accepted for a training course commissioned by the employment authorities. Further, it is required that the employment condition (see section on basic unemployment allowance) was satisfied when employment ended or studies began and that the recipient had not been in receipt of unemployment allowance for the maximum period of 500 days. Persons who do not fulfil these requirements get *labour market subsidy* during the training course.

Labour market training subsidy can be awarded also in respect of foreign studies if they are financed by a Finnish authority or organised by authorities in another Nordic country.

Employees dismissed for financial or production-related reasons can be paid an additional employment programme supplement or increment with their training subsidy (just as with the basic unemployment allowance).

Rates of the benefits. The full rate of the *basic* subsidy is equal to the basic unemployment allowance (24.51 euros per day as of 2008). Child increases are payable in the same way as with the unemployment allowance.

If a student's monthly income exceeds 127 euros (as of 2008), the basic training subsidy is reduced by 80% of the amount exceeding the limit.

A *maintenance allowance* is payable in respect of travel and other recurring expenses incurred while studying. Persons participating in out-of-area training are eligible for an *increased maintenance allowance*. If training is provided "in-area", i.e. within the trainee's primary geographic area of employment yet outside his/her home municipality, maintenance allowance is only provided on evidence of accommodation expenses. Maintenance allowance is payable also to persons who receive basic training subsidy at a reduced rate. As of 2008, the regular maintenance allowance and the special increased allowance were paid at a rate of 8 euros and 16 euros per day, respectively. Higher rates were available for training outside Finland.

The benefits described above are paid for a maximum of five days per week. The basic subsidy is taxable income, but the maintenance allowance is free from tax. The basic subsidies are adjusted to changes in the overall wage and salary level, in the same way as the basic unemployment allowances.

Training allowance

Unemployed persons with a lengthy work history are eligible for financial support for self-motivated learning, which makes it possible for them study full-time without suffering a financial loss. The training or studies they choose must be of a kind that improves their vocational skills and employability. A training allowance equal to the unemployment allowance or labour market subsidy is provided to secure the trainees' livelihood.

Eligibility. Under the rules in effect until the end of 2008, recipients must

- have been registered with the employment office as unemployed and seeking employment;
- enrol in a full-time training programme comprising at least 36 credit units that is designed to upgrade their job skills and employability;
- have received unemployment allowance or labour market subsidy for at least 65 days during the year preceding the training (except if the training is part of their personal re-employment programme); and
- have a sufficient work history (earned at least 10 years' worth of credits for employment pension). A period of up to 2.5 years during which the recipient has been on parental leave, child care leave, national service or incapacity for work can count towards the work history.

The training allowance is payable to residents of Finland only.

Amount and length of payment. The training allowance is equal to the recipient's previous unemployment allowance or labour market subsidy. It can include increases for children but no maintenance allowance. Employees dismissed for financial or production-related reasons are eligible for an employment programme supplement or increment with their training allowance (just as with the basic unemployment allowance).

Any other income (earnings, social welfare benefits) which the recipient gets during the training reduce the training allowance in the same way as they would affect the basic unemployment allowance or labour market subsidy. Unlike the labour market subsidy, the training allowance is however not subject to a spousal income test, and recipients living with their parents do not suffer a reduction in their allowance.

The training allowance can be paid five days a week for up to 500 days. Any days on training allowance decrease the recipient's total (500-day) entitlement to unemployment allowance. The maximum combined entitlement for unemployment allowance and training allowance was 565 days under the 2008 rules.

The training allowance is available one time only and only for one course of training. To regain their eligibility, claimants who have already received it once must again meet the specified qualifying conditions. The training allowance is taxable income.

Statistics

In the unemployment benefit statistics, cross-section analyses (number of recipients at the end of the month) refer to the last workday in a month.

6.2 Integration assistance for immigrants

Provisions concerning the integration assistance for immigrants are included in the Act on the Integration of Immigrants and Reception of Asylum Seekers.

Integration measures can be provided to immigrants who are resident in Finland within the meaning of the Municipality of Residence Act.

Immigrants who register with an employment office as an unemployed jobseeker or who apply for a living allowance are during their first three years in Finland eligible for integration assistance, provided an *integration plan* is drawn up jointly by the immigrant, the municipality and the employment office. The plan sets out a strategy for helping the immigrant and his or her family acquire the knowledge and skills needed for a successful integration. During their first three years in Finland, immigrants are not eligible for the labour market subsidy except when it is paid as integration assistance. The three-year eligibility period can be extended under certain circumstances. It is extended as a matter of course if an immigrant does not qualify for labour market subsidy payable in the form of integration assistance on account of receiving parenthood allowance or special care allowance.

The purpose of integration assistance is to provide economic security to immigrants while the integration plan is being carried out. The assistance consists of a labour market subsidy provided by Kela and a possible living allowance granted by the municipal authorities. If the immigrant does not satisfy the eligibility requirements for the labour market subsidy, the integration assistance can consist entirely of a living allowance.

To qualify for integration assistance, immigrants must have a demonstrable need for financial assistance and comply with the integration plan. Failure to comply with the plan disqualifies the immigrant for the labour market subsidy component of the assistance.

The labour market subsidy provided under the integration assistance scheme is paid at the same rate as the regular subsidy. Similarly, it can include an increase for children, and the benefit is reduced if the recipient lives with his or her parents. During labour market policy measures, means-testing is suspended and the benefit is not reduced even if the recipient lives with his or her parents. A maintenance allowance may also be available. The subsidy is adjusted to other income and benefits just as the regular labour market subsidy.

The labour market subsidy paid under the integration assistance scheme is taxable income. The maintenance allowances are free from tax.

7 Benefits for families with children

In 2008, Kela paid the following benefits for families with children: maternity grant, adoption grant, maternity, paternity and parental allowances, child day care subsidies, special care allowance, disability allowance for persons under 16 years of age, orphan's pension and child increases to pensions and unemployment-related benefits. This chapter deals with the maternity grant, child benefit and child day care subsidies. Being governed by the Health Insurance Act, the maternity, paternity and parental allowances and the special care allowance are discussed in chapter 4. The disability allowance for persons under 16 years of age is addressed in chapter 3, while the orphan's pension and the increases to pensions payable in respect of children are dealt with in chapter 2 and the child increases to unemployment-related benefits in chapter 6.

7.1 Maternity grant and child benefit

Basic eligibility criteria. Maternity grant can be paid to female residents of Finland. Child benefit is paid in respect of children resident in Finland. Whether a certain individual is considered to be resident in Finland is decided on the basis of the Act respecting the Application of Residence-Based Social Security Legislation. The EU provisions and international social security agreements cause certain exceptions to the eligibility rules for residence-based benefits.

Maternity grant. The aim of the maternity grant is to promote the health and well-being of the mother and child. The grant is payable to women whose pregnancy has lasted at least 154 days and who have undergone a medical examination before the fourth month of pregnancy. Maternity grant is available for adoptive children under the age of 18.

Parents who adopt a child from abroad are entitled to an *adoption grant* that is provided under the same eligibility criteria as the maternity grant. Its purpose is to defray some of the cost of international adoption. Unless otherwise indicated, the term "maternity grant" refers to both maternity and adoption grants in this Yearbook.

The grant is awarded either as a *lump-sum cash benefit* or a *box containing child care essentials* (maternity pack). The 2008 rate of the cash benefit was 140 euros. The maternity and adoption grants are not subject to tax.

Unlike the maternity grant, the amount of the adoption grant varies according to the country from which the child is adopted. The following lump-sum amounts applied in 2008:

Estonia	1,900 €
China and Colombia	4,500 €
Other countries	3,000 €.

If several children are adopted at the same time, an amount equal to 30% of the full adoption grant is provided for each additional child.

Maternity grant is paid at a higher rate in the event of multiple births. The amount is doubled for the second child, tripled for the third child, etc. Any combination of maternity packs and cash grants is possible.

Child benefit. Child benefit is intended to help with the cost of providing for a child under age 17. Its rate depends on how many children eligible for child benefit there are in the family. The 2008 rates of the child benefit were

for first child	100.00 €/month
for second child	110.50 €/month
for third child	131.00 €/month
for fourth child	151.50 €/month
for fifth and each additional child	172.00 €/month.

Child benefit is increased by 46.60 euros a month (2008) for each child in a single-parent family.

The child benefit is free from tax. The Council of State is authorized to raise the child benefit in line with cost-of-living increases.

7.2 Child day care subsidies

The aim of the child day care subsidies scheme is to assist families with their child care costs. The child home care and private day care allowances provided under the scheme are intended as an alternative to municipal day care.

Child day care subsidies are provided under a specific Act of Parliament implemented by Kela.

In addition to the benefits prescribed by law, municipalities are free to grant residents additional assistance with their child care costs in the form of a municipal supplement. Some municipalities pay the supplement

by themselves while others have an agreement with Kela whereby Kela pays the supplements along with the statutory benefits.

Main eligibility conditions

The private day care allowance and the partial care allowance are only available for children who are living in Finland and whose day care is not arranged by the municipality. This is in contrast to the home care allowance, which is available also for children who live in another EU/EEA country or Switzerland (for example when an employee is sent by a Finnish company to work in another EU/EEA country or someone from another EU/EEA country comes to work in Finland).

Also eligible are children who one year before starting school attend a part-time pre-school class arranged by the municipality, children who start school one year early and children who start school one year early on account of extended compulsory education. Once their eligibility for parenthood allowance has ended, parents can choose between municipal day care and child day care subsidy. Payment of the subsidy ends at the latest on 31 July of the year in which the child starts school.

Types of subsidies available

The child day care subsidies are paid as either a home care allowance, a private day care allowance or a partial care allowance.

Home care allowance. The home care allowance is payable to families with a child *under age 3* whose day care is not arranged by the municipality. It is paid also for other children *under school age* whose day care has been arranged in the same way (and for children in the first year of school provided they are in extended compulsory education). The parents can either look after their child themselves or hire a private day care provider. The allowance is available immediately once parenthood allowance has ended. Payment of the allowance to a family with eligible children can continue until the youngest eligible child reaches the age of three. However, adoptive parents are eligible for home care allowance also for children aged 3 years or older until two years have elapsed from the beginning of the payment of parental allowance or until the child starts school, whichever is sooner.

The home care allowance can include a basic allowance and a supplement. The *basic allowance* is paid separately for each child, while the supplement is paid for one child only and is linked to family income and size. (See Table C.)

Table C: Child day care: benefits and services available at year-end 2008

Home care allowance	Private day care allowance	Municipal day care
<p>Child under age 3.¹⁾</p> <p>Basic allowance €/month</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ for one child under age 3 294,28 ■ for each additional child <ul style="list-style-type: none"> – under age 3 94,09 – under school age 60,46 <p>Supplement (income related)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ for one child only, up to 168,19 <p>Parents not required to look after their child themselves.</p>	<p>Child under school age.</p> <p>Basic allowance €/month</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ for each child under school age 137,33 <p>Supplement (income related)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ for each child under school age, up to 134,55 <p>Paid to the day care provider chosen by the parents.</p>	<p>All children under school age must be guaranteed access to whole-day care in a day care centre or with a family day care provider.</p> <p>Day care fee (depends on parents' income) €/month</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ maximum fee <ul style="list-style-type: none"> – for the first child 233 – for the second child 210 – for the third and each additional child, 20 % of the fee for the first child
<p>Municipal supplement</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ availability, eligibility and amount varies by municipality 	<p>Municipal supplement</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ availability, eligibility and amount varies by municipality 	

¹⁾ Home care allowance can, under certain conditions, be paid adoptive parents also for children aged 3 years or over.

The *supplement* is payable at its maximum rate if the family's income is below a limit that varies with the size of the family. All taxable earnings and income from investments as well as most tax-exempt income are taken into account. For example, a family of four that at the end of 2008 had a monthly income of 1,700 euros or less would receive the maximum supplement. For a family of two, the corresponding income limit at year-end 2008 was 1,160 euros per month. The income limits starting from which a family of four is no longer eligible for 1) home care supplement and 2) private day care supplement, are 3,828.93 euros and 3,403.11 euros per month, respectively.

Private day care allowance. Payable to the day care provider the parents have chosen to look after their *under school-age child*. The allowance is paid for each child from the end of the parents' eligibility for parenthood allowance until the youngest child starts school. If the parents have a child under three, they can choose between home care allowance and private day care allowance.

The private day care allowance is paid directly to the day care provider, which can be either

- a person or organization licensed to provide child care services or
- a private individual whom the parents have hired to care for the child.

Private day care allowance can include a *basic allowance* and a *supplement*, payable separately for each child under school age. (See Table C.) It is linked to family income and size. The income criteria and limits are the same as those that apply to the home care allowance.

The child day care subsidies are taxable income. The private day care allowance is considered as taxable income of the day care provider. The subsidies are not adjusted annually to index changes.

Partial care allowance. Payable to a working parent or other provider of a *child under three* who works 30 hours or less a week in order to care for their child. Partial care allowance is also available to parents whose child is *starting school*. It is payable

- during the 1st and 2nd year of school
- during pre-school education, if the child is seven years of age and will start school one year late
- during the first three years of school, if the child is covered by the extended compulsory education attendance.

Partial care allowance can be paid at the same time as the private day care or home care allowance provided that the child is being looked after by a person other than his or her parents.

At year-end 2008, the partial care allowance was payable at a rate of 70 euros per month. It is taxable income.

8 Housing-related benefits

Kela provides assistance towards housing costs in the form of the general housing allowance, the pensioners' housing allowance, the housing supplement for students and the housing assistance available with the conscript's allowance. This chapter focuses on the first two, which are standalone benefits.

The general housing allowances scheme is governed by an Act of Parliament and a related decree as well as a Council of State Decree regarding the terms under which the allowance is determined.

Under new legislation on national pensions effective since the beginning of 2008, the pensioners' housing allowance is now a standalone benefit and no longer a national pension component.

Eligibility

The general housing allowance is intended to reduce the housing costs of low-income households. A *household* is considered to comprise all of the persons, living in Finland, who share a home on a permanent basis. Persons with a familial relationship with the recipient (married or unmarried spouses, children, parents, grandparents and under-age siblings) are regardless of any other circumstances considered to belong to the household.

Students who are entitled to the housing supplement for students are for housing allowance purposes usually not regarded as a member of the household. Students who receive financial aid from abroad are not eligible for the general housing allowance.

General housing allowance is payable in respect of rental, right-of-occupancy, part-ownership and owner-occupied homes even if the recipients occupy their home as subtenants or have themselves subleased part of their home.

The home must be habitable and located in Finland. Persons living with a student who is receiving students' housing supplement can get housing allowance for part of their shared home.

The general housing allowance is not awarded to households consisting of a single person or a married/cohabiting couple, who are entitled to the housing allowance for pensioners, nor to any household which includes a person receiving that benefit. Further, the general housing allowance is not awarded to students who are entitled to the housing supplement for students or to free lodging in a school dormitory.

In summary, students are covered by the general housing allowance scheme if they

- live in an owner-occupied home (which they or their spouse owns)
- share their home with a dependent child (their own or their spouse's)
- live with a parent who receives general housing allowance
- have been denied financial aid due to illness or lack of academic progress.

The need for housing allowance is determined by reference to the household's housing costs, combined income and assets.

Amount

The housing allowance covers 80% of reasonable housing costs exceeding a basic deductible (the amount which the household must in any case pay itself). The amount of the deductible depends on the location of the home, the size of the household and the household's gross annual income. The rates of the basic deductible are set yearly by the Council of State. Households whose income qualifies them for the full housing allowance are exempt from the basic deductible.

General housing allowance is normally recalculated once a year. A special recalculation is conducted if the household's monthly income or housing costs change significantly, or if a subtenant moves in or out. If a household member starts or leaves school where he or she is eligible for the housing supplement for students, the amount of the general housing allowance is recalculated. Change of residence will also trigger a recalculation.

The recalculation is postponed by three months if a person who has been unemployed for more than a year is re-employed.

The general housing allowance is a tax-free benefit.

Housing costs. The following are recognised as housing costs: rent, maintenance charge or equivalent, and separate heating and water charges. Fifty-five percent of the interest paid on a personal housing loan is also recognised as a housing cost, as are the maintenance costs for a detached owner-occupied home (up to a limit set by the Council of State). The Council of State sets each year a maximum limit for reasonable housing costs. Any costs in excess of this limit must be covered by the household.

If one of the residents is a student who is entitled to housing supplement for students, the student's share of the household's housing costs is deducted for the purpose of calculating the amount of the general housing allowance.

Housing allowance is payable in respect of reasonable housing costs. This means that there is a yearly adjusted ceiling on both housing costs and the size of the home. The maximum housing costs are further influenced by the location, age and size of the home, and the type of heating system used.

Income and property. In order to qualify for housing allowance, the regular monthly income of the household members may not exceed an amount determined yearly by the Council of State. Disregards apply for certain social benefits.

Property in excess of a threshold established by the Council of State also affects the income limit. Of the value of property exceeding the threshold, 15% annually counts as income.

Pensioners' housing allowance

Eligibility

The purpose of the pensioners' housing allowance is to provide compensation for housing costs to low-income pensioners. It is payable to persons aged 65 or above who are living permanently in Finland, but can also be paid to pensioners aged between ages 16 and 64 who receive

- a disability, unemployment or spouse's pension from Kela or an earnings-related pension provider,
- a disability or spouse's pension payable in respect of full work disability following a military injury, traffic accident or employment accident,
- a comparable benefit from abroad,
- special assistance for immigrants or
- pension assistance for the long-term unemployed (until 1 January 2010).

Pensioners' housing allowance is not payable to persons who receive a partial disability or part-time pension or who are under 65 years old and receive an early old-age pension or old-age pension under the legislation on earnings-related pensions.

Pensioners' housing allowance is not paid concurrently with the general housing allowance. If an eligible person's household includes children under 18 years or other persons besides the eligible person's spouse, he or she can apply either for the general housing allowance or for the pensioners' housing allowance.

Amount

The amount of the pensioners' housing allowance depends on housing costs and the income and assets of the pensioner and his/her spouse.

Housing costs. The pensioners' housing allowance covers 85% of reasonable housing costs exceeding a deductible consisting of a basic and additional amount. The basic deductible amount is a standard amount for all housing allowance recipients (as of 2008, 45.18 euros per month). The additional deductible amount, which is not assessed to all recipients, is equal to 40% of the amount of income exceeding a set amount.

There is a maximum limit on allowable housing costs, which is set annually by the Council of State. The limit is three-tiered according to the location of the home. A higher limit applies if the family includes children under the age of 18 years.

Accepted as housing costs are the rent or maintenance charge, the interest payable on owner-occupied homes, and the ground rent. If heating and water are not included in the maintenance charge, they are counted as housing costs according to standard amounts set annually by the Council of State.

The effect of income and assets. Nearly all of the recipient's and his/her spouse's regular income affects the amount of the pensioners' housing allowance. This includes earnings-related pensions, earned income, unemployment allowances and income from capital. Eight percent of the value of assets exceeding a fixed limit also counts as income. The recipient's principal home is not included as an asset.

9 Benefits for students

9.1 Financial aid

The student financial aid system is intended to provide economic security to students. The aid system is provided for in the Act on Student Financial Aid and other related legislation. It is implemented by Kela.

Basic requirements

Student financial aid can be granted to citizens of Finland as well as to citizens of other countries who are permanently resident in Finland in a capacity other than that of student.

For studies outside Finland, student financial aid can be granted to Finnish citizens and persons from EU/EEA member states or from Switzerland and their family members provided that they were domiciled in a Finnish municipality for at least two out of the last five years before the start of study, and that their residence outside Finland is considered to be temporary. Additional conditions apply to persons who are not citizens of Finland. Financial help with studies that take place outside Finland is given insofar as the studies correspond to Finnish studies that would be covered by the student financial aid provisions or alternatively form part of a Finnish degree programme.

Right to student financial aid

Student financial aid can be paid to those who study full time, make academic progress and are in need of financial support. The receipt of certain other benefits (e.g. pensions, unemployment allowance and labour market subsidy) can prevent the granting of student financial aid.

Student financial aid is available for *full-time post-comprehensive school studies*, including upper secondary school (but not upper secondary school for adults) and vocational education in other secondary-level educational institutions.

Financial aid for students is not available at the same time with certain other benefits. They include pensions (except survivors' pensions), rehabilitation allowance, unemployment benefits, training allowance, job alternation compensation and adult education subsidy (state loan guarantees are available). Financial aid is also not available during the performance of military or alternative service or during apprenticeship training. Finally, it cannot be paid at the same time as similar foreign benefits.

Duration of student financial aid

Financial aid is available for a maximum of 70 months of higher education study. The maximum duration of aid available for a single higher education degree is the target degree completion time (in academic years) plus 10 months. This rule applies to students of universities and polytechnics having begun a programme of study in which academic progress is measured in credits on 1 August 2005 or thereafter. The target completion time is derived by dividing the total number of credits required for the degree by 60, which results in the average workload for one academic year.

Students in higher education who began their studies before 1 August 2005 are eligible for up to 55 months of financial aid per degree. In polytechnics, the maximum time for which financial aid is available for students having enrolled before 1 August 2005 is 55, 50 or 45 months, depending on the extent of the degree.

At vocational institutes, the time for which financial aid is available depends on how extensive the studies are. In upper secondary schools, the maximum aid period is three years. In both cases, one additional year of aid may be available upon application.

Types of financial aid

Student financial aid is provided in the form of *study grants*, *housing supplements* and *state guarantees for student loans*. *Interest allowance* may be provided towards the interest on a student loan. There is also a meal subsidy programme that subsidises school cafeterias catering to higher-education students.

Higher education students who enrolled in autumn 2005 or thereafter may be eligible for a tax deduction for their student loan debt.

Study grant. The amount of study grant depends on the age of the student, the type of accommodation, the student's family circumstances, the type of educational institution and the student's financial circumstances. Study grant is not awarded to those receiving child benefit.

The full amounts of study grant for the academic year 2008–2009 were as follows:

	Secondary level	Higher education
	€/month	
Students living in parental household		
– below 20 years of age	38.00	55.00
– aged 20 or over	80.00	122.00
Students living alone		
– below 18 years of age	100.00	145.00
– aged 18 or over	246.00	298.00
Students who are married or have maintenance liabilities	246.00	298.00

If the student lives in a home owned by or rented from his or her parents, and the home is located in the same building as the parents' primary home, the study grant will be paid at the rate applicable to students living in their parents' household.

The student's own income, and in certain cases parental income, is taken into consideration in determining the need for financial aid.

In determining the need for aid, the student's *personal income* during the entire calendar year is taken into account. For each month for which the student receives financial aid, he/she could in 2008 have up to 660 euros in other income, and for each month without aid, up to 1,970 euros. A personal annual income limit is calculated for each student based on how many months he or she has spent on and off financial aid in the calendar year.

Students must check that their income does not exceed the annual limit. A retrospective eligibility test is performed annually as soon as finalised tax data becomes available. In this test, students' personal income is checked against the annual income limit. If the income exceeds the limit, the student will have to repay some of the study grants and housing supplements he or she has received. Repayment following an overpayment recovery action will not restore any eligibility months to higher-education students.

Repayment of study grant or housing supplement paid in 2008 or thereafter:

- For each 1,310 euros of overpayment, the student must repay one month's study grant and housing supplement, starting from the last calendar month of the year.

Parental income has an effect on the amount of the study grant payable to secondary-level students under 20 years of age. If the combined parental income per year exceeds 40,800 euros, the study grant is decreased. On the other hand, if the combined parental income is small, the study grant may be increased provided that the student has no dependants and is under 18 years of age or lives with his or her parents.

The study grant is taxable income. If the amount of study grant is 170 euros or more per month (as of 2008), tax is withheld at a rate of 10 percent. However, a special tax deduction ensures that no tax is payable on the study grant if it is the sole source of income.

Housing supplement. The housing supplement scheme covers students attending a Finnish or foreign school who live in rental, right-of-occupancy or part-ownership housing except for students who

- live with their parents
- live with a dependent child (their own or their spouse's)
- live in a home owned by their spouse
- are entitled to free dormitory accommodation.

Students whose child or whose spouse's child lives with them are eligible for housing supplement for a home which has been rented for purposes of study and is located in a different town than the family's primary home. Students who are not entitled to housing supplement for students can apply for general housing allowance.

Housing supplement is 80% of the monthly rent or charge. Amounts in excess of 252 euros are not taken into account. Thus, the largest *amount* of housing supplement payable is 201.60 euros per month. Housing supplement for students studying abroad is generally 210 euros per month. For students living in a home owned by or rented from a parent, the maximum is 58.87 euros per month. The home can be located in the same building as the parent's primary home.

The housing supplement is determined individually even if the home is shared by several people, for example one or several recipients of housing supplement or general housing allowance, or persons not receiving any assistance with housing costs. The total housing costs are allocated individually by dividing them by the number of residents.

In 2008, the amount of the housing supplement was affected by the student's own income, his/her spouse's income (until 31 December 2008), and in certain situations by his/her parents' income. In terms of means testing rules, the student's *own income* is given the same consideration as in the study grant scheme.

Starting with 2009, the income of the student's spouse is no longer considered when calculating the housing supplement. In 2008, housing supplement was paid at the full rate to students whose spouse's income was 15,200 euros or less a year. For each 680 euros exceeding this limit, the housing supplement was reduced by 10%, and was not paid at all if spousal income was 22,000 euros or more.

If the combined parental income per year exceeds 40,800 euros, the housing supplement awarded to a secondary-level student under 18 years of age is decreased.

The housing supplement is not subject to tax.

State guarantees for student loans. With some exceptions, students must be receiving financial aid in the form of a study grant to qualify for a state-guaranteed student loan. For information on loan guarantees granted as part of the adult education subsidy scheme, see section 9.3.

The *amounts* of state-guaranteed student loan per month on aid were as follows:

	School year 2008–2009 € per month
Students in higher education	300
Other students	
under 18 years old	160
18 years old or older	300
Students studying abroad	
higher education	440
other school	360

The loan guarantee is granted separately for each school year. It is not granted to students who have defaulted on previous loans which Kela as guarantor has then had to repay, or who have a blemish on their credit record (except where such blemish is small or the defaulted loan which caused it has since been paid off).

Applications for the state loan guarantee should be made to a bank. The interest rate and other terms of the loan are agreed between the student and the bank. Although the guarantee is given for the maximum amount of the loan, it is not necessary to take out the full amount.

Students must pay some of the interest on their student loan (at a rate of 1%) while still in school (this applies to loans granted for school year 2003–2004 or later). The rest of the interest is capitalised during the semesters for which a student receives financial aid and during the semester immediately following that in which a student last received financial aid. Once criteria for capitalisation are no longer fulfilled, all of the interest is payable by the student.

Students in higher education receive their loan amount in two annual instalments, as opposed to four, as is the case with students of other educational institutions. In certain cases, students can take out their annual loan amount in a single instalment.

The bank can demand that the loan be repaid immediately if the student fails to pay interest or repay loan capital. In the event that Kela has to repay the loan to the bank, Kela is entitled to reclaim the sum from the student.

Interest allowance and interest subsidy. Interest due on state-guaranteed student loans can under certain circumstances be paid entirely by the state without any repayment obligation on the part of the student (*interest allowance*). The student must meet certain low-income criteria (see below), and sufficient time must have elapsed since the student last received financial aid. If interest payments are due while the borrower is performing national service, interest assistance is provided in the form of conscript's allowance.

Low-income criteria: the borrower's taxable income during the 4 months preceding the month in which the interest is due may not exceed an average of 775 euros per month (in 2008). If the borrower or his/her cohabiting spouse or partner have one or several children under 18, higher limits apply as follows: 895 euros (one child); 930 euros (two children); 985 euros (three or more children).

Until 1 August 2008, interest subsidy was provided for student loans granted under earlier student financial aid provisions (loans taken out by university and higher-education students before 1 June 1992 and by others before 1 July 1994).

The state paid part of the interest on interest-subsidised loans directly to the lending bank. The interest subsidy was 1.8% and the maximum interest was calculated as the applicable base rate of interest plus a margin of up to 1.5 percentage points. Once no longer eligible for the interest subsidy, the borrower became liable for the full interest.

Student loan tax deduction. Higher education students who enrolled as attending in autumn 2005 or later are entitled to a tax deduction for their student loan debt for 10 years following graduation, provided they complete their degree within the target time and that the degree qualifies them for a tax deduction. The deduction is 30% of the amount of debt exceeding 2,500 euros. Eligibility for the deduction and its maximum amount are determined by Kela.

Meal subsidy. Higher-education students can buy meals at a subsidised price provided the school cafeteria participates in the meal subsidy programme. Kela pays the subsidy (1.67 euros in 2008) to the cafeteria operator who deducts it from the list price.

9.2 School transportation subsidy

The purpose of the school transportation subsidy is to help students of upper secondary schools and vocational institutes with the cost of commuting between home and school. The subsidy is also aimed at supporting public transport in low population density areas and reducing regional disparities in the level of assistance students can expect for their transportation costs. The school transportation subsidy scheme is implemented by Kela.

Eligibility for the school transportation subsidy extends to Finnish residents who study in a Finnish school. The subsidy is payable to students who either attend an *upper secondary school* or are in full-time *basic vocational training*. The subsidy is not granted to students who have free lodging or do not use public transportation or special school transportation even if they are available for trips to and from school. Finally, students who get assistance with their transportation costs from some other source are also not eligible for the school transportation subsidy.

The one-way trip between home and school must be at least 10 kilometres and the student's transportation costs more than a specified amount (54 euros per month in 2008). The subsidy covers the difference between the student's copayment (43 euros per month in 2008) and the actual costs. If the trip exceeds 100 kilometres, no subsidy is available for the kilometres above 100.

The subsidised transportation costs are calculated differently depending on whether the student uses Matkahuolto or VR, some other public transportation, transportation organised by the school, or some other mode of transportation. Public transportation and special school transportation are preferred, and special cause must be shown to have other modes of transportation subsidised.

School transportation subsidy is granted for one school year at a time and is paid for up to 9 months per school year. The minimum period of subsidy is one month. The subsidy is rounded up to a full month if the student completes at least 18 days of study in a month.

9.3 Loan guarantees in the adult education subsidy scheme

Working adults (both employees and self-employed persons) are eligible for an adult education subsidy provided as compensation for loss of income during education aiming at the attainment of a degree and during further vocational training or skills updating. Recipients of adult education subsidy who take out a student loan can have the loan guaranteed by the government.

Adult education subsidy is payable for those with an employment or self-employment history of at least 5 years. The recipient must take an unpaid educational leave of at least 2 months from an employment relationship that has lasted at least one year. The time for which the subsidy is available depends on the length of the employment/self-employment history. For each month of employment/self-employment, the length of time for which financial aid is available is prolonged by 0.8 days. The maximum duration of aid is approximately one and a half years. The employment/self-employment history is calculated by reference to earnings (i.e., by dividing the earnings by a wage coefficient, which is fixed annually). The adult education subsidy consists of a basic amount equal to 500 euros and an earnings-related part. It is subject to tax.

State guarantees for student loans. Students who receive adult education subsidy for a consecutive period of at least two months are entitled to a state guarantee for their student loan. The provisions of the Act on Student Financial Aid are applied, with the exception that recipients of adult education subsidy can get a loan guarantee even if the training programme they have chosen is not specifically covered by the Act. This scheme is administered by Kela.

The amount of the state loan guarantee granted under the adult education subsidy scheme is 300 euros per month. For studies outside Finland, the guarantee amount is 360 euros per month and for higher education abroad, 440 euros per month.

10 Other benefits

10.1 Conscript's allowance

The purpose of the Conscript's Allowance Scheme is to provide economic security to men performing mandatory military or alternative service, to women performing voluntary military service, and to their *dependants*.

The allowance is granted where it is apparent that performing the national service has made it more difficult for the conscript and his or her family to secure a livelihood and there is also a demonstrated need of financial assistance.

When paid to a dependant, the conscript's allowance can comprise a basic assistance, a housing assistance and a special assistance. When a conscript receives the allowance in his or her own right, the allowance can cover the costs arising from the conscript's dwelling and the interest on student loans due during the service.

The full *basic assistance* is equal to a national pension paid at its maximum rate to a recipient living alone (at the end of 2008, 558.46 euros). The amount of the basic assistance is linked to the number of dependants. The assistance for the first dependant is 100%, for the second dependant 50% and for the third and each additional dependant 30% of the full assistance. Since the beginning of 2008, the basic assistance is no longer reduced by capital or income from capital but continues to be reduced by the net value of any other income the conscript and his/her family may have.

The *cash housing assistance* covers reasonable housing costs. The *special assistance* may be granted in respect of necessary and reasonable one-time expenses.

The conscript's allowance is tax-free.

10.2 Special assistance for immigrants

Special assistance for immigrants is intended to provide income security in respect of old age and disability to immigrants to Finland, if the criteria for a full national pension are not met. The assistance scheme is administered by Kela.

Special assistance for immigrants is available to persons who are legally and permanently resident in Finland (as defined under the Act on the Implementation of Residence-Based Social Security Legislation). Finnish citizenship is not a requirement.

The assistance is paid,

- in respect of *old age*, to immigrants 65 years or older
- in respect of *disability*, to immigrants aged 16–64 years.

In this context, "immigrant" means a person who has lived in Finland for less than the period required to qualify for a full national pension but for a consecutive period of at least five years immediately preceding the granting of the assistance. The person must also be in demonstrable need of financial assistance.

The full rate of the special assistance for immigrants is equal to a full national pension. The full rates payable in 2008 to single recipients and to married or cohabiting recipients were 558.46 euros and 495.35 euros per month, respectively.

Income testing applies, and both the income of the applicant and that of his or her spouse are taken into account.

Recipients of special assistance for immigrants are eligible for both pensioners' housing allowance and pensioners' care allowance. The assistance is not subject to tax.

Statistics. Pensioners' care allowances and pensioners' housing allowances paid to recipients of the special assistance for immigrants are included with the statistics on disability benefits and pensions, respectively.

10.3 Pension assistance for the long-term unemployed

Introduced on 1 May 2005, the pension assistance for the long-term unemployed is intended to enable long-term unemployed persons who became unemployed during the economic depression of the 1990s to make a transition from the labour market subsidy to a pension assistance providing permanent income security or to full retirement. Recipients must be resident in Finland, which is determined according to the Act on the Implementation of Residence-Based Social Security Legislation.

Pension assistance for the long-term unemployed is available to persons who are living in Finland and born between 1941 and 1947, and

- who were entitled to the labour market subsidy as of the end of 2004 and had been unemployed for the entire preceding period of 12 months and
- who had by the end of 2004 received unemployment allowance for at least 500 days and labour market subsidy for at least 2,000 days, or, alternatively, had received labour market subsidy for at least 2,500 days.

Eligibility for the pension assistance ends when the recipient reaches the age of 62 (in practice, eligibility will end on 1 January 2010 at the latest), after which he or she will be entitled to an old-age pension (from the national pension and/or the employment pension system) with no penalty for early retirement.

The pension assistance consists of separate employment and national pension components. The employment pension component comprises the employment pension accrued as of the end of 2004, while the national pension component is proportional to the amount of the employment pension. The provisions concerning national pensions apply to the national pension component.

Recipients of the pension assistance may also be entitled to a housing allowance for pensioners and to an increase for children. The pension assistance is subject to tax. It is index-adjusted at the same time and by the same amount as national pensions.

Statistics. Old-age pensions granted under the pension assistance provisions and the child increases paid to pension assistance recipients are included with the pension statistics. Pensioners' housing allowances are included with the housing-related benefits.

11 Finance and administration

11.1 Finance

Total expenditure by Kela came to 11,488.6 million euros in 2008, 97% of which consisted of expenditure on benefits and 3% of administrative costs. Contribution income and government guarantees totalled 11,418.3 million euros. Contribution income was divided between the insured and employers (36%), the state (59%) and municipalities (5%).

National Pension Insurance. National Pension Insurance benefits were in 2008 financed mainly by the employers (through contributions levied on them) and the state (through payments earmarked for specific benefits). On 1 April 2009, the contribution levied from employers towards national pensions was reduced by 0.801 percentage points, and the state's share of national pension funding was increased.

In 2008, the following benefits were funded entirely by the *state*: survivors' pensions, front-veterans' benefits, disability benefits, and housing allowances for pensioners. Further, the state funded 40% of national pensions.

Financing of National Health Insurance. The financing of the National Health Insurance is divided between earned income insurance and medical care insurance.

Earned income insurance includes sickness, parenthood and rehabilitation allowances as well as compensations to employers for the cost of occupational health care and holiday pay while the employee is in receipt of a parenthood allowance. The financing of these benefits is shared between employers (73%) and employees/self-employed persons (27% combined), with the exception of the sickness, parenthood, special care and rehabilitation allowances paid at their minimum rate, which are financed by the state. Employers are levied *contributions towards National Health Insurance* and employees and self-employed persons *contributions towards the daily allowances*.

Medical care insurance comprises the reimbursements provided by Kela for medicine expenses, for doctors' and dentists' fees, for examination and treatment charges and for travel expenses, as well as the expenditure on rehabilitation (except for the rehabilitation allowances), reimbursements of medical expenses for farmers, and reimbursements paid to Finnish Student Health Service and to social security organisations in other EU countries. The financing is shared equally between the insured and the state (reimbursements to other EU countries are paid entirely by the State). Employees, the self-employed and recipients of pensions or other benefits are levied *contributions towards medical care insurance*.

Contribution criteria. The contributions towards the daily allowances levied from employees and the self-employed are based on taxable income from employment/self-employment. Contribution rates for employees and for self-employed persons insured under the Farmers' Pension Insurance (MYEL) Act were 0.70% of income in 2008. The corresponding rate for self-employed persons insured under Self-Employed Persons' Pensions (YEL) Act was 0.79% of the income from self-employment. The contributions are tax deductible.

The contributions towards medical care insurance payable by the insured were levied in 2008 at a rate of 1.24% of earnings subject to local government tax (1.41% on pensions and other benefit income).

National Pension Insurance and National Health Insurance are both financed according to the pay-as-you-go method, meaning that benefits are paid with the current year's revenues. A separate fund has been set up for each scheme.

The NPI and NHI funds must satisfy minimum liquidity requirements. At the end of each calendar year, the NPI fund, after provision for liabilities, must be at a level equal to at least 4% of the total scheme expenditure per year. The corresponding requirement for the NHI fund is 8–10% of annual expenditure. From the beginning of 2009, the range of fluctuation was extended to 8–12%.

In 2008, the state paid 504.8 million euros into the NPI fund in order to bring the fund up to the minimum required level.

Until the end of 2008, other benefit payments were channelled through the NHI fund. A new social security general fund was established at the beginning of 2009.

Other schemes administered by Kela. The following benefits are financed entirely by the *state*: maternity grants, child benefits, conscripts' allowances, general housing allowances, student financial aid, school transportation subsidies, the special assistance for immigrants and the pension assistance for the long-term unemployed. The state also provided most of the financing for the benefits related to unemployment. Further, the state finances that part of the survey on farmers' working conditions and front-veterans' travelling expenses which NHI does not cover. The administration of the child maintenance allowances scheme was reassigned from the municipal authorities to Kela on 1 April 2009. The scheme is funded by the state insofar as child support payments cannot be recovered from the liable persons. The child day care subsidies are for the most part financed by *municipalities*. In 2006, for the first time, the *municipalities* also contributed to the funding of the labour market subsidies.

A share of unemployment insurance *contributions by wage earners*, roughly equivalent to the amount of contributions paid by workers who do not belong to an unemployment fund, is used as an additional source of financing for the basic unemployment allowances.

Staff pension fund. To cover its liability for staff pensions and to pay current benefits, Kela has a staff pension fund replenished by contributions from both the employer and current employees. Under the regulations in effect until the end of 2008, the fund had to cover 41% of pension liabilities by the end of 2010. At the end of 2008, the 41% of pension liabilities were covered.

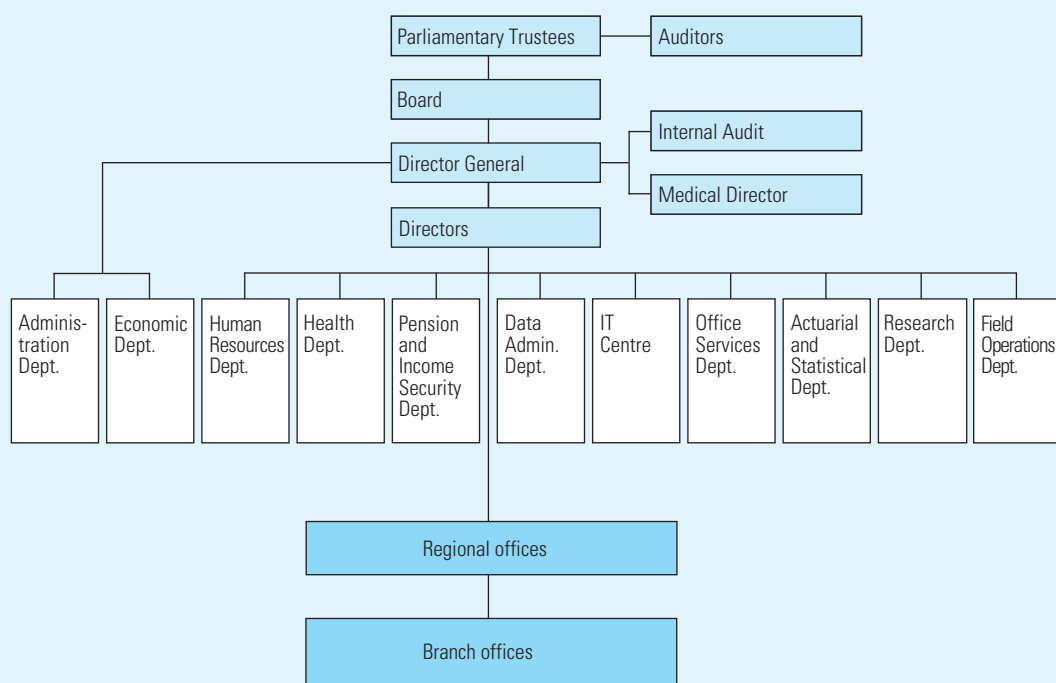
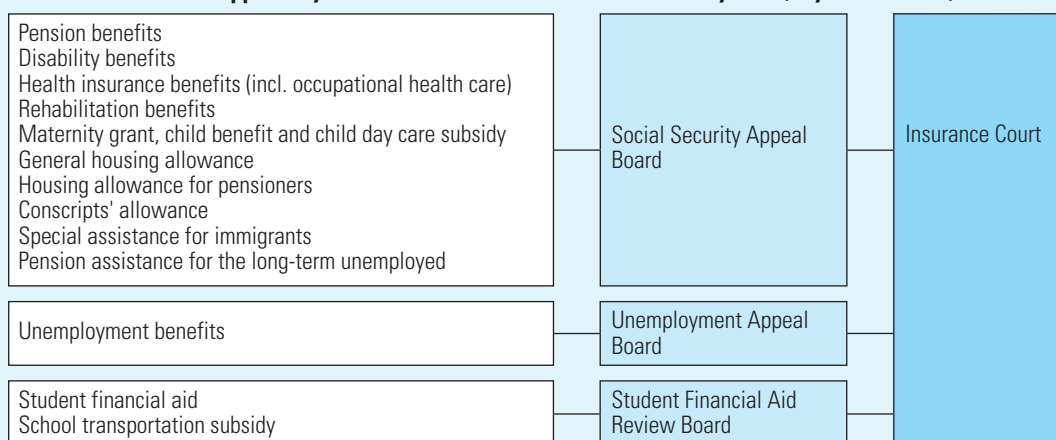
11.2 Organisation and benefit administration

To provide clients with local access to its services, Kela operated out of 44 insurance districts at the end of 2008, each of which is served by at least one full-service office. At year-end 2008, the number of client service locations maintained by Kela was 280. Further, Kela had a total of 85 multi-service offices operated together with other state or local authorities. Kela also has five regional offices, each of which is responsible for its own insurance region.

Two central administration departments, the Pension and Income Security Department and the Health Department, carry out benefit administration functions and provide guidance to the branch offices. (Table D presents Kela's organisation as of 1 January 2009.)

Benefit administration. Nearly all claims determinations are made by Kela branches, the only exceptions being disability pension determinations, reimbursement of medical expenses under EU legislation and certain matters related to occupational health care and student financial aid benefits.

Claims for *disability pension* are determined in the Pension and Income Security Department and certain claims for *employer-provided occupational health services* in the Health and Income Security Department. University and college students' applications for *student financial aid* are decided by local financial aid committees (not part of Kela), while part of the applications filed by students in *secondary education* are determined by Kela's Centre for Student Financial Aid.

Table D: Organisational structure of Kela as at 1 January 2009**Table E: Review and appeals system for benefit schemes administered by Kela (at year-end 2008)**

Electronic document management is increasingly being used to balance workloads across branch offices.

National Health Insurance matters are handled by Kela branches as well as by workplace sickness funds.

Review and appeals process. The review and appeals process differs somewhat depending on which benefit is concerned. Since the beginning of 2007, the final court of appeal for all benefits is the Insurance Court. The avenue of appeal is in most cases two-tiered (See Table E). Kela can also rectify earlier decisions thus making an appeal unnecessary.

12 Analyses by region, type of disease and occupation

Regional analyses

In the present publication, the statistical analyses by region are based on the beneficiary's place of residence, except in the case of the regional statistics on the general housing allowance, which are based on the location of the home.

Analyses by type of disease

National Pension Insurance, National Health Insurance, disability benefits, and rehabilitation data are analysed also by type of disease.

The disease codes are from the tenth revision of the *International Classification of Diseases* (ICD-10).

The data are, as a rule, analysed by major diagnostic category; i.e.

- I Certain infectious and parasitic diseases
- II Neoplasms
- III Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism
- IV Endocrine, nutritional and metabolic diseases
- V Mental and behavioural disorders
- VI Diseases of the nervous system
- VII Diseases of the eye and adnexa
- VIII Diseases of the ear and mastoid process
- IX Diseases of the circulatory system
- X Diseases of the respiratory system
- XI Diseases of the digestive system
- XII Diseases of the skin and subcutaneous system
- XIII Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
- XIV Diseases of the genitourinary system
- XV Pregnancy, childbirth and the puerperium
- XVI Certain conditions originating in the perinatal period
- XVII Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities
- XVIII Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified
- XIX Injury, poisoning and certain other consequences of external causes
- XX External causes of morbidity and mortality
- XXI Factors influencing health status and contact with health services

For recipients of disability pension, the analysis by disease is based on the main diagnosis named in the pension application. Kela and the Finnish Centre for Pensions compile joint statistics on *all disability pension recipients* living in Finland and the diagnoses on which pension has been granted. Table 7 of the Yearbook shows all recipients of disability pensions according to diagnosis, while Table 9 shows the same information for new recipients of disability pension. Both tables are drawn from the joint statistics compiled by Kela and the Finnish Centre for Pensions.

Further data on diseases resulting in need of treatment or assistance are obtainable from *pensioners' care allowance* award records. Further, there are two additional benefits with restricted eligibility: the *child disability and disability allowances*. The disease category is determined on the basis of the main diagnosis or the diagnosis identifying an entitlement to pensioners' care allowance or dietary grant for coeliac patients.

In the statistical analyses concerning *sickness* and *special care allowances*, the disease category is determined on the basis of the main diagnosis. Based on sample data up to 2003, these analyses are now based on aggregate data.

Special (72% or 100%) refunds of medicine expenses are paid to patients who have a statement from their doctor attesting to their condition and need of medication.

The diseases conferring entitlement to medicines in the 72% refund category are:

(201) chronic cardiac insufficiency, (202) connective tissue diseases, rheumatoid arthritis and comparable diseases, (203) chronic asthma and similar obstructive pulmonary diseases, (205) chronic hypertension, (206) chronic coronary heart disease, (207) chronic arrhythmias, (208) ulcerative colitis and Crohn's disease, (211) familial hypercholesterolemia, other severe familial disorders of lipid metabolism, (212) gout and (213) dyslipidemia associated with chronic coronary artery disease

Of the diseases belonging to the 100% refund category, the most important ones are:

(101) hypopituitarism, (103) diabetes mellitus, (104) thyroid insufficiency, (106) hypoparathyroidism, (107) pernicious anaemia, (109) multiple sclerosis, (110) Parkinson's disease, (111) epilepsy and comparable convulsive disorders, (112) severe psychotic and other severe mental disorders, (113) behavioral disorders associated with mental handicap, (114) glaucoma, (115) breast cancer, (116) prostate cancer, (117) leukaemia and malignant lymphatic diseases, (119) trigeminal or glossopharyngeal neuralgia, (121) severe hypofunction of reproductive glands, (123) chronic disorders of vitamin D metabolism, (127) post-transplant management, (128) gynaecologic cancers, (130) other malignant tumours, (132) sarcoidosis, (138) severe anaemia associated with chronic renal failure.

Pharmaceutical nutrients belong either to the basic or the 72% refund category.

In order to receive basic (42%) refunds for a group of medicines referred to as 'medicines with limited basic reimbursability', patients must have a statement from their doctor attesting to the need for such medication.

Medicines are categorised according to the Anatomic-Therapeutic-Chemical (ATC) classification system, in which medicines are divided into various groups according to the bodily organ or system on which they act and their chemical, pharmacological and therapeutic properties.

Analyses by occupation and position

Occupational data on disability pension recipients is available only for *new pensions* paid out by Kela. It should be noted that persons receiving a pension from Kela may not be entitled to other pensions or their income from other pensions may be small.

The analyses of *sickness allowance recipients* by occupation and position are from Kela standing NHI sample, which includes information about the beneficiary's occupation.

In the analyses of *basic unemployment allowance* and *labour market subsidy recipients* by occupation, manpower services records have been consulted.

The analyses by occupation of *recipients of rehabilitation services* provided by Kela are based on Kela records (all recipients over the age of 16 are required to give information about their occupation).

The codes used in this Yearbook stem from the *Nordisk yrkesklassificering* (the Nordic classification of occupations), slightly modified by Kela.

Occupation is classified according to a three-digit code, the first two digits indicating a person's occupation and the third his or her position.

Kela records the claimant's last occupation in employment (anybody who has worked for at least three hours a day four months a year has been put down as employed; anybody who has not worked for five years, as non-employed). The manpower services generally consult the job-seeker's employment or training record.

Liite 1. Kelan eläke- ja vammaiseturuksien kehitys

Bilaga 1. Utvecklingen av FPA:s pensions- och handikappförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

16.12.1937	Kansaneläkelaitoksen toiminta alkoi
1.1.1939	Ns. vanha kansaneläkelaki tuli voimaan
v. 1939	Vakuutusmaksuja alettiin maksaa
v. 1942	Työkyvyttömyyseläkkeet
v. 1949	Vanhuuseläkkeet
v. 1952	Vanhuusavustukset
v. 1955	Työkyvyttömyysavustukset
1.1.1957	Uusi kansaneläkelaki tuli voimaan
1.1.1960	Sairauseläkkeet määraaikaaisesti työkyvyttömille
1.1.1964	Apu- ja hoitolisät työkyvyttömille
1.1.1965	Apu- ja hoitolisät vanhuksille
1.1.1966	Tukilisät pienituloisille
1.10.1969	Yleinen perhe-eläkelaki
1.1.1970	1. vaihe
1.1.1970	2. vaihe
1.1.1970	Asumistuet kansan- ja perhe-eläkkeen saajille
1.1.1970	Lapsen hoitotuet
1.9.1971	Rintamasotilasetuudet
1.10.1971	Työttömyyseläkkeet
1.1.1980	Kansaneläkeuudistuksen 1. vaihe pääosin
1.7.1981	kokonaan
1.1.1983	Kansaneläkeuudistuksen 2. vaihe pääosin
1.1.1984	kokonaan
1.1.1985	Kansaneläkeuudistuksen 3. vaihe
1.1.1986	Joustava eläkeikäjärjestely
1.1.1989	Vammaistuet
1.7.1990	Perhe-eläkeuudistus
1.1.1996	Koko väestön kattava kansaneläkejärjestelmä muuttui vähimmäiseläkejärjestelmäksi
1.1.2005	Työeläkeuudistus ja muutokset kansaneläkejärjestelmässä

1. Utvecklingen i huvuddrag

16.12.1937	Folkpensionsanstalten inledde sin verksamhet
1.1.1939	Den s.k. gamla lagen om folkpensionering trädde i kraft
1939	Försäkringspremier började betalas
1942	Invaliditetspensioner
1949	Ålderdomspensioner
1952	Ålderdomsunderstöd
1955	Invaliditetsunderstöd
1.1.1957	Den nya folkpensionslagen trädde i kraft
1.1.1960	Sjukpensioner för dem som är arbetsoförmögna under viss tid
1.1.1964	Hjälp- och vårdtillägg för arbetsoförmögna
1.1.1965	Hjälp- och vårdtillägg för äldre
1.1.1966	Understödtillägg för personer med små inkomster
1.10.1969	Familjepensionslagen
1.1.1970	skede 1
1.1.1970	skede 2
1.1.1970	Bostadsbidrag för folk- och familjepensionstagare
1.1.1970	Vårdbidrag för barn
1.9.1971	Frontmannaförmåner
1.10.1971	Arbetslöshetspensioner
1.1.1980	Folkpensionsreformen, skede 1 till största delen
1.7.1981	helt
1.1.1983	Folkpensionsreformen, skede 2 till största delen
1.1.1984	helt
1.1.1985	Folkpensionsreformen, skede 3
1.1.1986	Flexibel pensionsålder
1.1.1989	Handikappbidrag
1.7.1990	Familjepensionsreformen
1.1.1996	Folkpensionssystemet blev ett minimipensionssystem
1.1.2005	Arbetspensionsreformen och ändringar i folkpensionssystemet

1.1.2008 Kansaneläkelainsäädännön selkeyttäminen. Voimaan tulleet uudet lait: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaansaattamisesta, laki vammaisasetuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta.

1.1.2008 Revidering av folkpensionslagstiftningen. Nya lagar som trädde i kraft: folkpensionslagen, lagen om införande av folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

2. Eläke- ja vammaisasetuksien muutokset

Kelan eläkkeisiin ja vammaisasetuksiin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1990

- 1.7.1990 perhe-eläkejärjestelmä uudistettiin: Lasta huoltavien leskien eläkeoikeus laajeni, lapsettomien tiukkeni. Myös miehille oikeus leskeneläkkeeseen. Lapseneläkkeen yläikäraja 16:sta 18 vuoteen, eläkkeeseen täydennysmäärä. Koululaiseläke 18–20-vuotiaille. Lesken- ja lapseneläke veronalaisiksi.

- 1.8.1990 ylimääräinen rintamalisä suureni (17,5 %:iin lisäosasta).

1991

- 1.4.1991 ylimääräinen rintamalisä suureni (22,5 %:iin lisäosasta).
- 1.9.1991 tehtiin korotus eläkkeensaajapuolisoiden lisäosaan ja parannuksia asumistukeen (asumiskustannusten enimmäismääriin korotus ja porrastus sijainnin mukaan, täyteen tukeen oikeuttavan tulorajan korotus ym.).

1992

- 1.1.1992 kansaneläkemaksua alettiin periä myös 63 v täyttäneiltä sekä työttömyys- ja työkyvyttömyyseläkkeensaajilta.
- 1.10.1992 ylim. rintamalisä 25 %:iin lisäosasta
- 1.1.1994 jäädettiin indeksitarkistukset sekä säädettiin yksilöllisen varhaiseläkkeen alaikäraja 58 vuoteen, työttömyyseläkkeeseen työssäoloehto ja ns. tulevan ajan ehto.

1996

- 1.1.1996 aloitettiin kansaneläkkeen muuttaminen eläketulovähenteiseksi: uusien (myöntö 1.1.1996 jälkeen) eläkkeiden pohjaosa muuttui eläketulovähenteiseksi ja "vanhojen" lisäosattomien eläkkeiden pohjaosa leikattiin. Hautausavustuksista luovuttiin. Uusia puolisolisiä ja lapsikorotuksia ei myönnetä, "vanhoihin" ei tehdä indeksitarkistusta. Lapsen hoitotuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja vammaisetuet jätettiin ilman indeksitarkistusta. Kansaneläkemaksujen periminen vakuutetuilta lopetettiin.

1997

- 1.1.1997 pohjaosa ja lisäosa yhdistettiin eläkevähenteiseksi kansaneläkkeeksi. Voimassa olevien puolisolien leikkaaminen aloitettiin. Eläkkeensaajien hoitotuet

2. Ändringar i pensions- och handikappförmånerna

Pensionerna och handikappförmånerna från FPA har undergått följande förändringar sedan 1990 (tidigare ändringar, se årsboken 2000 eller äldre årgångar):

1990

- 1.7.1990 reviderades familjepensionssystemet: Utvidgad pensionsrätt för efterlevande med barn att försörja, skärpta villkor för barnlösa. Rätt till efterlevandepension även för män. Barnpensionens övre åldersgräns höjdes från 16 till 18 år; ett kompletteringsbelopp infördes. Studiepension till 18–20-åringar. Efterlevande- och barnpensionen skattepliktiga.
- 1.8.1990 höjdes det extra fronttillägget (17,5 % av tilläggsdelen).

1991

- 1.4.1991 höjdes det extra fronttillägget (22,5 % av tilläggsdelen).
- 1.9.1991 höjdes pensionstagarmakars tilläggsdel och bostadsbidraget förbättrades (boendekostnadernas maximibelopp höjda och graderade enligt bostadens läge, inkomstgränsen för rätt till fullt bidrag höjd m.m.).

1992

- 1.1.1992 började folkpensionspremie uppbäras av dem som fyllt 63 år och av arbetslöshets- och invaliditetspensionstagare.
- 1.10.1992 extra fronttillägget 25 % av tilläggsdelen
- 1.1.1994 uteblev indexjusteringarna; bestämmelser om minst 58 års ålder för rätt till individuell förtidspension, arbetsvillkor och villkor beträffande återstående tid för rätt till arbetslöshetspension.

1996

- 1.1.1996 blev folkpensionen pensionsavhängig: de nya (efter 1.1.1996 beviljade) pensionernas basdelar blev pensionsavhängiga och de gamla tilläggsdelslösa pensionernas basdelar minskades. Begravningsbidragen slopades. Nya maketillägg och barntillägg beviljas inte, de "gamla" tilläggen indexjusteras inte. Indexjusteringarna av vårdbidrag för barn och pensionstagare samt handikappbidrag uteblev. Uppböörden av folkpensionspremier av de försäkrade upphörde.

1997

- 1.1.1997 förenades basdelen och tilläggsdelen till en pensionsavhängig folkpension. Minskningen av gamla maketillägg vidtog. Vårdbidrag och bostadsbidrag för

ki, asumistuki ja rintamalisä eivät edellytä enää kansaneläkkeen saamista. Lapsen hoitotuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja vammaistuet jätettiin ilman indeksitarkistusta.

- 1.2.1997 leikattua kansaneläkettä (pohjaosaa) leikattiin edelleen.

1998

- 1.1.1998 lapsen hoitotukiin, eläkkeensaajien hoitotukiin ja vammaistukiin ei tehty indeksitarkistusta. Puolisolisien leikkaamista jatkettiin, lapsikorotusten leikkaaminen aloitettiin.
- 1.2.1998 leikattua kansaneläkettä leikattiin edelleen.

1999

- 1.1.1999 leikatun kansaneläkkeen, puolisolisan ja lapsikorotuksen leikkaamista jatkettiin.
- 1.8.1999 alkaen alle 18-vuotiaalle myönnetään työkyvyttömyyseläke vasta selvitysten osoitettua, ettei henkilöllä ole mahdollisuuksia kuntoutua ammatillisesti. Työkyvyttömyyseläkkeen voi jättää lepäämään, tältä ajalta maksetaan erityisvammaistukea.

2000

- 1.1.2000 puolisolisan ja lapsikorotuksen leikkaamista jatkettiin. Työttömyyseläkkeen ns. tulevan ajan ehto poistui. Yksilöllisen varhaiseläkkeen alaikäraja nousi 58:sta 60 vuoteen, kuitenkin 1943 tai sitä ennen syntyneillä säilyi alaikärajana 58 vuotta. Uusien vanhuuseläkkeiden varhennusvähennys pieneni 0,5 %:sta 0,4 %:iin ja lykkäyskorotus 1,0 %:sta 0,6 %:iin.
- 1.3.2000 leikattua kansaneläkettä leikattiin edelleen. Miinanraivaukseen vuosina 1945–1952 osallistuneet saivat oikeuden rintamalisään (ei ylim. rintamalisään).
- 1.4.2000 pelkkää kansaneläkettä tai pientä työeläkettä saavan ylimääräinen rintamalisä suureni 25 %:sta enimmillään 45 %:iin kansaneläkkeen entisen lisäosan määrästä.

2001

- 1.1.2001 leikatut kansaneläkkeet ja puolisolisat lakkasivat. Lapsikorotuksen leikkaaminen keskeytettiin; lapsikorotusta maksetaan edelleen niille, joilla oikeus lapsikorotukseen on syntynyt ennen vuotta 1996. Jos ulkomailla asuvan rintamalisää saaneen leikattu kansaneläke lakkasi, rintamalisän sijasta hänelle aletaan maksaa ns. ulkomaille maksettavaa rintamalisää.
- 1.6.2001 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (12,28 €/kk). Tasokorotus nostaa myös ylimääräistä rintamalisää (enintään 5,55 €/kk).

2002

- 1.1.2002 lapsikorotuksia alettiin myöntää uudelleen (18,08 euron suuruusina/kk). Lapsikorotus voi liittyä kansaneläkkeeseen, täyteen työeläkkeeseen (vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen) tai täyteen työkyvyttömyyden perusteella myönnettyyn SOLITA-eläkkeeseen.

pensionstagare samt fronttillägg förutsätter inte längre folkpension. Indexjusteringarna av vårdbidrag för barn och pensionstagare samt handikappbidrag uteblev.

- 1.2.1997 fortsatte minskningen av beskuren folkpension (basdel).

1998

- 1.1.1998 uteblev indexjusteringarna av vårdbidrag för barn, vårdbidrag för pensionstagare och handikappbidrag. Minskningen av maketillägg fortsatte och minskningen av barntillägg inleddes.
- 1.2.1998 fortsatte minskningen av beskuren folkpension.

1999

- 1.1.1999 fortsatte minskningen av beskuren folkpension, maketillägg och barntillägg.
- Från 1.8.1999 kan personer under 18 år beviljas invaliditetspension först sedan de befunnits sakna förutsättningar för yrkesinriktad rehabilitering. Invaliditetspensionen kan lämnas vilande, specialhandikappbidrag utges under tiden.

2000

- 1.1.2000 fortsatte minskningen av maketillägg och barntillägg. Bestämmelsen om återstående tid som rör arbetslöshetspensioner slopades. Nedre åldersgränsen för individuell förtidspension steg från 58 till 60 år, men för personer födda 1943 eller tidigare kvarstod nedre åldersgränsen 58 år. Förtidsavdraget på nya pensioner minskade från 0,5 % till 0,4 % och uppskovstillägget från 1,0 % till 0,6 %.
- 1.3.2000 fortsatte minskningen av beskuren folkpension. Personer som deltagit i minröjning 1945–1952 fick rätt till fronttillägg (ej extra fronttillägg).
- 1.4.2000 ökade det extra fronttillägget för mottagare av enbart folkpension eller liten arbetspension från 25 % till max 45 % av folkpensionens tidigare tilläggsdelsbelopp.

2001

- 1.1.2001 upphörde de beskurna folkpensionerna och maketilläggen. Minskningen av barntilläggen avbröts; barntillägg betalas alltjämt till dem som fått rätt till tillägget före 1996. Om beskuren folkpension till en utomlands bosatt mottagare av fronttillägg upphörde, började han i stället få ett utlandsfronttillägg.

- 1.6.2001 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (12,28 €/mån.). Denna nivåförhöjning inverkar även på det extra fronttillägget (höjning högst 5,55 €/mån.).

2002

- 1.1.2002 började barntillägg beviljas på nytt (18,08 euro/mån.). Barntillägget kan betalas till den som har folkpension, full arbetspension (ålderdoms-, invaliditets- eller arbetslöshetspension) eller full pension enligt lagstiftningen om militärskade-, trafikskade- eller olycksfallsförsäkring.

- Säännösten euroistetut rahamäärät tulivat voimaan. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo- ja omaisuusrajojen tarkkuustason ja etuusoikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 nuorelle maksettavan kuntoutusrahan maksu-aikaa ja vastaavasti työkyvyttömyyseläkkeen varhaisinta myöntämistä myöhennettiin (nyt 20 v, aiemmin 18 v). Ansiotuloille säädettiin yläraja (588,66 €/kk), jota suuremmilla tuloilla täysi työkyvyttömyyseläke on jätettävä lepäämään. Tuloraja ei ole sidottu indeksiin. Lepäämäänjättämisaika piteni 2 vuodesta 5 vuoteen. Tältä ajalta maksettavan erityisvammaistuen maksuaika säilyi 2 vuotena.
- 1.8.2002 työttömyyseläkkeen työhistoriaedellytystä lievennettiin eräiltä osin.
- 1.10.2002 keliakiaa sairastaville alettiin maksaa vammaistukea tai eläkkeensaajien hoitotukea (21 €/kk) korvauksena gluteenittoman ruokavalion kustannuksista. Tuki ei ole sidottu kansaneläkeindeksiin.

2004

- 1.1.2004 alkaen yksilöllinen varhaiseläke lakkaa vähitellen; 1943 syntyneet nuorin ko. eläkkeeseen oikeutettu ikäluokka.

2005

- 1.1.2005 varhennetun vanhuuseläkkeen ikäraja nousi 60 vuodesta 62 vuoteen; ennen vuotta 1945 syntyneillä säilyi entinen ikäraja. Työttömyyseläke lakkaa vähitellen; ennen vuotta 1950 syntyneillä säilyi oikeus työttömyyseläkkeeseen entisin ehdoin. Kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä eläkettä vähentäväksi tuloksi ei lueta eräitä työeläkkeen karttuvia eikä kertakorotuksia. 63 ikävuoden jälkeen tehdystä työstä karttunut työeläke on kansaneläkettä määritettäessä etuoikeutettua tuloa (eläketapahtuma vanhuuseläkkeessä 1.1.2005 tai sen jälkeen, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeessä 1.1.2006 tai sen jälkeen). Eläkkeensaajien asumistuessa työeläkkeet ja työeläkelakien mukaiset perhe-eläkkeet otetaan tulona kuitenkin huomioon aina maksetun suuruisena. Kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää 63 v täyttäneelle ilman sairauspäivärahan enimmäissuoritusajan täyttymistä samasta ajankohdasta, josta hänelle on myönnetty työeläkelakien mukainen vanhuuseläke. Työeläkejärjestelmän uudistus ja kansaneläkelainsäädännön muutokset eriyttävät työ- ja kansaneläkkeitä toisistaan. Erilaisten eläkeikien ja siirtymävaiheen säännösten seurauksena yleistyvät tilanteet, joissa henkilö saa samanaikaisesti eri lajin eläkettä työ- ja kansaneläkejärjestelmästä.
- 1.3.2005 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (n. 7 €/kk). Korotus nostaa myös ylimääristä rintamalisää (enintään 3,15 €/kk).

- Euron infördes i bestämmelserna. Ändringar i beloppen uppkom dels genom avrundningar, dels för att inkomst- och förmögenhetsgränsernas extra nivå och förmänsrätten skulle bibehållas.
- 1.4.2002 senarelades betalningstiden för rehabiliteringspenning till unga och den lägsta åldersgränsen för invaliditetspension höjdes (nu 20 år, tidigare 18 år). För förvärsinkomsten fastställdes en övre gräns (588,66 €/mån.) – när den överskrider måste full invaliditetspension lämnas vilande. Inkomstgränsen är inte bunden till index. Vilandetiden förlängdes från 2 till 5 år, medan specialhandikappbidrag fortfarande kan betalas i högst 2 år under denna tid.
- 1.8.2002 lindrades de villkor som gäller arbetslivserfarenheten och som beaktas vid beviljande av arbetslöshetspension delvis.
- 1.10.2002 började personer med celiaki få handikappbidrag eller vårdbidrag för pensionstagare (21 €/mån.) i kostnadsersättning för glutenfri diet. Bidraget är inte indexbundet.

2004

- Fr.o.m. 1.1.2004 upphör den individuella förtidspensionen gradvis; de som är födda 1943 är den yngsta åldersklassen som har rätt till pensionen.

2005

- 1.1.2005 steg åldersgränsen för förtida ålderspension från 60 till 62 år; för personer födda före 1945 bibehölls den tidigare åldersgränsen. Arbetslöshetspensionen upphör småningom; för personer födda före 1950 bibehölls rätten till arbetslöshetspension på tidigare villkor. I fråga om folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp räknas inte vissa arbetspensionsgrundande belopp eller engångsförhöjningar som pensionsminskande inkomst. Vid fastställandet av folkpension är den arbetspension som tjänats in på basis av arbete efter 63 års ålder privilegierad inkomst (pensionsfallet för ålderspension 1.1.2005 eller därefter, för invalid- och arbetslöshetspension 1.1.2006 eller därefter). I fråga om bostadsbidrag för pensionstagare beaktas alltid arbetspensionerna och familjepensionerna enligt arbetspensionslagarna som inkomst till sitt faktiska belopp. Personer som fyllt 63 år kan, utan att maximitiden för utbetalningen av sjukdagpenning är uppfylld, beviljas invaliditetspension enligt folkpensionslagen från samma tidpunkt som han beviljats ålderspension enligt arbetspensionslagarna. Reformen av arbetspensionssystemet och ändringarna i folkpensionslagstiftningen skiljer åt arbets- och folkpensionerna. Till följd av de olika pensionsåldrarna och bestämmelserna om övergångsskede kommer situationer där en person samtidigt får pension av olika pensionslag från arbets- och folkpensionssystemet att bli allmänna.
- 1.3.2005 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (ca 7 €/mån.). Nivåförhöjningen inverkar även på det extra fronttillägget (höjning högst 3,15 €/mån.).

- 1.5.2005 alkaen henkilölle, jolla on oikeus 1.5.2005 alkaen maksettavaan pitkäaikaistyöttömien eläketukeen, myönnetään vanhuuseläke ilman varhennusvahennystä hänen täyttäessään 62 v. Jos henkilö oli täyttänyt 62 v eläketukea koskevan lain tullessa voimaan, eläke myönnettiin suoraan vanhuuseläkkeenä.

2006

- 1.9.2006 kansaneläkkeeseen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään tehtiin tasokorotus (5 €/kk). Korotus nostaa myös ylimääraistä rintamalisää (enintään 2,27 €/kk).

2007

- 1.1.2007 lapsen erityishoitotukeen, erityisvammaistukeen ja eläkkeensaajien erityishoitotukeen tehtiin tasokorotus (15 €/kk).

2008

- 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuuslain säädäntö, jonka tavoitteena oli selkeyttää lainsäädännön rakennetta ja käytettyjä käsitteitä. Voimaan tuli 4 uutta lakia: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaannpanosta, laki vammaisetuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta. Lisäksi uudistuspakettiin sisältyi 16 muun lain muutoksia. Samalla kumottiin aiempi kansaneläkelaki, perhe-eläkelaki, eläkkeensaajien asumistukilaki, laki lapsen hoitotuesta ja vammaistukilaki. Lakiuudistus vaikuttaa kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin, vammaisetuksiin, eläkkeensaajien asumistukeen sekä mm. sotilasavustukseen, maahanmuuttajan erityistukeen ja pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.
- Lakiuudistuksen vuoksi eläke-etuuksien, vammais-etuuksien ja eläkkeensaajan asumistuen muutokset selostetaan vuoden 2008 alusta alkaen erikseen, eläke- ja vammaisetuudet tässä liitteessä sekä eläkkeensaajan asumistuen muutokset liitteessä 6.

Eläke-etuudet

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelaki, johon on yhdistetty myös säädökset perhe-eläkkeestä. Lain mukaisia Kelan eläke-etuuksia ovat kansaneläke (entinen työeläkevähenteinen kansaneläke), perhe-eläke ja lapsikorotus. Lisäksi säädettiin laki kansaneläkelain voimaannpanosta, joka sisältää voimaantulosäännösten lisäksi työttömyyseläkettä koskevat säännökset ja eri lakien voimaannpanoon liittyvät suojasäännökset.
- Lakiuudistuksessa useiden etuuksien määrään sidoksissa ollut kuntakalleusluokitus poistettiin. Henkilön asuinkunta ei enää vaikuta mm. kansan-, leskeneläkkeen eikä ylimääräisen rintamalisän määrään, vaan ne maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Kansaneläkkeen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin.

- Från 1.5.2005 beviljas personer som från 1.5.2005 har rätt till pensionsstöd för långtidsarbetslösa ålderspension utan förtidsavdrag då de fyller 62 år. Om de hade fyllt 62 år då lagen om pensionsstöd trädde i kraft beviljades pensionen direkt som ålderspension.

2006

- 1.9.2006 höjdes folkpensionerna och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp (5 €/mån.). Nivåförhöjningen inverkar även på det extra fronttillägget (höjning högst 2,27 €/mån.).

2007

- 1.1.2007 höjdes specialvårdbidraget för barn, specialhandikappbidraget och specialvårdbidraget för pensionstagare (15 €/mån.).

2008

- 1.1.2008 trädde en ny pensions- och handikappförmånslagstiftning i kraft med syftet att förtydliga lagstiftningens struktur och begreppen. Fyra nya lagar trädde i kraft: en folkpensionslag, en lag om införande av folkpensionslagen, en lag om handikappförmåner och en lag om bostadsbidrag för pensionstagare. Dessutom ledde revideringen av lagstiftningen till ändringar i 16 andra lagar. Samtidigt upphävdes den gamla folkpensionslagen samt lagarna om familjepension, bostadsbidrag för pensionstagare, vårdbidrag för barn och handikappbidrag. Revideringen inverkar på folkpensionerna, familjepensionerna, handikappförmånerna, bostadsbidraget för pensionstagare och därtill bl.a. på militärunderstödet, det särskilda stödet till invandrare och pensionsstödet till långtidsarbetslösa.
- På grund av revideringen redogörs för ändringar i pensionsförmånerna, handikappförmånerna och bostadsbidraget för pensionstagare i egna avsnitt från 2008: för pensions- och handikappförmånerna redogörs i denna bilaga och för bostadsbidraget för pensionstagare i bilaga 6.

Pensionsförmåner

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. I den ingår även bestämmelserna om familjepension. Pensionsförmåner från FPA är enligt folkpensionslagen folkpension (tidigare arbetspensionsavhängig folkpension), familjepension och barnförhöjning. Dessutom stiftades en lag om införande av folkpensionslagen som förutom ikraftträdelsestadganden även innehåller bestämmelser om arbetslöshetspension samt skyddsbestämmelser i anslutning till olika lagars ikraftträdande.
- I samband med lagreformen slopades den dyrortsklassificering av kommunerna som inverkade på beloppen för flertalet förmåner. Varken folkpensionen, efterlevandepensionen eller det extra fronttillägget påverkas längre av boendekommunen utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Folkpensionen minskar inte längre i samband med institutionsvård.

a. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät 1990–2007 Pensionsförmånsbelopp och -grunder 1990–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Eräiden eläkkeiden/eläkkeenosien/-lisien suuruus, €/kk Storleken av vissa pensioner/pensionsdelar/pensionstillägg, €/mån.							Tulo (€/vuosi) ¹⁾ , jolla saa Inkomst (€/år) ¹⁾ , som ger		
	Pohjaosa Basdel	Täysi lisäosa ¹⁾ Full tilläggsdel ¹⁾	Täysi kansan- eläke ¹⁾ Full folk- pension ¹⁾	Leikattu kansan- eläke ²⁾ Beskuren folk- pension ²⁾	Eläkkeensaajien hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare			Rintama- lisä Front- tillägg	Täyden kansan- eläkkeen Full folk- pension	Pienimmän kansan- eläkkeen ¹⁾ Minimi- folkpension ¹⁾
					Hoitotuki Vård- bidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vård- bidrag	Erytys- hoitotuki Special- vård- bidrag			
1.1.1990	65,59	306,77	.	.	30,61	81,57	122,10	31,79	428,9 ⁴⁾	7 788,8 ⁴⁾
1.1.1991	69,29	324,10	.	.	43,22	96,71	172,22	33,47	454,1 ⁴⁾	8 229,4 ⁴⁾
1.1.1992	71,48	334,36	.	.	44,57	111,00	222,01	34,65	467,6 ⁴⁾	8 490,1 ⁴⁾
1.1.1993	73,50	343,44	.	.	45,75	114,03	228,06	35,49	481,0 ⁴⁾	8 720,5 ⁴⁾
1.1.1995	74,84	350,00	.	.	46,76	116,22	232,44	36,16	489,4 ⁴⁾	8 885,4 ⁴⁾
1.1.1996	75,01 ²⁾	350,84	425,85	64,92	46,76	116,22	232,44	36,33	491,1 ⁴⁾	8 907,2 ⁴⁾
1.1.1997	.	.	428,37	65,43	46,76	116,22	232,44	36,50	494,5	10 533,6
1.2.1997	.	.	428,37	52,31	46,76	116,22	232,44	36,50	494,5	10 533,6
1.1.1998	.	.	435,77	53,15	46,76	116,22	232,44	37,17	502,9	10 718,6
1.2.1998	.	.	435,77	39,86	46,76	116,22	232,44	37,17	502,9	10 718,6
1.1.1999	.	.	441,49	28,76	47,26	117,73	235,46	37,67	509,6	10 858,2
1.1.2000	.	.	446,54	29,10	47,77	119,08	237,99	38,01	514,7	10 979,3
1.3.2000	.	.	446,54	15,47	47,77	119,08	237,99	38,01	514,7	10 979,3
1.1.2001	.	.	464,03	.	49,62	123,62	247,40	39,52	534,8	11 409,9
1.6.2001	.	.	476,31	.	49,62	123,62	247,40	39,52	534,8	11 704,2
1.1.2002	.	.	487,60	.	50,87	126,65	253,28	40,50	549	11 987
1.1.2003	.	.	493,45	.	51,48	128,17	256,32	40,99	555	12 130
1.1.2004	.	.	496,38	.	51,79	128,93	257,84	41,23	559	12 203
1.1.2005	.	.	498,21	.	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 247
1.3.2005	.	.	505,24	.	51,98	129,40	258,79	41,38	561	12 416
1.1.2006	.	.	510,80	.	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 553
1.9.2006	.	.	515,86	.	52,55	130,83	261,64	41,84	567	12 674
1.1.2007	.	.	524,85	.	53,47	133,11	281,46	42,57	577	12 895

¹⁾ Ennen 1.9.1991: Kalliimassa (I) kuntaryhmässä asuva yksinäinen tai naimisissa oleva eläkkeensaaja, jonka puoliso ei saa kansan- eikä rintamasa-tilaseläkettä.

1.9.1991 jälkeen: Kalliimassa (I) kuntaryhmässä asuva yksinäinen henkilö tai naimisissa oleva, jonka lisäosa on alkanut ennen 1.9.1991 ja jonka puoliso ei saanut eläkettä ennen 1.9.1991.

Före 1.9.1991: Ensamstående person eller person vars make ej har folk- eller frontmannapension, i den dyraste kommungruppen (I).

Efter 1.9.1991: Ensamstående person eller gift person som börjat uppbära tilläggsdel före 1.9.1991 och vars make inte haft pension före 1.9.1991, i den dyraste kommungruppen (I).

²⁾ Täysi pohjaosa. – Full basdel.

³⁾ Leikattu pohjaosa. – Beskuren basdel.

⁴⁾ Vuositulo, jolla sai täyden/pienimmän lisäosan. – Årsinkomst som gav full tilläggsdel/minimitilläggsdel.

b. Eläke-etuuksien ja niiden perusteiden euromäärät vuodesta 2008 Pensionsförmånsbelopp och -grunder fr.o.m. 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kansaneläke Folkpension				Leskeneläke Efterlevandepension			Lapseneläke Barnpension		Ylimäär. rintamalisä, täysi määrä €/kk ¹⁾ Extra fronttillägg, fullt belopp €/mån. ¹⁾		
	Täysi määrä, €/kk Fullt belopp, €/mån.		Tulo (€/v), jolla saa Inkomst (€/år), som ger		Alkueläke €/kk Begynnelse- pension €/mån.	Jatkoeläke Fortsättningspension		Perus- määrä €/kk Grund- belopp €/mån.	Täysi täydennys- määrä €/kk Fullt komplette- ringsbelopp €/mån.			
	Yksinäinen Ensamstående	Naimisissa Gift	Täyden kansan- eläkkeen Full folk- pension	Pienimmän kansan- eläkkeen ¹⁾ Minimifolk- pension ¹⁾		Perus- määrä €/kk Grund- belopp €/mån.	Täysi täydennys- määrä €/kk ¹⁾ Fullt komplette- ringsbelopp €/mån. ¹⁾					
1.1.2008	558,46	495,35	591	13 851	288,03	90,22	468,24	53	80,16	19,48	43,63	210,71
1.1.2009	584,13	518,12	618	14 488	301,27	94,37	489,77	55,43	83,84	20,37	45,64	220,39

¹⁾ Yksinäinen eläkkeensaaja.
Ensamstående pensionstagare.

- Tulo- ja omaisuuskesitteisiin tuli muutoksia: Kansaneläkkeen määrää ei enää pienennä sotilasvammalain mukaisen elinkoron ikä- ja omaiskorotus. Lesken jatkoeläkkeen määrään ei enää vaikuta omaisuus, kuolinpesän tuotto, metsätulo tai pienet korko- ja osinkotulot. Leskeneläkkeen alkueläke maksetaan kaikille vakiomääräisenä. Leskeneläke ei enää palaudu lesken solmiman uuden avioliiton päätyttyä. Tulona huomiointoon otettavien eläkkeiden ja korvausten ns. jäätyminen poistetaan kansaneläkkeestä ja leskeneläkkeen täydennysmäärästä, jolloin eläketulo otetaan huomioon aina todellisen määräisenä eläkettä tarkistettaessa. Jäätyminen säilytetään kuitenkin ennen 1.1.2008 alkaneissa eläkkeissä siihen asti, kun niissä tapahtuu perustemuutos.
- Ulkomaalaisilta edellytetty asumisaika Suomessa Kelan eläke-etuuksien saamiseksi yhtenäistettiin 3 vuoteen (aiemmin ollut 3 tai 5 v). Eläkkeiden suhteuttaminen Suomessa asuttuun aikaan yhdenmukaistettiin eri eläkelajeissa: täyden eläkkeen voi saada asuttuaan Suomessa 80 % 16 v iän ja eläkkeen alkamisen tai 65 v iän välisestä ajasta. Kuitenkin jos alle 19-vuotiaalla henkilön työkyvyttömyys alkaa hänen asuessaan Suomessa, kansaneläkettä ei suhteuteta hänen Suomessa asumaansa aikaan.
- Henkilö, jolle on myönnetty työeläkelain mukainen vanhuuseläke 63-vuotiaalle tai työkyvyttömyyseläke, voi samasta ajankohdasta alkaen saada myös kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen, vaikka hän ei olisi ollutkaan laissa edellytettyä 300 päivää sairauspäivärahalla.
- Oikeus lapsikorotukseen laajeni koskemaan myös henkilöitä, jotka saavat työeläkettä osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai saavat tapaturman ja liikennevahingon perusteella muuta kuin täyttä työkyvyttömyyseläkettä.
- Kansaneläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin ja ylimääräiseen rintamalisään tehtiin tasokorotus.

Vammaisetuudet

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi laki vammaisetuuksista, joka kokosi säännökset Kelan maksamista vammaisetuuksista yhteen erilliseen lakiin. Uudessa laissa etuuksien nimet muuttuivat. Lapsen hoitotuesta tuli alle 16-vuotiaan vammaistuki (tilastoissa käytetään termiä lapsen vammaistuki). Vammaistuki muutui nimeltään 16 vuotta täyttäneen vammaistueksi (tilastoissa aikuisen vammaistuki). Eläkkeensaajien hoitotuki vaihtui eläkettä saavan hoitotueksi (tilastoissa eläkkeensaajan hoitotuki). Keliakiaa sairastavan ruokavaliokorvauksesta tuli oma erillinen vammaisetuutensa.
- Muita muutoksia 1.1.2008 alkaen: Vammaisetuksien saamista ei enää estä saman sairauden tai vam-

- Inkost- och förmögenhetsbegreppen ändrades: Ålders- och anhörigförhöjning av livräntan enligt militärskadelagen påverkar inte längre folkpensionsbeloppet. Förmögenhet, dödsboavkastning, skogsinkomst och mindre ränte- och dividendinkomster inverkar inte längre på fortsättningspensionen för efterlevande. Efterlevandepensionens begynnelsepension betalas till alla med ett fast belopp. Efterlevandepension börjar inte längre betalas på nytt i fall där den efterlevande ingått nytt äktenskap som upplöses. I samband med folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp slopas den s.k. nedfrysningen av pensioner och ersättningar som ska beaktas som inkomst så att pensionsinkomsten vid pensionsjustering alltid beaktas till sitt faktiska belopp. Nedfrysningen kvarstår dock vid pensioner som börjat före 1.1.2008 tills det i pensionen sker en grundändring.
- Kravet på hur länge en utlänning ska ha varit bosatt i Finland för att få pension från FPA förenhetligades till tre år (tidigare 3 eller 5 år). Avvägningen av pensioner enligt bosättningsstiden i Finland samordnades i de olika pensionslagen: full pension betalas om man bott i Finland 80 % av tiden mellan 16 års ålder och pensioneringen eller 65 års ålder. Om en person under 19 år blir arbetsoförmögen medan han bor i Finland avvägs folkpensionen emellertid inte enligt bosättningsstiden i Finland.
- En person som beviljats ålderspension för personer som fyllt 63 eller invalidpension enligt arbetspensionslagen kan från samma tidpunkt även beviljas sjukpension (tidigare: invaliditetspension) enligt folkpensionslagen, även om han inte skulle ha fått sjukdagpenning i 300 dagar.
- Rätten till barnförhöjning utvidgades till att gälla även personer som har arbetspension i form av delinvalidpension eller annat än full invalidpension på basis av olycksfall eller trafikskada.
- Folkpensionerna, familjepensionerna och det extra fronttillägget justerades med en nivåförhöjning.

Handikappförmåner

2008

- 1.1.2008 infördes en ny lag om handikappförmåner med samtliga bestämmelser om handikappförmåner från FPA på ett och samma ställe. I den nya lagen ändrades namnen på förmånerna: vårdbidrag för barn blev handikappbidrag för personer under 16 år (i statistiken används termen handikappbidrag för barn) och handikappbidrag blev handikappbidrag för personer över 16 år (i statistiken handikappbidrag för vuxna). På finska ändrades namnet på vårdbidraget för pensions-tagare, men ändringen verkade inte på den svenska benämningen. Kstersättningen för personer med celiaki (tidigare: ersättning för specialdiet) blev en särskild handikappförmån.
- Övriga ändringar från 1.1.2008: Mentillägg eller hjälplöshetstillägg som betalas för samma sjukdom eller

man perusteella maksettu haitta- tai avuttomuuslisä, liikennevakuutuksen hoitotuki tai ulkomailta maksettava vastaava korvaus, vaan nämä lisät vähennetään Kelan maksamista vammaisetuuksista. Lapsen vammaistukea ei enää myönnetä yksinomaan taloudellisen rasituksen perusteella. Aikuisen vammaistukea voidaan maksaa myös 65 v täyttäneelle, joka jatkaa työssäkäyntiä eikä hae vanhuuseläkettä. Ulkomailta muuttaneelle aikuisen vammaistuki tai eläkkeensaajan hoitotuki voidaan pääsääntöisesti myöntää vasta sen jälkeen, kun henkilö on asunut Suomessa 3 v. Lapsen vammaistuessa vastaavaa karenssiaikaa ei ole. Eläkkeensaajan hoitotukea ei enää suhteuteta Suomessa asuttuun aikaan. 16 vuotta täyttäneen vammaistukeen ja eläkkeensaajan hoitotukeen pätevät EU:n sosiaaliturva-asetuksen (1408/71) säännökset, jolloin niitä voidaan tietyin edellytyksin maksaa myös ulkomaille.

skada, vårdbidrag från trafikförsäkringen eller motsvarande utländsk ersättning hindrar inte längre utbetalning av handikappförmån utan dras av från den handikappförmån som FPA betalar. Handikappbidrag för barn beviljas inte längre enbart på basis av ekonomisk belastning. Handikappbidrag för vuxna kan även betalas till personer som fyllt 65 år som fortsätter att arbeta och inte söker ålderspension. Personer som flyttat till Finland från utlandet kan beviljas handikappbidrag för vuxna eller vårdbidrag för pensionstagare i regel först sedan de bott tre år i Finland. I fråga om handikappbidrag för barn saknas motsvarande karens-tid. Vårdbidraget för pensionstagare avvägs inte längre mot bosättningsstiden i Finland. För handikappbidraget för personer över 16 år och vårdbidraget för pensionstagare gäller bestämmelserna i EG-förordning 1408/71 om social trygghet, varvid bidragen även kan betalas till utlandet på vissa villkor.

c. Vammaisetuksien euromäärät 1990–2007 Handikappförmånsbelopp 1990–2007

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.						
	Lapsen hoitotuki – Vårdbidrag för barn			Vammaistuki – Handikappbidrag			Ruokavalio- korvaus ¹⁾ Ersättning för specialdiet ¹⁾
	Hoitotuki Vårdbidrag	Korotettu hoitotuki Förhöjt vård- bidrag	Erytishoitotuki Specialvård- bidrag	Vammaistuki Handikapp- bidrag	Korotettu vammaistuki Förhöjt handikappbidrag	Erytisyis vammaistuki Special- handikappbidrag	
1.1.1990	61,05	142,62	264,73	61,05	142,62	264,73	.
1.1.1991	64,58	150,53	279,70	64,58	150,53	279,70	.
1.1.1992	66,60	155,41	288,61	66,60	155,41	288,61	.
1.1.1993	68,45	159,61	296,35	68,45	159,61	296,35	.
1.1.1995	69,63	162,64	302,07	69,63	162,64	302,07	.
1.1.1999	70,64	164,82	305,93	70,64	164,82	305,93	.
1.1.2000	71,31	166,51	309,30	71,31	166,51	309,30	.
1.1.2001	74,17	173,07	321,58	74,17	173,07	321,58	.
1.1.2002	75,96	177,24	329,17	75,96	177,24	329,17	21,00
1.1.2003	76,87	179,37	333,12	76,87	179,37	333,12	21,00
1.1.2004	77,32	180,43	335,09	77,32	180,43	335,09	21,00
1.1.2005	77,61	181,10	336,33	77,61	181,10	336,33	21,00
1.1.2006	78,46	183,09	340,03	78,46	183,09	340,03	21,00
1.1.2007	79,83	186,28	361,21	79,83	186,28	361,21	21,00

¹⁾ Ruokavaliokorvausta alettiin maksaa 1.10.2002.
Ersättning för specialdiet började betalas 1.10.2002.

d. Vammaisetuksien euromäärät vuodesta 2008 Handikappförmånernas belopp fr.o.m. 2008

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Etuuksien suuruus, €/kk – Förmånsbelopp, €/mån.					
	Lapsen/aikuisen vammaistuki Handikappbidrag för barn/vuxna			Eläkkeensaajan hoitotuki Vårdbidrag för pensionstagare		
	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag	Perustuki Grundbidrag	Korotettu tuki Förhöjt bidrag	Ylin tuki Högsta bidrag
1.1.2008	81,83	190,94	370,24	54,80	136,43	288,49
1.1.2009	85,59	199,71	387,26	57,32	142,70	301,75

Liite 2. Kelan sairausvakuutusetuksien kehitys

Bilaga 2. Utvecklingen av FPA:s sjukförsäkringsförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.4.1964 Sairausvakuutuslain voimaantulo: maksut
- 1.9.1964 1. toteutusvaihe (päivä- ja äitiysrahat, lääkkeet, tutkimus ja hoito, matkat)
- 1.1.1967 2. toteutusvaihe (lääkäripalkkiot)
- 1.1.1982 Päivä- ja äitiysrahajärjestelmä uusittiin
- 1.1.1986 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.4.1994 ja uusittiin uudelleen
- 1.1.1996 Sairauspäivärahajärjestelmän perusteet muutettiin
- 1.1.2006 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin
- 1.1.2006 Sairausvakuutuksen rahoitus uusittiin

2. Sairausvakuutusetuksien muutokset

Päivärahat

Päivärahoihin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1990

- 1.7.1990 alkaen työttömän sairauspäiväraha on vähintään 86 % työttömyyspäivärahasta.
- 1.10.1990 lapsen sairaanhoito- ja kuntoutusavustus lakisääteistettiin osaksi sairausvakuutuslakia ja nimettiin erityishoitorahaksi.

1991

- 1.1.1991 vanhempainpäivärahakausi piteni 263:sta 275 arkipäivään. Oikeus päivärahaan voi alkaa 30–50 arkipäivää ennen synnytystä. Isät saivat oikeuden "omaan" isyysrahaan 6 arkipäivältä (ei lyhennä vanhempainpäivärahakautta). Ottovanhempien oikeuksia parannettiin.
- 1.7.1991 alettiin maksaa erityisäitiysrahaa riskialttiissa työssä työskenteleville raskaana oleville naisille.
- 1.10.1991 alkaen vanhempainpäiväraha on vähintään lasten kotihoidon tuen perusosan suuruinen, jos henkilö siirtyy lasten kotihoidon tuelta äitiysrahakaudelle.

1992

- 1.1.1992 päivärahaperusteita muutettiin siten, että aiemmat eri tuloportaiden korvausprosentit (80, 50 ja 30 %) alennettiin 75, 45 ja 25 prosenttiin.

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.4.1964 Sjukförsäkringslagen trädde i kraft: premier och avgifter
- 1.9.1964 1:a verkställighetsskedet (dag- och moderskapspenningar, läkemedel, undersökning och behandling, resor)
- 1.1.1967 2:a verkställighetsskedet (läkararvoden)
- 1.1.1982 Dag- och moderskapspenningssystemet reviderades
- 1.1.1986 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.4.1994 och på nytt
- 1.1.1996 Sjukdagpenningvillkoren ändrades
- 1.1.2006 Systemet för läkemedelsersättningar reviderades
- 1.1.2006 Finansieringen av sjukförsäkringen reviderades

2. Ändringar i sjukförsäkringsförmånerna

Dagpenningar

Dagpenningarna har ändrats enligt följande fr.o.m. 1990 (tidigare ändringar, se årsbok 2000 eller äldre årgångar):

1990

- 1.7.1990 steg sjukdagpenningen för arbetslösa till minst 86 % av arbetslöshetsdagpenningen.
- 1.10.1990 införlivades understödet för vård och rehabilitering av barn med sjukförsäkringslagen under benämningen specialvårdspenning.

1991

- 1.1.1991 förlängdes föräldradagpenningstiden från 263 till 275 vardagar. Rätten till dagpenning kan börja 30–50 vardagar före nedkomsten. Fäderna fick rätt till en "egen" faderskapspenning för 6 vardagar som inte förkortar föräldradagpenningstiden. Adoptivföräldrars rättigheter förbättrades.
- 1.7.1991 infördes en särskild moderskapspenning för gravida kvinnor i riskfyllt arbete.
- 1.10.1991 blev föräldradagpenningen minst lika stor som grunddelen till hemvårdsstöd för barn för den som från hemvårdsstödet övergick till moderskapspenning.

1992

- 1.1.1992 ändrades dagpenninggrunderna så att ersättningsprocenterna för olika inkomstklasser (80, 50 och 30 %) sänktes till 75, 45 och 25.

- 1.9.1992 päivärahaperusteita muutettiin säätämällä eri tuloportaiden korvausprosentteiksi 70, 40 ja 25.

1993

- 1.1.1993 päivärahaperusteita muutettiin siten, että sen tuloportaan korvausprosentti, josta korvaus oli aiemmin ollut 70 %, alennettiin 66:een.
- 1.1.1993 sairauspäivärahan omavastuu piteni 7 arkipäivästä 9:ään.
- 1.1.1993 vanhempainpäivärahakausi lyheni 275:stä 263:een. Lapsen syntymän yhteydessä pidetty isyysloima ei enää lyhennä vanhempainpäivärahakautta.

1994

- 1.1.1994 lapsikorotusten maksaminen lakkasi.
- 1.1.1994 alkaen vanhempainpäiväraha on vähintään lasten kotihoidon tuen perusosan suuruisen (ei kuitenkaan äidin vanhempainraha työssäoloajalta eikä asevelvollisen isyysraha).
- 1.1.1994 pieniä päivärahoja (alle 16,68 €/pv) korotettiin 2,8 %:lla yleisen indeksitarkistuksen jäädyttämisen vastineeksi.
- 1.4.1994 alkavasta lomanmääräytymisvuodesta alkaen työnantajalle aletaan korvata vanhempainpäivärahaajalta maksamia vuosilomapalkan kustannuksia.
- 1.10.1994 alettiin maksaa elimen tai kudoksen luovuttajalle sairauspäivärahaa.

1995

- 1.1.1995 pienten päivärahojen (vuositulot alle 6 042,99 €) korottamista 2,8 %:lla jatkettiin.
- 1.1.1995 alkaen vanhempainpäivärahan vähimmäistaso ei määräydy enää lasten kotihoidon tuen perusosan mukaan, vaan rahamäärä mainitaan laissa (tarkistetaan TEL-indeksillä).
- 1.7.1995 alkaen äidin äitiysraha työssäoloajalta (tähän asti vain vanhempainraha) on vähimmäispäivärahan suuruisen.

1996

- 1.1.1996 päivärahaperusteet uusittiin (taulukko b). Sairauspäivärahan vähimmäismäärä poistui, vanhempainpäivärahan vähimmäistasoksi 10,09 €/pv (vastaa lasten kotihoidon tuen perusosaa). Palkansaajien työtulosta (muistakin kuin SVA 10 §:n mukaisista) alettiin vähentää yleistä ansiotasoa alentavien työntekijäin työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen osuus (4,5 % v. 1996).
- 1.1.1996 alkaen sairauspäivärahaa ei makseta lainkaan, jos työtulot ovat säädettyä tuloarajaa (840,94 €/v 1996) pienemmät. Tulottomille ja vähävaraisille sairauspäiväraha voidaan maksaa tarveharkintaisena, jos sairauden aiheuttama työkyvyttömyys kestää pitkään (yhtäjaksoisesti yli 60 kalenteripäivää).
- 1.1.1996 alkaen erityishoitoraha on samansuuruisen kuin saajan sairauspäiväraha, kuitenkin vähintään 10,09 €/pv. (Alunperin vähimmäismäärään liittynyt 9 arkipäivän omavastuu aika poistettiin 1.6.1996 taannehtivasti vuoden alusta.)
- 1.1.1996 alkaen opiskelijan sairauspäiväraha on 86 % normaalista opintorahasta tai aikuisopintora-

- 1.9.1992 ändrades dagpenninggrunderna så att ersättningsprocenterna blev 70, 40 och 25.

1993

- 1.1.1993 ändrades dagpenninggrunderna så att den tidigare 70-procentiga ersättningen sänktes till 66 procent.
- 1.1.1993 förlängdes sjukdagpenningkarensen från 7 vardagar till 9.
- 1.1.1993 förkortades föräldradagpenningtiden från 275 till 263 dagar. Faderskapsledighet vid barnets födelse avdras inte längre på föräldradagpenningtiden.

1994

- 1.1.1994 upphörde utbetalningen av barnförhöjning.
- 1.1.1994 steg föräldradagpenningen till minst grunddelen av hemvårdsstödet för barn (dock ej föräldrapenning för mödrar i förvärvsarbete eller faderskapspenning för värnpliktiga).
- 1.1.1994 höjdes små dagpenningbelopp (under 16,68 €/dag) med 2,8 % för att kompensera den uteblivna allmänna indexjusteringen.
- Fr.o.m. det semesterkvalifikationsår som inleds 1.4.1994 ersätts arbetsgivaren för semesterlönkostnader för föräldradagpenningtiden.
- 1.10.1994 började sjukdagpenning utges till donatorer av organ och vävnader.

1995

- 1.1.1995 höjdes små dagpenningbelopp (årsinkomsten under 6 042,99 €) liksom tidigare med 2,8 %.
- Fr.o.m. 1.1.1995 bestäms den minsta föräldradagpenningen inte längre enligt hemvårdsstödet grunddel, utan beloppet nämns i lagen (justeras med APL-index).
- Fr.o.m. 1.7.1995 är moderskapspenningen för mödrar i förvärvsarbete lika stor som minimidagpenningen (hittills bara föräldrapenningen).

1996

- 1.1.1996 förnyades dagpenningvillkoren (tabell b). Sjukdagpenningens minimibelopp slopades och föräldradagpenningens miniminivå blev 10,09 €/dag (mot-svarar grunddelen av hemvårdsstöd för barn). På lönta-gares arbetsinkomst (även annan än i 10 § SFF avsedd) infördes ett avdrag (4,5 % 1996) p.g.a. arbetstagarnas pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremier som verkar minskande på den allmänna inkomstnivån.
- Fr.o.m. 1.1.1996 betalas ingen sjukdagpenning om arbetsinkomsten underskrider en viss gräns (840,94 €/år 1996). Personer utan inkomster eller låginkomsttagare kan få behovsprövad sjukdagpenning vid arbets-oförmåga p.g.a. långvarig sjukdom (över 60 kalender-dagar i en följd).
- 1.1.1996 ändrades bestämmelserna så att special-vårdspenningen blev lika stor som sjukdagpenningen, dock minst 10,09 €/dag. (Den självrisktid om 9 vardagar som ursprungligen gällde för minimidagpenningen avlägsnades 1.6.1996 med verkan från 1.1.1996.)
- 1.1.1996 blev sjukdagpenningen för studerande 86 % av den studiepenning eller vuxenstudiepenning som

a. Päivärahaperusteiden euromäärät 1990–1995 Dagpenningbelopp och -grunder 1990–1995

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Sairauspäivärahan vähimmäismäärä, €/pv Minimisjukdagpenning, €/dag	Vanhempainpäivärahan vähimmäismäärä, €/pv Föräldradagpenning, minimibelopp, €/dag	Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år			Lapsikorotus lasta kohti (enint. kahdesta), €/pv Barntillägg per barn (max två), €/dag
			a	b	c	
1.1.1990	9,33	9,33	5 600,66	18 569,63	29 712,08	1,27
1.1.1991	10,05	10,05	6 029,54	19 999,23	31 997,75	1,36
1.1.1992	10,60	10,60	6 357,50	19 154,92	31 923,75	1,44
1.9.1992	10,60	10,60	6 357,50	19 154,92	31 923,75	1,44
1.1.1993	10,63	10,63	6 379,37	19 222,20	32 036,44	1,45
1.1.1994	10,92	13,17	6 379,37	19 222,20	32 036,44	.
1.1.1995	11,08	13,35	6 470,19	19 496,34	32 492,23	.

1990–1991

- a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla päiväraha on vähimmäismäärä + 30 % työtulon 300. osasta ja josta alkaen tuloajaan b saakka 80 % työtulon 300. osasta.
- b = työtulo, jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa 50 %:lla ylitteen 300. osasta tuloajaan c saakka.
- c = työtulo, jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa 30 %:lla ylitteen 300. osasta.

1992–1993

- a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla päiväraha on vähimmäismäärä + 30 % työtulon 300. osasta ja jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa säädetyllä prosenttimäärällä ylitteen 300. osasta tuloajaan b saakka. **Prosenttimäärä** oli 31.8.1992 saakka 75, 31.12.1992 saakka 70 ja 1.1.1993 alkaen 66.
- b = työtulo, jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa säädetyllä määrällä ylitteen 300. osasta tuloajaan c saakka. **Prosenttimäärä** oli 31.8.1992 saakka 45 ja 1.9.1992 alkaen 40.
- c = työtulo, jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylitteen 300. osasta.

1994–1995

- a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla päiväraha on 10,63 € + 30 % työtulon 300. osasta (**1994**) 10,78 € + 30 % työtulon 300. osasta (**1995**) ja jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa 66 %:lla ylitteen 300. osasta tuloajaan b saakka. (Vuositulojen ollessa alle 6 042,99 € päiväraha korotetaan 2,8 %:lla).
- b = työtulo, jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa 40 %:lla ylitteen 300. osasta tuloajaan c saakka.
- c = työtulo, jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylitteen 300. osasta.

hasta, jota hän sai päivärahan alkamista edeltäneen kuukauden aikana. Opintorahaa ei makseta samanaikaisesti sairauspäivärahan kanssa. Kuntoutujaan sairaus- ja vanhempainpäiväraha on vähintään kuntoutusrahan suuruinen (ilman mahdollisia kuntoutusrahan korotuksia), jos henkilö oli edeltäneen 6 kk:n aikana saanut kuntoutusrahaa. Työttömän sairauspäiväraha on 86 % työttömyysturvaetuudesta, jota hän sai työkyvyttömyyden alkamista edeltäneen kuukauden aikana. (Aiemmin vaadittiin työttömyysturvaetuuden saamista työkyvyttömyyden alkaessa.) Asevelvolliselle ei enää makseta sairauspäivärahaa.

1997

- 1.1.1997 alkaen vanhempainrahaan oikeuttavan ottolapsen ikäraja on 7 vuotta (ennen 6 vuotta). Ottovanhempien vanhempainrahakausi pitenee 100:sta 180 arkipäivään. Ottoisä sai oikeuden 6 arkipäivän isyyssrahaan.
- 1.1.1997 alkaen vanhempainrahakausi pitenee 60 arkipäivällä lasta kohti (toisesta lapsesta alkaen) niillä vanhemmillä, joille syntyy yhtä useampia lapsia kerralla. Uudistus koskee myös ottovanhempia.

1990–1991

- a = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenningen utgör minimibeloppet + 30 % av 1/300 av arbetsinkomsten och över vilken den ända till arbetsinkomstgräns b utgör 80 % av 1/300 av arbetsinkomsten.
- b = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns c stiger med 50 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.
- c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 30 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

1992–1993

- a = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenningen utgör minimibeloppet + 30 % av 1/300 av arbetsinkomsten och över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns b stiger med lagstadgad procent av 1/300 av det överskjutande beloppet. **Procentsatsen** var 75 t.o.m. 31.8.1992, 70 t.o.m. 31.12.1992 och 66 fr.o.m. 1.1.1993.
- b = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med lagstadgad procent av 1/300 av det överskjutande beloppet ända till inkomstgräns c. **Procentsatsen** var 45 t.o.m. 31.8.1992 och 40 fr.o.m. 1.9.1992.
- c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

1994–1995

- a = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenningen utgör 10,63 € + 30 % av arbetsinkomsten (**1994**) 10,78 € + 30 % av arbetsinkomsten (**1995**) och över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns b stiger med 66 % av 1/300 av det överskjutande beloppet. (Dagpenningbeloppet höjs med 2,8 % vid en årsinkomst under 6 042,99 €).
- b = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen ända till inkomstgräns c stiger med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.
- c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

betalats närmast föregående månad. Studiepenning och sjukdagpenning utges inte samtidigt. Sjukdagpenningen och föräldradagpenningen till rehabiliteringsklienter är minst lika stor som rehabiliteringspenningen (eventuella tillägg till rehabiliteringspenningen undantagna), om mottagaren haft rehabiliteringspenning under de närmast föregående 6 månaderna. Sjukdagpenningen till arbetslösa utgör 86 % av den arbetslöshetsförmån som utbetalades under månaden före arbetslöshetsförmågan. (Tidigare krävdes det att den arbetslöse vid arbetslöshetsförmågan början hade en arbetslöshetsförmån.) Värnpliktiga får inte längre sjukdagpenning.

1997

- 1.1.1997 blev åldersgränsen för adoptivbarn som ger rätt till föräldrapenning 7 år (tidigare 6 år). Föräldrapenningperioden för adoptivföräldrar förlängdes från 100 till 180 vardagar. Adoptivfadern fick rätt till 6 dagars faderskapspenning.
- 1.1.1997 förlängdes föräldrapenningperioden vid flerbarnsfödelse med 60 vardagar per barn (från det andra barnet). Ändringen gäller även adoptivföräldrar.

- 1.1.1997 alkaen aiemmin lapsen syntymän yhteydessä pidettävä 6–12 arkipäivän isyyssvapaa voidaan pitää muulloinkin äitiysrahakaudella. Valinnaisena aikana äitiys- ja vanhempainrahakaudella pidettävän 6 arkipäivän isyyssvapaan ei tarvitse enää olla yhtäjaksoinen.

2001

- Siirtymäkaudella 1.7.2001–31.12.2003 voidaan yrittäjän päivärahan perusteena käyttää eräin edellytyksin YEL/MYEL-työtuloja. Vain niitä käytetään päivärahan perusteena 2004 alusta lukien.
- 1.10.2001 alkaen isä voi vapaasti valita kaikkiaan 18 arkipäivän pituisen isyyssvapaansa ajankohdan äitiys- ja vanhempainrahakaudella (enintään 4 erässä).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 alkaen ns. työedellytystä vailla olevat saivat oikeuden vähimmäismääräiseen sairauspäivärahaan työkyvyttömyyden kestänyt yhdenjaksoisesti 55 kalenteripäivää. Päiväraha on tällöin aina vähimmäismääräinen (10,09 €/pv).
- Tarveharkintaisen sairauspäivärahan korvaa vähimmäismääräinen päiväraha, jota tulotonkin henkilö nyt saa työkyvyttömyyden kestänyt 55 päivää. Jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys kestää vähintään 300 päivärahapäivää, henkilöllä on oikeus päivärahaan heti omavastuuajan jälkeen (sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää).
- 1.4.2002 muutettiin säännöksiä, jotka koskevat sairauspäivärahan määräytymistä työkyvyttömyyttä edeltäneen etuuden perusteella. Aika, jona etuuden katsotaan edeltäneen työkyvyttömyyttä (ns. suoja-aika), piteni työttömänä olleella ja opiskelijalla yhdestä kuukaudesta neljään. Opiskelijan sairauspäiväraha nousi opinto- ja aikuisopintorahan tasolle (aiemmin 86 % edeltäneestä etuudesta). Etuuksia, joiden suuruusena sairauspäiväraha voidaan maksaa, lisättiin: työllistämistuki työelämävalmennukseen ja työeläkelakien kuntoutusraha. Opiskelijoiden ja kuntoutuksessa olleiden osalta em. muutokset koskevat myös vanhempainpäivärahää.

2003

- 1.1.2003 alkaen vanhempainpäiväraha ja erityishoitoraha voivat määräytyä niitä edeltäneiden työttömyys-turvaetuksien perusteella.
- 1.1.2003 alkaen työnantaja voi hakea lomakustannuskorvauksen kerralla vanhempainpäivärahakauden päätyttyä (ennen kultakin lomanmääräytymisvuodelta).
- 1.1.2003 alkaen isä, joka on vanhempainrahalla vanhempainpäivärahakauden viimeiset 12 arkipäivää, on oikeutettu ylimääräiseen 12 arkipäivän pituiseen isyys-

- 1.1.1997 ändrades bestämmelserna så att faderskapsledigheten om 6–12 vardagar i samband med förlösningen kan tas ut när som helst under moderskapspenningperioden. Faderskapsledigheten om 6 dagar vid valbar tidpunkt under moderskaps- och föräldrapenningperioden behöver inte längre tas ut i en följd.

2001

- Under en övergångsperiod, 1.7.2001–31.12.2003, kan inkomster som avses i lagarna om företagarpension på vissa villkor användas som grund vid beräkningen av dagpenning för företagare. Från början av 2004 används endast dessa inkomster som dagpenninggrund.
- Fr.o.m. 1.10.2001 kan fadern fritt välja tidpunkt för faderskapsledigheten, som uppgår till totalt 18 dagar och får tas ut i högst 4 omgångar under moderskaps- och föräldrapenningperioden.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- Fr.o.m. 1.4.2002 fick personer som inte uppfyller det s.k. arbetsvillkoret rätt till minimisjukdagpenning (10,09 €/dag) vid arbetsoförmåga som varat 55 dagar i en följd.
- Den prövningsbaserade sjukdagpenningen ersätts av minimidagpenningen, som även personer utan inkomster nu kan få efter 55 dagars arbetsoförmåga. Om det vid arbetsoförmågans början är uppenbart att den kommer att vara minst 300 dagpenningdagar har man rätt till dagpenning genast efter karenstiden (insjuknanddagen och de 9 därpå följande vardagarna).
- 1.4.2002 ändrades bestämmelserna om fastställande av sjukdagpenningen på basis av den förmån som föregått arbetsoförmågan. Den tid under vilken en förmån anses ha utbetalats före arbetsoförmågans början (s.k. skyddstid) förlängdes för arbetslösa och studerande från en till fyra månader. Sjukdagpenningen för studerande steg till studie- och vuxenstudiepenningens nivå (tidigare 86 % av den förmån som föregått arbetsoförmågan). De förmåner med vars belopp sjukdagpenning kan utges utökades med sysselsättningsstödet vid arbetslivsträning och rehabiliteringspenningen enligt arbetspensionslagarna. För studerande och för personer som genomgått rehabilitering gäller ovan nämnda ändringar även föräldradagpenningen.

2003

- Fr.o.m. 1.1.2003 kan föräldradagpenningen och specialvårdspenningen fastställas på basis av den arbetslöshetsförmån som föregått dem.
- Fr.o.m. 1.1.2003 kan arbetsgivaren söka hela semesterkostnadsersättningen på en gång när föräldradagpenningperioden upphört (tidigare för varje semesterkvalifikationsår).
- Fr.o.m. 1.1.2003 har en far som uppbär föräldrapenning under de 12 sista vardagarna av föräldradagpenningperioden dessutom rätt till faderskapspenning för

rahaan vanhempainpäivärahauden päätyttyä (ns. lisäpäivät tai bonusvapaa).

- Jos äitiysrahakausi alkaa 1.1.2003 tai myöhemmin, äiti ja isä voivat jakaa oikeutensa vanhempainrahaan siten, että heillä on samanaikaisesti oikeus osittaiseen vanhempainrahaan. Osittaisen vanhempainrahan saaminen edellyttää, että vanhemmat hoitavat lasta itse. Osittainen vanhempainraha on puolet siitä määrästä, jonka äiti tai isä muutoin saisi.
- 1.1.2003 alkaen perhe, johon syntyy samalla kertaa useampi kuin yksi lapsi, voi käyttää 60 arkipäivän pidentymisen osittain tai kokonaan vanhempainpäivärahauden aikana (aiemmin vain kauden lopussa).
- 1.1.2003 alkaen äidin oikeuden päivärahaan voi siirtää lapsen isälle sairauspäivärahan omavastuunajan jälkeen, jos äiti on äitiysrahakaudella sairauden takia pysyvästi tai pitkäaikaisesti kykenemätön lastansa hoitamaan.
- 1.1.2003 alkaen ns. perheen sisäisissä adoptioissa ottovanhemmalla on oikeus vanhempainrahaan ottoplapsen ollessa alle vuoden ikäinen.

2005

- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuksen piiriin (koskee myös sairaanhoitokorvauksia) kuulumisesta säädetään sairausvakuutuslaissa (ennen soveltamisalalaissa). Sairausvakuutettuja ovat Suomessa vakinaisesti asuvat; vakinainen Suomessa asuminen määräytyy edelleen soveltamisalain mukaan. Myös Suomeen työskentelemään tuleva henkilö on sairausvakuutuksen piirissä tulostaan alkaen, jos työsuhte tai yritystoiminnan harjoittaminen kestää vähintään 4 kk.
- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen vähimmäismäärä on 15,20 €/pv (ennen 11,45 €/pv).
- 1.1.2005 oikeus sairauspäivärahaan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64 v). Vapaaehtoinen asepalvelu ja maahanmuuttajien erityistuki lisättiin päivärahan saannin esteisiin. Työkykyisyyssakaan (jonka täyttyminen antaa saman sairauden perusteella uudelleen oikeuden sairauspäivärahaan sairauspäivärahan enimmäisajan täytyttyä) rinnastetaan mm. aika, jona henkilö on työttömänä työnhakijana tai osallistuu joko työttömyysturvain mukaiseen omaehtoiseen opiskeluun tai julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain tarkoittamaan toimenpiteeseen. Ensisijaisuusaikaa työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen alkamisajankohdan määrittelyä varten ei enää vahvisteta, jos henkilö on täyttänyt 63 v (taustalla työeläkelainsäädännön muutokset).
- 1.1.2005 alkaen päätoiminen opiskelu ei enää aiheuta vanhempainpäivärahan maksamista vähimmäismääräisenä; näin tapahtuu vain, jos henkilö nostaa samanaikaisesti opintorahaa. Isyyssrahaa saava isä ei saa edelleenkään opiskella.
- 1.1.2005 alkaen päiväraha jaetaan päivärahaetuuden ajalta yrittäjän ja työnantajan kesken, jos henkilö on

12 vardagar efter föräldradagpenningperioden (s.k. tilläggsdagar eller bonusledighet).

- Om moderskapspenningperioden börjar 1.1.2003 eller senare kan föräldrarna dela på rätten till föräldrapenning så att de har rätt till partiell föräldrapenning samtidigt. Föräldrarna ska själva sköta barnet. Den partiella föräldrapenningen utgör hälften av det belopp som modern eller fadern annars skulle få.
- Fr.o.m. 1.1.2003 kan en familj där flera barn fötts samtidigt använda förlängningen på 60 vardagar helt eller delvis under föräldradagpenningperioden (tidigare endast i slutet av perioden).
- Fr.o.m. 1.1.2003 kan moderns rätt till dagpenning föras över på fadern efter sjukdagpenningens självrisktid om modern p.g.a. sjukdom är varaktigt eller långvarigt oförmögen att vårda sitt barn under moderskapspenningperioden.
- Fr.o.m. 1.1.2003 har adoptivföräldern vid adoption inom familjen rätt till föräldrapenning när barnet är under ett år gammalt.

2005

- Fr.o.m. 1.1.2005 ingår bestämmelserna om sjukförsäkringstillhörighet (gäller även sjukvårdsersättningar) i sjukförsäkringslagen (tidigare i L om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet). Sjukförsäkrade är de personer som är stadigvarande bosatta i Finland; huruvida en person är stadigvarande bosatt i Finland eller inte bestäms fortfarande enligt tillämpningslagen. Också personer som kommit till Finland för att arbeta omfattas av sjukförsäkringen från att de anlänt till Finland, förutsatt att anställningen eller företagsverksamheten pågår minst 4 månader.
- Fr.o.m. 1.1.2005 är minimibeloppet för dagpenningar enligt sjukförsäkringslagen 15,20 €/dag (tidigare 11,45 €/dag).
- 1.1.2005 utsträcktes sjukdagpenningrätten till 67-åringar (tidigare var gränsen 64 år). Frivillig militärtjänst och särskilt stöd till invandrare fogades till listan över förmåner som utgör hinder för dagpenningen. Med arbetsföretid (12-månadersvillkoret som, när det uppfylls, på nytt ger rätt till sjukdagpenning på grund av samma sjukdom efter det att maximitiden för sjukdagpenning gått ut) jämställs bl.a. den tid en person är anmäld som arbetslös arbetssökande eller deltar i frivilliga studier som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller i en åtgärd enligt lagen om offentlig arbetskraftsutbildning. Primärtid fastställs inte längre för bestämning av begynnelse tidpunkten för invalidpension enligt arbetspensionslagstiftningen, om personen fyllt 63 år (beror på förändringar i arbetspensionslagarna).
- Fr.o.m. 1.1.2005 föranleder heltidsstudier inte längre att föräldradagpenningen betalas med minimibeloppet; så sker endast ifall den studerande samtidigt lyfter studiepenning. För pappor som lyfter faderskapspenning gäller alltså att de inte får studera.
- Fr.o.m. 1.1.2005 fördelas dagpenningen för dagpenningstiden mellan företagare och arbetsgivare om en

**b. Päivärahaperusteiden euromäärät vuodesta 1996
Dagpenningbelopp och -grunder fr.o.m. 1996**

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Sairauspäivä- rahan vähimmäis- määrä, €/pv ¹⁾ Minimisjukdag- penning, €/dag ¹⁾	Tarveharkintaisen sairaus- päivärahan enimmäismäärä, €/pv Behovsprövd sjukdag- penning, högsta belopp, €/dag	Vanhempainpäivä- rahan vähimmäis- määrä, €/pv Föräldradag- penning, lägsta nivå, €/dag	Työtulo, €/v Arbetsinkomst, €/år			Palkansaaajien työ- tulosta vähennet- tävä osuus, % ²⁾ Avdrag på löntagares arbets- inkomst, % ²⁾
				a	b	c	
1.1.1996	.	10,09	10,09	840,94	21 864,43	33 637,59	4,5
1.1.1997	.	10,09	10,09	854,39	22 247,90	34 229,61	4,5
1.1.1998	.	10,09	10,09	871,21	22 671,73	34 878,81	5,0
1.1.1999	.	10,09	10,09	891,40	23 204,89	35 701,25	5,0
1.1.2000	.	10,09	10,09	908,21	23 640,49	36 370,64	5,0
1.1.2001	.	10,09	10,09	945,22	24 609,26	37 860,78	5,0
1.1.2002	.	10,09	10,09	980	25 515	39 256	4,8
1.4.2002	10,09	.	10,09	980	25 515	39 256	4,8
1.1.2003	11,45	.	11,45	1 004	26 124	40 192	4,8
1.1.2004	11,45	.	11,45	1 027	26 720	41 110	4,85
1.1.2005	15,20	.	15,20	1 055	27 468	42 261	5,1
1.1.2006	15,20	.	15,20	1 091	28 403	43 699	4,88
1.1.2007	15,20	.	15,20	1 129	29 393	45 221	4,88
1.1.2008	15,20	.	15,20	1 154	30 034	46 207	4,44
1.1.2009	22,04	.	22,04	1 224	31 851	49 003	4,5

¹⁾ 1.1.2007 voimaan tullut osasairauspäiväraha on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta.

Den partiella sjukdagpenningen som infördes 1.1.2007 är alltid hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen.

²⁾ Työntekijäin työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun ottaminen huomioon yleistä ansiotasoa alentavina tekijöinä.

Med beaktande av pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremiernas minskande effekt på den allmänna inkomstnivån.

a = työtulo, jota pienemmillä tuloilla ei saa sairauspäivärahaa, mutta vanhempainpäivärahan saa vähimmäismääräisenä. Kuitenkin **31.3.2002 saakka** sairauspäivärahan saattoi saada tarveharkintaisena (tietyn edellytyksin) ja **1.4.2002 alkaen** vähimmäismääräisenä (yhdenjaksoisen 55 kalenteripäivän työkyvyttömyyden jälkeen).

b = työtulo, jota pienemmillä tuloilla tuloajasta a alkaen päiväraha on 70 % työtulon 300. osasta ja josta alkaen päiväraha kasvaa 40 %:lla ylittsen 300. osasta tuloajaa c saakka.

c = työtulo, jota suuremilla tuloilla päiväraha kasvaa 25 %:lla ylittsen 300. osasta. **1.1.2007 alkaen** se työtulo, johon saakka vanhempainpäivärahat maksetaan korotettuina (äitiysraha 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulon 300. osasta, äidin vanhempainpäiväraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon 300. osasta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyysraha yhteensä 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon 300. osasta), ja jota suuremilla tuloilla korotus on 32,5 % ylittsen 300. osasta.

a = arbetsinkomstgräns, under vilken sjukdagpenning inte utbetalas, men föräldradagpenning utbetalas med minimibelopp. **Fram till 31.3.2002** kunde behovsprövd sjukdagpenning dock utges (på vissa villkor) och **från 1.4.2002** minimisjukdagpenning (efter 55 dagars arbetsoförmåga i en följd).

b = arbetsinkomstgräns, under vilken dagpenning fr.o.m. inkomstgräns a utgör 70 % av 1/300 av arbetsinkomsten och fr.o.m. vilken dagpenningen ändå till inkomstgräns c stiger med 40 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

c = arbetsinkomstgräns, över vilken dagpenningen stiger med 25 % av 1/300 av det överskjutande beloppet. **Från 1.1.2007** den arbetsinkomstgräns upp till vilken föräldradagpenningarna betalas med förhöjt belopp (moderskapspenning för de 56 första vardagarna förhöjd med 90 % av 1/300 av arbetsinkomsten, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna förhöjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten samt faderns föräldrapenning och pappamånadens faderskapspenning för sammanlagt de 30 första vardagarna förhöjd med 75 % av 1/300 av arbetsinkomsten) och över vilken förhöjningen är 32,5 % av 1/300 av det överskjutande beloppet.

samanaikaisesti YEL/MYEL-vakuutettu yrittäjä ja palkansaaaja. Aiemmin päiväraha maksettiin ensisijaisesti työnantajalle, joka maksoi palkkaa päivärahaetuuden ajalta.

• 1.1.2005 alkaen kalenterivuodella erityishoitorahan enimmäismaksuajan laskemisessa ei ole enää merkitystä; sama sairaus on ainoa enimmäismaksuajan umpeutumisen kriteeri.

• 1.1.2005 jälkeen alkaneen vanhempainpäivärahakauden ajalta maksettujen vuosilomakustannusten korvaus työnantajalle on aiempaa suurempi (kerrottuna 1,55:llä). Samasta ajankohdasta lukien säännökset lomakustannuskorvauksesta on sisällytetty sairausvakuutuslakiin.

• 1.1.2005 lukien sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen perusteena olevat työtulot ja tuloajat tarkistetaan työeläkejärjestelmän palkkakertomella, jossa ansiotason muutoksen painoarvo on 80 % ja elinkustannusten 20 %. Aiemmin käytettiin työikäisten TEL-indeksiä.

person samtidigt är företagare försäkrad enligt FöPL/LFöPL och löntagare. Tidigare betalades dagpenningen primärt till arbetsgivaren, när denne betalade lön under dagpenningtiden.

• Fr.o.m. 1.1.2005 har kalenderåret inte längre betydelse vid beräkningen av den maximala utbetalningstiden för specialvårdspenning; avgörande för när den maximala utbetalningstiden går ut är att det är fråga om samma sjukdom.

• Ersättningen till arbetsgivare för semesterkostnader som denne haft för föräldradagpenningtid som börjat efter 1.1.2005 är större än tidigare (multiplicerad med 1,55). Bestämmelser om ersättningen för semesterkostnader har införts i sjukförsäkringslagen från samma tidpunkt.

• Fr.o.m. 1.1.2005 justeras den arbetsinkomst och de inkomstgränser som ligger till grund för dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen med den lönekoeficient som tillämpas inom arbetspensionssystemet och där vägningskoeficienten för förändringen i inkomstnivån utgör 80 % och vägningskoeficienten för förändringen i levnadskostnaderna 20 %. Tidigare användes APL-indexet för personer i arbetsför ålder.

- 1.10.2005 alkaen lyhytkestoisissa työsuhteissa (ns. pätkätoissää) päiväraha voi määräytyä jo yhdenkin kuukauden työtulojen perusteella, jos tuloja voidaan pitää jatkuvina. Peräkkäisissä synnytyksissä vanhempainpäiväraha voi määräytyä aikaisemman vanhempainpäivärahan perusteena olleiden työtulojen mukaan, ellei edellinen lapsi ole täyttänyt 3 v ennen uuden lapsen laskettua syntymisaikaa.

2006

- 1.1.2006 sairausvakuutuksen rahoitus uudistuu. Sairausvakuutus jakaantuu työtulovakuutukseen ja sairaanhoitovakuutukseen. Työtulovakuutuksen kustantavat pääasiassa työnantajat ja työntekijät/yrittäjät. Sairaanhoitovakuutuksen rahoittavat vakuutetut ja valtio.
- 1.1.2006 alkaen ulkomaan työskentelyn aikana työeläkelainsäädännön vakuutuslaskenta on sairausvakuutuksen päivärahajärjestelmän tuloperuste ulkomaan työstä maksetun palkan sijaan.
- 1.4.2006 alkaen (sovelletaan takautuvasti 1.1.2006 alkaaneeseen työkyvyttömyyteen) YEL-vakuutetuilla yrittäjillä on oikeus YEL-sairauspäivärahaan sairausvakuutuslain mukaisen sairauspäivärahan omavastuujalta lukuun ottamatta sairastumispäivää ja sitä seuraavaa kolmea arkipäivää.

2007

- 1.1.2007 alkaen sairauspäivärahajärjestelmä täydentyi osasairauspäivärahalla. Vähintään 60 sairauspäivärahapäivää yhtäjaksoisesti kestäneen sairauden jälkeen 16–67-vuotias työntekijä tai yrittäjä voi palata omaan työhönsä osa-aikaisesti ja saada palkan lisäksi osasairauspäivärahaa, joka on aina puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta. Työntekijän työn ja palkan tulee vähentyä 40–60 %. Osasairauspäivärahaa maksetaan 12–72 arkipäivältä 2 vuoden aikana.
- 1.1.2007 sairausvakuutuslakiin lisättiin uusi termi, "isäkuukausi". Sillä tarkoitetaan 13–24 arkipäivän jaksoa, jossa isä käyttää äidin sijasta vanhempainpäivärahakauden vähintään 12 viimeistä arkipäivää ja yhdistää ne 1–12 arkipäivän pidennettyyn isyyysvapaaan. Aiemmin pidennetty isyyysvapaa piti käyttää yhtenä jaksona heti vanhempainvapaan päätyttyä. Vuoden 2007 alusta alkaen isäkuukauden voi siirtää haluttuun ajankohtaan, kunhan se pidetään ennen kuin on kulunut 180 päivää äitiysrahaa välittömästi seuranneen vanhempainrahajakson päättymisestä. Edellytyksenä siirtämiselle on, että äiti tai isä hoitaa lasta kotona kotihoidontuella vanhempainrahakauden päättymisen ja isäkuukauden välisen ajan. Uudistus koskee perheitä, joilla ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäivärahapäivä on 1.1.2007 tai sen jälkeen.

- Fr.o.m. 1.10.2005 kan dagpenningen när det gäller kortvariga anställningsförhållanden (s.k. snuttjobb) fastställas på basis av en månads arbetsinkomst, om inkomsten kan betraktas som kontinuerlig. Vid förlösningar som följer tätt inpå varandra kan föräldradagpenningen bestämmas enligt den arbetsinkomst som legat till grund för föregående föräldradagpenning, om det föregående barnet inte ännu fyllt 3 år före den beräknade tidpunkten för det nya barnets födelse.

2006

- 1.1.2006 förnyas finansieringen av sjukförsäkringen, som uppdelas i en arbetsinkomstförsäkring och en sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen bekostas i huvudsak av arbetsgivarna och arbetstagarerna/företagarna. Sjukvårdsförsäkringen finansieras av de försäkrade och staten.
- Från 1.1.2006 används vid utlandsarbete försäkringslönen enligt arbetspensionslagarna som inkomstgrund vid beräkning av SFL-dagpenningar i stället för lön för utlandsarbete.
- Från 1.4.2006 (tillämpas retroaktivt på arbetsoförmåga som uppkom 1.1.2006) har företagare som är försäkrade enligt FöPL rätt till FöPL-sjukdagpenning för karenstiden för SFL-sjukdagpenning, med undantag för insjuknandedagen och de tre följande vardagarna.

2007

- 1.1.2007 kompletterades sjukdagpenningssystemet med en partiell sjukdagpenning. Anställda eller företagare mellan 16 och 67 år kan efter sjukdom som varar minst 60 sjukdagpenningdagar utan avbrott återgå till sitt arbete på deltid och utöver sin lön få partiell sjukdagpenning som alltid är hälften av den närmast föregående sjukdagpenningen. Arbetet och lönen ska minska med 40–60 %. Partiell sjukdagpenning betalas för 12–72 vardagar under två års tid.
- 1.1.2007 infördes i sjukförsäkringslagen den nya termen "pappamånad". Med termen avses en period om 13–24 vardagar där fadern i stället för modern tar ut åtminstone de 12 sista vardagarna i föräldradagpenningperioden och kombinerar dem med en förlängd faderskapsledighet om 1–12 vardagar. Tidigare skulle den förlängda faderskapsledigheten tas ut som en sammanhängande period genast efter avslutad föräldraledighet. Från början av 2007 kan pappamånaden flyttas fram till önskad tidpunkt, bara den tas ut inom 180 dagar efter att den föräldradagpenningperiod som följt omedelbart efter moderskapspenningen slutat. En förutsättning för att pappamånaden kan flyttas fram är att modern eller fadern har hemvårdsstöd och sköter barnet hemma under tiden mellan föräldradagpenningperiodens slut och pappamånaden. Reformen gäller familjer för vilka den första utbetalningsdagen för föräldradagpenning på basis av samma barn är 1.1.2007 eller senare.

- 1.1.2007 tai sen jälkeen alkaviin työtuloperusteisiin vanhempainpäivärahoihin tuli korotuksia. Äitiysraha nousi 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 90 %:iin työtulosta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 70 %:sta 75 %:iin työtulosta sekä isän vanhempainraha ja isäkuukauden isyysraha yhteensä 30 ensimmäisen arkipäivän ajalta 70 %:sta 75 %:iin työtulosta. Korotukset saa 45 221 euron vuosituloon saakka, jonka yltävältä osalta korotus on 32,5 %. Jos molemmat vanhemmat käyttävät vanhempainvapaata, kumpikin saa korotetun päivärahan.
- 1.1.2007 ottovanhempien vanhempainrahakausi pite- ni 180:sta 200 arkipäivään. Vanhempainrahaan oikeu- tettu ottoisä sai samat oikeudet isyysrahaan ja isäkuu- kauteen kuin muutkin isät.
- 1.1.2007 alkaen rekisteröidyn parisuhteen osapuolel- la, joka ei ole lapsen biologinen vanhempi, on oikeus vanhempainrahaan, mikäli parisuhde on rekisteröity ennen lapsen adoptiota tai syntymää. Rekisteröidyssä parisuhteessa olevat vanhemmat voivat sopia keske- nään vanhempainrahakauden jakamisesta.
- 1.1.2007 alkaen työnantajan vanhempainvapaan ajalta maksamat vuosilomapalkat korvataan aiempaa parem- min. Vuosilomakustannuskorvaus määräytyy vuosityö- tulon perusteella, ei enää maksetun etuuden perus- teella, ja korvauksen perustetta korotetaan kertoimel- la 1,26. Työnantaja saa myös äitiysrahan korotuksen ansiosta aiempaa korkeamman korvauksen maksaes- saan äitiysrahakauden ajalta palkkaa äidille. Muutos- ta sovelletaan työnantajalle maksettavaan vuosiloma- kustannuskorvaukseen, jos vanhempainpäivärahaa on saman lapsen perusteella maksettu ensimmäisen ker- ran 1.1.2007 tai sen jälkeen.

2009

- 1.1.2009 alkaen sairausvakuutuslain mukaisten päivä- rahojen vähimmäismäärä on 22,04 €/pv (ennen 15,20 €/pv).
- 1.1.2009 alkaen tieteellistä tai taiteellista työtä har- joittavat apurahansaajat vakuutetaan MYEL:in mukai- sesti ja kuuluvat siten jatkossa ansiosidonnaisten päi- värahaetuoksien piiriin.

Sairaanhoitokorvaukset

Sairaanhoitokorvauksiin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1990

- 1.7.1990 hammashuolto laajeni vuonna 1956 ja 1957 syntyneisiin. (Aiemmin nuorin ikäluokka oli 1958 syn- tyneet.)

1992

- 1.1.1992 alennettiin 90 prosentin lääkekorvaus 80 prosentiksi.
- 1.9.1992 alennettiin peruskorvattavien lääkkeiden kor- vausprosentti 50:stä 40:een. Osa käsikauppalääkkeis- tä jätettiin sairausvakuutuskorvausten ulkopuolelle.

- 1.1.2007 eller senare inledda arbetsinkomstgrundade föräldradagpenningar höjdes. Moderskapspenningen för de 56 första vardagarna höjdes från 70 till 90 %, moderns föräldrapenning för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % och faderns föräldrapenning och faderskapspenningen för pappamånaden samman- lagt för de 30 första vardagarna höjdes från 70 till 75 % av arbetsinkomsten. Förhöjningarna gäller vid årsin- komster på upp till 45 221 euro, varefter förhöjningen är 32,5 %. Om båda föräldrarna tar ut föräldraledighet betalas förhöjd dagpenning till bådaddera.
- 1.1.2007 förlängdes föräldrapenningperioden för adoptivföräldrar från 180 till 200 vardagar. Adoptivfä- der med rätt till föräldrapenning fick samma rätt till fa- derskapspenning och pappamånad som andra fäder.
- Från 1.1.2007 har den part ett i registrerat partnerskap som inte är barnets biologiska förälder rätt till föräld- rapenning om partnerskapet registrerats före barnets adoption eller födelse. Föräldrarna i ett registrerat part- nerskap kan sinsemellan komma överens om fördel- ningen av föräldrapenningperioden.
- Från 1.1.2007 ersätts de semesterlöner som arbets- givaren betalar under föräldraledighet bättre än tidi- gare. Ersättningen för semesterkostnader bestäms på basis av årsarbetsinkomsten och inte längre på basis av den utbetalda förmånen. Dessutom höjs grunden för ersättningen med koefficienten 1,26. Arbetsgivaren får till följd av förhöjningen av moderskapspenningen en större ersättning än tidigare för lön som betalats till modern under moderskapspenningperioden. För- ändringen tillämpas på semesterkostnadsersättningar i fall där föräldradagpenning betalats för samma barn för första gången 1.1.2007 eller senare.

2009

- Fr.o.m. 1.1.2009 är minimibeloppet för dagpenningar- na enligt sjukförsäkringslagen 22,04 €/dag (tidigare 15,20 €/dag).
- Fr.o.m. 1.1.2009 försäkras stipendiater som utför ve- tenskapligt eller konstnärligt arbete enligt LFöPL och är således berättigade till inkomstrelaterade dagpen- ningförmåner.

Sjukvårdsersättningar

Sjukvårdsersättningarna har undergått följande för- ändringar fr.o.m. 1990 (tidigare ändringar, se årsbok 2000 eller äldre årgångar):

1990

- 1.7.1990 utsträcktes tandvården till personer födda 1956 och 1957. (Tidigare var den yngsta åldersklas- sen personer födda 1958).

1992

- 1.1.1992 sänktes den 90-procentiga läkemedels- ersättningen till 80 procent.
- 1.9.1992 sänktes grundersättningen för läkemedel från 50 till 40 procent, och vissa handköpsläkemedel lämnades utanför ersättningssystemet.

- 1.10.1992 alkoivat rintamaveteraanit saada korvausta hammashuollosta, myös proteettiseen hoitoon liittyvän klinisen työn kustannuksista (laki rintamaveteraanien hammashuollon järjestämisestä ja korvaamisesta).

1993

- 1.1.1993 alkaen sairausvakuutus ei enää maksa kunnille korvausta terveystieteiden sairaankuljetuksesta.

1994

- 1.1.1994 alkaen vakuutetulle korvataan kustannukset, jotka ovat aiheutuneet avohoidon sairaankuljetusajoneuvon käytöstä.
- 1.4.1994 lääkekorvausten perusteet muuttuivat. Entinen 80 %:n korvausprosentti laski 75:een ja peruskorvattavien lääkkeiden 40 %:n korvausprosentti nousi 50:een. 100- ja 75-prosenttisesti korvattaviin lääkkeisiin tuli kiinteä omavastuu, 4,20 €.

1996

- 1.1.1996 alennettiin korvaus hammaslääkärin palkkiosta, joka koskee v. 1956 tai myöhemmin syntyneiden suun ja hampaiden tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa, 90 prosentista 75 prosenttiin.

1997

- 1.10.1997 alkaen v. 1955 ja sitä ennen syntyneille korvataan enintään joka kolmas kalenterivuosi hammaslääkärin tekemä tutkimus ja ehkäisevä hoito (75 % palkkiosta tai taksan mukaisesta määrästä). Laki on voimassa 31.12.1999 saakka.

1998

- 1.1.1998 alkaen lääke voidaan määrätä erityiskorvattavaksi vasta sen oltua peruskorvattuna vähintään 2 vuotta.
- 1.5.1998 alkaen rintamaveteraanit saavat korvausta (50 %) myös protetiikan teknisestä työstä.

1999

- 1.1./1.4.1999 alkaen eräiden merkittävien ja kalliiden lääkkeiden tarpeellisuus on osoitettava potilaskohtaisesti erilliselvityksellä ennen sairausvakuutuksen peruskorvauksen maksamista.

2000

- 1.1.2000 alkaen jatkettiin vuodella hammashoidon korvaamista entiseen tapaan v. 1955 ja sitä ennen syntyneille.
- 1.3.2000 alkaen miinanraivaustehtäviin vuosina 1945–1952 osallistuneille oikeus rintamaveteraanien hammashuoltoon.

2001

- 1.1.2001 alkaen korvaus yksityishammaslääkärin suorituksesta tutkimuksesta ja hoidosta on 60 % vahvistettujen taksojen mukaisista määristä. 1956 ja sen jälkeen syntyneiden korvaus hampaiden tarkastuksesta pieneni 75 %:sta; rintamaveteraanien korvaukset säilyivät ennallaan. Hampaiden tarkastus korvataan enää kerran vuodessa.
- 1.4.2001 alkaen sairausvakuutuksen korvaama yksityinen hammashuolto ulottuu 1946 ja sen jälkeen syntyneisiin.

- 1.10.1992 började ersättningar för tandvård inklusive kliniskt arbete i samband med protetisk behandling utges till frontveteraner (lag om anordnande av och ersättning för tandvården för frontveteraner).

1993

- 1.1.1993 upphörde utbetalningen av sjukförsäkringsersättning till kommunerna för hälsovårdscentralernas sjuktransporter.

1994

- 1.1.1994 infördes ersättning till försäkrade för anlitan- de av sjuktransportfordon inom öppenvården.
- 1.4.1994 ändrades grunderna för läkemedelsersättningar. Ersättningen på 80 % sjönk till 75 % och procenten vid grundersättningsgilla läkemedel steg från 40 till 50 %. För köp av läkemedel som ersätts till 100 och 75 % infördes en självrisk, 4,20 €.

1996

- 1.1.1996 sjönk ersättningen för tandläkararvoden som gäller undersökning och preventiv vård av mun och tänder för personer födda 1956 eller senare från 90 till 75 %.

1997

- 1.10.1997 började år 1955 och tidigare födda få ersättning högst vart tredje kalenderår för av tandläkare utförd undersökning och profylax (75 % av arvodet eller taxebeloppet). Lagen är i kraft till 31.12.1999.

1998

- Från 1.1.1998 kan ett läkemedel berättiga till specialersättning först när det varit grundersättningsgillt i minst två år.
- Från 1.5.1998 får frontveteraner ersättning (50 %) även för tekniskt protetikarbete.

1999

- Från 1.1/1.4.1999 måste patientens behov av vissa betydelsefulla och dyra läkemedel visas med en särskild utredning innan grundersättning från sjukförsäkringen utges.

2000

- 1.1.2000 förlängdes rätten till tandvårdsersättning med ett år för personer födda 1955 eller tidigare.
- 1.3.2000 fick deltagare i minröjning 1945–1952 rätt till tandvård för frontveteraner.

2001

- Fr.o.m. 1.1.2001 är ersättningen för undersökning och behandling som utförts av privat tandläkare 60 % av de taxeenliga beloppen. Ersättningen till personer födda 1956 eller senare för undersökning av tänderna sjönk från tidigare 75 %; ersättningarna till frontveteraner bibehölls oförändrade. Undersökning av tänder ersätts endast en gång per år.
- 1.4.2001 utsträcktes sjukförsäkringsersättningen för privat tandvård till personer födda 1946 och senare.

c. Sairaanhoitokorvausten euomääräiset omavastuut vuodesta 1990
Sjukvårdsersättningarnas självriskbelopp fr.o.m. år 1990

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Omavastuu, € – Självriskandel, €						Tutkimus ja hoito Under- sökning och behandling	Matkat – Resor	
	Lääkkeet – Läkemedel							Matka- kohtainen Per resa	Vuotuinen Årlig
	Ostokertakohmainen Per inköp		Lääkekohtainen Per läkemedel	Vuotuinen Årlig	Lääkekohtainen Per läkemedel				
	Perus- korvaus Grund- ersättning	Alempi erityis- korvaus Lägre special- ersättning	Ylempi erityis- korvaus Högre special- ersättning	Lisäkorvaus Tilläggsersättning	Lisäkorvaus Tilläggs- ersättning				
1.1.1990	5,89	—	.	476,48	.	6,73	5,05	84,09	
1.1.1991	5,89	—	.	512,97	.	6,73	5,05	84,09	
1.1.1992	7,57	—	.	420,47	.	11,77	5,89	117,73	
1.1.1993	7,57	—	.	521,38	.	11,77	7,57	151,37	
1.4.1994	8,41	4,20	.	521,38	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1995	8,41	4,20	.	531,14	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1996	8,41	4,20	.	532,52	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1997	8,41	4,20	.	535,64	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1998	8,41	4,20	.	545,00	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.1999	8,41	4,20	.	552,13	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.2000	8,41	4,20	.	558,37	.	11,77	7,57	151,37	
1.1.2001	8,41	4,20	.	580,20	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2002	8,41	4,20	.	594,02	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2003	10,0	5,0	.	601,15	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2004	10,0	5,0	.	604,72	.	13,46	9,25	157,26	
1.1.2005	10,0	5,0	.	606,95	.	13,46	9,25	157,25	
1.1.2006	.	.	3,0	616,72	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2007	.	.	3,0	627,47	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2008	.	.	3,0	643,14	1,5	13,46	9,25	157,25	
1.1.2009	.	.	3,0	672,70	1,5	13,46	9,25	157,25	

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.
- 1.12.2002 alkaen koko väestö on sairausvakuutuksen hammashuollon piirissä.

2003

- 1.4.2003 alkaen apteekit vaihtavat lääkärin tai hammaslääkärin määräämän lääkevalmisteiden halvimpaan tai siitä hinnaltaan vain vähän poikkeavaan Lääkelaitoksen luettelon mukaiseen vaihtokelpoiseen valmisteeseen. Vaihtoa ei saa tehdä, jos lääkkeen määrääjä tai ostaja kieltää vaihdon.

2004

- 1.1.2004 alkaen valtioneuvosto päättää edelleen erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista. Lääkevalmisteiden erityiskorvattavuuden ratkaisee hakemuksista lääkkeiden hintalautakunta. Lääkkeiden erityiskorvattavuus ratkaistaan lisäksi nyt valmiste- eikä lääkeainekohtaisesti kuten ennen.

2005

- 1.1.2005 voimaan tullessa uudessa sairausvakuutuslaissa selkiytettiin sairaanhoitokorvausten suhdetta julkiseen terveydenhuoltoon.
- 1.1.2005 alkaen ulkomailla annettu hoito tai tehty tutkimus on korvattavaa, kun hoito/tutkimus on annettu/tehty EU-jäsenvaltiossa tai valtiossa, jossa sovelletaan

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen kunde uppstå p.g.a. avrundningar.
- 1.12.2002 blir hela befolkningen berättigad till tandvårdsersättningar från sjukförsäkringen.

2003

- Fr.o.m. 1.4.2003 byter apoteken ut läkemedelspreparat som läkare eller tandläkare förskrivit mot det enligt Läkemedelsverkets förteckning billigaste utbytbara preparatet eller ett utbytbart preparat vars pris avviker litet från det billigaste preparatets pris. Läkemedel får inte bytas ut om kunden eller den som förskrivit det motsätter sig utbyte.

2004

- Fr.o.m. 1.1.2004 beslutar statsrådet fortsättningsvis om sjukdomar som berättigar till specialersättning. Huruvida ett läkemedelspreparat är specialersättningsgillt avgör läkemedelsprismyndigheten på basis av ansökan. Rätten till specialersättning avgörs numera utifrån preparatet, och inte såsom tidigare enligt läkemedelssubstansen.

2005

- I den nya sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft 1.1.2005, klarades sjukvårdsersättningarnas förhållande till den offentliga hälso- och sjukvården.
- Från 1.1.2005 berättigar utomlands given vård eller utförd undersökning till ersättning om den givits/utförts i en EU-medlemsstat eller i en stat där EG-lagstiftning

EY-lainsäädäntöä. Oikeus sairaanhoitokorvaukseen on myös henkilöllä, joka omatoimisesti hakeutuu hoitoon toiseen jäsenvaltioon.

- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin sairausvakuutuslain ja Kelan järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain matkakustannusten omavastuut. Kummankin lain mukaan korvattavan matkan omavastuu on 9,25 €/yhdensuuntainen matka ja yhteinen vuotuinen omavastuu on 157,25. Molempien lakien mukaiset matkakorvaukset hoidetaan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.
- 1.1.2005 merkittävien ja kalliiden lääkkeiden nimitys muuttui erityisperustein korvattaviksi lääkkeiksi.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon taksojen perusteista päättää valtioneuvosto (ennen sosiaali- ja terveysministeriö). Erityiskulkuneuvojen korvausperusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö tai liikenne- ja viestintäministeriö kulkuneuvosta riippuen.
- 1.1.2005 alkaen sairausvakuutuslaissa on määritelty, mitä sairausvakuutuskorvauksen edellyttämällä halvimalla matkustustavalla tarkoitetaan. Halvin tapa on julkinen liikenne ja siihen ketjuttamalla yhdistetty eri liikennevälineillä tehty matka. Henkilöllä on edelleen oikeus käyttää erityisajoneuvoa, jos hänen sairautensa tai vammansa taikka liikenneolosuhteet sitä edellyttävät.
- 1.1.2005 alkaen lääkärin määräämää tutkimusta ja hoitoa korvataan enintään 15 hoitokerralta vuoden aikana (aikaisemmin enintään 15 hoitokerralta 3 kuukauden aikana).

2006

- 1.1.2006 lääkekorvausjärjestelmä uusittiin. Korvaus määritellään prosenttiosuutena lääkkeen hinnasta. Ostokertakohtaiset euomääräiset omavastuut poistuivat. Lääkekorvauksia maksetaan edelleen kolmessa ryhmässä: peruskorvaus, alempi erityiskorvaus ja ylempi erityiskorvaus. Lisäksi säilyi vuotuisen lisäkorvaus.

Peruskorvaus	42 % lääkkeen hinnasta (ei enää ostokertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)
Alempi erityiskorvaus	72 % lääkkeen hinnasta (ei enää ostokertakohtaisen omavastuun ylittävältä osalta)
Ylempi erityiskorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euomääräinen omavastuu (3 €)
Lisäkorvaus	100 %, mutta kustakin lääkkeestä peritään euomääräinen omavastuu (1,50 €)

tillämpas. Även personer som på eget initiativ söker vård i ett annat medlemsland har rätt till sjukvårdsersättning.

- 1.1.2005 sammanslogs och förenhetligades självriskerna för resekostnader i sjukförsäkringslagen och lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Enligt vardera lagen är självriskandelen för ersättningsgilla resor 9,25 € för en enkelresa. Den sammanlagda årliga självriskandelen är 157,25 €. Resekostnadsersättningarna enligt dessa lagar handläggs inom sjukförsäkringssystemet.
- 1.1.2005 ändrades benämningen betydelsefulla och dyra läkemedel till läkemedel som ska ersättas på särskilda grunder.
- Fr.o.m. 1.1.2005 beslutar statsrådet om grunderna för läkar- och tandläkararvoden samt taxorna för undersökning och behandling (tidigare var det social- och hälsovårdsministeriet). Ersättningsgrunderna för speciella färdmedel fastställs av social- och hälsovårdsministeriet eller kommunikationsministeriet beroende på färdmedlet.
- Från 1.1.2005 innehåller sjukförsäkringslagen en definition på vad som avses med förmånligaste färd-sätt, som är en förutsättning för att sjukförsäkringsersättning ska betalas. Det billigaste färd-sättet innebär anlitande av kollektivtrafik och resor med olika trafikmedel som kombineras med kollektivtrafiken genom sammanlänkning. En person har alltså rätt att anlita specialfordon, om hans sjukdom eller handikapp eller trafikförhållandena förutsätter detta.
- Fr.o.m. 1.1.2005 betalas ersättning för läkarordinerad undersökning och vård för högst 15 undersöknings- och vårdtillfällen under ett år (tidigare högst 15 gånger under 3 månader).

2006

- 1.1.2006 reviderades systemet med läkemedelsersättningar. Ersättningen beräknas som en procentuell andel av läkemedlets pris. Självrisabeloppen per inköp slopades. Läkemedel ersätts fortfarande enligt tre kategorier: grundersättning, lägre specialersättning och högre specialersättning. Också den årliga tilläggsersättningen kvarstod.

Grundersättning	42 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självriskbeloppen per inköpstillfälle)
Lägre specialersättning	72 % av läkemedlets pris (inte längre av det belopp som överstiger självriskbeloppen per inköpstillfälle)
Högre specialersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självrisabelopp (3 €)
Tilläggsersättning	100 %, men för varje läkemedel uppbärs ett självrisabelopp (1,50 €)

Korvaus maksetaan samalla kertaa ostetusta enintään 3 kk:n hoitoaika vastaavasta lääkemäärästä. Korvauksen saaminen edellyttää, että lääkkeiden hintalautakunta on vahvistanut lääkkeen korvattavuuden ja kohtuullisen tukkuhinnan.

Apteekki voi toimittaa potilaan lääkkeet kerta-annoksiksi jaoteltuina. Annosjakelupalkkio korvataan 75 v täyttäneelle henkilölle, jos hänellä on annosjakelun alkaessa vähintään 6 annosjakeluun soveltuvaa korvattavaa lääkettä. Palkkiosta (enintään 2 €/vko) korvataan 42 % (kolmivuotinen kokeilu).

"Erityisperustein korvattavien lääkkeiden" nimitys muutui "rajoitetusti korvattaviksi lääkkeiksi".

- 1.1.2006 lääkkeiden hintalautakunta alensi korvattavien lääkevalmisteiden vahvistettuja tukkuhintoja (5 %). Jos myyntiluvan haltija ei hyväksy alennusta, se voi irtisanoa valmisteensa korvausjärjestelmän piiristä.

2007

- 1.1.2007 sairausvakuutuslakiin lisättiin säännökset korvauksen maksamisesta suoraan palvelujen tuottajalle silloin, kun tämä on perinyt asiakkaalta hinnan, josta sairausvakuutuskorvaus on jo vähennetty. Vastaava suorakorvausmenettely on ollut apteekeilla voimassa vuodesta 1970. Muutoksen jälkeen myös muut terveydenhuollon palvelujen tuottajat voivat luopua kirjallisista valtakirjoista. Kela ei enää lähetä kirjallista päätöstä suorakorvauksesta, ellei vakuutettu sitä erikseen pyydä.

2008

- 1.1.2008 alkaen Kela korvaa kunnille terveyskeskuksissa ja sairaaloissa EY-lainsäädännön tai muun sosiaaliturvasopimuksen perusteella annetun sairaanhoidon kustannukset, kun hoito on annettu muualla kuin Suomessa vakuutetuille henkilöille tai heidän perheenjäsenilleen.
- 1.1.2008 alkaen korotettiin hammaslääkärinpalkkioiden korvaustaksoja tavoitteena hallitusohjelman mukainen 40 % korvaustaso.

2009

- 1.1.2009 kolmevuotinen kokeilu apteekkien perimän annosjakelupalkkion korvaamisesta vakiinnutettiin ja korvattavan palkkion viikkokohtainen enimmäismäärä nostettiin 3 euroon (ennen 2 euroa).
- 1.4.2009 otettiin käyttöön lääkkeiden viitehintajärjestelmä, joka täydentää 2003 voimaan tullutta lääkevaihtojärjestelmää. Lääkkeiden hintalautakunta määrittää eri lääkeryhmille viitehinnat, joiden mukaan maksettava korvaus määräytyy.

Taksat. Kela vahvistaa yksityissektorin lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioille sekä tutkimus- ja hoitotoimenpiteille taksat, joista korvaus lasketaan. Jos hinta on taksoa matalampi, lasketaan korvaus hinnasta. Taksojen perusteet määrää valtioneuvosto. Taksoja on vuodesta 1989 tarkistettu seuraavina ajankohtina:

Ersänttningen betalas för en sådan läkemedelsmängd som köps på en och samma gång och som motsvarar högst 3 månaders behandling. För att ersättning ska kunna betalas krävs att läkemedelsprisenämnden har fastställt ersättningsgiltighet och ett skäligt partipris för läkemedlet.

Apoteket kan expediera kundens läkemedel uppdelade i engångsdoser. Arvodet för dosdispensering ersätts för en person som fyllt 75 år om han eller hon använder minst 6 ersättningsgilla läkemedel som lämpar sig för dosdispensering när dosdispenseringen börjar. Av arvodet (högst 2 €/vecka) ersätts 42 % (treårigt försök).

Benämningen "läkemedel som ska ersättas på särskilda grunder" ändrades till "läkemedel som omfattas av begränsad ersättning".

- 1.1.2006 sänkte läkemedelsprisenämnden de fastställda partipriserna på ersättningsgilla läkemedelspreparat (5 %). Innehavare av försäljningstillstånd som inte godkänner sänkningen kan dra bort sina preparat ur ersättningssystemet.

2007

- 1.1.2007 infördes i sjukförsäkringslagen bestämmelser om betalning av ersättning direkt till serviceproducenten när denne av kunden uppburit ett pris som redan minskats med sjukförsäkringsersättningen. Ett liknande direktersättningsförfarande har funnits på apoteken sedan 1970. Efter förändringen kan också andra producenter av hälsovårdstjänster avstå från skriftliga fullmakter. FPA skickar inte längre ut skriftliga beslut om direktersättning om inte den försäkrade separat begär ett sådant.

2008

- Från 1.1.2008 ersätter FPA kommunerna för kostnader för sjukvård som med stöd av EG-lagstiftningen eller en överenskommelse om social trygghet getts på hälsovårdscentraler och sjukhus till personer som är försäkrade någon annanstans än i Finland eller till deras familjemedlemmar.
- Från 1.1.2008 höjdes taxorna för ersättning av tandläkararvoden i syfte att uppnå den ersättningsnivå på 40 % som fastställdes i regeringsprogrammet.

2009

- 1.1.2009 började FPA efter en treårig försöksperiod betala ersättning för apotekens dosdispenseringsarvode och maximibeloppet för det arvode som ersätts höjdes till 3 euro per vecka (tidigare 2 euro).
- 1.4.2009 togs ett referensprissystem för läkemedel i bruk. Systemet kompletterar det läkemedelsutbytesystem som infördes 2003. Läkemedelsprisenämnden fastställer referenspris för de olika läkemedelsgrupperna som fungerar som ersättningsgrund.

Taxor. FPA fastställer taxor för den privata sektorns läkar- och tandläkararvoden samt undersökningar och behandlingar, på vilka ersättningen betalas. Om ett belopp underskrider taxan, beräknas ersättningen på beloppet. Grunderna för taxorna bestäms av statsrådet. Taxorna har justerats vid följande tidpunkter fr.o.m. 1989:

	Tarkistus- ajankohta			Justerings- tidpunkt	
Lääkäripalkkiot	1.7.1989		Läkararvoden	1.7.1989	
	1.5.1995	Taksauudistus		1.5.1995	Taxereform
	1.1.1997	Taksauudistus		1.1.1997	Taxereform
	1.1.2005 ³⁾			1.1.2005 ³⁾	
	1.1.2009			1.1.2009	
Hammaslääkäripalkkiot	1.7.1989		Tandläkararvoden	1.7.1989	
	1.1.1992 ¹⁾			1.1.1992 ¹⁾	
	1.1.1995	Taksauudistus		1.1.1995	Taxereform
	1.1.1997			1.1.1997	
	1.5.1998 ²⁾			1.5.1998 ²⁾	
	1.12.2002	Taksauudistus		1.12.2002	Taxereform
	1.1.2005 ³⁾			1.1.2005 ³⁾	
	1.6.2006	Taksauudistus		1.6.2006	Taxereform
	1.1.2008	Taksakorotus		1.1.2008	Taxeförhöjning
	1.1.2009			1.1.2009	
Laboratoriotutkimukset	1.7.1989		Laboratorieundersökningar	1.7.1989	
	1.5.1995	Taksauudistus		1.5.1995	Taxereform
	1.1.1997			1.1.1997	
	1.10.2002			1.10.2002	
	1.6.2004			1.6.2004	
	1.6.2007			1.6.2007	
Radiologiset tutkimukset	1.7.1989		Radiologiska undersökningar	1.7.1989	
	1.5.1995	Taksauudistus		1.5.1995	Taxereform
	1.1.1997			1.1.1997	
	1.1.1999	Taksauudistus		1.1.1999	Taxereform
	1.4.2001			1.4.2001	
	1.4.2003	Taksauudistus		1.4.2003	Taxereform
	1.6.2007			1.6.2007	
Fysioterapia	1.7.1989	Taksauudistus	Fysioterapi	1.7.1989	Taxereform
	1.6.2000	Taksauudistus		1.6.2000	Taxereform

¹⁾ Rintamaveteraanit tulivat korvauksen piiriin.

Frontveteranerna började omfattas av ersättningssystemet.

²⁾ Korotus koski veteraanien hammashuollon protetiikan kliinistä työtä.

Förhöjningen gällde kliniskt arbete i samband med protetik inom veteran tandvården.

³⁾ Suu- ja leukakirurgisten toimenpiteiden taksojen yhtenäistäminen lääkärin- ja hammaslääkärin palkkiotaksoissa. Taxorna för mun- och käkkirurgiska åtgärder förenhetligades i taxorna för läkar- och tandläkararvoden.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon korvausjärjestelmä on muuttunut vuodesta 1990 seuraavasti (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai vanhemmat vuosikerrat):

1992

- 1.1.1992 pieneni sairausvakuutuskorvaus työterveyshuollon ja muun terveydenhuollon kustannuksista 50 %:iin.

1993

- 1993 ja 1994 perittiin 16,82 €:n suuruinen vuosimaksu työnantajan järjestämän avosairaanhoidon lääkäripalvelujen käyttäjältä.

1995

- 1.1.1995 työterveyshuollon korvausjärjestelmä uudistettiin. Uudistuksella pyrittiin vahvistamaan ennalta ehkäisevää ja työkykyä ylläpitävää toimintaa. Lakisääteiselle työterveyshuollolle ja työnantajan vapaaehtoisesti järjestämälle sairaanhoidolle ja muulle terveydenhuollolle määrättiin kummallekin erikseen korvauksen enimmäismäärät. Erikoislääkärien palveluja rajattiin ja perheenjäsenten terveydenhuollon korvaaminen lopetettiin.

Företagshälsovården

Bestämmelserna om ersättning för företagshälsovård har sedan 1990 ändrats enligt följande (tidigare ändringar, se årsboken år 2000 el. tidigare årgångar):

1992

- 1.1.1992 sjönk ersättningen för företagshälsovård och annan hälsovård till 50 %.

1993

- 1993 och 1994 uppbars en årsavgift om 16,82 € av personer som anlätade läkartjänster inom arbetsgivarordnad öppen sjukvård.

1995

- 1.1.1995 förnyades ersättningssystemet för företagshälsovården i syfte att förstärka verksamheten för sjukdomsprevention och bevarande av arbetsförmågan. För den lagstadgade företagshälsovården och av arbetsgivaren frivilligt anordnad sjukvård och annan hälsovård fastställdes separata maximiersättningsbelopp. Anlitande av specialister begränsades och ersättningarna för familjemedlemmars hälsovårdskostnader slopades.

1999

- Vuonna 1999 perustettiin maatalousyrittäjien työterveyshuollon tehostamiseksi ja kehittämiseksi valtakunnallinen keskusyksikkö, joka toimii Työterveyslaitoksen yhteydessä.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.
- 1.1.2002 tuli voimaan uusi työterveyshuoltolaki, joka painottaa entistä enemmän työpaikoilla tapahtuvaa terveyden ja työkyvyn säilyttämistä ja edistämistä.
- 1.1.2002–31.12.2005 välisenä aikana sairausvakuutus korvaa työnantajalle 60 % kustannuksista, jotka aiheutuvat työterveyshuollon toimintasuunnitelman laatimisesta ja siihen liittyvistä työpaikkakäynneistä. Muulta osin korvaustaso säilyi ennallaan.

2006

- 1.1.2006 jälkeen aiheutuneista ehkäisevän työterveyshuollon (korvausluokka I) kustannuksista korvaus on sekä työnantajilla että yrittäjillä 60 % (ennen pääsääntöisesti 50 %).
- 1.1.2006 yrittäjät ja muut omaa työtään tekevät voivat ennalta ehkäisevän työterveyshuollon lisäksi järjestää itselleen sairaanhoitoa ja muita terveydenhuollon palveluja. Korvattavaa sairaanhoitoa on yleislääkäritasoinen avosairaanhoito ja erityistapauksissa erikoislääkärin palvelut. Sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista korvataan 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.

Vuodesta 2006 alkaen työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen sairaanhoidon palvelut, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

2009

- 1.1.2009 yrittäjien työterveyshuollon korvauskäytäntöä uudistettiin. Korvausluokan I kustannuksille asetettiin kaksi toisistaan riippumatonta enimmäismäärää; korkeampi enimmäismäärä työpaikkaselvityksille ja alempi muulle ehkäisevälle työterveyshuollolle. Korvausluokka II säilyi ennallaan. Maatalousyrittäjien työpaikkaselvitysten korvausmenettely laajeni koskemaan yksityisiä työterveyshuoltopalvelujen tuottajia, samalla kalenterivuoden aikana valtion varoista maksettavalle korvaukselle asetettiin yläraja.

1999

- År 1999 grundades i syfte att effektivisera och utveckla företagshälsovården för lantbruksföretagare en riksomfattande centralenhet i anslutning till Institutet för arbetshygien.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen kunde uppstå p.g.a. avrundningar.
- 1.1.2002 trädde en ny lag om företagshälsovård i kraft, som lägger allt större vikt vid hälsans och arbetsförmågans bevarande och främjande på arbetsplatserna.
- 1.1.2002–31.12.2005 ersätts arbetsgivaren med 60 % av kostnaderna för utarbetandet av en verksamhetsplan för företagshälsovården och för arbetsplatsbesöken i samband med detta. I övrigt förblir ersättningsnivån oförändrad.

2006

- För kostnader för preventiv företagshälsovård (ersättningsklass I) som uppkommit efter 1.1.2006 är ersättningen 60 % för både arbetsgivare och företagare (tidigare i regel 50 %).
- Från 1.1.2006 kan företagare och andra som utför eget arbete förutom preventiv företagshälsovård även ordna sjukvård och andra hälsovårdstjänster för egen räkning. Ersättning kan betalas för öppen sjukvård på allmänläkarnivå och i särskilda fall för specialisttjänster. Av de godkända kostnaderna för sjukvård ersätts 50 %. Ersättningen kan emellertid inte överstiga det årliga maximibeloppet.

Fr.o.m. år 2006 har en företagare som är arbetsgivare och som ordnat sjukvårdstjänster för sina anställda och sig själv, kunnat söka ersättning med arbetsgivares ansökan om ersättning. Dessa företagare ingår i statistiken över arbetsgivarordnad företagshälsovård.

2009

- 1.1.2009 ändrades ersättningsförfarandet vad gäller företagshälsovård för företagare. Beträffande kostnaderna i ersättningsklass I infördes två av varandra oberoende maximibelopp; ett högre maximibelopp för arbetsplatsutredningar och ett lägre för annan förebyggande företagshälsovård. Ersättningsklass II förblev oförändrad. Ersättningsförfarandet vad gäller arbetsplatsutredningar hos lantbruksföretagare utvidgades till att gälla även privata producenter av företagshälsovårdstjänster. Samtidigt fastställdes en övre gräns för den ersättning som under ett kalenderår betalas av statens medel.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon työntekijäkohtaiset enimmäismäärät ovat seuraavat:

Vuosi	€			
	korvausluokka I		korvausluokka II	
	kustannukset	korvaukset	kustannukset	korvaukset
1995	100,91	50,46	151,37	75,68
1996	104,28	52,14	156,41	78,21
1997	104,28	52,14	156,41	78,21
1998	107,64	53,82	161,46	80,73
1999	109,32	54,66	164,82	82,41
2000	112,69	56,34	169,87	84,93
2001	116,55	58,28	175,76	87,88
2002	121,14	60,57	181,70	90,85
2003	124,00	62,00	186,00	93,00
2004	128,10	64,05	192,20	96,10
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15

Huom. Erityisestä syystä (esim. työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitettyä suurempi.

Maximibeloppen per arbetstagare för ersättningar för företagshälsövård som anordnats av arbetsgivaren är följande:

År	€			
	ersättningsklass I		ersättningsklass II	
	kostnader	ersättningar	kostnader	ersättningar
1995	100,91	50,46	151,37	75,68
1996	104,28	52,14	156,41	78,21
1997	104,28	52,14	156,41	78,21
1998	107,64	53,82	161,46	80,73
1999	109,32	54,66	164,82	82,41
2000	112,69	56,34	169,87	84,93
2001	116,55	58,28	175,76	87,88
2002	121,14	60,57	181,70	90,85
2003	124,00	62,00	186,00	93,00
2004	128,10	64,05	192,20	96,10
2005	131,30	65,65	197,00	98,50
2006	135,40	81,24	203,20	101,60
2007	139,10	83,46	208,70	104,35
2008	145,50	87,30	218,30	109,15

Obs! Av särskilda skäl (t.ex. arbetsplatsens storlek) kan ersättningen vara större än det belopp som upptas i tabellen.

Liite 3. Kelan kuntoutusetuuksien kehitys

Bilaga 3. Utvecklingen av FPA:s rehabiliteringsförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

Vanha kansaneläkelaki vuodelta 1937 sisälsi säännöksen sairanhoidon, ammattiopetuksen ja työvälaineiden antamisesta työkyvyttömyyseläkkeen saajalle työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi sekä sairanhoidon antamisesta työkyvyttömyyden estämiseksi.

Uuden kansaneläkelain mukaan, joka tuli voimaan 1957, vakuutetulle voitiin pysyvän työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi kustantaa lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa.

Vuonna 1964 voimaan tullut sairausvakuutuslaki velvoitti käyttämään vuosittain 2 % vakuutettujen sairausvakuutusmaksuista sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntouttamista tarkoittavaan toimintaan.

1.10.1991 alkaen Kelan kuntoutustoiminnasta säädetään omilla erillisillä laeilla (laki Kelan järjestämästä kuntoutuksesta, kuntoutusrahalaki). Samalla kumottiin kansaneläke- ja sairausvakuutuslain kuntoutussäännökset.

1.10.2005 laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki yhdistettiin laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista.

2. Kuntoutusetuuksien muutokset

Kuntoutusetuudet ovat muuttuneet seuraavasti vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1991

- 1.10.1991 tuli voimaan laki Kelan järjestämästä kuntoutuksesta. Sen mukaan Kelalla on velvollisuus järjestää vajaakuntoisten ammatillista ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta (sisältää muutoksenhaku-oikeuden). Lisäksi Kela voi vuosittain valtion talousarviossa myönnettävän määrärahan puitteissa järjestää muuta ammatillista ja lääkinnällistä kuntoutusta.
- Kuntoutuksen lakisäästeistäminen ei olennaisesti muuttanut Kelan aiemmin toteuttamaa ammatillista kuntoutusta lukuun ottamatta uutena toimintana alkanutta työkykyä ylläpitävää ja parantavaa valmennusta (TYK-toimintaa). Sen sijaan lääkinnällisen kuntoutuksen painoalueet muuttuivat. Mm. vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus on Kelassa uutta toimintaa. Muun ammatillisen ja lääkinnällisen kuntoutuksen toteuttaminen on lainmuutoksen jälkeen määrärahasidonnaista.

1. Utvecklingen i huvuddrag

Den gamla folkpensionslagen från år 1937 innehöll ett stadgande om att invaliditetspensionstagare för återställande av arbets- och förvärvsförmågan kunde få sjukvård, yrkesundervisning och arbetsredskap. Likaså kunde försäkrade beredas sjukvård för förebyggande av invaliditet.

Enligt den nya folkpensionslagen, som trädde i kraft 1957, kunde medicinalvård, utbildning och arbetsvård bekostas för förhindrande av varaktigt arbetsförmåga eller för återställande av arbets- och förvärvsförmåga.

Sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft 1964, ålade anstalten att för sjukdomsprevention och rehabilitering av försäkrade årligen använda 2 % av de influtna sjukförsäkringspremierna.

Fr.o.m. 1.10.1991 regleras FPA:s rehabiliteringsverksamhet av särskilda lagar (lagen om rehabilitering som ordnas av FPA, lagen om rehabiliteringspenning). Samtidigt upphävdes stadgandena om rehabilitering i folkpensions- och sjukförsäkringslagen.

1.10.2005 sammanfördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

2. Ändringar i rehabiliteringsförmånerna

Rehabiliteringsförmånerna har ändrats på följande sätt sedan 1990 (För tidigare ändringar, se årsboken för år 2000 eller äldre upplagor.):

1991

- 1.10.1991 infördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Den förpliktar FPA att ordna yrkesinriktad rehabilitering för handikappade och medicinsk rehabilitering för gravt handikappade (besvärslätt ingår). Dessutom kan FPA ordna annan yrkesinriktad och medicinsk rehabilitering inom ramen för ett anslag som årligen beviljas i statsbudgeten.
- Rehabiliteringslagstiftningen har inte väsentligt förändrat den yrkesinriktade rehabilitering som FPA förut ordnat, med undantag av den nyinförda yrkesträningen för bevarande och förbättrande av arbetsförmågan (TYK-verksamhet). Däremot har den medicinska rehabiliteringens innehåll förändrats. Så är t.ex. den medicinska rehabiliteringen för gravt handikappade en ny verksamhet inom FPA. Den övriga yrkesinriktade och medicinska rehabiliteringen är efter lagändringen beroende av vilka anslag som beviljas.

- 1.10.1991 voimaan tulleella kuntoutusrahalalla säädetään kuntoutusajan toimeentuloturvasta. Lailla parannettiin erityisesti muualta kuin Kelalta kuntoutusta saavien toimeentuloturva.

1992

- Vuosina 1992–1994 toteutetut sairausvakuutuksen päivärahan korvausperusteiden yms. muutokset koskevat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa.

1993

- 1.1.1993 kuntoutusrahan omavastuu piteni 7 arkipäivästä 9:ään.

1995

- 1.1.1995 tarkennettiin kuntoutus- ja kuntoutusrahalakia eräiltä osin (mm. kuntoutusrahan omavastuukojojen osalta).

1996

- 1.1.1996 alkaen elinkeinotukea ei enää myönnetä lainana. Avustuksen enimmäismäärästä säädetään asetuksella. Lisäksi kuntoutuksen matkakustannuksille säädettiin omavastuusuudet (7,57 €/yhdensuuntainen matka ja vuotuinen omavastuu 151,37 €), jotka pysyivät ennallaan 31.12.2004 saakka. Kuntoutuksen ja sairausvakuutuksen omavastuut olivat 31.12.2000 saakka samansuuruiset, vuotuiset omavastuut tosin erilliset. 1.1.2005 omavastuut yhtenäistettiin ja yhdistettiin.
- 1.1.1996 alkaen kuntoutuksen odotusajalta ja kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta kuntoutusraha maksetaan 20 %:lla alennettuna.
- 1.1.1996 toteutuneet sairausvakuutuksen päivärahan määräytymisperusteiden muutokset koskevat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa. Tarveharkintaiseen kuntoutusrahaan ei kuitenkaan sovelleta 60 päivän odotusaikaa.
- 1.1.1996 lukien työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai opintotukea edeltäneen kuukauden aikana saaneen kuntoutusraha on vähintään 86 % em. etuudesta lisättynä 10 %:lla. Ammatillisessa koulutuksessa olevan itsenäisesti asuvan tai huoltovelvollisen kuntoutusraha vastaa ao. henkilön opintotuen tasoa.

1999

- 1.8.1999 lukien kuntoutusrahaa voidaan maksaa oppisopimuskoulutuksen ajalta vajaakuntoiselle henkilölle, jonka työkyky on sairauden, vian tai vamman takia olennaisesti heikentynyt. Kuntoutusrahan saaminen ei edellytä kuntoutuspäätöstä.
- 1.8.1999 alle 18-vuotiaalle vajaakuntoiselle nuorelle, jonka työkyky on sairauden, vian tai vamman takia olennaisesti heikentynyt, aletaan maksaa kuntoutusrahaa ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen ehkäisemiseksi ja nuoren toimeentulon turvaamiseksi. Kuntoutusrahan myöntäminen edellyttää henkilökohtaista opiskelu- ja kuntoutumissuunnitelmaa, ei kuitenkaan kuntoutuspäätöstä. Nuorelle maksettavan kuntoutusrahan suuruus, ks. asetelma jäljempänä.

- 1.10.1991 infördes lagen om rehabiliteringspenning, som stadgar om utkomstskydd för rehabiliteringsklienter. Genom lagen förbättrades utkomstskyddet särskilt för dem som får annan än FPA-rehabilitering.

1992

- De under 1992–1994 genomförda ändringarna i ersättningsgrunder etc. för sjukdagpenningen gäller också rehabiliteringspenningen (beloppet lika stort som sjukdagpenningen).

1993

- 1.1.1993 förlängdes självrisktiden för rehabiliteringspenning från 7 till 9 vardagar.

1995

- 1.1.1995 preciserades lagarna om rehabilitering resp. rehabiliteringspenning på vissa punkter (t.ex. självrisktiden för rehabiliteringspenning).

1996

- 1.1.1996 upphörde beviljandet av lån som näringsstöd. Om det maximala understödet stadgas genom förordning. Vidare infördes en självriskandel för rehabiliteringsreskostnader (7,57 €/enkelresa och årssjälvrisk 151,37 €), som var oförändrad till 31.12.2004. Till 31.12.2000 gällde samma självrisker för kostnaderna för rehabiliteringsresor som för sjukförsäkringens reskostnader; årssjälvriskerna var dock olika. 1.1.2005 förenhetligades och kombinerades självriskerna.
- 1.1.1996 sänktes rehabiliteringspenningen för väntetid och tid mellan rehabiliteringsperioder med 20 %.
- De 1.1.1996 införda ändringarna i grunderna för sjukförsäkringsdagpenning gäller också i fråga om rehabiliteringspenning (av sf-dagpenningens storlek). 60-dagarsgränsen tillämpas dock inte på behovsprövad rehabiliteringspenning.
- Från 1.1.1996 är rehabiliteringspenningen för dem som haft arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller studiestöd under den senaste månaden minst 86 % av denna förmån plus 10 %. För en självständigt boende eller försörjningspliktig person som får yrkesutbildning motsvarar rehabiliteringspenningen studie-stödets nivå.

1999

- Från 1.8.1999 kan rehabiliteringspenning betalas för tiden för läroavtalsutbildning till handikappade personer vars arbetsförmåga väsentligt har försvagats på grund av sjukdom eller handikapp. Beslut om rehabilitering förutsätts inte.
- Från 1.8.1999 kan rehabiliteringspenning betalas till handikappade unga under 18 år vars arbetsförmåga väsentligt har försvagats på grund av sjukdom eller handikapp för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering, förebyggande av invalidpensionering och tryggnad av utkomsten. Det förutsätts en personlig studie- och rehabiliteringsplan men inget beslut om rehabilitering. Storleken av rehabiliteringspenningen för unga framgår av uppställningen längre fram.

2001

- 1.9.2001 alkaen ammatillisessa kuntoutuksessa olevan kuntoutusrahan vähimmäismäärä nousee 14,99 €:oon arkipäivältä. Samasta ajankohdasta lukien voidaan kuntoutuksessa olevalle, jonka kuntoutusraha on enintään 14,99 €/pv, maksaa harkinnanvaraista, verovapaata ylläpitokorvausta (5,05 €/pv).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarajojen tarkkuustason ja etuusoikeuden säilyttämisestä.
- 1.4.2002 toteutuneet sairauspäivärahan määräytymisperusteiden muutokset koskevat myös (sairauspäivärahan suuruista) kuntoutusrahaa. Tarveharkintaisen kuntoutusrahan korvaa vähimmäismääräinen kuntoutusraha (10,09 €/pv), johon ei kuitenkaan sovelleta 55 kalenteripäivän odotusaikaa kuten sairauspäivärahaan.

Kuntoutusrahan alkamista edeltäneen etuuden (työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki, opintoraha, aikuisopintoraha) ns. suoja-aika piteni yhdestä kuukaudesta neljään. Uusina etuuksina lisättiin työllistämistuki työelämävalmennukseen ja työvoimapolitiittien koulutustuki.

- 1.4.2002 nuoren kuntoutusrahaa koskevat säännökset muuttuivat. Nuoren kuntoutusrahaa maksetaan 16–19-vuotiaalle (ennen 16–17-vuotiaalle) vajaakuntoiselle nuorelle ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi. Laissa mainittu edellytys työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen ehkäisemisestä on uudesta laista poistettu.

2003

- 1.8.2003 alkaen vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta voivat saada alle 65-vuotiaat eläkkeensaajien korotettua hoitotukea tai erityistukea saavat, vaikka he eivät saisi työkyvyttömyyseläkettä.

2004

- 1.1.2004 alkaen Kelan on järjestettävä tarkoituksenmukainen ammatillinen koulutus ja valmennus henkilölle, jota lähivuosina uhkaa työkyvyttömyys (tarkoitus varhentaa ammatillisen kuntoutuksen aloittamista). Ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettava kuntoutusraha, joka määräytyy samoin kuin sairausvakuutuslain mukainen päiväraha, on 1.1.2004 alkaen 75 % sairausvakuutuslaissa säädetystä työtulosta kaikissa tuloluokissa.
- Vuonna 2004 Kelan ja kuntien välistä työnjakoa psykiatrisen kuntoutuksen järjestämisessä selvitettiin ja Kelan harkinnanvaraisen psykoterapian myöntöperusteita samalla tarkennettiin.

2005

- 1.1.2005 yhdistettiin ja yhtenäistettiin Kelan järjestämän kuntoutuksen ja sairausvakuutuksen matkakus-

2001

- Från 1.9.2001 stiger minimibeloppet av rehabiliteringspenningen för deltagare i yrkesinriktad rehabilitering till 14,99 € per vardag. Från samma tidpunkt kan klienter vars rehabiliteringspenning är högst 14,99 €/dag beviljas skattefri ersättning för uppehälle enligt prövning (5,05 €/dag).

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- De ändringar i bestämningsgrunderna för sjukdagpenning som infördes 1.4.2002 gäller även rehabiliteringspenning (av samma storlek som sjukdagpenningen). Den prövningsbaserade rehabiliteringspenningen ersätts av en minimirehabiliteringspenning (10,09 €/dag); på rehabiliteringspenning som betalas med minimibelopp tillämpas inte 55 dagars väntetid såsom i samband med sjukdagpenning.

Den s.k. skyddstiden för förmåner som föregår utbetalningen av rehabiliteringspenning (arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, studiepenning, vuxenstudiepenning) förlängdes från en månad till fyra månader. Förmånerna kompletterades med sysselsättningsstöd i samband med arbetslivsträning och arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd.

- 1.4.2002 ändrades bestämmelserna om rehabiliteringspenning för unga. Rehabiliteringspenning betalas till handikappade unga i åldern 16–19 år (tidigare 16–17 år) för säkerställande av yrkesinriktad rehabilitering och i sysselsättningsfrämjande syfte. Omnämmandet om att rehabiliteringspenning för unga betalas för undvikande av sjukpensionering har slopats i den nya lagen.

2003

- Från 1.8.2003 kan personer under 65 år som har förhöjt vårdbidrag/specialvårdbidrag för pensionstagare få medicinsk rehabilitering även om de inte har invaliditetspension.

2004

- Från 1.1.2004 skall FPA ordna ändamålsenlig yrkesutbildning och yrkesträning för en person som riskerar att bli arbetsoförmögen under de närmaste åren (meningen är att den yrkesinriktade rehabiliteringen ska inledas så tidigt som möjligt). Den rehabiliteringspenning som betalas för den tid som den yrkesinriktade rehabiliteringen pågår och som bestäms på samma sätt som SFL-dagpenning utgör fr.o.m. 1.1.2004 75 procent av arbetsinkomsterna enligt sjukförsäkringslagen i alla inkomstklasser.
- År 2004 utreddes arbetsfördelningen mellan FPA och kommunerna vad gällde ordnandet av psykiatrisk rehabilitering och samtidigt preciserades grunderna för beviljande av den psykoterapi som FPA ordnar enligt prövning.

2005

- 1.1.2005 kombinerades och förenhetligades bestämmelserna om självriskandelen för resekostnader inom

tannusten omavastuut. Matkakohtainen omavastuu on 9,25 €/yhdensuuntainen matka ja yhteinen vuotuinen omavastuu 157,25 €. Kuntoutuksen matkakustannukset korvataan sairausvakuutusjärjestelmän kautta.

- 1.1.2005 oikeus kuntoutusrahaan ulotettiin 67-vuotiaisiin (ennen 64 v). Sairausvakuutuslain selkeyttämistä aiheutui muutoksia myös kuntoutusrahaan.
- 1.1.2005 alkaen ylläpitokorvaus on 8 €/pv (ennen 5,05 €/pv).
- 1.10.2005 laki Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahaksi yhdistettiin laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista. Uudistus oli pääosin tekninen ja vakiintunut tulkinta kirjattiin lakiin.

2006

- 1.1.2006 alkaen työttömillä on oikeus kuntoutusrahaan päihdehuoltolain mukaisen yksilökuntoutuksen ajalta. Ennen kuntoutusrahan myöntäminen edellytti kuntoutukseen hakeutumista työpaikan kautta.

Eräitä kuntoutusrahaan liittyviä rahamääriä on tarkistettu seuraavasti:

Tarkistus- ajankohta	Nuoren kuntoutusraha/Kuntoutus- rahan vähimmäismäärä ammatil- lisen kuntoutuksen ajalta ¹⁾		Ylläpito- korvaus
	€/kk	€/pv	
1.8.1999	353,19	14,13	.
1.1.2000	359,75	14,39	.
1.1.2001	374,55	14,99	.
1.9.2001	374,55	14,99	5,05
1.1.2002	388,30	15,53	5,05
1.1.2003	397,56	15,90	5,05
1.1.2004	406,64	16,27	5,05
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00

¹⁾ 1.9.2001 alkaen.

rehabiliteringen och sjukförsäkringen. Självrisken per enkelresa är 9,25 € och den sammanlagda årliga självrisken är 157,25 €. Kostnaderna för resor till rehabilitering ersätts genom sjukförsäkringssystemet.

- 1.1.2005 fick 67-åringar rätt till rehabiliteringspenning (tidigare 64 år). Revideringen av sjukförsäkringslagen medförde även ändringar avseende rehabiliteringspenningen.
- Från 1.1.2005 är ersättningen för uppehälle 8 €/dag (tidigare 5,05 €/dag).
- 1.10.2005 sammanfördes lagen om rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning i en lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner. Ändringarna var främst av teknisk natur och vedertagen tolkning skrevs in i lagen.

2006

- Från 1.1.2006 har arbetslösa rätt till rehabiliteringspenning för tid i individuell rehabilitering enligt lagen om missbrukarvård. Tidigare beviljades rehabiliteringspenning förutsatt att personen sökt sig till rehabilitering via arbetsplatsen.

Vissa belopp i anslutning till rehabiliteringspenningen har justerats enligt följande:

Justerings- tidpunkt	Rehabiliteringspenning för unga/ Minimibeloppet vid yrkesinriktad rehabilitering ¹⁾		Ersättning för uppe- hälle
	€/mån.	€/dag	
1.8.1999	353,19	14,13	.
1.1.2000	359,75	14,39	.
1.1.2001	374,55	14,99	.
1.9.2001	374,55	14,99	5,05
1.1.2002	388,30	15,53	5,05
1.1.2003	397,56	15,90	5,05
1.1.2004	406,64	16,27	5,05
1.1.2005	410,50	16,42	8,00
1.1.2006	417,25	16,69	8,00
1.1.2007	437,64	17,51	8,00
1.1.2008	436,72	17,47	8,00
1.1.2009	550,90	22,04	8,00

¹⁾ Fr.o.m. 1.9.2001.

Liite 4. Kelan työttömyysturvaetuuksien kehitys

Bilaga 4. Utvecklingen av FPA:s arbetslöshetsförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.1.1985 Työttömyysturvan peruspäiväraha järjestelmä tuli voimaan ja annettiin Kelan hoidettavaksi
- 1.1.1991 Työvoimapolitiittisen koulutustuen hoito siirtyi ammatillisilta kurssikeskuksilta Kelalle
- 1.1.1994 Työttömyysturvajärjestelmä uusittiin
- 1996–98, Työttömyysturvajärjestelmää tiukennettiin, 2001 mutta toisaalta luotiin uusia työttömien aktivointiin tähtääviä etuuksia

2. Työttömyysturvaa koskevat muutokset

Etuuksiin on tehty seuraavia muutoksia vuodesta 1990 alkaen (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat):

1993

- 1.1.1993 ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevan peruspäivärahan omavastuu piteni 6 viikosta 3 kuukauteen.
- 1.1.1993 alkaen päivärahan saannin estää irtisanomisan palkan ohella myös työnantajalta työsuhteen päättyessä saatu muu korvaus. Lasten kotihoitojen tuen perusosa ja sisaruskorotus, rekisteröimätön lisäeläke sekä vammaisen, vanhuksen tai pitkäaikaissairaana kotihoitojen tuki vähennetään täysimääräisestä päivärahasta. Tulot yrittäjätoiminnasta vähentävät aiempaa tuntuvammin päivärahan määrää.
- 1.1.1993 alkaen poistettiin työvoimapolitiittisen koulutustuen opintososiaalisista etuuksista erityistuki, ryhdyttiin maksamaan majoituskorvausta ja muutettiin yläpitokorvauksen säännöksiä.
- 1.1.1993 alkaen lakisääteiset sosiaaliuudet, sivuja osa-aikatyön palkka sekä irtisanomisen yhteydessä työnantajalta saadut korvaukset rinnastettiin päätösten palkkaan koulutustukea määritettäessä.
- 1.9.1993 täsmennettiin mm. työvoimapolitiittisia edellytyksiä.

1994

- 1.1.1994 peruspäivärahan saamiselle asetettiin työ-säoloehto (työssä 6 kk viimeisten 2 vuoden aikana). Peruspäivärahaa maksetaan enää rajoitetun ajan (500 pv). Tarveharkinta poistuu asteittain (viimeistään 31.12.1995).
- 1.1.1994 otettiin käyttöön uusi tukimuoto, työmarkkinatuki. Tukeen on oikeus henkilöllä, joka on

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.1.1985 Grunddagpenning för arbetslösa infördes och verkställigheten anförtröddes FPA
- 1.1.1991 Skötseln av det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet överfördes från yrkeskurscentralerna till FPA
- 1.1.1994 Arbetslöshetsskyddet reviderades
- 1996–98, Arbetslöshetsskyddet åtstramades men å 2001 andra sidan skapades nya förmåner avsedda att aktivera de arbetslösa

2. Ändringar i arbetslöshetsskyddet

Förmånerna har undergått följande förändringar sedan 1990 (tidigare ändringar, se årsboken 2000 eller äldre årgångar):

1993

- 1.1.1993 förlängdes självrisktiden för grunddagpenning till nykomlingar på arbetsmarknaden från 6 veckor till 3 månader.
- Fr.o.m. 1.1.1993 hindras dagpenningutbetalningen inte bara av lön för uppsägningstid utan också av annan ersättning som arbetsgivaren betalar vid anställningens upphörande. Grunddel och syskonförhöjning till hemvårdsstöd för barn, oregistrerad tilläggspension samt hemvårdsstöd för handikappad, åldring eller långtidssjuk avdras på den fulla grunddagpenningen. Företagarinkomster påverkar dagpenningen mera kännbart än förut.
- 1.1.1993 avskaffades specialstödet som var en studiesocial förmån anknuten till det arbetskraftspolitiska utbildningsstödet. Ersättning för inkvartering började betalas och stadgandena om ersättning för uppehälle ändrades.
- 1.1.1993 blev lagstadgade sociala förmåner, lön för bisyssla och deltidarbete samt av arbetsgivare betalda ersättningar vid uppsägning jämställda med lön av huvudsyssla vid fastställande av utbildningsstöd.
- 1.9.1993 preciserades bl.a. de arbetskraftspolitiska förutsättningarna.

1994

- 1.1.1994 tillkom ett arbetsvillkor för rätt till grunddagpenning (6 månaders arbete under de senaste 2 åren). Utbetalningstiden begränsades till 500 dagar. Behovsprövningen slopas stegvis (senast 31.12.1995).
- 1.1.1994 infördes en ny stödform, arbetsmarknadsstödet. Rätt till stödet har den som fått grunddagpen-

saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan (500 pv) tai joka ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan, koska ei täytä työssäoloehdot. Tukea maksetaan rajoittamaton aika. Tuki on tarveharkintainen, ei kuitenkaan yli 54-vuotiaan työssäoloehdon täyttäneen tuki, päivärahalta pudonneen tuki (180 pv ajalta) eikä työvoimapolitiittisen toimenpiteen ajalta.

- 1.1.1994 alkaen koulutustuen ja siihen liittyvien opintososiaalisten etuuksien saamisen alaikäraja on 17 v.
- 1.1.1994 alkaen koulutustukeen ei enää ole oikeutta opiskelijalla, joka ei täytä (palkansaajan) työssäoloehdot (työssä 6 kk viimeisten 2 vuoden aikana) tai joka on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan.
- 1.1.1994 alkaen koulutustuen ja muiden tulojen yhteensovitus muuttui: täysimääräisestä koulutustuesta vähennetään 80 % (ennen 75 %) työtulojen ja lakisääteisten sosiaalietuuksien siitä osasta, joka ylittää tulorajan (126,14 € 1.1.1994).

1995

- 1.1.1995 alkaen päätoimisilla yrittäjillä on oikeus peruspäivärahaan tai koulutustukeen täytettyään yrittäjän työssäoloehdon (yrittäjänä 2 vuotta viimeisten 4 vuoden aikana). Oikeus päivärahaan tai koulutustukeen voi alkaa aikaisintaan 1.1.1996.
- 1.11.1995 alkaen peruspäivärahasta ja työmarkkinatuesta vähennetään puolison saama lasten kotihoidon tuen perusosa ja sisaruskorotus (lisäosaa saavan tukea ei vähennetä).

1996

- 1.1.1996 alkaen nuorten (alle 20 v) oikeutta työmarkkinatukeen rajoitettiin (mm. ammattikoulutusta vailla oleva nuori ei saa kieltäytyä työstä/työvoimapolitiittisesta toimenpiteestä/amatilliseen koulutukseen), ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevan odotusaika pidennettiin 3 kuukaudesta 5 kuukauteen, työmarkkinatuella säädettiin 5 päivän omavastuuaika ja työmarkkinatuen lapsikorotuksia leikattiin, ks. taulukko b.
- 1.1.1996 alkaen ylläpito- ja majoituskorvausta on voitu maksaa myös työmarkkinatuen saajalle, joka on työvoimapolitiittisessa koulutuksessa.
- 1.1.1996 alkaen vuoden 1997 loppuun on voimassa työvuorottelua koskeva järjestely, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän sopimuksen mukaan jää vuorotteluvapaalle ja työnantaja palkkaa hänen tilalleen työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle lähtevän korvaus on 60 % päivärahasta, jonka tämä olisi työttömänä saanut, kuitenkin enintään 756,85 €/kk (ansiöpäivärahan saaja). Kelan maksama vuorottelukorvaus on enintään 11,91 €/pv.

1997

- 1.1.1997 alkaen 18–19-vuotiaita koskevat työmarkkinatuen saamisen rajoitukset ulotettiin myös 20–24-vuotiaisiin.
- 1.1.1997 alkaen palkansaajan työssäoloehto peruspäivärahassa pidennettiin 6 kk:sta 10 kk:een.

ning för maximitiden (500 dgr) eller inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning, då arbetsvillkoret inte är uppfyllt. Betalningstiden är obegränsad. Stödet är behovsprövat, dock inte för personer över 54 år som uppfyllt arbetsvillkoret, personer som upphört att få dagpenning (180 dgr) eller personer som omfattas av arbetskraftspolitiska åtgärder.

- 1.1.1994 blev lägsta ålder för rätt till utbildningsstöd jämte studiesociala förmåner 17 år.
- 1.1.1994 slopades rätten till utbildningsstöd för studerande som inte uppfyller arbetsvillkoret för löntagare (6 månaders arbete under de senaste 2 åren) eller som fått arbetslöshetsdagpenning för maximal tid.
- 1.1.1994 ändrades samordningen av utbildningsstöd och övriga inkomster: utbildningsstödet fulla belopp minskas med 80 % (tidigare 75 %) av de arbetsinkomster och lagstadgade sociala förmåner som överstiger inkomstgränsen (126,14 € 1.1.1994).

1995

- Fr.o.m. 1.1.1995 har heltidsföretagare rätt till grunddagpenning eller utbildningsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret (2 års företagarkerksamhet de senaste 4 åren). Rätten till dagpenning eller utbildningsstöd kan börja tidigast 1.1.1996.
- Fr.o.m. 1.11.1995 minskas grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet med grunddel och syskonförhöjning till makens hemvårdsstöd för barn (gäller inte tilläggsdelstagares stöd).

1996

- Fr.o.m. 1.1.1996 begränsas rätten till arbetsmarknadsstöd för unga personer under 20 år (t.ex. de som saknar yrkesutbildning måste ta emot arbete/arbetskraftspolitiska åtgärder/yrkesutbildning eller söka sig till yrkesutbildning), väntetiden för nykomlingar på arbetsmarknaden förlängs från 3 till 5 månader, 5 dagars självrisktid införs för stödet och barntilläggen minskas, se tabell b.
- Från 1.1.1996 har ersättningar för uppehälle och in-kvartering kunnat betalas till personer som får arbetsmarknadsstöd och arbetskraftspolitisk utbildning.
- Från 1.1.1996 till slutet av 1997 gäller ett alterneringsarrangemang, där en arbetstagare enligt avtal med arbetsgivaren blir alterneringsledig medan en arbetslös arbetssökande får anställning. Under alterneringsledigheten utges en ersättning som utgör 60 % av den dagpenning vederbörande skulle få som arbetslös, dock högst 756,85 €/mån. (mottagare av inkomstrelaterad dagpenning). FPA betalar högst 11,91 €/dag i alterneringsersättning.

1997

- Fr.o.m. 1.1.1997 gäller begränsningarna för 18–19-åringars rätt till arbetsmarknadsstöd också 20–24-åringar.
- Fr.o.m. 1.1.1997 ändrades arbetsvillkoret för grunddagpenning till löntagare från 6 till 10 mån.

- 1.1.1997 palkansaajan työssäoloehto koulutustessa piteni 6 kk:sta 10 kk:een. Koulutustuen työssäoloehto ei kuitenkaan lueta aikaa, jolta henkilö on saanut koulutustukea (vrt. peruspäiväraha).
- 1.1.1997 ikäraja, josta alkaen peruspäivärahaa voidaan tietyin edellytyksin maksaa 60 ikävuoteen saakka, nousi 55 vuodesta 57 vuoteen. (Kuitenkin ennen vuotta 1944 syntyneellä on oikeus lisäpäiviin tietyin edellytyksin.) Jos henkilö saa päivärahaa 60 v täyttyessään, päivärahan maksamista jatketaan, kunnes enimmäisaika (500 pv) tulee täyteen.
- 1.1.1997 alkaen työssäoloehtoon kelpaavan kokoaikatyön palkan pitää vastata, ellei alalla ole työehtosopimusta, vähintään 40-kertaista peruspäivärahaa (793,85 €/kk 1997).
- 1.1.1997–31.12.1998 työssäoloon voidaan rinnastaa enintään 16 kalenteriviikon pituinen jakso, jolta henkilö on saanut työvoimapolittista koulutustukea.
- 1.1.1997 alkaen peruspäivärahan omavastuu aika on 7 työpäivää (ennen 5 työpäivää). Se lasketaan vain keran 500 päivän enimmäisaikaa kohti.
- 1.1.1997 lukien 500 päivän enimmäisaika ei ole enää sidottu neljään peräkkäiseen kalenterivuoteen. Enimmäisaikaan lasketaan 1.1.1994 lähtien maksetut peruspäivärahat. Enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on täyttänyt uudelleen työssäoloehdon eli ollut työssä vähintään 10 kk 2 vuoden sisällä. Tämä ns. paluuehto edellytti aiemmin 6 kuukauden työssäoloa 8 kuukauden aikana.
- 1.1.1997 lukien peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea ei makseta ajalta, jolta työttömällä on oikeus saada vuosiloma-ajan palkkaa tai jolle lomakorvaus työsuhteen päättyessä voidaan jaksottaa.
- 1.1.1997 lukien sovitellulta peruspäivärahalta ja työmarkkinatuelt poistuu työtulojen suojaosa (126,14 €/kk 1996) ja sovitellussa otetaan huomioon 50 % työtuloista (ennen 80 %). Oikeutta soviteltuun peruspäivärahaan tai työmarkkinatukeen ei ole, jos henkilön työaika ylittää 75 % (ennen 80 %) alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.
- 1.1.1997 lukien työttömyyspäivärahalta työmarkkinatuella siirryttäessäkin on aina hankittava uusi omavastuu aika.
- 1.1.1997 alkaen huoltovellollisen tarveharkinnassa työmarkkinatukea pienentävistä tuloajan ylittävistä tuloista otetaan huomioon 50 % (ennen 75 %). Yksinäisellä henkilöllä vastaava prosenttiosuus säilyi 75 %:na. Molempien tulorajat muuttuivat, ks. taul. b.
- 1.8.1997 lukien henkilöllä on oikeus peruspäivärahaan myös ajalta, jona hän palkatta osallistuu yleishyödylliseen vapaaehto- ja talkootyöhön sekä tietyin edellytyksin satunnaisen ja lyhyen ulkomaanmatkan ajalta. Päätoimisen opiskelun (peruspäivärahan saannin este) käsitettä tarkennettiin.
- 1.8.1997 lukien työmarkkinatuen omavastuu aika ei enää kulu odotusaikana eikä karenssien aikana. Työmarkkinatuen tarveharkinnatonta 180 ensimmäistä
- 1.1.1997 ändrades arbetsvillkoret för utbildningsstöd till löntagare från 6 till 10 månaders arbete; den tid för vilken utbildningsstöd erhållits lämnas dock obeaktad (jfr grunddagpenning).
- 1.1.1997 höjdes den åldersgräns efter vilken grunddagpenning under vissa förutsättningar kan betalas fram till 60 års ålder från 55 till 57 år. (De som är födda före 1944 har emellertid under vissa förutsättningar rätt till tilläggsdagar.) Om en person har dagpenning vid fyllda 60 fortsätter utbetalningen maximitiden ut (500 dagar).
- Fr.o.m. 1.1.1997 skall lön för heltidsarbete för att uppfylla arbetsvillkoret uppgå till minst 40 gånger grunddagpenningen (793,85 €/mån. 1997) om kollektivavtal saknas för branschen.
- Med arbete 1.1.1997–31.12.1998 kan jämställas högst en period om 16 kalenderveckor för vilken arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd betalats.
- Fr.o.m. 1.1.1997 är självrisktiden för grunddagpenning högst 7 arbetsdagar (tidigare 5 dagar). Den beräknas bara en gång för maximitiden (500 dagar).
- Fr.o.m. 1.1.1997 är maximitiden (500 dagar) inte längre bunden till fyra på varandra följande kalenderår. Från 1.1.1994 betalda grunddagpenningar räknas in i maximitiden. Maximitiden börjar räknas på nytt när arbetsvillkoret åter är uppfyllt, dvs. när vederbörande har arbetat minst 10 mån. under 2 år (tidigare villkor: 6 mån. under 8 mån.).
- Fr.o.m. 1.1.1997 utges grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd inte vare sig för tid för vilken en arbetslös har rätt till semesterlön, eller över vilken semesterersättning kan periodiseras då anställning upphör.
- Fr.o.m. 1.1.1997 slopas den skyddade arbetsinkomst delen (126,14 €/mån. 1996) vid jämkning av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd, och vid jämkningen beaktas 50 % av arbetsinkomsterna (tidigare 80 %). Om arbetstiden överstiger 75 % (tidigare 80 %) av den gängse maximiarbetstiden för heltidsanställda inom branschen saknar vederbörande rätt till jämkad förmån.
- Fr.o.m. 1.1.1997 börjar självrisktiden alltid räknas på nytt vid övergång från arbetslöshetsdagpenning till arbetsmarknadsstöd.
- Fr.o.m. 1.1.1997 beaktas vid behovsprövning för underhållsskyldiga 50 % (tidigare 75 %) av de inkomster som överskrider inkomstgränsen och som inverkar minskande på arbetsmarknadsstödet. För ensamstående är procentandelen alltså 75 %. Inkomstgränserna ändrades för bägge grupperna, se tabell b.
- Fr.o.m. 1.8.1997 föreligger grunddagpenningrätt för tid då en person utan lön deltar i allmännyttigt frivilligt arbete och talkoarbete samt på vissa villkor under tillfällig och kort utlandsresa. Begreppet heltidsstudier (hinder för grunddagpenning) preciseras.
- Fr.o.m. 1.8.1997 ingår arbetsmarknadsstödet självrisktid inte längre i väntetiden eller karenstiden. De första 180 dagarna med icke behovsprövat arbets-

päivää kuluttavat vain työttömyyspäivät (eivät päivät työvoimapolitiittisen toimenpiteen ajalta).

- 1.8.1997 aletaan tukea pitkäaikaistyöttömien omaehtoista opiskelua. (Lakia sovelletaan 1.8.1997–31.7.1998 alkaneeeseen koulutukseen.) Tuen myöntämisestä ja maksamisesta huolehtivat työttömyyskassat (kassojen jäsenet) ja Kela.

Tuen edellytyksiä: aloittanut päätoimisen ammatillisia valmiuksia edistävän koulutuksen (vähintään 20 opintoviikkoa), ollut pitkään (12 kk 2 vuoden sisällä) työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa, takanaan riittävä työhistoria (ansainnut työeläkettä vähintään 12 vuotta viimeisten 18 vuoden aikana).

Koulutusajalta opiskelijalla on oikeus työvoimapolitiittiseen koulutustukeen tai työmarkkinatukeen, ei kuitenkaan ylläpito- ja majoituskorvauksiin. Työmarkkinatukeen ei sovelleta tarveharkintaa eikä kotona asumisesta johtuvaa tuen osittamista. Tukea voidaan maksaa 2 vuoden ajan; maksaminen päättyy kuitenkin viimeistään 31.12.1999.

1998

- 1.1.1998 alkaen työmarkkinarikkeiden takia annettavat määräajat ja työssäolovelvoite pitenivät.
- 1.1.1998 alkaen työmarkkinatukea voidaan maksaa työnantajalle, joka tekee työ- tai oppisopimuksen pitkään työttömänä olleen työmarkkinatukeen oikeutetun henkilön kanssa. Pitkään työttömänä katsotaan olleen henkilön, joka oli saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan tai työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 500 päivää. Työnantajalle maksettava työmarkkinatuki on täysimääräisen työmarkkinatuen suuruinen. Lapsikorotuksia siihen ei makseta. Työmarkkinatukea voidaan työnantajalle maksaa enintään 12 kuukaudelta henkilöä kohti.
- Työmarkkinatuen maksamisesta työnantajalle määrää työvoimatoimisto. Työmarkkinatuki voidaan maksaa työnantajalle joko yksinään tai yhdistettynä työvoimatoimiston maksamaan työllistämistukeen.
- 1.1.1998 alkaen työnantajalle maksettu työmarkkinatuki kartuttaa työttömyyspäivärahan työssäoloehto kolmanneksella siitä ajasta, jonka työtön on työllistettynä työnantajan palveluksessa, kuitenkin enintään 16 kalenteriviikolla.
- 1.1.1998 alkaen vuorotteluvapaalle lähtevän korvaus on 70 % (ennen 60 %) työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus. Ansiosidonnaiseen päivärahaan perustuvan vuorottelukorvauksen enimmäismäärä (756,85 €/kk 1997) poistui. Kelan maksama vuorottelukorvaus on 1998 alusta enintään 14,13 €/pv. Vuorotteluvapaalle lähtevältä ei enää edellytetä kokoaikatyötä (riittää 75 % alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän työajasta). Vuorotteluvapaakokeilua jatkettiin vuoden 2000 loppuun saakka (vapaa pidettävä 2001 aikana).
- 1.1.1998 alkaen ylläpitokorvausta on voitu maksaa työmarkkinatukea saavalle pitkäaikaistyöttömälle,

marknadsstöd påverkas enbart av arbetslöshetsdagarna (inte arbetskraftspolitiska åtgärder).

- Fr.o.m. 1.8.1997 beviljas stöd för långtidsarbetslösa frivilliga studier. (Lagen tillämpas på utbildning som inlett 1.8.1997–31.7.1998.) Arbetslöshetskassorna (kassamedlemmar) och FPA sköter beviljandet och utbetalningen.

Villkor: påbörjade heltidsstudier för främjande av yrkeskunskaper (minst 20 studieveckor), långtidsarbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån (12 mån. under 2 år), tillräcklig arbetshistorik (intjänad arbetspen-sion för minst 12 år under de senaste 18 åren).

Studeranden har under utbildningstiden rätt till arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller arbetsmarknadsstöd, men inte ersättning för uppehälle eller in-kvartering. Arbetsmarknadsstödet behövsprövas inte, och det reduceras inte om studeranden bor hos sina föräldrar. Det kan utges under en period av 2 år, men upphör senast 31.12.1999.

1998

- 1.1.1998 skärptes karenserna och skyldigheten att arbeta i samband med arbetsmarknadsförseelser.
- Fr.o.m. 1.1.1998 kan arbetsmarknadsstöd betalas till arbetsgivare som ingår arbets- eller läroavtal med en person som länge varit arbetslös och har rätt till arbetsmarknadsstöd. Som långtidsarbetslös betraktas den som fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden eller arbetsmarknadsstöd på grund av arbetslöshet för 500 dagar. Till arbetsgivaren betalas fullt arbetsmarknadsstöd utan barnförhöjningar. Det kan betalas för högst 12 månader per person.

Det är arbetskraftsbyrån som bestämmer om utbetalning av arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren. Stödet kan betalas ensamt eller tillsammans med sysselsättningsstöd från arbetskraftsbyrån.

- Fr.o.m. 1.1.1998 kumulerar arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning med en tredjedel av den tid under vilken den arbetslösa sysselsätts, dock med högst 16 kalenderveckor.
- Fr.o.m. 1.1.1998 är ersättningen till den som blir al-terneringsledig 70 % (tidigare 60 %) av den arbetslöshetsdagpenning personen skulle ha rätt till som arbetslös. Maximigränsen för al-terneringsersättning be-räknad efter inkomstrelaterad dagpenning (756,85 €/mån. 1997) slo-pades. Den al-terneringsersättning FPA ger ut är högst 14,13 €/dag från början av år 1998. Den al-terneringslediga förutsätts inte längre ha haft heltidsarbete (det är nog med 75 % av heltidsanstäl-las arbetstid inom branschen). Försöket med arbetsal-ternering förlängdes till slutet av år 2000 (ledigheten skall tas ut senast 2001).
- Fr.o.m. 1.1.1998 har ersättning för uppehälle kunnat betalas till långtidsarbetslösa med arbetsmarknads-

joka osallistuu työvoimaviranomaisen järjestämään työharjoitteluun.

- 1.8.1998 tai sen jälkeen alkaneeseen omaehtoiseen opiskeluun työtön voi saada työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen suuruista koulutuspäivärahaa. Koulutuspäivärahan myöntämisestä ja maksamisesta huolehtivat työttömyyskassat (ansioturvan tasoinen koulutuspäiväraha) ja Kela (peruspäivärahan ja työmarkkinatuen suuruinen koulutuspäiväraha).

Tuen edellytyksiä: aloittanut päätoimisen (vähintään 20 opintoviikkoa) ammatillisia valmiuksia edistävän koulutuksen, ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa, saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 4 kk (86 pv) koulutusta edeltäneen 12 kuukauden aikana, takana riittävä työhistoria (ansainnut työeläkettä vähintään 10 vuotta viimeisten 15 vuoden aikana).

Koulutuspäivärahaan ei makseta ylläpito- eikä majoituskorvauksia. Työmarkkinatuen tasoiseen koulutuspäivärahaan ei sovelleta tarveharkintaa eikä vanhempiensa luona asumisesta johtuvaa etuuden osittamista. Koulutuspäivärahaa maksetaan enintään 500 päivältä. Koulutuspäivärahapäivät luetaan työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaan. Koulutus- ja työttömyyspäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 586 päivältä. (Opintonsa 1.8.–31.12.1998 aloittaneet ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa saaneet opiskelijat saavat koulutuspäivärahaa 100 ylimääräiseltä päivältä.)

1999

- 1.1.1999 alkaen Kelan maksamien työttömyysturvaetuuksien (päiväkorvauksen, lapsikorotusten) rahamäärät tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutoksen mukaisesti (Laki kansaneläkeläisissä säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannusindeksiin; nimitys muuttuu 1.1.2002 Laiksi kansaneläkeindeksistä.).
- 1.1.1999 alkaen Kelan maksama täysi vuorottelukorvaus oli 14,25 €/pv ja 1.1.2000 alkaen 14,36 €/pv.
- 1.5.1999 alettiin maksaa kotoutumistukea maahanmuuttajalle, joka on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi työvoimatoimistoon tai hakenut toimeentulotukea. Kotoutumistuki koostuu Kelan maksamasta työmarkkinatuesta ja/tai kunnan maksamasta toimeentulotuesta. Tukea maksetaan enintään 3:n ensimmäisenä maassaolovuotena.

2000

- 1.4.2000 alkaen aletaan soveltaa sovitellun päivärahan enimmäismaksuaikaa koskevia (muuttuneita) säännöksiä määräaikaisten lakien siirrettyä tähän asti niiden toteutumista. Soviteltua päivärahaa maksetaan enintään 36 kuukaudelta; jokainen maksupäivä katsotaan kokonaiseksi suorituspäiväksi.
- 1.6.2000 alkaen työttömälle ei aseteta uutta omavastuu-aikaa, jos hän on ollut yhdenjaksoisesti työttömänä

stöd som deltar i praktik ordnad av Arbetskraftsmyndigheterna.

- För frivilliga studier som inletts 1.8.1998 eller senare kan arbetslösa få utbildningsdagpenning av arbetslöshetsdagpenningens eller arbetsmarknadsstödet storlek. Beviljandet och utbetalningen sköts av arbetslöshetskassorna (utbildningsdagpenning av inkomstrelaterad dagpenning storlek) och FPA (utbildningsdagpenning av grunddagpenningens eller arbetsmarknadsstöds storlek).

Förutsättningar: personen har inletts heltidsutbildning (minst 20 studieveckor) som främjar yrkesfärdigheterna, har varit arbetslös arbetssökande hos Arbetskraftsbyrån, har haft arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd i minst 4 mån. (86 dagar) under de 12 månaderna närmast före utbildningen, har tillräcklig arbetshistorik (intjänat arbetspension minst 10 år de senaste 15 åren).

Till utbildningsdagpenningen hör inte ersättningar för uppehälle och inkvartering. På utbildningsdagpenning av arbetsmarknadsstödet storlek tillämpas inte behovsprövning eller minskning p.g.a. boende hos föräldrarna. Den betalas för högst 500 dagar. Dagpenningdagarna inräknas i maximitiden på 500 dagar för arbetslöshetsdagpenning. Utbildnings- och arbetslöshetsdagpenning betalas sammanräknat för högst 586 dagar. (Studerande som inletts sina studier 1.8.–31.12.1998 och som haft inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning får utbildningsdagpenning för 100 tilläggsdagar.)

1999

- Fr.o.m. 1.1.1999 justeras arbetslöshetsförmåner från FPA (dagersättningar, barnförhöjningar) årligen enligt förändringarna i levnadskostnadsindexet (lagen om bindande av de i folkpensionslagen stadgade pensionerna och understöden vid levnadskostnaderna; namnet ändras 1.1.2002 till lagen om folkpensionsindex).
- 1.1.1999 blev det fulla beloppet av alterneringssättning från FPA 14,25 €/dag och 1.1.2000 14,36 €/dag.
- 1.5.1999 inleddes utbetalningen av integrationsstöd till invandrare som har anmält till Arbetskraftsbyrån att de är arbetslösa och söker arbete eller som har sökt utkomststöd. Integrationsstödet består av arbetsmarknadsstöd från FPA och/eller utkomststöd från kommunen. Stödet betalas högst för de 3 första vistelseåren i landet.

2000

- 1.4.2000 börjar (nya) bestämmelser för maximitiden vid jämkad dagpenning tillämpas, eftersom tidsbestämda lagar hittills skjutit upp tillämpningen. Jämkad dagpenning utbetalas för högst 36 månader; varje utbetalningsdag betraktas som en hel dagpenningdag.
- Fr.o.m. 1.6.2000 börjar ny självrisktid inte längre räknas för den som varit arbetslös utan avbrott och får

siirtyessään suoraan työmarkkinatuella työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisajan täytyttyä (tulkinta muuttunut).

- 1.9.2000 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lievenee: puolison tuloista saa vähentää 235,46 €/kk (aiemmin 50,46 €/kk).

2001

- 1.1.2001 alkaen Kelan maksama täysi vuorottelukorvaus oli 14,95 €/pv, 1.1.2002 alkaen 15,34 ja 1.3.2002 alkaen 15,93 €/pv. Vuorotteluvapaakokeilua jatkettiin vuoden 2002 loppuun saakka (vapaa pidettävä 2003 aikana).
- 1.1.2001 alkaen alettiin maksaa työmarkkinatukea matka-avustuksena työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan työssäkäyntialueensa ulkopuolelta pysyväisluonteisen kokoaikaisen työn. Matka-avustus on täysimääräinen työmarkkinatuki ja se maksetaan enintään 2 kuukaudelta.
- 1.1.2001 alkaen ylläpito- ja majoituskorvausta voidaan maksaa myös vähennettyä koulutustukea tai vähennettyä tai soviteltua työmarkkinatukea saavalle. Majoituskorvauksen saaminen ei enää edellytä koulutuspaikan olevan työssäkäyntialueen, vaan kotikunnan ulkopuolella (ellei työssäkäyntialue ole kotikuntaa pienempi).
- 1.9.2001 alkaen laki kuntouttavasta työtoiminnasta velvoittaa työvoimatoimiston, kunnan ja asiakkaan (työmarkkina- tai toimeentulotuen saaja) yhdessä laatimaan asiakkaalle aktivointisuunnitelman. Yhtenä aktiivisena toimenpiteenä voi olla kuntouttava työtoiminta (kunnalla järjestämisvelvollisuus). Työtoiminnan ajalta työmarkkinatuen saajalle maksetaan tuen lisäksi osallistumispäiviltä ylläpitokorvausta ja toimeentulotuen saajalle tuen lisäksi toimintarahaa. Kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytyminen voi alle 25-vuotiailla johtaa tukien pienentämiseen tai työmarkkinatuen lakkauttamiseen.
- 1.8.2001 alkaen koulutuspäivärahan edellytyksenä olevaa 10 vuoden työhistoriaa laskettaessa otetaan huomioon henkilön koko aikaisempi työhistoria (ei enää 15 vuoden tarkastelujaksoa).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarvojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.
- 1.1.2002 työmarkkinatuen lapsikorotukset nostettiin samalle tasolle kuin peruspäivärahan lapsikorotukset (taulukko b).
- 1.1.2002 työharjoittelu työvoimapolitiittisena toimenpiteenä rajattiin alle 25-vuotiaisiin ammatillista koulutusta vailla oleviin työmarkkinatuen saajiin. Muut voidaan osoittaa työelämävalmennukseen työpaikalla, joka on uusi työvoimapolitiittisen toimenpiteen laji. Työelämävalmennuksen ja työharjoittelun ajalta mak-

arbetsmarknadsstöd omedelbart efter att maximitiden (500 dagar) för arbetslöshetsdagpenning uppfyllts (ny tolkning).

- 1.9.2000 lindras villkoren för behovsprövning: 235,46 €/mån. får avdras på makens inkomster (tidigare 50,46 €/mån.).

2001

- Fr.o.m. 1.1.2001 var det fulla beloppet av alterneringsersättning från FPA 14,95 €/dag, fr.o.m. 1.1.2002 15,34 €/dag och fr.o.m. 1.3.2002 15,93 €/dag. Försköket med arbetsalternering förlängdes till slutet av år 2002 (ledigheten skall tas ut senast 2003).
- 1.1.2001 började arbetsmarknadsstöd utges i form av resebidrag till personer med rätt till arbetsmarknadsstöd som tar emot fast heltidsarbete utanför sitt pendlingsområde. Resebidraget, som motsvarar fullt arbetsmarknadsstöd, betalas för högst två månader.
- Från 1.1.2001 kan ersättning för uppehålle och inkvartering även betalas till personer som får minskat utbildningsstöd eller minskat eller jämkat arbetsmarknadsstöd. För inkvarteringsersättning krävs numera att utbildningen sker utanför hemkommunen och inte längre utanför pendlingsregionen (såvida pendlingsregionen inte är mindre än hemkommunen).
- Fr.o.m. 1.9.2001 skall enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte Arbetskraftsbyrån och kommunen i samarbete med klienten (mottagare av arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd) utarbeta en aktiveringsplan för denne. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan vara en aktiverande åtgärd (ordnas av kommunen). För deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas till den som får arbetsmarknadsstöd dessutom ersättning för uppehålle och till den som får utkomststöd en sysselsättningspenning. Vägran att delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan för den som är under 25 år leda till minskat stöd eller till att arbetsmarknadsstödet indras.
- Fr.o.m. 1.8.2001 beaktas en persons hela tidigare arbetslivserfarenhet vid beräkningen av den 10 års arbetslivserfarenhet som är en förutsättning för utbildningsdagpenningen (granskningsperioden 15 år gäller inte längre).

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.1.2002 höjdes arbetsmarknadsstödet barnstillägg till samma nivå som grunddagpenningens barnstillägg (tabell b).
- 1.1.2002 begränsades arbetspraktiken såsom Arbetskraftspolitisk åtgärd till att omfatta mottagare av arbetsmarknadsstöd som är under 25 år och saknar yrkesutbildning. Andra kan anvisas arbetslivsträning på arbetsplatsen, som är en ny Arbetskraftspolitisk åtgärd. Under arbetslivsträningen och praktiktiden be-

setaan ylläpitokorvausta ja korotettua ylläpitokorvausta. Työharjoitteluun osallistuvalla edellytetään kuitenkin, että hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 500 päivää.

- 1.1.2002 lakkautettiin majoituskorvaus. Opiskelijalle, joka osallistuu koulutukseen työssäkäyntialueensa ulkopuolella, ylläpitokorvaus maksetaan korotettuna (14 €/pv 2002). Jos koulutus järjestetään opiskelijan työssäkäyntialueella mutta kuitenkin kotikunnan ulkopuolella, ylläpitokorvauksen saaminen korotettuna edellyttää majoituskustannuksia ja luotettavan selvityksen esittämistä niistä.
- 1.1.2002 yhdistelmätuen enimmäismaksuaika piteni 12 kk:sta 24 kk:een.
- 1.3.2002 alkaen työttömyyspäivärahan työssäoloehto voidaan lukea puolet (aiemmin kolmannes) siitä työstä, jonka palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut työmarkkinatukea. Muutos koskee henkilöitä, jotka ovat yhdistelmätuen piirissä 2002 alusta lukien.

2003

- 1.1.2003 työttömyysturvalainsäädännön rakennetta uusittiin yhdistämällä erillisiä lakeja ja säännöksiä uusiksi kokonaisuuksiksi.
- 1.1.2003 palkansaajan työssäoloehto eriytyi kahdeksi. Ensimmäistä kertaa työssäoloehdon täyttävältä palkansaajalta edellytetään vähintään 43 viikon työssäoloa 2 vuoden 4 kuukauden aikana (aiemmin 2 vuoden). Päivärahaoikeuden uusimiseen (ts. henkilö saanut aiemmin työttömyyspäivärahaa) tarvitaan 34 viikon (aiemmin 43 viikon) työskentely 2 vuoden aikana. Aiemmin saatuna päivärahoina pidetään 1997 tai sen jälkeen saatuja päivärahoja. Yrittäjien työssäoloehtoon ei tullut muutoksia.

Uudessa työttömyysturvalaissa on määritelty tilanteet, jolloin henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla ja jolloin hän ei ole työmarkkinoiden käytettävissä. Työkyvyttömyys työttömyysturvajärjestelmässä on määritelty ja sovitellun etuuden säännöksiä muutettu (mm. soviteltua maksetaan 31.12.2005 saakka, vaikka enimmäismäärä (36 kk) täytyisikin sitä ennen).

Oikeutta työmarkkinatukeen laajennettiin työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin osallistuvilla tilanteissa, joissa heillä ei muutoin olisi oikeutta tukeen. Oikeus tukeen syntyy, jos syy, miksi tuki on evätty, on odotus- tai oimavastuu aika, ammattikoulutusta vailla olevan alle 25-vuotiaan rajoitettu oikeus tukeen, määrääjäksi evätty tuki, työssäolovelvoite tai tuen tarveharkinta.

Työttömyyspäivärahan työssäoloehtoon voidaan lukea puolet työstä, jonka palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut sekä työmarkkina- että työllistämistukea, ja työ kokonaisuudessaan, jos työnantaja on saanut vain työmarkkinatukea.

- 1.1.2003–31.12.2007 (yhdistelmätukikokeilu) työnantajalle voidaan maksaa yhdistelmätukea myös sellaisen henkilön työllistämiseen, joka on saanut työmark-

talas ersättning och förhöjd ersättning för uppehälle. Den som genomgår arbetspraktik förutsätts dock ha fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd minst 500 dagar.

- 1.1.2002 slopades ersättningen för inkvartering. En studerande som deltar i utbildning utanför sin pendlingsregion får förhöjd ersättning för uppehälle (14 €/dag 2002). Om utbildningen ordnas inom den studerandes pendlingsregion men utanför hemkommunen måste han förete en tillförlitlig utredning över logikostnaderna för att få förhöjd ersättning för uppehälle.
- 1.1.2002 förlängdes maximibetalningstiden för sammansatt stöd från 12 månader till 24 månader.
- Fr.o.m. 1.3.2002 får hälften (tidigare en tredjedel) av det arbete för vars lönekostnader en arbetsgivare erhållit arbetsmarknadsstöd inräknas i arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning. Ändringen gäller dem som omfattas av det sammansatta stödet fr.o.m. 2002.

2003

- 1.1.2003 förnyades lagstiftningen om utkomstskydd för arbetslösa så att de olika lagarna och bestämmelserna lades samman till nya helheter.
- 1.1.2003 ändrades arbetsvillkoret för löntagare. En löntagare som för första gången uppfyller arbetsvillkoret förutsätts ha arbetat minst 43 veckor under 2 år och 4 månader (tidigare 2 år). För ny rätt till dagpenning (dvs. arbetslöshetsdagpenning har erhållits förut) krävs 34 veckors arbete (tidigare 43 veckor) under 2 år. Som dagpenning som erhållits förut räknas dagpenning som man fått 1997 eller senare. Arbetsvillkoret för företagare ändrades inte.

I den nya lagen om utkomstskydd för arbetslösa definieras de situationer då man är förhindrad att delta på arbetsmarknaden och inte står till arbetsmarknadens förfogande. I systemet med utkomstskydd för arbetslösa definieras begreppet arbetsoförmåga, och bestämmelserna om jämkade förmåner har ändrats (bl.a. betalas jämkade förmåner till 31.12.2005, även om maximitiden (36 mån.) uppfylls innan dess).

Rätten till arbetsmarknadsstöd utvidgades till att omfatta personer som deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder när de inte annars skulle ha rätt till stödet. Rätten till stödet uppkommer när orsaken till att en person förvägrats stöd har varit vänt- eller karenstid, begränsad rätt till stödet då en person är under 25 år och saknar yrkesutbildning, förvägrat stöd för viss tid, arbetsskyldighet eller behovsprövning.

Till arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning kan hänföras hälften av arbetet när arbetsgivaren har fått både arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd för lönekostnaderna, och arbetet i sin helhet när arbetsgivaren har fått enbart arbetsmarknadsstöd.

- 1.1.2003–31.12.2007 (försöket med sammansatt stöd) kan en arbetsgivare få sammansatt stöd även för att sysselsätta en person som haft arbetsmarknadsstöd

kinatukea vasta 200 päivästä. Tällöin tuki myönnetään pelkkänä työmarkkinatukena ilman työvoimatoimiston maksamaa työllistämistukea.

- 1.1.2003 tuli voimaan uusi laki vuorotteluvapaasta, joka korvasi lain vuorotteluvapaakeilusta. Laki on voimassa 2003–2007 (vapaa pidettävä 2008 aikana).

Vuorottelijalta alettiin edellyttää vähintään 10 vuoden pituista työhistoriaa; tästä neljännes voi olla hankittuna vanhempainpäivärahavapaana, hoitovapaana tai varusmies-/siviilipalveluksena (ns. rinnasteinen aika). Toistamiseen vuorotteluvapaalle lähtevältä edellytetään nyt myös vähintään 5 vuoden työhistoriaa edellisen vapaan päättymisestä. Vuorottelukorvaus on vastedes 80 % työttömyyspäivärahasta, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta työhistoriaa ennen vapaan alkamista. Muuten osuus on 70 % kuten aiemmin kaikille.

Sijaisen palkkaamisessa etusijalla ovat nuoret, äskettäin tutkintonsa suorittaneet ja pitkäaikaistyöttömät.

- 1.7.2003 alkaen vanhempiensa taloudessa asuvan työmarkkinatuki määräytyy hänen vanhempiensa yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella (osittainen työmarkkinatuki). Vanhempina pidetään samassa taloudessa asuvia biologisia tai ottovanhempia. Vanhempien tuloina otetaan huomioon samat tulot, jotka tarveharkinnassa otetaan huomioon hakijan puolison tuloina. Työmarkkinatukea maksetaan kuitenkin vähintään 50 % tuen määrästä, johon vanhempiensa luona asuva muutoin olisi oikeutettu.

2005

- 1.1.2005 alkaen myös 65–67-vuotiaalla on oikeus työttömyysturvaetuteen (koulutuspäivärahaa lukuun ottamatta) hänen työnsä keskeytyessä lomautuksen, sääesteen tai toisten työntekijöiden työtaistelun vuoksi. Siirtyminen palkansaajasta yrittäjäksi ja päinvastoin on mahdollista ilman etuuksien menettämistä.
- 1.1.2005 alkaen työttömyysturvan piiriin kuulumisesta säädetään työttömyysturvalaissa (ennen soveltamisalalaisissa). Oikeus työttömyysturvaetuuksiin on edelleen vain Suomessa asuvilla.
- 1.7.2005 peruspäivärahaan, koulutuspäivärahaan ja -tukeen alettiin maksaa korotusosaa (4 €/pv) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henkilölle, joka on irtisanottu taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja jolla on vähintään 20 vuoden työhistoria. Korotusosaa maksetaan peruspäivärahaan enintään 150 päivästä, koulutuspäivärahaan ja -tukeen koko koulutuksen ajalta.
- 1.7.2005 peruspäivärahaan ja koulutustukeen alettiin maksaa työllistymisohjelmallisää (4 €/pv) palkansaajan työssäoloehdon täyttäneelle henkilölle, joka on 1) irtisanottu taloudellisista ja tuotannollisista syistä takanaan vähintään 3 vuoden työhistoria tai 2) työsuhteen päättyessä ollut määräaikaissa työsuhteessa

för bara 200 dagar. Stödet beviljas då enbart i form av arbetsmarknadsstöd utan det sysselsättningsstöd som arbetskraftsbyrån betalar.

- 1.1.2003 infördes en ny lag om alterneringsledighet som ersatte lagen om försök med alterneringsledighet. Lagen är i kraft 2003–2007 (ledigheten skall tas ut under år 2008).

Den alterneringslediga förutsätts nu ha minst 10 års arbetslivserfarenhet (s.k. arbetshistoria): en fjärdedel får bestå av föräldradagpenningledighet, vårdledighet eller värnplikt/civiltjänstgöring. Av den som blir alterneringsledig på nytt förutsätts nu minst 5 års arbetslivserfarenhet sedan föregående ledighets slut. Alterneringsersättningen är i fortsättningen 80 % av arbetslöshetsdagpenningen, om den alterneringslediga har minst 25 års erfarenhet av arbetslivet när ledigheten påbörjas. I annat fall är ersättningen 70 %, som den varit tidigare för alla.

Vid anställningen av vikarier prioriteras ungdomar, personer som nyligen avlagt sin examen och långtidsarbetslösa.

- Från 1.7.2003 bestäms arbetsmarknadsstödet för en person som bor hos sina föräldrar enligt föräldrarnas sammanlagda månadsinkomster (partiellt arbetsmarknadsstöd). Som föräldrar betraktas biologiska eller adoptivföräldrar som bor i samma hushåll. Av föräldrarnas inkomster beaktas samma inkomster som vid behovsprövning beaktas såsom sökandens makes inkomster. I arbetsmarknadsstöd betalas dock minst 50 % av det stödbelopp som den som bor hos sina föräldrar i annat fall skulle ha rätt till.

2005

- Från 1.1.2005 har också 65–67-åringar rätt till förmåner vid arbetslöshet (förutom utbildningsdagpenning) om deras arbete avbryts på grund av permittering, vederlekshinder eller andra arbetstagens stridsåtgärd. Att bli löntagare när man varit företagare och vice versa är möjligt utan att man går miste om förmåner.
- Från 1.1.2005 ingår bestämmelser om vilka som omfattas av arbetslöshetsskyddet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (tidigare i tillämpningslagen). Rätt till förmåner vid arbetslöshet har alltså bara de som är bosatta i Finland.
- 1.7.2005 började en förhöjningsdel (4 €/dag) till grunddagpenningen, utbildningsdagpenningen och -stödet betalas ut till personer med minst 20 års arbetslivserfarenhet som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare och som sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl. Grunddagpenningens förhöjningsdel betalas för högst 150 dagar, utbildningsdagpenningens och -stödet för hela utbildningstiden.
- 1.7.2005 började ett tillägg för sysselsättningsplan (4 €/dag) betalas till personer som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare och som 1) sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl och har minst 3 års arbetslivserfarenhet eller som 2) när anställningen upphörde har haft visstidsanställning i minst 3 år eller 3)

vähintään 3 v tai 3) ollut määräaikaisissa työsuhteissa samaan työnantajaan vähintään 36 kk 42 kk:n aikana. Lisää maksetaan enintään 185 päivältä.

- Sovittelun etuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatketaan 31.12.2007 saakka.

2006

- 1.1.2006 alkaen oikeus työmarkkinatukeen lakkaa pitkään työttömänä olleelta henkilöltä (saanut työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 pv tai työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen vähintään 180 pv), joka kieltäytyy/eroaa/erotetaan työstä tai työvoimapolitiittisesta koulutuksesta tahi kieltäytyy/keskeyttää ilman pätevää syytä aktivointisuunnitelmassa yms. sovitun työvoimapolitiittisen toimenpiteen. Työmarkkinatukeen henkilö saa uudelleen oikeuden, kun hän on ollut työssä tai osallistunut työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen vähintään 5 kuukauden ajan.
- 1.1.2006 alkaen valtio rahoittaa työmarkkinatuen lapsikorotuksineen sen maksukauden loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea 500 päivältä. Sen jälkeen maksetun työmarkkinatuen valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat puoliksi. Jos henkilö osallistuu työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen, valtio on kuitenkin rahoittajana 500 päivän jälkeenkin.
- Yhdistelmätuki lakkaa vähitellen; sellaiselle työnantajalle, jonka kanssa yhdistelmätuesta on sovittu viimeistään 31.12.2005, tuki vielä voidaan myöntää. Uusia ei vuonna 2006 enää myönnetä eikä aiempia tukiauksia jatketa.
Vuoden 2006 alusta tuen myöntää työvoimatoimisto palkkatukena. Korkeimmalla korotetulla palkkatuella tuettu työ kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloehto puolella työajasta, kun taas tätä pienemmällä palkkatuella tuettu työ lasketaan kokonaisuudessaan työssäolohtoon.
- 1.1.2006 alkaen koulutuspäivärahan työttömyysedellytys lyheni 86:sta 65:een työttömyys- tai työmarkkinatukipäivään. Työttömyyspäiväraha- ja koulutuspäivärahapäivien yhteenlaskettu enimmäisaika lyheni vastaavasti 586:sta 565 päivään. Koulutuspäivärahan saannin edellytyksenä olevaan työssäoloaikaan rinnastetaan aika, jona henkilö on ollut vanhempainpäivärahalla, erityishoitorahalla, hoitovapaalla, asevelvollisena tai työkyvyttömänä. Tarkennettiin omavastuun määrääntymistä.
- 1.1.2006 lukien puolison saamaa lasten kotihoidon tukea ei vähennetä toisen puolison työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta eikä koulutuspäivärahasta, jos tukea saava puoliso itse hoitaa lasta eikä hänellä lapsen hoidon tai samanaikaisesti maksettavan vanhempainpäivärahan takia ole oikeutta em. työttömyysetuksiin (palattiin ennen vuotta 2005 olleeseen käytäntöön).

har haft visstidsanställningar hos en och samma arbetsgivare i minst 36 mån. under en tid av 42 mån. Tillägget betalas för högst 185 dagar.

- Jämkad förmån fortsätter att betalas t.o.m. 31.12. 2007 även om maximitiden för utbetalning har gått ut.

2006

- Från 1.1.2006 upphör rätten till arbetsmarknadsstöd för en långtidsarbetslös (person som har fått arbetsmarknadsstöd på grund av arbetslöshet minst 500 dagar eller minst 180 dagar efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning löpt ut) som vägrar ta emot/lämnar/blir uppsagd från/avstängd från ett arbete eller arbetskraftspolitisk utbildning eller utan giltig orsak avvisar/avbryter en sådan arbetskraftspolitisk åtgärd som avtalats i en aktiveringsplan e.dyl. Personen har rätt att på nytt få arbetsmarknadsstöd efter att han eller hon har haft ett arbete eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd i minst 5 månader.
- Från 1.1.2006 betalas arbetsmarknadsstödet och den därtill anslutna barnförhöjningen av statens medel till utgången av den betalningsperiod under vilken arbetsmarknadsstöd har betalats till personen sammanlagt 500 dagar. Arbetsmarknadsstöd som betalas därefter finansieras till hälften av staten och till hälften av den kommun som är stödtagarens hemkommun. Om personen deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd finansierar staten arbetsmarknadsstödet även efter de 500 dagarna.
- Det sammansatta stödet upphör gradvis; stödet kan dock beviljas arbetsgivare med vilka avtal om stödet ingåtts senast 31.12.2005. År 2006 beviljas nya sammansatta stöd inte längre, och gamla stödperioder för längs inte heller.
Från början av 2006 beviljas stödet av arbetskraftsbyrån i form av lönesubvention. Vid arbete som stöds med den högsta förhöjda lönesubventionen uppfylls arbetsvillkoret i samband med arbetslöshetsdagpenning så att hälften av arbetstiden medräknas medan arbete som stöds med en lägre lönesubvention är arbetsvillkorsgrundande i sin helhet.
- 1.1.2006 förkortades arbetslöshetsvillkoret i samband med utbildningsdagpenning från 86 till 65 arbetslöshets- eller arbetsmarknadsstöddagar. Det maximala sammanräknade antalet dagar i samband med arbetslöshetsdagpenning och utbildningsdagpenning förkortades på motsvarande sätt från 586 till 565 dagar. Med den tid i arbete som rätten till utbildningsdagpenning förutsätter jämföras den tid då personen haft föräldradag- eller specialvårdspenning, varit vårdledig, avtjänat sin värnplikt eller varit arbetsoförmögen. Fastställandet av självrisktiden preciserades.
- Från 1.1.2006 minskar arbetslöshetsdagpenningen, arbetsmarknadsstödet eller utbildningsdagpenningen inte med makens hemvårdsstöd för barn om stödtagaren själv sköter barnet och därför eller p.g.a. samtidigt utbetald föräldradagpenning inte har rätt till ovan nämnda arbetslöshetsförmåner (återgång till praxis som gällde före 2005).

a. Peruspäivärahan ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 1989
Grunddagpenningen jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1989

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi päivä- raha, €/pv Full dag- penning, €/dag	Täyteen päivärahaan oikeuttava tuloaraja, €/kk Inkomstgräns för full dagpenning, €/mån.				Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yksinäisellä Ensamstående	Huoltovelvollisella – Försörjningspliktig			Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
			Ei lapsia Utan barn	Korotus lasta kohti Höjning per barn	Puolison tuloista vähennetään Från makens inkomst avdras			
1.7.1989	15,98	534,84	800,57	90,82	43,73	3,36	5,05	6,39
1.7.1990	17,66	578,57	866,17	99,23	47,09	3,70	5,38	6,90
1.7.1991	19,51	622,30	931,76	105,96	50,46	4,04	5,72	7,40
1.1.1994	19,51	.	.	.	.	4,04	5,72	7,40
1.1.1995	19,85	.	.	.	.	4,04	5,89	7,57
1.1.1998	20,18	.	.	.	.	4,04	5,89	7,57
1.1.1999	20,35	.	.	.	.	4,04	5,89	7,57
1.1.2000	20,52	.	.	.	.	4,04	5,89	7,74
1.1.2001	21,36	.	.	.	.	4,20	6,22	7,90
1.1.2002	21,91	.	.	.	.	4,31	6,33	8,16
1.3.2002	22,75	.	.	.	.	4,31	6,33	8,16
1.1.2003	23,02	.	.	.	.	4,36	6,40	8,26
1.1.2004	23,16	.	.	.	.	4,39	6,44	8,31
1.1.2005	23,24	.	.	.	.	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	.	.	.	.	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	.	.	.	.	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	.	.	.	.	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	.	.	.	.	4,86	7,13	9,19

b. Työmarkkinatuen ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 1994
Arbetsmarknadsstödet jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1994

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Täysi työ- markkinatuki, €/pv Fullt arbets- marknads- stöd, €/dag	Täyteen tukeen oikeuttava tuloaraja, €/kk Inkomstgräns för fullt stöd, €/mån.				Lapsikorotus, €/pv Barnförhöjning, €/dag		
		Yksinäisellä Ensamstående	Huoltovelvollisella – Försörjningspliktig			Yhdestä lapsesta För ett barn	Kahdesta yhteensä För två barn sammanlagt	Useammasta yhteensä För flera barn sammanlagt
			Ei lapsia Utan barn	Korotus lasta kohti Höjning per barn	Puolison tuloista vähennetään Från makens inkomst avdras			
1.1.1994	19,51	622,30	931,76	105,96	50,46	4,04	5,72	7,40
1.1.1995	19,85	622,30	931,76	105,96	50,46	4,04	5,89	7,57
1.1.1996	19,85	622,30	931,76	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1997	19,85	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1998	20,18	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.1999	20,35	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,03
1.1.2000	20,52	252,28	847,67	105,96	50,46	1,61	2,35	3,09
1.9.2000	20,52	252,28	847,67	105,96	235,46	1,61	2,35	3,09
1.1.2001	21,36	252,28	847,67	105,96	235,46	1,68	2,49	3,16
1.1.2002	21,91	253	848	106	236	4,31	6,33	8,16
1.3.2002	22,75	253	848	106	236	4,31	6,33	8,16
1.1.2003	23,02	253	848	106	236	4,36	6,40	8,26
1.1.2004	23,16	253	848	106	536	4,39	6,44	8,31
1.1.2005	23,24	253	848	106	536	4,40	6,46	8,34
1.1.2006	23,50	253	848	106	536	4,45	6,54	8,43
1.1.2007	23,91	253	848	106	536	4,53	6,65	8,58
1.1.2008	24,51	253	848	106	536	4,64	6,82	8,79
1.1.2009	25,63	253	848	106	536	4,86	7,13	9,19

- Vuoden 2006 alusta kotoutumistuen enimmäisaikaa (3 v) voidaan erityisistä syistä pidentää kahdella vuodella. Sitä pidentää aina aika, jona maahanmuuttaja ei ole oikeutettu työmarkkinatukeen vanhempainpäivärahan tahi erityishoitorahan takia.
- 1.8.2006 matka-avustuksen perusteena olevan työsuhteen vähimmäiskesto lyheni 6:sta 2 kuukauteen.
- Från början av 2006 kan maximitiden för integrationsstöd (3 år) av särskilda skäl förlängas med två år. Tiden förlängs alltid av tid för vilken invandraren inte har rätt till arbetsmarknadsstöd på grund av föräldradagpenning eller specialvårdspenning.
- 1.8.2006 förkortades den minimitid i anställning som förutsätts för resebidrag från 6 till 2 månader.

c. Koulutustuen ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 1991
Utbildningsstödet jämte grunder: uppgifter om beloppen fr.o.m. 1991

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Perustuki, €/pv Grundstöd, €/dag	Täyteen perustukeen oikeuttava Inkomstgräns för fullt grundstöd, €/mån.	Päätoimen tulot Inkomst av huvud- syssla	Muut työtulot ja sosiaalietuudet Annan arbets- inkomst och sociala förmåner	Työtulot ja sosiaalietuudet Arbets- inkomster och sociala förmåner	Erytivistuki, €/pv Specialstöd, €/dag	Ylläpito- korvaus, €/pv Ersättning för uppe- hälle, €/dag	Majoitus- korvaus, €/pv Ersättning för in- kvartering, €/dag	Korotettu ylläpito- korvaus, €/pv Förhöjd ersättning för uppe- hälle, €/dag	Ylläpítokorvaus kuntouttavan työtoiminnan ajalta, €/pv Ersättning för uppehälle under arbetsverksamhet i rehabilitering, €/dag
1.1.1991	17,66	117,73	527,94	.	.	6,14	5,4/4,4 ¹⁾	. ²⁾	.	.
1.7.1991	19,51	126,14	578,57	.	.	6,73	5,4/4,4 ¹⁾	. ²⁾	.	.
1.1.1993	19,51	.	.	.	126,14	.	5,05	5,05	.	.
1.1.1995	19,85	.	.	.	126,14	.	5,05	5,05	.	.
1.1.1998	20,18	.	.	.	126,14	.	5,05	5,05	.	.
1.1.1999	20,35	.	.	.	126,14	.	5,05	5,05	.	.
1.1.2000	20,52	.	.	.	126,14	.	5,05	5,05	.	.
1.1.2001	21,36	.	.	.	126,14	.	5,05	5,05	.	5,05
1.1.2002	21,91	.	.	.	127	.	7	.	14	5,05
1.3.2002	22,75	.	.	.	127	.	7	.	14	5,05
1.1.2003	23,02	.	.	.	127	.	7	.	14	7
1.1.2004	23,16	.	.	.	127	.	8	.	16	8
1.1.2005	23,24	.	.	.	127	.	8	.	16	8
1.1.2006	23,50	.	.	.	127	.	8	.	16	8
1.1.2007	23,91	.	.	.	127	.	8	.	16	8
1.1.2008	24,51	.	.	.	127	.	8	.	16	8
1.1.2009	25,63	.	.	.	127	.	8	.	16	8

¹⁾ Näiden ruokailukorvausten lisäksi maksettiin matkakorvauksia.

Utöver dessa måltidersättningar betalades även ersättning för resekostnader.

²⁾ Koulutusaikainen majoitus oli maksutonta.

Avgiftsfri inkvartering under utbildningstiden.

Huom. Lapsikorotukset tarkistuksineen ovat samat kuin työttömyysurvan peruspäivärahoissa.

Anm. Barnförhöjningarna jämte justeringarna är desamma som för grunddagpenning vid arbetslöshet.

2007

- 1.1.2007 alkaen peruspäivärahan työssäoloehtoon liittyvään palkan vähimmäismäärään tuli muutos. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan tulee olla vähintään 940 euroa kuukaudessa (aiemmin 40 kertaa peruspäivärahan suuruinen). Euromäärää tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella.
- 1.1.2007 matka-avustuksen enimmäiskesto piteni 2:sta 4 kuukauteen.
- 1.10.2007 lukien yrittäjän perheenjäsenen oikeus työttömyyspäivärahaan ei enää edellytä yritystoiminnan lopettamista tai sen 4 kk:n keskeytystä, jos perheenjäsenen työ yrityksessä on loppunut tuotantosuunnan lopettamisen takia.

2008

- 1.1.2008 vuorotteluvapaajärjestelmää jatkettiin kahdella vuodella. Vapaan voi pitää 31.12.2010 mennessä, jos siitä on sovittu vuoden 2009 aikana. Työssäoloedellytys muuttui siten, että työssäoloa tulee olla ennen vuorotteluvapaan alkamista 13 kuukautta, johon voi sisältyä 30 päivää palkatonta poissaoloa.
- Sovitellun työttömyysetuuden maksamista enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta jatketaan 31.12.2009 saakka.

2009

- Vuodesta 2009 alkaen työttömyyspäivärahan ns. lisäpäiviä aletaan maksaa uusin säännöksiin, jolloin vuonna 1950 syntyneet henkilöt täyttävät 59 v. Ennen vuot-

2007

- 1.1.2007 infördes en ändring avseende beloppet av den minimilön som gäller arbetsvillkoret för grunddagpenning. Om branschen saknar kollektivavtal ska lönen för heltidsarbete uppgå till minst 940 euro i månaden (tidigare 40 gånger grunddagpenningen). Beloppet justeras årligen med en lönekoeficient.
- 1.1.2007 förlängdes maximitiden för resebidraget från 2 till 4 månader.
- Från 1.10.2007 förutsätter en familjemedlems rätt till arbetslöshetsdagpenning inte längre att företagsverksamheten upphört eller att den avbrutits i 4 månader, i fall där en familjemedlems arbete vid företaget upphör när en produktionsinriktning upphör.

2008

- 1.1.2008 förlängdes systemet med alterneringsledighet med två år. Ledigheten kan tas ut så att den upphör senast 31.12.2010, om detta avtalats under 2009. Arbetsvillkoret ändrades så att man innan ledigheten börjar ska ha förvärvat arbetat i 13 månader; här kan ingå 30 dagars frånvaro utan lön.
- Utbetalningen av jämkad arbetslöshetsförmån fortsätter t.o.m. 31.12.2009 även om maximitiden för utbetalning har gått ut.

2009

- Från 2009, när de som är födda 1950 fyller 59 år, kommer arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar att beviljas enligt nya bestämmelser. Villkoren för rätt till

ta 1950 syntyneiden edellytykset lisäpäiviin säilyvät ennallaan (mm. ikäraja 57 v), mutta 1950 tai sen jälkeen syntyneiltä edellytetään, että he ovat täyttäneet 59 v ennen lisäpäiviin oikeuttavaa 500 päivärahopäivän täyttymistä ja että heille on kertynyt vähintään 5 v työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana. Lisäpäiviä voidaan maksaa, kunnes henkilö täyttää 65 v.

- 1.4.2009 alkaen työttömyysetuuden lapsikorotus maksetaan Kelan pyynnöstä etuuden saajan sijasta Kelalle siltä ajalta, jolta Kela maksaa lapselle elatustukea työttömyysetuuden saajan laiminlyötyä elatusvelvollisuutensa.
- 1.7.2009 alkaen koulutuspäivärahan saajalta edellytetään työnhakusuunnitelmaa tai työllistymisohjelmaa, johon koulutus sisältyy. 65 päivän työttömyyspäivärahan/työmarkkinatuen saamista edellisen 12 kuukauden ajalta ei enää edellytetä.
- 1.7.2009 alkaen työllistymisohjelmallisän saamis-edellytyksiä muutetaan. Muutosturva laajenee työllistymisohjelmallisään oikeutettujen osalta koskemaan lomautettuja ja entistä laajemmin määräaikaisia työntekijöitä. Työllistymisohjelmallisän 185 päivän enimmäismaksuaika alkaa alusta aina, kun työnhakija täyttää uudelleen palkansaajan 34 viikon työssäoloehdon.

tilläggsdagar för dem som är födda före 1950 förblir oförändrade (bl.a. åldersgränsen 57 år), medan de som är födda 1950 eller senare bör ha fyllt 59 år innan maxigränsen på 500 dagar för rätten till dagpenning är nådd och bör ha minst 5 års arbetslivserfarenhet från de senaste 20 åren. Dagpenning för tilläggsdagar kan man få tills man fyller 65 år.

- Från 1.4.2009 betalas barnförhöjningen till en arbetslöshetsförmån på FPA:s begäran till FPA i stället för till förmånstagaren för den tid då FPA betalar underhållsstöd till barnet när mottagaren av arbetslöshetsförmånen har försummat sin underhållsskyldighet.
- Från 1.7.2009 förutsätts en mottagare av utbildningsdagpenning ha en jobbsökarplan eller en sysselsättningsplan som innefattar utbildning. Arbetslöshetsdagpenning/arbetsmarknadsstöd för 65 dagar under de närmast föregående 12 månaderna förutsätts inte längre.
- 1.7.2009 ändras villkoren för rätt till tillägg för sysselsättningsplan. Omställningsskyddet utvidgas så att det i fråga om dem som har rätt till tillägg för sysselsättningsplan ska omfatta permitterade och i större utsträckning än tidigare visstidsanställda. Den maximiutbetalningstid (185 dagar) som gäller tillägget för sysselsättningsplan börjar alltid räknas på nytt när en arbetssökande på nytt uppfyller arbetsvillkoret för löntagare (34 veckor).

Liite 5. Kelan lapsiperhe-etuuksien kehitys

Bilaga 5. Utvecklingen av FPA-förmåner till barnfamiljer

Huom. Tämä liite kuvaa äitiysavustuksessa, lapsilisässä ja pienten lasten hoidon tuessa tapahtuneita muutoksia. Vanhempainpäivärahoja ja erityishoitorahaa koskevat muutokset on selostettu liitteessä 2, lapsen hoitotuen, lapseneläkkeen ja eläkkeiden lapsikorotusten muutokset liitteessä 1 sekä työttömyysturvaetuuksien lapsikorotusten muutokset liitteessä 4.

Anm. I denna bilaga beskrivs de ändringar som genomförts i fråga om moderskapsunderstödet, barnbidraget och barnavårdsstödet. De ändringar som gäller föräldradagpenningarna och specialvårdspenningen redovisas i bilaga 2, de som gäller vårdbidraget för barn, barnpensionen och barnförhöjningen till pensioner redovisas i bilaga 1 och de som gäller barnförhöjningen till arbetslöshetsförmåner redovisas i bilaga 4.

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.2.1985 Laki lasten kotihoidon tuesta tuli voimaan (Kelalle maksatus, sosiaalilautakunnille ratkaisuvalla)
- 1.1.1990 Lasten kotihoidon tukijärjestelmä tuli täysimittaiseksi
- 1.1.1993 Lasten kotihoidon tuen toimeenpano siirtyi kokonaisuudessaan Kelalle
- 1.1.1993 Lapsilisien toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.1.1994 Äitiysavustuksen toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle
- 1.8.1997 Pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uusittiin (uusitun lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpano Kelalle)
- 1.4.2009 Elatustuen hoito siirtyi kunnilta Kelalle

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.2.1985 Lagen om hemvårdsstöd för barn trädde i kraft (FPA skötte utbetalningen, socialnämnderna stod för avgörandet)
- 1.1.1990 Systemet med hemvårdsstöd för barn blev heltäckande
- 1.1.1993 Skötseln av hemvårdsstödet överfördes i sin helhet på FPA
- 1.1.1993 Skötseln av barnbidragen överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.1.1994 Skötseln av moderskapsunderstödet överfördes från socialnämnderna på FPA
- 1.8.1997 Systemet med barnavårdsstöd förnyades (de nya stöden för hemvård och privat vård av barn sköts av FPA)
- 1.4.2009 Skötseln av underhållsstödet överfördes från kommunerna på FPA

2. Lapsiperhe-etuuksien muutokset

Äitiysavustus

Äitiysavustukseen on tehty seuraavat muutokset:

1994

- Siirtyessään Kelan hoidettavaksi 1.1.1994 äitiysavustus oli 127,82 €.

2001

- 1.3.2001 alkaen äitiysavustuksen saa alle 18-vuotiaasta ottop lapsesta (ennen alle 1-vuotiaasta). Samasta ajankohdasta lukien äitiysavustus on 140 € (ei kuitenkaan Ahvenanmaalla) ja on sen suuruinen vielä v. 2008.

2002

- 1.12.2002 alkaen maksetaan adoptiotukena osa niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat kansainvälisestä adoptiosta. Tuen suuruus riippuu lapsen kotimaasta. Tuki on verovapaa kertakorvaus.

2. Ändringar i förmånerna til barnfamiljer

Moderskapsunderstöd

Ändringar i moderskapsunderstöden:

1994

- När FPA fick hand om moderskapsunderstödet 1.1.1994 uppgick det till 127,82 €.

2001

- Fr.o.m. 1.3.2001 kan moderskapsunderstöd beviljas adoptivbarn under 18 år (tidigare under 1 år). Vid samma tidpunkt steg understödet till 140 € (utom på Åland). Beloppet är detsamma också 2008.

2002

- Fr.o.m. 1.12.2002 betalas ett bidrag för en del av kostnaderna vid internationell adoption. Bidragsbeloppet är beroende av barnets hemland. Adoptionsbidraget är en skattefri engångsersättning.

2003

- 1.3.2003 alettiin äitiysavustus maksaa korotettuna perheelle, johon syntyy (tai otetaan ottolapseksi) useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samaan aikaan syntyvästä (tai ottolapseksi otettavasta) lapsesta kaksinkertaisena, kolmannelta kolminkertaisena jne.

Lapsilisä

Lapsilisiin tehdyt muutokset (1.10.1991 jälkeen):

1994

- 1.1.1994 lakkasi korotus alle 3-vuotiaasta, 16-vuotiaat otettiin porrastuksen piiriin ja yksinhuoltajalle alettiin maksaa korotettua lapsilisää.

1995

- 1.7.1995 pienennettiin lapsilisien määriä.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä.

2004

- 1.1.2004 suurennettiin 1. lapsesta maksettavaa lapsilisää ja yksinhuoltajakorotusta.

2008

- 1.1.2008 nostettiin lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen määrää.

2009

- 1.1.2009 lapsilisää korotettiin kolmannelta lapsesta alkaen 10 eurolla kuukaudessa.

**a. Lapsilisien euromäärät 1.10.1991 lähtien
Bidragsbeloppen fr.o.m. 1.10.1991**

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk €/mån.						
	Lapsen järjestysluku Barnets ordningsnummer		1	2	3	4	5–
1.10.1991	61,56	69,46	86,11	108,48	141,61	–	
1.1.1994	95,87	121,10	153,05	173,23	205,19	33,64	
1.7.1995 ¹⁾	89,98	110,50	131,02	151,54	172,06	33,64	
1.1.2002 ¹⁾	90,00	110,50	131,00	151,50	172,00	33,60	
1.1.2004 ¹⁾	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	36,60	
1.1.2008 ¹⁾	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	46,60	
1.1.2009 ¹⁾	100,00	110,50	141,00	161,50	182,00	46,60	

¹⁾ Eivät koske Ahvenanmaan maakunnan maksamia lapsilisä.
Gäller inte barnbidrag som betalas av landskapet Åland.

2003

- Fr.o.m. 1.3.2003 betalas förhöjt moderskapsunderstöd till familjer där flera än ett barn fötts (eller adopterats) samtidigt. Understödet för det andra barnet är det dubbla, för det tredje barnet det tredubbla osv.

Barnbidrag

Ändringar i barnbidragen (efter 1.10.1991):

1994

- 1.1.1994 upphörde tillägget för barn under 3 år, barnbidraget för 16-åringar inbegreps i graderingen och ensamförsörjare började få förhöjt bidrag.

1995

- 1.7.1995 sänktes barnbidragsbeloppen.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Avrundningar av talen kunde medföra vissa förändringar i beloppen.

2004

- 1.1.2004 höjdes barnbidraget för det första barnet och ensamförsörjartillägget.

2008

- 1.1.2008 höjdes ensamförsörjartillägget.

2009

- 1.1.2009 höjdes barnbidraget med 10 euro/mån. räknat från det tredje barnet.

Pienten lasten hoidon tuki

Tukijärjestelmä on kehittynyt vuodesta 1990 seuraavasti (tätä edeltäneet muutokset, ks. vuosikirja 2000 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.):

1990

- 1.1.1990 lasten kotihoidon tuen piiri saavutti täyden mittansa laajennuttuaan sitä ennen asteittain.

Barnavårdsstöd

Barnavårdsstöden har sedan 1990 utvecklats enligt följande (för tidigare förändringar, se årsboken för år 2000 eller äldre upplagor.):

1990

- 1.1.1990 nådde stödet för hemvård av barn full omfattning efter att ha utvidgats gradvis därförinnan.

1991

- 1.1.1991 alkaen lisäosa määräytyy perheen veronalaisten tulojen mukaan (ennen nettotulojen). Tulokäsitteen muuttuminen aiheutti sen prosenttimäärän pienentämisen 25:stä 15 %:iin, jolla tulorajan ylittävät tulot vähentävät lisäosaa.
- 1.10.1991 perusosan määrään tehtiin tasokorotus ja irrotettiin sairausvakuutuksen vähimmäispäivärahasta.

1995

- 1.1.1995 tuen rahamääriä pienennettiin.
- 1.4.1995 lisäosaan sovellettavaa tulokäsitettä muutettiin ja lisättiin lakiin perheen määritelmä (vastaavat kunnallisessa päivähoidossa käytettyjä käsitteitä).

1996

- 1.1.1996 tuen rahamääriä leikattiin.

1991

- Fr.o.m. 1.1.1991 bestäms tilläggsdelen enligt familjens skattepliktiga inkomster (tidigare enligt nettoinkomsten). Ändringen i inkomstbegreppet medförde att procenttalet för minskning av tilläggsdelen när inkomsten går över en viss gräns sänktes från 25 till 15 %.
- 1.10.1991 höjdes grunddelen och lösgjordes från sjukförsäkringens minimidagpenning.

1995

- 1.1.1995 sänktes stödbeloppen.
- 1.4.1995 ändrades tilläggsdelens inkomstbegrepp och definierades familjebegreppet i lagen (motsvarande begrepp används i samband med kommunal dagvård).

1996

- 1.1.1996 sänktes stödbeloppen.

b. Lasten kotihoidon tuen ja sen perusteiden euomäärät 1.1.1990–31.7.1997
Hemvårdsstödet för barn jämte grunder: beloppsuppgifter 1.1.1990–31.7.1997

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	€/kk €/mån.		Täysi lisäosa Full tilläggsdel	Täyteen lisäosaan oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för full tilläggsdel ¹⁾
	Perusosa Grunddel	Sisaruskorotus Syskonförhöjning		
1.1.1990	233,44	46,76	186,69	528,78
1.1.1991	251,44	50,29	201,15	723,21
1.10.1991	311,15	62,23	248,92	723,21
1.1.1992	328,13	65,59	262,54	762,73
1.1.1993	329,31	65,93	263,38	765,42
1.1.1995	320,90	64,25	256,82	776,36
1.1.1996	252,28	50,46	201,83	776,52

¹⁾ 31.12.1990 saakka perheen nettotulot, 1.1.1991 lukien perheen bruttotulot.
 Fram till 31.12.1990 familjens nettoinkomster, fr.o.m. 1.1.1991 familjens bruttoinkomster.

c. Pienten lasten hoidon tuen ja sen perusteiden euomäärät 1.8.1997 lähtien
Barnavårdsstödet jämte grunder: beloppsuppgifter fr.o.m. 1.8.1997

Tarkistus- ajankohta Justerings- tidpunkt	Kotihoidon tuki, €/kk Hemvårdsstöd, €/mån.					Yksityisen hoidon tuki, €/kk Privatvårdsstöd, €/mån.			
	Hoitoraha Vårdpenning			Hoitolisä/ perhe, täysi määrä Vårdtillägg/ familj, fullt belopp	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för fullt vård- tillägg ¹⁾	Hoitoraha kustakin alle koulukäisestä Vårdpenning för varje barn under skolåldern	Hoitolisä/ lapsi, täysi määrä Vårdtillägg/ barn, fullt belopp	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹⁾ Inkomstgräns för fullt vård- tillägg ¹⁾	
	Yhdestä alle 3-v. Ett barn under 3 år	Kustakin seuraavasta Varje följande barn							
		alle 3-v. under 3 år	muusta alle koulukäisestä lapsesta under skolåldern						
1.8.1997	252,28	84,09	50,46	168,19	1 693,7	117,73	134,55	1 693,7	
1.1.2002	252,28	84,09	50,46	168,19	1 700	117,73	134,55	1 700	
1.1.2005	294,28	84,09	50,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700	
1.4.2007	294,28	94,09	60,46	168,19	1 700	137,33	134,55	1 700	
1.1.2009	314,28	94,09	60,46	168,19	1 700	160,00	134,55	1 700	

¹⁾ Perheessä vähintään 4 henkilöä.
 Minst 4 personer i familjen.

1997

- 1.8.1997 pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uudistettiin. Vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen asti, kunnes lapsi aloittaa koulun, vanhemmat voivat valita lapsensa hoitomuodoksi *kunnan järjestämän päivähoiton, lasten kotihoidon tuen* (perheessä oltava alle 3-vuotias lapsi) tai suoraan hoitajalle maksettavan *lasten yksityisen hoidon tuen*. Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpanosta huolehtii Kela.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloarajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.

2003

- Suomalaista lasten kotihoidon tukea maksetaan toisessa EU/ETA-maassa (ml. Sveitsi) oleskelevan Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluvan henkilön mukana seuraavasta lapsesta (oleskelun perustuttava työskentelyyn, esim. lähetetyt työntekijät). Samoin sitä maksetaan Suomessa EU/ETA-työntekijänä työskentelevän lapsesta, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa eikä ole Suomessa vakuutettuna (EY-tuomioistuimen päätös C-333/00). Vuonna 2003 voidaan tukea maksaa takautuvasti edelliseltä vuodelta. Kun tuen saaja ja tukeen oikeutetut lapset asuvat ulkomailla, kotihoidon tuen maksaa Suomen valtio.
- 1.1.2003 alkaen pienten lasten hoidon tukea maksetaan myös pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien lasten ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta. Näiden lasten oppivelvollisuus alkaa vammaisuuden takia vuotta tavanomaista aikaisemmin. Lainmuutos saattaa heidät yhdenvertaiseen asemaan ikäluokkanensa muiden lasten kanssa. Yksityisen hoidon tuki maksetaan puolitettuna ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta.

2004

- 1.1.2004 alkaen osittainen hoitoraha on 70 €/kk (ennen 63,07 €/kk).
- 1.8.2004 alkaen osittaista hoitorahaa voi saada pienten koululaisten hoitoon (peruskoulun 1. ja 2. lukuvuosi; jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus, myös 3. lukuvuosi sekä se vuosi, jona lapsi osallistuu oppivelvollisena esiopetukseen; jos lapsi aloittaa peruskoulun 8-vuotiaana, myös esiopetusvuosi ja 2 peruskoulun lukuvuotta). Aiemmin osittaista hoitorahaa saattoi saada vain alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmat. Molemmilla vanhemmilla on oikeus saman kalenterijakson aikana osittaiseen hoitorahaan, kunhan eivät pidä vapaa-aikaa samanaikaisesti.

2005

- 1.1.2005 alkaen yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 58,87 €/kk (aiemmin puolitettuna) ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa koulunkäynnin säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty oppivelvollisuus).

1997

- 1.8.1997 förnyades systemet med stöd för vård av små barn. Från föräldradagpenningperiodens slut tills barnet börjar skolan kan föräldrarna välja mellan *dagvård som ordnas av kommunen, hemvårdsstöd* (om familjen har barn under 3 år) och *stöd för privat vård* (som betalas direkt till dagvårdaren). Hemvårdsstödet och privatvårdsstödet sköts av FPA.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.

2003

- Finskt stöd för hemvård av barn betalas för ett barn som flyttar med en person som vistas i ett annat EU/EES-land (eller Schweiz) och som omfattas av den finska sociala tryggheten (vistelsen ska grunda sig på arbete, t.ex. utsända arbetstagare). Likaså betalas det för ett barn till en anställd från ett annat EU/EES-land som arbetar i Finland även när barnet bor i en annan medlemsstat och inte är försäkrat i Finland (EG-domstolens beslut C-333/00). År 2003 kan stödet betalas retroaktivt för det föregående året. När förmånstagaren och de barn som berättigar till stöd bor utomlands betalas hemvårdsstödet av den finska staten.
- Fr.o.m. 1.1.2003 betalas barnavårdsstöd även under det första året av läroplikt för barn som omfattas av förlängd läroplikt. Läroplikten för dessa barn börjar på grund av handikapp ett år tidigare än normalt. Lagändringen försätter dessa barn i en jämlik ställning med andra barn i samma ålder. Stödet för privat vård betalas med halva beloppet under det första året av barnets läroplikt.

2004

- Fr.o.m. 1.1.2004 är den partiella vårdpenningen 70 €/mån. (tidigare 63,07 €/mån.).
- Fr.o.m. 1.8.2004 kan partiell vårdpenning betalas för vården av ett barn som går i grundskolans första och andra klass, och likaså när barnet omfattas av förlängd läroplikt och går i tredje klass eller som läropliktigt går i förskolan; gäller även förskolan och två läsår i grundskolan när barnet börjar grundskolan som 8-åring. Tidigare kunde partiell vårdpenning betalas enbart till föräldrar med barn under 3 år. Båda föräldrarna har rätt till partiell vårdpenning under en och samma kalenderperiod, såvida de inte tar ledigt samtidigt.

2005

- Fr.o.m. 1.1.2005 är privatvårdsstödet vårdpenning 58,87 €/mån. (tidigare hälften) för den tid då barnet deltar i kommunalt anordnad förskoleundervisning, inleder sin skolgång tidigare än normalt eller ett år tidigare än andra (förlängd läroplikt).

2007

- 1.4.2007 perheen toisesta ja seuraavista lapsista maksettavaa kotihoidon tuen hoitorahaa eli ns. sisaruskorotusta nostettiin 10 €. Hoitoraha perheen toisesta ja kustakin seuraavasta alle 3-vuotiaasta lapsesta on 94,09 €/kk ja kustakin seuraavasta alle kouluikäisestä lapsesta 60,46 €/kk.
- 1.4.2007 alkaen kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea voidaan maksaa perheelle eri lapsista samaan aikaan.
- 1.4.2007 alkaen ottovanhemmat voivat saada kotihoidon tukea myös 3 v täyttäneestä lapsesta siihen asti, kun vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut 2 vuotta mutta enintään siihen saakka, kun lapsi aloittaa koulun.

2009

- 1.1.2009 alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa kotihoidon tuen hoitorahaa korotettiin 20 eurolla kuukaudessa.
- 1.1.2009 yksityisen hoidon tuki on 160 €/kk lasta kohden (ennen 137,33 €/kk).

Elatustuki**2009**

- Siirtyessään Kelan hoidettavaksi 1.4.2009 elatustuki oli 136,41 €/kk.

2007

- 1.4.2007 höjdes hemvårdsstödet vårdpenning för det andra barnet och för varje följande barn i familjen, dvs. den så kallade syskonförhöjningen, med 10 €. Vårdpenningen för det andra barnet och för varje följande barn under 3 år är 94,09 €/mån. och för varje följande barn under skolåldern 60,46 €/mån.
- Fr.o.m. 1.4.2007 kan en familj få hemvårdsstöd och privatvårdsstöd samtidigt, dock inte för samma barn.
- Fr.o.m. 1.4.2007 kan adoptivföräldrar få hemvårdsstöd även för barn som fyllt 3 år tills det gått två år från föräldrapenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

2009

- 1.1.2009 höjdes hemvårdsstödet vårdpenning för barn under 3 år med 20 €/mån.
- 1.1.2009 är privatvårdsstödet 160 €/mån. per barn (tidigare 137,33 €/mån.).

Underhållsstöd**2009**

- När FPA fick hand om underhållsstödet 1.4.2009 uppgick det till 136,41 €/mån.

Liite 6. Yleisen asumistuen kehitys

Bilaga 6. Utvecklingen av det allmänna bostadsbidraget

Huom. Tässä liitteessä selostetaan yleisen asumistuen kehitys. Lisäksi liitteeseen on yhdistetty eläkkeensaajan asumistuessa tapahtuneet muutokset vuodesta 2008 alkaen (sitä aiemmat muutokset sisältyvät liitteeseen 1). Kelan muista asumistukietuuksista opintotuen asumislisä on käsitelty liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustus liitteessä 8.

1. Kehityksen pääpiirteet

4.6.1975 Nykyinen asumistukilaki annettiin

1.1.1994 Yleinen asumistuki siirtyi kunnilta Kelan hoidettavaksi

2. Yleisen asumistuen muutokset

Asumistukeen on tehty seuraavat muutokset (1.1.1994 jälkeen):

1995

- 1.1.1995 korotettiin perusomavastuita, pienennettiin sallitun varallisuuden määriä (omaa asuntoa ei enää lueta varallisuuteen), pienennettiin pinta-alakohtaisia enimmäisasumismenojen rahamääriä sekä enimmäispinta-alojen neliömääriä. Lisäksi kunnat ryhmiteltiin uudelleen asumistuen määrittämistä varten. Asumistuki siirtyi Ahvenanmaalla Kelan hoidettavaksi.
- 1.5.1995 ruokakunnan jäsenmäärän pysyvä muutos tuli uudelleen (poistui 1.1.1994) asumistuen välitarkistuspäätöksiksi. Tarkistuksen aiheuttavan tulojen huomattavan muutoksen rahamäärät pienennettiin 336,38 €:ksi (ennen tulojen nousun osalta 840,94 € ja laskun osalta 588,66 €).

1996

- 1.1.1996 korotettiin perusomavastuun määriä, pienennettiin pinta-alakohtaisia enimmäisasumismenoja ja pienennettiin kahden hengen yksinhuoltaja-ruokakunnan tuloista sallittu vähennys 319,56 €:sta 285,92 €:oon kuukaudessa. Asumismenoina huomioon otettava osuus henkilökohtaisten asuntolainojen korkoista suureni 50 %:sta 55 %:iin.

1997

- 1.1.1997 lakiin kirjattiin (jo käytännössä sovellettu) vaatimus asunnon sijainnista Suomessa ja ruokakunnan jäsenen asumisesta Suomessa. Asumismenojen enimmäismääriä korotettiin 8,4 snt/m². Myös lämmitys- ja vesimaksunormeja korotettiin vähän.

1998

- 1.1.1998 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavien tuloarajoja nostettiin tuntuvasti (134,55–285,92 €/kk). 16,82 €:n perusomavastuu poistui kaikilta ruokakunnilta, joiden tulot oikeuttavat täyteen asumistukeen. Enimmäisasumismenojen sekä lämmitys- ja kunnossapitonormien rahamääriä nostettiin.

Anm. I denna bilaga refereras det allmänna bostadsbidragets utveckling. I bilagan ingår även ändringar som skett i bostadsbidraget för pensionstagare sedan början av 2008 (tidigare ändringar finns i bilaga 1). Av övriga bostadsbidragsförmåner från FPA behandlas studiestödets bostadstillägg i bilaga 7 och militärunderstödet bostadsunderstöd i bilaga 8.

1. Utvecklingen i huvuddrag

4.6.1975 Den nuvarande lagen om bostadsbidrag gavs

1.1.1994 Skötseln av bostadsbidraget överfördes från kommunerna på FPA

2. Ändringar i det allmänna bostadsbidraget

Bostadsbidraget har genomgått följande ändringar (sedan 1.1.1994):

1995

- 1.1.1995 höjdes bassjälvriskbeloppen, sänktes förmögenhetsgränserna (egen bostad räknas inte längre som förmögenhet), sänktes boendeutgifternas maximibelopp och bostadens maximiareal. För bostadsbidraget gjordes en ny kommungruppering. FPA övertog skötseln av bostadsbidraget på Åland.
- 1.5.1995 återinfördes bestämmelsen (slopad 1.1.1994) om mellanjustering p.g.a. varaktigt förändring av antalet hushållsmedlemmar. Beloppet av den avsevärda inkomstförändring som medför justering sänktes till 336,38 € (mot tidigare inkomstökning 840,94 € och inkomstminskning 588,66 €).

1996

- 1.1.1996 höjdes bassjälvriskbeloppen, sänktes boendeutgifternas maximibelopp samt sänktes inkomstavrdraget för tvåpersoners ensamförsörjarkhushåll från 319,56 € till 285,92 € i månaden. Den andel av räntor på personliga bostadslån som beaktas som boendeutgifter höjdes från 50 till 55 %.

1997

- 1.1.1997 infördes i lagen ett krav (redan i praktiken tillämpat) på att bostaden skall vara belägen i Finland och hushållsmedlemmarna bosatta i Finland. Boendeutgifternas maximibelopp höjdes med 8,4 c/m². Normbeloppen för uppvärmningskostnader och vattenavgifter höjdes något.

1998

- 1.1.1998 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag avsevärt (134,55–285,92 €/mån.). Bas-självriskerna på 16,82 € slopades för alla hushåll vars inkomster berättigar till fullt bostadsbidrag. Boendeutgifternas maximibelopp och normbeloppen för uppvärmningskostnader och vattenavgifter höjdes.

- 1.1.1998 alkaen vahvistetun omaisuusrajan ylittymisen ei estä kokonaan tuen saamista kuten ennen, vaan rajan ylittävistä omaisuuden osasta osa (15 %) luetaan ruokakunnan tuloksi.
- 1.1.1998 alkaen vaikeavammaisen muita suurempi tilantarve otetaan huomioon siten, että asunnon kohtuullinen pinta-ala määräytyy ruokakunnan todellista kokoa yhtä henkilöä suuremmalla ruokakunnan koolla.

1999

- 1.3.1999 lakiin kirjattiin säännös kuukausitulojen arvioimisesta pysyvien kuukausitulojen vaihdellessa.

2000

- 1.1.2000 lievennettiin hieman 3. kuntaryhmän yhden hengen ruokakunnan tukiperusteita.
- 1.5.2000 alkaen suuri osa vuokralla asuvista opiskelijoista siirtyi yleiseltä asumistuelta opintotuen asumislisän piiriin (lapsettomat avio-/avoparit, alivuokralaiset ja opiskelijat, jotka eivät asu vuokra-asunnossa yksin).
- 1.12.2000 alkaen asumistuki tarkistetaan kesken tukikauden asumismenojen muuttuessa huomattavasti (vähintään 50,46 €/kk) ja tulojen muutoksen perusteella tehtävää tarkistamiskynnystä alennettiin (tulojen muutos vähintään 168,19 €/kk, ennen 336,38 €/kk). Tuki tarkistetaan asuntoa vaihdettaessa.

2001

- 1.1.2001 lievennettiin hieman 2. ja 3. kuntaryhmän yhden hengen ruokakunnan tukiperusteita.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tulo- ja omaisuusrajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.
- 1.1.2002 hyväksyttävien asumismenojen enimmäismääriä nostettiin kauttaaltaan, asunnon iän vaikutusta asumistuen suuruuteen vähennettiin ja pienille asunnoille vahvistettiin omat asumismenojen enimmäismäärät. Helsingissä asumistukea myönnettäessä otetaan huomioon isommat asumismenot kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa.
- 1.1.2002 alkaen asumistuki tarkistetaan kesken vuotta, jos ruokakunnan tulot ovat kasvaneet tai pienentyneet vähintään 160 €/kk tai asumismenot ovat muuttuneet vähintään 50 €/kk.

2004

- 1.1.2004 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tuloaroja nostettiin yhden hengen ruokakunnilla siten, että työmarkkinatukea saavalla säilyi oikeus täysimääräiseen asumistukeen.

2005

- 1.1.2005 alkaen asumistuki tarkistetaan kesken vuotta, jos ruokakunnan tulot ovat kasvaneet vähintään 300 €/kk (ennen 160 €/kk).

2006

- 1.3.2006 alkaen pitkään työttömänä olleen henkilön (saanut peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea yhtä-

- Från 1.1.1998 hindrar överskridande av den fastställda förmögenhetsgränsen inte längre beviljande av bostadsbidrag, utan en del (15 %) av det överskjutande beloppet räknas som hushållets inkomst.
- Från 1.1.1998 beaktas gravt handikappades behov av extra utrymme så, att den skäliga bostadsarealen fastställs enligt det faktiska antalet hushållsmedlemmar plus en person.

1999

- 1.3.1999 intogs i lagen en bestämmelse om uppskattningen av varierande fasta månadsinkomster.

2000

- 1.1.2000 lindrades bidragsvillkoren något för enpersonshushåll i kommungrupp III.
- Från 1.5.2000 började en stor del av de studerande som bor på hyra få bostadstillägg till studiestöd i stället för allmänt bostadsbidrag (makar/sambor utan barn, underhyresgäster och studerande som inte bor ensamma i hyresbostäder).
- Från 1.12.2000 justeras bostadsbidraget under pågående bidragsperiod när boutgifterna ändras avsevärt (minst 50,46 €/mån.) samt sänks gränsen för den inkomständring (minst 168,19 €/mån., tidigare 336,38 €/mån.) som medför justering. Bidraget granskas/justeras vid byte av bostad.

2001

- 1.1.2001 lindrades bidragsvillkoren något för enpersonshushåll i kommungrupp II och III.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomst- och förmögenhetsgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.
- 1.1.2002 höjdes maximibeloppen för godtagbara boendeutgifter genomgående, inverkan av bostadens ålder på bostadsbidraget minskade och särskilda maximibelopp för boendeutgifterna fastställdes för små bostäder. Vid beviljande av bostadsbidrag i Helsingfors beaktas större boendeutgifter än i de andra kommunerna i huvudstadsregionen.
- Från 1.1.2002 justeras bostadsbidraget under pågående år om hushållets inkomster ökat eller minskat med minst 160 €/mån. eller om boutgifterna ändrats med minst 50 €/mån.

2004

- 1.1.2004 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag för enpersonshushåll så att rätten till fullt bidrag för mottagare av arbetsmarknadsstöd kvarstod.

2005

- Från 1.1.2005 justeras bostadsbidraget mitt under året om hushållets inkomster stigit med minst 300 €/mån. (tidigare 160 €/mån.).

2006

- Från 1.3.2006 uppskjuts justeringen av bostadsbidraget med 3 månader för långtidsarbetslösa per-

jaksoisesti vuoden ajan välittömästi ennen työllistymistään) työllistytessä asumistuen tarkistaminen siirtyy 3 kuukautta myöhemmäksi.

2007

- 1.1.2007 alkaen perhe-eläkelain ja työeläkelakien mukainen lapseneläke ei enää vaikuta asumistuen määrään.

2008

- 1.1.2008 alkaen asumistukilakiin tuli muutoksia, mm. tuloja ja omaisuutta koskevia säästöksiä yhtenäistettiin osana kansaneläkelainsäädännön selkeyttämistä.
- 1.1.2008 täysimääräiseen asumistukeen oikeuttavia tulorajoja nostettiin yhden hengen ruokakunnilla siten, että työmarkkinatukea saavalla säilyi oikeus täysimääräiseen asumistukeen.

2009

- 1.1.2009 nostettiin kaikissa kuntaryhmissä ja kaikilla henkilömäärillä tulorajaa, jonka jälkeen asumistukea ei enää makseta.

Eräitä asumistuen määriä on tarkistettu seuraavasti:

Tarkistus- ajankohta	Pienimpään asumistukeen oikeuttava tulo ja sitä vastaava asumismenojen perusomavastuu, €/kk	
	bruttotulot	perusomavastuu
	Kolmihenkinen ruokakunta Helsingissä	
1.1.1994	2 725	682
	Kolmihenkinen ruokakunta pääkaupunkiseudulla ja Ahvenanmaalla	
1.1.1995	2 439	620
1.1.1996	2 220	587
1.1.1998	2 271	604
1.1.2002	2 295	605
1.1.2009	2 730	808

3. Eläkkeensaajan asumistuen muutokset vuodesta 2008

2008

- 1.1.2008 osana kansaneläkelainsäädännön uudistamista tuli voimaan uusi laki eläkkeensaajan asumistuesta, jossa tuen nimi on yksikkömuodossa (aiemmin eläkkeensaajien asumistuki). Asumistukeen oikeuttavat myös muut leskeneläkkeet kuin Kelan leskeneläke. Asumismenojen, tulojen ja omaisuuden huomioon ottamiseen tuli muutoksia, mm. eläkkeensaajalta poistui oikeus vähentää kulutusluottojen korot tuloistaan ja leskeneläkkeen perusmäärä otetaan jatkossa tulo-na huomioon.

soner som haft grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd utan avbrott under ett års tid och som får arbete.

2007

- Från 1.1.2007 påverkas bostadsbidragets belopp inte längre av barnpension enligt familjepensionslagen och arbetspensionslagarna.

2008

- 1.1.2008 gjordes ändringar i lagen om bostadsbidrag, bl.a. samordnades bestämmelserna om inkomst och förmögenhet som ett led i revideringen av folkpensionslagstiftningen.
- 1.1.2008 höjdes inkomstgränserna för rätt till fullt bostadsbidrag för enpersonshushåll så att rätten till fullt bidrag för mottagare av arbetsmarknadsstöd kvarstod.

2009

- 1.1.2009 höjdes inkomstgränsen för rätt till bostadsbidrag i alla kommungrupper och för alla hushållsstorlekar.

Vissa bostadsbidragsbelopp har justerats enligt följande:

Justerings- tidpunkt	Inkomst som ger minsta bostadsbidrag samt motsvarande bassjälvrisk för boendeutgifter, €/mån.	
	bruttoinkomst	bassjälvrisk
	Trepersonershushåll i Helsingfors	
1.1.1994	2 725	682
	Trepersonershushåll i huvudstadsregionen och på Åland	
1.1.1995	2 439	620
1.1.1996	2 220	587
1.1.1998	2 271	604
1.1.2002	2 295	605
1.1.2009	2 730	808

3. Ändringar i bostadsbidraget för pensionstagare fr.o.m. 2008

2008

- 1.1.2008 infördes i samband med revideringen av folkpensionslagstiftningen en ny lag om bostadsbidrag för pensionstagare. Rätt till bidraget ger även andra efterlevandepensioner än efterlevandepension från FPA. Bestämmelserna om beaktande av boendeutgifter, inkomster och förmögenhet ändrades, bl.a. får pensionstagare inte längre dra av räntor på konsumtionskrediter på sin inkomst, och efterlevandepensionens grundbelopp ska i fortsättningen beaktas som inkomst.

Liite 7. Kelan opintoetuuksien kehitys

Bilaga 7. Utvecklingen av FPA:s studieförmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

kesällä 1969	Opintotukijärjestelmä (valtion takaamina korkotukilainoina) luotiin
kesästä 1972	Opintorahaa alettiin maksaa
kesästä 1977	Asumislisää alettiin maksaa
kesästä 1979	Korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea alettiin maksaa
kesästä 1983	Korkoavustusta alettiin maksaa
kesästä 1987	Aikuisopintorahaa alettiin maksaa
kesällä 1992	Korkeakouluopiskelijoiden opintotuki-uudistus toteutui
kesällä 1994	Uusi opintotukijärjestelmä ulotettiin keskiasteella opiskeleviin, ja opintotuen toimeenpano siirtyi Kelalle (1.5.1994)
1.7.1997	Koulumatkatukea alettiin maksaa
1.8.2001	Aikuisopintotuen lainatakausta alettiin myöntää
31.12.2002	Aikuisopintoraha lakkasi
1.8.2005	Oikeus opintolainavähennykseen verotuksessa uusille korkeakouluopiskelijoille

2. Opintotuen muutokset

Opintotukeen on kesästä 1992 lähtien tehty seuraavat muutokset:

1992

- 1.6.1992 korkeakouluopiskelijoiden opintoraha suureni ja muuttui veronalaiseksi. Heiltä poistettiin huoltajakorotus, lainanhoitokorotus ja opintolainan korkotuki ja -avustus (vanhoissa lainoissa tuki ja avustus säilyvät). Tarveharkinnassa otetaan huomioon vain (korkeakoulu)opiskelijan omat tulot, mutta toisaalta tuloarvoja alennettiin. Opintonsa aloittavien enimmäistukiaika lyhennettiin 55 kuukauteen.
- 1.6.1992 aikuisopintorahaa saavilta poistettiin opintorahan perusosa ja (kahdessa vaiheessa) huoltajakorotukset. Samalla nostettiin aikuisopintorahan vähimmäismäärää. Toisen asteen opintotuen tarveharkintaa kiristettiin.

1993

- 1.7.1993 yksinkertaistettiin asumislisäjärjestelmää (korvaus 75 % asumismenoista), toisella asteella opiskelevilta aikuisopintorahaa saavilta poistettiin opintolainan korkotuki (ei vanhoista lainoista) ja sivutoimisesti opiskelevien (mm. iltaopiskelijoiden) oikeus opintotukeen lakkasi.

1994

- 1.7.1994 toisen asteen opiskelijoiden opintotuki yhtenäistettiin aiemmin uudistetun korkeakouluopiskeli-

1. Utvecklingen i huvuddrag

sommaren 1969	Studiestödssystemet (statsgaranterade räntestödslån) inrättades
sommaren 1972	Studiepenning började utges
sommaren 1977	Bostadstillägg började utges
sommaren 1979	Måltidsstöd för högskolestuderande började utges
sommaren 1983	Räntebidrag började utges
sommaren 1987	Vuxenstudiepenning började utges
sommaren 1992	Studiestödsreformen för högskolestuderande genomfördes
sommaren 1994	Det nya studiestödssystemet utvidgades till att gälla mellanstadiestudier, och skötseln av studiestödet överfördes på FPA (1.5.1994)
1.7.1997	Skolresekost började utges
1.8.2001	Låneborgen i samband med vuxenutbildningsstöd började beviljas
31.12.2002	Vuxenstudiepenningen slopades
1.8.2005	Rätt till studielånsavdrag i beskattningen för nya högskolestuderande

2. Ändringar i studiestödet

Från sommaren 1992 har studiestödet genomgått följande ändringar:

1992

- 1.6.1992 höjdes studiepenningen för högskolestuderande och blev skattepliktig. Försörjartillägget, låneskötseltillägget samt räntestödet och -bidraget för studielån slopades (räntestödet och -bidraget för gamla lån bevarades). Vid behovsprövning beaktas enbart (högskole)studerandens egna inkomster. Samtidigt sänktes inkomstgränserna. För studerande som inleder sina studier förkortades maximistödtiden till 55 månader.
- 1.6.1992 slopades studiepenningens grunddel för vuxenstudiepenningstagare och (i två repriser) försörjartilläggen. Samtidigt höjdes vuxenstudiepenningens minimibelopp. Behovsprövningen för studiestöd vid studier på andra stadiet skärptes.

1993

- 1.7.1993 förenklades bostadstillägget (ersättning 75 % av boendeutgifterna), slopades räntestödet för studerande på andra stadiet med vuxenstudiepenning (ej gamla lån) och rätten till studiestöd slopades för personer med studier som bisyssla (bl.a. kvällsstudier).

1994

- 1.7.1994 samordnades studiestödet för studerande på andra stadiet och det tidigare förnyade studiestödet för

joiden opintotuen kanssa. Toisen asteen opintorahan enimmäismäärää nostettiin; toisen asteen opintorahat jäivät kuitenkin korkeakouluopintorahoja alhaisemmiksi toisen asteen oppilaitosten maksuttoman aterian takia. Toisen asteen opintoraha muuttui veronalaiseksi tuloksi. Sen huoltajakorotus, lainanhoidokorotus sekä uusien lainojen korkotuki ja -avustus poistettiin. Toisen asteen opiskelijan tarveharkintaa lievennettiin: vain opiskelijan omat tulot otetaan opintotukea määrittäessä huomioon (vanhempien tulot vaikuttavat edelleen alle 20-vuotiaan opintorahaan ja alle 18-vuotiaan asumislisään). Toisaalta opiskelijan omien tulojen tuloarajoja alennettiin; tuki alkaa vähentyä entistä pienemmillä tuloilla.

1995

- 1.8.1995 pienennettiin opintorahan määriä (ks. jäljempänä taulukko a) ja aikuisopintorahan vähimmäismäärää (264,06 €:sta 259,01 €:oon) sekä poistettiin aikuisopintoraha alle 30-vuotiailta. Asumislisä pienennettiin 67 %:iin vuokrasta (ennen 75 %), täyteen asumislisään oikeuttavaa tuloarajaa laskettiin ja sisärvähennys, jonka saattoi tehdä vanhempien tuloihin, poistettiin.
- 1.8.1995 valtion takaamien opintolainojen enimmäismääriin tehtiin 16,82 €:n korotus kuukautta kohti, täyteen opintorahaan oikeuttavaa tuloarajaa nostettiin 16,82 €:lla ja lievennettiin tulosisonnaisuutta.
- 1.8.1995 alkaen opintoihin kuuluva harjoittelu tai työharjoittelu pienentävät opintorahan 8,41 €:oon niiltä kuukausilta, joilta palkka on vähintään 302,74 €/kk. Myös apuraha tai päiväraha oppilaitokselta laskee opintorahan 8,41 €:oon tukikuukaudelta.

1996

- Vuoden 1996 alusta ryhdyttiin maksamaan valtion varoista uusien lainojen korkoa työttömyyden tai äitiys- ja vanhempainrahan saannin perusteella. Samalla lievennettiin koron maksamisen tarveharkintaa. Asevelvollisuuden suorittamisajalta korot maksetaan sotilasavustuksena.
- 1.8.1996 alkaen vakinaisissa ammattikorkeakouluissa opiskelevien opintotuki myönnetään korkeakoulusäädöksiä soveltaen ja korkeakoulusummilla. Iltaopintojen tukioikeutta laajennettiin.

1997

- 1.3.1997 alkaen ylemmän korkeakoulututkinnon enimmäistukiaikaan (55 kk) voi saada pidennystä, jos tutkinto vaatii erityisen laajaa työmäärää tai erityisen painava syy on viivästyttänyt opintoja.
- 1.8.1997 itsenäisesti asuvien 19-vuotiaiden täysimääräinen opintoraha nousee samalle tasolle kuin 20 vuotta täyttäneiden opintoraha (ks. jäljempänä taulukko a). Toisella asteella opiskelevan 19-vuotiaan opintorahaan vaikuttavat edelleen vanhempien tulot.
- 1.8.1997 aikuisopintorahan myöntämisperusteet tiukenevat. Aikuisopintorahan saajalta edellytetään vähintään vuoden pituista työhistoriaa (ollut välittömästi

högskolestuderande. Den högsta studiepenningen för studier på andra stadiet höjdes; den blev dock mindre än för högskolestudier på grund av andra stadiets avgiftsfria måltider. Studiepenningen för studier på andra stadiet blev skattepliktig inkomst. Försörjartillägget och läneskötselstillägget samt räntestödet och -bidraget för nya lån slopades. Behovsprövningen vid studier på andra stadiet lindrades; endast studerandens egna inkomster beaktas vid fastställande av studiestödet (föräldrarnas inkomster inverkar alltså på studiepenningen för personer under 20 år och på bostadstillägget för personer under 18 år). Samtidigt sänktes gränserna för studerandens egna inkomster; studiestödet börjar minska vid lägre inkomster än tidigare.

1995

- 1.8.1995 sänktes studiepenningbeloppen (se tabell a nedan) och vuxenstudiepenningens minimibelopp (från 264,06 € till 259,01 €) samt slopades vuxenstudiepenningen för studerande under 30 år. Bostadstillägget sänktes till 67 % av hyran (tidigare 75 %), den till fullt bostadstillägg berättigande inkomstgränsen sänktes och syskonavdraget, som kunde göras på föräldrarnas inkomster, slopades.
- 1.8.1995 höjdes maximibeloppen av statsgaranterade studielån med 16,82 € per månad, den till fullt studiestöd berättigande inkomstgränsen höjdes med 16,82 € och bestämmelserna om inkomstbindning lindrades.
- Fr.o.m. 1.8.1995 minskar till studierna hörande praktik eller arbetspraktik studiepenningen till 8,41 € för de månader då lönen är minst 302,74 €/mån. Även stipendium eller dagpenning från läroinrättningen sänker studiepenningen till 8,41 € per stödmånad.

1996

- Fr.o.m. 1996 kan räntor på nya lån betalas med statens medel till den som är arbetslös eller har moderskaps- eller föräldrapenning. Samtidigt lindrades behovsprövningen för räntebetalingar. Under militärtjänstgöringstid betalas räntorna i form av militärunderstöd.
- Fr.o.m. 1.8.1996 beviljas studiestöd till studerande vid ordinarie yrkeshögskolor med tillämpning av högskolestadganden och -belopp. Rätten till studiestöd för kvällsstudier utvidgades.

1997

- Fr.o.m. 1.3.1997 kan maximistödtiden (55 mån.) för högre högskoleexamen förlängas om en särskilt stor arbetsinsats krävs för examen eller studierna fördröjts av särskilt tungt vägande skäl.
- 1.8.1997 stiger den maximala studiepenningen för 19-åringar som bor självständigt till samma nivå som studiepenningen för 20-åringar (se tabell a nedan). På studiepenningen för studerande på andra stadiet som fyllt 19 år inverkar alltså föräldrarnas inkomster.
- 1.8.1997 skärps villkoren för vuxenstudiepenning (minst ett års arbete som anställd eller företagare omedelbart före studiernas början). Högst ett år av arbets-

ennen opintojen alkua työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjänä). Korkeintaan vuoden työttömyyden sallitaan edeltäneen opintoja; hakijan edellytetään saaneen työttömyyspäivärahaa ennen opintojen alkua.

- 1.8.1997 alkaen väliaikaisissa ammattikorkeakouluissa opiskelevien opintotukeen oikeuttava aika määritellään samoin kuin muiden korkeakouluopiskelijoiden.

1998

- 1.1.1998 alkaen opiskelijan omat tulot otetaan tulona huomioon koko kalenterivuodelta. Opiskelijalla on henkilökohtainen vuosituloraja (vapaa tulo), jonka ylittävät tulot pienentävät opintorahaa ja asumislisää. Raja määräytyy kalenterivuoteen sisältyvien tukikuukausien ja tuettomien kuukausien lukumäärän perusteella. Jokaista tukikuukautta kohti saa olla tuloja 504,56 € (505 € 2002) ja tuetonta kuukautta kohti 1 513,69 € (1 515 € 2002). Jos tulot ovat vapaan tulon rajaa suuremmat, ylitystä vastaava määrä opintotukietuutta peritään takaisin (verotuksen valmistuttua). Ylityksen ensimmäisen 1 009,13 €:n osalta peritään puolet ja loppuosa kokonaan. Lisäksi perittävää määrää korotetaan 7 %:lla.
- 1.1.1998 alkaen vanhempiensa omistamassa tai vanhemmiltaan vuokraamassa asunnossa asuvalle opiskelijalle voidaan asumislisää maksaa enintään 58,87 €/kk. Tämä vastaa 87,96 €:n suuruisia kuukausivuokraa.
- 1.8.1998 itsenäisesti asuvien 18-vuotiaiden opintoraha nousi samansuuruiseksi kuin 19 vuotta täyttäneiden opintoraha (ks. jäljempänä taulukko a). Toisella asteella opiskelevien alle 20-vuotiaiden opintorahaan vaikuttavat edelleen vanhempien tulot.

1999

- 1.1.1999 täsmennettiin opintotukeen oikeuttavien opintojen määritelmää ja muutettiin opintotuen kestoa, opintojen päättämistä ja lukuvuoden tukikuukausia koskevia säännöksiä. (Mm. aikuisille tarkoitettuja lukio-opintoja ei katsota päättämiseksi eikä niihin siksi myönnetä opintotukea.) Muutokset johtuivat koulutusta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksesta.

2000

- 1.5.2000 alkaen asumislisän piiriin kuuluvat kaikki vuokralla asuvat lapsettomat opiskelijat. Asumislisän piiriin siirtyivät vuokra-asunnossa asuvat avio- tai avoparit, alivuokralaiset ja muut opiskelijat, jotka eivät asu vuokra-asunnossa yksin. Lapsiperheet ja omistus-asunnossa (omassa tai puolison omistamassa) asuvat opiskelijat jäivät yleisen asumistuen piiriin.
Asumislisä suureni 80 %:iin vuokrasta (ennen 67 %). Asumismenojen enimmäismäärä säilyi ennallaan (214,44 €/kk), joten täysi asumislisä on 171,55 €/kk. Ulkomailla opiskelevan asumislisä on vakiomääräinen 180,80 €/kk, alhaisen vuokratason maissa voi olla tätä pienempi. Samassa asunnossa asuvan avio- tai avopuolison tulot otetaan 1.5.2000 alkaen huomioon asumislisää myönnettäessä. Täysimääräisen asumislisän saa opiskelija, jonka puolison tulot ovat

löyhet tillåts föregå studierna; sökanden förutsätts ha arbetslöshetsdagpenning innan studierna inleds.

- Fr.o.m. 1.8.1997 definieras tiden för rätt till studiestöd för studier vid temporära högskolor lika som för övriga högskolestudier.

1998

- Fr.o.m. 1.1.1998 beaktas studerandens egna inkomster för hela kalenderåret. Årsinkomstgränsen (fri belopp), som är personlig inverkar på studiepenningens och bostadstilläggets belopp och bestäms utifrån antalet stödmånader och stödlösa månader under kalenderåret. Inkomsterna får vara högst 504,56 € (505 € 2002) för varje stödmånad och 1 513,69 € (1 515 € 2002) för varje stödlös månad. Om de överstiger fri beloppet återkrävs det överskjutande beloppet av studiestödsförmänen (efter slutförd beskattning). Upp till 1 009,13 € återkrävs hälften och därefter hela beloppet. Det belopp som återkrävs höjs dessutom med 7 %
- Fr.o.m. 1.1.1998 kan högst 58,87 €/mån. betalas i bostadstillägg till studerande som bor i en bostad som ägs eller hyrs ut av föräldrarna. Det motsvarar 87,96 € i hyra per månad.
- 1.8.1998 steg studiepenningen för självständigt boende 18-åringar till samma belopp som de studerande har som fyllt 19 år (se tabell a nedan). Föräldrarnas inkomster inverkar alltså på studiepenningen för studerande på andra stadiet under 20 år.

1999

- 1.1.1999 omdefinierades de studier som berättigar till studiestöd och ändrades reglerna angående stödtid, heltidsstudier och läsårets stödmånader. (T.ex. gymnasiestudier för vuxna betraktas inte som heltidsstudier, och för dem beviljas därför inte studiestöd.) Ändringarna föranleddes av en totalreform av utbildningslagstiftningen.

2000

- Fr.o.m. 1.5.2000 omfattas samtliga barnlösa studerande som bor på hyra av bostadstilläggsystemet, dvs. makar, sambor, underhyresgäster och andra studerande som inte bor ensamma i en hyresbostad. Barnfamiljer och studerande som bor i ägarbostad (egen eller makens/sambons) omfattas alltså av det allmänna bostadsbidraget.
Bostadstillägget steg till 80 % av hyran (tidigare 67 %). Maximibeloppet av boendekostnaderna är oförändrat (214,44 €/mån.) och därmed är det fulla bostadstillägget 171,55 €/mån. I samband med studier utomlands är bostadstillägget ett fast belopp 180,80 €/mån.; i länder med lägre hyresnivå kan det bli mindre. Inkomsterna för makar/sambor som bor i samma bostad beaktas från 1.5.2000 när bostadstillägg beviljas. Fullt bostadstillägg får den vars makes inkomster

enintään 15 136,9 €/v (15 200 € 2002). Asumislisää vähennetään jokaista tuloajan ylittävää täyttä 672,75 €:a (686 €:a 2002) kohden 10 prosenttia. Asumislisää ei makseta, kun puolison tulot ylittävät 21 864,4 €/v (22 000 € 2002).

1.5.2000 alkaen samassa asunnossa voi asua yksi tai useampia asumislisän saajia, yleisen asumistuen saajia ja asumisen tuen ulkopuolella olevia. Asumislisä määrittyy yksilöllisesti, vaikka opiskelija ei asuisi yksin. Asumismenot jaetaan asukkaiden kesken pääsääntöisesti tasan. Puolisoiden asumismenot puolittetaan aina.

- 1.5.2000 alkaen opiskelijan asuessa vanhemmaltaan vuokraamassa tai tämän omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, opintoraha maksetaan vanhemman luona asuvan opintorahan suuruusena.
- 1.5.2000 alkaen vanhempiensa omistamassa tai vanhemmaltaan vuokraamassa asunnossa asuvan asumislisä on enintään 58,87 €/kk, vaikka asunto sijaitisi samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto (aiemmin asumislisää ei saanut lainkaan).
- 1.5.2000 säädettiin asumislisän määrästä eräissä alhaisen vuokratason maissa.

2001

- 1.8.2001 alkaen aikuisopintoraha korvautui uudella tuella, Koulutus- ja erorahaston maksamalla aikuiskoulutustuella. Siirtymäkauden 1.8.2001–31.12.2002 aikana aikuisopintoraha poistui. Aikuiskoulutustuen saaja voi 1.8.2001 alkaen saada opintolainalleen Kelan myöntämän valtiontakauksen.
- Vuodelta 1999 liikaa maksetun opintorahan ja asumislisän vapaaehtoisen palauttamisen määräaika pidentettiin 31.8.2000 saakka (ilman lainmuutosta tuki olisi pitänyt palauttaa vuoden 1999 aikana). Tukivuodesta 2000 alkaen palautuksen voi tehdä tukivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.
- Vuodelta 2001 ja sitä myöhemmältä ajalta maksetun opintorahan ja asumislisän takaisinperintä muuttui siten, että opiskelijan tulojen ollessa hänen vapaata tuloaan suuremmat ylityksen jokaista alkavaa 1 009,1 €:a (1 010 €:a 2002) kohden peritään takaisin yhden tukikuukauden opintoraha ja asumislisä (alle 168,19 €:n (170 €:n 2002) ylityksestä perintää ei tehdä). Takaisin perittävä määrä on siten yleensä samansuuruinen kuin se vapaaehtoisen palautuksen määrä, jolla takaisinperintä olisi vältetty. Takaisinperintä tehdään aikajärjestyksessä kalenterivuoden viimeisestä tukikuukaudesta alkaen taaksepäin. Perittävään määrään lisätään 15 %:n korotus (ennen 7 %:n).

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin syntyi toisaalta lukujen pyöristyksistä, toisaalta tuloajojen tarkkuustason ja etuus oikeuden säilyttämisestä.

är högst 15 136,9 €/år (15 200 € 2002). Bostadstillägget minskas med 10 % för varje 672,75 € (686 € 2002) som inkomstgränsen överskrider med. Om makens/sambons inkomster överstiger 21 864,4 €/år (22 000 € 2002) betalas inget bostadstillägg.

Fr.o.m. 1.5.2000 får en eller flera mottagare av bostadstillägg eller allmänt bostadsbidrag och personer som inte omfattas av systemet med stöd för boende bo i samma bostad. Bostadstillägget bestäms individuellt, även om den studerande inte bor ensam. Boutgifterna fördelas som regel jämnt mellan de boende. Makars boutgifter halveras alltid.

- Fr.o.m. 1.5.2000 betalas studiepenningen till en studerande, som bor i en bostad som han hyr av endera föräldern eller som denne äger och som finns i samma fastighet som dennes stadigvarande bostad, till samma belopp som till den som bor hos sin förälder.
- Fr.o.m. 1.5.2000 är bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad som ägs av endera föräldern eller som han hyr av denne högst 58,87 €/mån., även om bostaden skulle finnas i samma fastighet som förälderns stadigvarande bostad (tidigare fick man inget bostadstillägg).
- 1.5.2000 stadgades om bostadstilläggets belopp i vissa länder med låg hyresnivå.

2001

- 1.8.2001 ersattes vuxenstudiepenningen med ett nytt stöd, vuxenutbildningsstödet, som utges av Utbildnings- och avgångsbidragsfonden. Efter en övergångsperiod, 1.8.2001–31.12.2002, beviljas vuxenstudiepenning inte längre. Den som har vuxenutbildningspenning kan från 1.8.2001 beviljas statsgaranti av FPA för sitt studielån.
- Tidsfristen för frivillig återbetalning av överbetalda studiepenningar och bostadstillägg för 1999 förlängdes till 31.8.2000 (utan lagändringen borde återbetalningarna ha gjorts inom 1999). Fr.o.m. stöddåret 2000 kan överbetalda studiestöd återbetalas senast inom mars året efter stöddåret.
- Återindrivningen av studiepenningar och bostadstillägg som betalats för år 2001 och senare ändrades enligt följande: då inkomsterna överstiger fribeloppet återkrävs av den överskjutande delen för varje påbörjad 1 009,1 € (1 010 € 2002) studiepenningen och bostadstillägget för en månad (överskott under 168,19 € (170 € 2002) återkrävs inte). Det belopp som återkrävs är i regel lika stort som den frivilliga återbetalning med vilken återindrivningen hade kunnat undvikas. Återkravet görs i omvänd kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Återkravsbeloppet höjs med 15 % (tidigare 7 %).

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen berodde dels på avrundningar, dels på behovet att bibehålla inkomstgränserna oförändrade liksom även förmånsrätten.

- 1.1.2002 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,18 €:sta 1,27 €:oon ateriala kohti.
- Kesäkuun 2002 koronmaksusta alkaen korkoavustussjärjestelmä muuttui. Pienituloisuus (veronalaist tulot koron erääntymistä edeltäneen neljän kuukauden aikana enintään 775 €/kk) korvasi aiemmin avustuksen perusteena olleet työttömyyden ja vanhemmuuden. Alaikäiset lapset nostavat em. tuloajaa. Asevelvollisuuden ajalta korot maksetaan kuitenkin sotilasavustuksena (syyskuusta 2002 alkaen myös korkotukilainojen).
- Kesäkuusta 2002 alkaen markkinaehtoisten lainojen korot lisätään lainan pääomaan myös opintotuen saantia välittömästi seuraavan lukukauden aikana (ns. ylimääräinen pääomistus).
- 1.8.2002 alkaen opiskelijan luottotiedot tarkistetaan ennen valtiontakauksen myöntämistä. Mikäli luottotietorekisteriin on merkitty vakava maksuhäiriö, takausta ei pääsääntöisesti anneta. Vain määrätty opiskelijaryhmät saavat enää nostaa lukuvuoden lainansa yhdellä kertaa. Korkeakouluopiskelijat saavat nostaa lukuvuoden aikana lainansa kahdessa, muut opiskelijat neljässä erässä. Opintolainaa ei saa nostaa opintojen päättymisen jälkeen.

2003

- 1.8.2003 alkaen opiskelija maksaa osan opintolainan koroista jo opintotukiaikana (sovelletaan lukuvuodelle 2003–2004 ja sen jälkeen myönnettäviin lainoihin).
- 1.8.2003 alkaen eräiden laajojen korkeakoulututkintojen opintotuen enimmäisaika pidennettiin 60 kuukauteen (ennen 55 kk).

2004

- 1.1.2004 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,27 €:sta 1,47 €:oon ateriala kohti.
- 1.1.2004 alkaen opiskelijan tuloksi ei lueta ulkomaiseen opiskelijavaihtoon tarkoitettuja apurahoja.
- 1.8.2004 muuttuivat säädökset, jotka mm. koskevat ulkomaalaisen oikeutta opintotukeen, opintotuen myöntämistä ulkomaisiin opintoihin ja opintojen edistymisen seurantaa.

2005

- 1.1.2005 alkaen valtion maksama korkotuki vanhoihin korkotuelliisiin opintolainoihin on 1,8 %. Opintotukilaissa säädettävä em. opintolainojen enimmäiskorko on suuruudeltaan voimassa oleva peruskorko lisättynä enintään 1,5 prosenttiyksiköllä.
- 1.1.2005 tarkennettiin ulkomaisen opiskelijavaihdon, johon myönnettyjä apurahoja ei tulovalvonnassa oteta huomioon, tarkoittavan kaikkia Suomessa suoritettaviin opintoihin liittyviä opintojaksoja ulkomailla.
- 1.8.2005 muuttuivat säännökset korkeakoulututkintojen enimmäistukiajoista ja (1.1.2005 lukien) opinnoissa edistymisen arviointiperusteista. Opintopisteet korvaavat vastedes opintoviikot korkeakouluopintojen mitoituserusteina. Enimmäistukiaika on tutkinnon laajuuden mukainen tavoiteaika lisättynä 10 kk:lla.

- 1.1.2002 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,18 € till 1,27 €/måltid.
- Räntebidragssystemet ändrades fr.o.m. räntebetalningen i juni 2002. Små inkomster (de skattepliktiga inkomsterna under fyra månader närmast innan räntan förfaller till betalning högst 775 €/mån.) ersatte arbetslösheten och föräldraskapet som villkor för räntebidrag. Minderåriga barn höjer inkomstgränsen. I samband med värnplikt betalas räntorna dock i form av militärunderstöd (från september 2002 även räntorna på räntestödslån).
- Fr.o.m. juni 2002 läggs räntor på lån med marknadsränta till lånekapitalet ännu under den termin som följer efter studiestödstitiden (s.k. ytterligare kapitalisering).
- Fr.o.m. 1.8.2002 kontrolleras studerandenas kredituppgifter innan statsgaranti beviljas. Om det finns allvarliga betalningsanmärkningar i kreditupplysningsregistret beviljas garanti i regel inte. Endast vissa grupper av studerande får fortsättningsvis lyfta sitt lån för ett läsår på en gång. Högskolestuderande får under läsåret lyfta sitt lån i två poster, övriga studerande i fyra poster. Studielån får inte lyftas efter avslutade studier.

2003

- Fr.o.m. 1.8.2003 betalar studeranden en del av räntorna på studielån redan under studiestödstitiden (tillämpas på lån som beviljas för läsåret 2003–2004 eller därefter).
- 1.8.2003 förlängdes studiestödets maximitid för vissa omfattande högskoleexamina till 60 månader (tidigare 55 mån.).

2004

- 1.1.2004 steg måltidsstödet för högskolestuderande från 1,27 € till 1,47 € per måltid.
- Fr.o.m. 1.1.2004 inräknas inte stipendier för internationellt studentutbyte i den studerandes inkomst.
- 1.8.2004 ändrades bestämmelserna om bl.a. utlänningsrätt till studiestöd, beviljande av studiestöd för studier utomlands och övervakningen av studieframgången.

2005

- Fr.o.m. 1.1.2005 är det räntestöd som staten betalar för gamla räntestödslån 1,8 %. Maximiräntan för dessa studielån är enligt lagen om studiestöd den gällande grundräntan plus högst 1,5 procentenheter.
- 1.1.2005 preciserades utbytesstudier utomlands, för vilka beviljade stipendier inte beaktas vid inkomstkontrollen, så att de avser samtliga studieperioder utomlands i anslutning till studier som avläggs i Finland.
- 1.8.2005 ändrades bestämmelserna om maximistödtiderna vid högskoleexamina och (från 1.1.2005) grunderna för bedömningen av studieframgången. Studieveckorna ersätts hädanefter av studiepoäng som grund för högskolestudiernas omfattning. Maximistödtiden är den förväntade studietiden plus 10 mån. Ändringarna

a. Täyden opintorahan euromäärät kesästä 1992 Beloppen av full studiepenning från och med sommaren 1992

Tarkistusajankohta Justeringstidpunkt	€/kk – €/mån.							
	Toinen aste Studier på andra stadiet				Korkeakoulu Högskolestudier			
	Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt		Vanhempien luona asuva Bor hos föräldrarna		Itsenäisesti asuva Bor självständigt	
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 20 v Under 20 år	20 v') ja yli Från 20 år')	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 20 v Under 20 år	20 v') ja yli Från 20 år')
kesä 1992 ¹⁾ sommaren 1992 ²⁾	42,38	42,38 ³⁾	84,93	84,93	58,87	126,14	126,14	264,06
kesä 1994 sommaren 1994	42,05	84,09	84,09	218,64	58,87	126,14	126,14	264,06
kesä 1995 sommaren 1995	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 19 v Under 19 år	19 v') ja yli Från 19 år')	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 19 v Under 19 år	19 v') ja yli Från 19 år')
kesä 1997 sommaren 1997	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v') ja yli Från 18 år')	Alle 20 v Under 20 år	20 v ja yli Från 20 år	Alle 18 v Under 18 år	18 v') ja yli Från 18 år')
kesä 1998 sommaren 1998	21,86	63,91	84,09	213,60	38,68	105,96	126,14	259,01
kesä 2008 sommaren 2008	38,00	80,00	100,00	246,00	55,00	122,00	145,00	298,00

¹⁾ Myös avioliitossa olevan tai elatusvelvollisen opintoraha.

Även studiepenning för underhållsskyldiga och gifta studerande.

²⁾ Elatusvelvolliselle maksettiin toisella asteella lisäksi huoltajakorotusta. Underhållsskyldiga hade dessutom försörjartillägg vid studier på andra stadiet.

³⁾ 24 v täyttäneen opintoraha oli 84,93 €. Studiepenningen till studerande som fyllt 24 år var 84,93 €.

Huom. Kesään 1994 saakka lukiolaisille maksettiin jonkin verran pienempää opintorahaa kuin muille toisella asteella opiskeleville.

Anm. Fram till sommaren 1994 var studiepenningen för gymnasiestudier något mindre än för andra mellanastadiestudier.

Muutoksia sovelletaan uusiin opiskelijoihin ja opinto-suorituksiin, jotka on mitoitettu opintopisteinä.

- 1.8.2005 tai sen jälkeen läsnä olevana aloittavilla korkeakouluopiskelijoilla on oikeus valmistuttuaan tehdä verotuksessaan opintolainavähennys, jos he suorittavat vähennykseen oikeuttavan tutkintonsa määrääjässä. Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut opintolainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen vain, jos hänet on valittu suorittamaan pelkätään alempi korkeakoulututkinto. Erityisin perustein sallitaan opintojen viivästyminen. Opintolainavähennys on 30 % opintojen aikana nostetusta opintolainan määrästä, joka ylittää 2 500 €. Vähennys tehdään verosta enintään tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan 10 vuoden aikana.
- 1.11.2005 alkaen asumismenoiksi hyväksytään enintään 252 €/kk (ennen 214,44 €/kk), joten täysi asu-

tillämpas på nya studerande och studieprestationer som mäts i studiepoäng.

- En högskolestuderande som är närvaroanmäld, inleder sina studier 1.8.2005 eller senare och som inom utsatt tid avlägger sin examen som berättigar till avdrag får göra ett skatteavdrag för sitt studielån. En studielåntagare som har avlagt lägre högskoleexamen har rätt till studielånsavdrag bara om han eller hon har blivit antagen för att avlägga enbart lägre högskoleexamen. Dröjsmål i studierna tilläts av särskilda skäl. Avdraget är 30 % av det lånebelopp som lyfts under studietiden och som överstiger 2 500 €. Skatteavdraget ska göras inom 10 år efter det att examen avlagts.
- Fr.o.m. 1.11.2005 godkänns i boendegifter högst 252 €/mån. (tidigare 214,44 €/mån.), fullt bostads-

b. Valtion takaamien opintolainojen enimmäismäärät kesästä 1994
Maximibeloppen av statsgaranterade studielån från och med sommaren 1994

Tarkistusajankohta Justerings tidpunkt	€/kk – €/mån.					
	Opintorahan saaja Mottagare av studiepenning		Ulkomaille opiskeleva Studier utomlands		Aikuisopinto- rahan saaja Vuxenstudie- penning	
	Alle 18 v Under 18 år	18 v ja yli Från 18 år	Korkeakouluopiskelija Högskolestuderande	Muu Annan		
kesä 1994						
sommaren 1994	134,55	201,83	201,83	336,38	336,38	285,92
kesä 1995						
sommaren 1995	151,37	218,64	218,64	353,19	353,19	302,74
1.1.2002	160	220	220	360	360	310
1.8.2005	160	300	220	440	360	.
1.8.2008	160	300	300	440	360	.

mislisä on 201,60 €/kk (ennen 171,55 €/kk). Ulkomaille opiskelevan asumislisä on 210 €/kk, ennen 180,80 €/kk. Muita vakiomäärisiä asumisliisiä ei korotettu.

2006

- 1.1.2006 alkaen myös ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat ovat oikeutettuja ateriatukeen.
- 1.11.2006 nostettiin vanhempien tulorajoja keskimäärin 15 %:lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumisliisän suuruuteen.)

2007

- 1.1.2007 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,47 €:sta 1,67 €:oon ateriatukea kohti.
- 1.11.2007 vanhempien tulorajoja nostettiin 30 %:lla. (Vanhempien tulot vaikuttavat eräiden opiskelijaryhmien opintorahan ja asumisliisän suuruuteen.)
- 1.11.2007 uusiksi opintotuen saamisen estäviksi etuuksiksi tulivat pitkäaikaistyöttömien eläketuki ja luopumistuki maatalouden harjoittamisesta. Opintotuen estäviä etuuksia vastaavat ulkomailta saadut etuudet säädettiin myös opintotuen estäviksi etuuksiksi. Lisäksi asumisliisää ei enää saa opiskelija, joka saa eläkkeensaajien asumistukea tai asuu sitä saavan puolison kanssa.
- 1.11.2007 alkaen opintotuen hakemista, myöntämistä ja hylkäämistä koskevat säännökset täsmentyivät hieman.

2008

- 1.1.2008 opiskelijan omia tuloja koskevat tulorajat nousivat noin 30 %. Korotuksen jälkeen opiskelijalla voi olla tuloja jokaista tukikuukautta kohti 660 € (aiemmin 505 €) ja tuetonta kuukautta kohti 1 970 € (aiemmin 1 515 €). Opintotuen takaisinperintää koskevia tulojen ylitysten määriä korotettiin myös noin 30 %.

tillägg är 201,60 €/mån. (tidigare 171,55 €/mån.). För studerande utomlands är bostadstillägget 210 €/mån. mot tidigare 180,80 €/mån. Övriga bostadstillägg som utges med fast belopp har inte höjts.

2006

- Från 1.1.2006 är också studerande som avlägger högre yrkeshögskoleexamen berättigade till måltidsstöd.

- 1.11.2006 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med i snitt 15 %. (I fråga om vissa grupper av studerande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepenningens och bostadstilläggets belopp.)

2007

- 1.1.2007 höjdes måltidsstödet för högskolestuderande från 1,47 € till 1,67 €/måltid.
- 1.11.2007 höjdes inkomstgränserna för föräldrarna med 30 %. (I fråga om vissa grupper av studerande inverkar föräldrarnas inkomster på studiepenningens och bostadstilläggets belopp.)
- 1.11.2007 blev pensionsstöd för långtidsarbetslösa och avträdelsestöd för lantbruksföretagare hindrande förmåner vid studiestöd. Efter lagändringen blev också sådana förmåner från utlandet som motsvarar förmåner som utgör hinder för studiestöd hindrande förmåner. Dessutom betalas bostadstillägg inte längre till studerande som har bostadsbidrag för pensionstagare eller som bor med sin make som har bostadsbidrag för pensionstagare.
- Från 1.11.2007 preciserades bestämmelserna om ansökan, beviljande och avslag av studiestöd en aning.

2008

- 1.1.2008 höjdes de inkomstgränser som gäller den studerandes egna inkomster med ca 30 %. Efter förhöjningen får inkomsterna vara 660 € (tidigare 505 €) för varje stödmånad och 1 970 € (1 515 €) för varje stödlös månad. De överskjutande beloppen när det gäller återkrav av studiestöd höjdes också med ca 30 %.

- 1.1.2008 opintotukilakiin lisättiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisten opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia. Niitä sovelletaan myös koulumatkatuessa.
- 1.8.2008 opintorahan määriin tuli korotuksia. Suurimpia opintorahoja nostettiin noin 15 % ja pienimpiä vähintään noin 16 €. Opintorahan perusmäärät pyöristettiin täysiin euroihin. Opintorahan vähävaraisuuskorotus (opintorahan myöntäminen korotettuna vanhempien pienituloisuuden perusteella) nousi opintorahan tasokorotusta vastaavasti eli noin 15 % tai vähintään 16 €.
- 1.8.2008 alkaen opintolainan valtiontakaukseen tuli korotus. Muussa kuin korkeakoulussa opiskelevan, 18 vuotta täyttäneen opiskelijan opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärä nostettiin 300 euroon (ennen 220 €) eli samansuuruiseksi kuin korkeakouluopiskelijoilla.

2009

- 1.1.2009 alkaen puolison tulot eivät enää vaikuta opiskelijan asumislisän määrään.

3. Koulumatkatuen muutokset

Koulumatkojen kustannuksia alettiin korvata seuraavasti:

1997

- 1.7.1997 alettiin korvata lukiolaisille ja ammatilliseseen peruskoulutukseen osallistuvilla opiskelijoille päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Edellytyksenä on, että yhdensuuntainen matka on vähintään 10 km ja että matkakustannukset ylittävät 50,46 €/kk (1.1.2002 alkaen 50,45 €/kk). Tukena maksetaan matkustustavasta riippuen eri tavoin määräytyvien kustannusten ja opiskelijan maksuosuuden (42,05 €/kk) erotus. Opiskelijan maksuosuus on 1.1.2002 alkaen 43 €/kk. Omaa matkustustapaa käyttävä saa tuen vain silloin, kun vaatimus joukkoliikenteen tai koulukuljetuksen käytöstä katsotaan kohtuuttomaksi.

1999

- 1.1.1999 alkaen tuen piiriin pääsivät ammatillisessa peruskoulutuksessa olevat aikuisopiskelijat, opintojen päätoimisuus määräytyy samoin kuin opintotuesssa, ja tukea koskeviin säännöksiin tehtiin useita täsmennyksiä.
- 1.1.1999 alkaen väljennettiin oman matkustustavan korvaamista koskevia ehtoja.
- 1.8.1999 alkaen muutettiin tukikuukauden laskutapa.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät.

2004

- 1.8.2004 alkaen pitää koulumatkakustannusten olla kuukaudessa vähintään 54 € (ennen vähintään

- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också vid skolreseedödet.
- 1.8.2008 höjdes studiestödsbeloppen. De högsta beloppen höjdes med ca 15 % och de lägsta med minst ca 16 €. Studiepenningens grundbelopp avrundades till hela euro. Låginkomsttillägget till studiepenningen (förhöjd studiepenning som beviljas p.g.a. låga inkomster hos föräldrarna) höjdes i enlighet med studiepenningens nivåhöjning, dvs. ca 15 % eller minst 16 €.
- Från 1.8.2008 höjdes statsgarantin för studielån. För icke-högskolestuderande som fyllt 18 höjdes det månatliga beloppet av statsgarantin för studielån till 300 euro (tidigare 220 €), dvs. till samma nivå som för högskolestuderande.

2009

- Från 1.1.2009 inverkar makens inkomster inte längre på bostadstillägget.

3. Ändringar i stödet för skolresor

Kostnaderna för skolresor ersätts enligt följande:

1997

- Fr.o.m. 1.7.1997 beviljas ersättning för kostnaderna för dagliga skolresor i samband med gymnasiestudier och grundläggande yrkesutbildning, förutsatt att resan är minst 10 km i ena riktningen och resekostnaderna överstiger 50,46 €/mån. (50,45 €/mån. från 1.1.2002). I stöd för skolresor betalas skillnaden mellan kostnaderna och studerandens egenandel (42,05 €/mån.) som beräknas efter färdstätt. Från 1.1.2002 är studerandens egenandel 43 €/mån. Den som anlitar eget färdstätt beviljas stöd bara när kravet på att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts kan anses oskäligt.

1999

- Fr.o.m. 1.1.1999 kan skolreseedödet beviljas vuxna som deltar i grundläggande yrkesutbildning; heltidsstudier bestäms lika som i fråga om studiestöd; bestämmelserna om skolreseedödet preciserades på flera punkter.

- 1.1.1999 lindrades de ersättningsvillkor som gäller anlåtande av eget färdstätt.
- 1.8.1999 ändrades sättet för beräkning av stödmånader.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser.

2004

- Fr.o.m. 1.8.2004 ska resekostnaderna uppgå till minst 54 € per månad (tidigare minst 50,45 €) för att berät-

50,45 €). Pienin maksettava määrä nousi 7,45 €:sta 11 €:oon. Opiskelijan osuus säilyi entisenä (43 €/kk).

2008

- 1.1.2008 alkaen koulumatkatukeen ei ole oikeutettu palkallisessa työharjoittelussa oleva, jonka palkka on vähintään 660 €/kk (aiemmin 505 €/kk).
- 1.1.2008 lisättiin opintotukilakiin säännökset opintotuen tarkistamisesta ja keskeyttämisestä erilaisten opintotukeen vaikuttavien olosuhdemuutosten takia ja niitä sovelletaan myös koulumatkatuessa.

4. Aikuiskoulutustuen lainatakauksen muutokset

2001

- 1.8.2001 alkaen Koulutus- ja erorahasto alkoi maksaa uutta koulutusetuutta, aikuiskoulutustukea. Tuen saa- ja voi saada opintolainalleen valtiontakauksen Kelalta. Takauksen saamisen edellytyksenä on, että opiskelija saa yhtäjaksoisesti aikuiskoulutustukea 2 kuukauden ajan. Lainatakauksen sovelletaan opintotukilain säännöksiä, mutta sen voi kuitenkin saada muihinkin kuin opintotukilaissa tarkoitettuihin opintoihin. Lainatakaus on 302,74 €/kk. Ulkomaisiin opintoihin se on 353,19 €/kk.

2002

- 1.1.2002 tulivat voimaan säännösten euroistetut rahamäärät. Muutoksia rahamääriin saattoi syntyä lukujen pyöristyksistä. Lainatakaus on 310 €/kk. Opintoihin ulkomaille se on 360 €/kk.

2003

- Vuodesta 2003 alkaen myös aikuiskoulutustukea jälkikäteen hakeville (yrittäjille ja jaksoittaisella opintovapaalla oleville) voidaan myöntää lainatakaus, jos aikuiskoulutustuki on myönnetty koko ajalle, jolta ansioiden alenemaa Koulutusrahastossa tarkastellaan.

2004

- 1.8.2004 alkaen pelkästään aikuiskoulutustukea saava opiskelija maksaa lainansa korot jo opiskeluaikana.

2005

- 1.8.2005 alkaen lainatakaus on 300 €/kk. Opintoihin ulkomaille se on 360 €/kk, korkeakouluopintoihin ulkomaille kuitenkin 440 €/kk.

tiga till stöd. Det minsta stödbelopp som betalas ut höjdes från 7,45 € till 11 €. Studerandens egenandel förblev oförändrad (43 €/mån.).

2008

- Från 1.1.2008 är personer som gör avlönad praktik med en lön på minst 660 €/mån. (tidigare 505 €/mån.) inte berättigade till skolresestöd.
- 1.1.2008 infördes i lagen om studiestöd bestämmelser om justering och inställelse av studiestödet till följd av olika förändrade omständigheter med inverkan på studiestödet. Bestämmelserna tillämpas också vid skolresestödet.

4. Ändringar i lånegarantin i anslutning till vuxenutbildningsstöd

2001

- Fr.o.m. 1.8.2001 började Utbildnings- och avgångsbidragfonden bevilja en ny utbildningsförmån, vuxenutbildningsstöd. Den som är berättigad till stödet kan beviljas statsgaranti för studielån av FPA. För att garanti ska beviljas förutsätts att studeranden får vuxenutbildningsstöd oavbrutet under 2 månader. På garantin tillämpas bestämmelserna i lagen om studiestöd men garanti kan dock beviljas också för andra studier än de som avses i lagen om studiestöd. Lånegarantin är 302,74 €/mån., för studier utomlands 353,19 €/mån.

2002

- 1.1.2002 infördes eurobelopp i samtliga bestämmelser. Eventuella förändringar i beloppen kunde uppstå p.g.a. avrundningar. Lånegarantin är 310 €/mån., för studier utomlands 360 €/mån.

2003

- Fr.o.m. 2003 kan även de som ansöker om vuxenstudiestöd retroaktivt (företagare och periodvis studielediga) beviljas lånegaranti ifall vuxenstudiestödet har beviljats för hela den tid som Utbildningsfonden granskar den minskade förvärvsinkomsten.

2004

- Fr.o.m. 1.8.2004 ska de som får enbart vuxenstudiestöd betala låneräntorna redan under studietiden.

2005

- Fr.o.m. 1.8.2005 är lånegarantin 300 €/mån., för studier utomlands 360 €/mån. och för högskolestudier utomlands 440 €/mån.

Liite 8. Kelan muiden etuuksien kehitys

Bilaga 8. Utvecklingen av övriga FPA-förmåner

1. Kehityksen pääpiirteet

- 1.1.1994 Sotilasavustuksen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle
- 1.10.2003 Maahanmuuttajan erityistukea alettiin maksaa
- 1.5.2005 Pitkäaikaistyöttömien eläketukea alettiin maksaa

2. Muutokset

Sotilasavustukseen on vuoden 1994 alusta tehty seuraavat muutokset:

1994

- 1.1.1994 sotilasavustukseen liittyvät tehtävät siirrettiin Kelan hoidettavaksi. Ns. toissijaiset omaiset poistettiin sotilasavustukseen oikeutetuista.

1996

- 1.1.1996 alkaen sotilasavustuksella alettiin turvata myös vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevan naisen omaisten toimeentulo tämän ollessa palveluksessa.
- 1.1.1996 alkaen asevelvolliselle alettiin tietyin edellytyksin korvata uusien markkinaehtoisten opintolainojen korot sotilasavustuksena asevelvollisuuden suorittamisajalta. Vanhojen korkotuellisten opintolainojen korot maksettiin edelleen opintotuen korkoavustuksena.

2002

- 1.6.2002 alkaen myös vanhojen korkotuellisten opintolainojen korot korvattiin asevelvollisuuden suorittamisajalta sotilasavustuksena, kun ne siihen asti oli maksettu opintotuen korkoavustuksena.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö, joka vaikutti myös sotilasavustuslakiin. Kuntakalleusluokitus poistettiin, jolloin henkilön asuinkunta ei enää vaikuta sotilasavustuksen perusavustuksen määrään, vaan se maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruusena. Omaisuus ei enää pienennä sotilasavustusta.

Maahanmuuttajan erityistukea alettiin maksaa seuraavasti:

2003

- 1.10.2003 alettiin maksaa tukea iän perusteella 65 v täyttäneelle tai työkyvyttömyyden perusteella 16–64-vuotiaalle maahanmuuttajalle, joka on asunut Suomessa vähemmän kuin täyteen kansaneläkkeeseen oikeuttavan ajan. Henkilön on 16 v täytettyään täytynyt asua Suomessa välittömästi ennen tuen myöntämistä vähintään 5 vuoden ajan.

1. Utvecklingen i huvuddrag

- 1.1.1994 Skötseln av militärunderstödet överfördes från kommunerna på FPA
- 1.10.2003 Särskilt stöd för invandrare började utges
- 1.5.2005 Pensionsstöd för långtidsarbetslösa började utges

2. Ändringar

Militärunderstödet har genomgått följande ändringar sedan början av 1994:

1994

- 1.1.1994 överfördes skötseln av militärunderstödet på FPA. Rätten till militärunderstöd för så kallade sekundära anhöriga slopades.

1996

- 1.1.1996 började militärunderstöd även beviljas anhöriga till kvinnor i frivillig militärtjänstgöring.
- 1.1.1996 började värnpliktiga på vissa villkor få ersättning för räntor på nya marknadsbundna studielån i form av militärunderstöd under militärtjänstgöringstiden. Räntor på gamla studielån med räntestöd betalades fortfarande i form av räntebidrag från studiestödssystemet.

2002

- 1.6.2002 började även räntor på gamla studielån med räntestöd ersättas i form av militärunderstöd under militärtjänstgöringstiden, medan de hittills hade betalats i form av räntebidrag från studiestödssystemet.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft, som också inverkade på militärunderstödslagen. Dyrortsklassificeringen av kommunerna slopades varvid beloppet av militärunderstödet grundunderstöd inte längre påverkas av boendekommun, utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Förmögenhet inverkar inte längre på militärunderstödet.

Särskilt stöd för invandrare började utges enligt följande:

2003

- 1.10.2003 började stödet betalas på basis av ålder till invandrare som fyllt 65 år eller på basis av arbetslöshet till invandrare i åldern 16–64 år. Detta gäller personer som har bott i Finland en kortare tid än vad som ger rätt till full folkpension. Efter att man fyllt 16 måste man ha bott i Finland minst 5 år omedelbart innan stödet beviljas.

Täysi erityistuki on täyden kansaneläkkeen suuruinen. Tiukan tulosisännönsä sen määrää pienentävät hakijan ja hänen puolisonsa tulot ja varallisuus. Täydestä määrästä vähennetään täysimääräisesti hakijan lähes kaikki jatkuvat käytettävissä olevat nettotulot ja puolison tulot sikäli kuin ne ylittävät täyden erityistuen määrän. Erityistuen saajalle voidaan maksaa eläkkeensaajien hoitotukea ja eläkkeensaajien asumistukea.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö. Samassa yhteydessä tehtiin muutoksia myös maahanmuuttajan erityistuesta annettuun lakiin. Kuntakalleusluokitus poistettiin, jolloin henkilön asuinkunta ei enää vaikuta maahanmuuttajan erityistuen määrään, vaan se maksetaan kaikille tähänastisen kuntakalleusluokituksen kalliimman kuntaryhmän suuruisena. Erityistuen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin. Omaisuus ei enää pienennä maahanmuuttajan erityistukea. Työkyvyttömyyden perusteella myönnettävän erityistuen alkamisajankohtaa koskevia säännöksiä muutettiin siten, että erityistuki voi alkaa samaan aikaan kansaneläkkeen kanssa silloin kun työkyvyttömyyseläke myönnetään työeläkejärjestelmästä sairauspäivärahan enimmäisajan päättymistä aiemmasta ajankohdasta lukien.

Pitkäaikaistyöttömien eläketukea alettiin maksaa seuraavasti:

2005

- 1.5.2005 alettiin maksaa eläketukea 1941–1947 syntyneelle erittäin pitkään työttömänä olleelle henkilölle (31.12.2004 mennessä saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan eli 500 pv ja lisäksi työmarkkinatukea vähintään 2 000 päivää tai työmarkkinatukea kaikkiaan vähintään 2 500 päivää tai ollut niihin oikeutettu). Eläketuen ehdot olivat alun perin tässä selostettuja tiukemmat; niitä lievennettiin jonkin verran taannehtivasti heti kohta lain astuttua voimaan. Oikeus eläketukeen loppuu henkilön täyttäessä 62 v, minkä jälkeen hänellä on oikeus siirtyä suoraan vanhuuseläkkeelle, johon ei tehdä varhennusvähennystä.

Eläketukena maksetaan työeläkeosuus (31.12. 2004 mennessä kertynyt työeläke) ja kansaneläkeosuus (riippuu kertyneen työeläkkeen suuruudesta). Jälkimmäiseen sovelletaan kansaneläkkeen säännöksiä. Eläketuen saajalle voidaan maksaa eläkkeensaajien asumistukea ja lapsikorotusta.

2008

- 1.1.2008 tuli voimaan uusi kansaneläkelainsäädäntö, minkä seurauksena myös pitkäaikaistyöttömien eläketukeen tuli muutoksia mm. kuntakalleusluokitus poistettiin ja eläketuen alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttiin (ks. liite 2). Eläketuen maksu päättyi 1.1.2010.

Fullt invandrarstöd är lika stort som full folkpension. Stödet är strikt inkomstbundet; beloppet påverkas av sökandens och makens inkomster och förmögenhet. Det fulla stödbeloppet minskas med nästan alla sökandens disponibla fortlöpande nettointkomster och makens inkomster till den del som de överstiger det fulla stödbeloppet. Den som har särskilt stöd för invandrare kan få vårdbidrag för pensionstagare och bostadsbidrag för pensionstagare.

2008

- 1.1.2008 trädde en ny folkpensionslag i kraft. Samtidigt gjordes ändringar i lagen om särskilt stöd till invandrare. Dyrortsklassificeringen av kommunerna slopades varvid beloppet av invandrarstödet inte längre påverkas av boendekommun, utan betalas till alla med det belopp som hittills gällt endast för den dyraste kommungruppen. Invandrarstödet minskas inte längre i samband med institutionsvård. Förmögenhet inverkar inte längre på stödet. Bestämmelserna om begynnelsepunkten för invandrarstöd som beviljas på basis av arbetsförmåga ändrades så att stödet kan beviljas samtidigt som folkpension ifall invalidpension enligt arbetspensionssystemet beviljas innan maximitiden för sjukdagpenning löpt ut.

Pensionsstöd för långtidsarbetslösa började utges enligt följande:

2005

- 1.5.2005 började pensionsstöd betalas till personer födda 1941–1947 som varit arbetslösa under en synnerligen lång tid (hade per 31.12.2004 fått eller varit berättigad till arbetslöshetsdagpenning för maximitiden 500 dagar och dessutom arbetsmarknadsstöd för minst 2 000 dagar eller arbetsmarknadsstöd för totalt minst 2 500 dagar). Pensionsstödsvillkoren var ursprungligen striktare än de som beskrivits här; de lindrades retroaktivt i någon mån omedelbart efter att lagen hade trätt i kraft. Rätten till pensionsstöd upphör när man fyller 62 år, varefter man omedelbart får rätt till ålderspension utan förtidsavdrag.

I pensionsstöd betalas arbetspensionsdelen (den arbetspension som intjänats per 31.12.2004) och folkpensionsdelen (som beror av arbetspensionens storlek). På den senare tillämpas bestämmelserna om folkpension. Den som har pensionsstöd kan beviljas bostadsbidrag för pensionstagare och barnstillägg.

2008

- En ny folkpensionslag trädde i kraft 1.1.2008. Lagen inverkade också på pensionsstödet för långtidsarbetslösa, bl.a. slopades dyrortsklassificeringen av kommunerna och minskandet av stödet i samband med institutionsvård. Utbetalningen av pensionsstöd upphörde 1.1.2010.

Liite 9. Indeksitarkistukset Bilaga 9. Indexjusteringar

1. Muutokset indeksitarkistuksiin vuodesta 1990

- Kansaneläkeindeksi (KEL-indeksi) määritetään kalenterivuositain elinkustannusindeksin muutoksen perusteella (vuosimuutos lokakuusta lokakuuhun). Elinkustannusindeksi kehitty samoin kuin kuluttajahintaindeksi.
- Työeläkeindeksi (TEL-indeksi) määritetään kalenterivuositain. Se määrytyi vuoden 1996 tarkistukseen saakka puoliksi kuluttajahintaindeksin ja puoliksi palkan-saajien ansiotasoindeksin muutoksen perusteella (vuosimuutos edellisen vuoden 3. neljänneksellä).
- 1993 TEL-indeksin pistelukua pienennettiin poikkeuksellisesti 1,5 %. Pienennys vastasi puolta työntekijäin työeläkemaksun määräästä.
- 1994 KEL- ja TEL-indeksitarkistukset jätettiin poikkeuksellisesti tekemättä.
- 1995 KEL- ja TEL-indeksitarkistukset toteutettiin normaalisti vastaten yhden vuoden indeksiperusteen muutosta. Kuitenkin TEL-indeksiä pienennettiin poikkeuksellisesti 0,5 % (eli puolet työntekijäin työeläkemaksun noususta).
- 1996 päätettiin lopullisesti jättää hyvittämättä vuoden 1994 toteutumatta jäänyt KEL- ja TEL-indeksitarkistus. Lisäksi 1996 alkaen käytetään kahta TEL-indeksiä: Etuuksia korotetaan sen vuoden alusta, jona etuuden saaja täyttää 66 v, indeksillä, jossa palkkatason muutosten vaikutus on 20 % ja hintatason 80 % (**vanhuuseläkeikäisten indeksi**). Muiden etuuksia tarkistetaan entiseen tapaan rakentuvalla indeksillä, jossa sekä palkka- että hintatason vaikutus on 50 % (**työikäisten indeksi**).
- 1997 alkaen TEL-indeksiä määrittäessä palkkatason muutoksesta vähennetään työntekijäin työeläkemaksun muutos.
- 1999 alkaen KEL-indeksi lasketaan 3. vuosineljänneksen keskimääräisen elinkustannusindeksin perusteella (aiemmin muutos lokakuusta lokakuuhun).
- 2005 alkaen sekä työansiot työeläkkeelle jäädessä että maksussa olevat työeläkkeet tarkistetaan omilla kertoimillaan. Työansiot korotetaan eläkkeen laskentahetken tasoon uudella **palkkakertoimella**, jossa palkkojen paino on 80 % ja hintojen 20 %. Palkkakerronin vahvistetaan kullekin kalenterivuodelle. Maksussa oleva eläke tarkistetaan kalenterivuositain **työeläkeindeksillä**, jossa palkkojen paino on 20 % ja hintojen paino 80 %. Molempien kertoimien perusteina käytetään ansiotasoa ja kuluttajahintaindeksin vuotuisia muutoksia (edelli-

1. Förändringar i indexjusteringarna fr.o.m. år 1990

- Folkpensionsindex (FPL-index) bestäms kalenderårsvis på basis av förändringen i levnadskostnadsindex (årsförändringen räknas från oktober till oktober). Levnadskostnadsindex utvecklas lika som konsumentprisindex.
- Arbetspensionsindex (APL-index) bestäms kalenderårsvis. Fram till år 1996 motsvarades indexjusteringen till 50 % av förändringen i konsumentprisindex och till 50 % av förändringen i löntagarnas inkomstnivåindex (årsförändringen räknas från det tredje kvartalet föregående år).
- 1993 sänktes poängtalet för APL-index undantagsvis med 1,5 %. Minskningen motsvarade hälften av arbetstagar pensionspremien.
- 1994 gjordes undantagsvis inga FPL- och APL-indexjusteringar.
- 1995 genomfördes FPL- och APL-indexjusteringarna på sedvanligt sätt och motsvarade årsförändringen i indexgrunden. APL-index sänktes dock undantagsvis med 0,5 % (hälften av arbetstagar arbetspensionspremieförhöjning).
- 1996 beslöt man slutgiltigt att inte kompensera de FPL- och APL-indexjusteringar som uteblev år 1994. Fr.o.m. år 1996 används två APL-index: pensionsförmåner höjs från början av det år då förmånstagaren fyller 66 år med ett index där lönenivå- och prisnivåförändringens andel är 20 respektive 80 % (**älderspensionsindex**). Övriga förmåner indexjusteras lika som tidigare, varvid både löne- och prisnivåförändringens andel är 50 % (**aktiväldersindex**).
- Fr.o.m. 1997 minskas lönenivåförändringen med arbetspensionspremieförändringen vid bestämning av APL-index.
- Fr.o.m. 1999 beräknas FPL-index enligt det genomsnittliga levnadskostnadsindexet under det tredje kvartalet (tidigare räknades förändringen från oktober till oktober).
- Fr.o.m. 2005 justeras arbetspensionerna för dem som redan har arbetspension och arbetsinkomsterna för dem som ska gå i pension med separata koefficienter. Arbetsinkomsten höjs till nivån för pensionsberäkningstidpunkten med en ny **lönkoefficient**, där lönernas andel är 80 % och priser andel 20 %. Lönkoefficienten fastställs kalenderårsvis. De löpande pensionerna justeras varje kalenderår med ett **arbetspensionsindex**, där lönernas andel är 20 % och priser andel 80 %. Till grund för bägge koefficienterna

sen vuoden 3. vuosineljänneksellä). Palkkatason muutoksesta vähennetään molemmissa kertoimissa palkansaajan työeläkemaksun muutos.

- 2010 KEL-indeksinä sovelletaan samaa pistelukua (1502) kuin vuonna 2009. Näin vältetään KEL-indeksiin sidottujen etuuksien alentamiselta.

läggs årsförändringarna (3:e kvartalet föregående år) i inkomstnivåindex och konsumentprisindex, och förändringen i lönenivån minskas med förändringen i arbetspensionspremien för löntagare.

- År 2010 tillämpas samma poängtal för FPL-index (1502) som år 2009. På så sätt undviker man en sänkning av förmåner som är bundna till FPL-indexet.

2. Indeksien pistelukuja ja vuosimuutoksia vuodesta 1990

2. Indexpoängtal och årsindexförändringar fr.o.m. år 1990

KEL-indeksi (1957=100) FPL-index (1957=100)			TEL-indeksi (1962=100) APL-index (1962=100)				Palkkakerroin (2004=1) Lönekoeficient (2004=1)		Elinkustannusindeksi ¹⁾ (1951=100) Levnadskostnadsindex ¹⁾ (1951=100)	Palkansaajien ansiotaso- indeksi ¹⁾ (1964=100) Löntagares inkomstnivå- index ¹⁾ (1964=100)		
			Yhtenäinen Enhettligt	Työikäisten indeksi Aktivåldersindex		Vanhuuseläkeikäisten indeksi Pensionsåldersindex						
% ²⁾			% ²⁾	% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾				
1990	1045	7,1	1481	6,8	.	.	.	.	1248	1398,2		
1991	1104	5,6	1595	7,7	.	.	.	.	1300	1487,0		
1992	1139	3,2	1682	5,5	.	.	.	.	1333	1515,2		
1993	1170	2,7	1688	0,4	.	.	.	.	1361	1526,2		
1994	1170	0,0	1688	0,0	.	.	.	.	1376	1556,7		
1995	1192	1,9	1712	1,4	.	.	.	.	1390	1629,4		
1996	1195	0,3	.	.	1760	2,8	1737	1,5	1398	1693		
1997	1202	0,6	.	.	1791	1,8	1754	1,0	1415	1730		
1998	1223	1,7	.	.	1825	1,9	1783	1,7	1435	1789		
1999	1239	1,3	.	.	1868	2,4	1812	1,6	1452	1839		
2000	1253	1,1	.	.	1903	1,9	1838	1,4	1501	1912		
2001	1302	3,9	.	.	1981	4,1	1912	4,0	1539	1999		
2002	1333	2,4	.	.	2054	3,7	1968	2,9	1563	2069		
2003	1349	1,2	.	.	2103	2,4	2002	1,7	1577	2151		
2004	1357	0,6	.	.	2151	2,3	2028	1,3	1,000	2232		
					Siirtymäajan indeksi Halvvägsindex		Työeläkeindeksi Arbetspensionsindex					
2005	1362	0,4	.	.	2191	1,9	2047	0,9	1,028	2,8	1594	2319
2006	1377	1,1	.	.	2246	2,5	2081	1,7	1,063	3,4	1622	2390
2007	1401	1,7	.	.	2311	2,9	2127	2,2	1,100	3,5	1662	2469
2008	1436	2,5	.	.	2363	2,3	2178	2,4	1,124	2,2	1730	2597*
2009	1502	4,6	.	.	2494	5,5	2286	5,0	1,192	6,0	1733*	2706*

¹⁾ Vuosikeskiarvot.
Årsmedeltal.

²⁾ Muutos edellisen vuoden pisteluvusta.
Jämfört med föregående års poängtal.

Liite 10. Rahanarvon muuntokertoimet

Bilaga 10. Koefficienter för omvandling av penningvärdet

Vuosikirjan *taulukoiden* rahamääräiset tiedot on esitetty kunkin vuoden käyvässä rahassa. Rahanarvon muuttumisen vaikutus voidaan tarvittaessa poistaa muuttamalla rahamäärät tietyn ajankohdan arvoon muuntokertoimen avulla. Kerroin lasketaan kuhunkin tapaukseen soveltuvasta indeksistä. Oheisessa taulukossa on esitetty elinkustannus- ja ansiotasoindeksistä laskettujen kertoimien arvot, joilla rahamäärät voidaan muuntaa vuoden 2008 rahaksi.

Vuosikirjan *kuvioiden* rahamäärät on muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Kertoimena on käytetty elinkustannusindeksiin perustuvaa kerrointa.

Penninguppgifterna i *tabellerna* i årsboken är angivna i respektive års belopp. Effekten av förändringar i penningvärdet kan vid behov elimineras genom omräkning av beloppen till nivån för en viss tidpunkt med hjälp av en omräkningskoefficient. I tabellen nedan anges koefficienterna beräknade enligt levnadskostnadsindex och enligt förtjänstnivåindex; med hjälp av dem kan beloppen omräknas till 2008 års penningvärde.

Beloppen i *figurerna* i årsboken har omräknats till penningvärdet enligt det år som nämns sist i figuren. Omräkningskoefficienten baserar sig på levnadskostnadsindex.

Rahanarvon muuntokertoimet vuoden 2008 rahaksi 1985–2008

Koefficienter för omvandling av penningvärdet till 2008 års nivå, 1985–2008

Deflators for the conversion of income and expenditure items to 2008 money, 1985–2008

Vuosi År Year	Elinkustannusindeksistä ¹⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt levnads- kostnadsindex ¹⁾ <i>Cost of living index deflator¹⁾</i>		Ansiotaso- indeksistä ²⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt förtjänstnivå- index ²⁾ <i>Earnings index deflator²⁾</i>	Vuosi År Year	Elinkustannusindeksistä ¹⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt levnads- kostnadsindex ¹⁾ <i>Cost of living index deflator¹⁾</i>		Ansiotaso- indeksistä ²⁾ laskettu kerroin Beräknad enligt förtjänstnivå- index ²⁾ <i>Earnings index deflator²⁾</i>
	Vuoden päätyessä Vid årets slut Year-end	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average			Vuoden päätyessä Vid årets slut Year-end	Vuoden keskiarvo Medelvärde för året Annual average	
1985	1,751	1,765	2,764	2000	1,144	1,153	1,363
1986	1,694	1,704	2,586	2001	1,126	1,124	1,304
1987	1,634	1,644	2,394	2002	1,107	1,107	1,260
1988	1,534	1,567	2,216	2003	1,101	1,097	1,212
1989	1,440	1,470	2,035	2004	1,096	1,095	1,168
1990	1,373	1,386	1,945	2005	1,085	1,085	1,124
1991	1,322	1,331	1,753	2006	1,061	1,067	1,090
1992	1,295	1,297	1,721	2007	1,035	1,041	1,056
1993	1,275	1,271	1,708	2008	1,000	1,000	1,000
1994	1,255	1,257	1,674				
1995	1,251	1,245	1,599				
1996	1,241	1,237	1,539				
1997	1,218	1,222	1,507				
1998	1,208	1,205	1,456				
1999	1,184	1,192	1,417				

¹⁾ Vanha elinkustannusindeksi (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Gamla levnadskostnadsindexet (VIII 1938-VII 1939 = 100).
Old cost of living index (year ending 31 July 1939 = 100).

²⁾ Palkansaajien ansiotasoindeksi (1938 = 100).
Löntagarnas förtjänstnivåindex (1938 = 100).
Earnings index (1938 = 100).

N.B. The tables in this Yearbook give only the nominal value of income and expenditure items. The two sets of deflators offered here, the cost of living index deflators and the earnings index deflators, are for converting these items to 2008 money.

Liite 11. Kelan väestötilasto

Bilaga 11. FPA:s befolkningsstatistik

Kelan väestötiedot kuvaavat vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakituisesti asuvaa väestöä. Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka vuoden viimeisenä päivänä asuivat vakituisesti Suomessa.

FPA:s befolkningsdata beskriver den fast bosatta befolkningen i Finland vid årets slut. Befolkningen omfattar de finska medborgare och utlänningar som var stadigvarande bosatta i Finland den sista december.

Väestö vuosien 2004–2008 päättyessä Befolkningen vid årets slut 2004–2008

Vuosi – År Maakunta – Landskap	Kaikki Samtliga	Ikäryhmä – Åldersgrupp							
		0–15	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–
2004	5 236 688	979 401	586 644	637 420	736 876	780 138	685 387	450 459	380 363
2005	5 255 589	973 836	587 934	640 354	725 610	772 021	714 806	448 118	392 910
2006	5 276 724	967 614	590 798	646 652	712 520	767 542	723 048	464 958	403 592
2007	5 300 328	962 273	591 472	658 726	697 790	761 471	753 538	462 567	412 491
2008	5 326 109	956 916	592 762	674 554	680 154	759 621	770 180	472 786	419 136
2008 Molemmat sukupuolet – Bägge könen									
Koko maa – Hela landet	5 326 109	956 916	592 762	674 554	680 154	759 621	770 180	472 786	419 136
Uusimaa – Nyland	1 405 567	257 496	160 086	216 787	205 246	196 954	186 742	102 833	79 423
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	95 540	19 487	9 146	9 784	13 983	14 260	14 044	8 024	6 812
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	461 112	79 333	50 772	59 148	59 216	63 314	67 855	41 768	39 706
Satakunta	227 665	38 174	23 319	24 193	26 959	32 221	36 807	24 025	21 967
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	172 994	31 508	17 647	19 307	21 904	25 065	25 942	16 232	15 389
Pirkanmaa – Birkaland	480 666	84 576	54 542	66 314	61 803	65 002	67 542	42 234	38 653
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	200 841	34 318	20 757	22 108	24 909	28 529	32 787	20 412	17 021
Kymenlaakso – Kymmenedalen	182 819	29 694	17 692	19 165	22 122	27 373	29 960	19 037	17 776
Etelä-Karjala – Södra Karelen	134 461	21 194	13 979	14 295	15 911	19 962	21 430	14 506	13 184
Etelä-Savo – Södra Savolax	156 644	24 285	15 672	13 793	17 330	24 315	26 313	18 054	16 882
Pohjois-Savo – Norra Savolax	248 467	42 327	27 609	26 892	29 285	37 955	37 500	24 054	22 845
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	166 153	27 472	18 867	17 294	18 001	26 437	26 338	16 597	15 147
Keski-Suomi – Mellersta Finland	271 774	48 781	32 017	33 671	31 725	38 757	39 200	25 035	22 588
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	193 554	36 026	21 530	20 637	22 092	27 699	28 581	18 148	18 841
Pohjanmaa – Österbotten	175 943	32 942	20 362	21 333	21 331	22 795	24 593	16 085	16 502
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	71 054	14 292	8 395	7 994	8 144	9 532	10 441	6 336	5 920
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	386 233	84 858	47 594	51 801	46 868	52 371	48 276	29 627	24 838
Kainuu – Kajanaland	83 203	13 726	8 722	7 859	9 061	13 431	13 467	8 826	8 111
Lappi – Lappland	184 002	31 452	21 395	18 955	20 401	29 823	28 268	18 449	15 259
Ahvenanmaa – Åland	27 417	4 975	2 659	3 224	3 863	3 826	4 094	2 504	2 272
Miehet – Män									
Koko maa – Hela landet	2 611 515	488 620	302 941	346 261	346 462	381 486	380 512	218 110	147 123
Uusimaa – Nyland	678 207	131 334	79 406	108 414	103 217	96 430	87 268	45 529	26 609
Itä-Uusimaa – Östra Nyland	47 154	9 940	4 824	4 875	6 968	7 213	7 054	3 834	2 446
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	223 528	40 560	25 402	29 659	30 031	31 590	33 236	19 344	13 706
Satakunta	111 748	19 581	12 189	12 555	13 825	16 238	18 447	11 149	7 764
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	84 467	16 005	9 086	9 799	11 208	12 595	12 897	7 508	5 369
Pirkanmaa – Birkaland	235 572	43 144	27 774	34 326	31 729	32 793	33 202	19 240	13 364
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	97 143	17 366	10 584	11 380	12 690	14 244	15 984	9 242	5 653
Kymenlaakso – Kymmenedalen	89 882	15 090	9 324	10 065	11 374	13 971	14 992	8 883	6 183
Etelä-Karjala – Södra Karelen	66 571	10 752	7 584	7 696	8 139	10 235	10 866	6 771	4 528
Etelä-Savo – Södra Savolax	76 857	12 385	8 233	7 142	8 773	12 462	13 376	8 417	6 069
Pohjois-Savo – Norra Savolax	122 525	21 699	14 099	14 088	14 841	19 415	19 146	11 114	8 123
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	82 570	13 960	9 888	9 136	9 144	13 470	13 821	7 805	5 346
Keski-Suomi – Mellersta Finland	134 020	24 819	16 156	17 539	16 346	19 715	19 679	11 732	8 034
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten ..	96 129	18 569	11 397	10 825	11 333	14 126	14 697	8 507	6 675
Pohjanmaa – Österbotten	88 035	17 017	10 672	11 420	11 146	11 433	12 438	7 720	6 189
Keski-Pohjanmaa – Mell. Österbotten ..	35 161	7 187	4 385	4 120	4 258	4 742	5 283	3 003	2 183
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	194 482	43 680	24 781	27 299	24 538	26 590	24 447	13 951	9 196
Kainuu – Kajanaland	41 658	6 961	4 670	4 227	4 644	7 010	6 945	4 181	3 020
Lappi – Lappland	92 187	16 003	11 084	10 033	10 351	15 335	14 703	8 904	5 774
Ahvenanmaa – Åland	13 619	2 568	1 403	1 663	1 907	1 879	2 031	1 276	892

Lähde: Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

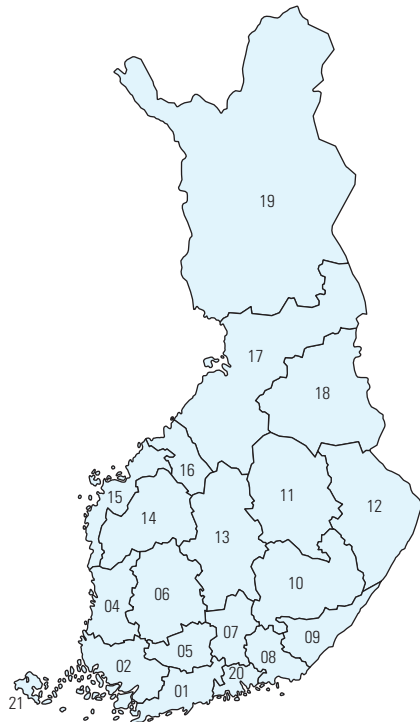
Källa: FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Liite 12. Aluejaot Bilaga 12. Regionala indelningar

Maakunnat sekä työvoima- ja elinkeinokeskukset vuoden 2008 lopussa
Landskap samt arbetskrafts- och näringscentraler vid slutet av 2008

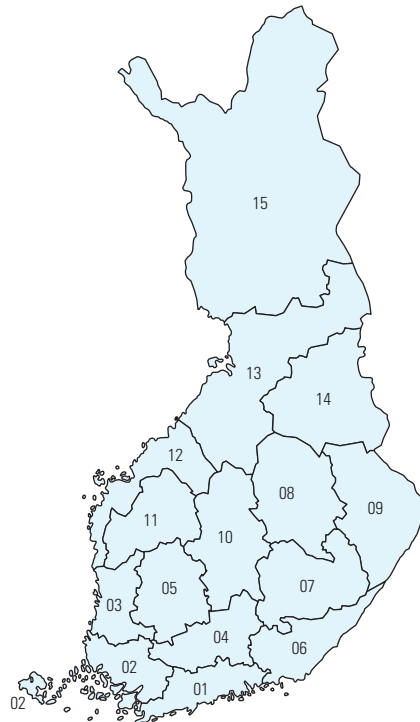
Maakunnat Landskap

- 01 Uusimaa – Nyland
- 20 Itä-Uusimaa – Östra Nyland
- 02 Varsinais-Suomi – Egentliga Finland
- 04 Satakunta
- 05 Kanta-Häme – Egentliga Tavastland
- 06 Pirkanmaa – Birkaland
- 07 Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland
- 08 Kymenlaakso – Kymmenedalen
- 09 Etelä-Karjala – Södra Karelen
- 10 Etelä-Savo – Södra Savolax
- 11 Pohjois-Savo – Norra Savolax
- 12 Pohjois-Karjala – Norra Karelen
- 13 Keski-Suomi – Mellersta Finland
- 14 Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten
- 15 Pohjanmaa – Österbotten
- 16 Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten
- 17 Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten
- 18 Kainuu – Kajanaland
- 19 Lappi – Lappland
- 21 Ahvenanmaa – Åland

Työvoima- ja elinkeinokeskukset (TE-keskukset) Arbetskrafts- och näringscentraler

- 01 Uusimaa – Nyland
- 02 Varsinais-Suomi – Egentliga Finland
- 03 Satakunta
- 04 Häme – Tavastland
- 05 Pirkanmaa – Birkaland
- 06 Kaakkois-Suomi – Sydöstra Finland
- 07 Etelä-Savo – Södra Savolax
- 08 Pohjois-Savo – Norra Savolax
- 09 Pohjois-Karjala – Norra Karelen
- 10 Keski-Suomi – Mellersta Finland
- 11 Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten
- 12 Pohjanmaa – Österbotten
- 13 Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten
- 14 Kainuu – Kajanaland
- 15 Lappi – Lappland

Asiahakemisto

Hakemiston sivunumerot viittaavat sivuihin, joilla on asiaa käsittelevä taulukko tai kuvio.

A

Adoptiotuki 254
 Aikuisen vammaistuki
 € 58, 118
 lukumäärät 58, 119, 120
 maakunnittain 122
 sairauden mukaan 124
 Aikuiskoulutustuki 85
 opintolainan valtiontakaus 85, 306
 Aikuisopintotuki/-raha 85, 293, 295
 Alkueläke (lesken) 102
 Alue- ja paikallishallinto 327, 328
 Ammattitilastoja
 kuntoutujat 220
 osasairauspäivärahat 191
 sairauspäivärahat 190
 työmarkkinatuki 246
 työttömyyspäivärahat 246
 uudet työkyvyttömyyseläkkeet (Kelan) 144
 Ammatittutkintostipendi 85
 Annosjakelupalkkiot, korvaukset 146, 158, 159, 164, 170
 Ansionmenetyskorvaukset 142, 144, 150, 151
 Ansiopäivärahat, ks. Työttömyysturvan ansiopäivärahat
 Apteekit 65, 144
 Asumisaikaan suhteutetut eläkkeet 110
 Asumisavustus, sotilasavustuksen 272, 309
 Asumislisä, opintotuen 272, 293–299
 Asumistuki, eläkkeensaajan
 asumismenot 279
 asunnon koko 280
 € 272, 279
 maakunnittain 284
 saajat 101, 280
 asunnon hallintasuhteen mukaan 280
 maakunnittain 284
 Asumistuki, yleinen
 asumismenot 273
 asunnon koko 276
 maakunnittain 283
 € 272, 273
 maakunnittain 283
 ruokakunnat 273, 274, 277, 283
 asunnon hallintasuhteen mukaan 274
 maakunnittain 283
 rakenteen mukaan 277
 Ateriatuki, opintotuen 293

B

Bruttokansantuote 40

D

Diagnoosi, ks. Sairauspäryhymät, Sairausryhymät

E

Elatustuki 80
 Eläke-etuuden saajat 98, 100
 Eläke-etuudet maakunnittain (Kelan) 111, 112
 Eläkejärjestelmät
 eläkemenot 40, 42
 eläkkeelle siirtyneet 50, 51
 eläkkeensaajat 44, 54, 55
 Eläkemenot (kaikki) 40, 42
 Eläketuki, pitkäaikaistyöttömien 313
 Eläkkeelle siirtyneet (kaikki) 50, 51
 Eläkkeensaajat (kaikki)
 eläkeyhdistelmät (Kelan eläke/työeläke)
 kokonaiseläkkeen suuruuden mukaan 55, 57
 eläkkeelle siirtyneet 50, 51
 lukumäärät 44, 45, 47, 54–57
 Eläkkeensaajan asumistuki, ks. Asumistuki, eläkkeensaajan
 Eläkkeensaajan hoitotuki
 etuustilastoja 58, 101, 118–120
 maakunnittain 122
 sairaus- ja vammaisuustilastoja 125
 Ennakonpidätykset
 työmarkkinatuen 240
 työttömyyspäivärahojen 240
 Ennuste, väestö 29
 Erikaislääkäripalvelut 156, 160, 162
 käynnit erikoisaloittain 162
 palkkiot erikoisaloittain 162
 Erikaislääkäriassäkäynnit (kaikki) 156, 162
 Erityiseläke 44, 45, 50
 Erityishoitoraha 66, 80, 147
 Erityiskorvatut lääkkeet
 etuudet 156, 158, 164
 maakunnittain 170
 sairauksittain 184
 lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 183, 185
 saajat 145, 159, 170
 EU/ETA, ks. Ulkomaille

F

Fysioterapia 157, 163
 maakunnittain 170

H

Hakemukset 24, 105, 328, 330, 331
 Hammaslääkäripalvelut
 etuudet 142, 156, 161, 164
 maakunnittain 170

saajat 145

Hammaslääkäriassäkäynnit (kaikki) 156
 Henkilöstö (Kelan) 327
 Hoitotuki, ks. Eläkkeensaajan hoitotuki
 Hylkäys-%
 kuntoutusratkaisut 215
 lääkkeiden erityiskorvausoikeudet 165
 sairauspäivärahat 165
 työkyvyttömyyseläkkeet 105

Ikätilastoja

eläke-etuuden saajat (Kelan) 100, 101
 eläkkeelle siirtyneet (kaikki) 50
 eläkkeensaajat (kaikki) 45, 54, 56
 erityiskorvattavia lääkkeitä käyttäneet 159
 erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet 185
 koulumatkatuen saajat 304
 kuntoutujat 212, 219
 lapsilisää saaneet lapset 255
 lääkkeiden lisäkorvauksen saajat 159
 opintotuen saajat 296
 peruskorvattuja lääkkeitä käyttäneet 159
 pienten lasten hoidon tukea saaneet lapset 262
 sairauspäivärahansaajat 155
 työmarkkinatuen saajat 239
 työttömyyspäivärahansaajat 239
 vammaisuuksien saajat 120
 vanhempainpäivärahansaajat 155
 (Huom. Ikätietoja sisältyy lisäksi myös sairaus- ja vammaisuustilastoihin.)
 Isälle maksetut vanhempainpäivärahat
 etuudet 150, 152
 kauden kesto 152
 päivät 151, 152
 saajat 150, 152, 155
 maakunnittain 168
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan 154

J

Jatkoeläke (lesken) 102
 Julkiset terveydenhuoltomenot 60, 63

K

Kansaneläke 98–102
 Kansaneläkemaksut 31, 32, 316, 319
 Kelan toimistot 328–334
 Korkoavustus, opintolainojen 293, 300
 Korkotuki, opintolainojen 293
 Kotoutumistuki, ks. Maahanmuuttajan
 Koululaiseläke 85, 103
 Koulumatkatuki 85, 303, 304

Koulutusetuudet, ks. Työvoimapolitiiset koulutustuet, Ylläpito- ja majoituskorvaukset, Omaehtoisen opiskelun tuki, Koulutuspäiväraha

Koulutuspäiväraha
ansioturva 75
perusturva 74, 234, 235, 238

Kulut (Kelan) 319–322

Kunnalliset eläkkeet 43

Kuntien rahoitusosuudet 319, 322

Kuntoutuspalvelut
hylkäys-% 215
kuntoutujat 210–213, 217, 219
ammatin mukaan 220
maakunnittain 217
sairauden mukaan 219
toimenpiteen mukaan 213
kustannukset 209, 211, 213
toimenpiteen mukaan 213

Kuntoutusraha
kuntoutujat 210, 212
maakunnittain 217
kustannukset 209

Kuntoutustuki 99

L

Lapseneläke
€ 102, 107
lukumäärät 44, 56, 98–100, 103, 109, 110
maakunnittain 112

Lapsen vammaistuki
€ 58, 80, 118
lukumäärät 58, 119, 120
maakunnittain 122
sairauden mukaan 123

Lapsikorotukset
eläkkeiden 80, 98, 100–102, 106, 112
työmarkkinatuen 80, 240
työttömyyspäivärahojen 80, 240

Lapsilisät
€ 80, 255, 322
maakunnittain 265
lapset 255
maakunnittain 265
perheet 255, 265
lasten lukumäärän mukaan, % 265
maakunnittain 265

Lasta huoltavan lesken jatkoeläke 102

Lasten kotihoidon tuki, ks. Pienten lasten hoidon tuki

Lasten päivähoito 81, 263

Leskeneläke 102
€ 107
lukumäärät 44, 56, 57, 98–100, 102, 112
maakunnittain 112

Liikennevahinkokorvaukset 43, 66

Lomakustannuskorvaukset, ks. Vuosilomakustannuskorvaukset työnantajille

Luopumiseläke/-korvaus/-tuki 43

Lääkekorvaukset (ks. myös Erityis-, Peruskorvatut lääkkeet) 63, 141, 143, 144, 156, 158, 164, 170, 171
rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet 158, 159, 186
sairauksittain 186
lisäkorvaukset 143, 146, 158
saajat 145, 146, 159

Lääkekustannukset
lääkärin erikoisanalan mukaan 160

Lääkemyynti 65

Lääkkeet ATC-luokittain 187

Lääkärintalvelut
erikoislääkäriassäkännyt 156, 160, 162
lääkärin erikoisanalan mukaan 160
etuudet 143, 144, 156, 161, 164
maakunnittain 170
saajat 145

Lääkäriassäkännyt (kaikki) 156, 161, 164

M

Maahanmuuttajan erityistuki 311
saajat kansalaisuuden mukaan 311

Maahanmuuttajan kotoutumistuki 249
saajat kansalaisuuden mukaan 250

Maatalousyrittäjien työolosuhteselvitykset 195, 201

Maksetut eläke-etuudet 40, 42, 106, 111

Maksetut eläkkeet 107

Matkakorvaukset
etuudet 143, 144, 146, 157, 164
maakunnittain 170
lisäkorvaukset 143, 146
saajat 145, 146

Muutoksenhaut 328–334

O

Omaehtoisen opiskelun tuki
ansioturva 75, 86
perusturva 74, 86, 234, 235, 238

Opintolaina, ks. myös Opintotuki kokonaispääoma 301
perinnässä oleva pääoma 301
suuruus 299

Opintoraha, ks. Opintotuki

Opintotuen muutoksenhakulautakunta 333

Opintotuki
€ 85, 293, 298
saajat 85, 295–298
kansalaisuuden mukaan 28
opiskelumaan mukaan 297
oppilaitoksen mukaan 296–298

Opintotukikeskus 327, 333

Opintotukilautakunnat 333

Opintovelalliset 301

opintolainan suuruus 299

Opiskelijoiden terveydenhuolto 195, 202

Opiskelijoiden toimeentulo 85

Organisaatio (Kelan) 325

Osasairauspäiväraha 142, 145, 148, 155, 168, 178, 180, 191

Osittainen hoitoraha, ks. Pienten lasten hoidon tuki

P

Paikallishallinto, ks. Alue- ja paikallishallinto

Perhe-eläke, ks. Lapseneläke, Leskeneläke

Peruskorvatut lääkkeet 143
etuudet 156, 158, 164
maakunnittain 170
saajat 145, 159

Peruspäivärahat, ks. Työttömyysturvan peruspäivärahat

Pienten lasten hoidon tuki
€ 80, 260
maakunnittain 266
hoitopaikan mukaan 263
käyttö 264
lapsia, joista tukea maksettu 262, 263
maakunnittain 267
lasten lukumäärän mukaan 262, 263
perheet 261, 263, 264
maakunnittain 266

Pitkäaikaistyöttömien eläketuki, ks. Eläketuki

Päiväkorvaus
koulutuspäiväraha
ansioturva 75
perusturva 74, 238
kuntoutusraha 212, 214
omaehtoisen opiskelun tuki
ansioturva 75
perusturva 74, 238
sairaus- ja vanhempainpäiväraha 133, 148–155, 168
työmarkkinatuki 74, 238, 239
työttömyyspäiväraha 74, 238, 239
työvoimapolitiittinen koulutustuki
ansioturva 75
perusturva 74, 238
vuorottelukorvaus
ansioturva 75
perusturva 74, 238

Päivärahamaksu 32, 316

R

Rahastot 31, 323

Rahoitusosuudet, ks. Kuntien, Valtion

Ratkaisut (Kelan) 105, 165, 215, 328–334

Rintamalisät 98, 100–103, 106, 112

Rintamasotilasetuudet 106

Ruokavaliokorvaus
€ 58, 118

lukumäärät 58, 119, 120
 maakunnittain 122
 sairauden mukaan 124

S

Sairaanhoitokorvaukset
 etuudet 143, 144, 156, 164
 maakunnittain 170
 saajat 145
 Sairaanhoitomaksu 32, 316
 Sairaankuljetuskorvaukset, ks. Matka-
 korvaukset
 Sairauspoissaolot 67
 Sairauspäivärahapäivät 148, 151, 155
 ammatin mukaan 190
 maakunnittain 168
 sairauden mukaan 175, 179
 Sairauspäivärahat
 alkaneet kaudet 148
 ammatin mukaan 160
 keston mukaan 182
 sairauden mukaan 174, 175
 etuudet 66, 142, 144, 150
 maakunnittain 168
 sairauden mukaan 175
 päivät 148, 151, 155, 175, 179
 saajat 145, 150, 155
 päiväkorvauksen suuruuden mukaan
 154
 vähimmäispäiväraha 148, 150, 155
 Sairauspääryhmät
 aikuisen vammaistuet 124
 alkaneet sairauspäivärahakaudet 174,
 175
 keston mukaan 182
 eläkkeensaajan hoitotuet 125
 kuntoutujat 219
 lapsen vammaistuet 123
 sairauspäivärahakorvaukset 175
 sairauspäivärahapäivät 175, 179
 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet
 (kaikki) 51
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 51
 työkyvyttömyyseläkkeensaajat (kaikki)
 47
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 47
 Sairausryhmät
 eläkeyhdistelmät (Kelan/työeläke) 47
 erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat
 sairaudet 183, 185
 kuntoutujat 219
 sairauspäivärahat 175
 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet
 (kaikki) 51
 työkyvyttömyyseläkkeensaajat (kaikki)
 47
 Sairausvakuutusmaksut 31, 316, 320
 Sijoitukset (Kelan) 324

Sosiaalihuollosta vastaavat kuntien
 toimielimet
 maksetut sairausvakuutuskorvaukset 144
 maksetut työmarkkinatuet 240
 maksetut työttömyysturvan peruspäivä-
 rahat 240
 Sosiaalimenot 30, 40
 Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
 328–330, 332, 334
 Sotilasavustus 272, 309
 Sotilasvammakorvaukset 43, 66
 Sukupolvenvaihdoseläke 43
T
 Takaisinperintä (etuuksien) 335
 Takausvastuut, maksetut 293, 294, 300
 Tapaturmakorvaukset 43
 Tase (Kelan) 323
 Terveystuolitoimenot 60, 63
 Toimintakulut (Kelan) 319–321
 Tulorajat 93, 133, 270, 380, 385, 388,
 411, 412, 416
 Tuloslaskelma (Kelan) 319–322
 Tuotot (Kelan) 319–322
 Tutkimus- ja hoitokorvaukset
 etuudet 143, 144, 161, 163, 164
 maakunnittain 170
 omavastuukerrat 156, 161, 164, 171
 peritty maksu 163
 toimenpiteittäin 163
 saajat 145
 toimenpiteiden lukumäärä 163
 toimenpiteittäin 163
 Työ- ja yrittäjäeläkkeet 42, 47, 57
 Työkyvyttömyyseläkkeet (kaikki) 44, 45, 47
 uudet (kaikki) 50, 51
 Työkyvyttömyyseläkkeet (Kelan)
 € 107
 hylkäys-% 105
 lukumäärät 98–100, 108, 109
 maakunnittain 112
 uudet
 ammatin mukaan 114
 lukumäärät 104, 105
 Työmarkkinatuki, ks. Työttömyysturvan
 peruspäivärahat/työmarkkinatuki
 Työnantajat (ks. myös Ke- ja Sv-maksut)
 sairaus- ja vanhempainpäivärahat 144,
 150
 työterveyshuolto 195–200
 vuosilomakustannuskorvaukset 142,
 144, 145
 Työnhaku ETA-maihin/ETA-maista 242
 Työterveyshuolto
 maatalousyrittäjien työolosuhde-
 selvitykset 195, 201
 työnantajien järjestämä 195–200
 yrittäjien 195, 201

Työttömyysaste 73, 244
 Työttömyyseläkkeet
 € 107
 lukumäärät 44, 45, 73, 99, 100
 maakunnittain 112
 uudet (kaikki) 50
 uudet (Kelan) 104
 Työttömyyspäivärahat (kaikki) 72–76
 Työttömyysturvan muutoksenhakulauta-
 kunta 331
 Työttömyysturvan ansiopäivärahat
 ammatin mukaan 246
 etuudet 75
 päiväkorvaus 75
 saajat 73, 75
 Työttömyysturvan peruspäivärahat/
 työmarkkinatuki
 etuudet 74, 234, 236, 239, 240
 TE-keskuksittain 244
 kesto 240
 päivät 238, 240
 saajat 73, 74, 235, 237, 239, 240
 ammatin mukaan 246
 TE-keskuksittain 244
 Työttömät (työvoimatutkimus) 73
 Työttömät työnhakijat (työnvälitystilasto) 73
 Työvoima (työvoimatutkimus) 73
 Työvoimapolitiiset koulutustuet
 ansioturva 75
 perusturva 74, 234–238
U
 Ulkomaan kansalaisten opintotuet 298
 Ulkomailla asuvien uudet eläkkeet 52, 104
 Ulkomailla opiskelevien opintotuet 297
 Ulkomaille maksettu rintamalisä 103, 108
 Ulkomaille maksetut eläke-etuudet
 asuinmaan mukaan 108–110
 kansalaisuuden mukaan 109
 Ulkomaille/ulkomailla maksetut
 sairaanhoidon korvaukset 166
 Ulkomaille (ETA-maat) työnhakuun
 lähteneille maksetut työttömyyspäivä-
 rahat (lukumäärät, €) 242
 Uudet eläkkeet (kaikki) 50, 51
 työkyvyttömyyseläkkeet sairauden
 mukaan 51
 Uudet eläkkeet (Kelan)
 työkyvyttömyyseläkkeet 104, 114
 työttömyyseläkkeet 104
 ulkomailla/Suomessa asuvien 104
 vanhuuseläkkeet 104
V
 Vakuutettujen kustannukset 164
 Vakuutusmaksut, ks. Ke- ja Sv-maksut
 Vakuutusosoikeus 328, 330–334
 Vakuutuspiirit 328
 Valitukset, ks. Muutoksenhaut

Valtion eläkkeet 42
 Valtion rahoitusosuudet 319–322
 Vammaisetuudet 118–120, 122
 Vanhempainpäivärahapäivät 149, 151, 152, 155
     maakunnittain 169
 Vanhempainpäivärahat
     alkaneet kaudet 149
     etuudet 80, 142, 144, 150
         maakunnittain 169
     päättäneet kaudet 149, 152, 154
         kauden kesto (isät) 152
     saajat 145, 150, 152, 155
         maakunnittain 169
     päiväkorvauksen suuruuden mukaan 154
     vähimmäispäiväraha 148–151, 155, 169
 työnantajan palkanmaksun kesto (äidit) 154

Vanhuuseläkkeet
     € 107
     lukumäärät 44, 45, 98–100, 108–110
         maakunnittain 112
     uudet (kaikki) 50
     uudet (Kelan) 104
 Vapaaehtoinen eläkevakuutus 43
 Vuorottelukorvaukset
     ansioturva 75
     perusturva 74, 234, 235, 238
 Vuosilomakustannuskorvaukset työnantajille
     € 80, 81, 142, 144
     henkilöiden lukumäärä 145, 150
 Väestötilasto, Kelan 29, 436
     ennuste 29
 Vähimmäispäiväraha
     sairauspäivärahan 148, 150, 155, 168
     vanhempainpäivärahan 149, 150, 155, 169

Y

YEL-sairauspäiväraha 66, 142, 145, 150, 168
 Yhdistelmätuen työmarkkinatuki
     etuudet 234, 238
     saajat 235, 238
 Yksilölliset varhaiseläkkeet, ks.
     Työkyvyttömyyseläkkeet
 Yksinäisen lesken jatkoeläke 102
 Yksityisen hoidon tuki, ks. Pienten lasten hoidon tuki
 Yleinen asumistuki, ks. Asumistuki, yleinen
 Ylimääräiset rintamalisät 98, 100, 101, 106
 Ylläpitokorvaukset
     työmarkkinatuen 236
 Yrittäjien työterveyshuolto 195, 201

Ä

 Äitiysavustukset 80, 254
 Äitiysrahat, ks. Vanhempainpäivärahat

Sakregister

Sidnumren hänvisar till sidor med tabeller eller figurer som behandlar ämnet i fråga.

A

Adoptionsbidrag 254
Allmänt bostadsbidrag, se Bostadsbidrag, allmänt
Alterneringsersättningar
grundtrygghet 74, 234, 235, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
Ansökningar 24, 105, 328, 330, 331
Apotek 65, 144
Arbets- och företagarpensioner 42, 47, 57
Arbetsgivare (se även Fp-, Sf-avgifter)
ersättningar för semesterkostnader 142, 144, 145
företagshälsovård 195–200
sjuk- och föräldradagpenningar 144, 150
Arbetskraft (arbetskraftsundersökning) 73
Arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd
grundtrygghet 74, 234–238
inkomstrelaterade förmåner 75
Arbetslösa arbetssökande
(arbetsförmedlingsstatistik) 73
Arbetslösa (arbetskraftsundersökning) 73
Arbetslöshet, se även UAL-
grunddagpenningar
Arbetslöshetsdagpenningar (antal, €) till
personer som sökt arbete utomlands
(EES-länderna) 242
Arbetslöshetsdagpenningar (samtliga)
72–76
Arbetslöshetsgrad 73, 244
Arbetslöshetspension
antal 44, 45, 73, 99, 100
enligt landskap 112
€ 107
nya (från FPA) 104
nya (samtliga) 50
Arbetsmarknadsstöd, sammansatt stöd
förmåner 234, 238
mottagare 235
Arbetsmarknadsstöd, se även UAL-grund-
dagpenningar/arbetsmarknadsstöd
Arbetsplatsutredningar för lantbruks-
företagare 195, 201
Arbetsökande, från/till EES-land 242
Avgöranden 105, 165, 215, 328–334
Avslag, %
invaliditetspension 105
rehabilitering 215
sjukdagpenning 165
specialersatta läkemedel, rätt till 165
Avträdelsepension/-ersättning/-stöd 43

B

Balansräkning (FPA:s) 323

Barndagvård 81, 263
Barnavårdsstöd
antal barn 262, 263
barn för vilka stöd betalats 262, 263
enligt landskap 267
€ 80, 260
enligt landskap 266
familjer 261, 263, 264
enligt landskap 266
vårdställe 263
Barnbidrag
barn 255
enligt landskap 265
€ 80, 255, 322
enligt landskap 265
familjer 255, 265
enligt antal barn, % 265
enligt landskap 265
Barnpension
antal 44, 56, 98–100, 103, 109, 110
enligt landskap 112
€ 102, 107
Barnförhöjning
till arbetsmarknadsstöd 80, 240
till pensioner 80, 98, 100–102, 106, 112
till UAL-grunddagpenningar 80, 240
Befolkningsstatistik, FPA:s 29, 436
prognos 29
Begynnelsepension (åt efterlevande) 102
Besvär, se Ändringssökande
Besvärsnämnden för social trygghet 328–
330, 332, 334
Besvärsnämnden för studiestöd 333
Besvärsnämnden för
utkomstskyddsärenden 331
Borgensansvarbetalningar, erlagda 293,
294, 300
Bostadsbidrag, allmänt
boendeutgifter 273
bostadens storlek 276
enligt landskap 283
€ 272, 273
enligt landskap 283
hushåll 273, 274, 277, 283
enligt bostadstyp 274
enligt landskap 283
enligt struktur 277
Bostadsbidrag för pensionstagare
boendeutgifter 279
bostadens storlek 280
€ 272, 279
enligt landskap 284
mottagare 101, 280

enligt bostadstyp 280
enligt landskap 284
Bostadstillägg till studiestöd 272, 293–299
Bostadsunderstöd till militärunderstöd
272, 309
Bruttonationalprodukten 40

D

Dagersättning
alterneringsersättning
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
arbetskraftspolitiskt studiestöd
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
arbetsmarknadsstöd 74, 238, 239
frivilliga studier, stöd för
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
rehabiliteringspenning 212, 214
sjuk- och föräldradagpenning 133, 148–
155, 168
UAL-grunddagpenning 74, 238, 239
utbildningsdagpenning
grundtrygghet 74, 238
inkomstrelaterade förmåner 75
Dagpenningspremie 32, 316
Diagnos, se Sjukdomsgrupper,
Sjukdomshuvudgrupper
Dosdispenseringsarvorden, ersättningar
för 146, 158, 159, 164, 170

E

Efterlevandepensioner
antal 44, 56, 57, 98–100, 102, 112
enligt landskap 112
€ 102, 107
EU/EES, se förmånen i fråga
Extra fronttillägg 98, 100, 101, 106

F

Faderlösa barn, se Barnpension
Fader, se även Fäder
Familjepension, se Barn-,
Efterlevandepension
Finansieringsandelar, se Kommunernas,
Statens
Folkpension 98–102
Folkpensionspremier och -avgifter 31, 32,
316, 319
Fonder 31, 323
Fortsättningspension till efterlevande
make 102
FPA-byråer 328–334
Frivillig pensionsförsäkring 43
Frivilliga studier, stöd för

- grundtrygghet 74, 86, 234, 235, 238
 inkomstrelaterade förmåner 75, 86
 Frontmannaförmåner 106
 Fronttillägg 98, 100–103, 106, 112
 Fronttillägg till utlandet 103, 108
 Fysioterapi 157, 163
 enligt landskap 170
 Fäder, utbetalda föräldradagpenningar till
 dagar 151, 152
 förmåner 150, 152
 mottagare 150, 152, 155
 enligt dagersättningens storlek 154
 enligt landskap 168
 periodens längd 152
 FöPL-sjukdagpenningar 66, 142, 145,
 150, 168
 Företagshälsövård
 arbetsplatsutredningar för lantbruks
 företagare 195, 201
 av arbetsgivare anordnad 195–200
 för företagare 195, 201
 Försäkringshållning
 arbetsmarknadsstöd 240
 UAL-grunddagpenningar 240
 Försäkrades kostnader 164
 Försäkringsdistrikt 328
 Försäkringsdomstolen 328, 330–334
 Förtida ålderspensioner, se Ålderspension
 Förvaltningskostnader 319–321
 Föräldradagpenningar
 avslutade perioder 149, 152, 154
 periodens längd (fäder) 152
 förmåner 80, 142, 144, 150
 enligt landskap 169
 inledda perioder 149
 löneutbetalning till mödrar, tid 154
 minimidagpenning 148–151, 155, 169
 mottagare 145, 150, 152, 155
 enligt dagersättningens storlek 154
 enligt landskap 169
 Föräldradagpenningdagar 149, 151, 152,
 155
 enligt landskap 169
 Föräldralösa barn, se Barnpension
- G**
- Generationsväxlingspension 43
 Grunddagpenning, se UAL-
 grunddagpenning
 Grundersatta läkemedel
 förmåner 143, 156, 158, 164
 enligt landskap 170
 mottagare 145, 159
- H**
- Handikappbidrag för barn
 antal 58, 119, 120
 enligt landskap 122
 enligt sjukdom 123
 enligt landskap 122
 € 58, 80, 118
 Handikappbidrag för vuxna
 antal 58, 119, 120
 enligt landskap 122
 enligt sjukdom 124
 € 58, 118
 Handikappförmåner 118–120, 122
 Hemvårdsstöd för barn, se Barnvårdsstöd
 Hälsovård för studerande 195, 202
 Hälso- och sjukvårdsutgifter 60, 63
- I**
- Individuell förtidspension, se
 Invaliditetspension
 Inkomstbortfallsersättningar 142, 144,
 150, 151
 Inkomstgränser 93, 133, 270, 380, 385,
 388, 411, 412, 416
 Integrationsstöd till invandrare 249
 mottagare enligt nationalitet 250
 Intäkter (FPA:s) 319–322
 Invalidpensioner (samtliga) 44, 45, 47
 nya 50, 51
 Invandrare, se Särskilt stöd/
 Integrationsstöd
 Investeringar (FPA:s) 324
- K**
- Kommunala pensioner 43
 Kommunala socialvårdsorgan
 utbetalda arbetsmarknadsstöd 240
 utbetalda sjukförsäkringsersättningar 144
 utbetalda UAL-grunddagpenningar 240
 Kommunernas finansieringsandelar 319,
 322
 Kostersättning
 antal 58, 119, 120
 enligt landskap 122
 enligt sjukdom 124
 € 58, 118
 Kostnader (FPA:s) 319–322
- L**
- Lokalförvaltningen, se Regional- och lokal-
 Långtidsarbetslösa, pensionsstöd till,
 se Pensionsstöd
 Läkararvodesersättningar, se Läkartjänster
 Läkarbesök (samtliga) 156, 161, 164
 Läkartjänster
 förmåner 143, 144, 156, 161, 164
 enligt landskap 170
 mottagare 145
 specialistbesök 156, 160, 162
 enligt specialitet 160
 Läkemedel enligt läkemedelsgrupp (ATC-
 klass) 187
 Läkemedelsersättningar (se även Special-
 Grundersatta läkemedel) 63, 141, 143,
 144, 156, 158, 164, 170, 171
 begränsat grundersättningsgilla
 läkemedel 158, 159, 186
 enligt sjukdom 186
 tilläggsersättningar 143, 146, 158
 mottagare 145, 146, 159
 Läkemedelsförsäljning 65
 Läkemedelskostnader
 enligt läkarens specialitet 160
- M**
- Militärskadeersättningar 43, 66
 Militärunderstöd 272, 309
 Minimidagpenning
 föräldradagpenning 149, 150, 155, 168
 sjukdagpenning 148, 150, 155, 168
 Moderlösa barn, se Barnpension
 Moderskapspenningar, se
 Föräldradagpenningar
 Moderskapsunderstöd 80, 254
 Måltidsstöd, studiestödet 293
- N**
- Nya pensioner (från FPA)
 arbetslöshetspensioner 104
 sjukpensioner 104, 114
 till utomlands/i Finland bosatta 104
 ålderspensioner 104
 Nya pensioner (samtliga) 50, 51
 invalidpensioner enligt sjukdom 51
- O**
- Offentliga hälso- och sjukvårdsutgifter
 60, 63
 Olycksfallsersättningar 43
 Organisation (FPA:s) 325
- P**
- Partiell sjukdagpenning 142, 145, 148,
 155, 168, 178, 180, 181
 Partiell vårdpenning, se Barnvårdsstöd
 Pensioner som avvägs enligt
 bosättningsstid 110
 Pensionsförmåner (från FPA) enligt
 landskap 111, 112
 Pensionsförmåner till utlandet
 enligt bosättningsland 108–110
 enligt medborgarskap 109
 Pensionsförmåner, mottagare 98, 100
 Pensionsstöd till långtidsarbetslösa 313
 Pensionssystemen
 nya pensionstagare 50, 51
 pensionstagare 44, 54, 55
 pensionsutgifter 40, 42
 Pensionstagare (samtliga)
 antal 44, 45, 47, 54–57
 nya 50, 51
 pensionskombinationer (FPA:s/
 arbetspension)
 enligt totalpensionens storlek 55, 57
 Pensionsutgifter (totala) 40, 42
 Personal (FPA:s) 327

Premier, se Fp-/Sf-premier och -avgifter
Privatvårdsstöd, se Barnavårdsstöd
Prognos, befolkning 29

R

Regional- och lokalförvaltningen 327, 328
Rehabiliteringspenning
kostnader 209
rehabiliteringsklienter 210, 212
enligt landskap 217
Rehabiliteringsstöd 99
Rehabiliteringstjänster
avslag, % 215
kostnader 209, 211, 213
enligt åtgärd 213
rehabiliteringsklienter 210–213, 217, 219
enligt landskap 217
enligt sjukdom 219
enligt yrke 220
enligt åtgärd 213
Resekostnadsersättningar
förmåner 143, 144, 146, 157, 164
enligt landskap 170
mottagare 145, 146
tilläggsersättningar 143, 146
Resultaträkning 319–322
Räntebidrag för studielån 293, 300
Räntestöd för studielån 293

S

Sammansatt stöd, se Arbetsmarknadsstöd
Semesterkostnader, ersättningar till
arbetsgivaren
antal personer 145, 150
€ 80, 81, 142, 144
Sjukdagpenningar
dagar 148, 151, 155, 175, 179
förmåner 66, 142, 144, 150
enligt landskap 168
enligt sjukdom 175
mottagare 145, 150, 155
enligt dagersättningens storlek 154
minimidagpenning 148, 150, 155
påbörjade perioder 148
enligt längd 182
enligt sjukdom 174, 175
enligt yrke 190
Sjukdagpenningdagar 148, 151, 155
enligt landskap 168
enligt sjukdom 175, 179
enligt yrke 190
Sjukdomsgrupper
invalidpensionstagare (samtliga) 47
nya (samtliga) 51
pensionskombinationer (FPA/
arbetspension) 47
rehabiliteringsklienter 219
rätt till specialersatta läkemedel 183, 185

sjukdagpenning 175
Sjukdomshuvudgrupper
handikappbidrag för barn 123
handikappbidrag för vuxna 124
inledda sjukdagpenningperioder 174, 175
enligt längd 182
invalidpensionstagare (samtliga) 47
pensionskombinationer (FPA/
arbetspension) 47
nya invalidpensioner (samtliga) 51
pensionskombinationer (FPA/
arbetspension) 51
rehabiliteringsklienter 219
sjukdagpenningdagar 175, 179
sjukdagpenningersättningar 175
vårdbidrag för pensionstagare 125
Sjukfrånvaro 67
Sjurförsäkringspremier och -avgifter 31, 316, 320
Sjukpension (från FPA)
antal 98–100, 108, 109
enligt landskap 112
avslag, % 105
€ 107
nya
antal 104, 105
enligt yrke 114
Sjuktransport, se
Resekostnadsersättningar
Sjukvårdsersättningar
förmåner 143, 144, 156, 164
enligt landskap 170
mottagare 145
Sjukvårdsersättningar till/från utlandet 166
Sjukvårdspremie 32, 316
Skolresestöd 85, 303, 304
Socialutgifter 30, 40
Socialvård, se Kommunala socialvårdsorgan
Specialersatta läkemedel
förmåner 156, 158, 164
enligt landskap 170
enligt sjukdom 184
mottagare 145, 159, 170
sjukdomar som ger rätt till läkemedel 183, 185
Specialläkarbesök (samtliga) 156, 162
Specialläkartjänster 156, 160, 162
arvoden enligt specialitet 162
besök enligt specialitet 162
Specialpension 44, 45, 50
Specialvårdspenning 66, 80, 147
Statens finansieringsandelar 319–322
Statens pensioner 42
Stipendium för yrkesexamen 85
Studerandes utkomst 85
Studielån, se även Studiestöd

kapital sammanlagt 301
storlek 299
under återbetalning 301
Studielåntagare 301
lånets storlek 299
Studiepenning, se Studiestöd
Studiepension 85, 103
Studiestöd
€ 85, 293, 298
mottagare 85, 295–298
enligt läroinrättning 296–298
enligt medborgarskap 298
enligt studieland 297
Studiestödscentralen 327, 333
Studiestödsnämnder 333
Stöd för frivilliga studier, se Frivilliga
Stöd för hemvård, se Barnavårdsstöd
Stöd för privat vård, se Barnavårdsstöd
Stöd för skolresor, se Skolresestöd
Stöd för vård av småbarn, se
Barnavårdsstöd
Särskilt stöd till invandrare 311
mottagare enligt nationalitet 311

T

Tandläkarbesök (samtliga) 156
Tandläkartjänster
förmåner 142, 156, 161, 164
enligt landskap 170
mottagare 145
Trafikskadeersättningar 43, 66

U

UAL-dagpenningar, inkomstrelaterade
dagersättning 75
enligt yrke 246
förmåner 75
mottagare 73, 75
UAL-grunddagpenningar/
arbetsmarknadsstöd
dagar 238, 240
enligt längd 240
förmåner 74, 234, 236, 239, 240
enligt arbetskrafts- och näringscentral 244
mottagare 73, 74, 235, 237, 239, 240
enligt arbetskrafts- och näringscentral 244
enligt yrke 246
Underhållsstöd 80
Understöd för vård och rehabilitering av
barn, se Specialvårdspenning
Undersökning och behandling,
ersättningar
antal åtgärder 163
enligt åtgärd 163
avgift 163
enligt åtgärd 163
förmåner 143, 144, 161, 163, 164

enligt landskap 170
 mottagare 145
 självriskomgångar 156, 161, 164, 171
 Uppehälle, ersättningar för
 till arbetsmarknadsstöd 236
 Utbetalda pensioner 107
 Utbetalda pensionsförmåner 40, 42, 106,
 111
 Utbildningsdagpenning
 grundtrygghet 74, 234, 235, 238
 inkomstrelaterade förmåner 75
 Utbildningsstöd, se Arbetskraftspolitiskt
 utbildningsstöd, Uppehälle och
 inkvartering, ersättningar för, Frivilliga
 studier, stöd för
 Utländska studiestödstagare 298
 Utomlands bosatta studiestödstagare 297
V
 Vuxenstudiestöd/-penning, se Studiestöd
 Vuxenutbildningsstöd 85
 statsgaranti för studielån 85, 306
 Vårdbidrag för pensionstagare
 enligt landskap 122

förmånsstatistik 58, 101, 118–120
 sjukdomsstatistik 125

Y

Yrkesexamen, se Stipendium för
 Yrkesstatistik
 arbetsmarknadsstöd 246
 nya sjukpensioner (från FPA) 114
 partiella sjukdagpenningar 191
 rehabiliteringsklienter 220
 sjukdagpenningar 190
 UAL-grunddagpenningar 246

Å

Ålderspension
 antal 44, 45, 98–100, 108–110
 enligt landskap 112
 € 107
 nya (från FPA) 104
 nya (samtliga) 50
 Åldersstatistik
 arbetsmarknadsstödstagare 239
 barn med barnvårdsstöd 262
 barn med barnbidrag 255
 föräldradagpenningstagare 155

handikappförmånstagare 120
 läkemedel
 användare av grundersatta 159
 mottagare av tilläggsersättningar 159
 pensionförmånstagare (FPA-pension)
 100, 101
 pensionstagare (samtliga) 45, 54, 56
 nya 50
 rehabiliteringsklienter 212, 219
 sjukdagpenningstagare 155
 skolresestöd, mottagare 304
 specialersatta läkemedel
 personer som fått läkemedel 159
 sjukdomar som ger ersättningsrätt
 185
 studiestödstagare 296
 UAL-grunddagpenningstagare 239
 (Anm. Åldersuppgifter ingår dessutom
 även i sjukdomsstatistiken.)
Å
 Återkrav av förmåner 335
 Ändringssökande 328–334
 Änkepension, se Efterlevandepensioner

Kelan tilastot käyttöön

Painettuina julkaisuina

Yleisjulkaisut

- Kelan tilastollinen vuosikirja
- Taskutilasto
- Overview of Benefit Programmes

Teemajulkaisut

- Kelan vammaisetuustilasto
- Kelan sairausvakuustilasto
- Kelan työterveyshuoltotilasto
- Kelan kuntoutustilasto
- Kelan perhe-etuustilasto
- Kelan asumistukitilasto
- Kelan opintoetuustilasto
- Suomen Lääketilasto (Kela ja Lääkelaitos)
- Tilasto Suomen eläkkeensaajista (Kela ja Eläketurvakeskus)
- Tilasto Suomen työttömyysturvasta (Kela ja Finanssivalvonta)

Internetissä

www.kela.fi/tilastot

Tilastojulkaisut

- Kelan tilastollinen vuosikirja
- Taskutilasto
- Vuositilastot
- Tilastokatsaukset

Taulukot ja kuviot

- Kuukausitilastot
- Neljännesvuositilastot
- Kuntatilastot
- Kuviot-sarja

Tilaukset

Kela, tilastoryhmä
puh. 020 634 1502
tilastot@kela.fi
www.kela.fi/tilastot

FPA-statistik

Tryckta publikationer

Allmänna publikationer

- FPA:s statistiska årsbok
- Fickstatistik
- Overview of Benefit Programmes

Temapublikationer

- FPA-statistik | Handikappförmåner
- FPA-statistik | Sjukförsäkring
- FPA-statistik | Företagshälsovård
- FPA-statistik | Rehabilitering
- FPA-statistik | Familjeförmåner
- FPA-statistik | Bostadsbidrag
- FPA-statistik | Studieförmåner
- Finlands läkemedelsstatistik (FPA och Läkemedelsverket)
- Statistik över pensionstagarna i Finland (FPA och Pensionsskyddscentralen)
- Statistik om arbetslöshetsskyddet i Finland (FPA och Finansinspektionen)

Statistik på webben

www.fpa.fi/statistik

Statistikpublikationer

- FPA:s statistiska årsbok
- Fickstatistik
- Årsstatistik

Tabeller och figurer

- Kvartalstatistik
- Figurer

Beställningar

FPA, statistikgruppen
tilastot@kela.fi
www.fpa.fi/statistik